فهرس اجمالی

ارقام هندیه صحیفه لره اشارتدر

دائره

ذكر

قسم

کوهٔ قباد خون بلاد ٢٧١ اقليم فارسك مشهور مرغزارلرى ٢٧٢ باقى اوصاف
واحوال فارس واصناف خلق ومتاع وانهار ٢٧٣ جبال و بحيرات ٢٧٤ اوصاف بحر
فارس جزاير ٢٧٥ مسالك ممالك فارس آتشكدهاى فارس احوال ملوك طبقهٔ اولى
پيشداديان ٢٧٦ طبقهٔ ثانيه كيانيان طبقهٔ ثالثه طوايف ملوك واشكانيان ٢٧٧
طبقهٔ رابعه ساسانيان فتح ممالك فارس وعراق فى ايام خلافت عمر الفارق رضى الله
عنه حكومت آل عمان ٢٧٨ دولت آل بويه دولت شبانكاره ٢٧٩ دولت آل مظفر
دولت انجويان دولت كاكويه ٢٨٠ دولت اتابكان يزد دولت سلغريه ٢٨١ مملكت
خوزستان حدود بلاد ٢٨٢ اوصاف لور وانهار ٢٨٥ كوه زرده مسافات
ومسالك خوزستان احوال ملوك ٢٨٦ دولت لور بزرك دولت لور كوچك ٢٨٧
دولت مشعشع دولت رعنائيه ٢٨٨ اقليم جبل يعنى عراق عجم حدود اوصاف اصفهان
٢٨٩ مرغزار بلاسان نواحىٔ اصفهان ٢٩٠ و ٢٩١ اصفهانه منسوب فضلا باقى
بلاد معتبره ٢٩١ ولايت قصران اوصاف طهران ورامين ٢٩٢ اوصاف سلطانيه
وقزوين ٢٩٣ اوصاف همدان ٢٩٩ نواحىٔ همدان ٣٠٠ باقى بلاد عراق عجم ٣٠١
خصايص ومنسوبات ٣٠٢ احوال جبال وانهار ٣٠٣ مسالك الممالك ومسافات عراق
عجم ٣٠٥ احوال ملوك وحكام عراق عجم وحكام قزوين ٣٠٦ دولت ديلميان ٣٠٧
دولت كاكويه دولت ملاحده ٣٠٨ اقليم خراسان وقهستان حدود اوصاف هراة ٣٠٩
اوصاف قلعهٔ اختيار الدين ٣١٠ زيارتكاه هراة واقسام توابع شهر ومسيره كاه شهر ٣١١
مضافات هراة ٣١٢ باقى بلاد خراسان ٣١٣ سركارهاى ناحيهٔ قلعهٔ نرتو ٣١٤
ييلاق باباخاكى وتخت ملك وهزارميش وناحيهٔ كرخ ٣١٥ اوصاف قبة الاسلام بلخ
٣١٥ نواحىٔ بلخ ٣١٦ اوصاف مروشاهجان ٣١٦ توابع شهر ٣١٧ ناحيهٔ طوس
واوصاف مشهد معلى ٣١٨ باقى بلاد ومرغزار رايكان وقصبهٔ جام ٣١٩ اوصاف
نيسابور ٣٢٠ اوصاف شهر شادياخ ٣٢١ اوصاف سبزوار وبيهق ٣٢٢ باقى بلاد
معتبرهٔ خراسان ٣٢٣ مملكت قهستان حدود بلاد مشهوره ٣٢٥ ولايت دشت
بياض ذكر مفازهٔ خراسان ٣٢٦ مسالك بيابان ٣٢٧ ذكر انهار وجبال خراسان ٣٢٨
مسالك ممالك خراسان ٣٢٩ احوال ملوك خراسان ٣٣٠ ظهور ذو ذوابه ٣٣١
دولت سامانيان وغيرى ٣٣٢ استيلاى سلجوقيان بر خراسان سلاطين غور ٣٣٣
استيلاى ملوك كرت ٣٣٥ استيلاى تيمور بر خراسان ٣٣٧ اوصاف رجال
خراسان ٣٣٨ مملكت قومس حدود بلاد قومس ٣٣٨ مملكت طبرستان
وجه تسميه حدود اوصاف مملكت مازندران تومنات مازندران بلاد مشهوره ٣٣٩
اوصاف نهر جرجان احوال ملوك ٣٤١ طبقهٔ اولى سلسلهٔ باونديه طبقهٔ ثانيه
طبقهٔ ثالثه دولت جلاويه دولت علويه دولت زياديه ملوك دابويه بادوسيان آل كيومرث

دولت

خوشاب

اوصاف

XVI

دولت

صومه

احداث یکیچری بکرامت علاء الدین پاشا برادر اورخان غازی حکایت کیکلو بابا ٦٨١
غزوات سائرهٔ عثمان غازی سلیمان پاشا بن اورخان غازینك روم ایلی یقه‌لرینه کچمه‌لری
فتوحاتلری وفوتی وآثاری واورخان غازینك وفاتی وآثاری ٦٨٢ سلطان مراد غازی
بن اورخان غازینك جلوسی خیر الدینك قاضیعسکر نصب اولنمه‌سی قره رستم احوالی
اموال غنایمدن خمسك اخراجی اولادنصارادن یکیچری تحریری خیر الدینك وزارتی
لالاشاهین پاشانك فتوحاتی کرمیان اوغلی قزینی مراد غازی اوغلو یلدرمه تزویجی
واحوال جهازی ودوکن واطراف ملوکك دعوتلری ٦٨٣ غزای اکبر سلطان مراد خان
در صحرای قوسوه سلطان مرادك شهادتی واوغلی یلدرم بایزید خانك جلوسی سلطان
مرادك آثاری ٦٨٤ یلدرم بایزید خانك غزواتی تیمور وقعه‌سی یلدرم سلطان بایزید
خانك وفاتی اوغلی سلطان محمد خانك جلوسی سلطان بایزید خانك آثاری سلطان محمد
خانك غزالری ووفاتی ویرینه بیوك اوغلی سلطان مراد ثانینك جلوسی ٦٨٥ سلطان
محمدك آثاری سلطان مراد ثانینك غزواتی اوغلی سلطان محمد خانه تختی فراغت ویینه اقتضا
حسبیله کندوسی تختهٔ جلوس وانکروس قرالیله وارنه ده جنك وقرالك قتلی ویینه قوسوه ده
یکی قرال انکروس ایله جنك وچه قرالنی اسیر ایتدوکی ٦٨٦ وفاتی وآثارلری سابق الذکر
ابو الفتح غازی سلطان محمد خانك استقلال اوزره جلوسی استانبولی فتحی وسائر غزوات
کثیره‌سی ٦٨٧ آثاری واخلاق حسنه ایله اتصافی وفاتی واوغلی سلطان بایزید خانك فتوحاتی
وآثاری ٦٨٨ وفاتی واوغلی سلطان سلیم خانك جلوسی وفتوحاتی یکیچری اغاسنی احداثلری
٦٨٩ شاه اسمعیله غلبه‌سی دیار شام ومصری فتحی ٦٩٠ و ٦٩١ وفاتی واوغلی سلطان
سلیمان خانك جلوسی فتوحات عدیده‌سی شاه عجمی تأدیبی وبغدادك فتحی ٦٩٢ آثاری
اوغلی سلطان سلیم ثانینك جلوسی فتوحاتلری ویمنی فتحی ووفاتی آثاری واوغلی سلطان مراد
ثالثك جلوسی فتوحاتی وفاتی واوغلی سلطان محمد ثالثك جلوسی فتوحاتی ووفاتی اوغلی سلطان
احمد خانك جلوسی ٦٩٣ شاه عباسك استیلاسی وبعض اشقیانك ظهوری ودفعی سلطان
احمد خانك وفاتی وآثاری وقرنداشی سلطان مصطفی خانك جلوسی وتختی فراغتی وسلطان
عثمان خانك جلوسی وفتوحاتلری شهادتلری وتکرار سلطان مصطفی خانك جلوسی وعزلی
وسلطان احمدك اوغلی سلطان مراد رابع جلوسی وبغداد فتح وتسخیری وکعبهٔ مکرمه بناسنی
تجدیدی ووفاتی وقرنداشی سلطان ابراهیم خانك جلوسی ٦٩٥ کرید سفری وقلعهٔ خانیه فتحی
فرزند ارجمندی سلطان محمد خان رابعه تختی فراغت انلرك جلوسی وجزیرهٔ کریدك قلعهٔ
قندیانك فتحی له سفرینه توجهلری ٦٩٦ قمنیچه قلعه‌سنك توابع ولواحقیله فتحی سلیم کرای
خان توسط ایدوب قمنیچه قلعه‌سی توابع ایله دولته قالوب وسنه ده یکرمی بیك التون ویرمك
شرطیله وسائر شروط وقیودیله مصالحه عقد اولندوغی چهرین سفری
وفتحی ونیمچ سفری تذییل ضمننده کتاب جهان‌نمانك اتمامه
رسیده اولدوغی ٦٩٧ و ٦٩٨

كتاب جهاننما لكاتب چلبى

بسم الله الرحمن الرحيم وبه نستعين

فاتحۀ خرايد عالم آرا وسرلوحۀ جرايد جهان نما زيور افروز حمد وثنا ذات اقدس
واعلى ايله مزين ومجلى ورونق بخش صلات وسلام سلطان انبيا ايله موشح ومحلى
قلندقدن صكره ضماير ارباب عرفانه خفى ونهان دكلدركه فروع علم هيئتدن فن جغرافيا
يعنى خريطه لرده تصوير اولنان صورت بسيط غبرا برفن خوب وهنر مرغوبدركه اندن
ذوقى اولان دقيقه شناس كاشانۀ امن واستيناسده مسند نشين چاربالش حضور ايكن
دور ودراز سياحتده كزن سياحان جهان كبى برآنده عالمى سير ودور ايدر واول سير وسلوك
معنوى بر مرتبه علم اجمالى حصولنه سبب اولوركه مدت العمر سياحت ايدنلر اولقدر
استحضار واحاطه يه قادر اولمازلر زيرا پى درپى كتابلره رجوع وممارسه ايله اقطار ارض كوشه
بكوشه لوح درونده بالجمله منتقش اولوب برطرفى استحضار وقتنده مرآت ذهنه
توجه اولنسه فى الحال اول طرفك اجمالا حالى صور حس وخيالده مشاهد ومحسوس
كبى اولور ومعلومدركه فنوندن برفن ذاتنده علم اولدوغى جهتدن مذموم اولميوب المرء
عدو لما جهله مقتضاسندن قطع نظر كاهى بحسب العوارض ذم اولنورسه ده دائما
وراء ظهر استغناده مهجور اولوب قلمازبلكه احتياج زماننده الزم لوازم اولور بناء على
ذلك بو واديه دخى براز تكاپو اولنوب مسالك الممالك وجغرافيا كتابلرى كوريلوب شكل
بحر وبر دفعاتله مرسوم ومصور قلندقده عزيمت تدقيقه نوعا فتور كلمش ايدى سابقا بعض
جزاير دريايه سفر تحريك اوتار قانون هنر ايلدكله ميل سابقه شوق جديد لاحق اولوب داعيه
ظهور ايتمشدى كه اول رسملر صفحۀ بياله كشيده اوله لكن اوروپا ممالكنده كتب اسلاميه نك
كلى قصورى ظاهر وزبان اقلام اسلاميان اكثر اقاليم وبلدان بياننده قاصر اولمغله لاتين
دلنده يازلان جغرافيالردن متأخر كتاب اطلس مختصرنى ترجمه وساير كتب اسلاميه

فوائدى

فوايد نى اكا ضميمه قلوب مجموعندن بو كتابى انتزاع وفن طالبلرينه بسط موائد انتفاع
ايلدم ومجموعى ايكى قسم اوزره مرتب قسم اولى نيچه فصولى مشتمل وقسم ثانيسى اسماء بلاد
فهرسنده مرقوم حروف اوزره مبوبدر لكن مقاصده شروعدن اول بر مقدمه تقديم اولنوب
كتاب مذكور جهان نما اسميله مسمى قلندى مستفيد اولنلردن ذكر بالخير ملتمسدر وبو كتاب
جليل القدر ونوادر دهركه ايام اسلامده هنوز قرين وجود اولميوب دول سالفه اعصارنده
بر جهاندارك خزينه سنه كرممش وبونك نظيرينى كمسه كورممشدر حالا ولى نعممز پادشاه
عالم پناه السلطان ابن السلطان سلطان محمد خان ابن السلطان ابراهيم خان ابن السلطان
احمد خان خلد الله ملكه وسلطانه وافاض على العالمين بره واحسانه حضرتلرينك عهد
همايونلرنده ترجمه اولنوب وجوده كلمكله خزينهٔ عامره لرينه تقديم ومماللك ملوك دنيا
عامه يه تفهيم قلنوب ابتداء تأليفنه مرأت دنيا وما فيها اولدى بو جهان نما تاريخ
دينلدى ١٠٥٨ تذييل الطابع خفى اولميه كه صاحب تأليف دلبذير كاتب چلبى مرحوم بو محلده
كشيدهٔ سلك سطور قلدیغی تركيبدن يعنى مجموع كتاب ايكى قسم اوزره مرتب قسم اولى نيچه
فصولى مشتمل وقسم ثانيسى اسماء بلاد فهرسنده مرقوم حروف اوزره مبوبدر ونيه باب اولك
اون برنجى فصلنده تنبيه اخرنده پس بو كتابده ممالك روى زمين بيانى فلك اعظم حركتنه تابع
اولوب حركت كل حركت اولى يه تبعيت ايله نقل وحركت ايدرك ابتداى جزاير شرقيه دن
انتهاء سواحل غربيهٔ آمريقايه منتهى اولور ديدوكى عبارتدن ذهنه تبادر ايدن كتاب
مزبور نيچه فصول وابوابى جامع حجمى كبير نادر العصر ايكى جلده متحمل بر كتاب عظيم القدر
اولمقدر لكن بو زمانده ايادىٔ ناسده متداوله نسخ كوريلوب وكندو خطيله ظفرياب اولدوغمز
نسخه دخى مسوده يوللو اولوب مقدمهٔ كتابده امر رابع عشرده فهرس اجماليده تعيين
واشارت وذكر وبيانى متعهد اولوب اسماسى ثبت سلك سطور فهرس قلنان ممالك واقاليم
وبلاد فصللرى نسخ مرقومه ده هنوز رسيدهٔ ختام اولميوب نقصان اوزره قالمشدر مع هذا كه
بو اثر بى نظير مرحوم ومغفور له سلطان محمد خان عليه الرحمة والغفران حضرتلرينك عهد
همايونلرنده حصوله كلوب خزينهٔ عامره لرينه تقديم اولندوغى مصنف مرحوم كندو
خطيله تحشيه قلدغى نسخه نك منه سنده كورلمكله عبارتى آنفا مسطره نقل اولندى
حيفا كه بويله بر نسخهٔ جليله ومجموعهٔ لطيفه نشر وشيوع بولمدن رفتار ناهموار فلك غدار يله
عرضهٔ ضياع وتلفده نابود ونا پيدا اوله الحالة هذه بو حاليله دست رس حقير اولان نسخهٔ
عديمة السبق والمثل شايستهٔ التفات نصفت اشنايان وسزاوار رغبات قدر شناسان
اولمغله دار الطباعهٔ عامره ده تكثير وتوفير يله نشر وشيوعنه عاجزانه غيرت وكتابك وضعى
تبديل وتغييردن وزياده ونقصاندن كمال مرتبه ده تحاشى اولنوب مجرد ظفرياب اولدوغمز
مأخذه مراجعت ايله كتاب مرقومه محل بمحل تذييل الطابع ناميله الحاق فوايد وبعض
هندسيات وطبيعيات تعريفلرى تقديمه سزا كوريلوب اجرام علويه وسفليه نك كميت

وكيفيتلرى بحثنه دائر جمهور حكماى متقدمين ومتأخرينك اقوالى جمع واجمالا اشارت
وتعيين وهر فرقه نك رأيى فهمه آسان اولمق ايچون اشكال كونا كون ايراديله احوال فلكيات
بيان وايضاح اولندقده ذكر ممالك وبلاد خلالنده دخى جابجا فن جغرافيانك كتب
جديده لرندن بعض منافع واشكال ممالك الحاقيله توسيع ساحهٔ ابواب وفصول كتاب وتوضيح
احوال ملوك وملل وانساب قلنوب كتاب مرقوم جانب شرقدن ذكر ممالك وملوك عالمه بدء
وجانب غربه توجه ايله اقاليم ارمنيادن ممالك فسيحة المسالك عثمانيه عد اندندن معدود ايالت
وانده نهايت بولمغله فن اربابنك رأينه مطابق وغالبا مصنفك مافى الضميرينه موافق جلد
اول آسيا قطعه سنى تماما حاوى اولمق ايچون اقصاى معمورهٔ شرقده جزاير هند وچيندن
شروع برله بلدهٔ طيبهٔ قسطنطنيه يه كلنجه ممالك اناطولى بقاياسى وجزيرة العرب اقاليمى
ضم والحاق ايله جلد اولك تكميلنه صرف مكنت حقيرانه قلنوب بو وجهله بر كتاب جليل القدر
نادر العصر ايام اسلامده هنوز قرين وجود اولميوب بر جهاندارك خزينه سنه كرممش وعين
دوران مثلنى كورممش سياق وسباق مقيم زاويهٔ خاكسارى ومحاط دائرهٔ بى اعتبارى
الحقير والفقير ابراهيم الجغرافى من متفرقكان دركاه عالى المأمور بعمل طباعت الكتب
بدار الطباعة العامرة العثمانى عبد عاجز وبندهٔ ناچيزه دخى وسيلهٔ فخر ومباهات اولمق
اميديله حالا سبب امن وامان خليفهٔ زمين وزمان پناه اهل ايمان زبدهٔ خاندان آل عثمان
السلطان ابن السلطان سلطان محمود خان بن سلطان مصطفى خان ابد الله دولته وايد
سلطانه رأفتلو عنايتلو ولى نعممز مروتلو وكرامتلو افنديمز حضرتلرينك خزينهٔ
عامره لرينه تقديمه اجتسار تصميميله دستمايهٔ شوق عاجزانه يه تازيانهٔ آرزوى دلفريبى سوق
ويروب صوب مرامه عطف عنان عزيمت اولندى حضرت واهب مطلق وفياض
على الاطلاق جناب حقدن متضرع ومتوقعدركه بو طريقده توفيقن رفيق ايدوب مجرد
منافع عباده مخصوص ومحصور اولان مطلوب ومرامى سرمنزل اتمامه ايرشدره وكذلك
حضرت مكارم اتكا المشار اليه پادشاه عالم آرا جنابلريندن مستمندانه نياز ونيازمندانه التماس
اولنوركه بو عمل پرخلل عين عنايت پادشاهانه وديدهٔ التفات كيميا آثار ملوكانه لريله شايستهٔ
نظر ميمنت مأثرلرى بيوريله الحق بو فن جليل القدرك شاننه رواج وعلوم عاليه ومعارف
آليه نك عالمده نشر وشيوعيله جمهور اهل اسلامه عون وعنايت وزمرهٔ اصحاب ايمانه امداد
واعانت موقوف كرم قهرمان زمان ومخصوص همت بى همتاى پادشاه سليمان نشان شهنشاه
جليل الجنابكدر مزايا شناسان اسرار بيان ورمز آشنايان فهم واذعان اولان ارباب البابدن
دخى تمنى اولنوركه تعبير واداده وطبع واملاده واقع هفوات وعثراتمزى صفح جميل ايله عفو
وقصوريمزى فضل وكرم ايله ستر بيوره لر زيرا بو فن عجيب الطورك شهرت ورواجى نظر
استحسان ارباب كماله منوط ومحل اعتذارده بسط معاذير كرام ناس قتنده مقبول اولمغله
بو نسخهٔ معموله نظر ورغبته شايان بيوريلوب صحيفهٔ عالمده اعتبار وانتشارينه وسيله اوله لر

امابعد

اما بعد اولو الابصار ذوی الاعتبار قتنده پوشیده دکلدرکه جناب واجب الوجود
تقدس وتعالی دن ماسوی اولان موجوداته اسم عالم اطلاق اولنوب ماهیت وکیفیت
اشیا امعان فکریله تتبع وملاحظه واحوال موجودات دیده بصیرت ایله نظر ومطالعه
اولنسه عالمك جمیع اجزاسیله محدث ایدوکنه بداهت عقل سلیم دلالت وشهادت
ایلمك امر محققدر وبو عالم اعیان واعراضدر اعیان ذاتیله قائمدر اعراض ایسه بونك
خلافیدر وبنه بو عالم یا مرکبدر جسم کبی ویا غیر مرکبدر جوهر کبی واشبو کتاب
موجودات احوالندن بحث ایدوب علم حکمت وهیئت فروعاتندن اولان فن جغرافیا
اساسی اوزره تأسیس اولنمغله مقاصده شروعدن اول علم عالمه مقدمه اولور مبادی
یقینیه ومهره فن جغرافیا فن مرقومی تعریف وتعلیم وتقریر وتحریرده استعمالیله
رطب اللسان اولدقلری وضعیات هندسیه وطبیعیه اجمالا ایراد اولنوب مقدمه کتابده
بو فنه موقوف علیها اولان امور عدادندن تعداد اولنسه سزادر بناء علی ذلك فن جغرافیاده
تألیف اولنان کتبك دأب اکثر مصنفین اوزره دیباجه لری عوارض ذاتیه مقادیر ثلاثه
احوالندن اجمالا بحث ایله معنون اولوب بو بابده دخی مطالبه معارفه جهت حصول بصیرت
وسهولت تحصیل علم ومعرفت بلکه مبتدیلرك همان مبادی شروعده علوم ریاضیه یه
فی الحال انتسابلرینه باعث وبادی اولمق مأمولیله وحقایق دقایقنی درحال احاطه ایلمك
ملکه سنه مالك اولملری اعتقادیله تعریف وتفهیم حدودده تمثیل طریقیله بوکونه بسط
کلام ایتمشلردر بو عالمده موجود اجسام واجرام مصمته وغیر مصمته لایعد ولا یحصی در
وبا تقدیر خدای لم یزل صور واشکاله دخی مقتضای طینت وطبیعتلرینه موافق مباینت
واختلاف ایله بری برلرینه مغایرت اوزره وجودپذیر اولمشلردر بز اجسام مصمته دن برشکل
ایله متشکل بر جسمی تتبع وملاحظه ایده رز مثلا بر جسم متساوی الاضلاعده شش سطح
احاطه سندن حاصل اولان هیئت که مکعب شکلیدر وبین الناس معروف اولان تاوله نك
زاریدر اکا نظر ایدوب اولا مقادیر اجسامدن طول وعرض وعمقی انده مشاهده ایلدیکمزده
بو زاره جسم اطلاق ایده رز ثانیا بو زارده شش جهاته نظر ایدوب بو جهاته سطح اطلاق ایده رز
یعنی شعاع بصری یه مقابل اولان زارك مجرد ظاهرینه نظر ایله انده طول وعرض مشاهده
ایدوب عمقه تجاوز ایتمزز زیرا نظریمزه عمقی ضم ایلدیکمز کبی جسم اولمش اولور ثالثا
زارك حدودینه یعنی زاری محیط اولان سطوحك نهایتلرینه خطوط اطلاق ایده رز وبونده
مجرد طول اعتبار ایدوب خطوطه سطحدن حصه ویرمزز زیرا خطوطه ادنی عرض ضم
اولندوغی برله سطح اولمش اولور رابعا منده خطوطك برینه نظر ایدوب ایکی جانبدن منتهی
اولدوغی غایت معینه یه نقطه اطلاق ایده رز واول نقطه یه خطدن بر دورلو حصه ویرمیوب
مجرد نهایته نقطه تسمیه ایده رز فعلی هذا اعراض اقسامندن هر نسنه که قابل اشارت
حسیه اولوب هیچ بر جهتله قسمت پذیر اولمیه ارباب هندسه اکا نقطه دیرلر که فی الحقیقه

وضع صاحبی اولوب جزئی اولمیان شیدر وبوشیء خطك ایكی جانبنده منتهی اولدوغی
غایتدر واعراض قسمدن برنسنه كه قابل اشارت حسیه اولوب انجق برجهتله قسمت پذیر
اوله آكا خط دیرلركه نقطه یه منتهی اولان طول بلا عرض وبلا عمقدر واعراض قسمندن
هرنسنه كه قابل اشارت حسیه اولوب ایكی جهتله قسمت پذیر اوله یعنی طولا وعرضا قسمت
قبول ایدوب عمقا قسمت قبول ایلمیه آكا سطح دیرلركه بونسنه فقط طول ایله عرض اولوب
خطه منتهی اولان شیدر واعراض قسمندن هرنسنه كه جهات ثلثه یه نظر ایله قسمت پذیر
اولوب یعنی طولا وعرضا وعمقا قابل قسمت اولا آكا جسم دیرلر وبونده جسمدن مراد علوم
ریاضیه ده مبحوث عنه اولان جسم تعلیمیدر وخط دخی مستقیم ایله منحنی یه تقسیم اولنوب
خط مستقیم اولدركه مسافهٔ امتدادی اوزره فرض اولنان جمیع نقاط بری برینه متحاذی
اولا یعنی خطك ایكی جانبنده اولان غایاتیله ما بیننده ممتد اولان اجزا استقامت اوزره اولوب
بعضیسی باند و بعضیسی پست اولمیوب برطرفنی شعاع بصری یه مقابل ایلدیكمزده
طرف اخریله وسطنك رؤیتنه مانع اولمیه خط منحنی ایسه بونك خلافی اولوب مسافهٔ
امتدادی اجزاسی اعوجاج اوزره موضوع یعنی بعض جزئی ارفع و بعضیسی اخفض اولوب
برطرفی شعاع بصری یه مقابل اولدقده طرف اخریله وسطنك رؤیتنه اعوجاج اجزا
مانعدر وخطوط مستقیمه دخی یا متوازیه در ویاغیر متوازیه در خطوط متوازیه سطح
مستویده واقع ایكی ویازیاده خطلردركه بری برلرندن بعدلری بالجمله اجزالرنده مساوی اولوب
ایكی جانبلرندن استقامت اوزره الی غیر النهایه اخراج اولنسه لرده بری برلرینه تلاقیلری
میسر اولمازو سطح دخی یامستویدر ویاغیر مستویدر سطح مستوی اولدركه غایاتیله
ما بیننده اولان مسافهٔ امتدادی اجزاسی بالجمله متحاذی اولا یعنی عرضا وطولا برغایتندن
او برغایتنه كلنجه سطح اوزرنده فرض اولنان خطوط اجزاسی بری برینه مقابل ومتحاذی اوله
یاخود سطحك هر برنده فرض اولنان ایكی نقطه نك ما بینی برخط مستقیم ایله وصل اولنسه
اول خط واصل سطح مذكوردن هیچ بروجهله ایرلمیوب نفسنده واقع اوله الحاصل سطحك
مسافهٔ امتدادی اجزاسنده ادنی ارتفاع وانخفاض بولنمیوب جملهٔ اجزا برلرینه متحاذی
ومقابل وهموار اوله سطح غیر مستوی ایسه بونك خلافیدر وسطوح غیر مستویه نك
بعضیسنه مستدیر دیرلر كرهٔ مصمته نك سطح محدبی وكرهٔ مجوفه نك سطح محدبی ومقعری
كبی ونصفلرینه نصف مستدیر محدب ونصف مقعر دیرلر وسطوح مستویه نك متوازیه
وغیر متوازیه لری خطوط مستقیمه نك متوازیه وغیر متوازیه لرینه قیاس ایله معلوم اولوروهر
سطح كه انی خط واحد ویازیاده احاطه ایلیه آكا شكل مسطح تعبیر اولنور ایدی اگر انی
خطوط ثلاثه محیط اولورسه مثلث اولور وبو دخی اوچ قسم اولوب برینه متساوی الاضلاع
دیرلركه اوچ بیله ضلعی برابردر وبرینه متساوی الساقین تسمیه ایدرلركه همان
انجق ایكی ضلعی برابردر وبرینه دخی مختلفة الاضلاع اطلاق اولنوركه ضلعلرینك

اوچی

اوچی دخی بر برینه مخالفدر واکر دورت خط محیط اولورسه ذوالاربعه دیرلر واکر بش خط
محیط اولورسه ذوخمسة اضلاع دینلور و باقیسی دخی بوکا قیاس اولنه حد نهایتدر وشکل
بر امردر و یاخود بر امتداددر که کندوسنی حد واحد و یاخود حدود احاطه ایلیه دائره خط
منحنی سطح مستوی یی شول وجهله محیط اولورسه که درون سطحده بر نقطه فرض
اولنوب اول نقطه دن محیطه چکلن خطوطک جمله سی برابر اوله محاط اولان سطحه دائره
ومحیط اولان خط منحنی یه محیط دائره وخط مستدیر و نقطهٔ مفروضه یه مرکز دائره
تسمیه اولنوب اول خطوط مستقیمه نک هر برینه نصف قطر دیرلر و مرکزه مرور ایلیوب ایکی
جهتدن محیطه منتهی اولان خط مستقیم که ذکر اولنان انصافدن هر ایکیسنک تمامیدر
قطر دائره اولور و بو قطر دائره دیدیکمز خط دائره یی ایکی برابر قطعه یه تنصیف ایدوب
قطریله محیطک بر نصفی دائره نک بر نصفنی محیط اولور و دائره یی ایکی پاره ایدوب مرکزه
مرور ایلین خط مستقیمه وتر اطلاق اولنور که دائره یی ایکی برابره تنصیف ایتمیوب بالکه بری
اکبر و بری اصغر اولمق اوزره ایکی قسمه تقسیم ایلر و بو ایکی قسمک هر برینه که وتر ایله محیطک بر
پاره سنه محاط اولمشدر قطعه دیرلر و محیطک هر پاره سنه قوس تعبیر اولنوب نصف
وتره جیب مستوی دینور و نصف وتردن چیقوب نصف قوسه واصل اولان عموده سهم
دیرلر و بوکا جیب معکوس دخی تسمیه اولنور و دائره نک نصف قطرینه جیب مطلق دیرلر
زاویه ایکی خطیله محاط بر سطحدر ولکن ایکی خطک ملتقی سی بر نقطه یاننده اولور که ایکی
خط خط واحده متحد اولمیه و زاویه دخی ایکی قسم اولوب برینه مسطحه دیرلر که بلا اتحاد
بر نقطه ده اتصال ایدن ایکی خطک بیننده واقع اولان منحدبی در و برینه مجسمه تعبیر اولنور که
بر سطحک و یا زیاده نک احاطه سندن بر جسمده ظهور ایدر مثلا زاویهٔ رأس مخروطی و زوایاء
خانه کبی و زاویهٔ مسطحه دخی اوچ قسم اولوب برینه قائمه دیرلر که بر خط مستقیمک ینه کندی
مثلی اوزرینه قائم اولوب جنبتیننده حادث اولان ایکی برابر زاویه لرک بری در و قائم اولان خطه
عمود اطلاق اولنور و برینه حاده تعبیر ایدرلر که قائمه دن اصغردر و بر قسمنه دخی منفرجه
تسمیه اولنور که قائمه دن اکبردر و بو ایکی بیله قسمک خطلری مستقیم اولمق شرط
دکلدر و سالف الذکر مثلثی بر دخی بو طرزه تقسیم ایدرز که کندوسنده یعنی مثلثده زاویهٔ
قائمه بولندقده قائم الزاویه در و منفرجه بولندوغی تقدیرده منفرج الزاویه اولور و قائمه
و منفرجه دن بر شیء بولنمدوغی حینده حاد الزوایا تعبیر اولنور و کذلک اضلاع اربعه سی
اولانک دورت بیله ضلعی برابر اولوب دورت بیله زاویه سی قائمه اولدقده کندوسنه مربع
تسمیه اولنور و زاویه لری قائمه اولوب اضلاعی برابر اولمیانه مستطیل دیرلر و بونک عکسینه که
اضلاعی متساویه اولوب زاویه لری قائمه اولمیاندر معین دیرلر و ضلعلری متساوی
و زاویه لری قائمه اولمیوب ولکن اضلاع و زوایاسندن هر ایکی مقابلی برابر اولانه شبیه معین
تعبیر اولنور و بونلرک ماعداسنه منحرف اطلاق اولنور و خفی اولمیه که دورت ضلعدن

زيادهسى اولنلره كثير الاضلاع دخى تسميه اولنور وهر جسم كه انى بر سطح وزياده احاطه ايده
اكا شكل مجسم ديرلر وبر شكل مجسم شول وجهله اولورسه كه انك ميانندن بر نقطه فرض
اولنوب اول نقطهدن جسمك سطحنه چكلن خطلرك جملهسى برابر اوله اول شكله كره واول
سطحه محيط كره وسطح مستدير واول نقطهيه مركز كره واول خطوطه انصاف اقطار كره
ديرلر وبر سطح مستوى كرهيى ايكى پاره ايتدكده دائره ظهور ايدر ايمدى اكر اول سطح مركز
كرهيه مرور ايدرسه اول دائرهيه عظيمه وما عداسنه صغيره تسميه اولنور وكرهنك محيطنده
هر نقطهكه فرض اولنه دورينى تمام ايتدكده بر دائره رسم ايدر الا ايكى نقطهٔ متقابلهكه انلره
قطب كره وقطب حركت ديرلر ساكن درلر وبر قطر كه ايكى قطبك ما بيننى وصل ايدر اكا
محور تعبير اولنور ودوائر مذكورهدن شول دائرهكه قطبى بعينه كرهنك قطبى ومركزى بعينه
كرهنك مركزيدر اكا منطقهٔ كره تسميه اولنور وبو دائره جملهسنك اعظميدر وسائرلرى بوكا
موازات ايدوب بربرلرندن اصغردرلر ومدارات نقاط مفروضه تعبير اولنورلر وطرفينده
واقع اولوب منطقهيه نسبت ايله بعدلرى برابر اولان هر ايكى دائره برابردر وكرهنك ايكى
قطبى مدارات مذكورهنك دخى قطبلريدر وكرهيى ايكى سطح متوازى قطع ايدر اولدقلرنده
ما بينلرنده واقع اولان قطعه قطع دفيه اطلاق اولنور فاما طبيعيات جسم طبيعى
بر جوهردركه انك ذاتنده مقادير اجسام يعنى طول وعرض وعمق زواياى قائمه اوزره تقاطع
ايلمك شرطيله فرض اولنمق ممكن اولا وجسم يا بسيطدر ويا مركبدر جسم بسيط اولدركه
انك اجزاسيله طبيعتى متشابه اولا يعنى صور وطبايعى مختلف اولان اجسامه منقسم
اوليوب انك طبيعتى بر اولهكه اول طبيعتدن صادر اولان شئ نهج واحد اوزره صادر اوله
جسم مركب ايسه بونك خلافى اولوب اجسام مختلفة الطباع وصوره منقسم اولور معدنيات
ونباتات وحيوانات كبىكه بونلره اباؤها الاثيريات وامهاتها العنصريات مواليد ثلثه تسميه
ايدرلر وحكمت طبيعيهده مثبتدركه كل جسم بسيط اذا خلى وطبعه فهو كرى الشكل در
واجسام بسيطه فلكيهيه وعنصريهيه منقسم اولوب فلكى افلاك وانك متعلقاتيدركه انلره
اجرام اثيريه وعالم علوى ديرلر وعنصرى عناصر اربعهدركه انلر ارض وما وهوا ونار در وبونلره
وبونلرك ضمننده اولانلره عالم سفلى وعالم كون وفساد ديرلر ومركب دخى ايكى قسمدر برى تام
وبرى غير تامدر مركب تام اولدركه بر زمان معتد بهده كند وتركيبى صورتنى حفظ ايليه
معدنيات ونباتات وحيوانات كبى ومركب غير تام بونك خلافى اولوب زمان معتد بهده
كند وتركيبى صورتنى حافظ اولمز ابر وميغ ودخان وقوس قزح وهاله وشهب وسائر كائنات
جوكبى وحركت فلك دخى منقسمدر بسيطهيه ومختلفهيه فلكك حركت بسيطهسىكه اكا
متشابه دخى ديرلر اولدركه اول فلكك سطحنده وياخود ثخننده هر نقطهٔ مفروضهكه اول حركت
ايله حركت ايلسه اول فلكك محيطندن ازمنهٔ متساويهده قسى متساويه قطع ايليه واول
فلكك مركزينك دائره سنده ازمنهٔ متساويهده زواياى متساويه احداث ايليه

مثلا

مثلا فلك تاسع كه فلك اعظمدر مركز عالم حولنده شرقدن غربه حركت ايله بركون وبر
كيجه يه قريب مدتده دورني تمام ايدوب فلك مرقومك سطحنده فرض اولنان نقطه اول
حركت ايله ازمنۀ متساويه ده قسى متساويه قطع ايدر ومركز عالم حولنده ازمنۀ متساويه ده
زواياء متساويه احداث ايدر يعنى فلك مرقومك محيطنده منطقه مثللو فرض اولنان دائره
اوچيوز التمش درجۀ متساويه يه تقسيم اولنوب منطقۀ مرقومه اوزرنده فرض اولنان نقطه
فلك مرقوم حركت مرقومه ايله حركت ايتدكچه هر بر ساعت نجوميده اون بش درجه مسافه
قطع ايدوب اولكى ساعتده قطع ايلدوكى اون بش درجه قوسنه ايكنجى ساعتده قطع
ايلدوكى اون بش درجه قوسى مساويدر وبوكونه حركت ايله مركز عالم حولنده اولكى
ساعتده احداث ايلدوكى زاويه يه ايكنجى ساعتده احداث ايلدوكى زاويه مساويدر
باقيسى دخى بوكا قياس اولنه واول حركته مركزك حولنده متشابه ديرلر واكر بويله اولمسه
متشابه ديمزلر وحركت مختلفه اولدركه انك غيرى اوله وينه منقسم اولور مفرده يه ومركبه يه
مفرده اولدركه بر فلكدن صدور ايده ومركبه اولدركه بر فلكك زياده سندن صدور ايده وهر
حركت مفرده بسيطه درو مختلفه مركبه در اما هر مفرده وهر مركبه مختلفه دكلدر وضعيات
مزبوره فهمه آسان اولمق ايچون صور واشكالى صحيفۀ ماضيه ده رسم وتصوير اولنوب
اسماسى دخى تعيين اولنمشدر تم تذييل الطابع المقدمه مقدمه بوفنك موقوف عليهى
اولان امور ذكرنده در امر اول بوفنده كوريلوب بوكتابه مأخذ اولان كتابلرى متضمندر
انلردن غيرى اطلسك مأخذى اولان فرنكى كتابلر دخى بعض مرتبه ايراد اولنور آثار البلاد
واخبار العباد عجايب المخلوقات صاحبى زكريا بن محمد قزوينى نك اقاليم سبعه اوزره مرتب بر
كتابى در التى يوز يتمش دورنده تأليف ايلمشدر مألى يازلدى احسن التقاسيم فى معرفة الاقاليم
شيخ محمد بن احمد مقدسى دورتيوز حدودنده اقاليم عرفيه اوزره بلادى ذكر وعربانه
تصوير ايلمشدر مألى اخذ اولندى اشارات الى معرفة الزيارات اكثر ربع معمورى كزوب
ممالك اسلاميه ده كوردوكى يرلرى وزيارتلرى يازوب التى يوزاون برده حلبده وفات ايدن
سياح عالم شيخ ابو الحسن على ابن ابى بكر هرويكدر بالتمام كوريلوب حاصلى يازلدى
اطلس ماجور فرنكى جغرافيا كتابلرندن متأخر بر معتبر كتاب كبيردركه فلمنكدن جراردوس
مرقاتور تأليفنه شروع ايدوب صكره كير واول يرليدن لودوويكوس هونديوس اتمام وبر نوع
دخى اختصار ايتمش ونامنه اطلس مينور ديمشدر ماجور كبير مينور صغير معناسنه لفظ
لاتنى در ذكر اولنان اطلس مينورى حقير توركيه ترجمه ايدوب اول ترجمه يى بوكتابده درج
التزام وانكله بوفنك تركى وعربى كتابلرى قصورنى اتمام قصدن اتدم ديباجۀ ترجمه بودر
ديباجه قوافل حمد وثنا وروا حل شكر خلوص انتماكه كرۀ معمورۀ دل وشهرستان
قلب بى غلدن نمايان ومسالك ممالك ملاء اعلايه روان اوله اول مبدع زمين وآسمان موجد
مواليد واركان واجب الوجود ومفيض الخير والجود حضرتلرينك درگاه قدس وسرمنزل

انسنه نزول ایدرسه روادروطوایف لطایف صلوات زاکیات وتسلیمات طیبات که بلده
طیبه جناندن صدوروراه زنانه مرورایده اول زات شریفی مدینه علم اولان فخر عالمك روضه
رضیه منوره وحظیره خطیره مطهره لرینه دخول ایدرسه سزادر وآل واصحاب کراملرینه
تحیت وسلام هموار تحفه انام اوله الی یوم القیام وبعد بوکتابك مسودی اقل خلیقه
مصطفی خلیفه مبدأ فطرت وعالم طفولیتدن بری تعلیمخانه اطلبوا العلم من المهد ده چراغ
فکر وحواسی روغن زکا وفطنت ایله قضایا وقیاس نتیجه لری صباحنه چقاروب افاده
واستفاده اثناسنده جناب حق وفیاض مطلقدن فایض اولان نعم کوناکون ایله معاینه
اطوار شئون ایدوب سفر وحضرده تقلب احوال وتکرر ایام وسال حسبی ایله تجربه دن
حاصل اولان کماله قناعت ایتمیوب مزید فضل ونوال عزیز المنال تحصیلی ایچون کتب تواریخ
وسیر تتبع ایدردی وبو عالم اجسامه بهیمه کبی بقر اشخاص حقنده وارد اولان اولم ینظروا فی
ملکوت السموات والارض فحواسی فن هیئت کتابلری مذاکره سنه ونظم کریم سیروا فی الارض
فانظروا الی اثار قدرة الله رمزی فن جغرافیا کتابلری مطالعه سنه باعث وبادی اولور ایدی
وهربار نصرانیانك یونانیاندن انتحال ایله فن مذکوری تحقیق وتصویرده کمال دقت ومهارتی
واسلامیانك انکار واهمالی وبو بابده عدم معرفت وبطالتی کوریلوب تأسف واسترجاع
اولنوردی زیرا عربی وفارسی وترکی تدوین اولنان اقالیم وبلدانیات ومسالك الممالك
کتابلری جمله مختل ومشوش کوریلوب ضروری مجموعندن جهان نما اسمی ایله مسمی بر کتاب
انتزاعنه عزیمت اولنمش ایدی مقدمه وقسم اول غایتنه ایردکده محیط غربی جزایرنده انکلتره
وهبرنیا واسلاندیا نام جزایر عظیمه نیجه ممالك وملوکی مشتمل ایکن اخبار واوصافنك بیکده
بری یازلمغه مجال اولمیوب عدم ظفردن ناشی قصور کتاب مذکورك اتمامی عزمنه فتور
ویرمش ومأخذه نائل اولمقدن کلی کسل کلمشیدی زیرا مقدما اوراهام اورتولیوس
یازدغی جغرافیای کبیر کوریلوب اطلس ماجور نام فرنکی کتابك جابجا رسملری پرتوی مزبور
جهان نمایه نقل ایچون اخذ اولنوب جزایر مذکوره وسائر معموره ده تفصیل تام کورلمکله
کتاب مزبورا تمامنه ذهن اقبال ایلمیوب ذکر اولنان کتابلر ترجمه سنه ظفره موقوف قالمش
ایدی ناکاه بو اثناده اوراهام اورتولیوس جغرافیاسنه مالك اولان قره چلبی زاده محمود افندی
وفات ایدوب مخلفاتندن کتاب مزبوری تحصیله منتظر ایکن اطلس ماجورك مختصری
اولان اطلس مینور نام کتابه ظفر میسر اولوب لاتین دلندن تورکی ترجمه سنه شوق
کلی ایله سمند همت سوق اولندی اذا اراد الله شیئا هیئا اسبابه سابقا فرانسا دیارندن
شهرمزه کلن شیخ محمد افندی فن جغرافیا قواعدنه واقف ولسان لاتین دقایقنه عارف
بر قابل وجود اولوب بحسب القابلیت زمان یسیرده تورکی تعبیره دخی قدرت کلمکله کتاب
مزبوری اوقودوب تقریر ایتدردکدنصکره معناده تأمل ایله مصنفك مرادنی ادا ایدر عبارت
تحریر اولنمق اوزره هجرت نبویه نك بیك التمش دورت محرمی اواسطنده ترجمه یه شروع
اولندی

اولندی واطلس مینور وضعی تغییر اولنیوب زیاده ونقصان دخی روا کورلدی بلکه اقتضا
حسبی ایله اسماء مشکله یی شرح ومواضع مبهمه یی بیان ایچون کنارن حاشیه لر یازلدی
وشکللری دخی صحیفه صحیفه عینی ایله نقل اولنوب اسمنه لوامع النور فی ظلمة اطلس مینور
دینلدی تا که معناسی حسب حال کتابه موافق دوشه و بو جمله ده اهل اسلامه نصرت
مقصود اولمغله مأمولدرکه باعث مغفرت اوله ان الله لا یضیع اجر من احسن عملا زیرا کفار
بو فنلر وسیله سیله اقطار ارضه مستولی اولوب اهل اسلامی تعجیزده اظهار تجلد و بو
خصوصده دعوای تفرد ایتدکلرینی انکاره مجال یوقدر بوندن صکره ترجمه یه شروع اولنوب
مقاصد کتاب فصل فصل یازیلور والتوفیق من الله العزیز العلیم دیباجه بو مقامده تمام اولدی
تذییل الطابع مرقوم اخلاصی مخلص شیخ محمد افندی که فن جغرافیاده کاتب چلبینك
خواجه سی واطلس وسائر کتب لاتینیه ترجمه لرنده مرحومك استادی و معلمیدر فرنکستانده
ملل نصارا میاننده مشهور ومعتبر وغایت ایله متمول برکسنه نك فرزندی اولوب ایام صباوتنده
رهابین ریاضت آیین طریقتنی اختیار وانلرك قافله سنه لاحق اولوب کمالاته قابلیت بالجبله
طبیعتنده مضمر اولمغله علوم ومعارف تحصیلنده صرف مکنت ایدوب پدرینك امداد واعانتی
ورشد وزکای طبیعی واستعداد مادرزادی آز زمانده فنون شتی تحصیلنه وسیله اولوب
ممتاز الاقران ومشار الیه بالبنان اولدقده مقتضای طریقتی سوقیله کالشمس المضی
فی وسط النهار وبدر المنیر فی الآفاق والاقطار ظاهر وباهر اولان دین مبین محمدیه یه تعریض
واساس مصون الاندراس عقاید اسلامیانی زعمنجه تنقیص سوداسیله تحصیل شهرت
سویدای سوادنده جایگیر اولوب بو داعیه ایله عهد سلطان محمدیده آستانه یه کلوب
حصول مرامنه مدار اولمق امیدیله صرف ونحو ومنطق ومعانی نسخه لرینی عادت اوزره
کوروب لسان تورکی وعربی یه انتسابی وقابلیت واستعدادی مساعده سیله هر فنیله
اشنا اولوب تزییف دین هواسیله وادی ضلالده بر مدت تکاپوی سودای خام ایله جست
وجو ایدوب کتب تفاسیر مطالعه سنده ایکن برکون اتفاقا یا ارض ابلعی ماءك ویا سماء
اقلعی آیت کریمه باهرة الاعجازی صرف ذهن ایله مطالعه ایدر ایکن بو کلام حکمت احتوانك
لفظا ومعنا جامع اولدوغی فصاحت وبلاغت معجزبیاننه توفیق حق ایله اطلاع حاصل
ایدوب بو حالت درحال مظهر هدایت وشرفیت اسلامیله فخریاب اولمسنه باعث اولمشدر
دیو ثقه دن منقولدر تم تذییل الطابع اما سبب تألیفه یازدوغی مقاله ترجمه سی
بودرکه اولا بو ترجمه اولنان نسخه میلادك بیك التیوز یکرمی بر تاریخنده فلمنکده آرنه همبوم
شهرنده باصلوب جراردوس مرقاتور بو کتابك تألیفنه شروع ایدوب قبل التکمیل مرده
اولمغله همشهریسی لودوویکوس هوندیوس تکمیل ایلیوب اشکالنی باقر صحیفه لرده قازدردی
دیدکدنصکره بر ازفنی مدح وبو فنك مصنفلرینی یاد ایدوب اول زمره دن اوراهام اورتولیوس
ودانیال سلاریوس وانتون ماجن و پالوس مرولا و پتروس پرسیوس خصوصا جمله دن

فایق وماهر اولان مهندس فاضل همشهرم جراردوس مرقاتورکه کتاب اطلسك مؤلفی در
اتمامی میسر اولمیوب بزبو کتابی تکمیل مراد ایلدك مهم اولان اشکالی تدارك وشرحلرینی
اقربامزدن اولان پتروس منتانوس ایله تکمیل ایدوب بیاضه چقاردق بوفن ماهرلری
وطالبلری تلقی بالقبول ایلدیلر ونسخه لری باصدیلوب عالمه منتشر اولدی اما کتاب
مزبور مفصل ومبسوط اولمغله حجمی کبیر وبهاسی کثیردر دیو طالبلر بس شکوا و بر نوع
مختصر اولمسنی توقع ورجا ایلدیلر لاجرم مسئوللری رد اولنمیوب ذکر اولنان مرقاتور
اطلاسنی اختصاره عزیمت اتدك لکن بو مختصرده اطلس کبیرك صورتلرندن وشروحندن
بر نسنه اهمال ومعناسنده اخلال اولنمیوب تمام مرتبه ایجاز اوزره اول مفصلك معناسنی
افاده یه اهتمام ایلدك وتتمیما للفواید بعض شکللر عقبنده اسکی صورتلر دخی الحاق اولندی
و بزبو عملی فلمنك دیارنده امستردام نام شهرده واقع مدرسه مزده تاریخ میلادك بیك
التیوز یدی سنه سی مارتنك اون یدنجی کونی تمام ایلدك دیمشدر فقیر ایدر بو ترجمه
اولنان اطلس مینور التیوز سکسن اوج صحیفه درکه عدد مذکورك یوزاللی اوج صحیفه سی
کرهٔ ارضك اقسامی صحیفه لری اولوب هر برنده بر مملکت نقش وتصویر واوزرلرنده اسماسی
تحریر اولنمشدر باقی صحایف بو اشکال احوالنی شرح وبیان ایدر ذکر اولنان کتابی ترجمه دن
غرض اصلی بو کتابك اتمامی ایدی چون سنه خمس وستین والف صفرینك اوائلی که کانون
اول اوائلیدر کتاب مزبورك دورتیوز اوتوز سکزنجی صحیفه سنده جرمانیا ممالکنده باواریا مملکتی
ترجمه سنه کلوب ثلث مقداری قالمغله بو جهان نما کتابی ابتدادن تحریر و بیاضه شروع ایلدم
امید درکه اتمامی خیرله میسر اوله وبوندن صکره لوامع النور فصولنده اولان امور محلی کلدکجه
جمیعا نقل وایراد اولنوب نقله صالح اولمیان بلاد کفار احوالی برنده قالمغله طعن وتشنیع
سفهایه بر مقدار خفت کلور زیرا اطلس ترجمه سنده بالتمام ترجمه التزام اولنمغله دیار کفر
آثاری واوجاق بکلرینك ومصنفلرینك اسملری وخمر وخنزیر وکلیسالر ذکری تکرار اقتضا
ایلمشدر ولکن بونده ذکری مستهجن اولنلر طی اولندی بو مقامده کتاب اطلس بیانی انجامه
ایردی بوندن صکره سائر بو فنك کتابلری ذکرنه رجوع ایده لم تاکه مأخذ احوالی معلوم اوله
اوضح المسالك الی معرفة البلدان والممالك استانبول قضاسندن معزول ایکن طقوزیوز
طقسان یدی ده وفات ایدن سپاهی زاده محمد افندی ملك المؤیدك تقویم البلدانی حروف
تهجی اوزره ترتیب اتدکدن صکره مرتبی نوعا اختصار اوزره تورکی ترجمه ایدوب قوجه محمد
پاشایه اهدا اتدی کتاب مزبور کاری نیجه بللر ظفر بولنان فوائد ایله تحشیه اولنور ایدی
جمله سی ایراد اولندی بحریه اق دکزك نامدار رئیسلرندن کمال رئیس برادری پیری رئیس که
نقد عمرینی دریا فننه صرف ایدوب طقوزیوز التمش سنه سی خلالنده سویسدن دونما ایله
هرمزه واروب پورتقاله غالب کلوب بصره والیسی قباد پاشا ظلم وتعدی ایلمشدر دیو
دردولته عرض ایلمکله مصرده اخذ وقتل اولنمش ایدی بحر رومك سواحلنی ولیمانلری

وکشتیلری

وكشتيلر مجراسنى شكللرى ايله مفصل ومشروح يازوب طقوزيوز حدودنده سلطان
سليمان خانه ويردوكى كتابدر برى مفصل برى اندن اقل ايكى نسخه كوريلوب نقله
صالح اولانى يازلدى كبيراولنده كشتيبانلغه متعلق برقاچ يوزبيت وجا بجا تفصيللر واردركه
صغيرنده انلر مطوى دركرك نظمى وكرك نثرى قبا صبا كمچى لسانى اوزره در تاريخ هند غربى
اطلسده آمريقا ولسان خلقده يكى دنيا ديدكلرى ممالك تاريخى در اول قطرك ظهورى
وعجايب امورى بياننده بر مختصر كتابدر مروج الذهب وخريده وشرح تذكره دن الحاقاتله
بعضى فرنكى اوراقدن ترجمه وطقوزيوز طقسان حدودنده سلطان مرادخان نامنه تأليف
اولنمشدر قطر مزبور اخبارنه سائر كتبده تعرض اولنمغله كتاب مزبور اطلس ترجمه سى
الحاقاتيله مزكوردر تحفة الزمان وخريدة الاوان سلطان سليم جامعى موقتى مصطفى بن
علينك اقاليم سبعه اوزره مرتب كتابى دربوندن دخى بعض فوائد يازلدى تقويم البلدان
اكراد ايوبيه شعبه لرندن حماملوكنك افضلى بلكه بعد المأمون اعلم خلفا وملوك ملك المؤيد
عماد الدين اسمعيل ابن الملك الافضل على نام پادشاهك تأليفى در اولنده تقريرى اوزره بو بابده
غرضه وفا ايدر بر كتاب كورميوب ابن حوقل كتابنده اوصاف بلادى تفصيل وضبط اسما
وطول وعرض ذكرنى اهمال ايليوب شريف ادريسى نزهة المشتاقده وابن خردادوغيرى ابن
حوقل مسلكنه سالك اولوب زيجلر واطوال وعروض كتابلرى تحقيق اسماوذكراوصاف
واحوال بلاددن مجرد اولمغله وضبط اسمايه اعتنا ايدن كتابلردن انساب سمعانى ومشترك
ياقوت حموى وفيصل ومزيل الارتياب نام ابو المجد موصلى نك ايكى كتابنده وغيريده طول
وعرض بلد ذكرنه تعرض اولنمامق ايله بونلرك برى دخى افاده ده مستقل اولمق مقرر
اولدقده طول وعرضى متعين التيوزيكرمى اوچ شهرى يكرمى طقوز اقاليم عرفيه اوزره ابن
جزله نك تقويم الابدانى طرزنده جدوللو ايدييوز اوتوز تاريخى حدودنده جمع وتأليف ايليوب
بومقداره اقتصاردن اعتذار صددنده ديمشدركه جمله بلادى ذكر واحاطه دعوى ايلمزز
بلكه اكثرى بله مذكور اولمغه مجال يوقدر زيرا اقاليم چين كه عرض ساحه ووسعت اكنافده ربع
مسكونك ربعنه قريب ايكن انك بلادى اخبارندن بزه واصل اولان غايت قليل ونادر وانده
دخى نيچه خبط وخلل ظاهردر كذلك ممالك هند بر اقاليم بعيد الاطراف وواسع الاكناف
ايكن اكثرى معلوم دكلدر وجانب شمالده بلاد ترك وتاتار وروس وبلغار وافرنج وافلاق وله
وقزاق حدود قسطنطنيه دن بحر محيط غربى يه منتهى اولنجه وجانب جنوبده بلاد نوبه
وتكرور وحبش وزنكبار كه قره لردر وغيرى نيچه امم عظيمه وطوايف كثيره يه دار وديار ايكن
بز اول يرلر اخبارندن عشر معشاره مطلع دكلز زيرا اكثر مسالك الممالك كتابلرى بلاد اسلاميه
بياننه مقصور اولوب انلرى بله تمام ذكر اتممشلردر لكن بالكليه مجهول قالمدن بو مقدارى معلوم
اولمق اولى واهم وجمله يى تركدن مقدمدر انتهى كلامه فقير ايدر كتاب مزبور بو فنده تأليف
اولنان كتب اسلاميانك اشبهى در بونك كنهى وماهيتى تقرير اولنان منوال اوزره اولمغين

سائر تأليفلرك حالی بوكا قیاسیله بیلنور وبو جهان نما واطلس مینور ترجمه سی زیاده لری
نه مرتبه ایدیكی معلوم اولور وبو معنای اشعار ایچون ملك المؤید كلامی ترجمه اولندی
جغرافیا بولفظك تحقیقی كرهٔ ارض فصلنده بیان اولنور اسكندریه حكماسندن تاریخ
بخت النصری نك طقوزیوزنده كندی رصدی مقتضاسنجه یازیلان مجسطی نام كتاب
عظیمی كه میشتی معربیدر تألیف ایدن پتولموس كه بطلمیوس تعریب اولنمشدر بیانده
ارضده بو كتابی دخی یازوب حدود ممالكی ودورت بیك بش یوز اوتوز بلدی وجبال وانهار و
دیارك وسكاننك احوال واوصافنی بیان ایتمشدر صكره مأمون خلیفه عصرنده
سائر تعریب وترجمه اولنان كتب حكما ایله عربی لسانه نقل وفاضل كندی تحریری ایله
تعریب اولنمشدر حالا اصلی موجود وترجمه سی غالبا مفقوددر لكن مرور ادوار ایله انده یازیلان
دار ودیارك كیمی خراب اولوب كیمنك اسمی تغییر اولنمغله محلنده نایابدر واذا اطلعت
علی البقاع وجدتها تشقی كما تشقی الرجال وتسعد حالا اطلسده وغیرینده بطلمیوسك ذكر
ایتدیكی بلادی بعض قراین ودلائل ایله تعیین ایدرلر پس تبدل اوصاف والقابله اول كتابدن
باب استفاده مسدود اولوب معربندن نقل اولنانك اصولی نقلده عمده در خریدة العجایب
یدییوز اللی سكزده وفات ایدن شیخ زین الدین عمر بن مظفر ابن وردی تألیفیدر بو فنله آشنا
دكل ایكن اربابنه تقلید ایله كرهٔ ارضی عربانه بی معنی تصویر وصكره بعض اقالیم وبلاد احوالنی
تحریر ایدوب اهلی قتنده اظهار جهل ایلمشدر صكره غفلت اصحابی انك تقشنه الدانوب
یازدوغی اكاذیبی كتابلرنده ایراد ایلمكله خبط وخلل جرمنه شریك اولدیلر روض المعطار
فی اخبار الاقطار مغاربه دن شیخ ابو عبد الله محمد بن عبد النور حمیری تألیفیدر مجرد بلاد
اسلامیه دن بر شهرك ویا بر موضعك اشتهاری حسبی ایله اوصاف واخبارنی یازوب حروف
اوزره ترتیب ایلمشدر نقله صالح اولان یازلدی عمدة المهره محیط شرقیده سفاین اجراسی
احوالنی بیاننده سلیمان بن احمد مهرینك یدی باب اوزره عربی تألیفیدر بوندن غیری
تحفة الفحول نام كتابی واكا شرحی وبو كتابك تركی ترجمه سی اولان غلطه لی سیدی علی
زاده نك محیط نام كتابی كوریلوب انتخاب اولندی كتاب لورنسو اتالیاده قالابریا اولكه سنده
اناتیا شهرندن لورنسو نام مصنف تألیفیدر رسمسز مسالك الممالك طرزنده اقالیم وبلدانی
یازوب ابنیهٔ عالم معناسنه فابریقا موندی تسمیه ایلدی ومیلادك بیك بشیوز سكسن ایكی
سالنده تمام اولوب باصلدی اطلس مینور نصفی قدر واردر سائر كتابلرده بولنمیان یرلر بوندن
نقل وترجمه ونیچه فوائد ذكر اولندی كشف الممالك اقالیم مصر مسالكی واحوالی بیاننده
خلیل بن شاهین ظاهرینك قرق باب اوزره مرتب بر تألیفیدر زبده سی ایله كوریلوب مناسبی
ایله یازلدی مسالك الممالك عربی وفارسی متعدد تألیفلردر صاعد بن علی جرجانینك
فارسی كتابی واحمد بن سهل بلخی نك تألیفی كه علماء رومدن شریف افندی مرحوم مدرس
ایكن غضنفر اغا سوقی ایله فاتح اكره سلطان محمد خانه تركی ترجمه ایلیوب فن ایله علاقه سی

اولدوغی

اولمدوغی بلدرمشدر وابوعبید بکری ومسعودوابن حوقل وابن سعید مغربی کتابلری
وحسین بن احمد مهلبی نك عزیزبالله فاطمی یه یازدوغی عزیزی واحمد عذری وعبد الرحیم
مشهدی تألیفلری اقالیم ومسالك الممالك کتابلرندندر معجم البلدان التیوز یکرمی التی ده
وفات ایدن یاقوت حموی تألیفی درصکره اختصار ایدوب اسمنه مراصد الاطلاع دیمشدر
اصل معجمی عبد المؤمن بن عبد الحق دخی اختصار ایدوب دیباجه سنده دیمشدرکه
بو کتابك وضعندن غرض امکنه اسماسنی تعریف ایکن حموی انلرذکری ایله اکتفا ایتمیوب
کتب لغات متکفل اولدوغی اشتقاق ومشتبه ومشکوك طول وعرض بلدی وانسابده
مذکور اولان رجالی ایراد اتمکله تطویله مؤدی اولوب اخبار وآثارده وارد اولان مواضع
اسملرینه اقتصار اولندی وجلال سیوطی دخی کتاب مزبوری مختصر قلمشدر مراصدك
مختاری درج اولندی مقدمه فرانسز فلیوس قلوریوس نام مصنفك قدیم وجدید
کتابلرندن انتخاب ایدوب فن جغرافیایه مدخل قلدغی مختصردرکه التی کتاب اوزره ترتیب
ایدوب میلادك بیك التیوز اوتوزبش سالنده پارس شهرنده باصدرمشدراول دخی ترجمه
وبو کتابده درج اولندی مناظر العوالم قضاتدن عاشق لقب محمد بن عمر تقویم البلدانه
حیات الحیوان ومرآت الزمان وغیریدن الحافله بیك بشده ترکی ترجمه وروم ایلی
واناطولی ده کوردکی بلاد اخبارنی اکا ضمیمه ایلمشدر واقعه مطابق فائدهٔ زائده سی
اخذ ونقل اولندی کتاب مزبور بیاض اولنمیوب مسوده ده قلمشدر منهاج الفاخر
فی علم البحر الزاخر سلیمان بن احمد مهرینك یدی باب اوزره برتألیفی درمحیط شرقی سفری
کتابلرندندر نزهة المشتاق فی اختراق الآفاق مسینه دن شریف محمد بن محمد ادریسی
تألیفی دریدی اقلیمی اونر قسم اوزره یازب مسالك ممالك وبلادی تعیین ایلمشدر صکره بعض
مغاربه بو کتابی انتخابله منافعنی طی ایلیوب باصمه مخبط نسخه لر منتشر اولمشدر بوندن
دخی بعض فوائد اخذ اولندی هفت اقلیم امین محمد رازینك اقالیم سبعه اوزره مرتب
فارسی کتابی دربیك اون حدودنده تألیف ایدوب هر بلدك شعراسنی واکابرنی دخی
یازمشدر بلاد شرق احوالندن وقوفی اولدوغی محللر نقل اولندی وحمد الله مستوفی نك
نزهه سی دخی اقالیم ذکرنی متضمن اولمغله بلاد شرق احوالی انلردن تصحیح اولندی امر ثانی
موضوع فن اولان جغرافیا معناسی بیاننده در فلیوس مقدمه سنده ایدر جغرافیا جملهٔ
کرهٔ ارضك رسوم ونقوشندن بحث ایدر برعلمدر بزه معلوم اولدوغی جهتدن یعنی علممز
احاطه ایتدوکی قدر فقیر ایدر بو تعریف دوری مشتملدر کرهٔ ارض وما احوالندن بحث ایدر
اول احوال عارضه کره اوزرنده نقوش ورسوم وحدود ومسافات اولدوغی جهتدن
دیمك کرك ایدی وبو لفظ لغت یونانی ده ایکی لفظدن مرکبدر بری جیا یعنی ارض
وبری غرافودن مشتق اولان غرافیادر کتابت ویازمق معناسنه اول لسان قاعده سنجه
ترکیبده جه اوغرافیا اولور ولکن غلط مشهور اولی اولیجق تلفظده دخی نوعا خفت

كورنمكله بزبوكتابده لفظ مزبورك وسائر اسماء معربه نك املاسنده معربنه تابع اولدق وجزء
كلدن منفصل وانك تحتنده داخل اولدوغى كبى جغرافيادخى قوسموغرافيادن منفصل در
لسان يونانده قوسموس عالمه ديرلر غرافو ايله تركيب اولنوب عالم اجسام رسمنه علم قلنمشدر
وبونك على افلاك وعناصرك مجموعى رسومندن وحركاتندن بحث ايدر علم هيئتدر پس بو علم
جغرافيا علم هيئت تحتنده داخل وانك فرعى اولور وكذلك دريا رسمى معناسنه اولان
هيدوغرافيادخى انك تحتنده در وجغرافيا تحتنده برفرع دخى خوروغرافيا واردر بر مخصوص
ولايت واولكه معناسنه اولان خوروس ايله غرافودن تركيب اولنوب بر ولايت رسمنه علم
اولمشدر جغرافيا كلدن برجزء وانَدن منفصل در كذلك بو كلدن برجزء دخى منفصل
اولوركه اكا طوپوغرافيا ديرلر بر مخصوص شهر ويا قصبه ويا قريه رسمى معناسنه
طوپوس مكان مخصوصدر تركيبنده طوپوغرافيا اولور بو دورت قسمك اوچى قوسموغرافيا
تحتنده وبرى برينك تحتنده مندرج وداخل در لكن تفصيل جهتى ايله برى برندن منفصل
اولوروبونلرك هر برنده نيجه كتب تدوين اولنمشدر مجموعنى بركتابه درج دخى قابل لكن تطويله
مؤدى اولدوغندن افراد بالتدوين ايادايله بوجهان نماده طوپوغرافيا وخوروغرفيا بعض
مرتبه جغرافيا ضمننده بولنمق قابلدر تذييل الطابع مرقوم فلپوس جغرافيايى تعريفدن.
صكره مقدمه سى ذيلنده بوكونه بسط كلام ايدركه بزم تعريفمز تعريف لفظيدر تعريف
حقيقى دكلدر پس بادئ نظرده طالب فن اولان مبتديلره شبهه ويا تردد طارى اولمدن
تحاشى ايچون بومحلده برمقدار تفصيل لازمدر بناء على هذا فن جغرافيايى مطالعه وتتبع
ايدن متقدمين ومتأخرينك تدقيق وتحقيقلرى مقتضاسنجه غايتنه نظر ايله فن جغرافيا
ايكى قسمه منقسم اولور قسم اول ماتماتقا يعنى جغرافياى رياضيه وقسم ثانى هشتورقا يعنى
جغرافياى تاريخيه در جغرافياى رياضيه كرهٔ ارضك عظمى ووضعى ودوايرينى
وسائر اقسام واجزاسنى قوانين هندسيه اوزره تعداد وتعيين وبيان ايدر بر علم نظريدر
انجق غفلت اولنميه كه بو محلده كرهٔ ارض تعبيرى عناصر چهارگانه دن يكانه اولان عنصر
خاكه تخصيص اولنماز زيرا بوفنده كرهٔ ارض على الاطلاق ياد اولندقده عنصر تراب وعنصر
ما وعنصر هوادن عبارت اولان كره مراد اولنور زيرا بو قسمك موضوع تامى ارض وما وارض
ومايى محيط اولوب بونلره مجاور اولان طبقهٔ هوادركه حكماى يونان فن اصطلاحاتنده بوكا
آتموشفرا تسميه ايدرلر وعناصر مرقومه قسم مزبورك موضوع ماديسى در موضوع صوريسى
ايسه كرهٔ ارضك عظمى ووضعى دوايرى منطقه لرى اقليمى وسائر تقدر وتعداد اولنور
اقسام واجزاسيدر وبوكونه تعيين وتقدر ومعرفت اقسام واجزادن حاصل اولان مناقع
بو قسمك موضوع صوريسى متعلقاتندندر پس جغرافيا نيجه اجزايى حاوى معناى كل
اولوب بووجه ايله اولان تقسيم وتعريفدن تحتنده داخل اولان اجزا ظاهر وباهر اولور
اولا هيدوغرافيا كه درياى محيط ومياه سائره نك رسومى معرفتيدر ثانيا اتموشفرا كه

هوانك

هوانك رسومى معرفتيدر وبونك تحتنده انه موغرافيا واردركه اصطلاحات فننده عالمده تكون
ايدن روزكارلرك عددى ومواسم وحسوم وطوفانات وفورطنه واعتدال هوانك علم ومعرفتى
رسومندن عبارتدر   ثالثا خوروغرافياكه مخصوص براولكه ويا بر مملكتى رسم وتصوير ايلمكدر
اسپانيه وفرانچه وسائرلركبى   رابعا طوپوغرافيا مخصوص بر يرك رسميدر بلده قريه قلعه
ناحيه وبونلرده موجود باغ وباغچه تارلا مرعى منابع انهار معادن اسواق اورمان نيستان عمارت
بحيره كبى كه قوانين هندسيه وحسابيه ايله رسم وتعيين اولنور پس جغرافيا بو جمله برله
هيئت ارضى رسم وبيان ايتمك علمى اولور قوسموغرافيا ايسه بوندن اعمدر علم جغرافيا وعلم
هيئت افلاك ونجوم دخى بونك تحتنده داخلدر   جغرافيانك قسم ثانيسى كه جغرافياى تاريخيه
ناميله مصطلح قلمشلردر منافع متنوعه يى احتوا برله بقاء نوع بشره باعث اولوب كرهٔ ارضده
واقع مواضعى على الانفراد رسم وتعيين وبيان ايدر بر علم حقيقيدر يعنى وجه ارضده واقع
برارى وبحار وجزاير وانهار وجبال وتلال وخليج وبوغاز ووادى وصحرا وبلاد ومنابع وسائر كونا
كون منافعى متضمن محللرك فردا فردا رسم ومعرفتى كه اصطلاحات فننده مواضع منفرده علمى
رسوميله تعبير اولنوب قسم ثانينك موضوع ماددسى بونلردر وبو علمك غايتى كه مسافرت
تجارت مكاتبه مجاهده مصالحه محادده بابنده سهولت ونوع بشرك تمدن واجتماع وسائر امور
وخصوصلرنده منافع عظيمه لرى حصوليدر بو قسمك موضوع صوريسى متعلقاتندندر
تتمه كم بوندن صكره متن كتابده بو معنا نوعا تفصيل اولنور   وبعض كتب جديده لرده جغرافيا
اوچ قسمه تقسيم اولنوب قسم ثالثى پولتقا لفظيله تعبير ايلمشلر سياسيه معناسنه كه بو
قسم روى ارضى دولتلره وسلطنت وحكومتلره يعنى پادشاهلره وملوك وسلاطين وسائر
حكامه توزيع وتقسيم ايدوب بو وجه ايله رسم وتصوير وتعيين وتعريفدن عبارت اولمش
اولور   تم تذييل الطابع   امر ثالث بو فنك غايتى وفائده سى ذكرنده در خصوص مذكور
ديباجهٔ كتابده اجمالا اشارت اولندوغندن غيرى اطلسده ايدر تمدن واجتماع ناسده
غايت نافع ومفيد اولان علوملك برى علم جوغرافيادركه اعيان دولت واركان سلطنته بونك
علمى جمله دن اهم والزمدر بعض حكما بو علمى سائر علوم عقليه دن ترجيح وتفضيل ايلدى
زيرا بوندن بى خبر اولان مؤلفات مطالعه ايدركن بو خصوصلرده اعمى واصم مثابه سنده اولور
وحدود ممالكده نزاع واقع اولسه بو فن اول مشكلى حل ايدر ومعاملهٔ جزئيه ده دخى بو علمك
نفعى ومدخلى مقرردر وبو بر فن عجيبدركه خاطره خطور ايلمين امور غريبه بونده مسطور اولمغله
آدمى مجرب روزكار وواقف احوال دار وديار ايدر زيرا جمله اقاليم وبلدانى وانلرده اولان نوادرى
تفصيل اوزره بيلدرر خصوصا فى زماننا كه اطراف واكناف جهان كميلرله كشف وبيان
اولنوب روى زمينده بلاد وانهار وجزاير وصحرا وكوهسار وعذاير وميشه زار يرلو يرنده رسم
اولنوب اطوال وعروض بلاد دقايق ودرجات ايله صحتى اوزره اثبات واحاطه اولندوغندن
ماعدا هر اقاليم خلقنك سفر وحضرده وقايع غريبه سى وقوعى اوزره بيان اولنمشدر پس

بوفن سیاست بابنده جمله دن انفع اولور وبوفنی بلوب احاطه ایدن کمسه غایت عزیز وممدوحدر
دیدکدن صکره برقاچ مصنف ذکر ایدوب بعده کرهٔ ارض احوالنی بیان فصلنده دیمشدر
بوفن غایت لازم اولدوغی اول جهتدن درکه کواکبك شرق وغرب وسائر جهاتی ولیل ونهارك
اختلافی وصیف وشتانك سببی وعالم کون وفسادده وقوعه کلن حوادثك موقعی احسن
وجهله بونده معلوم اولور وبوفن لزومنك خارجده مثالی بودرکه برواسع دار ممالك اولان کمسه
اول سرایك ایچنده جمله بیوت وحجرات واخور ومطبخ ومخزن وروزن وسائر حالاته واقف
اولسه اما سرای شهرك نه سمتنده ودرونه محله ده در بلمزسه شهرده بعض فتنه وحریق واقع
اولدقده اول خانه صاحبی کندی دارنه قرب وبعدنی بلیوب امورنی تدارکده تقصیر
ایدر پس آکادارك طشره سنی ومحله سنی وهمجوارنی بلکه اباعد واجانبنی بلمك دخی مهم اولور
وبالجمله قوسموغرافیا وجغرافیا علمی تمدن واجتماع بشری نظامی لوازمندن اولوب
برکمسه که انك رسوم وقواعدن بیلوب استحضاره قادر اوله هزار تعب ومشقت التزامی ایله
نیچه بیك ییل سفر وسیاحت ایدنلر تحصیل اتدوکی وقوفدن زیاده علم تحصیل ایتمش
اولور وبونك طریقی فکر صائب وذهن ثاقب ایله بوفن کتابلرنه مطالعه واهل ایله مذاکره در
شول شرطله که اولا صحایف عامه یی کورب حفظ اتدکدن صکره صحایف آتیه ده
رسوم جزئیه یی کوره وهر صحیفه جزئیاتنی کلیاتنه الحاق ایلیه یعنی بو تفصیل فلان اجمال
سابقك تفصیلی دردیو تعیین ایده تمام مقاصد فنه واصل اولمش اولور وصحایف عامه دن
مراد اول کلن بش رسمدر بری کرهٔ ارض وماوایکنجی اوزوپا اوچنجی آسیا دوردنجی افریقا بشنجی
آمریقا صحیفه لریدر امر رابع عالم اجسامك استداره سنده وارضك کری اولمسنده در
تمهید اثبات کریت عناصر وافلاك ایچون سوق اولنان ادله دن قطع نظر بومقامده
واجبدرکه امر مزبور مسلم اوله زیرا بوفن قواعدی جمله اول اصل اوزره بنا اولنور برغیری حاله
سبیل ومجال یوقدر وبو رأی فلسفی شرعه مخالف ظن اولنورسه دفع خلجان وحصول
اطمینان ایچون مظهر فیض لایزالی امام غزالی تهافت فلاسفه ده یازدوغی بعبارته بومحلده
ایرادو ترجمه اولنورکه دیمشدر لیعلم ان الخلاف بینهم وبین غیرهم من الفرق ثلثة اقسام
معلوم اولسونکه حکما ایله فرق انام بیننده اولان خلاف اوچ قسمدر قسم یرجع النزاع فیه
الی لفظ مجرد کتسمیتهم صانع العالم جوهرا مع تفسیرهم الجوهر بانه الموجود لا فی موضوع
ای القائم بنفسه الذی لا یحتاج الی مقوم برقسمده نزاع مجرد لفظه راجع اولور مثلا انلر صانع
عالمه جوهر دیوب جوهری موضوعده دکل یعنی مکاندن منزه موجود قایم بالذات ایله تفسیر
اتدکلری کبی القسم الثانی مالا یصدم مذهبهم فیه اصلا من اصول الدین ولیس من
ضرورة تصدیق الانبیاء منازعتهم فیه قسم ثانی مذهبلری اصول دیندن براصله معارضه
ایلمین اموردر پس انلر له انده نزاع انبیا تصدیقی ضرورتندن دکلدر یعنی تصدیق انلری
تکذیب وعکس اقتضا ایلمز کقولهم ان خسوف القمر عبارة عن انمحاء ضوء القمر

بتوسط

بتوسط الارض بينه وبين الشمس من حيث انه يقتبس نوره من الشمس والارض كرة والسماء
محيط بها من الجوانب فاذا وقع القمر فى ظل الارض انقطع عنه نور الشمس مثلا خسوف قمر
كرهٔ ارض جرم شمس ايله جرم قمر ميانه‌سنه توسط اتمكله قمرك نورى زوالندن عبارتدر زيرا قمر
نورى كونشدن اخذ ايدر ارض ايسه كره در وسما جمله جانبدن زمينى احاطه اتمشدر پس قمر
ظل ارضده واقع اولسه نور شمس اندن منقطع اولور ديدكلرى كبى وكقولهم ان كسوف الشمس
معناه وقوف جرم القمر بين الناظر وبين الشمس وذلك عند اجتماعهما فى العقدتين على
دقيقة واحدة ودخى معناى كسوف شمس زميندن افتابه نظر ايدن شخص ايله شمس
ميانه‌سنه جرم قمرك وقوعى وحيلولتى درو بو حال شمس ايله قمرك رأس وذنب عقده‌لرنده دقيقهٔ
واحده اوزره اجتماعى وقتنده اولور ديدكلرى كبى وهذا المعنى ايضا لسنا نخوض فى ابطاله اذ لا
يتعلق به غرض ومن ظن ان المناظرة فى ابطال هذا من الدين فقد جنى على الدين وضعف
امره ذكر اولنان كلاملرى دخى نزاع لفظى كبى ابطالله مقيد اولمازز زيرا ابطال ممكن ولازم دكلدر
مثلو كمسنه كه بو مقوله‌يى ابطاله مناظره لوازم دينيه‌دن ظن ايليه امر دينى تضعيف
وتوهين وجنايت على الدين ايتمش اولور فان هذه الامور تقوم عليها براهين هندسية
حسابية لا تبقى معها ريبة فمن يطلع عليها ويحقق ادلتها ويخبر بسببها عن وقت الكونين
وقدرهما ومدة بقائهما الى الانجلاء اذا قيل له ان هذا على خلاف الشرع لم يسترب فيه وانما
يسترب فى الشرع زيرا امور مذكوره وقوعنه براهين هندسيه وحسابيه دلالت ايدر بر كمسنه كه
اكا مطلع اولوب تحقيقنه قادر اوله سببندن ووقتندن وقدرندن ومدت بقاسندن خبر
ويره اكا ديلسه كه بو شرعه مخالفدر اول يقين اوزره استدلال اتديكى امرده شبهه ايلمز بلكه
شرعده استشكال ايدركه يقينه مخالف شرع نيجه اولور ديو توجيهه باشلر وضرر الشرع ممن
ينصره لا بطريقه اكثر من ضرره ممن يطعن فيه بطريقته وهو كما قيل عدو عاقل خير من صديق
جاهل شرعه يوليله طعن ايدنلر ضررندن يولسز نصرت ايدنلرك ضررى اكثردر نتكه عدو
عاقل صديق جاهلدن اولى دردينشلر بوندن صكره امام خسوف وكسوف حديثنى نقل
ايدوب اخرنده ديركه فان قيل روى انه قال فى اخر الحديث ولكن الله اذا تجلى بشئ خضع له
فيدل على ان الخسوف خضوع بسبب التجلى قلنا هذه الزيادة لم يصح نقلها فيجب تكذيب
ناقلها وانما المراد ما ذكرناه كيف ولو كان صحيحا لكان تأويله اهون من مكابرة فى امور قطعية فكم
من ظواهر اولت بالادلة القطعية لا تنتهى الى هذا الحد اكر دينلورسه كه اخر حديثده بيورلدغى
اوزره خسوف تجلى الهى سببى ايله خضوعدر بز ديرزكه بو زياده‌نك نقلى صحيح دكلدر صحيح
اولدوغى تقديرده دخى امور قطعيه‌ده مكابره‌دن تأويلى اهوندر چوق ظواهر ادله وضوحده
بو حده منتهى اولميان امور قطعيه مقابلنده تأويل اولنمشدر فكيف كه نقلى صحيح اولميه واعظم
ما يفرح به الملحدة ان يصرح ناصر الشرع بان هذا وامثاله على خلاف الشرع فيسهل
عليه طريق ابطال الشرع ملاحده‌يى اشاء بحثده مسرور ايدن امورك اعظمى ناصر شرع

بونك امثالنى شرعه مخالفدر ديو تصريح اتمسى در زيرا من بعد شرعى ابطال طريقى امر سهل
اولور وهذا الان البحث فى العالم عن كونه حادثا اوقديما ثم اذا ثبت حدوثه فسواء كان كرة
او بسيطا وسواء كانت السموات وما تحتها ثلثة عشر طبقة كما قالوه او اقل او اكثر فالمقصود
كونه من فعل الله فقط كيف ما كان امور مذكوره يه تسليم لازم اولمق انكيچوندركه بحث عالمك
حدوث وقدمندهدر حدوث ثابت اولدقدن صكره كرى اولسون بسيط اولسون طبقات
افلاك وعناصر اقل اولسون اكثر اولسون ضرر يوقدر بزم مقصود نيچه اولورسه فعل بارى ايله
وجوده كلدوكيدر بوندن صكره اوچنجى قسم اولدركه انده نزاع اصول ديندن بر اصله متعلق
اوله حدوث عالم وصفات صانع وحشر اجساد كبى انلرله بوماده لرده بحث الزامى ايله بحث
وكلاملرين ابطال لازمدر ديو تهافت اولنده بسط مقدمه ايلمشدر بو مقامده امامك كلامنى
نقل و ترجمه ايلدك تاكه ورع بارد اصحابى امور آتيه يى شرعه مخالفدر ديو رد اتمكله مردود
اولور اقناعيات قبيلندن صانميه لر تحقيق تمهيددن صكره فن اربابنك استدلالرى تحقيقنه
شروع ايدلم اطلسك يدنجى فصلنده مسطور اولان امورى ذكر ايدوب بعده سوق ادله
مسلكنه كيدهلم صاحب اطلس ايدرلر انى دلنده عالمه موندش ديرلر زيرا كمال لطافت وحسن
ترتيب اوزره خلق اولنمشدر پلينيوس كتاب طبيعى نك ايكنجى مقاله سنده ديمشدر امور عالم
برى برينه مربوط ونفس عالم برى برنى محيط كراتدر وعالمك هيئت طبيعى سى شكل
مستدير اوزره اولمقدر كره عالم دينلوب وكرى الشكل تصوير ايدن عقلا آثاردن قطع نظر
اقتضاء طبيعته راجع نيچه دلايل ايله بودعوا اثبات اولنمشدر جملهدن نه طرفنه نظر اولنسه
شكل محدب كورينور وهر قطعه بر قوس ايدوكى قانون فكر ونظر وتجربه بشر ايله بيلنوب
شكل مستدير اوسع اشكال اولدوغندن غيرى ارض وسماده مشاهده اولنان احوال شكل
مستديردن غيريده اولمق محال ددينلدى كره ارضى مسطح ظن ايدوب بسيط اولمق
فكرن ايدنلر اضحوكه عقلا وسر دفتر اغبيادر پس ارض وبحار وجبال وانهار اختلاف اشكالى
ايله مجموعى بر كره اولوب مقام استدلالده ارسطو اجسام ثقيله نك مركز ارضه هر جانبدن
ميلينى بوخصوصده دليل قطعى طوتدى وغيرى اهل فن ديدبلر ظل ارض ايله قمر منخسف
اولمق ووجه ارضده سياحلرك حركتى ايله مواضع طول وارض متغير اولدوغى دلايل
استدلالدن اولوب آنته سى وپريه سى وآنتى پودس وجودى بوندن لازم كلمشدر كذلك پريه سى
وانفسى وآتروسى دخى مقرردر وبو الفاظك معناسى دواير بحثنده بيان اولنور بو مقامده
اطلس سياقى تمام اولدى بزم هيئت كتابلرنده مذكور اولان ادله دندر كواكب ثابته قطب
حولنده دواير متوازيه اوزره دونوب قطبه قريب موضعده مدار اصغر اوزره ابدى الظهور اولمسى
ودايره افقه مماس كورينن ثابته دن منطقه يه وارنجه بحسب البعد زمان خفانك تزايدى تابر
محله وارنجه كه زمان ظهور وخفا برابر اولا بعده خفا ارتوب زمان ظهور تدريجله اكسله حتى اوبر
قطب قريننده ابدى الخفا حاصل اوله وطلوع ايدن كوكبك افقدن نصف نهاره وارنجه تدريجله
ارتفاع

كوكبك اجزاسى شيئا فشيئا طلوع ايدوب كيرو اول منوال اوزره طولونمه سى ودون سنده
كوكبك مقدارى مساوى اولوب افقدن طلوع ايدركن عظيم كورنمه سى زيرا ارضدن مرتفع
ومتراكم اولان ابخره اقتضا ايدركه وراسنده شئ كنديى قدرندن زائد كورينه مثلا براوزم
دانه سى صو ايچنده بيوك كورينور ودائما روى زميندن سمانك نصفى ياخود نصفنه قريبى
كورنمه سى وكوكبك اهل مشرق اوزرينه اهل مغربدن مقدم طلوعى وغروبده عكسى وشمال
طرفنه كيدنه قطب وكواكب شماليه نك ازدياد ارتفاعى وكواكب جنوبيه نك ازدياد انحطاطى
وجنوبه سير ايدنه بو امورك عكسى وانحداب مياه بحار سترا تديكى اسافل جبالك توجه
ايدنه اولا اعاليسى كورينوب قريب اولدقجه اسفلى كورنمك ومدت ظهور كوكبده زمان
ارتفاع وانحطاط مساوى اولمق وشمسك معدل اوزرنده ايكن زمان ظهور وخفاسى مساوى
اولدقده طلوع وغروب ايدبجك ظلى خط مستقيم اوزره برى برينه مطابق ومقابل اولمق
وبونك امثالى استدارهٔ ارض وسمايه نيجه دلايل واردر تذييل الطابع خسوف قمر كرهٔ
ارض جرم شمس ايله جرم قمرك مابيننه توسط ايتمكله قمرك نورى زوالندن عبارت ايدوكى
آنفا متن كتابده بيان اولنوب وقت انخسافده صفحهٔ قمرده دائره شكلنده ظاهر ونمايان اولان
ظلمت كرهٔ ارضك ظليدر ودايره شكلنده نمايده اولدوغى ارضك كريتنه يقينا دليلدر
ديمشلر واكر ارض كرى اولميوب هيئت اخراده واقع مثلا مثلث ويا مربع ويا مسدس الشكل
اولمق فرض اولنسه صفحهٔ قمرده وقت بدرده انخساف تقريبيله ظاهر اولان ظل ارض دخى
دايره شكلنده ظهور ايتميوب اول دخى مثلث ويا مربع ويا مسدس الشكل كورنمك اقتضا
ايدردى كه بو جمله تجربه ومشاهده نك خلافيدر وبو دخى بديهيدركه جسم مضئ مستديره
حائل اولان جسم كثيف مستدير بجمده جسم مضئ يه مساوى اولسه حائلدن حاصل اولان
ظل اسطوانى اولوب ظلك غلظتى طائلا ما طال مساوى اولور وجسم مضى دن جسم كثيف
بجمده زياده اولورسه انك ظلى مخروطئ ناقص اولوب ممتد اولدقجه اتساع اوزره اولور واكر
جسم مضى جسم كثيفدن بجمده اعظم اولورسه جرم شمس ايله جرم ارض كبى انك ظلى
مخروطى الشكل اولوب ممتد اولدقجه تضايق اوزره متناهى اولوركه بو جمله نك اشكالى
بالاده صحيفهٔ اشكال هندسيه ده رسم وتصوير اولنمشدر وكذلك حوادث فلكيله امكنهٔ
متعدده ده ارصاد اولنوب وقت سحرده جانب شرقده واقع اولان خسوف وكسوف اهالئ غربيه
كورنمز ووقت عشاده غربده واقع اولان خسوف وكسوف اهالئ شرقه كورنمز وسط سماده
واقع اولان خسوف وكسوف تحت الارض مقابله ده ساكن اولنلره كورنمز وتحت الارض وسط
سماده واقع اولان خسوف وكسوف فوق الارض مقابله ده ساكن اولانلره كورنمز فعلى هذا
فوق الارض وسط سماده واقع اولان خسوف غرب اهاليسنه شرق اهاليسندن مقدم
كورينور وشرقيلرك طلوع وغروبى غربيلرك طلوع وغروبندن مقدم اولوركه
بو احوال كره نك غيريده اولمق احتمالى يوقدر وبو جمله دن قطع نظر هند شرقى وغربى يه

بحر محیط ایله سفر وشرقاً وغرباً دریای مرقوم ایله کشت وکذا امکانی ظاهر اولوب غربدن
کیدوب شرقدن طولاً شوب کلن سفینه لر احوالی استداره ارض دعواسنی اثبات
واستحکامنه دائر سوق اولنان بالجمله براهین وادله نك خاتمه سی اولوب باب منازعه یی سد
ایتمشدر تم تذییل الطابع قاعده استداره یه مبنی فنك مسائل غریبه سی واردرهم
سئوال وهم استغراب اولنور اولی یوم واحد اوچ شخصه نسبت مغایر اولمق مثلا بر موضعدن
اوچ شخصك بری شرقه وبری غربه کیدوب بری یرنده اوتورسه اول کیدنلر خط مستقیم
اوزره حرکت متساویه ایله یوریوب شرقی غربدن وغربی شرقدن کلوب بر کونده اول شخص
یاننده جمع اولسه لر اول کون واقفه نسبت جمعه اولسه غربی یه نسبت خمیس وشرقی یه
نسبت سبت اولور سری بودرکه غربینك ایام سیری یدی کون اولسه مسیر شمسه موافق
کتمکله شرقینك وقت غروبندن بونك وقت غروبی صکره اولور مثلا سبع دور قدر مؤخر
اوله وبو تفاوتدن یدی کونده بر کون وبر کیجه نقصانی حاصل اولوب اکا نسبت اول کون خمیس
دوشر کذلك شرقینك سیری مسیر شمسه مخالف اولمغله غربینك عکسی سبع دور مقدم
غروب ایدوب یدی کونده اجزاء تقدم اجتماعندن بر کون بر کیجه حاصل اولور ویوم مزبور اکا
نسبت سبت دوشر ایکنجی بودرکه وجه ارضده بر دیو عمیق واوزرنده بر مناره اولسه قوی دبنده
بر کاسه یی طولدروب اول صویی رأس مناره ده کیرو اول کاسه یه قوسه لر المیوب زیاده کلور زیرا
دائره مرکزدن بعید اولدقچه قوسنك انحدابی قلیل اولور عناصر اجزاسی نه حیزده
اولورسه کره دن بر قطعه در کاسه اغزنده واقع دائره قوسی اشاغده منحنی ور أس مناره ده اکا
نسبت مستقیم اولمغه قریبدر اول اجلدن بر زفضله لازم کلور اوچنجی بودرکه بر مناره
شرفه سنده ایکی یردن بر حجر القا اولنسه ما بین مسقط حجر مسافه ده کمتردر مثلا شرفه نك
بر کارندن بر کاری ایکی ذراع اولسه ما بین المسقط ایکیدن اقل کلور کذلك ایکی دیوارك
سقف واساس محللرندن بعدی مساوی دکلدر زیرا ایکی شاقولك مبدأ ومنتهاسی بر اولماز
کتدکجه تقارب مرکز ارضده تلاقی یه منتهی اولسه کرکدر تنبیه بو مسائل مستغربه
صحتنه بر قید لازمدر ذکر اولنان مناره ودیوار غایت یوکسك وبئر زیاده عمیق کرکدرکه
قدر محسوس تفاوت ظاهر اوله لاحقه بندن اقدم بو مسائله مشاکل اوچ مسئله خاطره
خطور ایدوب مسائل فقهیه یه ارجاع ایله شیخ الاسلام بهائی افندیدن استفتا ایتمشیدم
جواب صادر اولمغله فیض اقدس جانبنه توجه وشرحنه متعلق عالم معنادن وارد اولان
مزایا ایله تفکه اولنوب اسمنه الالهام المقدس من الفیض الاقدس دیمشیدم مسئله اولی
زید انکلیس کمیلری ایله عرض تسعینه وارد قده التی آی کوندز والتی آی کیجه اولمغله مدت
مذکوره ده اوقات خمسه صلاتنی وصوم رمضانی نه وجهله ادا ایدر مسئله ثانیه زید عمرو
ایله اشراطدن اولان طلوع الشمس من المغرب مسئله سنده مباحثه ایدوب زید بو مسئله یی
قواعد هیئته تطبیق ممکندر دیسه عمرو انکار ایلسه زید تقی الدین راصد قولنجه منطقة البروج
میل

میلی کلی دن چقوب تدریجله زمان مدیدده افق استوایه منطبق اولور سائر سیارات
منطقه لری دخی انك کبی منطبق اولمغله محل غروبدن طلوع اتمش اولور دیو وجه توفیقی
بویله بیان ایلسه عمرو انکارنده مصر اولوب بروجهله توفیق ممکن دکلدر اکر ممکن اولورسه
طلاق ثلاثه ایله عورتم مطلقه اولسون دیسه طلاق واقع اولورمی   مسئلهٔ ثالثه   زید
مکه شهرندن غیری یرده برمکان واردرکه اول مکانده جهات اربعه قبله دردیسه عمرو انکار
ایدوب نفی واثباته عتق رقبه تعلیق ایلسه لرقنقیسنك واقع اولور بو اوج سؤالك جوابنه
تعرض اولنمیوب شرحی ایله اکتفا اولنمشدر مراد ایدن شرحن کورسون بونده ادنی ملابسه ایله
ذکر اولندی   امر خامس اجمال حال افلاك وعناصرده درچون سابقا اشارت اولنمشیدی
عالم اجسام بری برینی محیط کرات وعناصر اوزرنده افلاك بصل مثال طبقات اولوب مجموعی
بر طوب شکلنه کرمشدر وسطنده بر نقطه که مرکز ارض ومرکز عالمدر جمیع جهتدن تحت
حقیقی اولدر وفلك اعظم جمله یی محیط اولمغله فوق حقیقی ومحدد جهاتدر نجومدن معرا
اولمغله فلك اطلس دخی دیرلر بر کون بر کیجه ده شرقدن غربه دورنی تمام ایدر واچنده
اولان افلاکی دوندررطلوع وغروب یومی انك حرکتی ایله در قطبلری قطب عالم ومنطقه سی
معدل النهار تسمیه اولنورلر اندن اشاغی فلك البروج وفلك ثوابتدر اون ایکی برج انك
منطقه سنده تقسیم اولنوب ثوابت یلدزلری جمله انده اثبات اولنمشدر غربدن شرقه حرکت
ایدوب التمش التی سنهٔ شمسیه ده بردرجه قطع ایدر وبیدی سیارهدن غیری جمله کوربنن
کواکب بو فلکده در بعده فلك زحل غربدن شرقه دونوب یکرمی طقوز ییل بش ای التی
کونده دورنی تمام ایدر بعده فلك مشتری غربدن شرقه اون ایکی سنه ده بر دور تمام ایدر
بعده فلك مریخ دخی انك کبی دونوب بر ییل اون آی یکرمی ایکی کونده بر دور قطع ایدر بعده
فلك شمس غربدن شرقه تقریبا اوچیوز التمش بش وربع کونده دورنی تمام ایدر ودوردنجی
اولمق قطعی دکلدر بعده فلك زهره سنهٔ شمسیه ده بردفعه بعده فلك عطارد دخی
انك کبی بر سنه ده وفلك قمر یکرمی سکز کونده جمله غربدن شرقه حرکت ایدرلر بونلرك
تفصیل احوالی هیئت کتابلرنده مذکوردر پس فلك قمر بر مجوف کره درکه عناصر اربعه انك
ایچنده واقع اولوب ارض ایله مائی کرهٔ هوا احاطه ایدوب هوایی دخی کرهٔ نار محیط اولمشدر
عنصر تراب ثقیل مطلق اولمغله تحت حقیقی ده مرکز عالمه منطبق دوشمشدر بو ترتیب اوزره
تذییل الطابع   اول مبدئ بدایع الصنایع جناب حکیم خلاقك اذن وارادت علیه سیله
جمیع اجرام افلاك واجسام عناصر اوراق کلم مثال بر برینك دروننده حال کرات عدیده
اولوب علی الترتیب کبراسی صغراسنی محیط ومحدق وجمیع جهاتدن مماس ومنطبق
جمله سی کرهٔ واحده شکلنه کیروب عالم جسمانی قوت وقدرت قادر مطلق ایله بو نظام
بدیع الانتظام حکمت ارتسام اوزره طرح وتأسیس اولندوغنده ارباب فن هیئت واصحاب علم
حکمت باجمعهم متفقلردر لکن بویله بر هیکل غریب الترکیب وعجیب الشکلك اجزاسی

تشريحنده يعنى هيئت عالمى تفصيل وبياننده بسط كلام وتمهيد مرام ايلدكلرنده كاه اجرام
مرقومه نڭ عددلرنده وكاه كيفيت اوضاع وترتيبلرنده وكاه حركات وسكناتلرنده وبونلره
متعلق امور وخصوص سائره يى تحرير وبياننده اختلافدن خالى اولميوب منهاج مختلفه يه
سالك اولديلر پس علم هيئت وحكمت ظهور ايلدوكى زماندن تا بو زمانه كلنجه حكماء
فيثاغورسيين وانلره تابع بعض متأخرينڭ وجمهور حكماء مشائين وانلره تابع اكثر
هيويونڭ هيئت عالم احوالنه دائر امارات وادله لرى اوچ نوع شكل وصورتدن نتيجه ويروب
وهر شكل وصورتڭ زير نقاب حجابنده مستور ومتوارى شاهد معناى دلارام مقصود
شرح وبيانيله ظاهر وبديد اولدقده لاجرم هر نوعدن جلوه كر ميدان شرح وبيان اولان
شكل وصورت عالمده قوانين حكمت وهيئت اوزره مشاطۀ براهين وادلۀ قويه ايله مزين
اولان ديدار صورتدلر بايه ناسدن بربلوك طائفه فريفته اولوب روايات ودرايات مختلفۀ
جمهور حكما بوكونه اختلاف فيله اوچ مذهب مستقله افراغ وعالم جسمانينڭ يعنى كرۀ عالمڭ
تفصيلى ورسم وتصوير وتسطيحى مذاهب ثلاثه عنوانيله اشتهار بولدى   مذهب اول
سردفتر حكما اولان ارسطونڭ واكا تابع رئيس علم هيئت اولان بطلميوس مذهبلريدر
مذهب ثانى   حكماى متقدميندن فيثاغورس وافلاطون ومتأخريندن صاحب رصد
قوپرنقوش نام حكيم مذهبلريدر   مذهب ثالث بونلردن متأخر وصاحب رصد تيقهوبراهه
نام حكيمڭ مذهبيدر علماء لاتين رأى اول اوزره اولان هيئته هيئت قديمه ورأى ثانى وثالث
اوزره اولانه هيئت جديده ديرلر   انجق غفلت اولنميه كه   احوال مرقومه يه اعتماد واعتقاد
امور دينيه ولوازم اعتقاديه دن اولميوب كرۀ عالم هرنه شكل وصورتده اولورسه اولسون
واجرام واجسام تركيبى هرنه كيفيتده بولنورسه بولنسون وبو چرخ فلك هرنه تقريب
ايله دونرسه دونسون عالمڭ جميع اجزاسيله حدوثى انكاره مجال اولمدوغنه وبو هيكل
بديع الشكل صانع پركمال جناب متعالڭ صنعى ايدوكندن غيرى يه طريق محال اولدوغنه
اعتقاد واعتماد لوازم دينيه دن ايدوكى متن كتابده شرح وبيان اولندى واكرچه امر مزبورده
مذهب اول مرجح وجمله يه مرغوب ومقبول ومعتبر ومذهب ثانى وثالث مردود ودائرۀ
رغبت واعتباردن مطروددر مع هذا اينه هر شكل وصورتده صور اجرام عاليات واشكال
اجسام سفليات الخلاصه وجه تفاصيل كائنات هر حالده كه عين اعتبار وچشم تأمل واختبار
ايله نظر اولنسه بو باركاه الهى وكاركاه صنع نامتناهيده اولقدر دقايق اسرار وحقايق اوضاع
واطوار مشاهده اولنور كه بنان بيان عدو احصاسنده قاصر ولسان تقرير استقصاسنده
عاجز ومتحيردر بناء على هذا مذاهب ثلاثه اربابنڭ احواللرينى تفصيله وبراهين وادله لرينى
نقل وتحريره اكرچه بو محلده وسعت يوق لكن اشبو كتاب مستطاب جهان نما اسميله مسمى
قالنمغه حسب حالنه موافقتى التزام ايچون بو تماشاكاه فسيحة الفضاى جهانده هركسڭ
بلدوغن كوردوكن بيلمك واشتمك ارباب استقصانڭ مقتضاى رشد كامل العيار واقتضاى

طبع

طبع معارف ارتساملری اولمغله بو بابده فرق ثلاثه نك اجمال حالی ایراد اولندقده هر برینك
دأینه کوره احوال جهان تصورینی وکرهٔ عالم تخیلنی تسهیل وتهوین ایچون اقوال وارالرینه
مطابق اشکال وصور دخی الحاق اولندی مذهب اول معلم اول ارسطو تلسك واکا تابع
بطلمیوس وانلره تابع اولنلرك مذهبیدرکه حکمای اسلامك دخی اکثری حکیم
مرقومك فلسفیاتده رأینی اخذ وقبول ایلمشلردر پس حکیم دانای مرقومك رأی رزین اصابت
قرینی اوزره اجرام اثیریه یعنی افلاك کلیه متن کتابده تعداد اولندوغنه مطابق طقوزه منحصر
اولوب بو جمیع اجرام عالیات وعناصر سفلیاتك حاق وسطنده برجزء متوهم واردرکه اول
جزء متوهم مرکز عالم وزیر پای جمیع امهدر وبو طقوز عدد سماواتك اکبر واعظمی فلك
اطلسدرکه محدد جهات ومعین ازمان واوقاتدر فلك مرقوم افلاك سائرهیی قبضهٔ حکومت
وزیر دست مکنته الوب یکرمی دورت ساعتده برکره جمیع کواکب نیرات وثابتات وسیاراتله
شرقدن غربه دوراید پس دائما غروب وطلوع که لیل ونهار وروز روشن وشب تارده واقع
اولورانك حرکتنه منوط ومربوطدر وبو افلاك تسعه نك فلك اخیری فلك قمردرکه کائنات
جوی وعالم کون وفسادی جمیع جهاتدن محیطدر وکرات چهارکانهٔ عناصرانك درونده
مرتبه سنجه قرار وثبات بولمشدر وعلی کل حال جانب محیط جهت فوق وجانب مرکز جهت
تحت اولوب بسیط ارض وماده یعنی روی کرهٔ ارض وماده سائر وماشی اولان اشخاصك
سرلری فلك قمر سمتنه وپالری مرکز عالم جهتنه واقع اولدوغی مقرردر وبو مذهب اربابی
امور مرقومه ده اتحاد واتفاقدن صکره بعض امورده اختلاف ایدوب اولا بعض افلاکك
اوضاع وترتیبنی تقدیم وتأخیر یله بری برلرینه مخالفت ایتدیلرکه اختلافلری کتب هیئتده
مسطوردر ثانیا افلاکك عددلرنده اختلاف ایدوب اکثر متقدمین وانلردن ارسطو دخی
افلاکی سکز عدده حصر ایدوب محرك اول فلك البروج یعنی فلك ثوابتدر دیدیلر وبعضیلر
رصد یله فلکیاتده طقوز حرکت حس ایدوب افلاکی طقوزدر دیوب فلك اطلسی
محرك اول تعیین ایتدیلر اکثر اسلامیان رصدلری دخی بوکا مطابق کلوب طقوز فلکدن
نقصانه قائل اولمیوب زیادهیه دخی تجاوز ایتمدیلر بعده طول زمان ومرور ادوار یله جانب بجانب
رصدلر بنا وآلات تدارك اولنوب امر ارصادده زیاده اهتمام ایتدیلر مع هذا امیل کلی یی حقیقتی
اوزره تعیینده موافقت وبو امرده حقیقت میسر اولمیوب بو مذهبك بعض رجالی بوکا ذاهب
اولدیلرکه فلك البروجك حرکت ثانیه سندن صکره ینه شرقدن غربه وغربدن شرقه گاه
اقبال وگاه ادبار ایدرك برغریب الطور حرکتی اولا وینه شمالدن جنوبه وجنوبدن شماله تزلزل
واضطراب ایله رعشه آمیز برعجیب حرکتی دخی اوله که بو حرکتلر میل کلیده مجربلری اولان
اختلافك سببی اولمش اوله پس فلك البروجك فوقنده بو ایکی حرکته باعث وبادی اولور ایکی
عدد فلك دخی اقرار ایدوب وآلات رصدیه لری مقتضاسنجه بو فلکلر مضی وشفاف اولوب
کمال صفوتلرندن ناشی بونلری گاه بلوری وگاه جمدی وگاه آبی اسمیله تسمیه ایتدیلر ومحرك

اول اولان فلك اطلسى بونلرك مافوقنده فرض ايدوب عدد سماوات كليه حكماى مرقومون
عندنده احدى عشره يه بالغ اولدقده اصحاب اديان وارباب ايمان اولان سعادتمندان
بو مسافرخانهٔ دارفناى دنياده مدت اقامتلريني تكميل ايدوب داربقاى آخرته انتقاللرنده
من فضل الله تعالى كندولرينه جاى مجازات ومحل مكافات اولور بر مقام پر نظام جنت احتشام
مهيا ومقرر ومحقق اولمغله متكلمون نصارا مافوق سماء حادى عشرده بويله بر فلك عظيم الشان
فرض ايدوب نامنه فلك اهل ايمان وقرارگاه سعادتمندان تسميه ايدوب طبقات سماوات
بونلرك عندنده عدد اثنى عشره ده قرارداده اولدى ثالثا خلا وملاء امرنده اختلاف ايدب
اكرچه كليات وجزئيات سماوات خلالنده فضله وياخود خلا اولمدوغنده اتفاق ايدوب سوء
طريقلرى بطلميوسه جملة تابع اولديلر لكن ماوراء سماواتده بحثى متواتر اولان خلا وملاء
امرنده كه آنافساغوراس و بعض حكماء اوائل بو خلا يى مادده دن مجرد بر بعد موجود ديمكله
ومتكلمون اسلاميون بعد موهوم ايله تفسير ايتمشلردر اختلاف ايدوب بعضلرى ملاء
وخلا امتناعنى براهين حكميه ايله اثبات صددنده اولمشلر وبعضلر ماوراء سماوات مرقومه يه
آلات رصديه تأثيرى وعقول بشرك حدتى نافذ اولمازبو حال ايله مجهول اولان شيئدن بحث
ومجهولاته وضع نام وشان قدم وقلمك امتدادى مقدارندن بحث كبى مكابره وجر بزه دن
غيرى يه مؤدى اولمازديو بو بابده سكوتى ترجيح ايتمشلردر پس افلاك كليه يى طقوزه
حصر ايدنلرك رأيى مرغوب وبو رأى حكماى اسلام عندنده دخى پسنديده ومقبول وآراى
سائره مردود وعند العقلا متروك ايدوكى محلنده تفصيل اوزره شرح وبيان اولنمشدر انجق
على كل حال مجرد افلاك كليه تعيينى احوال سموات ضبطنه وفا ايتميوب ارباب حكمت وقتاكه
سبعهٔ سياره يه عارض اولان امورى مشاهده يعنى كواكب مرقومه ده گاه استقامت وگاه
اقامت گاه سرعت وگاه بطو وگاه رجعت وگاه شمس كبى ميل كليدن عبارت اولان ايكى
انقلاب نقطه لرى بينلرينه سيرى تخصيص وگاه سيارات سائره كبى ايكى انقلاب نقطه لرينى
شمال وجنوبه عظيم مسافه تجاوز ايله دور وسير وضيالرى گاه زياده وگاه نقصان وبوكونه
حالات ايله گاه ارضه قريب وگاه ارضدن بعيد واحوال خسوف وكسوف دخى مطرد اولميوب
گاه كلى وگاه جزئى الحاصل سماواتده بوكونه امور مختلفه يى نظرده معاينه وملاحظه
ايلدكلرنده اسباب وعللنى شرح وبياننده وتقويم وتعديل وتنظيم وتسويه ده افلاك كليه
درونلرنده يعنى متحد المركز ايكى سطح متوازيلرى بيننده واقع ثخنلرنده ارضى شامل
وغيرشامل مركزلرى وقطبلرى متحد ومختلف وغلظت ورقتده متساوى وغير متساوى
نيجه نيجه اجزا فرض ايتمكه محتاج اولديلر وبونلره افلاك جزئيه وافلاك ثانيه ديديلر
بو بابده رأى بطليموسى حكماى اسلام دخى ترجيح ايلمرله فن هيئت طالبلرينه تخيل اجزاى
افلاك آسان اولمق ايچون حكيم مزبورك رأينه مطابق اجزاء افلاك بو محلده اجمالا تعداد وتعيين
اولندقده بو بابده تواردايدن معقولات محسوس اولمق وتصورات وتخيلات صفحهٔ بياننده

تجسم

تجسم ایدوب بالمعاینه دیده غرور بینشه یه تماشاگاه مرام اولمق ایچون افلاك کلیه اجزاسنك
اشکال وصوری رسم وتصویر اولندی وتعدادو ترتیب افلاکده متن کتابه موافقت اولنوب
اجزاء افلاك کلیه اجمالی دخی اول ترتیب اوزره ایرادو اعلی دن ادنی یه وبالادن سفلی یه تنزل
طریقی مراعات اولندی فعلی هذا فلك اعلی که فلك تاسع وفلك الافلاك وفلك اعظم
وفلك اطلس وغیر نام وشان وعنوانیله شهرتیاب اولمشدر کتب هیئتده تفصیل وآنفا
اجمالا اشارت اولندوغی اوزره مرکزی مرکز عالم وقطبی قطب عالم ایکی سطح متوازی برله محاط
بر جرم کریدر جمیع اجرام واجسامی احاطه برله عالم جسمانی کندویه نهایت بولمشدر سطح مقعری
جوفنده اولان فلك ثوابتك سطح محدبنه مماس لکن ماورای سماواتده خلا وملاء امتناعی فرض
اولنمغله سطح محدبی بر شیئه مماس دن بری ونقوش کواکب ونجومدن دخی عاری اولدی فلك
مرقوم بو کونه وسعت وعظمت ایله مرکز عالم حولنده شرقدن غربه حرکت ایله درونده اولان
افلاکی جملة وناری وهوانك برجزئنی دوندروب یکرمی دورت ساعتده دورینی تمام ایدر فلك
مرقوم تحتنده اجزادمنی افلاك جزئیه فرض اولنمغه احتیاج اولمیوب انجق دوائر عظامدن
معدل النهار دائره سی بونك محیطنده ایکی قطب منتصفنده فرض اولنمشدر بعده فلك
ثامن که فلك ثوابت وفلك البروج نامیله مشهور وفلك اعظمك جوفنده قرار وثبات ایله
معمر وقدر مرکزی مرکز عالم وقطبی قطب عالمدن بر جانبه مائل ایکی سطح متوازی ایله محاط
بر جرم کریدر سطح محدبی فوقنده اولان فلك اعظمك سطح مقعرینه مماس وسطح مقعری
جوفنده اولان فلك زحلك سطح محدبنه مماسدر کواکب ثابته نامعدوده ونامحصوره ایله
محلی ومزین وتصاویر مخیلهٔ بروج اثنا عشر ایله منقش وملوندر ومحرك کل اولان
فلك الافلاك ایله مرکز عالم حولنده شرقدن غربه حرکت وموافقت ایله یکرمی دورت ساعت
زمانده دورنی تمام ایلدیکندن غیری حرکت ذاتیه ایله قطب عالمدن غیری قطب اوزره
ومعدلدن مائل منطقه اوزره غربدن شرقه دونر وآهسته آهسته حرکت ایله تحتنده
مرکوز ثوابتی وتحتنده موجود بالجمله افلاکی اول جانبه الوب کیدر بعضیلرك رأی اوزره قرق
بیك وبطلمیوس قولی اوزره اوتوز التی بیك سنهٔ شمسیه ده دورنی تمام ایدر حتی بعض حکما
بودورك مدتنه بطلمیوس سنه سی دیوب مدت مرقومه تمامنده امور عالم باتقدیر خدای
لم یزل سرتاپا تجدد ایدر دیمشلر فلك مرقومك تحتنده افلاك جزئیه فرضنه حاجت مس
ایتمیوب انجق دوائر عظامدن منطقة البروج دائره سی فلك مرقومك محیطنده فرض
اولنوب اشکال بروج اثنا عشر بو منطقه نك نفسنده تعیین اولنمشدر یعنی بروجدن هر برنده
فلك مزبورك اول مقدار حصه سنده رصد اولنان کواکبك مجموعهٔ هیئتی بر شکله مشابه
مشاهده ایدوب اول بروجك اسماسنه وجه تسمیه اولمشدر مثلا برج حمل فلك مزبورك
ساحه سنده بر حصه درکه اول حصه داخلنده رصد اولنان کواکب بر رخط ایله بری برلرینه
وصل اولنسه اندن شکل حمل ظاهر اولور باقیسی دخی بوکا قیاس اولنه وفلك مرقومك تماما

مسافهٔ فسیحة الفضاسنده کتب ازیاج وکتب صورکواکب ناطق اولدوغی اوزره قدمانك
رصدلری مقتضاسنجه بیك یکرمی ایکی کوکبی محتوی ذی الروح وغیری یه مشابه قرق سکز
صورت تخییل اولنمشدرکه اوچیوز قرق التی مرصوده یی اشتمال برله اون ایکیسی معلوم
ومشهور اولان بروج اثنا عشر اسمیله تسمیه ایلمشلردر وصور مرقومه نك یکرمی بری منطقه نك
جانب شمالنده واقع اولوب کواکب مرصوده دن اوچیوز التمش کوکب صور مرقومه ده ضبط
اولنمشدر واون بش صورت منطقه نك جانب جنوبنده واقع اولوب کواکب مرصوده دن
اوچیوز اون التی کوکب بونلرك ساحه سنده تعیین اولنمشدر انجق خفی اولمیه که فلك مرقومك
ساحه سنده ارصاد قدما مقتضاسنجه کرك صور وکرك کواکب تعداد اولندیغی اوزره در
لکن یکی دنیا ظهور ایدوب غربدن شرقه وشرقدن غربه مرور وعبور امکانی حصول پذیر
اولدقده بحر محیط جنوبی ایله خط استوا ماوراسیله هند وچینه کشت وکذار ایدن
سفینه لر ایله حکمای غربیه دن علم رصد ماهرلرینك بعضیلری اقطار شرقیه یه سفر
وسیاحت واول اکنافی سیر وتماشا ایلدکلرنده کوردیلر که قطب سهیل اقطارنده نیجه کواکب
واردر که قدما رصدلرنده وکتب صور کواکبده نام ونشانلری معدوم دفاتر ازیاجدن خارج قالمشدر
پس اول قطرده مجددا طقسان کوکب رصد ایدوب ضبط وزیجیرلرینه قید ایدوب
کواکب مرقومه مواقعندن تشاکل ایدن اشکالی اون ایکی صورته تشبیه ایدوب حالا
کواکب مرصوده عددی سحابیدن غیری بیك یوز اون ایکی یه وصور کواکب التمش صورته
بالغ اولوب بو زمانده تصنیع وتسطیح اولنان کراة مجسمهٔ افلاك بو جمله صور کواکبی شمول برله
تصویر اولنه کلمشلردر اسلام میان زیجلرینه مدخل اولمق ایچون صور کواکب مرقومه بو محلده
تمامیله ذکر اولندی منطقة البروجده واقع اولان صور کواکب اسماسی بونلردر حمل ثور جوزاکه
توأمان دخی دیرلر سرطان اسد سنبله که عذرا دخی دیرلر میزان عقرب قوس که
رامی دخی دیرلر جدی دلوکه ساکب الما دخی دیرلر حوت که سمکتان دخی دیرلر منطقة البروجك
شمالنده واقع اولان صور کواکب بونلردر دب اصغر دب اکبر تنین قیقاوس
عواکه صیاح دخی دیرلر جاثی علی رکبتیه سلباق طائرکه دجاجه در ذات الکرسی
برشاوش که حامل رأس غولدر ممسك الاعنه حواکه حیه یه تمسك ایتمشدر
حیة الحوا سهم عقاب که نسر طائر دخی دیرلر دلفین قطعة الفرس فرس ثانی
مرأهٔ مسلسله مثلث منطقه نك جنوبنده واقع اولان صور کواکب بونلردر قیطس
جبارکه جوزا دخی دیرلر نهر ارنب کلب اصغر کلب اکبر سفینه سجاع باطیه
غراب قیطورس سبع مجمره اکلیل جنوبی حوت جنوبی رصد جدید ایله
بولنان اون ایکی صورت بونلردر عنقا غرنوق غلام هندی طاوس هندی
نحل هندی مثلث جنوبی کلب بحری ذبابه حوت ذو الجناح اژدها غراب البین
حمامهٔ نوح فلك ثوابتك مشتملاتی بر وجه اجمال تعداد وکیفیت احوالی اجمالا ایراد اولندی
وبالمعاینه معلوم

وبالمعاينه معلوم اولمق ايچون فلك مرقوم اشكال بروج وصور وكواكبيله بو محلده
رسم وتصوير اولندى بعد هذا افلاك كواكب هفت كانهٔ سياره نك هيئاتى وكيفيت
احوالى اجمالا ايراد اولنور پس سبعهٔ سيارهٔ مرقومه سماواتى جمله سندن فلك سابع كه
فلك زحلدر فلك شمسك فوقنده اولوب افلاك علويين عنوانيله شهرتياب اولان افلاك
ثلاثه نك اعلاسى واعظميدر وكوكب زحل كيوان لقبيله ملقب اولوب اهل نجوم بوكا نحس
اكبر برهندو پيكردر ديمشلردر تتكيم مشترئ سعادت كستره سعد اكبر ومريخ احمر جلاد
منظره نحس اصغر ديمشلردر ومنظركاه بانوى سما زهرهٔ زهرا ودبير سما عطارد خوب سيما
فلك شمسك تحتنده قرارداده اولمغله سفليين اسميله تسميه اولنوب علويين وسفليين
جمله سنه نام ديكر ايله خمسهٔ متحيره ديمشلردر وكذلك شمس منيره نير اعظم وقمر خوب
منظره نير اصغر ديلنوب بو جمله نك زمره سى سبعهٔ سياره ناميله مشهور اولمشدر افلاك
مرقومه هيئاتى تسطيح وتصويره وشرح وبيانه شروعدن مقدم جملهٔ سيارات احوالنه
شامل قوانين هيئتدن بعض قانونك ذكرى تقديم اولنمق لازمدر قانون اول هر كره كه
ايكى سطح متوازى ايله محاط اوله يعنى سطحين بيننده واقع اولان بعد فى جميع الجهات مساوى
اولوب فلكك بعض جزئى اغلظ وبعضيسى ارق اولمغله مختلف اولميه فلا جرم بو وجه اوزره
متشابه الثخن اولان ايكى سطحك مركزى كره نك مركزيدر ومركز كره مركز عالمدر قانون ثانى
هر فلك مجسم كه ارضه شامل اولوب ارضى محيط اوله ذكراتى فلك ممثل فلك حامل وفلك
مايل كبى فلا جرم اول فلكك ايكى سطحى متوازى اولور پس فلك تدوير كه افلاك سياره ده
ومذهب مختارده فلك شمسك غيريسنده اثبات اولنمشدر ارضه شامل اولمدوغندن غيرى
سطح مقعرينه اعتبار اولنمغله تعريفدن خارجدر وبزما نحن فيه مزه رجوع ايدوب ديرز كه زحل
ايچون ارباب هيئت اوچ عدد فلك اثبات ايدوب اولكى فلك كه فلك كليدر مركزده منطقه ده
قطبلرنده حركتنده فلك البروجه مشابه اولدوغى ايچون ممثل ديديلر ايكنجى فلك خارج
المركزدر كه ممثلك تحتنده واقع اولوب تدويرى متحمل اولدوغى ايچون حامل ديديلر اوچنجى
فلك تدويردر كه كوكب زحل بونك جرمنده مركوز اولوب معادوران ايلدوكى ايچون تدوير
ديديلر فعلى هذا زحلك فلك ممثلى كه فلك كليدر ايكى سطح متوازى برله محاط برجرم كريدر
سطح اعلاسى فوقنده اولان فلك ثوابتك سطح مقعرينه وسطح ادنى سى تحتنده اولان فلك
مشترينك سطح محدبينه مماسدر فلك مرقوم فوقنده وتحتنده معدود افلاك كليهٔ سائره كبى
اولا فلك اعظمك حركتنه تابع اولوب حركت اولى ايله مركز عالم حولنده شرقدن غربه
حركت ايدر ثانيا فلك ثامنك حركت ذاتيه سنه تابع اولوب غربدن شرقه كيدر ثالثا بالاده
مذكور رأى مردود اوزره فلك ثامنك عرضا اضطراب وتزلزل ايله واقع رعشه آميز حركتى
تأثيريله متأثر اولوب شمالدن جنوبه وجنوبدن شماله رعشان ولرزان تزلزل ايدر ديرلر كيف
ما كان حركات مرقومه نك جمله سى طبيعى وذاتى اولميوب افلاك سائره حركاتندن

ناشی حرکت بالعرضدرلکن هر فلکك حرکت مخصوصه ایله دخی حرکتی مقرر وکندویه مخصوص
محور وقطبلر اوزرنده دوران ایدوب دورینی تمام ایتمك محقق اولمغله فلك زحل دخی حرکت
ذاتیه سیله غربدن شرقه حرکت وعند الحساب مدت معلومة المقدارده دورینی تمام ایدر
فلا جرم فلك مرقومك تحتنده اولان کرات افلاك دخی بالعرض وبالذات حرکت شرقیه
وغربیه ایله متصفلردر لکن کواکب هفتگانهٔ سیاره یه عارض اولان اقامت واستقامت
ورجعت وبطو وسرعت وارضه قربیت وبعدیت وسائر مجرد بحسب الرؤیه رونما اولان
امور مختلفه نك تنظیم وتسویه امری افلاك کلیه نك ثخون ودرونلرنده مختلفة الاطوار والادوار
افلاك ثانیه یعنی افلاك جزئیه اثباتنی اقتضا ایتمکله مرأت هیئتلری صور مختلفه کوستردی
وبو محلده تسطیح وتصویرلری امرنده مهما امکن حسب حاللرینه موافقت اولندی فعلی هذا
زحلك حسن حالی وجودت نظامیچون فلك کلیسنك جرم داخلنده یعنی ایکی سطح متوازی ایله
محاط ثخنی درونده حامل نامیله فلك ثانی تقدیر ایتدیلر لکن غفلت اولنمیه که بو افلاك جزئیه
حقیقتنده حس اولنمیوب نظرده دخی معلوم اولماز مجرد فلکلرده کورینن احوال مختلفه
تسویه سیچون فرض اولنوب کویا که اجزاء مرقومه مقام اعضاده حسن ترکیب بدن کلیٔ فلك
ایچون تقدیر اولنمشدر پس زحل ایچون تعیین اولنان فلك ثانی ارضه شامل ومرکزی مرکز
کره یعنی مرکز عالمدن خارج ایکی سطح متوازی برله محاط بر جرم کریدر واول کره نك سطح محدبی
فلك اولك سطح محدبی ایله بر محلده یعنی قابل اشارت حسیه اولوب تجزی قبول ایتمزینهاده
مشترکه اوج اسمیله مسمی بر نقطه ده تماس ایتمشلردرکه مرکز عالمه نسبت ابعد نقاطدر
وکوکب اول نقطه یه موافات ایلدکده مرکز ارضدن غایت بعد وعلوه واصل اولمش اولور
وکذلك فلك مرقومك سطح مقعری فلك اولك سطح مقعرینه مماسدر بر نقطهٔ مشترکه ده که
آکا حضیض دیرلر بنابران که مرکز عالمه نسبت اقرب نقاطدر وکوکب اول نقطه یه موافات
ایلدکده مرکز ارضدن غایت قرب وتسفلده اولمش اولور پس وجه محرر اوزره فلك اولدن
اشبو حامل اسمی ایله مسمی فلك ثانی افراز اولنوب بو کونه صورته افراغ اولندقده بالضروره
مختلفة الثخن ایکی کره باقی قالورکه بری فلك ثانی یی حاوی وبری فلك ثانیدن محویدر کرهٔ حاویه
رقتی اوج جانبنه وغلظتی حضیض جانبنه در محویه نك غلظت ورقتی بونك خلافنه در وبو ایکی بله
کره نك فلکی تتمیمده مدخلی اولدوغی ایچون ایکسنه دخی متمم دیرلرینه تنظیم وتسویهٔ
احوال کواکبه بو مقدار کفایت ایتمیوب شمسده خارج مرکز ایله اکتفا ولکن سیارات سائره ده
ارضه غیر شامل افلاك صغار اثبات ایدوب انلره افلاك تداویر تسمیه ایتدیلر پس فلك
تدویر فلك کلیٔ زحلده مثلا ارضه غیر شامل بر فلك صغیردر وخارج مرکز اولوب کندوسنی
حامل اولان فلکك جرمنده مرکوز وبر حیثیت ایله مغرقدرکه تدویرك قطری حاملك
ایکی سطحنه مساوی یعنی تدویرك سطحی حاملك ایکی سطحنه طابق النعل بالنعل مماس
اولمشدر وکوکب دخی سطح واحد ایله محاط بر جرم کری ومصمتدر وفلك تدویرینك جرمنده
مرکوزدر

مركوزدروبرحيثيتله بغرقدركه كوكبك سطحى تدويرك ايكى قطبى منتصفنده واقع برنقطهٔ
مشتركه‌ده تدويرك سطحنه مماس اولمشدريعنى كوكب تمامه جرم تدويرده واقع اولوب
سطحى سطحنه تماس ايتمشدرچون فلك زحلك اجمال حالى ايرادوترتيب اجزا وكيفيت
شكل وهيئتى اشـــارت اولندى فلك مشترى وفلك مريخ وفلك زهره‌نك دخى هيئتى
من كل الوجوه فلك زحله مشابه اولوب بونلرك هر برى ايكى سطح متوازى برله محاط برجرم
كريدرفلا جرم هر برينك سطح محدبى فوقنده اولان فلكك سطح مقعرينه وسطح مقعرى
تحتنده اولان سمانك سطح محدبينه مماس اولوب بووجهله اولان سطحينك مركزى مركز
كره دراول دخى مركز عالمدر وافلاك مرقومه‌نك ثخون ودرونلرنده فلك زحلده سبقت ايدن
سباق وسياق اوزره ممثل وحامل وتدوير اثبات اولنوب بالرؤيه صورت اختلافده تشكل
ايدن حاللرى بوطريقله نظام پذير اولمشدربوجمله افلاك حركت اولى ايله شرقدن غربه
وحركت ثانيه ايله غربدن شرقه دوران وعلى قول حركت عرضيه ايله دخى رعشان ولرزان
اولدقلرندن غيرى هربرينك حركت مخصوصه‌سى اولوب قدروجهتى واسباب وعللى كتب هيئتده
بيان ومدت دورانى متن كتابده اجمالا اشارت وعيان اولنمشدرافلاك چهارگانهٔ مرقومه‌نك
هيئاتى طرز واحد اوزره واقع اولوب بينلرنده مغايرت بولنمدوغى اجلدن جمله‌نك احوالى
مشاهده اولنمق ايچون برينك هيئتن رسم وتسطيح ايله اكتفا اولندى بعدذلك فلك رابع كه
فلك شمسدر اجمالا بيان اولنوب نير اعظم اولان افتاب عالمتاب بالجمله كواكبك اشهرى
وانورى اولوب ليالى وايام وشهور وسنون واعوام بونك حركتيله حسن نظامه افراغ اولنوب
هفتگانهٔ سيارەنك سلك سطور پرنظامى خلالنده كويا نوردن بر فانوس زيروبالايه ضيا پاش
اولمق ايچون مقام وسط كندويه آرامگاه اولمشدرفلكى دخى سيارات سايرهٔ افلاكندن
ابسط اولمغله ممثل وخارج المركز نامنده ايكى فلك اثباتيله بالجمله احوالى منضبط اولمشدر
پس على الاطلاق فلك شمس مركزى مركز عالم يعنى فلك اعظم وارضه شامل ايكى سطح
متوازى ايله محاط برجرم كريدرسطح محدبى فوقنده اولان فلك مريخك سطح مقعرينه وسطح
مقعرى تحتنده اولان فلك زهره‌نك سطح محدبينه مماسدرفلك مرقوم مركزده ومنطقه‌ده
وقطبلرده فلك البروجه مشابه اولدوغيچون ممثل ديدیلرلكن ارباب رصد حركت شمسده
گاه سرعت وگاه بطو معاينه وجرم شمسى دخى گاه كمتر وگاه بزركتر مشاهده ايتمليله مركز
ارضدن گاه دورتر وگاه نزديكتر بولنمق اقتضاسى سبب اختلاف عدداولنمغله بوگونه عقدهٔ
مشكلبندى حل ايچون فلك ممثل تحتنده خارج المركز بر فلك اثبات ايتديلر وبوفلك ثانى فلك
اولك تحتنده ارضه شاملى مركزى مركز عالمدن خارج ايكى سطح متوازى برله محاط برجرم
كريدرسطح محدبى فلك ممثلك سطح محدبينه مماسدر برنقطهٔ مشتركه‌ده كه آكا اوج ديرلر مركز
عالمدن ابعد نقاطدر وشمس اول نقطه‌يه موافات ايلدكده مركز ارضدن غايت بعده واصل
اولمش اولورفلك مرقومك سطح مقعرى فلك اولك سطح مقعرينه برنقطهٔ مشتركه‌ده تماس

ناشی حرکت بالعرضدر لکن هر فلکك حرکت مخصوصه ایله دخی حرکتی مقرردر کندویه مخصوص
محور قطبلری اوزرنده دوران ایدوب دورینی تمام ایتمك محقق اولمغله فلك زحل دخی حرکت
ذاتیه سیله غربدن شرقه حرکت وعند الحساب مدت معلومة المقدارده دورینی تمام ایدر
فلا جرم فلك مرقومك تحتنده اولان کرات افلاك دخی بالعرض وبالذات حرکت شرقیه
وغربیه ایله متصفلردر لکن کواکب هفت کانهٔ سیاره یه عارض اولان اقامت واستقامت
ورجعت وبطو وسرعت وارضه قربیت وبعدیت وسائر مجرد بحسب الرؤیه رونما اولان
امور مختلفه نك تنظیم وتسویه امری افلاك کلیه نك ثخون ودرونلرنده مختلفة الاطوار والادوار
افلاك ثانیه یعنی افلاك جزئیه اثباتنی اقتضا ایتمکله مرآت هیئتلری صور مختلفه کوستردی
وبو محلده تسطیح وتصویرلری امرنده مهما امکن حسب حاللرینه موافقت اولندی فعلی هذا
زحلك حسن حالی وجودت نظامی ایچون فلك کلیسنك جرم داخلنده یعنی ایکی سطح متوازی ایله
محاط ثخنی درونده حامل نامیله فلك ثانی تقدیر ایتدیلر لکن غفلت اولنمیه که بو افلاك جزئیه
حقیقتده حس اولنمیوب نظرده دخی معلوم اولمـــاز مجرد فلکلرده کورینن احوال مختلفه
تسویه سیچون فرض اولنوب کویا که اجزاء مرقومه مقام اعضاده حسن ترکیب بدن کلیٔ فلك
ایچون تقدیر اولنمشدر پس زحل ایچون تعیین اولنان فلك ثانی ارضه شامل ومرکزی مرکز
کره یعنی مرکز عالمدن خارج ایکی سطح متوازی برله محاط بر جرم کریدر واول کره نك سطح محدبی
فلك اولك سطح محدبی ایله بر محلده یعنی قابل اشارت حسیه اولوب تجزی قبول ایتمزیننهاده
مشترکه اوج اسمیله مسمی بر نقطه ده تماس ایتمشلردر که مرکز عالمه نسبت ابعد نقاطدر
وکوکب اول نقطه یه موافات ایلدکده مرکز ارضدن غایت بعد وعلوه واصل اولمش اولور
وکذلك فلك مرقومك سطح مقعری فلك اولك سطح مقعرینه مماسدر بر نقطهٔ مشترکه ده که
آکا حضیض دیرلر بنابران که مرکز عالمه نسبت اقرب نقاطدر وکوکب اول نقطه یه موافات
ایلدکده مرکز ارضدن غایت قرب وتسفلده اولمش اولور پس وجه محرر اوزره فلك اولدن
اشبو حامل اسمی ایله مسمی فلك ثانی افراز اولنوب بو کونه صورته افراغ اولندقده بالضروره
مختلفة الثخن ایکی کره باقی قالور که بری فلك ثانی یی حاوی وبری فلك ثانیدن محوید ر کرهٔ حاویه
رقتی اوج جانبنه وغلظتی حضیض جانبنه در محویه نك غلظت ورقتی بونك خلافنه در وبو ایکی بله
کره نك فلکی تتمیمده مدخلی اولدوغی ایچون ایکسنه دخی متمم دیرلرینه تنظیم وتسویهٔ
احوال کواکبه بو مقدار کفایت ایتمیوب شمسده خارج مرکز ایله اکتفا ولکن سیارات سائره ده
ارضه غیر شامل افلاك صغار اثبات ایدوب انلره افلاك تداویر تسمیه ایتدیلر پس فلك
تدویر فلك کلیٔ زحلده مثلا ارضه غیر شامل بر فلك صغیردر وخارج مرکز اولوب کندوسنی
حامل اولان فلکك جرمنده مرکوز وبر حیثیت ایله مغرقدر که تدویرك قطری حاملك
ایکی سطحنه مساوی یعنی تدویرك سطحی حاملك ایکی سطحنه طابق النعل بالنعل مماس
اولمشدر وکوکب دخی سطح واحد ایله محاط بر جرم کری ومصمتدر وفلك تدویرینك جرمنده

مرکوزدر

مركوز دروبر حيثيتله مغرق دركه كوكبك سطحى تدويرك ايكى قطبى منتصفنده واقع بر نقطهٔ
مشتركه ده تدويرك سطحنه مماس اولمشدر يعنى كوكب تمامه جرم تدويرده واقع اولوب
سطحى سطحنه تماس ايتمشدر چون فلك زحلك اجمال حالى ايرادو ترتيب اجزا وكيفيت
شكل وهيئتى اشـــارت اولندى فلك مشترى وفلك مريخ وفلك زهره نك دخى هيئتى
من كل الوجوه فلك زحله مشابه اولوب بونلرك هر برى ايكى سطح متوازى برله محاط بر جرم
كريدر فلاجرم هر برينك سطح محدبى فوقنده اولان فلكك سطح مقعرينه وسطح مقعرى
تحتنده اولان سمانك سطح محدبينه مماس اولوب بو وجهله اولان سطحينك مركزى مركز
كره در واول دخى مركز عالمدر وافلاك مرقومه نك ثخون ودرونلرنده فلك زحلده سبقت ايدن
سباق وسياق اوزره ممثل وحامل وتدوير اثبات اولنوب بالرؤيه صورت اختلافده تشكل
ايدن حاللرى بو طريقله نظام پذير اولمشدر بو جمله افلاك حركت اولى ايله شرقدن غربه
وحركت ثانيه ايله غربدن شرقه دوران وعلى قول حركت عرضيه ايله دخى رعشان ولرزان
اولدقلرندن غيرى هر برينك حركت مخصوصه سى اولوب قدر وجهتى واسباب وعللى كتب هيئتده
بيان ومدت دورانى متن كتابده اجمالا اشارت وعيان اولنمشدر افلاك چهارگانهٔ مرقومه نك
هيئاتى طرز واحد اوزره واقع اولوب بينلرنده مغايرت بولنمدوغى اجلدن جمله نك احوالى
مشاهده اولنمق ايچون برينك هيئتن رسم وتسطيح ايله اكتفا اولندى بعد ذالك فلك رابع كه
فلك شمسدر اجمالا بيان اولنوب نير اعظم اولان افتاب عالمتاب بالجمله كواكبك اشهرى
وانورى اولوب ليالى وايام وشهور وسنون واعوام بونك حركتيله حسن نظامه افراغ اولنوب
هفت كانهٔ سياره نك سلك سطور پر نظامى خلالنده كويا نوردن بر فانوس زير وبالايه ضيا پاش
اولمق ايچون مقام وسط كنديه آرامگاه اولمشدر فلكى دخى سيارات سائره افلاكندن
ابسط اولمغله ممثل وخارج المركز نامنده ايكى فلك اثباتيله بالجمله احوالى منضبط اولمشدر
پس على الاطلاق فلك شمس مركزى مركز عالم يعنى فلك اعظم وارضه شامل ايكى سطح
متوازى ايله محاط بر جرم كريدر سطح محدبى فوقنده اولان فلك مريخك سطح مقعرينه وسطح
مقعرى تحتنده اولان فلك زهره نك سطح محدبينه مماسدر فلك مرقوم مركزده ومنطقه ده
وقطبلرده فلك البروجه مشابه اولدوغيچون ممثل ديدبلر لكن ارباب رصد حركت شمسده
گاه سرعت وگاه بطو معاينه وجرم شمسى دخى گاه كمتر وگاه بزركتر مشاهده ايتملريله مركز
ارضدن گاه دورتر وگاه نزديكتر بولنمق اقتضاسى سبب اختلاف عدد اولنمغله بوگونه عقدهٔ
مشكلبندى حل ايچون فلك ممثل تحتنده خارج المركز بر فلك اثبات ايتديلر وبو فلك ثانى فلك
اولك تحتنده ارضه شاملى مركزى مركز عالمدن خارج ايكى سطح متوازى برله محاط بر جرم
كريدر سطح محدبى فلك ممثلك سطح محدبينه مماسدر بر نقطهٔ مشتركه ده كه آكا اوج ديرلر مركز
عالمدن ابعد نقاطدر وشمس اول نقطه يه موافات ايلدكده مركز ارضدن غايت بعده واصل
اولمش اولور فلك مرقومك سطح مقعرى فلك اولك سطح مقعرينه بر نقطهٔ مشتركه ده تماس

ومركزی مركز عالمدن خارجدر فلك رابعی تدویردركه فلك حاملك جرمنده مركوزدر وكوكب
قمردخی بر جرم كری مصمت اولوب كواكب سائره سیاره كبی رسم سابق اوزره ثخن تدویرده
مركوزدر فعلی هذا ممثل ومائل وحامل وتدویر دورت عدد افلاك كیله فلك قمر منتهی
اولدوغی هیئت ظاهر اولوب مجسمات رسم وتسطیح اولنه كلدوكی وجه اوزره بالمعاینه محسوس
ومشهود اولمق ایچون هیئت فلك قمر بو محلده رسم وتصویر اولندی پس علمای هیئتدن
مذهب اوله تابع اولان اصحاب تجسیم افلاك ذكرنده مسائلی دلائلدن تجریده تحاول برله وجه
محرر اوزره افلاكی اجسامیله ذكره محتاج اولدیلر وبو اعتبار ایله علم مرقومه هیئت مجسمه
دیدیلر وتقریر اولندوغی اوزره عدد افلاك یكرمی دورت اولمق اوزره تعیین واعتبار
ایتدیلر كه انلر فلك اعظم فلك ثوابت وشمسك ایكی فلكی علویینك وزهره نك اوچر عطارد
وقمرك دوردر فلكلریدركه اشكال وصوری بالاده رسم وتصویر اولندی اما صاحب مجسطی
وانك توابعی وجمهور مهندسین افلاك ذكرنده دوائر ایله اكتفا ایدوب احوال فلكیاتده
اقامت دلائل واجرای براهین ایچون بو مقدار كافیدر دیمشلردر وبو اعتبار ایله علم مرقومه هیئت
غیر مجسمه دینلوب فلك تاسع ایله فلك ثامن ایچون ایكی دائره متقاطعتین ذكر ایتمشلردر كه
انلر اول فلكلرك منطقه لریدر وشمس ایچون دخی ایكی دائره ذكر ایتمشلردر كه بری ممثل وبری
خارج المركزدن عبارتدر وانلر بر نقطه ده تماس ایتمشلردر كه اول اوجدر وبو اول رأیله دركه
شمس ایچون تدویر اولمیه اما تدویره قائل اولانلر اوچ دائره ذكر ایدرلر بری حامل
موافق المركز وبری دخی حامل خارج المركزدر كه بونلر متقاطعلردر وبری دخی دائره تدویردر
اول دخی شول وجهله دركه مركزی محیط حامله منطبق ومحیطی خارج المركزه مماسدر
وكواكب علویه وزهره نك هر بری ایچون بشر دائره ذكر ایتمشلردر كه انلر دائره ممثل ومائل
وحامل ومعدل المسیردر واول حامل ایله متقاطعدر وبری دخی دائره تدویردر كه مركزی
حاملك محیطنه منطبقدر وقمر ایچون دورت دائره ذكر ایتمشلردر بری ممثل وبری مائلدر كه
انلر متقاطعلردر وبری دخی حاملدر كه نقطه اوجده مائله مماسدر وبری دخی دائره تدویردر
واول شول وجهله دركه مركزی حاملك محیطنه منطبقدر وقمر ایچون جمهور حامل مركز حامل
ذكر ایتمامشلردر زیرا كه مائل حكمنده در اما بعضیلر ذكر ایتمشلردر وعطارد ایچون التی
دائره ذكر ایتمشلردر انلر ممثل ومائل وحامل ومعدل المسیر وتدویر وحامل مركز حاملدر
مدیری ذكر ایتمامشلردر زیرا كه حامل مركز حامل انك قائم مقامیدر وبعضیلر انی دخی
ذكر ایتمشلردر شول وجهله كه مائله مماسدر پس جمهور مهندسین یاننده كه افلاك ذكرنده
دوائر اوزرینه اقتصار ایتمشلردر واتوز دورت فلكدر شمس ایچون تدویر اولمادیغی تقدیرجه
والا اوتوز بش اولور اما قمر ایچون حامل مركز حامل وعطارد ایچون مدیر ذكر ایدنلر یاننده
اوتوز یدی اولور ومجسمه یاننده ایكی اصل اوزرینه دخی یعنی شمس ایچون كرك تدویر اولسون
كرك اولماسون یكرمی دورتدر ولكن حركات ضبطی ایچون مجسمه دخی ینه بعض افلاكه

محتاج

محتاج اولولر چون اصحاب تجسیمك رأیلرینه کوره اشکال افلاك ایراد اولندی افلاکك بسط
اولنمسی ایچون دوائر اوزره اقتصار ایدنلره کوره دخی مهندسلرك رسم ایلدکلری صور افلاك
بو محلده ضم والحاق اولندی مذهب ثانی سابقا تقریر واجمالا اشارت وتحریر اولندوغی
اوزره علم حکمت اربابی وفن هیئت اصحابی اولان حکمای پیشین وپسین دقت ایله کرات
اجرام اثیریه واجسام عنصریه دن مؤلف وملفف طوب عالمك هیئتنی وکیفیت ترتیب
واوضاعنی وحرکات وسکناتلری احوالنی کشف وبیان ایلدکلرنده مذاهب مختلفه یه
ذهاب ایله فرق ثلاثه یه متفرق اولمشلردی مذهب اولی اختیار ایدن فرقه نك هیئت عالمه
دائر رأی رزینی اصابت قرینلری تنقیح اولنوب ثبت سلك سطور قلندی مذهب ثانیه
میل ورغبت ایدن فرقهٔ حکما شمس منیر مرکز جمیع اولمق اوزره حاق وسط عالمی قرارگاه
ایدینوب ارض ایچون حول شمسده دوران وحرکت وسماواتده آرام وسکونت وقوعی ظنیله
دعوالرینه استحکام ور أیلرینه نظام سوداسیله بو وادیده تکوپو وبو طریقده جست وجو ایله
کرهٔ عالمك حاوی اولدوغی اجرام علویه واجسام سفلیه نك کیفیت احوالنه دائر اقوال و
آرالرینی افراغ ایلدکلری صورت بودر که ذکر اولنور ولکن غفلت اولنمیه که امر مزبور امور
اعتقادیه دن ولوازم خلقیه دن اولمدوغی مرارا وکرارا اشارت وبو محلده ایراد اولنمق لازمهٔ
حالدن اولمیوب بلکه مستدرك ومستهجن عد اولنور ایکن مجرد فرقهٔ مرقومه نك رأیی اجمالا
تنقیح وتقریر وقید تحریر اولنوب اقوال وآرالرینی تفهیم وظاهرده ارائت ومشاهده ملاحظه لریله
اجرام واجسامك کیفیتلرینه دائر طرح وتسطیح ایلدکلری صور واشکال دخی الحاق اولندی
تا که میدان بی پایان فضل عرفان شجیعلری وصحرای فسیحت الفضای علوم ومعارف
آشنالری الحاصل ارباب کمال ودقت واصحاب حمیت وغیرت اولان فضلای عصر
بعد الاطلاع بو رأیه اعتراض وحکیمانه وضع وحرکت ایله سوق براهین واضحه واحضار ادلهٔ
قویه ایله بنای آرای نافرجاملرینی هدمه همت بیوروب کارگاه خارج سطورده وسعت اوزره
بو مطلوبك حصولنه وسیله اولمق امیدیله ترك اولنان بیاض یرلره محل بمحل حاشیه لر یازوب
مذهب اوله شهرت وتقویت وبو کتاب مستطابه زیب وزینت ویره لر واگرچه بو مذهب
عاطله حکمای اسلام جانبلرندن دخی اعتراض بر وقتده خالی اولمیوب قول ناشایسته لری
نه وجهله منع ورد وسندلری نه شکل وصورت ایله ابطال اولندیغی کتب هیئتده مسطور
ومصرحدر ولکن هر چند که عاطل وباطل ایسه ده مذهب قدیم ورأی عتیق حکما اولمغله
هر عصر وزمانده مائل وراغبی وحارس وحامیسی بولنوب بو رأی تأیید سوداسی وتقویه
هواسی غیرتیله کتب ورسائل وافره دخی تألیف وتدوین اولنمشدر انجق اول کتبك فحواسی
بو محلده تقریر وتحریر اولنمق تطویل بلا طائله مؤدی اولمغله تفصیلدن کف زبان قلم
قلنوب اجمال واقتصار اوزره ایرادی مراد اولنمغله بو مطلوبه وصوله کفایت ایدر مأمولیله ملل
مسیحیه حکماسی میانده قریب العهد اولان یورقو چیوش نام حکیم ومصنف علم حکمتده

متقدمين ومتأخرينك رأيلرينى حاوى اولمق ايچون جمع وتأليف ايلدوكى كتابك جلد ثالثنك
باب ثالثنده عالم جسمانينك كيفيت احوالنه شامل مذاهب ثلاثه اصحابنك اقوال وآرالرينى
تلخيص ايدوب اولا قديم الايامدن تا زمانمزه كلنجه بو مذهب عاطلك مائللرى وبو طرز
وطور ناهموارك قائللرى كيملر ايدوكنى اشارت وبيان ثانيا مذهب مزبوره كوره هيئت عالم
وترتيب اجرام واجسام وكيفيت حركت وسكونت بحثلرينه دائر رأيلرينى تنقيح وتبيين
وظاهرده تفهيم ايچون هيئت عالمك اشكالنى رأيلرينه مطابق رسم وتصوير ثالثا بو مذهب
اربابنك اقوال وآرالرينى اعطال وابطال ايچون مخالفلرى جانبندن وقوع بولان اعتراض وسوق
اولنان ادله واسوله واجوبه يى جمع ايتمكله بو محلده كتاب مزبورك باب ثالثى ترجمه اولنوب
اشكالى دخى نقل اولندى كه عبارتك مآل ومفادى بودر تا زمان قديمدن بو وقته كلنجه سالك
سنين وازمنه ده منسلك قرونك جمله سنده حركت ارضه قائل اولان رأيك قائلى منقطع
ومعدوم اولميوب هر آنده روى زمينده ميان انامده بو مذهب حمايه ايدنجيدن خالى
اولمامشدر ديو معتبراتده مسطور ومصرحدر حتى سردفتر طائفهٔ مشائين اولان
ارسطوطاليس كتب مفصله سنده تحقيقانه روايت ايتمشدركه اولا فيثاغورس واتباعى بو رأيه
ذاهب اولوب رأيلرينه كوره ناردن عبارت اولان آفتاب عالمتابى جملهٔ عناصرك اكمل
وجميع اجرام واجسامك مركزى اولمق اوزره تا حاق وسط عالمده محاط وساكن وضع وارضى
انك حولنده كويا سياره دن برينى حركت ايتدرمشلردر وخفى اولميه كه بو قولينه
ارسطوطاليسك فيثاغورس ايله اتباعندن روايت ايلدوكى آخر قولنه كه اجرام اثيريه حركت
ايدرلر وحركتلريله يك زبانندن جارى بر نغمهٔ موزونه ودورانده مطرد الاطوار بر منظوم آهنك
احداث ايدرلر سوزيدر مناقض ومخالف دكلدر زيرا فيثاغورس ايله اتباعنك عندنده
ارض دخى سياره دن معدود بر كوكب وامثالى كبى صاحب حركت اولمغله افلاك سائره معيتله
كندويه مخصوص حركتلرده حسن نظام وترتيب باانتظامى محكم حفظ ايدرديك اولور
وبو محلده يك زبان افلاكدن صادر اولان نغمهٔ موزونه ودورانده حاصل مطرد ومنظوم
آهنك مجرد حركتده حسن نظام وترتيبك حفظندن كنايه در ارشميدسك روايتنه كوره
ارستارخوس نام حكيم دخى حركت ارضده فيثاغورسه موافقت ايتمشدر وپولتارخوسك
روايتنه كوره ديكر ارستارخوس نام حكيم قله آنتش شامى نام حكيم حقنده زعم ايلدى كه حكيم
مزبور دخى بو رأيه ذاهب اولوب نظر برله مشاهده قلدوغى اوضاع وعلائم سماويه دن
فلكياتك سكونته وارضك بر آرقورى دائره اوزره دوراندن غيرى كندو محورى اوزره دخى
حركت ايلدوكنه ذاهب اولمش اوله حتى حكيم مرقومك حقنده طائفهٔ يونانيدن بربلوك ناس
بو كونه سوء ظن ايله دين وآيين مسيحيانه مخالفت ايتدى وخوارج نصارادن اولدى ديو
طعن وتشنيع ايتديلر وشعراى لاتين بو مادده يه دائر ظريفانه ابيات واشعار انشاد ومضامينده
ارضى ناسزا آرا ايله همدم وخرامان اولمامش رفاقتلريله سير وسفره عزيمت وهنوز عشاقك

نيل

نیل دراغوشنه میل ورغبت ایتمامش مقام بکارنده ثابت قدم ومکان عفتده راسخ الدم بر
باکرهٔ مخدره یه تشبیه ایدوب بوکونه مذاق ومزایا برله حکیم مرقومی هجو ایدوب طعن
طاشلرین اوردیلر بوسببدن درکه ساده دل اولان عوام ناسك عقل وادراکنه مخالف
وکوردیکنه مغایر ارضك دائرهٔ مستدیره اوزره شمسك حولنده حرکتنه قائل اولنلره اجناس
ناس کمال برودت وبغض وخشونت ایدوب بومقوله لره معتزلهٔ دین وخوارج آیین نصاری
دیرلردی لکن بوجمله برله متأخرینك ایامنه کلنجه یه دکین تعداد اولنقدن بیرون قدما
بورأیه تابع اولوب پولنارخوش نام مورخك تصریح ایلدوکی اوزره افلاطون دخی اواخر
عمرنده بورأیه قائل اولمشدر حتی بعضیلری صوامع وبیوت طرح وتأسیس ایلدکلرنده
رأیلرینه کوره هیئت عالم ترتیبنه تقلید برله ضیاء ناردوردن ابنیه نك تماما انارة ایتمك ایچون
وسط بیوت وصوامعده وضع برله نار وچراغ ایقاد واشعال ایتمشلردر فعلی هذا تطاول
ادوار وکرور دهور واعصار برله امرار رصد متوالی اولوب احوال فلکیات ضبطنه تقید
باخصوص زمان متأخرینده قوانین وآلات رصدیه یه زیاده سیله اهتمام وتجارب ومشاهدات
برله ضبط احوال افلاك نظام بولور اولدقچه بورأی جدید بر مرتبه ده رواج بولدیکه آکابر
رهابیندن ملل نصارا میانده غایت ایله معتبر ومشهور وعلمیله معروف قردنال قوزانی نام
راهب بورأیه میل کوستروب تتبع وکمال تعصب وتصلب ایله متصف ایکن توفیقی اهتمامی
ملتزم اولدی بعده چوق پکمیوب دیارلهده تماما ریاضیاته نظر ایله زمانینك اعلم واکملی اولان
قوپرنقوش نام راهب دامن غیرتی درمیان ایدوب میلادك بیك بشیوز سنه سی تاریخندن
بیك بشیوز اوتوز سنه سنه کلنجه اوتوز سنه مدت زمانده آلات رصدیه وقواعد هیئته تطبیق
ایدرك بورأیك استحکامنه جد واهتمام ایله صرف مکنت ایتمکله اول زماندن بوآنه کلنجه یه
دکین مذهب مذکور کندوسنه نسبت اولنوب میان انامده قوپرنقوش هیئتی دینمکله شهرت
بولمشدر وبلاد اوروپاده اولان متأخرینك اکثری قبول ایتمشدر باخصوص که متأخرین
مذکورینك اشهری واشبهی اولان قارتزیوش نام حکیم فلسفهٔ جدیده سنده اختراع ایلدکی
بعض قواعد جدیده وجیده سیله بورأیه تقویت ویردوکندن اوتری کندوسنه نسبت
اولنوب خلق اراسنده قارتزیوش هیئتی عنوانیله دخی شایع اولمشدر معلوم اوله که بوهیئت
جدیده نك نمونه سی اوله جق مرتبه ده تحریر وتنقیحی دخی بوبله در یعنی مقدما ذکر اولندوغی
اوزره شمس منیر کو یا بر کوکب ثابت تلاحق وسط عالمده مرکز اولمق اوزره
محاط وضع اولنور بعده شمسه قریب اولوب جرم شمسی حاوی اولان فلك ویا تعبیرلرینه کوره
دائرهٔ عطارد دائره سیدرکه کوکب عطارد شمسك حولنده سیر ودور ایدوب دائره سنی
تماما اوچ آیده قطع ایدر بعده عطاردك دائره سنی احاطه ایدن زهره دائره سیدرکه کوکب
مرقوم دائرهٔ مرقومه یی سکز آی تمامنده قطع ایدر بعده زهره دائره سنی احاطه ایدر
بر دائرهٔ واسعه اثبات اولنوب ارض عنصر ما وهوا ایله محاط اولوب کوکب مثللو اوله

دائرهٔ عظیمه یی تماما بر سنه ده طی ایدر و بو محلده ینه دائرهٔ عظیمهٔ مرقومه داخلنده ارضك
جرمی حولنده قمر دائره سی تعیین اولنوب قمر دخی ارضی کند و سنه مرکز ایدنوب مثلا فلك
تدویرده کوکبك وضع و حرکتی ماندی قمر دخی ارضك حولنده سیر و دور ایدوب کندو
دائره سنی بر آیده قطع ایدر بعده مریخ دائره سی ارضك دائرهٔ عظیمه سنی محیط اولوب
کوکب مریخ ایکی سنه یه قریب زمانده کند و دائره سنده دورینی تکمیل ایدر بعده دائره
مریخی احاطه ایدن دائرهٔ مشتری درکه کوکب مشتری کند و سنه مخصوص دائره یی
اون ایکی سنه ده قطع ایدر بعده دائرهٔ مشتری یی محیط اولان زحل دائره سیدر
وکوکب زحل کند و دائره سنی اوتوز سنه ده قطع ایدر و بونلردن غیری دائرهٔ عظیمهٔ ارضده
ذکر اولندوغی وجه اوزره قمر ارضی مرکز ایدنوب حولنده دور ایلدوکی کبی دورت کوکب
مشتری یی و بش کوکب زحلی مرکز ایدنوب دوردی مشتری اطرافنده وبشی زحل حولنده
جولان و دوران ایدرلر کواکب مرقومه متأخرین زماننده رصد اولنوب اسماء جدیده ایله
تسمیه و بونلره قمرجکلر لفظنی دخی اطلاق ایلمشلردر بو جمله دن صکره دائرهٔ مرقومه نك
جمله سنی احاطه ایلین فلك و یا خود تعبیرلرینه کوره دائره دائرهٔ ثوابتدر دائرهٔ مرقومه نك
تحتی واسع الفضاسی لا یعد و لا یحصی کواکب ثابته ایله مزین اولوب قارتزیوشك رأینه کوره
ثوابت مرقومه دن هر بری عظیم الجرم بر شمس منیر ماندی تصور اولنوب بو رأی جدیده
کوره مرکز عالمده موضوع و محاط آفتاب عالمتاب بیاننده ذکری سبقت ایلدوکی طور
وطرز اوزره ثوابتدن هر بورنك جرمی حولنده نیجه نیجه کواکب جولان و دوران اوزره اولدقلری
خیال اولنسه جائزدر رأی مرقومه کوره هیئت عالمك تخییلی ایچون وضع اولنان شکل بو محلده
رسم اولندی خفی اولمیه که بو رأی جدیده کوره اولا ارض کند و دائرهٔ عظیمه سنده
غربدن شرقه حرکت و دائرة البروجی بهر یوم ترتیب اوزره قطع ایدرك سیر و دور ایدر و سنه
تمامنده دورینی تمام ایدر ثانیا ارض غربدن شرقه حرکت سنویه ایله حرکت ایلدیکندن
ماعدا کند و محوری اوزرنده حرکت و دور ایدوب بهر یوم دورینی تمام ایدر و تبدل لیل و نهار
راست ارضك بو حرکتنه لازم کلور فعلی هذا ارض حرکت یومیه ایله غربدن شرقه
حرکت ایدر اولمغله بزه نسبت شمس و بالجمله کواکب حرکت یومیه ایله شرقدن غربه حرکت
ایدرکورینور ارضك بو کونه حرکتلرینه مثال بودرکه صحیحة الاستداره بر کرهٔ مجسمه بر صحرای
مستوی السطحده القا اولنوب مدحرجه فرض اولنسه کرهٔ مرقومه سطح مذکورك طولا
میدانینی تماما طی ایدنجیه دکن کند و محوری اوزره دولانوب دوردن خالی اولمدوغی کبی ارض
دخی کند و دائرهٔ عظیمه سنده غربدن شرقه حرکت و سیر ایله دائرة البروجك میدانینی
تمامیله قطع ایدنجه یه دك کند و محوری اوزره و مرکزی حولنده مدام دونوب دور ایتمکده در
ایدی ارض بروج ایله شمس میاننده واقع اولوب بر وجدن برینه محاذات ایتدکده البته
اول وقتده شمس اول برجك مقابلی اولان برجده کورینور مثلا ارض حمل ایله شمسك بیننده

واقع

واقع اولوب حمله محاذات ایکن البته اول حینده شمس حملك مقابلی اولان میزانده کورینور
وکذلك ارض سرطانده اولدقده یعنی سرطانه محاذی اولدقده البته اول وقتده شمس
سرطانك مقابلی اولان جدی ده کورینور والحاصل ارض بروج شمالیه نك برینه محاذات
ایدر اولنجه البته اول اثناده شمس دخی بروج شمالیه نك مقابلی اولان بروج جنوبیه نك
برنده کورینور وعکسی دخی بوکا قیاس ایله معلوم اولور وشمسك بروج شمالیه ده زیاده جه
مکث ایلمه سی ارضك بروج جنوبیه ده زیاده جه مکث ایلمه سندندر زیرا ارض بروج
جنوبیه ده حرکت ایدر اولدقده مرکزندن خروج ایلیوب دائره سنی توسیع ایتمکله
بالضروره جنوبده حرکت ایدرکن زیاده جه اکلنمك اقتضا ایدر غفلت اولنمیه که بورایه
کون ارضك محوری کندی نفسنه ودائرهٔ معدل النهارك یعنی عالمك محورینه موازی وضع
اولنور زیرا اکر دائرهٔ بروجك محورینه موازات ایدیدی دائما هر یرده لیل ونهار
مساوی اولوب اصلا هیچ بر وقتده وهیچ بر یرده فصول اربعه نك تبدل وتعاقبی بولنمزدی ولکن
چونکه ارضك محوری محور عالمه موازی اولدیغی حیثیتله دائرهٔ بروجك محورندن یکرمی
اوچ بچق درجه تباعد ایلر وبروجك سطحنه بر وجهله میل ایدرکه انکله المیل التی درجه
اوتوز دقیقه زاویه سنی احداث ایلر و چونکه محور عالمه اولان موازاتنی دائما حفظ ایده رك
هر آنده فلکك بر معین ومخصوص ومحسوس اولان طرفنه متوجه اوله رق تحویل ایلرا لبته
اقتضا ایدرکه ارض حرکهٔ سنویه سیله شمسك اطرافنی دوران ایدر اولدقجه فصوللك تعاکسی
ازمنهٔ معینه ده رجعت وعودت ایده که بونلر ینه قوپرنقوسك رأیی اوزره اختراع اولنان
کرهٔ مجسمه ده معاینه اولنور واشبو شکل مسطحده دخی فی الجمله تخیل اولنه بیلور
فرض ایدرزکه کرهٔ ثوابت ب ج د ی دائره سی اولسون وارضك حرکهٔ سنویه سیله
قطع ایلدوکی دائرهٔ عظیمه سی و ك آ ه دائره سی اولسون وبو دائره نك تا حاق وسطنده
شمس وضع اولنسون ایمدی دیرزکه مثلا فصل صیف ایرشدکده یعنی شمس سرطانده
کورینوب وارض سرطانك مقابلی اولان جدی یه محاذات ایلدکده ارض ك نقطه سنده وضع
اولنوب انك یعنی ارضك محوری اولان س م خطی محور عالمه موازی اولور ویکرمی اوچ
درجه واوتوز دقیقه محور بروجدن تباعد ایلیوب ارضك دائرهٔ سنویه سنك سطحنه
متمش یدی بچق درجه سنده کی ب ك ه زاویه سی عندنده میل ایدر وبو صورتده شعاع شمس
ارضه عمودا اولمق اوزره واصل اولور یعنی مرکز شمسدن مرکز ارضه خروج ایلین شعاع سطح
ارضه دائرهٔ معدل النهار ارضی ده واصل اولمیوب بلکه مدار سرطانده یکرمی اوچ درجه
واوتوز دقیقه معدل النهاردن قطب شمالی جانبنه طوغری بعید اولمق اوزره واصل اولور
وبو حاله اولنجه قطب شمالی طرفنده واقع اولان نصف کرهٔ ارضی تنویر ایدوب قطب جنوبی
طرفنی تمامه ترك ایدر وبعده ارض فصل خزانك ابتداسنده آ نقطه سنه انتقال ایلر
وبو تقدیرجه دخی س م خطی که محور ارضدر کندی نفسنه ومحور عالمه موازات

اوزن قالورو بو وقتده ارض حمله محاذی اولوب شمس میزانده کورنمکله مرکز شمسدن مرکز
ارضه خروج ایلین شعاع که محور عالمه عمود اولور سطح ارضه دائرهٔ معدل النهارك اول میزان
اعتبار اولنان نقطه سنده واصل اولور وایکی بیله قطبك طرفلرنده اولان ایکی بیله نصف
کرهٔ ارضه مساوات اوزره منبسط اولور و بعده اول فصل شتا ایرشوب ارض ه
نقطه سنه وارد قلده بو حینده دخی س م محورنك موازاتی کما کان علی حاله باقی قالوب شعاع
شمس مدارجدی ارضی ده عمودا سطح ارضه واصل اولمغله قطب جنوبی طرفنده کی نصف
کرهٔ ارضی تنویر ایدوب قطب شمالی جانبنده واقع اولان نصف آخرنی ترك ایلر و بعده اول
فصل بهارده ارض حرکتِ سنویه سیله و نقطه سنه وارد قلده یعنی اول میزانه واصل اولدقده
شمس اول وقتده حملده کورینور مرکز شمسدن مرکز ارضه خروج ایدن شعاع سطح ارضه
معدل النهارك ابتداء حملده واقع اولان نقطه سنده واصل اولوب بو صورتده دخی ایکی بیله
قطبك طرفلرینه مساوات اوزره نور پاش اولور ولکن چونکه بو تقدیرجه ارضك منور
اولان طرفی شمسه ناظر اولور البته بزلره که خارج شکل مرسومده واقع اولمشز درظاهر
ونمایان اولمازپس قوپرنقوش هیئتنه کوره تبدل واختلاف امتداد لیل ونهار وتفرق
وتعاقب فصول اربعه اشبو تفصیل اولنان طریق ایله در خفی اولمیه که چونکه ارضك
دائرهٔ سنویه سنه موازی اولان دائرهٔ ثوابتك مثلا ب ج قطعه سی ویاخود د ی
قطعه سی بیزه بغایت بعید اولدوغندن بر نقطه قدر کورینور البته لازم کلور که محور ارض
کندی دائرهٔ عظیمه سنك هرقنغی نقطه سنده بولنورسه عالمك یعنی دائرهٔ ثوابتك دائما
بعینه بر نقطه سنه متوجه اوله وقطب ارضی نك ارتفاعی ویوکسکلکی دائما بعینه برجانبه
وفوق رأسمزده اولان بعینه بر کوکبه و بر مقداره نظر ایله ظاهر اوله هر نقدر که ارض فی الحقیقه
دائرهٔ بروجده یعنی کندی دائرهٔ عظیمه سنده کی حرکتِ سنویه سیله کاه او کوکبه وکاه بو کوکبه
وکاه جنوبه وکاه شماله زیاده قریب اولورسه ده حال بوکه بیزدن پك بعید اولان دائرهٔ ثوابته
قیاس ایله دائرهٔ عظیمهٔ ارض که انی ارض حرکتِ سنویه سیله رسم ایلر بر نقطه قدر کلور وقوت
وقدرت الهیه ده نهایت تعیین ایلمکه اجتسار ایلین کسنه لرك عندنده امر مزبور زیاده سیله
بعید وغریب ایسه ده امعان نظر بوله ملاحظه اولنسه فی نفس الامر مستبعد دکلدر وغفلت
اولنمیه که بو رأیك اقتضاسی اولان حرکتِ ارضی استبعاد ایلیوب قبول ایتمینلره فکر وملاحظه
ایلمك لابد ولازمدر که بطلمیوس رأینه کوره دخی بوندن زیاده نیجه امور مستبعده لازم
کلور که جمله دن بری محرك اولك یعنی فلك اطلسك کمال وسعت وعظمتیله اول عجیب وغریب
سرعتیدر که انکله بهر یوم شرقدن غربه اولان دورنی تکمیل ایدر و بری دخی فلك اطلسك
یکرمی دورت ساعت مدتیله دورنده محاط اولان افلاکك حرکتلری وحرکتلرنده اولان
سرعتلریدر که هر بری فلك اطلسه مخالفت ایدرك کندی مقتضای طبیعتلریله غربدن شرقه
حرکت ایلرکن ینه فلك اطلسه متابعتله بهر یوم شرقدن غربه حرکت ایدرلر و وآتیلان

تفنکلك

تفنك قورشوننه بولنان سرعتدن بو حركتلرده كی سرعت اوچ يوز بيك وياخود دورت
يوز بيك قات زياده وشديددر امدی بو رأيه ذهاب ايدنلر ديرلركه شكلی كری اولمغله حركته
زياده سيله مستعد اولان جرم صغير ارضك شمس اطرافنی دوراتمه سی قتی چوق مرتبه
آساندر اول جرمی كبير اولوب سطح محدبنك شكلی هنوز دخی معلوم اولميان فلك اطلسك
وسائر افلاكك ينه كندولرينه نسبتله برحبه و برنقطه قدر اولان ارضك حولنده طيران
ايتمرندن خفی اولميه كه بو رأيه ذهاب ايدنلر كه ديرلر ارض كندی دائرهٔ عظيمهٔ سنويه سنده
حركت ايدر اولدقچه محوری دائما موازات مذكوره سنی حفظ ايلر اوله ديمك دكلدر كه محور
ارض اصلا بر وقتده وهيچ بر وجهله وضعنی تبديل ايليه زيرا بو رأی صاحبلری عندنده محور
ارض دخی بر كونه بغايت بطی اولان حركتله متصف اولور كه يكرمی بش بيك سكز يوز
اون التی سنهٔ قبطيه ده قطب دائرهٔ بروج حولنده بر دائره رسم ايدركه نصف قطری يكرمی
اوچ درجه وقرق دقيقه اولور وارضك بو حركتندن بالضروره لازم كلور كه دائرهٔ بروج ايله
دائرهٔ معدل النهارك محل تقاطعلری كه نقطهٔ مساوات ليل ونهاردر توالئ بروجك خلافنجه
يعنی شرقدن غربه اولور جه سنه انتقال ايليه وبوندن اوتوری بو حركته تقدم مساوات
ليل ونهار اسمنی ويرمشلردر وارضك بو حركتندن نشأت ايتمشدر كواكب ثابته نك
توالئ بروجه كوره يعنی غربدن شرقه اولان حركتلرينك ظهوری ونقطهٔ مساوات ليل ونهاردن
مشرقه طوغری اولان اختلافات بعدلرينك اشكاره اولمه سی وبو دخی معلوم اوله كه محور ارضك
بو حركتی نسق واحد اوزره اولميوب مشوش بولنمشدر زيرا تموقهارده نك كوندن بطلميوسه
كلنجيه دك كواكب ثابته نك حركتلری ترتيب بر وجه كوره اولمق اوزره هر يوز سنه ده بر درجه
قدر مشاهده اولنمشدر و بطلميوسدن البانكنيه كلنجيه دك هر التمش التی سنه ده بر درجه
مقداری معاينه اولنمشدر وشمدی بو وقتده تيقهونك رصدينه كوره هر يتمش سنه ده
بر درجه اولور كه بو تقديرجه يوليانوشك سنه سيله يكرمی بش بيك سكز يوز اون التی سنه ده
دورينی تماما تكميل ايدرور پچيولشك رصدينه كوره هر يتمش ايكی سنه ده بر درجه
اولور كه بو صورتده كينه يوليانوشك سنه سيله يكرمی بش بيك طقوز يوز يكرمی سنه ده
ادارهسنی اتمام ايلر امدی حد ذاتلرنده كواكب ثابته نك ثبات وسكونلری علی حاله طورركن
دخی ينه بادی رأيه نظرا يله اولان حركتلرينك مشوش واقع اولمسيچون قوپرنقوش حقيقة
تشويش ولا مساواتی اشبو تقدم مساوات ليل ونهار تسميه اولنان حركتده تخيل ايتمشدر كه
بو تشويش ولا مساوات بيك يدی يوز اون يدی سنهٔ قبطيه ده تمام اولورو لكن چونكه
تيچيس والفونيس نام راصدان دائرهٔ بروجده ميل كلی نك تشويش واختلالينی دخی
مشاهده ايلديلر كه بو تشويش واختلال تقدم مساوات ليل ونهارك تشويشی زمانك
ضعفنده يعنی اوچ بيك دورت يوز اوتوز دورت سنهٔ قبطيه ده تمام اولور قوپرنقوش بو مشكلی
تسهيل ايچون ارضك قطبلرينك حركتلرنده تشويش واختلالی تعيين ايلدی و بويله

تخیل ایدرزکه محور ارض شمالدن جنوبه ونه جنوبدن شماله یالکز یکرمی دورت دقیقه
وشرقدن غربه ونه غربدن شرقه ایکیشر درجه ویکرمیشر دقیقه حرکت ایدر واویله که
محور ارضك اوجی بو مقوله بو کوك وصار مشق حرکتله بر بوکوك وصار مشق
دائره یی احداث ایلر تقدم مساوات لیل ونهارك تشویشی زماننك ضعفنده ودائره
بروجده واقع اولان میل کلیده کی تشویشك برمدتده اشبو اعدادك ترتیبی اوزره
١ ٢ ٣ ٤ ٥ ٦ ٧ ٨ ٩ که شکلدن معاینه اولنور و بوطه اولنجه محور ارض یکرمی
بش بیك سکز یوز اون التی سنه ده ترتیب بروجك خلافی اوزره حرکت ودورا یتمکله اشبو یدی
قطعه دن وبلکه دخی زیاده دن مرکب اولان دائره قطب دائره بروج حولنده تماما رسم اولنور
و بو دخی معلوم اوله که کواکب سیاره ده واقع اولان اقامت واستقامت و رجعتی بو رأیه کوره
بطلمیوسك تعیین ایلدوکی تدویره محتاج اولمقسزن بغایت سهولتله فهم وتخیل ممکندر
زیرا ذکر اولنان اقامت واستقامت و رجعت همان انجق بزم روئیتمزه کوره اولوب امور
محققه خارجیه دن دکلدر شوکا بناءً که همان انجق یرده بولنوب کواکب مذکوره یه نظر ایدر
اولدوغمزده بیزه کورنورکه کاه اقامتله وکاه استقامتله وکاهیجه دخی رجعتله متصف اوله لر
والا فرضا مرکز اولان شمسده بولنور اولیدق قطعا کوزمزه بومقوله خیالات کورنمزدی زیرا
مقدما تصویر اولندوغی کبی عطارد ایله زهره شمسك حولنده کی دائره لرینی ارضدن اول قطع
ایدرلر وارض دخی حول شمسده اولان دائره سنویه سنی کواکب ثلاثه اخردن یعنی مریخ
ومشتری وزحلدن مقدم طی ایلر و بوسببدندرکه عطارد ایله زهره کاهیجه شمس ایله ارض
آره سنده وارض ینه شمس ایله کواکب ثلاثه میاننده واقع اولورلر امدی فرض ایدرزکه
شمس آ نقطه سنده اولسون وارضك دائره سنویه سی ب ه ع ح ت ل دائره سی
اولسون مثلا دائره مریخ دخی ط د ق ر ی پ دائره سی اولسون که مریخ
بو دائره نك برقوسنی قطع ایدنجیه دك ارض کندی دائره سنده اولان دورنی تمام ایدر
و بوندن صکره دائره ثوابت م ف لا ن دائره سی اولسون پس امدی دیرزکه
ارض ل نقطه سنده وکوکب یعنی مریخ ط نقطه سنده اولدقلرنده اول وقتده کوکب یعنی
مریخ دائره ثوابتدن م نقطه سنده کورینور وبعده ارض ل نقطه سندن ب نقطه سنه
وکوکب دخی ط نقطه سندن د نقطه سنه انتقال ایتسونلر اویله که ارض کوکب ایله
شمس اراسندن قریب اولمق اوزره انتقال ایدر وبو وقتده کوکب فلك ثوابتدن لا نقطه سنده
مرئی اولور امدی چونکه بو صورتده ترتیب بروجه کوره اولان حرکتنك م نقطه سندن
لا نقطه سنه تعجیل ایلمه سی مشاهده اولنور استقامت دینلور و بعده چونکه ارض ب
نقطه سندن ه وکوکب د نقطه سندن ق نقطه سنه واروب کوکب بو حینده دخی
لا نقطه سنده محسوس اولور اقامت اولی حاصل اولور وبعده ارض ع نقطه سنه
وکوکب ر نقطه سنه وار اولدقلرنده که کوکب بو وقتده ف نقطه سنده معاینه اولنور

وبوسببدن ناشی ترتیب بروجك خلافنجه رجعت ایتمش کورنورا لبتده بوصورتده اولان
حرکتنه رجعت تسمیه اولنور وبعده ارض چ نقطه سنه وکوکب ی نقطه سنه واصل
اولدقلرنده که بوحینده دخی کوکب ف نقطه سنده مبصر اولور اقامت ثانیه حاصل اولور
وبعده ارض ت نقطه سنه وکوکب دخی پ نقطه سنه انتقال ایلدکلرنده که بوحالده
کوکب ن نقطه سنده کورینور وترتیب بروجه کوره حرکت ایدر استقامت دینلور
فعلی هذا کواکب ثلثهٔ علویه نك اقامت واستقامت ورجعتلری یعنی سکون واقبال
وادبارلری بومنوال اوزره درشمسدن صکره باقی قالان ایکی کوکب سفلی نك یعنی عطارد ایله
زهره نك دخی اقامت واستقامت ورجعتلرینی بوبلجه تصویر ایدرزکه چونکه بوایکی کوکب
یعنی عطارد ایله زهره شمسه ارضدن زیاده قریبدرلر البته ارضدن اسرع اولمق اوزره کندی
دائره لرینی قطع ایلدکلرندن ارض ایله شمس آره سنه توسط ایدوب کاه اقامت وکاه
استقامت وکاهیجه دخی رجعت ایدرلر کورنورامدی فرض ایده لم که ارض کندی دائره سنده کی
ت ب چ د ی ف قوسنی قطع ایدراولنجیه دك مثلا عطارد کندی لا ل م ن ط
دائره سنی تماميله طی ایلر پس امدی دیرزکه ارض ت نقطه سنده وکوکب یعنی عطارد
لا نقطه سنده اولنجه البتده کندوسی یعنی عطارد دائرهٔ ثوابتدن ه نقطه سنده کورنور
وبعده ارض ب نقطه سنه وکوکب یعنی عطارد ل نقطه سنه واردقلرنده بووقتده کوکب
دائرهٔ ثوابتدن پ نقطه سنده مرئی اولور وچونکه بوصورتده ترتیب بروجه کوره حرکت
ایدر البتده بوحرکتنه استقامت دینلور ولکن چونکه کوکب م نقطه سنه وارض چ
نقطه سنه واردقلرنده دخی ینه کوکب پ نقطه سنده مبصر اولور البتده بوحالده اقامت
اولی حاصل اولوروبعده ارض د نقطه سنه وکوکب ن نقطه سنه وارر اولدقلرنده که
کوکب بوحینده ق نقطه سنده مشاهده اولنور البتده بووقتده ترتیب بروجك خلافنجه
رجعت ایدروبعده ارض ی نقطه سنه وکوکب ط نقطه سنه واصل اولنجه دخی چونکه
کوکب ینه ق نقطه سنده محسوس اولوراقامت ثانیه حاصل اولوروبعده ارض ف
نقطه سنه وکوکب لا نقطه سنه ایرشنجه که بوحالده کوکبك کندوسی ع نقطه سنده
کورنورالبتده چونکه بواثناده دخی ترتیب بروجه کوره حرکت ایلر استقامت ایدر خفی
اولمیه که بوتفصیلی که عطارد حقنده تصویر ایلدك بعینه زهره حقنده دخی جریان ایدر
شوقدر واردرکه بوتبدلات زهره ده سیره جلك یعنی بطیجه واقع اولور چونکه زهره عطاردن
متر ایدزماننده کندی دائره سنده دورایلر ومعلوم اوله که بوقدرجه تفصیلکه یوقرودن
بومحله کلنجیه دك تحریروتقریرایلدك بورأی جدیده بلکه یك قدیمه نمونه اولمغه کفایت
ایدراولمغله تقریروتنقیحندن بومقامده ختم کلام ایلمکی مناسب کوروب شمدن صکره
بومذهبه توجه ایدن اسوله واجوبه یی تحریروتقریرایتمکه شروع ایدرزکه اولا بویله اعتراض
اولنمشدرکه بورأی جدید تعبیراولنان تخیلات کتب سماویه نك قتی چوق منطوقاتنه مخالفدر

وهر شیئه کحال وشانی بویله اوله اصلا بر وجهله کندوسنه رغبت والتفات اولنمغه شایسته
وحقیق دکلدر امدی بو رأی جدید تعبیر اولنان تخیلاته دخی اصلا بر وجهله رغبت والتفات
اولنمق لایق وسزا دکلدر جوابنی دخی کبراده تردید ایده رك بویله ویرمشلردرکه نفس الامره
اولمق اوزره رغبت والتفات اولنمغه شایسته وحقیق دکلدر دینلورسه هرنه قدرکه مسلم
اولورسه ده قطعا فائده سی یوقدر و فرضی اولدوغی اعتبار ایله ده اصلا رغبت والتفاته
سزا دکلدر دینلورسه ممنوعدر وقارتزیوش صغراده دخی تکلم ایدرك بو منوال اوزره جواب
ایتمشدرکه ارض بو مذهب جدیده کوره دخی حد ذاتنده حرکت ایله متصف اولیوب حقیقة
متحرك اولان کندوسنی یعنی ارضی احاطه ایلین اول ماده لینه دن اولان کردابیدر بلکه
ینه قارتزیوشك اثبات ایلدوکی بعضی قواعدك اقتضاسنجه بوقو پرنقوش رأیندن زیاده
بطلیموسك رأیی اوزره دخی ارضه حرکت ایلمك لازم کلور زیرا قارتزیوشك عندنده ارض اول
کردابی اولان ماده لینه نك اجزاء معینه سی میاننده دائما محاط اولوب همان داخل سفینه
اولان کمسنه نك سفینه ایچنده ساکن اولدوغی کبی ارض دخی ذکر اولنان ماده لینه نك اجزاء
معینه سی ایچنده دائما ساکن اولور اما بطلیموسه کوره چونکه ارضی احاطه ایدن
هوانك جزءلری هرآنده انك یعنی ارضك حولنده تجدد وتبدل ایدرك دور ایلرلر البته ینه
قارتزیوشك حرکت حقنده سرد ایلدوکی تعریفه کوره ارض دخی حرکت ایلمك لازم کلور
وبوندن غیری بر دخی بو طرزه جواب ویرلمشدرکه امور دینیه وخلقیه یه متعلق اولمدقلری
تقدیرده مجرد رؤیته کوره قتی چوق احکام کتب سماویه ده ایراد اولنمشدر ازجمله مقالات
توراتده قمره بیوك چراغ تسمیه اولندوغی واردر مع هذا که واقعه نظر ایدراولدوغمزده قمر کواکب
سائره دن اصغر اولدوغندن غیری نورنی دخی شمسدن احذ ایلر وبر دخی ارض دائما
ساکندر حکمی که مجلدات توراتده تصریح اولنمشدر مقصود اولان معنا ایله حق وکرچکدر
زیرا بو سوزك اول محلده اولی بویله درکه نکونك بری کیدر و بری کلور بویله اولنجه تمام کلام
نکونك بری کیدر و بری کلور وارض دائما ساکندر بو سبکه افراغ اولنوب سباق وسیاق
قرینه سیله ارض دائما ساکندر دیمك ارض دائما بعینه باقی قالوب من حیث المجموع تبدل
وانقلابدن مبرادر هرنه قدرکه بعضا کندوسنده فی الجمله کون وفساد واقع اولورسه ده
دیمکدر وبو معناسیه ارجاع اولنور حضرت داود علیه السلامك تمللنمش یعنی ارض
کندی سکونی اوزرینه یعنی پکلکی وصلابتی اوزرینه تمکن عبرانی لسانجه اولان شرحلرده بیان
اولنمشدر ویاخود محکملغی اوزرینه تمکن اسکی ترجمه ده واقع اولمشدر زیرا ارض مجموع اعتباریله
اصلا نه طاغلور ونه هباء اولور ونه کینه بردورلو فسادی قبول ایلر وبونلره حضرت
ایوب علیه السلامك اول که تحریك ایدر ارضی کندی مکانندن وانك یعنی ارضك دیرکلری
سلکنور وصرصلنور بو سوزینه که جناب باری تعالی حضرتلرینك حقنده سویلمشدر
استناد ایله ارضك مرکز عالمده مخلوب دائما سکونت اوزره اولمسنی انکار ایدنلرده واردر

ویوندن صکره

وبوندن صكره ينه قوانين رصده وهيئته تشبث اولنرق بوطرزه دخی اعتراضلر اولنمشدركه
اكر ارض مركز عالمدن بعيد اولوب كندی دائرهٔ عظيمهٔ سنويه سنده حركت ايديدی مثلا
قطب شمالينك يوكسكلكی هر زمان بر اسلوب اوزره اولمزدی ونيجه مزده كی كوكبلر دائما ظاهر
اولمزلردی وهر وقتده فلكك بر معين نصفی منظورمز اولمزدی وبوندن غيری اوج ايله حضيض
دخی متعين اولمزلردی كه بو اصوله ده واقع اولان ملازمه لرك بيان واثبات اولنملری
قواعد مناظر وهندسه دن نبذه دار اولنلره مختفی دكلدر جوابلری دخی بو قالبه افراغ
اولنمشدركه ارض منوال محرر اوزره حركت ايدر اولدوغی تقديرجه ده ينه قطب شمالی نك
يوكسكلكی هر زمان بر اسلوب اوزره اولور ونيجه مزدكی كوكبلر دائما ظاهر اولورلر وكرهٔ
فلكك بر معين نصفی يعنی بروج ستهٔ معينه سی تماميله هر وقتده منظورمز اولور شوقدر
واردركه دائما ارضك بر معين قطعه سنده ثبات واقامتده اولمز شرطدر چونكه مقدما
ديدوكمز كبی فلك ثوابت بيزدن اوقدر بعيددركه انك يانده ارضك دائرهٔ عظيمهٔ سنويه سی
بر نقطه قدر كورنور وچونكه محور ارض محور عالم ايله دائما موازاتده در وخفی اولميه كه ذكر
اولنان احكام ثلثه يه دائما ارضك بر معين قطعه سنده ثبات واقامتده اولمزی شرط ايلدك
شوكا بناءكه قطب شمالی نك يوكسكلكی كه دائما بر نهج اوزره در بيزم روٴيتمزه كوره دور ارضك
دائما بر معين يرنده اولدوغمز زمانده در يعنی بر معين افقی وفوق رأسمزده اولان نقطهٔ معينه يی
غايب وتبديل ايلمدوكمز وقتده در زيرا مثلا شمالدن جنوبه طوغری وياخود بالعكس كرهٔ
ارض اوزرنده حركت ايليوب مكان معينمزی وافق معينمزی وفوق رأسمزده اولان نقطهٔ
معينه يی تبديل ايدر اولدوغمزده البته اول وقتده بيزه فلكك بر باشقه قطعه سی ظاهر
اولوركه مقدما انی اصلا كورمزدك ومقدما كورر اولدوغمز قطعه سی شمدی بيزه
بالكليه مختفی اولور وقطب مذكورك يوكسكلكی ونيجه مزده كی كوكبلر دخی متبدل اولورلر
وبوندن صكره اوج ايله حضيضك متعين اولملرينك لزوميله اولان سؤاله دخی بو نيجه
مقابله اولنمشدركه ارض دائرهٔ عظيمهٔ سنويه سنده حركتده ايكن دخی شمسدن بعيد اولمق
وضعنی بولنجه اوج حاصل اولور وينه شمسه قريب اولمق وضعنه ايردكده حضيض پيدا اولور
وبو بعينه بطلميوسك رأيی كبی در شوقدر واردركه بطلميوسه كوره بعيد وقريب اولمق
وضعنه ايرمك حركت شمسدن اولور بو رأيه كوره ايسه حركت ارضدندر وبوندن صكره
ينه دونوب بو اجوبه نك مبنی سی اولان مقدمه يه اعتراض ايدر ايسك كه فلك ثوابتك
بزدن تا اوقدر دك بعيد اولمه سی كه يانده دائرهٔ عظيمهٔ سنويهٔ ارض بر نقطه قدر كورنه
اينانلميه جق مرتبه ده مستبعددر بن دخی جواب ايدرمكه چونكه ذكر اولنان استبعاد ايله
اينانلمق بر سند قوی يه مستند دكلدر ومع هذا كه ذكر اولنان صغرا ايله مقصود اصليمز
اولان نظام احوال فلك حاصل اوليور بو مقوله فنلرده او مقوله استبعاد واينانلمق پك چوقده
ضرر ايتمز وبعض قواعد طبيعياته دخی استناد اولنه رق بو سياق اوزره اعتراضلر اولنمشدركه

اسفل امكنه مركز عالمدر و اسفل امكنه ده ينه اثقل اجسام كه ارضدر ساكن طورملودر
و بوندن غيرى اكر ارض متحرك اوليدى البته حس اولنوردى و البته ابنيه و اشجار دخى
يقلوب باش اشغه اولورلردى و اجسام ثقيله يوقرودن اشغه عمود اوزره نزول ايده مز اولورلردى
چونكه استقامتله كندوسنه وارجق اولدقلرى نقطه سطح ارض ايله معا حركتده اولور
وقوشلر هوايه زنده طيران ايتكن چونكه ارض لانه لرنى الوب بيله سنجه كوتورر ارتق بردخى
لانه لرنى نه وجهله بوله بيلورلردى و بوندن غيرى مثلا غرب جانبنه طوغرى اتيلوب مدحرج
اولان بر خمپاره نك حركتى شرق طرفنه طوغرى اتيلوب مدحرج اولدوغى وقتده اولان
حركتندن پك چوق زياده سريع اولوردى چونكه غربه كيدركن غربدن شرقه كلن ارضك
سطحى اكا يعنى غربه كيدن خمپاره يه قرشو كلمكله خمپاره نك سطح ارضدن طى ايلدوكى قتى
چوق اولوركه بو حال ذكر اولنان خمپاره نك شرقه طوغرى كتمه سنده يوقدر و بو اسوله نك
فردا فردا جوابلرى دخى بودر كه ارض اسفل امكنه مى در دكلميدر هنوز دخى مثبت و مبين
دكلدر و ارسطونك فلكيات طبيعيه ده بو مطلبى اثبات ايتمك ايچون كتوردوكى دليلنى غاللئس
نام هيوى زياده ذم و قدح ايلمشدركه اول مذموم و مقدوح اولان دليلك تحرير و تنقيحى
بودر كه لاجرم ثقيللر مركز عالمه كوتوريلوب خفيفلر اندن يعنى مركز عالمدن تبعيد اولنورلر
اما ثقيللر ايسه مركز ارضه قصد ايدوب خفيفلر اندن يعنى مركز ارضدن فرار و اجتناب
ايدرلر امدى مركز ارض مركز عالمدر و بو دليلك ردى و قدحى دخى بو طرزه دركه بو دليلك كى
كبرا كه مقدم ذكر اولنان مقدمه در يا ابطال اولنور و ياخود هيچ اولمزسه كندوسنده شك
و تردد اولنور زيرا اكرچه كورهورزكه بعضى ثقيللر مركز ارضه حركت ايدييورلر لكن مركز عالمه
كوتورولملرى هنوز دخى نه بداهتله معلومدر و نه كينه ارسطودن مبين و مثبت اولمشدر
و بلكه جزو يجه تأمل اولنيجه بو دليلده يعنى بو كبراده مصادره اولدوغى آشكاره اولور و بوندن
غيرى ارضك طبيعتنه نظر اولندقده سائر كواكبدن اثقل اولمه سى هنوز دخى بيانمشدر
و كيف كه نه مثلا قمر ارضه مستند اولورو نه كينه ارض قمره نه بو اجسامك بعضيسنه كندى
ذات و طبيعتى اعتباريله اعلى دينلور و نه كينه اسفل بلكه اعلى و اسفل اولملرى بيزه قياس
ايله در و اكرچه احجار عظيمه و انلره مانند اولان بعضى اجسام ثقيله ارضدن مفارقت
ايتدكلرى وقتده ينه اكا يعنى ارضه عودت و رجوع ايدرلرسه ده و لكن بتون كرهٔ ارض همانا
بر جسم ثقيل كبى كندى محلندن قلدامز اولمق لازم كلمز و بوندن صكره ينه ديرزكه بز ارض ايله
بيله اول ذكرى سبقت ايدن مادهٔ لينه نك ايچنده مخاط اولوب صوكوتورندوسى كبى ارض ايله
معا حركت ايدر او غمزدن اوتورى حركت ارضى حس ايده مزز و ابنيه و اشجارك منهدم
اولمدقلرينك سببى دخى بوندن معلوم اولور بلكه بو دليلدن بونلرك قيام و ثباتى لازم كلور
و بعده ديرزكه ارض ساكن اولسون و ياخود مادهٔ لينه ايله متحرك اولسون قطعا بر مانع و مزاحم
يوقدر بر جسم ثقيلك يوقرودن اشغه طوغرى عمود اوزره نزول ايلمه سنه چونكه او مقوله جسم

ثقيل

ثقیل نازلك نزول دینلن حركتندن غیری اول مادهٔ لینهٔ مذكورەنك حركتندن دخی
حصه‌دار اولمه‌سی محقق ومقرردر وبو بعینه اول طاش كبی‌دركه سفینه‌نك سرننك
تپه‌سندن دیبنه طوغری آتلمشدركه بومقوله طاشك یوقرودن اشغه آتلدوغی حالده
سره‌نك دیبنه دوشمه‌سی تجربه ایله بلنمشدر سفینه یوررا ولسون ساكن اولسون وبوكا دخی
بعینه سبب طاشك نزول دینلن حركتندن غیری سفینه‌نك حركتندن دخی حصه‌دار
اولمه‌سیدر وبالكه بوخصوصده طوغروسی بودركه نه جسم ثقیلك ونه كینه طاشك نزول
دینلن حركتی قطعا مستقیم دكلدر بلكه براكری خطی رسم ایده‌رك حاصل اولورهرنه قدركه.
بیزم رؤیتمزه كورەكه سفینه ایچنده یوز عمودا تخیل اولنورسه‌ده وبو بعینه بوكا بكزركه بركمسنه
برسفینه‌نك كورته‌سندن سره‌ننك دیبنه بركره‌جكی اتدقده طوغری حركتله نزل ایتدوكنی
مشاهده ایدر ولكن خارج سفینه‌دن یعنی كنار دریادن نظر ایدنلره انده یعنی اوكره‌جكده
ایكی حركت محسوس اولوركه بریسیله عمودا نزول ایدر وبریسیله دخی سفینه‌نك حركتنه
مشایعت ایلراویله‌كه اول كره‌جكك ذكر اولنان ایكی حركتله براكری خطی رسم ایلدوكنی
تخیل ایدرلر وبویله اولنجه همان دریاده صونك حركتندن بالقلرك حصه‌دار اولدقلری كبی
قوشلر دخی هوانك حركتندن حصه‌دار اولملریله لانه‌لرندن آیرلوب مباعدت ایتملری لازم
كلمز وغربه طوغری آتیلان خمپاره‌نك حركتی اسرع اولماز چونكه اوصورتده خمپاره دخی
ارضه مشایعتله غربدن شرقه حركت ایدر مذهب ثالث تیقهو براهئوش نام حكیم واكا
تابع اولنلرك مذهبیدر حكیم مرقومك هیئت عالم كیفیتنه دائر رأی سقامت آلودی كتاب
مرقومك باب رابعنده تلخیص اولندوغی اوزره بومحلده ثبت سلك سطور قلنمق ایچون عبارت
كتاب ترجمه ومآل ومفادی اجمالا نقل وتحریر اولندی فحوای عبارت بودر بطلمیوس هیئتی
دلائل ومشاهداته مخالف قوپرنقوش هیئتی ایسه نظر جلی‌یه ونفس الامره مغایر اولمق
زعمیله حكیم مرقوم ثالث مذاهب الثلاثه اولمق اوزره ایكی اولكی سقیمدن مصنع برمذهب
مستقیم انشا وپیدا ایتمك سوداسیله هیئت عالم بیانتی بركونه شكل وصورته افراغ
ایدوب رأی مرقوم كندوسنه نسبت اولنمغله تیقهو براهئوش هیئتی نامیله شیوع بولدی
حكیم مرقوم اولا بطلمیوسه موافقت ایدوب ارضی مركز عالمده ثابت قلدی ثانیا قوپرنقوشه
موافقت برله شمسی جملهٔ سیارات حركتلرینك مركزی اولمق اوزره تعیین ایتدی انجق قمری
استثنا ایدوب ارضك حولنده حركت ایدر دیدی پس رأی مرقومه كوره حول ارضده
متحرك اولوب ارضی كندولرینه مركز ایدینلر اولا قمردركه جمله‌دن ارضه قریب اولوب برآیده
دورینی تمام ایدر ثانیا شمس‌دركه قمردن ابعد وكویا بعد اوسطده اولوب سنه تمامنده دورینی
تمام ایدر ثالثا فلك ثوابتدركه غایت بعد ایله ابعد وآهسته سیر ایله یكرمی بش بیك یلده
دورینی تمام ایدر شمس حولنده ایسه سیاره‌دن بش كوكب كندولرینه مخصوص حركت ایله
سیر ودور ایدوب عطارد اوچ سنه‌ده زهره سكز سنه‌ده مریخ ایكی سنه‌ده فعلی هذ امشتری

و زحل مدت معلومة المقدارده دورلرینی تمام ایدرلر بو نظام اوزره که شمس حرکت
سنویه ایله دائرة البروجی طی ایتدکجه کواکب مرقومه یی بیله الوب کیدر وعطارد وزهره
شمسك حولنده واقع حرکتلرینه نسبت ارضه شامل اولمزلر ولکن مریخ ومشتری و زحل
کندی دورلریله ارضه شامل اولورلر حتی مریخ ب نقطه سنده بولندوغی زمانده شمسدن
زیاده ارضه قریب حاصل ایدر نته کم بو محلده الحاق اولنان شکلدن بو جمله نك تخییلی ممکندر
خفی اولمیه که حکیم مرقوم حرکت یومیه اسبابنی بردرلو ذکر و یاد ایتمامکله رأینه تابع اولنلر
لاجرم فلك ثوابت مافوقنده حرکت یومیه ایله بو هیکل عالمی شرقدن غربه ادار ایدیجی
بر محرك اثباتنه محتاج اولورلر یاخود دیرلر که کون محرکات ثلاثۀ مرقومه یعنی قمر وشمس
وفلك ثوابت حرکت بطیئه ایله توالی بروج اوزره غربدن شرقه حرکت ایلدکلرندن غیری
هر یوم دائرۀ معدل النهاره موازات ایده رك شرقدن غربه حرکت ایدرلر دیه لر بوندن غیری
خیال ایده لر که سیاره دن بش کوکب کندولرینه مخصوص حرکتلرندن غیری که شمسه
مرافقت ایله ترتیب بر وجه موافق غربدن شرقه حرکت ایدرلردی ینه حرکت یومیه ایله
دائرۀ معدله متوازی سطح مستوی اوزره ایلرنده قائم مقام محرك اول اولان شمسك تحریکیله
شرقدن غربه کیدرلر و بو جمله برله ینه دائرۀ عظیمه لرینك محوری کندو تقسنه موازاتی دائما
حفظ ایلیه امر مزبور اکرچه من کل الوجوه محالاتدن عد اولنماز ولکن دشوار الحصول
ایدوکی دخی ذهن مستقیمه پوشیده اولماز وغفلت اولنمیه که طبایع فلکیاتده یعنی مادۀ
افلاکده جمهور حکما اختلاف ایدوب رأی بطلمیوسه یعنی مذهب اوله راغب اولنلر اجرام
اثیریه ماده سی اجسام مصمته یعنی حجم وصلابت وصفوت وشفت اوزره اولوب فلکلرده
نمو و تبدل وتخلخل وتکاثف وخرق والتیام اولمیوب وحرکتلرنده تشدد وتضعف ورجوع
ووقوف وحیزلرندن خروجی قبول ایتمزلر مذهب ثانی وثالث اربابی سماوات موادندن حجم
وصلابتی سلب ایدوب طبایع افلاك مایعه ولینه وخرق والتیام قبول ایدر اجرامدر دیدیلر
حتی صاحب رأی ثالث تیقهو براهیوش ممالك شمالیه دن معدود دانیا اولکه سنده بحر بالطقده
هوءنا نام جزیره ده صوند قوس تعبیر اولنور بوغازده متصرف اولدوغی اورانبورك نام قلعۀ
رفیع البنیانده تاریخ میلادك بیك التی یوز سنه لری اوائلی اثناسنده رصد بنا ایدوب مادۀ
سماوات اینه و مایعه اولمق اوزره تخییل حتی ذوات اذناب سطوح افلاکده سیر ایدرلر دیو دلیل
اقامت ایتمش وعطارد ایله زهره شمسك کاه فوقنده وکاه تحتنده بولندقلرینه ذاهب اولمش
وغفلت اولنمیه که بو رأیه کوره عدد سماوات اوچه منحصر دراولی که جمله یی محیطدر
امپیره یوم دیدکلری بدرکه اعتقادلرنده اهل سعادت اولنلرك مکانیدر ایکنجی فلك ثوابتدر
اوچنجی فلك سیاراتدر که بو فلکی کواکبك حرکات مختلفه سنه کوره و بینلرنده تفاوت اوزره
واقع ابعاده نسبت دوائره تقسیم ایدرلر و بعضیلری فلك ثوابت مافوقنده محرك کل بر فلك
اثبات ایدوب بونلره کوره افلاك کلیه عددی دورت اولور وکذلك صاحب رأی ثانی

قو پرنقوش

قو پرنقوش هیئتنده دخی عدد افلاك اوچه منحصر اولور اولی جملهٔ سیارات وعناصردن
عبارت اولان هیئت مذکوره در ایکنجی بزه کورینوب مشاهده قلدیغمز فلك ثوابتدر اوچنجی
فلك ثوابتك تحتی مسافه سی هرنه دکلو بی حد و بی پایان وسعت اوزره فرض اولنور ایسه ده
ماوراسنده فلك مرقومی محیط برفلك عظیم الشان خیال اولنوب اهل سعادته آرامکاه تعیین
اولنور بوندن صکره باب مرقومده رأی مرقومه کوره تعاقب وتعاکس فصول سنه علل
وکواکبه عارض اولان اقامت واستقامت و رجعت وسائر بونك امثالی کیفیت اسبابی بیانه
اولنمش ایکن اقتصار ایچون ترك اولنوب تخیلی اشکاله حواله ونیجه نیجه اسوله واجوبه ایراد اولنوب
نقل وتحریری تطویله مؤدی اولمامق ایچون بو مقدار ایله اکتفا وترجمه ده تعامل ناسده جریان
ایدن القاب واملا اختیار اولندی وبو محلده شاعر بلیغ فصیح اللسانك بیت حدیث از مطرب
ومی کو وراز دهر کمتر جو که کس نکشود ونکشاید بحکمت این معمارا بیت کمسه حل ایلمدی
مشکل راز فلکی وارایسه عقد ثریایی قودی نقطهٔ شك قولیله هیئت عالم بحثنده ختم
کلام ودقایق وحقایق اسرار نامتناهی یی حاوی مجرد صنع جناب حضرت باری اشبو عالم
جسمانی نك کیفیتی علمنده دریای بی پایان حکمته بوندن زیاده توغلدن کف عنان عزیمت اولندی
تم تذییل الطابع امر سادس دوائر واقطاب بیاننده در جغرافیلر کره اوزرنده دوائر مختلفه
واقطاب اثبات ایدرلر ارض وافلاك امور بونلرله ضبط اولنور اولا کره ده محور فرض اولنور
اول برخطدن عبارتدر که مرکزه اوغرایه وکره یاخود دائره نك برطرفندن برطرفنه منتهی
اوله بوکا قطر دخی دیرلر یونانده دیامتر بو معنایه در واول خطك ایکی طرفی قطبدر کره نك
اوزرنده دونر یونانیلر اکا پولوس دیرلر دونمك معناسنه پولیودن مشتقدر افلاك وارضده بو ایکی
قطبك بری شمالی در یونانده اکا ارکتکوس دیرلر آیو معناسنه آرکتکودن مشتقدر زیرا انده
دب اصغر شکلی واردر بو قطبه مقابل اولان جنوبی در یونانیلر اکا آنتارکتکوس دیرلر آنتی ضد
ومقابل معناسنه در وبونلرك لاتن ده غیری اسملری دخی واردر که اطلسده بو وجهله مذکوردر
قطب شمالی یه بوریالیش وآکولوناریس دخی دیرلر بوریاش وآکولو نام روزکار اول سمتدن
اسد وکیچون وشپتمتریونالیش دخی دیرلر زیرا دبك یدی یلدزی اولان تریونیش انك حولنده
دور ایدر وقطب جنوبیه اوشتریالیس ونوسیوس دیرلر زیرا آوشتر یاخود نوتوس نام روزکار
اول سمتدن اسرو مریدیونالیش دخی دیرلر اصطلاحا جنوبی معناسنه مریدیش دن اخذ ایدرلر
دائره برخط ویا سطح درکه وسطنده نقطه دن محیطه اخراج اولنان خطوط متساویه اوله
واول نقطه یه مرکز محیط ومرکز دائره ومرکز کره دیرلر بو دخی ایکی قسمدر اوزرنده واقع اولدوغی
کره یی تنصیف ایدرسه عظیمه تنصیف ایتمزسه صغیره دیرلر پس کرهٔ ارض اوزرنده سکز
دائره تعیین اولنمشدر دوردی عظیمهٔ دوردی صغیره در اول دورت عظیمه دائرهٔ استوا
ودائرهٔ نصف نهار ودائرهٔ بروج ودائرهٔ افق در دورت دوائر صغار ایکی انقلاب مداری
وایکی قطب مداری بو سکز دوائرك بعضی متوازیه یعنی ارالرنده بعد مساوی اوچی منحرفه در

وبونلردن ایکیسی یعنی دائره نصف نهار ایله دائرهٔ افق کره اوزرنده رسم اولنیوب منفصل
ومتحرك وضع اولنور باقیسی کره اوزرنده مرسوم وثابتدر پس بونلری بر بر بیان لازمدر
دائرهٔ افق بو بر دائرهٔ عظیمه درکه عالمك کورینور قسمنی کورنمز قسمندن فصل وتحدید ایدر
اول اجلدن حد ایدیجی معناسنه یونانده اکاهوریزون ولاتنده ترمینا تو روفینیتش دیرلر
کره نك تحتانیسی وفوقانیسی انکله بیلنور بو دخی برقاچ قسمدر بری افق حقیقی که کره یی تنصیف
ایدر بری افق حسی که امکنه سکاننك رؤیتنه کوره مختلف اولور بری دخی افق مستقیمدر
خط استوا افقی که انده طلوع وغروب استقامت اوزره در بری دخی افق مائل که مستقیمدن
غیریسی جمله آفاق مائله در یعنی قطبلردن برجانبه میل ایدر وطلوع وغروب انلرك اکثرنده
استقامت اوزره دکلدر افق حسی قطرنك ارضده مسافه سی یوزسکسن استاد یوم یعنی
یکرمی ایکی بیك بشیوز آدم درکه جرمانیا میلی ایله بش میل وخمسهٔ اثمان میلدن زیاده
دکلدر دیو تخمین اولنور ودائرهٔ افقك ایکی قطبی واردر بری سمت رأسدر که فرنك مهندسلری
بونی تحریفله زنت دیرلر وبری سمت قدمدر اکا انلر نادیر دیرلر بونلرك هر بری آنتی پوداسه
نسبت علی العکسدر یعنی بزم سمت قدممز طبان طبانه مقابلمزك سمت رأسی دوشر
دائرهٔ استوا کرهٔ ارضده برعظیمه درکه فلك اعظم منطقه سی اولان معدل النهار دائره سی
سطحنده واقع اولوب شمس سنه ده ایکی دفعه کندی حرکتی ایله اوزرینه کلدکده اکثر
معموره ده لیل ونهار مساوی اولمغله استوایه منسوبدر یونان اکا ایسی مرنوس ولاتن
اکواتوردیرلر معدل معناسنه اول وقت شمسك فلکده ایکی اعتدال نقطه لرینه کلدیکی
زماندرکه بری اول حمل وبری اول میزاندر واول ایکی نقطهٔ اعتداله اکونوقسیالیس دیرلر پس
متوازی دوایرك عظیمه سیدر ایکی قطبدن بعدی برابر اولوب کرهٔ ارضی جنوبی وشمالی
ایکی قسم متساویه تقسیم ایدر دائرة البروج ایله ایکی محلدن تقاطع اوزره رسم اولنور
اول تقاطع محلی ایکی نقطهٔ اعتدال مقامنده در انلره اکونوقسیالیس دیرلر وکمیجلر بو دائره یه
مطلق لینیا یعنی خط دیرلر دائرهٔ بروج کرهٔ ارضده رسم اولنان عظیمه نك بری دخی بودر
بوکا منطقة البروج دخی دیرلر یونانده اسمی زودیاکوس در معدلله تقاطع ایدوب ایکی انقلاب
نقطه لرینه اچیلوب بر رجانبه میل ایلمشدر اول میله میل کلی دیرلر یکرمی اوچ بوچق درجه
قدر جنوبه وشماله مائلدر قطبلری دخی قطب عالمدن بو قدر بر جانبه دوشر بو دائره یی اون ایکی
قسمه تقسیم ایدوب هر برینه بر برج دیدیلر التیسی شمالده حمل ثور جوزا سرطان اسد
سنبله التیسی جنوبده میزان عقرب قوس جدی دلو حوت زیرا فلك البروجده اشکال
کواکبدن بو دائره اوزرنده ذکر اولنان حیوانات اشکالی واقع اولمشدر انکیچون یونان حیوان
معناسنه اولان زودیادن اسمی مشتق قلدی ولاتنده شیغنی فردیرلر علامت کتوریجی
معناسنه زیرا بروجك هر بری شیغنم یعنی علامتدر واسماء بروجی بر بیته درج ایدرلر اول
بیت بودر شونت آریش تا روش چمینی قانسرلیو ویرغو لیبرا اکوه اشقور پیوش

آرسی

آرسی تنتش قاپرا آنفون پیسچش بو بیتك مصراع اولی بروج شمالیه اسماسی مصراع ثانی بروج جنوبیه اسماسیدر کوه واو معناسنه عطف ایچوندر ولاتنده آریش حمل تاوروش ثور جمینی جوزا قانسر سرطان لیواسد ویرغو سنبله لیبرا میزان اسقورپیوش عقرب آرسی تنتش قوس که ساجیتاریوش دخی دیرلر قاپرجدی آنفوره دلو که قواریوس دخی دیرلر پیسچش حوت اسملریدر وهر برج اوتوز درجه یه وهر درجه التمش دقیقه یه وهر دقیقه التمش ثانیه یه قسمت اولنوب دائره اوچیوز التمش درجه قلنمشدر جمله احوال کره بونکله حساب اولنور دائره نصف نهار بر عظیمه متحرکه درکه ایکی قطب عالمدن ومتعین سمت رأسدن مرور ایدوب دائره استوا ایله تقاطع وکره ارضی تنصیف ایدر بری شرقی بری غربی دوشر نصف لیل ونصف نهار بونکله بیلنور ودائره استوا اجزاسندن هر برجزئه بر نصف نهار اعتباری ممکندر بوکا یونانده مریم ومرینوس ولاتنده تنصیف ایدیجی معناسنه مریدیانوش دیرلر امادورت دائره صغیره که دائره استوایه متوازیه درانلرك ایکیسی مدار قطب بروجدر بری دائره انقلاب صیفی که مدار رأس سرطاندر وبری دائره انقلاب شتوی که مدار رأس جدی در لاتن بونلره سولستسیالیس دیرلر کونش طورمق معناسنه سولستیسیومدن مشتق قلارلر زیرا شمس انده کلدکجه لیل ونهار بر زبرقرار اولمغله کانه طورر وبو دائره یی تجاوز ایتمیوب برینه واصل اولدقجه رجوع ایتمکله یونان بو دائره لره تروپیکوس دیرلر رجوع معناسنه اولان تروپوسدن اخذ ایدرلر دائره مدار قطب بروج شمالیه یه یونان ارکتکوس تسمیه ایدرلر زیرا دب اصغرك ایقلری کویا که انی رسم ایدر ارتقوس آیو معناسنه در لاتن ده شبتمتر یوونالیش تسمیه اولنور زیرا دب اصغر یدی یلدزدن عبارتدر لفظ مزبور قطبی یدی یاصیجیلر معناسنه در کذلك اول سمتك اسمی ایله بوریالیش واکولوناریش دخی تسمیه ایدرلر دائره قطب بروج جنوبی یه انتارتکوس دیرلر ارتیکوسك مقابلی معناسنه وبو دائره تحت الافق بزه ابدی الخفا اولمغله اوشترینوش یاخود اوشتریالیس ومریدی یونالیش دخی دیرلر امر سابع بو دائره لر ایله ارضك انقسامیدر ذکر اولنان دورت دوائر صغار که ایکی قطب وایکی انقلاب مدارلریدر جمله ارضی بش قسم ایدر جغرافیلر بونلره منطقه معناسنه زونه دیرلر هر بری ایکی کوچك دائره اراسنده یاخود بر دائره وسطنده واقع اولان مسافه دن عبارتدر بو بش قسمك بری مدار شمس التنده اولمغله منطقه محترقه درکه بو معنایه اکاتوریدا دیرلر متقدمین شدت حرارتدن مسکون دکل ظن ایدرلردی وبو ایکی انقلاب اراسی اولان قرق یدی درجه مسافه در خط استوا اورته سندن یکرمی واپکیسنه منطقه بارده دیرلر زیرا مسیر شمسدن بعید اولمغله شدت برددن متقدمین ظنی اوزره غیر مسکوندر وبونلر مدار قطبین اورته سنده اولان یکرمی اوچ درجه مدور مسافه دربو مسافه لر دخی کندی قطبلری ودائره لری اسمیله تسمیه اولنور وایکیسنه دخی منطقه معتدله دیرلر حرارت وبرودتده معتدل اولمغله بونلر مسکونه در شمالیسنی سرطان

انقلابی ایله ارکتکوس تحدید ایدر جنوبیسنی جدی انقلابی ایله انتارکتکوس تحدید ایدر وهر برینک
عرض مسافه‌سی قرق اوچ درجه‌در وبو مناطق سکانی ظل ووضع جهتی ایله بری برندن
ممتازلردر ظله نسبت منطقهٔ بارده سکاننه پریسی دیرلر زیرا انلرک ظلی دکرمن کبی سطح افقده
دونر منطقهٔ معتدله سکاننک اسمی اتروسی‌در زیرا انلرک نصف نهارده ظلی برجانبه دوشر
منطقهٔ حاره سکاننه انفیسی دیرلر زیرا بونلرک نصف نهارده ظلی کاه جنوبه وکاه شماله دوشر
ووضع جهتندن دخی اوچ قسمه تقسیم اولنورلر برقسمی پریه‌سی‌در بونلر بومدارده وبرعرضده
دیزلنلردر ابتداء طولدن آخره وارنجه ایکنجی انتیسیدر بونلر خط استوادن ایکی طرفه
علی السویه بعید اولان عرضلرده وبرطولده دیزلنلردر اوچنجی انتی بوداسدر بونلر خط
استوایه ایکی طرفده برابر عرضلرده بری سمت رأس بری سمت قدمده اولنلردر بو التی قسم
دائره‌دن ملاحظه اولنه امر ثامن عرض دائره‌لرنده واقالیمده‌در جغرافیلر کرهٔ ارضی
اختلاف لیل ونهار اعتباری ایله برنیچه قسم ایدوب هر برینه اقلیم دیدیلر اسلامیان اقلیمی
ایکی قسم قلوب برقسمنه اقلیم عرفی دیدیلر روم وشام کبی نتکم تقویم البلدان صاحبی
یکرمی سکز اقلیم عرفی ذکر ایدر لکن سائر جغرافیلر انجق اقلیم حقیقی یازوب انلری اقسام
ثلثهٔ کلیه جزئیاتندن قلدیلر زیرا ادنی اعتبار ایله هر قسم نیچه اقسامه منقسم اولور
وهر برنده ولایت واقلیم دیمکه صالح نیچه اقسام واردر بوتقدیرجه مضبوط ومطرد اولماز
واول اقلیم اعتبار اتدیکی بعض محلده نیچه تفصیللر واردر که بعد الوقوف نیچه اقالیم اولمق مقرردر
مزبور ملک المؤیدک عدم وقوف اعتذاری سبق ایتمشیدی پس بوکتابده انکیچون اقلیم
عرفی اعتبار ایتمدک زیرا بر حد حقیقی ایله محدود دکلدر کیمی مدور وکیمی مقوس وکیمی
مستطیل واقع اولدوغندن غیری نیچه یوز اقلیم ذکری لازم کلور انجق انلری ولایتلر
بیانی محللرینه حواله ایلدک بو محلده اقلیم حقیقی تقسیمنی ذکر ایدرز اهل فن انلری بووجهله تقسیم
ایلدیلر که خط استوا النده ساکن اولنلره نسبت لیل ونهار مدام اون ایکیشر ساعتدر
بعده بلده قطب شمالی وقطب جنوبی سمتنه بعید اولدقجه اختلاف لیل ونهارا کاکون زیاده
اولور پس بو دائرهٔ استوایه موازی عرض دائره‌لری فرض اولنوب هر ایکیسی اراسنه
براقلیم دیدیلر بوتقدیرجه اقلیم ایکی دائره اراسنده واقع اولان مسافه‌در شول شرطله که
انده اطول نهار خط استوا طرفنده اولاندن نصف ساعت زیاده اوله پس اقلیم لفظی اول
مسافه‌یه دلالت ایدر لکن کاه دائره‌یه دخی اطلاق ایدرلر وبو تقسیم ایله بلادک مواضعی
وطبایعی واختلاف لیل ونهاری اجمالا معلوم اولور زیرا برابر عرضده اولان بلاد امور مذکوره‌ده
مشارکدر وهر اقلیمده اوچر دائره فرض اولنور بری ابتدا بری وسط بری اخر
وبو دائره‌لره یونانده پارالّلی دیرلر بطلمیوس واتباعی یکرمی بر دوائر شمالیه ویدی اقلیم تعیین
ایلدیلر جمله متقدمین اقالیمی یدی‌یه حصر ایدوب باقیسنک مسکونی آز اولمق ظنی ایله
اللی عرضندن اوته اقلیم اعتبار ایتمدیلر اسلامیان دخی انلره تابع اولوب مبلغ علملری

قدمایه

قدمایه تقلیددن تجاوز ایتمدی لکن متأخر جغرافیلر یدنجی اقلیمدن اوته یرلر مسکون
اولدوغن بیلوب التمش یدی عرضه وارنجه تقسیم و یکرمی دورت اقلیم تعیین ایتدیلر
بز بو کتابده انلرک رأیني قبول ایتدک اقلیم اول ابتداسی عند البعض خط استوادن فرض
اولنوب لکن اول سمتلرک اکثری دریا اولمغله جمهور قتنده اقلیم اولک مبدئی اون ایکی درجه
وقرق دقیقه عرضدن فرض اولنمشدر اول محلک اطول نهاری اون ایکی ساعت وقرق بش
دقیقه اولور وسطی بالاتفاق اون التی درجه واتوز یدی دقیقه عرضدر که اطول نهاری اون اوچ
ساعته وارردیو کتب اسلامیه ده تصریح ایتدیلر لکن هر اقلیمده بچوق ساعت تفاوت شرطنه
مخالفدر اول اجلدن سائر ذکر ایتدکلری امور مضحکه دخی طرح اولندی زیرا خط مفروض ایله
تحدید اولنان حدودده تعداد انهار وجبال وممالک صحیح اولورامور دن دکلدر و بو بابده طول
وعرض قاعده سنه اعتماد احساب اولنور ظن ایلمک فن ایله آشنا اولمقدن ناشیدر بو کتابده
حدود اقالیم جدولله بیانه حواله اولنوب هر برنده ذکر ایله تطویل التزام اولنمدی پس بو اقالیم
بعض جزایر محیط شرقی یه و نیل ایچنده مروانام شهره اوغرار ایکنجی اقلیم بعض سواحل
بلاد هند وجزیرة العرب وافریقیا جنوبندن بحر غربه وارر اوچنجی اقلیم بعض بلاد چین
وهند وسند وافریقیا سواحل شمالیسندن بحره دوردنجی اقلیم بعض چین وهند وختا
وتبت وخراسان وجبل وفارس و روم و بعض غالیایه واسپانیایه اوغرار بشنجی اقلیم
اکثر ماوراءالنهر و ترکستان وروم وغالیا واتالیا و اسپانیایه اوغرار دوردنجی بشنجی اقلیم
اعدل اقالیم در آب وهواسنک لطافتندن اکثر خلقی قوای ظاهریه و باطنیه ده حسن وجمالده
اعتدال اوزره اولور التنجی اقلیم بعض اسپانیا وغالیایه وجرمانیایه و رومه وقره دکزه
وترکستانه اوغرار بحر بودخی اعتدالدن خارج دکلدر یدنجی اقلیم بلاد له وروس وترکستان
شمالندن بحر بونک نهایتی عرض اللی درجه و یکرمی دقیقه واطول نهار اون التی ساعت وربع
اولدوغی محلدر دیو متقدمین تعیین ایتدیلر و بعضلر دخی یدنجی اقلیمک اخری اول محلدر که
عمارت آنده نهایت بوله واول جانب شمالده جزیره تولی در دیدیلر جزیره مزبوره التمش اوچ
عرضنده اولوب اطول نهاری یکرمی ساعت اولمق اوزره قرار ویردیلر لکن مجسطی ده
صقالبه دن برقوم التمش دورت عرضنده ساکن اولدقلری مذکوردر و بطلمیوس جغرافیاسنده
التمش التی عرض دخی فی الجمله معمور اولمق مسطوردر متأخرین کتابلرنده یتمش عرض
بیله مسکون یازلوب ترجمه اولنان اطلس وغیریده دخی زیاده معموریرلر رسم اولنمشدر
نتکه تفصیلی کلجکدر متأخرین رأیی اوزره سکزنجی اقلیم وستان برغادن طقوزنجی اقلیم
روستوقیومدن اونجی اقلیم هیبرنیادن اون برنجی اقلیم نوروجیا قلعه سی اولان
بوهوسدن اون ایکنجی اقلیم غوسیادن اون اوچنجی اقلیم نوروجیاده برج شهرندن
اون دوردنجی اقلیم فیتا شهری اولان ویبورجیومدن اون بشنجی اقلیم سودیا شهری اولان
آروسیادن بچوب آخر اقلیملر نوروجیا وسودیا وروسیا شهرلرندن وآخر اطه لرک اوزرندن

مساوی بعد ایله مرور ایدرلر پس خط استوادن اطول نهار یکرمی دورت ساعت
اولدوغی یره دك یکرمی دورت اقلیم اولمق متعین درلندن اوته قطبه وارنجه اقلیم تقسیم
اولندوغی معلوم اولمدی زیرا اول حددن اوته نصف ساعت تفاوت قاعده سی رعایت
اولنمق ممکن دکل زیرا اطول نهار هفته وشهر تفاوتی ایله التی آیه منتهی اولور زیرا قطبده
نصف کره تحت الافق ونصفی فوق الافق واقع اولمغله حرکت کواکب رحویه در پس
بر اقلیمده اطول نهار استعلامی لازم کلسه قاچنجی اقلیم ایسه نصف عددنی خط استوا نهاری
او زرینه ضم ایله حاصل اولور مثلا بشنجی اقلیمده ایکی بچوغی اون ایکی او زرینه زیاده ایلدك
اون دورت بچق اولدی و بونکله اطول نهاردن بلد قاچنجی اقلیمه دوشدوغی دخی معلوم
اولور مثلا بر بلدك اطول نهاری اون بش ساعت اولسه اون ایکی ساعتی کیدردك
واوچی تضعیف ایتدك التنجی اقلیم حاصل اولدی اکر اوچی تربیع ایتسك دوائر متوازیه
عددی ظهور ایدر مثلا التی اقلیمك اون ایکی دائره سی اولور خط استوادن شمال طرفنه
اقالیمده حال نیجه ایسه متأخرین قتنده جنوب طرفنده دخی اول منوال او زره در یعنی انده دخی
یکرمی دورت اقلیم تقسیم اولنمشدر زیرا ایکی دنیانك نصفی جنوبی واقع اولمشدر لکن مصنفلر
اقالیم جنوبی یه مخصوص اسامی تعیین ایتمدیلر بلکه شمالده انلره مقابل اولان اقلیملر
اسملریله ذکر ایدرلر آنتی مروه کبی یعنی یونانده مقابل معنا سنه انتی لفظنی مروه یه اضافتله
مروه نك مقابلی دیرلر نهایت بونلری دخی اوغرادوغی یرلر اسمیله تسمیه ایلمك ممکندر مثلا اقلیم
اول جبل قمره مرور ایدر ونیل منبعندن کچر ایکنجی اقلیم انقلاب شتوی التندن کچر
وقو رنیثش بو رنسه اوغرار آخرلر دخی کذلك اما متقدمین جنوب جانبنده قلت عمران
وتفریق بلدان سببیله آنده اقلیم اعتبار ایتمدیلر بطلمیوس جغرافیاسنده اون عرضنه دك
بعض بلدان اولدوغی یازیلوب باقیسی ذکر اولنمدی صکره کشف اولنوب او توز عرضنده
نیچه ممالك بولندی خصوصا امریقانك جنوبیسی صکره ظهور ایلمکله اول سمتده دخی
تقسیم اقالیم متعین اولدی پس هر اقلیمك عرضی واطول نهاری ومسافه سی بیانی ایچون
بر جدول وضع اولندی تا که سهولتله وقت حاجتده معلوم اوله جدول اول عدد اقلیمدر
جدول ثانی ده دوائر متوازیه عددی ثالثده اطول نهار رابع ده عرض خامس ده
مسافه عددی یازلمشدر درجه ودقایقه دخی اشارت اولنمشدر وجدولده اقلیم اولك
مبدئی اولان اولکی دائره دورت درجه اون سکز دقیقه عرضدن فرض اولنمشدر که انده
اطول نهار اون بش دقیقه تفاوت ایدر امر تاسع طول وعرض ایله کره ارضك انقسامنده در
جغرافیا اربابی کره ارضده اون سکز دائره نصف النهار وایکی طرفه سکز ر دائره عرض
رسم وفرض ایلدیلر سابقا ذکر اولندوغی او زره هر دائره اوچیوز درجه یه تقسیم اولنمشدر
پس نصف النهار دائره لری طول درجه سنی وخط استوایه موازی ایکی جانبندن طقوزر
دائره عرض درجه سنی تعیین ایدر هر ایکی دائره اراسی حساب شطرنجی وضرب ایله اونر

درجه

درجه مسافه در وابتداء عرض بالاتفاق خط استوادن ایکی طرفه فرض اولنور بری عرض
شمالی و بری عرض جنوبی در اما ابتداء طولده اختلاف اولندی بطلمیوس وغیری یونانیلر
بزم کتابلرده جزایر خالدات وکندی کتابلرنده قناریادیمکله معروف اولان فورتونا تا اطه لرینك
نصف نهاری دائره سنی ابتداء طول تعیین ایلدیلر زیرا کندی سمتلرنده غربدن شرقه
عمارتك مبدئی اول زمان محل مزبور ایدی صکره بعض متأخرین واسپانیا رئیسلری ابتداء
طولی فلمنك اطه لرندن ازورس نام جزایردن طوتوب دیدیلر که پوسله ده اولان ابره اول
اطه لرده بر جانبه میلسز طوغری نقطهٔ شماله توجه ایدر اسپانیا اورته سنده طلیطله سمتلرنده
دخی رقاص طوغری نقطهٔ شماله توجه ایدوب غیری یرلرده بر مقدار منحرف طوررو بو کیجه
آلت رصدیه ایله تجربه اولنمشدر و بعضیلر ابتداء طولی سواحل غربیه دن اعتبار ایتدیلر
ایکی حدك مابینی اون درجه در اطوال بلادده اولان تفاوتلر اکثر بو اعتبارلره مبنیدر
و حکماء شرق کندی سمتلرنده انتهاء سواحل شرقیه ده لکك درنام محلدن مبداء طول
اثبات ایتدیلر بو رأی جمهور استعمالنه مطابق دکلدر و ایکی مبداء میانی تقریبا یوز یتمش
درجه اولور که ربع معمورك مسافهٔ امتدادی در و میاننده خط استوا اوزره بر مقام فرض
اولنوب اکا قبة الارض دیدیلر و اول محل ارین اسمیله کتب اسلامیه ده مذکور و اطلس
وغیریده غیر مسطوردر بعضیلر بو قبة الارض طقسان طول اوتوز اوچ عرضده فرض اولنور
دیدیلر بونك اثباتی بر امر لازم اولمامغله جغرافیا اربابی بوکا التفات وذکرینه دخی تنزل
ایتمدیلر پس اصطلاح فن جغرافیاده طول بلد جزایر خالدات نصف نهاری دائره سیله
معدل نهار تقاطعی نقطه سندن بلد مفروض نصف نهاری تقاطعنك نقطه سی بیننده
معدلدن واقع اولان قوسدر وعرض بلد نقطهٔ سمت رأس بلد ایله معدل نهار
بیننده بلد مذکورك نصف نهاری دائره سندن بر قوسدر و بو عرض بلد کرك
جنوبی وکرك شمالی سمتنده اولان قطبك ارتفاعنه و خلاف سمتی قطبنك خفاسنه
مساوی اولور و بو طول و عرض تعیینی ایله روی زمینده واقع اولان بلاد ومواضعك
امکنه سی وجهی و بری برینه نسبتی وبعدی وقربی تقریبا معلوم اولور مثلا
استانبولك طولی اللی بش وعرضی قرق بر درجه و دمشقك طولی یتمش وعرضی
اوتوز اوچ درجه در دینلدکده دمشق استانبولك شرق وجنوب طرفنده اولمق
لازم کلور زیرا طولی اندن زیاده وعرضی اندن کمتردر اما ایکیسی ارasنده بعد
نه مقدار مسافه در استعلام قاعده سی بودر که اولا نظر اولنور ایکیسنك عرضی بر
وطولی مغایر ایسه تفاوت ما بین الطولین بعد ما بین در استانبول ایله ازنکمید کبی
واکر طولده متفق وعرضده مختلف ایسه بو صورتده تفاوت ما بین العرضین بعد ما بین اولور
استانبول ایله بروسه کبی واکر ایکیسی دخی مختلف ایسه بو صورتده بعد ما بین
بر مثلث قائم الزاویه و تری اولور اول زاویه نك بر ضلعی دائرهٔ نصف نهاردن بر قوس و بر ضلعی

دائرهٔ عرض بلد مطلوبدن برقوسدر و وتر اولان ضلع ایکی بلدك نقطهٔ سمت رأسنه
مرور ایدن دائرەدن برقوس واقع اولور بو اوچ ضلعدن ایکی ضلعك مقداری بزه معلومدرکه
اول طول وعرض تفاوتلریدر بو معلوم ایله اول وتر اولان ضلع مجهول مقدارینی استعلام مع
بر طریق بودرکه ایکی ضلع معلومك مربعی جمع و مجموعك جذری اخذ اولنه حاصل عدد
مطلوب اولور مثلا دمشق ایله قسطنطنیه‌ده تفاوت ما بین الطولین اون بش و تفاوت
ما بین العرضین سکزدر ایکیسنك مجموع مربعی ایکیوز سکسن طقوز اولور عدد مزبورك جذر
تقریبیسی اون التی در پس ایکی شهرك میاننده بعد مسافه اون التی درجه اولور باقیسی
دخی بوکا قیاس اولنه معنای مذکور دائره‌ده محسوس وظاهردر تتمه خصوص مذکور
کتب اسلامیه‌ده مسطور اولان رسمسز طول وعرض ترکیبلرینه کوره‌در اما اطلس وغیری
فرنکی جغرافیا کتابلرنده صحایف کلیه و جزئیه‌ده رسم و تقسیم اولنوب درجات طول وعرض
صحایف اشکال بلادکه اکا قارتی و تابولا دیرلر کنارلرنده رقم ایله عدد اقسام تعیین اولنمشدر اکثر
درجات عرض یمین ایله یسارده و درجات طول زیر و بالایه دوشر و هر بری اجمال وتفصیل
حسبی ایله کاه النیشر وکاه اونر دقیقه تقسیم قلنمشدر بر بلدك طول وعرضی وبری برندن
بعدی پرکال ایله انلردن معلوم اولور بوندن غیری هر صحیفه مسافه سنه کوره میل حسابیله
تقسیم اولنمش مقیاس وار در اکا اسقاله دیرلر اکثر یا بعد ما بین پرکال ایله اول مقیاسه کوره
اولچلوب قیاس اولنور بو جمله کتاب اطلس ترجمه سنده تفصیل اوزره یازیلوب بو کتابده
جمله اشکالی نقل التزام اولنمغله بعض تطویل ترك وطی اولندی زیرا نقل اشکال التزام
ایلسك بر نسخه‌دن بر نسخه‌یه نقل عمل کثیر و بو دیارلرده باصمه استعمال اولنمغله بر صحیفه سنی
بله رسم امر عسیردر لابد یازلدقده یرلری آچق قالوب کتاب ناقص اولمق لازم کلور اکا بناء
بعض اشکال عامه نقلی ایله اکتفا اولنوب انلرده دخی مسطور اولان مشهور و معظم
شهرلرك طول وعرضی ترکیبه النوب اشکاله حواله و رسمه موقوف قلنمدی تا که لازم کلوب
شکلدن تجرید اولنورسه کتاب افاده‌ده مستقل اولوب ناقص قالمیه زیرا رسوم واشکالی
یرلو یرنده صحتی اوزره نقل و تحریره قادر نساخ نادر بلکه بو دیارلرده معدوم واولنلرك دخی حالی
معلومدر لکن بو کتاب جلیل القدری یازان و یزدران اخواندن مأمولدرکه مشتمل اولدوغی
صور واشکالی یرلو یرنده نقل و تحریره همت ایده‌لر تا که لباسدن عاری قالمش وحوشه
وقو یروغی وقنادی یولنمش قوشه دونمیه زیرا بو فنك اشکال محسنات لازمه سندندر و هر بار
معقول محسوس ایله تفهیم اولنه کلمشدر لکن بو صور اشکالی بیهوده نقش صانن جهلا کتابی
یازوب شکلنی قصد اطی ایدرسه نه چاره حق بلا و یره عمری کونی طی اولنه تنبیه محال طول
وعرض چون هر موضعك محلنی استعلامده طول وعرض قاعده سنی فرض اقتضا اتدی فن
اربابی الات رصدیه ایله وکاه ظن و تخمین ایله اطوال وعروض بلادی تتبع واستقرا ایتدیلر
عرض بلد وطول بلد ربع واسطرلاب وخسوف کسوف وقنلری ایله معلوم اولورکه طریقی
اول

اول آلتلر رساله‌لرنده و زیجلرده مبین در و بو بابده تقریب فائده‌سی تحقیق فائده‌سی مقامنه
قائمدر دیو عقلا رمز و اشارت ایتمشلردر جغرافیاده بطلمیوس یازدوغی بلادك طول
وعرضنی مهما امکن تعیین ایتدی اسلامیان دخی بعض مرتبه زیجلرده و اقالیم کتابلرنده نقل
ایلدیلر و بو ماده‌ده مستقل کتاب دخی تدوین اولندی لکن ابو الریحان بیرونی قانون مسعودیده
یازدوغی اوزره اکثری مختل و مشوش اولوب کیمی اصلاح اولندقدن صکره اکثری تقریب
افاده‌سندن خالی دکلدر بو حالی اوزره نقل اولنه کلوب اطلس و غیری متأخر جغرافیالرده
وماپاموندالرده مهما امکن تصحیح اولنمق دعواسن ایتدیلر لکن حقیر تقویم البلدانده ذکر اولنان
اطوال و عروض بلاده کوره بر خریطه رسم ایلیوب بلادی نقل محلنده اکثرینك بعد
مشرقین کبی فسادی ظاهر اولمغله ابو الریحانك اصلاح دعواسنی تسلیم ایتمك لازم کلدی
واطلس وغیری فرنکی جغرافیالرده دخی اطوال و عروض بری برینه مطابق بولنمدوغندن
غیری نیجه متعین یرلر توجه اولندقده مخالف ظهور ایتمکله انلرك دخی ماهیتی بیلندی جمله‌دن
بری اکثر کره و جغرافیاده شهرمز اولان قسطنطنیه‌یی قرق اوچ قرق بش عرضنده یازارلر
لکن تقریبا قرق بر درجه اولدوغی آلات رصدیه دلالتی ایله ثابتدر پس طول و عرض امورنده
تحقیق دعواسی صحیح اولمیوب انجق تقریب افاده‌سی تسلیم اولنور سابقا ذکر اولنان سکز
طول و عرض دائره‌لرینك رسمی بودر   امر عاشر احوال مسافه و آلات مساحه‌ده در
مقدمه‌ده مذکوردرکه رومانیلر ارضك مسافه‌سنی خطوه ایله که خطوه ذراع خیاط مقداری
تقدیر اولنور مساحه ایدوب بیك آدم یره بر ملیو و ملیار دیدیلر و هر ملیوده بر طاش دیکوب
ولایتلری مسافه‌سنی اول طاشلرله معلوم ایدنیلر صکره کلنلر ملیو اسمنی طاشه نقل ایدوب
اوتجی ملیوده یرینه اوتجی طاشده دیرلردی پس میل لفظی بوندن قالدی چون هر
دائره اوچیوز التمش درجه‌یه و هر درجه التمش دقیقه‌یه قسمت اولنمشدر کره ارضده بر درجه
مسافه‌سی قاچ میل یر اولور تعیین ایچون قدمادن بطلمیوس تدمر صحراسنده قیاس
ومساحه ایدوب بر درجه یری التمش التی میل و ثلثان میل بولدی بو قیاس بو طریقله
اولدی که مزبور صحراده بر یره نصب علامت ایدوب ایکی طائفه خط مستقیم اوزره نقطه
شمال و جنوبه کیدوب کیجه قطب شمالی اول علامت محلنده الدقلری ارتفاعدن بر درجه
تفاوت ایتدیکی یرده طوروب آنده دخی نصب علامت ایتدیلر و ایکی علامت ماییننی ایکی
طرفدن اولچوب بر بنی بر مقدار زیاده بولوب احتیاطا اقلی اخذ ایتدیلر زیرا اقل اکثرده
داخلدر بو مقدار کلدی وعدد مذکوری اوچیوز التمشه ضرب ایله بتون دورنده و اندن قطره
ونصف قطره و شکسز کره مسافه‌سنه علم حاصل ایتدیلر و بو قیاس صحیح میدر دیو آل
عباسدن مأمون خلیفه امتحان مراد ایلدی عصرنده بولنان اهل وقوفدن علی بن عیسی
وغیری بر طائفه ایله مأمور اولوب سنجار صحراسنده وجه مشروح اوزره قیاس و مساحه
ایلدیلر بونلرك قیاسنده بر درجه اللی التی میل و ثلثان میل کلدی و تفاوتی عملده مسامحه‌یه

حمل ایلدیلر حالا عمل کبیر وقدمارأیی اوزره درکبیر ومقدمه ده ایدر یونان کندی مسافه سنی
استادیوم ایله قیاس ایدرلردی و یوز یکرمی بش آدمه براستادیوم دیرلردی بو تقدیرجه
سکز استادیوم بر رومانی ملیر اولور و فرس قومی فرسنك ایله قیاس اتدیلر وهر بر
فرسنك اوتوز استادیوم درو مصر سکانی اسکنی استعمال اتدیلر و بونك مقدارنده اختلاف
اولندی بعضیلر التمش استادیوم وبعضلر قرق وبعضیلر یکرمی استادیوم طوتدیلر حالا نمچه
ودانیاو نوروجیا واسوچ و انکلیز واسقوتیاوله وچه و ایتالیا خلقی ملیر لفظنی استعمال
ایدرلر لکن اسپانیا وفرانسا لوقه استعمال ایدرلر اسپانیا قومی اکالغاس و فرانسا لیوس
دیرلر روس ومسقو کندی مسافه لرنده وورست نام مقیاس استعمال ایدرلر بودخی معلوم
اولا که ذکر اولنان اقوامدن برقوم یوقدر که کندی مسافه لرینك مقیاسی بر اولوب ارالرنده
اختلاف اوزان اولمیه مثلا جرمانیا یعنی نمچه نك مختلف اولکه لرنده مختلف میللر استعمال
ایدرلر کیمی بیوك وکیمی کوچك وکیمی وسط کذلك اسپانیا وفرانسا و آخر طوایفده کرك
لوقه کرك میل مختلف اولور پس بو بابده اتفاق طمع اولنمیه واختلاف صورتنده ذکر اولنان
قیاسات ایله مقدمه واطلسده مذکور اولدوغی اوزره بوغرادوش یعنی بر درجه مسافه سی
التمش بیك آدم وهرآدم دورت قدم وهرقدم اون التیشر پرمقدر که بر درجه دورتیوز
سکسن استادیوم وجرمانیانك بیوك میلی ایله اون میل واورته میلی ایله اون ایکی میل
وکوچك میلی ایله که استعمال اتدکلری عادت میلیدر اون بش میلدر فلمنك واسوچ
مهندسلری دخی بوجرمانیا میلنی استعمال ایدرلر وغالبا یعنی فرانسانك مطلق لوقه سی ایله
یکرمی بش میل وبیوك میلی ایله یکرمی میلدر وایتالیا میلی ایله التمش میلدر وانکلیز میلی ایله
دخی التمش میلدردیدی وانکلیز لوقه سی ایله یکرمی لوقه در واسپانیا لوقه سی ایله اون یدی
بوچق لوقه در ویکرمی ساعتلك یولدر پس جرمانیانك کوچك میلی ایله کرهٔ ارضك دوری
بش بیك دورتیوز میل اولوب قطری بیك یدییوز اون سکز میل واون برجزئك ایکیسی
مقداریدر دیو تعیین اتدیلر اما اسلام مهندسلری قتنده بر درجه مسافه سی سابقا ذکر
اولندوغی اوزره التمش التی و ثلثان میل ومتأخرین رأیی اوزره اون میل اکسك ویکرمی
ایکی فرسخ وتسع فرسخ وهرفرسخ بالاتفاق اوچ میلدر میل دخی قدماءِ مهندسین ذراعی
ایله اوچ بیك ذراع ومتأخرین ذراع ایله دورت بیك ذراعدر ذراع دخی قدما ذراعی اوتوز
ایکی پرمق ومتأخرین ذراعی یکرمی دورت پرمق اولوب متأخرین ذراعی قدما ذراعنك
ثلاثهٔ ارباعی و برمیل بالاتفاق طقسان التی بیك پرمق اولور وهر پرمق التیشر
معتدل اربه نك بطنی ظهرینه ملاصق اولوب طوردوغی یر مقداریدر متأخرین رأیی اوزره
عددور یکرمی ایکی و تسع فرسخه ضرب اولنسه سکز بیك فرسخ اولور ومیل حسابی
ایله یکرمی دورت بیك میل وقطری یدی بیك التیوز اوتوز التی میلدر و بر منزل مسافه ایام
بهارده سیر وسط ایله تقریبا یکرمی دورت میلدر که سکز فرسخ اولور ومسافهٔ فرسخ
حرکت

حرکت بطیئه ایله بر ساعت قدر زمانده قطع اولنور اکثر ملوك اسلامیه سلفده یوللر
اوزره هر دورت فرسخ محله برید تسمیه ایدوب آتلر قومشلر ایدی استعجال ایله کوندردکلری
اول آتلره بنوب کیدرلر وکونده بوقدر برید قطع ایدرلردی حالا اندن اولاق تعبیر اولنور اکثر
مسافه تعیینی اعتباری قالمشدر ودریاده التمش میل بر مجرا تسمیه اولنوب اعتدال هواده
سیر وسط ایله انجق قطع اولنور زیاده موافق روزکار منزللرینه حد یوقدر وبو جمله
جدول مقیاسده درج اولندی تذییل الطابع در تفصیل مقیاس بر وبحر ومقدار مسافه
کرهٔ ارض وما خفی اولمیه که متن کتابده اشارت اولندوغی اوزره هر عصرك خلقی
وهر بلدك اهلی مسافهٔ بر و بحری بلمك ایچون مختلف مقیاس استعمال ایده کلمشلردر
وعنصر تراب ومامن حیث المجموع کره یعنی برمدور طوب شکلنده اولوب طولا وعرضا یعنی
کرك غربدن شرقه وکرك شمالدن جنوبه اعتبار ایله وسطنده قوشاق مثللو فرض اولنان
دائره اوچیوز التمش درجهٔ متساوییه تقسیم اولنمق اصحاب هیئت عندنده متفق علیه در
ولکن بر درجه مسافه فرسخ ومیل ومرحله وساعت وسائر مقیاسك اختلافی سببیله
منازع فیه اولمشدر مهندسین متقدمیندن بطلمیوس واکا تابع اولنلرك مساحتی اوزره
بر درجه ارض یکرمی ایکی فرسخ وتسع فرسخدر وفرسخ اوچ میلدر ومیل اوچ بیك ذراعدر
وذراع اوتوز ایکی برمقدر وبرمق بطن بطنینه ملاصق التی شعیر معتدل ارپه مقداریدر
بو تقدیرجه بر درجه ارض التمش التی میل وثلثان میل اولور وفرسخ حساب ذراع ایله
طقوز بیك ذراع اولوب حرکت بطیئه ایله بر درجه ارض تقریبا اوچ مرحله اولور ومرحله
سکز فرسخدر وفرسخ حرکت بطیئه ایله بر ساعتده قطع اولنوب بر کونده قطع اولنان مسافه
تقریبا یکرمی دورت میل اولور وبحرده اکرچه زیاده موافق روزکارده حد وقرار یوقدر
ولکن اعتدال سیر ایله بر کونده انجق التمش میل مقداری مسافه قطع اولنوب بحریون
عندنده بر مجری تعبیر اولنور واکثری عمل اکرچه متقدمین اعتباری اوزره در ولکن
سهو وغفلت اولمامق ایچون متأخرینك دخی اعتباری بو محلده ذکر وبیان اولنمق مناسب
کورلدی پس متأخرین مساحتی اوزره بر درجه ارض اون طقوز فرسخدن تسع فرسخ
نقصاندر وبو تقدیرجه درجه اللی التی میل وثلثان میلدر ومیل دورت بیك ذراع وذراع
یکرمی دورت اصبعدر واصبع بطن بطنینه منضم اولمش التی دانه معتدل ارپه مقداریدر
ومتقدمین ایله متأخرین بیننده فراسخده واقع تفاوت اختلاف اوچ فرسخدر وامیالده
واقع اختلاف مابین اون میلدر وبو اختلاف حقیقی اولمیوب لفظیدر زیرا مقدار میل ایکی
اعتبارده دخی شئ واحد اولوب انجق ذراع متقدمینه کوره اوتوز ایکی اصبع ومتأخرینه کوره
یکرمی دورت اصبع اولوب تفاوت مابین سکز اصبع اولور وفرسخ رأی اوله کوره طقوز بیك
ذراع ورأی ثانیه کوره اون ایکی بیك ذراع اولوب مقدار میل ایکی قولده دخی ثلث فرسخدر
واصبع دخی التی شعیر دانه معتدل ارپه مقداریدر کذلك منازل ومراحلده دخی اختلاف جاری

جاری اولوب اکر مشی بطو اوزره اولورسه کاربان وعسکر سیری کبی معتدل تعبیر اولنوب
بر درجه ارض اوچ مرحله اعتبار اولنور مثلا برکونده استانبولدن بیوك چکمجه یه وارمق
کبی واکر سیر بوندن سریع اولورسه سیر متوسط تعبیر اولنوب بر درجه ایکی مرحله اولور
سوار مجردك استانبولدن برکونده سلوریه وارمسی کبی و بوندن دخی اسرع اولوب
بر درجه ارض برکونده قطع اولنوب استانبولدن برکونده چورلیه وارمق کبی اولور قسم اولده
ثلث درجه وقسم ثانیده نصف درجه وقسم ثالثده بر درجه قطع اولنمش اولور وهر عصرك
وبلدك اهلی بر دورلو مقیاس استعمال ایده کلدکلرینه بناء زمانه خلقینك بعضیلری اق
دکز وقره دکزده اکرچه درجات حسابندن غافل ولکن اول مقدار مسافه یی کاه یوز وکاه
التمش میل عد ایدرلر ومجمون وجغرافیون بر درجه یی یکرمی ساعت وقوم فارس قدیم
یکرمی فرسنك واهل مغرب یکرمی فرسخ واهل هرمز یوز میل واهالئ هند شرقیدن کجرات
ودکن خلقی اوتوز میل وکمبایت شرقی اهالیسی یوز میل اعتبار وجملهٔ ملل نصارانك مقیاسنده
اعتبارلری اختلاف اوزره اولوب بالجمله صحایف جغرافیالرنده اختلاف بیان وعملده سهولت
وغفلت وخطادن تحاشی ایچون مختلف مقیاس وضع ایده کلمشلردر پس ضابطهٔ
مرقومه یه صرف ذهن ایدن ارباب البابه تراب ومادن عبارت اولان اشبو طوپ زمینی دائرا
مادار سیر ودور نه مقدار زمانه محتاج ایدوکی ظاهر ونمایان اولور مثلا استانبول شهری
بو مرادك تمشیتنه مبدأ فرض اولنوب برکمسنه طوب زمینی طولا سیر ودور ایلمك نیتیله
استانبولدن حرکت وغربه عزیمت ایله فرنکستاندن وینکی دنیادن مرور ایدوب سیر شمسه
تابع اولارق هنده واصل اولور فعلی هذا هنددن وعجمدن مرور ایله استانبوله کلوب
واصل اولور و بوکمسنه بزه نسبت غربدن کیدوب شرقدن کلمش اولور وکذلك طوب
زمینی عرضا سیر ودور ایتمك مراد ایدن کمسنه استانبولدن چقوب شماله عزیمت ایله مسقو
دیارندن واول جانبده اقصای معموره وکشف جدید اولان نوه زمله یرلرندن چکوب قطب
شمالیدن مرور وبزه نسبت طبان طبانه وتحت الارض سیر ایدرك قطب جنوبی یه واصل
واندن اقلیم افریقا وحبش واق دکز ایله استانبوله واصل اولور و بوکمسنه شمالدن کیدوب
جنوبدن کلمش اولور وطوپ زمینی طولا وعرضا بوکونه سیر ودور مقتضای ضابطه اوزره
مشی معتدل ایله اولورسه تماما دورت بیك سکسن قوناق اولور ومشی سوار مجردك سیری
کبی سریع اولورسه یدی یوز یکرمی قوناق اولور ومنزل ایله سیر اولنسه اوچیوز التمش کونده
تماما طوپ زمین برمقتضای فن جغرافیا خط مستقیم اوزره دائرا مادار سیر ودور اولنمق
امکانی درکاردر امر حادی عشر جهات اربعه وروزکارلر ذکرنده در کون طوغدوغی
سمته مشرق ولاتنده اوریئش دیرلر باتدوغی یره مغرب ولاتنده اوکسی دنش دیرلر وآفاق
مائله سکانته کون کونش اوته طرفه سیرنده میل ادوکی یره جنوب ولاتنده مری دیش
دیرلر اول طرفك مقابلنه شمال ولاتنده شبتنتریو دیرلر بو دورت سمت اراسنده دورت

سمت دخی

سمت دخی وضع اولنور شمال ایله شرق اراسنه اوریئنس استئی وش دیرلر مشرق صیفی
معناسنه جنوب ایله شرق اراسنه اوریئنس هیبرنوش دیرلر مشرق شتوی معناسنه وشمال
ایله غرب اراسنه اوکسی دنش استئی وش دیرلر مغرب صیفی معناسنه وجنوب ایله
غرب اراسنه اوکسی دنش هیبرنوش دیرلر مغرب شتوی معناسنه پس دنیانك دورت
سمتنه دورت باش روزکار تعیین واراری تقسیم ایدرلر اما قدیم وحادث مصنفلر بو تقسیم
وتعیینده اختلاف ایدوب هر سمتك خلقی بردورلو تقسیم واخر اصطلاح وضع ایلدی
بز بو مقامده واصل اولدوغمز مرتبه اقوامك اصطلاح وتقسیملرینی بر دائره ده رسم ایلدك
اولا جهات دائره سی رسم اولنوب تقسیم اولنمشدر ایکنجی دائره ایچ دکزده سفر ایدن
قدماء روم ویونان ولاتن تقسیمیدر لاتنجه مطلق روزکاره ونتوس دیرلر شمالدن اسنه آکولو
جنوبدن اسنه آوشتر شرقدن اسنه ستو یشولانوس غربدن اسنه فاوونیوس دیرلر جهات
اربعه ده اصول ریاح بونلردر بونلرك اراسنده ایکیشر واوچر ویدیشر فروع واردر هر قومك
اصطلاحنه واستعمالنه کوره دائره لرده بیان اولنمشدر پس بو ایکنجی دائره یی ذکر اولنان
طوائف اون ایکی یه تقسیم ایدوب ایچ دکزده وطشره اوقیانوسده سفر اتسه لر استعمال
ایدوب لکن اوقیانوسه کیدن اوروپا خلقی جرمانیا لغتنه وآخر طوائف کندی
لغتلرینه دوندروب تقسیمی دخی اکا اویدررلر ایکنجی دائره لاتنیلرك اوچنجی دائره رومانیلرك
واتالیا خلقینك استعمالیدر بونلر دائره یی اون التی قسم ایدرلر دوردنجی دائره بحر اوقیانوسده
سفر ایدن جرمانیلر وسائر اوروپا خلقینك تقسیمی اوزره اوتوز ایکی قسم ومجموعی
اضافت وترکیب ایله دورت اسمدر دائره ده اولدوغی اسلوب اوزره بشنجی دائره بحر محیط
شرقیده سفر ایدن هندیلرك وسائر اسلامیانك تقسیمیدر بونلرك اقسامی بر یعنی اوتوز
ایکی قسم واسماسی مغایردر ترتیب اوزره اما اهل اسلامدن داخل دکزده سفر ایدنلر
اوتوز ایکی قسمی اون اسم ایله تسمیه ایدوب شماله یلدز جنوبه قبله شرقه کون طوغوسی
غربه باطی شرق ایله شمال اراسنه پویراز شرق ایله جنوب اراسنه کششلمه جنوب ایله
غرب اراسنه لودوس غرب ایله شمال اراسنه قره یل وبونلرك هر ایکیسی اراسنه اورته
وهر بری ایله اورته اراسنه کرته دیرلر وکرته لری هر برینه اضافتله اوتوز ایکی قسمی
استعمال ایدرلر مثلا کون طوغوسنك پویرازدن یکا کرته سی دیرلر باقیسی دخی بو اسلوب
اوزره وکرته نك اصلی یونانده ربع معناسنه اولان قارته لفظیدر اکثری مربع رسم اولنان
صحیفه لره انکیچون قارتی دیرلر خارتی انك تحریفیدر ونصف کرته یه لازم کلدکده یونانی
مزه کرته دیرلر اما محیط شرقیده سفر ایدن اهل هند وسند وچین وفارس بو اوتوز ایکی
قسمی اون بش مطلع وایکی قطب جمله اون یدی اسم ایله ومطالعك مقابلنی مغیب ایله
تسمیه ایدوب قطبلره قطب جاه وقطب سهیل وبو اوتوز ایکی قسمده هر برینه خن دیرلر ذکر
اولنان اون یدی اسم کواکب ثابته اسماسندن اون یدی کوکبك اسملریدر نقطه

شمالدن شرقه بو ترتیب اوزره اعتبار اولنمشدر قطب جاه معرب کاه در قطب شمالی قربنده
اولان یلدزه اعجام کاه واهل مغرب سمیا واهل هیئت جدی دیرلر بعده مطلع فرقدین
مطلع نعش مطلع ناقه که بوکا سنام وذات الکرسی وکف الخضیب دیرلر مطلع عیوق مطلع
واقع که نسر واقعدر مطلع سماك که سماك رامح در مطلع ثریا مطلع طائر که نسر طایردر بوکا
مطلع اصلی دخی دیرلر کون طوغوسی اولدوغیچون مطلع جوزا مطلع تیر که شعرای یمانیدر
مطلع عقرب بعض نسخه ده قلب واقع اولمشدر مراد قلب عقربدر مطلع حمارین که اولنه
معقل ایکنجی یه ظلیم دیرلر فارسین دخی تسمیه ایدرلر مطلع سهیل مطلع سلبار که آکا محنث
دخی دیرلر زیرا برقبیله انك طلوعنی سهیل در ظنی ایله بحث اتدکده خلافی ظاهر اولیجق حنث
لازم کلوب بو تقریبله محنث تسمیه اتدیلر قطب سهیل که قطب جنوبیدر قربنده سهیل نام
مشهور کوکب اولمغله قطب آکا مضاف اولدی نصف غربی دخی ذکر اولنان کواکب
مغیبی ایله تسمیه اولندی قطب سهیلدن صکره مغیب حمارین مغیب عقرب مغیب
اکلیل مغیب تیر مغیب جوزا مغیب طایر بوکا مغیب اصلی دخی دیرلر مغیب ثریا
مغیب سماك مغیب واقع مغیب عیوق مغیب ناقه مغیب نعش مغیب فرقدین
بو اوتوز ایکی خنك اراسنه نصف خن ونصف خن ماییننه ربع خن دیرلر وبو اقسامی بو کواکبه
اضافت مجرد ادنی تقریبله تسمیه قبیلندن اولوب حقیقتده مطالع ومغارب اول سمتلر اولمق
لازم دکلدر زیرا استعمال وقتنده طلوع وغروب کواکب اعتبار اولنمزکه محله موافقت
رعایت اولنه ویو اصطلاح اول سمته مخصوص اولدوغی انکیچوندرکه بریده فرقدین
ونعش ابدی الظهور وسهیل وسلبار وحمارین ابدی الخفادر پس روم اسلوبی ضبطه اقرب
وهند اصطلاحی تعبیر وتلفظه انسبدر زیرا انلرك اون اسمی وار وبونلرك اون یدی لکن
کرته لری تلفظده صعوبت واردر مثلا کون طوغوسنك پویرازدن یکا کرته سنه دیمدن
مطلع ثریا اوزرینه دیمك اساندر تتمه بوطائفه مسافه ده دائره یی ایکیوز اونه تقسیم ایدوب
هر برینه اصبع وترفه دخی دیرلر واصبعی دخی سکز قسم قلوب هر برینه زام دیرلر زام دخی ایکی در
بری عرفی بری اصطلاحی زام عرفی اول دیارده ربع لیل ویا ربع نهاره دیرلر که اوچ ساعت
زمانیه در وقره ده برکون برکیجه لك مسافه نك سکز جزءنده بر بنی مشی ایله قطعه دخی دیرلر
وزام اصطلاحی اصبعك سکز بلوکنده بر بلوکیدر که کوکبك بر اصبع ارتفاعی ویا انحطاطی
مسافه سنك سکز جزنده برینك زمانی اولور مثلا شمال اوزره یورنسه کوکب جدی سکز
زامده بر اصبع مرتفع اولور واول قدر زمانده قوی وضعیف روزکار ایله سفینه سیرنه دخی
اطلاق ایدرلر معتدل روزکار ایله بر زام عرفیده بر زام اصطلاحی قدر حرکت ایدر که اول اون
بش میل قدردر تقریبا هر ساعته بش میل دوشر بو تقدیرده اصبع بر درجه وخمسه
اسباع درجه اولور که درجه اصبعك اون ایکی قسمندن یدی قسمدر ودورت زام وثلثان
زام بر درجه اولور وبر زام اون دورت وربع میلدر تمام دورت بیك التیوز سکسن زام اولور

ویومتأخرین

و بو متأخرین حسابیدر اما قدما دائره یی ایکی یوز یکرمی دورت اصبع طوتوب آکا کوره
اخنانی تقسیم ایلمشلردر انلرك رأینه کوره هرخنك مابینی یدی اصبع اولور متأخرین رأیی اوزره التی
بوچوق ونصف ثمن اصبعدر بو رأی جدی ارتفاعی ایله امتحان اولنوب قیاسه موافق کلمکله
رأی قدما ترك اولنمشدر امر ثانی عشر رسم قارتی قواعدنده درخفی اولمیه که سابقا ذکر
اولندوغی اوزره فن جغرافیانك ایکی قسمی خوروغرافیا وطوپوغرافیا رسملرندن غیری
بر قسم دخی واردر که انده رسمدن مقصود احوال دریادر وآکا هیدروغرافیا دیرلر پس اقسام
دورده منحصر اولوب انلرك هر برنده ایکیشر اسلوب اختیار اولنمشدر بری اجمال وبری
تفصیل حاله راجع اولور اول اجمالی جغرافیادرکه اکثر فرنکی طوپلرده نقش وتصویر اولنوب
اطلس وغیری فرنکی جغرافیا کتابلرنده وبزم ترجمه مزده ایکی دائره ده وبعضیلرنده بر مبسوط
دائره ده کوستریلمشدر و بو دائره یی فن اربابی بر مندیل کبی مسطح دری یا کاغده نقش ایدوب
آکا ماپاموندا دیرلر که پاپاموندا لفظندن غلطدر ماپا مندیل وموندا منقش ومزین معناسنه لفظ
یونانیدر ایکنجی رسم تفصیلی جغرافیادر چون احوال مباحث جغرافیایه رسم اجمالی وفا
ایتمیوب هر بر دیاری بر صحیفه ده رسم لازم کلدی وکره لرو کتابلر اولنده مرسوم اولان رسم
اجمالی نك اقسامی صحیفه صحیفه رسم وتفصیل اولندی اطلسده اولان یوز اللی قدر صحیفه
وبو ترجمه صحیفه لری کبی پس بو صحیفه لره کتاب اطلس مؤلفی کاه قارتی وکاه تابولا تسمیه
ایلدی اکثر بونلر مربع واقع اولدغندن زیرا لفظ مزبور لسان یونانده مربع معناسنه در دورت
قسم دخی خوروغرافیا وطوپوغرافیا رسملرینك مجملی ومفصلی اولوب یدنجی وسکزنجی
اسلوب اجمال وتفصیل اوزره رسم اولنان دریا قارتیلری درکه تحریف ایله انلره خارتی دیرلر
وعامه ماپاموندایه دخی خارتی لفظن اطلاق ایدرلر بو دریایه مخصوص اولان قارتیلرده
طول وعرض تعیینی واعتباری لازم اولمامغله یازلمازانجق اصلی اولان سکز روزکار سیاه ایله
وایکیسی اورته لری یشل ایله وکرته لری قزل ایله چزیلوب سرخ نقطه لر صغلره وسیاه
نقطه لر دوکندیلره وشکل صلیب دریاده کورینمز طاشلره وکنارده واقع شکافلر اقرصولره
اشارت اولوب کنارده مشهور شهرلر اسمی سرخله وسائر مواضع سیاه ایله یازیلوب بحر هندده
اولان خارتیلرده مشرق امامکده وشمال یسارکده اولور بحر مغربده مغرب امامکده شمال
یمینکده اولور نه سمتدن خروج ایدرسه آکا کوره وضع اولنور واکثر خارتیلره برمدور اغاج
مخلتر شمال طرفنه کلجك اوجی مغایر اولور روزنیچه سنده پوسله شکلی یازیلوب شماله سیاه
علامت ایدرلر سایر جهات انکله متمیز اولور پوسله برمدور مقوا اوزرینه اوتوز ایکی روزکار
چزلمش وحقه ایچنه قونمشدر اول تقسیملرده سیاه ایله نقطهٔ شماله اشارت واردر اول حقه یه
بیت ابره دیرلر ابره نك اوجی مقناطیسك شمال کوزی ایله صوواریلمشدر میل اوزرینه قونوب اوزری
سرچه ایله قپانور که روزکار کیومیه مزبور حقه نك شمال نقطه سی خارتی نك شمال نقطه سنه مطابق
قونور وابره شماله مقابل قرار ایتدکده جهات اربعه وروزکارلر بونکله معلوم اولور وبودخی معلومدرکه

مقناطیس ایله تربیه اولنان ابره نقطهٔ شمالدن یدی درجه شرقه توجه ایدر طوغری قطبه
توجه ایدر دینلر غلطدر سویلرلر المان وفرنکستاندن کلن قبله نمالر تجربه اولنوب جمله بویله
بولنمشدر اکرچه آق دکزك مسافه سی آز اولمغله تفاوتی معلوم اولماز لکن بحر محیط انکلرنده تفاوت
فاحشدر بیلمیلر افندیدن صانورو خارطه لرده بر جانبدن یا ایکی جانبدن بر مقدار خطی نقطه ایله
تقسیم ایدوب مقدار میل کوسترلر هر ایکی نقطه آراسی اون میل اولوب اللی میلده بر علامت
قودیلر بو بر محلدن بر محله نقدر میلدر بلنمك مراد اولنسه پرکار ایله اولچیلورمنه بر محلدن بر محله
نه روزکار اوزرینه وارلور بلنمك مراد اولنسه پرکارك بر اوجنی ایکی محلك اوزرنده فرض اولنان
خطه موازی روزکار اوزرینه قویوب یورودرلر نه محله واصل اولورسه اول روزکار ایله کیدیلور
دومنی انك اوزرینه قورلر وانکله نیجه کون نیجه کیجه قاروجزیره کورنمسه روزکار ینه کون کمی
هر ساعتده نقدر میل حرکت ایدرسه که اول تجربه ایله معلومدر آکا کوره کونده بر کره ویا ایکی
کره کرترز یعنی حساب ایدوب قیاس ایله مسافه یی معلوم ایدینورلر اقندی واختلاف
حرکات بله محسوب اولمق شرطدر محیط معلملرینك قدماسی بری بریندن متفاوت اصبعنه
کورن طقوز لوح استعمال ایدرلردی حالا متأخرین تخمینا اوج دورت قارش برلوح استعمال
ایدرلر وانلر طریقنه دیره دیرلر بونلره لازمدر که طریقلر مواسمن وسفاین یوکنك مقدارین
ومد وجزر احوالین وطوفانلر زمانن بیله لر وخارتی ده ریاح وجزایر برلو برنده اولمق لازمدر
وصحتی انکله معلوم اولور که دائره سنده اولان اون التی یوسله شکلنك مرکزلری مابینی مساوی
اوله و زوایای ریاح دخی مساوی اوله بوندن صکره رئیسلرك آلتلری وبوی برنه مخالف
استعماللری وطریق بحرده شروط وقیودی واردر تفصیلی تطویله مؤدی اولمغله
بومقداره اقتصار اولندی بعده بر نوع مجمل خارتیلرده اکثر اون میل یره غالبا اوج نقطه قودر
محل دوشوب کارلرده اون میلدن اول مواضع احوالنی ونیجه محذورلری بیان ممکن اولمغله
بو نوع دخی بسط وتوسیع اقتضا ایدوب سکز قسم اوزره جزایر وکنارلری سمت سمت برر
صحیفه ده رسم ایدرلر وانده قبامیل ایله لیمانلر وکنارلر احوالی مفصل بیان اولنوب کوستریلور
تجربهٔ بیوی رئلس وبعض فرنکی طشره دریا کنارلری بوقبیلدندر آق دکزده سفرا بابی
اکثر تجربه یی معاینه ایدرلر وبو جمله خارق عاده یه قریب امور غریبه دن ایدیکی ظاهردر
قجان ابرییه خدای کاسه بر مکانده ثابت اولمسه راول زمان مقناطیسك شمال جانبنده اولان
کوزن بحری ایله نیجه کره اوردقده چرقه خاری کبی خاولنور اکنه نك شمال طرفی اوجنی محکم
سوررا صحت بولور ومقناطیسی قرمزی جوقه ایچنده صرمساق وصوغان رایحه سندن
حفظ ایدرلر اکر عملی باطل اولسه تازه کچی قانی ایله یاسرکه ایله محکم اصلدرلر قجن زیت
سورسه لر حدیداندن قچارکی تنی ایله اصلنسه کیرو جذب ایدر مجربدر مقناطیس
بطن زمینده ایکن شمال کوزی ارضك قطب شمالیسنه وجنوب کوزی قطب
جنوبیسنه ناظر در اخراج اولندقده قول اصح اوزره ینه بوکونه طورینی حفظ ایدر دیرلر

تذییل

تذييل الطابع خفى اولميه كه جناب خداى متعال حضرتلرينك آيات باهرهٔ نامحصوره والطاف عميمهٔ مالانهايه لرندن مجرد منافع عباد ايچون احسان وعنايت بيورلمش انعم بى نهايه دن برى سنك مقناطيسدركه اهالئ اسلامه قبله نما ودرياى بى پايانه توغل ايدن ارباب كشتى يه رهنما اولوب جمهور حكماى پيشين وپسين كمال سعى ودقت برله بو سنك پاره سنك حقيقتى اوزره كنهى فهم وادراكده وكيفيت احوالنى كشف وبياننده الى الآن عاجز وفرومانده قالمشلر دربعض كتب لاتينيه ده تحرير اولندوغى اوزره بحر مرقوم ابتدا اناطوليده مغنيسا طاغلرنده ظهور ايدوب مقناطيس لفظى مغنيسا لفظندن تعريب ويا تحريف وياخود واجدينك اسميله تسميه اولنمش اوله حجر مرقومك حديدى جذب وجر ايلمك خاصه سى وبو كونه خاصه دن حديد وپولادى حصه دار قلمق عادتى اكرچه قدمايه معلوم اولمش ايدى لكن خاصهٔ ثالثه سى كه عقول بشر فهم وادراكنده عاجز وقاصر بر سر خفيدر يعنى بر پاره مقناطيس جوف هواده معلق على حاله ترك اولنسه وياخود بر ظرف ايچنه وضع اولنوب اول ظرف بر حوضه ويا صو ايله مملو طشته قونلوب صو يوزنده على حاله ترك اولنسه البته مقناطيس كند وطبيعتنده مكتوم مه خاصه سيله اول يرك نصف نهار دائره سنه موازات ايدوب قطب شماليسى يعنى شمال كوزى تعبير اولنور جانبى كرهٔ ارضك قطب شماليسى جانبنه طوغريلوب توجه ايلمك امر مقرردر نتكم حالا استعمال اولنان پوسله لر ابره لرنده بو حالت مشاهده اولنور مقناطيسك قطبه توجهى خاصه سندن اهالئ غرب اوائلده غافل اولوب بعد زمان اطلاع حاصل ايلد كلرنده كمال استغراب برله خيال ايلديلركه قشر بيضه ده اولان صار وماندى مادهٔ مقناطيس دخى جوف ارضده تراب ايله مستور ومتوارى بر كره جك اوله واول خيال ايلد كلرى مقناطيس كره سنك كرهٔ ارض كبى واكا منطبق ويا متوازى قطبلرى اولوب كرهٔ مقناطيس اوزرنده دخى نصف نهار ومعدل نهار وارضه قياس دوائر سائره فرض اولنوب احوال مقناطيس بونكله ضبط اولنمق اقتضا ايدر اوله پس خاصهٔ مرقومه يه اطلاعدن صكره تاريخ ميلادك بيك دوزيوز ايكنجى سنه سنده ايتاليا اولكه سنده انابولى ناحيه سنه تابع امالفيش شهرنده بر شخص ظهور ايدوب پوسله يى ايجاد ايلدى ودرياده كشت وكذاره راغب اصحاب كشتى يه اهدا ايدوب بو روزكار عالمده برباد كار قودى كيندى منوال محرر اوزره مقناطيس قطبلرينك ارضك قطبلرينه توجهى معرفتى فعلى هذا پوسله نك ايجادى وابره سنك فيض مقناطيس ايله جانب شماله مسارعتى علماى اهالئ غربه اكرچه دوزيوز سنه بوندن اقدم مستور ايدى لكن غربدن شرقه سير وسفر ايدن سياحلرك تحريراتنه كوره ممالك چين اهاليسنه خواص مقناطيس قديمدن برو معلوم ومقناطيس ايله مصنع آلات استعمالى مشهور ومتواتردر حتى سياحلر رواتى اوزره خاتان چينه قوچين چينه ممالكى خاقانى جانبندن ايلچيلر كوندريلوب اداى مراسم رسالتلرندن صكره عودت ايتدرلمك اثناسنده خاقان جانبندن ايلچيلره

ویریلان هدایای بهیه سائره برله بر مجوهر خیره نامه وجهات اربعه واسمالری زنگارنقش
اولنمش پوسله اهدا اولنوب ایلچیلرك كیده جك ولایتلری چینك جنوبنده واقع اولمغله
اشبو پوسله ولایتكزه طوغری كتمكده سزه دلیل اولور رهبره حاجت یوقدر دیو خاقان
چین طرفندن ایلچیلره مقامه مناسب ملاطفه وظرافت معامله سی اولنمشدر دیو
نقل اولنور وایكی بیك بش یوز سنه دن برو خواص مقناطیسه اهالی چین واقفلر در
دیو تحریر اولنور پس آنفا تقریر اولندوغی اوزره حكمای غربیه خواص مقناطیسه اطلاع
حاصل ایلدكلرنده اسبــــاب توجهی تتبع اندیشه سنه دوشوب مقناطیسی ویاخود
مقناطیس ایله تربیه اولنان ابره یی قطب شمالی جانبنه جذب ایدوب توجه ایتدرن قطب
یلدزیدر و بعضلر قطب جوارنده سمانك برقطعه سیدر بعضلر كره ارضك ایكی بیله قطبی
محض مقناطیسدن عبارتدر و بعضی صوفیلر ایسه برحكمت خدادر كه ارادت علیه انی
اظهار ایدوب كمال قدرتن بیان وقللرندن استغراب اولنمسنی مراد ایدوب حقیقتنده سرنی
اخفا ایلدی دیدیلر بعض متأخرین ایسه مقتضای طبایع اشیاده واقع اسباب خواصه
نظر ایله بو حالت هوانك اثریدر دیدیلر و بعضیلر مجرد ارضك فیضی واثری وجنوبدن شماله
جداول وعروق ماننده جوف ارضده ممتد وفرض اولنان كره مقناطیس كبی بعض
اسباب ارضیه در دیدیلر واكثر بو كا ذاهب اولدیلر انجق غفلت اولنمیه كه ابره نك راست
نقطه شمالة توجهی بعضی امكنه یه مخصوص اولوب بعض امكنه ده نقطه شمالدن بر مقدار
غربه و بعضیلرده شرقه مایل اولوب ومیل وحركتنده دخی مطرد الحال اولمیوب كاه سرعت
وكاه بطو وكاه اقبال وكاه رجعت وكاه سكونت اوزره اولدوغی امتداد زمانیله تجربه وضبط
اولنمغله ساكن اولدغمز استانبولده دخی متن كتابده اشارت اولندیغی اوزره نقطه شمالدن
شرقه مائل ایدوكی نمایان اولدقده جوامع ومساجد بنا اولنوب محراب تعیین اولنمق امر
واجب الاهتمامنده ابره یه استناد كفایت ایتمیوب ربع واسطرلاب وسائر آلات رصدیه
مجربه برله عملده دقت اولنمقده غفلت اولنمامق ایچون بو كونه بسط كلام اولندی
غریبه بیك یوزقرق سنه سی اثناسنده روم ایلی حصاری جوارنده بیك باغچه سی نام محلده
مرحوم قپودان مصطفی پاشانك بنا ایلدوكی مسجد شریفك محرابنی تعیینده اختلاف اولنوب
ارباب معارف نیجه پوسله لر وربع واسطرلاب وسائر الات رصدیه احضار ایتدكده
الات رصدیه یه پوسله احوالی مطابق كلمیوب بینلرنده تفاوت فاحش ظاهر اولمغله
پوسله یه اعتبار اولنمیوب آلات مرقومه نك اقتضاسنه كوره ارتفاع عملیله مسجد
شریفه محراب تعیین اولندی بعده اصحاب غیرت جنبشه كلوب كمال تحری
واستقرا برله جهاتی ضبط وبرطولی عظیم ابره یی حاوی قبله نما یاپلوب امتحان
اولندقده ابره نك نقطه شمــــالدن خلاف مسموع اون بر بوچق درجه غربه
میلی مشاهده اولندی والله اعلم بالصواب والیه مرجع والمأب تم تذییل الطابع

امر ثالث

امر ثالث عشر بو فنك صعوبتنده واصلاح واعانت اهل وقوفه احتیاجنده در معلوم اوله كه
ذكر اولنان رسملردن هر بری صحتی اوزره رسم وتصویر اولنمه ده صعوبت مقرر وبری واقعه
مطابق تحریر حدود بحری تصویردن صعبتردر زیرا جمله اوضاع بلادی و قوعی اوزره یرلو
یرنده قویندوروب خلاسز نقل ایلمك مقدور بشر دكل مرتبه سنده در توركی و فارسی
وعربی كتابلرك بعضنده عرب وعجم مقلدلری بو احوالی سائر نقش وتصویره قیاس
ایله تلویث اتدكلری اوراق طورسون باصمه فرنكی جغرافیالرده رسم اولنان بلاد
وممالك اكثر مختلدر خصوصا ممالك اسلامیه وافریقیا وآسیا صحیفه لرنده غلطات قتی
چوقدر روم وشام وحجاز وعراق وجبل واذربیجان ده بو فقیر كزوب رأی العین مشاهده
تدیكم یرلرده اتدكلری رسمی مخالف كوروب انلره دخی عظیم سوء ظن حاصل اولمشدر
لكن اول قدر غلطات ایله كیرو ترجیح اولنوروبو بابده معذورلردر نتكه اطلس مؤلفی مواضع
متعدده ده اعتذار ایدوب بولدوغمز خروغرافیالری جمع ایلدك ونیچه سنك خوروغرافیاسنه
واصل اولمیوب اسكی كتابلرده بولدوغمزی یازدق اول دیارلر خلقی دخی كندی بلادینك
خوروغرافیاسنی یازوب الحاق ایدرسه عظیم منتدر دیمشدر اول اجلدن اسلام مؤلفلری
رسوم واشكالی ترك ایدوب اسما واوصاف ذكری ایله اكتفا اتدیلر لكن انده دخی خبطدن
سلامت وهر یرده غرضه اصابت میسر اولمیوب اوهامدن ناشی ظن وتخمین ایله نیچه
غلط فاحش ارتكاب اتدیلر جمله دن تاریخده كعب شامخ وقدم راسخ صاحبی امام مسعودی
مروج الذهب ده ازاق دكزینك جانب شمالده بعض اجزاسی قطب شمالی تحتنه واصلدر
وخلیج قسطنطنیه بر بحردن منفجر اولور وقربنده تولیه نام بر مدینه وار در دیوغوت
دكزی دیدكلری بحر ورنكی صانمشدر وابن وردی خریده ده محیط غربیدن بر خلیج منفجر
اولور ارض صقالبه ظهرنه مرور ایدوب مسافهٔ شهرین ممتد اولور وقسطنطنیه اوكندن
بحر رومه دوكلور دیو خبط اتمشلردر ونهر جیحون بحر جرجانه اقار كن ابن حوقل خوارزم
كولنه دوكلور دیوب نیلك منبعی خط استوادن اون درجه جنوبده ایكن سیوطی وغیری
اوچ بیللق یولدر وبحری شق ایدركلوردیو نیچه مستحیلات یازدیلر مناظر العوالم مؤلفی
دیار رومی كزوب یازمق صددنده ایكن ادرنه صویی تونجه ومریچ قره دكزه اقر دیوب
چشمه ساقز جزیره سنه مقابل ایكن ردوس قارشیسی اولمق دعوا ایلدی كنه الاخبار
صاحبی عالی شریف ادریسی نك مسالك ممالك ده نزهة المشتاق نام كتابنی ادریس پیغمبره
اسناد ایدوب یكی دنیا كتابنك مصنفی بحر ورنكی یازدوغی یرده صاحب تحفه نك علی ساحله
امة طوال كماة عبارتنی ساحلنده بر قوم اولور كه طویل القد وشجیعلردر معناسنه ایكن ساحلنده
اولان قومك طول قامتلری كماة یعنی مانتر قدردیو خبط ایلدی پس بو كتابده واقع اولان خلل
وزلله دخی اعتراض غیر وارد وسهو وغفلتدن عدم سلامته مزبورلر كلامی شاهد درع
كفی المرء نبلا ان یعد معائبه ذیل بو فنه فی الجمله بعض تواریخ خلطی انكیچوندر كه علم تاریخه

علك علوم ديرلر و محلنده اهل فن احوال سلطنت واخلاقي ايراد ايدرلر صاحب اطلس قرق
طقوزنجي فصلده غالبا بيانته بر مقدمه بسط ايدوب ديمشدركه بز دنيايه يالكز كندي نفعمز
ايچون كلمدك بلكه حق تعالى بزدن كندي قوللرينه ايصال نفع ايلمك امرايدر وهركس
مقدوري قدر ايصال نفعه سعي ايلمك كرك بزم دخي مقدور ومرزبو جغرافيا فنني خلقه تعليمدر
وجغرافيانك تواريخ حفظنه امدادي وفائده سي بيانه محتاج اولمدوغندن غيري تواريخدن
فضيلتي اكا وقوف ايله تدبير سلطنت آسان اولدوغيدر زيرا فن جغرافيا ده يالكز احوال بلاد
يازلميوب بلكه سكانك آيين وار كان وتدبير امور دولت وديواني احوالي بيله بيان اولنمق بو فنك
وظيفه سي اولدوغي جهتدن تاريخه تفوقي واردر ترجيح اولنور زيرا بر مصور تصويرده يالكز
تكميل اعضايه مشغول اولوب ساير تناسب ومحسنات اوضاع واطواره رعايت ايتمسه
كلي تقصير ايتديكي كبي جغرافيا صاحبي دخي يالكز مكان بيانته مشغول اولوب سكاني
امورينه وساير نوادر ذكرينه مقيد اولمسه بر عريان ميتي تصوير ايدن مصوره دونر اول
اجلدن بز هر ولايتده اولان حكومتلو ترتيبني وساير امر غريبني تقديم ايدوب صحايف اوللرنده
بر مقدمه قلدق تا كه تمدن احوالنه وامور عامه معرفتنه مايل اولانلر كتابمزدن منتفع اوله لر
كرچه بزم تأليفمزك قصور ونقصاني وبعض سهو وغلطي اولورسه عجب اولماز زيرا جمله ممالك
احوالي وتدبير سلطنت وديواني كتابلرده يازلمامشدر انجق تواريخدن بولدوغمز مرتبه يازوب
بو شكله قودق اكر بر كمسه ولايتي امورنده سهو وغلط كوررسه آكاه ايلسون وقصوري
بيلدرسن اول محلي اصلاح واكا تعظيم ايله دعاو ثنا ايدهلم وهركس كندي دياري احوالني
تصحيح ايله مقيد اولوب يازسه جغرافيا طالبلرينه اندن زياده نفع حاصل اولوردي ديمشدر
فقير ايدر مصنف مزبورك ممالك عثمانيه وآيين ديوانيه ده واقع اولان خللري اصل ترجمه ده
كندي تحريري اوزره يازلوب بو كتابده ممكن اولدوغي مرتبه اصلاح وتفصيل اوزره نقل اولندي
ساير افريقا واسيا ممالكنده دخي اول ديار خلقنك آثارندن نيجه مواضع غلطلري مهما امكن
تصحيح اولنمق مأمولدر امر رابع عشر بو كتابده ذكر اولنان ممالك واقاليم وبلادك فصللري
فهرسنده درككه حروف اوزره ترتيب اولنوب فصللر عددي رقم ايله اشارت وتعيين اولندي
وبو فهرس اجمالي در براو لكه ومملكت كتابك قنچنجي فصلنده در لازم كلسه بوندن معلوم اولور
لكن بر شهر وبلدنه مملكتنده در لازم كلسه كتاب آخرنده اولان فهرس مفصله مراجعت اولنه
انده اولكه لر واسماء بلاد حروف اوزره مرتبدر حرف الالف ابروزو آفريقيا البيون البانيا
الساسيا اماريقا امايقاجنوبي اماريقاشمالي اتقونا اندلس انكليا اقسامي ايله
ازكاونچو آكوتانيا آرلاتنا آرتزيا ارغونيا آوستوريا آسيا آسياصينور ابوراقوم
امدن اپيروس جزيره در اوروپا ايسلانديا ايستريا ايتاليا اينسولا آنوس
اينسولا صانتي اينسولا مارغريتا اينسولا پرنسيپس اينسولا صانتي توما اولدمبورج
اوربيس تره اووه ريسل اوكسونيوم اسقرپانتو اسقلاوونيا اغريبوز اسكوب

انتاكيه

انطاکیه اینه‌بختی آمد اولونه اتنه البصمان استانبول اسکندریه اوخری انطالیه
ازورنیق اصفهان الاجه‌حصار اصطخر اوسترغون اکره ازاق اناطولی
اوستونی بلغراد آیدین اسپارتا انقره اخسیکث اقشهر ادرنه اقسرای انابولی
ایچ ایل ارزیجان ادانه اخسخه ارغنی اربل اقچه‌قلعه اران اتاق ارمینیا
اکل اردبیلی اردهان ازنکمید اولتی ازنیق ارض‌روم اسروشنه اسپو اسفراین
اماسیه اشبومه ارجیش اوزی اقکرمان اذربیجان اسپانیا اسوچ اشبلیه
اردل ایران افلاق حرف‌البا بارباریا بازیلیا باواریا باجیقا بری بسقایا
بوهمیا بوروسیا بوسنا پولونیا برابانسیا براندبورك براسیلیا برمن برزغویا
برتانیا برتانیا برونسویك بلغاریا بورغوندیاکبیر بورغوندیاصغیر باتاویا
پالاتینا توش‌رن پارما پدمونسیوم پلوپونزوس پوسیقوم یعنی‌فرس پرووبا
پیقاردیا پکنو بلنسیا پولونیا باسلیسیا پومرانیا بیهق پورتوغالیا بیکند
پروونسیا بیضا پولیا بصره بروسا بسطام پرزرین بعلبك پوژغه برغمه
بودین برشلونه بچوی بچ بولی باب‌الابواب بکشهری بطلیوس بیره‌جك
بالس پرنك بلخ پالو بابل پاسین باجه باتوم بیروت بوزاوق بامیان
بایزید بانیاس بتلیس پراغ بغداد بادیس بحرین بجایه بدخشان
بخارا بغدان حرف‌التاء تاتاریا تاورقا تره‌جنوبی تره‌دیباری تره‌دلاورده
تره‌دیپوترانتا تره‌سنکتا توسیا توران ترول تونس ترانسلواینا تراوپلا
تبت توربنجیا توقات تونوس تفلیس ترحاله تلمسان تکه تهامه
تبریز تدمر تاهرت ترجیل تعز تورتوم تستر تکریت ترمد
ترکستان حرف‌الجیم چریغو چین جلدریا جنویز جیان جرمانیا جنوه
جرمانیا تحتانی جرمانیافوقانی جزایر جبله جاوه چمشکزك جام چپاقچور
جنابه چرمك جفار جزیره جله چلدر جربه چورم جرجان جوازر
جند جزیره‌العرب جیل حزایربحرروم جزایرمحیط‌شرقی جزیرمحیط‌غربی
حرف‌الحا حبش حمید حمص حما حجاز حلب حسن‌منصور خابور حلوان
حزو حوران حصن‌کیفا حله حران حرف‌الخاء خان‌بالق خربوت خنص
خوزستان خجند خراسان خوی خوارزم ختلان ختاوختن خلاط
حرف‌الدال دانیا دالماسیا دلونیه دوقه‌کین دیاربکر دوریکی دونه
درتنك دکن دیلم دارابجرد دامغان دبیل دللی دمشق دمیاط دنقله
دهستان دهك دینور دیو حرف‌الراء رومانیا رودوس روماندیولا روسیا
روم‌ایلی راهوبچه رقه روها رحبه رماهیه روان رشید رمله رودبار
روما ری حرف‌الزاء زاستینوس زلاندیا زودفانیا زوربخغو زبید زابل

زیتون زیلع حرف السین سارثبورج سموجیسیا سانتورین سردینیا
ساقسونیا فوقانی ساقسونیا تحتانی سقوسیا سفرپانتو سقلاونیا
سجیلیا سلاریا سپولقانوز سونت‌غوریا سوتسیا سیویلا سراغوسا
سلستره سلانیك سمندره سرم سکسار سکتوار سکدین سلطان‌اوکی
سیس سلمیه سورك سعرد سنجار سروج سیواس سماوات سمیساط
سند سجستان سامرا سامسون سبارسبته سجلماسه سد یأجوج
سرخس سرندیب سغد سفاله سقطرة سلا سلماس سمرقند سمنان
سافز سواکن سوس سویس سیراف سیرجان سیدی‌شهری
سیروز حرف الشین شمونطرنه شام شوبك شروان شاش شاطبه
شبام شبورقان شجر شماخی شریش شعب بوان شنترین شنبیاقو
شهرزور شهرستان شیراز شیوز حرف الصاد صاروحان صعده صعید
صغانیان صفاقس صفد صقلیه صنعا صوفیا صور صیدا صین
صولنق صغمان حرف الطاء طابران طالقان طامان طائف طبرستان
طبریه طبس طخارستان طرابزون طرابلوس طرطوشه طرکونه
طلیطله طمشوار طنجه طور طوس طیبه حرف الظاء ظفار حرف العین
عدن عراق عرفات عسقلان عکا علایا عمادیه عموریه عجلون
عادالجواز عینتاب عراق عجم عراق عرب حرف الغین غالیا غارینسی
غره‌سیا غروآنلاندیا غانه غرب غرناتا غزنه غزه غزنین غلاتا غور
حرف الفاء فس فیونیا فلاندریا فرانسیا فوروم‌جولی فرانقونیا
فره‌اتوم ماجلانقوم فریژیا فریسلاندیا فریبولی فلوریده فاراب فارس
فراوه فرغان فسطاط فرنتن فلبه فلسطین فیروزاباد فیوم فلمنك
حرف القاف قامپانیا قامپانیاروما قاندیا قارنیولا قاستلیا قتالونیا
قلاوا قوبا قولونی قونجی‌رکنوم قورفو قوسقا قرتیا قرواسیا
قبرس قادس قادسیه قاشان قاشغر قامرون قاهره قراقوم
قرسی قرامان قیرشهری قرطاجنه قرطبه قرق‌کلیسا قره‌حصار
قره‌حصار شرقی قریم قرون قزوین قسطمونی قسطنطنیه قسطنطنیه
غرب قشمیر قطیف قلابریا قلوژیا قم قمار قناریا قنوج
قندهار قوص قونیا قوهستان قروان قیساریه حرف الکاف
کموپینا کوینانسیس کوبیس‌قوا کابل کات کازرون کاشان کاشغر
کجرات کالاکوت کانقری کرش کرك کرکان کرمان کلوار کرمیان
کش کفه کلیس کلبولی کنبایت کنجه کوادر کوتاهیه کوستندیل
کوکیان

كوكبان كوفه كيفى كيمان كيلان حرف اللام لاسيوم لجيو لمانوس
لاور ليوناس ليتوونيا ليوونيا لوتارنجيا لونياردبا لونى‌تنبورج لار
لارجان لارنده لاهجان لوهور لاهور حرف الميم مانتوا ماقدونيا
ماروقى ركنوم مارقنارومايزنيا مارسيا مدبولانوم مكه‌ملبورك ميلوبا
ميسا ميتلنه مولوكه مومونيا مونفرات موراويا موريا موسقوبا
مورس المريا مرسيا مراكش مغرب اوسط مغرب اقصى مورا مهاج
منتشا معره مفارقين ملاذكر ماچين مارسليه ماردين مازندران
مالتا مالقا مايورقا مينورقا ماوراءالنهر متون مداين مدين محله
مدينه مراغه مرعش مرمرا مزيد مروالرود مروالشاهجان مزستره
مانيه مصر مصيصه مصطكى مغنيسا مكران مكاسه مكه
ملطيه مناستر منصوره منيبار منيه موصل مولتان موقان مهديه
مهراج ميمند ميافارقين حرف النون نامور ناتوليا نياپولى نغروپونتى
نورمانديا نوروجيا نوازملا نابلس نخجوان نخشب نسا نصيبين
نوبه نوقان نهاوند نهلواره نيسابور نيقيا نيل نيكبولى نوغراد نيكده
نهروان حرف الواو والنسيا والزبا ورونا وين سن سيا ويرجينيا
وونهينيا وقونيا والدك ولاقيا وستاليا ويجت وبفليس ويندروم
وبتامبرج واراد واسط وان ودين والجتربن ولوالج وهران ويزه
حرف الهاء هاتونيا هاسيا هلوسيا هبرنيا هيشپانيانووا هشپانيولا
هولانديا هولساسيا هونغاريا هجر هراة هرسك هرقله هرمان هرمز
هراراسب هكار همدان هيت هند داخل هند غربى حرف اليا
يامايقا ياپونيا يارس يوليا يوريا يثرب يزد يمامه يانيه الباب الاول
جهان نمانك باب اولى مقاصد فننده در وبونده نيچه فصول ايرادو رقم ايله تعدادا اولنور
فصل آ در رسم كرهٔ ارض وكرهٔ ما مقدمه برايله بحرك برى برندن امتيازى سببنده در
خفى دكلدركه عناصرار بعه‌دن عنصرما برجوهر بسيط وباردورطب وثقيله مضاف اولمغله
حيز طبيعيسى تحت الهوافوق التراب اولوب كرهٔ ارضى جمله ستر ايدوب جوفنه الملق
مقتضاى طبيعتى ايكن ستر اتميوب ارضك بعض يرلرى مكشوف قالدوغنك حكمتنده بعض
اهل هيئت عنايت الهيه يه نسبت ايدوب حيوانات بريه نك خلقتنه و روى زمينده بقاء
نسل وتعيشنه ارادت عليهٔ الهيه تعلق ايلدى ظاهرده سببى معلوم دكل ديديلر
و بعضيلردخى تسليم ايدوب لكن عالم اسبابده هر شيئك سببى اولوب سبب بولندن وجوده
كلمك عادت الهيه در پس بحر زمينى كليتله ستر ايتمدوكنك سببى بودركه شمسك فلك
خارج المركزى حسبى ايله اوجى وحضيضى حالا بروج جنوبيه‌دن اواخر قوسده در

شمس سیرنده حضیضده وارد قده مرکز عالمه قریب اولوب حرارتی زیاده تأثیر ایدر ودائما
بروج جنوبیه ده اولدقجه ارضه قریب وشمالیه ده اوجده اولدقجه ارضدن بعیددر پس
شدت حرارت عنصر مائی تسخین ایدوب حرکته کتورر زیرا آب قیجان برعظیم تابه نك بو
کنارنده قاینه سه حرکته کلوب سائر یردن صولر اول محله کیدر دریادخی جنوب سمتنده
شدت تأثیر افتابدن حرکت واضطرابه کلوب بحار سائر اقطاردن اول جانبه چکلوب
ارضك شمال سمتلری اچق قالدی دیرلر لکن عند التحقیق سبب حرارت وبرودت
بعد وقرب شمس اولمیوب بلکه مقابلهٔ شعاع شمس شدت حرارته وانحراف شعاع
حرارت خفتنه سبب اولمق کورینور زیرا مقابله ده انعکاس مضاعف اولور مرائی محرقه ده
ثابت اولدوغی اوزره وبرایله بحر ایکیسیده کرهٔ واحده اولدقدن صکره مرور ایام ایله هبوب ریاح
وجری سیول ارضك مکشوف یرلرینه تأثیر ایدوب وهاد واغوار حادث اولدی بحر حرکت
اتدکجه مواضع هاویه یه نزول وخلال جبال وتلاله حلول ایلیوب ارض مکشوفده جابجا دریا
حادث اولدی لکن بو خصوص انکشافه سبب اولمسنده نظر واردر زیرا ایکی دنیانك نصف
مکشوفی حضیض شمس التنده در غایتی جذب کلی دکل ایسه اکثری دردیمك اولور

مقصد فصل کرهٔ ارض برجسم بسیط بارد یابس درکه حیز طبیعیسی تحت العناصردر
برودت ویبوستی علت غلظ وتماسك اولمغله ظهری حیواناته مقر وبطنی نبات ومعدنه
منشأدر جمهور عقلا نیجه دلایل ایله کری اولمه سن اثبات ایدوب دیدیلرکه روی زمینده
ایکی بچق فرسخدن زیاده مرتفع جبل اولمدوغی بلنمشدر پس ارتفاع اعظم جبالك قطر ارضه
نسبتی سبع عرض شعیره نك ذراعه نسبتی کبیدر طاغلر ارضك کری اولمسنه مانع اولماز
غایت عظمندن مسطح کورینور علوم حکمیه دن بی بهره اولانلرك عقلی کوزی کوردوکی یردن
تجاوز ایتمیوب اولدوغی مکانی دوز کورمکله مجموعنی دوز صانورلر ظنی واقعه مطابق دکلدر
وکرهٔ ارضك وسطنده بر نقطهٔ موهومه واردرکه مرکز عالم وتحت حقیقی اول نقطه در جمله
جهاتدن جسم ثقیل اکا میل وتوجه ایدوب مانع مرتفع اولدقجه واروب انی بولور وجمیع
جهاتدن ارضك سمایه بعدی مساوی اولدوغی حالده اجرام ثقیله بری برینی یا تدافع ویا
مرکزك جذبی طریقیله وسط عناصرده طورر واصل عنصر تراب مرکز جانبنده اولان
عنصر خالص درکه ملون دکلدر بعده طبقهٔ طینیه بعده طبقیهٔ مخالطه درکیم معدن ونبات
بو طبقه ده تکون ایدر وبونلر بری برینی محیط در بعضیلر بو جمله طبقه لری یدی اعتبار
ایدوب ومن الارض مثلهن نظم کریمنك فحواسنه موافق قلمشلر وبعضیلر اقالیم سبعه یه حمل
ایلمشلر وابن عباسدن منقول اولان اوکوز وبالق قصه سی ثبوت تقدیرنده برج ثور وبرج
حوت ایله توجیه اولنور زیرا اصحاب کرامك امور مذکوره دن بو مقوله تعبیرلری غالبا
صدر اسلامده امر دین هنوز رسوخ واستحکام بولمدن اراء فلاسفه یه خلق دوشوب
دین اسلام قواعدنی ضبط وروایتدن قالمسنلر دیو امور دینیه دن اولمین سؤاله کلموا الناس

علی قدر

على قدر عقولهم فحواسنجه اسلوب حكيم اوزره جواب ويررلردی انبيا واصحاب كرام مصالحنی
خلقه امور دينيه تعليمی اولوب حقايق اشيايی بيانی انلرك وظيفه سی اولمامغله اختلاف
تشكلات قمردن سؤال اولندقلرنده قل هی مواقيت للناس والحج بيورلدی تا كه خلق
انلردن سؤال ايده جكلری نه ايسه لر امور دينيه دن اولمين احوالی انلردن سؤال ايلميه لر
زيرا القاح وتأبير قصه سنده حضرت رسول عليه السلام انتم اعلم بامور دنياكم بيوردیلر
بعده نصير طوسی وغيری اهل هيئت ديديلر معدل ايله دائرهٔ افق تقاطعندن كرهٔ
ارضده دورت قسم حاصل اولور بر معمور ربعين شماليننك لا على التعيين بری در
وارباع باقيه نك حالی مجهول ومستور يا ماء بحر ايله بالكليه مغموردر فقير ايدر متأخرين
اوقيانوسه سفر ايدوب ارباع باقيه حالنی كشف واثبات ايلديلر وقدمايه معلوم اولمين يرلر
بولنوب بيلندی وحالا ارضك بارز يرلری وقوعی اوزره رسم اولنوب معموری ربعه حصر
اتمكه مجال قالمدی پس مركز دوائر عناصر وافلاكده جذب ويا دفع طريقيله واقف
اولان كرهٔ خاكك عنصر مادن جابجا بارز وظاهر يرلری متأخرين اهل جغرافيا رسم
وامضا اتدكلری اوزره ايكی دائره ده سرخ وزرد ايله ملون اولان مواضعدر رنك اصفر
قره وخرده احمر قطعه لری جزاير وسائر بياض يرلری دريا اولمق اقتضا ايدر وايكی دائره يی
تنصيف ايدن خط دائرهٔ استوادر وايكی جانبنده ايكيشر سرخ دائره مدار رأس سرطان
ورأس جدی در كه غايت ميل وميل كليه علامت وشمسك جنوب وشمالده مداری
غايتنه اشارتدر خط استوادن ايكی طرفه يكرمی اوچ بچوق درجه عرضه وارر التی آی
شمالده دوار ايدر بو طرف صيف اوته طرفی شتا اولور التی آی دخی بروج جنوبيه ده
سير ايدر اول زمان شتا بری طرفده عكس اقتضا ايدر وقطبه قريب سرخ دائرهٔ صغيره
مدار قطب بروجه اشارتدر باقی دوائر شطرنجی مقدما ذكر اولندوغی اوزره طول
وعرض دائره لريدر قطبه قريب موضعك مسافه سی منطقه قرينه نسبت اقل اولور
غايتی بو رسمده خط استوايه قريب يرلرك قصر مسافه سی تسطيح كره دن لازم كلمشدر
زيرا بو ايكی دائره كره نك سطح ظاهری رسميدر كويا كه منطقه محلندن كسيلوب باصدرلمش
يومری ايكن دوز اولمشدر اطرافی بر زاچيلوب يايلمق شرطيله بو تقدير وجه اول نصف
كره اوزرنده مسطور اولان حدود ورسوم عينی ايله مسطحده كوسترلملك مهما امكن بو مرتبه
اولور كما هو حقه ممكن دكلدر اول اجلدن اهل فن تدقيق لازم كلدككده ذات الكرسی يه
مراجعت ايدرلر وبر رسم دخی اوتوز التی قوسی ايكی جانبه بسط اتمكدر كويا طوپی
نصفنه دك ياروب بعده باصدرمق كبی لكن اول قسمده اختلال وفرق فاحش اولدوغی
جهتدن متأخرين ايكی دائره رسمنی ترجيح اتديلر پس كرهٔ ارضك ايكی قطبلری
عرض تسعينده كه انلرده التی آی كوندز والتی آی كيجه اولمغله ظلمات اسكندر ديدكلری
شمال طرفنده اولان التی آی كيجه دن عبارتدر والا دائما ظلمات محلی اهل فن قتنده

ثابت دكلدر وسد ياجوج دخی عرض تسعينه قريب محللرده اولمق لازمدر لكن اهل فن هنوز
محلنی كشف وتعيين ايلمديلر وبوسدك احوالنی بز ختا و تركستان فصللرنده تفصيل اوزره
بيان ايده رز انشاءالله تعالی ذكر مسافهٔ كره قياس بطلميوس مقتضاسنجه منطقهٔ
كره يكرمی دورت بيك ميل وقطری يدی بيك التيوز اوتوز التی ميل ومساحهٔ جميع سطح
ايكيوز اوچ كره يوز بيك والتمش اوچ بيك التيوز اوتوز التی فرسخ تقريبی در جمشيد كاشی
سلم السماده بو قياس اوزره ابعاد اجرامی حساب ايدوب نصف قطر ارضی مقياس و ذراع
اولمق اوزره فلك قمر مقعرينك مركز عالمدن بعدی اوتوز ايكی نصف قطر ارض واللی
التی دقيقه سی واللی طقوز ثانيه سی قدر اولدوغن وسائر ابعاد مقاديرين براهين هندسيه ايله
اثبات ايلمشدر نصف قطر ارض بوندن طرح اولندقده قرق بربيك التيوز التمش دورت
فرسخ باقی قالور كه بين السماء والارض دركو چه امور مذكوره علوم رياضيه دن بی بهره اولانه
كوزه بعيد كورينور لكن نفسنده محقق وثابت علوم يقينيه قواعدينه مبنی مسئله در غايتی
قياس قدما ايله قياس مأمون اختلافی كاهی حسابه خلل ويرر وبو قياس مأمون
امتحانندن صكره كيو وامتحان اولندی يكی دنيا فتحندن صكره اوچ سفينه غربه كيدوب
اوچ سنه قدر زمانده شرقدن كلدی حساب واقعه مطابق بولندی بعض كتب قديمه ده
مسافهٔ ارض بشيوز ييللق يول ويرايله كوكك اراسی بشيوز ييللق يول يازيلوب سماواتده
بو مفهومی مشتمل حديث دخی روايت اولنمشدرلكن مراد معنای كثرتدر تعيين عدد دكلدر
زيرا خمسين سبعين وخمسمايه وسبعمائيه مقام كثرتده استعمال اولنور ان تستغفرلهم
سبعين مرة نظم كريمنده تعيين عدد مراد اولنمدوغی كبی بونده دخی مراد دكلدر والاحساب
قطعی يه مخالف اولوردی بو كرهٔ زمين رسمنده دايرهٔ ثانيه ده مرسومه اولان يرلركه وسعت اكنافده
ربع مسكونه معادل وكثرت عمارتده قطر معموره غالب كلمسه بارى مماثل برعالم جديددركه
امور غريبه واحوال عجيبه سی حضرت حكيم خلاقك كمال قدرتنی تحقيق وآثار حكمت
اياتنی تصديق ايدوب ساحهٔ سماحتنك كمال وسعنی افاده ومستمعان عبرت بينك يقيننی
زياده ايدر مع ذلك كتب اقدمين وزبراولينه انك خبرندن نهی اولوب دورادمدن بری كورلمش
واشيدلمش دكل وابتداء عالمدن اول آنه كلنجه اول سمتلره كيدلمش دكل ايكن باتقدير مجيد
ظاهر وبديد اولوب يكی دنيا ديمكله شهرت بولدی وهند غربی و هند جديد اسميله تسميه
اولندی نتكه امريقا فصلنده بيان اولنور فصل ٢ در احوال بحار چونكه كرهٔ ارض ايله كرهٔ ما
اجمالا ذكر اولندی بو فصلده كرهٔ ما احوالنی اجمال اوزره بياندن صكره مقاصد فن
اولان اقسام ارض بيانه شروع ايده رز وبو فصلده بز سابقا اسپانيا ممالكندن اولان قوينين بريا
اقادميا سنك حكمت ارسطو شرحندن متنه يورايعنی كائنات جو وعناصر كتابنك
سكزنجی مقالهسنی ترجمه اتمش ايدك انك مآلنی ذكر وايراد ونيچه ابحاث ضمننده اهل فن كلامنی
نقل و بيانی مراد ايدرز بحث اول تكون بحر ده در حكماء متقدمين دريالرك اصلنده وتكوننده

چوق

چوق اختلاف اتدیلر ارسطالیس بو کتابك اولنده انلرك اقوالنی نقل ایلمشدر دیو جنس
وغیری ظن ایلدیلر که ترابی صو احاطه تامه ایله احاطه ایدردی بو زماندن صکره کنشك
شعاعی حرارتی تأثیر ایدوب اکثری تحلیل اولندی و باقی قلانی قابل تحلیل اولمامغله
بحر کثیف قالدی وارضك بعض یرلری اچلدی انکساغورس وغیری ظن ایلدیلر که دریا
ترابك بر نوع دردی اوله ارض حرارت شمسله قزدقجه چقه زیرادریا طوزلو در دركبی
لکن بو رأی مردود وحق بودر که سایر عناصر ایله بله خلق اولنه و بونك طوزلی اولمسی
تأثیر شمس ایله محرق اولان چوراق یرلرو کوکورد و کبریت معدنلری اجزاسی
اختلاطندن ولطیفی متحلل اولوب کندی کثافتندندر اکر حلاوتی تصور اولنسه طول
مکثدن قوقوب بدرایحه سنی روزکار اطراف ارضه سوروب جوهر هوایی افساد ایدوب
وحیوانات بریه هلاکنه سبب اولوردی بحث ثانی دریانك وضعی خصوصنده
قدماء رومانیان و یونان مصنفلری ظن ایلدیلرکه بحر ترابدن مرتفع اوله لکن نفس الامرده
تراب دریادن بر مقدار مرتفعدر نتکه اول عصر مصنفلری بو دعوایی دلیل ایله اثبات
ایلدکلری کتاب مذکورده مسطوردر بحث ثالث تقسیم بحارده در هیدروغرافیا اربابی
یعنی دریالر رسمنك اهلی جمله بحاری بش قسم قلدیلر ۱ اوقیانوس که مطلق بحر محیط در ۲
بحر روم ۳ بحر احمر ۴ بحر فارس ۵ بحر جرجان و بعض متأخرین یدی قسم قلوب ۶
بحر المان ۷ بحر نبطش که اسلامیانك بعضلری انلره تابع اولدیلر بز بو مقامده تسلیم طریقی
ایله یدی قسمی بر بر اجمالا ذکر ایدرز قسم اول اوقیانوس در لفظ مزبور لاتنده الفاظ
مختلفه ایله تعبیر اولنور اوقیانوزو اوسیانوزو ووقیتانوس جمله سی مطلق بحر معناسنه در
و بو لفظ زمان قدیمده معبود اعتقاد اولنور بر شخصك اسمی اولوب عموم اوزره بحری
غایت شهرتندن انك اسمیله تسمیه ایلدیلر و بونك یونان کتابلرنده مفصل حکایه سی
واردر مقدمه صاحبی ایدر اراضی اراسنده نقدر بحار وار ایسه جمله سنه اوقیانوس دیرلر
وصکره اماکن مختلفه یه کوره مختلف دریالره تقسیم اولنور اولا جهانك دورت جهاتنه نسبت
دورت قسمدر محیط شرقی محیط غربی محیط جنوبی محیط شمالی و بونلرك هر بری کنارلرنده
اولان ولایتلر اسمنه نسبت واضافتله تسمیه اولنور اولا محیط شمالی سالماسیه کنارلرنده
سالمانیکوس و سیتیا کنارلرنده سیتیکوس یعنی تاتار دکزی و شمالك آخر سواحلنده ساکن
اولان طائفه یه نسبتله هیپربوریوس دیرلر و اول سمتلره مستولی اولان کوکب بارد زحله
نسبتله قیرونیوم دکزی و امالقیوم دخی دیرر لرطوکمش دکز معناسنه و اول سمتده التی
آی کیجه اولوب برودت و ظلماندن و اولود کزی معناسنه موری ماروسادخی دیرلر محیط شرقی
اولا قنایا کنارلرنده سرقه اولکه سنه نسبتله سریکوس دیرلر بعده چین دکزی که اکاستیس
اوقیانوس دیرلر بعده جزایر محیط شرقی دکزی که هباریس پلاکوس دیرلر ولازار نام
شخص کشف اتمکله اکا نسبت ایدرلر محیط جنوبی هند اوکنده بحر هنده اوقیانوس هندیکوس

یرلر وغنجس تسمیه ایتدکلری هند ارماغی دوکلدوکی یره غنجتیکوس دیرلر که بنکاله
کورفزی در و بحر هندلانتخید الـ دخی تسمیه اولنور و بحر فارس اوکلرینه که ارض کرمان
و فرس کنارلریدر فرس دکزی معناسنه مار پرسیقوم دیرلر و جزیرة العرب کنارلرینه
متصل دکزه ارابیقوم دیرلر بعض جزیرهٔ قمر کنارلرینه وافردوکند یلرا ولغله اسپروم
دیدکلرندن غیری مادغاسقار دخی تسمیه ایدرلر و محیط جنوبی نك بو نصفی که جمله هند
دکزیدر غانجتکوس و پرسیکوس و ارابیکوس و آسپاروم اسملری ایله متمیز اولور و بونا
اسپرانسادیمکله معروف و مشهور بوروندن اوقیانوس جنوبی نك بر قسمی ابتدا ایدر و
غرب جانبنه طوغری اول قسمه اوقیانوس اتیوپیکوس یعنی حبش دکزی دیرلر و نجر
ارماغنك اغزنه دك بو اسمله تسمیه اولنور وکاه بعض متأخرین جنوب سمتلرینه مار
دلسور دیرلر سلامت بحری معناسنه و بو اطلاق طرف شرقدن مغالیان بوغازینه
وارنجه ممتد اولان محیطده استعمال اولنور محیط غربی اولا افریقیا غربیسنده سواحلده
واقع طاغلر که اطلس اسمی ایله مسمی در و انلره موریتانیا طاغلری دیرلر نجر ارماغندن
اسپانیانك روقایه بورننه وارنجه اوقیانوس اتلانتکوس دیرلر اطلس دکزی معناسنه
و اول بروندن غالیا سلطنتنك سلتیقا اولکه سندن لغورنام بورننه دك اوقیانوس
غالیکوس دیرلر غالیا دکزی معناسنه و بو اراده اسپانیانك اولکه لرندن قانتابریایه
اوغرادوغیچون اوقیانوس قانتابریکوس دخی دیرلر بعده غالیا اولکه سی اکوتانیایه
واروب آنده اوقیانوس اکوتانیکوس دیرلر و بو ارالقده برتانیا ایله غالیا مابیننده اولدوغندن
برتانیکوس و هبرنیا ایله سقوسیا که سلفده اکاقله دونیا دیرلردی کنارنه نسبتله
قله دونیوس دیدیلر بعده برتانیادن دانیا اولکه سی اولان جوسیایه وارنجه اوقیانوس
جرمانیکوس تسمیه ایتدیلر متقدمین جمله اوقیانوسی بو اسملر ایله تمییز و تقسیم ایتدیلر که حالا
اکثری باقی و مستعملدر تقسیم دیگر صکره متأخرین بعید یرلره کیدوب یکیدن کشف
ایتدکلری اوقیانوسه اسامیٔ جدیده وضع ایتدیلر انلرک رأیی اوزره جمله اوقیانوس اوچ قسمدر
اولی آسیا و آمریقا و ماجلانیقا اراسنده اولان دریادر اسپانیا قومی اکا مار دل زور دیرلر
جنوب دکزی معناسنه و غایت سکون اوزره اولدوغندن مار پاسفیقوم دخی دیرلر
ثانی امریقا و اوروپا و افریقا اراسنده خط استوایه وارنجه ممتد اولان دریادر اکا مار دل
نورت دیرلر شمال دکزی معناسنه ثالث خط استوادن جنوبه امریقا و افریقیا و ماجلانیقا
مابیننده اولان بحردر اکا مار ده اتیوپیا دیرلر حبش دکزی معناسنه و افریقیا و آسیا و ارض
جنوبی اراسنده شرقه دوکلن دریایه مار ده ایندیا دیرلر هند دکزی معناسنه تقسیم
بحار متقدمین ربع مسکون قدیم خلالنده بش بیوك قطعه تعیین ایلدیلر کیمی خلیجده
داخل اولور و کیمی سینوس در یعنی بوغازسز قطعه در اولی پلینوس کتابنده قودانوس
کورفزی نامیله مسطور اولان سوه و یا دکزی در ثانی مدترانیوم دیدکلری ایچ دکز در

ثالث

ثالث سینوس پرسیکوس دیدکلری بحر فارسدر رابع مار روبروم دیدکلری بحر قلزمدر
خامس قاسپیوم دیدکلری طبرستان و جرجان دکزیدر و بز بونلری منفرداً ذکر و بیان
ایدرز بو ترتیب اوزره بحر الامان بزم هیئت و اقالیم کتابلرنده بحر ورنك یازیلور علامهٔ
شیرازی تحفه ده علی ساحله امة طوال الکماة دیمشدر و ورنك ایله اسوج قومنی مراد
ایلمشدر یکی دنیا تاریخنی یازان بو کلامی بو بحرك کنارنده بر قوم اولور که طول قامتلری
کماة یعنی مانتز قدردر دیمکله ترجمه ایلدی طویل القد و شجیع و بهادر معناسنی قیوب خلاف
سویلدی حالا اهالی لساننده بالتقوم دکزی دیمکله معروفدر و بو بحری پومرانیا و دانیا
واستوه و یاولیوونیا و پروسیا اولکه لری احاطه ایدر جرمانیادن المانیا اولکه سی دخی
بوکا قریب اولمغله بزم دیارلرده آکا اضافتله مشهوردر و بونك شکلی و مسافه سی رسمدن
معلوم اولور بحر روم سبته بوغازندن شام سواحلنه وارنجه ممتد اولوب اوروپا و افریقیا
اراسنه کیردیکی ایچون داخل دکز معناسنه مدی ترانیوم دیرلر بزم دیارده اق دکز دیمکله
مشهوردر بونك دخی اوغرادوغی ولایتلره کوره اقسام مختلفه سی واردر هر بری
سواحلنه اضافتله تسمیه اولنور پس بحر مزبور اولا اوقیانوسدن ایریلوب سبته
بوغازندن داخل اولور متقدمین ظنی اوزره اسپانیا بورنی اولان قالیس و افریقیادن موریتانیا
طاغی آپیلا اراسنی یاروب دوکلمش اوله مز بو بوغاز خارجنده غادس نام اطه یه نسبتله
بوغازده اولان دریایه غادی تانوم دیرلر و بو بوغازه هرکولس بوغازی و ایکی طرفنده
طاغلره هرکولس عمودلری تسمیه ایدرلر مزبور سلفده بر عظیم الشان پادشاه اولوب
یونان کتابلرنده آکا منسوب نیچه حکایه لر یازلمشدر و بو دکزك سواحل جنوبیه سی افریقیا
کنارلری و سواحل شمالیه سی اوروپا کنارلری و سواحل شرقیه سی آسیا کنارلریدر
بز بوغازدن داخل اولوب اوروپا کنارلرینی ترتیب اوزره قطعه قطعه اسملری ایله بیان ایده لم
اسپانیا دکزی اسپانیانك سواحل جنوبیه سنده اولان قطعه در بوکا ایبریقوم یاخود
اسپانیقوم ماره دیرلر و اول سمتلرده بالیارس دیدکلری یابسه منورقه اطه لری اطرافنه
بالیاریقوم دکزی تسمیه ایدرلر فرانسا دکزی ناربونا اولکه سنه قرشو غالیکوس
سینوس و لیغونا اولکه سنده جنوبیه قرشو لیغوستیکوس تسمیه اولنور روما دکزی
جنوبدن سچلیایه یعنی مسینه اطه سنه کلنجه اتالیا کنارلرینه قرشو توسکوس تسمیه
اولنور یونان آکا تیره نوم ملاتن انفروم دیرلردی و بو اورتالقده قورسیقا اطرافنه
قورسیقوم ماره و سردینیا اطرافنه سردوم مار تسمیه ایدرلر بعده مسینه دکزی سچلیادن
کریده وارنجه دکزه سیکولوم اندن قبرسه وارنجه کرید دکزینه قره تیقوم و قبرسدن
آسیا طپراغنه وارنجه سیپریوم دیرلر سچلیا و ایتالیا و غرسیا اراسنده واقع دریایه
یونان دکزی معناسنه یونیوم مار دیرلر ونیدیك کورفزی بو یونان دکزینك بر قسمیدر
ایتالیا ایله ایلریقوم یعنی ارنود و بوسنه کنارلری اراسنده واقع اولمشدر یدیوز میل قدر غربیه

و شماله ممتد اولور آکا آدریاتیقوم دیرلر سلفده آدریانام شهره نسبتله مشهور اولوب حالا
اول اسمله قالمشدر و ایتالیانک غربیسنده اولانه اینفروم یعنی اشاغی دکز و شرقیسنده
اولان وندیك کورفزی دکزینه یوقاری دریا معناسنه سوپروم دخی دیرلر بو کورفز
دکزینک دخی اقسامی واردر ارنودو بوسنه کنارلرینه ایلویقوم ماره دیرلر و بونی دخی ایکی
قسم ایدرلر ارنوداولکه سی اولان دالماسیا دکزینه دالما تیقوم و اشاغیسنه لیبورنیا یه
نسبتله لیبورنیقوم دیرلر و وندیك کورفزی ایله سجلیا اراسنه اوزونیوم دکزی دیرلر زیرا
سلفده ایتالیانک بو کنارلری اوزونیا دیمکله معروف ایدی صکره ادریاتیقوم بوکا غلبه
ایلیوب اول اسم قلدی بعده مورہ دکزی قوروننه نسبتله قورنتیاکوس تسمیه اولنور و
اطه لر اراسی که روم ایلی و اناطولی و کرید اورته سنده اولان دکزدر آکا اجه یوم مار دیرلردی
صکره آرکی پلغوس و ایچنده اولان اطه لره آرکی پل اطه لری دیدیلر بونک هر اطه یه
نسبتله قطعه لرینک اسماء مختلفه سی واردر بوغاز آسیا ایله اوروپا اراسنده بو دریا بو غازدن
چکوب کیر واچیلورو بو بوغازه هلس پونس دیرلر فرس پادشاهی ارد شیر بونک اوزرینه
کمی ایله کوپری یاپوب یونانه لشکر چکرمش ایدی اورادن اچلدوغی یره پروپونتس
دیرلر که بحر قسطنطنیه در بعده بوندن بربوغاز دخی آچیلوب شماله کیدر آکا بوسفوروس
تراسیوس دیرلر که استانبول بوغازی در اردشیرك باباسی داریوس اول محلدن کوپری
یاپوب عسکر چکرمش ایدی قره دکز مذکور بوغازدن در یانکر اراچلوب پونتوس
اوکسینوس تسمیه اولنور بحر ازاق که آکامیوتیس کولی دیرلر بر بوغازدن بو دریایه
متصلدر آکا حالا کرش و تامان بوغازی دیرلر اسم قدیمی بوسفوروس سیمریوس در
و مزبور دکزه تن صویی دیدکلری تانایس ارماغی دوکلوب اسیا ایله اوروپایی فصل ایدر
بعده آسیا کنارلرنده اجه اوس دکزندن صکره قارپایه متصل اولان دریایه قاریوم وورودس
دکزینه اوریوم و پانفلیا او کنده پانفلیوم و کلیکیا یعنی سلفکه او کنده کلیکیوم سوریا یعنی
شام سواحلنده سوریوم و قبرس اطه سی او کنده قبریوم و پالستینا یعنی فلسطین او کنده
پالستینوم و ازتوش یعنی مصر سواحلنده ازیپسیاقوم و لیبا یعنی افریقیا او کلرنده
لیبی قوم یاخود افریقوم نومیدیا او کنده نومیدیقوم موریتانیا یعنی جزایر وغیری او کلرنده
موریتانیقوم اسملری ایله تسمیه اولنور بحر مذکورك یعنی خاصة اق دکزك مسافات سواحلی
اسلام کشتیبانلری قیاسی اوزره اون اوچ بیك اللی یدی میل در و مرجان بو بحره
مخصوصدر دیرلر اما بحر قلزم که مکه دکزی در شرقیسی جزیرة العرب اولمغله آکاسینوس
ارابیکوس دیرلر و کتب قدیمه ده بحر احمر یازلمغله ماره روبروم و ماره روسو تسمیه ایدرلر
قزل دکز معناسنه و ماردیمقا دخی دیرلر مکه دکزی معناسنه بحر مذکورك حمرتنده
اقوال واردر بعضلر کونشك شعاعی عکسندن قزل کورینور و بعضلر طپراغنك
قزللغندن احمر کورینور دیدیلر و یونانیلر آکا اریتریوم ماره دیرلردی احمر معناسنه

اریترانام

اریترانام پادشاه اسمنه نسبتنی ظن ایدرلر دی شکه سولینوس عجایب مخلوقات کتابنك
قرق بشنجی بابنده ایدر بو دریا اول دیار پادشاهلرندن پرسه اوس واندرومادش
اوغلی اریترانام پادشاه اسمیله آروتره اوس تسمیه اولندی و دخی دیمشدر بو دریا کنارنده
بر بیکار وار ایدی که صو بندن ایچن قیونلرك پوستی قزار ردی لکن بو دریاده سفر ایدن
پورتقال طائفه سی بو دریانك لونی قزل کوروب صوینی چکدیلر سایر صولر کبی بولوب
بلدیلر که بونك لونی کنشدن ودیبنده اولان قزل قومدندر بحر مذکور سقطره اوکندن
ابتدا ایدوب سویسده منتهی اولور اوزونلغی تقریبا اوچیوز اللی فرسخدر
بحر فارس بوکاسینوس پرسیقوس دیرلر فرس کورفزی معناسنه شرقیسی بلاد
فارس اولمغله اکا نسبت ایدرلر و ماره پرسیقوم دخی دیرلر بونك امتدادی جنوبدن شمال
وغربه تقریبا ایکیوز سکسن فرسخدر بحر خزر که بحر شروان وجرجان در اکا قاسپیوس
یاخود هرقانوس دیرلر اطرافنده ساکن ایکی طائفه اسمیله تسمیه ایدرلر متقدمین
بو دکزی شمال جانبنده اوقیانوسه متصل ظن ایدرلر دی نهایت ارسطالیس وغیری
بو رأیه قائل اولمیوب اصلا اتصالی یوقدر دیدی بطلمیوس دخی اکا ذاهب اولوب
قاسپیوم دکزی هر طرفدن ترابله احاطه اولنوب صودن بر جزیره شکلنه کیرمشدر
اول اجلدن اکا کول دیمك اولیدر دیدی متأخرین دخی اکا تابع اولدیلر حالا ماره سالا
دیرلر و کنارنده اولان بر شهره نسبت ایدرلر و بعضلر تحت التراب اوقیانوسه بوندن
منفذ اولمق تجویز ایلدی لکن ثابت دکلدر و بعضلر قاسپی وایرقانی بو بحرك کنارنده طاغلردر
دیدی و بونك اطرافی اون ایکی کونده طولاشیلور دیو تحریر اتدیلر بو مقامده
دریالر ذکری انجامه ایردی بوندن صکره کتابك صحیفه لرده باقی امور جزئیه مناسبتله
بیان اولنور حالا بحرك اخر بحثلرینه شروع ایده لم بحث رابع دریانك حرکات
مختلفه سنده در چون عنصر ثقیله مضاف اولدوغی جهتدن مقتضای طبیعتی تراب کبی
مرکز جانبنه حرکتدر اول حرکت طبیعیه دن غیری بر قاچ حرکت ایله دخی متحرکدر اولا
حرکت اولی حرکت طبیعیهٔ سفلیه در حرکت ثانیه روزکار تحریکی ایله اولان حرکتدر
حرکت ثالثه شرقدن غربه حرکتی در بحریلر قتنده مجرب و ثابتدر که مد وجزردن غیری بحر
اوقیانوسك شرقدن غربه اقندیسی واردر اسپانیادن غربه یکی دنیایه بر آیده وارلر
واوچ دورت آیده انجق کلورلر و پورتقال طائفه سی افریقیا سواحلندن هند شرقیه
کیدرکن و کلورکن بو حرکتی مشاهده ایدرلر زیرا بو نااسپرانسه بورنی یکدکدن صکره
نقدر موافق روزکار اولورسه کمینك شرقه کتمسی بطی اولور غربه کتمسندن و بو حرکت
آق دکزده دخی مشاهده اولنمشدر اسپانیادن شام سواحلنه کیدنلر کیدرکن کیچ واروب
دوندکده تیز کلورلر و بو حرکتك سببی فلك اعظمك حرکت یومیه سی ظن اولنور زیرا
اوقیانوسه فلك اعظم مخفی جه تأثیر ایدوب سائر افلاکی دوندوردیکی کبی دریایی دخی دوندورر

وبونلر انك حركتنه تابع اولالر حركت اربعه شمالدن جنوبه حركتيدر بو حركت دخى بحريلر
تجربه سى ايله ثابت اولمشدر ارسطو سماعيا تك ايكنجى كتابنك اولكى بابنده ايدر بو حركتك
سببى شمالده ترابك بوزار تفاعيدركه دريا اول سمتلردن الحق يرلره اقار و اول طرفده نيجه انهار واردر
انلر دخى دريالرك انفاسنه امدادايدر نتكه تن صوبى ازاق دكزينه وطونه صوبى وسائر انهار قره
دكزه دوكلور شارح كتاب مزبور البرتوس ايدر اول سمتلركنشدن بعيد و برودت اوزره اولمغله انده
وافر صولر تكون ايدر وجنوبه اقار بعضلر بو علته اعتراض ايدوب ديديلركه جنوب سمتى
شمالدن ابرددر و بو خصوصى اول سمته سفر ايدنلر مشاهده ايله نقل ايدرلركه اورالرك بردنه تحمل
اولنماز زيرا اول سمتك كواكبى آز و خرده در شعاعى شدت بردى دفع وتسخين ده تأثير ايلمز
بو تقديرده انده دخى وافر صولر تكون ايليوب شماله اقمق كرك ايدى لكن نيفوس شارح
البرتوس شارحه نصرت ايدوب ديديكه بو اقندينك سببى يالكز صولرك تكونى دكلدر
بلكه جنوب طرفى انكبه در بعضيلر ديديلر ارسطو بو حركتى اوقيانوسه نسبت ايتميوب
ايچ دكزه تخصيص ايلدى زيرا انده قتى اظهردر ازاق دكزى قره دكزه و قره دكز استانبول
بوغازندن اق دكزه اقار لكن سائر دريالرده اوقدر ظاهر دكلدر اكر جمله ده اشتراك دعوا
اولنورسه نيجه مشكلر كورينور اول اجلدن شارحلر ارسطو بو كلامى نقل ايلدى كندى
رأيى دكلدر ديو توجيه ايدرلر حركت خامسه حركت رحويه در و بو حركت ايچ دكزده
خصوصا دريا تيقوم ده يعنى ونديك دكزنده تجربه واثبات اولنمشدر ديو نقل ايدرلر لكن
بو حركتك سببى كيرو شرقدن غربه اولان حركت سببيدر زيرا آق دكز كنارلرى طـــار
اولدوغندن غيرى نيجه بورونلر وكوركزلردن خالى دكلدر پس شرقدن غربه
حركت ايدركن اول اكرى كنارلره اوغرايوب ضرورى كيرو دونر وسواحلده حركت
رحويه اولور حركت سادسه مد وجزر حركتيدر و بونك عموم اوزره اسمى استوسدر
بو حركت ايله دريا صولرى تردد اوزره سواحله كلور كيدر و بونك سببنك كشفى وتحقيقى
فلاسفه يه مشكل اولوب چوق زحمت ويردى بز دخى بو مقامده يازدقلرينى اجمالا ذكر ايدهلم
بحث خامس دريانك مد وجزرى مختلف اولدوغنده در و بو مد وجزر زمان ومكان حسبى ايله
مختلف اولور اولا دريانك بعض سمتنده مد وجزر يا هيچ يوقدر ياخود قتى ازحس اولنور
مثلا جنوه و ايتاليا اوكلرنده و فرانسا كنارلرنده و بارشلونه اوكنده و يكى دنيادن مكشيقو
كنارنده و قوبه قربنده اولان اطه لرده برمرتبه از مشاهده اولنوركه يوق مثابه سنده در و آخر
سمتلرده عظيمه اولور مثلا هند دريالرنده هند ارماغى اغزنده وغوت دكزنده وفلانديا
و برتانيا و پورتقال دكزنده و بحر احمرده زياده مد وجزر واردر و قياس اوزره اوقيانوس مد
وجزرى سائردن ارتقدر و مد وجزر حركتى سواحل بحرده زياده مشاهده اولنور كناردن
بعيد اورته لرده اولدوغندن دريايه دوكلن ارماقلره نسبت دخى اختلاف اوزره در مثلا
پورتقال دياری ارماقلری مد زماننده يوقاری دونرلر افريقادن اطلس ولايتلرينك ارماقلری

دونرلر

دوکزلر انکلتره اطه سنده تامیزش نام نهر کبیر اللی میل قدر کیروب دونر کیدر و اسپانیاده بتیس نهری دخی اوقدر دونر اما زمان حسبیله اختلاف مد وجزر هر یرده بر وقتده اولیوب پرتقال اوقیانوسنده و آخر یرلرده اکثرا التی ساعت مد و التی ساعت جزر اید ر لکن اکو تانیا سواحلنده اوقیانوس یدی ساعت قدر غارونا ارماغی اغزینه کیروب بش ساعت قدر دونر جزر ایدر و حبش کینه یاسی قربنده دورت ساعت مد و سکز ساعت جزر ایدر و بو کینه یا سواحلنده مدك هجومی بر مرتبه درکه هر برکمی اوچ لنکر ایله انجق ضبط اولنور والا قرایه اوروب هلاك ایدر و هند ارماغی اغزنده اولان قامبایا سواحلنده دریا ایکی ساعتده اوتوز فرسخ یری اورتوب ایکی ساعتده کیرو واچار و بر مرتبه سرعتله هجوم ایدرکه انده بولنان حیوانات بریه قاچمغله قورتلامز و کیلر اول محلده طورامز انجق بریرده چقورلر قازیلوب جزر زماننده انده یاتورلر پس معلوم اولدیکه بو مد وجزر بعض یرلرده بطی و بعض یرلرده سریع در و سائر یرلرك مد وجزری دخی بر ساعتده باشلیوب کیرو بر ساعتده تمام اولور دکلدر زیرا هر کون بر ساعت قدر تأخیر ایدر مثلا بر یرده برکون اوله زمانی ابتدا ایتسه ایرته سی بر ساعت صکره باشلر

بحث سادس مد وجزرك علت فاعلیه سنده در بو خصوصده حکما اختلاف ایدوب علت واحده اوزرینه اتفاقلری میسر اولمدی و فرقه فرقه اولدیلر برکروه ظن ایلدیلر که بو عالم شهادتك کلیتی عناصردن مرکب عقل و روح ایله قائم بر حیوان اولوب متأخرین اوقیانوس قعرنده اولا و تنفس ایتدکچه مد وجزر وجوده کله و بعضلر اوقیانوس ایچنده و اطرافنده اولان ارواح تنفسندن اولور دیدی افلاطون ظن ایلدی که دریا دبنده مغاره لر وار در ارواح انلری اچار قپارا چلدقچه صو کیروب جزر اولور و قپاندقچه مد ایدر و بعض حکما ظن ایلدیکه تراب حرکت سنویه ایله حرکت ایده و قمرك حرکتی ترابك حرکتنه مصادف اولمغله دریا ایله سما اراسنده مصادمه دن بر روزکار ظهور ایده و نوبتله دریا اندن حرکته کله شارح ایدر بو خصوصده ارسطونك رأیی نه ایدوکی صریحا معلوم دکلدر نهایت ارسطودن حرکت مد وجزری کونشه اسناد منقولدر یعنی کونش حرکت اتدکچه ریاحی نیجه تحریك ایدرسه دریایی دخی تحریك ایدر زیرا ریاح شدید اولدقچه دریا قبارر و ضعیف اولدقچه اشاغی قورر و بعضلر سبب مد وجزر بعض کارلرك اچاقلغیدر التیشر ساعتده دریالر انجق ساحله دوکلور و انده صو چوغالوب اوته مقابلی اولان کناره اچق و انجق قلدقده کیرو اول طرفه دونر بو اسلوب اوزره دوردائمده دردیدیلر و بعضلر بونك سببی صولردن چقان بخاردر دیو دریایی بر حمایه مبتلا حیوانه تشبیه ایلدیلر قچان بخار مجتمع اولوب خروج ایتسه مد واقع اولور و فارغ اولدقده جزر ایدر نتکه محمومده بعض متعین اوقاتده اخلاط ردیه جمع اولوب غلبه اتدکده متحرك اولور و تدریجله منحل اولدقده سکون بولور بو طریقله ابحره نوبتلری دائما دریایی تحریکده در دیدیلر

بحث سابع سبب مد وجزر تأثیر قمره مستنددر دینلرك رأیی بیاننده در کرچه حکما اراسنده ذکر اولندوغی اوزره بو خصوصده اختلاف واقع اولدی لکن انلرك اکثری مد وجزر

سببنی قمره اسناد ایدرلر و بو مذهب مشهور و رأی جمهور شکلنده در و جمله دن قبوله احری
اولور شمول شرطله که خصوص مزبور یالکز قمره مسند اولمیوب شمسك تأثیری دخی بیله
اوله نور قمر شمسدن مستفاد اولدوغی جهتدن و بو حرکت مد و جزری فلکیات تأثیرندن
غیره اسناد ایدنلرك رأیی ضعیف و عامیانه و دلایل واهیه و سوزلری افسانه در زیرا هر کون
تجربه و امتحان ایله مشاهده ایدرز که بو حرکت مد و جزر غالبا قمرك حرکت یومیه سنه تابعدر
بر قاج وجهله اولا قمرك حرکت یومیه سی افلاكك دورت نقطه لرینه کوره نیجه دورده منقسم
ایسه دریا دخی هر نهار طبیعی ده دورت کره متحرك اولور ایکی کره مد و ایکی کره جزر ایدر
یعنی قمر هر بلدك افقنه و نصف نهارینه کوره شرقدن افقه چقدوغی کبی مده باشلر نصف
نهار دائره سنه کلنجه بعده نصف نهار دائره سنی کچدیکی کبی مد تمام اولور جزره باشلر تکرار
افق غربیدن سمت قدمه نصف لیل دائره سنه وارنجه مد ایدر اندن افق شرقی یه وارنجه
کیرو جزر اولور و بو قاعده کلیتله برقرار اولمیوب بر از اختلاف اوزره اولورسه مانع دکلدر
زیرا سابقا مد و جزرك اختلاف احوالنه تنبیه اولنمش ایدی و قمر دخی هر بار اون ایکی ساعت
تحت الافق سیر ایلرکه التی ساعت مد و التی ساعت جزر هر زمان و هر یرده مطرد اولمق لازم
کله وجه ثانی بودر که قمرك کونشه انظار مختلفه سنه کوره مد کاه آز و کاه چوق اولور مثلا
مقابله و بدرده عظیم مد اولور و اجتماع و هلالده غایت ضعیف اولور بعده قمرك نوری زیاده
اولدقچه مد دخی تزاید بولور اول اجلدن بعض مصنفلر اوقیانوس قمرك یولداشیدر زیرا
قمر ایله همحال اولوب انك قوتی ایله قوی و ضعفی ایله ضعیف اولمسی شاهددر دیو تحریر
ایدر و دخی هر کون دریا بر ساعت مدنی تأخیر ایدر مثلا بو کون اول ساعتده اولسه
یارین ایکنجی ساعتده باشلر زیرا قمرك ایکی طلوعنك ما بینی یکرمی بش ساعت اولمغه قریبدر
و قمرك بعض منازلنده ایام شتاده اتدیکی مد ایام صیفده اتدیکندن زایددر سببی بودر که
شمس شتاده بروج مائیه یه اوغرامغله قمری تقویت ایدر و تأثیرنی آرتررو قمرك اجسام
رطبه ده تأثیری زیاده در اول اجلدن قمره مؤنث بالطبع دیرلر و اطبا امراض بلغمیه یی
قمره اسناد ایدرلر و رطوبتی غالب اولان دماغ و امزجه قمرك تغیرینه تابع اولوب رطب
علتلرك بحرانی اوقاتی قمر احوالنه قیاس ایله تجربه و اثبات اولنمشدر و قمرك سائر کواکبه
انظاری ایله دخی دریا متأثر اولور مثلا قمر زهره یه بر مناسب نظر ایله ناظر اولوب رطب
منزله اوغراسه مد حددن تجاوز ایدر و اکر مریخه ناظر اولوب یابس منزلده بولنسه مد
ضعیف اولور و قمرك اولدوغی بروجه دخی بو بابده اعتبار واردر زیرا قمر بروج مستقیم الطلوعده
اولدوغی زمان دریا مدی ممتد اولور و بروج معوجة الطلوعده بر ز ناقص اولور اما قمرك عرضی
اولدوغی ایامده ازمنهٔ مد و جزر متساویه در بعده مد و جزرك سببی قمردر دینلر تأثیری
جهتنده اختلاف ایتدیلر ابن رشد قمرك حرکتی و شعاعی تأثیره علت اولدوغنی تعیین ایتدی
و دیدی که بو ایکی امر ایله دریاده ابخره پیدا اولوب قبارر و مد اولور قچان بونلر اولمسه

تأثیر

تأثیر اشاغی قور لکن قوانتارنوس و غیری قمرك بو ایکی حالنه قوت ثالثه اثبات ایلدی
و دیدی که اکر بو تأثیر ایکی امره منحصر اولسه قمرك اقترانی زماننده و تحت الافق اولدوغی
زماننده مد اولمامق لازم کلوردی زیرا اشعاعی بحره واصل دکلدر امدی بر تأثیر خفی دخی
کرکدر که اول زمانلرده قمردن اجساد رطبه متأثر اولوب مد و جزر واقع اوله و بو مقوله
تأثیر خفی ارسطونك سماعیاتنده تفصیل اولنمشدر و بو مد و جزر حقیقتده ماء بحرك
تخلخل و ذبولی میدر دکلمیدر اختلاف اولندی قوانتارنوس تخلخل و ذبوله ذاهب اولوب
دیدی که صولر قابارب متخلخل اولمسه درحال ندن حاصل اولور و جزر زماننده زه یه اقار
کیدر لکن جمهور تخلخل و ذبول مذهبی قبول اتمیوب دیدیلر مقناطیس دمری تحریك
اتدیکی کبی قمر دخی بر مخفی کیفیت ایله دریایه تأثیر ایدوب چکر و انظار مختلفه سنه و قرینه
و شعاعنك منفرجه و حاده و قایمه زوایاسنه کوره صولری قالدروب کاه سواحله چکر و کاه
ترك ایدر صولر کندی ثقلتی ایله الحاق یرلره دونوب کیدر و مد ده کورینن صونك کثرتی
دریانك بی پایان مسافه سندن کلوب جزر اولدوغی زمان کیرو اورایه کیدر تخلخل
و ذبول لازم کلمز پس بو رأی صوابه اقرب در و بو دخی ثابتدر که دریانك بعض سمتلری قمرك
نورندن زیاده متأثر اولوب آخر یرلردن زیاده مد ایدر بونك سببی مقابله انعکاس
شعاعدر یاخود اخر مخفی تأثیردر مثلا قمر شمالی ایکن سواحل شمالیه نك مدی زیاده
اولور جنوبی ایکن سواحل جنوبیه نك مدی زیاده اولور لکن هر یرده مطرد دکلدر
بحث ثامن ذکر اولنان رأیده واقع اولان شبهه لر و وارد اولان سؤاللر و جوابلری و سؤال اول
مد و جزر چونکه تأثیر قمردندر انهارده و کوللرده نیچون اولمز الجواب اسباب طبیعیه
هر موضعه تأثیر ایلمز بلکه تأثیره مستعد موضعه تأثیر ایدر مثلا مقناطیس هر جسمی
کندویه جلب ایلمز پس هر صونك تأثیر قمری قبوله استعدادی یوقدر بلکه دریانك
هر صویی دخی مستعد دکلدر نیچه دلائل ایله که بعض مرتبه ذکر اولناجقدر سؤال ثانی
دریایه اتان انهارك بعضلری مد اولدقده چکلوب بعضلری چکلمدیکی ندندر الجواب
بعض ارماقلر انکیچون کیرو دونمز که اننده دریانك مدی قوی دکلدر یاخود نهرك جریانی
قوی و سریع در مده غلبه ایدر سؤال ثالث زمان مد و جزر هر یرده نیچون مساوی اولمز
الجواب بعض یرده مد و جزرك زمانی انکیچون قلیل و بعض یرده کثیر و بعض یرده
مد سریع و جزر بطی اولور که یرلرك وضعی مختلف در و بعض سواحل دوز و بعضیسی
مرتفع و منخفضدر و نیچه سنده بوغازلر و کورفزلر وار در بو جمله صونك حرکتنی یا تعویق
ایدر یا تعجیلنه سبب اولور و روزکارلرك هبوبی و اجرام علویه نك تأثیری بو بابده
مشترکدر سؤال رابع بعض دریالرك مد و جزری قلیل و بعضنك هیچ اولمدوغی نیچوندر
الجواب متأخرین فلاسفه دن بعضلری بو سؤالك جوابنده دیدیلر که ایچ دکزك بعض
سمتلری مثلا ازاق دکزی و قره دکز مد و جزر ایلمز یاخود حس اولنمز زیرا شمالدن جنوبه

آقان صولرك هجومنی اني منع ایدروا اوقیانوسك بعض سمتلرنده شرقدن غربه دوكلن صولرك
كثرتندن وسرعتندن مد وجزر واقع اولمیوب انجق دریا شرقدن غربه حركت ایدر
لكن بو جواب مقنع دكلدر زیرا ایچ دكزك شمال طرفنه مدی اولمدوغی تقدیرده شرقه
ویا غربه اولمق كرك ایدی وچونكه اوقیانوس قمرك حركتنه تابعدر هر یرده شرقدن غربه
حركت اتمك كرك ایدی بونك جوابنده دیمك معقول كورینور كه اول یرلرك قمر تأثیرنی
قبولده طبیعتی اختلاف اوزره اولمغله اثر دخی مختلف ظهور ایدر نیجه یرلرده حاصل
اولاجق قدر متأثر اولمز ونیجه یرلر زیاده متأثر اولور نتكه شمسك شعاعی كرچه
هر یرده یغمور ماده سی اولان ابخره یی تحریكده مؤثردر لكن بعض یرلرده تأثیر زیاده
وابخره چوق اولور اكا كوره یغمور وافر یغار بعض یرده از اولور وبعض یرده ابخره دن هیچ
یغمور یغماز پس عناصرك ومركباتك طبایعی واستعدادی واجرام اثیریه تأثیرنه انقیادی
نسق واحد اوزره اولمدوغندن غیری سایر كواكب دخی بعض امورده تأثیر ایدوب شمس
وقمر تأثیرنی یا تقویت ایدر ویا تضعیف قیلار واوقیانوس اختلاف جهاته حركت
اتدوكنك سببی قمرك عرضده كوره اختلاف حركاتیدر نتكه سابقا ذكر اولندی
سؤال خامس بعض یرلرده قویولر واردر كه تحت الارض بحره منفذی اولمغله صویی
طاشار وچكلور لكن بعضیسنك زمانی مد وجزر زمانه مطابق دكلدر مد زماننده چكلور
جزر زماننده ارتار نتكه اسپانیاده واردر الجواب دریا مدی ایله طولان قویولرك
دریادن منفذی وامدادی اولدوغی حالده منفذ دخی واسع ویولنده مانع مرتفعدر
اما جزر زماننده طولان قویولرك دخی منفذی وار لكن تنك وناهموار اولمغله مدك امدادی
قویویه واصل اولنجه جزر زمانی كلوب امر بر عكس اولور سؤال سادس اغریبوز اطه سی
بوغازنده كوپری آلتنده بر كونده بر كیجه یدی كره مد وجزر واقع اولدوغی ندندر الجواب
ارسطو بو مشكلی حله عظیم تقید اتمش ایدی حتی یونانیلر بلونده بر خبر غیر واقع دخی
یازارلر كه بالآخره بونك حقیقتنه واقف اولامیوب الندن كندویی اول محلده دریایه القا
ایلیه ودیه كه بن سنی ادراك ایده مدم سن بنی ادراك ایله لكن بعض متأخرین تحریری اوزره
بو بوغاز متعین اوتانده یدی كره واروب كلمز بلكه اسن روزكارلره تابع اولوب مختلف
یللر اوكنجه یلروكیر ودونر ویدی كره مد وجزر ایلدیكی تقدیرده سببی بو اوله كه اجه یوم
دكزینك ایچری یسندن حركت ایدن امواج اطه لر اراسنده مضطرب اولوب دونركاه
بر جانبه وكاه بر جانبه آقار یاخود اول بوغازك وضعی وموقعی بو حركتی اقتضا ایدر جائزكه
بعض قعرنده مغاره لر اولوب دریا حركتنده هجوم ایله طولوب اوته طرفنده یول
بولمامغله كیرو دونر جائزكه اختلاف حركات اندن صدور ایدر اوله نتكه كرداب محلنده
حركت دوریه یه سبب بودر دیرلر پس بو جمله مد وجزر احوالنك اكثرنده طبیعتك علل
مخفیه واسباب مجهوله سنه التجا اتمك اولی اولوب عقل بشر احاطه اتدیكی قدر یازدقلری

بودركه

بو درکه نقل اولندی بحث تاسع مد وجزر حرکتنك علت غائیه سنده در چون طبیعت
ادنی شیئده بیهوده وعبث بر اثر قومدوغی ارسطونك فلکیات کتابنده سکزنجی بابنك
اللنجی جمله سنده تعلیم اولنمشدر بو عنصرك مدام حرکتی دخی بی معنی اولمیوب تحتنده نیجه
فواید واردر اولا دریا حرکتله متعفن اولماز زیرا حرکت عفونتی دفع ایدر اول جهتدن که
عفونت حرارت غریبه دن اولور و حرکتدن صادر اولان تبدیل هوا بو حرارتك تأثیرینی
منع ایدر مثلا کونشه قارشی برکمسه یورویوب کتسه بو امری تجربه و امتحان ایله
تصدیق ایدر زیرا کونشه قارشی اوتوران قدر شمس حرارتندن متأثر اولماز مکرکه غایت
سرعتله یورویوب حرارت بدن حرارت شمسه منضم اوله و سرعت حرکتدن زیاده
حرارت لازم کلوب بدنی احاطه ایدن هوانك تبدیلی تبریدده تأثیردن قله ثانیا فائده سی
بو حرکتله میاه بحر تنقیه اولندوغیدر زیرا ماء راکد اکثر ملوث وفاسددر و متحرك دریاده
قاذورات طورمیوب اکثر کناره چقار و دریا کندویه القا اولنان جیفه لری بو حرکتله دفع
ایدوب طشره اتار و کندوینی تنقیه و تطهیر ایدر و تازه لشلر اولا دریا دبنه چوکوب صکره
یوزه چقدوغی ارسطونك سماع کتابنده بیان اولنمشدر ثالثا بو مد وجزرك دریاده سفر
ایدنلره کلی امدادی واردر زیرا بعض اسکله لرا ولورکه مدسز انده دخول ممکن دکلدر و جزر
زماننده سهولتله چقار بحث عاشر برایله بحرك تبادلنده در ارسطو بو تألیفك کتاب اولنك
اون دوردنجی بابنده ایدر ترابده مرور زمانله صولردن عظیم تغیر حاصل اولور برقاج وجهله
اولا ترابك بعض یرلری شوره و یابس ایکن دریادن اعتداله کلور و بالعکس بو جهتدن تراب
حیواناته بکزر انلر کبی کاه تازه لنر کاه قوجار وثانیا بعض یرلر اچق ایکن دریا ایله اورتلور و کاه
دریا التنده مستور اولان یرلر اچیلور زیرا دریانك حرکتی اجرام فلکیه قوتندن وتأثیرندن
صادر اولمغله کاه فورتنه وطوفان تحریك ایدن انظار کواکب بونك حرکتنه موافق بولنمغله
دریا حددن زیاده طغیان ایدر و سواحلی یکحوب کاه بر اولکه یی باصار واورتر وکندویه
مخصوص ایدر و کاه بر آخر کناردن چکلوب یری اچار کویا که بنی آدمه اول یرلری باغشلر نتکه
دلوس و رودوس نام اطه لر دریا التندن اچق قالد قلرینی نقل ایدرلر و جزیرهٔ انافیا
و آق دکز بوغازی ایله لموس یعنی لیمن اطه سی اراسنده بنا نام جزیره والونه وسقلاوس
اطه لرندن اولان ترا وترازیا ویرا بحردن اچلمشلردر وثالثا قره یه متصل اولان بعض یرلر
مرور ایامله جزیره اولدی مثلا سیچلیا ایتالیادن وقبرس سوریادن واوبه یا نام جزیره
یعنی اغریبوز بئوسیادن وبزی بیقوم نام جزیره بثینیادن منقطع اولوب طوفانیله قره دن
ایرلدیلر و بالعکس نیچه اخر اطه لری بیوك قره یه متصل قلدی و قربنده اولان اولکه لره
الحاق ایلدی انتس سا اطه سنی لسبوسه و زفیریوم اطه سنی قارناسوسه واتوزا اطه سنی
مین دوسه و دروميسقوم و پرنس اطه لرینی میله نوسه ونارته کوزا اطه سنی پارتینوم
بورننه الحاق ایلدوکی کبی ورابعا دریا کویا که بو وردیکی یرلره مکافات قصدا ایدوب بعض

شهرلری وجزیره لری اورتدی ازاق دکزی اطرافنده اولان بیو اشهری وانت سیسه
شهری کبی وقورون کورفزنده اولان الیسس شهری وبورشهری کبی بو جمله باصلوب
دریاالتنده قالمشدر و بعضلر ظن ایدرلر که سبته بوغازندن بری اولان اچ دکزك یری
مابقا قره ایدی اوقیانوس طغیان ایدوب هرکولس سبته بوغازنده اولان یولی اچوب
لااولدوغی یری باصدی ودخی اتلاس دکزی کنارلرنده سلفده براطه وارایدی که
افریقیادن بیوك ایدی برتاریخده اوقیانوس طغیان ایدوب جمله سنی باصدی اول اجلدن
امریقایی کشف ایدن قرستوفولوس دریالری یوقلرکن اورانك دریاسنی باتقلی واوتلی
بولدی وبو دلالت ایدرکه صکره باصمش اوله نهایت اتلاس دکزی باصدوغی اطه نك
وایچ دکزی صکره داخل اولدوغنك اصلی یوق افسانه در لاحقه بحث عاشر تاریخ هند
غربی دن منقولدر امام رازی مباحث مشرقیه ده دیمشدر اشبه بودرکه ربع معمور
سوالف دهورده ماء بحر ایله مغمور ومستور اوله وظن مذکوری محققدرکه اکثر احجاری
کسر ایلسك اجزاء حیوانات مائیه ظهور ایدر زیرا تحت مادن بارز اولان طین لزج تاب افتاب
ایله متحجر اولمشدر فقیر ایدر اجزاء حیوانات مائیه ظهوری ارضك بحر ایله مستور اولمسنه
دلالت اتمز زیرا ارضده واجزاسنده اول مقوله حیوانات تکونی جائز وواقعدر ومسعودی
مروجده نقل ایدرکه بحار مرور ادوار ایله حرکت وانتقالده در لکن کثرت میاه وکمال
سعتندن نقل وحرکتی معلوم اولمیوب مساکن قدیمه سنده ساکن ظن اولنور حضرت
ابوبکر صدیق خلافتنده خالد بن ولید حیره فتحنه عزم ایدوب نجفه واردی اهل خبردن
عبد المسیح نام بر پیر کوروب اندن اخبار عجیبه استماع ایلدی جمله دن بری بن یتشدم که
بحر فارس محل نزولکه حلول ایدوب امواج بحر تحت اقدامکی ضرب ایدردی وسفاین بحر
متاع سند و هند ایله بو موضعه کلوب کیدردی مسعودی ایدر حالا بحر ایله حیره نك
مابینی نیچه مرحله در وحالا نجفه واران کلام مزبورك صدقنی بیلور وکبیر واخر محلده دیمشدر
احمد بن طولون بر پیر ایله بولوشوب اول پیر خبر ویردی که زمان سابقده بحیرهٔ دمیاطك
یری ماء بحردن بری ایدی اندن بحره برکونده وارلوردی وعریش مصر ایله جزیرهٔ
قبرس میاننده بر یول وارایدی که اهل عریش قره دن قبرسه کیدرلردی وسبته بوغازنده
احجاردن مبنی اون ایکی میل بر متین کوپری وارایدی که اهل اندلس جانب غربه واهل
مغرب جانب اندلسه کچرلردی وماء بحر اول جسرك التندن اقاردی مرور ایام ایله بحر
اورتوب کنارلرینی بیله باصدی حالا بحرك صفاسی زماننده جسر مزبور کورینوردیو
قلیسیانوس قیصر جلوسندن ایکیوز اللی بر ییل مرور اتدکده دمیاط سمتنده اولان بحر
حالا بحیرهٔ تنیس و دمیاط اسمیله معروف یره یوریوب الحاقده بولنان قریه لری
ومزارعی باصدی بعده یوماً فیوماً متزاید اولوب محل مزبورك مرتفع یرنده انجق بر ایکی
قریه قالدی وکبیرو مسعودی مروج الذهب اوائلنده دیمشدر اول ملوك هند برهمن

اکبر درکه

اكبر دركه علم حكمتى اول اظهار ايلمش وحركات افلاك وكواكبى شو ايلمشدر وكواكبك عالم
سفليده تأثيرنى يازوب مبدأ اولى اثبات ايلمشدر وسند وهند نام بر كتابده بوجملهيى تحرير
ايدوب ديمشدركه اوج شمس هر برجده اوج بيك ييل سير ايدوب اوتوز التى بيك ييلده
دورهسنى تمام ايدر قچن كه اوج شمس بروج جنوبيهيه انتقال ايده عمارت دخى اول طرفه
انتقال ايدوب عامر غامر وغامر عامر اولور زعم ايلمشدركه هر دوردده بر كره عالمه فنا طارى
اولوب بر عالم آخر ظهور ايدر فقير ايدر حضيض شمس بحرى جذب ايلمك بو قاعدهيه بناءً در
چونكه انتقال اوج وحضيض تدريجى در عامر غامر اولمق وعالم آخر ظهور ايلمك دخى تدريجى
اولور دفعى دكلدر سابقا ذكر اولنان تبادل بر وبحركه تفصيل اوزره بيان اولندى يا لكز حركت
اوج وحضيضه بنا اولنمق اولمز غايتى بو حركتك دخى بعض انتقالده مدخلى اوله نصير طوسى
تذكرهده ديمشدر بعض ناس ديمشلردر مادامكه حضيض شمس بروج جنوبيهده در ناحيهٔ
جنوب شمالدن احر اولوب حرارت رطوباتى جذب ايدر وبالضروره عنصر آب نصف
جنوبىيه منجذب اولور ودائما عمارت ارض انتقـــال اوج شمس ايله فرض اولنوب بروج
جنوبيهيه حلول اتدكده عمارت دخى اول طرفه واقع اولور اما بو كلام ايچون دليل صريح وبرهان
صحيح يوقدر وشمالده واقع اولان بحار حكم مزبورك خلافنى اظهار ايدر شارح تذكره مولانا
نظام حركت اوج وحضيض ايله انتقال بحره قايل اولميوب حضيض شدت حرارت اقتضا
اتديكى تقديرده بروج شماليهيه كاسه على كل حال ربع مسكون معمور اولمدن قالور
وجنوبده حالا مكشوف اولان مواضع مسكون اولور ديمشدر لكن بو جملهيه نيچه سؤاللر
وارد اولور ونيچه اعتراضلر كورينور جملهيى ذكر تطويله مؤدى اولمق خوفندن ترك اولندى
بحث حادى عشر جزوى وكلى طوفانلر ذكرنده در انبياء سالفه كتابلرنده نعم الهيه تعدادى صددنده
قرهلردن دريايه واقع اولان سدلر ايله دريالرك هجومى وطغيانى دفع اولنمق نعمتى مذكوردر
مصحف ايوبك اوتوزسكزنجى بابنده حق تعالى ايوبه خطاب ايدوب ديركه بز دريايى سدلر ايله قپادق
وحدود تعيين ايلدك واكا ديدككه بوندن اوته كچزسن وبونده قبارمش طلازلريكى قرارسن
وبوزارسن ودخى بوزدوردنجى زبورده مسطوردركه يارب سن دريايه حد قودك اندن تعدى
اتمز وكچوب قرايى اوزتمز لكن عصيان بنى آدم واخر علل كون وفساد عالمدن كاه اولوركه
دريا قرايه يايلوب بعض ولايتلرى غرق ايدر نتكه زمان سابقده دفعاتله واقع اولدى اولاجنه
بردوس نام مورخ تاريخنده مسطوردر طوفان نوحدن اول انوش بن شيث عصرنده بر طوفان
اولدى كه ارضك ثلثى اول طوفانده هلاك اولدى ونيچه قديم مصنفلر بوندن غيرى نيچه طوفانلر
يازارلر اما طوفان عام كه حضرت نوح عليه السلام زماننده واقع اولمشدر كتب منزلهدن
توراتك خليقه كتابنك يدنجى بابنده وقرآن عظيمك نيچه محلنده مذكوردر وقدماء مورخين
اثرلرنده مسطوردر وبو طوفانك عمومى قوم فرسدن غيرى ملل واديان اصحابى قتنده ثابتدر
بعده بو طوفان خصوصنده بعض مشكل سؤاللر كورينوركه حله محتاجدر اولا قوت طبيعت

واسباب طبیعیه تأثیری ایله دریا بوقدر طوفان اتمك ممكن میدر ابن سینا وبعض منجمین بعض
متقدمینه تبعیتله امكانته ذاهب اولدیلر انلردن اول سنقه بو بحثی یازوب دیدی كه كاه
عالمده بر طوفان عام واقع اولور وامور طبیعیه مقتضاسیله قانون اوزره ظهور ایدر لكن
بو خصوص مشكوكدر كه مجرد دریا قوتی بوكا كفایت ایدرمی یاخود علی التوالی یغمورلر ولی
وانهار جاریه نك طغیانی اكا امداد ایلمك لازممیدر بعده كندی دیمشدر خصوص مذكور قوه
واحده دن صدور ایلمك لازمدكل اسباب متعدده اجتماعی ایله وامور مذكوره نك امدادیله
ظهور ایلسون ثالثا ذكر اولنان طوفان عام امور طبیعیه تأثیری ایله ظهور اتمسی جائز
میدر دكلمیدر بر طائفه اثبات فریق اخر انكار ایلدی وارسطو دخی بو تألیفك اولكی كتابنك
اون دوردنجی بابنده اكا ذاهب اولدی ودیدی كه مبدأ اول عز وجل اسباب طبیعیه یه اول
قدر رخصت ویرمز كه اقتضاسی زماننده عالمك نظامنی بوزوب مسكن انسانی تخریب ایلیه
اول اجلدن نظام عالمك دوامنه ارادت علیه سی تعلق ایدوب عناصری اضداد ایله
تعدیل اتدی پس هر عنصر حرارت و رطوبت و برودت و یبوست كیفیتلری ایله
كندویه ضد اولان عنصرك هجوم وطغیاننی یا دفع ایدر یا ضعیف قلار مثلا اتش حرارتله
صویی وصو برودتله اتشی كندیدن منع ایدر واندن ماعدا عالم افلاكك تأثیری شدتنی
تعدیل ایچون اجسام عنصریه یه خواص طبیعیه ویردی كه انلر ایله لابس سلاح كبی قوی
اولوب تأثیر افلاكی برز دفع ایلیه اكثریا انارہ تابع ایسه ده فی الجمله مخالفت بولنه وافلاكده دخی
كواكبی كواكبه ضد ایلدی تا كه بر كوكبك شدت تأثیرنی ضدی یا بالكلیه منع ایلیه یاخود
اعتداله كتوره بوكا كوره طوفان كلی مجرد قوت طبیعتدن صادر اولمیوب واجب قدیمك ارادتی
وامریله صادر اولور ثالثا كتاب خلیقه نك بر محلنده سمانك قپولری وسدلری اچلدی وقره یه
یغمورلر یاغدی كلامنك توجیهنده قدمادن مفسرلر ظن اتدیلر كه فلك ثوابت اوزرنده میاه
حقیقی اوله وسماوات قپولری اچلوب نازل اوله ومتأخرین رأی صحیح اوزره بو محلی تفسیر
ایدوب دیدیلر كه اندہ لفظ سما هوا معناسنه در كل ما علاك فهو سماء وقپولری اچلمق
بولتلرك انفتاح وانقباضندن عبارتدر رابعا طوفان عامدن صكره بوقدر صولر نیجه اولدی
زیرا مرتفع طاغلردن نیجه مرتبه یوقاری چقمشیدی بونك جوابنده دیرلر كه صولرك بعضیسی
تو ابك متخلخل یرلرینه ومجوف غارلره كیروب نیجه سی دخی خارق عاده اجزه یه دونوب هوایه
مبدل اولدی وبو دریالراندن قالدی دیدكلری ثابت ومحقق دكلدر بحث ثانی عشر
دریالرك باقی اوصاف واخبارنده در طعم ماء بحر جمله دریالرك صویی اجیدر لكن جرمانیانك
سواحل شمالیه سنده اوقیانوس طتلی ایچلمك مرتبه سنده در اطلس مؤلفی ایدر بونك سببی
بودر كه سارماسیا طاغلرندن وافر طتلو صولر كلوب بو دكزه اقار واول سمتلردن كونش بعید
اولمغله تأثیری ضعیفدر صونك اجزاء لطیفه سنی جذب ایلمز بو كلام شمس صونك اجزاء
لطیفه سنی جذب ایدر دینلر رأیی اوزره در لكن سمت شمالده المالقیوم وقرونیوم دكزلرینك

صویی

صوبی اجی اولدوغی بو علتی منع ایدر پس سبب انجق سارماسیاطاغلرندن آقان انهار واریمش قارصولاریدرخاصهٔ بحر شیرین و بو دخی ثابتدر بحر مذکورده سفینه‌لر کتوردوکی یوك سائر دریالرده تحملندن اقل اولور زیرا اجی صوبك جوهری کثیف اولدوغندن قوی در کمیلر اندن زیاده یوك کتورر اما طتلو صوده اول قدر یوك کتورمز باتاردخی بوطتلو دریاده سیاحت اتمك آساندر اجی صودن زیرا الاجزاء لطیفه‌یی خرق ایله حرکت سهلدر اجزاء کثیفه‌یی یارمه‌ده تعب واردر و بو دریاده سفر ایدنلره زیاده استفراغ و قیٔ عارض اولور سائر دریالردن زیرا بونك امواجی سائر دکزلر امواجندن عظیمدر بعض زمانلرده قباروب اسمانه چقاروکاه چکلوب قعر زمینه اینر عمق بحار اسپانیا واتلاس اوقیانوسنك عمقنی تفتیش وامتحان حد امکاندن کچمك مرتبه سنده‌در اوچیوز دورتیوز قولاج بولس یعنی اسقاندیل ایله دبنه ایرمك اولماز و جرمانیا دکزینك عمقی اکثر یرلرده المش ذراع انجق اولور غایت درین یری یوز ذراعدن زیاده دکلدر لکن نوروجیانك بعض سواحلنده دریا بر مرتبه درین اولورکه دیبی معلوم اولماز مسافات اوقیانوس هند غربی تاریخنده مسطوردرکه اسپانیادن یوقاتان ناحیه‌سی بش بیك التیوز میلدر واسپانیادن سانلوقه لیماندن سکز کونده یااون کونده قناریا اطه‌لرینه واریلورکه بیك میلدر و یکرمی درجه عرضده‌در قناریادن اسپانیوله جزیره‌سنه اوچ بیك سکزیوز میلدر ذیر کیدلسه اوتوز کونده واریلور اندن یکی اسپانیا ایکی بیك دورتیوز میلدر و یوقاتان ناحیه‌سی بیك دورتیوز میلدر و اسپانیادن مغلیان بوغازی اون التی بیك میلدر یشل بورون قناریادن ایکی بیك میلدر و یشل بوروندن صانتاغوستین بورنی ایکی بیك میلدر قناریادن صالوب ذکراولنان ایکی بوروندن برینه دوشرلر اسپانیوله‌دن یوقاتان سکزیوز میلدر باقی مسافه‌لر لازم کلدکده طول و عرض حسابی اوزره پرکالله محللرندن اخذ اولنه

بحث ثالث عشر اوقیانوس سفرلری ذکرنده در مقدمه‌ده صاحبی ایدر اوقیانوسده متقدمین نه زماننده سفر اتمکه باشلدقلرین بیان آسان دکلدر امار یقا ارضی قوم یونانه و اربسیلوه معلوم اوادغی و تونس اهالیسی اول سمته سفر ایلدکلری محللرنده ذکر اولنور بو عصره قریب زمانلرده کرهٔ ارضك جمله‌سی کمی ایله برقاج کره دوراولنمشدر سابقا اقسام اولیهٔ ارضدن قسم اماریقا یونان وروم خلقنك قدماسنه معلوم دکل ایدی بعده بعض مرتبه معلوم ایدندیلر پلنیوس ایکنجی کتابنك التمش یدنجی بابنده کرهٔ ارضك دولاشلدوغی یاروب دیرکه سبته بورننده واقع غادس دن باشلیوب اسپانیا و غالیا کنارلرینی تفتیش ایدرك جمله غربی یوقلدیلر واوقیانوس شمالی‌نك اکثری واغوستوس قیصر زماننده کشف اولوب دونماسی جرمانیا دکزنده سیمبریا بورننه وارمش ایدی وطوکمش تاتادکزی حدودنه واصل اولمش ایدی وکیرو پلنیوس اول محلده ایدر بیوك الکسندر یعنی اسکندر یونانی فتوحاتی اوقیانوس جنوبی وشرقی کنارلرینه واصل اولوب عرب دکزینه ایردی وانده

جوليوس قيصر زماننده غرق و هلاك اولان اسپانيول كميلرينك آثاري و علايمي بولندى
و بوندن معلوم اولدى كه متقدمين اوقيانوس غربيدن محيط شرقيه سفر اتمش اولهلر
و تونس خلقي اشتهارده و قوئنده ايكن هانونام كمسه سبته بوغازنده غادس دن قالقوب افريقيا
سواحلني طولاشوب عرب دكزي حدودنه واصل اولدى و بو سفرك احوالني تحرير ايلدى
و اول عصرده هملقونام كمسه اوروپا دريالرينك كشفنه تعيين اولنمش ايدى و مزبور
پلنيوس تحرير ايدركه اودوكيسوس نام بر كمسه مصر پادشاهي لاتروس دن قچوب عرب
دكزي بوغازندن غادسه كلدى و بوندن نيچه زمان اول سليوس نام مصنف اسپانيادن
محيط شرقي ايله حبش سمتنه كتمش ادملري كوردم ديو نقل ايدر قورنليوس نام مصنف
شمال سمتندن سفر خصوصنده يازاركه سوه وپا پادشاهي بر عصرده غالياقونسولنه بر قاج
نفر اسير هندلر هبه ايلدى و بونلر هندن تجارت ايچون دريايه كيروب فورتنه انلرى
جرمانيا دكزينه كتورمشيدى لكن بو عصرده هولانديا و انكليا خلقي بو سمتلردن نيچه كره
يول ارادیلر نتيجه يذير اولمدى مقدمه سياقي بو محله كلنجه در بوندن صكره پورتقالك هند شرقي
سفرینی نقل ايدهلم سفر هند شرقي اسلاميلردن نصير و غيرى اوقيانوس غربينك
اوقيانوس شرقيه اتصالنده تردد ايدوب بعضلرى جانب شمالدن اتصال حالي مشتبه
لكن سمت جنوبدن متعين دردديلر مسعودى تنبيهده بطلميوس و غيريدن اول طرفك
اتصالني نقل ايلدى پيرى رئيس بحريه اولنده ايدر پورتقال قرالى مقدما اقطار ارضه علم
حاصل ايدوب بحريلرى كتوردى و هند احوالني سؤال ايلدى هر برى كوردكلرى يردن خبر
ويردیلر و انلره كميلر ويروب بر سمتنه كوندردى بعضيسى قره لرولايتنه واروب كيرو كلنجه
مزبور قرال انتقال ايلدى صكره كلنلر مقيد اولميوب امر مزبور مبهم قالمشيدى قرق سنه
مروروندن صكره اول سمته كيدن رئيسلرك برى ملاح پورتقاله كلوب سر كذشتنى
سويلدى و هند يولندن خبر ويروب حالا كتمك بابنده استمداد ايلدى قرال دخى
مرادى اوزره امداد ايدوب اول جانبه كوندردى رئيس مزبور بر موافق روزكار ايله
صالوب خط استوايي كچدى و اميد بورني معنا سنه قاوپونا اسپرانسه يه واروب واصل
اولدى مزبور بورني سابقا ميل بميل ارايوب طقوز ييلده بولمشلر ايدى كنارجه
هر سنه بيك ميل يركيدوب بر رعلامت نصب ايدرلر و كناردن ايرلمزلردى بورون
اوزرينه بر عمود ايله صليب قيوب بو دفعه اول علامتي واروب بولديلر محل مزبورك دريايه
اقار صولرى چوق و قره سنده منبع نيله و ارنجه شنلك يوق ارسلان يتشاغى
خالى يرلردر كنارلرده جابجا زنكيلر اولور ملكنه ماني قونقود يرلر ديو يازمشدر
لكن اطلسده اول يرلرك معمور اولمدوغى مسطوردر و خصوص مزبورى تحقيق كيمى
وظيفه سى اولمامغله پيرى رئيس معذوردر اندن كچوب جزيرهٔ قمر اوكنه واروب
يوللرى تجربه و تحقيق اتدكدن صكره كيرو پورتقاله كلديلر بوندن اقدم

يدى

یدی پاره سفینه کیدوب هنده یول بولمایوب فورتنه ده التیسی غرق اولوب بری کلمشیدی
صکره بو بابده دقت واهتمام ایله یوللری ضبط وتعیین ایتدیلر وغربدن کیدوب
شرقدن کلدیلر ملاقایه ومقدشویه وانتلیایه مستولی اولوب من بعد سفری مقرر قلدیلر
اول بهارده اسپانیادن چیقوب یدیبیوز میل باطی ولودوسه کیدوب مادره نام جزیره یه واردیلر
انده صولانوب بیك ایکیوز میل دخی قبله اوزرینه کیدوب یشل بورون سچلدوکی محلدن
دوزتیوز میل باطی یه سکز جزیره واردر آکا واروب صولانورلر وایکیوز میل دخی لودوسه
کیدوب بقاملق معناسنه تره برازیل نام کنارلره وارورلر اندن انکنه صالوب کاه لودوسه
کاه قبله یه یوروب خط استوادن جنوبه اللی بش درجه عرضه وارنجه کیدرلر اندن اوته
روزکار وفورتنه قوی در کیدلمز بعده دونوب ایکی میل شرقه طوغری کیدرلر حبش
یقاسی صوله کلدکده ارتفاع الوب شماله دونورلر التی بیك میل دخی کیدوب هنده وارورلر خط
استوا التی یکرمیبجه دریا خوفندن امن یوقدر ومقدشو یه اوغرایوب باب مندب اوکندن
بحرلرو بو مرتبه طولاشمغه سبب زیرا مقدما بادغربی ایله پورتقالدن هنده کیدنلر کاه
قره لر کنارینه دوشوب حرارتدن روزکار منقطع اولمغله انده قالوب چوق زحمت چکدیلر
وشدت حردن اکثر کمی خلقی قرلدی زیرا بوزکون اصلا روزکار اسمیوب کیجه کیروچه
یغاردی وکردباد چوق اولوب یلکنلری پاره لردی وکاه بادشرقی قارشیلیوب جانب غربه
دوندررردی اول اجلدن انکین یولنی بولوب سلامتله کیدر اولدیلر ودنشده شرقی ایله
کلوب متصل حبش کنارنده یوررلردی بو منوال اوزره پورتقالدن هنده طوغری یولیله
اون دورت بیك میلدر وکاهی جانب جنوبه کیدوب ارض ذهب کنارلرینه دوشرلر حتی
پورتقال کمیسی مخالف روزکار ایله بحر چینك جنوبنه کیدوب یکرمی بش کونده
برکانه واردی وکوردوکی عجایباتی نقل ایلدی شکه محلنده بیان اولنور پیری کلامنك مآلی
تمام اولدی تذییل هند غربی مورخی ایدر اوایل قرن عاشردن بری پورتقال کمیلری
غربدن محیط شرقی یه سفر ایدوب اکثر سواحل سند وهنده واردیلر حسن اتفاق
ولطف تدبیر ایله اول ولایتلرك بندرلرینی الوب مستولی اولدیلر اکر بر زمان دخی بونلره
ارخاء عنان اولنسه بحر قلزمه یول بولوب سواحل حجاز ویمنی الورلر فقیر ایدر پورتقال
وفلمنك کمیلری نیچه زماندر بحر قلزمه داخل وسواحل یمن وحجازه واصل اولوب
اول سمتلرده کزرلر وفرصت بولدقجه تجار کمیلرینی الوب اول یوللری کسرلر لکن
بندر جده ده قلعه بنا ومحافظلر قونمغله طشره چقوب فساده اقدام ایده مزلر وکمیلرینی قیوب
برایکی میل قره جانبنه کیده مزلر اما دریاده فساد وخسارتلری مقرر وقره ده
اولان اعدادن انلرك ضرری اکثردر بیك اوتوز التی تاریخنده فلاندرا بورتونلری
هنددن کلن تجار کمیلرینی الوب التی کره یوز بیك غروش ضرر ایلدکلرینی یمن
والیسی حیدر پاشا عرض واهالی یمن محضر ایلدیلر صکره یدی بورتن هنددن

يمن سمتنه كلن بازركانلرك اون دورت پارچه كميلرينى باصوب الديلر ماللرينى غارت واصحابنى
اسير اتدكدن صكره مخا اسكله سنه كلوب انكليز كميلرى ايله لنكر انداز اولديلر ونيچه
بونك امثاللى هر سال وقوعه كلمه دن خالى دكلدر لكن دفعنه مجال يوقدر وبنده مورخ
مزبور ايدر امر غريبدر كه بربوللك طائفۀ پرنكبت بو وجهله قوى همت اولوب غربدن
شرقه كيدوب اوشدايدر وزكار وبليات بحاره تحمل ايدرلر ديار روم انلره نسبت نصف طريقده
واقع ايكن اول ديارك فتحنه قصد اولنميه ونواحئ مزبوره نك تسخيرينه سلاطين
عثمانيه دن طالب بولنميه مع ذلك اول طرفه سير و گذار منافع بيشمارى مشتمل اولوب
اسباب رغبت حد و عددن بيروندر اكر ديار مصريه ده سويسدن دونما ترتيب
اولنوب عسكر كوندرلسه بر امير صاحب تدبير ازمدتده اول بلادى ضبط وتسخير ايدردى
وكفار اول اقطاردن مطرود اولوردى فقير ايدر مقدما ملوك گجرات دن بهادرشاه مرحوم
سلطان سليمان خانه شكايتنامه كوندروب استمداد اتمكله سويسده دونما ترتيب اولنوب
مصر بكلربكيسى سليمان پاشا طقوز يوز قرق حدودنده اول سمته كوندرلمش ايدى اتوزدن
زياده قدرغه ايله واروب بيهوده تعبدن غيرى سفرى نتيجه پذير اولميوب كيرو كلدى
وطقوز يوز اللى طقوزده بحريه صاحبى پيرى رئيس قپودان نصب اولنوب يكرمى بش
قطعه قدرغه ايله اول سمتلره تكرار كوندرلمش ايدى هرمز بوغازنده يتمش قدر كفار كميسنه
مصادف اولوب جنك اتدى وغالب كلوب كفارى حصارلرينه قاچردى برمدت محاصره دن
صكره بصره يه واروب واليسى اولان قباد پاشادن استمداد ايلدى دونما خلقينك
تعديسى پاشا ايله برودته سبب اولوب سوء قصد مقرر اولدقده رئيس مزبور اوچ قدرغه ايله
سويسه فرار ايلدى كفاردن مال الوب خيانت و بصره يى غارت اتمشدر ديو قباد پاشا
عرض اتمكله قتلنه حكم وارد اولوب ديوان مصرده بوينى اورلدى طقوز يوز التمش بر تاريخنده
مرحوم سلطان سليمان خان نخجوان سفرينه كيدركن بصره ده قلان قدرغه لرى سويسه
ايصال ايچون سيدى على زاده يى قپودان نصب ايدوب قره دن كوندرمش ايدى
مزبوردخى واروب اول كميلرى قالدروب كيدركن هرمز بوغازنده كفار كميلرينه راست
كلوب محكم جنك اتدى وايريلوب يولنه كيدى ناكاه بر مخالف روزكار چقوب كميلرى
پراكنده ايلدى اوچ پارچه سنى كفار الوب التيسى ايله بندر صورت ليماننه دوشدى
كفار ليمان اغزنى الوب دورت آى محاصره ايلدى بالآخره دريادن كتمكه مجال اولميوب
قپودان مزبور كميلرى بوزدى طوپلرى قلعه يه قويوب كندى قره دن كلدى
كندى واول سفرده كوردوكى شدايد ومحنتى يازوب بر كتاب اتدى وباشه سيدى
على حاللرى كلمك ضرب مثل اندن قالدى پس مورخ مزبورك ترغيب اتديكى امور
بو دولت عليه نك قوتى زماننده تجربه اولنوب كورلدى تكرار تجربه ندامته مؤدى اولمق
مقرردر عصرمزده ظهور ايدن كريد سفرلرى بو ماده ده شاهد يتر كتاب مزبور بين الناس
مرغوب

مرغوب ومشهور اولمغله جا بجا انده مذكور اولان جوابله تعرض اولنمق لابأس وبو بابده
لسان قلم معذوردر ذكر اولنان سفرلردن غيرى هند غربي يه قولونك سفرى ودنيايي دور
ايدن مغليانك سفرى وقطب شمالى التنه كيدنلرك سفرى صحيفه لرى ذيلنده ايراد
اولنوربو مقامده بوقدرايله اكتفا اولنه **بحث رابع عشر مواسم اسفار بحار ومحذورات**
بياننده دركرچه بو بحثلرك جغرافيايه مساسى قليل وهيدروغرافيا يعنى فن دريا
مباحثندن اولمغله بوفن ده داخلدرلر لكن بوفصل بتمامه دريايه مخصوص اولمغله تتميم فوائد
ايچون دريا احوالنك اكثرى اجمال اوزره نقل اختيار اولندى اولا محيط شرقى ده كزن
اهل هندك اصطلاحنده بهار رومده مد ومصرده اردب ديدكلريدر هنددن بهار كميلرى
كلدى ديمك يوكلى كميلر ديمكدر ادويه تجار معناسنه دكلدر پس دريا ده سفر ايدن كندوكى
يولى وطريقلر مواسمن وكميلرك بهارين وهر كمينك يوكينه كوره يوريمه سن وآلات واسبابى
علمن ومد وجزر احوالين واوقاتن بيله مثلا هر آيك اولندن نصفنه دك جزر يومافيوما زياده
اولور نصفندن اخرينه دك مد زياده اولور حتى هندده كوجرات توابعندن شط سرت
وبروج وكنبايه ده اولان موسم كميلرينه آيك اخرى اولمينجه اول بوغازلردن چيقوب سفر
ايتمك آل ويرمز وبونده مد برمرتبه قوى اولوركه محكم روزكاره مقابل كمى دمراوزرنده ايكن
سوركتورور وبحرده مسافه ايكى نوعدر برى حسابى وبرى مجرب يعنى تجربه مشى ايله
معلوم اولور ثانى وقوع اختلاف مقرردر نيچه اموردن مثلا قوت وضعف ريح وتفاوت سير
سفينه يا يوكك ثقلى وخفتندن ويا كمينك سريع وبطى حركتندن يا مد وجزردن يا دريا
غايت شور اولمدن زيرا شوره دريا ده سفينه بطئ الحركه در مثلا قره دكزده سفينه نك سيرى
اق دكزدن زياده اولور زيرا اق دكز قره دكزدن نيچه مرتبه شوره در وبحر هند واوقيانوس
غربي ده اق دكزدن نقصان اوزره اولور بونك تحقيقى وعلتى بيان اولندى بو سببلردن تجربه
ضعيف حساب قوى در واصول رياح دخى معلوم اوله ريح ايسه هواى متحركدر زيرا مروحه
ايله هوايى تحريكدن ريح حادث اولور هر بار تموج وحركت شديد اولدقچه ريح قوى اولور
وبونك تولدى اسبابنك برى بردر زيرا قاردن اسن روزكارلر جميعا كيجه دن ابتدا ايدر
ودريادن اولان اكثر كوندز اسر كيجه ساكن اولور زيرا قارلر كيجه بارد ودريالر در بهارده
امر بر عكس اولور اول اجلدن كه انعكاس شعاع ايله تراب كوندز حار اولور خصوصا
قومسال يرلرك كيجه برودتى ارض جبليه دن اقوى در وبغمورلى يرك برودتى يغمورسز
يردن زياده اولور وتولد رياح دخى اكا كوره در وهواده سحاب اولسه اكثر انده ريح موجوددر
خصوصا كه حركت اوزره اوله اصول رياح عرب قتنده دورتدر شمال جنوب دبور قبول
بونلرك مابيننه نكبا ديرلر اما هند درياسنده سفر ايدنلر بونلرى كواكب اسميله تسميه
ايدرلر نتكه سابقا ذكر اولندى واول رياح ايچون بحر مسلوكده حدلر تعيين اولنمشدر اول
وسط ونهايت كه انلره مواسم ديرلر سفر اولنجق وقتلر معناسنه جمهور اول وقتلرك ابتدا

وانتهاسنی نو روز یزدجردی ایله تعیین ایدرلردی لکن انك کبیسه سی اولمغله صکره نوروز جلالی حسابی ایله عمل ایدر اولدیلر وهر عددکه فی اولسه مثلا فی اون نوروز دینلسه یردن اونه وارنجه در ابتداسی انك ایچنده دیمکدر اما مجرد اون بش نوروز دینلسه انجق اول کون مراد اولنور وموسم دخی ایکی نوعدر زیرا اق دکزده واسع یرلرده سکز روزکار اسراون التی دخی استعمال اولنور اما بحر محیط واسع اولمغله انجق ایکی روزکار اسر التی ای شرقی التی ای غربی غربی یه بحریلر ریح کوس وشرقی یه ریح ازیب وصبا دخی دیرلر

نوع اول ایکی قسمدر نوع اولدن قسم اول که اکا رأس الریح وموسم ازتونی دیرلر بونلردر اولا کوجرات وکنکن ومنیباره موسم عدن نوروزك اوچیوز التمشنده یعنی کلجك نوروزدن بش کون مقدم اولور اکر ریح ازیب ساکن اولورسه زیرا عدن منبع ریح ازیبدر حتی بعض اوقاتده نوروزك اوتوز بشنه قریب انجق ساکن اولور نوروزك اون بشنده چیقوب قرق بشی اولنجه شحره وارلسه کوجراته وکنکنه سفر اولنور اما منیباره اولماز زیرا انده مطر وخطر زیاده در وموسم شحر اعلاسی اون بش نوروز وکنکنه بش نوروز ومنیباره اوچیوز التمش نوروزدر وموسم ظفار اوچیوز اوتوز نوروزدر وظفار منبع ریح غربی اولمغله اول وقتده جمیعی هنده سفر جائزدر وموسم سواحل بجراته یکرمی بش نوروزده ومشقاصه وشحره وعدنه اوتوز بش نوروزده در مواسم اسفار تحت الریحدن مراد هند وچینك شرقیلری طرفیدرکه ریح صبا اول جانبدن اسمکله انك تحتی دیمکدر مثلا ملاقه وسمطره وتناصره وبنکاله ومرطبانه وجمیع بنادر هند وچینه موسم بجرات اوچیوز التمش نوروزدر وموسم اعلاسی اون بش نوروزدر وموسم کنکن نوروزك بشی یاخود اولی در قرق بشنه دك وموسم اعلاسی یکرمی بش یا اون بشی درموسم منیبار نوروزك یکرمی بشی در واول یرلره موسم شحر نوروزك اوچیوز قرقنجی کونیدر فرنکه وارنجه آولامه روزکارله کیدرلر انده ریح غربی موجوددر وموسم فرتك وظفار دخی بو منوال اوزره در وموسم مسکت اوچیوز التمش نوروزده در وشحر ومشقاصه موسم زیلع وعدن وبربرینك اعلاسی نوروزك سکسن بشنده اولور صکره خیر یوقدر وهرمزه موسم عدن نوروزك اللی بش والتمش بشنده جائزدر صکره خیر یوقدر قسم ثانی که اخر کوسدر اولا منیبار وکنکن وبجرات وهرمزه موسم بندر جده وسواکن نوروزك یوز قرق بشنده اولور وموسم زیلع وبربری نوروزك یوز اللی بشنده در موسم عدنی دخی اولدر بش کون قدر صکره دخی اولور وموسم شحر نوروزك یوز التمش بشنده در وموسم مشقاص وظفار یوز التمش التیسنده در وهرمزه موسم فرتك وعدن نوروزك یوز اللی بشنده در وذکر اولنان یرلره موسم قلهات ومسکت یوز التمش التی نوروزده اولور ونوروزك قرق بشنه واللی بشنه دك جمیع بنادر هنده سفر جائزدر مواسم اسفار تحت الریح اول وقتده برعربدن وبنادر هنددن چینه وجزایرینه سفر اولنور اولا ملاقا وسمطره وتناصره ومرتبان وبنکاله وسائر بندر چینه موسم عدن وشحر ومشقاص یوز قرق

بش

بش نوروزده در وموسم كنكن يوز يمشنده در وموسم منيبار يوز سكسن بش نوروزده در
وهرمزه موسم سواحلى يوز التمش بش نوروزده دروذنب جزيره لرينه موسم مقدشى
وسواحلى يوز سكسن بش نوروزده در وبرعربه يوز طقسان نوروزده درمواسم نوع ثانى كه ريح
شرقى دراولا جمله جزايرو بنادر برعربه مواسم بجرات نوروزك ايكيوزبشندن بشنه يااونه در
ومسكت وقلهات وهرمزه يكرمى بش نوروزه دك جائز صكره خير يوقدر موسم هندك
احسنى نوروزك اوچيوزاوتوزندن اوچيوزقرقنه دك اولورزيرا اول زمانده طوفان يوقدر موسم
كنكن نوروزك ايكيوزاون بشندن كلجك نوروزك بشنه دكدر صكره خير يوقدر اما
هرمزه اون بش نوروزه دك جائزدر موسم هرمز نوروزك ايكيوزبشندن اوچيواوتوزينه دكدر
كناردن كيدبلورسه امادريادن اوچيوزاوتوزدن اوچيوزالتمش بشه دك جائزدر وسواحله
موسم بجرات اول ريح ازيبدن كه نوروزك ايكيوزبشيدر اوچيوز يكرميسنه دكدر صكره خير
يوقدر مواسم تحت الريح عدنه ومكه يه وهرمزه وبرعرب وقرينه موسم بنكاله نوروزك ايكيوز
سكسنندن اوچيوزاونه واربجه دراما جزيرهٔ سيلانه اوچيوز اوتوز نوروزه دكدر موسم
ملاقه ومرطبان بوذكراولنان يرلره نوروزك ايكيوز سكسنندن اوچيوزاوتوزينه دكدر
موسم سمطره ايكيوزالتمش نوروزدن اوچيوزيكرميسنه وبنكاله يه نوروزك اوچيوزاوتوزندن
كلجك نوروزك اون بشينه دكدر صكره خير يوقدر موسم جزرذنب نوروزك ايكيوز قرقندن
اوچيوزاللى يسنه دكدراما بجراته وكنكنه التمشه وارور موسم دبول سند نوروزك ايكيوز
قرقندن اوچيوزاوتوزينه دكدر صكره خير يوقدر جزيرة القمره دخى اوبله در موسم كنيوا
سفاله يه نوروزك ايكيوزقرقندن ايكيوز طقسانينه دكدر اما سفاله دن كلوايه نوروزك
يكرمى بشندن اللى بشنه دك كيدبلور تنبيه بوعلم بحرك اصلى مجربات ومعقولاتدر
اماطريق ومواسم محض تجربه دن حاصل اولمشدر تصور احوال كواكب وقواعد حسابيه
صرف عقلى اولوب قياسات ومسافات ايكيسندن مركبدر وهرمكانك علمى اول ير
خلقندن معلوم ايدنمك اخردن اخذكبى دكلدر اما آخركه اهل تجربه اوله اول اولى دراكر
صاحب مكانك معرفتى آزاولورسه محققدن اخذ متعين اولور محذورات وبودرياده سفر
ايدنلو ياننده اون محذور ثابتدر انى دخى ضبط ايدرلر مثلا ازمنه وامكنهٔ مخصوصه ده مخصوص
سمتلو كورنمك كبى وبحر احمرده كيدركن نوم ده غفلت وقرب كناردن غفلت كبى وجميع
سفرده خصوصا روزكار قوى اولدقده الات سفينه يوقلمدن غفلت كبى وكيجه وبولتلى
وبغمورلى زمانده بلكنى كوچك ايلمه دن ولطفله طوتمه دن غفلت كبى ودائرهٔ نجم الزوج دن
غفلت كبى دائرهٔ نجم الزوج كه هند يلواكا كوكب جوكى ومنجمان شرق شكريلدزى ديرلر بر
كوكب موهوم ومتخيلدر ايام شهور تورك كه شمسله قمرك اجتماعى وقتندندر غربى دن كاه بر
كون كاه ايكى كون مقدم اولور برنده اون برنده يكرمى برنده جانب مشرقده واوچ ايكيسنده
شرق وجنوب ميانده اوچ اوچده جنوبده اوچ دورتده لدوسده اوچ بشده مغربده اوچ

التی ده قره یلده اوچ یدیلده شمالده اوچ سکزده پویرازده اوچ طقوزده تحت الافق اوچ اونده
فوق الافق اولورلر اول کون بحر یلر اول اولدوغی طرفه سفر ایتمزلر ما بینلرنده غایت مشهور
ومعتبردر رجال الغیب دائره سی کبی اندن غیری ایام سنه نحسلرنده وقمر عقربده ایکن
وطریقهٔ محترقه ده ایکن یعنی قمر میزانك اون طقوزندن عقربك دوردینه وارنجه سفری
بردن وبعضلر بحردن دخی منع ایدرلر اما سفر بحر مبارکدر دیو منجمان عرب تقویملرنده
مسطوردر وساعات ایامی دخی کوزدوب ساعت شمس وزحل ومریخده سفر ایتمزلر ساعت
مشتری وزهره وعطارد وقمرده سفر ایدرلر بعده محیط شرقیده طوفانك تجربه بشدر
طوفان داماني هندده یوزیتمش بش نوروزده اولورکه اول اول مطرفیل در طوفان احیمر ارض
احقافده نواحیٔ مدرکه دن شحره دك وکاه عدنه دك کلور اولی ایکیوز اون بش نوروزدن
ابتدا ایدر مقدم ومؤخر دخی اولور ومطلع عقربدن کلور طوفان اربعینی بحر هرمزده ایکیوز
سکسن نوروزده اولور طوفان بنات کدر یح شتادیمکله معروفدر یلدزایله قره یل اورته سندن
کلورکه مغیب بنات در مصیره دن عدن قرینه دك یعنی جمیع بوعربه دك اولور ابتداسی
نوروزك ایکیوز سکسنندن در اوچیوزنده تمام اولور طوفان تسعینی ارض هندده ودریاده
ابتداسی نوروزك اوچیوز اون ویکرمیسنده دروکاردن کلور بو طوفان ارض احقافده دخی
اولور ونوروزك اللی بشنده تحت الریحده یعنی چینده دخی اولور بو جمله دن اقوی در تمه بحریلر
میاننده مشهوردرکه فجر ثانیده طلوع ایدن کواکبدن هریلدزکه عظیم اوله طلوعی زماننده
اول ارضده واقع اولان روزکار قوی اولور روم بحریلری قتنده مشهور فورتنه لرك اولی که
عربی ای باشنه مصادف اوله اول شدت اوزره اولور واکثر فورتنه لرك شدتی تجربه ایله
ثابتدرکه یکرمی دورت ساعتدن زیاده اولمیوب کاه ساکن وکاه متبدل اولور ودخی تجربه
اولنمشدرکه قمر ریح برجنده اولسه اول کون عظیم فورتنه ایدر مائی برجه واردقده یغمور یغار
ترابی برجده هوا معتدل وساکن اولور ناری ده لطیف هوا ایدر وکون طوغوسی وپویراز
وشمـــال وقره یل ایله اولان فورتنه لرك اولندن وباطی ولدوس وجنوب ایله اولنلرك
صوکندن احتراز ایدرلر زیرا شدت اوزره دروبریلدز طلوعنده دریایه سفر ایتمیوب غروبنه
توقف ایدرلر وروزکار دوراینسه لدوسدن قبله یه ترتیب اوزره کیدرو پویرازدن شماله وقره یله
دورایدر وقیش کیجه لرینك اچقلغنه اعتماد وبازکوننك بولوطندن خوف ایتمزلر و پوروننسه
یعنی ماتم زماننده غروبده افق غربی حمرت اوزره اولسه ایرته سی روزکار قوی اولوروکورفز
روزکارلری ماتم ایامنده نصف نهاردن صکره انبات ایدر یعنی ایچری آلوروبعض زمانده بولت
روزکارك خلافنه حرکت ایدر روشدتندن کیرو کیدر وروزکاره خلل کلمز اول اجلدن بولت
یلکنه کیرمز دیرلر محیط وبحریه نك مآلی بو مقامده تمام اولدی دخی تفصیل مراد
ایدن اصلنه مراجعت ایلیه بحث خامس عشر دریانك مدحنده آخر مباحثده
صاحب اطلس ایدر منافع بحر بیشماردر خصوصا بو عنصرك طبیعتی باقی عناصر طبایعدن

صنعتده

صنعتنده زیاده مهارت صاحبی در زیرا ارض و هواده اولان حیوانات امثالن جمله تولید و تربیه
اتدکلدن صکره انده نیجه حیوانات عجیبه و غریبه اصنافی دخی تکون ایدرکه باقی عنصرلرده
اول انواعك امثـالی تکون اتمز انواع مفردات حیوانات بریه دن غیری هیئت ترکیبیه یه دخی
تقلید ایدوب اتلو شخصه سوار بحری ایله وصنف بشره بنات بحر و راهب بحری ایله تنظیر
اتمشدر و بو جمله اختلاف اشخاص واصنافی سمك انواعنده کسترمشدر و نباتاتنه دخی
تمثیل قصد ایدوب مرجان کبی نبات جوهری انبات وعنبر ولؤلؤ وسایر جواهر تربیه سی
ایله مهارتن اثبات ایدر بو جمله کمال قدرت صـانع حکیمه دلیل واسباب عادیه اعتبارینه
سببلدر دریا خصوصنده کلام انجامه ایردی من بعد موضع فن اولان مباحث ارضیه شروع
اولنه فصل ۳ در اقسام اجمالیهٔ ارض اطلسده ایدر قدما کرهٔ ارضی کاه ایکی قسمه وکاه اوچ
قسمه تقسیم ایدوب یکی دنیا ظهورندن اول بو اوچ قسم اعتباری اشتهارده ایدی یکی دنیا
ظهورندن صکره متأخرین اول اقلیمی قسم رابع قلدیلر میرقاتور کرهٔ ارضی اولا اوچ قسمه
تقسیم اتدی بری ربع مسکون بری اماریقا یعنی هند غربی بری ماجلانیقا یعنی ارض
جنوبیه امابز کرهٔ ارضی بش قسم قلدق اول اوروپا ثانی آسیا ثالث افریقا رابع اماریقا
خامس ماجلانیقا اما بو کتابده ذکر اولنان بش قسمه پولوس ارتیقوس دیدکلری قطب
شمالی تحتنده عرض تسعینی ارضی دخی الحاق ایدوب التی قسم قلدق و بونلری بر فصلده
بیان ایدرز بعده صاحب مقدمه ایدر کرهٔ ارضك جمله سی اوقیانوس تقسیم اتدیکی اوچ
قسمه منقسم اولور وانلر میرقاتور ذکر اتدیکی اقسامدر اولا ربع مسکون که بزم مسکنمز واکثری
قدیمدن معلوممزدر اوقیانوسك نه مقوله اقسامیله محدود اولدوغی فصل بحرده بیان
اولنمش ایدی اعادیه حاجت یوقدر و بو قسم دخی هر عصرده اوچ قسمه تقسیم اولنه کلمشدر
انلر اوروپا آسیا افریقا قسملریدر و بو تقسیم نوح اولادی زماندن بری معتبر در ظن اولنور
ودیرلرکه سام آسیاده حام افریقاده یافث اوروپاده ساکن ایدی نهایت بو اقسام ثلثه حدودی
مرور دهور ایله ظهور رایدن طوایفه نسبت تبدیل وتغییر اولنوب جغرافیا اصحابی کندیلرك
مرادی اوزره حدود مختلفه ایله تحدید و تقسیم ایلدیلر دنیـانك اورته عصرلرنده کلن
مصنفلرك بعضی ربع مسکونی ایکی قسم قلوب آسیا و اوروپایه حصر ایلدیلر افریقایی
اوروپادن طوتدیلر و ظن اتدیلرکه اوقیانوس سبته بوغازندن طاغلری یاروب شامه
طوغری هجوم اتمکله افریقیا اوروپادن آیریله و بعضلری افریقیایی آسیادن عد اتدیلر
واخر مصنفلر دورت قسم ایدوب اوروپا واسیا وازیتوس وافریقـایه منقسم قلدیلر
بو تقسیملر حدودی ایله اسکی مصنفلرك کتابلرنده تفصیل اوزره تحریر اولنمشدر بونده دخی
هر برینك حدودی واقع اولان اختلافات ایله اجمالا بیان اولنور ان شاالله تعالی فصل ۴ در
قسم اروپا اولا بو قسمك اسمنی بعده حدودنی بعده اقسامنی بیان ایده لم وجه تسمیه قسم مزبور
اوروپا اسمی ایله تسمیه وجهنده اختلاف اولندی هرودوتوس نام مورخ قدیم وجه تسمیه

معلوم دكلدر ديدى بعضلر زيدورش نام مورخدن نقل ايلدى كه سلفده سواحل شام
و مغربه مالك اولوب صور شهرنى دارملك ايدن آجنور نام پادشاهك آوروپا نام
بر جميله دخترى وار ايدى زعملرنجه چوپيتر نام معبودى اكا تعشق ايدوب اوكوز صورتنه
كيردى وقزى صيدادن قبرسه ياخود كريده بحرمكله بو قسم اول قز اسميله تسميه اولندى
وآخر روايتلرده بر كمسه قزى سرقه ايدوب اوكوز هيئتنده بر كمى يه قويه كتورن ياخود اوكوز
صورتى اول كمينك قچنده تصوير اولنمش اوله ياخود تاوروس يعنى اوكوز نام كريدلى بر شخص
صورده مستولى اولوب خلقى ايله اول قزى اسير ايدوب اوروپايه كتوردوكى باعث تسميه اوله
ياخود بر زمان سنجاغنده اوكوز صورتى نقش اولنمش اوروپا نام بر عسكر كلوب بو اقليمه
مستولى اولمغله انلردن تسميه اولنه ياخود بو اقليمك لطافت وطراوتى اول قزك جمالنه تشبيه
ايدوب اوروپا ديه لر ياخود اوروپا بوديارلره مالك اولان عظيم الشان پادشاه اسمى اوله اقليم
انك اسميله اشتهار بوله زيرا اوروب نام كمسنه بو يرلره حكم ايلديكى تواريخ قديمه ده مسطوردر
والفظ مزبور يونانى دردينلرى بكان نام مورخ رد ايدوب يوناندن اول بو يرلرده ساكن اولان سيميو
نام قوم لقبى ايله تسميه اولندى لغتلرنده اورايوروب كثرت ناس معناسنه اولوب معناى
تركيب خلقى چوق ايويرا لوردى بو عصرده اكا روم وفرنكستان ديرلر حدود اوروپا
بطلميوس وقدماء مورخين بو اقليمى دوردنجى اقليمده اون برنجى مداردن يدنجى اقليم اخرنده
يكرمى برنجى مداره وارنجه اوتوز التى عرضدن اللى دورت عرضنه دك واون يدى طولدن
التمش دورده منتهى اولنجه تحديد ايلدى لكن صكره يتمش ايكى عرضنه وارنجه معمورلى
كشف اولنمغله عرض مزبور اول جانبده حد اولمق لازم كلدى وطولى اكر اسپانيانك تسا
ونسا بورنندن تن صوينه وارنجه اعتبار اولنورسه اون يدى درجه طولدن يتمش بر درجه
طوله منتهى اولور اما جهات اربعه ده حدودى تفصيل اوزره بيان اولندقده ديشلر كه حد
جنوبيسى سبته بوغازندن سچيليا اطه سنك اودى سيا نام جنوبى بورنندن ومورة اطه سنك
مانيا بورنى درحد شماليسى يتمش بر بچوق درجه ده اخر عمارت اولان واردهوس بورنى در
حد غربيسى بحر اوقيانوس ايله محدود اولوب شمال جانبنى دخى مزبور بحر احاطه ايدر حد
شرقيسنده اختلاف اولنوب جمهور اهل فن قتنده تن صوينى ديدكلرى تانايس ارماغنك
منبعندن بحر شماله چكلن خط مفروض در لكن بعضلر بو حد مفروض درمتعين دكلدر ديديلر
افلاطون وارسطو و يونلرك اتباعى نهر اتل ديدكلرى فازپس ارماغى ايله قره دكز و شروان
دكزى اراسنده اولان يرلرى حد فاصل طوتديلر اوراهام اورتليو آق دكز وقره دكز و ازاق دكزى
وتن صويى ومنبعندن شماله چكلن خطى تعيين اتدى صاحب اطلس ايدر بطلميوس تعيين
اتديكى منبعدن شماله چقان خطى بز معتبر طتوب ديرزكه ازاق دكزندن تامان
بوغازندن وقره دكزدن استانبول بوغازندن واق دكز بوغازندن واطه لر اراسندن
افريقايه منتهى اولان مواضع حد فاصل درامامقدمه صاحبى ايدر تن ارماغى حد در

ديلر

دیتلر بونک باشنی اوقیانوس شمالی قربنده ریغه طاغلرنده تعیین ایدیلر بوننده خطا واردر
وایکی دکز اراسنده اولان قره یی حد طوطنلر زعم ایدیکه قاسپیوم دکزی یعنی بحر شروان
اوقیانوس شمالیسیله متصل اوله بو غیر واقعدر بهرحال جانب شمالده اوبیوس ارماغی اغزینه
ممتده اولان سواحل اوروپانک برقسمی اولان سارماسیایه منسوب ایکن حددن خارج
قلور پس افرادی جامع برحد حقیقی تعیین ایدوب دیمک کرکدرکه آق دکز وقره دکز وازاق
دکزی بوغازلرندن تن ارماغنه برخط چکله وصویک اقندیسنه یوقاری ایکی نهرک بری برینه
قریب اولدوغی یرده اوبیوس ارماغی اوزرندن اوقیانوسه وارنجه چکلن خط حد فاصل اولور
مسافه اوروپانک شرقدن غربه امتدادی اسپانیانک وینسن بورنندن اوبیوس ارماغی
اغزینه دک جرمانیا میلی ایله تقریبا طقوز یوز میلدر واعرض مواضعی موره ده ماتیا بورنندن
نورت کنت دیمکله معروف اسقندیا بورننه وارنجه میل مزبور ایله بشیوز اللی میلدر
تقسیم بو اقالیم سلفده ولایات مختلفه یه تقسیم اولنمش ایدیکه انلرک اسامیسی حالا مشهوردر
وبونلردر اسپانیا غالیا جرمانیا وینڈلیسیا رسیا ایتالیا نوریقوم پانونیا
ایلیریقوم اپیروس غرسیا ماسه‌دونیا تراسیا مزیا داسیا سارماسیا
واوقیانوسک بیوک اطه‌لرندن بوتانیا که انکلیادر هیبرنیا تولهکه اسلاندیادر فرسلاندیا
وبیچ ادکز اطه‌لرندن ایکی بالیارس که میورقا مینورقادر سجلیا ساردینیا قورسقا
مالتا کرتا اوبه یا یعنی اغریبوز وآخر خرده جزیره‌لر وحالا وافر سلطنت
وحکومته تقسیم اولنور انلرک معتبرلری بونلردر اسپانیا غالیا یعنی فرانسا انکلیا
انکلیس در سقوسنیا انکلیسده بر سلطنتدر هیبرنیا نوروجیا سودیا دانیا
جرمانیا که حالا روما سلطنتیدر پولونیا یعنی له بوهمیا یعنی چه هونغاریا یعنی ماجر
واسقلاونیا یعنی ارنود قورواسیا یعنی خروات دالماسیا یعنی بوسنه سرویا یعنی سرف
بلغاریا یعنی روم ایلی ترانسلوانیا یعنی اردل کوچک تاتاریا یعنی قریم یاخود پره قوب
وناپولی وسجلیا وبونده برباش دوقالق واردر اوستوریا واوج بیوک دوقالق موسقوویا ولیتوانیا
وتوسیا بو ذکر اولنان اقسام اطلسده ومقدمه ده مذکور وارباب فن بیننده مشهور اولاندر
اما زومانیادن هونغاریایه وارنجه فتوحات اسلامیه دن صکره اعتبار اولنان مملکتلر
وحکومتلر محلی کلدکده ذکر وبیان اولنور انشاالله تعالی تشبیه استرابو نام مورخ
اوروپا شکلنی برآورته تشبیه ایدوب دیدی که باشی اسپانیا بوینی فرانسا کوده سی
جرمانیا صاغ الی ایتالیا صول الی دانیا وسودیا وقویروغی رومانیادر بعض اسلامیان
کتابلرنده ربع مسکون برطیره تشبیه اولنوب متقدمین قویروغی اسپانیادر
دیدیلر وصکره کثرت عمارتنه نظر ایدوب طیری طاوسدر دیمکله توجیه اتدیلر
لکن ربع مسکونی طیره تشبیه غایت بعید وغیر وجیه بی معنی تشبیه‌در توصیف ومدح
اطلس طاجی ایدراوروپا دیارلرینک هواسی خوب ولطیف اولمغله اکثر خلقی زنده وتن درست

درست اولور کرچه بو قسم سائر اقسامك اصغریدر لکن کثرت عمارت وآب وهواسنك
اعتدال ولطافت ومحصولنك وفرت ومأکولنك لذت ومسکنلرنده زینت وبهجت وخلقنك
حسن وصنعتنك مهارت جهتندن سائر اقسامك احسنی واکبریدر دیو پلینوس تحقیق
ایلمشدر فی الحقیقه باقی اقسام وسعتی ایله بو دکلو معمور وابادان دکلدر کرچه بونك دخی
اکثری عرضندن اوته شدتِ بردن خرابه یرلر واردر لکن اکثر یری صوق عمارت ومحل
حراثت وزراعتدر اول سلفك خرابه ظن اولنان مواضعده دخی یر وشهرلر وقلعه‌لر اولوب
بالکلیه خالی قالمامشدر وبونك اشجار ونباتاتی وانواع متاع ومحصولاتی قیاسه کلمز مصنف
بو مقامده بونی اقامتِ مجبور امداحی یوزدی بومبالغه‌یه باشلیوب دیمشدر ماقدونیا اسکندر
کبی بر ارا اظهار ایلدی ایتالیا اول افرینش دن بری اشرف رومیانی تربیه اتمشدر وحالا
رومك سلطنت عظمی سی محلی وقوة قاهره اصحابی حارث ممالك مهیب وشجیع دلاورلر
مأواسیدر فقیر ایدر بو وصف دولت علیهٔ عثمانیه‌یه صادق وانلرك ملك روم مقر
سلطنتی اولمغله اوروپا مدحه لایقدر ودامیانوس نام مصنف اسپانیاده عد اتدیکی
اون دورت پادشاهلق یری وسائر ممالك ایله جمله یکرمی طقوز پادشاهلق یری احاطه
اتمکله اوروپانك سائر اقسامه تفوقی واردر وانك فخر ایده جك نیجه طاللری مقرردر جمله‌دن
قسطنطنیه‌نك عظمت وشوکتی وروما خلقنك کثرتی وندك مالنك وفرتی واناپولینك
مالدار بکلری وبندر جهان اولان جنویزك کثرت تجاری وزینت اسواق وبازاری میلانك
هواسنك لطافتی وبحر الرینك طراوتی وسائر اولکه‌لرك امور عجیبه واحوال غریبه‌سی
حیرت افزای سیاحان جهاندر انجق نمونه ایچون مقدارشمه ذکر اولندی محسود اقالیم اولمغه
بو دکلو کفایت ایدر وباقی اقسام بوکا نظیر اولمق دکل بوندن صکره ذکره بیله لیاقتلری یوقدر
انجق انلر حقنده سکوت اولنور وکیرو دیمشدر بو اقلیمك اثار قدیمه وابنیهٔ عظیمه‌سی
وفرتندن غیری حظوظ انسانیه ولذائذ روحانیه ونفسانیه‌سی وقوت حرب وضربی
وحسن تدبیر اصحابی عقلاسی وذوفنون حکما وعلماسی قیاسه کلمز وبو اوروپا صنایع
وعلومی بر مرتبه تربیه وحفظ ایدرکه نیجه علوم غریبه وصنایع عجیبه اصحابنی کوسترمکله
کویا که علم وصنعت مادری اولمشدر وبالجمله بو اقلیمك ذکر جمیلنی احاطه ممکن دکلدر
بر مقدار خلقنك عیوبنی دخی ذکر ایده لم ذم فرنقونیا خلقی اکثر احمق وشدیدو بی حیا
اولور رباوار یا قومی مسرف واکول ولجوج ودل ازار درسودیا اهالیسی خفیف وپرکوی
واوکونکن اولور تورینجیا لوسوء ظن اصحابی ناپاك قومدر دائما چکشوب دوکشورلر ساقسونیا
خلقی ایکی یوزلو ومنافق حیله باز معاندلردر فلمنك طائفه‌سی ضعیف وجبان ونازك واتلودر
دیو مصنف کندی قومنی مدح ایدر لکن فلمنك اتلوسی کبی مردار کاوشك کافر اتلوسی
اولمازدیرلر ایتالیا خلقی متکبر کبیجی وامور غریبه اختراع ایدیجی در اسپانیا قومی متعظم
ومدبر وغاصب وسارق طائفه‌در فرانسا نازك وصبر سز وزیاده متهور سمیری خلقی

قباشرو

قباشلر برقبیح الوجه فتان طائفه در له و روس و تاتار اكول وسارق ومتكبر قوم درچه قومی
انسانیتسز وغارتكر اولورلر ارنودو بوسنه شریر ومتلون وغوغاجی طائفه در ماجارلر
مذهب باطله طاپجی اكشی قومدر روميلو منحوس مسكين طائفه در وهرقومك برنسبتی
واردر مثلا له كوپروسی چه راهبی جنوب عسكری سويد يا راهبه سی ايتاليا تقواسی روس
دينی المان اوروجی فرانسز عهدی جمله بی فائده در يعنی فائده سز بيهوده ديمجك يرلرده
بونلرك منسوباتی ايله ضرب مثل ايدرلر و بو طوائف اخلاقنك غالبی ذكر اتدوكی اوزره
اولمق سببی مثلثات فصلنده بيان اولنور صاحب اطلس باقی اقسامی بو ردرلو شرح
ايلمشدر لكن بز بو كتابده ترتيبنی تغيير ايلدك انهار وجبـــال اطلسده ايدراوروپاده
خاصه لوصولر و نيچه كوللر وانهار عظيمه واردر كه هر بری نيچه ديارده حصار مثابه سنده اولوب
ايچنده لطيف و لذيذ بالقلر صيد اولنور و بو اقليمك عظيم طـــاغلرندن بری پره نه
طاغلری در كه فرانسه ايله اسپانيا اراسنی فصل ايدر و بری دخی الپس تسميه اولنور بو طاغلر
فرانسا ايله ايتاليا اراسنده در او زرندن قار اكسك اولماز و بونلرده يربر اورمانلقار واردر كه
ايچی كوناكون وحوش ايله مالامالدر انجق ارسلان وقپلان قسمی يرتجی جانور اولماز و بو يرلرك
اكثری صيدگاه در فصل ده در بيان آفريقا صاحب اطلس بو اقليمك وجه تسميه سنده ايدر
نقياس نام مورخ قديم قولنجه هركولس ايله بو اقليمه سفر ايدن سردارنامدارآفروس
ناميله آفر تسميه اولندی مورخ يهودی يوسف قولنجه حضرت ابراهيم ذريتندن آفر نام
شخص اسمی ايله مسمی در مورخ لاتن فسوس قولنجه لسان يونانده شدت برد معناسنه
اولان فريقی لفظی اولنه الف نافيه كتوريلوب اقاليم انقلابين اراسنده اولمغله انده شدت
برد يوق معناسنی مشعر اسميله تسميه اولندی اماعربلر بو اقليم كندی يرلرندن ايرلمغله فرقدن
مشتق قلديلر وآفريق نام بر پادشاه اسميله دخی تسميه اولندوغن روايت اتديلر و يونان
قومی بو اقليمه ليبيا ديرلر وايافوس نام بر پادشاهك ليبيا نام دختری اسميله تسميه اولندوغن
روايت ايدرلر ياخود ليبس نام روزكار اول سمتدن اسمكله ليبيا تسميه اولندی ديرلر انبياء
سالفه كتابلرنده فنزيا ناميله مسطوردر وهنديلر بوكا بزقت ديرلر حدود بو اقليمك حد
شماليسی سبته بوغازندن شرقه اچ دكز يعنی بحر روم وشام دراول اجلدن بو بحره افريقوم
وليبی قوم ديرلر حد شرقيسی ارض عرب كه جزيرة العرب درياخود بحر احمر كه
بحر قلزم ديرلر متقدمیندن بعضيلر بونك حد شرقيسنی نيل ارماغندن طوتوب مصر
اولكه سنك برقسمنی اسيايه ادخال ايلديلر لكن جمهور مذهبی اوزره عرب دكزی
حد شرقی در حد جنوبيسی بحر حبش ديدكلری اتيوپيا دكزی وحد غربيسی محيط غربی
ديدكلری اوقيانوس اتلانتقوسدر مسافه بونك طولی سبته بوغازندن بونه اسپرانسه بورننه
وارنجه يدی يوز جرمانيا ميليدر وعرضی قاپو ورده ديمكله معروف بروندن عرب دكزی اغزنه
قريب زيلع بورننه دك ذكر اولنان ميل ايله بشيوز اللی ميل وچونسی تقريبا اوچ بيك اوتوز

ميلدر اقليم مزبور سويس ايله عريش اراسنده يكرمي بش ميل جرماني قره دن بر بوغاز ايله
آسيا اقليمنه متصلدر اول اجلدن بو كابيوك پنينسوله ديرلر قره يه متصل جزيره معناسنه
باقي اطرافي جمله دريا احاطه ايدر وخط استوا بو اقليمي تنصيفه قريب اولوب ايكي انقلاب
مداري اوزرندن مرور ايدر وايكي طرفي اول مدارلردن كچوب اون درجه دن زياده جنوب
وشماله ممتد اولور كرچه بونك شرقدن غربه امتدادي اوروپادن آزدر اما جنوبدن شماله
عرضي انك ضعفي قدر اولور وبونك ايچنه دريالر كيروب بعض مسافه سني ستر اتمشدر
لكن اوروپا كبي جمله يري معمور دكلدر تقسيم مقدمه ده ايدر متقدمين بو اقليمك ايچ
دكزه يقين سمتلريني يازوب ايچريسني صحرا بلمديلر ونيل صوينك اوته سني وقمر طاغلريني
كشفه قادر اولمديلر صاحب اطلس تحريري اوزره رومانيلر بو اقليمي التي قسم قلديلر
١ نوميديا ٢ قرطاغو يعني تونس ٣ پراشيو ٤ تري پوليش يعني طرابلوس ٥ موريتانياكه
قيصريه منسوبدر ٦ موري تانيا ديكر و بطلميوس دوردنجي مقاله ده اون ايكي
اولكه سني ذكر ايلدي ١ موريتانيا تابنجي تانا ٢ موريتانيا قيصري ٣ نوميديا ٤ نفس آفريقا
٥ سيرانايقا ٦ دماريقا ٧ نفس ليبيا ٨ يوقاري ازيتوس ٩ اشاغي اجيتوس يعني مصر
١٠ داخل ليبيا ١١ اتيوپيا يعني حبش ١٢ ايچ اتيوپيا اما آفريقا مورخي ليو كه بو اقليمك
حد شرقيسني نيلدن اعتبار ايدنلردندر دورت قسم طوتوب ١ بربريا ٢ نوميديا ٣ ليبيا
٤ نغريتا يعني بلاد سودان اقسامنه تقسيم ايلمشدر لكن مصر بوندن خارج قالمغله معتبر
دكلدر مقدمه صاحبي ايدر سلفده بو اقليم بو ولايتلره تقسيم اولنمش ايدي ١ ازيتوس ٢
سيره نايقا ٣ كوچك آفريقا ٤ تروقلوديتا ٥ غاراماننس ٦ نوميديا ٧ ماوري تانيا
٨ تن توليا ٩ ايچ ليبيا ١٠ ارابيا تروقلوديتا ١١ اتيوپيا وحالا يدي ولايته تقسيم اولنور ١
ازيتوس ٢ باربار يا ٣ بلاد الجريد ٤ بريه سارا ٥ نيغريتا يعني قره لر ٦ ايچ اتيوپيا كه
حبشيلر سلطنتيدر ٧ ديش اتيوپيا توصيف افريقانك اكثري بريه وترابي قومسال
وشوره يرلر اولوب متعدد داغلردن غيري صولري آزدر لكن معمور اولان يرلري غايت
محصولداردر بو ينه يوز و بر خصوصا موريتانيا محصولي عجايبدندر خوشه لري بر زراع
اوزره صمه لري اولور و بو اقليمده موذي حيوانات و يرتيجي جانورلر چوق اولوب بعض انظار
فلكيه تأثيرندن بو نوع عظيم الجثه فيللر ومهيب اژدرلر تكون ايدركه كاه سائر حيواناتي اكل ايدر
شير وبيان جاموسي وهردوس نقلي اوزره بو نوعلي حمار وچقال ايله قورددن متولد تورس
ديرلر بر نوع حيوان واورن و يبان قوچي وقنفذ كبير وقپلان ودوه قوشي وانواع حيات
خصوصا بو نوعلي ييلان اولور و بو جمله يه فاره قدر بر نوع حيوان صغير بامر الله مسلطدر
جمله سي اندن حذر ايدرلر انجق بو ديارلرده خوك وكيك اولمز ديو مورخ مزبوردن نقل ايدر
وصل ديدكلري حيوانكه كوزي انسان كوزينه راست كلمه سي مهلكدر ديرلر بعضيلر بوني
افسانه در ديدي لكن ليو پاپا عصرنده رومه ده لوقيا كليساسي سمتنده بر كمرك التنده بر صل

يتاق

یتاق ایدنمکله نفسنك عفونتندن رو ماده عظیم وباظهور ایتدیکنی یازارلر وبوکا بکزر دکونا کون
حیوانات بو اقلیمده دورمه سنه سبب بونك قلت میاهی وشدت حری دردیرلر زیرا حرارت
ویبوست حیواناتك کثرت ازدواجنی اقتضا ایدوب انواع حیوانات وجوده کلور انهار وجبال
افریقاده عظیم کوللر واردر مشهوری زنبره نام غدیردرکه اطرافنی اللی میل احاطه ایدر
نهر نیل ونهر زایره ونهر قواما جمله بو کولدن اقارلر اندن غیری نهر آسود ونهر سناغا
ونهر قامبرا وسپی ریتوس بو جمله نیل کبی طاشوب اوغرادوغی یرلری سقی ایدرلر وبونده عظیم
طاغلر واردر جمله دن بیوکی اطلس طاغی در جبل مزبورك یر یوقله لری ریکستانده افلاکه
چکلوب کتمشدر اول اجلدن آکا عمود سماوات دیدیلر ابتداسی غربده اوقیانوس کنارندن
مشرقه انحراف واعوجاج ایله ممتد اولوب مصر حدنه وارر واندن دونر بوطاغك اکثر یری
صعب سنکستان اولمغله دکه یردن آشلماز وغایت ارتفاعندن نصف اعلاسی دائما قارلی
وصوغوق واشاغیسی اورمانلی کثیر الینابیع درکاهی شمال یلی بو طاغلرده زیاده اسوب یقاردن
عظیم الجثه قارلری قوپاردوکرا التنده نیجه اشجار عظیمه وحیوانات باصدروب هلاك ایدر
وبحره قریب برنده ارسلان طاغی معناسنه سیرا لیونا دیرلر بر طاغ واردر اوزری هر بار
سحاب ایله مستور اولوب دریادن کچن کشتیلر اندن عظیم هولناك اصوات اشیدرلر
اما جبل قمرکه متقدمین بیننده دخی معلوم ایدی انقلاب شتوی التنده واقع اولوب
غایت صعب ومرتفعدر انده انسان بری ساکن اولور وانکلرنده عریض وعمیق
وادیلر واردر وان قوله مملکتنده برقاچ طاغلر دخی اولوب انلرده وافر معدن سیم
بولنور واول طاغلرده قانتابرس دیرلر جزایر افریقا اطرافنده اولان مشهور
اطه لردن اطلس اوقیانوسنده مبارك لیمان اطه سی ومادرا وقناریا وپریدا یعنی
یشل برون وغیری در باقی اوقیانوس ده اولان جزایر بونلردر صانته انتون
وصانته ونیسیسی وصانته لوسیا وصانته نیقوله وطوزله اطه سی وبولاویستا
وصانته جاقوبی وماجو واتش اطه سی وبحر حبشده سلطان اطه سی وصانته
توما وصانته لورنسی وغیری فصل ٦ در قسم اسیا بو اقلیمك وجه تسمیه سنده
صاحب اطلس ایدر واروقولنجه یافث بن نوح زوجه سی آسیا اسمیله تسمیه اولندی
وبعضلر دیرلرکه لیدوس اوغلی آسیوس اسمندن مشتق قلندی وبر روایتده
مزبور آسیوس حالا اسکی استانبوللق دیدکلری تروا شهرنده عبده اصنام زماننده
پلادیوم نام مشهور صنمك واضعی ایدی اولا شهر مزبورانك اسمیله تسمیه اولوب صکره
جمله اقلیمه آسیا دیدیلر واصلده آسیا اناطولی ولایتلرینه مخصوص ایدی کیده رك تعمیم اولوب
جزء اسمی کله اطلاق اولندی واناطولی یه آسیا مینور یعنی کوچك آسیا دیدیلر وبو اقلیم
انبیاء سالفه کتابلرنده سیمانامیله مذکوردر حدود بو اقلیمك حد شرقیسی بحر شرقی
وحد شمالیسی اوقیانوس شمالی که آکا اوقیانوس سئی کوس درلر تاتار دکزی معناسنه وحد

جنوبیسی هند دکزی وحد غربیسی عرب دکزی که بحر قلزم دروایم دکزایله انك ماییننده
اولان سویس بوغازی و بحر روم و استانبول بوغازی و قره دکز و ازاق دکزی و تن صویی
واوبیوس دیدکلری نهر درمسافه بونك طولی بعضلر قولنجه اللی ایکی درجه طولدن یوز
طقسان التی طولنه واررلکن مرقاتور رسمنده اللی یدی درجه طولده آسیامینور کنارلرندن
یوز یتمش سکز درجه یه منتهی اولور مقدمه ده ایدر بونك طولی هلس پونتوسدن یعنی
آق دکز بوغازندن هندك آخر حدی اولان ملاقا بورننه وارنجه بیك اوچیوز جرمانیامیلی در
و عرضی عرب دکزی اغزندن اینان دیمکله معروف بوغازده اولان تابن بورننه وارنجه بیك
ایکیوز جرمانیامیلی در و بو غرب جانبندن اوروپایه متصل بلکه متداخلدر زیرا آسیا
طوایفندن اولان تاتارلر اوروپا کنارلرنده اولوب اوروپا طوایفندن اولان سارماته لر دخی
آسیا کنارلرنده ساکن اولورلر وقدمادن پلنیوس واسترابو تحدیدی اوزره جمله ولایات
شرقیهٔ مصر آسیاده داخل اولور زیرا انلر واتباعی حد غربیی نیلدن طوتدیلر لکن جمهور
رأیی بونك خلافیدر تقسیم مقدمه ده ایدر آسیایی سلف ایکی قسم قلدیلر بیوك آسیا
کوچك آسیا بیوك اسیانك ولایتلری بونلردر سارماسیا آسیاتیقا سریقا چینا
هندیا و هند اطه لری وجدروزیا قارمانیا درانجیانا اراقوسیا سوغدیانا پاروتارمیسس
باقتریانا هیرقانیا مارجیانا پارتیا سوزیانا مدیا البانیا ایبریا قولخیس ارمینیا
مزوپوتامیا آسوریا بابلونیا ارابیا سوریا پالستینا فنیکه کلیکیا قاپادوسیا
غالاسیا پونتوس بتنیا پانفلیا لیکیا قبرس اطه سی کوچك آسیا ولایتلری بونلردر
فریجیا میزیا لیدیا قاریا ایولیس یونیا دوریس ردوس اطه سی لکن شمدی جمله
آسیا مخصوص بش قسمه تقسیم اولور تاتاریا چینا هندیا و اطه لری سرفر سلطنتی تورك
سلطنتی اطلسنده ایدر آسیانك قسم اولنده محمدیلر حکم ایدر ایکنجی قسمی ماسقوبکی
حکمنده در اوچنجی قسمی خاقان کبیر مملکتی در دوردنجی قسمی صوفی شاه عجم حکمنده در بشنجی
قسمی هند داخل و هند خارجدر بو قسمه نیچه بکلر حکم ایدرلر التنجی قسمی مملکت چیندر
یدنجی قسمی هند دکزنده و محیط شرقیده منتشر اطه لرکه مشهورلری بونلردر سیلان
تابروبانا ایکی جاوه که پورتقال بونلری یقیننده کشف ایلدی بورنو سلیباس پلوهان
میندناو جیلولو یاپونیا یکی کینیا که یقیننده کشف اولندی و بونك جزیره اولدغنده
شبهه واردر زیرا جنوب طرفی هنوز معلوم دکلدر قدمادن استرابو و آریانوس امثالی
مصنفلر بو اسیایی وجوه مختلفه اوزره تقسیم اتدیلر بطلمیوس دخی قرق یدی قسم قلوب
ولایتلرینی جغرافیا کتابنك بشنجی التنجی یدنجی کتابنده رسم ایلدی فقیر ایدر آسیا بو کتابده حالا
اسلامیان بیننده و کتابلرنده مشهور اولان اقسامه نیچه تقسیم اولندوغی تفصیل اوزره
فصللرنده ذکر اولنوب انکا کوره شرحلری یازیلور توصیف اطلسده ایدر اسیانك
بعض یرلری معتدل و هواسی خوب و لطیفدر اما جنوب و شمال طرفلری ماریوس قولنجه

برودت

برودت وحرارتدن اعتدال اوزره اولميوب خلقنك امزجه سنى مختلف واخلاقى بددر
وبو ديارلرك كثرت نعم ورفاهيتى برمرتبه دركه سكانى ايله بو بابده ضرب مثل اولنور زيرا
آسيا ترابى غايت منبت ومحصولدار اولمغله مأكولاتى چوق معادن ومتاع وروايح طيبه
قسمنه نهايت يوق مرعالرى واسع ادويه وعقاقير انواعى وافر ولايتلر در خلقنك عقلى ومالى
وقوت وقدرتى كمالده اولوب انسان اول بونده خلق اولندى واولادندن كلن انبيا بو اقليمده
نشأت ايتدى صنايع وعلوم اختراعى وشريعت وضعى بونده اولوب بنى آدمك كبارى
صغارينه ابتدا بونده حكم ايلدى وبونده انواع حيوانات بريه واردر خصوصا دوه وفيل
چوق اولور جبال وانهار آسيانك عظيم طاغلرى واردر جمله دن برى تاوروس نام جبلدركه
مشرقدن غربه آسيايى ايكى شق ايدر وانده طوايف مختلفه ساكن اولور جبل مزبور
هندسر قيسندن مرور ايدوب بربلوكى شماله وبربلوكى غرب وجنوب سمتنه كيدر
قره دكز واق دكز كنارندن اعوجاج ايله چوب ربغه طاغلرنه وارر وجبل مذكورك موضع
عديده حسبى ايله اسماء مختلفه سى واردر بو ابتدا اسندن انتهاسنه وارنجه صاحب اطلس
ذكر ايدر لكن غير معروف اولمغله طى اولندى جمله سى اون دورت اسمدر وبونلرك اراسنه
باب ديرلر پورته آرمينيا پورته قاسپيا يعنى دمرقپو وپورته سليسيا وغيرى ديو
تعييندن صكره ديمشدركه اكثر مواضعده بو جبلك عرضى اوچ بيك استاديوم وطولى
آسيا طولى قدر قرق بش بيك استاديوم در ردوس كنارندن چينه منتهى اولور وبو اقليمده
عظيم كوللر وكول كبى بر بحر واردركه محيطه اتصالى يوقدر انهارينك اشهرى توراتده
مذكور اولان تكريز يعنى دجله وفرات ونهر اردن وجيحون وهند ارماغى وغنجا سكه
چين حدودنده اولان نهر كبيردر وغير ذلك آثار قديمه بو اقليمده قدما آثارندن ابنيهٔ
عجيبه وهياكل غريبه واردر وعجايب دنيادن اولان يدى بنانك اوچى بونده در انلرك برى
صور بابل ايكنجيسى هيكل ديانا اوچنجيسى قبر موزولوس كه اياثلوغده در دوردنجيسى
منارهٔ اسكندريه بشنجى رودوسك قلوسوسوزى التنجى اهرام مصر يدنجى هيكل چوپيتركه
ارناودلقده در بونلر جمله خراب اولوب انجق اهرام مصر قالدى وبونلر محلنده مذكوردر
صاحب اطلس ايدر قدس ده حضرت سليمان بنا ايتديكى هيكل عظيم دخى بو يدى يه
الحاق اولنمغه مستحقدر فقير ايدر كتب اسلاميه ده طاق كسرى وقصر خورنق امثالى دخى
نيچه ابنيه واردركه روميان ميانده اشتهار بولمامشدر انلر دخى محللرنده ذكر اولنور
آسيا احوالنده اجمالا بو قدر بيان وافيدر فصل ٧ در بيان آمار يقا يعنى يكى دنيا
بو فصلده بر قاچ تعليم ذكر اولنور تعليم اول بو اقليم عند السلف معلوم ويا مجهول
اولمسنده در مقدمه صاحبى ايدر قديم الايامده بو اقليم اوروپا اهاليسنه معلوم
اولدوغنى افلاطون وتيودوروس كلامندن نقل طريق ايله اثبات ممكندر افلاطون
تيمه اوس نام كتابنده مصر كاهنلرى ميلاد عيسى عليه السلام دن التيوز سنه مقدم

حیاتنده اولان آتنه لوسولونه حکایت اتدکلری مسطوردر دیمشلرکه سبته بوغازینك
قارشوسنده افریقا ایله آسیادن بیوك براطه وار ایدی اسمی آتلانتیس ایدی لکن
صکره برعظیم زلزله سببی ایله برکون وبر کیجه ده جمله صو باصوب اورتدی وسبته
بوغازندن اول زمانده کمیلر کچمز اولدی زیرا چامور ایله طولمش ایدی صکره اچلدی
دیودوروس بشنجی کتابنده یازارکه فینقیا اهالیسی قدیم ایامده سبته خارجنده افریقا سواحلنی
کزرکن عظیم روزکار چقوب بونلری اوقیانوسك بعید سمتلرینه کتوردی نیجه ایام
شدید فورتنه ایله دریاده مضطرب اولدقدن صکره افریقا غربنده برعظیم اطه یه
یناشدیلرکه منظری مفرح وچمنزار وپر اشجار میوه دار وکمی کتورر انهاری وار ایدی
ومکلف بنالر ایله معمور یرلر کوردیلر امدی حقیقتده بواطه امریقادن غیری دکلدر
زیرا بوتعریف وتوصیف جمله انده موجوددر وعقل تجویز اتمزکه مصر کاهنلری واسترابو
نقلی اوزره بونك حقنده بر کتاب تألیف ایدن سولون تیودوروس بونی بی معنی سویلیوب
کذب اختراع ایلیه لر وبعضلر قولی اوزره تألیفی ارسطویه واخرلر قولنجه ثیوفراستوسه
اسناد اولنان کوچك جغرافیاده اوروپا وآفریقیا وآسیادن غیری بیوك اطه لر
وار ایدی دیمکله امریقایه اشارت ایدرلر ودیودوروس بشنجی کتابنده ایدر تونس اهالیسی
اوروپا خلقنی بواطه یه دخولدن منع ایدرلردی صکره رومانیلر تونس سلطنتنی
بوزوب اول سمته دخی تونسلی وارمدن قالدی رومانیلرك ابتدا سلطنتندن بری
اول سمتلر مجهول قالدی اما صاحب اطلس ایدر بودیارلرك عمارتی نه زماندن ایدوکی معلوم
اولمیوب حقیقت حالی بلنمدی بعضیلر رومانیلرك بر زمان اول دیاره واردقلرینی ذکر
ایدرلر اما قسیروس نام مصنف بوقولی محکم رد ایلیوب اثباتی قابل دکل بر دعوادر
دیدی وشعراء سلفدن سنقه شاعر مذیه نام بر ساحره مدحنده دیدیکی قصیده ده
بویرلری اشعار ایدر ابیات ایله استشهاد اولنماز زیرا شعرك مبناسی تخیلات
وتوهماتدر تعلیم ثانی بواقلیمك برقاج اسمیله تسمیه سی سببنده در اولا جنویزدن
قرستو قولیس قولونیوس کندی سعی وقستلا پادشاهنك امدادی ایله
میلادك بیك دورت یوز طقسان ایکی سالنده کشفنه کیدوب بونك کبی برامر
عظیمه اقدام اتدی واسپانیوله جزیره سنی وبونك بعض کنارلرینی کشف ایدوب
اسمنی هند غربی دیدی زیرا بعض احوالده هند شرقیه مشابه ومشارکدر ایکیسنك دخی
اکثر خلقی عریان کزرلر وآیینلری بری برینه بکزر وهند شرقی آسیاده کشف اولندوغی
زمان بودخی کشف اولندی غیریلر آکا نوویس اوربیس یعنی یکی دنیا دیدیلر زیرا وسعتده
اقساملك مجموعنه قریب ایدی قولندن بش ییل صکره اتالیا اولکه سنده فلورنسیا نام شهرده
ساکن وسپوسیوس قومندن امریکوس نام قپودان پورتقال قرالی امانول امدادی ایله بو
ایشه تکرار مباشرت ایدوب غادسدن یلکن اچدی وخط استوایی کچوب یکی دنیانك سواحل

شرقیه سندن

شرقیه سندن پاریاو براصیلیا اولکه لرینی کشف ایلدی اول اجلدن بو اقلیمك جمله سی لنك اسمیله امارىقا تسمیه اولندی بونلردن صکره اسپانیول و فرانسز و انکلیسدن نیچه کسه لر واروب هر بری بر ولایت کشف ایلدی و کندی لسانلری و اسملری ایله اول کشف اتدکلری ولایتی تسمیه ایلدیلر لکن امریکوس قپودان عملنك اثری جمله اقلیم انك اسمیله تسمیه اولنمق اولدی

تعلیم ثالث بو اقلیمك حدودنده در بوارضی هر طرفدن بحر اوقیانوس احاطه ایدر الا بر جانبی معلوم دکلدر حد شرقیسی ماردل نورت دیمکله معروف اولان اوقیانوس اتلانتکوس یعنی شمال دکزی و بحر اطلس حد جنوبیسی اللی درجه عرض جنوبیده ماجلان بوغازیکه امارىقا ایله ارض جنوبی اراسنی بو بوغاز فصل ایدر حد غربیسی ماردل زور دیمکله معروف اولان اوقیانوس پاسفیکوس یعنی بحر سلیم ایله محدود اولوب حد شمالیسی التمش یدی درجه عرضدن اوته اراضی مجهوله در هنوز کشف اولنمامشدر مقدمه ده ایدر طوکمش دکز ایله محدود اولمق ظن اولنور زیرا تحت القطب بونك مقابلی اولان آسیا و اوروپا بودریا ایله محدوددر

تعلیم رابع بو ارضك مسافه سنده در اطلسده ایدر امارىقا شمالدن جنوبه ممتد ایکی جزیرهٔ عظیمه شکلنده اولوب اورته سندن بری برینه برانجه بوغاز ایله متصلدر شمالیسنه امارىقا سبتنتریونالیس جنوبیسنه امارىقا مریدیونالیس دیرلر سواحلنك دوری قیاس صحیح ایله تقریبا اوتوز ایکی بیك میلدر و جمله کنارلری کشتی ایله کزیلوب یوقلنمش و مساحه اولنمشدر الا شمال طرفی قالمشدر مقدمه ده ایدر آفریقاده نیجر ارماغنك اغزندن غرب و شمال سمتنه اوچیوز اوتوز جرمانیا میلی قطع اولندقده بو ارضك کنارلری کورینور وسعتده ربع مسکوندن زیاده دکل ایسه باری اکا مساوی در اکر اطه لره نسبت بعدنه اعتبار اولنورسه آفریقیادن اوروپایه یقیندر زیرا ایبرنیا ایله قانادا ما بینی ایکیوز میلدر و بونك زیاده اوزنلغی آنیان بوغازندن ماجلان بورنینه دك ایکی بیك دورتیوز جرمانیا میلیدر و زیاده عرضی اینیان بوغازی قربنده اولان فورتونا بورنندن یکی فرانسده برتون بورننه دك بیك اوچیوز میلدر

تعلیم خامس بو اقلیمك تقسیمنده در مقدمه ده ایدر جمله امارىقا ایکی قسمه تقسیم اولنور بری شمالی که مکسیقانا بری جنوبی که پرویانا در بونك اکثری خط استوادن جنوبه واقع اولمشدر شمالی که باش شهری مکسیقا اسمیله مسمی در اقسامی بونلردر نووا اسپانیا نیقراغا جوقطان فلوریدا اپالکن نورومیغا نووا فرانسا تره لابورا توربیس یعنی املك چکیجی یری رنجیر یری استوت لاندیا و طرف غربیسنده اینیان بوغازی یانده ایکی مملکت واردر کووی ویرا و اینیان که بوغاز انکله تسمیه اولنمشدر و امارىقا جنوبی که بر اولکه سی اسمیله پرویانا تسمیه اولنمشدر بونك ممالکی چوق اولوب لکن هنوز جمله سی التمامشدر فتح اولنان ولایتلر بونلردر قستلا آروپا بوغوتا ایروپا پلوپایانا شیله چیقا برازیلیا قاریبانا بویانا بو جمله اوقیانوس سواحلنده در ایچری قره ده اما رونس اولکه سی پاغوان پیقولا موقسوس اورام قارقاس

وبوولايتك ايكى معظم شهرى واردركه نوادرده هر دندر شمالى ده مكسقو وجنوبى ده قوسقو
بوجملهيى شاغى بسط محلنده تفصيل اولنوران شاالله تعالى وبو اقليمه تابع برقاچ پاره جزيره لر
واردر اسپانيوله قوباشما يقا انلودندر تعليم سادس بو اقليمك جبال وانهار وبعض آثار واخبارنده در
صاحب اطلس ايدر بوندن اقدم بو يرلرده بغداى تمز واوزم حاصل اولمازدى ميس ديرلر
برجنس ميوه صوينى شراب يرينه استعمال ايدرلردى وعادت اوزره زراعت اولنوب برچقوره
اوچ دورت دانه تخم براغوب اوزرلرى اوندن برقاچ ساق هر ساقده اوچ دورت خوشه وهر برنده
يوز قدر دانه اولوراني يرلردى وقضابى نام برنوع اتمك كه چوقه ديرلر شلغم قدر بركوكدن
دوكوب ايدرلر وقامش مثال ايچى طولى برنوع نبات اولوراكن زماننده بتر قطعه قطعه كسرلر
ويره كومرلر لازم اولدقچه چقاروب دوكوب صقارلر صوبى زهردر كنديني اتمك ايدرلر ايكى
كون كجسه طاش كبى اولور حاجت مقدارى اخراج ايدرلر زياده سى طشره ده بوزولور
وبونده كراس مثالى ايكى دورلو ميوه واردر برينه بطاطاس وبرينه هاياس ديرلر ايرى وطتلودر
ديكوب التى آى دن صكره ميوه سن يرلر طعمنده بر مقدار حلاوت واردر لكن چوق يمز
خوش خوردكلدر وبو ديار خلقنك غداسى قتى آز اولوب طعاملرى ياوان ومولد رياحدر
وبو اقليمده يبان اوزومى اغجلرى وافر اولور دانه سى سياه يبان اريكنه بكزر لكن قبوغى قالن
وجكردكلى دروزيتون اغاجلرى دخى اولور لكن رايحه سى وطعمى بد در يمز جنسان بكزر
وهووى ديرلر برنوع شجركه عربيسى دلب در وصنوبر ورومامى وغواتاوانى نام اشجار چوقدر
ودخى نباتات قسمندن قصب سكر وپنبه وكتان وافر اولور وساير نباتات وانواع عطريات
وجواهر قسمندن الماس ولؤلؤ ومعادن سيم وزر بى نهايه در حيوانات سابقا انده بقر واسب
وخر وقاتر وكچى وكلب يوغيدى صكره كتوردبلر اهالئ مملكت اول امردن انلو كوردكلرنده
عظيم قورقوب فرار ايلدبلر زيرا ات كوردكلرى يوغيدى وصاحب اطلس نقلى اوزره بوندن
اقدم اولرنده ويرده فاره ندر بلمزلردى فلمنكدن آنورس نام شهردن بر كمى واروب مغاليان بوغازنى
بچوب بر كناره يناشدقده مزبور كمى دن قاره يه فاره چقوب اوره دى وبرمرتبه چوغالدى كه اول
اراضى يه مستولى اولدى فقير ايدر هر يرده كه عفونت اوله فاره تولدى مقرردر عفونتسز برايسه
جمعيتنده متصور دكلدر مكر كه خاصه اوله وبو ديارده نيچه مختلف حيوانلر واردر كه كيمى
معلوم مدر جمله دن برنوع بورنى وكوده سى تلكى يه مشابه ميمون اياقلى يراسه قولاقلى حيوان
اولور كه قارننده توربه كبى ظرفى واردر بريره كتسه ياوريسنى ايچنه قورقتوردو برنوع حيوان
دخى اولور كه اهالئ مملكت آكا قاشقوى ديرلر سياه خنزير پرشكلنده توپلى دردريسى غايت برك
كوزلرى كوچك اشك قولاقلى يارق درنقلى فيل خورطومى كبى كوچك خورطومى وار اوازى
برمرتبه مهيب وشديددر كه اكسزدن چاغرسه آدمى صاغر ايدر لكن اتى غايت لذيذدر
وبونلردن غيرى خنازير بريه وكوهى قيلانلر چوق اولور وغايت يوتجى در اسد دخى وفرت اوزره
لكن اول يرك ارسلانى غايت قورقاقدر انسان كورسه فرار ايدر طاوس وككلك ويبان طاوغى

وبوديار

ونودیار قوشلرینه بکزمز انواع طیور چوقدر کلچك امار یقانك مبسوط رسملرنده بعض
مرتبه ذکر اولنور جبـال بو اقلیمده عظیم طاغلر واردر بری غایت مرتفع اولوب قلهسندن
هر بار آتش چقار و علوی اطرافده کیجه یوزمیل قدر یردن کورینور برراهب ایچنده التون
معدنی اولمق زعمی ایله زنجیرلی بردمور بقراج الوب دورت کیمسه کندیلر ومنفذدن بقراجی
صارقتدقده فی الحال اریيوب تکرار قالن زنجیر ایله تجربه اتیدی محال اولمیوب انی دخی اریتدی
انهار بو دیارك انهاری چوقدر لکن جملهدن معتبری ایکی نهردر برینه مارانیوم واوردلیانا دیرلر
و برینه دخی ارجنته اوس یعنی کمش ارماغی دیرلر واسپانیوللر یوو پلاتا تسمیه ایدرلر آثار
بو اولکهده معظم شهرلر ومکلف یاپلمش یوللر ومزین ومنقش ومقرنس سرایلر وقصرلر
وملوکی بستانلر واردر و برملوکی خزینه که بونلرك کیفیتی اشاغیده وصف اولنجقدر بو مقام
محل اجمال ورسم کلی اولمغله بو مقدار کفـایت ایدر بوندن صکره دیار مزبوره مسیحیانك
اتدکلری اسفاری ذکر ایدهلم تاکه بو کتاب اول بابده دخی وافی اوله تعلیم سابع امار یقا جانبنه
متأخرینك کتدیکی قولون ومغلیان وغیری اتدیکی سفرلر بیانندهدرکه یکی دنیا تاریخندن
تلخیص طریقیله نقل اولنور سفر اول قولون شخص مزبور بحرده بجد سفر ایدوب اطراف
واکافه وقوف حاصل اتمش تصویر خرایط وتحریر جراید ایله شهرت بولمش ایدی دیارهنده
سفر قصدیله خارج سبتهیه چقوب مادره نام جزیرهده توطن اتدی ناکاه اول جزیرهیه
برسفینه دوشدی که شداید بحردن خلقی قرلمش انجق رئیس ایله برایکی شخص قالمش قولون
رئیسی خانهسنه الوب ضیافت ور رئیس دخی سرکذشتنی حکایت ایلدی واتدیکه تجارب
ایچون سواحل مغربه سفر اتمش ایدك ناکاه روزکار مخالف اولوب بزی اوقیانوس انکننه غربه
طوغری کتوردی قضایه رضا ویروب روزکار اوکنه دوشوب کتدك ونیچه جزایر وسواحله
کذر ایتدك آخر روزکار ینه مساعد اولوب سفینهمزی بو طرفه دوندردی اما بحر هولناك
شدایدی اکثر ارباب کشتی یی کرداب هلاکه کوندردی حالا کوررسنکه بنم دخی حالم مکدر
و رئیس مزبور دخی برایکی کون صاغ اولوب کتدی اما بو قصه کتدکجه قولونك دروننده یر اتدی
اول سمتلری کشف سوداسنه دوشدی لکن سفینه ترتیبنه قادر اولمیوب پورتقال قرالنه
عرضحال ایتدی و امداد استدی قرال اول سمتده جای معمور یوقدر بو کلام فکر بی انجام
وسودای خامدن ناشیدر دیو التفات اتمدی اما صاحب اطلس بو رأیه قایل اولمیوب دیمشدرکه
بعض حسودلر قولون کندی رأیی ایله بو ایشه اقدام اتمدی مقدما اول سمتلره سفر اتمش
براسپانیول کمیجیسندن خبردار اولوب کتمشدی پس مورخ مزبورك نقل اتدیکی کلام حساددر
دیدیکندن قولون اول سمته مستقل کندی رأیی ایله کتدیکنی اشعار ایدر بعده انکلیا
یکنه واروب قصد مزبورده معاونت طلب ایلدی اول دخی رد ایله جواب ویروب لکن قولونه
هرگز یأس کلمدی وقصد مزبوردن دونمدی بالاخره اسپانیلیا کمنه واروب اراغوناده دینه
کیردی و برنیچه دفعه عرضحال ویروب غرضنی سویلدی مزبور غرناتا قلعهسنه سفر اوزره

ایدی فتح میسر اولدقده امداده وعده اتدی وحصار مزبوری اسلامیاندن الوب اندلسده اهل
اسلام حکامنك علاقه سی قالمادقدن صکره شهره قریب صانتقه نام محله کلدکده قولون
ایله جمع اولدی ووعد سابقنه وفا اوزره اون التی بیك التون عطا ایلدی و برامرویردیکه واردیغی یرده
معاونت ایده لر شول شرطله که نقد ومال ومتـــاع تحصیل ایدرسه عشرینی قولون الوب
باقیسنی کتوره قولون التونی الوب پالوس شهرنه کلدی واوچ سفینه ترتیب ایدوب
هر برینه قرق نفرادم قودی حتی کندی اختیاری ایله قتی آزادم بو سفره رضـــاویروب
اکثریا مجرملوی خواه وناخواه کمیاره قویوب لوازم وبرمقدار متاع تجـــارت الدی
ومیلادك بیك دورتیوز طقسان ایکی سالنده که هجرتك طقوز یوز اوچ سنه سیدر خارج
سبتنه ده غادس لیماندن صالدی بر موافق روزکار ایله قناریا جزیره لرینه واروب مهماتنی
الدقدن صکره بادبان اچوب راست جانب غربه صـــالدی ودائما مدار سرطاندن یکرمی
درجه شماله یعنی قرق اوچ عرضی مدارنده کیدردی زیرا ایکی جانبنده حرارت وبرودت
التنه دوشمدن حذر ایدوب متصل ربع واسطرلاب ایله مسقط شمسی کوزدردی بو اسلوب
اوزره اوتوز اوچ کون سیر ایدوب تمام اوچ بیك سکز یوز میل قناریادن بعید اولدیلر ونیچه دفعه
ندامت کلوب رجوعه قصد اتدیلر وسفینه لر خلقی بزی کرداب بلایه اوغراتدك جمله مز بو
بحر بی پایانده کم نام اولورز دیو قولونی قتله هجوم اتدکلرنده جواب ویردی که سزك خلاصکز بحر
علمنی بیلور والت فلکیه قوللنور آدم ایله اولور امانی قتل ایدرسکز جمله کز دریاده قالوب
هلاك اولورسز دیو کاه وعد وکاه وعید ایله تسکین ایدردی ناکاه بر جزیره خالیه کوردیلر که
اشجار عالیه وانهار جاریه سی وار ایدی برمقدار جانلری راحت بولدی والتی کون دخی کیدوب
التی جزیره دخی کوردیلر که جمله دن ایکیسی بیوك ایدی اول ایکی جزیره نك بیوکنه اسپانیولا
وصغیرینه جنوه تسمیه ایلدیلر اندن کچوب سکز یوز میل دخی قاره ییل اوزرینه کیدوب
بر ســـاحله ایردیلر ونیچه کون اول طرفلرده سیر ایدوب بلدیلر که جزیره دکلدر ینه
اسپانیوله جزیره سنه کلدیلر وچقارکن کمینك برینی طاشه چالوب دلدیلر زورقلر ایله
یوکن آلوب قاره یه ادم چقاردیلر وکوردیلر که بر قوم بونلری کوروب فرار ایدر ینشوب
برزن طوتدیلر قولون اکرام عـــایت ایدوب بعض هدایا ویردی لکن لسانی فهم ایده میوب
اشارتله تفهیم اتدی که قومنی کتوره پس زن قومنه واروب تحف وهدایاسن
عرض ایلدی وانلردن سزه ضرر یوقدر دیو سویلدی ایچلرندن بر قوم کشتی یانته
کلوب سیم وزر ومیوه ونان وانواع طیور واصنـــاف حیوان کتوروب مرادلری اوزره بیع
وشرایه باشلدیلر خرده اسبابه قتی میل ایدوب سوزن ومنکوش مقوله سنه رغبت
کوستردیلر وهر برینی نیچه اغری التونه الوب شاد اولورلردی برقاچ کون بو اسلوب اوزره
کلوب کتدیلر وخیلی معامله اتدیلر بعده حاکملری که قاسیق نامیله مدعود بر طائفه ایله کلدی
وقولونه بولشدی ومتاع جزیره دن چوق هدیه کتوردی اکرچه ایکی طائفه بری برینك

کلامنی

کلامنی فهم ایتمزلردی اما اشارت ایله مقصودلرینی ادا ایدرلردی پس قولون قاسیقدن
رجا ایلدیکه اول جزیره ده برقلعه بنا ایدوب قومندن بر زادم قویه انلرك لساننی اوکرنه لر
قاسیق رضا ویروب معاونت ایلدی تمام اولدقده قولون کندی قومندن اوتوز سکز کمسنه
قودی وایکی کشتی یه جزیره متاعندن تحمیل ایدوب اهل جزیره دن اون نفر آدم الدی
و ینه اسپانیایه دونوب اللی کونده پالوس شهرینه کلدی که ابتداء سفردن کامل برسنه
کچمش ایدی و برسالونادده اسپانیا پادشاهنه واروب پیشکشلرینی چکدی واول جزیره نك
اوصاف واخبارنی بیان ایدوب متاعنی عرض ایلدی هدایای قولون اوتوز عدد طوطی که
بعضیسی سراپا سرخ وبعضیسی صاری و بعضیسی الوان مختلفه ایله منقش وملون وبرقاچ
خرده طوشان که قولاغی قویروغی فاره مثال و رنکلری سنجابی وغالیپاوس نام برنوع مرغکه
طاوسه بکزر واصول نباتدن برکوککه سکر کبی لذیذ وبهارقسمندن طعمی دارچینی یه مشابه
برنوع اوت ایدی اسپانیا پادشاهی بو قصه دن مسرور اولوب قولونه چوق رعایت ایلدی
واول ولایتك حکومتنی اکا ویروب من بعد تحصیل اتدوکی مالك ایکی عشرین المق و بیك
بشیوز آدم اون یدی پاره کشتی ایله تکرار کتمك ایچون امر ویردی سفر ثانی قولون قپودان
مزبور اسپانیاده هند غربی بندری اولان سویلیا نام شهره کلوب مهمات کوردی
وتاریخ میلادك بیك درتیوز طقسان درت سالنده غادس لیماننده چقوب قناریا
جزیره لرینه کلدی و برموافق روزکار ایله غرب و جنوب سمتنه بش بیك ایکیوز سکسن
میل کیدوب یکرمی اوچنجی کونده دومنیقه جزیره سنه کلدی که قنابیله جزیره لرندندر
سکانی مردم خوارلردر اندن دونوب برجزیره یه دخی کلدی که سرتاسر دوزیرلوسایه دار
درختلر ولطیف اقرصولر اولوب لکن کمسه کورمیوب ادنی غالیته قودیلر و برازکیدوب
قنابیله جزیره سنه کلدیلر که جمله دن عظیم ایدی برنهر جاری اوزرنده برقریه سی وار سکانی
مردم خوار ایدی خوف ایدوب اطرافه طاغلدیلر ارباب کشتی هجوم ایدوب اون شخص
طوتدیلر واوتوز عدد محبوس عورت واوغلان الدیلر که تسمین ایچون بسلرلردی
ووافر طوطی صید ایدوب ینه اسپانیوله جزیره سنه توجه اتدیلر و یولده بعض
جزیره لر کوروب کچدیلر واسپانیوله جزیره سنه کلوب سابقا بنا اتدکلری قلعه یی خراب
اولمش بولدیلر وقودقلری اشخاصدن کمسه کورمدیلر اهل جزیره دن سؤال اتدیلر
انلر دیدیکه بو جزیره ده برقاسیق واردر که جمله دن اولودر بر طائفه ایله کلوب قلعه یی
تخریب واصحابنی قتل اتدی قولون انلرله مدارا ایدوب بد سوز سویلمدی وجزیره ده برایو لیمان
بولوب چقدی و برقلعه بنا ایدوب اسپانیالی کمی عورتنك ادی ایله ایزابلا تسمیه اتدی زیرا
اول عورت قولونه چوق معاونت اتمشیدی واول ناحیه قومی ایله حسن معامله ایدوب
بی نهایه مال تحصیل اتدی واون یدی پاره سفینه دن اون ایکیسنی مال واسباب ایله
طولدوروب ینه اسپانیایه کوندردی بیك دورت یوز طقسان دورتده ینه غالیس

ینه غالس لیمانندە کلدیلر وقولون جزیره اورته سنده برقلعه دخی بنا ایدوب آدینی صانتاتوما
قودی اول نواحی ده اون درهم چکر التون قطعه لری چوق بولنوردی قرنداشنی برمقدار
ادم ایله انده قویوب ینه ساحله اندی وبش پاره سفینه طونادوب اطرافی کشفه کتدی
اسپانیوله جزیره سنڭ اطرافنی کزوب جانب غربه صالدی سکسن میل یر دخی کیدوب
برجزیرۂ عظیمه کوروب ادنی قوبه قودی واندن جنوبه سفرایدوب برجزیرۂ عظیمه دخی
کوروب ادنی شمایقه قودی وانده چقوب خلقی ایله جنك ایلدی بعدا لصلح جانب غربه
کیدوب یتمش کونده سکزیوز سکسن میل یرکزوب بعض نواحیده محکم اقندی یه راست
کلدیلرکه برکونده انجق برمیل یرکتدیلر وبیحد جزیره چکوب برساحله ایردیلر انده برقوم کوروب
حسن معامله اتدیلر وخبرویردیلرکه ساحل مزبور بربرعظیمه متصلدرکه غایتی معلوم دکلدر
اندن ینه اسپانیوله یه کلدیلر وقولون نیجه مدت انده ساکن اولوب اهل جزیره نڭ بعضیله
مدارات وبعضنی ضرب دستله تسخیر ایدوب بی نهایه التون دوشردی وقرنداشنی
جزیره ده قویوب کندیسی بیك دورتیوز طقسان بشده ینه اسپانیایه کلوب قراله هدایاسنی
عرض ایتدی یوز اللیشر درهم وایکیشریوز درهم التون قطعه لری وعنبرخام وبقم ولوك وپنبه دن
اشلنمش کبه لروچه لرکتوردی وسیراتدیکی جزایروسواحلدن خبرویردی سفر ثالث قولون
ینه بیك دورتیوز طقسان سکز تاریخ میلادده قولون سکز پاره کشتی ایله سانلوقه دن چقوب
هند جدید سمتنه توجه ایتدی سابقا برادری اسپانیوله ده برایکی حصار یاپوب برایکی
قالیته ایله قسم غربیسنه واروب قاسیقنی خراجه کسدی قولون دخی مادره جزیره سنه کلوب
بش پاره سفینه یی اسپانیوله جزیره سنه کوندردی واوچ پاره کشتی ایله کندی خط استوا
اوستنه صالوب اسپریده جزیره لرینه کلدیکه هند جدیدك پشل بورن معناسنه قپوورده
دیدکلری کوشه سی قربنده اون اوچ خرابه جزیره دراندن چکوب خط استوا سمتنه یوز سکسن
میل دخی کیدوب خط استوایه بش درجه قالدقده لیمانلغه دوشوب عظیم اسی چکدیلر
قوچیلرینڭ چنبرلری طاغلوب صولری دوکلدی وانبارده بغدای یانمغه باشلدی دریایه
دوکدیلر وازقالدی که شدت حرارتدن جمله سی هلاك اوله لر اون یدی کون برمقدار شرقی
روزکار بولوب مغربه توجه اتدیلر برزمان کیدوب ساحل دریاده عظیم طاغلر کوروب بر لیمانه
کیردیلر انده چوق بلاچکمه کله ادنی اژدراغزی قودیلر قره یه چقوب لطیف مقاملر موز ون
درختلر صفابخش صولر خوشبو چچکلر وخوش الحان قوشلر کوردیلر واول محله پاریا
دیدیلر برایکی کون انده اقامت ایدوب مقام مزبورده ایکی قطبی دخی غایب بولوب آلات
رصدیه ایله امتحان اتدیلر وکرۂ ارض ومای تام الاستداره بولمیوب امرودشکلنده تصویر
اتدیلر که صاپی پاریا اوله وحکایت اتدیلرکه مقام مزبورك کیجه لری قتی روشن ایدی
فقیر ایدر بوکلامده نظر واردر زیرا کرۂ ارض وما مخروطی الشکل اولدوغی تقدیرده
رأس مخروطی که امرودك صاپی مقامنده در خط استواقربنده پاریا اولیجق اول محلدن

ایکی قطب غایب اولمازبلکه ایکیسی دخی کورنمك لازم کلور زیرا افق حسی افق حقیقی تحتنده
واقع اولور اما پاریا امرودك چچکی محلی کبی بر چقور یر اولمغله ایکی قطب دخی غایب بولنوب
کورنمدی دیسه صحیح اولوردی لکن بوندن کرهٔ ارض ومائك مخروطی الشکل اولمه سی لازم
کلمز اکا حکم ندندر خط استوا التنده اولان چقورلردن جمله باقلسه ایکی قطب غایب کورینور
وبالجمله بو کلام قواعد فن هیئتدن بیخبر جاهل سوزیدر کرهٔ ارضك تام الاستداره اولمه سی
کری اولمسنه خلل ویرمز زیرا اعظم جبالك ارتفاعی قطر ارضه نسبت لاشئ در انکیچون که
برارپه عرضنك یدی بلوکده بر بلوکنك برذراعه نسبتی کبی اولمغله قدر محسوسی اولمدوغی
برهانیله بیان اولنمشدر و کیجه لرقنی روشن اولمق بعض عوارض حسبیله کاهی اکثر یرلرده اولور
قولون اندن دخی کچوب بر نهر عظیم کوردی که یوز اون ایکی میل عرضی واوتوز قولاج عمقی واردی
ودریایله جمع اولدوغی محلده عظیم موجلر ومهیب صدالر پیدا اولوردی انده دخی چوق الم
چکوب غرب ایله جنوب اراسنده بر مقامه واردیلر که دریا یوزی جمله چایر چمن ایدی بیك
بلا ایله کچوب شمال طرفنه توجه اتدیلر وسنهٔ مزبوره ده کیرو اسپانیوله یه کلدیلر و کوردیلر که
اسپانیا قومندن چوق کمسه هلاك اولمش بوسببدن که انلر اول دیار خلقنی اسیر کبی متصل
استخدام ایدرلر و معادن قازدررلردی انلر دخی ذراعتدن فراغت ایدوب نیجه سی آخر یره
کتمکله کلی قحط اولدوغندن ماعدا اطرافندن هندیلر کلوب محاربه ایدوب طرفیندن
چوق کمسه دوشمش ایدی قولون واردقدن صکره دخی اون بش قاسیق جمع اولوب اتفاقله
عسکر چکدیلر واسپانیوللرله محکم جنك ایدوب اخر منهزم اولدیلر اول اجلدن که انلر جمله
عریان ایدی وجزیره ده معدن حدید اولمامغله سلاحلری یوغیدی اسپانیوللك اکثری
زره پوش وتوفنك انداز وتیغ زن اولمغله اول طائفه نك اکثرینی قاچدرنجوروب قاسقلرینی
اسیر اتدیلر بعده قولون قرنداشی ایله بر خصوصده نزاع ایدوب قومی ایکی فرقه اولدی بر برینی
اسپانیا حاکمنه عرض اتدیلر اولدخی ایکیسنی بله عزل ایلدی اوچ ییل قدر کلوب اسپانیاده
معزول اوتوردی بعض بکلر شفاعتی ایله ینه نصب وارسال اولندی سفر رابع قولون میلادك
بیك بشیوز ایکیسنده قولون دورت پاره کشتی ایله ینه هند جدیده سفر اتدی اسپانیوله
جزیره سنه واصل اولدقده جزیرهٔ مزبوره حاکمی قولونی جزیره یه قومدی وهرنه قدرکه
سویلدی ایشتمدی قولونده انلرله مقاتله یه قدرت یوغیدی حیله سمتنه سالك اولوب
اهل جزیره یه ایتدی سز بزه جفا اتدیککز ایچون ربکز سزه غضب اتمشدر علامتی بودرکه
یارین کنش قرارسه کرکدر مکر ایرته کسوف مقرر اولوب قولون انی تقویمدن بلمش ایدی
اهل جزیره وهمه دوشوب صباحه منتظر اولدیلر اول زمانده کسوف واقع اولمغله اهل جزیره
کلی خوفه دوشوب قولونه کلدیلر نیجه هدایا کتوروب صلح ایلدیلر پس قولون جزیرهٔ
مزبوره نك بر ناحیه سنده بر عظیم لیمان پیدا ایدوب ادینی صانته لوریا قودی و بر ییل انده
اکلنوب ینه اسپانیایه کلدی ومن بعد سفر نصیب اولمیوب بیك بشیوز التی سنه سنده شواب

مركی نوش ایلدی اسپانیولا خلقی اشكال شیاطینه اصنامه عبادت ایدرلردی وانلرله
مخالطه ایدن ارواح خبیثه خبر ویرمشلر ایدی كه یقینده بو دیاره برقوم كله واكثر یكزی هلاك
ایدوب بو دیاری سزك الكزدن اله اول قوم بو خبری متضمن ترانه لر بغلیوب جمعیتلرنده اوقورلر
واغلرلردی سكسن ییل قدر زمان مرور ایدیجك زنبور بلا باشلرینه اوشدی قوم اسپانیول
یكرمی ییلده اول یرلرك اكثرینی ضبط ایدوب قرق بیكدن زیاده سنی اسیر ونیچه یوز بیكنی
طعمهٔ شمشیر اتدیلر سفر مغلیان قپودان بجانب غرب وآمدنش ازشرق ممالك پورتقالدن
برشخص قورسان كه نامنه فردناندوس موغلیان دیرلردی بعض فلاسفه دن خبردار
اولمشدی كه محیط غربیدن مالوقا جزیره لرینه وصول ممكندر بو سببدن دائما اندیشه ده
ایدی و پورتقال قرالنه عرضحال ایدوب بو فكرنی سویلدی وامداد رجا ایلدی قرال منز بوراكا
التفات اتمیوب اسپانیا طاكمنه واردقده بش پاره سفینه وایكیوز صولتاد وسائر لوازم ایله
امداد ایدوب تاریخ میلادك بیك بشیوز اون طقوز نده سویلیادن چقدی وبر موافق
روزكار ایله اتكنه صالدی نیچه كون مسقط شمشه كیدوب صانتاغوستین بورننه واصل
اولدی اندن جنوب وغرب مابیننه كیدوب محكم شتایه طوتلدی برغیر معروف مقامده
یكرمی كون ارام ایدوب اول ناحیه قومی ایله مدارا اوزره اولدی زیرا انلر اون اوچر شبر دراز
قد زنكیلر ایدی تیر وكمان وحربه قوللنورلر ایدی برینی تنها بولوب سكز كیمسه بند اتمكه قادر
اولمدیلر وبرینی حیله ایله كشتی یه دعوت ایدب دمره اوردیلر من بعد طعام یمیوب هلاك
اولدی اندن كوچوب قرق میل قدر كتدكلرنده برعظیم صقرقه پیدا اولوب كمیلرك برینی
اشخاص واثقالی ایله جذب ایدوب بركوهك قله سنه براقدی كشتی خرد اولوب اكثر اصحابی
قورتلدی اندن یوز یكرمی میل دخی كیدوب عورت بورنی دیمكله معروف موضعه واردیلر اندن
سبته بوغازی كبی برمضیقه ایردیلر حالا اكا مغلیان بوغازی دیرلر طولی دورتیوز قرق میل
وعرضنك اقلی طقوز میلدر پس اول بوغازدن چقوب ینه جانب غربه كتدیلر كه برا عتبار ایله
مشرق در تا كه انبغنه نام جزیره یه كلوب برقایق زورق كوردیلر چقوب سبوت جزیره سنه كلدیلر
قربنده اولان جزایر خلقی كلوب مغلیان ایله دوستلق اتدیلر الا كه جزیرهٔ ماغوتان خلقی كلوب
انقیاد اتمدی بو سببدن مغلیان برمقدار عسكر له واروب جنك ایلدی واثناء جنكده برقایچ
یولداشی ایله مقتول اولدی باقی قلان یوز اون بش كمسنه ایكی پاره كشتی یه سبوتدن برمقدار
سكر و قرنفل ودارچین یوكلدوب جزایر مالوقه خبرن الوب كتدیلر و نیچه مدت سیر ایدوب
نیچه جزایره اوغرادیلر تا كه بورنای نام برجزیرهٔ عظیمه یه واردیلر اهلی جمله سودان ایدی ملكنه
بولوشوب هدیه ویردیلر ومالوقه اردلرنده فالمغله دونوب كتدیلر وزمبو بون جزیره سنه كلوب
انده چوق لؤلؤ بولدیلر كه اكثری بیضه قدر ایدی اندن چقوب میلادك بیك بشیوز یكرمی برنده
جزایر كثیرهٔ مالوقه دن تیدوری نام جزیره یه كلدیلر حاكمی عربدن منصور نام برشخص ایدی
كلوب برسفینه یه چقدی اوكنه هدایا قودیلر واسپانیا طاكمندن عرض محبت اتدیلر منصور

انلره

انلره التفات ایدوب تجارته اذن ویردی اسپانیوللر بش آی اول جزیره ده تجارت اتدیلر بر توریه
قرنفله اوتوز ذراع بز یا اون ذراع قرمزی چوقه یا دورت ذراع صاری چوقه نرخ اتمشلر ایدی
سائر جزایردن دخی وق طائفه کلوب معامله ایلچدیلر وبعده قرنفل ودارچین وطوطی وبر
نوع عسلکه لذتی سکره بکزر تحمیل ایدوب کتدیلر سفینه لرك بری یولده قالوب بری باستیان
نام رئیس ایله بیك بشیوز یکرمی ایکی سنه سنده سانلوقه لیمانینه کلدی جمله مدت سفرلری
اوچ ییلدن اون دورت کون ناقص اولدی وبو مدتده اللی بیك میل مسافه قطع ایتدیلر بو قصه دن
اسپانیا قرالی قتی حظ ایلدی بعض مدجللردن منقولدرکه مغلیان کیسنه بر ترسانه یا پوب
قرمزی چوقه ایله اورتدی وکره ارضی تمام سیر وسفر ایله دور ایدوب دورآدمدن بری اولمامش
بر ایش اشلدی دیو زیارت ایدرلردی ملك پورتقال بو قصه دن پرملال اولوب سابقا مغلیان
کلامنه اعتماد اتمدوکنه کلی ندامت کلدی ویولده قلان کشتی یه ادم کوندروب باصدردی
ورئیسنی سرسرنه آصدردی بو سببدن ایکی فرقه اراسنه خلاف وشقـــاق دوشوب
صلح اولنجه نیچه جنکلر اتدیلر ذکر سفر کشتیٔ اسکندر بعض کتب اسلامیه ده مسطوردرکه
اسکندر بو بحرك سواحلنه وقوف ایچون بر سفینه ترتیب ایدوب امر ایلدیکه بحر مزبورده
بر ییل قدر سفر ایده لر سواحلنده اولان طوایف وامم احوالنی بیلوب کله لر پس ارباب کشتی
بو هوا ایله نیچه روزکار سیر وسفر ایتدیلر سطح ما وقبهٔ سمادن غیری نسنه کورمیوب طرف آخره
وصولدن مأیوس اولدیلر وصددرجوعده بر کشتی کوروب یانینه واردیلر اولدخی آلات ورجال ایله
مشحون ایدی لکن ایکی طائفه بری برینك کلامنی فهمه قادر اولمیوب قوم اسکندر انلره بر زن
ویروب اندن بدل برار الدیلر ورجوع ایدوب کلدیلر ماجرایی اسکندره بلدردیلر مردمزبوری
بر زنه تزویج ایدوب ایکیسندن بر غلام حاصل اولدقده پدر ومادر لسانینی فهم ایدردی ترجمان
اولوب پدرندن دیدیکه سواحل بحردن بر جهتده حاکم اولان ملك اسکندردن اعظمدر آیا
وجه ارضده تسخیره قابل دیار وبندن غیری بر شهریار وارمیدر دیو استخبـــار ایچون
بر سفینه ترتیب ایدوب بزی کوندردی نیچه مدت کزوب کشتیٔ اسکندره ملاقی
اولدق خریدة العجایبده بو قصه سمرقندیدن نقل وحکایت وبحر شرق وانده اولمق اوزره
روایت اولنوب مورخ هند جدید خبر مزبور دبحر مذکورده اولمق صحیح دکلدر
زیرا اول بحرك حدود ومسافاتی جمله معلومدر لایق بودرکه قصهٔ مزبوره بحر اوقیانوسه
نسبت اولنه وکشتیٔ مزبوره هند جدیددن کلهدیو اعتراض ایدوب بعض اهل وقوف دخی
هند جدیددن کلمك یله صحیح اولماز زیرا اسپانیا طائفه سی اول دیاره وارمزدن اول کمی
یوغیدی انجق بالی لرده بعض قریب یرلره وارمق ایچون صال استعمـــال ایدرلردی
اسپانیوللر بیوك کمی ایله وارد قده یکی دنیا خلقی کوروب بادیٔ نظرده بالق ظن
ایلدیلر دیو اعتراض اتدی فقیر ایدر شارح هیئت قاضی زاده تحریری اوزره ظاهر
بودرکه بو براصلی یوق حکایات موضوعه قبیلندن اوله وبو خصوصی مؤید ومصدق

اول قصه ده نیچه حالات واردر كه ارباب بصیرت نظرندن دور دكلدر زیرا اسكندردن مراد
اكر بانیٔ سد اولان ذوالقرنین ایسه كه اسكندر نامی خلط وتغلیط طریقیله اكا طاقلمشدر
انك عصری عصر حضرت ابراهیم اولمغله امد مدید وعهد بعید مرور ایدوب اول زماندن
خبر ویرر كتب منزله دن غیری تاریخ وسیر قالمامشدر كه ترجمه اولنه واسلام كتابلرینه
اندن نقل طریقیله یازیله واكر اسكندردن مراد ماقدونیا پادشاهی وارسطونك شاكردی
بیوك الكسندر ایسه انك جانب غربه سیر وسفری یوقدر سفر وسیرت ونقل
وحركتی وقوعی اوزره یونانی تاریخندن ترجمه ایلدك آق دكزدن كمی
كوندردوكی دخی تواریخ وجغرافیا كتابلرنده یازلمیوب انجق بو قصه اكاذیب جهالدن
برخبر كاذب ایدوكنی اعلام ایچون تحریر اولندی باقی اوقیانوس سفرلری
تفصیل محلرنده كشف اولنان ممالك احوالی ایله بیان اولنور فصل ٨ دربیان
عرض تسعین كتاب اطلس ترتیبی اوزره دورت رسم كلیدن صكره قطب شمالیدن
عبارت اولان عرض تسعین واطرافنده اولان نواحی ذكرنه شروع ایده لم زیرا ایكی
قطب احوالی دخی اول دورت رسملره ارداف اولنمق مناسبدر تاكه كرهٔ ارضك جمله
اجمالا حالی اعلام اولنمش اوله پس بو قطب شمالیه لاتنده پولوس ارتیكوس دیرلر
صاحب اطلس ایدر اقسام اربعهٔ كلیه رسملرندن صكره سلطان مهندسین
اولان بطلمیوس جغرافیاسنه اویوب قطب شمالی تحتندن ونواحیسندن باشلدق
تاكه اعلادن اسفله تدریجله تنزل ایدوب شرق وغربی جنوب وشمالی دور واحاطه
ایلیه وزو بو عمل بزه وكافه یه مفید اولمق بابنده تكری یدن توفیق وعنایت اومارز بو مقامده سابقا
بیان اولنان قطب ومحور وجنوب وشمال تعریفلرین ایدوب قطب شمالی بزه دائما كورینور
و قطب جنوبی كورنمز قطب شمالی اطرافنده اولان ولایتلر بونلردر دردیو تفصیله شروع ایدر
غروانلاند یا فریسلاند یا نوواز نبلا غروانلاند یا كسر عین معجمه و ضم راء مهمله وفتح الف
وسكون نون وفتح لام وسكون نون وكسر دال مهمله ایله فلمنك خلقی لغتنده بهجت وطراوت
اشجار ونبات معناسنه انده اولان اشجار ونبات لطافتندن بو اسمله تسمیه اولندی وبو اول
ناحیه ده بر جزیره در كه هنوز هر یری كشف ومعلوم اولمامشدر مدار قطب بروج ایله قطب
شمالی اراسنه دوشوب جنوب طرفنده آخر حدی التمش بش عرض در شمالنده كناری یتمش
یدی درجه عرضه منتهی اولور میلادك بیك درتیوز سكسن تاریخنده بو اطه اطرافنه واروب
عظیم فورتنه لره طوتلوب بحرده نیچه زمان یوارلنان نیقولا قیبو دان قولنجه بو محلك قیشی
طقوز آی ممتد اولوب جمله بو مدتده دائما قار یغار اصلا یغمور یغمازو قیش ابتداسنده یاغان
اخرینه قالوب منحل اولماز لكن بو قدر كثرتله نازل اولان برف اوتلوق وعلف قسمنه ضرر ویرمز
اول اجلدن چایر محصوللی بیحد اولوب صاغلو رحیوانات دخی وفرت اوزره سوری سوری
كزوب قاری اشرلرو چایری یرلر اهالیٔ مملكت انلرك سودندن بر مرتبه محصول الورلركه
اسكله

اسکله ودریا کنارلرنده باغ وبنا یاپمغلری یر یر دپه لر کبی کورینور اطراف اکنافدن کلوب
اوجوز بها ایله کتورررلر و بو جزیره ده بزه معلوم اولان ایکی مسکن درکه جزیره خلقی انلرده
ساکن اولورلر برینه البادیرلر قرینده ساتتومار راهب خانه سی واردر و بری دخی برمناستر درکه
قرینده اولان طاغدن پچلیه طاغی کبی دائما آتش چقار ودبنده اولان بیکاردن لاینقطع
اسی صو اقار بو صونك حرارتندن مناسترك اوطه لری حمام کبیدر غیری آتش استعمال
ایتمیوب طعاملرین اول صوده طبخ ایدرلر و بو مناسترك بناسی طوقوس دیرلر بر نوع
حجردندرکه سحق اولنسه قوم اولور و حجر مزبور اتش منفذندن طشره آتلان طاشدر
و بو کرمابه نك صویی اطرافنده و مجراسنده اولان یرلری و باغچه لری اسیدوب چچکلر
و نباتات بتورر هر بار انواع ازهار ایله اول یر مزین اولوب تبسم ایدر و بوکا قریب اولان دکزك
اوزری اصلا طوکمیوب یوزنده کمیلر کزر و بالقلر بو زرو بو جزیره ده صو حیواناتی بارد یرلردن
قاچوب بو محله شولقدر چوق کلوب اوشرلر که اطرافدن خلق کلوب صید ایدرلر
وانکله ذخیره لنورلر بوغر وانلاند یاپی ماری پیروم یعنی تنبل دکز یالاری یعنی اکثر اطرافی
احاطه ایدر و بو دکزه قلاسیالی و قون کریتوم یعنی بوزلی وطوکمش دکز دیرلر فرسلاندیا
کسر فا وراء مهمله و سکون سین مهمله ایله بر جزیره عظیمه درکه قدمانك معلومی دکل ایدی
بونك هواسی غایت بد و وخامت اوزره در نباتات بتمز و یری ذراعت قبول ایتمز ارضی یابسدر
خلقی سر جمله بالق ایله تعیش ایدرلر بونك باش قصبه سی جزیره اسمیله مسمی اولوب
نوروجیا ملکنك حکمنده محکومدر خلقی دکزدن کونا کون سمك صید ایدوب کنارلره یغارلر
اطرافدن کیلر کلوب یوك یوك کتوروب کیدرلر بو جزیره بحرینه ایتاربوم دیرلر زیرا غرب طرفی
برمرتبه دوکندیلودرکه سفینه حرکتی ممکن دکلدر اول اجلدن بو واطه یه سکانی ایقاریا تسمیه
ایدرلر جزیره مزبوره بو عصرلره قریب زمانده انکلیس سعیی ایله کشف اولندی اما نووازنیلا
ضم نون و فتح واو و زاء معجمه ایله یتمش التی درجه عرضده بر جزیره در هبوب عواصفدن
هواسی غایت شدید البرد اولمغله مسکون دکلدر برودتنه تحمل اولنمز وانده اشجار و نبات
بتمز قورد و آیو ولکو کبی ات ییجی حیواندن غیری تعیش ایتمز و سمت شمالده بو مقوله حیوانات
قتی چوقدر و بونده بحری جانورلردن بر نوع جانور اولور که آکا وال روسخن دیرلر اوکوزدن بیوك اغزی
ارسلان اغزینه بکزر دریسی توکلی خنزیر توکی کبی و دورت ایاقلی اوست چکه سنده
ایکی بیوك بیاض دیشلری طشره چقمشدر فیل دشی کبی وانکله قیمتده بردر و بو جزیره ده
اوچ فرپتوم یعنی بوغاز واردر بری ویغاس بوغازی که غربدن شرقه صلیب زاویه سی دیمکله
معروف زاویه یه وارنجه ممتد اولور بو بوغازك جنوب طرفی سواحلنه انکلیسدن کوللم
بارتت نام قپودان واروب سمیوتا دیمکله معروف بیابان ادملری بولوب حکایت ایلدی که بونلرك
لباسی حیوانات پوستندن و کهنه اورمانلقده ساکن ادملر ثیابنه بکزر لکن بونلر اولقدر
وحشی اولمیوب فی الجمله ادراکدن حصه دار قصیر القامه عریض الوجه صغار العیون

ايقلرى اكرى وقصه سريع الحركه يوكرك وقوى اشخاصدر يره كبى قالغرلر وزنجيفيروس
ديرلر برنوع حيوان پوستنى كيوب اورتنورلر وبونلرك عربه لرى اولوب بر ويا ايكى زنجيفيروس
قوشارلر بر ايكى ادمى غايت سرعتله برمرتبه چكوب كتورركه بوديارلرك اتى قوشمغله آكا يتشمه مز
ايكنجى قور بيسر بوغازى دركه مارتن قور بيسر نام قپودان اسميله تسميه اولنمشدر مزبور
قپودان ميلادك بيك بش يوز يتمش يدى تاريخنده اول سمتلردن چين وختا سمتلرينه كچمك
ايچون يول اراركن مزبور بوغازه واروب انده وافر جزاير كوردى واول جزيره لرك سكانى
بنى ادم ايدى لكن اخلاق بهايمه ووحوش مثال برقوم اولوب بالق وسائر جانورلر اتنى چيك يرلر
وصيد ايتدكلرى وحوشك پوستنى كيرلر وبهايم كبى اوت اوتلايوب قونارلر كوچرلر واو بالرينى بالنه
ديرلر برنوع بالق دريسى ايله اورترلر مزبور بالق درياده اغزندن بركوندر يوبى يوقارى صوور بيوك
حيواندر واول محللرده هوادائما قره بولوط وشديد البرد اولوب اچقلق ميسر دكلدر وبوديار
قوردينه بكزر كوپكلرى پويندرغه قوشوب يوكلرينى بوزاوزرنده چكدرزلر سلاحلرى
اوق وياى وصپان طاشى در اول يرلرده شجر بتمز وبونلر يرى سوروب اكين اكمزلر خدايى نه
بترسه انى يرلر واكثر تعيشلرى صيد ايله دركيك وفرت اوزن اولمغله صيد ايدرلر وسائر
بهايمك اسى قانن ايچرلر بولمدقلرى تقديرده اغزلرينه بوز الوب يلارلر وشدت برددن صولر
طوكوب يرلرى متحجر اولمغله اقر صولرى يوقدر قاروبوزى اكابدل استعمال ايدرلر وبو طائفه
شديد وطاش دوكن وشجيع اولوب وحوش ايله جنك ايدرلر خصوصا صيد طيورده
مهارتلرى واردر اغاچ قبوغندن ياپلمش برنوع زورق ايدرلركه انجق بر ادم اوتوروب بر كورك
ايله كزروب برالنده طوزاق ايله قوش اولارو بونوع زورقك برينى خزينه ايچون انكليسه كتورديلر
اوچنجى داويس بوغازى درانكليسدن جوان داويس نام قپودان اسميله تسميه اولندى
قپودان مزبور بيك بشيوز سكسن بش تاريخنده امريقا سواحلنى وغرو وانلانديا سواحلنى
طولاشوب چينه كتمكه يول ارارکن بو بوغازى بولدى اللى اوچ درجه طولدن حركت
ايدوب يتمش بش درجه يه دك واردى صحيفه ده رسم اولنان دورت بوغازكه واردر بوسقود
شهرندن يعقوب نام مصنفك سياحت نامه سندن اخذ اولندى مزبوردن منقولدركه
انكليس رهبانلرندن اولوب اوكسونيا شهرندن برمهندس كمسه قطبه يقين يرلرى كشف
ايليوب عرض تسعينه كتدى اسطرلابله ارتفاع الوب قطب سمت رأسه كلديكى يرى
قياس وبو وجهله اثبات ايلدى ومير قاتور مزبور يعقوبدن روايت ايدركه بودورت بوغاز
ايچنده برعظيم كرداب واردر صودورت طرفدن ايچرى كردابه برمرتبه جريان ايدركه انده
كيرن كميلر شديد روزكار قوتى ايله كيرودونمكه امكان يوقدر مع ذلك اول محللرده يل دكرمنى
دوندرمكه كفايت ايدر روزكار اسمز لكن بوروايت لوقيانوس نام قپودانك روايتنه مخالفدر
وسائر اول محله سفر ايدنلر بومقوله بوغاز كورمدك ديرلر وفلمنك قومى سكسن بردرجه
عرضه وارنجه اول اطرافى كشف ايدوب جمله دريا كورديلر اما تحت القطب اولان

عرض

عرض تسعيني جوليوش قالبحر نام مصنف كتابنك اوتوزيدنجي بابنده بويله تحقيق ايدركه
شمال دكزندن چينه وارنجه سفر ممكن ميدر دكلميدر ايكي طرفك دليللري موجبنجه اختلاف
اولنمق اقتضا ايتدي بعضيلر ممكندر و سفر مراد اولندقده دوينه نام نهرك بوغازندن چقلوب
وتاتارولايتنك زاويه شرقيه سنه واريله زاويه انحرافنده شمالي روزكار غرب روزكارينه
تبديل اولنوب شرق يولينه كيديله ديديلر لكن بوكلام اصحابي اول دكزك وسواحلنك
روزكارلري كيفيتن بلمديلر زيرا انده شرق وغرب روزكاري شولقدر خفيف اسركه بري برندن
فرق اولنماز وشمال روزكاري بومرتبه شديددركه انده همان حكم ايدر و يوراز اوزري اولان
يرلرده اون ايه دك ممتد اولان برد شديددن دريا يوزي طاش دوشمش قالدرم مثالدر
ودكزك دوكندوسي غايت چوقدر اطول نهار يكرمي دورت ساعت اولدوغي كارلرك
ايام صيفده صباح طومان و پوس در اويله يه دكين صكره ايكي ساعت انجق اچيلوب
كيرو اول حالت عود ايدر اورته سي قطبه وارنجه بوحال اوزره در پس بوسمتلرك يولي اول اجلدن
مسدود و خطرناكدر كاهي بوزلر منحل اولدقده جزيره مثال پارچه لر تصادم ايدرك كيدر
قلمنكدن برقوم بيك بشيوز طقسان دورت تاريخنده اول سمته سفر ايدوب شمال دكزندن
يكي دنيانك سواحل شرقيه سنه چيقمق ايچون كيتديلر لكن بوزدن وكيجه شدت برددن
عظيم زحمت چكديلر بو سببلردن كوليلم نام قپودان ناصو بوغازندن چين ديارينه سفر ممكن
دكلدر ديدي و بوني بيهوده سويلمدي بلكه بعد الكشف قياس صحيح ايله بوقليوب بلدي كه
بودكزك اورته سي محيط شرقي يه متصل اولميوب قطب اطرافنده سواحل دور ايدر دونوب
كيرو غربه كيدر و يكي دنيا سواحلنه چيقار و بونكله استدلال ايتدي كه اكر اورته سي
بحره متصل اولسه انده دخي مد و جزر اولوردي لكن بوقدر انجق غديرمثال دكز قولاغيدر
ديو قطع ايلدي لكن بعضلر بوكا تسليم ايتميوب نووازنبلانك طرف شمالنده بوسفرك يولي
بولنمغه عظيم اميدواردر چونكه هربار چين سفري ايچون يكي دونمالر تدارك اولنمدن خالي
دكلدر بالآخره نتيجه پذير اولوردي بو خلقي عزيمته ترغيب ايدرلر اما هنوز بر طرفه جزم حاصل
اولمامشدر مير قاتور ايدر بزم كيلرمز طولده سكسن بر درجه يه واروب عظيم بوز پاره لرندن
وكيجه يه قالدقلرندن چقاميوب كچمك ممكن اولمدي كيرو دونوب يتمش التي درجه يه كلديلر
بيك بشيوز طقسان يدي تاريخنده تشرين ثانينك دوردنجي كوننده شمس غروب ايدوب
كيجه اولدي كانون ثانينك يكرمي دوردنجي كوننده كيرو طلوع ايلدي ايكي آيه قريب كيجه ده
نووازنبلا كنارنه چيقوب اوباپديلر حزيرانك اون دوردنجي كوننه وارنجه ايچنده اولوب
شدت برددن حركت ايده مديلر اون اوچ اي قدر شنلكدن ايريلوب امور معيشتدن دور
ولوازم بشريه دن مهجور بودكلو خطرناك يرلرده كزوب قطب شمالي يتمش التي درجه مرتفع
اولنجه كيتديلر و طشره چقد قترنده اطرافني قارالوب اون آيه قريب زمان قار ايچنده محبوس
طوروديلر اول اثناده عظيم ومهيب برنجي ايولر و وحشي دريا جانورلري هجوم ايتدكجه بونلر

مدافعه وجنك ايله قورونورلرايدى بالآخره كميلرينى براغوب اوسنى اچق صندال ايله
كلوب چقديلر بونلردن اول اول سمته كمسه وارمش دكل ايدى وبونلرك سفرى ضرب
مثل اولان ارغنوتا سفرينى اونتدردى اولشه جيا ارغنوته ديمكه بونلر لايق اولدى ديو
تمدح ايدرلر فصل ۹ درذكر قطب جنوبى طقوزنجى فصل كره ارضك قطب جنوبى
سمتى ذكرنده دربعض كتب اسلاميه ده بو سمتده اولان قره يه ارض ذهب تسميه ايدرلر مقدمه
صاحبى ايدربو ارضى ماجلانيقا وارض جنوبيهٔ غير معلومه ديمكله جغرافيا اربابى وصف
وتسميه ايدرلر لكن بونك سواحلندن غيرى بوانه دك بريرى كشف اولنوب بلنمدى وبونك
وسعتى سائر ايكى قسمه قريبدر ماجلانيقا انكيچون ديرلركه يكى دنيا طرفنده اولان كارلرنى
ابتدا ماجلانوس قپودان كشف وبيان ايلدى لورونسو ايدربونك كارلرندن يوز قرق درجه
طول واون بش درجه عرض جنوبيده واقع بر بورونده لافاق اولكه سى كشف اولندى بونك
خلقى بياضدرلر لكن شولقدر وحشى دركه بيكانه ايله الفت وتجارته مجاللرى يوقدر جاوه دن
كاهى اكا كميلر وارر لكن انلرى يناشدرمزلر ميكائيل لوپس نام قپودان ميلادك بيك بشيوز
التمش بش سالنده يكى اسپانياده اولان ناتى ويتانام اسكله دن چيقوب بواولكه يى كشف
ايلدى وانده اولان مال والتون پرومالنه غالبدر ديدى پيرى رئيس بحريه اولنده پرتقال
كميسى مخالف روزكار ايله بحر چينك جنوبنه كيدوب يكرمى بش كونده بركناره واردى
وبنجه عريان ادم كوروب بونلر سلاح استعمال ايدراوقلر اتارلردى اوقلرى قمشدن وپيكانى
بالق كموكندن ايدى صور عجيبه وهيئت غريبه ده كمى بو ينوزلى وكمى نيمتن قوش كبى اوتر
وبعضيسى النده بر كوزلى وكمى فيل كوشلو وبعضيسنك باشى كوكسنده كلب كبى قويروغى
وارد يو حكايت ايتدوكنى نقل ايدرلر لكن وقوعنده نظر واردر فى الحقيقه دريايى ايق التنه الوب
اكثر مواضع دنيايى كزنلر بوبيوك جزيره نك كيفيت حالنى بله ميوب مسكونه ميدردكلميدر
هنوز تحقيق ايتمديلر وسواحلنده بحره دوكلور بر نهر تصوير اولنميوب يبوست زمين بونك
عدم عمارتنه علت اولمق بعيد دكلدر لكن بردى شديد اولوب برى طرفدن زياده انده شتا
وسرما اولدوغنى بعض مرتبه تحرير ايدرلر مغليان بوغازنده بو خصوصه تنبيه اولنمشدر
وصورتى بودر فصل ۱۰ در ذكر نسبت ممالك وجهات بمثلثات بروج وسيارات حكماء
اسلام عالم كون وفساده جارى اولان احوال واثار فى الحقيقه اثر فاعل مختار اولدوغنى
اثبات ايدوب ديديلركه اجرام اثيريه واوضاع فلكيه عالم عناصرده بامر الله تأثير ايدر وموثر
حقيقى انجق جناب بارى وانلر سببدر وموالبد وعناصرك خصوصا كره خاكك نجوم وافلاكه
ارتباط وانتسابى واردر اقاليم سبعه ترتيبى اوزره سياراته منسوب اولدوغندن غيرى ممالك
وبلداندن هربرى ايله اون ايكى برج اراسنده علاقه وارتباط ثابتدر وبوعلاقه بلادك
مثلثات بروجه نسبتى در ومثلثات بروج اولدركه سكزنجى فلك منطقه سى كه دائرة البروج در
اون ايكى قسم قلنوب هر برينه بر برج دينلمشدر نتكه سابقا مقدمه ده بيان اولندى مثلثات

اخذنده

اخذنده توالئ بروجدن هراوج برجك دورد نجيسى اعتبار اولنور مثلا حمل اسد قوس
ثور سنبله جدى جوزا ميزان دلو سرطان عقرب حوت بونلردن متساوى الاضلاع دورت
مثلث حاصل اولور مثلث اول بروج مذكره و نارى و شمالى در جهاتدن شمال ايله دبور مابينى بوكا
منسوبدر بروج مذكوره بيوت شمس و مشترى و مريخ اولمغله بو مثلثه مدبرى كوندز شمس
وكيجه مشتريدر مثلث ثانى بروج مؤنثه و ترابى و جنوبى در جنوب ايله صبا اراسى بوكا منسوبدر
مثلث ثالث بروج مذكره و هوائى در بيت زحل و عطارد اولمغله مدبرى كوندز زحل كيجه
عطارد در شمال ايله صبا اراسى بوكا منسوب اولور مثلث رابع بروج مؤنثه و مائى و بيت زهره
و قمردر جنوب ايله دبور مابينى بوكا منسوب اولور مدبرى كوندز زهره وكيجه قمردر كذلك ربع
مسكونى دخى مثلثات بروجه مشاكل دورت قسم اعتبار ايدوب هر برينى برينه منسوب
قلديلر قسم اول اوروپا غرب و شمال مابينى اولمغله مثلث اوله منسوبدر و بونده ساكن اولان
طوائف وامم مثلث اولده اولان رياست سببى ايله اكثر امرده جرى و سركشلر در غالبا
استعمال سلاح و سياسته مائل و تعب و مشقته متحمل نظيف و ظريف اولورلر چون كيجه
و مريخ تدبيرده مشتركدر و مثلثك اجزاء متقدمه سى مذكر و اجزاء متأخره سى مؤنثدر
بو قوم اكثريا عورتلرى امرنده تغافل اوزره اولوب غيور دكللردر وذكوره نسواندن ارتق رغبت
ايدرلر خصوصا انكليز و جرمانيا يعنى نمچه برج حمل و مريخه مشاكلدر اول اجلدن سكانى وحشى
و متهور اولوب اخلاقى سباع اخلاقنه بكزر و بلاد ايتاليا يعنى روما اولكه لرى و بلاد غاليا يعنى
فرانسا و لا ينارو ى سجليا الطه سى اسد برجنه و شمسه منسوبدر اول اجلدن اكثر سكانى اصحاب
سياست و اهل رياست اولمق اوزره در و بلاد اسپانيا و پورتغال قوس ايله مشترى يه منسوبدر
اول اجلدن اكثر سكانى صف دل نظيف و خلوق اولور بونلردن صكره وسط مسكونه
قريب اولان بلاد ماقادونيا يعنى روم ايلى و بلاد تراسيا يعنى استانبول اطرافى و كريد و قبرس
و آسياى صغرى سواحلى يعنى اناطولى و قره دكز و اق دكز نهايتلرى اراسى كرچه مثلث
اول بلادى حدودنده داخلدر لكن مثلث ثانى يه مشاكل طوتلوب بونلر تدبيرنده زهره
و عطارد مشترك اولمغله سكانى اكثر صورت و سيرتده معتدل و برى برينه قريب صحيح المزاج
اصحاب سياست و اهل رياست شدت و حريته مائل اولورلر صاحب مثلثه مريخ و مشترى
اولمغله تعلم علم ايدرلر جهاد و موسيقى يى سورلر و نظيف اولورلر مدبرى زهره اولمغله غريب
دوستلردر خاصه ماقادونيا و قسطنطنيه جدى ايله زحله مشاكلدر اول اجلدن كبارى
ملك و رياست اصحابى اولور قسم ثانى اسيادر بونك بلادى مثلث ثانى يه نسبت اولنور چون
بو مثلثه نك مدبرى كوندز زهره و زحلدر سكانى بو ايكى كوكبه عظيم اعتبار ايدرلر زهره يه
مشاكله مقتضاسنجه بونلرده رقص و حركت و جماع نسوانه حرص عظيم و عدم ستر و وقاحت
و ذكوره عدم رغبت و لباس و بساطلرنده نقش و زينته ميل و محبت و بدنلرى تدبيرنده
رفاهيت و اكثر احوالده نسوانه مشابهت اوزره اولوب مزاج و طبيعتلرنده غلبهٔ حرارت

مقرردر لكن زحل تدبيرده مشترك اولمق اقتضا ايدركه نفسلرى مؤثر وقوى حربله
شديد علوهمم اصحابى اوله لر بو اقليمك مثلثه مشاكلهٔ كليه سى حكمى بودر لكن اجزاسنك
دخى على الانفراد نسبتلرى حكمى بووجه اوزره دركه بلاد عجم ثور و زهره يه منسوب
اولدغيچون خلقى اكثر منقش لباس كيرحتى قيصلرى بله ساده دكلدر بابل وجزيره
يعنى فرات ايله دجله اراسى وبغداد اولكه سى سنبله وعطارده منسوب اولمغله خلقنده
اصحاب رصد واهل علم چوقدر هند وسند جدى وزحله مشاكل اولمغله اكثر خلقى بد اخلاق
وكريه المنظر وسنح آلود كنود وعنود اولورلر ووسط مسكون اولان بلاد ايدوميا يعنى قدس
سواحلى وبلاد سوريا يعنى شام مملكتى وجزيرة العرب حجاز ويمن مثلث اوله مشاكلدر
بونلرك مدبرى مشترى ومريخ وعطارد اولمغله سكانى اكثر ارباب تغلب واهل تجارت اولورلر
مكر وخدعه وجبن وامورده تهاون انلرك شاننددر وعربستانك معمور يرلرى قوس ايله
مشترى يه منسوب اولمغله اول ديارلر اكثر خصب ورخا اوزره در قسم ثالث سقمونيا
تسميه اولنان شرق وشمال طرفيدر بو قسم مثلث ثالثه نسبت اولنور اكثر بلاد تركستان
وكرجستان وديلم وماوراء النهر وختا وختن بو حصه يه دوشر بونك مدبرى زحل ومشترى
اولمغله اكثر خلقى حكيم مشرب واهل عفت وطهارة اولوب خاصة بلاد آذربيجان جوزا
وعطارده منسوب اولمغله خلقى اكثر حركت وشرت وخباثت اوزره در ماوراء النهر سمتلرى دلو
وزحله منسوب اولمغله اكثر خلقى وحشى وغدار اولور سايرى دخى انك كبيدر قسم رابع افريقادر
بونك غرب وجنوب جانبى اولان ليبيا واراضىٔ مصريه اولان اتيوپيا ومغرب ديدكلرى
موريتانيا مثلث رابعه منسوبدر چون بو مثلثك تدبيرنده كيچه مريخ و زهره مشتركدر
خلقنك ملوكى امورينه عورتلرى مداخله دن خالى دكلدر رجال ونسا اكثر امورده اختلاط
اوزره اولوب بر عورتى بر قاچ كمسنه تزوج ايدر وارلرى زى نساده مزين كزرلر اكثرى كاهن اولور
خاصة بحر روم سواحلى افريقيا سرطان وقمره منسوب اولمغله اكثر اهلى اصحاب تجارتدر ودتارلرى
خصب ورخا اوزره در ومغرب اقصى سمتلرى عقرب ومريخه منسوب اولمغله خلقنك
خلقلرى سباع اخلاقنه بكزر و حشيلردر اكثريا مشاجره وخصومتدن خالى اولمزلر وبرى
برلرينى قتلدن تحاشى اتمزلر صعيد وحبش ممالكى تدبيرنده زحل ومشترى وعطارد مشترك
اولمغله اول ديار خلقى آيين مختلفه اوزره اولوب موتالرينى تعظيم ايدرلر وخارجدن كلن حكامه
متابعت ايدوب جماعه منهمك اولورلر و بونلر نفوس ضعيفه اصحابى جبان وذليل قومدر بلاد
اسكندريه ومصر جوزا وعطارده منسوب اولمغله اكثر خلقى فهم وادراك اصحابى اولوب
اسرار مكتومه استخراجنه وتعلم علومه ميل ايدرلر حبش ديارلرى وسطى دلو وزحله منسوب
اولمغله خلقى اكل لحم وسمكه مائلدر عيش وعشرتلرى بهايم مثال اولور بو محله كلنجه
مقالات اربعه ده بطلميوس كلامنك خلاصه سيدر بو وجه منسوب اولان بلاد مفرداتى
دخى كتاب مزبوردن وبعض معتبرات كتب نجومدن نقل وانتخاب اولندى حمل بلادى

فارس

فارس آذربیجان فلسطین وقره دکز کارنده اولان شهرلر وسمرقند وجرجان وکابل وانطاکیه
وطوس وانکلیز اطه سی وغالیا وجرمانیا واسوچ ولایتلری در ثور بلادی قبرس
وبحر رومده اولان جزایر صغار وکردستان وکرجستان وهمدان وحلوان ودیاربکر
وغزه وقیساریه وطرسوس ومسینه اطه سی وروس ولهو ولایتلری در جوزا بلادی
مصر وطرابلس غرب وبرقه وحمص وحران وکیلان ومازندران وقزوین
وکرمان وتستر ومرو وسردینیا وفلاندرا وقرطبه وارمینیهٔ کبری ولایتلری در
سرطان بلادی افریقا وفس وجزایر وتونس وقدس وچین وترکستان
وغرناطه وقسطنطنیه ووندیك وجنوه ولایتلری در اسد بلادی شام وملطیه
ورها ونصیبین وسند ودمورقپو وپولیا وروما وقسطنطنیهٔ غرب وپراغا
ولایتلری در سنبله بلادی موصل وجزیره وفرات صویی ایله اق دکز ارا سنده
اناطولی ولایتی وبغداد اطرافی بابل ودارملك حبش وصنعا وسوس اقصی
وطنجه وجزیرة الخضرا وکریت ولایتلری در میزان بلادی مکه ومدینه وبلخ
وبعلبك ولایتلریدر عقرب بلادی حجاز وقیروان وبصره ونهروان وتبریز
وحلب وری وزنکستان وجزایر غرب وطربزون وفاس واماسیه در قوس
بلادی اسپانیا واصفهان وقهستان وصور ورقه وسنجار وبغداد وبوسنه
وبودین وموره ولایتلری در جدی بلادی حبش وهند وسند وقومس
وغور وکابل وعمان واهواز ومکران وماقادونیا وبلغار ومسقو ولایتلریدر
دلو بلادی چرکس وروس وزنکبار وکردستان وحبش اورته لری وفرغانه
ورأس العین وسلطانیه وغزنین وتاتار ونوغای وبادیهٔ عرب ولایتلری در حوت
بلادی طبرستان وسمنان وپورتقال ویمن وصعید ومصر واسکندریه اطرافی
وجزیره لریدر فصل ١١ در بیان سکان جهان باعتبار ادیان فصل مزبور کتاب
اطلس ترجمه سی اولان لوامع النورك یوز اللی التنجی فصلی در مناسبتله بو محله یازلدی
نهایت میرقاتور اطلس ده کندی دیانتی مقتضاسنجه طرح وتقسیم اتمشدر بز بو کتابده
مقتضای اسلام اوزره تحریر اتدك مزبور دیمشدر دنیانك قره ودریا سفرلرندن بزه
معلوم اولدی که نوع بشردن هر صنف کندی زعمنجه بر معبوده عبادت ایدر وهیچ بر بیابانی
ووحشی قوم یوقدر که انك بر معبودی اولمیه سلفده یازیلنلر طورسون بز سیاحتمزده
نره یه وار دق ایسه خلقنی بر ردولو معبوده طپار کوردك سلفده قدماء اجپسیان
یعنی مصر قومی اوکوزه واته ویلانه وتمساحه واتمجه یه وکوپکه وقورده وکدی یه
وبوق بوجکنه طاپوب بوکا بکزر رجا نورلری معبود یرینه قورلردی قدماء سوریان
یعنی شام اهالیسی بر بالغه عبادت ایدرلردی اول بالق کتب قدسیه ده داغون اسمیله
مذکوردر صور وصیدا خلقی بعل نام پوته طاپدیلر دمیاط اهالیسی صوغان وصر مسغی

معبود اتخاذ اتدیلر فرس قومی کونشه و آتشه عبادت ایدوب یونانیلر و رومانیلر بو بابده
جنوب وادیلرینك قنغی سمتنه سالك اولدیلر جنس بشره نافع و مصدر خیر و شر ملاحظه
اتدکلرینی صنایع و طبایع آثاریندن کوردکلرینی فی الحال معبود ایدینورلردی بوندنصکره معبود
جنسندن بری عباد نزدنده مبادا ترك و اهمال اولنمش اوله دیو اهتماما عموم اوزره جمله مجهول
معبودلره بر معبد بنا ایدوب قپوسی اوزرینه بو معبد آسیا و اوروپا و افریقانك معبودلری نیتنه
و سائر نامعلوم بیلرلك مجهول معبودلری نیتنه یاپلدی دیو یازوب انده دخی عبادت اتدیلر لکن بو جمله
باطللردن تکری بر اولدوغی کبی عبادتنك دخی طریقی بردر و بو طریق عقلله بلنمز تکرینك ارادتنه
کوره اولور زیرا کندی ذاتنی و نه کیفیتله عبادت اولناجغنی کندی بیلوب پیغمبرلر واسطه سیله
تعلیم ایدر اول طریق ایله عبادت ایدن معبود حقه عبادت اتمش اولور پس احتمالات
عقلیه ایله جنس بشر عابدلری تقسیمنده دینلور که معبود یا حقیقی یا غیر حقیقی اوله معبود غیر
حقیقی ماسوی الله در معبود حقیقی دخی یا شرعله عبادت اولنه یا عقلله عبادت اولنه پس
اقسام اوچه منحصر اولدی بو اوچ قسمك اولی معبود بالحقه شرعله عبادت ایدنلردر انلر
مسکننه شکل هلالی ورأس علم ایله علامت وضع اولندی عقلله عبادت ایدنلر نصارادر انلرك
مسکننه شکل صلیب ایله اشارت قلندی معبود غیر حقیقی یه طپان عبدهٔ اصنام و کواکب
و عبدهٔ ارواحدر انلرك مکانلرینه اوق دمرنی شکلی علامت وضع اولندی بو علامتلردن سکان
ارضك ادیانی حسبی ایله مکانلری بلنمش اولور بو دخی امور کلیهٔ فندن اولمغله سائر فصول
اوزرینه تقدیم اولندی بوندنصکره باقی جزئیاتی شرحه شروع اولنور تنبیه معلوم اوله که
اطلس و غیری کتب جغرافیا اصحابی اکثر اوروپا دیارندن اولمغله کتابلرنده کلیاتدنصکره اوروپا
اقسامنی بیانه باشلیوب اول بابده کمال تفصیل و آسیا و افریقایی کتاب آخرنده اجمال و تقلیل
ایدوب کویا که همان کندی دیارلری احوالنی تحریر التزام ایلیوب باقیسنی ترك اتمشلر نفسنده
اول دیارلر مسافهٔ بعیده اولمغله تفصیل احوالنه واقف اولامیوب یازدقلری دخی خبط
و خللدن خالی اولمامشدر اوراهام اورتلیو اقسام کلیه دن صکره امریقا تفصیلنی
اجمالندن فصل اتمیوب اولا انك اقسامی شرحنی اوروپا اقسامندن مقدم کتوردی
امریقا بیانی تماممدن صکره اوروپایی بعده آسیا و افریقایی یازوب ثلث اخیر کتابی قدیم
جغرافیالر رسمنه مخصوص قلدی و انلردن چوق فواید درج ایلدی میرقاتور اطلسنده رسوم
کلیه دن صکره اوروپا تفصیلنه باشلیوب افریقیا و آسیا بیانندن صکره برقاچ صحیفه ده
آماریقایی تفصیل و شرح ایلیوب قدیم جغرافیا رسملرندن یدی رسم نقلی ایله کتابی تمام اتدی
ترجمه سنده لوامع النوری بز انك ترتیبی اوزره یازدق لکن بو کتابده انلره تقلید ترك اولنوب
ترتیبده طرز آخر اختیاری رواکورلدی اولا آسیا شرقیسندن باشلنوب بعده افریقیا
و اوروپا و آماریقا صحیفه لری بو ترتیب اوزره تفصیل اولنمق تصمیم اولنوب آسیا ممالکی رسملرینه
کتب مشارقه دن چوق فواید یازلدی پس بو کتابده ممالك روی زمین بیانی فلك اعظم

حرکتنه

حركتنه تابع اولوب حركت كل حركت اولى يه تبعيتله نقل وحركت ايدرك ابتداء جزايرى
شرقيه دن انتهاء سواحل غربيهٔ امريقايه منتهى اولور ان شاالله تعالى كمال كرم الهى دن
متوقعدركه بو طريقله توفيقنى رفيق ايليوب اتمامنه ايرشدره فصل ١٢ در جزيرهٔ ياپونيا
جزيرهٔ مزبوره چين دلنده ياسنده ابتدا جزاير شرقيه دراسمنده هاپون و چاپون و ياپان وياپن
لفظلرى استعمال اولنور سلفده آكاخريسه درلردى ميرقاتور آكالتوئلى اوروپا معناسنه
اوروپا خرسونتو اسمنى اطلاق ايدر بو جزيره بحر شرقى ده حد غربيسى يوز التمش اوچ
درجه طولدن بحر چين وحد شرقيسى يوز يتمش التى درجه طولده براقدر يا معناسنه نادره
وزميلو كنارلرى وحد جنوبيسى اوتوز بر درجه عرضده سيام اوقيانوسى وحد شماليسى اوتوزيدى
درجه عرضده لونزا كورول وآنيا اولكه سى كنارلرى اولوب كنديسى شرقدن غربه جرمانيا
ميلى ايله يوز اللى ميل ممتد واتمش ميل قدر عريض بر جزيرهٔ كبيره اولوب لورنسو بونك
طولنى بيك التيوز ميل عرضى طولنك ثلثى قدر دردى بو بحر ايلدى طرف غربيسنه ملاصق
مشكلنده بو حدود ايجره جنوبدن شماله ممتد طولانى اقسين نام جزيره دخى واردر بو جزيره نك
طولى التمش ميل وعرضى اوتوز ميل اولوب ايكيسى اورته سنده طولى اوتوز ميل وعرضى بش
ميل اقسيقوقم نام بر جزيره دخى واقع اولمشدر بو اوچ اطه دن غيرى اطرافنده اون بش
قدر وسط جزيره كه كيمى معمور كيمى خرابه در انلردن بعض بو جزيره لردر جزيرهٔ فراند ووسط
بر جزيره در باش شهرى بو اسمله تسميه اولنور جزيرهٔ ياقاسوما جزيرهٔ آس ياس جزيرهٔ سيتزى
جزيرهٔ آيراجزيرهٔ تكودى جزيرهٔ يانوس سوما جزيرهٔ قانسونغا جزيرهٔ قانفا جزيرهٔ
غوتو بعض راهبلر نقل ايدر بو جزيره ده كو پكه بكزر بر جانور واردر سنلرى برحده واردقده
ميل طبيعى ايله دريايه آتلوب قلج بالغى كبى بر بالق اولورلر جزيرهٔ هيوحزيرهٔ مياجيما جزيرهٔ
لونزا جابانك شمالنده درخلقى مالاتقايه كلورلر بونلرك مجموعى چين كنارلرندن اوچيوز ميل قدر
بعيددر پس بو ياپون اطه سى توابعى ايله التمش دورت حكومته تقسيم اولنور كيمى سلطنتدر
باش مملكتى ميافودر ايكنجى اطه طقوز حكومتدر معتبرلرى ووسوكن وفنايوره كه بو جن سلطنتنه
تابعدر اوچنجى اطه نك دورت حكومتى واردر احوال سلطنت بو جزيره سلطنتى اوچ كيمسه يه
موقوف اولوب انلر دار الملك جزيره اولان ميافو نام شهرده اوتورلر تدبير امور جمهور جمله
انلرك النده در انلرك بيوكنه زازو ديرلر پاپا كبى احوال دينيه مسلطدر عزل ونصب
ايدروكنديننك بر اهل ودانا خليفه سى واردر بو زازونك آيينى بودركه طير اقدن ياپلمش
اوانى استعمال ايدر هر آيده هلالدن بدره دك اورج طوترا اورجى عظيم پرهيزدر اول زمانده
اقلركبير وعورتنه وارمز بونك عورتى برو حسيب نسيب اولمق كركدر بدردن صكره
افطار ايدوب قرمزيلر كيوب عيش وعشرت ايدر شكاره دخى كيدر چپلاق اياغى ايله ترابه
طوقنمق بوكا جرم عظيمدر بوندن اوترى معزول ايدرلر بونك خاصى يوق توابع وخرجى
چوقدر لكن جابان بكلرى انك جمله لوازمنى وسعت اوزره كوررلر كيجه كندى وجودى

محافظه سنی بر مخصوص صنمه اصمرلمینجه یاتمز اول اجلدن بونك هر سنه کون باشنه بر صنمی
واردر دورایدر ایکنجیسنه و واودیرلر خلقك مناصب ومراتبی پایه لرینی کورر عزل ونصب بوکا
مفوضدر جاپان خلقی قدر دنیاده بر پایه یه اعتبار ایدر قوم یوقدر رئیس مزبور هر کسك
پایه سنی استحقاقنه کوره تعیین ایدوب بر علامت ویرر آنی مهر یرینه استعمال ایدرلر جمله
اطه بکلرینك ایلچیلری بونك یاننده اوتوروب التفاتنه مظهر اولمق ایچون وافر هدیه لر کتورورلر
بو هدیه لردن آکا مال فراوان حاصل اولور لکن خاص وظیفه سی آزدر بو اولدکدن
صکره یرینه اوغلی یاخود بر آخر قریبی کچر بو منصب موروثدر اوچنجیسنه کوهاتاما دیرلر سفر
وحضر وجنك وصلح تدبیرینه موکلدر جمله جاپان بکلری بوکا اطاعت ایدرلر بکلر اون دورت
مستقل ومکلف بیوك سکه صاحبی بکلردر بونلره تابع بعض خرده بکلر وحاکملر دخی واردر
بری اطاعتدن خروج ایتسه سایرلری جمع اولوب حقندن کلورلر بو اون دوردك دخی اوچی
باش وغوبخ بکلری در سلطنت تدبیری مدبردن خالی اولدقده بونلر امور جمهوری کوررلر
بو کوهاتامانك طفره سی واحتشامی بر مرتبه درکه اوروپا قراللرینه بکزر ایچ اوغلانلری
اکثر بکزاده در وسراینده کندی خدمتنه معین بر کروه عسکر متعیندر سابقا بر کوهاتاما تنصر
ایدوب سائر بکلر آنی اولدردیلر ویرینه کچن نصارایی قتل ایلدی سائر خلق بش
مرتبه یه منقسمدر اولی مرتبهٔ حکامدرکه بکلر بکی وبك مقامنده انلرك باشنه مطلق
تونوس واشاغیلرینه فلان تونس دیرلر ایکنجی مرتبهٔ اصحاب امور دینیه در بونلر باشلرینی
وصقاللرینی جمله تراش ایدوب رهبانیت اوزره کچنزلر تزوج اتمزلر ومالته بکلری کبی جنك
ایله رهبانیتی جمع ایدرلر وبونلرك جمله سنه بونزی دیرلر وافر مختلف مذهبلر ومکاف
اقادمیالری واردر بونلر اکثر فیانوما شهرنده رئیسلری ایله ساکن اولوب تعلیم وتعلم ایدرلر
اکثری برهمن رأیی اوزرینه در ومعبدلرنده اولان تصویرلر دخی برهمن تصویرلرینه مشابهدر
باش مدرسه لری باندو نام شهرده در جاپان خلقی اکثر تحصیل ایچون انده جمع اولوب
تدریجله بونزیلر درجه سنه وارورلر بو مرتبه ارالرنده غایت مرغوب ومعتبردر بونلرك
عظیم اوقافی اولمغله مالدارلردر بونلر حقنده نقل ایدرلر که بعض بونزیلر اولدکده بر روزکار
چقوب جنازه سنی هوایه کتورر کیدر کورنمز اولور ظاهرا بو دخی آکاذیبدندر لکن شیخ
شفا آخرنده دیدیکی کبی سن اشتدیکك خوارقی فسحهٔ امکانده ترك ایله ضرور
کورمزسن اوچنجی مرتبه شهرك اعیان واکابری مرتبه سیدر بونلرك ایکی مرتبه سی
وار بری عابدلر بری اعیان بلاد ایکیسی دخی مرتبه لرنده اولنجه برقراردر نقدر فقیر
اولورسه پایه سندن انمز ونقدر غنی اولورسه یوقاری پایه یه واصل اولمز اکابری
حرب زماننده جنك امورینه امداد ایدرلر دوردنجی مرتبه تجار واهل صنایع مرتبه سی
بشنجی مرتبه رعایا واکنجیلر مرتبه سیدر بو مراتب اصحابنی محافظه ده عظیم
اهتمام ایدرلر احوال سیاست بو دیارده مجرمی نفی ویا قتل ایدرلر نفیدن خفیف

جزا یوقدر

جزا يوقدر سارق عربه ايله كزدروب تشهير اتدكدن صكره خارج شهرده صلب ايدرلر
سائر مجرمك خبرى يوق غالبا ايكن بونى اوررلر وقاتلى كندى اليله اولدررلر
دعوالرى اوزاتميوب ديز فصل ايدرلر و بونلر تاتار عادتى اوزره باشى شهرلر طشره سنده
محافظه عسكرين اسكان ايدوب شهر ايچنه قومزلر احوال ديانت بونلرا كثر
عبده اصنامدر امور اخرويه ده فوتوقى نام پوتلره تضرع ايدرلر صحت واولاد وارزاق
طلبى امورنده قاميس نام خرده صنملره مراجعت ايدرلر وجمله صنملرينك باشى ايكى
بيوك پوتدر برينه آميد اوبرينه زاقا ديرلر بونزيلرك لاف وكذافى بودركه مزبور
زاقابر كيمسه ايدى طوغدوغى زمان واَفريلانلر هواده او چوب اياغنه كلديلر سجده
اتديلر بيودكده بونلره بركتاب ويردى كه ايچنده نيجه وصايا يازلمش ايدى آميدا دخى
ارالرنده صاحب شرع اولمق زعم ايدرلر وخلق بونلره اعتقادده بر مرتبه افراط اوزره دركه
جنته كيتمك ايچون بونلره لينه كندلرينى اولدوررلر كاه دريايه اتارلر كاه برقيادن
اوچارلر مغاره يه كيروب اچلقدن اولنجه چقمزلر احوال علم ومعرفت بوديار
خلقنده قوابل واذكيا واردر جمله صنايع ادبيه وحرفيه بونلرده موجوددر نيجه يرلرده
مدرسه لر وبانوام شهرنده بر مشهور اقادميا واردركه اندن طلبه نك باشى معلمى كه
بونزيلردندر عظيم دارات وشانله اوتوروب مناصب علميه توجيه ايدروبو نقوم نام
شهرده جزوينا ديكله معروف رهبانلرك بر اقادمياسى واردر انده بو جزيره اهاليسى
پورتقال ديلنى اوكرنورلر اوروپادن وارنلر دخى جزيره خلقنك لسانى تعلم
ايدرلر بونلرك لساننده غايت اختلاف واردر جمله نك ديلى بر لكن لغات والفاظ
وحروفى مغايردر بر معناده نيجه الفاظ استعمال ايدرلر اكابر وفقير وعورت وصبيان
لغتلرى واستعمالللرى مخصوص وممتازدر كتابتده دخى نظم ونثر وكتاب ومكتوب
قلملرى وحروفى باشقه مخصوصدر و بر نوع لغت وقلم واردركه برحرف بر جمله يه دلالت
ايدر وبالجمله بو جزيره لغتنى بيلنلر سائر السنه دن ترجيح ايدرلر لكن تعلمى كوچدر
عظيم مشقتله زمان مديدده تحصيل اولنور و بونلر حروفى يوقارودن اشاغى يازوب يمين
ويسار سطرلرينه تعجب ايدرلر فرنكى كتابلرى باصارلر كندى كتابلرنده دخى باصمه استعمال ايدرلر
لكن بونلر انجق چين وهند خلقنى كورمكله دنيايى چاپون وچين وهنده تقسيم ايدوب اندن
غيرى ولايت يوق صانديلر و بونلر اسكى مصرليلر كبى رموز حروفن استعمال ايدرلر
بو حروف لغته دلالت اتمز انجق معنايه دلالت ايدر بش بيك قدر حرف در جاپان وچين علماسى
ارالرنده معهوددر عامه فهم اتمزلر زيرا ضبطى مشكلدر انلر ايچون حروف تهجى واردر و هيچ
بر قوم حرفته دكزمز احوال صنعت وتجارت بونلرك هر صنعتده مهارتلرى عجايبدندر پورتقال
طائفه سنك تجارتله اطه يه عظيم سفرى ترددى واردر وافرانجو اخرذى قيمت جواهر والتون
متاعلرينى تبديل ايله وافر مال تحصيل ايدرلر احوال حرب وشجاعت بو جزيره خلقى اكثر

شجیع و جنكه مائل اولوب انواع سلاح استعمال ایدرلر اول اجلدن ارالرنده دراز قد و جسیم
اولمق عظیم معتبردر عسكریسی اكثر بو نوعدن اولوب التمش یاشنه وارنجه جنك بعده تقاعد
ایدرلر و بونلر صقاللرینی بر زقر قوب تراش اتمزلر باقی اخلاق و عادات بو جزیره خلقنك
بیوكلری و اكابرلری اكسه لرنده بر زیرجم قور و اواسطی باشنك یاریسنی یولار و اوغلانجقلر باشنك
اوكنی یولار و جمله سی یاننده بری برینك پرجمنه ال ایله طوقنمق عظیم عیب و عاردر جمله سی
قیللرینی جنبستره ایله یولارلر و بونلر اق و مشكل و جمیل اولور دوشك كبی قبا و پاك
حصیرلر ایله اولرینی دوشیوب انك اوزرنده اوتورلر و یاترلر باشلری التنی طاش و یا
اودون ایله قباردرلر و بونلر اچلغه و صوسزلغه و اسی یه و او یقوسزلغه عظیم صبر و تحمل
ایدرلر طوغان اوغلانجقلری شدت برد ده بیله ارماقلره صوقوب ییقارلر ممه دن
كسدكدن صكره انالرندن ایروب صعب یرلرده مشقتله بیوردرلر و شكان الشدررلر لكن
فقردن زیاده منفور و كریه نسنه كورمزلر اول اجلدن اكثر قاریلر اوغللری فقیر اولوب
اكابر خدمتنه وارمسن دیو قتل ایدرلر عورتلر ایپكدن قماشلر كیر و باشدن ایاغه دك
اورتونور پاپوجلری بغدای صاپندن مصنع اورلمش در ارلری عظیم طفره ایله ملبس
و مسلح كزرلر و بونلر چین خلقی كبی نظافت و طهارت ایله عظیم مقیدلردر قاز تاوق
و سائر انسی حیوانلری بله اولرنده تلوث ایدرد بو قوملر جمله صحراده كزدررلر
و طعاملرنده دیز اوزره اوتوروب ایكی چتال چبوق ایله الوب یرلر اللرینی بولاشدرمزلر
و بساطلری كرلنمك ایچون پاپوجلرینی طشره ده چقاروب زیاده اهتمام ایدرلر دریا
كنارلرنده و شهرلرده الحق حاللو اولانلر سبزوات و پرنج و بالق ایله چكنورلر اكابری اكثر
مشكارانی یرلر بالغه دخی مایللردر مكلف ضیافتلر ایدرلر هر بر درلو طعامه سفره یی بوزوب
دكشدررلر و هر كسك اوكنه برر اردج و یا صنوبر اغاجندن یاپلمش طباق قویوب هر طعامه
انی دخی تبدیل ایدرلر و طعاملری اوزرینه التون براده سی صاچرلر و طباقلر اوزرینه
طعامی ییغوب یرور زینت ایچون سرو بوداقلری دیكرلر و بشمش قوشلرك برونلرینی و ایاقلرینی
التون ورق یاپشدرمغله تزیین ایدوب غایت ذی قیمت طباقلره قورلر و بونلر اوزوم تربیه سنی
و شراب استخراجنی بلمیوب پرنجدن بوزه كبی بر نوع عرق و شراب استعمال ایدوب بری بری
عشقنه ایچوب اوضاع غریبه كوسترلر و مسافره رعایت ایدرلر و بونلر بر جنس اسی شربتله
غایت مشغوللردر اول شربت انلرك صحت بدنن زمان مدید حفظ ایدر بوندن غیری شراب
یازلر صوی قینادوب ایچنه قیا یا خود خیام دیرلر بر نوع اوتك غبارنی قورلر كبار رعایة كندی
اللری ایله پیشوررلر و اول مصاحبت ایچون هر اوده بر كوچك اوطه واردر بر مسافر كلسه البته
اكا فنجان ایله ویررلر اول اجلدن مكلف آلات و اسباب ابریقلر و فنجانلر و تسیلر
اتمشلردر جمله سی حاللو انجه پیشر تغانه آلتی ایله افتخار ایدرلر و بونلرك فقراسی ساده یاغ یرینه
قدرغه بالغی یاغنی استعمال ایدوب موم یرینه چریه و بعض یرلرده صمان صاپی یقارلر

احوال

احوال بلاد بو جزیره نك بیوك مكلف شهرلری و منتظم شهرلری واردر اكثر وسطنده واقع
اولمشدر دار ملكی میافو نام شهردر بر كوللك كنار شمالی سنده اوتوز درجه عرض و یوز التمش
طقوز درجه طولده واقع اولمشدر سلفده چوره سی یكرمی بر میل غایت بیوك شهر ایدی
اهالی بلاد فتنه لرندن و جنكلرندن اكثری خراب اولوب ثلثدن ازی قالدی لكن بو باقی
غایت معموردر حالا پادشاهی انده اوتورور و باش محكمه سی انده اولوب اوچ كمسنه محكمه یه
مؤكلدر اوشاقا یابر معتبر و معاف شهر اولوب خلقی اغنیا و مالدار و مجمع تجاردر انده اولان
بازركانلرك فقیری بیك غروش سرمایه صاحبی وسط الحالی اوتوز بیك التون سرمایه صاحبی
اولوب بیوكلری مالی بی حسابدر اوچ بیك قدر عسكر بو شهرك طشره سنده اوتوروب دائما
شهری محافظه ایدرلر لازم كلدكجه شهره بر ار ایكیشر كیروب كر و طشره كیدرلر بونغوم
بر اولكه نك دار ملكی و باش شهری بیوك شهر اولوب بر مناسب یره دوشمشدر نصارا بونده
چوقدر مدرسه سنده یاپان دلنی و جاپان خلقی لاتین و پورتقال لسانی تعلم ایدرلر و دریا كنارنده
بر ایو اسكله سی واردر قویا اهالی بننده قونبوداسی دیمكله معروف صنمه مخصوص بر شهر
اولمغله جمله بكلر و اعیان انده دفن اولنورلر اگر دفن میسر اولمزسه باری بر دیشنی چقاروب
بعید یردن دفن ایچون انده كتوررلر اكا بنا كه بر كمسه بر جزوی انده دفن اولنسه آخرتده حسن
حال ایله حشر اولنه و اول قونبوداسی استعمال اتدكلری حروفك واضعی اولمق زعم ایدرلر
و دیرلر كه مهدی منتظر كبی هنوز اولمدی بر قبر قازدروب ایچنه كیردی و غایب اولدی كیرو
چقار و اول قبر اوزرینه بر عظیم معبد بنا اولنوب بونزلر كروهی ازدحام ایله خدمتنه رغبت
و اعتكاف و عبادت ایدرلر فیونغومیاقودن اون سكز فرسخ یرده بر شهردر بیك بشیوز
طقسان التی تاریخ میلادده زلزله دن بر قسمی یره گچوب باقیسی دخی فتنه لرده احراق و تخریب
اولنوب اذقلدی امانغوزاكی بر بیوك معتبر شهردر اطه اورتاسنده واقع اولمشدر رودوسیكن
وفونالوم و تونسا مشهور و معتبر شهرلردر باقیلری لورنسو كتابنده بونلردر قونغوسیما
دریا كنارینه قریب بر شهردر ابتدا بونك خلقی تنصر اتمكه باشلدی قاقتا بر عظیم
بندردر دمقوسیدا و بونغو اطرافنده زواو و مانقاتی و بوجن و چیقون
و یوامی و قاینغو و دوخی و دیما و فیانو یاما اكثر بو ولایتلرك بونزلری بونده
ساكن اولورلر اول اجلدن مشهور شهردر نارا بو شهر اوچ نسنه ایله مشهوردر
بری توجدن یاپلمش بر پاغود یعنی صنمكده بیوكلكده رودوس قولوسوزنه غالبدر
بری دخی مونس كیكلری چوقدر خلقی انلره طپارلر بری دخی شهر كنارنده بر بیوك كولدركه
ایچنده اولان بی حد بالقلری بتاره قف ایلیوب هر كون پرنج ایله بسلرلر صیدی ممنوعدر
نغزو و توقتو و اوواد و مینو و قاوابن توسون طائفه سنك باش شهریدر یاندو و بونزلرك
باش مدرسه سی انده در آكوتیا انجا مجمع بر مشهور شهردر لكن جزیره شمالنده اولمغله بردی
زیاده شدتلو اولور بو جزیره نك وافر اسكله لری واردر جمله دن اوخینو فامانوس نام

اسكله سی مشهور لیمان اولوب هر زمان انده وافر كمیلر جمع اولور   احوال ابنیه بو جزیره نك
مكلف معبدلری اركك ودیشی رهبانلر ایچون باشقه مناسترلری ومعظم ومزین سرایلری
چوقدر پاولوس نقلی اوزره پادشاه سراینك سقفی قورشون یرینه التون تخته لر ایله
اورتلمشدر كذلك طیش اولرینك دوانلری التون صفحه لر قبلو مرصع ومقرنسدر
بو عصرلرده اول دیار پادشاهی اولان تایقو بر غریب ومكلف سرای بنا ایدوب تاتامیس
معروف بر نوع مزین ذی قیمت بیك حصیر ایله اورتمشدر اول حصیرلرك صچاقلری حریر
والتون ایله اشلنمش وهر حصیرك طولی سكز قارش وعرضی دورت قارش ایدی
وكراسته سی غایت ذی قیمت اغاجدن صنایع عجیبه ایله یاپلمش ایدی واچ یسنده اولان
تكلف وزینت تعبیر اولنور دكل ایدی وبو سرایك قصری اوكنده انواع لعب ایچون میدان
وتماشاگاه ایكی طرفی بری برندن منفصل یوكسك قله لركه هر بری اوچر دوردر طبقه بنا
اولنمش ایدی وبوكا بكزر انده نیجه مكلف بنالر چوقدر   لكن بو جزیره ده زلزله اكسك اولمغله
اكثر بناسی اغاجدندر وجابجا مكلف طاش بنالر دخی واردر   انهار وجبال بونك برقاچ نهر
صغیری بعض یرلرده نافع ایرمقلری واردر ومیاقو شهری كنارنده بر بیوك بالقلی كول واقع اولمشدر
اكثر اطرافی یوزیلر باغچه سیدر ویر یر مرتفع طاغلری وافردر جمله دن ایكیسی مشهور وغایت
مرتفع اولوب برینك دپه سندن مدام آتشلر چقار وانده شیطان بر منور بولت ایچنده بعض
ریاضتكش عبده اصنامه كورینور وروب اوكنده تضرع ونیاز ایدرلر وبرینه قچیه نوباماد یرلر
برقاچ فرسخ یولنلردن یوكسكدر   آب وهوا ونباتات ومحصولات وحیوانات بو جزیره نك
آب وهواسی خوب وصحیحدر لكن بردی شدید اولور یری او قدر منبت ومحصولدار
دكلدر ایلولده پرنج بچرلر واكثر اكابری ارپه وپرنج اوندن طوزسز اتمك یرلر
وبعض یرده ایارده بغدای بچرلر وانی بر جنس بوچجا ایدرلر   لكن یرنده انواع معادن چوقدر
خصوصا التون وكومش معدنلری وفرت اوزره اولمغله دنیانك مناعی كندویه چكر میوه دار
اشجاری سائر دیار كبیدر نهایت یر یر عظیم اردج اغجلری غایت اوزون ویوغون اولور
گمی سرنلرینی وبیوك بنالرده كرلرینی اندن ایدرلر   غریبه میوه لرنده بر جنس یمش اولور كه
خرمایه بكزر واغاجنك بر غریب طبیعتی واردر رطوبت سومز صویه طوقنسه فی الحال
پوروشور صولار كویا كه سمدرانی بو طریقله اصلاح ایدرلركه قوپاروب كونشده قورودرلر ویری
چقور ایدوب قوری قوم ودوكلمش دمر بوقی دوكرلر وانی دیكرلر فوری تازه لنور ویپراق
ویرر اولكی لطافتی بولور وبوداقلری قرلسه دمور چویلر ایله میخلرلر كالاول طوتار
وبو جزیره نك حیواناتی كرك انسی كرك وحشی جمله صحرالرده سوری سوری كزرلر قیون
خنزیر طاوق وقاز وقورد وطوشان وكیك وانواع طیور خصوصا دراج وكوكرجن وایدرجن
وسائری حددر   نتمه سلفده بو جزیره نك دائما بر پادشاهی وار ایدی امن وفراغ
امتدادی ایله عیش وعشرته دوشوب انسانیتدن چقدی بكلر اكا سر فرو اتمیوب هر كس
كندی

کندی اولکه سنی ضبط اتدی بعده کوبی دیمکله معروف ایکی باشر حاکم بونی اورته دن قالدروب
برینی دخی قتل اتمکله بریسی تغلب و تفرد طریقیله سلطنتی ضبط ایلدی حالا اکا تیقوساما
دیرلر بو جزیره یی بعض پورتقال بز کشف اتدك دیرلر لکن انتونیوس یکی دنیایی کشف
ایدنلرك بیاننده یازارکه آنتونیوس موراو فرانسس کوس وغیوی قپودانلر میلادك بیك
بشیوز قرق ایکی سنه سنده دودراشهرندن چینه سفر ایدرکن بر شدید روزکار بونلری
یاپون اطه سنه اتدی بو سببدن انی کشف اتدیلر و مافه اوس نام مصنف بونك احوالنی
تفصیل اوزره یازوب اورتلیوس و میرقاتور اندن نقل اتدیلر و بو محله ایکیسنك نقلندن
ترجمه اولندی فصل ١٣ دررسم کنه یا خط استوادن اون درجه عرض جنوبی یه وارنجه
و یوز التمش طولندن ایکیوز اون طولنه منتهی اولنجه بعض کنارلر و اطه لر کشف اولنوب
اسمنه یکی کینه یا دینلدی زیرا افریقیاده اولان کینه یایه سواحلده و آب و هواده تمام مرتبه
مشابه بولدیلر و بو کنارلرك جنوب طرفی ارض جنوبی یه متصلمیدر یا خود بشقه
اطه میدر هنوز معلوم اولمیوب انجق بوقدر کشف اتدیلر اطلسده بونك احوالنه تعرض
اولنیوب کتاب اطلسی تکمیل ایدن بودوکوس تجدید اتدیکی بیوك کرهٔ ارضکه میلادك
بیك التیوز اون اوچ سنه سنده فلمنکده رسم اولنمشدر کتابخانهٔ حقیرده موجود اولمغله اندن
اخذ و نقل اولندی کتاب اطلس و بعض قدیم کره لر رسمنده ظن و تخمینه بناء طرف جنوبیسی
ارض جنوبی یه متصل رسم اولنمشدر لکن عند التحقیق معلوم دکلدر لورنسوا یدر بو یکی
کینه یایه بعضلر طوطی ولایتی دیرلر اهالیسی جمله سیاه و زکی در پوته طپارلر ولایتلرنده
وافر التون اولور دمره تبدیل ایدرلر بو اولکه قارشی ساحلدن ایکی بیك میل قدر بعید در
ویله لو پس اسپانیول میلادك بیك بشیوز قرق بشنده یکی اسپانیادن ملوکه اطه لرینی
کشفه ارسال اولنوب بو اولکه یی کشف ایلدی سکز ییل بوندن مقدم فراندوس غاله کوس
پرو اولکه سندن قالقوب بو اولکه دن شرقه تره غالقایی کشف ایلدی ارض غالیقا
معناسنه خلقی بوکا بیوك قپی معناسنه قایله قودیرلر غایت واسع اولکه در اون بش درجه
عرض جنوبی ده واقع اولوب هواسی معتدل و یری محصولدار درانده وافر التون و جواهر
و طیب بولنور اول اجلدن اسپانیولر حضرت سلیمان التون کتوردیکی اطه بودر دیرلر
و بو اولکه جنوبنده آتش طپراغنه متصل اولدوغن تحقیق ایدرلر خلقی غایت وحشی و مردم
خوار در کیمسه ایله الفت اتمزلر و بدنلرینی الاجه نقش ایدرلر و دریلری قالین در عریان کزرلر
بو اولکه صان جاقو مو صان پترو و نولو تیانام اطه لر و قاندلاریه دو کندیلری واردر پورتقال
بو اسملر ایله تسمیه ایلدی اهالی قتنده اخر اسملر ایله مشهوردر فصل ١٤ در جزایر چین و هند
اون دوردنجی فصل محیط شرقی جزیره لری بیاننده در سواحل چینده کناره قریب طولانی
الشکل فورینام جزیره دن غیری و سابقا ذکر اولنان هاپون و کینه یا اطه لرندن غیری
کتاب اطلسده اون ایکی متعین جزیره واردر که اطرافنده خرده جزائر ایله رسم

كليسى ايكى صحيفه دن اخذ و بر صحيفه ده درج اولنوب صكره كلن تفصيله مدخل قلندى مرقتور
واورتوليو جغرافيا رنده بو بابده اول مرتبه شرح و بيان اولمغله ورسملرى دخى بو رسمه مقصور
اولمغله قاستيليادن جاقو نام مصنفك بيك بشيوز التمش ايكى ميلادده رسم اتديكى
آسيانك اوچنجى قسمى رسمندن بر مرتبه بسط و تفصيل وسائر كتب اسلاميه دن بو جزيره لر
اخبارينك قصورينى تكميل اتدك بو اثناده رسملرك برى برينه نوعا مغايرت واقع اولورسه
بعيد دكلدر زيرا مفصل هر برده مجمله موافق و برى برينه كليته مطابق دوشمك امر عسير
و نادردر خصوصا رساملرى مغاير اولمه هر حال كرك تفصيل و كرك اجمال وجود خارجيه
مطابقتدن قطع نظر تقريبدن خالى دكلدرلو رنسو ايدر بو جزاير شرقيه سينغاپور بورننك
اوته سنده آسيانك شرق و جنوب طرفنده خط استوانك ايكى جانبنده وافردر بر بره كلسه
اوروپادن واسع اولوردى بو جمله ده كرچه التون اولور لكن اول سمته سفر ايدن تجار النونه
تنزل اتميوب كميلرينى ذى قيمت طيب و بهار ايله يوكلدرلر و بونلرى جانب شرقدن اولا
انتونيوس دبريو نام پورتقال قپودانى كشف ايلدى صكره جانب غربدن فردينا ندوس
ماغليان كندى جزاير مزبوره خط استوا و مدار شمس التنده اولمغله خلقى اكثر ضعيف المزاج
وقصير القامه وعقل و ادراكلرى مغشوش و متلون اولوب زحمته تحمل اتمزلر بعض
جزيره خلقى سياه چرده و بعضى اق و بعضيسى مؤدب اولور لباس كيرو بعض جزيره خلقى
وحشى درعريان كزر بعضلرى مسلم و كمى نصرانى و چوغى آيين قديملرى اوزره بوت
پرستدر بو جمله نك رعاياسى بكلرينه غايت مطيع اولوب كوردكلرنده كوزلرينى يوموب
سجده يه واررلر شمس و قمر و سائر كواكب اسميله تسميه ايدوب الوهيتى اعتقادنده اولورلر
قليل العقل طائفه درمرقاتور رسمندن اخذ اولنان اون ايكى جزيره لر بونلردر ١ منسس
٢ لوقه بيسا ٣ قالاميانس ٤ منداناوه ٥ سيوام ٦ جيلولو ٧ سله بس ٨ بورنوى ٩ تيمور
جاوه ١٠ سومطرا ١١ سيلان ١٢ جزيرۀ منسس يوز التمش درجه طول و ايكى بچوق درجه
عرض جنوبى ده دورى يوز حرمانيا ميلنه قريب چاركوشه بر جزيره در بكى كينه يا بوزنه اون
ميل قدر قريب اولوب اسپانيادن منسس بكى كشف ايتمكله اكا منسوبدر جزيرۀ لوقوبيا
ضم لام و توقف ايله يوز اللى بش درجه طول و اون درجه عرضدن يكرمى درجه عرض
آخرينه وارنجه ممتد بر جزيرۀ طويله در چين شرقيسنه واقع اولوب ما بينى التمش جرمانيا
ميلى قدردر بو جزيره ده اوچ شهر و قلعه واردر لو رنسو ايدر بو كا بكينه اطه لرى ديرلر وافر
جزاير دركه ايچنده باش جزيره در بونده بيوك لكونيا و برينه كوچك لكونيا ديرلر بيوك لكونياده
وافر التون و كثير بيع قماش و حرير اولور نيچه ذى قيمت متاعلرى خلقى هند سواحلنه كتوررلر
و بونلر غايت منتظم طائفه و چين خلقندن انسانيتلو درلو نلرى بياض اولوب
كندى ولايتلرينى محافظه ايدرلر بيكانه قومازلر بو اطه لرك سينك شهرندن غيرى
شهرى معلوم دكلدر بو شهر دريا كنارنده بربند رو شهر در مقدما بو جزيره خلقى بهادر

المنه

المغه هرسنه مالاقایه کلورلردی لکن پورتقال مستولی اولالی کلمز اولدیلر چینه
واروب قانتاشهرندن الورلر پورتقال دخی اورایه کتوررجاقورسمنده بوجزیره فلیپنا اسمیله
مسطوراولوب کنارشرقیسنده اولان خرده جزایره دخی فلیپنا اطه لری دیرلر دیو یازلمشدر
تاریخ هجرتدن بیك اون حدودنده پرووده مشیقوطا کمی اسپانیول بحر سوردن سواحل
چینه واروب بوجزیره یه مستولی اولدی لو رونسو ایدر بوجزیره لر اسپانیا پادشاهی ایکنجی
فلیوس زماننده کشف اولنوب اکا نسبتله فلیپنا دینلدی حالا اسپانیوللر النده در و بوکا خلقی
جزیرهٔ تندای دیرلر شهرلری سید ای که طرف شمالنده در جاقوموا کا قانغود یمشدر پاغانس
وسطنده واقع اولوب جاقوا کاسیا بو تسمیه ایلمشدر رمـــان وسطنده جنوبه دوشوب جاقو
رسمنده پولو یازلمشدر جزیرهٔ قالامیانس یوز اللی اوج درجه طول اون بر درجه عرضده بر
طولانی جزیره در چینده قامپایادن شرقه اللی میل دن زیاده واقع اولمشدر بونکله ساحل
اراسنده مثلث الشکل بر وافر دوکندی واردر طقسان جرمانیا میلی اوزونلغی واو توز میل
قاعده سی بو قدر مسافه اراسنده بعض یوللر واردر چیندن بوجزیره یه واطرافنده اولان
جزایره سفینه اول یوللردن کجر و بوجزیره چاقور رسمنده مربع الشکله قریب وپالوهن
اسمیله مسطوردر واوج شهری یازلمشدر بری پولو وبری وسطنده پالاهن وبری قرازان
و بوجزیره نك جنوبی بورنوی اطه سی اولوب اراسی او توز جرمانیا میلی در جزیرهٔ سیرام
یوز التمش بش درجه طول وبش درجه عرض جنوبی ده یکی کینه یه قریب شرقدن
غربه انحرافله ممتد طولانی الشکل بر جزیره در اطلسده پاپوآس سیرام اطه سی یازیلوب
کاشفی اسمیله تسمیه اولنمشدر لکن جاقور رسمنده اول محلده جزیره رسم اولنمیوب فلیپنـــا
اطه سنك غربنده پاپوآس نامیله مثلث الشکل بر جزیره یازلمشدر غالبا اول دخی بو کاشف
اسمیله تسمیه اولنوب یونی صکره کشف ایتمشدر فصل ١٥ در جزیرهٔ جیلولو و ملوکه اون
بشنجی فصل جزایر محیط شرقی دن ژیلولو و مالوقا جزیره لری بیاننده در اما جیلولو کسر جیم
صغیره وضم لام ایله جیلولو و ژیلولو دخی دیرلر یوز التمش درجه طولده خط استوا تنصیف
ایدر مساحهٔ دوری ایکیوز جرمانیا میلنه قریب بر جزیرهٔ عظیمه در شرقیسی سیرام شمالی
مندناو غربی سله بس جنوبی سنا اون اطه لر ایدر اطلسده ایدر اول دیار خلقی دلمور دیرلر
بر قاج اطه واردر بوجزیره انلرك بری در هواسی غایت کرم وسردو بیوك محصولی پرنجدر زیاده
وافر اولور ساغو دیرلر بر نوع اغاجك اوزینی اتمك ایدرلر واول اغاجك عصاره سنی شراب
یرینه ایچرلر و بونده بر نوع یبانی تاوق وفرت اوزن اولور که بودیار تاوقلرینه بکزره مزوردر پـــا
کنارلرنده قبلی بغایی حد در انلرك اتی بوزاغی اتنك طعمنه بکزر بوجزیره خلقی ادم اتی یرلر
یمر جنسز نا تراش طائفه در لکن لو رونسو ایدر اهالیسی محمدیلردر هند جدید تاریخنده ایدر
کشتیٔ مغلیان جالولر جزیره سنه واروب انده اسپانیادن بر طائفه بولدیلر مقدما کلوب
بوجزیره ده بر محکم قلعه بنا ایتمشلر پس ارباب جزیره اصحاب سفینه یه لازم اولاندن ماعدا

یکرمی قنطار قرنفل ویردیلر تقویم البلدانده بوجزیره یوزیتمش طولده سیلی اسمیله یازیلوب
بعض کتبده سیلا نامیله مسطور اولمشدر نهایة الارب ده ایدر بو سیلا التی جزیره در علویوندن
برقوم بنی امیه دن فرار وانده قرار ایلدیلر وشهرلری پونتکال وسوبا وغونتو ومالیقی ویاکور
وسیام مغاکارس جمله التی بلد در دیو مخالف طول وعرض ایله ذکر ایدرلر اما جزایر مالوقاکه
آکا جزایر ملوك ومولوقا وملوکه ومالوکه دخی دیرلر خط استوا التنده یوز اللی بش درجه
طولده بر قاچ خرده جزیره لردر جیلولونك کنار غربیسی قربنده انکله سله پس اطه سی اراسنده
واقع اولمشدر اطلسده ایدر بو اسم خاصة بش جزیره یه اطلاق اولنور بری ترناته در تارانتا
وترنیاتی دخی دیرلر بو جمله نك بیوکی وباشیدر وبری تیودور نام جزیره در تیدوری وتیدون
دخی دیرلر وبری موتیردر موتیل وموئل وماتیل دخی دیرلر وبری ماخیان در ماکیان وماکره
دخی دیرلر وبری باخیان در باخیون وبوقیان دخی دیرلر جمله سی یکرمی بش میل مسافه
ایچنده اولوب بیوکی التی میل کوجله چویرر بونلردن معتبر تیدورا وترناته در ترناته نك
ایکی ایو اسکله سی واردر کشتیٔ مغلیان تیدوری یه واردقده حاکمی عربدن منصور نام بر
شخص ایدی برزورق ایله کمیلره کلوب اکننده بر پیرهن کیوب میانه کمر قوشانمش وباشنه
بر مندیل اسکوف کبی بوکوب صارنمش یالن ایاق کزر بر سفینه یه چیقوب اوتوردی بر صاری
قدیفه قبا کیدردیلر واوکنه برقاچ ذراع چوقه واطلس وایچه بز وبرقاچ میناقدح
وسبحه وآیینه وسکین ومقراض قودیلر اسپانیا حاکمندن سلام دکروب تجارته اذن طلب
ایتدیلر منصور دخی انلره ملاطفت کوستروب بیع وشرایه اذن ویردی قوم مغلیان بش
آی انده طوروب تجارت ایتدیلر بر طوبره قرنفله اوتوز ذراع کتان بزی یا اون ذراع قرمزی
چوقه یا دورت ذراع صاری چوقه نرخ ایتمشلر ایدی واطرافدن دخی چوق طائفه کلوب
معامله ایدرلردی آب وهوا بونلرك هواسی غایت بد ونا خوشدر لکن تجار کثرت ربحی اجلندن
کلوب کیدوب اوتوررلر صباحلرده هوا پوس واویله دك حرارت مشتد اولور اویله دنصکره
بر زروزکار چیقوب غروب اولنجه اسر نباتات ومحصولات بو جزیره لرك ترابی غایت
یبوست اوزره اولمغله نازل اولان امطاری پایانی سونکر کبی یودوب دریایه اقمماز لکن انواع
طیب وبهار قسمی اولان ادویهٔ حاره یی وفرت اوزره انبات ایدر بو جزیره لر اول جهتدن مشهور
آفاقدر بونلرده جوزبوا ومصطکی وعود وصندال وزعفران وبورو قرنفل ودارچینی تربیه سز
بی حد بتر وجمله سنده اولور اما دارچینی ماتیل ده چوقدر شجر مزبورك شکلی درخت انار
کبی در لکن یپراغی دفنه یپراغنه ومیوه سی دفنه میوه سنه بکزر قشری حرارت شمس ایله
متفرق اولوب صویلور جمع ایدوب کونشه قورلر یابس اولور ودرخت مزبورك اوراقندن
بر صو ودهن چیقرلر که لطف رایحه وکثرت نفعده کلابدن ذی قیمت راجحدر شجر قرنفل
ترناته وموتیرده چوق بتر اکثر قیالرده اولور اشجاری عظیمه در ورقی دفنه ورقنه بکزر
وقشری شجر زیتون قشری کبی در دوردنجی سنه ده میوه ویرر اولا تورنج چچکی کبی ازهاری
اولور

اولور دوکلدکدنصکره میوه سی تدریجله اکثر باشی شکلنده بتر وعنب آسا خوشه خوشه
صالنور واولا یشل بعده بیاض اولور وتمام رسیده اولیجق سرخ وقورودقده سیاه اولور جمع
ایدرلر تقویت ایچون اب دریا ایله صولارلر بعده جاهلرده در مخزن ایدرلر ویلده ایکی محصول
الورلر وبو قرنفل اغاجلری شولقدر صیق بترکه یرینه کونش طوقنمز اعلاسی مرتفع یرلرده
پیدا اولاندر دوز یرلرده بتنک اولقدر ثمره سی ظهور ایتمز وبعض صعب سنکستانده رسیده
اولوب دوکلدکدنصکره باران زمانده سیل اندروب جمع ایدرلر زیرا صعوده ممکن دکلدر
وبو اشجاری اهالیٔ جزایر ارازلرنده حصه لشمشلردر انکله کچنورلر زیرا سائر لوازم معاش غیری
دیارلردن کلوب بونکله استبدال ایدرلر عودک درختی درخت انار قدر وورقی ورق ریحان
کبی در وسنکستانده بتن عود جمله دن ارطب وسائر یرلرده اولاندن اطیب در ودرخت
مزبوردن بعضنک ورقی ورق شفتالو وبعضنک ورق امرود کبی اولور جوز بوا اشجاری دخی
بیوک اولور ثمری تازه ورطب ایکن قشرندن اخراج اولنسه مصطکی کبیدر وبو جزیره لرده
بر نوع عسل اولور که لذتی سکره قریبدر حیوانات بواطه لرده طوطی وافردر خصوصا مرغ
هما که اکا انکری قوشی معناسنه مانا قودیاتی ومانقودیانا دخی دیرلر کاهی کوکدن دوشر
وجثه سی حقیر ولحمی حجمی صغیر وکردن ومنقاری دراز صقصغان قدر باشی پرستو باشنه
بکزر یامی وقویروغی ایکی چتال واوزون ایقلری یوق بر مرغ خفیفدر دائما جو هواده اوچار
تعیش ایدر باشی اوزرنده توکلری شولقدر اینجه قیل کبیدر که کوجله فرق اولنور وبیان اوردکی
کبی سبزه لونددر لکن بونک یشلوکی اچق وزمرد آسا لامع در وبوغازی التنده اولان یشل
اچق کیتدکجه قارنی التی اچق یشل صاری یه مائلدر وبوینینک اوستی صق خفیف توکلر
ورنکی سیاه فام در قویروغنه وارنجه توکلری تدریجله بیوک ولونی کیتدکجه اچق اولوب
قنادلری اچلدقده بر قارشدن ارتق اوزار قنادلری التی چمشیر رنکدر واوزری سیاه واق قاریشق
رنکدر وایکلری بری برینه ملاصق اولمیوب اچلدقده ایرو طورر بو قوش بین الناس مرغوب
ومعتبردر اطلسده مرغ مزبور وجه مشروح اوزره مسطور اولوب هند غربی تاریخنده ایاغی
بر قارش واردر وجناحی یرایله یوقدر اما هر زمان هوا اوزره طوروب مادامکه حی در زمینه اینمز
وکاهی قرنفل ودارچین اشجارینه قونب انلرک اوراقنی اکل ایلر وروزکار ساکن اولدقجه قونب
اوتورر وینه بادوزان اولدقده قالقوب کیدر ریشلری لطیفدر زیبا سورغوجلری اولوب
ولحمی بعض امراضه نافعدر دیو یازارلر لکن قنادی یوغیکن اوچمق وهر زمان هواده طورمق
جائز دکلدر وایقلری واردر دیدوکی غلطدر فقیر مرغ مزبوری کورمک واقع اولدی کتاب
الطلسده توصیف اولندوغی اوزره در احوال دیانت بو جزیره لرک خلقی اکثر بت پرستدر
وشمس پرستدر کمی قمره طپار وبونار سلطنتی کوندز شمسه وکیجه قمره تخصیص ایدرلر وماه
ماده وافتاب نردر دیرلر سائر کواکب ایکیسندن وجوده کلوب انلر ابوین مقامنده اولدوغنی
ظن واعتقاد ایدرلر وجمله کواکبی معبود بیلوب نیرین دن غیریسی خرده معبودلردر دیرلر

کون طوغرکن مخصوص ابیات واشعار ایله انی سلاملرلر کیجه قمره دخی تکریم محبت ایدرلر
اولاد وارزاق وسائر حاجاتنی انلره عرض ایدوب تضرع ونیاز ایله میسر ایله دیو یالواررلر کشف
اولندقدنصکره ترناته ده پورتقال قرالی برحاکم نصب ایلیوب برمکاف مناسترلر یاپدردی
واوقاف تعیین ایتدی انده رهبانلر اوتوروب خلقی اضلال ونصره دعوت اوزره اولدیلر
کمی تنصر ایدوب کمی اسکی دینی اوزره قالدی اخلاق وعادات بونلر مرحمته وعدله مائللردر
جنك سومزلر وصلحه رغبت ایدرلر بوجزیره لرده امر معاش لوازمنی اکثر بازرکانلردن تحصیل
ایدوب محصول ایله قرنفل اشیای تجاره ویروب کندیلرینه مهم اولانی
الورلر وبوجزیره لرده بازارکانی اولمغله اقطار ارضدن کمیلر واروب اکا انواع متاع کتوررلر خصوصا
سفاین اسپانیا وپورتقال هرسال کیدوب کلمه ده بوجزایر ملوکه خلقی عقول قاصره
اصحابی متلون جنك جوی طائفه در بلا سبب بری برلریله جنك ایدرلر وفی الجمله غایت اعتبارلری
واردر تجارت بیلمزلر واتمزلر کمیلری جمله کوزکلی وخرده درواکن بیلمزلر غایت قلت ومضایقه
اوزره چنودلری برلری منبتدر لکن اکین زحمتندن قچارلر ذکر کاشف ملوقاسا بقا مجرا وقیانوسه
سفر ایدن قپودانلر ذکر اولنوب غربدن کیدوب شرقدن کلن مغلیان قپودان سفری هند
جدید تاریخندن اجمالا ذکر وبیان اولنمش ایدی بو محلده اطلس صاحبی میرقاتورانی برکونه
دخی تفصیل ایدوب فائده دن خالی اولمامغله کیر ونقل واعاده اولندی لوامع النورك یوز
قرق یدنجی فصلنده مسطوردر که پورتقال واسپانیول طوایفی نوبت بنوبت ینکی دنیایی کشف
ایتدکجه هر طائفه کشف ایتدوکی مملکتی کندی پادشاهی ممالکنه ضم والحاق ایتمکه وبو یوزدن
خذمتنده بولنمغه سعی ایدردی اول اجلدن ارالرنده نزاع واقع اولوب التنجی الکسندر پاپا
بونلر بری برینه مانع اولوب مصالحتدن قالمسونلر دیو ینکی دنیایی مابینلرنده تقسیم ایلدی
وبعض شروط ایله قوانین قوروب حکم ایتدی که اسپریدس دیمکله معروف اولان اطه لردن
شرق سمتنه نه بولنورسه پورتقال طائفه سنك اوله واورادن اشاغی غرب سمتنه نه
کشف اولنورسه اسپانیا خلقنك اوله بوکا بناء اسپانیوللر مزبور اطه لردن سفره باشلیوب
امریقایی کشف ایلدیلر وپورتقال دخی اورادن شرق سمتنه کیدوب نیجه اولکه لری
بولوب الدیلر ومرور ایاممله کار وکسبه طمع ایدرك اسپانیوللره تعیین اولنان قسمه کامی
ال اوزاتمغه باشلدیلر صکره کروبر معرکه خصوصنده نزاع واقع اولدی پورتقال قپودانلرندن
فردیناندوس ماجلانوس اسپانیا طرفنی طوتوب حکم وفصل ایلدی ودیدی که پاپا
تقسیمی اوزره ملوکا اطه لری اسپانیانکدر وبونك حکمنه باعث بو اولدی که پورتقال قرالی
امانول بوکا خدمتی مقابله سنده وعد ایتدیکی وظیفه یی مرادی اوزره ویرمز ایدی
پس میلادك بیك بشیوز اون طقوزنده اسپانیا پادشاهی بشنجی قارولوس ایمپراتور
کلوب الك امری ایله غرب یولندن مزبور اطه لری کشفه کیتدی اولا اسپانیادن
جنوب سمتنه صالوب عرض جنوبی اللی ایکی درجه اولنجه کیتدی اندن غربه

دونوب

دونوب افق تحتانی ده بحر بی پایانی پچوب شرقده قصد اتدیکی ملوکه اطه لرینه بالاخره
کشتیلر واصل اولدی کندی انده جنکده دوشوب اولد اشلری فوق الافق آسیا وافریقا
سواحلنی پچوب اسپانیایه کلدیلر غریب جرأت واقدام ایله بو سفرده جمله دنیایی طولاشدیلر که
اول زمانه دك نوع بشردن برکمسه بو جرأتی اتمامش ایدی لکن کمیلرك کیمی غرق وکیمی کرفتار
اولوب انجق برکمی قالمش ایدی سلامتله اسپانیایه واصل اولوب وافر طیب ولؤلؤ کتوردیکه
بعضلری کوکرجن یمرطه سی قدر کیمی تاوق یمرطه سی قدر وقاز یمرطه سی قدر وار ایدی پس
بو کمیجیلر ابدی ذکر ومدحه ارغنوته کمیجیلرندن زیاده سزاوار اولدی زیرا انلر یونانندن قالقوب
قره دکزی طولاشوب کلمکله سفر بعید ایچون ضرب مثل اولدیلر بونلر ایسه بتون دنیایی
طولاشدیلر وبونلرك کیسی صورکواکبده اولان شکل سفینه ایله مناظره ایدرسه روادر اول
اجلدن بو سفینه معزز ومکرم اولوب زیارتکاه قلنمشدر پس مزبور قپودان غرب سمتندن
کیدوب مغلیان بوغازندن بحر سوردن بواطه لره واصل اولمغله پورتقال اندن ال چکمش ایدی
لکن کروکشتیلری واروب کلمه دن خالی دکلدر زیرا شرق یولی انلره بر زقربدر

فصل ۱۶

در بیان وندناو وغیری اون التنجی فصل جزایر محیط شرقیدن وندناو ومات وسبوت
وسناون وباندن وسجنس وغیری اول اطرافده اولان جزایر شرقیات وجنوبیات بیاننده در
اما وندناو فتح واو ایله اطلسده مرسوم اولدوغی اوزره یوزاللی بردرجه طول اون درجه عرضده
مثلث الشکل بر جزیره عظیمه اولوب جرمانیا میلی ایله دوری ایکیوز میله قریبدر بوکا
میندانا ودخی دیرلر اوزرنده دورت شهری واردر بری مندناو بری بوران که بوزیردخی دیرلر
بری مالاقابری قانولا پاکه فتا تالو دخی دیرلر بونك خلقی سیه چرده لر ویوزلری وصاچلری اوزون
ورق خرمادن زیبا حصیرلر نسج ایدرلرکه ایراقدن کورن التون صنور واول حصیرلردن
دونلرینه ستره ایدرلر عریان ویالك ایاق کزرلر نسالری حسنالردر وبونلرك بیوك کشتیلری
وتیغ آهنلری وطوپلری وباروتلری واردر واغز توفنکی ایله مسموم فندقلر اتارلرکه زره یه
طوقنسه هلاك ایدر پنبه دن جبه لر کیوب بکلری باشنه التون مجوهر استفان طاقنورلر
وبو جزیره لرده التون معدنلری چوقدر وناروارز بی نهایه درلورنسوا ایدر بونده اسپانیوللرك
بعض قلعه لری واردر اهالیسی طوب وتفنك استعمال ایدرلر وبو جزیره ده دارچین حاصل اولور
لکن بونده اولان سیلان دارچیننده ن غیری برنوعدرکه بونك طعمی طتلو اولور وصاقزلودر
میلادك بیك بشیوز یکرمی یدیسنده قورتو زنام قپودان سوفی ایله اسپانیادن کمی سایه پترو
نام شخصده اوچ پاره کشتی ویروب بحر سوره کوندردی تاکه تمام کشف ایلیه مزبور دخی بیك
دورتیوز میل کیدوب مزبور جزیره یه واردی ونیچه جزیره لر کوردی که جمله دن ایکیسی
بیوك ایدی بری مندناو وبری بسایه ایدی اندن کیدوب ناتی نام جزیره یه کلدی که انده
پورتقالك بر محکم قلعه سی وار ایدی جزیره مزبوره یوز قرق بش درجه طول بش درجه
عرضده در جاقور سمتنده تمامی یازلمشدر سبوت یوز اللی طقوز درجه طول طقوز

درجه عرضده بر جزیره در جاقو ژیوت یازار هند غربی تاریخنده مسطور اولدوغی اوزره مغلیان
قپودان بوغازدن چوب محیط شرقی جزیره لرینی کشفه کتدکده اولا انبغنه جزیره سنه کلوب
چوق بیاض مرجانلر بولدیلر و برقاچ زورق کوردیلر که اصحابنک مولری درازودنده انلری سیاه وسرخ
ولباسلری ورق خرمادن ایدی شرقدن کلورز دیدیلر اندن چوب سبوت جزیره سنه کلدیلر
امیرنه امان دیرلردی و بوکا قریب جزایر کثیره وار ایدی سبوت جزیره سی بر بیوك اطه در انده
التون معدنلری وسکر و زنجبیل اولور خلقی اعلا بیاض چینی لر دوزرلر که ایچنه مسموم طعام
قونسه کمال لطافتندن فی الحال شکست اولور مزبور چینی نك ترابنی اللی سنه دن زیاده تربیه
ایدرلر و بو مقوله یه ملوك رغبت اتمکله سائر ناس اراسنده دخی بو سببدن مرغوب وذی قیمتدر
حتی رغبتك سببی خصوص مذکر اولدوغنی بلمیوب مجرد خطایی فنجان وکاسه وطبق انواعنی
ذاتنده ذی قیمت صانوب تقلید ایله اضعاف مضاعف بهالره بیع وشرا ایدرلر بونلری تغلیط ایدن
اول لطیف اوانیلرك سمومه عدم تحملی در اول نوع ایسه بو دیارلره کلمك ممنوع در دیرلر و بو چینی
احوالی چین دیارلری فصلنده تفصیل اولنور رقوم مزبوره عریان کزوب حاکملری بلنه تنورن
طوتار و باشنه منقش عرقیه کیر و قیمتی طاشلردن خاتملر طاقنور و جمله سی زیت ایله ادهان ایدب
اریقه نام شکل امروده بر میوه ایله دهانلرینی ودندانلرینی سرخ ایدرلر ومجلسلرنده بر کاسه یه
صو طولدور ب اوزون قشلرله ایچرلر نبات و بو جزیره ده پرنج وطاری چوقدر اما یمزلر
خورمادن اتمك ایدوب قورودرلر انی یرلر و بر نجدن شراب ایدرلر و درخت خرمایی دلوب هر
صباح انك صوینی ایچرلر و بونده قوقوس نام بطیخ مثال طویل وعریض بر میوه اولور که پیاز
آسا ورقلری قات قات در قشری یابس قبق کبی در احراق ایدوب رمادی ایله امراضه علاج
ایدرلر و چاق وسطنده لیف کبی بر نسنه وار در اندن لطیف رسنلر اولور و میوه مزبوره نك درختی
خرما کبیدر خوشه انکور کبی بار ویرر و سبحه مز بورك کوکنی حرق ایدوب شیشه یه چکرلر
وقرع انبیق ایله آتنی الورلر انواع امراضه دوادر حیوان و بو جزیره اطرافنده ماهیلر وار در که
کاهی مرغ مثال طیران ایدوب بره دوشر و بنه بحره کیرر بو جزیره قربنده اولان اطه لر اصحابی
کلوب مغالیله بولشدیلر الا که ماغوتان سیلا پو نام جزیره اون التی میل سبوتدن بعید در
ماتان و ماتان دخی دیرلر خلقی کلوب انقیاد اتمدی مغلیان بر مقدار آدمله واروب انلرله جنك
ایلدی واثناء جنکده مقتول اولدی باقی قلان یوز اون بش کمسه ایکی پاره کشتی یه سبوتدن
بر مقدار بهار تحمیل ایدوب ینه جانب غربه کتدیلر و بوناي نام جزیره یه واردیلر جزیره بوقانور
بونك خلقی علم سحره غایت مشغوللردر بو رتقال تحقیقی اوزره بونلرك بعضیسی اختفا ایدر
ودشمنلری انلردن غایت قورقر زیرا بونلر کورنمیوب استدکلرینی قتل ایدرلر و کمسه انلره ظفر
بولامز اول اجلدن اهالئ جزایر انلره شیاطین انس معناسنه اورانی سنکوی دیرلر و جزیره ده
بالو دیعا الو قود بر لر بر نوع ذی قیمت شجر اولور انواع امراضه دوادر بونك قربنده جزیره فانغی و جزیره
چوکی و جزیره جوغاما و جزیره بورو و جزیره لوما تولا نام اطه لر وار در سلفده بونلرك مخصوص

بکی

بكى يوغيدى هر برنده سان بدارى ديمكله معروف بر ربتس وارايدى انجق كندى قبيله سنه
حكم ايدردى صكره پورتقال مستولى اولوب بونلرى كندولرينه محكوم قلديلر بوواسطه لرده
وافرجوز بوالولورجزيرهٔ اوده كه ايوندن دخى ديرلر يوز اللى اوچ درجه طول بش درجه
عرض جنوبى ده برجزيرهٔ مستطيله در بونده وافر دارچينى اولور جزيرهٔ زولوناقى بوكاسولاقا
دخى ديرلر يوز اللى دورت درجه طول والتى درجه عرض جنوبى ده واقع اولمشدر جزيرهٔ
مساليوه بوكامالوا دخى ديرلر تيمور اطه سنك كنارشمالسينه قريب بوايكى جزيره اهاليسى
غايت وحشى طائفه در ميلادك بيك بشيوز سكسن برسالنده پرودن صالوب بوجزيره لره
كشف ايچون كلديلر كرچه مال ومتاعى چوغيدى لكن خلقى وحشى وبداخلاق اولمغله
طورمديلر جزيرهٔ آتنوكتوجزيرهٔ مودابونلر دخى مالواقربنده در بونده صاغو ديرلر برجنس
نباتدن سوماترا خلقى عادتى اوزره اتمك ايدرلر وانده ايرى ولطيف تاوقلر اولور لكن روم
وهند تاوقلرينه بكزمز بيضه لرى ايرى واتى دراج كبى لذيذ اولور بوجزيره لرك خلقى
يوزلرينى الاجه نقش ايدرلر دللرى مختلف ووحشيلردر معتبر شهرلرى رااووسكو تياوتولون در
بونلرده اكثر نصارا اولور جزيرهٔ سنااون اطلسده يوز التمش درجه طول وبش درجه
عرض جنوبى ده برجزيرهٔ مستطيله درلورنسو اكاسينياغو تسميه ايدر بونك قربنده جزيرهٔ
سوبندى كه جونبديد دخى ديرلر وجزيرهٔ جواغانا يوز التمش طولنه وارنجه بش التى عرض
جنوبى ده وجزيره چلاقيو وجزيرهٔ بوتاهورا كه بوتابور دخى ديرلر وجزيرهٔ آنبونه يوز اللى
بش درجه طولده ايكى ايله بش درجه عرض جنوبى اراسنده اولوب بونلرك اهاليسى
جمله قورساندر وجيلولونك كنارجنوبيسينه قريب تيورو جزيرهٔ قاراو جزيرهٔ قاسابون
كه قازابون دخى ديرلر وجزيرهٔ انبالاو دبنونه وجزيرهٔ قالاريرى وجزيرهٔ باديا يوز اللى
دورت درجه طولدن اللى سكز طولنه وارنجه وايكى درجه ايله بش درجه عرض جنوبى
اراسنده واقع اولمش خرده جزيره لردر بعده وندنا وجنوبنده جزيرهٔ چى پتيا جزيرهٔ مونوربيا
جزيرهٔ قاياغان جزيرهٔ باتاچينا جزيرهٔ غارغوس كه قاربوس دخى ديرلر جزيرهٔ داغار اله داغو
ادا دخى ديرلر جزيرهٔ بانكيرا كه سانكيرو دخى ديرلر جزيرهٔ اداپواس كه اقلاپواس دخى ديرلر بعده
جلولو شمالنده اولان خرده جزيره لر بونلردر جزيرهٔ سلبه لورنسو بوكا جزيرهٔ چلبى تسميه
ايدوب ديمشدركه بونك خلقى قورسانلق ايدر وحشى طائفه ومردم خوارلردر عادتلرى
بودركه اركن اولانلر النه برچبوق الوب ارعورتنك برينى تصرف ايدرلر النده چبوق
يوغيسه ارى شكايت ايلمك جائزدر چبوق بولندوغى تقديرده شكايت ايدرسه قتل اولنور
جزيرهٔ ساغو يناجزيرهٔ زبون كه زولو دخى ديرلر بونلرك خلقى تنصر ايلدى جزيرهٔ
سلانوجزيرهٔ سارانفانى كه سارانقام دخى ديرلر جزيرهٔ زولوجزيرهٔ پاويلوغان كه يانى لوغون
دخى ديرلر جزيرهٔ بوهال كه بوسول دخى ديرلر جزيرهٔ قاند يفارا جزيرهٔ چيپو قوكه پيوقوا
دخى ديرلر جزيرهٔ بوتوان بوندن ماعدا اندوديمكله معروف برمشهور شهر واردر خلقنك

بوزی تنصر ایلدی جزیرهٔ قالاغان که قالوغان دخی دیرلر جزیرهٔ چیم بو بون که همبو بوك دخی
دیرلر یوز اللی التی درجه طول اون بش درجه عرضده بر جزیره در بونده بر عجب اغاج اولور که
یپراغی قوپدقدن صکره ذی روح کبی حرکت ایدرلر و نسوا ایدر بو عجب دکلدر زیرا بعض طاشلرکه
استرودینه و تروقیته طاشلری کبی که آردج عصاره سیله اصلنمش مرمر اوزرینه قونسه بری
طوغری یوروری اکری حرکت ایدر جزیرهٔ زانبو تا جزیرهٔ چیانا که زیانا دخی دیرلر جزیره
قبایو جزیرهٔ قاقا جزیرهٔ کوبالو جزیرهٔ قبای جزیرهٔ لیپانا جزیرهٔ قاوی جزیرهٔ نواز اجزیرهٔ
تیقولو جزیره پولو جزیره ترا جزیرهٔ جلا جزیرهٔ مسارا که مسانا دخی دیرلر جزیرهٔ
قاتیغان جزیرهٔ هیبوس سونا که خیبت دخی دیرلر جزیرهٔ هوموکه هومانو دخی دیرلر جزیرهٔ
لوسون جزیرهٔ ایرا یعنی سلطان اطه سی بونك خلقی بغدای صاپندن بر جنس لباس
ایدرلر که ایرافدن التونلی لباس کبی کورینور جزیرهٔ لباسه که الحاق دوکندیلر در جزیرهٔ
ایربلو کودوکندیلری لورساج کوزوکی معناسنه جزیره ایجاردینی که لاردینی دخی دیرلر بستانلر
معناسنه جزیرهٔ لدواسورل لا ایکی قزقرنداش معناسنه جزیرهٔ قوراللی یعنی مرجان
دوکندیلری جزیرهٔ زامال جزیرهٔ لا اوروتی خرسز اطه لری معناسنه بونلرك خلقی
چپلاق کزر قورصانلق ایدرلر ارلری چرکین عورتلری کوزلدر بارقه دیرلر بر نوع شایقه لری اولور
غایت سرعتله دریاده کزرلر آردینه واوکنه چکرلر جزیرهٔ سانلازرو بونده عجایبدن بیوك قدرغه
بالقلری اولور کمیاره چوق زیان ایدر بر جنس کوچك قوش بونك عدوسیدر اکالانس دیرلر
چقدیغی کبی بورنندن کیر ریورکنی یرهلاك ایدر و بو جانور بونك خوفندن چوقلق باش کوسترمز
جزیرهٔ لوزون التون کثرتیله مشهور بر جزیره در بونك مانلانام بر شهری وار در اسپانیولللر
واردرلر جزیرهٔ ارازیقا که ارازریقس دخی دیرلر جزیرهٔ مثلثه لك یاننده وندناو شرقنده بری برینه
قریب جزیره لردر بو جزیره لر جمله لورنسو کتابندن نقل اولنوب چوغی رسمه مطابق بولندی
اما انبون جزیره لری یوز اللی بش درجه طول و بش درجه عرض جنوبی ده یازلمشدر
اطلسده ایدرچون سی بشیوزمیل بر جزیره در و بونك اسمی اطرافنده قریب اولان اطه لره
دخی اطلاق اولنور آب و هواسی غایتله سردوشون در و بونك خلقی مردم خوار قورصانلردر
جزیرهٔ سله بس اطلس رسمی اوزره یوز اللی درجه طولده خط استوادن التی درجه عرض
جنوبی یه وارنجه ممتد و بر طرفی ایکی درجه شماله بر اوزون جزیره اولوب دورت شهری متعین در
تتوللی و کورین ری و قیان و توبان جاقور سمنده بونك التی شهری یازلمشدر رواسملری مغایر در بونك
اطرافنده اولان خرده اطه لره دخی بونك اسمی اطلاق اولنور جزیرهٔ باندن اطلسده مسطور
اولدوغی اوزره یدی جزیرهٔ صغیره در ملوکه اطه لرینك جنوبنده عرض جنوبی تقریبا
یدی درجه اولدوغی یرده یا خود دورت درجه ایله بش اراسنده اثبات اولنمشدر باندن
جزیره سایرندن بیوجك اولمغله بونك اسمی سایره دخی اطلاق اولنور انلومیرا وسولا رجیوم
وآی وروم وثیرا وکونیات نام اطه لردر و بو کونیات جمله دن کوچك اولوب مدام
یرندن

یندن آتش چقمغله خرابه در و بوکا ولکان دخی دیرلر جاقور سمتنده یوز اللی التی درجه طولده
واون بش درجه عرضده برولکان دخی رسم اولنمشدر بو جزیره لرده کوند زدخان وکیجه
نار اکسك دکلدر نباتات باندن جزیره لرنده سراپا بقام بتر وصندل وعود اغاجی وساقز اغاجی
چوقدر وجوز بوا اغاجلری وافر اولور شجر مز بور بیوك قوبی کولکه لی اغاجدر صنوبر
وبلوط اغاجنه بکزر یپراغی شفتالو یپراغنه چچکی بیان کولنه بکزر بو جوزك اوچ قات
قبوغی واردر اوستی قالین اورته سی مشبك که آکا بسباسه واسپانیولر ماسیس
دیرلر اوچنجی انجه زار کبی در شجر بقم غرس اولنوب خرنوب مثال میوه ویرر لکن اکل اولنمز
وبو اطه لرده ایکی نوع زنجبیل اولور بری بری و بری بستانی بستانیسی ایودر بونك زعفران کبی
اوتی اولور وبو جزیره لرده دارچینی دخی اولور خصوصا قوقنوس یوالرنده وافر بولنور
زیرا مرغ مز بور حار المزاج اولمغله بوکا مائلدر رجع ایدرو بو قوش آتشی دراسی جزیره لرده
تعیش ایدر وآتشدن الم چکمز جزیرهٔ تیمور یوز اللی بش درجه طول واون درجه عرض
جنوبی ده برجزیرهٔ متوسطه در بونده آق وصاری صندل وافر اولور خلقی دمره دکشرلر
محیط ده ایدر جاوه جنوبنده جزایر کثیره واردر انلره تیمور اطه لری دیرلر اور نسوا ایدر
جزیرهٔ باسایره وجزیره موتیقا وتیمور اطه لرینه چین وعرب وپورتقال تجاری کلوب بیاض
صندل الورلر زیرا بونلرده صندل اورمانلری واردر شجر صندل برجنس اغاجدرکه چچکلری
لاژوردی اولور ومیوه سی کراسه یه بکزر لکن طاتسزدر دیرلر که بو جزیره خلقی بعض معهود
دعالر اوقیوب بو اغاجلری یارارلر و بعض ارواح بونلره کوزنوب آتیه دن خبر ویرر تیمور
اطه سنك شهرلری بونلردر منا پو تومیا ومرواجیو وقامن بوندن وافر صندل یوکلدرلر
وبو شهرلر اسمی ایله صندللك ایوسی یابینو رکمیلر کلدکده اربابی قنغی اسکله دن قالقدقلرین
خبر الوب آکا کوره رغبت ایدرلر جزیرهٔ جاوهٔ کبیر برجزیرهٔ عظیمه در حد غربیسی یوز اوتوز
سکز درجه طولده وکنار شرقیسی یوز قرق یدی درجه طولده شرقدن غربه ممتد اولوب
حد شمالیسی بش درجه عرض جنوبی ده در بو طرفدن غربه انحراف ایله سوماتره یه اراده قرق
بش میل بوغاز واردر حد جنوبیسی رسم اطلسده مبهم اولدوغی عدم کشفه دلالت ایدر لکن
جاقور سمتنده اون ایکی درجه عرض جنوبی ده معین درو اوزنلوغی بشیوز میلدر احوال ریاست
ودیانت بو جزیره نك بکلری متعدد ودینلری مختلفدر جمله نك باشی جزیره اورته سنده
دار الملك اولان منا بغا شهرنده اوتورر باشنه مجوهر ومرصع تاج واکننه دیباج کیربت
پرستدر سلفده سایری دخی عبدهٔ اصنام و بوکا تابع ایدی صکره سواحلده ایکی بیك
وبرقاچ یاره شهر خلقی اسلامه کلوب بوندن آیرلدیلر بو جزیره خلقی اعتبارا باطله یه مائللردر
احوال معرفت وحرب بونلر غایت زکی وهر صنعته قابل اولورلر کویا که هر بری نظام عالم
ایچون خلق اولنمشدر نسوب انمده وشهرلر تحصین ایدوب سلاح قوللنمده وطوب توفنك
استعمالنده دیار شرقك خلقنه غالبلر دراوق ویای ترکیب ایدرکن استادلری انظارکوا کبی

كوزدرلر واول وقتده يا پدقلرى اوقك جرحى علاج پذير اولماز البته مهلكدر وبونلر شيش
كبى طوغرى اوزون خنجرلر طاقنورلر وانلره قاريزى ديرلر اخلاق وعادات جاوه لولر عرض
احتشام وداراته مائل اولوب حريردن منقش ومكلف لباسلر كيورلر صقاللرينى وباشلرينك
اوكنى تراش ايدوب اكسه ده برز صاچ قورلر اكثر متكبر ومتعظم اولوب كمسه يه سرفرو اتمزلر
اسير الندقده اول مالكن صكره كندوينى قتل ايدرلر غايت وهام ومعاند قومدر وبونلرك
اكابرى شكاره مشغوللردر قوجيلره بنزر طيورو كلابله صيد ايدرلر پياده وسوار كزرلر
وعورتلرى سائر جزاير قاريلرندن كوزل ومزين اولور بونلرك يالى خلقى اكثر قورساندر كميلرى
چين طرزنده اولوب هندبلر قاعده سى اوزره سفر ايدرلر وفرنكلرك باليسه تره آلتى كبى ايكى
تخته دن مركب برآلت قوللنورلر وخارتى استعمال ايدرلر لكن دوايرو روزكارلر تقسيمن اول
مرتبه دقت اوزره ايده مزلر رسملرى قبادر احوال بلاد جاوه نك جمله بندرلرى شرق وشماله در
جنوب طرفنده اسكله وليمان يوقدر قطبدن كلن شديد روزكار وفورتنه دن اول طرفده كمى
ياتمغه مجال اولمز وبو جزيره نى مرتفع طاغلر اورته سندن ايكى شق ايدوب ايكى طرفك
خلقى برى برندن امينلردر شمال طرفنه دوشن طاغه جبل سنده ديرلر سنده بارى ولايتى
انك شمالنده در مغاپغا جزيره وسطنده دارملك برغايت خرم ولطيف شهردر پاليپان برمشهور
بندرو شهردر هند وچين كميلرى كلوب بونده ياتروبوكا بندرجاوه ديرلر سيتغاپورانك
مخصوص بندرى ايدى صكره مالاقا بندرى آچلوب بو برمقدار اشاغى قودى لكن مسلمانلر
كرورواج ويردبلر ودميا وكيند ابووچاپارا انجار مجعى مشهور شهرلردر وتمر نام شهر محمد بلر
مشهرى وتختكاهدر وسيرللاوپاروت واغا چين وورو بالهوبندن مشهور شهرلردندر
ومخصوص حاكملرى واردر جزيره نك جنوب طرفنه شاندى ديرلر شمال طرفنده اولان بندرلرك
برى بندرجرشيك وبندرسرباى وبندرلاسمدر وبعض نسخه ده بونك بلادندن بالمه وامتم
وسوند قلابه وامايه واوداواقود وساجه وليايوو بتوم وسدان وجيسه وپركوان
وپراتفه نام شهرلريدى درجه عرض جنوبى دن طقوز درجه يه وارنجه بوترتيب اوزره
يازلمشدر اسمنده تعدد واختلاف وقوعى تحقيقه مانعدر نبات وحيوان ومحصولات
جاوه اطهه سى سائر جزايردن محصولداردر اكثر هندبلر وسائر جزاير خلقى برنج وات مقوله
سنى بوندن كوتورلر التون وجواهر وانواع طيب كانيدر حصالبان بوكا نسبت اولنور لبان
جاوى ديرلر سنك ريزه مشهور رادويه دندر وقابال ديرلر برنوع حيوان صيد ايدرلركه كمكلرينك
خاصه سى امساك دم اولدوغى جهتدن ذى قيمتدر وغاندا ديرلر برنوع حيوان دخى اولوركه
بوينوزى معتبردر وپاساديرلر برنوع جانورك قارندن خرزه كبى برمعتبر طاش
چيقر صيد ايدرلر ومتاعلرى اكثر دارچين والتون وحريردن وپنبه دن انواع اقمشه
خصوصا زربفتى عجايبدندر سلفده مشهور اولان فرنجيا زربفتنك عتيقندن ايورك
اولور سابقا جاوه پادشاهى پورتقال سرعسكرى اولان الفونسزه بربيوك چارشب

كوندرمش

کوندرمش ایدیکه اوزرنده بوجزیره‌نك معتبر شهرلری ونادر حیواناتی واشجاری وانهاری
وکندی ایلدیکی جنکلر برمرتبه تدقیق اوزره نقش وتصویر اولنمش ایدیکه فلاندر اخلقی
تصویرده ماهر ایکن اکا تقلیده قادر اولمدیلر الفونس چارشبی پورتقال قرالنه کوندروب غایتله
مقبوله کچدی اما جاوهٔ صغیرکه اکا انبابادنی دیرلر اطلسده ذکر اولنیوب جاقور رسمنده یوزقرق
بش درجه طولدن یوزاللی بش درجه طوله وارنجه شرقدن غربه ممتد واون اوچ درجه
عرض جنوبیدن اون یدی درجه‌یه منتهی اولنجه برجزیرهٔ عظیمهٔ طویله درجاوهٔ کبیرك
نصفی قدر واندن شرق وجنوبه اراسی بر مسافه‌در بلاد بوجزیره‌نك شهرلری بونلردر لانبری
وسامارا وقانفور ودراغویان وفلك وباضمه نام شهرلردر بوجزیره‌ده وافر کافور بولنور اهل
جزیره کافور اسمنی شجره اطلاق ایدرلر بونك سایه‌سی چنار اغاجی سایه‌سندن نافعدر
لورنسو ایدر جاوه‌نك جنوبنده برقاج جزیره‌لر واردر صکره کشف اولندی اول اطه‌لر بونلردر
جزیرهٔ انقمن پورتقال بونك جمله‌سنی هنوز کشف ایده مدی آویادات روایتی اوزره
بوجزیره خلقی عریان کزرلر غایت وحشی ومردم خوار طائفه درجاقور رسمنده بوجزیره یوزقرق
درجه طول اون بش درجه عرض جنوبیده انقامان اسمیله مسطوردر محیطده اندمان
اسمی ایله یازیلوب ایکی جزیره در دینلمش بری اندمان کبیر بری اندمان صغیر کبیرك
طرف جنوبیسی ایله صغیرك طرف شمالیسی ماییننده بوغازه بیرون شیرو دیرلر طرف
شرقنده اکا کل تسمیه اولنور بیره فقه بر واردر ما بین بش میلدر جزیرهٔ مالایوت غایت
مشهوردر بندر جاویلر جنوبیه کیدرکن بوکا اوغرارلر جزیرهٔ مزبوره یوز اللی ایکی درجه
طول واون التی درجه عرض جنوبیده مالاویر اسمیله یازیلوب جاوهٔ صغیر کنارینه قریب
رسم اولنمشدر جزیرهٔ بتان یوزقرق طقوز درجه طول اون یدی درجه عرض جنوبیده
بتانا اسمیله مسطور برجزیرهٔ صغیرهٔ طویله‌در بودخی جاوهٔ صغیر جنوبنده کناره قریب
دوشر جزیرهٔ سویندو یوزقرق یدی درجه طول واون یدی درجه عرض جنوبیده
شندرو اسمیله مسطور اولوب بونك اوکی صیغ اولمغله کمیجیلر کچرکن دومنی قالدررلر بو اوچ
جزیره کوچك جاوه کنار جنوبیسنده غربدن شرقه دیزلمشدر جزیرهٔ نوقوپزیو زقرق
دورت درجه طول واون درجه عرض جنوبیده بیوك جاوه‌نك کنار شرقیسنه قریب
برجزیرهٔ صغیره درجاقور رسمنده نیقو پورا اسمیله مسطوردر جزیرهٔ نوسرپانا یوزقرق دورت
درجه طول واون اوچ درجه عرض جنوبیده نوقوران اسمیله مسطور برجزیرهٔ صغیره‌در
ایکی جاوه اراسنه دوشر بعده لورنسو بوجاوه اطه‌لرینك شمال وشرقنده نیچه جزایر ذکر
ایدرکه کیمی سابقا بیان اولندی باقیسی دخی بونلردر جزیرهٔ سابا اوجاقور رسمنده یوزقرق
طقوز درجه طول واون ایکی درجه عرض جنوبیده سویا اواسمیله مسطور برجزیره
صغیره‌در جزیرهٔ باتولیار یوزاللی بر درجه طول واون درجه عرض جنوبیده مثلث الشکل
برجزیرهٔ متوسطه درجاقور رسمنده بونك ایکی شهری واردر بری باکولیار و بری مونوا جزیرهٔ

سی بابا یوز قرق طقوز درجه طول ویدی درجه عرض جنوبیده ارام اسمیله مسطور بیوك جزیره در
بونك ایکی شهری واردر بری ارایان و بری سبابا ایکیسی کنار شمالیسنه واقع اولمشدر جزیرهٔ
مزبوره یه زمبویون دخی دیرلر بورنوی ایله مالوقا اراسنده در کشتیٔ مغلیان بونده کلوب چوق
لؤلؤ بولدیلر اکثری کوکرجن یمرطه سی قدر و بعض طاوق یمرطه سی قدر ایدی و بعض
اصدافدن اون بر وقیه برندن یکرمی وقیه لحم چقدی اما صدف مزبور لؤلؤدن خالی ایدی جزیرهٔ
کوتیاپا یوز قرق دورت درجه طول ویدی درجه عرض جنوبیده بیوك جاوه ایله ارام اراسنده
بانقانامیله مسطور در جزیرهٔ مدانا بانقا ایله ارام اراسنده مدان نامیله مسطور برجزیرهٔ
صغیره در جزیرهٔ نوقاپوقا یوز قرق دورت درجه طول التی درجه عرض جنوبیده برجزیرهٔ
صغیره در جزیرهٔ داریاهامـــا یوز قرق التی درجه طول والتی درجه عرض جنوبیده ارام
اطه سنك کنار شمالیسنه قریب داراهان اسمیله مسطور در جزیرهٔ سالاپارا یوز قرق اوچ
درجه طول والتی درجه عرض جنوبیده بیوك جاوه نك شرق وشمال کنارینه قریب
مثلث الشکل برجزیره در سلاپارا دخی دیرلر جزیرهٔ امادورا یوز قرق دورت درجه طول
ودورت درجه عرض جنوبیده اوچ کوچك جزیره در بیوك جاوه شمالنه دوشر جزیرهٔ
فوریمانو یوز اوتوز طقوز درجه طول والتی درجه عرض جنوبیده اون بش قدر خرده
جزیره لردر جزیرهٔ قولیتابارو یوز اوتوز بش درجه طول وبش درجه عرض جنوبیده
کوریمانو اطه لری غربنده مربع الشکل برجزیره در کولیابارو دخی دیرلر جزیرهٔ پلیتونا یوز
اوتوز التی درجه طول ودورت درجه عرض جنوبیده برجزیرهٔ صغیره در جزیرهٔ کوریماتا
یوز اوتوز یدی درجه طول وایکی بوچق درجه عرض جنوبیده برجزیرهٔ صغیره اولوب
بونکله بورنوی اطه سنك کنار جنوبیسی بربوغازدر جزیرهٔ ماقازار یوز اوتوز بش درجه طول
وایکی بوچق عرض جنوبیده برجزیرهٔ متوسطه در بوکا مقاصر دخی دیرلر سوماتره ایله
بورنوی اراسنه دوشر لورنسوا یدر بونك خلقی بت پرستدر بیانجیلری جزیره ده قومزلر
مؤدب ومالدار قومدر معتبر شهرلری پوریتللو ومالاقادو وسی دروم بر بیوك کول کنارنده
بنا اولنمش معمور شهردر مشهور متاعی التون ولاقادیرلر برنوع منقوش ذی قیمت بوریادر جزیره نك
باش حاکمی انده اوتورر سائر بکلر اکا اطاعت ایدرلر اندن صکره سوپانا دخی معمور شهردر
بونك دخی باشقه حاکمی واردر جزیرهٔ ماریزونت یوز اللی بر درجه طول واوچ درجه عرض
جنوبیده سله بس اطه سنك کنار شرقیسنه قریب ایکی کوچك اطه در مارزیتاس اسمیله
مسطور در جزیرهٔ پولالاور یوز اللی درجه طول وبش درجه عرضده سله بسك کنار
جنوبیسنه قریب برجزیرهٔ صغیره در پولولاو دخی دیرلر جزیرهٔ پاپولاس یوز قرق بش
درجه طول والتی بچوق درجه عرض ده برجزیرهٔ صغیره در جزیرهٔ تنه توم بو دخی انك
قربنده بر کوچك اطه در یوز قرق بش درجه طول ده عد اولنور جزیرهٔ سلاقو
یوز قرق بش درجه طول وبر بچق درجه عرض جنوبیده برجزیرهٔ صغیره در سولاقو
دخی دیرلر

دیرلر بو ایکی جزیره ملوکه اطه لرینه قریبدر باقیسی انلرک ذکر اولندی فصل ۱۷ دربیان
سوماترا اون یدنجی فصل محیط شرقی جزایرندن سوماترا و باقی جزایر صغار هند بیاننده در
اما جزیرهٔ سوماترا ضم سین مهمله ایله یوز اوتوز دورت درجه طولدن یوز قرق دورت درجه
طوله وارنجه و بش درجه عرضدن بش عرض جنوبی یه منتهی اولنجه بر جزیرهٔ عظیمه
طویله در خط استوا بونی تنصیف قریبدر لورنسو ایدر بعض متأخر جغرافیلر مزبور اطه
تاپروبانا دیدکاری اطه در دیو غلطه دوشدیلر لکن بطلمیوس انی غیری یرده تعیین اتمشدر
ومتقدمین بو اطه یی تجارک غلط نقلی ایله بیوک قیی یه متصلدر دیو آوریا کورسه نزوس تسمیه
ایلدیلر و بونک التونی وافر اولدوغندن آوریا یعنی التونلی دیدیلر لکن مزبور بر بوغاز ایله
سیـام مملکتندن منفصلدر و بو بوغاز تنک اولدوغندن متصل ظن ایلدیلر و اول بوغاز
خطرناک اولوب اندن چکمکه کیمسه اقدام ایلمز هندده ساکن اولان عربلر کاهی اول بوغازه
اوغرایوب نیجه کره کمیلر اغاج بودقلری و کوکلری اراسنده قالوب چوق زحمت چکدیلر بو جزیره
شکل بیضه یه قریب اولوب طولا و عرضا چوق مسافه طوتر طولی التیوز میل و اورته سنک
عرضی دورتیوز میلدن زیاده در اولی جانب شمالده جبل لامری در واخری جنوبده
نیکوترمن تسمیه اولنور تقسیم بو جزیره التی سلطنته تقسیم اولنور ۱ رقامپار ۲ پازن ۳ داکن که
یه بردخی دیرلر ۴ اوروه سوند ۶ مانتقا اوجاقور سمنده بیریا اسمیله بر مملکت دخی واردر
بلاد بو جزیره نک شهرلری بونلردر غوموسپیلا و داکن که آجن و آکام دخی دیرلر و پازن
بر مشهور بندردر و مجمع تجاردر چین و عربستاندن انده وافر کمیلر کلور و تمیان که تانیام دخی
دیرلر و قامپاکه کونیار دخی دیرلر پولودرن نام کوچک اطه بونک قارشی سنده در ومنوقبوکه
ماکونا دخی دیرلر قاپاسیا قارکه بونک اوکنده قانادوس نام بر جزیرهٔ صغیره واردر اوکی
دوکندیلر در وسیانا سابا که جاقور سمنده لاوس یازلمشدر قالاتیغان ودلینغاکه
رسمنده پالیان نامیله در وسوندا که اسیدا دخی دیرلر بو جزیره بر بورننده در جمله بو شهرلر
کنار شرقیده دیزلمشدر کنار غربیسنده اندراپارا و مانقاو بوکامانی قانو دخی دیرلر و تیقوس
واوروبرالان ودانا واخیس وداوهن و پدیر که پادر دخی دیرلر پاس یاپار کنار شرقی یه
متصل اولور ودراغیدا نام بر شهر دخی وسطنده واقع اولمشدر بو جزیره نک بندرلری
محیطده مسطور اولدوغی اوزره بندر لامری که طرف شمالنده در بندر سوماتره که
یازان در بندر مندره بو دخی لامری یه قریب جانب شرقنده بندر جدید و معموردر و حاکمی
عدلله مشهوردر بندر قیصوره که قامپاردر کافور قیصوری بوکا منسوبدر بندر
منقابوکه جانب غربنده در بندر فلومج جانب شرقنده در و بو سوماترا ظهرنده مردم
خوارلر واردر انلره بطیخ دیرلر اهـالی انلردن کلی حذر ایدرلر و بالجمله طول و عرضی
متعین بیکرمی ایکی پاره شهری واردر انهار و جبال بو جزیره نک وافر انهـاری واردر
بری داراکه اغزی دوکندیلو دربوی دخی نهر پرینار در غرب و جنوبه اقار بونلردن

غیری اون طقوز خرده جدوللردخی واردر وطاغلری یبروافر اولوب مشهوری
شمال طرفنده جبل لامری در نبات وحیوان ومحصولات محیط ده ایدر بوجزیره منبت
عود وفلفل ودارفلفل وکافوردر حریردخی حاصل اولور التون معدنلری وجابجا تبر
بولنور زباد یعنی غالیه مشك انده وافر در شجر کافور عظیم اولور که هر شجرك ظلی
نیچه یی مسافه یی ستر ایدر قچنکه درخت مزبورك اعلاسنی تقرایدرلرماء کافوراقر
واسلفنی خدش اتسه لر صمغ مثال کافورچقار وکافور الندقدن صکره بواغاج
قورورلورنسوایدر بوجزیره محصولدار ولایتدر انده وافر التون ولولؤ انجوین دیرلر
برغایت معتبر طیب اولور بادم اغاجنه بکزر برجنس اغاجدن دوشررلر وکوکوبه
دیرلر برجنس دارو وبیر وعود اغاجی وافر بولنور لکن قامپاده اولن عود بوندن ایودر
و بو جزیره خلقی حریری بعض اغجلردن دوشررلر لکن بو دیار ایپکی او قدر ایو دکلدر
وساغو دیرلر برجنس نبات واردرکه غایت چوق اولور اغاجنك اوزنی برنوع اتمك ایدرلرکه
ارپه اتمکنه بکزر وقوقو دیرلر بر نوع شجرك بوداغنی یارارلر برغایت لذیذ صویی آقار
شراب یرینه استعمال ایدر وبازن شهرنه دللی دن وافر افیون کلورنکاله اهالیسی
کتوررلر مسلمانلره صاتوب انکله تجارت ایدرلرعدندن غرب کملری کلوب بوندن
وافر بهار وافیون یوکلدوب کتوررلر وبوشهر اطرافنده برجنس قوش اولورکه اکا نوری
دیرلر طوطی قدردر الوان مختلفه ایله منقش ولطیف منظر وحوش اوازدر سویلر اول
اجلدن ذی قیمتدر هربری یوزغروشه صاتلور وانده خالص صندل دن الواح اولورکه
چینیلر وفرس قومی هر بر تختهسنی یوز غروشه الوب ولایتلرینه کتوررلر وچین
خلقی بیری سوندا شهرندن یوکلدوب واسیولری دخی انده دوشرب چینه کتوررلر
وماما نسا شهری التون کانیدر کتب سماویه ده حضرت سلیمان علیه السلام هر سنه
دریای قلزم مدن هند جزیره سنه دونما سنی کوندورب وافر التون وطیب وبهار کتوردیکی
مسطوردر بحسب القرائن بزه معلوم اولدی که اول جزیره بو دردیولورنسو جزم ایلدی
احوال دیانت وحرب بوجزیره خلقنك دینلری مختلف در سواحل بحر سکانی اهل اسلام در
اورته لرنده عبده اصنام اولوروبونلرك جملهسی جنکجی اولوب محمدیلر مسموم اوق ویای قوللنورلر
وتفنکره استعمال ایدرلر لکن اهالیسی وغیری تورکدن جنك صنعتنی اوکرندیلر زیرا اول
سمته پورتقال مستولی اولمغله انلردن استمداد ایدوب کتوردیلر ونیچه کره مغلوب
اولدیلر پورتقال جنکلری اراسنده بو غلبه مشهوردر که میلادك بیك بشیوز التمش
طقوز سنهسنده منلو یس بام پورتقال اون ایکی کمی ایله بوجزیره خلقنك یوزقدرقدرغهسنی
بوزدی تتمه بوسوماترا اطهسنك اطرافنده وافر جزایر واردر جزیرهٔ دون خط استوالتنده
یوزاوتوز درجه طولده برایکی خرده جزیره در جزیرهٔ دانا یوزاوتوزایکی بوچق طولده خط
استوا التنده برجزیرهٔ صغیره در جزیرهٔ آسس یوزاتوزدورت درجه طول واوچ بوچق

عرضنده

عرضده بر جزیرهٔ صغیره در جزیرهٔ ناواقا را بو زاوتو زاویچ درجه طول واویچ بچق عرضده
بر جزیرهٔ متوسطه در بونك كنارلری الحاق واو رته سی كندیجه مرتفع طاغدر بو جزیره نك بارو
نام بر معتبر شهری واردر التون ایله غایت محصولدار در جزیرهٔ اوروجزیرهٔ حم جزیرهٔ اندراجید ا
بونك اهالیسنك اكثری مردم خوار لردر بو جزیره لر لورنسو كتابندن یازلدی اما محیط ده
مسطوردر كه ظهر جزیرهٔ سوماترانك مغرب جانبنده وافر جزیره لر واردر انلره میقاماروس
دیرلر خلقی مردم خوارلردر وانده سباع كبی ادملر اولور انده نصكره ایكی جزیره دخی عظیم طاغلردر
انلره اندرسا بوردیرلر ظهر سماتره ایله ارالری یو زاون دورت میلدر انده نصكره جانب جنوبده
متهاری نام بر جزیره واردر بونلردن اوته جنوبده وافر اطه لردخی واردر كه انلره دخی میقاماروس
دیرلر ایكیسی عظیم طاغلردر وطرف شمالیسنده اوقاف جزیره لر وطرف شرقیسنده اولان
دوكندی اطه لره فلو بانیق دیرلر كوجر انده اولان تلاجیایه مشابه اولمغله هندیلر اكا دخی
تلاجیا دیرلر واول موضعدن كلی حذر اله كجرلر جامس فله دن قنصون یولی اوزره در سوماتره
كناری جانبنه میل ایله كیدرلر فصل ۱۸ در بیان بورنوی اون سكزنجی فصل چین جزیره لرندن
بو رنوی وپولوهون وغیری اطه لر بیاننده در اما جزیرهٔ بو رنوی كه بانك ضمی وفتحیله بو رنوی ونو
دخی دیرلر بو زقرق بش درجه طولدن یوز اللی بر درجه طوله وارنجه وایكی درجه عرض
جنوبیدن یدی درجه عرض شمالیه منتهی او لنجه بر جزیرهٔ عظیمه در میرقاتور ایدر بو جزیره
بطلمیوس جغرافیاسنده بونه فورتونه اسمیله مسطور اولوب جنوب طرفی خط استوایی كجوب
شمال جانبی چین اوكنه كلمشدر بعضلر بونك دوری اوج آیلق مسافه وبعضلر ایكی بیك ایكیوز
میلدر دیرلر بلاد بو جزیره بر قاچ حكومته تقسیم اولنور دار ملكی بورینونام شهر كه یوز اللی
درجه طول وبش درجه عرض ده جزیره نك كنار غربی وشمالی سنده وندیك شهری
كبی دریا ساز لغنده اولری اخشابدن مكلف بنا اولنمش بر بیوك شهردر سكانی یكرمی
بش بیك قدر اولور اكثری مسلم در باقی شهری بونلردر قابوراكه تیاپورا دخی دیرلر
كنار غربی سنده در تامیاو وتماراتوس ومالانوكه لاوه دخی دیرلر تامنكركه
تانكامیرا دخی دیرلر بوكاورن وپكاسیركه بزایا دخی دیرلر بازاعان تانكام براهه دخی
دیرلر قان سراكه سلا ودخی دیرلر اطلس وغیری ده مسطوردر احوال سلطنت
ودیانت بو جزیره نك بر قاچ بكلری واردر كیمی مسلم كیمی بوت پرستدر جمله نك باشی بورنه
شهرنده اوتورر عظیم دارات واحتشام صاحبی در اتباعی اكثر قماش وزربفت ومجوهر كسوه
كیرلر هیچ خدامی محبوبه قزلر در سیم وفغفوری اوانی ایله مكلف سماطلری چكلور وعسكری
دائما شهری محافظه ایدرلر جنك اولسه ابتدا پادشاهلری مباشرت ایدر وكیمسه انكله
هولو شب سو یا شمك ممنوعدر لازم كلدككه ترجمان بر قامش ایله كلن ایلچیلرك مرادینی اعلام
ایدر و بونك منشوری بر نوع بپراق اوزرینه یازیلوب مالانو شهرینك دخی مخصوص
حاكمی واردر و بو جزیره خلقنك چوغی متدین دكللردر جنان وجحیم عذاب و تنعیم

اطرافنده خرده جزیره لر واردر اسملری ایله معلوم اولان بونلردر جزیرهٔ جوبی که کوبی دخی دیرلر
جزیرهٔ بورا اون جزیرهٔ نو پالاسی مو پولاسی دخی دیرلر جزیرهٔ پولو تیقا جزیرهٔ تاباران
جزیرهٔ باپروکار شمالی ده خرده جزیره لردر جزیرهٔ سان میچل سان میکائیل دخی دیرلر جزیرهٔ
سانتا کارابو زنوی شرقیسنده در جزیرهٔ سان جوان جزیرهٔ تاریوما که تاکوعا دخی دیرلر جزیره
پراچل که پراقلت دخی دیرلر جزیرهٔ سولور بونلر وندناو قربنده در بو سولورده وافر کبریت اولور
چین ومالاقایه کتوروب تجارت ایدرلر جزیرهٔ بنجای که بانکی دخی دیرلر جزیرهٔ تابوغود مر
معدنی ایله محصولدار در اول اجلدن اندهوا فرتجار جمع اولورلر اولورنسو بویله دیمشدر و بعض
اقالیم کتابلرنده چیندن جنوب طرفنه غور اسمیله بر بیوك اطه یازارلر حدید غوری معدنی
انده در حاکمی اهل چین ایله دائما قتال اوزره در و بونده اوزون بوینوزلی صغرلر اولور دیرلر لکن
بونك رسمنده مکانی معلوم اولمدی جزیرهٔ دونه جاقو رسمنده عرنلر اطه سی معناسنه پادن
دونی نامیله مرسوم جزیرهٔ طویله در بونکله وندناو اراسی بر طار بوغاز اولوب بعض کتب
اقالیمده جزیرة النساء یازیلان غالبا بوندن غلطدر دیرلر که مزبور اطه بحر چینده بر جزیره در
سکانی سر جمله زندر اول اطه ده حاصل اولور بر نوع یمشدن حامل اولوب قزطوغررلر
ایجلرنده ذکوردن کمسه قوما یوب وارانی اولدوررلرد یومسطوردر لکن بودخی عقلا مستحیل
کبیدر فصل ۱۹ در جزیرهٔ سیلادن وغیری اون طقوزنجی فصل آخر جزایر هنددن
سیلان و باقی جزیره لر بیانندهدر اما سیلان سین و زا ایله زیلان دخی دیرلر فرس وترك وعرب
اکا سرندیب و سرندیل دیرلر هند پلوسنکا دیب و هیرنادیرلر اطلسده مسطور اولدوغی اوزره
بطلمیوس جغرافیاسنده تاپرو بانا یاخود پانی جریس اسمیله مذکور اولان اطه لرك
قنقی سیدر اختلاف اولندی اورتولیو اولی ومیرقاتور ثانی یی ترجیح اتدی حدود
بو جزیره یوزیکرمی بر درجه طولدن یکرمی اوج طولنه وارنجه والتی عرضندن اونه
منتهی اولنجه شکل مربعه قریب بر جزیره اولوب هند جنوبنده قوموری بورنندن آز
مسافه ایله منفصلدر لورنسو ایدر بونك طولی ایکی یوز اللی میل وچوره سی
بیك میلدر میرقاتور ایدر دوری ایکیوز قرق فرسخ و بعضلر قولنجه طقوزیوز پا
یدی یوز میلدر وطولی ایکیوز قرق میل یاخود ایکیوز اللی میل وعرضی یوز قرق میلدر
تقسیم واحوال سلطنت میرقاتور ایدر سلفده بو اطه نك جمله سنه بر مستقل پادشاه
حکم ایدردی صکره حیله ایله قتل اولنوب بکلری ما بیننده مملکتی اولشدیلر حالا
طقوز حاکمی واردر باش حاکمی قول موخی نام شهرده اوتورر سائر بکلری اکا
سال بسال هدیه وخراج ارسال ایدرلر اول طقوز بکلر القابیله بونلردر ۱ قول موخی
پادشاهی ۲ پاناسا پتیان ۳ تریکی نامال ۴ پاتی قولون ۵ ویلاس ۶
تنانانا ۷ لاولا ۸ غاله ۹ قانده باش بکلری جلوس اتدکده بر فیله بنوب
شهری طولاشر و باشنه یاقوت ایله مرصع بر تاج کبیر که انك نظیری نادر در جوانس

بیلمزلر اخلاق وعادات بو زنوبلرك بعضی ملبس وکیمی عریان گزرلر و باشلرینه عرقیه کیرلر بونلرده
عربدن چوق کمسه واردر سنتلنورلر وکتابدن خبیرلردر لکن کاغده یازمزلر بری بریله الفت اوزره
اولوب جنك وجدالی سومزلر بکلری شکاره چقار وقطعا کمسه یه سو بیلمزلر و رنسوا ایدر
بونلرك بیع وشراسی دخی فعلله در قول ایله دکلدر متاعلرینی بر یره قورلر تحملی قدر الوروب
رضا ایله قالدررلر و بونلرك معامله سی بغایت صداقت اوزره اولور حیله بیلمزلر و خیانت اتمزلر
فقیر ایدر غالبا پورتقال وغیری تجار وارد قده معامله لازم کلوب بری برینك لسانتی فهم اتمکله
وجه مشروح اوزره معامله لازم کلور والا کندی جنسلری ایله سویلشمك و ترجمان بولنمیوب
دائما بویله قالمق بعید در اسلامیانك اقالیم کتابلرنده اکثر جزایر محیط شرقیده قرنفل بویله بیع
اولنور دیو مسطوردر لکن منشاء غلط بو اولمق کرك و بو جزیره خلقی آینه و کتان بزی
وحدید و ژیوه یه زیاده رغبت ایدرلر نباتات وحیوانات بونده دوه وفیل وجاموس و کوچك
اتلر و کچی اولور لکن حمار جدا یوقدرلو رنسو قولنجه هما قوشی دخی بولنور ودفنه مثال
بر شجر بتر که هر قچان ورقی زمینه دوشسه فی الحال حی اولوب حیه مثال سعی وحرکت ایدر
پرنج ودارچین وقرنفل و زنجبیل وکافور واغاریقون بی حد در جواهر قسمندن الماس دخی
اولور سائر مال ومتاعی وافر در تتمه تاریخ هند غربی ده ایدر کشتی مغلیان سبوتدن
قالقوب بو جزیره یه کلدیلر که خلقی جمله سودان ایدی بر قاچ شخص کمی دن چقوب بر زجوقه
وسوزن وآیینه الوب اهل جزیره دن نیچه کمسنه انلری قارشولیوب شهره ایلتدیلر و نیچه
ضیافت ایدوب صباح هر برینی بر فیله بندردیلر و پادشاهلرینك سراینه ایلتدیلر اولا مسلح
طائفه وثانیا منقش قطیفه لر ومجوهر خنجرلو وقیمتی خاتملو اشخاص کوردیلر بعده بر بیوك
سرایه کلدیلر که دورت دیواری سراسر قماشلر ایله اورتلمش و بر طرفده مشبك پنجره لر
وار ایدی مقابله سنه واروب تاپوقلدیلر و اسپانیا حاکمنك سلامنی ذکر وب عرض محبت
وسوزکله حسن معامله طلب ایدردیلر ترجمان بو خبری بر دراز قرغو ایله ایچری وزیره
اول دخی ایچری بکنه سویلدی و کیرو قرغو ایله ترجمانه و بونلره خبر کلدیکه مسافه بعیده دن
کلمشسز مرادیکز نه ایسه کورك و بو ولایتدن نه استرسکز آلك اسپانیوللر هدایاسنی قبول
ایدوب هر برینك اوموزینه بر مذهب دستمال آصوب وهر برینه بر مقدار سکر نخود و قرنفل
ودارچینی و یردیلر و سرایدن چقاروب بر راته بندردیلر و خانه کتخدایه ایلتدیلر و اون
ایکی فغفوری بیوك طبقلر له انواع اطعمه کتوردیلر انواع حیواناتدن چورمه لر وسرکه
ولیمونله مربا قاورمه لر ومسمن ابلقلر کبابی و بورکلر و ماهیچه لر ونا معلوم میوه لر
کتوردیلر کیجه سیم شمعدانلر ایله بال مومللری یاقوب قناد پل ایله سقف خانه یی زین ایتدیلر
وچوق ملبس خدمتکارلر ایاغن طوردی صباح ینه فیلره بندروب شهری کزدردیلر
وایکی فیل یوکی اطعمه واشربه وزنجبیل وقرنفل ویروب ساحل دریایه اندردیلر ومالوقه
جزیره لرینك یولنی کوستروب اردکزده قالمشدر دیو ینه جانب شرقه کوندردیلر جزیره بورنوی
اطرافنده

مسالك الممالكده نقل ايدركه راپو نام برجراح بيوك بكى قتل ايليوب رأى وتدبير صاحبى
اولغله ولايتى ضبط اتدى سينغاليلر خوفندن مطيع اولديلر پورتقال الندە اولان قولونبو
نام قلعه يى محاصره اتدى امداد كلمكله الامدى احوال ديانت وحروب وصنعت بوجزيره
سواحلندە ساكن اولنلر اكثر مسلم دراپچرده اولنلر مجوس وپت پرستدر يقين زمانلرده
پورتقال دخى واروب مستولى اولدى ودارملكى قربندە برقلعه بنا اتدى وخلقنك برازى
تنصر اتديلر پت پرستلره سين غالى ديرلر اكثر انلر درازقد وبياض وكبس واكول اولورلر
اول اجلدن جبان وضعيفلردر طوب وتوفنك وقلچ يرينه قامش ايله قنى نادر دوكوشرلر
وحياكتندە بونلر احذق ناسدر وهر صنعتندە مهارتلرى واردر التون وكومش ودمر وعاجدن
غايت پاك اينجه ايشلر لردمور ردن توفنك قونداغنى غرابيدن ايدرلر تصوير ده دخى مهارتلرى
واردر اطلسدە مسطوردر كه بوجزيره ده برالحاق مصور برمصلوب تصوير اتديكه
اوزونلغى برقولاج وارايدى وباش راهبه هبه ايلدى پاپاس دخى برصندوقه قويوب اسپانيا
قراللنه كوندردى اندە اچوب كورديلر بومصلوبك حالنى حكايتندە برمرتبه يه وارمشدركه
اوروپا مصورلرى بوقدر تشبيه بليغه قادر دكلدر ديو اتفاق اتديلر وغايت
مقبوله كوب خزينه يه كيردى وبوجزيره خلقى لهو ولعب صنعتى ايله مشهورلردر هند
وچينى كزروب غريب اويونلر اوينارلر اخلاق وعادات بونلرك لباسلرى انجق كوبكندن
اشاغيدر بوقاربسنى اورتمزلر وباشلرينه براينجه بزاورترلر واستعمال اتدكلرى اكثرى ايپك وپنبه
قماشلر يدر قولقلرينى التون وجواهر ايله تزيين ايدرلر ومرصع قوشقلر قوشانرلر آب وهوا
بوجزيره كرچه خط استوايه قريبدر لكن هواسى ديار شرق هواسندن ايودر اول اجلدن
نيچه طوايف بوكا آدم جنتى درديلر زيرا اندە يازحرارتى وقيش برودتى كمال اعتدال اوزره
اولوب ارضى مدام چچكلر ايله مزين وارماقلر اطرافى چايروچمندر نبات وحيوان ومحصول
بونك ترابى غايت منبت ومحصولداردر اشجارى هر زمان ميوه ويرر تورنج ليمون انار اغاچ
قاونى وخرما وسائر فواكه اولور اوزم اولماز خرمادن شراب ايدرلر بوخرمانك ميوه سنه
قوكون ديرلر اغاجنى كمى ياپوب يپراغندن حصير مثال يلكن وليفندن كوب هالات
ايدرلر وكمى تختەلرينى خرما ايپى ايله بغليوب دمر چوى قاقمزلر نهايت بونده پرنج از اولور
انى مالابار مملكتندن كتورورلر نهار قسمندن دارچينى وقرنفل وبور ونار جيل وعود
وانواع عطر ودابة المسك اولور بوجزيره نك دارچينى ايو وچوق اولور ماناری انك
اغاجى ايله مالامالدر التون وكومش وسائر معدنلر واردر لكن ملوكى افتخار ايچون
انلرى قوريوب قازدرمزلر جواهر قسمندن ياقوت وپيروزه وسيلانى ديدكلرى
سنبلى رنك جوهر والتون رنكندە كهرباكبى برجنس جوهر والماس كانى دردرياسندە
لؤلؤ وافردر كان وكبريت وسائر متاعى بى حددر حيوانات قسمندن كيك وارنب وخوك و
آخر شكارحانورلرى چوقدر خصوصا فيل بوندە وافر اولور وبونك فيلى سائر ديار فيللرندن ايو

وبيوك

و بيوك و معتبردر بو جانور قره جانورلرينك اعظمى اولوب اياقلرى مستدير طوكوز كوزلى
قلقان قولاقلى در بو رسنده اوزون مجوف خرطومى واردركه اكل وشربى خصوصنده انسان
اكلى كبى در دريسى غايت قالين اولمغله حيوانات نيشندن الم چكمز ولونى اكثر كوجل
و بوزدر بياضى ذى قيمت و نادر اولور و بو جانور بالطبع وحشى در بو جزيره وسائر اولدوغى
يرلرده يبانيسى سورى يله كزوب برى برندن ايرلمزلر صيد اولندقدن صكره اچلق ايله
از زمانده مونس اولور وشولقدر تعليم قبول ايدركه بعض مرتبه ده كويا كه عاقل در
خدامنك اشارتنى فهم ايدر ومطيع اولور بونك ديشى سى ايكى سنه كبه كزر و عمرنده
بركره طوغرر وايكيوز سنه ياشار جنكه ايودر لكن آتشدن قورقار بو جزيره ده فيللرى
اوچلرلر هر بر قارش ايچون متعين بهاواردر بيوكنك اكا كوره قيمتى زياده اولور و بودخى
تجربه اولنمشدر كه آخر ديار فيللرى بو جزيره فيلنه بركونه تعظيم وتكريم ايدر و بو اركك
فيللرك اغزنده ايكى ديش بتر عظيم بيوك اولور اكا عاج ديرلر ديشيلرينك اولقدر بيوك اولمز
وزنله بيع اولنور و بو حيوان بطئ الحركه كورينور لكن يورودكده پياده بونك اردنجه سكرتسه
يتشه مز وغيور اولوب كاه غيرتندن اكلى ونومى ترك ايدر اطلسده قرستوفوروس نام كيمسه دن
بر حكايه نقل اولنورمز بودر بركه قوشين شهرنده كوردم كه بر فيله صاحبى معتاد اوزره يم
ويرميوب فيل اظهار شكوا اتدكده صاحبى يم يدوكى لكنى كوستردى كه دلنمش يم استرسك
بونى قرانجى يه كوتوريماسن ديو اشارت ايلدى فيل لكنى الوب قرانجى يه كلدى قرانجى
لطيفه قصديله بر ايكى چكيج اوروب ويردى خرطوميله اوه كتوردكده صاحبى بكنميوب
ازار ايتدى وكرو كوندردى بوكره دخى الدادوب ويردكده صويه باتردى كوردى كه دلكلر لسان
حاليله خلقه شكايت وقرانجى يه هجوم ايدوب اولدوره يازدى خلق اوشوب قورتاردبلر
ويميوب ويردى كتورب صويله امتحان اتدكدن صكره اوه كتدى نفسنده واقع ايسه بو حيوانك
ذكاسنه دلالت ايدر و بونده زرافه اولور بودخى بر غريب حيواندر اوك ايقلرى يوكسك ارد ايقلرى
الچق بوينى اوزون الاجه بنك بنك در و بونده كوبل ديرلر بر جنس جانور دخى اولوركه سكسره بكزر
حيه نك غايت عدوسيدر دوكسوربلان انى صوقسه پورتقال دلنجه يرواسر بنته رادبدكلرى
اوتى بولوب يمكله دفع ايدر و بو جزيره قوشلرينك توكى الاجه كوناكون رنكلر ايله منقش
ولطيف المنظر در بونك سببى حرارتدر ديرلر لكن خاصه اولدوغى ظاهردر بلاد بو جزيره نك
باش شهرى قول موخى در سيلان دخى ديرلر شمال سمتنده هنده قارشى بوغازده واقع اولوب
قربنده مغاص لؤلؤ واردر بو يقينلرده پورتقال انك قربنده بر قلعه ياپدى لور نسوقولونبو
ناميله بو شهر يازوب بر معتبر شهردر ايو اسكله سى واردر اهاليسى بر پاغودك يعنى
صنمك ديشنه طپارلردى پورتقال انى الوب خلقى استرداد ايچون وافر التون عرض
اتديلر ويرميوب سحق اتدردى و پادشاهلرك بيوكى انده اوتوروب سائرلنى
بكلردن خراج الورديكندن بو قولونو اطلسده مذكور اولان قول موخى اولمق

میلدر اقلیم مزبور سویس ایله عریش اراسنده یکرمی بش میل جرمانی قره دن بر بوغاز ایله
آسیا اقلیمنه متصلدر اول اجلدن بوکا بیوك پنینی سوله دیرلر قره یه متصل جزیره معناسنه
باقی اطرافی جمله دریا ایله محاطه ایدر وخط استوا بو اقلیمی تنصیفه قریب اولوب ایکی انقلاب
مداری اوزرندن مرور ایدر وایکی طرفی اول مدارلردن چوب اوتوز درجه دن زیاده جنوب
وشماله ممتد اولور کرچه بونك شرقدن غربه امتدادی اوروپادن آزدر اما جنوبدن شماله
عرضی انك ضعفی قدر اولور وبونك ایچنه دریالر کیروب بعض مسافه سنی ستر اتمشدر
لکن اوروپا کبی جمله یری معمور دکلدر   تقسیم مقدمه ده ایدر متقدمین بو اقلیمك ایچ
دکزه یقین سمتلرینی یازوب ایچریسنی صریحا بلمدیلر ونیل صوینك اوته سنی وقمر طاغلرینی
کشفه قادر اولمدیلر صاحب اطلس تحریری اوزره رومانیلر بو اقلیمی التی قسم قلدیلر
١ نومیدیا ٢ قرطاغو یعنی تونس ٣ پراشیو ٤ تری پولیش یعنی طرابلوس ٥ مورتانیا که
قیصره منسوبدر ٦ موری تانیا دیکر وبطلمیوس دوردنجی مقاله اولنده اون ایکی
اولکه سنی ذکر ایلدی ١ موریتانیا تابنجی تانا ٢ موریتانیا قیصری ٣ نومیدیا ٤ نفس آفریقا
٥ سیرانایقا ٦ دماریقا ٧ نفس لیبیا ٨ یوقاری ازبتوس ٩ اشاغی اجبتوس یعنی مصر
١٠ داخل لیبیا ١١ اتیوپیا یعنی حبش ١٢ ایچ اتیوپیا اما آفریقا مورخی لیوکه بو اقلیمك
حد شرقیسنی نیلدن اعتبار ایدنلردندر دورت قسم طوتوب ١ بربریا ٢ نومیدیا ٣ لیبیا
٤ نغریتا یعنی بلاد سودان اقسامنه تقسیم ایلمشدر لکن مصر بوندن خارج قالمغله معتبر
دکلدر مقدمه صاحبی ایدر سلفده بو اقلیم بو ولایتلره تقسیم اولنمش ایدی ١ ازبتوس ٢
سیره نایقا ٣ کوچك آفریقا ٤ تروقلودینا ٥ غارامانتس ٦ نومیدیا ٧ ماوری تانیا
٨ زن‌تولیا ٩ ایچ لیبیا ١٠ ارابیا تروقلودینا ١١ اتیوپیا وحالا یدی ولایته تقسیم اولنور ١
ازبتوس ٢ باربار یا ٣ بلاد الجرید ٤ بریهٔ سارا ٥ نیغریتا یعنی قره لر ٦ ایچ اتیوپیا که
حبشیلر سلطنتیدر ٧ دیش اتیوپیا   توصیف افریقانك اکثری بریه وترابی قومسال
وشوره یرلر اولوب متعدد داغلردن غیری صولری آزدر لکن معمور اولان یرلری غایت
محصولدار در برینه یوز ویر خصوصا موریتانیا محصولی عجایبدندر خوشه لری بر زراع
اوزمه لری اولور وبو اقلیمه مخصوص حیوانات ویرتجی جانورلر چوق اولوب بعض انظار
فلکیه تأثیرندن بونده عظیم الجثه فیللر ومهیب اژدرلر تکون ایدرکه کاه سائر حیواناتی اکل ایدر
شیر وییبان جاموسی وهردوس نقلی اوزون بونوزلی حمار وچقال ایله قورددن متولد تورس
دیرلر بر نوع حیوان واورن ویبان قوچی وقنفذ کبیر وقپلان ودوه قوشی وانواع حیات
خصوصا بونوزلی ییلان اولور وبو جمله یه فاره قدر بر نوع حیوان صغیر بامر الله مسلطدر
جمله سی اندن حذر ایدرلر انجق بو دیارلرده خوك وکیك اولمز دیو مورخ مزبوردن نقل ایدر
وصل دیدکلری حیوانکه کوزی انسان کوزینه راست کلمه سی مهلکدر دیرلر بعضیلر بونی
افسانه در دیدی لکن لیو پاپا عصرنده رومه ده لوقیا کلیساسی سمتنده برکمرك التنی بر صل

یتاق

یتاق ایدنمکله تفسنك عفونتندن بر ماده عظیم وبا ظهور ایتدیکنی یازارلر و بو کتابلر ذکر اولنا کون
حیوانات بو اقلیمده دورمه سنه سبب بونك قلت میاهی وشدت حری در دیرلر زیرا حرارت
ویبوست حیواناتك كثرت ازدواجنی اقتضا ایدوب انواع حیوانات وجوده كلور انهار وجبال
افریقاده عظیم كوللر واردر مشهوری زنبره نام غدیردر كه اطرافنی اللی میل احاطه ایدر
نهر نیل ونهر زایره ونهر قوا اما جمله بو كولدن اقارانلردن غیری نهر آسود ونهر سناغا
ونهر قامبرا وسیپی ریثوس بو جمله نیل كبی طاشوب اوغرادوغی یرلری سقی ایدرلر و بونده عظیم
طاغلر واردر جمله دن بیوكی اطلس طاغی در جبل مزبوركه یر یوقله لری ریكستانده افلاكه
چكلوب كتمشدر اول اجلدن اكا عمود سماوات دیدیلر ابتداسی غربده اوقیانوس كنارندن
مشرقه انحراف واعوجاج ایله ممتد اولوب مصر حدنه وار روانده دونر بو طاغك اكثر یری
صعب سنكستان اولمغله دكه یردن آشلماز وغایت ارتفاعندن نصف اعلاسی دائما قارلی
وصوغوق واشاغیسی اورمانلی كثیر الینابیعدر كاهی شمال یلی بو طاغلرده زیاده اسوب بیقارودن
عظیم الجثه قارلری قوپاردوكرا التنده نیجه اشجار عظیمه وحیوانات باصدروب هلاك ایدر
وبحره قریب برنده ارسلان طاغی معناسنه سی مارا لیوناد یرلر بر طاغ واردر اوزری هر بار
سحاب ایله مستور اولوب دریادن كچن كشتیلر اندن عظیم هولناك اصوات اشیدرلر
اما جبل قمر كه متقدمین بیننده دخی معلوم ایدی انقلاب شتوی التنده واقع اولوب
غایت صعب ومرتفعدر انده انسان بری ساكن اولور وانكلرنده عریض وعمیق
وادیلر واردر ووان قوله مملكنده برقاج طاغلر دخی اولوب انلرده وافر معدن سیم
بولنور واول طاغلرده قانتابرس دیرلر جزایر افریقا اطرافنده اولان مشهور
اطه لردن اطلس اوقیانوسنده مبارك لیمان اطه سی ومادرا وقناریا وپریدا یعنی
یشل برون وغیری در باقی اوقیانوس ده اولان جزایر بونلردر صانته انتون
وصانته ونیسیسی وصانته لوسیا وصانته نیقوله وطوزله اطه سی وبولاویستا
وصانته جاقوبی وماجو واتش اطه سی وبحر حبشده سلطان اطه سی وصانته
توما وصانته لورنسی وغیری فصل ٦ در قسم اسیا بو اقلیمك وجه تسمیه سنده
صاحب اطلس ایدر وارو قولنجه یافث بن نوح زوجه سی آسیا اسمیله تسمیه اولندی
وبعضلر دیرلر كه لیدوس اوغلی آسیوس اسمندن مشتق قلندی وبر روایتده
مزبور آسیوس حالا اسكی استانبوللق دیدكلری تروا پاشهرنده عبده اصنام زماننده
پلادیوم نام مشهور صنمك واضعی ایدی اول شهر مزبورانك اسمیله تسمیه اولوب صكره
جمله اقلیمه آسیا دیدیلر واصلده آسیا اناطولی ولایتلرینه مخصوص ایدی كیده رك تعمیم اولوب
جزء اسمی كله اطلاق اولندی واناطولی یه آسیا مینور یعنی كوچك آسیا دیدیلر و بو اقلیم
انبیاء سالفه كتابلرنده سیم اناميله مذكوردر حدود بو اقلیمك حد شرقیسی بحر شرقی
وحد شمالیسی اوقیانوس شمالی كه اكا اوقیانوس ستی كوس دیرلر تاتار دكزی معناسنه وحد

جنوبیسی هند دکزی وحد غربیسی عرب دکزی که بحر قلزم در وایع دکز ایله انك ماییننده
اولان سویس بوغازی و بحر روم واستانبول بوغازی و قره دکز وازاق دکزی وتن صویی
واوبیوس دیدکلری نهردر مسافه بونك طولی بعضلر قولنده اللی ایکی درجه طولدن یوز
طقسان التی طولنه وارر لکن مرقاتور رسمنده اللی یدی درجه طولده آسیامینور کنارلرندن
یوز یمش سکز درجه یه منتهی اولور مقدمه ده ایدر بونك طولی هلس پونتوسدن یعنی
آق دکز بوغازندن هندك آخر حدی اولان ملاقا بورننه وارنجه بیك اوچیوز جرمانیامیلی در
وعرضی عرب دکزی اغزندن اینان دیمکله معروف بوغازده اولان تابن بورننه وارنجه بیك
ایکیوز جرمانیامیلی در وبو غرب جانبندن اوروپایه متصل بلکه متداخلدر زیرا آسیا
طوایفندن اولان تاتارلر اوروپا کنارلرنده اولوب اوروپا طوایفندن اولان سارماته لر دخی
آسیا کنارلرنده ساکن اولورلر وقدمادن پلنیوس واسترابو تحدیدی اوزره جمله ولایات
شرقیهٔ مصر آسیاده داخل اولور زیرا انلر واتباعی حد غربیی نیلدن طوتدیلر لکن جمهور
رأیی بونك خلافیدر تقسیم مقدمه ده ایدر آسیایی سلف ایکی قسم قلدیلر بیوك آسیا
کوچك آسیا بیوك اسیانك ولایتلری بونلردر سارماسیا آسیاتیقا سریقا چینا
هندیا و هند اطه لری وجدروزیا قارمانیا درانجیانا اراقوسیا سوغدیانا پاروتارمیسس
باقتریانا هیرقانیا مارجیانا پارتیا سوزیانا مدیا البانیا ایبریا قونجیس ارمینیا
مزوپوتامیا آسوریا بابلونیا ارابیا سوریا پالستینا فنیکه کلیکیا قاپادوسیا
غالاسیا پونتوس بتنیا پانفلیا لیکیا قبرس اطه سی کوچك آسیا ولایتلری بونلردر
فریجیا میزیا لیدیا قاریا ایولیس یونیا دوریس ردوس اطه سی لکن شمدی جمله
آسیا مخصوص بش قسمه تقسیم اولور تاتاریا چینا هندیا واطه لری سرفر سلطنتی تورك
سلطنتی اطلسده ایدر آسیانك قسم اولنده محمدیلر حکم ایدر ایکنجی قسمی ماسقوبکی
حکمنده در اوچنجی قسمی خاقان کبیر مملکتی در دوردنجی قسمی صوفی شاه عجم حکمنده در بشنجی
قسمی هند داخل وهند خارج در بو قسمه نیچه بکلر حکم ایدرلر التنجی قسمی مملکت چین در
یدنجی قسمی هند دکزنده و محیط شرقیده منتشر اطه لر که مشهورلری بونلردر سیلان
تابروبانا ایکی جاوه که پورتقال بونلری یقینده کشف ایلدی بورینو سلیباس پلوهان
میندناو جیلولو یاپونیا یکی کینیا که یقینده کشف اولندی و بونك جزیره اولدغنده
شبهه واردر زیرا جنوب طرفی هنوز معلوم دکلدر قدمادن استرابو و آریانوس امثالی
مصنفلر بو اسیایی وجوه مختلفه اوزره تقسیم اتدیلر بطلمیوس دخی قرق یدی قسم قلوب
ولایتلرینی جغرافیا کتابنك بشنجی التنجی یدنجی کتابنده رسم ایلدی فقیر ایدر آسیا بو کتابده حالا
اسلامیان بیننده و کتابلرنده مشهور اولان اقسامه نیچه تقسیم اولندوغی تفصیل اوزره
فصللرنده ذکر اولنوب آکا کوره شرحلری یازیلور توصیف اطلسده ایدر اسیانك
بعض یرلری معتدل وهواسی خوب ولطیفدر اما جنوب وشمال طرفلری ماریوس قولنجه
برودت

برودت وحرارتدن اعتدال اوزره اولمیوب خلقنك امزجه سنی مختلف واخلاقی بددر
وبو دیارلرك كثرت نعم ورفاهیتی برمرتبه درکه سکانی ایله بو بابده ضرب مثل اولنور زیرا
آسیا ترابی غایت منبت ومحصولدار اولمغله مأكولاتی چوق معادن ومتاع وروایح طیبه
قسمنه نهایت یوق مرعالری واسع ادویه وعقاقیر انواعی وافر ولایتلر در خلقنك عقلی ومالی
وقوت وقدرتی كماله اولوب انسان اول بونده خلق اولندی واولادندن كلن انبیا بو اقلیمده
نشأت اتدی صنایع وعلوم اختراعی وشریعت وضعی بونده اولوب بنی آدمك كباری
صغارینه ابتدا بونده حکم ایلدی وبونده انواع حیوانات بریه واردر خصوصا دوه وفیل
چوق اولور جبال وانهار آسیانك عظیم طاغلری واردر جمله دن بری تاوروس نام جبلدر كه
مشرقدن غربه آسیایی ایكی شق ایدر وانده طوایف مختلفه ساكن اولور جبل مزبور
هند سرقیسندن مرور ایدوب بر بلوكی شماله و بر بلوكی غرب وجنوب سمتنه كیدر
قره دكز واق دكز كنارلرندن اعوجاج ایله چوب ریغه طاغلرینه وارر وجبل مذكورك موضع
عدیده حسبی ایله اسماء مختلفه سی واردر بو ابتداسندن انتهاسنه وارنجه صاحب اطلس
ذكر ایدر لكن غیر معروف اولمغله طی اولندی جمله سی اون دورت اسمدر وبونلرك اراسنه
باب دیرلر پورته آرمینیا پورته قاسپیا یعنی دمرقپو وپورته سلیسیا وغیری دیو
تعییندن صكره دیمشدر كه اكثر مواضعده بو جبلك عرضی اوچ بیك استادیوم وطولی
آسیا طولی قدر قرق بش بیك استادیومدر ردوس كنارندن چینه منتهی اولور وبو اقلیمده
عظیم كوللر وكول كبی بر بحر واردر كه محیطه اتصالی یوقدر انهارینك اشهری توراتده
مذكور اولان تكریز یعنی دجله وفرات ونهر اردن وجیحون وهند ارماغی وغنجاس كه
چین حدودنده اولان نهر كبیردر وغیر ذلك آثار قدیمه بو اقلیمده قدما آثارندن ابنیه
عجیبه وهیاكل غریبه واردر وعجایب دنیادن اولان یدی بنانك اوچی بونده در انلرك بری
صور بابل ایكنجیسی هیكل دیانا اوچنجیسی قبر موزولوس كه ایاثلوغده دردنجیسی
مناره اسكندریه بشنجی رودوسك قلوسوسوزی التنجی اهرام مصر یدنجی هیكل چوپیتركه
ارناودلقده در بونلر جمله خراب اولوب انجق اهرام مصر قالدی وبونلر محلنده مذكوردر
صاحب اطلس ایدر قدسده حضرت سلیمان بنا اتدیكی هیكل عظیم دخی بو یدی یه
الحاق اولنمغه مستحقدر فقیر ایدر كتب اسلامیه ده طاق كسری وقصر خورنق امثالی دخی
نیچه ابنیه واردر كه رومیان میانده اشتهار بولمامشدر انلر دخی محللرنده ذكر اولنور
آسیا احوالنده اجمالا بو قدر بیان وافیدر

فصل ۷ در بیان آماریقا یعنی ینكی دنیا

بو فصلده برقاچ تعلیم ذكر اولنور تعلیم اول بو اقلیم عند السلف معلوم ویا مجهول
اولمسنده در مقدمه صاحبی ایدر قدیم الایامده بو اقلیم اوروپا اهالیسنه معلوم
اولدوغنی افلاطون وتیودوروس كلامندن نقل طریق ایله اثبات ممكندر افلاطون
تیمه اوس نام كتابنده مصر كاهنلری میلاد عیسی علیه السلام دن التیوز سنه مقدم

حياتده اولان آتنه لوسولونه حكايت اتدكلرى مسطوردر ديمشلركه سبته بوغازينك
قارشوسنده افريقا ايله آسيادن بيوك براطه وار ايدى اسمى اتلانتيس ايدى لكن
صكره بر عظيم زلزله سببى ايله بركون و بر كيجه ده جمله صو باصوب او رتدى وسبته
بوغازندن اول زمانده كيملر چكمز اولدى زيرا چامور ايله طولمش ايدى صكره اچلدى
ديودورس بشنجى كتابنده يازاركه فينقيا اهاليسى قديم ايامده سبته خارجنده افريقا سواحلنى
كزركن عظيم روزكار چقوب بونلرى اوقيانوسك بعيد سمتلرينه كتوردى نيچه ايام
شديد فورتنه ايله درياده مضطرب اولدقدن صكره افريقا غربنده بر عظيم اطه يه
يناشدبلركه منظرى مفرح و چمنزار و پر اشجار ميوه دار وكمى كتورر انهارى وار ايدى
ومكلف بنالر ايله معمور يرلر كوردبلر امدى حقيقتده بو اطه امريقادن غيرى دكلدر
زيرا بو تعريف و توصيف جمله انده موجوددر وعقل تجويز اتمزكه مصر كاهنلرى واسترابو
نقل اوزره بونك حقنده بر كتاب تأليف ايدن سولون تيودوروس بونى بى معنى سويليوب
كذب اختراع ايليه لر و بعضلر قولى اوزره تأليفى ارسطويه واخرلر قولنجه تيوفراستوسه
اسناد اولنان كوچك جغرافياده اوروپا وآفريقيا وآسيادن غيرى بيوك اطه لر
وار ايدى ديكله امريقايه اشارت ايدرلر وديودوروس بشنجى كتابده ايدر تونس اهاليسى
اوروپا خلقنى بو اطه يه دخولدن منع ايدرلردى صكره رومانيلر تونس سلطنتنى
بوزوب اول سمته دخى تونسلى وارمدن قالدى رومانيلرك ابتدا سلطنتندن برى
اول سمتلر مجهول قالدى اما صاحب اطلس ايدر بو ديارلرك عمارتى نه زماندن ايدوكى معلوم
اولميوب حقيقت حالى بلنمدى بعضيلر رومانيلرك بر زمان اول ديارده واردقلرينى ذكر
ايدرلر اما قسبروس نام مصنف بو قولى محكم رد ايليوب اثباتى قابل دكل بر دعوادر
ديدى وشعراء سلفدن سنقه شاعر مذيه نام بر ساحره مدحنده ديديكى قصيده ده
بو يرلرى اشعار ايدر ابيات ايله استشهاد اولنماز زيرا شعرك مبناسى تخيلات
وتوهماتدر تعليم ثانى بو اقليمك برقاچ اسميله تسميه سى سببنده در اولا جنويزدن
قرستو قوليس قولونيوس كندى سعى وقستلا پادشاهنك امدادى ايله
ميلادك بيك دورت يوز طقسان ايكى سالنده كشفنه كيدوب بونك كبى بر امر
عظيمه اقدام اتدى واسپانيوله جزيره سنى و بونك بعض كنارلرينى كشف ايدوب
اسمنى هند غربى ديديلر زيرا بعض احوالده هند شرقيه مشابه ومشاركدر اكيسنك دخى
اكثر خلقى عريان كزرلر و آيينلرى برى برينه بكزر و هند شرقى آسياده كشف اولندوغى
زمان بو دخى كشف اولندى غيرلر اكا نوويس اوربيس يعنى يكى دنيا ديديلر زيرا وسعتده
اقسامك مجموعنه قريب ايدى قولندن بش ييل صكره اتاليا اولكه سنده فلورنسيا نام شهرده
ساكن وسپوسيوس قومندن امريكوس نام قپودان پورتقال قرالى امانول امدادى ايله بو
ايشه تكرار مباشرت ايدوب غادسدن يلكن اچدى وخط استوايى كچوب يكى دنيانك سواحل

شرقيه سندن

شرقیه سندن پاریاو براصیلیا اولکه لرینی کشف ایلدی اول اجلدن بو اقلیمك جمله سی لنك
اسمیله امارِیقا تسمیه اولندی بونلردن صکره اسپانیول وفرانسز وانکلیسدن نیچه کسه لر
واروب هر بری بر ولایت کشف ایلدی وکندی لسانلری واسملری ایله اول کشف اتدکلری
ولایتی تسمیه ایلدیلر لکن امارِیکوس قپودان عملنك اثری جمله اقلیم انك اسمیله تسمیه اولنمق اولدی
تعلیم ثالث بو اقلیمك حدودنده در بو ارضی هر طرفدن بحر اوقیانوس احاطه ایدر الا بر جانبی
معلوم دکلدر حد شرقیسی ماردل نورت دیمکله معروف اولان اوقیانوس اتلانتکوس یعنی
شمال دکزی و بحر اطلس حد جنوبیسی اللی درجه عرض جنوبیده ماجلان بوغازی که
امارِیقا ایله ارض جنوبی اراسنی بو بوغاز فصل ایدر حد غربیسی ماردل زور دیمکله معروف
اولان اوقیانوس پاسفیکوس یعنی بحر سلیم ایله محدود اولوب حد شمالیسی التمش یدی
درجه عرضدن اوته اراضئ مجهوله در هنوز کشف اولنمامشدر مقدمه ده ایدر طو کمش
دکز ایله محدود اولمق ظن اولنور زیرا تحت القطب بونك مقابلی اولان آسیا واوروپا بو دریا ایله
محدوددر تعلیم رابع بو ارضك مسافه سنده در اطلسده ایدر امارِیقا شمالدن جنوبه ممتد ایکی
جزیرهٔ عظیمه شکلنده اولوب اورته سندن بری برینه برانجه بوغاز ایله متصلدر شمالیسنه
امارِیقا سپتنتریونالیس جنوبیسنه امارِیقا مریدیونالیس دیرلر سواحلنك دوری قیاس
صحیح ایله تقریبا اوتوز ایکی بیك میلدر وجمله کنارلری کشتی ایله کزیلوب بولنمش ومساحه
اولنمشدر الا شمال طرفی قالمشدر مقدمه ده ایدر آفریقاده نیجر ارماغنك اغزندن غرب
وشمال سمتنه اوچیوز اوتوز جرمانیا میلی قطع اولندقده بو ارضك کنارلری کورینور وسعتده
ربع مسکوندن زیاده دکل ایسه باری اکا مساویدر اکراطه لره نسبت بعد نه اعتبار
اولنورسه آفریقیادن اوروپایه یقیندر زیرا ایبونیا ایله قاناده ما بینی ایکیوز میلدر و بونك زیاده
اوزنلغی آنیان بوغازندن ماجلان بورنینه دك ایکی بیك دورتیوز جرمانیا میلیدر وزیاده عرضی
اینان بوغازی قربنده اولان فورتونا بورندن یکی فرانساده برتون بورنه دك بیك اوچیوز
میلدر تعلیم خامس بو اقلیمك تقسیمنده در مقدمه ده ایدر جمله امارِیقا ایکی قسمه تقسیم
اولنور بری شمالی که مکسیقانا بری جنوبی که پرویانا در بونك اکثری خط استوادن
جنوبه واقع اولمشدر شمالی که باش شهری مکسیقا اسمیله مسمیدر اقسامی بونلردر نووا
اسپانیا نیقراغا جوقطان فلوریدا اپالکن نورومیغا نووا فرانسا تره لابورا توربیعس
ونی امك چکیجی یری رنجیر یری استوت لاندیا وطرف غربیسنده اینان
بوغازی یاننده ایکی مملکت واردر کووی ویرا واینان که بوغاز انکله تسمیه اولنمشدر
وامارِیقا جنوبی که براولکه سی اسمیله پرویانا تسمیه اولنمشدر بونك ممالکی چوق
اولوب لکن هنوز جمله سی النمامشدر فتح اولنان ولایتلر بونلردر قستلا آروپا بوغوتا
اپرویا پلوپایانا شیله چیقا برازیلیا قارپیانا بویانا بو جمله اوقیانوس سواحلنده در
ایچری قره ده امارونس اولکه سی پاغوان پیقولا موقسوس اورام قارقاس

وبوولایتلك ایکی معظم شهری واردرکه نوادردهر دندرشمالی ده مکسقو جنوبی ده قوسقو
بوجمله‌یا شاغی بسط محلنده تفصیل اولنوران شاالله تعالی وبو اقلیمه تابع برقاچ پاره جزیره‌لر
واردراسپانیوله قوبا شمایقا انلودندر تعلیم سادس بو اقلیمك جبال وانهار وبعض اثار واخبارنده‌در
صاحب اطلس ایدربوندن اقدم بویرلرده بغدای تمز واوزم حاصل اولمازدی میس دیرلر
برجنس میوه صوینی شراب یرینه استعمال ایدرلردی وعادت اوزره ذراعت اولنوب برچقوره
اوچ دورت دانه تخم براغوب اورترلر واندن برقاچ ساق هرساقده اوچ دورت خوشه وهربرنده
یوزقدر دانه اولورانی یرلردی وقضابی نام برنوع اتمك که چوقه دیرلر شلغم قدر برکوکدن
دوکوب ایدرلر وقامش مثال ایچی طولی برنوع نبات اولوراکن زماننده بتر قطعه قطعه کسرلر
ویره کومرلر لازم اولدقچه جقاروب دوکوب صقارلر سوبی زهردر کندینی اتمك ایدرلر ایکی
کون کجسه طاش کبی اولور حاجت مقداری اخراج ایدرلر زیاده سی طشره ده بوزولور
وبونده کراس مثالی ایکی دورلو میوه واردر برینه بطاطاس وبرینه هایاس دیرلر ایری وطتلودر
دیکوب التی آی دن صکره میوه سن یرلر طعمنده برمقدار حلاوت واردر لکن چوق یمز
خوش خوردکلدر وبودیار خلقنك غداسی قتی آز اولوب طعاملری یاوان ومولدریاحدر
وبو اقلیمده پیان اوزومی اغجلری وافر اولوردانه سی سیاه پیان اریکنه بکزر لکن قبوغی قالن
وجکردکلی دروزیتون اغاجلری دخی اولورلکن رایحه سی وطعمی بددر یمز جنسانه بکزر
وهووی دیرلر برنوع شجرکه عربیسی دلب دروصنوبر رومامی وغوا تاوانی نام اشجار چوقدر
ودخی نباتات قسمندن قصب سکر وپنبه وکتان وافر اولور وسایر نباتات وانواع عطریات
وجواهر قسمندن الماس ولؤلؤ ومعادن سیم وزر بی‌نهایه‌در حیوانات سابقالنده بقر واسب
وخروقاتروچکی وکلب یوغیدی صکره کتوردیلر اهالی مملکت اول امردن اتلو کوردکلرنده
عظیم قورقوب فرار ایلدیلر زیرا ات کوردکلری یوغیدی وصاحب اطلس نقلی اوزره بوندن
اقدم اولرنده ویرده فارهندر بلمزلردی فلمنکدن آنورس نام شهردن برکمی واروب مغالیان بوغازنی
کچوب برکاره بناشد قده مزبور کمی دن قاره یه فاره چقوب اوره دی وبرمرتبه چوغالدی که اول
اراضی یه مستولی اولدی فقیر ایدرهریرده که عفونت اوله فاره تولدی مقرردر عفونتسز برایسه
جمعیتنده متصور دکلدر مگر که خاصه اوله وبودیارده نیچه مختلف حیوانلر واردرکه کیمی
معلوم مدرجمله‌دن برنوع بورنی وکوده سی تلکی یه مشابه میمون ایاقلی پراسه قولاقلی حیوان
اولورکه قارننده توربه کبی ظرفی واردربریره کتسه یاوریسنی ایچنه قورکته ودرو برنوع حیوان
دخی اولورکه اهالی مملکت آکا قاشقوی دیرلر سیاه خنزیر شکلنده توبلی دردریسی غایت برك
کوزلری کوچك اشك قولاقلی یارق درنقلی فیل خورطومی کبی کوچك خورطومی وار اوازی
برمرتبه مهیب وشدیددرکه اکسزدن چاغرسه ادمی صاغر ایدرلکن اتی غایت لذیذدر
وبونلردن غیری خنازیر بریه وکوهی قیلانلر چوق اولور وغایت یرتجی دراسد دخی وفرت اوزره
لکن اول یرك ارسلانی غایت قورقاقدر انسان کورسه فرار ایدر طاوس وککلك وبیان طاوغی

وبودیار

ونودیار قوشلرینه بکزر انواع طیور چوقدر کلچك امارِیقانك مبسوط رسملرنده بعض
مرتبه ذکر اولنور جبال بو اقلیمده عظیم طاغلر واردر بری غایت مرتفع اولوب قله سندن
هر بار آتش چقار و علوی اطرافده کیجه یوز میل قدر یردن کورینور بر راهب ایچنده التون
معدنی اولمق زعمی ایله زنجیرلی بر دمور بقراج الوب دورت کیمسه کتدیلر و منفذدن بقراجی
صارقتدقده فی الحال اریيوب تکرار قالن زنجیر ایله تجربه اتیدی محال اولمیوب انی دخی اریتدی
انهار یودیارك انهاری چوقدر لکن جمله دن معتبری ایکی نهردر برینه مارانیوم و اوردلیانا دیرلر
و برینه دخی ارجنته اوس یعنی کمش ارماغی دیرلر و اسپانیوللر یوو پلاتا تسمیه ایدرلر آثار
بو اولکه ده معظم شهرلر و مکلف یاپلمش یوللر و مزین و منقش و مقرنس سرایلر و قصرلر
و ملوکی بستانلر واردر و برملوکی خزینه که بونلرك کیفیتی اشاغیده وصف اولنجقدر بو مقام
محل اجمال و رسم کلی اولمغله بو مقدار کفایت ایدر بوندن صکره دیار مزبوره مسیحیانك
اتدکلری اسفاری ذکر ایدهلم تا که بو کتاب اول بابده دخی وافی اوله تعلیم سابع امارِیقا جانبنه
متأخرینك کتدیکی قولون و مغلیان و غیری اتدیکی سفرلر بیاننده درکه یکی دنیا تاریخندن
تلخیص طریقیله نقل اولنور سفر اول قولون شخص مزبور بحرده بعید سفر ایدوب اطراف
و اکنافه وقوف حاصل اتمش تصویر خرایط و تحریر جراید ایله شهرت بولمش ایدی دیارهنده
سفر قصدیله خارج سبته یه چقوب مادره نام جزیره ده توطن اتدی ناکاه اول جزیره یه
بر سفینه دوشدی که شداید بحردن خلقی قرلمش انجق رئیس ایله بر ایکی شخص قالمش قولون
رئیسی خانه سنه الوب ضیافت ور رئیس دخی سرکذشتنی حکایت ایلدی و اتدیکه تجارب
ایچون سواحل مغربه سفر اتمش ایدك ناکاه روزکار مخالف اولوب بزی اوقیانوس انکننه غربه
طوغری کتوردی قضایه رضا ویروب روزکار اوکنه دوشوب کتدك و نیچه جزایر و سواحله
کذر ایتدك آخر روزکار بزه مساعد اولوب سفینه مزی بو طرفه دوندردی اما بحر هولناکك
شدایدی اکثر ارباب کشتی یی کرداب هلاکه کوندردی حالا کوررسنکه بنم دخی حالم مکدر
رئیس مزبور دخی بر ایکی کون صاغ اولوب کتدی اما بو قصه کتدیکجه قولونك درونده یر اتدی
اول سمتلری کشف سوداسنه دوشدی لکن سفینه ترتیبنه قادر اولمیوب پورتقال قرالنه
عرضحال ایتدی و امداد استدی قرال اول سمتده جای معمور یوقدر بو کلام فکر بی انجام
و سودای خامدن ناشیدر دیو التفات اتمدی اما صاحب اطلس بو رأیه قایل اولمیوب دیمشدر که
بعض حسودلر قولون کندی رأیی ایله بو ایشه اقدام اتمدی مقدما اول سمتلره سفر اتمش
بر اسپانیول کمیجیسندن خبردار اولوب کتمشدی پس مورخ مزبورك نقل اتدیکی کلام حسادندر
دیدیکندن قولون اول سمته مستقل کندی رأیی ایله کتدیکنی اشعار ایدر بعده انکلیا
بکنه واروب قصد مزبورده معاونت طلب ایلدی اول دخی رد ایله جواب ویروب لکن قولونه
هرکز یأس کلمدی و قصد مزبوردن دونمدی بالآخره اسپانیلیا کمنه واروب اراغوناده دینه
کیردی و بر نیچه دفعه عرضحال ویروب غرضنی سویلدی مزبور غرناطه قلعه سنه سفر اوزره

ایدی فتح میسر اولدقده امداده وعده اتدی وحصار مزبوری اسلامیاندن الوب اندلسده اهل
اسلام حکامنك علاقه سی قالمادقدن صکره شهره قریب صانتقه نام محله کلدکده قولون
ایله جمع اولدی ووعد سابقنه وفا اوان التی بیك التون عطا ایلدی و بر امر ویردیکه واردیغی یرده
معاونت ایده لر شول شرطله که نقدر مال ومتـــاع تحصیل ایدرسه عشرینی قولون الوب
باقیسنی کتوره قولون التونی الوب پالوس شهرینه کلدی واوچ سفینه ترتیب ایدوب
هر برینه قرق نفر ادم قودی حتی کندی اختیاری ایله قتی آز ادم بو سفره رضـــا ویروب
اکثری یا مجرم ملوی خواه وناخواه کمیلره قویوب لوازم وبر مقدار متاع تجـــارت الدی
ومیلادك بیك دورتیوز طقسان ایکی سالنده که هجرتك طقوزیوز اوچ سنه سیدر خارج
سبتنه ده غادس لیماندن صالدی بر موافق روزکار ایله قناریا جزیره لرینه واروب مهماتنی
الدقدن صکره بادبان اچوب راست جانب غربه صـــالدی ودائما مدار سرطاندن یکرمی
درجه شماله یعنی قرق اوچ عرضی مدارنده کیدردی زیرا ایکی جانبده حرارت وبرودت
التنه دوشمدن حذر ایدوب متصل ربع واسطرلاب ایله مسقط شمسی کوزدردی بو اسلوب
اوزره اوتوز اوچ کون سیر ایدوب تمام اوچ بیك سکز یوز میل قناریادن بعید اولدیلر ونیجه دفعه
ندامت کلوب رجوعه قصد اتدیلر وسفینه لر خلقی بزی کرداب بلایه اوغراتدك جمله مز بو
بحر بی پایانده کم نام اولورز دیو قولونی قتله هجوم اتدکلرنده جواب ویردی که سزك خلاصکز بحر
علمنی بیلور والت فلکیه قوللنور ادم ایله اولور امانی قتل ایدرسکز جمله کز دریاده قالوب
هلاك اولورسز دیو کاه وعد وکاه وعید ایله تسکین ایدردی ناکاه بر جزیره خالیه کوردیلر که
اشجار عالیه وانهار جاریه سی وار ایدی بر مقدار جانلری راحت بولدی والتی کون دخی کیدوب
التی جزیره دخی کوردیلر که جمله دن ایکیسی بیوك ایدی اول ایکی جزیره نك ینوکنه اسپانیولا
وصغیرینه جنوه تسمیه ایدیلر اندن کچوب سکز یوز میل دخی قاره ییل اوزرینه کیدوب
بر ســـاحله ایردیلر ونیجه کون اول طرفلرده سیر ایدوب بلدیلر که جزیره دکلدر بنه
اسپانیوله جزیره سنه کلدیلر وچقارکن کمینك برینی طاشه چالوب دلدیلر زورقلر ایله
یوکن آلوب قاره یه ادم چقاردیلر وکوردیلر که بر قوم بونلری کوروب فرار ایدر یتشوب
بر زن طوتدیلر قولون اکا رعـــایت ایدوب بعض هدایا ویردی لکن لسانی فهم ایده میوب
اشارتله تفهیم اتدی که قومنی کتوره پس زن قومنه واروب تحف وهدایاسن
عرض ایلدی وانلردن سزه ضرر یوقدر دیو سویلدی ایچلرندن بر قوم کشتی یانته
کلوب سیم وزر ومیوه ونان وانواع طیور واصنـــاف حیوان کتوروب مرادلری اوزره بیع
وشرایه باشلدیلر خرده اسبابه قتی میل ایدوب سوزن ومنکوش مقوله سنه رغبت
کوستردیلر وهر برینی نیچه اغری التونه الوب شاد اولورلردی برقاج کون بو اسلوب اوزره
کلوب کتدیلر وخیلی معامله اتدیلر بعده حاکملری که قاسیق نامیله مدعودر بر طائفه ایله کلدی
وقولونه بولشدی ومتاع جزیره دن چوق هدیه کتوردی اکرچه ایکی طائفه بری برینك

کلامنی

كلامنى فهم ايتمزلردى اما اشارت ايله مقصودلرينى ادا ايدرلردى پس قولون قاسيقدن
رجا ايلديكه اول جزيره ده برقلعه بنا ايدوب قومندن برزادم قويه انلرك لسانني اوكرنه لر
قاسيق رضا ويروب معاونت ايلدى تمام اولدقده قولون كندى قومندن اوتوز سكز كمسنه
قودى وايكى كشتى يه جزيره متاعندن تحميل ايدوب اهل جزيره دن اون نفر آدم الدى
و ينه اسپانيايه دونوب اللى كونده پالوس شهرينه كلدى كه ابتداء سفردن كامل برسنه
كچمش ايدى و برسالوناده اسپانيا پادشاهنه واروب پيشكشلرينى چكدى واول جزيره نك
اوصاف واخبارنى بيان ايدوب متاعنى عرض ايلدى هداياى قولون اوتوز عدد طوطى كه
بعضيسى سراپا سرخ وبعضيسى صارى و بعضيسى الوان مختلفه ايله منقش وملون وبرقچ
خرده طوشان كه قولاغى قويروغى فاره مثال و رنكلرى سنجابى وغالليپاوس نام بر نوع مرغكه
طاوسه بكزر واصول نباتدن بركوككه سكر كبى لذيذ وبهار قسمندن طعمى دارچينى يه مشابه
برنوع اوت ايدى اسپانيا پادشاهى بوقصه دن مسرور اولوب قولونه چوق رعايت ايلدى
واول ولايتك حكومتنى اكا ويروب من بعد تحصيل اتدوكى مالك ايكى عشرين المق وبيك
بشيوز ادم اون يدى پاره كشتى ايله تكرار كتمك ايچون امر ويردى سفر ثانى قولون قپودان
مزبور اسپانياده هند غربى بندرى اولان سويليا نام شهره كلوب مهمات كوردى
وتاريخ ميلادك بيك دورتيوز طقسان دورت سنه سنده غادس ليماندن چقوب قناريا
جزيره لرينه كلدى و برموافق روزكار ايله غرب و جنوب سمتنه بش بيك ايكيوز سكسنن
ميل كيدوب يكرمى اوچنجى كونده دومنيقه جزيره سنه كلدى كه قنا بيله جزيره لرندن
سكانى مردم خوارلردراندن دونوب برجزيره يه دخى كلدى كه سرتاسر دوزيرلوسايه دار
درختلر ولطيف اقرصولر اولوب لكن كمسه كورميوب ادنى غاليته قودبلر و براز كيدوب
قناايله جزيره سنه كلديلر كه جمله دن عظيم ايدى برنهر جارى اوز رنده برقريه سى وار سكانى
مردم خوار ايدى خوف ايدوب اطرافه طاغلديلر ارباب كشتى هجوم ايدوب اون شخص
طوتديلر و اوتوز عدد محبوس عورت وا وغلان الديلر كه تسمين ايچون بسلرلردى
ووافر طوطى صيد ايدوب ينه اسپانيوله جزيره سنه توجه اتديلر و يولده بعض
جزيره لر كوروب كچديلر واسپانيوله جزيره سنه كلوب سابقا بنا اتدكلرى قلعه يى خراب
اولمش بولديلر وقودقلرى اشخاصدن كيمسه كورمديلر اهل جزيره دن سؤال اتديلر
انلر ديديكه بوجزيره ده برقاسيق واردر كه جمله دن اولودر بر طائفه ايله كلوب قلعه يى
تخريب واصحابنى قتل اتدى قولون انلرله مدارا ايدوب بدسوزسو يلمدى وجزيره ده برايو ليمان
بولوب چقدى و برقلعه بنا ايدوب اسپانيا ملكى عورتنك ادى ايله ايزابلا تسميه اتدى زيرا
اول عورت قولونه چوق معاونت اتمشيدى واول ناحيه قومى ايله حسن معامله ايدوب
بى نهايه مال تحصيل اتدى واون يدى پاره سفينه دن اون ايكيسنى مال واسباب ايله
طولدوروب ينه اسپانيايه كوندردى بيك دورت يوز طقسان دورتده ينه غاليس

وقرق ایکی درجه عرضده موضوع ومزكوردر شهر مزبور اسکندریه دن زیاده بندر
مشهور اولوب هند وخطای دن وافر کمیلر کلور ایپك وشکر یوکلدرلر بو دیارده سابقا
شکری عسل کبی طولم ایله صتارلر تنقیه وعقد اتمزلردی صکره اوکرندیلر بوز یتون
شهری بحردن نصف مرحله ایچرودر اوکنده طتلوصودن لیمانی واردر کمیلر اکا داخل اولور
خلقی اول صودن وقیولردن ایچرلر بوندن خان بالغ اوتوز مرحله در وبونك نهری بعض
اقالیم کتابلرنده نهر حمدان یازیلور زیتون خلقی میتی صندل یابقم اغاجی ایله قدرتلرینه
کوره یاقوب کولنی برکیسه ایچنه قیوب نهر حمدانه اتارلر یلده برکره بوخصوص ایچون
نهر مزبورك کنارینه وافر خلق جمع اولور وبو دیارده بر نوع شجر واردر که میوه سنك
طعمی مختلفدر مبالغه دن کنایه یوزدرلو طعمی واردر دیرلر غریبه برخراسانی تجارتله
زیتون شهرینه واروب نواحیسنده کوردی که خلق چفت سوررلر شمس اسد برجنده ایکن
زمـــانی دکل ایدی بو زمانده نه اکر سز دیدی آهن اکرزدیو جواب ویردیلر لطیفه صاندی
دهقان اصلنی بیان ایدوب دیدیکه آفتاب کندی خانه سنده ایکن هوا کرم اولور بوز مین
معدن آهندر شکافلر ایدرز حرارت شمس تأثیری ایله اجزاء آهن شکافلر اشاغیسنه دوکلوب
جمع اولور وکیجه طوکوب بکشر آفتاب برج عقربه وارنجه طوروب هر شکافده وافر
آهن یغیلور اول زمان هرکس کندی تارله سنه واروب دوشرر زیتون اطرافنده اولان
شهرلر بونلردر برمالو رنسو کتابنده برمن یازلمشدر سینادیا زیتون کورفزندن جنوبه
کارده ایکی شهردر وایچرده تانجیو نهر زیتون اوزرنده دروزنجیو که اطلسده سی شو یازلمشدر
زیتون شمالنده دریا کنارندن برمرحله ایچری بر نهر اوزرنده واقع اولمشدر تنزو زیتون
جنوبنده بحردن ایکی مرحله ایچری بر نهر اوزرنده واقع بر شهردر نهر مزبور اوزرنده تنزودن
یوقاری اوتر نام شهر طاغلر دبنده در آبراغا نا زیتون غربنده طاغلر اراسنده بر شهردر بونك
نهری نهر زیتونه دوکلور زیتون اوکنده کناره قریب جزیره رانجیا واردر جاقور رسمنده جزیره مزبوره
بر کوچك اطه رسم اولنمشدر لکن متأخر کره لرده واطلسده قوریانا میله شکل هلالیده
بر جزیره طویله رسم اولنمشدر که جنوبدن شماله ممتد طرف شمالیسی کنسه اوکنده قره یه
متصل اولمغه قریبدر وطرف جنوبیسی نا نقین اوکنی چکر بونك امتدادی اون بش درجه دن
ارتجقدر جزیره مزبوره اطلس رسمنده یوز اللی یدی درجه طولده اوتوز دورت درجه
عرضدن اللی درجه عرضده واردر بعض کره وپاپاموننه ده بونك بر ایکی شهری یازلمشدر
قوری وتوقسام وشنشوانلر دندرو بو جزیره مشرق چین ده تنزونا میله مشهور اولوب
تزوی خطایی دیدکلری طیب بنده اولور دینلمشدر لکن تنزو بیوك قره ده ایدوکی ذکر
اولندی فلبوس ایدر قوریاچین اوکنده بر معتبر جزیره در اهـــالیسی توکا قاولی دیرلر
طولی ایکی یوز اوتوز جرمانیا میلی وعرضی اللی میلدر بونده نیچه حکومت واردر مملکت
کونیسای که خنسای دخی دیرلر چین شمالنده بر مشهور وعظیم ولایتدر دار ملکی

کونسه

کونسه نام شهر اطلس رسمی اوزره یوز اللی بش درجه طول و اللی درجه عرضده
بر شهر عظیم و پای تخت اقلیم در بونك چوره سی یوز میل قدر اولوب خطایدن کلور پولیسانقوم
نام نهر کبیر دریایه دوکلدیکی یرده وندیك شهری کبی صو ایچنده واقع اولمشدر و بونده شول قدر
کوپریلر واردر که حسابه کلمز لطیف و مکلف شهردر اول اجلدن چین خلقی آکا کوك شهری
معناسنه کونیساد یرلر لوازم بشریه دن اولان جمیع اشیا انده موجوددر مکلف باغچه لری
و لطیف بیکارلری و کولنده بی حد مرغ آبی و بالق شکارلری وصفه کلمز بو شهر خلقی
بونلری اوتره دیرلر قرغه کبی بر جنس مونس قوش ایله صید ایدرلر بو قوشلری الوب
قایغه کیررلر بر بالق و یا مرغ کوردکلری کبی بونلری صالارلر صو ایچنه طالوب
فی الحال چقاررلر و بو شهر دار الملك اولمغله اکثر چین پادشاهی بونده اوتورر اقطار ارضدن
بوکا تجار کیلری کلوب تجارت ایدرلر فلبوس ایدر شهر مزبور تاتار و خطای سنورنده
شمال جانبنده اولدوغنه جمله مصنفلر متفقلردر چین پادشاهی تختی و خاقان ختای تختی
اولمق روایت اولنور بونك چوره سی یوز ایتالیان میلیدر و طاشدن یاپلمش بر قاچ یوز
کوپروسی واردر بر مرتبه ده بیوك یلکن اچوب التندن بحر و شهرك ایچیسنده
بر بیوك کول واردر چوره سی یدی میل احاطه ایدر ایچنده ایکی اطه اوزرنده پادشاه
ایچون بر معظم سرای بنا اولنمشدر و شهرك محافظه سی ایچون مدام اوتوز بیك
عسکر انده طوررر دیو مارکوس دن نقل اولندی لکن بو اوصافه عقل سلیم تسلیم ایلمز
و بعضلر دیرلر که مارکوس دن صکره بو شهر تخریب اولنوب بو حال اوزره قالمامشدر
تقویمده خنسانك بر اسمی دخی خانقو اولمق اوزره یازیلوب بحردن نصف مرحله
ایچری مسافه طول و عرضی برر مرحله قدر اولندن آخرینه دك سوقی ممتد
و یوللری طاش ایله دوشنمش اولرینك بناسی اخشابدن طبقه طبقه عالی سرایلردر
مسعودی مروج الذهبده دیمشدر بلده مزبوره دجله دن اعظم بر نهر اوزنده واقع
اولوب خلقی اهل اسلام و یهود و نصاری و مجوس و سائر اصناف مخلوطدر و بحر ایله
بو شهرك اراسی التی یدی منزل اولمغله کمیلر نهره کیروب شهره کلنه وارلر بو کلام کرچه
ابو الریحانك قانونده یوز التمش درجه طول و اون دورت درجه عرضده یازمسیله
مؤکددر لکن ابن سعید بر نهر منصبنده بندر اعظمدر انده فواکه کثیره اولور
وقصب السکر بتر دیدیکی کلام مؤیدی ثنا پیدا ایدر شهر مزبورده پرنج و بقول و حبوبات
انواعی چوق قدر نقش و تصویر اکثر خلقنك صنعتیدر و بالجمله کتب اقالیمده خانجو
و خانکو و خانقو اسملری ایله شهر یازیلوب ظن و وهمدن ناشی چوق تفصیللر اولنمشدر
اعتماد جائز اولمامغله نقل روا کورلمدی خنسا اطرافنده اولان بلاددن بری اونکوین
شهری در بر بیوك کولك آغزنده واقع اولمشدر که اول غدیر دریایه متصلدر
بری دخی آوتك نام شهر در بو دخی دریا کنارنده کنسه جنوبنده در اطرافنده

مرکی نوش ایلدی اسپانیولا خلقی اشکال شیــاطینده اصنامه عبادت ایدرلردی وانلرله
مخالطه ایدن ارواح خبیثه خبر ویرمشلر ایدی که یقینده بودیاره برقوم کله واکثر بکزی هلاك
ایدوب بودیاری سزك الکزدن اله اول قوم بوخبری متضمن ترانه لر بغلیوب جمعیتلرنده اوقورلر
واغلارلردی سکسن ییل قدر زمان مرور ایدیجك زنبور بلا باشلرینه اوشدی قوم اسپانیول
یکرمی بیلده اول یرلرك اکثرینی ضبط ایدوب قرق بیکدن زیاده سنی اسیر ونیجه یوز بیکنی
طعمهٔ شمشیر اتدیلر سفر مغلیان قپودان بجانب غرب وآمدنش ازشرق ممالك پورتقالدن
برشخص قورسانکه نامنه فردناندوس موغلیــان دیرلردی بعض فلاسفه دن خبردار
اولمشدی که محیط غربی دن مالوقا جزیره لرینه وصول ممکندر بوسببدن دائما اندیشه ده
ایدی وپورتقال قرالنه عرضحال ایدوب بوفکرنی سویلدی وامداد رجا ایلدی قرال مزبور آکا
التفات اتمیوب اسپانیا طاکمنه وارد قده بش پاره سفینه وایکیوز صولتاد وسائر لوازم ایله
امداد ایدوب تاریخ میلادك بیك بشیوز اون طقوز زنده سویلیــادن چقدی وبرموافق
روزکار ایله انکنه صالدی نیجه کون مسقط شمشه کیدوب صانتاغوستین بورننه واصل
اولدی اندن جنوب وغرب ماییننه کیدوب محکم شتایه طوتلدی برغیر معروف مقامده
یکرمی کون آرام ایدوب اول ناحیه قومی ایله مدارا اوزره اولدی زیرا انلر اون اوچر شبر دراز
قد زنکیلر ایدی تیروکمان وحربه قوللنورلر ایدی برینی تنهابولوب سکز کیمسه بند ایتمکه قادر
اولمدیلر وبرینی حیله ایله کشتی یه دعوت ایدب دمره اوردیلر من بعد طعام یمیوب هلاك
اولدی اندن کوچوب قرق میل قدر کتدکلرنده برعظیم صقرقه پیدا اولوب کمیلرك برینی
اشخاص واثقالی ایله جذب ایدوب برکوهك قله سنه براقدی کشتی خرد اولوب اکثر اصحابی
قورتلدی اندن یوز یکرمی میل دخی کیدوب عورت بورنی دیمکله معروف موضعه واردیلر اندن
سبته بوغازی کبی برمضیقه ایردیلر حالا آکا مغلیان بوغازی دیرلر طولی دورتیوز قرق میل
وعرضنك اقلی طقوز میلدر پس اول بوغازدن چقوب ینه جانب غربه کتدیلر که برا عتبار ایله
شرق در تا که انبغنه نام جزیره یه کلوب برقایق زورق کوردیلر چقوب سبوت جزیره سنه کلدیلر
قربنده اولان جزایر خلقی کلوب مغلیان ایله دوستلق اتدیلر الا که جزیرهٔ ماغوتان خلقی کلوب
انقیاد اتمدی بوسببدن مغلیان برمقدار عسکر له واروب جنك ایلدی واثناء جنکده برقایچ
یولداشی ایله مقتول اولدی باقی قلان یوز اون بش کمسنه ایکی پاره کشتی یه سبوتدن برمقدار
سکر و قرنفل ودارچین یوکلدوب جزایر مالوقه خبرین الوب کتدیلر ونیجه مدت سیر ایدوب
نیجه جزایره اوغرادیلر تا که بورنای نام برجزیرهٔ عظیمه یه واردیلر اهلی جمله سودان ایدی ملکنه
یولوشوب هدیه ویردیلر ومالوقه اردلرنده قالمغله دونوب کتدیلر وزمبو بون جزیره سنه کلوب
انده چوق لؤلؤ بولدیلر که اکثری بیضه قدر ایدی اندن چقوب میلادك بیك بشیوز یکرمی برنده
جزایر کثیرهٔ مالوقه دن تیدوری نام جزیره یه کلدیلر حاکمی عربدن منصور نام برشخص ایدی
کلوب برسفینه یه چقدی اوکنه هدایا قودیلر واسپانیا طاکمندن عرض محبت اتدیلر منصور

انلره

ش آی اول جزیره ده تجارت ایدیلر بر توریه
ورت ذراع صاری چوقه نرخ اتمشلر ایدی
یلر و بعده قرنفل و دار چین و طوطی و بر
ر سفینه لرك بری یولده قالوب بری باستیان
انلوقه لیمانه کلدی جمله مدت سفرلری
ی بیك میل مسافه قطع ایتدیلر بو قصه دن
ولدرکه مغلیان کیسنه بر ترسانه یا پوب
ایله دور ایدوب دور آدمدن بری اولمامش
و قصه دن پرملال اولوب سابقا مغلیان
فلان کشتی یه ادم کوندروب باصدردی
ه اراسنه خلاف و شقاق دوشوب
در بعض کتب اسلامیه ده مسطوردرکه
ه ترتیب ایدوب امر ایلدیکه بحر مزبورده

اول قصه ده نیجه حالات واردرکه ارباب بصیرت نظرندن دور دکلدر زیرا اسکندردن مراد
اکر بانئ سد اولان ذوالقرنین ایسه که اسکندر نامی خلط وتغلیط طریقیله اکا اطلاق قلمشدر
انك عصری عصر حضرت ابراهیم اولمغله امد مدید وعهد بعید مرور ایدوب اول زماندن
خبر ویرر کتب منزله دن غیری تاریخ وسیر قالمامشدرکه ترجمه اولنه واسلام کتابلرینه
اندن نقل طریقیله یازیله واکر اسکندردن مراد ماقادونیا پادشاهی وارسطونك شاکردی
بیوك الکسندر ایسه انك جانب غربه سیر وسفری یوقدر سفر وسیرت ونقل
وحرکتنی وقوعی اوزره یونانی تاریخندن ترجمه ایلدك آق دکزدن کمی
کوندردوکی دخی تواریخ وجغرافیا کتابلرنده یازلمیوب انجق بو قصه اکاذیب جهالدن
بر خبر کاذب ایدوکنی اعلام ایچون تحریر اولندی باقی اوقیانوس سفرلری
تفصیل محللرنده کشف اولنان ممالك احوالی ایله بیان اولنور فصل ٨ در بیان
عرض تسعین کتاب اطلس ترتیبی اوزره دورت رسم کلیدن صکره قطب شمالیدن
عبارت اولان عرض تسعین واطرافنده اولان نواحی ذکرنه شروع ایده لم زیرا ایکی
قطب احوالی دخی اول دورت رسملره ارداف اولنمق مناسبدر تاکه کرهٔ ارضك جمله
اجمالی حالی اعلام اولنمش اوله پس بو قطب شمالی یه لاتینجه پولوس ارتیکوس دیرلر
صاحب اطلس ایدر اقسام اربعهٔ کلیه رسملرندن صکره سلطان مهندسین
اولان بطلمیوس جغرافیاسنه اویوب قطب شمالی تحتندن ونواحیسندن باشلدق
تاکه اعلادن اسفله تدریجله تنزل ایدوب شرق وغربی جنوب وشمالی دور واحاطه
ایلیه وزو بو عمل بزه وکافه یه مفید اولمق بابنده تکریدن توفیق وعنایت اومارز بو مقامده سابقا
بیان اولنان قطب ومحور وجنوب وشمال تعریفلرین ایدوب قطب شمالی بزه دائما کورینور
و قطب جنوبی کورینمز قطب شمالی اطرافنده اولان ولایتلر بونلردر دیو تفصیله شروع ایدر
غروانلاند یا فریسلاند یا نووازنبلا غروانلاند یا کسر عین معجمه وضم راء مهمله وفتح الف
وسکون نون وفتح لام وسکون نون وکسر دال مهمله ایله فلمنك خلقی لغتنده بهجت وطراوت
اشجار ونبات معناسنه انده اولان اشجار ونبات لطافتندن بو اسمله تسمیه اولندی وبو اول
ناحیه ده بر جزیره درکه هنوز هر یری کشف ومعلوم اولمامشدر مدار قطب بروج ایله قطب
شمالی اراسنه دوشوب جنوب طرفنده آخر حدی التمش بش عرض در شمالده کناری یتمش
یدی درجه عرضه منتهی اولور میلادك بیك درتیوز سکسن تاریخنده بو اطرافنه واروب
عظیم فورتنه لره طوتلوب بحرده نیچه زمان یوارلنان نیقولا قپودان قولنجه بو محلك قیشی
طقوز آی ممتد اولوب جمله بو مدتده دائما قار یغار اصلا یغمور یغمازو قیش ابتداسنده یاغان
اخرینه قالوب منحل اولماز لکن بو قدر کثرتله نازل اولان برف اوتلوق وعلف قسمنه ضرر ویرمز
اول اجلدن چایر محصولی بیحد اولوب صاغلو حیوانات دخی وفرت اوزره سوری سوری
کزوب قاری اشولرو چایری یرلر اهالئ مملکت انلرك سودندن بر مرتبه محصول الورلرکه

اسکله

اسکله ودریا کنارلرنده باغ وبنا یریغنلری یر یر دپه لر کبی کورینور اطراف اکنافدن کاوبه
اوجوز بها ایله کتوررلر وبو جزیره ده بزه معلوم اولان ایکی مسکن درکه جزیره خلقی انلرده
ساکن اولورلر برینه البادیرلر قربنده سانتومار راهب خانه سی واردر وبری دخی بر مناستر درکه
قربنده اولان طاغدن پچلیه طاغی کبی دائما آتش چقاروب بنده اولان بیکاردن لاینقطع
اسی صو اقار بو صونک حرارتندن مناسترک اوطه لری حمام کبیدر غیری آتش استعمال
ایتمیوب طعاملرین اول صوده طبخ ایدرلر وبو مناسترک بناسی طوقوس دیرلر بر نوع
حجردندر که سحق اولنسه قوم اولور وحجر مزبور اتش منفذندن طشره آتلان طاشدر
وبونکرمایه نک صویی اطرافنده ومجراسنده اولان یرلری وباغچه لری اسیدوب چچکلر
ونباتات بتورر هر بار انواع ازهار ایله اول یر مزین اولوب تبسم ایدر وبوکا قریب اولان دکزک
اوزری اصلا طوکمیوب یوزنده کمیلر کزروب بالقلر بوزر وبو جزیره ده صو حیواناتی بارد یرلردن
قاچوب بو محله شولقدر چوق کلوب اوشرلر که اطرافدن خلق کلوب صید ایدرلر
وانکله ذخیره لنورلر بوغر وانلاند یاپی ماری پیروم یعنی تنبل دکزی الاریعنی اکثر اطرافنی
احاطه ایدروب بو دکزه قلا سیالی وقون کریتوم یعنی بوزلی وطوکمش دکز دیرلر فرسلاندیا
کسر فا وراء مهمله وسکون سین مهمله ایله بر جزیره عظیمه درکه قدمانک معلومی دکل ایدی
بونک هواسی غایت بد ووخامت اوزره در نباتات بتمز وبری ذراعت قبول ایتمز ارضی یابسدر
خلقی سرجمله بالق ایله تعیش ایدرلر بونک باش قصبه سی جزیره اسمیله مسمی اولوب
نوروجیا ملکنک حکمنده محکومدر خلقی دکزدن کونا کون سمک صید ایدوب کنارلره یغارلر
اطرافدن کمیلر کلوب یوک یوک کتوروب کیدرلر بو جزیره بحرینه ایتاربوم دیرلر زیرا غرب طرفی
بر مرتبه دوکندیلودرکه سفینه حرکتی ممکن دکلدر اول اجلدن بواطه یه سکانی ایقاریا تسمیه
ایدرلر جزیره مزبوره بو عصرلره قریب زمانده انکلیس سعیی ایله کشف اولندی اما نووازنیلا
ضم نون وفتح واو وزاء معجمه ایله تیمش التی درجه عرضده بر جزیره در هبوب عواصفدن
هواسی غایت شدید البرد اولمغله مسکون دکلدر برودتنه تحمل اولنماز وانده اشجار ونبات
بتمز قورد وآیو دلکو کبی ات ییجی حیواندن غیری تعیش ایتمز وسمت شمالده بو مقوله حیوانات
قتی چوقدر وبونده بحری جانورلردن بر نوع جانور اولورکه اکا وال روسخن دیرلر اوکوزدن بیوک اغزی
ارسلان اغزینه بکزر دریسی توکلی خنزیر توکی کبی ودورت ایاقلی اوست چکه سنده
ایکی بیوک بیاض دیشلری طشره چقمشدر فیل دشی کبی وانکله قیمتده بردر وبو جزیره ده
اوچ فرپتوم یعنی بوغاز واردر بری ویغاس بوغازی که غربدن شرقه صلیب زاویه سی دیمکله
معروف زاویه یه وارنجه ممتد اولور بو بوغازک جنوب طرفی سواحلنه انکلیسدن کوللم
بارتت نام قپودان واروب سمیوتا دیمکله معروف بیابان ادملری بولوب حکایت ایلدی که بونلرک
لباسی حیوانات پوستندن وکهنه اورمانلقده ساکن ادملر ثیابنه بکزر لکن بونلر اولقدر
وحشی اولمیوب فی الجمله ادراکدن حصه دار قصیر القامه عریض الوجه صغار العیون

ایقلری اکری وقصه سریع الحرکه یوکرك وقوی اشخاص دیره کبی قالغرلر وزنجیفیروس
دیرلر برنوع حیوان پوستنی کیوب اورتسورلر و بونلرك عربه لری اولوب بر ویا ایکی زنجیفیروس
قوشارلر برایکی ادمی غایت سرعتله برمرتبه چکوب کتوررکه بودیارلرك اتی قوشمغله اکا یتشه مز
ایکنجی قور بیسر بوغازی درکه مارتن قور بیسر نام قپودان اسمیله تسمیه اولنمشدر مزبور
قپودان میلادك بیك بش یوز یتمش یدی تاریخنده اول سمتلردن چین وختا سمتلرینه کچمك
ایچون یول ارارکن مزبور بوغازه واروب انده وافر جزایر کوردی واول جزیره لرك سکانی
بنی ادم ایدی لکن اخلاق بهایم ووحوش مثال برقوم اولوب بالق وسائر جانورلراتنی چیك یرلر
وصید ایندکلری وحوشك پوستنی کیرلر وبهایم کبی اوت اوتلایوب قونارلر کوچرلر واوبالرینی بالنه
دیرلر برنوع بالق دریسی ایله اورترلر مزبور بالق دریاده اغزندن برکوندر یولی یه قاری صوور بیوك
حیواندر واول محللرده هوادائما قره بولوط وشدید البرد اولوب اچقلق میسر دکلدر وبو دیار
قوردینه بکزر کوپکلری پویندرغه قوشوب یوکلرینی بوزاوزرنده چکدیررلر سلاحلری
اوق ویای وصپان طاشی در اول یرلرده شجر تمز وبونلر یری سوروب اکین اکمزلر خدایی نه
بتر سه انی یرلر واکثر تعیشلری صید ایله درکیك وفرت اوزن اولمغله صید ایدرلر وسائر
بهایمك اسی قانن ایچرلر بولمدقلری تقدیرده اغزلرینه بوز الوب یلارلر وشدت بردن صولر
طوکوب یرلری متحجر اولمغله اقر صولری یوقدر قارو بوزی اکابدل استعمال ایدرلر وبو طائفه
شدید وطاش دوکن وشجیع اولوب وحوش ایله جنك ایدرلر خصوصا صید طیورده
مهارتلری واردر اغاچ قبوغندن یاپلمش برنوع زورق ایدرلرکه انجق بر ادم اوتوروب برکورك
ایله کزروبر النده طوزاق ایله قوش اولارو بونوع زورقك برینی نمونه ایچون انکلیسه کتوردیلر
اوچنجی داویس بوغازی درانکلیسدن جوان داویس نام قپودان اسمیله تسمیه اولندی
قپودان مزبور بیك بشیوز سکسن بش تاریخنده امریقا سواحلنی وغرو وانلاندیا سواحلنی
طولاشوب چینه کتمکه یول ارارکن بو بوغازی بولدی اللی اوچ درجه طولدن حرکت
ایدوب یتمش بش درجه یه دك واردی صحیفه ده رسم اولنان دورت بوغازکه واردر بوسقود
شهرندن یعقوب نام مصنفك سیاحت نامه سندن اخذ اولندی مزبوردن منقولدرکه
انکلیس رهبانلرندن اولوب اوکسونیا شهرندن برمهندس کمسه قطبه یقین یرلری کشف
ایلیوب عرض تسعینه کتدی اسطرلابله ارتفاع الوب قطب سمت رأسه کلدیکی یری
قیاس وبو وجهله اثبات ایلدی ومیرقاتور مزبور یعقوبدن روایت ایدرکه بودورت بوغاز
ایچنده برعظیم کرداب واردر صودورت طرفدن ایچری کردابه برمرتبه جریان ایدرکه انده
کیرن کمیلر شدید روزکار قوتی ایله کیرودونمکه امکان یوقدر مع ذلك اول محللرده یل دکرمنی
دوندرمکه کفایت ایدر روزکار اسمز لکن بو روایت لوقیانوس نام قپودانك روایتنه مخالفدر
وسائر اول محله سفر ایدنلر بو مقوله بوغاز کورمدك دیرلر وفلمنك قومی سکسن بر درجه
عرضه وارنجه اول اطرافی کشف ایدوب جمله دریا کوردیلر اما تحت القطب اولان

عرض تسعيني جوليوش قالبحر نام مصنف كتابنك اوتوزيدنجي بابنده بويله تحقيق ايدركه
شمال دكزندن چينه وارنجه سفر ممكنميدر دكليدر ايكي طرفك دليللري موجبنجه اختلاف
اولنمق اقتضا ايتدى بعضيلر ممكندر و سفر مراد اولندقده دوينه نام نهرك بوغازندن چقلوب
وتاتارولايتنك زاويهء شرقيه سنه وار يله زاويه انحرافنده شمالى روزكار غرب روزكارينه
تبديل اولنوب شرق يولينه كيديله ديديلر لكن بو كلام اصحابى اول دكزك و سواحلنك
روزكارلرى كيفيتن بلمديلر زيرا انده شرق و غرب روزكارى شولقدر خفيف اسركه برى بريندن
فرق اولنماز و شمال روزكارى بر مرتبه شديددركه انده همان حكم ايتكدر و بوراز اوزرى اولان
يرلرده اون ايه دك ممتد اولان برد شديددن دريا يوزى طاش دوشنمش قالدرم مثالدر
ودكزك دوكندوسى غايت چوقدر اطول نهار يكرمى دورت ساعت اولدوغى كارلرك
ايام صيفده صباح طومان و پوس در اويله چگدكدن صكره ايكى ساعت انجق اچيلوب
كيرو اول حالت عود ايدر اورته سى قطبه وارنجه بو حال اوزره درپس بو سمتلرك يولى اول اجلدن
مسدود و خطرناكدر كاهى بوزلر منحل اولدقده جزيره مثال پارچه لر تصادم ايده رك كيدر و
فلمنكدن بر قوم بيك بشيوز طقسان دورت تاريخنده اول سمته سفر ايدوب شمال دكزندن
يكى دنيانك سواحل شرقيه سنه چيقمق ايچون كيتديلر لكن بوزدن و كيجه شدت برددن
عظيم زحمت چكديلر بو سببلردن كوليلم نام قپودان ناصو بوغازندن چين ديارينه سفر ممكن
دكلدر ديدى و بونى بيهوده سوى بلدى بلكه بعد الكشف قياس صحيح ايله بوقليوب بلدى كه
بو دكزك اورته سى محيط شرقى يه متصل اولميوب قطب اطرافنده سواحل دور ايدر دونوپ
كيرو غربه كيدر و يكى دنيا سواحلنه چيقار و بونكله استدلال ايتدى كه اكر اورته سى
بحره متصل اولسه انده دخى مد و جزر اولوردى لكن بو قدر انجق غدير مثال دكز قولاغيدر و
ديو قطع ايلدى لكن بعضلر بوكا تسليم ايتميوب نو وازنبلانك طرف شمالنده بو سفرك يولى
بولنمغه عظيم اميد واردر چونكه هر بار چين سفرى ايچون يكى دونمالر تدارك اولنمدن خالى
دكلدر بالاخره نتيجه پذير اولوردى بو خلقى عزيمته ترغيب ايدرلر اما هنوز بر طرفه جزم حاصل
اولمامشدر مير قاتور ايدر بزم كميلرمز طولده سكسن بر درجه يه واروب عظيم بوز پاره لرندن
و كيجه يه قالدقلرندن چقاميوب چكمك ممكن اولمدى كيرو دونب يتمش التى درجه يه كلديلر
بيك بشيوز طقسان يدى تاريخنده تشرين ثانينك دوردنجى كوننده شمس غروب ايدوب
كيجه اولدى كانون ثانينك يكرمى دوردنجى كوننده كيرو طلوع ايلدى ايكى آيه قريب كيجه ده
نو وازنبلا كنارنه چيقوب اوبالر پاپديلر حزيرانك اون دوردنجى كوننه وارنجه ايچنده اولوب
شدت برددن حركت ايده مديلر اون اوچ اى قدر شنلكدن ايريلوب امور معيشتدن دور
و لوازم بشريه دن مهجور بو دكلو خطرناك يرلرده كزوب قطب شمالى يتمش التى درجه مرتفع
اولنجه كيتديلر و طشره چقدقلرنده اطرافنى قار الوب اون آيه قريب زمان قار ايچنده محبوس
طورديلر اول اثناده عظيم و مهيب يرتجى ايولر و وحشى دريا جانورلرى هجوم ايتدكچه بونلر

مدافعه وجنك ايله قوروتورلر ايدى بالآخره كميلرينى براغوب اوسنى آچق صندال ايله
كلوب چقديلر بونلردن اول اول سمته كمسه وارمش دكل ايدى وبونلرك سفرى ضرب
مثل اولان ارغنوتا سفرينى اونتدردى اولشه جيا ارغنوته ديمكه بونلر لايق اولدى ديو
تمدح ايدرلر **فصل ٩ در ذكر قطب جنوبى** طقوزنجى فصل كره ارضك قطب جنوبى
سمتى ذكرنده در بعض كتب اسلاميه ده بو سمتده اولان قره يه ارض ذهب تسميه ايدرلر مقدمه
صاحبى ايدر بو ارضى ماجلانيقا وارض جنوبيه غير معلومه ديمكله جغرافيا اربابى وصف
وتسميه ايدرلر لكن بونك سواحلندن غيرى بو انه دك بريرى كشف اولنوب بلنمدى وبونك
وسعتى سائر ايكى قسمه قريبدر ماجلانيقا انكيچون ديرلر كه يكى دنيا طرفنده اولان كنارلرينى
ابتدا ماجلانوس قپودان كشف وبيان ايلدى لورونسو ايدر بونك كنارلرندن يوز قرق درجه
طول واون بش درجه عرض جنوبيده واقع بر بورونده لافاق اولكه سى كشف اولندى بونك
خلقى بياضدرلر لكن شول قدر وحشيدرلر كه بيكانه ايله الفت وتجارته مجاللرى يوقدر جاوه دن
كاهى آقا كيلر واررلر لكن انلرى يناشدرمزلر ميكائيل لوپس نام قپودان ميلادك بيك بشيوز
اللمش بش سالنده يكى اسپانياده اولان ناتى ويتانام اسكله دن چيقوب بو اولكه يى كشف
ايلدى واندن اولان مال والتونى پروما لنه غالبدر ديدى پيرى رئيس بحريه اولنده پرتقال
كميسى مخالف روزكار ايله بحر چينك جنوبنه كيدوب يكرمى بش كونده بر كناره واردى
ونيجه عريان ادم كوروب بونلر سلاح استعمال ايدر اوقلر اتارلردى اوقلرى تمشدن وپيكانى
بالق كمكندن ايدى صور عجيبه وهيئت غريبه ده كمى بوينوزلى وكمى يمتن قوش كبى اوتر
وبعضيسى النده بر كوزلى وكمى فيل كوشلر وبعضيسنك باشى كوكسنده كلب كبى قويروغى
وارد يو حكايت ايتدوكنى نقل ايدرلر لكن وقوعنده نظر واردر فى الحقيقه دريايى ايق التنه الوب
اكثر مواضع دنيايى كزنلر بو بيوك جزيره نك كيفيت حالنى بله ميوب مسكونه ميدر دكلميدر
هنوز تحقيق ايتمديلر وسواحلنده بحره دوكلور بر نهر تصوير اولنميوب يبوست زمين بونك
عدم عمارتنه علت اولمق بعيد دكلدر لكن بردى شديد اولوب برى طرفدن زياده انده شتا
وسرما اولدوغنى بعض مرتبه تحرير ايدرلر مغليان بوغازنده بو خصوصه تنبيه اولنمشدر
وصورتى بودر **فصل ١٠ در ذكر نسبت ممالك وجهات بمثلثات بروج وسيارات** حكماء
اسلام عالم كون وفسادده جارى اولان احوال وآثار فى الحقيقه اثر فاعل مختار اولدوغنى
اثبات ايدوب ديديلر كه اجرام اثيريه واوضاع فلكيه عالم عناصرده بامر الله تأثير ايدر وموثر
حقيقى انجق جناب بارى وانلر سببدر ومواليد وعناصرك خصوصا كره خاكك نجوم وافلاكه
ارتباط وانتسابى واردر اقاليم سبعه ترتيبى اوزره سياراته منسوب اولدوغندن غيرى ممالك
وبلداندن هر برى ايله اون ايكى برج اراسنده علاقه وارتباط ثابتدر وبو علاقه بلادك
مثلثات بروجه نسبتى درو مثلثات بروج اولدر كه سكزنجى فلك منطقه سى كه دائرة البروج در
اون ايكى قسم قلنوب هر برينه بر برج دينلمشدر نتكه سابقا مقدمه ده بيان اولندى مثلثات

اخذنده

اخذنده توالی بروجدن هراوج برجك دورد نجیسی اعتبار اولنور مثلا حمل اسد قوس
ثور سنبله جدی جوزا میزان دلو سرطان عقرب حوت بونلردن متساوی الاضلاع دورت
مثلث حاصل اولور مثلث اول بروج مذکره وناری وشمالی درجهاتدن شمال ایله دبور مابینی بوکا
منسوبدر بروج مذکوره بیوت شمس ومشتری ومریخ اولمغله بو مثلثه مدبری کوندز شمس
وکیجه مشتریدر مثلث ثانی بروج موءنثه وترابی وجنوبی درجنوب ایله صبا اراسی بوکا منسوبدر
مثلث ثالث بروج مذکره وهوائی دربیت زحل وعطارد اولمغله مدبری گوندز زحل کیجه
عطارددر شمال ایله صبا اراسی بوکا منسوب اولور مثلث رابع بروج موءنثه ومائی وبیت زهره
وقمردر جنوب ایله دبور مابینی بوکا منسوب اولور مدبری کوندز زهره وکیجه قمردر کذلك ربع
مسکونی دخی مثلثات بروجه مشاکل دورت قسم اعتبار ایدوب هر برینی برینه منسوب
قلدیلر قسم اول اوروپا غرب وشمال مابینی اولمغله مثلث اوله منسوبدر وبونده ساکن اولان
طوائف وامم مثلث اوله اولان ریاست سببی ایله اکثر امرده جری وسرکشلر در غالبا
استعمال سلاح وسیاسته مائل وتعب ومشقته متحمل نظیف وظریف اولورلر چونکه
ومریخ تدبیرده مشترکدر ومثلثك اجزاء متقدمه سی مذکر واجزاء متأخره سی موءنثدر
بو قوم اکثریا عورتلری امرنده تغافل اوزره اولوب غیورد کللردر وذکوره نسواندن ارتق رغبت
ایدرلر خصوصا انکلیز وجرمانیا یعنی نمچه برج حمل ومریخه مشاکلدر اول اجلدن سکانی وحشی
ومتهور اولوب اخلاقی سباع اخلاقنه بکزر وبلاد ایتالیا یعنی روما اولکه لری وبلاد غالیا یعنی
فرانسا ولایتلروی سجلیا اطه سی اسد برجنه وشمسه منسوبدر اول اجلدن اکثر سکانی اصحاب
سیاست واهل ریاست اولمق اوزره در وبلاد اسپانیا وپورتقال قوس ایله مشتری یه منسوبدر
اول اجلدن اکثر سکانی صف دل نظیف وخلوق اولور بونلردن صکره وسط مسکونه
قریب اولان بلاد ماقادونیا یعنی روم ایلی وبلاد تراسیا یعنی استانبول اطرافی وکرید وقبرس
وآسیای صغری سواحلی یعنی اناطولی وقره دکز واق دکز نهایتلری اراسی کرچه مثلث
اول بلادی حدودنده داخلدر لکن مثلث ثانی یه مشاکل طوتلوب بونلر تدبیرنده زهره
وعطارد مشترك اولمغله سکانی اکثر صورت وسیرتده معتدل وبری برینه قریب صحیح المزاج
اصحاب سیاست واهل ریاست شدت وحریته مائل اولورلر صاحب مثلثه مریخ ومشتری
اولمغله تعلم علم ایدرلر جهاد وموسیقی یی سورلر ونظیف اولورلر مدبری زهره اولمغله غریب
دوستلردر خاصه ماقادونیا وقسطنطنیه جدی ایله زحله مشاکلدر اول اجلدن کبباری
ملك وریاست اصحابی اولور قسم ثانی اسیادر بونك بلادی مثلث ثانی یه نسبت اولنور چونکه
بو مثلثه نك مدبری کوندز زهره وزحلدر سکانی بو ایکی کوکبه عظیم اعتبار ایدرلر زهره یه
مشاکله مقتضاسنجه بونلرده رقص وحرکت وجماع نسوانه حرص عظیم وعدم ستر ووقاحت
وذکوره عدم رغبت ولباس وبساطلرنده نقش وزینته میل ومحبت وبدنلری تدبیرنده
رفاهیت واکثر احوالده نسوانه مشابهت اوزره اولوب مزاج وطبیعتلرنده غلبهٔ حرارت

مقرردر لكن زحل تدبيرده مشترك اولمق اقتضا ايدركه نفسلرى مؤثر وقوى حربلرى
شديد علو همم اصحابى اولهلر بو اقليمك مثلثه مشاكلهٔ كليه سى حكمى بودر لكن اجزاسنك
دخى على الانفراد نسبتلرى حكمى بو وجه اوزره دركه بلاد عجم ثور و زهره يه منسوب
اولدغيچون خلقى اكثر منقش لباس كيرحتى قيصلرى بله ساده دكلدر بابل وجزيره
يعنى فرات ايله دجله اراسى وبغداد اولكه سى سنبله وعطارده منسوب اولمغله خلقنده
اصحاب رصد واهل علم چوقدر هند وسند جدى وزحله مشاكل اولمغله اكثر خلقى بد اخلاق
وكريه المنظر وسنخ آلود كنود وعنود اولورلر ووسط مسكون اولان بلاد ايدوميا يعنى قدس
سواحلى وبلاد سوريا يعنى شام مملكتى وجزيرة العرب حجاز ويمن مثلث اوله مشاكلدر
بونلرك مدبرى مشترى ومريخ وعطارد اولمغله سكانى اكثر ارباب تغلب واهل تجارت اولورلر
مكر وخدعه و جبن وامورده تهاون انلرك شاننددر وعربستانك معمور يرلرى قوس ايله
مشترى يه منسوب اولمغله اول ديارلر اكثر خصب ورخا اوزره در قسم ثالث سقمونيا
تسميه اولنان شرق وشمال طرفيدر بو قسم مثلث ثالثه نسبت اولنور اكثر بلاد تركستان
وكرجستان وديلم وماوراء النهر وختا وختن بو حصه يه دوشر بونك مدبرى زحل ومشترى
اولمغله اكثر خلقى حكيم مشرب واهل عفت وطهارة اولوب خاصة بلاد آذربيجان جوزا
وعطارده منسوب اولمغله خلقى اكثر حركت وشرت وخبائت اوزره در ماوراء النهر سمتلرى دلو
وزحله منسوب اولمغله اكثر خلقى وحشى وغدار اولور سايرى دخى اكا كيدر قسم رابع افريقادر
بونك غرب وجنوب جانبى اولان ليبيا واراضىٔ مصريه اولان اتيوپيا ومغرب ديدكلرى
موريتانيا مثلث رابعه منسوبدر چون بو مثلثك تدبيرنده كيچه مريخ و زهره مشتركدر
خلقنك ملوكى امور ينه عورتلرى مداخله دن خالى دكلدر رجال ونسا اكثر امورده اختلاط
اوزره اولوب برعورتى برقاچ كمسنه تزوج ايدر واررلرى زى نساده مزين كزرلر اكثرى كاهن اولور
خاصة بحر روم سواحلى افريقيا سرطان وقمره منسوب اولمغله اكثر اهلى اصحاب تجارتدر رودتارلرى
خصب ورخا اوزره در ومغرب اقصى سمتلرى عقرب ومريخه منسوب اولمغله خلقنك
خلقلرى سباع اخلاقنه بكزر وحشيلردر اكثريا مشاجره وخصومتدن خالى اولمزلر وبرى
برلرينى قتلدن تحاشى اتمزلر صعيد وحبش ممالكى تدبيرنده زحل ومشترى وعطارد مشترك
اولمغله اول ديار خلقى آيين مختلفه اوزره اولوب موتالرينى تعظيم ايدرلر وخارجدن كلن حكامه
متابعت ايدوب جماعه منهمك اولورلر وبونلر نفوس ضعيفه اصحابى جبان وذليل قومدر بلاد
اسكندريه ومصر جوزا وعطارده منسوب اولمغله اكثر خلقى فهم وادراك اصحابى اولوب
اسرار مكتومه استخراجنه وتعلم علومه ميل ايدرلر حبش ديارلرى وسطى دلو وزحله منسوب
اولمغله خلقى اكل لحم وسمكه مائلدر عيش وعشرتلرى بهايم مثال اولور بو محله كلنجه
مقالات اربعه ده بطلميوس كلامنك خلاصه سيدر بو وجه منسوب اولان بلاد مفرداتى
دخى كتاب مزبوردن وبعض معتبرات كتب نجومدن نقل وانتخاب اولندى حمل بلادى

فارس

فارس آذربیجان فلسطین وقره دکز کارنده اولان شهرلر وسمرقند وجرجان وکابل وانطاکیه
وطوس وانکلیز اطه سی وغالیا وجرمانیا واسوچ ولایتلری در ثور بلادی قبرس
و بحر ومده اولان جزایر صغار وکردستان وکرجستان وهمدان وحلوان ودیاربکر
وغزه وقیساریه وطرسوس ومسینه اطه سی وروس ولهولایتلری در جوزا بلادی
مصر وطرابلس غرب وبرقه وحمص وحران وکیلان ومازندران وقزوین
وکرمان وتستر ومرو وسردینیا وفلاندرا وقرطبه وارمینیهٔ کبری ولایتلری در
سرطان بلادی افریقا وفس وجزایر وتونس وقدس وچین وترکستان
وغرناطه وقسطنطنیه وونه دیك وجنوه ولایتلری در اسد بلادی شام وملطیه
و رها ونصیبین وسند ودمورقپو وپولیا و روما وقسطنطنیهٔ غرب وپراغا
ولایتلری در سنبله بلادی موصل وجزیره وفرات صویی ایله اق دکز اراسنده
اناطولی ولایتی وبغداد اطرافی بابل ودارملك حبش وصنعا وسوس اقصی
وطنجه وجزیرة الخضرا وکریت ولایتلری در میزان بلادی مکه ومدینه وبلخ
وبعلبك ولایتلریدر عقرب بلادی حجاز وقیروان وبصره ونهروان وتبریز
وحلب وری وزنکستان وجزایر غرب وطربزون وفاس واماسیه در قوس
بلادی اسپانیا واصفهان وقهستان وصور ورقه وسنجار وبغداد وبوسنه
وبودین وموره ولایتلری در جدی بلادی حبش وهند وسند وقومس
وغور وکابل وعمان واهواز ومکران وماقادونیا وبلغار ومسقو ولایتلریدر
دلو بلادی چرکس وروس و زنکبار وکردستان وحبش اورته لری وفرغانه
ورأس العین وسلطانیه وغزنین وتاتار ونوغای وبادیهٔ عرب ولایتلری در حوت
بلادی طبرستان وسمنان وپورتقال ویمن وصعید ومصر واسکندریه اطرافی
وجزیره لریدر فصل ١١ در بیان سکان جهان باعتبار ادیان فصل مزبور کتاب
اطلس ترجمه سی اولان لوامع النورك یوز اللی التنجی فصلی در مناسبتله بو محله یازلدی
نهایت میرقاتور اطلس ده کندی دیانتی مقتضاسنجه طرح وتقسیم اتمشدر بز بو کتابده
مقتضای اسلام اوزره تحریر اتدك مزبور دیمشدر دنیانك قره ودریا سفرلرندن بزه
معلوم اولدی که نوع بشردن هر صنف کندی زعمنجه بر معبوده عبادت ایدر و هیچ بر ربانی
و وحشی قوم یوقدر که انك بر معبودی اولمیه سلفده یازیلنلر طورسون بز سیاحتمزده
نره یه وارد ق ایسه خلقنی بر ردولو معبوده طپارکوردك سلفده قدماء اجپسیان
یعنی مصر قومی اوکوزه واته وبلانه وتمساحه واتمجه یه وکوپکه وقورده وکدی یه
وبوق بوجکنه طاپوب بو کا بکزر رجانورلری معبود یرینه قورلردی قدماء سوریان
یعنی شام اهالیسی بر بالغه عبادت ایدرلردی اول بالق کتب قدسیه ده داغون اسمیله
مذکوردر صور وصیدا خلقی بعل نام پوته طاپدیلر دمیاط اهالیسی صوغان وصرمسغی

معبود اتخاذ ایدیلر فرس قومی كونشه وآتشه عبادت ایدوب یونانیلر وروما نیلر بو بابده
جنوب وادیلرینك قنغی سمتنه سالك اولدیلر جنس بشره نافع ومصدر خیر وشر ملاحظه
ایتدكلرینی صنایع وطبایع آثارندن كوردكلرینی فی الحال معبود ایدینورلردی بوندن صكره معبود
جنسندن بری عباد نزدنده مبادا ترك واهمال اولنمش اولهدیو اهتماما عموم اوزره جمله مجهول
معبودلره بر معبد بنا ایدوب قپوسی اوزرینه بو معبد آسیا واوروپا وافریقانك معبودلری نیتنه
وسائر نامعلوم یرلرك مجهول معبودلری نیتنه یاپلدی دیو یازوب انده دخی عبادت ایدرلر ایدی لكن بو جمله
باطللر دركه نیجه براولدوغی كبی عبادتنك دخی طریقی بردر وبو طریق عقلله بلنمز تكرینك ارادتنه
كوره اولور زیرا كندی ذاتنی ونه كیفیتله عبادت اولنا جغنی كندی بیلوب پیغمبرلر واسطه سیله
تعلیم ایدر اول طریق ایله عبادت ایدن معبود حقه عبادت ایتمش اولور پس احتمالات
عقلیه ایله جنس بشر عابدلری تقسیمنده دینلوركه معبودی یا حقیقی یا غیر حقیقی اوله معبود غیر
حقیقی ماسوی الله در معبود حقیقی دخی یا شرعله عبادت اولنه یا عقلله عبادت اولنه پس
اقسام اوچه منحصر اولدی بو اوچ قسمك اولی معبود بالحقه شرعله عبادت ایدنلر در انلرك
مسكننه شكل هلالی ور أس علم ایله علامت وضع اولندی عقلله عبادت ایدنلر نصارادر انلرك
مسكننه شكل صلیب ایله اشارت قلندی معبود غیر حقیقی یه طپان عبدهٔ اصنام وكواكب
وعبدهٔ ارواحدر انلرك مكانلرینه اوق دمرنی شكلی علامت وضع اولندی بو علامتلردن سكان
ارضك ادیانی حسبی ایله مكانلری بلنمش اولور بودخی امور كلیهٔ فندن اولمغله سائر فصول
اوزرینه تقدیم اولندی بوندن صكره باقی جزئیاتی شرحه شروع اولنور تنبیه معلوم اوله كه
اطلس وغیری كتب جغرافیا اصحابی اكثر اوروپا دیارندن اولمغله كتابلرنده كلیاتدن صكره اوروپا
اقسامنی بیانه باشلیوب اول بابده كمال تفصیل وآسیا وافریقایی كتاب آخرنده اجمال وتقلیل
ایدوب كویا كه همان كندی دیارلری احوالنی تحریر التزام ایلیوب باقیسنی ترك ایتمشلر نفسنده
اول دیارلر مسافهٔ بعیده اولمغله تفصیل احوالنه واقف اولامیوب یازدقلری دخی خبط
وخللدن خالی اولمامشدر اوراهام اورتولیو اقسام كلیه دن صكره امریقا تفصیلنی
اجماللندن فصل ایتمیوب اولا انك اقسامی شرحنی اوروپا اقسامندن مقدم كتوردی
امریقا بیانی تمامندن صكره اوروپایی بعده آسیا وآفریقایی یازوب ثلث اخیر كتابی قدیم
جغرافیالر رسمنه مخصوص قلدی وانلردن چوق فواید درج ایلدی میرقاتور اطلسده رسوم
كلیه دن صكره اوروپا تفصیلنه باشلیوب افریقیا وآسیا بیانندن صكره برقاچ صحیفه ده
آمریقایی تفصیل وشرح ایلیوب قدیم جغرافیا رسملرندن یدی رسم نقل ایله كتابی تمام ایتدی
ترجمه سنده لوامع النوری بزانك ترتیبی اوزره یازدق لكن بو كتابده انلره تقلید ترك اولنوب
ترتیبده طرز آخر اختیاری رواكورلدی اولا آسیا شرقیسندن باشلنوب بعده افریقیا
واوروپا وآمریقا صحیفه لری بو ترتیب اوزره تفصیل اولنمق تصمیم اولنوب آسیا ممالكی رسملرینه
كتب مشارقه دن چوق فواید یازلدی پس بو كتابده ممالك روی زمین بیانی فلك اعظم

حركتنه

حركتنه تابع اولوب حركت كل حركت اولى يه تبعيتله نقل وحركت ايدرلك ابتداء جزايرِ
شرقيه دن انتهاء سواحل غربيه امارتقايه منتهى اولور ان شاالله تعالى كمال كرم الهى دن
متوقعدركه بوطريقله توفيقنى رفيق ايليوب اتمامنه ايرشدره فصل ١٢ درجزيرهٔ ياپونيا
جزيرهٔ مزبوره چين دره ياسنده ابتداء جزاير شرقيه دراسمنده هاپون و چاپون و ياپان وياپن
لفظلرى استعمال اولنور سلفده اكا خريسه درلردى ميرقاتور اكا التونلى اورو يا معناسنه
اوروپا خرسونه نو اسمى اطلاق ايدر بوجزيره بحر شرقى ده حد غربيسى يوز التمش اوچ
درجه طولدن بحر چين وحد شرقيسى يوزيتمش التى درجه طولده براق دريا معناسنه نادره
ورميلو كنارلرى وحد جنوبيسى اوتوز بردرجه عرضده سيام اوقيانوسى وحد شماليسى اوتوزيدى
درجه عرضده لونرا كورول وآنيا اولكه سى كنارلرى اولوب كنديسى شرقدن غربه جرمانيا
ميلى ايله يوزاللى ميل ممتد والتمش ميل قدر عريض برجزيرهٔ كبيره اولوب لورنسو بونك
طولنى بيك التيوز ميل عرضى طولنك ثلثى قدردر ديو تحرير ايلدى طرف غربيسنه ملاصق
شكلنده بوحدود ايچره جنوبدن شماله ممتد طولانى اقسيمن نام جزيره دخى واردر بوجزيره نك
طولى التمش ميل وعرضى اوتوز ميل اولوب ايكيسى اورته سنده طولى اوتوز ميل وعرضى بش
ميل افسيقوقم نام برجزيره دخى واقع اولمشدر بواوچ اطه دن غيرى اطرافنده اون بش
قدر وسط جزيره كه كيمى معمور كيمى خرابه در انلردن بعض بوجزيره لردر جزيرهٔ فراند ووسط
برجزيره درباش شهرى بواسمله تسميه اولنور جزيرهٔ پاقاسوما جزيرهٔ آس ياس جزيرهٔ سيزى
جزيرهٔ آيرا جزيرهٔ تكودى جزيرهٔ يانوس سوما جزيرهٔ قانسونغا جزيرهٔ قانفا جزيرهٔ
غوتو بعض راهبلر نقل ايدر بوجزيره ده كو يكه بكزر برجانور واردر سنلرى برحده وارد قده
ميل طبيعى ايله دريايه آتلوب قلج بالغى كبى بربالق اولورلر جزيرهٔ هيو جزيرهٔ مياجيما جزيرهٔ
لونزا ياپانك شمالنده درخلقى مالا قايه كلورلر بونلرك مجموعى چين كنارلرندن اوچيوز ميل قدر
بعيد درپس بوياپون اطه سى توابعى ايله التمش دورت حكومته تقسيم اولنور كيمى سلطنتدر
باش مملكتى ميافو درايكنجى اطه طقوز حكومتدر معتبرلرى ووسوكن وفنايوره كه بوجن سلطنتنه
تابعدر اوچنجى اطه نك دورت حكومتى واردر احوال سلطنت بوجزيره سلطنتى اوچ كيمسه يه
موقوف اولوب انلر دار الملك جزيره اولان ميافو نام شهرده اوتورلر تدبير امور جمهور جمله
انلرك النده در انلرك بيوكنه زازو ديرلر پاپا كبى احوال دينيه مسلطدر عزل ونصب
ايدروكنديسنك براهل ودانا خليفه سى واردر بو زازونك آيينى بودركه طپراقدن ياپلمش
اوانى استعمال ايدر هر آيده هلالدن بدره دك اوروج طوتر اوروجى عظيم پرهيزدر اول زمانده
اقلركبير وعورتنه وارمز بونك عورتى برو حسيب نسيب اولمق كركدر بدردن صكره
افطار ايدوب قرمزيلركيوب عيش وعشرت ايدر شكاره دخى كيدر چپلاق اياغى ايله ترابه
طوقنمق بوكا جرم عظيمدر بوندن اوترى معزول ايدرلر بونك خاصى يوق توابع وخرجى
چوقدر لكن جاپان بكلرى انك جمله لوازمنى وسعت اوزره كورورلر كيچه كندى وجودى

محافظه سنى بر مخصوص صنمه اصمرلنمينجه ياتمزلر اول اجلدن بونلرك هر سنه كون باشنه بر صنمى
واردر دورايدرلر ايكنجيسنه وواوديرلر خلقك مناصب ومراتبى پايه لرينى كورر عزل ونصب بوكا
مفوضدر جاپان خلقى قدر دنياده بر پايه يه اعتبار ايدر قوم يوقدر رئيسمز بودر هر كسك
پايه سنى استحقاقنه كوره تعيين ايدوب بر علامت ويرر انى مهر يرينه استعمال ايدرلر جمله
اطه بكلرينك ايلچيلرى بونك يانندە اوتوروب التفاتنه مظهر اولمق ايچون وافر هديه لر كتوررلر
بو هديه لردن آكا مال فراوان حاصل اولور لكن خاص وظيفه سى آزدر بو اولدكدن
صكره يرينه اوغلى ياخود بر آخر قريبى كچر بو منصب موروثدر اوچنجيسنه كوهاتاماديرلر سفر
وحضر وجنك وصلح تدبيرينه مؤكلدر جمله جاپان بكلرى بوكا اطاعت ايدرلر بكلر اون دورت
مستقل ومكلف بيوك سكه صاحبى بكلردر بونلره تابع بعض خرده بكلر وحاكملر دخى واردر
برى اطاعتدن خروج ايتسه سايرلرى جمع اولوب حقندن كلورلر بو اون دوردك دخى اوچى
باش وغوبخ بكلرى در سلطنت تدبيرى مدبردن خالى اولدقده بونلر امور جمهورى كوررلر
بوكوهاتاماك طفره سى واحتشامى بر مرتبه دركه اوروپا قراللرينه بكزر ايچ اوغلانلرى
اكثر بكزاده در وسراينده كندى خدمتنه معين بر كروه عسكر متعين در سابقا بر كوهاتاما تنصر
ايدوب سائر بكلر انى اولدردبلر ويرينه كچن نصارايى قتل ايلدى سائر خلق بش
مرتبه يه منقسمدر اولى مرتبهٔ حكامدر كه بكلر بكى وبك مقامنده انلرك باشنه مطلق
تونوس واشاغيلرينه فلان تونس ديرلر ايكنجى مرتبهٔ اصحاب امور دينيه در بونلر باشلرينى
وصقاللرينى جمله تراش ايدوب رهبانيت اوزره كچنرلر تزوج اتمزلر ومالته بكلرى كبى جنك
ايله رهبانيتى جمع ايدرلر وبونلرك جمله سنه بونزى ديرلر وافر مختلف مذهبلر ومكاف
اتقادمياللرى واردر بونلرك اكثر فيانوماشهرنده رئيسلرى ايله ساكن اولوب تعليم وتعلم ايدرلر
اكثرى برهمن رأيى اوزره در ومعبدلرنده اولان تصويرلر دخى برهمن تصويرلرينه مشابهدر
باش مدرسه لرى باندو نام شهرده در جاپان خلقى اكثر تحصيل ايچون انده جمع اولوب
تدريجله بونزيلر درجه سنه وارورلر بو مرتبه ارالرنده غايت مرغوب ومعتبر در وبونلرك
عظيم اوتقافى اولمغله مالداردرلر بونلر حقنده نقل ايدرلر كه بعض بونزيلر اولدكده بر روزكار
چقوب جنازه سنى هوايه كتورركيدر كورنمز اولور ظاهرا بو دخى اكاذيبدندر لكن شيخ
شفا آخرنده ديدبكى كبى سن اشتديكك خوارق فسحهٔ امكانده ترك ايله ضرور
كورمزسن اوچنجى مرتبه شهرك اعيان واكابرى مرتبه سيدر بونلرك ايكى مرتبه سى
واربرى عابدلر برى اعيان بلاد ايكيسى دخى مرتبه لرنده اولنجه برقراردر نقدر فقير
اولورسه پايه سندن اينمز ونقدر غنى اولورسه يوقارى پايه يه واصل اولمزلر اكابرى
حرب زماننده جنك امورينه امداد ايدرلر دوردنجى مرتبه تجار واهل صنايع مرتبه سيدر
بشنجى مرتبه رعايا واكنجيلر مرتبه سيدر بو مراتب اصحابنى محافظه ده عظيم
اهتمام ايدرلر احوال سياست بودر يارده مجرمى نفى ويا قتل ايدرلر نفى دن خفيف

جزا بو قدر سارق عربه ایله کزدروب تشهیر اتدکدن صکره خارج شهرده صلب ایدرلر
سائر مجرمک خبری یوق غالبا ایکن بونی اوررلر وقاتلی کندی الیله اولدررلر
دعوالری اوزاتمیوب دیز فصل ایدرلر و بونلر تاتار عادتی اوزره باش شهرلر طشره سنده
محافظه عسکرین اسکان ایدوب شهر ایچنه قومزلر احوال دیانت بونلر اکثر
عبده اصنامدر امور اخرویه ده فوتوقی نام پوتلره تضرع ایدرلر صحت واولاد وارزاق
طلبی امورنده قامیس نام خرده صنملره مراجعت ایدرلر وجمله صنملرینک باشی ایکی
بیوک پوتدر برینه آمید اوبرینه زاقا دیرلر بونزیلرک لاف وکذافی بودرکه مزبور
زاقا بر کیمسه ایدی طوغدوغی زمان وآفریلانلر هواده اوچوب ایاغنه کلدیلر سجده
اتدیلر بیودکده بونلره بر کتاب ویردی که ایچنده نیچه وصایا یازلمش ایدی آمیدا دخی
ارالرنده صاحب شرع اولمق زعم ایدرلر وخلق بونلره اعتقادده بر مرتبه افراط اوزره درکه
جنته کتمک ایچون بونلره لینه کندیلرینی اولدوررلر کاه دریایه اتارلر کاه برقیادن
اوچارلر مغاره یه کیروب اجلقدن اولنجه چقمزلر احوال علم ومعرفت بو دیار
خلقنده قوابل وازکیا واردر جمله صنایع ادبیه وحرفیه بونلرده موجوددر نیچه یرلرده
مدرسه لر و بانواوم شهرنده بر مشهور اقادمیا واردرکه انده طلبه نک باش معلمی که
بونزیلردندر عظیم دارات وشانله اوتوروب مناصب علمیه توجیه ایدر و بو نقوم نام
شهرده جزوینا دیمکله معروف رهبانلرک بر اقادمیاسی واردر انده بو جزیره اهالیسی
پورتقال دیلنی اوکرنورلر اوروپادن وارنلر دخی جزیره خلقنک لسانی تعلم
ایدرلر بونلرک لساننده غایت اختلاف واردر جمله نک دیلی بر لکن لغات والفاظ
وحروفی مغایردر بر معناده نیچه الفاظ استعمال ایدرلر اکابر وفقیر وارو عورت وصبیان
لغتلری واستعمالللری مخصوص وممتازدر کتابتده دخی نظم ونثر وکتاب ومکتوب
قلملری وحروفی باشقه مخصوصدر و بر نوع لغت وقلم واردرکه بر حرف بر جمله یه دلالت
ایدر وبالجمله بو جزیره لغتنی بیلنلر سائر السنه دن ترجیح ایدرلر لکن تعلمی کوچدر
عظیم مشقتله زمان مدیدده تحصیل اولنور وبونلر حروفی یوقارودن اشاغی یازوب یمین
ویسار سطرلرینه تعجب ایدرلر فرنکی کتابلری باصارلر کندی کتابلرنده دخی باصمه استعمال ایدرلر
لکن بونلر انجق چین وهند خلقنی کورمکله دنیایی چاپون وچین وهنده تقسیم ایدوب اندن
غیری ولایت یوق صانندیلر و بونلر اسکی مصریلر کبی رموز حروفن استعمال ایدرلر
بو حروف لغته دلالت اتمز انجق معنایه دلالت ایدر بش بیک قدر حرفدر چاپان وچین علماسی
اراسنده معهوددر عامه فهم اتمزلر زیرا ضبطی مشکلدر انلر ایچون حروف تهجی واردر و هیچ
بر قوم حرفته بونلر مزا احوال صنعت وتجارت بونلرک هر صنعتده مهارتلری عجایبدندر پورتقال
طائفه سنک تجارتله اطه یه عظیم سفری وترددی واردر وافرانجوه آخر ذی قیمت جواهر والتون
متاعلرینی تبدیل ایله وافر مال تحصیل ایدرلر احوال حرب وشجاعت بو جزیره خلقی اکثر

شجیع وجنکه مائل اولوب انواع سلاح استعمال ایدرلر اول اجلدن ارالرنده دراز قد وجسیم
اولمق عظیم معتبردر عسکریسی اکثر یانو عدن اولوب التمش یاشنه وارنجه جنك بعده تقاعد
ایدرلر و بونلر صقاللرینی بر زقرقوب تراش اتمزلر باقی اخلاق وعادات بو جزیره خلقنك
بیوکلری واکابرلری اکسه لرنده بر زیر چم قورا واسطی باشنك یاریسنی یولارا وغلانجقلر باشنك
اوکنی یولار وجمله سی یاننده بری برینك پرچمنه ال ایله طوقنمق عظیم عیب وعاردر جمله سی
قیللرینی جنبستره ایله یولارلر و بونلر اق ومشکل وجمیل اولور دوشك کبی قبا و پاك
حصیرلر ایله اولرینی دوشیوب انك اوزرنده اوتورلر ویاترلر باشلری التنی طاش ویا
اودون ایله قباردرلر و بونلر اچلغه وصوسزلغه واسی یه واویقوسزلغه عظیم صبرو تحمل
ایدرلر طوغان اوغلانجقلری شدت برد ده بیله ارماقلره صوقوب بیقارلر ممه دن
کسدکدن صکره انالرندن ایروب صعب یرلرده مشقتله بیودرلر وشکاره الشدررلر لکن
فقردن زیاده منفور و کریه نسنه کورمزلر اول اجلدن اکثر قاریلر اوغللری فقیر اولوب
اکابره خدمتنه وارمسن دیو قتل ایدرلر عورتلر ایپکدن قماشلر کیوب باشدن ایاغه دك
اورتونور پاپوجلری بغدای صاپندن مصنع اورلمش در ارلری عظیم طفره ایله ملبس
ومسلح کزرلر و بونلر چین خلقی کبی نظافت وطهارت ایله عظیم مقیدلردر قاز تاوق
وسائر انسی حیوانلری بله اولرنده تلوث ایدر دیو قومزلر جمله صحراده کزدررلر
وطعاملرنده دیز اوزره اوتوروب ایکی چتال چبوق ایله الوب یرلر اللرینی بولاشدرمزلر
و بساطلری کرلنمك ایچون پاپوجلرینی طشره ده چقاروب زیاده اهتمام ایدرلردر یا
کارلرنده وشهرلرده الحق حاللو اولانلر سبزوات و پرنج وبالق ایله چکنورلر اکابری اکثر
شکاراتی یرلر بالغه دخی مایللردر مکلف ضیافتلر ایدرلر هر بردرلو طعامه سفره یی بوزوب
دکشدررلر و هرکسك اوکنه بر اردج ویاصنوبر اغاجندن یاپلمش طباق قویوب هر طعامه
انی دخی تبدیل ایدرلر وطعاملری اوزرینه التون براده سی صاچرلر وطباقلر اوزرینه
طعامی بیغوب یرلر زینت ایچون سرو ودافلری دیکرلر و بشمش قوشلرك برونلرینی وایاقلرینی
التون ورق یاپشدرمغله تزیین ایدوب غایت ذی قیمت طباقلره قورلر و بونلر اوزوم تربیه سنی
وشراب استخراجنی بلیوب پرنجدن بوزه کبی برنوع عرق وشراب استعمال ایدوب بری بری
عشقنه ایچوب اوضاع غریبه کوسترلر و مسافره رعایت ایدرلر و بونلر برجنس اسی شربتله
غایت مشغوللردر اول شربت انلرك صحت بدنن زمان مدید حفظ ایدر بوندن غیری شراب
یازلر صوبی قینادوب ایچنه قیا یا خود خیام دیرلر برنوع اوتك غبارنی قورلر وکبار رعایة کندی
اللری ایله بشوررلر و اول مصاحبت ایچون هر اوده بر کوچك اوطه واردر برمسافر کلسه البته
اکا فنجان ایله ویررلر اول اجلدن مکلف آلات واسباب ابریقلر و فنجانلر و تسیلر
اتمشلردر جمله سی حاللو انجه بو شربتخانه آلتی ایله افتخار ایدرلر و بونلرك فقراسی ساده یاغ یرینه
قدرغه بالغی یاغن استعمال ایدوب موم یرینه چره و بعض یرلرده صمان صاپی یقارلر

احوال

احوال بلاد بو جزیره نك بیوك مكلف شهرلری و منتظم شهرلری واردر اكثر وسطنده واقع
اولمشدر دار ملكی میافو نام شهردر بر كوللك كنار شمالیسنده اوتوز درجه عرض و یوز التمش
طقوز درجه طولده واقع اولمشدر سلفده چوره سی یكرمی بر میل غایت بیوك شهر ایدی
اهالی بلاد فتنه لرندن و جنكلرندن اكثری خراب اولوب ثلثدن ازی قالدی لكن بو باقی
غایت معموردر حالا پادشاهی انده اوتورر و باش محكمه سی انده اولوب اوچ كمسنه محكمه یه
مؤكلدر اوشاقایا بر معتبر و معاف شهر اولوب خلقی اغنیا و مالدار و مجمع تجاردر انده اولان
بازركانلرك فقیری بیك غروش سرمایه صاحبی وسط الحالی اوتوز بیك التون سرمایه صاحبی
اولوب بیوكلری مالی بی حسابدر اوچ بیك قدر عسكر بو شهرك طشره سنده اوتوروب دائما
شهری محافظه ایدرلر لازم كلدكجه شهره بر ایكیشر كیروب كرو طشره كیدرلر بونغوم
بر اولكه نك دار ملكی و باش شهری بیوك شهر اولوب بر مناسب یره دوشمشدر نصارا بونده
چوقدر مدرسه سنده یاپان دلنی و چاپان خلقی لاتن و پورتقال لسانی تعلم ایدرلر و دریا كنارنده
بر ایو اسكله سی واردر قویا اهالی بننده قونبوداسی دیمكله معروف صنمه مخصوص بر شهر
اولمغله جمله بكلر و اعیان انده دفن اولنورلر اگر دفن میسر اولمزسه باری بر دیشنی چقاروب
بعید یردن دفن ایچون انده كتورورلر اكا بناءً كه بر كمسه بر جزوی انده دفن اولنسه آخرتده حسن
حال ایله حشر اولنه و اول قونبوداسی استعمال اتدكلری حروفك واضعی اولمق زعم ایدرلر
و دیرلركه مهدی منتظر كبی هنوز اولمدی بر قبر قازدروب ایچنه كیردی و غایب اولدی كیرو
چقار و اول قبر اوزرینه بر عظیم معبد بنا اولنوب بونزیلر كروهی ازدحام ایله خدمتنه رغبت
و اعتكاف و عبادت ایدرلر فیونغو میاقودن اون سكز فرسخ یرده بر شهردر بیك بشیوز
طقسان التی تاریخ میلادده زلزله دن بر قسمی یره چكوب باقیسی دخی فتنه لرده احراق و تخریب
اولنوب اذ قلدی امانغوزاكی بر بیوك معتبر شهردر اطه اورتاسنده واقع اولمشدر رودوسیكن
و فونالم و توسا مشهور و معتبر شهرلردر باقیلری لورنسو كتابنده بونلردر قونغوسیما
دریا كنارینه قریب بر شهردر ابتدا بونك خلقی تنصر اتمكه باشلدی قتقا بر عظیم
بندردر دمقسدا و بنغو اطرافنده زواو و مانقاتی و بونجن و چیقون
و یوامی و تاین شو و دوخی و ریما و فیانو یاما اكثر بو ولایتلرك بونزیلری بونده
ساكن اولورلر اول اجلدن مشهور شهردر نارا بو شهر اوچ نسنه ایله مشهوردر
بری توجدن یاپلمش بر پاغود یعنی صنم كه بیوكلكده رودوس قولوسوزنه غالبدر
بری دخی مونس كیكلری چوقدر خلقی انلره طپارلر بری دخی شهر كنارنده بر بیوك كولدركه
ایچنده اولان بی حد بالقلری بتاره وقف اتیوب هر كون پرنج ایله بسلرلر صیدی ممنوعدر
نغزو و تونوقتو و اووپاد و مینی و قاواپنی توسون طانغه سنك باش شهری پاندو بونزیلرك
باش مدرسه سی انده در آكوتیا تجار مجمعی بر مشهور شهردر لكن جزیره شمالنده اولمغله بردی
زیاده شدت اوزره اولور بو جزیره نك وافر اسكله لری واردر جمله دن اوخینو فامانوس نام

اسكله سی مشهور لیمان اولوب هر زمان انده وافر كمیلر جمع اولور   احوال ابنیه بو جزیره نك
مكلف معبدلری اركك ودیشی رهبانلر ایچون باشقه مناسترلری ومعظم ومزین سرایلری
چوقدر پاولوس نقلی اوزره پادشاه سراینك سقفی قورشون یرینه التون تخته لر ایله
اورتلمشدر كذلك طیشی اولرینك توانلری التون صفحه لرقبلو مرصع ومقرنسدر
بو عصرلرده اول دیار پادشاهی اولان تایقو بر غریب ومكلف سرای بنا ایدوب تاتامیس
معروف بر نوع مزین ذی قیمت بیك حصیر ایله اورتمشدر اول حصیرلرك سچاقلری حریر
والتون ایله اشلنمش وهر حصیرك طولی سكز قارش وعرضی دورت قارش ایدی
وكراسته سی غایت ذی قیمت اغاجدن صنایع عجیبه ایله یاپلمش ایدی واپچ یسنده اولان
تكلف وزینت تعبیر اولنور دكل ایدی و بو سرایك قصری اوكنده انواع لعب ایچون میدان
وتماشاگاه ایكی طرفی بری برندن منفصل یوكسك قله لركه هر بری اوچر دوردر طبقه بنا
اولنمش ایدی و بوكا بكزر انده نیچه مكلف بنالر چوقدر لكن بو جزیره ده زلزله اكسك اولمغله
اكثر بناسی اغاجدندر وجا بجا مكلف طاش بنالر دخی واردر انهار وجبال بونك بر قاچ نهر
صغیری بعض یرلرده نافع ایچه لری واردر ومیاقو شهری كنارنده بر بیوك بالقلی كول واقع اولمشدر
اكثر اطرافی بوزیلو باغچه سیدرو یوبر مرتفع طاغلری وافردر جمله دن ایكیسی مشهوردر غایت
مرتفع اولوب برینك دپه سندن مدام آتشلر چقار واننده شیطان بر منور بولت ایچنده بعض
ریاضتكش عبدهٔ اصنامه كورینور واروب اوكنده تضرع ونیاز ایدرلر وبرینه قیجیه نویاماد یرلر
بر قاچ فرسخ بولنلردن یوكسكدر آب وهوا ونباتات ومحصولات وحیوانات بو جزیره نك
آب وهواسی خوب وصحیحدر لكن بردی شدید اولور یری او قدر منبت ومحصول دار
دكلدر ایلولده پرنج پچرلر واكثر اكابری ارپه وپرنج اوندن طوزسز اتمك یرلر
وبعض یرده ایارده بغدای پچرلر واني بر جنس بو یچا ایدرلر لكن یرنده انواع معادن چوقدر
خصوصا التون وكومش معدنلری وفرت اوزره اولمغله دنیانك مناعنی كندویه چكر میوه دار
اشجاری سائر دیار كبیدر ونهایت یوبر عظیم اردج اغاجلری غایت اوزون ویوغون اولور
گمی سرنلرینی وبیوك بنالردر كلرینی اندن ایدرلر غریبه میوه لرنده بر جنس یمش اولور كه
خرمایه بكزر و اغاجنك بر غریب طبیعتی واردر رطوبت سومز صویه طوقنسه فی الحال
یوروشور صولار كویا كه سمدرانی بو طریقله اصلاح ایدرلر كه قوپاروب كونشده قورودرلر ویری
چقور ایدوب قوری قوم ودوكلمش دمر بوقی دوكرلر واني دیكرلر فوری تازه لنور ویپراق
ویرر اولكی لطافتی بولور وبوداقلری قرلسه دمورچویلر ایله میخلرلركه الاول طوتار
وبو جزیره نك حیواناتی كرك انسی كرك وحشی جمله صحرالرده سوری سوری كزرلر قیون
خنزیر طاوق وقاز وقورد وطوشان وكیك وانواع طیور خصوصا دراج وكوكرجن وایدرجن
وسائری حددر نته سلفده بو جزیره نك دائما بر پادشاهی وار ایدی امن وفراغ
امتدادی ایله عیش وعشرته دوشوب انسانیتدن چقدی بكلر اكا سرفرو اتمیوب هر كس
كندی

کندی اولکه سنی ضبط اتدی بعده کوبی دیمکله معروف ایکی باش حاکم بونی اورته دن قالدروب
برینی دخی قتل اتمکله بریسی تغلب و تفرد طریقیله سلطنتی ضبط ایلدی حالا اکا تیقوساما
دیرلر بو جزیره یی بعض پورتقال بزکشف اتدك دیرلر لکن انتونیوس یکی دنیایی کشف
ایدنلرك بیاننده یازارکه آنتونیوش موراوفرانسس کوس وغیوی قپودانلر میلادك بیك
بشیوزقرق ایکی سنه سنده دودراشهرندن چینه سفر ایدرکن برشدید روزکار بونلری
یاپون اطه سنه اتدی بو سببدن انی کشف اتدیلر ومافه اوس نام مصنف بونك احوالنی
تفصیل اوزره یازوب اورتلیوس ومیرقاتور اندن نقل اتدیلر و بو محله ایکیسنك نقلندن
ترجمه اولندی فصل ١٣ دررسم کنه یا خط استوادن اون درجه عرض جنوبی یه وارنجه
و یوز التمش طولندن ایکیوزاون طولنه منتهی اولنجه بعض کنارلر واطه لر کشف اولنوب
اسمنه یکی کینه یادینلدی زیرا افریقیاده اولان کینه یایه سواحلده وآب وهواده تمام مرتبه
مشـــابه بولدیلر و بو کنارلرك جنوب طرفی ارض جنوبی یه متصلمیدر یا خود بشقه
اطه میدر هنوز معلوم اولمیوب انجق بوقدر کشف اتدیلر اطلسده بونك احوالنه تعرض
اولنیوب کتاب اطلسی تکمیل ایدن بودوکوس تجدید اتدیکی بیوك کرهٔ ارض که میلادك
بیك التیوز اون اوچ سنه سنده قلمنکده رسم اولنمشدر کتابخانهٔ حقیرده موجود اولمغله اندن
اخذ ونقل اولندی کتاب اطلس و بعض قدیم کره لر رسمنده ظن وتخمینه بناء طرف جنوبیسی
ارض جنوبی یه متصل رسم اولنمشدر لکن عند التحقیق معلوم دکلدرلو رنسوایدر بو یکی
کینه یایه بعضلر طوطی ولایتی دیرلر اهالیسی جمله سیاه وزکی در پوته طیارلر ولایتلرنده
وافر النون اولوردمره تبدیل ایدرلر بو اولکه قارشی ساحلدن ایکی بیك میل قدر بعیددر
ولهلو پس اسپـــانیول میلادك بیك بشیوزقرق بشنده یکی اسپانیادن ملوکه اطه لرینی
کشفه ارسال اولنوب بو اولکه یی کشف ایلدی سکز ییل بوندن مقدم فراندوس غالهکوس
پرو اولکه سندن قالقوب بو اولکه دن شرقه تره غالقایی کشف ایلدی ارض غالیقا
معناسنه خلقی بوکا بیوك قپی معناسنه قایله قودیرلر غایت واسع اولکه دراون بش درجه
عرض جنوبی ده واقع اولوب هواسی معتدل و یری محصولدار درانده وافر التون وجواهر
وطیب بولنور اول اجلدن اسپانیولر حضرت سلیمان التون کتور دیکی اطه بودر دیرلر
و بو اولکه جنوبده آتش طپراغنه متصل اولدوغن تحقیق ایدرلر خلقی غایت وحشی ومردم
خواردر کیمسه ایله الفت اتمزلر و بدنلرینی الاجه نقش ایدرلر ودریلری قالین درعریان کزرلر
بو اولکه صان جاقو مودصان پترو ونولو تیانام اطه لر وقاندلاره دوکند یلری واردر پورتقال
بو اسملر ایله تسمیه ایلدی اهالی قتنده اخر اسملر ایله مشهوردر فصل ١٤ در جزایر چین وهند
اون دوردنجی فصل محیط شرقی جزیره لری بیاننده در سواحل چینده کناره قریب طولانی
الشکل قوریانام جزیره دن غیری وسابقا ذکر اولنان هاپون وکینه یا اطه لرندن غیری
کتاب اطلسده اون ایکی متعین جزیره واردرکه اطرافنده خرده جزائر ایله رسم

کلیسی ایکی صحیفه‌دن اخذ و بو صحیفه‌ده درج اولنوب صکره کلن تفصیله مدخل قلندی مرقتور
واورتولیو جغرافیارنده بو بابده اول مرتبه شرح و بیان اولمغله و رسملری دخی بو رسمه مقصور
اولمغله قاستیلیادن جاقو نام مصنفک بیك بشیوز آلتمش ایکی میلادده رسم اتدیکی
آسیانک اوچنجی قسمی رسمندن بر مرتبه بسط و تفصیل و سائر کتب اسلامیه‌دن بو جزیره‌لر
اخبارینک قصورینی تکمیل اتدك باشده رسملرك بری برینه نوعا مغایرت واقع اولورسه
بعید دکلدر زیرا مفصل هر برده مجمله موافق و بری برینه کلیله مطابق دوشمک امر عسیر
و نادردر خصوصا رساملری مغایر اولهبر حال کرک تفصیل و کرک اجمال وجود خارجیه
مطابقتدن قطع نظر تقریبدن خالی دکلدرلر اورتلیوس ایدر بو جزایر شرقیه سینغاپور بورنینک
اوته سنده آسیانک شرق و جنوب طرفنده خط استوانک ایکی جانبنده وافردر بر یره کلسه
اوروپادن واسع اولوردی بو جمله‌ده کرچه آلتون اولور لکن اول سمته سفر ایدن تجار آلتونه
تنزل اتمیوب کمیلرینی ذی قیمت طیب و بهار ایله یوکلدرلر و بونلری جانب شرقدن اولا
انتونیوس دبریو نام پورتقال قپودانی کشف ایلدی صکره جانب غربدن فردیناندوس
ماغلیان کندی جزایر مزبوره خط استوا و مدار شمس التنده اولمغله خلقی اکثر ضعیف المزاج
وقصیر القامه و عقل و ادراکلری مغشوش و متلون اولوب زحمته تحمل اتمزلر بعض
جزیره خلقی سیاه چرده و بعضی اق و بعضیسی مؤدب اولور لباس کیر و بعض جزیره خلقی
وحشی دریان کزر بعضلری مسلم و کمی نصرانی و چوغی آیین قدیملری اوزره بت
پرستدر بو جمله‌نك رعایاسی بکلرینه غایت مطیع اولوب کوردکلرنده کوزلرینی یوموب
سجده‌یه واررلر شمس و قمر و سائر کواکب اسمیله تسمیه ایدوب الوهیتی اعتقادنده اولورلر
قلیل العقل طائفه‌در مرقتور رسمندن اخذ اولنان اون ایکی جزیره‌لر بونلردر ١ منسس
٢ لوفه ینسام ٣ قالامیانس ٤ منداناوه ٥ سیوام ٦ جیلولو ٧ سله‌بس ٨ بورنوی ٩ تیمور
جاوه ١٠ سومطرا ١١ سیلان ١٢ جزیره منسس یوز تمش درجه طول و ایکی بچوق درجه
عرض جنوبی‌ده دوری یوز جرمانیا میلنه قریب چارکوشه بر جزیره‌در یکی کینه‌یه بابه زنه اون
میل قدر قریب اولوب اسپانیادن منسس دیکی کشف ایتمکله اکا منسوبدر جزیره لوقوبیا
ضم لام و تقف ایله یوز اللی بش درجه طول و اون درجه عرضدن یکرمی درجه عرض
آخرینه وارنجه ممتد بر جزیره طویله‌در چین شرقیسنده واقع اولوب ما بینی آلتمش جرمانیا
میل قدردر بو جزیره‌ده اوچ شهر و قلعه واردر لوزنسه ایدر بوکا یکینه اطه‌لری دیرلر وافر
جزایردر لکن ایریسی باش جزیره‌در بوینه بیوك لکونیا و برینه کوچك لکونیا دیرلر بیوك لکونیاده
وافر آلتون و کثیر بیوع قماش و حریر اولور نیجه ذی قیمت متاعلری خلقی هند سواحلنه کتوررلر
و بونلر غایت منتظم طائفه و چین خلقندن انسانیتلو درلو تلری بیاض اولوب
کندی ولایتلرینی محافظه ایدرلر بیکانه قومازلر اطه‌لرك سینك شهرندن غیری
شهری معلوم دکلدر بو شهر دریا کنارنده بر بندر و شهردر مقدما بو جزیره خلقی بهاد

المنه

المغه هرسنه مالاقایه کلورلردی لکن پورتقال مستولی اولالی کلمز اولدیلر چینه
واروب قانتاشهرندن الورلر پورتقال دخی اورایه کتوررجاقورسمنده بوجزیره فلیپینا اسمیله
مسطور اولوب کارشرقیسنده اولان خرده جزایره دخی فلیپینا اطه لری دیرلردیو یازلمشدر
تاریخ هجرتدن بیك اون حدودنده پروده مشیقوطا کمی اسپانیول بحر سوردن سواحل
چینه واروب بوجزیره یه مستولی اولدی لورونسو ایدربوجزیره لر اسپانیا پادشاهی ایکنجی
فلیپوس زماننده کشف اولنوب اکا نسبتله فلیپینا دینلدی حالا اسپانیوللر النده در وبوکا خلقی
جزیرهٔ تنداى دیرلر شهرلری سید ای که طرف شمالنده در جاقوموا کا قانغودیمشدر پاغانس
وسطنده واقع اولوب جاقوا کاسیا بوتسمیه ایلمشدر رمسان وسطنده جنوبه دوشوب جاقو
رسمنده پولو یازلمشدر جزیرهٔ قالامیانس یوزاللی اوج درجه طول اون بردرجه عرضده بر
طولانی جزیره درچینده قامپایادن شرقه اللی میل دن زیاده واقع اولمشدر بونکله ساحل
اراسنده مثلث الشکل بر وافر دوکندی واردر طقسان جرمانیا میلی اوزونلغی واوتوز میل
قاعده سی بوقدر مسافه اراسنده بعض یوللر واردر چیندن بوجزیره یه واطرافنده اولان
جزایره سفینه اول یوللردن یحر وبوجزیره چاقور رسمنده مربع الشکله قریب وپالوهن
اسمیله مسطوردر واوج شهری یازلمشدر بری پولو وبری وسطنده پالاهن وبری قرازان
وبوجزیره نك جنوبی بورنوی اطه سی اولوب اراسی اوتوز جرمانیا میلی درجزیرهٔ سیرام
یوز التمش بش درجه طول وبش درجه عرض جنوبی ده یکی کینه یه قریب شرقدن
غربه انحرافله ممتد طولانی الشکل بر جزیره در اطلسده پاپوآس سیرام اطه سی یازیلوب
کاشفی اسمیله تسمیه اولنمشدر لکن جاقور رسمنده اول محلده جزیره رسم اولنمیوب فلیپینا
اطه سنك غربنده پاپوآس نامیله مثلث الشکل بر جزیره یازلمشدر غالبا اول دخی بو کاشف
اسمیله تسمیه اولنوب بونی صکره کشف ایتمشدر فصل ۱۰ درجزیرهٔ جیلولو وملوکه اون
بشنجی فصل جزایر محیط شرقی دن ژیلولو ومالوقا جزیره لری بیاننده در اما جیلولو کسر جیم
صغیره وضم لام ایله جیلولو وژیلولو دخی دیرلر یوز التمش درجه طولده خط استوا تنصیف
ایدر مساحهٔ دوری ایکیوز جرمانیا میلنه قریب بر جزیرهٔ عظیمه درشرقیسی سیرام شمالی
مندناو غربی سله بس جنوبی سنا اون اطه لریدر اطلسده ایدراول دیار خلقی دلمور دیرلر
بر قاج اطه واردر بوجزیره انلرك بری در هواسی غایت کرم وسردو بیوك محصولی پرنجدر زیاده
وافراولور ساغودیرلر برنوع اغاجك اوزینی اتمك ایدرلر واول اغاجك عصاره سنی شراب
وینه ایچرلر وبونده برنوع یبانی تاوق وفرت اوزره اولور که بودیار تاوقلرینه بکزه مزودرپـــا
کارلرنده قبلی بغایی حد درانلرك اتی بوزاغی اتنك طعمنه بکزر بوجزیره خلقی ادم اتی یرلر
یمر حمنسز نا تراش طائفه در لکن لورونسو ایدر اهالیسی محمد یلردر هند جدید تاریخنده ایدر
کشتیٔ مغلیان جاولر جزیره سنه واروب انده اسپانیادن بر طائفه بولدیلر مقدما کلوب
بوجزیره ده بر محکم قلعه بنا ایتمشلر پس ارباب جزیره اصحاب سفینه یه لازم اولاندن ماعدا

بكرمی قنطار قرنفل ویردیلر تقویم البلدده انده بوجزیره یوزییمش طولده سیلی اسمیله یازیلوب
بعض کتبده سیلا نامیله مسطور اولمشدر نهایة الاربده ایدربو سیلا التی جزیره درعلویوندن
برقوم بنی امیه دن فرار وانده قرار ایلدیلر وشهرلری پونتکال وسوبا وغونتو ومالیقی ویاکور
وسیام مغاکارس جمله التی بلد دردیو مخالف طول وعرض ایله ذکر ایدرلر اما جزایر مالوقاکه
آکا جزایر ملوك ومولوقا وملوکه ومالوکه دخی دیرلر خط استوا التنده یوز اللی بش درجه
طولده بر قاچ خرده جزیره لردر جیلولونك کنار غربیسی قربنده انکله سله پس اطه سی اراسنه
واقع اولمشدر اطلسده ایدر بو اسم خاصة بش جزیره یه اطلاق اولنور بری ترناته در تاراتنا
وترنیاتی دخی دیرلر بو جمله نك بیوکی وباشیدر وبری تیودور نام جزیره در تیدوری وتیدون
دخی دیرلر وبری موتیر درموتیل وموتل وماتیل دخی دیرلر وبری ماخیان در ماکیان وماکره
دخی دیرلر وبری باخیان در باخیون و بوقیان دخی دیرلر جمله سی یکرمی بش میل مسافه
ایچنده اولوب بیوکی التی میل کوجله چویرر بونلردن معتبر تیدور اوترناته درترناته نك
ایکی ایو اسکله سی واردر کشتیٔ مغلیان تیدوری یه وارد قده حاکمی عربدن منصور نام بر
شخص ایدی برزورق ایله کمیلره کلوب اکننه بر پیرهن کیوب میانه کمر قوشانمش وباشنه
بر مندیل اسکوف کبی یوکوب صارنمش یالن اياق كزر بو سفینه یه چیقوب اوتوردی برصاری
قدیفه قبا کیدردیلر واوکنه برقاچ ذراع چوقه واطلس وابنجه بز وبرقاچ مینا قدح
وسبحه وآیینه وسکین ومقراض قودیلر اسپانیا حاکمندن سلام دکروب تجارته اذن طلب
ایتدیلر منصور دخی انلره ملاطفت کوستروب بیع وشرایه اذن ویردی قوم مغلیان بش
آی انده طوروب تجارت ایتدیلر بر طوبره قرنفله اوتوز ذراع کتان بزی یا اون ذراع قرمزی
چوقه یا دورت ذراع صاری چوقه نرخ ایتمشلر ایدی واطرافدن دخی چوق طائفه کلوب
معامله ایدرلردی آب وهوا بونلرك هواسی غایت بد وناخوشدر لکن تجار کثرت ربحی اجلندن
کلوب کیدوب اوتوررلر صباحلرده هوا پوس واویلیه دك حرارت مشتد اولور اویله دنصکره
برزروزکار چیقوب غروب اولنجه اسر نباتات ومحصولات بو جزیره لرك ترابی غایت
یبوست اوزره اولمغله نازل اولان امطاری پایانی سونکر کبی یودوب دریایه اقتمار لکن انواع
طیب وبهار قسمی اولان ادویهٔ حاره یی وفرت اوزره انبات ایدر بو جزیره لر اول جهتدن مشهور
آفاقدر بونلرده جوزبوا ومصطکی وعود وصندال وزعفران وبوبرو قرنفل ودارچینی تربیه سز
بی حد بتر وجمله سنده اولور اما دارچینی ماتیل ده چوقدر شجر مزبورك شکلی درخت انار
کبیدر لکن یپراغی دفنه یپراغنه ومیوه سی دفنه میوه سنه بکزر قشری حرارت شمس ایله
متفرق اولوب صویلور جمع ایدوب کونشه قورلر یابس اولور ودرخت مزبورك اوراقندن
برصو ودهن چیقرلر که لطف رایحه وکثرت نفعده کلابدن ذی قیمت راجحدر شجر قرنفل
ترناته وموتیرده چوق بتر اکثر قیالرده اولور اشجاری عظیمه در ورقی دفنه ورقنه بکزر
وقشری شجر زیتون قشری کبی دردوردنجی سنه ده میوه ویرر اولا تورنج چچکی کبی ازهاری

اولور

اولوردوكلدكدنصكره ميوه سى تدريجله اكثرباشى شكلنده بتر وعنب آساخوشه خوشه
صالنوراولا يشل بعده بياض اولوروتمام رسيده اولبجق سرخ وقورودقده سياه اولور جمع
ايدرلرتقويت ايچون اب دريايله صولارلربعده جاهلرده در مخزن ايدرلرويلده ايكى محصول
الورلروبوقرنفل اغجلرى شولقدرصق بتركه يرينه كونش طوقونمز اعلاسى مرتفع يرلرده
پيدااولاندردوزيرلرده بتننك اولقدرثمره سى ظهور ايتمزوبعض صعب سنكستانده رسيده
اولوب دوكلدكدنصكره باران زماننده سيل اندروب جمع ايدرلرزيرا صعودممكن دكلدر
وبواشجارى اهالى ءجزايرارالرنده حصه لشمشلردرانكله چكنورلرزيرا سائرلوازم معاش غيرى
ديارلردن كلوب بونكله استبدال ايدرلرعودك درختى درخت انارقدروورقى ورق ريحان
كبى دروسنكستانده بتن عودجمله دن ارطب وسائريرلرده اولاندن اطيب درودرخت
مزبوردن بعضنك ورقى ورق شفتالووبعضنك ورق امرودكبى اولورجوزبوا اشجارى دخى
بيوك اولورثمرى تازه ورطب ايكن قشرندن اخراج اولنسه مصطكى كبيدر وبوجزيره لرده
برنوع عسل اولوركه لذتى سكره قريبدر حيوانات بواطه لرده طوطى وافردر خصوصا مرغ
هماكه اكانكرى قوشى معناسنه ماناقوديا تى ومانقوديانا دخى ديرلركاهى كوكدن دوشر
وجثه سى حقيرولحمى حجمى صغيروكردن ومنقارى درازصقصغان قدرباشى پرستوباشنه
بكزرپامى وقويروغى ايكى چتال واوزون ايقلرى يوق برمرغ خفيفدر دائما جوهواده اوچار
تعيش ايدرباشى اوزرنده توكلرى شولقدرانجه قيل كبيدركه كوجله فرق اولنوروبيان اوردكى
كبى سبزه لوندرلكن بونك يشلوكى اچق وزمردآسالامع درو بوغازى التنده اولان يشل
اچق كيتدكجه قارنى التى اچق يشل صارى يه مائلدروبوينك اوستى صق خفيف توكلو
ورنكى سياه فام درقويروغنه وارنجه توكلرى تدريجله بيوك ولونى كيتدكجه اچق اولوب
قنادلرى اچلدقده برقارشدن ارتق اوزارقنادلرى التى چمشيررنكدرواوزرى سياه واق قاريشق
رنكدر بيلكلرى برى برينه ملاصق اوليوب اچلدقده ايروطورر بوقوش بين الناس مرغوب
ومعتبردراطلسده مرغ مزبوروجه مشروح اوزره مسطوراولوب هندغربى تاريخنده اياغى
برقارش واردرو جناحى يريله يوقدر اماهرزمان هوا اوزره طوروب مادامكه حى در زمينه اينمز
وكاهى قرنفل ودارچين اشجارينه قونب انلرك اوراقنى اكل ايلرو روزكارسه اكن اولدقچه قونب
اوتوررونه بادوزان اولدقده قالقوب كيدر ريشلرى لطيفدر زيبا سورغوجلرى اولوب
ولحمى بعض امراضه نافعدرديو يازارلكن قنادى يوغيكن اوچمق وهرزمان هواده طورمق
جائزدكلدروايقلرى واردرديدوكى غلطدرفقيرمرغ مزبورى كورمك واقع اولدى كتاب
اطلسده توصيف اولندوغى اوزره در احوال ديانت بوجزيره لرك خلقى اكثرپت پرستدر
وشمس پرستدركمى ثمره طپارو بونار سلطنتى كوندزشمسه وكيجه قمره تخصيص ايدرلر وماه
ماده وافتاب نردردبرلرسائركواكب ايكيسندن وجوده كلوب انلرابوين مقامنده اولدوغنى
ظن واعتقاد ايدرلروجمله كواكبى معبوديلوب نيريندن غيريسى خرده معبودلردر ديرلر

كون طوغركن مخصوص ابيات واشعار ايله انى سلاملرلركبجه قمره دخى تكريم محبت ايدرلر
اولاد وارزاق وسائر حاجاتنى انلره عرض ايدوب تضرع ونياز ايله تيسر ايله ديو يالواررلر كشف
اولندقدنصكره ترناته ده پورتقال قرالى برحاكم نصب ايليوب برمكاف مناسترياپدردى
واوقاف تعيين ايتدى انده رهبانلر اوتوروب خلقى اضلال وتنصره دعوت اوزره اولديلر
كمى تنصر ايدوب كمى اسكى دينى اوزره قالدى اخلاق وعادات بونلر مرحمتنه وعدله مائللردر
جنك سومزلر وصالحه رغبت ايدرلر بوجزيره لرده امر معاش لوازمنى اكثر بازركانلردن تحصيل
ايدوب محصول ايله چنوردلر دارچين قرنفل امثالى اشيايى تجار ويروب كنديلرينه مهم اولانى
الورلر وبوجزيره لرمهاركانى اولمغله اقطار ارضدن كميلر واروب اكا انواع متاع كتوررلر خصوصا
سفاين اسپانيا وپورتقال هرسال كيدوب كلمه دربوجزايرملوكه خلقى عقول قاصره
اصحابى متلون جنك جوى طائفه در بلا سبب برى برلريله جنك ايدرلر وفى الواقع غايت اعتبارلرى
واردر تجارت بلمزلر واتمزلركميلرى جمله كوركلى وخرده در واكن بلمزلر غايت قلت ومضايقه
اوزره چنوردلر بيرلرى منبتدر لكن اكين زحمتندن قچارلر ذكركاشف ملوقاسابقا بحراوقيانوسه
سفرايدن قپودانلر ذكراولنوب غربدن كيدوب شرقدن كلن مغليان قپودان سفرى هند
جديد تاريخندن اجمالا ذكروبيان اولنمش ايدى بومحلده اطلس صاحبى مبرقاتورانى بركونه
دخى تفصيل ايدوب فائده دن خالى اولمامغله كيرونقل واعاده اولندى لوامع النورك يوز
قرق يدنجى فصلنده مسطوردركه پورتقال واسپانيول طوايفى نوبت بنوبت يكى دنيايى كشف
ايتدكجه هرطائفه كشف ايتدوكى مملكتى كندى پادشاهى ممالكنه ضم والحاق ايتمكه وبويوزدن
خذمتنده بولنمغه سعى ايدردى اول اجلدن ارالرنده نزاع واقع اولوب التنجى الكسندر پاپا
بونلر برى برينه مانع اولوب مصالحتدن قالمسونلر ديو يكى دنيايى مابينلرنده تقسيم ايلدى
وبعض شروط ايله قوانين قوروب حكم ايتدى كه اسپريدس ديمكله معروف اولان اطه لردن
شرق سمتنه نه بولنورسه پورتقال طائفه سنك اوله واورادن اشاغى غرب سمتنه نه
كشف اولنورسه اسپانيا خلقنك اوله بوكا بناء اسپانيوللر مزبور اطه لردن سفره باشليوب
امريقايى كشف ايلديلر وپورتقال دخى اورادن شرق سمتنه كيدوب نيچه اولكه لرى
بولوب الديلر ومرور ايامله كاروكسبه طمع ايدرك اسپانيوللره تعيين اولنان قسمه كاهى
ال اوزاتمغه باشلديلر صكره كروبر معركه خصوصنده نزاع واقع اولدى پورتقال قپودانلرندن
فرديناندوس ماجلانوس اسپانيا طرفنى طوتوب حكم وفصل ايلدى وديدى كه پاپا
تقسيمى اوزره ملوكه اطه لرى اسپانيانكدر وبونك حكمنه باعث بو اولدى كه پورتقال قرالى
امانول بوكا خدمتى مقابله سنده وعد ايتديكى وظيفه يى مرادى اوزره ويرمز ايدى
پس ميلادك بيك بشيوز اون طقوزنده اسپانيا پادشاهى بشنجى قارولوس ايمپراتورك
كلوب الك امرى ايله غرب يولندن مزبور اطه لرى كشفه كيتدى اولا اسپانيادن
جنوب سمتنه صالوب عرض جنوبى اللى ايكى درجه اولنجه كيتدى اندن غربه

دونوب

دونوب افق تحتانی ده بحر بی پایانی پچوب شرقده قصد اتدیکی ملوکه اطه لرینه بالآخره
کشتیلر واصل اولدی کندی انده جنکده دوشوب یولداشلری فوق الافق آسیا و افریقا
سواحلنی پچوب اسپانیلیه کلدیلر غریب جرأت و اقدام ایله بو سفرده جمله دنیانی طولاشدیلر که
اول زمانه دك نوع بشردن برکمسه بو جرأتی اتمامش ایدی لکن کمیلرك کیمی غرق و کیمی کرفتار
اولوب انجق بر کمی قالمش ایدی سلامتله اسپانیایه واصل اولوب وافر طیب و لؤلؤ کتوردیکه
بعضلری کوکرجن یمرطه سی قدر کیمی تاوق یمرطه سی قدر و قاز یمرطه سی قدر وار ایدی پس
بو کمیجیلر ابدی ذکر و مدحه ارغونوته کمیجیلرندن زیاده سزاوار اولدی زیرا انلر یوناندن قالقوب
قره دکزی طولاشوب کلمکله سفر بعید ایچون ضرب مثل اولدیلر بونلر ایسه بتون دنیانی
طولاشدیلر و بونلرك کمیسی صورکوا کبده اولان شکل سفینه ایله مناظره ایدرسه روادر اول
اجلدن بو سفینه معزز و مکرم اولوب زیارتکاه قلنمشدر پس مزبور قپودان غرب سمتندن
کیدوب مغلیان بوغازندن بحر سوردن بو واسطه ایله واصل اولمغله پورتقال اندن ال چکمش ایدی
لکن کرو کشتیلری واروب کلمه دن خالی دکلدر زیرا شرق یولی انلره بر زقربدر فصل ١٦

در بیان وندناو وغیری اون التنجی فصل جزایر محیط شرقیدن وندناو و مات و سبوت
و سناون و باندن و سجنس وغیری اول اطرافده اولان جزایر شرقیات و جنوبیات بیاننده در

اما وندناو فتح واولیه اطلسده مرسوم اولدوغی اوزره یوز اللی بر درجه طول اون درجه عرضده
مثلث الشکل بر جزیرهٔ عظیمه اولوب جرمانیا میلی ایله دوری ایکیوز میله قریبدر بوکا
میندانا و دخی دیرلر او زرنده دورت شهری واردر بری مندناو بری بوران که بوزیر دخی دیرلر
بری مالاقابری قانولا باکه قاتالو دخی دیرلر بونك خلقی سیه چرده لر و یوزلری و صاچلری اوزون
ورق خرمادن زیبا حصیرلر نسج ایدرلر که ایراقدن کورن التون صنور و اول حصیرلردن
دورتلرینه ستره ایدرلر عریان و یالك ایاق کزرلر نسالری حسنالردر و بونلرك بیوك کشتیلری
و تیغ آهنلری و طوپلری و بارونلری واردر و اغز توفنکی ایله مسموم فندقلر آتارلر که زهره یه
طوقنسه هلاك ایدر پنبه دن جبه لر کیوب بکلری باشنه التون مجوهر استفان طاقنورلر
و بو جزیره لرده التون معدنلری چوقدر و نان و ارز بی نهایه درلو رنسوایدر بونده اسپانیوللرك
بعض قلعه لری واردر اهالیسی طوب و تفنك استعمال ایدرلر و بو جزیره ده دارچین حاصل اولور
لکن بونده اولان سیلان دارچیننده ن غیری بر نوعدر که بونك طعمی طتلو اولور و ساقزلودر
میلادك بیك بشیوز یکرمی یدیسنده قورتوز نام قپودان سوقی ایله اسپانیادن کمی سایه پترو
نام شخصده اوچ پاره کشتی و یروب بحر سوره کوندردی تا که تمام کشف ایلیه مزبور دخی بیك
دورتیوز میل کیدوب مزبور جزیره یه واردی و نیجه جزیره لر کوردی که جمله دن ایکیسی
بیوك ایدی بری مندناو بری بسایه ایدی اندن کیدوب ثانی نام جزیره یه کلدی که انده
پورتقالك بر محکم قلعه سی وار ایدی جزیرهٔ مزبوره یوز قرق بش درجه طول بش درجه
عرضده در جاقور سمتنده تمامی یازلمشدر سبوت یوز اللی طقوز درجه طول طقوز

درجه عرضده بر جزیره درجاقو زیوت یازارهند غربی تاریخنده مسطور اولدوغی اوزره مغلیان
قپودان بوغازدن جنوب محیط شرقی جزیره لرینی کشفه کتدکده اولا انبغنه جزیره سنه کلوب
چوق بیاض مرجانلر بولدیلر و برقاچ زورق کوردیلر که اصحابنك مولری درازودنده انلری سیاه وسرخ
ولباسلری ورق خرمادن ایدی شرقدن کلورزدیلر اندن جنوب سبوت جزیره سنه کلدیلر
امیرنه امان دیرلردی وبوکا قریب جزایر کثیره وارایدی سنبوت جزیره سی بر بیوك اطه در انده
التون معدنلری وسکر وزنجبیل اولور خلقی اعلا بیاض چینی لر دوزرلر که ایچنه مسموم طعام
قونسه کمال لطافتندن فی الحال شکست اولور مزبور چینی نك ترابنی اللی سنه دن زیاده تربیه
ایدرلر وبو مقوله یه ملوك رغبت اتمکله سائر ناس اراسنده دخی بو سببدن مرغوب وذی قیمتدر
حتی رغبتك سببی خصوص مذکر اولدوغی بلیوب مجرد خطائی فنجان وکاسه وطبق انواعنی
ذاتنده ذی قیمت صانوب تقلید ایله اضعاف مضاعف بهالره بیع وشرا ایدرلر بونلری تغلیط ایدن
اول لطیف اوانیلرك سمومه عدم تحملی در اول نوع ایسه بودیارلره کلمك ممنوع در دیرلر و بو چینی
احوالی چین دیارلری فصلنده تفصیل اولنور رقوم مزبوره عریان گزوب حاکملری بلنه تنوره
طوتاروباشنه منقش عرقیه کیرو قیمتی طاشلردن خاتملر طاقنور وجمله سی زیت ایله ادهان ایدب
ارقه نام شکل امروده بر میوه ایله دهانلرینی ودنداانلرینی سرخ ایدرلر ومجلسلرنده بر کاسه یه
صو طولدوروب اوزون قشلرله ایچرلر نبات وبو جزیره ده برنج وطاری چوقدر اما بعضلر
خورمادن اتمك ایدوب قورودرلر انی یرلر وبر نجدن شراب ایدرلر ودرخت خرمایی دلوب هر
صباح انك صوینی ایچرلر وبونده قوقوس نام بطیخ مثال طویل وعریض بر میوه اولور که پیاز
آسا ورقلری قات قات در قشری یابس قبق کبی در احراق ایدوب رمادی ایله امراضه علاج
ایدرلر وچاق وسطنده لیف کبی بر نسنه وار در اندن لطیف رسنلر اولور ومیوهٔ مزبوره نك درختی
خرما کبیدر خوشهٔ انکور کبی بار ویرور وسبحر مزبوره ك کوکنی حرق ایدوب شیشه یه چکرلر
وقرع انبیق ایله آبنی الورلر انواع امراضه دوادر حیوان وبو جزیره اطرافنده ماهیلر وار در که
کاهی مرغ مثال طیران ایدوب بره دوشروینه بحره کیرر بو جزیره قربنده اولان اطه لر اصحابی
کلوب مغالیله بولشدیلر الا که ماغوتان سیلا پونام جزیره اون التی میل سبوتدن بعید در
ماتنان وماتان دخی دیرلر خلقی کلوب انقیاد اتمدی مغلیان بر مقدار آدمله واروب انلرله جنك
ایلدی واثناء جنکده مقتول اولدی باقی قلان یوز اون بش کمسه ایکی پاره کشتی یه سبوتدن
بر مقدار بهار تحمیل ایدوب ینه جانب غربه کتدیلر وبوناای نام جزیره یه واردیلر جزیرهٔ بو قانور
بونك خلقی علم سحره غایت مشغوللردر بو رتقال تحقیقی اوزره بونلرك بعضیسی اختفا ایدر
ودشمنلری انلردن غایت قورقرز زیرا بونلر کورنمیوب استدکلرینی قتل ایدرلر وکمسه انلره ظفر
بولامز اول اجلدن اهالی جزایر انلره شیاطین انس معناسنه اورانی سنکوی دیرلر وجزیره ده
پالودیالو قودیرلر بر نوع ذی قیمت شجر اولور انواع امراضه دوادر بونك قربنده جزیرهٔ فانغی وجزیرهٔ
جوکی وجزیرهٔ جوغاما وجزیرهٔ بورو وجزیرهٔ لوماتولا نام اطه لر وار در سلفده بونلرك مخصوص

بکی

بكى يوغيدى هر برنك سان بدارى ديمكله معروف بر ربّس وارايدى انجق كندى قبيله سنه
حكم ايدردى صكره پورتقال مستولى اولوب بونلرى كندىلرينه محكوم قلدىلر بوواطه‌لرده
وافرجوز بوا اولور جزيره أوده كه ايوندن دخى ديرلر يوزاللى اوچ درجه طول بش درجه
عرض جنوبى ده برجزيره مستطيله در بونك وافر دارچينى اولور جزيره زولوناقى بوكاسولاتا
دخى ديرلر يوزاللى دورت درجه طول والتى درجه عرض جنوبى ده واقع اولمشدر جزيره
مسالوه بوكا مالوا دخى ديرلر تيمور واطه سنك كارشيا ليسنه قريب بو ايكى جزيره اهاليسى
غايت وحشى طائفه در ميلادك بيك بشيوز سكسن برسالنده پرودن صالوب بوجزيره‌لره
كشف ايچون كلديلر كرچه مال ومتاعى چوغيدى لكن خلقى وحشى وبد اخلاق اولمغله
طورمديلر جزيره آتنوكتو جزيره مودا بونلر دخى مالو اقربنده در بونده صاغو ديرلر برجنس
نباتدن سوماترا خلقى عادتى اوزره اتمك ايدرلر وانده ايرى ولطيف تاوقلر اولور لكن روم
وهند تاوقلرينه بكزمز بيضه لرى ايرى واتى دراج كبى لذيذ اولور بوجزيره‌لرك خلقى
يوزلرينى الاجه نقش ايدرلر دللرى مختلف ووحشيلردر معتبر شهرلرى رااووسكو تياوتولون در
بونلرده اكثر نصارا اولور جزيره سنا اون اطلسده يوزالتمش درجه طول وبش درجه
عرض جنوبى ده برجزيره مستطيله درلورنسو اكاسينياغو تسميه ايدر بونك قربنده جزيره
سوبندى كه جوبنديد دخى ديرلر وجزيره جواغانا يوزالتمش طولنه وارنجه بش التى عرض
جنوبى ده وجزيره چلاقيو وجزيره بوتاهوراكه بوتابور دخى ديرلر وجزيره آنبونه يوزاللى
بش درجه طولده ايكى ايله بش درجه عرض جنوبى اراسنده اولوب بونلرك اهاليسى
جمله قورساندر وجيلولونك كارجنوبيسينه قريب تيورو جزيره قاراو جزيره قاسابون
كه قازابون دخى ديرلر وجزيره انبالاو دبنونه وجزيره قالاريرى وجزيره باديا يوزاللى
دورت درجه طولدن اللى سكز طولنه وارنجه وايكى درجه ايله بش درجه عرض جنوبى
اراسنده واقع اولمش خرده جزيره‌لردر بعده وندناو جنوبنده جزيره چى پتيا جزيره مونوربيا
جزيره قاياغان جزيره باتاچينا جزيره غارغوس كه قاربوس دخى ديرلر جزيره داغار الله داغو
ادا دخى ديرلر جزيره بانكيرا كه سانكير دخى ديرلر جزيره اداپواس كه اقلاپواس دخى ديرلر بعده
جلولو شمالنده اولان خرده جزيره‌لر بونلردر جزيره سلبه لورنسو بوكا جزيره چلبى تسميه
اندوب ديمشدركه بونك خلقى قورسانلق ايدر وحشى طائفه ومردم خوارلردر عادتلرى
بودركه اركن اولانلر النه برچبوق الوب ارعورتنك برينى تصرف ايدرالنده چبوق
يوغيسه ارى شكايت ايلمك جائزدر چبوق بولندوغى تقديرده شكايت ايدرسه قتل اولنور
جزيره ساغوينا جزيره زبون كه زولو دخى ديرلر بونلرك خلقى تنصر ايلدى جزيره
سلانوجزيره سارانفانى كه سارانفام دخى ديرلر جزيره زولو جزيره پاويلوغان كه يانى لوغون
دخى ديرلر جزيره بوهال كه بوسول دخى ديرلر جزيره قانديفارا جزيره چيپوقوكه پپوقوا
دخى ديرلر جزيره بوتوان بوندن ماعدا اندوديمكله معروف برمشهور شهر واردر خلقنك

خاقان کارخانه سی بونده در تانیغو ختای اولکه لرندن براولکه وواسع محصولدار اولایتدر
قلبوس ایدر تاتارلر اراسنده سلاح کارخانه سی اولمق ایله مشهوردر بلکه سلفده
پلبنیوس بو ولایتك دمرنی سائر یرلر دمرندن ترجیح ایدردی وسیانغا نور ایوشکاریری
اولمغله خاقان هر سنه ایکی آی قدر انده اوتورر اندن قره ییل سمتنه سساینددو نام
شهر دخی ایوشکار یریدر لکن قیش وبردی شدید اولور وپالیسانغو ولورین وبونس
وقلمنغو وقالقان وپایدا وارقانارا وبارات برکول کارنده در ودانغو وغو نزاکه حالا انده
باغ دیکرلر ختانك غیری یرنده باغ یوقدر خانبالقدن چیقلوب اوقیانوس اوزرنده
قازاردین نام شهر دریا کارنده در وافر کیلر نهره داخل اولوب اوکنه کلورلر وخاقان اکثر
بونده شکار ایدر قارادین دن شماله ستین کوی وچانقو وقارلی وباسقول وقاید وچیور زاهر
بری براولکه نك باش شهریدر ختای بلادی خصوصنده جمله یازدقلری بومقداردرکه
نقل اولندی بوندن صکره اطرافنده بعض تاتارستان اولکه لری بیاننه شروع
اولنور قلماق ختای شمالنده براولکه در خلقی کفار تاتاردن برطائفه اولوب اکثر سمور
کیرلر قیشده کورکی ایچینه دندورب یازین طشره سنی کیرلر پستر وبالینلری قیون
دریسیدر قمیصیلرینی دخی قیون یوکندن اکررلر واکنه یانلرنده غایت معتبردر وقیمتلودر
براکنه یی برقیونه بیع ایدرلر اوقلرینك پیکانی اغاچدندر واتلرینك نعل ومیخی ویمك
پشردکلری قابی بله اغاچدن ایدرلر زیرا ولایتلرنده دمر معدنی یوقدر واغاچدن چوملکه
ات قیوب اوزرینه صودوکرلر وطاشلری قزدروب ایچنه براغورلر حرارتدن ات پشر
اول طعامه ترکی چوش دیرلر بونلرده ات ودوه وقیون وسائر بهایمك حسابی یوقدر
اکثر یدکلری آهو وصحرایی آت ودوه دروبونلرك ارضی غایت دوز ولطیف صحرالر اولمغله
برشنك اکندن یوزقرق شنك غله حاصل اولور ختاییلر بونلرك انجق یرلرینه طمع
ایدرلر وایکی اوج ییلده برقلماق خلقی ایله جنك ایدوب برمقدار یرلرینی الوب بعد زمان
شهر وحصار یاپارلر ملك ختایك اون اوچنجی قسمی قلماق دیارندن الدقلری یرلردر
قراقریم صحرای قلماقده بربیوك بلده در خاقان ختای حکمنده اولوب اکثر عسکری
بونده اوتورر خلقی صنایع عجیبه اصحابی در ایو قماشلر طقورلر محبوب ومحبوبه سی
چوقدر لکن بونلر ستاره پرستدر قلای ونقره ومس وسائر معادن بونك قربنده وافر اولور
راوند طاغلرنده قیمتسزدر آب وهواسی لطیف ختایه قریب برشهر قدیمدر بونده دیوارلری
سنك مقناطیسدن بر بتخانه واردر برصنم حدید وسطنده طورر دیو بعض کتبده مسطوردر
قلبوس ایدر ختایدن اوقیانوس شمالی یه وارنجه وآنیان بوغازینه دك براولکه ممتد اولوب
اسکی تاتارستان دیدکلری یرلردر تاتار اسمی ابتدا انده ظهور ایلدی انك صحراسنده
وافر اولکه لر واوردولر واردر لکن اسماسی یقین اوزره معلوم دکلدر لور نسو ایدر
تاتارستان اولکه لرینك بری قرازان دربونك خلقی طاغلر اراسنده اولوب خاقانه مطیع دکللردر
غایت

غایت سرد و وحشی طائفه در دشمن النه کیروب صاغ کیرمك ایچون یانلرنده مدام زهر کتوررلر
وصالحه راضی دکللردر قرابان بر بیوك توزلی کوللك اوزتاسنده در قاریلری دیشلرینی التون ایله
یالدزلرلر و طوغرد قده زجرا ارلرینی دوشکده بیله یاتردرلر و بو اولکه ده التون چوقدر
خلقی احمق و وحشی طائفه در تندوق ختای شمالنده بر اولکه در تاتارلر اکا مستولی اولمزدن
مقدم مخصوص پادشاهی وار ایدی خلقنده نسطوری نصاری وافردر فلبوس ایدر تاندوق
اولکه سی سلفده پرتی جن سلطنتی دیمکله مشهور ایدی صکره غلط ایدوب بو اسمی حبش
پادشاهنه طاقدیلر تانغوت فلبوس بونی دخی بر اولکه اولمق اوزره یازار و بیلك بیل مقدم باصمه
صنعتی بونده اختراع اولندوغنی ذکر ایدر آینا اولکه سی لورنسو قولنجه ختای شرق و شمالنده
بر بیوك اولکه وار اسی بوغازدر باش شهری آینان تسمیه اولنور لکن متأخر صاحب اطلس
وغیری بو اولکه یی یازمدیلر و اول سمتده لیمانقو نام بر اطه دخی ذکر ایدر خلقی شجیع و وحشی
مردم خوارلردر مخصوص لسانلری اولوب یرلری التون ایله محصولداردر باش شهری
دون تسمیه اولنور تاتارلر بوکا چوق قصد ایلیوب قادر اولمدیلر بونده غاروف دیرلر بر جنس
طاش اولور قان اقماسنی کسر دیو لورنسو تحریر ایلدی لکن بو جزیره نك جدید رسملرده
اثری یوقدر بونلردن صکره صحرالرده تاتارلرك وافر اوردولری اولوب خالی تاتارستانده نیچه
اولورلرسه دشت قپچاغه وارنجه الی ایلق مسافه که بیابان تبت و ختایدر طولا و عرضا
جنکیزیان و غیری قبایل تاتار مسکنلری اولوب خیمه لر ایله قونر کوچر طوایفدر یر یر صولر
و کوللر و سازلقلر اولمغله یازن اکثر بر مقامده آرام ایدرلر و قیش صولرك جمله سی طوکوب
استدکلری یره کیدرلر و بیوك کلبلره بوز اوزرنده عربه لر چکدررلر و یوللرده
قوناق بقوناق کاربان سرایلر واردر طوغان و سمور و کون تجارتی ایچون بازرکانلر سفر
ایدرلر احوال ابنیه اقلیم ختایده وافر معتبر بنالر واردر خصوصا قاآنك خانبالقده بیوك
و مکلف سرایی و قیاندو شهرنده قوبلای خان مرمر و سنك تراشیده ایله بنا اتدیکی
التونلی و مرین و مکلف سرایکه بونلرك دیوارلری اوزرندن پرتاو اوقی اشماز و قپولری
پولاددر ختاییدن در قانون نامه ده مسطوردر که ختا بیلر دیار قلمقدن چون بر یره قصد
ایده لر بی حد عربه لره قازمه کورك و سائر بنا آلاتی یوکلدوب عسکر ایله کیدرلر و مراد
اتدکلری یره واروب بر شهر و یا بر حصاری ایکی اوچ کونده یاپچقدن بنا ایدوب اطرافنه خندقلر
کسوب قپولر قورلر ایچنده چارسو و بازار و دیوانخانه و پتخانه و یاغخانه یاپوب خلقله
طولدررلر و عسکرك قاعده سی بر منزله کلسه لر اطرافنی حصار یاخود خندق کسمکدر هیچ
اولمازسه طاشلر یغوب دیوار مثال ایدرلر اول منزلی بی نشان قومزلر هولنالك وادیلرده
شهرلر یاپمق و بر ایکی آیلق یرده خندقلر کسمك انلرك کاریدر دریا طرفنده التی ایلق مسافه
هر منزلده شهر و حصار یاپمشلردر احوال انهار و جبال ختای مملکتی اکثر دوز صولی
یرلردر غرب طرفنده ایماوس طاغلری جنوبدن شماله ممتد اولور غیری طاغلری

كوزدرلر واول وقتده يابدقلرى اوقك جرحى علاج پذير اولماز البته مهلكدر وبونلر شيش
كبى طوغرى اوزون خنجرلر طاقنورلر وانلره قاريزى ديرلر اخلاق وعادات جاوه لولر عرض
احتشام وناراته مائل اولوب حريردن منقش ومكلف لباسلر كيورلر صقاللرينى وباشلرينك
اوكنى تراش ايدوب اكسه ده برز صاچ قورلر اكثر متكبر ومتعظم اولوب كمسه يه سرفرو اتمزلر
اسير النقده اول مالكن صكره كندوينى قتل ايدرلر غايت وهام ومعاند قومدر وبونلرك
اكابرى شكاره مشغوللردر قوجيلره بنزر طيور وكلاب ايله صيد ايدرلر پياده وسوار كزرلر
وعورتلرى سائر جزاير قاريلرندن كوزل ومزين اولور بونلرك يالى خلقى اكثر قورساندر كميلرى
چين طرزنده اولوب هندبلر قاعده سى اوزره سفر ايدرلر وفرنكلرك باليسه تره آلتى كبى ايكى
تخته دن مركب بر آلت قوللنورلر وخارتى استعمال ايدرلر لكن دوابرو روزكارلر تقسيمن اول
مرتبه دقت اوزره ايده مزلر رسملرى قبادر احوال بلاد جاوه نك جمله بندرلرى شرق وشماله در
جنوب طرفنده اسكله وليمان يوقدر قطبدن كلن شديد روزكار وفورتنه دن اول طرفده كمى
ياتمغه مجال اولمز وبو جزيره يى مرتفع طاغلر اورته سندن ايكى شق ايدوب ايكى طرفك
خلقى برى برندن امينلر در شمال طرفنه دوشن طاغه جبل سنده ديرلر سنده بارى ولايتى
انك شمالنده در مغا يغاجزيره وسطنده دار ملك بر غايت خرم ولطيف شهردر پاليپان بر مشهور
بندر وشهردر هند وچين كميلرى كلوب بونده ياتر بو بوكا بندر جاوه ديرلر سينقاپور انك
مخصوص بندرى ايدى صكره مالاقا بندرى آچلوب بو برمقدار اشاغى قودى لكن مسلمانلر
كرورواج ويرديلر وديما وكيند ابو وچاپار انجار مجمعى مشهور شهرلردر وتمر نام شهر محمدبلر
شهرى وتختكاهدر وسيرللاو پاروت واغا چين وورو باله وبندن مشهور شهرلرندندر
ومخصوص حاكملرى واردر جزيره نك جنوب طرفنه شاندى ديرلر شمال طرفنده اولان بندرلرك
برى بندرجرسيك وبندرسربايى وبندرلاسم در وبعض نسخه ده بونك بلادندن بالاره وامتر
وسوند قلابه واماية واوداواقود وساجه ولپايوو بتوم وسداره وجيسه وپركوان
وپراتقه نام شهرلريدى درجه عرض جنوبيدن طقوز درجه يه وارنجه بو ترتيب اوزره
يازلمشدر راسمنده تعدد واختلاف وقوعى تحقيقه مانعدر نبات وحيوان ومحصولات
جاوه اطه سى سائر جزايردن محصولدار در اكثر هندبلر وسائر جزاير خلقى برنجوات مقوله
سنى بوندن كوتورلر التون وجواهر وانواع طيب كانى در حصالبان بوكا نسبت اولنور لبان
جاوى ديرلر سنك ريزه مشهور رادويه دندر وقابال ديرلر برنوع حيوان صيد ايدرلركه كمكلرينك
خاصه سى امساك دم اولدوغى جهتدن ذى قيمتدر وغاندا ديرلر برنوع حيوان دخى اولوركه
بوينوزى معتبردر وپاساديرلر برنوع جانورك قارندن خرزه كبى بر معتبر طاش
چيقر صيد ايدرلر ومتاعلرى اكثر دارچين والتون وحريردن وپنبه دن انواع اقمشه
خصوصا زربفتى عجايبندر سلفده مشهور اولان فرنجبار زربفتنك عتيقندن ايورك
اولور سابقا جاوه پادشاهى پورتقال سرعسكرى اولان الفونسزه بر بيوك چارشب

كوندرمش

کوندرمش ایدیکه اوزرنده بوجزیره نك معتبر شهرلری ونادر حیواناتی واشجاری وانهاری
وکندی ایلدیکی جنکلر برمرتبه تدقیق اوزره نقش وتصویر اولنمش ایدیکه فلاندرا خلقی
تصویرده ماهر ایکن اکا تقلیده قادر اولمدیلر الفونس چارشبی پورتقال قرالنه کوندروب غایتله
مقبوله کچدی اما جاوهٔ صغیرکه اکا انبابادخی دیرلر اطلسده ذکر اولنمیوب جاقورسمنده یوزقرق
شش درجه طولدن یوزاللی بش درجه طوله وارنجه شرقدن غربه ممتد واون اوچ درجه
عرض جنوبیدن اون یدی درجه یه منتهی اولنجه برجزیرهٔ عظیمهٔ طویله در جاوهٔ کبیرك
نصفی قدر واندن شرق وجنوبه اراسی بر مسافه در بلاد بوجزیره نك شهرلری بونلردر لانبری
وسامارا وقانفور ودراغویان وفلك ویاضمه نام شهرلردر بوجزیره ده وافر کافور بولنور اهل
جزیره کافور اسمنی شجره اطلاق ایدرلر بونك سایه سی چنار اغاجی سایه سندن نافعدر
لورنسو ایدر جاوه نك جنوبنده برقاچ جزیره لر واردر صکره کشف اولندی اول اطه لر بونلردر
جزیرهٔ انقمن پورتقال بونك جمله سنی هنوز کشف ایده مدی آویادات روایتی اوزره
بوجزیره خلقی عریان کزرلر غایت وحشی ومردم خوار طائفه در جاقورسمنده بوجزیره یوزقرق
درجه طول اون بش درجه عرض جنوبی ده انقامان اسمیله مسطوردر محیطده اندمان
اسمی ایله یازیلوب ایکی جزیره در دینلمش بری اندمان کبیر بری اندمان صغیر کبیرك
طرف جنوبیسی ایله صغیرك طرف شمالیسی ماییننده بوغازه بیرون شیرودیرلر طرف
شرقنده کناکل تسمیه اولنور بریره فقه بر واردر مابین بش میلدر جزیرهٔ مالایوت غایت
مشهوردر بندر جاویلر جنوبیه کیدرکن بوکا اوغرارلر جزیرهٔ مزبوره یوزاللی ایکی درجه
طول واون التی درجه عرض جنوبی ده مالاویر اسمیله یازیلوب جاوهٔ صغیر کنارینه قریب
رسم اولنمشدر جزیرهٔ بتنان یوزقرق طقوز درجه طول اون یدی درجه عرض جنوبی ده
پتانا اسمیله مسطور برجزیرهٔ صغیرهٔ طویله در بودخی جاوهٔ صغیر جنوبنده کناره قریب
دوشر جزیرهٔ سوندو یوزقرق یدی درجه طول واون یدی درجه عرض جنوبی ده
شندرو اسمیله مسطور اولوب بونك اوکی صیغ اولمغله کمیجیلر کچرکن دومنی قالدررلر بواوچ
جزیره کوچك جاوه کنار جنوبیسنده غربدن شرقه دیزلمشدر جزیرهٔ نوقوپز یوزقرق
دورت درجه طول واون درجه عرض جنوبی ده بیوك جاوه نك کنار شرقیسنه قریب
برجزیرهٔ صغیره در جاقورسمنده نیقوپورا اسمیله مسطوردر جزیرهٔ نوسرپانا یوزقرق دورت
درجه طول واون اوچ درجه عرض جنوبی ده نوقوران اسمیله مسطور برجزیرهٔ صغیره در
ایکی جاوه اراسنه دوشر بعده لورنسو بوجاوه اطه لرینك شمال وشرقنده نیچه جزایر ذکر
ایدرکه کیمی سابقا بیان اولندی باقیسی دخی بونلردر جزیرهٔ سابا او جاقورسمنده یوزقرق
طقوز درجه طول واون ایکی درجه عرض جنوبی ده سویا او اسمیله مسطور برجزیره
صغیره در جزیرهٔ باتولیار یوزاللی بر درجه طول واون درجه عرض جنوبیده مثلث الشکل
برجزیرهٔ متوسطه در جاقورسمنده بونك ایکی شهری واردر بری باکولیار وبری مونواجزیرهٔ

سی بابا یوز قرق طقوز درجه طول ویدی درجه عرض جنوبیده ارام اسمیله مسطور بیوك جزیره در
بونك ایکی شهری واردر بری ارایان و بری سبابا ایکیسی کنار شمالیسنده واقع اولمشدر جزیره
مزبوره یه زمبویون دخی دیرلر بو زنوی ایله مالوقا اراسنده در کشتی مغلیان بونده کلوب چوق
لؤلؤ بولدیلر اکثری کوکرجن یمرطه سی قدر و بعض طاوق یمرطه سی قدر ایدی و بعض
اصداف دن اون بر وقیه برندن یکرمی وقیه لحم چقدی اما صدف مزبور لؤلؤدن خالی ایدی جزیره
کوتیاپا یوز قرق دورت درجه طول ویدی درجه عرض جنوبیده بیوك جاوه ایله ارام اراسنده
بانقانا میله مسطور در جزیره مدانا بانقا ایله ارام اراسنده مدان نامیله مسطور بر جزیره
صغیره در جزیره نوقاپوقا یوز قرق دورت درجه طول التی درجه عرض جنوبیده بر جزیره
صغیره در جزیره دارباهام یوز قرق التی درجه طول والتی درجه عرض جنوبیده ارام
اطه سنك کنار شمالیسنه قریب داراهان اسمیله مسطوردر جزیره سالاپارا یوز قرق اوچ
درجه طول والتی درجه عرض جنوبیده بیوك جاوه نك شرق وشمال کنارینه قریب
مثلث الشکل بر جزیره در سلاپارا دخی دیرلر جزیره امادورا یوز قرق دورت درجه طول
ودورت درجه عرض جنوبیده اوچ کوچك جزیره در بیوك جاوه شمالنه دوشر جزیره
فوریمانو یوز اوتوز طقوز درجه طول والتی درجه عرض جنوبیده اون بش قدر خرده
جزیره لردر جزیره قولیتابارو یوز اوتوز بش درجه طول وبش درجه عرض جنوبیده
کوریمانو اطه لری غربنده مربع الشکل بر جزیره در کولیابارو دخی دیرلر جزیره پلیتونا یوز
اوتوز التی درجه طول ودورت درجه عرض جنوبیده بر جزیره صغیره در جزیره کوریماتا
یوز اوتوز یدی درجه طول وایکی بوچق درجه عرض جنوبیده بر جزیره صغیره اولوب
بونکله بورنوی اطه سنك کنار جنوبیسی بر بوغازدر جزیره ماقارار یوز اوتوز بش درجه طول
وایکی بوچق عرض جنوبیده بر جزیره متوسطه در بوکا مقاصر دخی دیرلر سوماتره ایله
بورنوی اراسنه دوشر لورنسو ایدر بونك خلقی بت پرستدر ربما نجیلری جزیره ده قومزلر
مؤدب ومالدار قومدر معتبر شهرلری پورتللو و مالاقادو وسی دروم بر بیوك کول کنارنده
بنا اولنمش معمور شهردر مشهور متاعی التون ولاقادیرلر بر نوع منوش ذی قیمت بوبادر جزیره نك
باش حاکمی اندن اوتورر سائر بکلر اکا اطاعت ایدرلر اندن صکره سوپانا دخی معمور شهردر
بونك دخی باشقه حاکمی واردر جزیره ماربزونت یوز اللی بر درجه طول واوچ درجه عرض
جنوبیده سله بس اطه سنك کنار شرقیسنه قریب ایکی کوچك اطه در مارزیناس اسمیله
مسطوردر جزیره پولالااور یوز اللی درجه طول وبش درجه عرضده سله بسك کنار
جنوبیسنه قریب بر جزیره صغیره در پولولاو دخی دیرلر جزیره پاپولاس یوز قرق بش
درجه طول والتی بچوق درجه عرض ده بر جزیره صغیره در جزیره تنه توم بودخی انلك
قربنده بر کوچك اطه در یوز قرق بش درجه طول ده عد اولنور جزیره سلاقو
یوز قرق بش درجه طول وبر بچق درجه عرض جنوبی ده بر جزیره صغیره در سولاقو
دخی دیرلر

ديرلر بو ايكى جزيره ملوكه اطه لرينه قريبدر باقيسى انك ذكر اولندى فصل ١٧ دربيان سوماترا اون يدنجى فصل محيط شرقى جزايرندن سوماترا و باقى جزاير صغار هند بياننده در

اما جزيرهٔ سوماترا ضم سين مهمله ايله يوز او توز دورت درجه طولدن يوز قرق دورت درجه طوله وارنجه و بش درجه عرضدن بش عرض جنوبى يه منتهى اولنجه بر جزيرهٔ عظيمهٔ طويله درخط استوا بونى تنصيفه قريبدر لورنسو ايدر بعض متأخر جغرفيلر مزبور اطه نا پروبانا ديدكارى اطه دردير غلطه دوشديلر لكن بطلميوس انى غيرى يرده تعيين اتمشدر و متقدمين بو اطه يى تجارك غلط نقلى ايله بيوك قى يه متصلدر ديو آور ياكورسه نزوس تسميه ايلديلر و بونك التونى وافر اولدوغندن آور يا يعنى التونلى ديديلر لكن مزبور بوغاز ايله سيــــام مملكتندن منفصلدر و بو بوغاز تنك اولدوغندن متصل ظن ايلديلر و اول بوغاز خطرناك اولوب اندن كچمكه كيمسه اقدام ايلمز هندده ساكن اولان عربلر كاهى اول بوغازه اوغرايوب نيجه كره كميلر اغاج بودقلرى و كوكلرى اراسنده قالوب چوق زحمت چكديلر بو جزيره شكل بيضه يه قريب اولوب طولاً و عرضاً چوق مسافه طوتر طولى التيوز ميل و اورته سنك عرضى دورتيوز ميلدن زياده در اولى جانب شمالنده جبل لامرى در و اخرى جنوبده نيكوترمن تسميه اولنور تقسيم بو جزيره التى سلطنته تقسيم اولنور ١ رقامپار ٢ پازن ٣ داكن كه يه بودخى ديرلر ۴ اوروه ٥ سوند ٦ مــانقا او جاقور سمنده بيرى يا اسميله بر مملكت دخى واردر بلاد بو جزيره نك شهرلرى بونلردر غوموسپيلا و داكن كه آجن و اكام دخى ديرلر و پارن بر مشهور بندردر و مجمع تجـــاردر چين و عربستاندن انده وافر كميلر كلور و عميان كه تانيام دخى ديرلر و قامپاكه كونيار دخى ديرلر پولودن نام كوچك اطه بونك قارشى سنده در و منو قبوكه ماكونا دخى ديرلر قاپاسيا قاركه بونك اوكنده قانادوس نام بر جزيرهٔ صغيره واردر اوكى دوكنديلر در و سيانا ساباكه جاقور سمنده لاوس يازلمشدر قالاتيغان و دلينغاكه رسمده پاليان نامیله در و سوندا كه اسيدا دخى ديرلر بو جزيره بر بورنده در جمله بو شهرلر كنار شرقيده يازلمشدر كنار غربيسنده اندراپارا و مانقا و بوكاماني قانو دخى ديرلر و تيقوس و اورو و برالان و دانا و اخيس و داوهن و پديركه پادر دخى ديرلر پاس يا پار كنار شرقى يه متصل اولور و دراغيد ا نام بر شهر دخى وسطنده واقع اولمشدر بو جزيره نك بندرلرى محيط ده مسطور اولدوغى اوزره بندر لامرى كه طرف شمالنده در بندر سوماتره كه يازان در بندر مندره بو دخى لامرى يه قريب جانب شرقده بندر جديد و معموردر و حاكمى عدالله مشهوردر بندر قيصوره كه قامپاردر كافور قيصورى بوكا منسوبدر بندر منقابوكه جانب غربده در بندر فلومنج جانب شرقده در و بو سوماترا ظهرنده مردم خوارلر واردر انلره بطيخ ديرلر اهـــالى انلردن كلى حذر ايدرلر و بالجمله طول و عرضى متعين يكرمى ايكى پاره شهرى واردر انهار و جبال بو جزيره نك وافر انهـــارى واردر برى داراكه اغزى دوكنديلو دربرى دخى نهر پرينار در غرب و جنوبه اقار بونلردن

غیری اون طقوز خرده جدوللردخی واردر وطاغلری یوروافر اولوب مشهوری
شمال طرفنده جبل لامریدر نبات وحیوان ومحصولات محیطده ایدر بوجزیره منبت
عود وفلفل ودارفلفل وکافوردر حریردخی حاصل اولور التون معدنلری وجابجا تبر
بولنور زباد یعنی غالیه مشك انده وافردر شجر کافور عظیم اولور که هر شجرك ظلی
نیجه یی مسافه یی ستر ایدر قچنکه درخت مزبورك اعلاسنی تقر ایدرلر ماء کافور اقر
واسلفنی خدش اتسه لر صمغ مثال کافور چقار وکافور الندقدن صکره بواغاج
قورور لورنسو ایدر بوجزیره محصولدار ولایتدر انده وافر التون ولوك ابنجوین دیرلر
بر غایت معتبر طیب اولور بادم اغاجنه بکزر برجنس اغاجدن دوشرلر وکوکوبه
دیرلر برجنس دارو وتبر وعود اغاجی وافر بولنور لکن قامپاده اولان عود بوندن ایودر
وبو جزیره خلقی حریری بعض اغجلردن دوشررلر لکن بو دیار ایپکی او قدر ایو دکلدر
وساغو دیرلر برجنس نبات واردر که غایت چوق اولور اغاجنك اوزنی بر نوع اتمك ایدرلر که
ارپه اتمکنه بکزر وقوقو دیرلر بر نوع شجرك بو داغنی یارارلر بر غایت لذیذ صوبی آقار
شراب یرینه استعمال ایدر وبازن شهرنه دللی دن وافر افیون کلور بنکاله اهالیسی
کتوررلر مسلمانلره صاتوب انکله تجارت ایدرلر عدندن غرب کمیلری کلوب بوندن
وافر بهار وافیون یوکلدوب کتوررلر وبو شهر اطرافنده برجنس قوش اولور که اکا نوری
دیرلر طوطی قدردر الوان مختلفه ایله منقش ولطیف منظر وحوش اوازدر سویلر اول
اجلدن ذی قیمتدر هر بری یوزغروشه صاتلور وانده خالص صندل لدن الواح اولور که
چینیلر وفرس قومی هر برتخته سنی یوز غروشه الوب ولایتلرینه کتوررلر وچین
خلقی ببری سوند اشهرندن یوکلدوب واسپولری دخی انده دوشرب چینه کتوررلر
وماما نعا شهری التون کاندر کتب سماویه ده حضرت سلیمان علیه السلام هر سنه
دریای قلزمدن هند جزیره سنه دونما سنی کوندروب وافر التون وطیب وبهار کتوردیکی
مسطوردر بحسب القراین بزه معلوم اولدیکه اول جزیره بودر دیو لورنسو جزم ایلدی
احوال دیانت وحرب بو جزیره خلقنك دینلری مختلف در سواحل بحر سکانی اهل اسلام در
اورته لرنده عبده اصنام اولوروبونلرك جمله سی جنکجی اولوب محمد پلر مسموم اوق ویای قوللنورلر
وتبره استعمال ایدرلر لکن اهالیسی وغیری تورکدن جنك صنعتنی اوکرندیلر زیرا اول
سمته پورتقال مستولی اولمغله انلردن استمداد ایدوب کتوردیلر ونیجه کره مغلوب
اولدیلر پورتقال جنکلری اراسنده بو غلبه مشهوردر که میلادك بیك بشیوز یتمش
طقوز سنه سنده منلو یس بام پورتقال اون ایکی کمی ایله بوجزیره خلقنك یوز قدر قدرغه سنی
یوزدی تتمه بو سوماترا اطه سنك اطرافنده وافر جزایر واردر جزیرهٔ دورن خط استوالتنده
یوز او توز درجه طولده بر ایکی خرده جزیره در جزیرهٔ دانا یوز اوتوز ایکی بوچق طولده خط
استوا التنده بر جزیرهٔ صغیره در جزیرهٔ آسس یوز اتوز دورت درجه طول واوچ بوچق

عرضده

عرضنده برجزیره صغیره در جزیره ناواقارا یوزاوتوزاوچ درجه طول واوچ بچق عرضنده
برجزیره متوسطه در بونك كنارلری الحاق واورته سی كتدیجه مرتفع طاغدر بوجزیره نك بارو
نام برمعتبر شهری واردر التون ایله غایت محصولدار در جزیره اورو جزیره حم جزیره اندراجیدا
بونك اهالیسنك اكثری مردم خواردر بوجزیره لر لورنسو كتابندن یازلدی اما محیطده
مسطوردر كه ظهر جزیره سوماترانك مغیب جانبنده وافر جزیره لر واردر انلره میقاماروس
دیرلر خلقی مردم خواردر وانلر سباع گبی ادملر اولورلر نصكره ایكی جزیره دخی عظیم طاغلردر
انلره اندرسا بوردیرلر ظهر سماتره ایله ارالری یوزاون دورت میلدر اندن نصكره جانب جنوبده
متهاری نام برجزیره واردر بونلردن اوته جنوبده وافر اطه لر دخی واردر كه انلره دخی میقاماروس
دیرلر ایكیسی عظیم طاغلردر وطرف شمالیسنده اوقاف جزیره لر وطرف شرقیسنده اولان
دوكندی اطه لره فلو بانیق دیرلر كوجراتده اولان تلاجیایه مشابه اولمغله هندیلر اكا دخی
تلاجیا دیرلر واول موضعدن كلی حذر ایله كچرلر جامس فله دن قنصورن یولی اوزره در سوماتره
كناری جانبنه میل ایله كیدرلر فصل ١٨ در بیان بورنوی اون سكزنجی فصل چین جزیره لرندن
بورنوی و پولوهون وغیری اطه لر بیاننده در اما جزیره بورنوی كه بانك ضمی وفتحیله بورنیو ورنو
دخی دیرلر یوز قرق بش درجه طولدن یوز اللی بر درجه طوله وارنجه وایكی درجه عرض
جنوبیدن یدی درجه عرض شمالی یه منتهی اولنجه بر جزیره عظیمه در میرقاتور ایدر بوجزیره
بطلمیوس جغرافیاسنده بنه فوزتونه اسمیله مسطوردر اول ب جنوب طرفی خط استوایی كچوب
شمال جانبی چین اوكنه كلمشدر بعضلر بونك دوری اوچ آیلق مسافه و بعضلر ایكی بیك ایكیوز
میلدر دیرلر بلاد بوجزیره برقاچ حكومته تقسیم اولنور دار ملكی بورنیو نام شهردر كه یوز اللی
درجه طول وبش درجه عرض ده جزیره نك كنار غربی وشمالی سنده وندیك شهری
كبی دریا سازلغنده اولری اخشابدن مكلف بنا اولنمش بر بیوك شهردر سكانی یكرمی
بش بیك قدر اولور اكثری مسلم در باقی شهری بونلردر قابو راكه تیا پور ادخی دیرلر
كنار غربی سنده در تامیاو وتماراتوس ومالا نوكه لاو دخی دیرلر تامنكركه
تانكامیر ادخی دیرلر بوكاورن ویكاسیركه بزایا دخی دیرلر بازاعان تانكام براه دخی
دیرلر قان سراكه سلا ودخی دیرلر اطلس وغیری ده مسطوردر احوال سلطنت
ودیانت بوجزیره نك برقاچ بكلری واردر كیمی مسلم كیمی پوت پرستدر جمله نك باشی بورنه
شهرنده اوتورر عظیم دارات واحتشام صاحبیدر اتباعی اكثر قماش وزربفت ومجوهر كسوه
كیرلر پیچ خدامی محبوبه قزلر در سیم وفغفوری اوانی ایله مكلف سماطلری چكلور وعسكری
دائما شهری محافظه ایدرلر جنك اولسه ابتدا پادشاهلری مباشرت ایدر وكیمسه انكله
طولو شبسو باشمك ممنوعدر لازم كلدكده ترجمان برقامش ایله كلن ایلچیلرك مرادینی اعلام
ایدر و بونك منشوری برنوع بیراق اوزرینه یازیلوب مالانو شهرینك دخی مخصوص
حاكمی واردر و بوجزیره خلقنك چوغی متدین دكلر در جنان وجحیم عذاب و تنعیم

اطرافنده خرده جزیره لر واردر اسملری ایله معلوم اولان بونلردر جزیرهٔ جوبی که کوبی دخی دیرلر
جزیرهٔ بورا اون جزیرهٔ نوپالاسی مو پولاسی دخی دیرلر جزیرهٔ پولو تیقا جزیرهٔ تاباران
جزیرهٔ بابروکار شمالی ده خرده جزیره لردر جزیرهٔ سان میچل سان میکائیل دخی دیرلر جزیرهٔ
سانتا کارابو رنوی شرقیسنده در جزیرهٔ سان جوان جزیرهٔ تاریوما که تاکوءادخی دیرلر جزیره
پراچل که پراقلت دخی دیرلر جزیرهٔ سولور بونلر وندناو قربنده در بوسولورده وافر کبریت اولور
چین و مالاقایه کتوروب تجارت ایدرلر جزیرهٔ بنجای که بانکی دخی دیرلر جزیرهٔ تابوغود مر
معدنی ایله محصولدار در اول اجلدن انده وافر تجار جمع اولورلر لورنسو بویله دیمشدر و بعض
اقالیم کتابلرنده چیندن جنوب طرفنه غور اسمیله بر بیوك اطه یازارلر حدید غوری معدنی
انده در حاکمی اهل چین ایله دائما قتال اوزره در و بونده اوزون بوینوزلی صغرلر اولور دیرلر لکن
بونك رسمنده مکانی معلوم اولمدی جزیرهٔ دونه جاقو رسمنده عربلر اطه سی معناسنه پادن
دونی نامیله مرسوم جزیرهٔ طویله در بونکله وندناو اراسی بر طار بوغاز اولوب بعض کتب
اقالیمده جزیرة النسا یازیلان غالبا بونден غلطدر دیرلر که مزبور اطه بحر چینده بر جزیره در
سکانی سر جمله زندر اول اطه ده حاصل اولور بر نوع یمشدن حامل اولوب قزطوغررلر
ایجلرنده ذکوردن کمسه قوما یوب وارانی اولدوررلرد یو مسطوردر لکن بو دخی عقلا مستحیل
کبیدر فصل ١٩ در جزیرهٔ سیلاندن وغیری اون طقوزنجی فصل آخر جزایر هنددن
سیلان و باقی جزیره لر بیانندهدر اما سیلان سین و زا ایله زیلان دخی دیرلر فرس و ترك و عرب
آکا سرندیب و سرندیل دیرلر هند پلوسنکادیب و هبرنادیرلر اطلسده مسطور اولدوغی اوزره
بطلمیوس جغرافیاسنده تاپروبانا یاخود پانی جربس اسمیله مذکور اولان اطه لرك
قنقی سیدز اختلاف اولندی اورتولیو اولی و میرقاتور ثانی یی ترجیح اتدی حدود
بو جزیره یوزیکرمی بر درجه طولدن یکرمی اوچ طولنه وارنجه والتی عرضندن اونه
منتهی اولنجه شکل مربعه قریب بر جزیره اولوب هند جنوبنده قوموری بورنندن آز
مسـافه ایله منفصلدر لورنسو ایدر بونك طولی ایکی یوز اللی میل وچوره سی
بیك میلدر میرقاتور ایدر دوری ایکیوز قرق فرسخ و بعضلر قولنجه طقوز یوز یـا
یدی یوز میلدر وطولی ایکیوز قرق میل یاخود ایکیوز اللی میل و عرضی یوز قرق میلدر
تقسیم و احوال سلطنت میرقاتور ایدر سلفده بو اطه نك جمله سنه بر مستقل پادشـاه
حکم ایدردی صکره حیله ایله قتل اولنوب بکلری ما بیننده مملکتی اولشدیلر حالا
طقوز حاکمی واردر باش حاکمی قول موخی نام شهرده اوتورر سائر بکلری اکـا
سال بسال هدیه و خراج ارسال ایدرلر اول طقوز بکلر القـابیله بونلردر ١ قول موخی
پادشـاهی ٢ پاناسا پنیان ٣ تریکی نامال ٤ پاتی قولون ٥ ویلاس ٦
تنانانا ٧ لاولا ٨ غاله ٩ قانده باش بکلری جلوس اتدکده بر فیله بنوب
شهری طولاشر و باشنه یاقوت ایله مرصع بر تاج کبیر که انك نظیری نادردر جوانس

بلمزلر اخلاق وعادات بورنولرك بعضی ملبس وکیمی عریان کزرلر وباشلوینه عرقیه کیرلر بونلرده
عربدن چوق کمسه وار درسنتلنورلر وکابدن خبیرلردر لکن کاغد یازمزلر بری بریله الفت اولوزن
اولوب جنك وجدالی سومزلر بکلری شکاره چقار وقطعا کمسه یه سو بلمزلر ونسوایدر
بونلرك بیع وشراسی دخی فعلله درقول ایله دکلدر متاعلرینی بر یره قورلر تحملی قدرالروب
رضایله قالدررلر وبونلرك معامله سی بغایت صداقت اوزره اولور حیله بلمزلر وخیانت اتمزلر
فقیر ایدر غالبا پورتقال وغیری تجار وارد قده معامله لازم کلوب بری برینك لسانتی فهم اتمکله
وجه مشروح اوزره معامله لازم کلور والا کندی جنسلری ایله سویلشمك وترجمان بولنمیوب
دائما بویله قالمق بعید در اسلامیانك اقالیم کتابلرنده اکثر جزایر محیط شرقیه ده قرنفل بویله بیع
اولنور دیو مسطوردر لکن منشاء غلط بواولمق کرك وبوجزیره خلقی آینه وکتان بزی
وحدید وزیوه یه زیاده رغبت ایدرلر نباتات وحیوانات بونده دوه وفیل وجاموس وکوچك
اتلر وکچی اولور لکن حمار جدا یوقدر لو رنسو قولنجه هماقوشی دخی بولنور ودفنه مثال
بر شجر بترکه هر قچان ورقی زمینه دوشسه فی الحال حی اولوب حیه مثال سعی وحرکت ایدر
پرنج ودارچینی وقرنفیل وزنجبیل وکافور واغاریقون بی حد در جواهر قسمندن الماس دخی
اولور سائر مال ومتاعی وافردر تتمه تاریخ هند غربی ده ایدرکه کشتی مغلیان سبوتدن
قالقوب بوجزیره یه کلدیلرکه خلقی جمله سودان ایدی برقاچ شخص کمیدن چقوب برزجوقه
وسوزن وآیینه الوب اهل جزیره دن نیجه کمسنه انلری قارشولیوب شهره ایلتدیلر ونیجه
ضیافت ایدوب صباح هر برینی برفیله بندردیلر وپادشاهلرینك سراینه ایلتدیلر اولا مسلح
طائفه وثانیا منقش قطیفه لر ومجوهر خنجرلو وقیمتی خاتملو اشخاص کوردیلر بعده بربیوك
سرایه کلدیلرکه دورت دیواری سراسر قماشلر ایله اورتلمش وبرطرفده مشبك پنجره لر
وارایدی مقابله سنه واروب تاپوقلدیلر واسپانیا حاکمنك سلامنی ذکروب عرض محبت
وسزکله حسن معامله طلب ایدردیدیلر ترجمان بوخبری بردراز قرغو ایله ایچری وزیره
اول دخی ایچری بکنه سویلدی وکیرو قرغو ایله ترجمانه وبونلره خبر کلدیکه مسافهٔ بعیده دن
کلمش سز مرادیکز نه ایسه کورك وبو ولایتدن نه استرسکز آلك اسپانیوللر هدایاسنی قبول
ایدوب هر برینك اوموزینه برمذهب دستمال آصوب وهر برینه برمقدار سکر نخود وقرنفل
ودارچینی ویردیلر وسرایدن چقاروب براته بندردیلر وخانهٔ کتخدایه ایلتدیلر واون
ایکی فغفوری بیوك طبقلرله انواع اطعمه کتوردیلر انواع حیواناتدن چورمه لر وسرکه
ولیمونله مربا قاورمه لر ومسمن ابلقلر کبابی وبورکلر وماهیچه لر ونا معلوم میوه لر
کتوردیلر کیجه سیم شمعدانلر ایله بال موملری یاقوب قنادیل ایله سقف خانه یی زین ایتدیلر
وچوق ملبس خدمتکارلر ایاغن طورردی صباح ینه فیللره بندروب شهری کزدردیلر
وایکی فیل یوکی اطعمه واشربه وزنجبیل وقرنفل ویروب ساحل دریایه اندردیلر ومالوقه
جزیره لرینك یولنی کوستروب اردکزده قالمشدر دیو ینه جانب شرقه کوندردیلر جزیرهٔ بورنوی
اطرافنده

مسالك الممالك ده نقل ایدرکه راپو نام برجراح بیوك بكی قتل ایلیوب رأی وتدبیر صاحبی
اولمغله ولایتی ضبط اتدی سینغالیلر خوفندن مطیع اولدیلر پورتقال الندە اولان قولونبو
نام قلعه یی محاصره اتدی امداد کلمکله الامدی احوال دیانت وحروب وصنعت بو جزیره
سواحلنده ساکن اولنلر اکثر مسلم دراپچرده اولنلر مجوس و بت پرستدر یقین زمانلرده
پورتقال دخی واروب مستولی اولدی ودار ملکی قربنده برقلعه بنا اتدی وخلقنك برازی
تنصر اتدیلر بت پرستلره سینغالی دیرلر اکثر انلردرازقدو بیاض وکبس واکول اولورلر
اول اجلدن جبان وضعیفلردر طوب و توفنك وقلج یرینه قامش ایله قنی نادر دوکوشرلر
وحیاکتده بونلر احذق ناسدر وهر صنعتده مهارتلری واردر التون وکومش ودمر وعاجدن
غایت پاك اینجه ایشلر لردمو ردن توفنك قونداغی غرایبدن ایدرلر تصویرده دخی مهارتلری
واردر اطلسده مسطوردر که بو جزیره ده براحلاق مصور برمصلوب تصویر اتدیکه
اوزونلغی برقولاج وار ایدی و پاش راهبه هبه ایلدی پاپاس دخی برصندوقه قویوب اسپانیا
قرالنه کوندردی انده اچوب کوردیلر بو مصلوبك حالنی حکایتده برمرتبه یه وارمشدرکه
اورو پا مصورلری بوقدر تشبیه بلیغه قادر دکلدر دیو اتفاق اتدیلر وغایت
مقبوله کوب خزینه یه کیردی و بو جزیره خلقی لهو ولعب صنعتی ایله مشهورلردر هند
وچینی کزوب غریب او یونلر اوینارلر اخلاق وعادات بونلرك لباسلری انجق کوبکندن
اشاغیدر بوقاربسنی اورتمزلر و باشلرینه براینجه بز اورترلر واستعمال اتدکلری اکثری اپیك وپنبه
قماشلردر قولقلرینی التون وجواهر ایله تزیین ایدرلر ومرصع قوشقلر قوشانرلر آب وهوا
بو جزیره کرچه خط استوایه قریبدر لکن هواسی دیار شرق هواسندن ایودر اول اجلدن
نیچه طوایف بوکا آدم جنتی دردیلر زیرا انده یاز حرارتی وقیش برودتی کمال اعتدال او زره
اولوب ارضی مدام چچکلر ایله مزین وارماقلر اطرافی چایر وچمندر نبات وحیوان ومحصول
بونك ترابی غایت منبت ومحصولداردر اشجاری هر زمان میوه و پرتو رنج لیمون انار اغاچ
قاونی وخرما وسائر فواکه اولور اوزم اولماز خرمادن شراب ایدرلر بو خرمانك میوه سنه
قوکون دیرلر اغاجنی کمی یاپوب یپراغندن حصیر مثال یلکن ولیفن بوکوب حالات
ایدرلر وکمی تخته لرینی خرما ایپی ایله بغلیوب دمرچوی قاقمزلر نهایت بونده پرنج از اولور
انی مالابار مملکتندن کتورورلر نهار قسمندن دارچینی وقرنفل و بوبروناز جیل وعود
وانواع عطر ودابة المسك اولور بو جزیره نك دارچینی ایو وچوق قدر اورمانلری انك
اغاجی ایله مالامالدر التون وکومش وسائر معدنلر واردر لکن ملوکی افتخار ایچون
انلری قوریوب قازدرمزلر جواهر قسمندن یاقوت و پیروزه وسیلانی دیدکلری
سنبلی رنك جوهر والتون رنکنده کهربا کبی برجنس جوهر والماس کانی دردریاسنده
لؤلؤ وافردر کان وکبریت وسائر متاعی بی حددر حیوانات قسمندن کیك وارنب وخوك و
آخر شکار جانورلری چوقدر خصوصا فیل بونده وافر اولور و بونك فیلی سائر دیار فیللرندن ایو

وبیوك

وبیوك ومعتبردربوجانورقره جانورلرینك اعظمی اولوب ایاقلری مستدیرطوكوزكوزلی
قلقان قولاقلی دربو رنده اوزون مجوف خرطومی واردركه اكل وشربی خصوصنده انسان
اكلی كبی دردریسی غایت قالین اولمغله حیوانات نیشندن الم چكمزولونی اكثر كوجل
وبوزدربیاضی ذی قیمت ونادراولوروبوجانوربالطبع وحشی دربوجزیره وسائر اولدوغی
یرلرده یبانیسی سوری یله كزوب بری بوندن ایرلمزلرصید اولندقدن صكره اچلق ایله
اززمانده مونس اولوروشولقدر تعلیم قبول ایدركه بعض مرتبه ده كویاكه عاقل در
خدامنك اشارتنی فهم ایدرومطیع اولوربونك دیشی سی ایكی سنه كبه كزروعمرنده
بركره طوغرروایكیوزسنه یاشارجنكه ایودرلكن آتشدن قورقاربوجزیره ده فیللری
اوچرلرهربرقارش ایچون متعین بهاواردربیوكنك اكاكوره قیمتی زیاده اولوروبودخی
تجربه اولنمشدركه آخردیارفیللری بوجزیره فیلنه بركونه تعظیم وتكریم ایدروبواركك
فیللرك اغزنده ایكی دیش بترعظیم بیوك اولوراكاعاج دیرلردیشیلرینك اولقدربیوك اولمز
وزنله بیع اولنوروبوحیوان بطی الحركه كورینورلكن یورودكده پیاده بونك اردنجه سكرتسه
یتشه مزوغیوراولوب كاه غیرتندن اكلی ونومی ترك ایدراطلسده قرستوفوروس نام كیمسه دن
برحكایه نقل اولنورمزبوردیركه قوشین شهرنده كوردم كه برفیله صاحبی معتاد اوزره یم
ویرمیوب فیل اظهارشكوا اتدكده صاحبی یمیدوكی لكنی كوستردیكه دلنمش یم استرسك
بونی قزانجی یه كوتوریماسن دیو اشارت ایلدی فیل لكنی الوب قزانجی یه كلدی قزانجی
لطیفه قصدیله برایكی چكنج اوروب ویردی خرطومیله اوه كتوردكده صاحبی بكنمیوب
ازاراتدی وكروكوندردی بوكره دخی الدادوب ویردكده صویه باتردی كوردی كه دلكدرلسان
حالیله خلقه شكایت وقزانجی یه هجوم ایدوب اولدورمیازدی خلق اوشوب قورتاردیلر
ویمایوب ویردی كتورب صویله امتحان اتدكدن صكره اوه كتدی بونفسنده واقع ایسه بوحیوانك
زكاسنه دلالت ایدروبونده زرافه اولوربودخی برغریب حیواندراوك ایقلری یوكسك اردایقلری
الچق بوینی اوزون الاجه بنك بنك دروبونده كوپل دیرلربرجنس جانوردخی اولوركه سكسره بكزر
حیه نك غایت عدوسیدردوكسوربلان انی صوقسه پورتقال دلنجه یرواسربنته رادیدكلری
اوتی بولوب یمكله دفع ایدروبوجزیره قوشلرینك توكی الاجه كوناكون رنكلرایله منقش
ولطیف المنظردربونك سببی حرارتدر دیرلرلكن خاصه اولدوغی ظاهردربلاد بوجزیره نك
باش شهری قول موخی درسیلان دخی دیرلرشمال سمتنده هنده قارشی بوغازده واقع اولوب
قربنده مغاص لؤلؤ واردربویقینلرده پورتقال انك قربنده برقلعه یاپدیلورنسوقولونبو
نامیله بوشهری یازوب برمعتبرشهردرایواسكله سی واردراهالیسی برپاغودك یعنی
صنمك دیشنه طپارلردی پورتقال انی الوب خلقی استرداد ایچون وافرالتون عرض
اتدیلرویرمیوب سحق اتدردی وپادشاهلرك بیوكی انده اوتوروب سائرلنی
بكلردن خراج الوردیدیكندن بوقولونبو اطلسده مذكور اولان قول موخی اولمق

نام شهرلری بازار بومالیا پورده نصارای هند ساکن اولور وطوماس حوارینك تربه سی
انده در دیو تحریر ایدرلر رنسوا یدر اول اجلدن بو شهره سانتومیو دخی دیرلر پورتقال
بو شهری سابقا تجدید ایلیوب طرزلری اوزره مکلف سرایلر یاپدیلر مخصوص عسکر قودیلر
اوچ سنه ده برقالدروب غیری عسکر کتورورلر هر نفره آیده اوچ غروش و بر مقدار بوبر
وظیفه ویررلرکه لزبونه ده اول بوبر یکرمی غروشدن زیاده ایدر اسکی مصنفلرك بو شهر
حقنده چوق حکایه لری واردر جمله دن سانتوما کلیساسنده بر آیینه که تروبا آیینه سی
کبی دنیاده اولان اشیا انده کورونوردی لکن پورتقال واردقده بو آیینه یی بولمدیلر
انجق بر صلیب اوزره یازلمش که توماس مسیح طرفندن بو سمته ارسال اولنوب انجیلی
تبلیغ ایلدی و برکون نمازده ایکن بر برهمن انی قتل اتدی مزبور رلورنسو کتابنده بو شهرلر
نارسینغایه تابع قنارا اولکه سنك اولمق اوزره دریا کنارنده در اونوردخی پورتقال ضبطنده
اولوب هر سنه وافر پرنج کمیلری کلورو باتاقالا تجارتله مشهور بر شهردر پورتقاله
خراج ویررلر اندن پرنج و آخر متاع هند اولکه لرینه توزیع اولنور و بعده باندور و وپراشقه لورو
و باقانور دریا کنارنده در و قارنات و مانجناو قره ده غارزوپان اولکه سی مخصوص حاکمی
واردر لکن نارسینغا بکنه تابعدر و بغا پور نام شهرلر یازلمشدر بعض اهل وقوف تحریرنده
یازلمش که سانتومیو یالی ده نکه پتن دن ایکی مرحله شماله در لیمانی اولمامغله کمی
بعید یرده طوروب کوچك صندللر ایله متاعلرینی طاشرلر پالیقات یوزیکرمی
دورت بوچق طولده سانتومیودن یدی فرسخ شماله بر ایو شهردر ماهر نقاشلری واردر
پالیون کار بحردن ایکی مرحله ایچری یوزیکرمی اوچ بوچق طول اون بش عرضده بر شهر
معظم واسکله سی پالیاقاتدر بونده عجیب اسباب و آلات بولنور نقاشلری سر
مددر بیرامی قماشلر والاجه لر و قوشقلر طفورلر و بونده بر اینجه کوك ایلك کبی اوت اولور
چایه دیرلر قرمزی زیت ایله بونی قارشدروب بویارلر لطیف قرمزی رنك اولور هرکز بوزلمز
اما آز وذی قیمتدر غیری یره کتمز پنبه پولی پالیه بیوك شهردر پالیاقاتدن ایکی مرحله
شماله دوشر خوب یردر انواع متاعی چقار و چایه بویاسی بونده دخی اولور غواندی
تاغوندی صوینك اغزنده پنبه پولی دن ایکی مرحله شرق و شماله دوشر بر شهردر بناکت
نهر مزبورك بر اغزنده دریا کنارنده واقع اولمشدر اندن کیچك کارده قالیغانه واریلور
قسم ثالث مالابار مملکتیدر منیبار دخی دیرلر قوموری بورنك زاویه سنده و نهایتنده در
اوزونلغی یتمش میل جرمانی و عرضی قرق بش میل جرمانیدر بو اولکه هندك غایت
معمور یری اولوب آب وهواسی لطیف صولری بول نخلستانی وافردر خلقی اکثر
خرما یرلر و سائر میوه سی دخی ایو اولور بو مملکتك دار ملکی قالیکوت نام شهر عظیمدر
اطلس رسمی اوزره یوز اون التی درجه طول و اون اوچ درجه عرضده دریا کنارنده واقع
اولمشدر فلبوس تحریری اوزره بونك ملکنه سامو ری دیرلر بیوك بك معناسنه

وبو شهر

وبوشهر واسعدر لكن بنالرى اولقدر مرتفع دكلدر سلفده پورتقال ايله بونده چوق
جنكلر اولوب اول جهتدن براز خرابه يوزطوتدى وبونده پت پرستلر چوقدر شكل قبيحه
شيطانى تصوير وضررندن امين اولمق ايچون عبادت ايدرلر تقويمده كله اسميله يازيلوب
خلقى هنديلر ومسلم وفرس مخلوطدر بونده قلاى معدنى وكافور وخيزران اولور ديو
مسطوردر تيا تروم كابنده ايدر سلفده بوشهر سميلا ديمكله معروف ايدى هندك
معتبر شهرلرندندر حصارى يوق وايچريسنك نيچه يرلرى خالى در اولرى سيرك وبرى
برندن بعيد طاشدن بنادر درونى صورغريبه ايله منقش ومصور اولور اوزرينى خرما
يپراغيله اورترلر قپولرى غايت بيوك ومصنعدر اوكنى برده يوار ايله چويررلر وافر كوللر
وصولر واردر خلقى اكثر صوبه كبورلر پادشاهلرى پت پرستدر رعاياسى عظيم انقياد
ايدرلر سرايدن چقدقده مجوهر مرصع تخت روان ايچنه كيروب آدملر اوموزنده
كتوررلر سازنده لر وايوبخيلر اطرافن احاطه ايدر اعيان دولتى اردنجه كيدرلر برالنده
قلج وبرالنده قلقان ايله يورمك عادتلريدر وتخت روان اوزرنده برچتر كتوريلور بوشهرده
غايت مالدار بازركانلر چوقدر انواع طيب وحرير وزربفت قماشلر ونحاس وقلايدن
دوكمه وانيلر انده چوقدر قانولوز برمعتبر شهردر قانى كوت دن چوق بعيد دكلدر
ايو متاعى وتفارقى چوقدر پورتقالك انده برمتين قلعه سى اولوب خلقى پوته وكنشه
وايروصغرلره عبادت ايدرلر بهاروزنجبيل ايله محصولداردر مخصوص حاكمى واردر لكن پورتقاله
محكومدر وسواحلده قاله كه فلبوس قولت يازار بونده پورتقالك برقلعه سى واردر ناوود
مخصوص بكى واردر مسيحى در وباليانقو وغرانغانور كه غرانغانور دخى ديرلر قوچين هندك
مشهور شهرلرندندر قالكوت شهرنى صكره بوكا نقل ايلدى مالا وارك بهار محصولنى
كميلر بونده يوكلدرلر اكثرنى پورتقالر بوشهرك قارشوسنده وايپن نام برجزيره
واردر حاكمى عبده اصنام رئيسى اولغله هنديلر واروب قربان الى كيدرلر وبوجزيره يه
عظيم اعتبار ايدرلر پورقا مخصوص حاكمى وپورتقالك انده دخى برمتين قلعه سى واردر
ترانغانور وقوموری بورنى كه مقدما قورى ديمكله معروف ايدى انده نصرانى هنديلر
چوقدر لكن نسطوريلردر طاغلرده ساكن اولورلر بغداد پاترياركاسى بونلره هرسنه
پاپاسلر كوندررد وايچرى قره ده وسپورووقور قوران وقوتوغانو ورپه لينو وترانكالور
وپاراپوران وپالورت لورنسوايدر بوممكلت قارشى سنده مالديو اطه لرى واردر بى نهايه خرده
جزيره لر اولوب برقاج بيك جزيره در لر لكن جمله سى كوچك والچاقدر ايچلرنده
مالديو اوقاندالوس نام ايكى بيوجك جزيره پورتقال ضبطنده در انلرده وافر بالق
چقوب اطرافه كيدر بونجق وصدف دوشرب نيچه يرلرده سكه يرينه استعمال
ايدرلر وبوسواحلده وافر عنبر بولنور وبواطه لر خلقنك كميلرى اغاچدن چوبلر ايله ياپلمشدر
زيرا دمر انده نادر اولور فقير ايدر بوجزيره لره فال جزيره لرى ديرلر ذكرى سبق ايلمشدر

قسم رابع اوریقسا مملکتی در نارسینغا واکره دیاری ایله بنکاله مملکتی اراسنده غانج کورفزی
کنارنده ممتد بر ولایت اولوب باش شهری اوریکسادر اوریشا دخی دیرلر لکن دار ملکی راما با
تسمیه اولنور غانغا ارماغی کنارنده در انده وافر تجار کلوب عاج وجوا هر الورلر اوریقسا
اطلسنده یوز یکرمی بش درجه طول یکرمی درجه عرضده یازلمشدر و برقاج شهرلر دخی
مسطور درلور نسو کتابنده بو اولکه یه اوریستان تسمیه ایدوب دیمشدر که بونک
کنارلری عظیم فورتنه لودر واسکله لری از اولمغله چوقلق معمور اولمیوب لکن ایچریسی
غایت معموردر سواحلنده پناقوت وقلیغان وباسانا پتن وقالینه پتن وناشنجه پتن
وپولورو وپناجیات وسقوغورابورنی انده وافر خرما اولمغله خرما بورنی دخی دیرلر اوریسان
دیمکله معروف کوچک کورفز اندن باشلر وغانغا نام بیوک نهر اغزینه واصل اولور
هفت اقلیم ده بو اولکه اوریسه اسمیله مسطور اولوب اوچ دورت لک روسه محصولدار در
ایکی حکومته منقسم اولور وبو ولایتده فیل شکاری چوقدر خلقی آهن قلم ایله اغاج
یپراغی اوزرینه یازارلر وبو دیارلره حالا اوغانیان مستولی اولمشدر واودیسه یه کجیتی
دخی دیرلر بونک اعمالندن پرسوتم نام موضعده بر بتخانه واردرکه دریا کنارنده بنا اولنمشدر
انده جکات دیرلر بر بیوک صنم واردر هندیلر اراسنده بو صنمک مناقبی چوقدر مانیغاپتن
اوریسادن سکز مرحله شرقه دکز کنارنده بر بندر شهردر جوز هندی ودار فلفل
وسکرولک وبرنج یری درسائر یرلره بوندن کتورورلر بوندن بنکاله یه وارنجه شرق وشماله
کیدیلور یوز قرق ایکی طول یکرمی عرضده در پیپلی اوریشا مملکتندن یالی ده بر بندر شهردر
مانیقاپتن دن ایکی مرحله شرق وشماله دوشر انده بولنان بونده دخی بولنور پولاری
اوریسادن یکرمی بر عرضده بر بندردر پیپلی دن ایکی مرحله شرق وشماله دوشر
ماسولی پتن کنار بحرده یوز یکرمی یجق درجه طول اون التی بوچق عرضده دار الملك
قطب الملك بر بویك شهردر اقمشه ومتاع ومنقش اسبابی چوق اولور مانیغاپتن
بوندن سکز مرحله شرق وشماله دوشر بوندن غیری سائر اوریسا شهرلری سکانی
اکثر کفاردر قسم خامس بنکاله مملکتی در بو اولکه بنکاله شهری اسمیله تسمیه اولندی
غانج وآخرار ماقلرک اغزنده واطرافنده طولی یوز اللی میل جرمانی وعرضی یتمش
میل جرمانی در بنکاله شهری ایسه یوز اوتوز بش درجه طول یکرمی اوچ درجه
عرضده قوسین ارماغنک براطه سنده بنا اولنمشدر بر مشهور بندر شهردر بنغالا دخی
دیرلر خلقی مالدار وتجارتله مشهوردر وبزلرک انواعی طوقنور وایومربالر بو اولکه ده اولور
بو شهرک هندیلر اراسنده اسمی چاتیکون اولوب اکا صاتیغان دخی دیرلر بعضلر چاتیکون
بیوک بنکاله وصاتیغان کوچک بندری در ایکیسنک اراسی یوز فرسخ یردر دیدی لورنسو ایدر
صاتیغان غانج ارماغی اغزنده تجارتله مشهوربر شهردر دریا کناریله یولی صعب ودوکندیدرکیدنلر
دریایه صالارلر وقره دن دخی زحمتلودر پولاری صاتیغاندن اوچ مرحله یرده دریا کنارنده

بر شهردر

بو شهر در هفت اقلیم صاحبی ایدی بنکاله هواسی غایت معتدل اولوب برنج و شکر و حریر و فلفل
وسائر میوه سی چوق در کوله دیرلر بر جنس میوه اولور که نارنجه بکزر اندن لذیذ در ولنکن
دیرلر بر جنس میوه دخی اناره بکزر واکثر بو یرلر یغمورلو در کثرت امطاردن قره سی دخی
دریا کبی اولوب خلقنك مدار نقل وحرکتی جمله کشتی در وصنعت نسجی بونلر غایت
ایو تتبع ایدوب انجه بزلر ودلبندلر طقورلر که یکرمی یدی ذراعی آوجه صغار و کیر و
مزبور دیمشدر مجموع ولایت بنکاله نك طولی اوچیوز کروه وعرضی ایکیوز اللمش
کروه درکه هر کروه بر میلدر و بو جمله یکرمی ایکی تومانه تقسیم اولنور تومان ادینز بونك
محصولی بش لك وطقسان یدی بنك بشیوز یتمش اوچ دینار در بونك بعض برکاتنده
ابریشم حاصل اولور تومان شریف آباد تومان مدان بونك منسوباتنده هیربور نام
الماس کانی وار در و بو تومان مضافاتنده عملی ملح اولور بو یرك کیامی سبز ایکن یاقوب
کولنی قاینادرلر طوز اولور ساتیکانون که هندك بنادر مشهوره سندندر بو تومندن
عد اولنور انده خاصه وصحن وسائر اقمشه انواعی اولور صحن چوتار قسمندن بر جنس
معتبر قماشدر بو شهره چاتکام دخی دیرلر لکن بعض اهل وقوف انی دهلی اعمالندن
عد ایلدی تومان سلیمان اباد صحن سلیمان بادی بونده اولور مشهوردر محمود آباد بونك
مضافاتندندر فلفل درازو محمودی فیللر بونده وافر اولور سنارکانون بو تومنك اوچ لك
واوچ بیك اوچ دینار محصولی وار در ارضنده پرنجدن غیری نسنه اولماز لکن متاع
قسمندن خاصه وململ وتنك وکنکه جل قماشلری ایله مشهوردر تومان سری هست
بونك خلقی اکثر تجاردر تومان جنت آباد چوتار اموتی بو تومنده اولور و کور که
سلفده دار الملك بنکاله ایدی بو تومن داخلنده در بو کورك حصاری هند قلاعنده بر معتبر
حصاردر غربیسی نهر غانج شرق وشمال وجنوب طرفلری یدی قات خندق کسلمش
صو یله طلودر هر برینك اراسی نیم کروه یعنی بوچق میل مسافه وهر خندقك عرضی
تخمینا اوچ طناب وعمقی بر مرتبه درکه فیل کچمز شهر مزبور بیوك بنکاله دیدکلری
چاتیکوندن شماله کانك صویی کناریله سکز مرحله یرده در بنکاله حاکمی انده اوتورر
جلال الدین اکبر اولادینه تابعدر کوده کات سرحد ولایت کوچ در بونده پرنج وحریر
وفوفل اولور تومان باریك آباد بونده شکر وفوفل وفلفل درازی بو اولور متاعندن
خاصه وموءمنی وصحن مشهوردر خصوصا خاصه شهبار پوری بو تومن خاصه سیدر
لورنسو ایدر بنکاله مملکتنك دریا طرفی بر مقدار تنك لکن ایچریسی واسعدر شکر
وپرنج ولحم خصوصنده سائر بلاد هنددن ایودر انده التی قارلین ایله بر اوکوز النور
وبر چوال پرنج بر قارلینه در قاتیغان شهری سواحل بحرده غانج ارماغی اغزلرندن
براغزده بنا اولنمشدر انده پورتقاللك برفاتوریاسی یعنی تجارت ایچون بر سکناسی وار در
دخی ایچرروده اوروبر معظم شهر اولوب غانج ارماغندن بر بیوك کول کنارنده بنا اولنمشدر

مكلف سرايلری واردر خلقی مسلم وبت پرستدر حاكمی سراينده آلتون كمش لاژوردلی
نصوير لر ايله مزين دوبعده سرنوون ومارازيا نام شهر ايكيسی دخی غانج كنارنده تجارتله
مشهوردر سيم وزر وعود اغاجی كتورر اچيندن بونلره چوق تجار كلور ولايتلی دخی اكثر
تجاردر بونده سمندر وقوشی اولور هنديلر اكا ققنوس ديرلر وبونك حقنده چوق حكايتلر
ايدرلر وبو برقوشدر ديو متقدمين يازديلر لكن امور طبيعيه فانيه اولمغله تناسل لازم
اولوب حيواناتده نوع شخصده منحصر اولمق يوقدر بنكاله كورفزی لورنسو ايدر
متقدمين بوكورفزك احوالنه اول قدر مطلع اولميوب بنا ايلمديلر بز برمقدار تفصيل
ايدرز بوكورفز هنديلر اراسنده ديبا ناكون ديمكله معروفدر غانج كورفزی دخی
ديرلر اوقيانوسدن ايكی قره اراسنه داخل اولور وهندی ايكی بولك ايدر ايكی بورون
اراسنده مسافه سكز يوز ميلدن زياده در صكره شماله كتدكچه طارالر غانج ارماغی
اغزنده نهايت بولور اول اغز يكرمی ايكی درجه عرضنده در بحر مزبور شكل مثلثده
واوك زاويه سی كبی اولور سفاين تجار بوكورفزده چوق سفرلر ايدرلر بنكاله وپغو وسيام
خلقندن ماعدا فرس وعرب وچين وجاوه خلقی وپورتقال انده اكسك دكلدر
بونده وافر انجو چقار وكميجيلر انده كاهی بنات البحر ديدكلری بالغی كوررلر يوزی عورت
اشاغيسی بالقدر بوكورفزك كار شرقيسنده اسكله لری ازدر اكثر معموريری سواحل
غربيه در قوموری يوزندن صكره كولين اولكه سنده مايبور وتريقانبور ومانانقورت
وقانا مريا وتريمنی پاتام وتالاپات وساتقو مريا وساندارا پاتان كه اكا مادرس پاتان
دخی ديرلر ومليا پور كه انده حواريوندن سانتو مايا ترپورتقاللك اكا عظيم اعتباری
واردر نتكه ذكر اولندی وبنته پولی وغواندی واری كه ناغوندی ارماغی اغزنده در
وپاليا قوت واوريسا مملكتندن بناكوت وقاليغان وباسا ناپاتام واوساپاتام وقالينه پاتن
وباسنكه وپونور نام شهرلر بعده بنكاله اولكه سی واراقان وپغو وسيام ومالاقا
اولكه لری بوكورفزك كار شرقيسنی احاطه ايدر بنكاله دن اوته كارده لورنسو اراقان
اولكه سنی يازار بولك ايچريسی واسع وتركه سی وافر خلقی نازك ومحبتلودر شهرلری
اراقان كه دار ملكدر اراخان دخی ديرلر برمتين قلعه سی واردر وباقالا وكوبودا وسرواآ
وقوستار اوايچرده آو اكالده وافر جواهر ومسك اولور برنوع جانوری صيد ايدوب اتنی
دريسی ايچنده دوكرلر برمرتبه كه كمكلری بله خرد اولور ومتعفن اولدقده تربيه ايدرلر
لحمی كيدرك اعلا مسك اولور بوجانور طوشان كبی در وبوديارده چوق قراوغلانجقلری
خاوه لرينه كمش زنبيللر آصوب عريان كزرلر يورودكده غريب صدالر پيدا اولور وبونك آتلری
وفيللری چوقدر فلبوس آوا اولكه سی پغويه تابع يازار قسم سادس پغو مملكتی مستقل
سلطنتدر دار ملكی پغو نام شهر اسميله تسميه اولندی شهر مزبور اطلس رسمنده يوز اوتوز التی
درجه طول اون يدی درجه عرض برابطه ده بنا اولنمش برمكلف وواسع حصار ايله محدود

شهردر

شهرده لطیف بنالری ومکلف سرایلری واردر اولری غریب صنعتله قامشدن یاپلمشدر یارمایا
پادشاهی سابقا اکا مستولی اولدقده بو سرای بنا ایتدرمش ایدیکه دنیاده نظیری یوغیدی
مشرق پادشاهلرینک عظیم وقعه لری نیجه حیوانات واشجار انده تصویر اولنمش ایدی برمرتبه که
کورنلر مخلوق صانورلردی بو مملکت نفراس بورنندن اوچیوز میل جنوبه ممتد اولوب شرقی
منان ارماغیله محدوددر ترکه و برنج ایله هندک آخر اقسامنه غلبه ایدر وانده یاقوت معدنی
واردر اول اجلدن یغوگور دیرلر که بر قاچ انهار قتا نتای گولندن اکا دوکلور بری نهر یغوو بری نهر
ماریتاندر ماریتان نهر مزبور اغزنده بارما اولایتندن بربیوک شهر مشهوردر وبندردرانده
ذی قیمت ومکلف طبقلر واوانیلر اشلنوب اطرافه کافه کیدرلر لکن بونک کاری چینی
وختای فغفوریسی کبی خالص ومصنوع اولمدقلرندن انجق متین ومحکم اولور شهر مزبور بنکاله دن
جنوبه دوشر دریا کنارنده در اوکنده بحرک مد وجزری شدید اولوب کیلری هلاک ایدر
مرتبانندن یغوا اوچ مرحله شرقه وجنوبه دوشر نهر مزبوره مرتبان جنوبنده دریایه دوکلور
برمامرتبان ایله بنکاله اراسنده برشهردر بونک دخی قربنده برصو کلوب دکزه دوکلور
بو اولکه ده اولان باقی شهرلر لولندسه تحریر اولنمز بونلردر واغارون وتراغان وتاواس
وقوسمین وسیریان وکون بوکا طوغون دخی دیرلر برمشهور وارپلاسی یعنی معیدی
واردر برمرتبه مرتفعدرکه مصر اهراملرندن جمله ولایت نیجه کوروله رسه بوندن دخی اکثر
یغوا اولکه سی کورنور و یغو خلقی بوکا عظیم اعتبار ایدوب بعید یرلردن زیارته کلورلر
ساولاس یغوکور قزنده برشهردر سلفده سابا ریقود یرلردی قسم سابع سیام مملکتیدر آخری
میم ونونله استعمال اولنور فلبوس قولنجه بو بر واسع سلطنتدر طولی اوچیوز میل وعرضی
یوز التمش میل جرمانی اولوب جنوبنده مالاقا بورنینه وارر که هندک شرقی بوینوزیدر لورنسو
ایدر سیام دیمکله معروف نهر اسمیله تسمیه اولندی غایت اغزی یانلرندن سینغاپور رایه وارنجه
حصه لری ممتد اولور دارملکی سیام نام شهر یوز قرق درجه طول اون بش درجه عرضده مزبور
کولدن سیان کورقزنه دوکلن منان نام نهرک مصبنده برشهر واسع ومعظمدر سواحل بحرده
اولان شهرلری تناصوری تجارتله مشهور برشهر که بیرده نیل کبی برصو شهرک اورته سندن چکر
یغموری چوق یر اولمغله اکثر بو شهر قحط دروا یونغورده وتوراند ویداند وپراماله قابرونهایتنده بر
شهردر سابقا الفونسز پورتقال بو شهری المشیدی بربیوک اولکه باش شهری اولوب سواحلده
ایکیوز التمش میل قدر یری واردر واطرافنده اطه لر چوقدر شهر مزبور شرقک مرکزی کبی
کندرکاهدر اولمغله اطرافدن تجار کیلری اوغرایوب انواع متاع کتورورلر بو شهرک سکه سی ونقدی
مقدما قلای ایدی صکره التون وکومش سکه لنور اولدی بو شهر برقریه متصل اطه
اکا التون اطه سی دیرلر طیب ایله مشهوردر بند روچون سی دورت جرمانیا میلی یردرلورنسو
مزبور برونده سینغاپور انام شهر یازار قسم ثامن قامبویا مملکتیدرکه بوکا کنبایت شرقی دیرلر
باش شهری اسمیله تسمیه اولندی شهر مزبور اطلس رسمنده یوز قرق اوچ درجه طول

اون اوچ درجه عرضده برشهر معظمدر تجار کلوب سیم و زر و صبر اغاجی ایله عظیم تجارت
ایدرلر بونك دارملکی فلبوس قولنجه دیام بعضیلر قتنده اودیا دیمکله معروفدر اما قامبویا
کورفزی که ملاقا بورنندن شرقه چین ایله هند اراسنده زاویه در مسافه ده بنکاله کورفزی
قدر یوق لکن بونك فورتنه و مخالف روزکاری چوقدر واننده بر روزکار بر مرتبه شدید
اسر که کمیلر اکا تحمل ایلمز بعضیسنی هوایه قالدرر بونك سواحلنده اولان شهرلر بونلردر
پان پورتفال سلفده بونی تخریب اتمش ایدی و پونتی قان وقالانتا وپاقان ولوغور
وکوی وپه پرین وبامبلا قوت سیام نهری اغزنده در وسیبوی وزاقو بدرا وتاورنـــا
وپولاقاندو رقامبویا بورنی قربنده براطه در که مذکور روزکارانده شدید اسر و باددان وبایدا
بر بیوك و معمور شهردر واریلا کارده برشهردر بو قامبایا ولایتی شرقنده قوشین چینـــا
اولکه سی اطلس رسمنده چین سرحدنده رسم اولنوب لورنسو بو محلده قامبایاده یازاروانده
برقاح شهرلر ذکر ایدوب دیرکه بونك کارلری غایت خطرناکدر اننده چوق کمیلر هلاك اولورلکن
بازرکانلر کرو طورمیوب کلورلر زیرا انده بر سفر چینك التی سفرندن فائده لودر و بو اولکه اوکنده
برقاچ اطه لر یازار که اکثری چین اقلیمندن کنسه اولکه سی اوکنه واقع اولمشدر   قسم تاسع
هندك قسم شمالیسیدر فلبوس ایدر بو قسمك سلطنتنه سلفده بیوك مغول دیرلردی
بو اولکه هندك اوچنجی قسمی اولوب دارملکی دللیدر قامبایا و نارسینغا مملکتلری سنورلرنده
واقع اولمشدر معتبر شهرلری ماندو و سانغا و مولتان و کته یوردر فقیر ایدر ترجمه
اولنان فرنکی کتابلر نقلی بو محلده تمام اولوب بوندن صکره الحاقات ذکر اولنور پس بو طقوزنجی
قسم هندك واسع اولکه سی و حالا هند پادشاهی اولان تیمور سلسله سنك محل سلطنتی
و مملکتدر سایر ملوك هند اکا اطاعت ایدرلر دارملکی برقاچ شهر معظمدر بری لاهوردر
یوز یکرمی اوچ درجه طول او توز بربچق درجه عرضده برشهر عظیم و پای تخت قدیمدر
دوزیرده نهر هند کنارنده اون ایکی قپولی ایکی قات قلعه سی واردر اکثر سواد شهر
خارج سورده واقع سرای سلطانی داخلده بنا اولنمشدر جامعلری حماملری چوق لکن
قورشون اورتولی سقفی یوقدر اکثر اولرینك سقفی ترابدر و بنالرنده جام نادر اولور
سرای بناسی مکلف و مزین اولوب دیواری سراپا آیینه لر بر مصنع اوطه سی واردر که
هر برنده بر آدم نیچه دورلو شکلده کورینور و بو شهرك روزکاری شدید و امطاری
کثیردر تقویمده بونك اسمی لوهور یازیلوب لهاور دخی دیرلر هفت اقلیمده ایدر حالا شهر
مزبور بر مرتبه شن و معموردر که کثرت امتعه و سائر لوازم ضروریه ایله ربع مسکون
شهرلرینه غالبدر و بونك خلقی هر صنعتده مهارت اصحابی اولوب هر کاری
ایو تتبع ایدرلر میوه فصلنده اوزم و خربزه اولقدر اولور که کمسه باقروسنه ده ایکی کره
هندوانه یتشمز و بو شهرك ایام صیفده قار و بوزی وافردر بوندن صکره لاهور مضافاتندن
نکرکوت نام کوهستاندر که بر صعب و مرتفع قلعه سی واردر کوه مزبور دامننده کنبد

ایچنده

ایچنده برساده سنك پاره وار در هندیلر اول طاشه عظیم اعتقاد ایدرلر سنه ده ایکی دفعه نیجه
بیك آدم سر و پا برهنه زیارت و طواف ایدرلر طوافدن فارغ اولدقدن صکره حاجتی اولان
کندی دلندن برقطعه کسوب اول مکان اشکنده دفن ایدروب حاجتنی عرض و نیاز ایتدکدنصکره
بونك توجه تام و خلوصندن حاجتی روا اولوب لسانی اوکولور بونکرکوتدن اقصای
ولایت بنکاله اولان کوچ اولکه سنه وارنجه زمین دارلر ویدرکه هر بری بینك اوچر دور در منزل
مسافه تصرفلرنده اولوب دین ولسانده اهل هند کبیدر سیهرند که سرهند و چهنند دخی
دیرلر لاهوردن یوز یکرمی میل شرقه برشهردر جالنتردن دهلی یولی اوزره دوشر بوندن
دهلی دخی یوز یکرمی میلدر سابقا سامانه اولکه سندن ایدی سلطان فیروزشاه یدی یوز
اللی اوچ سنه سنده آیروب سرکار قلدی وانده برحصار استوار بنا ایدوب اسمنه
فیروزآباد دیدی حالا نزهت و صفا و باغات دلکشا ایله مشهور اولوب سکاننده اوقوریازار
ارباب معارف و ماهر مصور چوقدر سما ناسیهرنددن اوچ مرحله غربه برشهردر پانی پت اول
حوالیده معروف شهردر خلقی اکثر استاد بچاقچی اولورلر مصنوع بچاقلر اشلرلر سلطان پور
لاهوردن اوتوز میل شرق و جنوبه برشهردر جالنتر لاهوردن دهلی یولی اوزره قرق ایکی
میل یرده برشهردر یوللق شماله دوشر سلطان پور بونکله لاهور اراسنده در سیال کوت
لاهوردن دورت مرحله شماله بر معظم شهر و قلعه در نهر چنهاوك کنار شرقیسنه دوشر
سودره کوپره سیالکوتدن برمرحله غربده نهرمزبور کنارنده ایکی شهر ایدی صکره
کوپره خراب اولوب برقریه قدر قالدی لکن سودره حالا معمور شهردر هزاره نهرمزبور
غربیسنده سودره دن برمرحله غربه برشهردر هزاره و خراران دخی دیرلر لاهوردن دورت بش
مرحله غرب و شماله کابل یولی اوزره واقع اولمشدر باباحسن نهری شرق و شمالدن کلوب
بونك کنارندن بحر و هزاره فرحاله ولایتنده اولان هزاره نك غیریدر جندنوت لاهورك غرب
و شمالنده چنهاو کنارنده برشهردر چینوت دیرلر بر طاغك دبنده قندهار یولی اوزره در
هزاره دن ایکی مرحله غربه دوشر چندالیوت دخی دیرلر سیور چندنوتدن اوچ مرحله
غربه نهر چنهاو کنارنده اولوب اصل اسمی شور در غلط ایدوب سیور دیرلر و بونك
شرقیسنده ایکی مرحله یرده وبهت صویی چنهاوه قاریشور و غربنده نصف مرحله
یرده نهر راوی دخی چنهاوه قاریشور و بوشور مولتانه تابع برقصبه در قلعه سی دخی
واردر باغچه لرنده خرما انار تورنج اولور قشاو خشاب دخی دیرلر لاهوردن غرب و شماله
جهینکوت یولی اوزره اون مرحله یرده برشهردر بوندن جهینکوته اوچ کونده واریلور
لاهوردن کابل یولی اوزره غرب و شماله نهر وبهت کنارنده خشاب ایله لاهور اراسنده
بربلده در قصور لاهوردن ایکی مرحله جنوبه سلطان پور قربنده بربلده در مملکت دهلی
بجرات شرقیسنده بر واسع مملکتدر دارملکی دللی اطلس رسمنده یوز یکرمی درجه طول
و یکرمی درجه عرضده بر دوزیرده شهر عظیم و دارملکدر تقویم البلدانده کسر دال

وسكون لام مشدده ايله دلى ضبط اولنمشدر اوچى دخى لغتدرود يمشدركه بونك يرى
طاشلى قومسال يراولوب برفرسخ قربندن فرات قدر بر نهر كبير اقار وبونكله بحر اراسى
مسافهٔ بعيده در لاهوردن شرق وجنوبه اون بش مرحله يردر وبوشهر جامعنك منارهٔ
اسكندريه كبى بحر احمردن بنا اولنمش برمنارهٔ غريبه سى واردر اشاغيسى واسع كثير الاضلاع
اولوب اوچيوز التمش درجه ايله چيقلور بوشهرك طوغله دن بنا اولنمش سورى واردر
اطرافنده قلت اوزره بستانلرى واوزم باغلرى اولور اكثر اهلى مسلماندر هفت اقليمده ايدر
دهلى لطافت آب وهوا ونزاهت باغ وصحرا ايله جمله هند شهرلرندن مستثنى در تواريخ
هندده مسطوردركه سلفده بوشهر غايت معمور ايدى صكره نوعا خراب اولدى اوچيوز
دورت سنه سنده كيرو معمور اولوب اوچيوز سنه يه قريب زمان كفار هند ضبطنده قالدى
بشيوز سكسن سكزده سلطـــــان قطب الدين ايبك انى فتح اتدى اول زماندن برى
اهل اسلام النده در ودهلئ قديم حالا خرابه در انجق عمارتندن ذكر اولنان مسجد ومناره
قالمشدركه جامع بيك دركاوزرنده ومناره نك دورى سكسن قدم وارتفاعى يوز اوتوز
ذراعدر امادهلئ نوذكر اولنان شهر قديمدن برفرسخ يرده آب جون كنارنده هجرتك
التيوز سكسن سكز سالنده سلطان جلال الدين خلجى فرمانيله بنا اولنوب لطافت آب
وهواده غـــــايتدر بونك اطرافنده جنت آسا امسيره لر وباغچه لر وعالى بنالر واردركه
وصف اولنمز جمله دن همايون پادشاه مرقدى برلطيف عمارت وعالى بنادر بيردن شهرده
فيروز شاه شكار كاهى ديمكله معروف برعمارت واردر ميانسنده اوتوز ذراع مرتفع برعظيم
عمودكه اوچ ذراع قطرى واريكپاره طاشدر ديرلركه اوتوز ذراع دخى يره كومولمشدر بوقدر
عظيم الجرم طاشك نصب ورفعى محالاتدن كورينور بوشهرده آنك كبى عجايبات
چوقدر وبونك خلقنده ارباب معارفدن چوق كيمسه كلمشدر نظام اوليا ومير خسرو كبى
اكره دهلى دن شرق وجنوبه سكسن ميل يرده بربلدهٔ عظيمه ودار ملكدر طبقات
اكبرى دن منقولدركه سلفده اكره بيانه مضافاتندن ايدى سلطان اسكندر بونك
معمور اولمسنه سعى ايدوب صكره شيرخان وسليم خان دخى بذل مقدور ايلديلر تمام مرتبه
معمور ومعظم شهر اولدى جلال الدين اكبر زماننده عمارت ارم آسا وباغات روح افزاسى
كماله يروب رونق ورواجى بولدى زيرا آب جون بوشهرك ميانندن چكوب ايكى طرفى عالى
قصرلر وسرايلر وباغچه لركه هربرى روضهٔ رضوان كبى دلكشا اولوب عرصهٔ فردوسه
دوندى وبوشهرك برحصارى واردركه مثلى بنا اولنمش وكورلمش دكلدر اول عمارت رفيع منزلت
غايته ايرنجه دورت بيل چكوب مال قارون خرج اولنمشدر ايكى طرفى نهره اولاشوب
سنك تراشيده آهن بندلرله كندلر ايله وصل وتركيب اولنوب يكپاره حجردن كسلمشه
دونمشدر بواستحكام ايله زينت ولطافتى برمرتبه دركه سيرنه قناعت كلمز بوشهرده دخى
نيجه ارباب معارف وفضلا كلمشدر جمله دن تاريخ اكبرنامه صاحبى ابو الفضل بن شيخ مبارك

وشيخ

وشیخ ابوالفیض که فیضی هندی مخلصی ایله مشهور در بی نقط تفسیری وموارد الکلمی
ودیوانی واردر ووحشی صاحب دیواندر لکنهوا کره دن شرقه برشهر مختصردر لکلودخی
دیرلر هواسی لطیف یردر خلقی اکثر کانکر اولوب ایو یایلو بهارلر حصارا کره دن شرق
وشماله برشهر عظیمدر هانسی حصار جوارنده برقلعه استواردر سلفده نامدار شهرایدی
پروزه حصار قربنده بودخی بربلده در تیره مل دهلی دن غرب وشماله اوچ مرحله یرده
برشهردر پت پرستلرک بوکا عظیم اعتباری واردر قدس کبی وافراوقاف تعیین اولنمشدر
کالبی اول حوالی ده برسر کاریعنی حکومتدر شهری آب جون کنارنده اولوب اول محلک
نباتی مشهوردر بونلردن غیری دهلی اطرافنده شهرلردن چانه پر وجاجامووسر مندل
وبالیر وکدارا وشقریز ویورب وچیلند هروچزورلا وویروال ونریات ومالنیر نام
شهرلر واردر ذکر ممالک وبلاد متفرقهٔ هند اقالیم هندک شمال طرفلرنده وایچریسنده
بعض ممالک وشهرلرکه برقسمنه دخولی معلوم اولمیه بوندن صکره بیان ایدرز ولایت رانا
صانکا بو مملکت بجرات ودولت آباد ولاهور ارا سنده اولان کافر ولایتی در پادشاه هند
رانا صانکا دیرلردار ملکی چو تپور نام شهردر چودپور واودیپور واوده دخی دیرلرا کره دن غربه
دوشر یقین در شهر مزبور بریابس طاغده اولوب قلعه سی واردر بوندن احمدآباداون
مرحله در لورنسو کتابنده بوشهر خیتور ومملکت سانغا اسمیله مسطور دردنتا پور بریابس
یرده صویی عمیق قیولردن چقار بربلده دریاغموری دخی نادر یغارسائر ولایت رانا صانکا
دخی بویله در چیتور اودیپوردن دورت مرحله یرده برشهر وناحیه دروبوندن احمدابادە
اوچ کونده واریلور دانه پور دخی بواولکه دندر سید پور پتن دن اون مرحله شرقده
برشهر در کولی سید پوردن اون مرحله شمالده برشهردر تاکورچو تپوردن اون مرحله
شماله ولاهوردن دورت منزل غربه دوشر بوشهردر خلقی ایوچوقه طوقورلر بونده اولان
سقرلاط سائر هند شهرلرنده اولاندن راجح در جالور تاکوردن ایکی مرحله غربە
وجنوبده برشهر در سروهی چونپوردن اون مرحله جنوبده برشهر در ولایت قنوج
نونک فتحی وضمی ایله مخفف ومشدد تقویمده مسطور اولدوغی اوزره جهت شرقده اقصای
هند دن بر ولایت وبلده در مصر هند اعتبار اولنور جوهرفروشلرک انده اوچیوز قدر
دکانی واردر آلتون معدنی چقارنهر کنک بونک شرقیسنده قرق فرسخ یردن آقاریوز قرق
درجه طول یکرمی سکز درجه عرضده یازیلوب بحردن بعید اکثربلادی جبالده
وخلقی عموم اوزره عبدهٔ اصنام در پادشاه هنه نوده دیرلر سلطان محمودک غزاسی بوکا
منتهی اولمشدر هفت اقلیمده بوشهری کوج اسمیله یازوب بنکاله دن شرق وشماله
واقع اولمشدر حد شمالیسی سرحد ختایه منتهی اولور دائما بوکا تجار واروب کلمه‌ده در
ورحدی دخی کون کات درکه سرحد ختاید اکا شام دیرلر سرحد ختادن کوج ولایتنه دک
یکرمی مرحله در کوج ولایتنک محصولی حریروفلفل واسب درهندده بوولایته تانکهن

دیرلر وبو ولایتده برغار واردر که آنی نام دیو منزلی دردیو هندیلر آکا عظیم اعتقاد ایدرلر سنه ده
بر کون انده جمعیت وعید اولور اول کونده بولنان حیواناتك هر سمندن قربانلر ایدرلر
وبهوکیان دخی کندی نفسلرینی فدا وقربان ایدرلر انلر برجماعتدر که کندیلرینی آنی
بولنه فدا یه نذر ایدوب بزی آنی طلب ایلدی دیرلر واول کوندن صکره سال آینده ده کیرو
اول کون قتل اولنجه نه استرسه اشلمك آکا مباح اولور زعم ایدوب زن ودختردن
هر کیمکله استرسه صحبت ایدر منع یوقدر ولایت تلنکانه دکن اولکه سنه ملاصق قرا
ونواحیء مشتمل برمعمور ولایتدر دیو هفت اقلیم صاحبی ذکر ایدر سلفده دائما رای هندی
معتبرلرندن بری بو مملکتده فرمان فرما اوله کلمش ایدی دار ملکی کلکنده در باغلری
چوق اسواق وعمارتی خوب ولطیف شهردر بهمنی لرك تختی ایدی سلطان محمود غالبا
قنوج غزاسنده فتح اتدیکی کانجر قلعه سی که مهره دخی تسمیه اولنور بو اولکه دن اولمق
واردر بوکا کانجر دخی دیرلر طاغده برشهر در وولایتدر شیرشاه انده اولوردی اکره دن
شماله وشرقه اون بش مرحله یرده در جلال الدین اکبر آکا غزا ایدوب الدی وتخریب اتدی
وشیر شاه طوب اثارکن تلف اولوب جلال الدین صکره شهری کیرو معمور قلدی
روی تازا کره سمتنده طاغده برشهردر برنه سلطان محمود قنوج غزاسنده اوزرینه اوغرایوب
بکی اسلامه کلدی برشهردر منج اول حوالی ده براهمه قلعه سیدر سلطان محمود فتح
اتمش ایدی متهورده برعظیم بتخانه یی مشتمل شهردر سلطان محمود الوب بتخانه یی تخریب
اتدی کوالبار ولایت سندا ده برقلعه در سلطان مزبور انی فتح اتمشدر لکنهوت بنکاله
سمتنده برشهر در ولایت پوتوال پوتوهال دخی دیرلر حاکمنك اسم جنسی ککرانه دخی
مضاف اولور لاهوردن غرب وشماله هند وسند وکشمیر اراسنه دوشر اراسی التی یدی
مرحله برولایتدر حکامی مغول طائفه سندن ککران تسمیه اولنوردار ملکی فرحاله یوز
یکرمی ایکی درجه طول اتوز اوچ بوچق درجه عرضده برشهردر فرهاله دخی دیرلر وبهت
صوینك غربیسنده واقع اولمشدر بوندن لاهوره یدی کونده واریلور رهتاس فرهاله دن
بر بوچق منزل جنوبه صوان صوینك کنارنده برشهر وحصاردر سوکره قرحاله دن
اوچ بوچق مرحله غرب وجنوبه برشهردر نیلاب ایله فرحاله اراسنه دوشر واول پندی
فرحاله دن دورت مرحله غرب وجنوبه نهر وبهت غربنده برشهر در نیلاب بوندن اوچ
مرحله شرقه دوشر دمتور فرحاله دن دورت مرحله شماله برکوجك شهر در سکانی
اکثر ترکان اولوب طاغستان پرنجی وحنطه سی وعسلی چوق یردر نیلاب ایله
پکلی اراسنه دوشر پکلی فرحاله دن غرب وشماله یوز اون بچق درجه طول اوتوز دورت
بوچق درجه عرضده طاغده برشهر مشهوردر دمتور ایله کشمیر اراسنه دوشر ایو برنجی
وانارى اولور سکانی ترکاندر بو یونلرینه النون حلقه لر طاقرلر هزاره صویی بونك قربندن
بچرو نهر سند شرقیسنده دردمتور بوندن بش مرحله شرقه دوشر هزاره بابا حسن

صویی

صوبی سند صوینه قارشدوغی یرك شمالنده یکلی دن دورت مرحله غرب وجنوبه
دوشر بوشهر در مارکلی هزاره دن ایکی مرحله شرقه سند صوینه نصف مرحله قریب
یرده بوشهر درنیلاب راول پندی دن اوج مرحله غربه بر عظیم طاغ دبنده یوز اون درجه طول
اوتوز ایکی بوچق عرضده بربلدهٔ متوسطه در نهر مهران دیدکلری سند صویی بوطاغدن
چقار وجنوبه اقار بوندن لاهور وکابل وکشمیر اوزمرحله مسافه در بونلردن ماعدا
هندك غرب وشمال طرفنده مولتان وقندهار وکابل واشناغر وخواست وتبت وکشمیر
ولایتلری هند وسند وکرمـــان وخراسان اراسنده اولوب هند حدندن خارج اولمغله
برفصلده انلردخی بیان اولنا چقدر بوندن صکره هندك باقی اوصاف احوالنی ذکر ایده رز
احوال سلطنت وریاست سلفده ملوك هند دولتلرنده خلقی یدی مرتبه قلمشلر ایدی
فلاسفه اکنجیلر چوبانلر اهل حرف عسکر قضاة مدبر امور دولت وبونلرك قانونلری
مقدما یازلمش دکل ایدی صکره تدوین اتدیلر فلبوس ایدر هند ده اوج بیوك
سلطنت واردر قامبایا نارسینغا بنکالا لورنسو ایدر دنیاده موجود اولان دورت طائفه
هند ده جمع اولمشدر یهود ونصارا عبدهٔ اصنام ومحمدیلر سلفده بونلر ازایدی تجارت ایله
تردد ایدرك اکثر پت پرستلری کندولره دوندوردیلر وبونلرك پادشاهی بیوك دولتدر
قامبایا ودکن ومولتان وقوسبتیر ودهلی یه حکم ایدر بنکاله پادشـــاهلری سلفده
حبشیلر ایدی مصرده چراکسه اولدوغی کبی بونلرك دخی خدامی جمله زیلع دن
کلوب کیدرك حاکم اولورلر اهل اسلامدر بونك اولکه سنده ات نادر اولمغله تجارات
کتورمینجه تجارت ایده مز وبونك احتشامی برمرتبه درکه آوانیسی وسائر الاتی التون
کومش ومجوهر مرصع اولوب اتباعنك آغر وظیفه لری واردر یالکز امامنه اون ایکی
بیك غرش سالیانه ویرر وخدمتنده بیوك بکلر چوقدر اناره لاسقاری دیرلر نیپورا
پادشاهی بوکا خراج ویرر قالو رواوربقان وارا قان حاکملرینك بالیوسلری شهرنده
اوتورر وبو پادشاه موسیقی یه زیاده مائلدر مجلسنده قامبایا نار سینغا وکندی سلطنتی
موسیقیلرینی استعمال ایدر بوندن غیری اکثر ملوك هند عسکره وظیفه ویرمزلر
سفر اولدقجه دعوت ایدرلر کندی نفقه لری ایله کلورلر بجرات پادشاهی بر توانکر
پادشاهدر اوتوز بیك قدر عسکره وفیللره مالکدر دریا طرفنده پورتقال ایله جنك
وجدال اوزره در لکن قره دن برجبوت طائفه سی هجوم ایدوب مضطر اولمغله اکثر
سواحلی پورتقال الدی وصلح اولدی وافر خدامی واسیرلری واردر سائر پادشاهلر
آیینی اوزره عسکرینك چوغی قول جنسی درودکن اولکه سی برقاج قسم اولوب هر بونك
عظیم محتشم بکلری واردر وظیفه لری ولایتی محافظه وسنه ده بردفعه دکن پادشاهنه
کلمکدر بیدر شهرنده برر سرایلری واردر اوغللری رهن شکلنده انده اوتورر بونلر پادشاه
حضورینه کلدکده اللرینی دیزینه قیوب باشن اکرلر رکوع ایدر کبی سلام ویروب

کیروچکیلورایکی دفعه بویله ایدر بو پادشاهك حکومتنده چوقلق مدخلی یوق جمله
بکلر النده در لکن کیرواندن خوف ایدرلر بونك قپوسی انلردن مکلف وذیشان اولوب
خدامی مجوهر ومرصع لباسلو کیرلر وکندی ولایتی عورتلرینك کوزللرینی انتخاب
ایدوب سراینه الور اول مملکتده تاتارکبی برقوم واردر اکاونه زاری دیرلر ولایتی غارت
ایدوب الدقلری غنایمك برحصه سنی پادشاهه ویررلر حبیب السیرده بیجانکر
دارملك دکن اولمق اوزره نقل اولنوب بونك سرایی یدی قات حصارك میانه سیدر
قصر سلطانی یمیننده قرق درك اوزرنده برعالی وواسع دیوانخانه بنا اولنمشدر اوتوز
ذراع طولی اللی ذراع عرضنده ادم بوینجه برصفه واردرکه اوزرنده کتاب اوتورر دفترخانه در
وقرق ستون میاننده خواجهٔ سرای مسند حکومتده استقلال اوزره اوتورر اکاوهانك
دیرلر یساوللر عصا یله اوکنده دیزیلوب طوررلر حاجتی اولان برمحقر تحفه ایله کلوب
یوزی یره قور عرضحال ایدر اول دخی قانون عدل اوزره حکم ایدر ونافذ اولور وتاهك دیواندن
قالقیجق برقاج چترملوندن ایچری کیدر ایکی طرفنده مداحان دعا ایدرلر دیوانخانه دن
پادشــــاه اوکنه وارنجه یدی قپوجی اوتورر هر برنده بربلوك ملازم واردر حاجتلرین
عرض ایدرلر یدنجی قپودن تنها کیروب ملك ومال مهیاتی پادشاهه عرض ایدر وفی الحال
چقار سرایك صول جانبی ضربخانه در انده اوچ نوع التون کسیلور بری مغشوش که
اکادرهه دیرلر برمثقاله قریبدر بری انك نصفیدر اکا پرتاب دیرلر وبری درهه نك عشریدر
اکافنم دیرلر اکثر رایج اولان بودر وسدس فنمی پاك کمشدن ایدرلر واکا تار دیرلر بودخی
رایجدر وثلث تاری باقردن ایدرلر اکا چتل دیرلر جمله ممالکدن برزمان معینده التون
قسمی ضربخانه یه کتوررلر وعسکری هردورت آیده برضربخانه دن علوفه الور برکمسه نك
علوفه سی ولایتدن حواله اولنماز زمینده خزینه لر حفر اولنمشدر طلا ونقره ایله مالامالدر
وضربخانه برابرنده شحنه کاه واردرکه اون ایکی بیك عسس انده اولوب هرکون
انلرك وظیفه سی اون ایکی بیك فنم درکه خرابات محصولندن الورلر خرابات ضربخانه
اردنده برمحلدر کمال الدین عبد الرزاق مطلع السعدینده ایدر چون سکز یوز قرق سکز
محرمنده خاقان سعید طرفندن رسالتله بیجانکره واردق پادشاه چهل ستونده
عظمتله اوتوروب یمین ویسار ملبس ومجوهر کسوه لو عسکر طوررلر رأی در شاهواردن
قلاده بوینده زیتونی اطلس کیمش اوزون بویلی لاغر اندام مطبوع صورت ایدی
صول طرفنده طوردق خوش وقتزکه بیوك پادشاه بزه ایلچی کوندردی دیدی برطبق
ایچی طولی نقره وطلا کتوردیلر اول زمان بو پادشاهك یدی یوز عورتی وار ایدی ایکی
عورت برخانه ده اولمیوب اون یاشنده اوغلان حرمه کیرمزدی مملکتنده بردختر جمیله
خبری مسموع اولسه باباسی اناسی ایله کتوررلردی قزی سرایه الوب والدینی
وافر رعایتله کوندررلردی سلاطین بیجانکر ییلده برکره پادشاهانه سور ترتیب ایدرلر

واکا

واكا مساوى ديرلر جمله تخت حكمنده اولان سردارلر وحاكملر كاوب بيك قدر مسلح
فيللرى تختلر وصندوقه لر ايله آراسته ايدرلر بازيكران اوزرلرنده اوتوروب واون كون
متواليا رجب آينك ايام بيضنده بر واسع فضاده كه غايت بديع مقامدر قونارلر اول
فضاده چارطاقلر بغلنمشدر اوچر دوردر طبقه صور مجسم ايله مصور وحوش وطيور
ونباتات ايله مزين ومنقش در اوزرلرنده صاحب جمال جاريه لر اوتوروب قرق ستون
اوزره سراى نه طاق پادشاه ايچون بنا اولنمشدر اورته سى واسع ميداندر انده مطربان
گلعذار ودختران خورشيدرخسار رقص وتغنى ايدوب بازيكرلر انواع صنعتلر ولعبلر
مهارتلر كوستررلر ومعلم فيللر سازنده ومطربانك اصولنى كوزدوب خرطومى ايله مناسب
حركتلر ايدر وانواع شيوه لر كوسترر ومنيبار حاكمى دخى مستقل اولكه سنك پادشاهيدر
الى التنده بكلر واردر بونك حضورنده بر شمعدان اوزرنده شبچراغ كبى بر ياقوت
احمر دائما طورر واطرافه ضيا بخش اولور بونكله حكومت اربابنك عقلى بونك كبى شعله دار
كرك ديمكله تنبيه مراد ايدرلر سينغا ملكى دخى بيوك پادشاهدر وپت پرستلر اكا راخو
ديرلر الى التنده نيچه بيوك بكلر واردر كه سنوى يوز بيك ايكيوز بيك التون محصول الوب
بونك قپوسنده طوررلر بو پادشاه اولكه سنده اولان اكابرلرينك كوزلنى سرايه الوب
ولايت حكامندن شكايت اولنسه بر مخصوص اوطه يه كتوروب كندى اليله دوكر بعده
بر زربفت خلعت كيدررو بونك ياننده وافر برهمن عسكرى واردر انلر بو قپوده معتبردر
وناير ديرلر برجنس عسكرى واردر كه اولا ماتراق اوينارلر اول بابده مهارتدن صكره
بونلرك بلنه بر قرمزى قنلى قايش قوشادوب ضغرلرى و برهمنلرى رعايته وجنكده نفسى
فدا اتمكه پادشاه اوكنده نذر ويمين ايدوب بوزمره يه الحاق اولنورلر وبونلرك عورتلرى
كنديلر ايله براهمه اراسنده مشتركدر اولادى بونلردن وارث اولماز اولاد عامه در انجق
انالرى معلوم اولوب پادشاه بونلره نصف غروش مشاهره ويرر بو طائفه ميدان جنكنده
وقايش اوينده ماهرلر در قرق بيك قدر اولورلر وعورتلردن اوتورى بربرلرينى ميدانه اوقيوب
دوكشورلر بو پادشاه تجاردن آغر كمرك الوب بكلرى ادنى جرمله اولدورر ومالليرنى الور
ومالى چوغالسه كرفت ايدر ومغول پادشاهى هندده بيوك سلطنتدر انده اولان
سائر محمدى پادشاهلر اكا اطاعت ايدرلر دكن وقامبايا ومار دوو ساانغا پادشاهلرى سلفده
بونك طرفندن نصب اولنوردى اكثر يشل باش تاتارلر يعنى اوزبك وصوفيلر يعنى
قزلباش ايله جنك ايدر وافرانلر وفيللر وهجنلر بسلر چوق عسكره وخزينه يه مالكدر
كاهى بنكاله وبدخشان ملوكى ايله دخى دوكشور بونك علمى يشل زمين اوزره بياض
خطلردر عسكرى فارسى سويلر وجنكجى اولوب انواع سلاح قوللنرلر وبونلر اوغانيان در
هر طائفه دن جمع اولمشلر در طوب وتفنك استعمال ايدرلر لورنسو كندى زماننده
بونلرك اول مرتبه استقلالى يوقدر ديمشدر لكن بو عصرلرده سائر ملوك اطرافه تغلب

ایدوب اولکه لرینی هندك طقوز نجی قسمنه ضم ایلدی بنکاله ومنیبار ودکن وکجرات وکشمیر
و برهان پور اولکه لرینی کندویه تابع قلدی انجق چین حدودنده بعض ممالك کفار هند
وسواحلده پورتقال اطاعت اوزره دکللر درکیرو لورنسو ایدر سیام پادشاهی سائر هند
ملوکنك مالداری درقره ده اوچ بیك فیلی ودریاده کندی دللرنجه برآی دیکله معروف
وافر دونما کمیلری وار در روم قدرغه لرینه بکزر مزبور پادشاه پورتقال قرالی ایله صلح
اوزره اولوب هر سنه هدیه لشرلر محمدیلر مالاقایی المازدن اول بونك حکمنده ایدی
صکره انلر الندن دخی پورتقال الوب بونکله بارشدی احوال ملوك ذکر اولنان اولکه لرده
اسلامدن اول کچن ملوك وحکامك احوالی مطلقا معلوم اولمیوب انجق اول طرفه
سفر ایدن اسکندر یونانی عصرنده رای هند یازیلوب انك دخی احوالی تحقیق اولنمامشدر
پلنیوس ایدر هندیلر قوم قدیم اولوب بر تاریخده کندی اولکه لرندن چقمدیلر دیرلرکه
پادشاهلرینك اولی لیبر بابادر صکره فرس قومی مستولی اولوب هند ارمــاغی
ایله غانج اورتاسنده اولان ممالکی الدیلر فرسدن صکره اسکندر هند پادشاهی پوری
بوزدی وغانقاریده قومنك پادشاهنه تعرض اتمدی صکره هر مملکته بر پادشاه
اولوب نیجه زمان سوردیلر لیبردن اسکندره کلنجه یوزاللی اوچ پادشاه وایکی بیك دورتیوز
اوچ سنه کچوب استرا بوقولنجه هرکولس واسکندر ومزبور لیبردن غیری هندیلره
کیمسه غالب اولمدی سیروس وسمیرامیس کرچه بونلرله جنك ایلدی لکن ظفر بولمدیلر
مسعودی مروج الذهبده اول ملوك هند البهر اکبردر دیو یازارکه مزبور لیبردر صکره
تاهود ودامان وفوور که اسکندر ایله محاربه ایلدی ودابشلیم کـه کتاب کلیله ودمنه
واضعیدر وکورش نام پادشاهلری ذکر ایدر لکن علی سبیل التحقیق دکلدر وبعض
تواریخده حجاج فارس مملکتنده ایکن طقسان دورت سنه سنده محمد بن قاسم ثقفی یی
سردار ایدوب هنده کوندردیکی و بعض بلادی فتح وغارت اتدیکی مسطوردر فتح
اسلامیدن صکره بعض ملوك اسلامیه کتب تواریخده ذکر اولنوب اکثر حکامی سائر
عبده اصنام ملوکی یازلمامغله انلردن دم اورمغه مجال یوقدر پس هنده ملوك اسلامیه دن
اول غزا ایدن ناصر الدین سبکتکین اولوب صکره اوغلی سلطان محمود غزنوی اوج
یوز طقسان ایکی تاریخ هجری ده هنده یورویوب نیجه فتوحات اتدی وسکز دفعه لشکر
چکوب هند داخلنه کیردی قنوج وسومناتی الدی صکره اولادندن سلطــان
مسعود واوغلی سلطان ابراهیم واوغلی بهرامشاه سفرلر ایدوب طرفلرندن هندك قسم
شمالیسنه نواب نصب ایدرلردی صکره بونك اوغلی خسرو شاه سکز سنه لاهور ده
مستقل سلطنت سوردی بشیوز اللی بشده وفات اتدکدن صکره اوغلی خسرو
ملکشاه یرینه کچوب عیش وعشرته مایل اولمغله غزنه یه مستولی اولان غوریلردن
شهاب الدین محمد یورییوب هندی مزبور الندن الدی بشیوز تمش طقوزده غزنویلر

منقرض

منقرض اولوب هند تصرفی غوریلره دکدی مز بور شهاب الدینه هندده نیجه فتوحات
میسر اولوب بشیوز طقسان حدودنده کندی خواص خدامندن قطب الدین ایبك
نام غلامی لاهورده والی نصب ایلیوب کندی غزنه یه کندی التیوز یدیده قطب انتقال
ایدنجه هندده مستقل حکومت سوروب نیجه غزالر ایلدی کندودن صکره آرام
شاه نام کوچك اوغلی حکومتدن عاجز اولمغله دولت ایلتمیشیه ظهور ایلدی اعیان
دولت قطب امرا سندن ایلتمش لقبی ایله ملقب شمس الدین محمدی والی قلدیلر
یکرمی التی سنه دهلی ده سلطنت سوروب نیجه غزالر ایلدی التیوز اوتوز اوچده
دنیادن کیدوب اوغلی فیروز شاه یرینه کچدی لهوولعبه مشغول اولمغله امرا بونك
همشیره سی سلطان رضیه یی تخته کچوردیلر مردانه لباسله اوتوروب حکومت اتدی
صکره امرا ایلتمش اوغلی بهرامشاهی اجلاس اتدیلر ایکی ییل سوروب قتل اولندی
بعده فیروز شاه اوغلی مسعودی تخته کچوردیلر مسلك عدله سلوك اتدی ودورت سنه
سلطنتدن صکره خلع اولنوب شمس الدین اوغلی ناصر الدین محمود یرینه کچدی
عادل عاقل پادشاه طبقات ناصری انك نامنه تألیف اولنوب یکرمی سنه یه قریب
دهلی ده سلطنت سوردی صکره ایلتمشیه فرعی اولان دولت اولوغ خان ظهور ایلدی قچان که
ناصر الدین دهلی ده تمکن اتدی بنده سی ودامادی اولان غیاث الدین بلبانی وزیر ایدوب
الوغ خان لقبی ایله ملقب قلدی وامور سلطنتی اکا صمرلیوب کندی سنه ده ایکی
مصحف یازار وکندی قوتنه صرف ایدردی التیوز اللی حدنده انتقال ایدوب وارث
سلطنت قالمدی الوغ خان مستقل پادشاه اولدی عاقل وعادل ایدی بیوك اوغلی
سلطان محمد قاآن ولی عهدی اولوب ملتانی ضبط ایلدی دیکر اوغلی ناصر الدین
بقراخانی لکنهوت والیسی قلدی مغل امرا سندن ایتمور عظیم لشکر ایله محمد قاان
اوزرینه کلوب لاهور ایله دیبال آراسنده بوزدی محمد جنکده شهید اولمغله باباسی
غمندن مریض اولوب یکرمی سال حکومتدن صکره وفات اتدی بقراخان اوغلی
معز الدین کیقباد جدی یرینه کچوب عیش وعشرته مشغول اولدی باباسی ایشیدوب
لکهنوتدن قالقدی آب سرو کنارنده ملاقات اتدی که قران السعدین نام کتاب منظومی
میرخسرو وبو داستانده یازلمشدر بعده اکا وافر نصح وپند اتدی لکن سودمند اولمیوب
کثرت شرب لقوه وفالجه مؤدی اولدی امرا اوغلی شمس الدین صبی ایکن یرینه
کچوردیلر اوچ ییل باباسی وایکی آی کندی حکومت اتدکدن صکره ملك فیروز خلجی
یدنده مقتول اولوب دولت خلجیه ظهور اتدی بعض امرا شمس الدین حالنی کوروب
نواب اطرافدن جلال الدین فیروز خلجی ایله خبرلشوب دعوت اتدیلر التیوز سکسن
طقوز سنه سنده امراء خلج ایله کلوب مملکتی ضبط اتدی ودهلی نوی یاپدی یدی
ییل سلطنت سوروب عظیم فتحلر اتدی صکره برادرزاده سی ودامادی علاء الدین

اكره واليسى ايدى كندويه عصيان ايدوب فيروز دفعئه كندى التيوز طقسان
يشده نهر كنك كارينه واروب علاء الدين استعفا اتدى كورشديلر اول اثناده اجلاف
سامانه دن محمود سالم جلال الدين فيروزى قتل ايلدى علاء الدين يرينه كچوب دهلى يه
واردى فيروز اوغلى ابراهيم كوچك ايدى كوزينه ميل چكوب يكرمى سنه سلطنت
سوردى عظيم غزالر ايدوب چوق مملكت الدى نائب مملكتى كافور هزار دينارى يه امورى
تسليم ايدوب اوغلى حضر خانى ولى عهدى قلدى ويديوز يكرمى بشده وفات اتدى
حضر خان معزول ومحبوس بولمغله ديكر اوغلى شهاب الدين يرينه كچدى هنوز
طفل ايدى اتباعى حضر كوزينه ميل چكديلر مير خسرو بونك حقنده بر كتاب ديمشدر
ايكى آيدن صكره برادرى قطب الدين مباركشاه تخته چقرلدى دورت ييل دورت آى
پادشاه اولوب زن لباسن كيرو امرايى استهزا ايدردى خواص غلماندن خسرو خانى
التفاتله والى قلمش ايدى استقلال بولوب هوادارلرينه قطبى قتل اتدردى خسرو يرينه
كچوب سلطان ناصر الدين ايله ملقب اولدى علاء الدين اوغلى فريد خان ومنكو خانى بو
اولدردى امرادن غازى ملك انتقام ايچون دهلى يه واروب بوزدى خسروى كرفتار
ايدوب پاره پاره قلدى دولت خلجيه بونده آخر اولوب دولت تغلقشاه ظهور اتدى
بو تغلقشاه مزبور ملك غازى مباركشاه در تركلر اكا قتلقشاه ديرلردى كثرت استعمال ايله
تغلق اولدى يديوز يكرميده چون خسروى برطرف ايدوب علاء الدين اولادندن
كيمسه قالمدى دهلى ده جلوس اتدى عاقل وعادل پادشاه اولدى لكنهوته غزا ايدوب
بنكاله حاكمى منقاد قلدى اوغلى غياث الدين محمدى ولى عهد ايدوب تغلق آباد قربنده
بر قصر بنا اتمشدى ضيافتده ايكن ديوارى يقلوب التنده قلدى دورت ييل حكومتدن
صكره اوغلى كچوب سلطان محمد تغلق شاه ايله ملقب اولدى اوضاع عجيبه واحوال
غريبه سى وافراط سخاسى خلقى تنفير وتعجيز ايدوب يكرمى يدى ييل حكومتدن
صكره يديوز اللى ايكيده وفات اتدى پدرينك قرنداشى اوغلى فيروزشاه بونك وصيتى ايله
يرينه كچوب فيروز آبادى بنا اتدى ونيچه نهرلر قازدروب شهرلر تجديد وتعمير اتدكدن
صكره يديوز سكسن يدى ده پير اولوب اوغلى محمد خانى وكيل مطلق قلدى اوتوز
سكز ييل سلطنت ايدوب وفات اتدى كثير الآثار سلاطين كباردن معدوددر اوغلى محمد خان
مفسدلر اغواسيله پدرينه قرشو قيوب فرار اتمشدى يرينه غياث الدين تغلق
شاه بن فتح خان بن فيروزشاه جلوس ايدوب عيشه مستغرق اولدى برادرى ظفر
خان اوغلى ابو بكر خروج ايدوب امرا اكا تابع اولديلر غياث قتل اولنوب مدتى
اللى اوچ كون اولدى سلطان ابو بكر يرينه كچدى عمى سلطان محمد بن فيروز نكركوتدن
عسكر ايله دهلى يه كلوب بوزلدى كيرو عسكر جمع ايدوب تكرار بوزلمش ايكن بعض
امرانى مخفى طلب اتديلر ابو بكر بر بچوق ييل حكومتدن صكره فرار ايدب يديوز طقسان

ايكيده

ایكیده محمدشاه دهلی ده جلوس اتدی ابوبكری حبسه قویوب انده وفات اندی التی بچوق
ییل سلطنت سوروب محمدشاه دخی وفات اتدی امرا اوغلی علاءالدین اسكندر شاهی
یرینه كچوروب برآیدن صكره اول دخی مرحوم اولوب محمدشاهك كوچك اوغلی محمودشاهی
پادشاه اتدیلر امرانك هر بیرینی بر تازه القابله ملقب قلدی خواجه جهان ملك الشرق
لقبی ایله ملقب اولوب قنوجدن بهار ولایتنه وارنجه آكا ویردی جونبوری دار ملك
ایدوب ولایتی قبضهٔ تصرفنه الدی لك سلسله سندن بر قاج نفر سلطنت سوردیلر
كندودن صكره مقرب خان ولی عهدی اولدی امرا هر ولایتده استقلال اوزره اولوب
اوچ سنه مرور اتدكده تیمور ظهور ایلدی فیروزآباده كلدی سلطان محمود منهزم بجراته
فرار ایدوب ایكی آی دهلی خراب قالدی تیمور حضرخانی ملتانه نصب ایلمیشدی
سلطان محمود قنوجه كیدوب سكز یوز دورتده انده وفات اتدی مدتی یكرمی سنه
اولدی و بو سلسله انده منقرض اولوب دولت حضرخـــانیه ظهور ایلدی ملتانده
حضرخان خطبه و سكه یی تیمور و اوغلی شاهراخ نامنه ایدوب یدی ییل والی اولدی
سكز یوز یكرمی دورتده انتقال ایلدی صكره اوغلی سلطان مباركشاه یرینه كچدی
زماننده امرا و ملوك حركته كلوب چوق جنكلر اولدی وزیری كمال الدین غدریله آب
چون كارنده بنا اتدیكی شهرده سكز یوز اوتوز یدی ده مقتول اولدی اون اوچ ییل
سلطنت سوردی اوغلی سلطان محمد یرینه كچوب زماننده ملوك اطراف اطاعتدن
قالوب استقلال علمن قالدردیلر امراسندن ملك بهلوله لاهور و دیبالپور حكومتنی
ویرمشیدی ایكی ییل سلطنتدن صكره سكز یوز قرق یدی ده وفات ایدوب اوغلی
علاءالدین یرینه كچوب عشرته مشغول اولدی یدی ییل سلطنت سوروب وفات اتدی
ملك بهلول یرینه پادشاه اولوب عدل مسلكنه سلوك اتدی شرق ملوكندن محمود
شـــاه و محمدشاه و سلطان حسین ایله جنكلر ایدوب غالب كلدی اوتوز سكز ییل
سلطنت سوروب سكز یوز طقسان دورتده وفات اتدی اوغلی نظام خان یرینه كچوب
دهلی ده جلوس ایلدی سلطان اسكندر لقبی ایله ملقب اولدی لكنهوت پادشاهی
سلطان حسین بنكاله پادشاهی علاءالدین ایله دوكشوب غالب كلدی یكرمی سكز ییل
پادشاه اولوب طقوز یوز یكرمی دورتده وفات اتدی بیوك اوغلی سلطان ابراهیم یرینه
كچوب برادری جلال خانه جونبور حكومتنی ویردی عصیان اتمكله یاننده اولان بش
برادرینی حبسه قودی جلال خان اوتوز بیك سوار ایله اكره یه كلوب كرفتاری و مقتول
اولدی یدی سنه سلطنت سوردكدن صكره امرابوندن اعراض ایدوب لاهور حاكمی
دولت خان كابله واروب تیمور احفادندن بابر میرزایی هنده تحریك اتدی یولده كندی وفات
ایدوب بابر پادشاهی بانی پت حوالیسنده سلطان ابراهیم ایله دوكشوب بوزدی امرادن
برجمع ایله سلطان ابراهیم دوشوب اوغانیان طبقه سی انده تمام اولدی دولت تیمور ظهور

ایلدی ظهیر الدین محمد بابر بن میرزا عمر شیخ ماوراء نهرده اوزبكڭ دولتی غلبه ایدوب مزبور
کابله کلمش قندهاری المش ایدی طقوز یوز اوتوزده هنده ظفر بولوب نیجه خزاین ودفاین
الدی اوغلی محمد همایون میرزایی اکرمیه والی قلدی مزبور رانا سانکا ایله دوکشوب غالب
کلدی مردانه لك ایله مشهور اولوب طقوز یوز اوتوز یدیده بابر میرزا وفات اتدکده یرینه
کچوب پادشاه اولدی خیر الملوك تاریخ جلوسیدر و برادرلری میرزا کامران و میرزا عسکری
و میرزا هندال بر مملکته والی اولدیلر کجرات پادشاهی بهادر مخالفت کوستر مکله اوزرینه
واروب بوزدی مملکتی امرایه توزیع اتدی و بنکاله ملکی شیرخان اظهار عصیان اتمکله
طقوز یوز قرق یدی سنه سنده اوزرینه واروب منهزم رجوع اتدی قندهاردن هراته واروب
شاه طهماسب ایله ملاقات اتدی شاه لوازم تعظیمی یرینه کتوروب عسکر له امداد اتدی
قندهاره کوندردی مزبور دار ملکنی متغلبه الندن الوب شیرخان ایله مصالحه ایلدی
و برادرلرینی دفع ایدوب طقوز یوز التمش ایکی ده وفات ایدنجه سوردی اهل معرفت
عالم پادشاه ایدی بیوك اوغلی جلال الدین اکبر محمد یرینه کچوب شیرخان اولادنی قهر ایلدی
و کجراته مستولی اولدی کشمیری الوب بیك اون ایکی ده وفات ایدنجه سوردی اوغلی
سلطان سلیم جلوس ایدوب یکرمی ییل پادشاه اولدی آصف خان نام بر عاقل وزیری
وار ایدی بیك اوتوز ایکیده سلیم شاه وفات ایدوب اوغلی خرم شاه یرینه کچدی شاه
جهان ایله ملقب اولوب عاقل و عادل قویدی اکثر ممالك هندی واوزبکی تسخیر ایلدی
حالا اقلیم هندده فرمان فرمادر دولت شیرخانیه بو شیرخان که نامی فریددر سور
طائفه سندن اولوب جدی ابراهیم هنده کلوب امرا خذمتنده اولدی باباسی حسن دخی
جونبور اقطاعنی طوتاردی اون ایکی اوغلی ایچلرنده فرید پدرنه انجنوب جونبورده
عربیت و تواریخ کوروب دولت خانیانه واردی باباسی اولدکده اقطاعنی الوب بهادرخان
یانته واردی که سلفده سلطان محمد ایله ملقب در بر کون شکارده بونك اوکنه بر ارسلان
کلوب فرید قلیج ایله ارسلانی هلاك اتدی و شیر لقبی ایله ملقب اولدی صکره سلطان محمد
الندن اعراض ایدوب بعض اقطاعنی برادرلرینه ویردی اولدخی بابر امرا سندن سلطان
جنیده واروب مغل عسکری ایله محمد خان اوزرینه کلدی مزبور دخی رهتاس طاغلرینه
کیروب شیر بونك مملکتنی ضبط ایلدی و بر قاچ ایام بابر قپوسنه واروب امتزاج ایدرمیوب
کیرو سلطان محمد خذمتنه کلوب اوغلی جلال خانه اتالق اولدی اول اثناده محمد وفات
ایدوب جلال یرینه کچدی شیر بونك والده سنی الوب استقلال اوزره حاکم اولدی بنکاله
پادشاهی ابراهیم خان اوزرینه کلمشیدی شیر غالب اولوب فیللرینی و طوپلرینی الوب بنکاله یه
مستولی اولدی و چوق قلعه لر فتح اتدی بالاخره کالنجر قلعه سنی محاصره اوزره ایکن
باروت طوتشوب قلعه فتحی ایله موتی بر کونده واقع اولدی اون بش ییل امارت و بش
ییل سلطنت سوردی طقوز یوز اللی بشده امرا جلال خانی پادشاه اتدیلر و اسلام شاه
لقبی

لقبی ایله ملقب قلدیلر صکره صایم خان دیمکله مشهور اولدی طقوز ییل سلطنت
سوروب وفات اتدکده اوغلی فیروز خان یرینه کچدی صبی اولمغله شیرخانك برادری نظام
خان اوغلی مبارز خان اوچنجی کونی فیروزی قتل ایدوب سریر ایالتده متمکن اولدی سلطان
محمد عادل دیمکله ملقب قلدیلر اوج سنه سوروب ارباب خلاف ایله جنك وجدال
ایده رك باالآخره نواحی جناردہ بهادرخان دفعنه واروب مقتول اولدی وبوسلسله بونده
نهایت بولدی سلاطین کجرات چون فیروز شاهدن صکره امراء اطراف استقلال
سمتنه سالك اولدیلر کجراتده مظفر شـــاه والی ایدی یدییوز طقسان اوچده مستقل
ضبط ایلدی صکره اوغلی محمد شاه یرینه کچوب بر روایتده بونك اوغلی سلطان احمد پادشاه
اولدی وسکز یوز اون اوچده احمد آبادی بنا اتدی وفاتندن صکره اوغلی سلطان محمود
یرینه کچدی بودخی انتقال ایدوب اوغلی مظفر بعده بونك اوغلی اسکندر پادشاه اولدیلر
یدی آیدن صکره وزیری خروج ایدوب اولدردی اوغلی محمود شاه یرینه کچوب صغیر اولمغله
عماد الملك امور کوروردی امرا دهلی حاکمی ابراهیم خان وزیری بهادرخانی دعوت اتدیلر
کلوب محمود شاهی اولدوروب پادشاه اولدی پورتقال بوکا مدارا ایدردی باالآخره کوه
قپودانی حیله ایله بهادری قتل ایلدی صکره اوغلی شاه لطیف پادشاه اولمشیدی
وزیری دریاخان سلطان محمودی حبسدن چقاروب بیعت اتدی طقوز یوز التمش برده
مقتول اولنجه سوروب بعده اهل بیتندن احمد شاه یرینه کچدی لکن چوق کچمیوب
وفات اتدی بوندن صکره جنابی شیرخانی مزبور سلطان محمود اولادندن اولمق اوزره یازار
لکن صحیح سابقا ذکر اولنان درملوك دکن وکلبرجه سلاطین دهلی دن دکن مملکتنه
مستولی اولان حسن کاکور درکه سلطان علاء الدین خلجی ایله ملقب ایدی دولت آباد
دیمکله معروف اولان دیو کیری مضافاتی ایله سلطان محمد متعلقاتندن مزبور حسن
دورتیوز قرق سکزده الوب مستقل پادشاه اولدی سلسله سی کلبرکه ویدرواحمد
نکر شهرلرنده اوتوروب سلطنت سوردیلر مزبور حسن نسبی بهمن بن اسفندیاره چقمغله
بونلره سلاطین بهمنیه دخی دیرلر یکرمی بر ییل حکومتدن صکره انتقال ایدوب اوغلی
سلطان محمد یرینه کچوب اون سکز ییل پادشاه اولدی وفات ایدوب اوغلی مجاهد شاهه
بیعت اتدیلر بر ییلدن صکره عمیسی اوغلی داودخان بونی قتل ایدوب یرینه کچدی برآیدن
صکره امرا ایدنده مقتول اولوب سلطنت محمود بن حسن شـــاهه دکدی اون طقوز ییل
سوروب اوغلی سلطان غیاث الدین بونك وفاتندن صکره پادشاه اولدی یدییوز
طقسانده بر غلامی عذری ایله کوزینه میل چکلوب سلطان شمس الدین یرینه کچدی برادرلری
فیروز خان واحمد خان بونك اوزرینه کلوب بوزدیلر فیرزخان تخته کچوب شمس الدینی اله
کتوردی وقتل اتدی مدتی اللی یدی کون اولدی فیرزشاه عاقل وعـــادل قپوب
بیجانکری الدی یکرمی بش ییل حکومتدن صکره وفات ایدوب اوغلی حسین کوچك

اولمغله خانلر خانی احمد خان یرینه کچدی کهرك حاکمی سلطان هوشنکی بوزوب اون ایکی
سال سلطنتدن صکره وفات اتدی بیوك اوغلی سلطان علاء الدین احمد شاه یرینه
کچوب عدل وداد مسلکنه سالك اولدی برهانپور حاکمی نصیرخان دکنه عسکر چکمشیدی
بوزدی وعصرنده بعض مظالم واقع اولوب بر قاچ بیك ادم قتل اولندی دورت ییله قریب
پادشاه اولوب سکز یوز التمش ایکیده وفات اتدکده یرینه اوغلی همایون پادشاه کچدی
اوچ ییل حکومتدن صکره اول دخی دنیادن کیدیجك سکز یاشنده نظام شاه نام
بر اوغلنی پادشاه اتدیلر اودیسه کفاری فرصت بولوب یورودیلر اهل دکن دفع ایدوب
چون سلطان محمود خلجی بو طفلك سلطنتندن آکاه اولدی عسکر ایله دکنه کلوب
دوکشدکده غالب کلدی سکز یوز التمش یدیده نظام وفات ایدوب برادری محمد شاه
یرینه کچدی وسلطان احمد شکری دیمکله ملقب اولدی وزارتی محمود کیلانی یه ویروب
وزیر مزبور خواجهٔ جهان دیمکله اشتهار بولدی کیدرك محسود مقربان اولوب اودیسه
حاکمنه مزبور طرفندن مکتوب دوزمکله متهم قلوب اول پیر عاقل وفاضلی قتل اتدردیلر
بعده هر بری رایت خلافی قالدرب اوج آیدن صکره سلطان محمد وفات اتدی مدتی
اون طقوز ییل اولوب اوغلی سلطان محمود یرینه کچدی عیش ونوشه دوشوب امراهر
قطرده استقلال دعواسنده اولدیلر ودکن مملکتنی ارالرنده قسمت اتدیلر اوتوز یدی
سلطنت سلطان محمود نامنه ایدی طقوز یوز یکرمی دورتده وفات اتدی عصرنده اسمعیل
عادل خان وقطب الملك وعماد الملك بن عماد الدین که دریا خاندر وملك احمد نظام الملك
ممالکه مستولی اولمشلر ایدی بوندن صکره دولت بهمنیه انقراضه یوز طوتوب دکن
ملکی آخره نقل ایلدی برقاچ نفردخی اسم سلطنت ایله موسوم اولمق مراد اتدیلر لکن
میسر اولمدی دولت نظامیه ذکر اولنان متغلبه دن ملك احمد نظام الملك دولت آباد
وغیریده اون ایکی ییل بر روایتده اون طقوز ییل مستقل پادشاه اولوب وفات اتدکدن
صکره اوغلی نظام الملك برهان شاه یدی یاشنده یرینه کچدی عزیز الملك نام کمسنه امورنه
مستولی اولوب امور جمهوری قبضهٔ تصرفنه الدی امرا عماد الملکی اوزرینه تحریك اتدیلر
عماد بوزلدی صکره عزیز کوزینه میل چکدیلر صکره شاه طاهر وزیر اولوب برهانی
امامیه مذهبنه دوندردی آخر برهانپور قربنده کجرات پادشاهی بهادر ایله ملاقی اولدی
نظام بوزولوب مریض اولدی اللی بش ییل سلطنتدن صکره وفات ایدیجك ایکی
اوغلی عبد القادر ومیران شاه حسین بری برینه کیروب خلقی ایکی فرقه اولدی بالآخره
شاه حسین غالب کلوب دکن سلطنتی انده قرار اتدی اون ایکی ییل سوروب افراط
شربدن علیل اولوب وفات اتدی اوغلی مرتضی نظام شاه یرینه کچوب یدی سنه والده سی
همایون شاه اموری کوردی وملوك اطراف ایله نیچه جنکلر ایلدی آخر مرتضی یونی حبس
ایلیوب خواجه میرکی جنکیزخان ایله ملقب قلدی وامورنی آکا تفویض ایلدی جنکیز

آکا

آکا چوق خدمتلر ایدوب دولتنی منتظم قلدی مرتضی نظام یکرمی دورت ییل سوروب
طقوز یوز طقسان التی ده اوغلی شاه حسین تغلبا یرینه چقوب پدرینی قتل اتدی باباسنك
وزیری میرزا خان بوکا بیعت کوستروب قلعه یه کیردی وشاه حسینی حبس ایلدی
وعمی زاده سی اسمعیل بن برهانی پاشاه اتمك استدی اهل دکن غلوا یدوب قلعه یی
قوشاتدیلر میرزا خان شاه حسینك باشنی کسوب قلعه دن اشاغی اتدی دکنیلر حصاری
آتشه اوروب ایچنده اولان مفسدلری قتل عام ایلدیلر شاه حسینك حکومتی اون سکز
آی اولدی بو فتنه ده فضلادن چوق کمسنه دوشدی سلطنت اسمعیل شاه قرار ایدوب
بر بچوق ییل پادشاه اولدی و بو وقعه طقوز یوز طقسان طقوزده ظهور اتدی ملوك
تلنکانه ودولت قطبیه سلاطین بهمنیه پریشانلغنده سلطان علی قطب الملك بو مملکتی
ضبط ایدوب پادشاه اولمشیدی بدخوی اولمغله برهمدانی یدنده مقتول اولدی بیوك
اوغلی جمشید یرینه چقوب کوچك برادری قطب الملك ابراهیم فرار اتدی یدی سنه جمشید
حکومت سوردکدن صکره برادری ابراهیم پادشاه اولدی و اوتوز دورت ییل سوروب
عجم شاهلری ایله هم مشرب اولدی طقوز یوز التمش طقوزده وفات ایدوب اوغلی محمد قلی قطب
شاه یرینه چقدی ملوك خلج وزاوده بونلر غوریلر فروعندندر اخلاج غوردن برفوج سلطان
شهاب الدین ایله سابقا هنده کلمش ایدیلر ایچلرنده محمد بختیار غایت قوی هیکل وزورمند
اولوب هندیلر جنکنده غالب کلدی فیللری بوزوب اوده ولنکوتی یه مستولی اولدی خطبه
وسکه یی کندی نامنه ایلدی صکره تبته واروب بوزلدی التیوز ایکی سنه سنده وفات
ایدوب اتباعندن محمد شیران یرینه چقدی هندیلر جنکنده اول دخی دوشوب سلطان
قطب الدین فرمانیله علاء الدین مهران نصب اولندی احمق وسفاك اولمغله قتل اولنوب
حسام الدین عوض یرینه چقدی التیوز یکرمی دورتده ملك ناصر الدین محمود جنکنده
اول دخی قتل اولنوب دولتلری آخر اولدی تواریخ اسلامیه ده ذکر اولنان ملوك هند
احوالی اجمال اوزره بو مرتبه در احوال دیانت هندده جمله ملل وادیان اصحابی واردر یهود
ونصاری ومجوس ومسلم وعبدهٔ اصنام وعبدهٔ کواکب وعبدهٔ نباتات وحیوانات
وعبدهٔ عناصر وعبدهٔ افلاك طقسان قدر اصناف کثیره عد اولنور ومذاهب باطله
اربابی فرق سکزه چقار غرب وشمال سکاننك اکثری مسلم جنوب چوغی تناسخی در
بعضلر مسواکسز وغسلسز طعام یمزلر لکن جنابتدن غسل اتمزلر شرق وجنوب
طرفنك سکانی اکثر عبدهٔ اصنام وبراهمه در اوارلرنده اختلاف چوقدر محمد یوسف هروی که
هندی کزوب کوردوکی امور غریبه یی یازمشدر ایدر که چون کالبی حدودنه ایرشدم
بر جماعت کوردم که باشلری آچق ساچلری طاغنق هم جادهٔ اسلامه کیدرلر کاه صنمه
عبادت ایدرلر زناربلنده تسبیح الده بری برلرینه انجنسه لر اولرینی آتشه یقارلر و بابالرین اوغوللری
اولدرورلر مسلم ونصاری ویهوددن غیری هندیلر قتنده زنا مباحدر بر عورتك متعددداری

اولور عبدة اصنامك امور دينيه سى جمله براهمه النده در بونلر حضرت ابراهيم عليه السلام
اولادينه منسوب كچنورلر نيجه فرق ومذاهب اصحابى اولمغله اهل نجوم بونلرى قمره منسوب
طوتر بونلرك اختلافى حكمانك امور طبيعيه ده اختلافندن زياده در بعضلرى كيچه
اوكوزه وفيله عبادت ايدر كيمى شمس پرست وستاره پرستدر فرس قديم كبى جمله اشيا
شمسدن صادر اولدى ديرلر وكيمى قدماء يونان كبى عناصره وكنديلرك كچمش دلاورلرينه
طپارلر كجرات سمتنده اولان مشركلرك اشبهى فيثاغورس رأينه تبع اولوب مانويلر
قاعده سنه رعايت ايدر و بونلره بانيـــارى ديرلر قتل انلر قتنده جرم عظيمدر قارنجه دخى
اولورسه بونلر انواع طيب ايله بخورلنوب بر عورت الورلر وبايى مباح كورر لر اكثرى
صايمدر كيچه بريان شكر بيوب سودا اپچرلر وقارنجه يى شكر شر. تى ايله بسلرلر كندودن
صكره مالللرينى صويه احتياج يرينه وصيت ايدرلر وآبدوتى ديرلر بر طائفه واردر بر مدت
هر نسنه دن پرهيز ايدرلر صكره جمله فسق فجورى اشلرلر كيمى خالقى اثبات ورسلى نفى
ايدر وكيمى فرقه فرقه معبودلره طپار وكيمى نفسنه تعب ويرميوب جمله سنى سلب وانكار
ايدر عبادت قيدنده اولماز يغو كفارى نصارى كبى برتكرى يه طپوب اوچ مســاوى
صورتله تصوير ايدرلر واكا سان رويى ديرلر اوچده برتكرى معناسنه بونلرك درويشلرينه
دوليسى ديرلر مناستر لرى واردر چاك چالنور مخصوص لسان ايله عبادت ايدرلر اوديسه
اولكه سنده پرسوتم نام موضعده بر بتخانه واردر حكايات ديرلر انده بر بويك معتبر صنم قونمشدر
هنديلر اولندكده عورتنى اولا اوچ كون اول صنم خدمتنه قيوب بكارتى ازاله اولنمش
بولنورسه مسرور اولورلر والا شوم عد ايدرلر هنديلر اول بتخانه ده سينه لرينى چاك
وبدنلرين زخمناك ايدوب مجروح يرلرى اول صنمه سوررلر اوكولور مؤمن وكافر صنم مزبور
اوكنده ترك ادب اياسه هلاك اولور هفت اقليمده مسطوردر كه مولانا لطف الله نيسابورى
بحر و بر سياحى اولوب بر جماعت ايله اول بتخانه يه واردقده براهمه مراعاه ادب شرطيله بونلرى
ايچرى قودى برى قصدا صنم طرفنه توكردكده فى الحال روحى قبض اولندى مولانا ايدر
بو معنادن بزغايت منفعل ومتأثر اولدق زيرا بر صنم باطلدن بونك كبى تأثير عظيم سرى
ندر ديو افكارله خوابه واروب رؤياده بو مشكلك حلنه بشارت واقع اولوب بر شخص
ديدى كه صنم مزبورك تأثيرى اول جهتدن اولور كه نيجه بيللر توجه نفوس انسانيه انك
جانبنه اولمغله اراده تعلق بيد التمشدر هر نفوس اولدوغندن اول اثر ظهور ايدر احوال علم
ومعرفت هندك علما وحكماسى اكسك دكلدر انلر ياننده هند مبداء حكمت اولوب اول
حكما اولان برهمن اكبر حكمتى اظهار وآلات حربى اختراع اتدى صور افلاك وبروجى
سند وهند يعنى دهر دهور نام بر كتابده يازوب مبدء اولى اثبات اتدى ومدار كردش
روزكار دورت دوراوزره درديدى دور اولك مدتى اون يدى للك و يكرمى سكز بيك سال
ايكنجى دور مدتى اون ايكى للك وطقسان التى بيك سال اوچنجى دور سكز للك والتمش دورت

بيك

بيك سال دوردنجى دورده عمر طبيعى آدميان يوز ييل اوچنجى ده بيك ييل ايكنجى ده اون بيك
ييل اولمه برلك اولدى ديو يازمشدر صكره كلن براهمه وسوفستا علم نجوم وطب وحكمت ايله
مقيد اولوب علم حسـابده تفرد اتديلر روم وعرب انلردن اخذ اتدى علم سحر وافسونى
ونيرنجات وطلسمى بونلر وضع ايلدى كاهنلرى ضميركويلقده بى نظيردر صولدن صاغه يازارلر
وخطلرى ايكى نوعدر برى دمر قلم ايله جوز هندى يپراغى اوزرينه دركه برك مزبور ايكى
ذراع قدر اوزون اولور لكن قليل البقادر برنوعى سياه كاغد اوزرينه برجنس بياض سنك
نرمى قلم كبى يونوب يازارلر بياض خطى چقار واصلا محو قبول اتمزدكن كاتبلرى انى
استعمال ايدرلر وبونلرك حرفى عربى حرفه بكزردللرى مختلفدر تطير وفاله عظيم اعتبار
ايدوب علم نجوم وسحرى سايردن مقدم طوتارلر وعلم طب دخى بكلرينك قانونى اوزره
واجباتندر لكن بونلر طبده يونان وعرب متانتنده واصل اولامزلر احوال سياست
هنديلر اراسنده دعوا ونزاع نادر واقع اولور شاهد وحجته محتاج دكللردر مجرد سوزه اعتماد
ايدرلر بركيمسه يلان شهادت اتسه پارمقلرينك اوجندن بر ربعنى كسرو بركيمسه برآخرك
عضونى ازاله ايلسه ضماندن غيرى النى كسرلر وبر اهل صنعتك النى وكوزونى مجروح ايدن
قتل اولنور احوال صنعت وتجارت هنديلر اراسنده اهل صنعت غايت معتبردر جمله
ارباب صنايع معاف ومسلم اولدقلرندن غيرى ميريدن انلره ذخيره ويرياورو هندك
نيچه يرلرنده تجارت اشتهارده در خصوصا طيب وبهـار وجواهر وحرير وپنبه وسائر
متاع اطراف واكنافه هندن كيدر احوال حرب وشجاعت هنديلر اكثر شجيع وقليل المرحمه
طائفه در جنكه فيللر كتوروب اوزرنده طوپلر توفنك لر اتارلر اتلولرى نادر در برجنكه
كاه اوتوز بيك فيل سوررلر اخلاق وعادات هنديلر اكثر سياه چرده وسط القامه ونحيف
وطويل اللحيه اولورلر غم وغصه بلمزلر كيمنك صقالى كوبكندن اشاغى صارقار اولدكده
تراش ايدرلر واوزون ساچ قورلر اكابرى جواهر ايله كنديني تزيين ايدوب مختلف لباسلر
كيروسطى بزوچوقه كيوب ادناسى حيوانات دريسى وقوشلر پوستى كيربعضلر اوديرينى
اورتوب چپلاق كزر عورتلرى انجق طون كيرلر ارالرنده نسبه واصله غايت اعتبار
واردر استدكلرى قدر عورت الورلر هر برينك مهرى ايكى اوكوزدر واكثر عورتلرى
فاحشه كنديلرى حيله كار قوم اولوب بر رآيده قرار اتمزلر لكن بكلرينه غايت مطيع طائفه در
يدكلرى اكثر برنج در حيوانى باشنه اورمغله اولدروب يرلر بوغازلمزلر ارى عورتى قولا غنه
كوپه وقولنه بله زك طقار وكفار ارسنده برعورتك متعددارى اولور هر برى اول عورتك
لوازمنى كوروب اوقاتى ارالرنده تقسيم ايدرلر وهر برينك نشانى واردر برى كلدكده قپويه
نشانى نى ديكوب ايچرى كيرر برى دخى كلسه نشانى كوروب كيرو دونر وبونلرك اولادى بابالرندن
وارث اولمازلكن قز قرنداش اوغلى وارث اولور زيرا اولاد عامه در وسائر كفار هند اراسنده
زنا مباحدر الا مسلمانلر ايله قاريشن هنديلرده دكل وكندى قز قرنداشنى وكندى قزينى

وخاله سنی وعمه سنی تزوج ایدر وبونلر یاننده صغر اولدرمك ویمكدن بیوك جرم یوقدر
بر کیمسه که صغر اولدوغی یاخود بیه قتل ایدرلر وصغر تزکنی یوزلرنه کوزلرنه سوررلر
مسعودی قولنجه بونلر اراسنده ضرطه عیب دکل سعال عیبدر حبس ریحی جائز کورمزلر وهند یلو
غایت تن پرورلدته منهمك طائفه در فسق وفجوری جمله مباح کوررلر اشربه ومعاجینه
رغبت ایدرلر ومسافری رعایتده قصور اتمزلر ولایتلرنده مسافر آب وعلف کتورمکه
محتاج دکلدر هر منزلده جمله لوازمی موجود بولور ونه کونه لذت استرسه منع یوقدر
اودیسه اولکه سنده اوغانیان استیلا سندن اول مکنه نام برمالدار وار ایدی دورتیوز
عورتی برراوده اسکان ایدوب لوازمنی کورمش ومسافره وقف ایلمش ایدی اوزلرینه
بروظیفه دار قیوب برغریب کلدکده غسل اتدررر وکیدرر واول منزللرك برینه قورعورتله
خلوت اتدرردی صباح خرج راه ویروب یوللر وبو حالی جمله خیرتدن وآخرته منسوباتدن
عد ایدرردی وهند یلو کفاری موتاسنی احراق ایدوب قبر بلمزلر سندده مجاور اولانلر مخفی
احراق ودفن ایدر سیام مملکتنده عورتك اری اولدکده ینسار کن مزین وملبس آتشه
کروب بله ینارلر وبرهمن بو طریقله یانان عورت طوغری جنته کیدر دیو ترغیب ایدرلر
کاه برآدمك وافر عورتی اولوب جمله سی بله ینارواول کیرمده نزاع ایدرلر احوال ابنیه هندك
اکثر اولری اغاجدن وطوپراقدن یاپلوب خرما یپرا غیله اورتولور لکن اکابر سرایلری
سلفده معظم بنااولوب اسکی مصره یونان قومنك بنالرندن مکلف اولدوغنه آثاری
دلالت ایدر آب وهوا هندده ملایم وشدید روزکارلر خصوصا شرقی یللر غایت صاغ اسر
نهایت ولایت واسع اولمغله هواسی هر یرده بر دکلدر خط استوایه قریب یرلری اسی وبعض
یرلری فی الجمله معتدل وشمال سمتی بارددر بعض یرلرنده سنه ده ایکی حصاد وایکی یاز اولور
ایکیسی اورتاسنده اتزیا دیمکله معروف روزکارك هبوبی حرارتی تعدیل ایدوب برنوع
قیش اولور وجمله اهویه سی ضرر سز اولوب ایازده یا تانلره بله کیجه بر ثقلت عارض اولمز
صولاری لطافتنه غـــایت یوقدر احوال انهار هندك واسع انهاری واردر بعض اهل فن
بواقلیمك اتمش قدر نهرنی تعین ایدر که بونلرا کثر نیل کبی هنکام صیفده طاشوب سقی
اراضی اتمکله ولایتك محصولدار لغنه باعث اولور مشهورلری بونلردر نهر هند قدماء اهل
هند بونهره آیندر وساندوس دیرلردی که غربیسنده اولان مملکت اول اجلدن سند تسمیه
اولندی وآیندردن هند مشتق قلندی نهر مزبور طوایف مختلفه قتنده نیجه اسملرله
تسمیه اولنور کتب اسلامیه ده نهر مهران یازیلوب بعضلر کتابنده دویل وقارشد دخی
دینلمشدر منبعی نهر غانج منبعنه یقین یرده جبل توغراقوت اتکندن چقوب طقوزیوز
میل قدر شمالدن جنوبه جریان ایدر منبعی بعض اهل وقوف تحریری اوزره کشمیر طاغلری
جنوبنده یوز طقوز بچوق درجه طول اوتوز بش درجه عرضده در آشناغر شرقندن
بچوب روبندی یاننده کابل صویی ایله جمع اولور اندن شرق وجنوبه کیدوب هزاره صویی

قاریشور

قاریشر نیلابك غرب شمال طرفندن غرب وجنوبه دونر ایکی مرحله ده جهینکوت نام
جبل عظیم دبندن چقوب ایکی مرحله ده چو پاره یه وبعده ایکیشر مرحله ده پیلو پوته
ودیرهٔ اسمعیل خانه ودیرهٔ فتحی خانه بعده دورتده سیت پور واروب اندن نهر چنهاو یله
اجتماع محلنی کچر ونهر ویاه ایله مجتمع اولوب اون مرحله قدر برده کوفدی وباولایه اندن
برمنزل بعیده متیله نام قلعه یه اندن بش مرحله ده بکره وبشده سهوانه وبشده نکرچه
واروب ایکی مرحله ده دخی ایکی بیوك اغزدن دریایه دوکلور بوسیاق شیخ علم الدین قمری
روایتی در بعضلر درلرکه نهر مزبور نکرتته دن شمالده اوج بلوك اولوب بری تته غربیسندن
کچر لاهری بندر یاننده دکزه قاریشر بری لاهری دن برمرحله شرقه رانی پر نام قصبه اولوب
یاننده دوکلور ونهر مزبور جمله قرق ایکی مرحله مسافه قطع ایدر بونك زیاده عرضی اللی
استادیوم وعمقی اون بش آدم اولوب ایچنده وافر بحری جانورلر تمساح وکلر اولور بو تمساح
انسان اتنه مایلدر وسن وقوفی یوقدر آخر عمرینه دك بیور نهر مزبورك صویی آخر
دریادن کلن حیوانات لوننی بوزار وبو نهره یکرمی قدر نهر قاریشر بعض اهل وقوف ایدر
جبال کشمیردن بش نهر چقار بری ویاه دیکله معروفدر شرق وجنوبه اقوب لاهورك
شرق وجنوبندن چقوب اوچه یاننده نهر هنده دوکلور ایکنجیسی نهر راوی در سمت لاهورك
جنوبه آقوب غربه دونر سیور التنده نهر هنده دوکلور اوچنجی نهر چنهاو که غرب وجنوبه
آقوب مولتان یاننده نهر سنده دوکلور دردنجی نهر ویهت در بهرا یاننده نهر مزبوره قاریشور
بشنجی نهر راوی درانلرك بیوکی نهر چنهاو درکه نهر چندر پاك دخی دیرلر لاهورك شرق
وشمالندن کشمیر طاغلرندن کلوب سیال کوت شمالنه وسودره یه وکوپره یه اوغرار غربه طوغری
هزاره یه کیدر وچند پوته وار رسپوردن یوقاری ویرته نام نهر بوکا قاریشر اندن اوچه
وسیت پور اراسنده یوز التی طول ویکرمی طقوز عرضده نهر سنده قاریشر غایت سریع السیردر
نهر مزبور اوزرنده کشمیردن لاهور یولی اوزره اورغاندن ایکی کوپری واردر بری بونك کنارنده
یاهودیرلر عظیم عالی درختلر شاخنه بغلو دورت رسماندرکه یوغونلغی قول قدر صویوزندن
اوچ ذراع یوقاری کریلوب محکم بند اولنمشدر اول ایپلره زینه دیرلر صو چکلدکده اشاغی
قازقلوه کررلر طغیان اتسه یوقاری اغاجه قالدررلر اول محلده صونك عرضی یوز ذراع
مسافه در اول دورت ایپدن یوقاری ایکی ایپ دخی بند اولنمشدر یولجیلر پیاده اول
ایپلری طتوب دورت اورغان اوزرنده که عرضی نصف ذراعدر یورویوب کچرلر وانلوی
کوپری قربنده یلدروب کچرلر جمیع زمانده ایاقدن انده کچد یوقدر جسر مزبورك بری
دخی راه کمیرده درکنه فرده اولور برنوع علفدن بوکلمش یتمش سکسن ذراع ایپلری کنار
نهرده درخته محکم بند ایدرلر اون بش قارش قدر صویوزندن مرتفع اولور وبر بچوق
ذراع طولی وربع ذراع عرضی برایپی بر چتال اغاجك باشنه بند ایدوب اول کریلن ایپه
کچرلر خلقه کبی آصلور طورر کچمك مراد ایدن چتاله کیروب ایپك اوزرنده او توروب براوزون

ایپ دخی اول چتال اغاجه باغلی وبراوجی اوته وبراوجی بری کنارده درچکرلر کان واردر
یوشالدقده کروچکرلر اول اوتوراجق ایپك وهر برینك مخصوص اسملری واردر بو اسلوب
اوزره براپیدن چتال کپری دخی کشمیرك برتل یولنده دمکند نام قریه ده درانده بهارده آت کچمکه
امکان یوقدر صیفده اتك بوینه وقوپروغنه بر ایپ بغلیوب ایکی طرفدن چکرك کچرلر بو نهر
چنهاوه دوکلن انهاردن نهرویهت یوز اون ایکی بچوق طول اوتوز بش عرضده کشمیر
طاغلرندن چقوب غربه اقارق جالندیه وبهرایه اوغرارندن صوان صوبی قارشدوغی یره
کلوب بهراوه واردر شوردن برمرحله شرقده مولتاندن اوچ مرحله یوقارده نهر چنهاوه
قاریشر بر دخی نهر راوی در لاهورك شرق وشمالندن کلوب لاهوره اوغراندن غرب
وشمال اراسنده مولتانك شمالندن بچوب التنده یوزیدی بچوق طول یکرمی طقوز بچوق
عرضده چنهاو صوینه قاریشر نهرویان لاهورك شرق طرفندن کلوب جنوبندن
بچر غرب وشماله میتاله اوچجه التنده ومیتاله اوستنده نهرمهرانه قاریشرلور نسوایدرنهر
مولتانه اید اسیس دیرلر اکا یدی نهر قاریشر واول برینه هپازیس دیرلر اسکندر سفرینك
نهایتی در نهر صوات یوز اون دورت درجه طول اوتوز بش درجه عرضدن کلوب
فرحال ایله راول بندی اراسنده نهرویهته قاریشر نهر غانج که هندك شرقیسنده نهر
هندقدر بر نهر عظیمدر کانك وکنك دخی دیرلر کاف صیغرایله کتب قدسیه ده فیزوم
اسمیله مسطور اولان نهر بودر ظن اولنور مرقاتور ایدر حالاغانجه نهر قانتا اوم دیرلر تبت
وتاتارستان طاغلرندن چقوب جنوبه اقاروشکاله کورفزنده برایکی اغزدن دکزه دوکلور
تنك یری ایکی میل جرمانی در واسعی بش میله وارر وزیاده عمقی یوز قدمدر پس نهر
هنددن بیوك اولور لکن لورنسوایدر متقدمین ظن اتدیکی قدر بیوك دکلدر و یکرمی
قدر نهر دخی بوکا قاریشوب اون ایکی میلدن زیاده انلی اولمازوزیاده عمقی سکز قولاجدر
شکاله اولکه سندن اوروشهرنی بیوك کمیلر بچوب دخی اوته کیدرلر بونك جریانی ملایمدر
کرچه منبعندن عظیم صیت وصدایله چقوب اوچرم قیالردن دوکلور اووایه کلدکده
ابتدا برکولده جمع اولور اندن چقوب ملایم اقار صویی غایت لطیف ولذیذ خوش
رایحه لودر نافعدر نیل صوینه بکزر ایکی کنارنده وافر موز اغاجلری اولور ایچنده تمساح وطکوز
بالغی دیدکلری دلفین اولور وپلنیوس نقلی اوزره اوچیوز قدمدن اوزون ییلان بالغی اولور
هندیلر اعتبار ایدوب پرنج دوکرلر مبارك بالقدر دیرلر وبو نهره دخی عظیم اعتقادلری واردر
بعید یردن غسله کلورلر قدرتی اولمیان صوینی کتوردر نارسینغا پادشاهی هر هفته اندن
صوکتوردوب یونورو بو غسل موجب مغفرتدر زعم ایدرلر وکنارنده امینلر اوتوروب
هندیلردن وافر مال تحصیل ایدرلر وجابجا بتخانه لر ومقاملر واردر هندیلر انده معتکف
اولوب کیمی بو نهره طپاروکیمی نفسنی فدا ایدوب کتوررر ایچنه اتاردیرلرکه بو نهره قاذورات دن
برشی القا اولنسه هوا قزاروب ریاح وامطار ظاهر اولور سلطان محمود قنوج غزاسنده بونی

بجه

تجربه ایدوب صحیح بولدی دیو عتبی ذکر ایدر قنوج بو نهرك ایکی ذراعی اراسنده در وبو نهر
اوزرنده قلاع ومدن براهمه بری برینه متصلدر نهر غانغا بو نهر کبیردن شمالدن جنوبه
اقوب اودیسه کورفزنه دوکلور برهمنلر بو ارماغه دخی غانج قدر اعتبار ایدرلر بوکا دخی برقاج
نهر قاریشیر پاله وقرو سیارو بنور نام صولر قاریشدقدن صکره غانغا اسمیله اکلوب اعتبار
بولورو بو صولر جمله غات طاغندن چیقوب اولکه یی سقی ایدرلر نهر ناغوندی نارسینغا
اولکه سنده بر نهر کبیر در غات طاغلرندن چیقوب شرق وجنوبه اقارکتدکجه بیوك اولور
نارسینغا اولکه سنی اکثر سقی ایدر وبیسنا غار شهرلرینه اوغرایوب دکزه دوکلور
بونلردن غیری نهر ماندونا نهر خابریس نهر قانیو نهر میقون که منون دخی دیرلر بونلر جمله
برکولدن چیقوب یغوو سیام ده بحره دوکلور هر بری بیوك صولر درغدیر هندده برقاج واسع
کوللر واردر بیوکی خیامی کولی در چوره سی دورتیوز میل احاطه ایدر وبحردن بشیوز میل
بعید در ذکر اولنان انهار بوندن چقار بری دخی کین کوی که وسعتی بر میل قدر اسکندر
تاریخنده مسطور در اطرافی صق اورمان اولوب اسکندر عسکری صوسزلقدن
بوکالمش ایکن بونده حیات بولدیلر احوال جبال هندك شمال طرفی عظیم طاغلردر انلره
فرنك پاروپامیزوس ونوغرو قوت وقاوقا ژوژ اسملرینی اطلاق ایدر ایچنده دخی وافر
طاغلر واردر هر بری اشجاردن ونباتاتدن خالی دکلدر انلره غات طاغلری دیرلر سولینوس
تحریری اوزره هند اورمانلرینك اغاجی بر مرتبه مرتفعدر اوق آشرمق ممکن دکلدر بو طاغلر
ختای نهایتنه وارر هنددن یکدکده کابل وبدخشانه وخراسانه کیدر کشمیر وتبت بو طاغلر
ایچنده در وانهار هند اکثر بو طاغلردن اقار احوال نباتات ومحصولات هندده انواع غلات
وحبوبات خصوصا اربه وپرنج وشکر قامشی وافر اولور میوه انواعی دخی چوقدر بونلردن
غیری بو برکونالك مرقرنفل زنجبیل وجنوب سمتنده دارچینی وسنبل ونیل وهلیله وبلیله
ونارجیل وبلادور وصندل وسائر معتبر ادویه مضرونفع اوتلر وکوکلر واغاجلر بی حددر
سولینوس قولنجه هند بوستانلرنده انجیر اغاجی اولور که التی آدم انجق قوجاقلر وکولکه سی
ایکی استادیوم بری طوتار یپراقلری قلقان کبی عریض ومیوه سی غایت لذیذدر
وسازلقلرنده بر مرتبه ایری قامش بترکه ایکی بوغوم اراسنی کسوب برقایق کبی استعمال
ایدرلر آبنوس اغاجی ایسه هنده مخصوصدر واوچرم قیالر اراسنده جوز بوا اشجاری بتر
وبجراتده قسط حقیقی اولور که اکا پوقو ردیرلر دهلی ولایتنده برجنس میوه اولور که طبیعت
قوتی ایله ارککلی ودیشیلی در خلق اکا اعتبار ایدرلر ذی قیمتدر وبجراتده تاری دیرلر براغاج
واردر بوداغن کسوب کوزه اصارلر صویی برجنس شراب اولور ایچرلر وطلا بار اولکه سنده
برجنس پنبه اولور که ایپ برینه انی بوکرلر انده کندر اولماز یپراغندن اولر اورتوب اوانی یپارلر
معدنیات قسمندن سیم وزر معدنلری وافر در لکن التون ونحاس ودمر وقورشون معدنلری
وجودنده اختلاف اولندی دیودوروس وجودینه وپلنیوس عدمنه ذاهبدر جواهر

قسمندن انجو والماس والتون رنكلى قرپزو پراز نام جوهر وياقوت احمر چوقدر ايپكى غايت وافر
اولور واصناف عطر وعاج وعنبر بوى در خصوصا مالابار سواحلنده عنبر چوق بولنور بونك
ماهيتنده وحقيقتنده چوق سوز واردرلو رنسو برجنس ساقزدركه دڭزده بتر ديدكلرى
معقولدر يوبازارلكن برنوع اروك شمع عسلى اولمق دخى معقول كودينور وبونك اوچ نوعى
واردر برى بياض برى سنجابى برى سيـــاه اقى جملهدن معتبر در احوال حيوانات هندك
جانورلرى سائر يرلر حيواناتندن بيوك اولور خصوصا فيل غايت چوق اولور سورى سورى
گزر وبيوكى ارتفاعده طقوز ذراعه وارر بعض يرده اون اون بردخى اولور بيوكنه ملوك رغبت
ايدوب الورلر ذى قيمتدر بهاسى بيوكلكنه كوره در وبونلرا اكثر انسى اولوب فرمان بردر وبريه ده
فيل قدر اورنلر واردركه فيللر ايله جنك ايدر وهندك حياتى چوقدر هنديلر انى كباب
ايدوب ييلان بالغى كبى يرلر وبرنوع بيوك قارنجه اولوركه يو ير ينكجنه يكزرانى دخى بير ايله
يرلر بعض كتابده ايدر دهلى بيابانده ريكستان واردركه قرنجه لرى سك مثالدر اول
ريكستانده تبر اولور لكن ذكر اولنان قارنجهلردن ياقلاشلماز انجق شمس دائرهٔ نصف
نهار يا نصف ليله واردقده اينلرينه كيررلر ظرفلر كتوروب عجله ايله واروب تبر طولدوررلر
وهندك كلابى بيوك وشجيع اولور ارسلان ايله دوكشور بونلردن غيرى ببر وكركدن
وبياض ميمونلر وبوقلمون ديدكلرى حيوان كه غداسى هوادر ديرلر وطيور قسمنك انواعى الاجه
طوطيلر والوان مختلفه ده قوشلر كه سائر دياره ده نظيرى يوقدر وطاوس وغيرى طيوربى
نهايه در هندك خواصندن برى بودركه انده خنزير اولمازومالا واراولكه سنده آت بولنماز اطرافدن
كتوررلر سيام شهرقيسنده اورماللو طاغلرده ببر چوقدر وماريقى ديرلر برنوع حيوان اولوركه
يوزى قز يوزينه بكزر قويروغى عقرب قويروغى كوده سى ارسلان كبى در وقبلان دخى وافردر
بجرات صحرالرنده بريه ده كركدن وافردر صباح صوايچمكه كوللره كلوب انده بيوك يلانلر
چوق اولمغله اننده اولان بوينوزى ايله صويى قارشدوروب عفونت ومضرتن دفع ايدر
اول بوينوزك خاصه سيدر وبو جانور فيله عدو وسائر جانورلره محبدر مانندو اولكه سنده
وافر بيوك دوه كبى اور بجلو صغرلر اولور دوه كبى چوكر يوك يوكلدرلر وهنديلر خصوصا براهمه
مطلق صغره تعظيم ايدوب ذبح واكلنى حرام بيلورلر مبارك حيواندر ديو اولدقده دفن ايدرلر
دهلى ده پاسه ديرلر صارى كچى قدر برنوع حيوان اولوركه قارنندن پا نزهر ديرلر معروف حجر چقار
بوطاشك خاصه سى سمومى وعفونتى دفع ايدر وبونك خاصه سى نوعيه اولوب عناصر
كيفيتندن دكلدر سولينوس ايدر هند درياسنده قدرغه بالقلرى اولوركه طولى دورت
دونومدن زياده در وفيسمه تره ديرلر برنوع بالق كه حددن افزون جسيم وطويل اولوب
برعمود رفيع كبى كميلر سرنى بوينجه قالقوب برمرتبه صواوفوررر كه غالبا كميلرى غرق
ايدر ودهلى ده برجنس قيون اولوركه التى قويروغى وار برى موضع معهودده برى كوكسنده
ايكيسى اموزلرنده ايكيسى بوطلرنده وبالجمله هندك عجايبنه نهايت يوقدر ممالك ممالك هند

دارملك

دارملك گجرات اولان احمد آباد دن کنبایت جنوب وغربه اوچ مرحله وبروج جنوبه التی
مرحله وسرخیج شرق وشماله اون مرحله درو پتن دن لاهور شرق وشماله دوشر اولا
دیبال پوربرمرحله اندن چوهبوبرمرحله اندن لاهور ایکی مرحله در وپتن دن سید پور شرقه
اون مرحله وسرخیج جنوبه اون مرحله در و منکلوردن زکد غربه برمرحله جامهور ایکی
مرحله لاهری دورت مرحله منکلوردن سومنات شرقه برمرحله احمد آباددن جالور
سکز مرحله جالوردن لاهور التی مرحله در ودکن تختی احمدنکردن کولی اون سکز منزل
ودولت آباد غربه اوچ منزل اندن بروج غربه اوچ منزل احمد نکردن بندر جولی یدی
منزل وقدر آباد بش منزل واحمد آباد شرق وشماله یکرمی منزل وبیجانکر شرق وجنوبه
اون منزلدر واکره دن ران تمور غربه سکز منزل اندن هندون شرقه اوچ منزلدر وبدردن
کولی کنله شرقه اوچ منزل سروهی شماله اون بش منزل وکولی کند دن سید پور جنوبه
اون منزل درصا تیغا ندن پولاری اوچ منزل وکور شماله سکز منزلدر ولاهوردن
کابل غرب وشماله اوتوز منزل ودهلی شرق وجنوبه اون بش منزل ونیلاب اون بش
منزل وملتان غربه یکرمی بش منزل وسلطان پور اوچ منزل اندن ماچیوان برمنزل
اندن سهرند التی منزل اندن پایل ایکی منزل اندن تنیسر ایکی منزل اندن کتیل واندن
یانی پت ایکیشر منزل اندن دهلی اوچ منزل در سلطان پوردن چالنتر دهلی یولی اوزره
برمنزل در ولاهوردن چهنی غرب وجنوبه ایکی منزل اندن دیبال پور بربوچق منزل اندن
پتن برمنزل دیبال پوردن ملتان سکز منزل ولاهوردن خشاب غرب وشماله اون منزل اندن
چهینکوت اوچ منزل لاهوردن هزاره بش منزل کابل یولیدر هزاره دن خشاب اوچ منزل
ودهلی دن لاهور غرب وشماله اون بش منزل واکره شرق وجنوبه سکز منزل دهلی دن
تاکور غربه اون بش منزل ویانی پت دورت منزل اندن تانیسر اوچ منزل اندن کتیل دورت
منزل اندن مالیر بش منزل اندن سماتا بش منزل اندن ترهاده دورت منزل اندن سلطان
پور برمنزل اندن لاهور ایکی منزل وجونبوردن احمد آباد اون منزل وچیتور دورت منزل
ولاله پور غربه یدی منزل وسید پوردن کولی شماله اون منزل وپتن غربه اون منزل در
وفرحاله دن راول پندی غرب وجنوبه دورت منزل ودمتور غرب وشماله اوچ منزل ونیلاب
بش منزل وسوکره اوچ بوچق منزل اندن نیلاب بربوچق منزل ورهتاسدن راول
پندی شرق وشماله اوچ منزل راول پندی نیلابدن شرقه اوچ منزل وپکلی دمتوردن
شرقه بش منزل وهزاره پکلی دن غرب وجنوبه دورت منزل ومارکلی هزاره دن شرقه
اوچ منزل ونیلابدن غربه بربوچق منزل پکلی دن صوات غرب وشماله یدی منزل واشناغردن
شرقه دورت منزل ونارسینغاده ماسولی پتن دن کند پولی اوچ فرسخ اندن کولی
اوچ فرسخ اندن پدر اون بش فرسخ اندن احمد نکر بش فرسخ پدردن احمد نکر بش
منزل اندن بروج برمنزل غربه در تمه احسن التقاسیم ده هند ایله چین فرقنی بوبله یازارکه

اهل چین اوطلی وهندیلر زانی در چینیلر اکثر صقالسز کوسه اولور وهندیلر اوزون صقاللی در
وهندیلر حیضده عورته وارمازلر چینیلر وارر وهندیلر مسواک وغسل استعمال ایدرلر
چینیلر اتمزلر بلاد هند چیندن اوسع در لکن چین هنددن معموردر ایکیسنده بیله نخل
یعنی خرما یوقدر هند احوالنده بو مقدار کفایت ایدر من بعد غرب وشمال سنورلرنده اولان
مملکتلری بیان ایده لم انشاءالله تعالی فصل ٢٣ در اقلیم سند کسر سین ایله سند بن حام
اسمندن مأخوذ اولوب نهر هند بو اسمله تسمیه اولندوغی واندن نهر مزبوره نواحی سنه سند
دینلدیکی بعض کتبده مسطور واهل فن لسانده شایع ومشهوردر حدودی غربده
حدود مکران وصحراء سجستان جنوبده بحر محیط شرقده بلاد بجرات وشمالده
تبت وکشمیر وکابل ولایتلری در تقویمده بلاد مکران وطوران وند هه سنده منضم وحدودنده
داخلدر دیو یازار بز بو فصلده کلوه وند هه وسند مملکتلرینی ذکر ایدرز اطلسده وسائر ترجمه
اتدیکمز کتابلرده بو اقلیمه تعرض اولنیوب هند ضمننده بر ایکی سوز ایله کچمشلردر زیرا بو سمتلرده
وقوفلری یوقدر اولا بلاد سندک اکثری نهر مهران غربیسنده واقع اولمشدر مشهورلری
بونلردر دابول دیبول دخی دیرلر یوز بر بوچق درجه طول یکرمی ایکی بر چوق عرضده دریا کنارنده
سلفده مشهور بندر شهر ایدی نهر سند بونک کنار شرقیسنه دوشر حالا بر کوچک خرابه
شهردر صونک اغزنده بردنلک اوزرینه واقع اولوب غایت شدید الحرارة یردر بو شهر
کیدرک جمله خراب اولوب دیبول اسمی ناحیه سنه اطلاق اولنور اولدی وسند بندری
حالا دیبولدن ایکی مرحله شرقده لاهری نام بندردر شهر مزبور یوز ایکی بچوق طول ویکرمی
ایکی بچوق درجه عرضده سند صوینک بر بولکی دکزه دوکلدوکی یرک شرقنده بر شهر
وبندردر تته غربیسنده نکین بلوک بونک جنوب طرفندن بحر و دریانک مد وجزری
شهره اوکنه واروب صوینی کاه اجی اولور منصوره یوز بش بوچق طول یکرمی بش بوچق
عرضده بر بیوک شهردر نهر مهراندن بر خلیج بونی احاطه ایدر شهر اوته سنده جزیره کبی در
وبوکا نهوان دخی دیرلر منصوره تسمیه سنه سبب عزیزیده مسطور اولدوغی اوزره خلفاء
عباسیه دن ابو جعفر المنصور عصرنده هزار مرد لقبی ایله ملقب عمر بن حفص مهلبی بنا ایلدیکی
اوله سلفده بونک باشقه ملکی وار ایدی هند پادشاهلری اسلوبنده کوشوان طاقنردی
ونقد رایجی قاهری ایدی که بری اللی اقچه چکر صدر اسلامده فتح اولندی اکثر خلقی
مسلم در ومنصور نامیله مصر وخوارزم وافریقیه ویمنده شهرلر واردر محللرنده ذکر اولنور
مولتان یوز یدی بچوق طول ویکرمی طقوز بوچق عرضده بر شهر مشهوردر نهر جنهاو بونک
جنوبنده بر ساعتلک یردن کچوب غربه اوچه یه کیدر وبو شهرک واسع نواحیسی واردر
غربده حد مکرانه وجنوبده منصوره یه وارر وبوندن غزنه یه یوز التمش فرسخ شماله دوشر
لور نسوا ایدر بو شهرک عورتلری فارس وجنکجی اولورلر وبو شهری بعضلر هنددن قوننده
ابو ریحان سنددن عد ایلدی بر حصار استواری واردر اطرافی نصف فرسخ قدر باغ وباغچه

وبی نظیر

بی نظیر قصرلر و سرایلر در ملوکی انده اولور بارجان یوز اون دورت بچوق طول واوتوز درجه یکرمی
دقیقه عرضده سند صویی غربیسنده قندهار یولی اوزره مولتانه تابع قصبه وقلعه در
بوندن سیت پور یدی مرحله مابین بیابانلردر وغرب وشمالده ملاع تته نام طائفه یرلرینه
طقوز مرحله طاغلر وبیابانلردر اول طاغلرده بارجان طائفه سی اولور بیرون یوز دورت
درجه طول و یکرمی بش عرضده سند اسکله لرندن بر بلده در دیبل ایله منصوره اراسنه
دوشر بوندن منصوره یکرمی بش فرسخدر چهینکوت جینکوت وچنکوج دخی دیرلر
یوز طقوز بچوق درجه طول واوتوز ایکی درجه عرضده نهر سند کنارنده بر شهر عظیمک واول
ولایتک اسمیدر شهر مزبور نهرک ایکی طرفنده بیله واقع اولوب اورته سندن چرون نهرک ایکی طرفی
عظیم طاغلردر شهر مزبوردن نیلابه وارنجه بش مرحله ممتد اولور بو ولایت براوجوزلق
مملکتدر شهر مزبور بر بندر مشهور اولوب کابل ونیلاب و بو شهر ساج ایاغی دوشمشدر
جنکوت بونلردن جنوبه واقع اولور بو چهینکوت طاغلرنده اوغانیان ساکن اولورلر انلره
اوان دخی دیرلر چوپاره نهر سند کنارنده بر جبل عظیم زیلنده بلاد اوغانیاندن بر بلده
قدیمه در چهینکوتدن ایکی مرحله اشاغی دوشر خانه پر چوپارهدن ایکی مرحله اشاغی نهر
سند کنارنده بر شهردر پیلوتوخانه پردن ایکی مرحله اشاغی بر جبل عظیمده نخلستانی
وباغلری چوق شهردر نهر سند بوکا قریب یردن چکر دیره اسمعیل خان نهر سند کنارنده
دوز یرده بر بلده در پیلوتودن ایکی مرحله اشاغی دوشر دیره فتحی خان نهر مزبور کنارنده
بر دوز یرده اندن ایکی مرحله اشاغی بر بلده در سیت پور یوز یدی درجه طول یکرمی طقوز
بچق عرضده نهر سند کنارنده بر بلده در دیره فتحیدن اوچ دورت مرحله اشاغی دوشر
نهر مزبور شهرک جنوب طرفندن چکر اوچه یوز یدی درجه طول اوتوز درجه عرضده
نهر سندک شرق وجنوبنده سیت پوره قارشو بر شهردر بوندن مولتان اوچ مرحله شرقه
دوشر وطرف جنوبنده نصف مرحله یرده نهر چنهاور باه صویی ایله بر اولدقدنصکره
نهر سنده قاریشور باولا بالاوا بسا ولا دخی دیرلر یوز التی درجه طول یکرمی سکز درجه
عرضده اول بلاددر مولتان بر بلده در سند صویی ایله مولتان اراسنه دوشر اوچه یه اوچ مرحله
یرده در نهر مزبور انکا اوغرار متیله یوز التی بچق درجه طول و یکرمی سکز بوچق عرضده
نهر سندک کنار غربیسنده باولادن بر مرحله بعید یرده بر بلده در بکر یوز بش بوچق
درجه طول یکرمی سکز عرضده بر دپه نک اوزرنده بر شهر و پای تخت ولایتدر سند ملوکی
انده اوتورر سند صویی ایکی بولنوب بو طاغی احاطه ایدر بو محلک کنار جنوبیسنده لوهری
نام بر شهر و قلعه واقع اولوب کنار شمالیسنده سکر نام بلده وقلعه بنا اولنمشدر نکر بکردن
دورت فرسخ یرده بر شهردر سیهوان یوز دورت بوچق طول یکرمی التی بوچق عرضده
سند صویی کنارنده بر شهردر نهر بونک جنوبندن چکر بکردن بش مرحله اشاغیدر
نهر بونی چکدکدن صکره غربه جریان ایدر دیبول وننکر تته شهرلری بوندن اوزر

مرحله یردر نکرتنانکر پچادخی دیرلر یوز ایکی بوچق درجه طول یکرمی دورت بچق
عرضده سند صویی ایکی بولك اولدوغی یرده جزیره کبی برشهردر نهرغربی برمرحله کیدوب
لاهری قربنده دکزه دوکلور شرقی دخی اولقدر کیدر برشهرك برمتین قلعه سی واردر بعض
اهل وقوف دیرلرکه شهرك آدی تته درولنکر کناربحرده برمجوق مرحله یرده شهرك بندریدر
آزور یوزبش بوچق درجه طول یکرمی سکزدرجه عرضده نهرمهران کنارنده برشهردر
بوندن منصوره اوتوز فرسخ تخمین اولنور صالح آباد نهرسند کنارنده سیهواندن یدی
مرحله اشاغی برشهردر راهمی سند صویی کنارنده نکرتته دن برمرحله شمالده دوشر
برقصبه در سدوسان یوزدورت درجه طول اوتوزسکز عرضده براوجوزلق بلده در نهر
مهران غربیسنده دوشر درسیله طول مزبورده ویکرمی التی بوچق عرضده بربلده در پوناقاد
سند سرحدنده دبول یولی اوزره کیچ دن سکز مرحله یرده برقصبه در مکران جانبنه دوشر
اتخ یوزالتی بوچق درجه طول یکرمی طقوز عرضده بربلده در کهندی کندی دخی دیرلر
بالایه برمرحله یرده برقصبه در بوندن یکره دورت کونده واریلور سربل یوزاوچ درجه
طول یکرمی بش عرضده بربلده در آنری یوزبش بوچق طول یکرمی یدی بوچق عرضده
مهران شرقیسنده منصوره دن ملتانه کیدر یول اوزره دوشر بربلده در بوندن منصوره
قرق میل ونهرمهران برمقدار بعیددر قالری یوزبش بوچق طول یکرمی التی عرضده
مهران کنارندن شرقه منصوره وملتان یولی اوزره بربلده در برمرحله سی مهران غربیسنده
دوشر ومهران بونك غربنده چوق کتمیوب ایکی بولنور چوغی غربه منصوره سمتنه کیدر
بری دخی شمال وغربه میلله منصوره دن اون ایکی میل اشاغی کیرور او برقسمه قاریشور
جام راور بام راور دخی دیرلر کند کوله دن ایکی مرحله شرقه دوشر وبوندن یکلو بحر هند
کنارنده اوچ مرحله شرقه در کند کوله بوکا جام مهر دخی دیرلر لاهری دن ایکی مرحله شرقه
دوشر بربندر شهر وبلاد مهر سلطاننك تختیدر چند اور نهر ملتان شرقیسنده برفرسخ
یرده برکوچك شهردر بسمند بو دخی انك قربنده ایکی قات حصارلو برشهر صغیردر
ایکیسی دخی نهردن بر فرسخ بعید وصویی قویلردندر بونلردن غیری بیبی پور ومبارك پور
وهرو ولفکر ونجسو سند شهرلرندن معدوددر ولایت طوران سند سرحدنده برناحیه
اولوب قصبه سی قزوار یوزبر درجه طول واوتوز بر بوچق عرضده دوز یرده واقع اولمش
بردیه اوزرنده در بوندن ملتان یکرمی مرحله قدر وبست سکسن فرسخ تخمین
اولنور ونفس طوران برکوچك شهر کبران وپرنعمتدر ولایت نده هه طوران ومکران
وملتان ومنصوره اورته سنده واقع دوزاوواده برناحیهٔ منبسطه در نهرمهران غربیسنده
دوشر اکثر خلقی کوچر اولی وبادیه قومیدر دوه وقیون یری اولوب بختی دیدکلری
دوه لر بونده یتشر بو ناحیه نك قصبه سی قندابیلدر طقسان بش طول یکرمی
سکز عرضده واقع اولمشدر خلقی دخی اهل بادیه طورنه کیروب تجارت ایدرلر وبودیار

خلقی

خلقی چوق طائفه در نهر مهران کارینه یاپلوب سازدن اولر یاپمشلودر فامهل که تامهل
دخی دیرلر وسدوسان وصیمون وکسانه دیرلر دورت پان شهرلری واردر جمعه سی
قلنور خلقی مسلم در بونلرده حبوباتدن اکثر پرنج چوق اولور انکبین وجوز هندی وموز
چوق بولنور کسانه یه تانیه دخی دیرلر فامهل ایله بونك اراسی بیابانـدر صیمون بر معمور
ناحیه وخلقی مسلم ایله مجوسی قاریشقدر لباس کیمزلر انجق ازار طوتارلر ارسابیل وقندابیل
ایسه ایکی بیوك شهرلر اولور اراسی ایکی مرحله ودر یا نصف فرسنخ قریبدر کیرکاکیان
دخی بر بیوك شهر در بیابان کنارنده راهوق وکلوان قلیل المیاء ایکی ناحیه در ناحیۀ کلوه
سند ومکران اراسنده بر ولایتدر اقرصویی واردر خلقنه بلوج دیرلر بر اهل فساد
طائفه در حاکملری کندیلردن اولور نفس کلوه یوز ایکی بوچق درجه طول یکرمی
طقوز عرضده بر بیوك شهر در اطرافنده قلت اوزره باغی باغچه سی اولورانـدن کیج اون
مرحله وسند صویی اون مرحله وقندهار یکرمی مرحله در بو ناحیه نك بر قصبه سی دخی
پروم یوز بر بچق طول یکرمی سکز بچق عرضده صو کنارنده باغی باغچه سی وار بر شهر
اکنی ایواولور بوندن کلوه اون مرحله دربری دخی سیوه یوز بچق درجه طول یکرمی
یدی بچق عرضده بر قصبه دربونك باغچه لری نادر لر اولور کیج بش مرحله وکلوه دورت کوناك
یولدر کلوه صویی نفره سمتندن کلوب غرب وجنوبه اقار کلوه و پروم وسیوه هه اوغرایوب هند
دکزینه دوکلور ذکر بعض اوصاف واحوال سند بو دیارلر خلقی دخی هندیلر کبی کیمی
ستاده پرست ومجوس ومسلم مخلوطدر اغنیاسی وتجاری چوق اولوب ارالرنده زنا
ولواطه عیب دکلدر بلکه انکله مشغول اولمیانی تعییب ایدرلر کاهنلری چوقدر انواع
عقاقیر وادویه حاره بولنور وای بو متاع ولطیف لباسی ومحصولات وافردر ابن خرداد یه
قولنجه عمران بن موسی البرمکی التزامنده محصول سند اون یوك ایدی صکره نواب
سلاطین وخلفا تصرفلرنده کاه زیاده ونقصان اوزره اولوب حالا هند پادشاهی
طرفندن ضبط اولنور بو سندده بطیخه لر و سازلقلر چوقدر خلقی اکثر اوردك بالق
صیدی ایله تعیش ایدرلر وعربه مشابهلردر نتکه مکرانیلر کرده مشابه قومدر مسالك سند
دبیلدن منصوره التی منزل و بتروندن دورت منزل و بندرلاهوره شرقه ایکی منزل وبونا فاد
ایکی منزل وسیهوان اون منزل وکیرو منصوره دن مولتان اون ایکی منزل وطوران
اون بش منزل ونهر مهران پچیلوب حدودنده سکز منزل وبیرون اون بش فرسنخ
وملتاندن غزنه یوز التمش فرسنخ وطوران یکرمی منزل ولاهوراون بر منزل وسیت پور
اوچ منزل ولاهوردن سیالکوت دورت منزل وتته بر منزل وطوراندن بست سکسن
فرسنخ وندهه دن تیزاون بش منزل وسیهواندن دبول اون منزل وتته اون بش منزل ودره پیله
غرب وجنوبه ایکی منزل و یکرشرق وشماله اوچ منزل سیالکوتدن سودره بر منزل
راهمیدن چاچه ایکی منزل ودره پیله شرق وشماله بش منزل و یکرتته جنوبه اون

منزل جندنوتدن هزاره ایکی منزل جهینکوتدن نیلاب بش منزل وکابل بش منزل
وبالادن کهندی بر منزل ومتیله اوچ منزل اندن اتچ ایکی بچق منزل وسیت پراوچ منزل
واتچ دن بیتی پرایکی بچق منزل وسیت پرایکی منزل ودیودن منکلو رایکی منزل وجامهر ایکی
منزل ولاهوری دورت منزل وکیجدن بوناقاد سکز منزلدر بو اقلیمک انهار وجبال واخلاق رجالی
وسائر احوالی هند فصلنده مرور ایدن تفصیله قیاس ایله اکتفا اولندی

فصل ٢٤

در مملکت مکران ضم میم وسکون کاف وفتح راء مهمله ایله سند غربیسنده بر مملکتدر حدودی
غربنده کرمان شرقنده سند جنوبنده محیط شرقی کنارلری شمالنده اشنغر وخواست
وزابلستان ایله محدوددر ابن حوقل ایدر بو بر ناحیهٔ عریضة الاکناف اولوب اکثری یری
بریه و صحرادر اکنلری آز اولمغله قحط ومضایقه دن خالی اولماز خلقی اکراده مشابهدر
فارسی سویلرلر دراعه کیوب دستار صارنرلر وارالرنده تجار چوقدر بعض اهلی وقوفدن
مرویدرکه بونلر حنفی المذهب وپادشاهلری عبد القادر کیلانی نسلندن سید
صحیح النسب اولوب یقینلرده سید حسین قادری اننده علم افراز حکومت ایدی بو ولایت
نیچه شهر وقلاعی مشتمل مملکتدر شهرلری ودار ملکی کیه نام شهر طقسان التی درجه
طول یکرمی یدی بچق عرضده طاغ ایچنده جنوب وشمال طاغلر بر بیوک شهردر
سر باردن کلن صونک بری بوکا اغرایوب شرقیسندن بحر بوندن هرمز اون مرحله غربه
وکیچ اون مرحله شرقه دوشر کیچ طقسان سکز بچق درجه طول یکرمی یدی
بچق درجه عرضده حلبدن بیوک بر شهر ومتین حصاردر قلعه نک بو طرفندن نهرنک
صویی بحر و بر جانبی بر جبل عسیر المرور در بو شهرک جانب شمالی طاغلر وجنوبی
بحر هنده وارنجه اون قوناق قدر بریه در دیزک طقسان یدی بچق طول ویکرمی
طقوز بچق عرضده بر شهردر نهر عاصی قدر بر صو شمالدن کلوب بوکا اوغرار بوندن
کیه اون مرحله غرب وجنوبه وجال اوچ مرحله شرقه دوشر جال طقسان سکز
بچق درجه طول یکرمی طقوز بچق عرضده بر شهر وقلعه در بونهر کبیر بونک غرب
وشمالندن کلوب شمال طرفندن بحر و پنجپور شمالنده هند دریاسنه دوکلور قندهار
بوندن سکز مرحله جنوبه دوشر پنجپور طقسان التی درجه طول یکرمی یدی بچق
درجه عرضده بر شهردر بونهر عظیم بونک شمالندن بحر ماکشید صوینه دوکلور
پنجپور طقسان سکز بچق درجه طول یکرمی التی بچق عرضده بر شهردر دیزکدن کلن
صو بونک شمالندن بحوب بش مرحله ده ماکشیده وار ر بوندن کیچ بش مرحله در
تاووک طقسان طقوز طول واوتوز عرضده بر شهردر جنوبندن بر نهر کلوب بوکا اوغرار
وسرباز صوینه قاریشور کشک طقسان التی طول ویکرمی سکز بچق عرضده بر قلعه در دیزک
وپنجپور میانه دوشر وسرباز ناحیه سندن معدوددر بو نهر بونک شرقندن کلوب جنوبه
کیدر وسور ینکو ر صوینه قاریشور مند طقسان التی طول ویکرمی التی بچق عرضده

قلعه لو

قلعه لو برشهردر کیج ایله کیه اراسنه دوشر و نهرنك صویی بونك یانندن کچر مستقل بکی
واردر پیشین طقسان التی بوچق طول و یکرمی یدی عرضده برشهردر مند غربنه دوشر
و بوندن کیج بش مرحله در قصر کند طقسان التی طول و یکرمی التی بچق عرضده پیشین وکه
اراسنده برشهردر کورکس نام نهر بونکله کیه اراسندن کچر پیروز آباد طقسان التی
بچق طول یکرمی یدی بچق عرضده برشهردر قصر کند ایله کیه اراسنه دوشر کورکس
صویی بونك شرقندن کچر سربار کیه و کیج شمالنده طاغده قریه لری و قلاعی مشتمل
صولری چوق برناحیه در و بر نهر کبیری واردر ماکشید دیرلر قبله و جنوبه اقار اسپکه
طقسان التی بچق طول یکرمی سکز بچق عرضده سربار ناحیه سنده برشهر و قلعه در
ناحیه بکی بونده اوتورر بر ضعیف اقار صویی واردر شمالدن کلور وکاهی کسیلور بوندن کیه
دورت مرحله جنوبه در پنوس طقسان التی طول و یکرمی سکز عرضده سربار ناحیه سنده
بر قصبه در اسپکه ایله کیه اراسنه دوشر دمشك طقسان بش بچق طول یکرمی سکز
عرضده طاغده برشهر و سرحد قزلباشدر بوندن پنوس یکرمی طقوز بچق مرحله شرقه
دوشر سپاوند طقسان سکز طول اون طقوز بچق عرضده بربلده در مکراندن عد اولنور
نهر سورینکور منابعی اولان جبال بونك شمال سمتنده دوشر تیز هرمزدن سکز منزل قره ده
و دریادن دورت مرحله یرده بربندردر تقویمده مکران قصبه سی و مهران کنارنده در دیو یازار
لکن بونلر مهراندن چوق بعیددر دیرلر نهر کورکس و نهر کورنك بونك یاننده ایکیسی بر
اولوب بحره دوکلور بونلردن غیری کیجدن دیوله کید ربول اوزن بلب و ملان و شیر آباد و خشك
آباد و سرنکین و للین ارالری برر مرحله قصبه لر و جمله سی کیجه تابعدر صولری پکارلو
و قیولردن اولوب مزرعه و باغچه قسمی یوقدر انهار مکران نهر نهنك نیل قدر بر نهر کبیردر
غزنه وارکوب سمتندن و بدخشاندن کلوب کیجك شرق و جنوبندن کچر دارن جنوبندن
منده واروب اندن جنوبه دونر کوادر نام اسکله غربیسنده ایکی منزل یرده دکزه دوکلور اول
محله دستیاری دیرلر نهر کورکنك ناوك سمتندن کلوب پیروز آباد شرقندن کچر پیشین
غربندن مرور ایدوب غرب و جنوبه وارر اول محلده سورینکور تسمیه اولنور و خیلی
کیدوب کورکس صویی ایله بر اولور و تیز یاننده بحره دوکلور بر روایتده کشك صویی دخی
بوکا قاریشوب خدار و پیشین اراسنده هرمز دکزینه قاریشور نهر کورکس سپاوند
شرقیسندن کلوب دیزك و کشك و پنپور و کیه یانلرندن کچر قصر کند غربنه اوغرایوب
سورنکوره قاریشر و تیز یاننده هرمز دکزینه دوکلور نهر ماکشید غزنه سمتندن کلوب ناوك
و جال و پنجبوره اوغرار شرقندن کچوب کیج غربیسندن بر مرحله یره مرور ایدر واژن یاننده نهنك
صوینه قاریشر مسالك مکران کیجدن کیه غربه اون منزل و جال شماله سکز منزل کیه دن
هرمز غربه اون منزل دیزکدن جال شرقه اوچ منزل و کیه غرب و جنوبه اون منزل جالدن
قندهار غرب و شماله اون منزل و پنجپور شرقه دورت منزل و سجستان شماله سکز منزل

پنپوردن دیزکه شرق وجنوبه اون منزل وجـال غربه دورت منزل پنجوردن ناووك
دورت منزل اندن جال بش منزل دیزکدن کوشك اوچ منزل اندن پنپوردورت منزل
کیجدن مند بش منزل اندن کیه بش منزل کیـ ـن پیشین بش منزل پیشین دن منداوچ
منزل کیه دن قصرکند برمنزل اندن پیشین ایکی منزل قصرکند دن فیروز اباد شماله بش
منزل اندن کیه بش منزل کند دن اسپکه شماله دورت منزل اندن کیج اون ایکی
منزل اسپکه دن پنوس جنوبه ایکی منزل اندن کیه ایکی منزل پنوسدن دمشك غربه
ایکی منزل اندن هرمزاون منزل کیجدن دابول یدی منزل باقی احوال معلوم دکلدر

فصل ٢٠ دراقلیم زابلستان وخواست وآشناغز بو فصلده برقاچ اولکه درج اولندی
اما زابلستان که فرس قومی آکا باختر زمین دیرلر اطرافنی طاغلر احاطه ایتمش برطولانی
ولایتدر حدودی شرقده برشاور وبعض بلاد هند غربده کوهستان وهزاره شمالده
ولایت قندز واندرکه کوه هندوکش بو طرفده فاصل واقع اولمشدر جنوبده افغانستاندن
قزمل وغیری یرلر ایله محدوددر دارملکی کابل یوزبش بچق درجه طول اوتوز اوچ بچق درجه
عرضده بر نهرك کنارنده باغلی باغچه لی برشهر لطیفدر بر صعب ومتین حصاری واردر انجق
بریردن صعود اولنور خلقی مسلم وکفار هند ویهود مخلوطدر سلفده هندیلر اراسنده بو شهره
عظیم اعتبار وار ایدی پادشاهلری بونده جلوس ایدوب تاج کیمدکجه پادشاه اولمازدی
اطرافی قارلی طاغلر وهواسی کرم وسرد اولمغله خرما حاصل اولمازلکن یرنده پنبه وزعفران
بیتر طاغلرنده دمر معدنی وعقاقیر وعود اولور لکن هلیلج کابلی هند دن اولا بونده کلوب
صاتلمغله بوکا منسوبدر روالا بو ولایتده اولمازسلفده محصول کابل اون بش یوك درهم ایدی
طقسان بیك دخی بهارندن النوردی اطرافنده ناحیه لری وبری برینه متصل کویلری
وقلاعی چوقدر هفت اقلیمده ایدر کابل اون دورت تومندر بیوکی تومن نیکناردرکه انده پرنج
وکندم ونارنج ولیمون ونیشکر ایو ووافر اولور تومن علی سنك بونك وسطندن بر نهر آکر
ناحیه سنده معمور قریه لری واردر ایو یرنجی اولور وبو یر خلقی لسانلرنده کاف یرینه غین
استعمال ایدر اول اجلدن بو ولایته لمغان دیرلر شمالی هندوکشه اولاشر هندوکش
کابلدن التی مرحله قارلی طاغ باشنده بر قلعه در اندن خنجانه اوچ کونده واریلور خنجان
طاغده میوه لو بربلده در اندن ایکی کونده غوره آشیلور تومن درنور بونك شرابی مشهوردر
تومن کزنور کل سرحد کافرستانده در بونده سرحد سواد ونجوره وارنجه رسم بو یله درکه
بر عورت جرمله متهمه اولسه انی بر تخته اوزرینه قورلر دورت طرفدن قالدررلر اکر اندن
بر کلك صادر اولمش ایسه قیاسلرنده ثقیل کلور والا خفیفه کلور تومن بجاو بونك
طاغلرنده انار چوقدر وجلغوزه دونکه اول یرلو آکا ضحك دیرلر بر نوع اغاچدر موم کبی ضیا
ویرور بونك طاغلرنده بر نوع تلکی اولور ایکی الی وکوکسی اورته سنده براسه قنادی کبی
دریدن قنادلری اولور اوچار شکلنده پرتاب ایدر آکا روباه پران دیرلر تومن غوربند بونك

کدیکندن

كون طوغرکن مخصوص ابيات واشعار ايله انی سلاملرلر كيجه قمره دخی تكريم محبت ايدرلر
اولاد وارزاق و سائر حاجاتنی انلره عرض ايدوب تضرع ونياز ايله ميسر ايله ديو يالواررلر كشف
اولندقدنصكره ترناته ده پورتقال قرالی برحاکم نصب ايليوب برمكاف مناستر ياپدردی
واوقاف تعيين ايتدی انده رهبانلر اوتوروب خلقی اضلال وتنصره دعوت اوزره اولديلر
كمی تنصر ايدوب كمی اسكی دينی اوزره قالدی اخلاق وعادات بونلر مرحمته وعدله مائللردر
جنك سومزلر وصالحه رغبت ايدرلر بوجزيره لرده امر معاش لوازمنی اكثر بازركانلردن تحصيل
ايدوب محصول ايله كچنورلر دارچين قرنفل امثالی اشيايی تجاره ويروب كنديلرينه مهم اولانی
الورلر وبوجزيره لر پهاركانی اولمغله اقطار ارضدن كميلر واروب آكا انواع متاع كتوررلر خصوصا
سفاين اسپانيا و پورتقال هرسال كيدوب كلمده در بوجزاير ملوكه خلقی عقول قاصره
اصحابی متلون جنك جوی طائفه در بلاسبب بری برلريله جنك ايدرلر وفاله غايت اعتبارلری
واردر تجارت بلمزلر وانيمزلر كميلری جمله كوركلی وخرده درواكن بلمزلر غايت قلت ومضايقه
اوزره كچنورلر يولری منبتدر لكن اكين زحمتندن قچارلر ذكر كاشف ملوقا سابقا بحر اوقيانوسه
سفر ايدن قپودانلر ذكر اولنوب غربدن كيدوب شرقدن كلن مغليان قپودان سفری هند
جديد تاريخندن اجمالا ذكر وبيان اولنمش ايدی بومحلده اطلس صاحبی مير قاتورانی بركوينه
دخی تفصيل ايدوب فائده دن خالی اولمامغله كير ونقل واعاده اولندی لوامع النورك يوز
قرق يدنجی فصلنده مسطوردركه پورتقال واسپانيول طوايفی نوبت بنوبت ينكی دنيايی كشف
ايتدكجه هرطائفه كشف ايتدوكی مملكتی كندی پادشاهی ممالكنه ضم والحاق ايتمكه وبويوزدن
خذمتنده بولنمغه سعی ايدردی اول اجلدن ارالرنده نزاع واقع اولوب التنجی الكسندر پاپا
بونلر بری برينه مانع اولوب مصالحتدن قالمسونلر ديو ينكی دنيايی مابينلرنده تقسيم ايلدی
وبعض شروط ايله قوانين قوروب حكم ايتدی كه اسپريدس ديمكله معروف اولان اطه لردن
شرق سمتنه نه بولنورسه پورتقال طائفه سنك اوله واورادن اشاغی غرب سمتنه نه
كشف اولنورسه اسپانيا خلقنك اوله بوكا بناء اسپانيوللر مزبور اطه لردن سفره باشليوب
امريقايی كشف ايلديلر و پورتقال دخی اورادن شرق سمتنه كيدوب نيجه اولكه لری
بولوب الديلر ومرور ايامله كار وكسبه طمع ايدرك اسپانيوللره تعيين اولنان قسمه كاهی
ال اوزاتمغه باشلديلر صكره كروبر معركه خصوصنده نزاع واقع اولدی پورتقال قپودانلرندن
فردينانډوس ماجلانوس اسپانيا طرفنی طوتوب حكم وفصل ايلدی وديدی كه پاپا
تقسيمی اوزره ملوكا اطه لری اسپانيانكدر وبونك حكمنه باعث بو اولدی كه پورتقال قرالی
امانول بوكا خدمتی مقابله سنده وعد ايتديكی وظيفه يی مرادی اوزره ويرمز ايدی
پس ميلادك بيك بشيوز اون طقوزنده اسپانيا پادشاهی بشنجی قارولوس ايمپراتور
كلوب انك امری ايله غرب يولندن مزبور اطه لری كشفه كيتدی اولا اسپانيادن
جنوب سمتنه صالوب عرض جنوبی اللی ايكی درجه اولنجه كيتدی اندن غربه

دونوب

وشیخ رضی الدین علی لالا ویعقوب چرخی که مشایخ کبار دندر کلا لکو یوزالتی درجه طول
اوتوز اوچ بچق عرضده بر قصبه در کابلدن بر مرحله شرق وجنوبه دوشر جوشی کابلدن اوچ
مرحله یرده بر قصبه در پتن خوشی دن بر مرحله یرده بر بیوك شهردر کابلدن غربه دوشر
میوسکا نه پتن دن بر مرحله غربه دوشرر بی کابلدن سکز مرحله شرقه دوشر بر قصبه در
مردحل وبوصوخل وسنخل وشابلکر ارالری یارمشر منزل غربدن شرقه دوشر قصبه لردر
نوزه شابلکردن بر مرحله شرقه بر قصبه درملیزه نوزه دن بر مرحله شرقه بر قصبه در
تادوزه ملیزه دن نصف مرحله شرقه بر قصبه در شابلکر ایله نورزه ارasنه دوشر کردیز
کابلدن ایکی مرحله جنوبه آب دلن کنارنده بر بیوك شهردر یوز بش بچق طول واوتوز ایکی
بچق عرضده واقع اولمشدر رور دك کابلدن بش مرحله غربه بر قصبه در دیکان وردکدن
بر مرحله غربه بر قصبه در خوست خاست دخی دیرلر یوز اوچ درجه طول اوتوز التی بوچق
عرضده اندرابه ایله طخارستان اراسنده بلخ اعمالندن بر ولایتدر قتیبه واردقده ملك ترك آنی
پناه ایتمشیدی دیو تقویم صاحبی ذکر ایدر نغر یوز التی بچق طول اوتوز ایکی بوچق
عرضده کابلدن بش مرحله جنوبه دوشر بر بیوك شهردر شامل صویی کنارنده واقع
اولمشدر پالیتر کابلدن اوچ مرحله غربه دلن صویی اوزرنده بر شهردر اورکون نغرك غرب
وشمال طرفنده اراسی ایکی مرحله یوزدورت بچق طول اوتوز ایکی بچق عرضده بر شهردر
ناحیه سی وقریه لری وار غزنه یه تابعدر بوندن غزنه یه اوچ کونده واریلور بونك غربی اون
ایکی مرحله قندهار وارنجه چول وخرابه در معمور یری بوقدر فیروزکوه هراة ایله غزنین
اورته سنده بر محکم قلعه در حکام غزنویانك دار ملکی ایدی هواسی سرده مایل وصویی
چشمه ومصانعدندر میمند غزنه قربنده بر قصبهٔ صغیره در سلطان محمود وزیری ابو الحسن علی
بن احمد المیمندی بوندن ظهور ایلدی خرماسی چوق اسی یر در سائر میوه سی
دخی وافر اولور صویی چایدر پنتیل طاغلری جنوبنه دوشر مملکت آشناغر خواست
ونغر شمالنده بر ولایتدر حدودی جنوبده سند شمالده کشمیر شرقده هند طاغلری غربده
کابل ناحیه لری ایله محدوددر قصبه لری وشهرلری بونلردر دواوه میانی دواو
دخی دیرلر غربدن پنجکوره صویی وشرقده کوبر طاغلرندن کلن صو مجتمع اولدوغی یرده یوز
سکز بچق طول واوتوزدورت عرضده بر بیوك شهردر کابل صویی دخی آنده جمع اولوب
دونبدی یه کیدرلر آشناغر بر شهر عظیمدر هزاره صویی سنده قارشدوغی یرده یوز
طقوز درجه طول اوتوزدورت درجه عرضده واقع اولمشدر نیلابدن یدی منزل غرب
وشماله دوشر بو ولایت بونك اسمیله تسمیه ومشهور اولدی بیجاور پیشه ور دخی دیرلر یوز یدی
بوچق درجه طول اوتوز دورت عرضده بر شهر عظیمدر دواوه دن بر مرحله غربه دوشر
بونك صویی غربدن کلوب دواوه صوینه دوکلور صوات ضم صاد ایله اشناغر ناحیه سنك
اسمی در نهر هزاره سند صوینه دوکلدیکی یرده در کوخان اوغلی ابراهیم خان انده یقین

زمانلره

زمانلرده علم افراز امارت ایدی بجو آشناغردن بر ناحیه در کابل صویی که نهر هزاره در
سند صوینه قاریشدیغی یرده سواتدن ایکی مرحله جنوبه دوشر و بوندن کابل اون
مرحله غربه در مقام آشناغردن غرب و شماله بر مرحله یرده ناحیه و قرادر یوز سکز بوچق
طول اوتوز دورت بوچق عرضده واقع اولور پنجکوره آشناغردن اوچ مرحله یرده
یوز طقوز درجه طول اوتوز دورت بوچق عرضده بر بلده در بونک صویی باجوره اقار باجور
یوز طقوزدن ارتجق طول اوتوز دورت بوچق عرضده پیشه وردن شرق و شماله اوچ
مرحله ده بر شهردر نکرهار یوز التی بوچق درجه طول اوتوز دورت عرضده کابلدن اوچ
مرحله شرقه بر جبل رفیعک غربی اتکنده بر شهردر اول طاغه کوه سفید دیرلر صولری
عبدی خاص نام کولده جمع اولور مبارک صودر دیو زیارت ایدرلر کنر آشناغردن اون ایکی
مرحله غرب و شماله طاغده بر ولایتدر نهر سند اندن کلور خلقی مسلم و کافر قاریشقدر
انهاری اولکه لرده بر قاچ نهر واردر بری نهر کابل که اوزرنده کثرتدن عبارت هزار شهر و قصبه
اولمغله هزاره دخی دیرلر شمالدن جنوبه اقر کابلدن شرق و جنوبه دونوب دورت مرحله ده
نکرهاره ایکی ده پیشه وره ایکی ده دواوه واروب اندک جنوبنده پنجکوره صویی ایله سوات
صویی جمع اولدقدن صکره کابل صوینه قاریشر نهر دلن غزنه دن کلوب کابلدن ایکی
مرحله یرده کردیزه اوغرار واندن یوقاری سابل صویی ایله بر اولوب نغر نام بلده یه اوغرار
و ملیزه دن اون ایکی مرحله ده جنکوج یاننده سند صوینه دوکلور بوکا نهر سابل دخی دیرلر
مسالک کابل و غزنه کابلدن بلخ قافله سیریله آغرقو ناقلر اون بش منزل و لاهور شرق و
جنوبه اوتوز منزل که نیلاب یوز فرسخ اندن لاهور یوز فرسخدر غزنه دن بامیان شماله
قرق بش فرسخ و بست یوز قرق فرسخ و کابل شرقه اوچ منزل غزنه غربنده قندهار یولی
اوزره خوشی و پنی و میرسه کنه و اوردک بر منزل جمله غربه در بوندن صکره چوله کیریلور
اون بش کونده قندهاره وارلور کابلدن بجو شرقه اون منزل و هندوکش التی منزل اندن
خنجان اوچ منزل اندن غور ایکی منزل غوردن میمند چولدر اوچ منزل اندن بلخ ایکی منزل
اراده قریه لر واردر کابلدن غزنه غربه اوچ منزل و کلالکو ایکی منزل اندن خوشی بر منزل
کابلدن ربی شرقه سکز منزل اندن سرخ حل و پوسوخل و سخل و شسابلکر شرقه
بجوغر منزل جمله شرقه اندن منورزه و ملزه و تغزه بر منزل ملیزه دن جنکوج اون ایکی
منزل اندن تادوزه شرقه بجق منزل کابلدن کردیز جنوبه ایکی منزل و وردک غربه بش
منزل اندن غزنه ایکی منزل وردکدن دیکان غربه بر منزل کابلدن نغر جنوبه بش منزل
کردیزدن نغر شرقه اوچ منزل کابلدن پالیتر اوچ منزل نغردن اورکون غرب و شماله ایکی
منزل و غزنه دن اورکون غربه اوچ منزل آشناغردن نیلاب شرق و جنوبه یدی منزل
و سوات ایکی منزل دواوه دن بجاور بر منزل سواتدن بجو جنوبه ایکی منزل و مقام جنوبه
ایکی منزل آشناغردن مقام غرب و شماله بر منزل بجودن کابل غربه اون منزل آشناغردن

پنج کونده اوچ منزل مقامدن پنج کوره بر بچق منزل پیشه وردن باجور غرب و شماله اوچ
منزل دواوه دن باجور شرق و شماله بر منزل پنجکوره دن باجور غربه بر منزل اشناغردن
باجور اوچ منزل کابلدن تکرهار شرقه اوچ منزل پیشه وردن غربه ایکی منزل اشناغردن
تکرهار ایکی منزل فصل ۲۴ در مملکت کشمیر و تبت اما کشمیر کسر کاف و قافله اصلنده هند
و سند و اتراکدن متولد بر طائفه اسمی ایدی صکره ساکن اولدقلری یره اسم اولدی
اطرافی حصار کبی طاغلر ایله احاطه اولنمش دوردنجی اقلیمدن بر طولانی ولایتدر حدودی
جنوبده هندن دهلی ولاهور شمالده بدخشان و بعض خراسان شرقده اراضی تبت غربده
اوغانیان منازلی اولان اراضی ایله محدوددر مسافه طولی غربدن شرقه قرق فرسخه
قریبدر عرضی جنوبدن شماله یکرمی فرسخ قدر بو جمله دوز صحرا اولوب ایکی بیك قدر
قریه یی اوتوز ایکی پرکنه یی مشتملدر بو صحرا الریاض و حیاض و ازهار و انهار و اشجار ایله بر مرتبه
لطیف و مزیندرکه جمله سی کویا بر حدیقه جنت آسا مفرح و دلکشادر لطافت آب و هواسی
سبب اولوب خلقنك خوبلری حسن رخسار و لطف شمایلده ضرب مثل اولملرینه
باعث اولمشدر بو ولایتك طاغ و صحراسنده یوز بیك قدر مزروع قریه اولدوغی زبانزده
خلایقدر جمله انواع فواکه و ثمار غایت لطیف و بی شمار اولور کرچه هواسی بر مقدار برودت
اوزره اولمغله کرمسیر یرلر میوه سندن نارنج و لیمون و خرما حاصل اولماز لکن یقین یرلردن
وافر کلور بو اقلیمك دار ملکی سری نکر نام شهر یوز اون بوچق درجه طول او توزیدی عرضده
واقع اولمشدر اول ولایت حکامنك تختکاهی بر شهر مشهوردر دجله قدر بر نهر بو شهرك
میانندن بحر و بو شهرده یالکز ایکی بیك خانه شال باف خانه لریدر که روی زمینده اول
صنعت مهارتی انلره مخصوص اولمشدر اهل کشمیر اول جهتدن اکثر شال کیرلر و شال کشمیری
مشهور آفاقدر و بونك خلقی کرچه لطافت آب و هوا و طراوت کوه و صحرا سببیله اکثر نغمات
و غنایه مایللردر لکن لباس و طعام جهتنده غایت بی تکلف کچینورلر اکثر یدکاری بر بجدر
انی دخی کیجه قالمه یرلر لکن سر تا سر اول دیار موزون موضع باده و چنك و چغانه و چاپکاه
سماع و ترانه اولوب لاله لری کل رخاندن نشان ویرر محصولی اولقدر اولور که یالکز هنده
سنده دورتیوز بطمان زعفران کتورورلر و نسوایدر بو ولایت خلقی اکثر پوت پرستدر
سحره زیاده مقید اولورلر و انده سحر تعلیم اولنور یوغی دیرلر بر طائفه اصلی بو ولایتدندر که
بونلر عفت و عبادت اوزره اولوب رهبان طرزنده هندستانده کزرلر غارلره کیروب روحانیات
ایله مشغول اولورلر و بونلر پرهیز اوزره اولمغله بعضلری ایکیوز ییل یاشار نهر کشمیر دجله
قدر بر نهردر جمله سی طاغ دبنده بر منبعدن چقوب شهرك اورته سندن بحر اوزرنده
اللی قدر کپری وار دریدیسی یالکز نکر شهرنده درانی بحدکدن صکره اوغرا دوغی
یرلر اسمیله تسمیه اولنور آب دندان و آب حمد کبی بونلری بحوب مولتاندن بو قاری آب چنهاوه
قاریشور جبال کشمیر طاغلری ولایت اطرافنده کویا بر بنا اولنمش سور کبی اولوب انك سببیله

اهالیسی

اهالیسی جنكیزیان وغیری اهل طغیان تعرضندن دائما سلامت اوزره درزیرا بو طاغلردن
كشمیره انجق اوچ دربند وارد ربری دربند خراسان كه غایت صعب و تنكدر یوكلی حیوان
چكرمك میسر اولماز لازم كلدكده پیاده اشخاص ممكن اولدوغی مرتبه‌ده اثقالی یوكلنوب
كتوررلر ایكنجی هند دربندیدر بودخی صعوبت وتنكی ده دربند خراسانه بكزر اوچنجی
دربند تبت در بونك یولی كرچه برمقدار آسان تردر لكن برقاچ منزلده زهرناك علفدن
غیری نسنه بولنماز چارپا قسمی اول یولدن سلامتله چقمق نادر واقع اولور مسالك كشمیر
كشمیردن لاهوره اون اوچ یول واردر اول راه كهتوار بو یول اوچ شعبه‌در شعبهٔ اولی ایكیوز كروه
وشعبهٔ ثانیه ایكیوز التمش كروه وشعبهٔ ثالثه ایكیوز اللی سكز كروه در هندیلرمیله كروه
دیرلر بو كروه‌لر عددنه رقم ایله اشارت ایلدك شعبهٔ اولی كشمیردن شرق وجنوبه ده
پنپور كه زعفران زاردر ٧ آب دت كنارنده ونت پور ٦ نهر مز بورر هطاس نواحی سنده نیلابه وارر
كروه نهر مزبور كنارنده وجبلا رونام قریه ٧ اركامونام قریه ٦ ده كهن بونك شرقنده بركره و یرده
برغریب حوض واردر بدیشر ذراع مربع وعمقی بركمان قدنجه سنك تراشیده ایله بنا اولنمشدر
هرسنه شمس جوازیه تحویل وقتندن یكرمی كونه دك هركون طلوع آفتاب وقتنده
حوض دبندن صو چقمغه باشلیوب نصف نهارده تمام طولار وایكی دكرمن یوریدر
صوا طرافه اقار نصف نهاردن صكره چكلمكه باشلر وقت عصرده تمام صودن اثر قالمیوب
نصف ساعتدن صكره كیرو جوشه كلوب نصف اللیلده تمام طولوب طشره اقار كیرو
چكلور صباح كیرو اوسلوب سابق اوزره اقوب یكرمی كون كچدكده اصلا صو چقمز اولور
سال آینده یه دك حوض سوسز طورر و بو حوضك دبنده دورت دلك واردر كه صوانلردن
كلور كیدر هر برینك مخصوص اسملری واردر صو چكلور كن اوچ دورت دانه طیندن
مختلف الشكل حبه‌لری بركیمسه برد برر اول دلكلر نامیله القا ایلسه صو اول حبه‌لری اول
تعیین اولنان دلكلره كتورر كیدر براسمه تعیین اولنان حبه اخر دلكه كتمز هفت اقلیمده
برحوض دخی سند براری نام موضعده كشمیرك امور غریبه سندندر دیو یازار حوض
مذكور سنك تراشیده دن اصلا منفذی یوقدر وزخنه سی كورنمز چون آفتاب ثوره كله
هركون طلوعدن مقدم اثر ترشح ظاهر اولوب كیدرك صوا قمغه باشلر بش التی ساعتدن
صكره چكلمكه یوز طوتوب هیچ قالمز بو تقدیرجه حوض سابق اولدوغی متعین در انجق
منفذ اختلافی واردر كهندن كتل پایینه سرای ملر ٨ كرنار ٥ ١ كهتوار داخلنده درده درویولی
تماما انشدر اندن دره اورتا سنده ده چاترو ١٠ ده چنكلستان ١٢ آروارماغی ملردن
بوكاكلور و سقی ایدراندن كنار نهر جندر باك ٨ هندیلر اكا جنهاو دیرلر انده ایپدن كوپری
واردر كچیلوب نهر كنارنده شهر كهتوار ١٠ بونك باشقه حاكمی واردر بوما بینده خانلر بنا
اولنمشدر اندن واور محاجی نام قلعه ٧ طاغ باشنده یای بسنو نام قلعه ٨ بونك حاكمنه
تكردیرلر كهتوار حاكمنه عدودر اندن دمانسند ونام قریه مستقل حاكمی واردر انو دیرلر اندن

بدركاه نام قصبه ٢٠ حاكمى برعورتدر بولنك نصفنه كانجه بسنو حاكمى حكمنده معموردر
اندن يول ايكى ايريلوب برى باندروان كيدر كوه بلال اتكنه وارنجه دوز صحرالردر ١٠ كوه بلال
ده قوشى ٧ باندروان دك اتش ١٠ باندروار قصبه در مستقل حاكمى واردر مان كوت
نام قلعه ١٠ مستقل حاكمى وار درسامبونام كوچك قصبه ١٠ اندن سنكرثوه ١٥ هند
داخلنده برقريه دركاونى سراى ١٠ ده كن پن ١٥ لاهورا شعبهٔ ثانيه بدركاه دن كليان ١٠
كوه بلال اتكى كه خلقى زلال ديرلر ٤ قلهٔ كوه ١٠ بچل نام قصبهٔ صغيره ٦ طاغ اتكنده در
رامچند حكومتنه تابع ده لالر ٢ كون كه باندروار قصبه سيدر ١٥ شعبهٔ ثالثه بچلدن
بريول دخى رامچند حكومتنه تابع ده چندنى ٢٠ يول چنكلستاندر اندن قصبهٔ جانكنو
٨ حاكمى پادشاه هند خدامندندر يولى سراپادن ايچندن كيديلور بوسرام حكومتنه
تابع ده دنسال ١٠ بن نام قصبهٔ صغيره ٥ سيالكوت ١٠ لاهور ٣٠ ايكنجى يول راه
كبير دورت شعبه درلولى يوز سكسن دورت كروه ثانى وثالث ايكى اكسك رابع برار تقدر
وجبلا رودن ده لوكبون ٤ بردپه باشنده قريه درده دور ٥ چاكبر داخلنده ده كمبر ٤ كوه
تندوك دامننده ده چون ٢ قله سنده راند سنك ٥ بوندن يول ايكى اولور برى صاغده
ده پيرستان يولى ١٥ بويول اتلو يولى درو بوكا شالوت ديرلر لكن قيشين قاردن قپانور برى
صولده كوه مزبورك برجانبنده هوبه ديرلر بونجه مغارلر ٥ بويول صعب پياده يوليدر
نصف راه ده طاغ باشنه چيقلور كاهى مخالف روزكار اسوب اولركى برف قطعه سنى طاغدن
اوچورر مخاطره در قيش يولى دكلدر اندن ككجاده ٣ بردوز يرده دردده پيرستان ٥
كوه سنون كمرنده جانب جنوبه دوشرده هاله ٤ قنج ميه قيونلرى يرلرده كنوت ٨
كوه همپورن قله سنك جنوبنده دراسم قديمى ده سيو ايدى مستقل حاكمى واردر
اندن كوه دارا قله سى جنوبنده ده تندرهت ٥ نهر چندرياك كنارنده ده چوك ٣ يولى جمله
طاغلردر رامچنده تابع ده كندفر ٢ بونده ايكن كوپرى ايله نهره كچيلور تنكه سابقا
ذكر اولندى كوه دكو كمرنده كاوكل نام موضع ٥ كاو درخت مخصوص اسمى در كل ايسه
مطلق درخت وجه تسميه بودركه سابقا حاكم كشمير سلطان اسكندر اوغلى ادم خان
باباسندن رنجيده اولوب بو محله كلدكده النده درخت مزبوردن بر ميخ وار ايدى يره
دیکوب برمدتدن صكره طوتدى بر درخت عظيم اولدى كوه دكو بالا سنده رامچنده
تابع ده بتوت ٤ كوه مزبور كمرنده رامچنده تابع ده كلا ٨ قصبهٔ چلى كه بچل دخى ديرلر ٤ باقيسى
ذكر اولندى اوچنجى يول راه كترواد وبوكا راه پانهال دخى ديرلر لوكبوندن يول ايكى اولور
برى دوروبونك غربيسندن ده كترويه كيدر ٣ كوه كارنار دامننده ده منترمو ١٥ زكات الدقلرى
يردركه مزبور قله سنده سوكتل ٤ دامن كوه ده ده نوكام ٤ بو قريه طاغ جنوبنه دوشر
اندن براوق اتمى هند جانبنه راسد نام موضعده برذراع قدى وبرچق ذراع قطرى كبودرنك
بر مدور طاش ديكلمشدر اسمنه شنزد يرلر طوغريلق معناسنه طوغريلق طاشى دائما

كشميرده

كشميرده عادتدركه راستی ودروغ امرنده ایكی كیمسنه نزاع اتسه بو طاشه واررلر وجنوبی
طرفنده طورروب دعواسنده صادق اولان طاشك اوستندن شماله صحرار چقر كاذب
اولان چقمزدیرلر كشمیر حاكمی میرزا حیدر خلقی بوندن منع اتمشیدی ممنوع اولمدیلرده چرل
٢ ده ارزن كوت ٤ بو ایكی قریه پانهال قریه لرندندر پانهاله تابعدر دهچتل واس ٢ یول
اورتاسنده دیونار دیرلر بردره واردر كوه ماچیل كمرنده جانب جنوبیه ده لودو ٤ ده پاپنتال
٤ بو یولده ایكی دره واردر اولكیسنه نیله آرد ایكنجی یه گود هلار رود یرلرده راك ٤ بو ایكی
قریه زلت تو داخلنده اولوب مستقل حاكمی واردر یولنك اورته سنده اكرو نام بر كوچك
طاغ واوز رنده بتخانه بنا اولنمشدر اندن كارچنهاو تمام انشدر ایكی كروه دخی كارده
كوه كنك یوقوشنه چیقلور بو كچددن آت اشك چقمز سر كوه ده دهكنك ٢ دهكوتر ٢
كمركوه ده تختمله تابعدر دهكترو ٣ دامن كوه لودرك ده تختمله تابعدر دهسشدنوكه هند جانبنه
دوشر ٥ ده پوچی پوتی دخی دیرلر یولی تمام انشدر ٣ كوه دكو بالاسنده ده چلهن
٤ بونلر جمله تختمله تابعدرده مهر ٢ دهنرورو ٤ كوه كیتیكلو دامننده در هند جانبنه
دوشر قصبهٔ كرمز ٣ محل حكومت تختملدر جانكنو داخلنده ده مهال ٣ ولایت جمو
داخلنده ده دایال ٤ بونك یولی اورتاسنده چبدك نام بر كوچك طـــاغ واردر قصبهٔ
جمو ٧ یولنده كاجد اد دیرلر بر جبل واردر تو هی صویی چقلوب ده بن ٤ شهر سیالكوت
١٠ بو یول یوزقرق كروه در اوچنجی یول راه برنل درونت پوردن یول ایكی اولوب بری
وجیلار ویه كیدر بری آب وت كارنده دهنانیویه ٥ دهكدونی ٣ صوكارنده وغله مجمعیدر
دهها بلشی ٣ ده جوكام ٤ ده واسنك كند ٣ واسك بو قریه اورته سنده بر چشمه در
مازین صویی غایت بارد اولور وقیشن قورور بو قریه كوه سندر دامننده در بوكویدن یول
ایكی اولور بری شرقی كه پیاده یولیدر سندربار طاغنه یوقاری ده مهریه وارر ١٠ قریهٔ
مزبوره اول طاغك جنوبنده در بر یول دخی غربه واندن سیك طاغ سمتنه كیدر بوا تلو یولیدر
اول طاغ قله سنده برسرای ٦ ده مهر ٦ بونلر پركنهٔ برنل داخلنده در ده ورنكه ٥ دره كتی
دیرلر بردره اورته سنده در كوه سندرنار بودره شرقنه دوشر وكوه بتردن غربنده در بونلر
یوكسك طاغلر دردره دن كرصویی اقار وایكی كره چیلور آت چكرده چردنو ٤ بو ایكی قریه
جاكیر داخلنده در موضع پنار ٤ دره اورتاسنده منزلگاه قافله دردر ده دیمندل ٥ قصبهٔ
ممركوت ٦ اصل برنل بودر قلعه سی واردر ده دمكند ٣ چنهاو كارنده در بونده ایبدن
چتال اغاج ایله چیلورده تنكهر ٣ هند جانبنده نهر كارنده در ایوبرنجی واناری اولور ده كرتن
٥ كوه حاه باشنده در بونده شال طوقورلر ده پوتی پوچی دخی دیرلر ٤ بو قریه لر
تختمله متعلقدر بو یول یوزقرق بر كروه اولور دوردنجی یول راه دلندوار راه منكار دخی دیرلر
بو یولدن آت كیدر وجیلار ودن صكره سابقا ذكر اولنان ایكی یولدن غیری ایكی یول دخی
واردر بری شرقی كه ده زندره كلر ٥ دیوسر ٤ بو دیوسر پركنه سندن پهال نام قریه ده

بر بیکار واردرکه عمقی قامت انسان قدر طول وعرضی یوزذراعدر بردکرمن دوندر صو چقوب
اقار برکمسه نك حاجتی اولسه بریکی چوملکه برمقدار پرنج وصوقویوب اغزنی دری ایله
محکم بند ایدرلر واول کمسه نك نامیله صویه اتارلر بر زماندن صکره چقاراکر پرنج اعتدال
اوزره پشدی ایسه تفأل ایدرلر اول شخصك اول سنه حالی خوش اولور دیرلر والا خلافنی
اعتقاد ایدرلر زده داندوار ۴ ده مهو ۷ بر یول دخی مغربیدر وجبکاروردن ده کدونی ۳
ده کلاه کام ٥ دیوسره تابعدر کتل زرمرك دامننده تاکوه ده بارنهار ٥ ابو یول تمام
طاغلردراتلو کیدرلر اندن ده له ٥ بردرده در ده شاره ده کیل ۷ یولی ناهموار در نصفنده
توش نام برنهر واردر چنهاوه اقار بو نهردن دخی یازین ایپ وچتال اغاج ایله چکیلورلر اما
حربفلری پیاده چکرده جان ۴ چنهاو کنارنده ده چابکاری ۴ بوندن یول ایکی اولور بری مشرقی
اول موضعدن کمی ایله چکیلوب ده شلال ۴ بردپه باشنده درده انبار ۳ جمله انشدر وبونلر
لال دیوه تابع قریه لردر دامکر ۷ لاله تابع کوچك قصبه در قلعه سی واردر بری دخی غربیکه
چنهاو کناریله غربه کیدر کناده ده کیلو ۷ کشمیر جانبنده راندن کمی ایله چکیلوب دامکر ٥
ده چپرار ۷ سیالکوت ۸ بو طریق یوزقرق بر کروه در بشنجی یول راه میم اندر کشمیردن
چانپور بونده غرایبدن بر بید سرنکون واردرکه اکا کشمیر خلقی برن دیرلر بش ذراع ساقی
واردر ایکی قوجاق پتشمز دوری دورت ذراعه قریبدر واوتوز ذراع ارتفاعی واردر بوداقلری
اکری یره انمکه ایکی ذراع قالمشدر وباشنده چوق بوداقلری وارمد ودوری اللی ذراعه
قریبدر یولرکه برکمسه بونك بر بوداغنی تحریك اتسه جمله شعب واعضاسی حرکته کلور
شجر مزبور نهر وت کنارنده ایکی دپه نك اورتاسنده در وبونك شعبه لری بری برینه متصل
ونازکدر پرکته دچن یارده بونك کبی درخت چوق اولور بوداغی چوق اولانك حرکتی
زیاده در زیرا ارالرنده اولان هوا حرکته امداد ایدر ده رامو ۷ ده میم اندر ۸ ده منترکام ٥
ها کواس ٥ ده بادرنده ٥ ده دولو ۲ ککرو ٥ ده کبل ٥ ایکی طریقك بری یوزیکرمی بر
کروه بری براکسکدر التنجی یول راه سدودرده رامودن یول ایکی اولور بری میم اندرن کیدر
بری غربیدر ده وردح ۷ جمالنکر خرابه قریه در ٥ قله کوه برزل ٥ ادامننده ده بدل ۱۲
ده سرال ٥ اده پونی ٥ ابو یولده بعید یرده قریه لر واردر دامی نام بر طاغ چکیلورده کلت ۷
بوندن یول ایکی اولور بری شرقه کیدر قصبه مینار ۶ موضع سکپتن ٥ چهناو
کمی ایله چکیلوب هندده داخل اولور ۴ ده چك ۱ سیالکوت ۴ بری مغربیدر بهلول پور ۷
کوچك قصبه در سیالکوت ۷ بو میانده چهناو کمی ایله چکیلور ایکیسی دخی آت یولیدر بری
یوزیکرمی التی کروه بری براکسکدر التنجی یول راه هیرپور چانپوردن ده خانپور ۲ ده
زور ۳ ده هیرپور ۴ بدیال طاغنه قریبدر دامن کوه تمرن نام طاشدن خانه
بوندن بر یول مغربیدر صاغ طاغه یوقاری کیدر مچلویه وارنجه بر کروه اندن انشدر طاغ
کمرنده کیدیلور واشاغی انجه اوچ کروه بساتره طاشدن یاپلمش خانه در اندن ایکی کروه

دخی

دخی انشده کیدیلورکه آقازز نارانشی دیرلاندن برکروه ده کمرکوهه کلنور نار برار نام موضع ١ یولی
غایت تنکدرآتی ایکی کمسه بری یدربری سوررد وند نام سرای ٣ پیرپنجال ٢ یوقوش
باشنده درکوکجی ٣ ١ نش نهایتنده درقیش یولی دکلدر کیدنلر کوتنه پوست بغلیوب
صیرپاوزایتر لکن خطردرده بشنه ١ بیرم کله ٥ برقاج پاره قریه درکمرك الورلر برکوچك
نهری واردرطغیان ایتدکده اون سکز کره کچیلور یاز ین یکرمی یدی کره کچیلور عرضی اوچ
دورت ذراع وعمقی ایکی ذراعدرده کنوانی ٤ قصبهٔ تنو ٣ ده بزت ٣ راج ویرل ٤
بوری دخی شرقیدر تیمرن دن کاملنوکوت بریوکسك طاغده خرابه قلعه در کوه هستونز ٣
ده کندپار ٣ منزل کاراندراندن یول ایکی اولوب بری شرقه کیدر بکمنر پل نام خرابه قلعه ٥ ٩
سیل که ده کلانیدر ١٠ راجوپری ٨ ده سنك پور ٧ کارنکوت ٥ نوشهر ٦ ده موجوال ٥
ده بدو ٣ بنیر ٧ ده دترکو ٧ چنهاو کارنده ده کاتهال ١٠ ده پیرکانی ٧ ککر
جمه نام قلعه ٨ ده سینسر ٦ شیرکر ٧ ده پتیاله ٣ سرای بکر ٦ بری غربه کیدرکند
پاردن پیرپنجال ٣ ستونز یولندن فیل وات ودوه کیدراوبرلرندن کنزید نجی یول راه جرهارودر
کشمیردن ده سبك ٧ ده سورش ٥ ده پیهن ٣ کوه چرهارو انکنده در وکمرکوه ده یار
حرك بام ییلاق ٥ طاغ باشنده کنزول نام خرابه قلعه ٥ بوندن اشاغی انیلورهوین نام مغاره
عظیمه که بیك ادم الور ٣ طاغدن ایکی کروه بعید صحراده ده کاترود ٧ ده سهرن
٦ مست پل خانه قدر برطاشدر ٤ کوه بلراورته سنده هستالوت ٧ ده برت ٤ براجوپری
٧ بو یول جمله یوزاللی بش کروه در یازن اتلوکیدرقیشده کثرت برف وشدت روزکاردن
آشلماز سکزنجی یول راه جیل در شهردن ده کله نهامو ٧ ده لولپور ٥ ده پیروزپور ٦
کوه جیل دامننده قریه ١ کمرکوه برذلل نام برسنکدن خانه ٧ اوچ کروه درهدن کیدیلور
دورنده بالایه چیقیلوراندن طاغ باشنده سریل ٨ کمرکوه ده شادج ١٠ ده کاترو
٥ بویول یوزالتمش طقوز کروه در طقوزنجی یول راه بدسنکر شهردن ده پتن ١٠ ده اشکو ٧
ده کچهامو ٨ ده کنتمل ٤ برطرفی طاغ برطرفی نهر بهت دراندن ده ماهورو
٧ بویول غایت طاردرکمرکوه دن کچر دورت کروه آتی ایکی کمسه بری یدربری
اردندن سورررده شاهکوت ٥ ده ار ١ بوندن کوه بدسنکره کیدیلور
جنوبی دامننده هالن ١٠ ده د یوکار ٨ ده پرونج ٨ بوندن یول ایکی یول
اولوب بری صوله کیدرسهرن ٧ بری صاغده ده کیله برو ٧ قصبهٔ باهورو ١٠ ده پاهولن
١٠ قصبهٔ سلطان پر ١٠ ده جلم ٧ نهرجلم کارنده درصوکمی ایله کچیلوب ده خواص پر ٨
چنهاو کارنده ده کاتهال ٧ ده پیرکانی ٧ پرونجه دك آت وفیل ودوه کیدراندن
اوته انجق آت کیدرراه اول یوز طقسان دورت کروه راه ثانی یوزیتمش سکز
کروه در طقوزنجی یول راه پکلی پتندن باریله ١٢ یولده آب وت کچیلور کیدن جسری واردر
ده تمل ٨ ده دوارکنتل ٦ صاغ طرفی طاغ برطرفی آب وت درده دیو ١٠ یولدن صیادر

ده دنکوت ٥ بو یولده کوه کوارم چیلوردن بل نام دروازه ٨ بر طرفی طاغ بر طرفی آب دت
اولدوغی یرده اغاچدن درده پولیاس ٣ قصبهٔ نکری ٥ حاکمی کشمیره تابعدر ده نو پور
٣ ده وار ٥ پیدرنك نام بر نهر عظیم کنارنده درکلکارله چیلور کشمیریلر آکا شراه دیرلر ایکی
طرفدن ایپلر بغلیوب چکرلر آت وآدم بنوب چرده نیسمك ١٥ بو یول اورته سنده کوه
شنکر واردر اندن نصکره کسنه دیرلر بر صو چیلور قصبهٔ پکلی ١٥ ده مانکل قلعه سی
واردر ٦ قصبهٔ شاخرخ سلطان ٨ ده چرکام ٥ ده هزاره ٨ سرای مادوسنك ٧
سرای خربزه دیمکله مشهوردر قصبهٔ راولپندی ٦ ده هاتیه ٧ رهطــاس ٦ ده جلم
٣ جمله سی ایکیوز دورت کروه در بو یولدن جمله حیوانات کیدر اونبجی راه کرنودر بتن دن
قصبهٔ سیپور ١٠ ده پترو ٨ ده تراهکام ٨ ده تبهندو ٣ کوه زردامننده درده تنکدار
١٥ ده اچر بل ١٠ قصبهٔ هبنك ١٢ پکلی بو یولدن انجق پیاده کیدر ایکیوز اون التی
کروه در ملوك کشمیر هفت اقلیمده ایدر سلفده کشمیر هندیلر ضبطنده ایدی التی یوز اللی دورت
تاریخ هجری ده سلطان ناصر الدین بن شمس الدین که پادشاه دهلی ایدی بو دیارده شعایر
اسلامیه یی شایع قلدی و زین حسن نام کمسه والی اولوب اولادندن اون نفر یوز التمش سال
مستقل ضبط ایلدیلر و سلطنت سوردیلر انلرك بری سلطان زین العابدین ایدی که اللی
ایکی ییل پادشاه اولدی کشمیر هیچ بر عصرده انك زمــانی کبی معمور اولمش دکل ایدی
مزبورك کفر واسلامه نظری اولمیوب انجق یاننده مرد عارف وهنرمند معتبر ایدی
اطراف جوانبدن ارباب معارف وهر صنعتك ماهرلرینی طلب ایدرك کتوررعایت ایله اول
دیارده اسکان ایدردی نه دیننده اولورسه تعرض ایتمزدی اول اجلدن بعضیلر مزبوری دیو
جوکیان اوزره دردیدیلر انك وفاتندن نصکره یرلودن بر جماعت حکومتده اولدیلر تا که
طقوز یوز طقسانده شاه نصر فنه کیردی اما میرزا حیدر هند تاریخنده ایدر شمس الدین زی
قلندر یده کشمیره کلوب اول زمان بر زن انده حکومت ایدردی شمس الدین عورتك خدمتنده
اولدی کیدرك کامران اولوب عورتی الدی وخلقی کندویه تابع قلوب جلوس ایتدی صکره
اوغلی علاء الدین بعده سلطان قطب الدین واوغلی سلطان اسکندر ترتیب اوزره پادشاهلق
سوردیلر بو اسکندر دینی اسلامه رواج ویروب اکثر بتخانه لری ییقدی اندن صکره زین العابدین
اولوب کشمیری معمور قلدی بعده اول دیار چکیلردن بر قاچ کمسه دخی حکومت سوروب اول
طبقه دن یوسف خان نوبتنده شاه عجم تسخیر ایلدی یوسف خان تابع اولوب نیجه
ییللرانك طرفندن خالق اتدی شعر وموسیقی ده مهارتی وار ایدی بونده نیجه شعرا و فضلا
کلمشدر مملکت تبت تاء مضمومه وفتح باء مشدده ایله تقویمده مذکور اولدوغی اوزره سکر
وزننده در لکن مسعودی ثاء مثلثه ایله یازار خراسان جوارنده بر واسع ولطیف ولایتدر
حدودی شرقده چین طــاغلری جنوبنده کشمیر و هند غربده خراسان بلادی شمالده
ختا وختن صحرالری ایله محدوددر مشهور شهری غنج ابن سعید قولنجه یوز اوتوز درجه
طول

طول قرق بوچق درجه عرضنده طاغ باشنده برشهر مشهور ومعمور درحصارینك
برقپوسی واردربوری دخی قصر ضحك برطاغده یوزیکرمی بش بوچق طول اوتوزسکز
بوچق عرضده واقع اولمشدر بوجبلك شرقنده جنوبدن شماله التی مرحله قدر ممتد
وعرضی اوچ بوچق منزل برصحراوار درکه اطرافنی جبل سنبل خلقه کبی احاطه
اتمشدر بوطاغلرده مسك کیکلری سنبل اوتلار صولاری هرطرفدن صحرایه اقار
وسطنده مجتمع اولور لطیف ولذیذ صودر اکابرکه ثبت دیرلر اول محل یوزیکرمی التی درجه
طول وقرق برعرضده واقع اولمشدر ثبت خلقی چینیلر کبی افطس ومدور یوزلو اولور
فضه وحدید وجواهر مسك وقپلان پوستی ایله تجارت ایدرلر مسعودی ایدر ثبتك
خواصی غرایبدندر آب وهواسی صحیح ولطیف ترابی محصولدار اولوب انواع ثمـــاری
وازهاری حددن بیروندر ابدی سکانی غم ندر بلمزلر وانلره وهم وحزن عارض اولمامق
بیورك خاصه سیدر جمله سی ضاحك ومسرور رقة طبع صاحبی بشوش اولوب انواع
رقص وملاهی استعمال ایدرلر حتی میتلرینی بیله ساز وسوز ایله قالدوررلر وبالجمله
بوولایتده حیوان ناطق وصـــامته طبیعت دم غالب اولوب حکمنی اجرایدرلورنسو
ایدربو اولکه ده عظیم قامشلر اولور اورمانلغی چوقدر یرتیجی حیواناتی وافر اولور اول اجلدن
یوللری مخـــاطره در لکن هر سنه تجار سفر ایدوب مرجان الی کیدرلر زیرا انده اقچه
یرینه مرجان بحر ومسك الوب اندن عظیم فائده ایدرلر آهوی مسك برحیوان غزال
کبی درباشی طکوز باشنه بکزر اغزنده فیل کبی ایکی دیشی بتر وطشره چقار بونلری
سوری ایله بسلرلر هرسنه قارنلرنده بورم پیدا اولوب آی ارتدقچه زیاده اولور نضج
بولدقده غایت بکیشر بعض قیالره سوروب ورمنی دشر اندن اقان قان مسك اولور
ایوسی صارمترقد دیرلر بونلر سنبل هندی یمکله مسکی غایت فایق اولور انکیچون
بعید یرلردن تجار کلور کیدر وبونده دارچینی وقرنفل دخی حاصل اولور لکن ملوکه
بهاری کبی معتبر دکلدر وطشره کتمز وبویر خلقی انی بهار ایله تربیه ایدوب چیك یرلر
وعورتلر ینك قوشاغنی کندیلر چزمك جرمدر وصقال قومزلر جمله تراش ایدرلر
و یولارلر حبیب السیرده ثبت طاغلرندن برطاغ یازارکه انده آتش یاقسه لر البته صو
چقوب آتشی سویندورر حتی بعض ملوك تجربه ایچون وافر نفط وکوکرت ییغدروب
آتش ویردکده بروافر صو چقوب سویندردی یاقمق ممکن اولمدی فصل ٢٧ در
مملکت سجستان سیستان معربی درخراسان ایله کرمان وسند اراسنده برواسع ولایتدر
حدودی شرقده اوغانستان هند ومکران شمالده بعض هند غزنه وغور غربده
کرمان وخراسان جنوبده مفازهٔ کرمان ایله محدود درسلفده برمرتبه معمور ایدی که
برجریب زمینی باوجود قلت آب بیك دینار صاتلوردی واول زمان غورواسفرار بواولکه ده
داخل ایدی صکره خراب اولوب انترا یرلدی بوولایتك دارملکی ذرنج نام شهر طقسان

يدى درجه طول اوتوز ايكى بوچق عرضده بر بيوك شهر در اسم ولايت بوكا دخى اطلاق
اولنور خراسان ومكران وكرمان وسند اراسنه دوشر سلفده رام شهر تختكاه ايدى
خراب اولوب يرينه ذرنج ياپلدى بونك حصارى وواروشى وار درخندك كندن صو قاينار
سائر صولر دخى انده جمع اولوب طولار واروشنك دخى اطرافى ديوار وخندكدر
بو حصارك بش قپوسى آچيلور دمر قپو بوايكيسندن كيدن پارس يولنه كيدر برى دخى
كركونه قپوسى خراسان يولنه در دوردنجى قپو بو ايكيسندن پنبكى بست جانبنه آچلور
بشنجى دروازهٔ طعام بوجمله دمردندر واروشك دخى اون اوچ دروازه سى وار در پارس
طرفنده دروازهٔ ميتا دروارهٔ كركان دروازهٔ اشرك دروازهٔ درسارا دروازهٔ شعيب
دروازهٔ خويك دروازهٔ درپنبكى دروازهٔ كركونه دروازهٔ اسپو دروازهٔ غنجوه دروازهٔ
رستان دروازهٔ زنكبار بونلر جمله طوپراقدندر مساجد وجوامعى وافر اولوب اسواقى
بول ومعمور در يعقوب بن ليثك انده بر سوقى وار در مكه يه وجامعنه وقف ايلمشدر
بو شهرده متعدد نهرلر آقار برى دروازهٔ كهندن وبرى دروازهٔ نودن كيرر اوچ صو بر مسجد
اوكنده جمع اولوب دكرمن يوريدر وبر حوض عظيمه داخل اولور كه اندن شهرك خانه لرينه
توزيع اولنور وباغچه لرينى سقى ايدر واروشده بونلردن غيرى بيوك نهرلر آقاركه ايچرى
كيرن انلرك شعبه سيدر وبو شهرده دروازهٔ پارسدن دروازهٔ مينايه وارنجه متصل
وممتد بر چارسو واردر بر فرسخ قدر ممتد اولور وبو شهرك هواسى خاردر صوغوق وشديد
روزكارى اكسك اولماز وقيشى قاريغماز وبونك بناسى اكثر كرپجدر آغاجى نادر اولور بوكا
منسوب اولانلردن برى صاحب مذهب محمد بن كرام در سجستانك باقى شهرلرى
بونلردر رخج ضم راء مهمله وفتح خاء معجمهٔ مشدده ايله يوز اوچ درجه طول اوتوز ايكى درجه
عرضده بر بيوك شهر وناحيه در نهر هندمند بونك حدودندن كچر بغجوان بونك
قصبه لرندندر بست طقسان سكز بوچق طول اوتوز ايكى بوچق عرضده نهر هندمند
كنارنده بر شهر مشهوردر سجستانده ذرنجدن صكره بوندن معمور شهر يوقدر هواسى
لطيف عراق هواسنه وصويى فرات صوينه بكزر خلقى دخى اهل عراق طورى اوزره در
نعمتى فراوان ميوه سى چوق خصوصا خرماسى اجاءى غايت ايو اولور اوزومى
دخى وافردر جوامع ومساجدى ونهر مزبور اوزرنده كميلرله جسرى واردر فضلادن
ابو الفتح بو شهره نسبت اولنور قرنين ذرنجدن بر مرحله شرق وشماله بر كوچك قصبه در
بسته كيدركن صوله دوشر خواش يوز بوچق درجه طول اوتوز ايكى بوچق عرضده
قرنيندن بيوك قصبه در اندن بسته كيدركن بر مرحله صوله دوشر آقار صويى وخرمالغى
واردر حصن الطاق خواشه نصف مرحله قريب يرده بر بلدهٔ صغيره در اما باغ وراعى وقراسى
چوقدر سيستانه نعمت وميوه خصوصا انكور اندن منتشر اولور حصارى بر مرتفع طاغده
نهر لطاطه متين صعب قلعه در اول ديار ملوكى خزينه سنى انده حفظ ايدرلر بر وجهله تسخيرى

قابل

قابل دکلدر دیرلر درغش هندمند کنارنده سجستان نواحیسندن دوار نام ناحیه ده
برقصبه در دوار ناحیه سی بستدن ایکی مرحله یرده بلاد رستم ایدی کیکاوس اکا تملیک
اتمشیدی داور دخی دیرلر سلاطین غورجدی اولان سورینک دارملکی ایدی قندهار
مضافدر مروان بستدن ایکی مرحله یرده بربلدهٔ صغیره در اوزمی ومیوه سی اولور
قندهار یوز درجه طول او توز اوچ درجه عرضده زرنجدن اون مرحله شرقده برشهر
وحصاردر تقویمده اسکندر بنا اتدیکی حصارلردن یازر بونهر بونک غرب طرفنده اولان
طاغدن کلوب جنوبنه مرور وحصاری دور ایدر خلقی چوق واسع شهردر میان قلعه ده
سنک خارادن برچاه عمیق واردر هر بار صوییندن چکسه‌لر اغاج پاره‌لری واوتلر چقاربو
دلالت ایدرکه خارجدن منفذی اوله حصارمز بور عجم شاهلری ایله هند پادشاهی اراسنده
سرحد اولمغله اکثر محاصره وجنکدن خالی دکلدر فراه قندهاردن غرب وشماله
یدی مرحله یرده طقسان یدی بوچق درجه طول او توز دورت درجه عرضده بربیوک
قصبه در النمش پاره قریه سی ومزارع ونخلستانی واردر یانندن برنهر اقار اوزرنده برعظیم
قنطره بنا اولنمشدر برفرسخ قریب یرده برطاغ واردرکه اکامارندکی دیرلر طاشدن یونلمش
برطاغدن دائما آب ترشح ایدر خلق انده زیارته واروب دعا ایدرلر وحاجتلرین سویلرلر
اکر قطرات زیاده جه اولورسه حاجت روا اولوردیو مسرور کیدرلر والا ناامید اولورلر بوشهره
منسوب اولانلرک بری نصاب صبیان صاحبی ابو نصردرنه بندان فراه دن التی مرحله
قربه طاغده برقلعه در وقصبه در اقار صویی فراه دن کلور قصر والیٔ ولایت اوتورر
برشهر در سفنجای قصردن بیوک برشهر درمابین رخج ناحیه سنده برقصبه در رودان
فرومنده قریب برشهر صغیر در آب روانی ومزارع فراوانی واردر خلج نام محلک خلقی
برقوم درکه قدیم الزماندن بوولایته کلوب هند ایله نواحی سیستان اراسنده آرام ایدیلر
شکل وطورلری ترکمان طائفه سنه بکزر زبان ترکی سویلرلر بته اوغان طائفه سندن
قونزکوچر اولی برطائفه در اولورلر بنه ملک بته دیرلر داغلرده اولوب دوه وقیون وصغر بسلرلر
مکانلرینی سیت یردن غرب وشماله اون بش مرحله وقندهاردن شرق وجنوبه یدی
مرحله دربونلر سیستان حاکمنه تابعلردر سرخ سره وبرکوویرلر اوصاف واحوال
سیستان خراج سجستان سلفده النمش یدی یوک ایدی صکره بعض بلا زدافر اولنوب
طقوز یوکه اندی سر تاسر ودوز قومسال یرلر اولوب انجق نام شهری قربنده برطاغ واردر
ارتفاعی ثلث فرسخ وبر جانبی صافی ریک رواندر اول سمتنده زیارتکاهلر واردر جمعه کیجه سی
خلق واروب عظیم طبل ونقاره سسنی اشیدرز دیرلر بوقصه تاریخ مبارکشاهی دن
منقولدر سجستانده سردوتند روزکارلر اسرو قاریغماز روزکار قومی بریردن بریره هربار
نقل اتمده در کاهی برمحلی قومه باصدرر بعض حیله‌لر ایله قومی شهرلرندن دفع ایدرلر
بردیوار کبی حولی چکوب دبنده بریر کمرلر ودلکلر قورلر روزکار اول منفذلردن کیروب قومی

دفع ایدر صحرالرنده اکثر ییل دکرمنلری ایله چنورلر ریاحی شدید مملکتدر وسیستان
ایله کرمان اراسی عظیم بنالری وقدیم اثاری مشتملدر وسیستان اوجوزلق ولایتدر اناری
اوزومی خرماسی چوق اولور خلقی اکثر غنا ویسار اوزره در صحرالرنده حلتیت وافر بولنور
و بونلرکدی کبی قنفذ بسلولر زیرا انده حیات چوقدر نهر هندمند انهار سجستانك بیوکی در
غور شرقندن کلوب حدود رخجه وبسته اوغرار جنوبندن چوب شرقدن غربه
اقار اعو جاج ایله ذرنج جنوبندن چوب بحیرهٔ زره یه دوکلور دینلدی لکن بسته کلدکده
طاغلوب متفرق اولور چوق قریه لر سقی ایدر نهر طعام ونهر باسروزونهر ستار وزآبریلور
ذرنجه واران بونهر ستار وزدر بستدن بر او ل نهر ایله صو طغیاننده صندل ایله کلورلر ونهر
ملا وغیری نهرلر بوندن آیریلورلر نهر مزبور شدید الجریان اولوب اوزرنده چوق شهرلر
وقصبه لر واردر چوق هندبار بونك کنارنده معتکف ومعذب اولورلر بوندن وافر انهار آیریلور
وچوق نهر دوکلور نه زیاده ونه ناقص اولور نهر فراه فراه طاغلرندن آقوب نه بندانه
قلعه سنه وارر اندن جنوبه کیدر زره کولنه دوکلور بحیرهٔ زره سجستانده بر بیوك کولدر
طولی او توز فرسخ وعرضی بر مرحله قدر اورته سنده بر جزیره واردر مسکون ومزروعدر
بونك صویی لطیف اولمغله بی نظیر بالغی چقار وقامشی وافر اولور اطرافی جمله مزارع
وقرادر الا سجستانه ملاقی اولان طرفی خرابه وبیاباندر نهر هندمند وآب فراه بوکا دوکلور
مسالك سیستان ذرنجدن هراته کوکونه بر منزل بستره دورت فرسخ هندمنددن
بر شعبه بو یولده چکیلوراندن جزیر بر منزل رودفراه کوپروسی بر منزل فراه بر منزل کوسان
سرحد سیستاندر خاسان وکاریز سری وسیاه کوه بر منزل دردرنجدن بسته رسوق
وسرورود ده حرو ری ورودیشك اوزرنده آجر ایله بنا اولنمش بر کوپروسی واردر
رباط دهك رباط ارسوره رباط کرودر رباط هستان رباط عبدالله بست بر مرحله در
بستدن غزنه یه رباط فیروزمند رباط معون رباط کرورخج وکین آباد وخراسان ورباط
سرآب واونی ورباط جنکل آبادوده عیم ده خواست ده حوم وخوا بسار بر منزلدر
سیستاندن بالینه راه بیابان زنجدن رباط سنکیش رباط جنکی رباط یم سنجان
جمله اون دورت منزلدر سیستاندن کرمان وفارسه خاوران رباط واریك رباط قاضی
رباط کرانجان منزل سینج نواحیٔ کرماندن جمله سکز مرحله در پس ذرنجدن
هراة التی منزل بستدن غزنه اون ورت منزل فراه دن قندهار بش منزل قندهاردن یکرمی
اون ایکی منزل وکیج جنوبه اون سکز منزل ومشهد یکرمی منزل وزرنج غربه اون منزل
وهزاره اون ایکی منزل ونهلواره بش منزل وفراه دن نیشابور اون منزل وهراة بش
منزل وذرنجدن نه بندان شماله دورت منزل اندن خیض غرب وجنوبه التی منزل
مسافه در ملوك سیستان بو اقلیم خلفاء راشدین عصرنده فتح اولنوب بنی امیه
وآل عباس طرفندن والیلر ضبط ایدرلردی درهم بن حسین ولایتی نوبتنده لیث صفار ظهور

ایدوب توجه صفارکن درهمه انتساب اتدی وسر عسکر اولدی لیث وفاتندن اوغلی یعقوب
یرینه کچدی ایکیوز اوتوز یدی‌ده درهم دخی وفات ایدوب اوغلی صالح حکومته قادر اولمغله
یعقوب اموری قبضهٔ تصرفنه الوب جلوس اتدی ومستقل پادشاه اولدی خراسانی
آل طاهردن الوب کرمان و فارسه دخی مستولی اولدی ایکیوز التمش بشده وفات ایدوب
برادری عمرو یرینه کچدی خلیفه یه اطاعت ایدوب منشور الدی قهستان وغزنه ومازندرانه
مستولی اولدی صکره مخالفت ایدوب بغدادی المق دلدی امیر اسمعیل سامانی خلیفه
طرفندن اوزرینه کلوب بلخ ناحیه سنده بوزدی کرفتار اتدی ایکی سنه حبسدن صکره
ایکیوز سکسن طقوزده قتل اولندی یکرمی ایکی ییل پادشاهلق سوردی صکره اوغلنک
اوغلی طاهر بن محمد سیستانده جلوس ایدوب فارسه مستولی اولدی معتضد اکا امیر
پدری یی کوندروب بوزدی لیث بن علی بن لیث طاهردن صکره پادشاه اولدی فارسه
لشکر چکدی صکره برادری معدل بن علی یرینه کچوب بر زمان سوردی بعده عمرو بن
یعقوب اوچیوزده پادشاه اولدی بعده احمد بن خلف یرینه کچدی هراتده عمر کچردی
خلف بن احمد پدری یرینه کچوب غایت فاضل وعاقل قوپدی یوز جلدده بر تفسیر
تألیف اتدردی طقسان طقوزده وفات ایدوب اوغلی طاهر یرینه کچوب غایت فاضل
وعاقل قوپدی پادشاهلق سوردی سرای طاهر اکا منسوبدر دورتیوز حدودنده منقرض
اولدیلر صکره غزنویلر وسلجوقیلر طرفندن حکام ضبطنه کیروب بالآخره عجم شاهلری
مستولی اولدی حالا قزلباش خانلری ضبطنده درقندهار نیجه انلر حکم ایدرلر اوته سی
پادشاه هند تصرفنده درقندهارده ایکی طرف نزاع اوزره درگاه هندیلر الور کاه قزلباش
مستولی اولور فصل ٢٨ در مملکت بدخشان وغور وطخارستان اما بدخشان
نهر جیحون ایله نهر مرغاب اراسنده بر مملکتدر اسمی دار ملکی اولان بلده یه دخی اطلاق اولنور
حدودی جنوبده نهر مرغاب شمالده نهر جیحون شرقده ترکستان غربده بلخ وخراسان ایله
محدوددر شهرمز بو ریو زاون بر درجه طول اوتوز یدی درجه عرضده اثبات اولنمشدر
معمور رستاقی واردر دیرلرکه بر حصاری جعفر دوانیقی قزی زبیده بنا اتدردی شهر مزبورک
یانندن یکن نهر خرار مرغاب صوینه اقار اطرافی باغ وباغچه در طاغلرنده لعل ایله لاجوردی
مشهوردر مسکی دخی وافر اولور و بونده بادزهر کبی بحر فتیله دیرلر بر نوع حجر واردر هفت اقلیم
صاحبی ایدر بدخشان اولکه سی انهار واشجار ومراتعی چوق یرلردر خلقی اکثر اولوس
قومی قونارکوچرلی طائفه درلر ارالرنده ایوآتلر قوپار آب وهواسی لطیف دشت
وصحراسی پرسبز ونظیف ولایتدر شاهان بدخشاندن شاه ناصر خسروک سلفنده بر حمامی
وار ایدی مربع جامه کننده یکرمی دورت قپو آچیلور وهر بر ندن بر حمامه کیریلوردی
جمله سنک ضیاسی بر جامدن وهر برنده نیجه مخصوص حالات وار ایدی لکن
خراب اولوب انجق اثری قالدی بونک طاغلرنده قویروغی جوتاز حیوان اولور

بدخشان قصبه لری بونلردر جرم قندسدن یدی مرحله شرقده بدخشان اعمالندن
برقصبه در شاه ناصر خسرو مزاری بونده ایدی قندس بدخشاندن یدی مرحله یرده
باغلی باغچه لی شهردر آقار صولری واردر بلخدن کابله کیدرکن بومقدار یولدن شرق
جانبنه دوشر و بوندن بلخ ایکی مرحله مابین صوسز چول و مفازه در خنجان کابل ایله
قندس اراسنده برقصبه در میوه سی بول نعمتی وافر طاغلر اراسنده بر دره ایچنده دوشمشدر
اورته سندن بر دره آقار کابل ایله بلخ اورته سنده یول اوزره هر بری التیشر منزلدر اندرآب
اندرآبه دخی دیرلر یوز اوچ بوچق درجه طول اوتوز بش بوچق عرضده غزنه ایله بلخ
اراسنه دوشر خنجان شمالنده ایکی ساعتلک یرده برقصبه در پنجهیر طاغی بونک قربنده
اولوب انده معدن فضه واردر حالا نعمتلو باغلو باغچه لو بر بیوک قریه اولمشدر بونک صولری
خنجانه کیدر اشکمش قندسدن برمرحله جنوبه دوز یرده باغلی باغچه لی برقصبه در
چشمه لری آقار صولری لطیف و بارد اولوب شرقنده برطاغی دخی واردر غوری خنجان
شمالنده برقصبه و ناحیه در بوندن اوچ کونده چول چکیلوب میمنه یه واریلور میمنه دن
بلخ ایکی مرحله در مابینی قریه لر و معمور در بونک باقی قصبه لری رستاق و قلعهٔ ظفر
و بغلام در اما طخارستان ضم طاء مهمله و خاء معجمه ایله بدخشاندن غرب سمتنه
دوشر بر بیوک ناحیه در ابن حوقل بونی مضافات بلخدن عد ایلدی ترکستان ایله
سنورداشدر جیحون و مرغاب صولری بدخشاندن بوکا اوغرار برنیچه بلادی مشتملدر
مشهور شهری ولوالج یوز ایکی بوچق درجه طول اوتوز یدی بوچق عرضده برشهردر
ولوالش و ولج دخی دیرلر بلخدن یکرمی فرسنخ یرده برسیاه طاشلی طاغ اوزرنده واقع
اولمشدر اول طاغی سکز فرسنخ احاطه ایدر مملکت هیاطله دربوندن طالقان التی
فرسنخ یردر طالقان طایقان و طایکان دخی دیرلر طقسان سکز درجه طول اوتوز یدی
بوچق عرضده نواحیٔ بلخده طخارستاندن بربلده در طاغلر اراسنده اولوب اوکندن
بر نهر آقار باغی و باغچه سی و طاغده قریه لری واردر اکثر خلقی حایکلردر میوه سی و غله سی
چوق معمور ولایتدر راوان و سمنجان که سهبان دخی دیرلر برکوچک شهردر طرف
شرقیسنده اوچ محله سی و محکم قلعه سی و وافر باغلر و آقار صولری واردر بونده اوزم
انجیر شفتالو فستق غایت خوب و وافر اولوردی و صاحب نزهه تحریر ایدر و اسکلکند طاغلر
اراسنده برکوچک قصبه در هلبک بودخی طاغده برشهردر جمله مدن طخارستان دوز
یرلر اولوب انجق اسکلکند ایله هلبک طاغده واقع اولمشدر بو طاغلر رود خشاب ایله رود
بدخشان اراسنده در بوندن وافر صولر آقوب مداین اوکنده جمله سی جیحونه دوکلور
منک هلبکدن بیوک برشهردر پنجهیردن بر نهر چوب چاربانه اورته سندن فراوه یه
وهنده کیدر ذوالین و دراب بو ایکی شهرک آب روانی وافر و اشجاری متکاثردر وخش
بو دخی طخارستان شهرلرندن یازلمش لکن بز ماوراء النهرده ختلان شهرلرندن یازارز مملکت غور

شرقنده

مشرقنده سجستان واوج طرفنده خراسان ایله محدود طاغستان بر ولایتدر سلفده عظیم معمور
قلعه لر وشهرلری قرا وضیاعی مشتمل ایدی صکره براز خراب اولدی صعب قلعه لری
چوقدر اطرافی اهل اسلام ونفس غور جمله کافرستاندر خراسان لسانیله تکلم ایدرلر مسلمانی
قنی ازدر وبو یرلرك آب وهواسی لطیف میوه لری بی نظیر مزارع ومراتعی وکومش معدنلری
وافردر بو طرفی غرجستانه بر طرفی هراته بر طرفی رباط کردانه منتهی اولور حدود بامیانده
خراساندن پنجهیره وارنجه طاغلری ممتددر نزهه ده ایدر غور بر ولایتدر شهرنه اهنکران
دیرلر طقسان طقوز درجه طول اوتوز بش درجه عرضده اللی پاره قریه یی مشتملدر
حاصل غله و براز میوه اولوب خلقی بلاهته منسوبلردر و بعض کتبده بو مملکتك شهری غور
بدخشان اعمالندن اولوب هراة ایله غزنه اراسنه دوشمش بر لطیف بلده در ناحیه سنه غوری
دیرلر دار ملکی فیروزکوه بر صعب ومتین قلعه وغور پادشاهلرینك تختیدر پیروزکوه
معربیدر بو دیارك قلاع منیعه سندن بری دخی قلعهٔ چینارکه دنیاده نظیری نادر بر حصاردر
بری دخی کردکوه در ردف طقسان طقوز درجه طول اوتوز ایکی درجه عرضده غور قصبه لرندن
بر قصبه در مسالك بدخشان وغور بدخشاندن بلخه اون اوچ منزل وقندس یدی منزل
وطالقان یدی منزل وجرم یدی منزل قندسدن خنجان التی منزل و بلخ ایکی منزل
مابین چولدر واندراب دورت منزل واسکمش نام قریه بر منزل خنجاندن کابل التی منزل
وبلخ التی منزل واندراب شماله دورت ساعت طالقاندن ختلان دورت منزل وجرم دورت
منزل وقندس غربه یدی منزل مسافه در احوال ملوك شاهان بدخشان اسکندره
منسوب ایدرلردی نیچه ییللر حکومت اول سلسله ده ممتد اولوب کیمسه مزاحم اولمدی
جزئی خراج و باج ایله اول ولایت مرزبانلغی انلره مسلم ایدی سلطان ابو سعید کورکان
بدخشان اولکه سنه طمع ایدوب شاهلرینی استیصال قصدنده اولدی انلرك آخری
اولان سلطان محمدی اولادی ایله کرفتار وقتل ایلدی آخر کندی دخی اوزون حسن النده
مقتول اولدی بعده بدخشان حکومتی ملوك خراسان نوابنه متعلق اولوب بالاخره عجم
شاهلری پنجه سنه دوشدی ملوك غور اولاد ضحاکدن نام بسطام نام غور طاغلرینی
پناه ایدوب ساکن اولمش ایدی حضرت علی کرم الله وجهه خلافتنده بونك اعقابندن
شنسب نام کمسه اسلامه کلوب اول دیار حکومتنك منشورنی الدی که خط حضرت علی ایله
بهرامشاه زماننه کلنجه اللرنده باقی ایدی بو سلسله دن فولاد ابو مسلم خروجنده حاکم ایدی
تختی هارون رشید زماننده وسوری صغاریه زماننده واوغلی محمد سلطان محمود
عصرنده حکومت سوردی اوغلی ابو علی وبونك برادرزاده سی محمد حاکم اولوب ابراهیم غزنوی
ایله جنك ایلدی صکره قطب الدین حسن بن محمد یرینه کچدی که جد سلاطین غوریه در
بونك اوغلی عز الدین حسینك یدی اوغلی قالدی ایکی فرقه اولدیلر بری اول طبقه
غوریه ده قطب الدین محمد بن عز الدین حسین که ملك جبال دیمکله مشهور ایدی بهرامشاه

غزنوی دامادی اولوب وارد قلعه تهمتله زهرلدی غوریلر ایله غزنویان بیننده اول عداوت
بو اولدی برادری سودی برینه گچدی غزنه یه عسکر چکوب مغلوب اولدقده بهرامشاه
بشبوز قرق دورتده اله کتوروب قتل اتدی بهاالدین سام حسین برینه گچدی برادرلری
انتقامی ایچون حرکت اوزره ایکن وفات اتدی علاالدین حسین جهانسوز پادشاه اولوب
غزنه یه واردی بهرامشاهی بوزوب بلند آوازه اولدی بو سلسله دن اول استقلال بولان
بودر غزنه و بعض خراسانی الدی بشیوز اللی التیده وفات ایدوب اوغلی سیف الدین
محمد برینه گچدی ایکنجی سنه غزنه طائفه سی جنکته کیدوب کندی قومی بیننده
مقتول اولدی غیاث الدین محمد عم زاده سندن صکره پادشاه اولوب خراسانی الدی
وعظیم الشان جهاندار ایدی چوق غزالر ایلدی بشیوز طقسان طقوزده وفات ایدوب
برادری شهاب الدین محمد برینه گچدی غزنه وهند وسند والیسی ایدی جلوسدن صکره
غور و خراسانی دخی ضبط ایلدی دفعاتله قطب محمد خوارزمشاه جنکنه کیدوب منصور
اولدی التیوز ایکیده لهاورده فدائیلر غدری ایله مقتول اولدی غیاث الدین محمود بن غیاث
محمد برینه گچوب یدنجی یلده خوارزمیلر غدری ایله قتل اولندی اوغلی بهاالدین سام برینه
گچمش ایدی خوارزمیاندن علاالدین اتسز غوری اوچ آیدن صکره لشکر چکوب فیروز
کوهی محاصره ایلدی الوب سامی برادری محمد ایله خوارزمه کوندردی فترت مغولده
جیحونه اتدیلر بو سلسله بونده منقرض اولدی طبقهٔ ثانیهٔ غوریان بامیانده حکومت
علمنی قالدردیلر غیاث الدین برادرزاده لرینی پریشان اتمش ایدی انلردن ملك مسعود بن
فخر الدین پدری برینه حاکم اولدی بعده برادری شمس الدین محمد برینه گچدی فاضل ایدی
امام فخر رازی رسالهٔ بهائیه یی انك اوغلی اسمنه یازدی التیوز ایکیده وفات ایدوب اوغلی
بهاالدین سام برینه گچدی غزنه یه واروب ایلدوز ایله جنك اتدی منهزم بامیانه کلدی
برادری جلال الدین حکومتی بونك الندن الوب برینه گچدی آخر خوارزمیلر النده کرفتار
ومقتول اولوب منقرض اولدیلر ملوك کرت الغوریه بونلر غور بلرك اوچنجی طبقه سیدر
اولی شمس الدین محمد کهین که رکن الدین مرغنی نك دخترزاده سی ایدی اول ایسه
غیاث الدین محمد بن سام بنی اعمامندندر جنکیز ظهورنده رکن الدین خراسان والیسی
بولنوب انقیاد اتمکله غور حکومتنده قرار اتدی التیوز قرق دورتده مستقل اولدی خوش
طبع وعالی همت قویوب نیجه فتحلر اتدی یتمش التیده اجلی کلوب برینه اوغل محمد کهین
گچدی یدییوز بشده جیسار غورده وفات ایدوب اوغلی فخر الدین پادشاه اولوب برسنه دن
زیاده سوردی اختیار الدین قلعه سنی بنا اتدی کرت نامه یی ربیعی شاعر بونك نامنه
نظم ایلمشدر صکره برادری غیاث الدین برینه گچوب یدییوز یکرمی طقوزده وفات ایدنجه
سوردی خراسانده نیجه فتحلر ایلدی صکره اوغلی شمس الدین برسنه ودیکر اوغلی
حافظ الدین ایکی سنه حکومت ایدوب قتل اولندی بونك زماننده غوریلر امورنه مستولی اولدیلر

برادری

برادری معزالدین حسین یرینه چوب متغلبه یی قهر ایلدی اوتوز طقوز ییل پادشاه
اولوب چوق اثرلر قودی عاقل وعادل ایدی مولانا سعدالدین پیرعلی یرینه چوب بونك
عصرنده تیمور ظهور اتدی خراسانه مستولی اولوب اللرندن الدی یدی یوز سکسن دورتده
مزبوری اولادی ایله ماوراء نهره نقل وحبس اتدی انده مقتول اولدیلر وبو طائفه دولتی
انکله منقرض اولدی صکره غور ملوك خراسان تصرفنه کیروب شاهلرده قرار اتدی

فصل ٢٩ در اقلیم کرمان وهرمز ولار یکرمی طقوزنجی فصل کرمان اقلیمنده وهرمز ولار
مملکتنده در اما کرمان فتح وکسر کافله ابن کلبی قولنجه یافث اولادندن کرمان بن فلوج
اسمیله تسمیه اولنمش بر اقلیم واسع ومعمور در حدودی جنوبده بحر فارس وغربده
بلاد فارس وبحر هرمز شرقنده ارض مکران شمالنده مفازهٔ خراساندر دیو تقویمده مسطوردر
لکن بعض اهل فن غربده فارس ولار جنوبده هرمز شرقنده مفازهٔ مکران وشمالنده مفازهٔ
سیستان ایله محدود اولدوغنی اثبات ایدرز برالار وهرمز مستقل ولایت اعتبار اولنمشدر
مسافه سی طولا وعرضا یوز سکسن فرسخ تخمین اولنور معمور یرلر لکن شهرلری پراوکنده در
اکثر یری ساحل وشدید الحراره اولوب ربع مقداری یایلادر سیرکاندن حدود پارسده
بم شهرنه وارنجه آب وهواسی لطیف انهار واشجاری وافر جمله میوه انواعی متکاثر خرماسی
وانجیری چوق ومزراعی بسیار ومواشیسی وافر اولور توتیای کرمانی ایسمه مشهوردر
اکاسره عصرنده کرماندن التیوز بیوك محصول النوردی صکره برازاشاغی قودی کرمانك
دار ملکی کواشیر نام شهردرکه بردشیر دخی دیرلر طقسان بش درجه طول یکرمی طقوز
بوچق درجه عرضده برشهردر قلعه سی اردشیر بن بابك آثارندن اولمق اوزره یازارلر
واسمی دخی بوکا منسوبدر کستاسب دخی انده بر آتشکده بنا اتمشیدی سمط العلی ده
مسطوردرکه حجاج بونك فتحنه عسکر کوندروب میسر اولمدی صکره عمر بن عبد العزیز
عهدنده فتح اولندی وفرمان عمر ایله انده جامع عتیقی یاپدیلر امیر علی بن الیاس دخی
باغ سیرجانی وقلعهٔ کوهی بنا اتدی توران شاه سلجوقی جامع تبریزی دیمکله مشهور جامعی
بنا اتدی اکابر صوفیه دن شاه شجاع کرمانی ونعمة الله ولی بو شهرده مدفوندر بم طقسان
بش بوچق طول اوتوز بوچق عرضده کواشیردن ایکی مرحله شرقده دوشر آب وهواسی
ناخوش برشهردر متین حصاری وار دراوچ یرده جمعه قلنور بازاری قربنده اولان مسجده
مسجد خوارج دیرلر بری دخی مسجد اهل سنتدر بر جامع دخی قلعه ایچنده اولوب صدقات
مسلمین انده محفوظدر جیرفت طول وعرضده مزبورلره متقارب مجمع تجاردر اوجوزلق
شهردر اسفی دخی دیرلر سیرجاندن شرقه دوشر ثلج وجوز وترنج بروقتده جمع اولور جمله
مراتع ومزارعی انهارله سقی اولنور فتح اسلامی ده بونك یری میشه زار ایدی عسکری
اسلام کسوب قریه لر اتدیلر هر بری سکانی اسمیله تسمیه اولندی بونك صویی
دیوروددندر هواسی کرم وخرماسی وترنجی وافر یردر سیرجان طقسان ایکی بوچق

درجه طول ويكرمى طقوز بوچق عرضده كرمان شهرلرينك اكبرى بربلده در داخلنده
صو يوللرى وار بنالرى قبابدر قلت اخشابدن كاركير ايدرلر جيرفتدن ايكى مرحله غربه
دوشر بونك بر محكم حصارى واردر هارون رشيد ايامنده بنا اولنمشدر اسلامده كرمان
واليلرى انده اوتورردى بو حصارك سكز قپوسى واردر باب بهيا باركه ميدان قپوسيدر
باب مرضى باب ميمند كه غرب قپوسيدر مغرب طرفنه آچيلور بونك طشره سى
بو خرابه قصردر قصر حاجب ديرلر بو شهرك ديوانى ومكلف اسواقى واردر خلقى اكثر
غنى ومالدار تجاردر عورتلرى غايت كوزل اولور هواسى كرمه مايل حاصلى غله وپنبه
وميوه وخرمادر بونك خلقى اكثرى محدث ايدى قرا ونواحيسى قيولردن ايچرلر ترماشير
طقسان اوچ درجه طول اوتوزبر درجه عرضده مفازه كنارنده بر شهردر بمدن بر مرحله
غربه دوشر تاريخ كرمانده اردشير بن بابك بنا اتدى ديو يازار زرند سيرجاندن يكرمى طقوز
فرسنخ يرده بر بلده در بافد كرماندن بر منزل جنوبه سلفده بر بلده خان ايدى حالا خرابه در
اقارصولرى مزارع ومراتعى وافر صيد كاه وچراكاهدر خبيص طقسان اوچ درجه طول
اوتوزبر درجه عرضده كرمان ايله سجستان اراسنده مفازه كنارينه دوشر باغلى باغچه لى
خرما وميوه وغله كانى هواسى كرم بر شهردر طرف غربيسنده كوهدن بر نهر بو شهره
كلوب باغلرينى سيراب ايدر سجستان بوندن شرقه اون كونلك مسافه در بونك
سورى ايچنه يغمور باغمز خاصه در ديو نهاية الارب ده روايت اولنور سيرنج نواحئ كرماندن
سجستان سرحدنده بر شهردر عمرو بن ليث بنا ايلدى بوكا قنطرهٔ كرمان ديرلر كبرى
بوقدر مجرد بوله تسميه اولنوردى سيف حبصدن بر مرحله شماله باغلى باغچه لى بر قريه در هرمز
هرموزدخى ديرلر طقسان ايكى درجه طول ويكرمى التى بوچق درجه عرضده كرمان
اسكله سيدر خرماسى چوق شديد الحراره يردر سابقا ساحلده ايدى تاتار خراب
اتدكده اهلى اوكنده اولان جزيره يه كچوب انده تمكن اتديلر اول جزيره يه جرون
وذرون ديرلر اسكى هرمز غربيسنده بحر فارس بوغازندن ايچرى قره دن اون ايكى
ميل بعيد واقع اولمشدر صويى عزيزدر كومرو نام اسكله دن كتوررلر زيرا جزيره ده
اولان صواجى در كيش جزيره سى بونك غربنده بحردن اوچ يلكندر بو هرمزك بازارى طوررد
ومجمع تجار بندر مشهوردر بو جزيره سوقنده عورت بازارى بسنديده واقع اولمشدر
وابتداء سوق ترك بازارينك باشيدر انده بالق كمكنك فقراتندن طولى دورت ذراع بر ميل
واردر اول بالغى قالقان مثللو بر جانور اولدورب طشره برافمشدر ديرلر كه انك يلان كبى
اينجه سورى قويروغى وار ايدى مزبور بالغك برطرفندن صوقوب برطرفندن
چقمش ايدى ترجمه اتديكمز كتابلردن تياتروم كتابنده جوانس ايدر انجو خصوصنده
هرمز قدر بر يوقدر طتلى صويى وذخيره سى قلت اوزره در لكن جمله لوازمى طشره دن
كتوررلر بونك اطرافنده اوچ منزل قدر بر صد فلر صيد اولنور مغاص لؤلؤدر انده چقان انجو ساير

یرلرانجوسندن بیوك ولطیف ذی قیمتدر میلاد عیسی نك بیك بشیوز الی سنه سنده
فرانسس کوس وال بوکرك نام پورتقال قپودانی بوشهری الوب اهلنه اغرجریه وضع اتدی
صکره عجم شاهلری کرمانه مستولی اولدقده پورتقال ایله اشتراك اوزره ضبط اتدی
کتاب مزبورده تصویر اولندوغی اوزره مکلف قلعه سی واردر هفت اقلیم صاحبی ایدر ابتدا
اردشیر بن بابك ساحلده اولان شهری یاپوب هرمز تسمیه ایلدی خلقی چون دزدان ومفسدان
تعدیسندن امین اولمدیلر اول دیارحاکمی ملك قطب الدین بندرجرونی وطن اتخاذ ایدوب
سائر خلقی انده کوچدیلر اما مجمع الانسابده امیر محمود قوللرندن ایاز بندرجرونی دارملك
قلدی دیو یازار صکره سلطان شهاب الدین بن سفرشاه عصرنده فرنك الدی وبو طریقله
ظفر بولدی که مزبور شهاب الدین نوبتنده جور وستم مسلکنه سالك اولوب اعیاندن
درویش نورالدین نصیحت اتدکجه دکلمدی پس خلقدن برطائفه کووه یه واروب
فرنکی دعوت اتدیلر انلر دخی جانه منت بیلوب کمیلر ایله کلدیلر وجزیره یه مستولی
اولوب استکامه قلعه بنا اتدیلر اهل هرمز جنکلر اتدیلر مفید اولمدی پس اطه دن علاقه یی
کسدیلر بندر کشمیره کتدیلر اول زمان فرنك مصلحت وقت مقتضاسنجه هرمز پادشاهنه
ایلچی کوندروب صلح ایلدی شول شرطله النان کمرکك ربعی هرمزحاکمنه ویریله اوچنی
فرنك اله بر زمان بونك اوزرینه طوردیلر هرمز وکرمان نواحیسنده طقسان بر وایکی اوج
درجه طول ویکرمی یدی یکرمی سکز عرضده واقع اولان باقی قصبات وبلاد بونلردر
هرمزك وکرمو وکورستان وشحنب ودشت بر ومنوکان وکوجرد وروسان
وبندر ابراهیمی وقریهٔ کوه مبارك وکت وجاشك وتنکه وتیس وماسکان وچکینو
وماهان رودبار طقسان اوج طول یکرمی طقوز عرضده بر صحرادرکه عرب ساکن
اولور حاکم کرمانه کاه اطاعت وکاه عصیان ایدر دریای برشعب معموردر قریه لری
وبستانلری ومیوه لری واردر میناب طقسان اوج درجه طول یکرمی سکز بوچق
عرضده بر بیوك شهردر لار ومکران ارسنه دوشر مابین اون مرحله در مملکت لار هرمزدن
غرب وشماله وشیرازدن اون مرحله جنوبه دوشر بر مملکتدر مستقل ملکی واردر
حدودی غربنده بحر فارس سواحل وبنادری شمالنده فارس شرقنده بعض فارس وکرمان
جنوبنده بریهٔ هرمز وکرمان ایله محدوددر دارملکی اولان لار طقسان بر درجه طول یکرمی
طقوز درجه عرضده هرمزدن شرق وشماله اون مرحله یرده بر شهر معظمدر لارك هواسی
غایت کرم اولوب مردانه ایود کلدرلکن عورتلره غایت موافقدر بونده لیمون وترنج وسکو
ونارنج اولور خلقی اکثر ضعیف ولاغر اندام وبد مزاج وئیر انداز درلر اما عورتلری غریب دوست
وخوش خلق وخوش صورت اولورلر بونده رشته علتی چوقدر اب وهواسنك عفونتندن
اولور زیرا اقر صو یناز در واسع وعمیق صو مخزنلری واردر قرق کون قدر انده یغمور یاغوب اطراف
وجوانبدن برکه لر طولر والتی ای قدر زمان شهرلو اول صودن ایچرلر سبب مرض رشته

اولوردر یایه بوندن یدی سکز کونلک وار یلوز توابعی بونلردر درپز کوزل معناسنه طقسان
طول یکرمی سکز بوچق عرضده برکوزل شهردر بوندن لارایکی مرحله غرب وجنوبه
و رمایکان برمنزل شرقه دوشر رمایکان درپز وتارم قربنده ایکی ساعتلك یرده برشهردر
مرخ وپوهان دخی بوندن بر جانبه دوشر پوهان طقسان ایکی یه قریب طول ویکرمی
طقوزه قریب عرضده برشهردر اما تارم وتزرك بونلردن طول وعرضده اون دقیقه زیاده لك
اوزره ایکی شهردر تزرك شرقی وتارم غربی ماببن نصف مرحله ایکیسی دخی درپز شرقنده
وتارم پوهان شمالنده بیوك شهردر طارم دخی دیرلر قلعه سی واردر تزرك یکن پوهـــان
ایله تزرك تارم اراسنده در پین بینی دخی دیرلر رمایکاندن برمرحله جنوبه وکهره دن شماله
دوشر برشهردر کهره بمنددن غرب وجنوبه برمرحله یرده برشهردر بمند طقسان
بچوغه قریب طول ویکرمی طقوز عرضده بربلده در نکار طقسان ایکی بچق طول اوتوز
عرضده بربلده در دست کرد طول وعرضده سابقدن بردرجه نقصان اوزره بربلده در
کلکالاردن ایکی مرحله یرده انجایله لار اراسنده برشهردر اقارصویی واردر خولار شرقیسنده
دست پر وبینی اراسنه دوشر طقسان ایکی طول یکرمی سکز بوچق عرضده برشهردر
سیرجاندن هرمزه کیدر یولده در خوش آباد خور طول وعرضده متقارب سرحدلار
برشهردر تزرك وتارم وبینی اراسنده کرمان طرفنه دوشر روز مفازه کنارنده برشهردر
بونلردن غیری بعض اهل وقوف تحریرنده لار اولکه سنك برقاج بلاد حصاری واردر قلعهٔ
مرجان قلعهٔ کرز قلعهٔ نوقلعهٔ میمون شهر بابابیرام انلردن در جزیرهٔ اندراوی بحر
فارسده لارك ایکی جزیره سی واردر بندرری اوکنه قریب یرده برجزیره که اسکی هرمز سمتنه
دوشر تقویمده دوری اون ایکی فرسخ برجزیره در قریه لری واردر مغاص لولودر قیس ایله
سیراف اراسنده دیه یازار بری دخی برجزیرهٔ صغیره در بونك شمـــالنه دوشر ایکیسی
دخی کناره قریبدر جبال کرمان وهرمز ولارده نیچه طاغلر واردر جمله دن جبل قفص کرمان
دیارینك مشهور ومعمور طاغیدر جنوبی دریا شمالی حدود جیرفت وروذان وکوهستان
ابوغانم شرقی حواس وبیابان غربی حدود سیرجان ودیار بلوجدر بلوج برقوم وقبیله درکه
بوطاغلرك اتکنده مغون ولاشکرد حدندن هرمز ناحیه سنه کلنجه ساکن اولورلر مزارع
ونخلستانی وافر مردم صحرانشین در روزکار ندکلو خرمادوشر رسه ارالرنده المق عاردر
فقرادوشر رو بونلر کمسه یی انجمزلر لکن جبل قفص اهلی اکراد واشراردر بونلردن
هرکر وهك رئیسی واردر پیاده یوله اینزلر حد فارس وسیستانه وارنجه کروب یول کسرلر
بونلرك اصلی عربدر جبال بازر کرمان یایلاقیدر و بونده کومش معدنی اولور جبل قفصده
دخی واردر اول اجلدن بونلره جبال معادن دیرلر ذهب وفضه وحدید کرمانی ونحاس وصغو
معدنلری اولور برقاج قطعه طاغلردر که جیرفتدن دریای دیدکلری شعبه طغری ایکی
مرحله ممتد اولور اراده پرنعمت کویلر ومسیره لر چوقدر نهر دریای هنجاندن کلوب غایت

تند

تند وتیز اقار تخمینا یکرمی دکرمن یورود رود جد و یرمز کرمانده بوندن غیری بیوك نهر بوقدر
بزندده کمی یوریمز مسالك کرمان ولار سیرکاندن کاهویه ایکی منزل اندن حسن آباده
ورستاقه ایکیشر مرحله سیرکاندن دوردانه وهمده دورت فرسخ همدن کردکانه ایکی
فرسخ کردکاندن اماسه بر مرحله در سیرجاندن رباط مشر فانه ایکی مرحله اماسدن رودانه
بر مرحله سیرجاندن . م یدلیله شارستانه بر د مرحله منازل بونلردر سیماب رود ١ بهسان ١
حبان ١ عبیرا ١ گرعون ١ راسن شارستان ١ اندن جیرفته صاغه دونر قریه گوز ١
جیرفت ١ سیرکاندن تاخت ٢ جیر ١ کوه نقره ١ سیرکاندن زرند ٢ ویردشیر ٢
خمرود ١ زرند بوندن بیابان بر کری قوناقدر سیرکاندن نرماشیر ١ بهرج ١ جیرفت
فارس طرفنه دوشر ١ مغون ٢ ولاشکرد ١ سورقان اموزقان ١ جروان بر فرسخ
کسینان ١ روبین ١ نارم ١ جیرفتدن هرمزه لاشکرد ١ اندن صوله کومین ١ نهر
ربکان ١ میوه جان ١ هرمز ١ کاربحی ده اسکله سی ١ سیرجاندن شیرازا التمش دورت
فرسخ کوجرودن شیرجانه شمیل ١ دشت بر ١ خور ١ بینی ١ سیرجان ١ کوجرودن
جیرفته جناب چکینوکه هرمزدندر ١ منوکان ١ روبار ١ جیرفت ١ هرمز اسکله سی کمرودن
لارشهری دورت بش منزل خرابه درجا بجا خانلر و برکه لر واردر ولاردن کناردریا ٤ وهیچ نام قریه
١ نیمنده ١ کره ١ کیل ١ بونلر قریه لردر کازرون ١ کاربحی ٢ هرمزدن دبول سنده
بندرابرهیم ١ کوه مبارك ١ جاشك ١ تیز ٢ تنك ٢ پوزم ٢ کوادر ٦ کلت ٣ بارو ٦ دبول ٦
وروایتده کوادردن دبول بش مرحله در احوال ملوك کرمان حضرت عمر رضی الله عنه
خلافتنده مجاشع بن مسعود السلمی سردار اولوب دارملکی اولان سیرجانی الدی صکره
ربیع بن زیاد اطرافنی فتح ایلدی اهلی صلحدن صکره نقض عهد ایتمکله جیرفت سیفله
النوب اکثر خلقی کیلر ایله فرار ایتدیلر مجاشع اراضی کرمانی عربه کسوب ویردی صکره
قطن بن قبیصه فارس و کرمانه والی اولوب بنی امیه عصرینه کلنجه حکومت ایتدی
انلر و آل عباس دولتنده والیلری ضبط ایدردی کاه ملوك اطراف دخل وتعرض اوزره اولوب
بالاخره سلجوقیلر النه کیردی دولت سلجوقیه قاروت بن جعفر بن میکائیل ابن سلجوق که
اصل اسمی احمد بر بهادر کمسه ایدی آقاقره ارسلان دخی دیرلردی دور تیوز او توز اوچ
صفرنده کرمان والیسی اولوب الب ارسلاندن صکره سلطنت علمن رفع ایلدی ومستقل
اولوب شیرازی دخی الندن الدی دورتیوز التمش بشده همدان اطرافنده سلطان
ملکشاه ایله جنك ایدوب اوغللری ایله کرفتار ومقتول اولدی ملکشاه کرمانی برادری
تکشه ویرمش ایدی قاروت اوغلی سلطان شاه محبسدن فرار ایدوب کرمانه واردی باباسی
یرینه چقوب دورتیوز تمش یدیده وفات ایدنجه سوردی مزبور کعبه یی بیاض کسوه ایله
اورتوب میزابی فضه دن ایتمش ایدی صکره برادری توران شاه یرینه چقوب ملکشاه
زوجه سی ترکان خاتون مزبور اوزرینه عسکر کوندرمش ایدی جنکده مجروح اولوب

دورتیوزسکسن سکزده وفات ایتدی یرینه اوغلی ایرانشاه بعده عمی زاده سی ارسلان
شاه بن کرمانشاه و بونك اوغلی مغیث الدین محمد بونك اوغلی محی الدین طغرل بعده
ارسلانشاه بن طغرل و برادری بهرامشاه بن طغرل و تورانشاه بن طغرل بو ترتیب اوزره
پادشاه اولدیلر بونلرك عصرنده اوغوز طائفه سندن بش بیك خانه کرمانه کلوب مستولی
اولدیلر تورانشاه قتل اولنوب بهرامشاه اوغلی محمد جلوس ایتمش ایدی تمکن بولمیوب
سیستانه کیتدی و بشیوز سکسن اوچده انتقال ایدوب سلجوقیه دولتی کرمانده منقرض
اولدی حکام متفرقه سلجوقیلردن صکره غز طائفه سندن و امراء خوارزمیاندن ملك
دینار و فرخشاه و نظام الدین محمود و عماد الدین محمد و بغایکتن و رضی الدین نیشابوری و اتابك
نصرة الدین و قوام الدین و اختیار الدین التیوز یکرمی سنه سنه کلنجه حکم ایلدیلر صکره
قره ختاییلره انتقال ایلدی دولت آل براق قره ختا بیلردن مزبور براق سلطان محمد
خوارزمشاهه کلوب حاجب بعده کرمانه والی و نائب اولمشیدی جنکیزخان غلبه سنده
استقلال اوزره ضبط ایلیوب صکره بونك سلسله سندن قطب الدین محمد و مبارك خواجه
و سلطان حجاج و پادشاه خاتون و جلال الدین سیورغتمش و مظفر الدین محمد و قطب الدین
شاه جهان یدییوز دورت سنه سنه کلنجه دولت سوروب جنکیزیان طرفندن سلطنت
آخره ویرلکله بونلر منقرض اولدیلر بونلردن صکره کرمانده مستقل دولت ظهور ایتمیوب
ملوك عراق و فرس طرفندن وکیللر تصرفنه کیردی حالا عجم شاهلری ضبطنده در سلاطین
هرمز سلفده هرمز حکومتی کرمان پادشاهلرینه متعلق ایکن جنکیز فترتلرنده آل براق
استقلال اوزره قالمیوب سلغریلر هرمز حکومتنی المش ایدی رکن الدین محمود قلهاتی
التیوز قرق یدیده خروج ایدوب هرمزه و جزایر بحر فارسه مستولی اولدی کندودن صکره
اوغلی نصرة و مسعود و غلامی آیاز ضبط ایلدیلر یدییوز اون برده کردانشاه و اولادینه
دولت انتقال ایلدی تاریخ مزبورده آیاز وفات ایدوب مزبور یرینه کچدی صکره اوغلی
قطب الدین تهمن و تورانشاه و محمد شاه و سیف الدین فیروزشاه و تورانشاه
و شهاب الدین و سلغرشاه و تورانشاه و سلغرشاه بو ترتیب اوزره حکومت ایتدیلر مزبور
سلغرزماننده پورتقال جزیره یه مستولی اولدی که هجرتك طقوزیوز اون التنجی ییلیدر
صکره سلطان محمد والی اولوب پورتقال بونکله صلح ایلدی و اولادی بیك حدودینه
کلنجه حاکم نامنه کچندیلر صکره عجم شاهی اول یره دخی مستولی اولدی و جزیره یی
پورتقال ایله اشتراك اوزره ضبط ایلدی سلاطین لار بونلر کیخسرو پهلوانلرندن
اولان کرکین میلاد اولادیدر دیو یازیلور انلردن اول اسلامه کلن جلال الدین
ایرج بن کرکین درکه عمر بن عبد العزیز عصرنده اسلامی قبول ایلدی و سلسله سندن
قطب الدین مؤید بشیوز طقسان دورنده پادشاه اولوب وفاتندن صکره اولادی
بو ترتیب اوزره یرینه کچدیلر مظفر الدین کالنجار مؤید ثانی و علاء الملك و کالنجار ثانی و حاجی

سیف

سیف الدین وحاجی علاء الملك وحاجی مبارز الدین وقطب الدین مینشر وجهانشاه وعلاء الملك
وهرون و محمد وانوشروان كه شاه عادل دیمكله مشهور ایدی طقوز یوز قرق سكزده
بو مجنون شهید اتدی برینه عمی زاده سی ابراهیم خان جلوس ایدوب بیك حدودینه كلنجه
سوردی صكره لار حكومتی دخی عجم شاهلرینه انتقال ایلدی فصل ٣٠ در اقلیم فارس
اوتوزنجی فصل آسیانك مشهور اولكه سی اولان بلاد فارسه دربو اقلیم فارس بن ناسور بن سام
اسمیله تسمیه اولندوغی منقولدر پارسدن معربدر حدودی غربده خوزستان و بعض
سواحل بحر فارس جنوبده بحر فارس وهرمز شمالده بلاد جبل وخراسان ایله فارس اراسنده
اولان مفازه كه نهایتی اصفهان كارلری درشرقده كرمان وسجستان بونك شكلی مربعه
قریبدر چوق شهرلری وقریه لری مشتمل اولوب بوكتابده انجق جمعه قلنوب شهر وقصبه اطلاق
اولنانلری یازلمشدر بو اقلیمك مدحنده حمد الله ایدر اهل فارس حقنده حضرت رسول اكرم
بیورمشلردر ان الله اختار بین خلقه من العرب قریشا ومن العجم فارسا اول اجلدن اوراله
خلقنه اخیار فارس دیرلر ومعجم البلدانده ابعد الناس الی الاسلام الروم ولو كان الاسلام معلقا
بالثریا لتناوله فارس حدیثی دخی مرویدر تقسیم دیار فارس ایكی قسمدر جنوبیه وشمالیه سی
كوهستاندر زهه ده بری وبحری ایكی قسم قلنوب ولایت بر سلفده بش كوره یه تقسیم اولنوردی
اردشیر خوره ١ اصطخر ٢ دارابجرد ٣ شابور خوره ٤ قباد خوره ٥ بونلرك هر بری نیچه ولایت
وشهری مشتمل ایدی بوجمله نك مسافهٔ عرضی یوز اللی فرسخ وطولی یزددن جوره وارنجه
اوچیوز یكرمی فرسخدر قبایل فارس اول دیار اصطلاحنده قبیله یه زم دیرلر نلردر زم جیلویه
بوكا زم میهان دخی دیرلر زم احمد بن اللیث زم لوایجان دخی تسمیه اولنور زم احمد بن صالح
زم شهری بوكا زم باریجان دخی دیرلر زم احمد بن حسین بوكا زم كارما دخی دیرلر زم ازدشیو
فارسده كرد حومه لری چوقدر دیرلر كه بشیوز بیك قدر خانه دن زیاده اهل خبا واردر كه
قشلاق ویلاقه چراگاه ایله كوچرلر ایچلرنده توابع ولواحقی ایكیوز آدم اولور خانه چوقدر
ممالك سلفده دار الملك فارس اصطخر اولمغله لك كوره سی سائرلردن مقدم ایدی اما شمدی
شیراز دار الملك اولمغله حمد الله انك كوره سنی مقدم ذكر ایلدی كورهٔ اردشیر خوره اول اكاسره
اولان اردشیر بن بابكه منسوبدر بو ناحیه ده واقع اولان شهرلر بونلردر شیراز پای تخت
اقلیم فارس بر شهر معتبر ومشهوردر اولوب سكسن سكز بچوق درجه طول یكرمی طقوز
بچوق درجه عرضده صویی وافر باغی باغچه سی متكاثر بلدهٔ اسلامیه در حجاجك
ابن عمی محمد بن قاسم بن عقیل تمش التی تاریخنده بنا اتدی هواوینك بستانی واقار صویی
واردر لكن یوللری تنك وملوثدر عضد الدوله عصرنده بو شهر بر مرتبه معمور اولمشیدی كه
عسكری مكان بولمیوب شهرك قبله طرفنده قتبا خسرو كرد نام بر قصبه احداث
ایدوب عسكری انده ساكن اولدی اول قصبه دن یكرمی بیك دینار محصول
النوردی اما شمدی خرابه در شیرازك اول زمان سوری یوغیدی عضد الدوله

اوغلی صمصام الدوله دوری ایکی بیك بشیوز آدم بر بارو چکدی صکره سعد بن
زنکی تجدید ایدوب التیوز یکرمی حدودنده خرابه مشرف اولیجق شرف الدین محمود
شاه کیرو تجدید ایدوب برجلر اوزرینه طوغله دن دیده بانخانه لر یاپدی شیرازاون یدی
محله در وطقوز قپوسی واردر باب اصطخر باب دراك موسی باب بیضا باب کازرون باب
سلم باب فنا باب نو باب دولت باب سعادت احسن التقاسیمده سکز قپو یازار بو ترتیب
اوزره باب اصطخر درب تستر در بند استانه درب غسان درب سلم درب کوادر درب
مندر درب منهدر باب اصطخر مکه نك مناقپوسنه بکزر شهرك احسن مواضعی در
بو شهرك هواسی خوب وصویی لطیفدر اکثر اوقاتده اسواقی ریاحین دن خالی دکلدر
محکم صو یوللرینك بری کاریز رکا باددر رکن الدوله حسن بن بویه بنا ایلمشدر اندن غیری
برقاج قناة دخی واردر هر کز عمارته محتاج دکل متین بنالردر اکثری جو یمدن کلور روبار ده کوه
دراکدن سیلاب کلوب ظاهر شهردن مرور ایدر و بحیره یه کیدر بو شهرك غله سی وسطدر
اکثر اوقاتده اسعار مأ کولات یوقاری اولور میوه سندن مثقالی اوزومی غایت ایو و نازکدر
و سرو اغاجی انده زیاده نمود ار و قوی اولور خلقی اکثر اسمر ولاغر سنی وشافعی ایدی
حالا اکثری شیعی در و ممول اکثری غربادر سلفده بو شهردن چوق کبار ظهور ایلمشیدی
اکا بناء برج اولیا دیرلردی خصوصا جامع عتیق که عمرو بن لیث بناسیدر هر کز ولی دن
خالی اولمدی دیرلر مسجد سعد بن زنکی و مسجد سنقر وغیری جامعلر وخانقاهلری ومدارس
وعضد الدوله نك دار الشفاسی بونلر جمله بشیوز بقعه دن ارتقدر و بو شهرده مزارات
متبرکه دن قبر سیبویه نحوی و محمد بن موسی کاظم وقبر شیخ عبد الله خفیف که
اتابك زنکی عمارت اتمشدر شیخ روزجهان مزارلری مشهوردر شیرازك برقاج مسیره سی
واردر بری جعفر آباد ایله حافظ شیرازی مزاری اولان مصلی اراسی بری دخی مسیرهٔ
خلنجان که شهردن کوه دراکه وارنجه ایکی فرسخه قریب باغ و باغچه در و شیرازدن اون
فرسخ یرده آب جاشت دیرلر بر چشمه واردر صویی مسهل ودوادر کوز فصلنده برقاج بیك
ادم اول موضعه تفرجه واروب اوچ کون اوتورورلر وصویندن ایچرلر ایچرکن اسفل یا اعلی دن
استفراغه نیت ایدرلر نیته کوره استفراغ واقع اولورا کر نیتسز ایچرلرسه عمل ایلمز و یورك
سیشررکاه انسانی هلاك ایدر امرغربیدر و بونك حقوق دیوانیه سی نزهه ده مسطور
اولدوغی اوزره دورتیوز اللی بیك دینار دن وجمله فارس بوکا تابعدر بوکورنك نزهه ده
مسطور اولان توابعی بونلردر سیف کا دریاده کرمسیر برقاج ناحیه در بعضنه سیف
ابی زبیر و بعضنه سیف عمار دیرلر اکثرنده عرب مقام طوتمشدر حاصلی غله وخرمادن
غیری نسنه دکلدر و بوکا سیف البحر دیرلر و حوز السیف دخی اول سمتده سیرافدن
اشاغی بر کوچك بلده در سکسن یدی بوچق طول و یکرمی طقوز عرضده دوشر اسی
یوردر بوشکامات اول حوالی ده برقاج ناحیه وقریه لردر شدید الحران وغله سی وخرماسی
چوق

چوق اولور توح بناسی طینندن برخرابه شهردر حالا عربلر اولور سلفده شهر عظیم ایدی
جنابه دن اون ایکی فرسخ یرده در توه وتوزدنی دیرلر خرماسی چوقدر ایوکتان بزی اولور
یانندن بر نهر اقار حیو هواسی معتدل برشهر وسطدر صویی لطیف زمینی منبت ساحل
ویایلا میوه سی اولور یردر برمحکم قلعه سی واردر صحراسنده کوهی ودشتی نخجیرلر کزر جنزیر
بر کرمسیر ناحیه در خرماسی وافر اولور وخلقی سلاح دوزدر بونلردن غیری مرزدان
وداذن ودوان نام ناحیه لر کیمی کرمسیر وکیمی کوهستانده هواسی معتدل حاصلی غله
وپنبه ومیوه وچاقتوکدر سروستان شیرازدن اوچ مرحله یرده سکسن یدی درجه
طول وبکرمی طقوز بوچق عرضده بر بلدۀ متوسطه در اقار صویی و بستانلری واردر
کوهجان ولایتنده کرمسیر یرده آب وهواسی مخالف خرماسی چوق وغله سی وافر اولور
سیراف کسر سین ایله سکسن طقوز درجه طول وبکرمی یدی درجه عرضده بلاد فارس
اسکله لرینک اعظمی ومشهوری بر بندرشهردر شیرازدن التمش اوج فرسخ جنوبه دوشر
مفازۀ جنوبیه بوکا منتهی اولور بونک زرعی ونه خرعی واردر یعنی اکنی و بساتین واشجاری
وصاغلور حیواناتی یوقدر اطرافی ارض قفردر لکن اولری متین محکم ومکلف تجار
اولریدر بعض تاجر اولورکه اوتوز بیک دینار دن زیاده مال خرج ایدوب مکلف زنکباردن
کلمه ساج اغاجلری ایله خانه بنا ایدرلر صولری یغموردن صهریجلور در ایکی اوچ چشمه سی و
اوچ جامعی واردر اول چشمه لرک صویی شهره مشرف جم دیرلر بر طاغدن کلور رومز بو
طاغ دبی میوه لو یردر نحاتدن ابو سعید سیرافی بو شهره نسبت اولنور نجیرم کار بحرده
سیرافه تابع بر بلده در اراسی اون اوچ فرسخ یازیلور صیمکان بر لطیف شهر و عجایبدن یردر
زیرا اورته سندن بر نهر اقار اوزرنده کوپروسی واردر بو کوپرودن یوقاریسی یایلاد رجوز
وچنار امثالی اشجار اولور اشاغیسی کرمسیردر نارنج وتورنج امثالی اغاجلر بتر شرابنه ایکی
اوچ مرتبه صو قاتلمینجه ایچلمز فیروزآباد شیرازقربنده برمشهور بلده در جور دخی دیرلر اسم
قدیمی جور ایدی که معرب کوردر عضد الدوله اکا صیدده بنوب کتسه عضد کور کتدی دیرلردی
کور ایسه قبر معناسنه در بونی کریه کوروب تغییر اتدی مدینۀ ظفر معناسنه فیروزآباد اسمنی
قودی دیو تقویمده مسطوردر امابعض نسخده فیروزشاه انی تجدید اتمکله اکا منسوب
اولدی وکونۀ اردشیره سلفده کوره فیروزآباد دیرلردی برشهر قدیمدر محکم سوری واردر
آب بران دیرلر بر صو طاغدن کلوب بونک کنارندن کچر چون اسکندر بوکا کلوب محاصره
ایلدی فتحدن عاجز اولوب صوینک ایاغنی طاغلر طرفنده بند ایلدی دریا کبی اولوب شهری
غرق اتدی صکره اردشیر یولنی اچوب صویی اقتدی وبر شهر مدور بنا اتدی طپراقدن
حصاری ودورت دروازه سی واردر باب مهر شرقی باب بهرام غربی باب هرمز جنوبی
باب اردشیر شمالی دوشر ایچنده اقار صولری چوق وهر قپودن بر فرسخ قدر مسافه باغ
وبستان تماشاکاهدر ماءوردی لطیف ومشهور اولوب اطرافه کیدر بونکله شیراز اراسی

بكرمی دورت فرسخ یردر هواسی كرم ومتعفن در كار زین راء مهمله نك تقدیمی وكسر زا ایله سكسن طقوزبوچوق طول وبكرمی سكز بچق عرضده بحره قریب بربلده صغیره در كهنه حصار ووار وشی واردر هواسی كرم آب مكان كارزنده دربونك قربنده فیروزوا یردر بر كوچك شهردر هوسی اسی خرماسی وافر صویی نهر مزبوردندر كوار بر كوچك مفرح شهردر لكن هواسی كرمه مایل قریه لری ومزارعی غله سی ومیوه سی چوق یردر اكثر حوایج شیرازبوندن كلور لطیف اناری وبادامی اولور صحراسنده نجیری فراواندر نهایت خلقی كثیف طبع اكثر اجلاف درخانه ستان ساحل دریاده طولی عرضی اوتوز فرسخ بیابان وصوسز یردر برقاچ پاره قریه یی مشتمل ترابی غایت منبت یردر اكر بهار وكوز فصلنده یغمور یاغرسه برمن تخم اكن بیك من محصول ویرر یغمزسه تخم بیله حاصل اولماز میمند بوكورده بر كوچك شهردر هواسی كرم غله وخرما وانكوری وهر میوه سی وافر اولوب اكثر خلقی پبشه وردرشیرازدن جنوبه وجوردن ایكی مرحله شرقه دوشر قلعهٔ نیوشیرازدن اوچ فرسخ شرق وجنوبه یالكز برطاغك برحصاردر ایچنده برچشمه سی وپای حصارده دخی برچشمه سی واردر حوالئ قلعه بر كونلك یول معمور وعلفزاردر كورهٔ اصطخر براولكهٔ قدیمه در نزهه ده ایدر اقلیم فارسده اصطخردن اول هیچ عمارت یوغیدی طولا یزددن هزار درخته وارنجه وعرضا قهستاندن سرده وارنجه بلاد بوكوره یه تابعدر اصطخر شهری سكسن سكز بوچوق درجه طول واوتوز درجه عرضده بردوزاووده واقع بر بلدهٔ قدیمه در سلفده دارملك فارس اولمغله اندن قدمانك ابنیهٔ عظیمه اثاری هنوز باقی در اردشیر دارملكی بوندن جوره نقل ایلدی دیرلركه بونی كیومرث اصطخرنام اوغلنه یاپوب هوشنك زیاده قلدی وجمشید اتمامه ایرشدردی اون فرسخ عرضی واون دورت فرسخ طولی وارایدی ایچنده نیچه عمارت وزراعت وقریه لری واوچ محكم حصاركه هر بری برطاغ اوزرنده ایدی بری اصطخر وبری شكسته وبری شیكران تسمیه اولنوب بونلره اوچ كنبد دیرلردی فارس نامه دن منقولدركه فارسده بوندن قدیم بنایوقدر درنكبی بر زمینی واردر برطرفی صحرادر یغمور یاغدقده صوارلكاردی عضدالدوله اول طرفی بندایدوب اون یدی پایه برحوض عظیم یاپدردی اوزرینی ستونلر ایله مسقف اتدردی بوبوركه نك صویی بیك آدمه یرسنه یتردی وبالجمله استحكامده بوشهر ضرب مثل اولوب اشتهار بولمش ایدی لكن حالا نه قلعه سی ونه واروشی واردر حصاركبی متین بنالر واولردر وارهلردر جمشید اصطخرده پای كوهده سیاه سنك خارادن برسرای مربع طرح وبنا ایلدی برجانبی كوهه متصل واوچ طرفی صحرایه ناظر اولوب اوتوز ذراع مرتفع قلدی وایكی طرفدن نردبانله چیقلور ایدی بوبناده سنك سیاهدن مدور ومربع ستونلركه هر بری یوزر بیك بطمان چكرو براده سی امساك دم ایدر برمعتبر حجرایدی صورت براق وجمشید تصویر اولنمش ایدی وطاغدن بركرمابه كلوب سنك تراشیده دلكندن اول سرایه اقار ایدی وطاغ باشنده عظیم مغاره لركه عوام آكا زندان باد دیرلردی ظهور

اسلامدن چون اهل اصطخر برقاج دفعه نقض عهد ایتدیلر مسلمانلر انلری قتل وشهری تخریب
اتمشلر ایدی صمصام الدوله عهدندن قتلمش لشکر چکوب بقیه سنی دخی خراب اتدی
انجق برمختصر قصبه قالوب خرابه لر میاننده عمارت جمشیدی توتیای هندی مثابه سنده
اولدی حالا درکارکه اول عمارتدن قالمشدر قرق منار دیرلر واول ستونلر حقنده سوز
چوقدر کیمی همای بنت بهمن خانه سی ایدی کیمی مسجد سلیمان علیه السلام ایدی دیو نقل
ایدر اول خانه صکره مسجد اولمق جائزدر غله سی واوزومی ایو اولور لطیف وشیرین
الماسی مشهوردر نصفی لذیذ ونصفی میخوش اولور لکن بونک هواسی وخامت اوزره در
وصویی دخی برنج تارلالرینه اوغرامغله صحیح دکلدر ابرقوه فتح همزه وبایله طاغ اوزرنده بر
کوه معربیدر وردرکوه دخی دیرلر سکسن طقوز درجه طول اوتوز بر درجه عرض ده
یرده قریب بر بلده در بونده هیچ اشجار اولماز اما نعمتی فراواندر دیرلرکه بونک سوری داخلنه
مطر نازل اولماز الانادرا اپنرا اکثر اطرافنه یاغار سلفده طاغ باشنده ایدی صکره اشـــاغی
دوزده بنا اولنوب اسمی اکا اطلاق اولندی ابی کاریزدن وهواسی معتدلدر برنجی وغله
وپنبه سی ایو اولور اونده یهود قومندن کیمسه قرق کوندن زیاده طورامز طاووس الحرمین
مزاری انده زیارتگاه اولوب اوزری سقف قبول اتمز اکر برسایه بان دخی قوروسه
ییقیلور دیو حمد الله تحریر ایدر بونک توابعندن مراغه ده عظیم سرو اغاجلری اولور بر
مرتبه که کشمیر وبلخ سرولرینه غالبدر دیوا برقوهک حقوق دیوانیه سی یوزقرق بیک
دورتیوز دینار ایدی ناحیهٔ بردکوه اصطرک اکثر نواحیسی درانده جمعه قلنور کثه ومیبد
نام ایکی قصبه واردر مفازه کنارنده دوشر کثه میوه لو یردر اصفهـــانه بوندن میوه کتوررلر
وناحیهٔ خوماقانک قصبه سی مسکان تسمیه اولنور اسفندان بر کوچک شهردر حصاری
واردر قربنده قستان بر بیوک قریه ویایلادر طاغنده اولان عظیم ومحکم مغاره یی کاه پناه
ایدرلر اقلید برشهر صغیر ومعرب کلیددر اقار صویی وحصـــاری واردر هواسی معتدل
میوه انواعی وغله سی وافر اولور سرمق جرمق دخی دیرلر معرب سورمه در اقلیده قریب
لکن اندن مفرح وشیرین بر قصبه در مفازه کنارنده ضیاع وقرادن چوق توابعی واردر بیضا
سکسکن سکز درجه طول واوتوز درجه عرضده اصطخر ناحیه سنک اعظم شهریدر
شیرازدن سکز فرسخ بردوزاووادده واقع اولمشدر حصـــارینک بناسی کشتاسب بن
لهراسب کیانی یه نسبت اولنور بیاض طاشدن یاپلمغله بیضا دیرلر صـــاحب نزهه
قولنجه ترابی بیاض اولدیغندن دیرلر اسم قدیمی نشانکدر هواسی معتدل آب روانی
وغله سی ومیوه سی وافر یردر طولا وعرضـــا اون فرسخ مسافه مرغزاری واردر شهردن
اوچ فرسخ یرده لطیف صولری اقر چمنزار یرلردر هفت اقلیمده بونک اوزومنک هردانه سی
اون مثقال کلور لکن حالا خرابه یوز طوتمشدر دیو یازار بوشهردن نیجه فضلا
ظهور اتدی قـــاضی ناصر الدین عبد الله بن محمد مفسر وحسین بن منصور

حلاج وغیری خیر آب روانی وافر غله وانکوری چوق وهواسی معتدل بر کوچك شهردر
صویی رودکرمدن کلور حقوق دیوانیه سی یکرمی بش بیك بشیوز دینار در حرما اول
حوالی ده بر خوش هواسی معتدل اقار صولری میوه وغله سی وافر کوچك شهردر محکم قلعه سی
واردر بونك صویی آب کرددن بند ایله آیریلوب ناحیه سنی سقی ایدر حقوق دیوانیه سی
اللی ایکی بیك بشیوز دینار در حصار بینك صویی صهریجدر صاحة حاصلی غله ومیوه
بر کوچك شهردر و بونده معدن پولاد واردر کامفیروز صوکارنده بر ناحیه در عظیم اورمانلغی
وایچنده وافر ارسلانی واردر صوغوغی شدید اولور کمین وفارون ایکی شهردر آب روانی
واردر میوه وغله سی وافر هواسی معتدل یردر توابعی چوق وحدودنده نخجیربی حد در
مابین میان کوهستانده کوشك زر یولی اوزره هواسی معتدل یایلا بر کوچك شهردر
غله سی ومیوه سی وافر اولور خلقی اکثر دزداندر بونك طاغی دبنده اسمعیل بن موسی
کاظم یاتر و بو شهر مستقل بر عمل مجرددر یزد خورکه یزد یرلر سکسن طقوز درجه طول
واوتوز ایکی درجه عرضده اصطخر ناحیه سندن مفازه انتهاسنده بر بلدهٔ صغیره در
نزهه ده قریه یازار و یایلادر جوزدن وغله دن غیری نسنه اولمازدیرو یزد شهرنی ذکر
اولنان طول وعرضده عراق عجمدن بر تومن عد ایدوب دیمشدر کتب قدیمه ده شهر
مزبور کرهٔ اصطخردن عد اولندی صولری قنواتدن هواسی معتدل شهردر میان شهردن
کاریزلر ایچره خلق اندن حوضلر وسردابلر اتمشلردر حاصلی غله وپنبه ومیوه وابریشیم
اولوب ناری غایت خوب ومرغوبدر بو شهر خلقی اکثر سست طبع اولوب ایچلرنده
ازکیا آزدر حقوق دیوانیه سی توابعی ایله یکرمی بش تومن وبیك دینار اولور دیو تحریر ایدر
تقویمده یزدخور شهر مزبور اولمق اوزره اصفهان ایله کرمان اراسنده دوشر یا شقه
ولایتدر دیو ذکر ایدر هفت اقلیمده یزد عورتلری کوزل وصبیح اولور باغات دلفریب وعمارات
پر زینت وزیبی چوقدر خصوصا بفت که یزد مسیره لرینك ایوسی در قوایلدن چوق کیمسه
کارگاه هرات ایله بقتی عیار ایدرلر اما هر برینك خاصه سی واردر که آخرده یوقدر یزددن
دورت فرسنخ یرده ایکی جبل رفیع میاننده واقع اولوب لطیف عمارتلو وخوش آینده باغلری
وباغچه لری مشتملدر اورته سندن بر نهر اقار لکن اکثر اوقاتده قورور اکر بو نهر کسلمه سه
روی زمینده اول یره نظیر اولمازدی ونهر مزبورك ایکی طرفی ایکی محله در برینه کرمسیر و برینه
سردسیر دیرلر آب وهواسنك تفاوتی بر مرتبه در که کرمسیر محله نك مزروعاتی اول بریندن
یکرمی کون مقدم ایریشور بو شهرك متاعی اکثرا قمشه واشربه در فضلادن شرف الدین
علی یزدی وقاضی کمال الدین میر حسین میبدی ومولانا عبدالله بو شهره منسوبلردر
کرهٔ داراب جرد داراب بن بهمن بن اسفندیار کیانی یه منسوبدر حالا شبانکاره دیدکلری ولایتك
اکثری بو کوره دن معدوددر اما شبانکاره حدودی کرمان وبحر فارسه اولاشر بر واسع
خطه در سلاجقه عهدنده حقوق دیوانیه سی ایکیوز تومن ایدی صکره یکرمی التی تومن

التی

التی تومن والتی بوزبیك دینا زایدی هفت اقلیم صاحبی ایدرفارس سلطانلغی بش کون ایدی
حالا اون بلوکدراول بلوکلرك بیوکی شبانکاره بلوکیدرودارملکی دارابکرددر دارابجردکه دار
ابکرد معربیدر طلقساندن بردرجه طول ویکرمی طقوز بچق درجه عرضده بردوز اووادهٔ
وبلده وقلعه دروسط بلدده قبه مثال بردپه واقع اولوب قلعهٔ مدور اول دپه اوزرنده
یاپلمشدر شهر مزبور کویاکه پرکارایله چورلمش مدور ایدی وحصارك پرآب عظیم خندقی
وار ایدی صکره خراب وتکرار بنا اولندی دورت قپوسی واردر دوری برفرسخ تخمین
اولنور بوشهرك ایکی قپولی بر ستانی واردر هواسی کرمسیردر غله ومیوه وخرماسی
اولو رواطرافی اشجار سایه کستر وانهار روح پرور اولمغله سائر شهرلر اوزرینه راجحدر
قربنده اولان طاغلرده هفت رنك ملح معدنی وموميا وزیبق معدنلری واردر بوندن شیراز
اللی فرسخ یردر فارس فتحنه چوق سعی وکوشش ایدن دحیة الکلبی قبری بوشهرده در
بوموميا ذکر اولنان طاغده برشکافده حاصل اولور قطراتدر غایت عزیز ونفیس دوا اولمغله
ملك روم طین مختوم ایله افتخار ایتدکلری کبی ملوك فرس دخی بوموميا ایله افتخار ایدرلر
سنه ده یکرمی مثقال انجق حاصل اولور اول دخی سلاطینه مخصوصدر هفت اقلیمده
مسطور اولدوغی اوزره بومعدن فریدون عهدنده بوطریق ایله بولندی که اول یرلی برصیاد
برکبش کوهی که شکسته ایدی اردنجه سوروب طاغ شکافنه کیردی متواری اولدی
اتفاق اول شکافدن صو طملردی کبش اندن ایچوب درست اولدی صباح صیادانی
صید ایدوب فریدونه کتوردی وصودن خبر ویردی فریدون برمرغك ایاغنی قیروب اول
صودن ایچردی ایو اولدقده حیز ضبطنه کتوردی بوزمانه کلنجه مضبوطدر برعملی موميا
دخی واردر که برسرخ موی اوغلانی اوتوز یاشنه وارنجه محافظه ایدوب آدم صغاجق قدر بر
ظرف سنکین ایچنی عسل ایله طولدروب مزبور شخصی عسله قورلر واغزنی محکم بند
ایدرلر برمدت تدنصکره موميا اولور احسن التقاسیمده ایدر بوشهرك وسطنده قبهٔ موميا
وبردپه واردر که مسجد و جامع وبعض اسواق انده در قبهٔ مومیانك قپوسی دمردن اولوب
بکجیلری واردر مهر وماهده عامل شهر و قاضی وعدول کلوب قپویی اچارلر بر عریان کمسنه
کیروب چیقارر مجموعی رطله بالغ اولماز برظرفه قیوب مهرلرلر وولایت حاکمنه کوندررلر وبوقسم
کانیدن بکدر جهرم سکسن طقوز طول ویکرمی سکز عرضده بربلده در بهمن بن اسفندیار
بنا ایلدی کاریزلرده آب روانی واردر غله ومیوه وپنبه سی اولور هواسی کرم یردر بوکا قریب
بش فرسخ یرده خرشه نام برمتین قلعه برکوه بلند اوزرنده واقع اولوب هواسی معتدل وکرمه
مائلدر حجاجك برادری طرفندن جهرم عاملی اولان خرشه بنا ایلمشدر صکره بوحصاره
اعتماد ایله عاصی اولدی قلعهٔ سمیران ابراهستان ولایتندن جریم ابی احمدده برقلعه در
خلقی سلاح دوز و دزد اولوب پیاده یول کسرلر هواسی کرم وصویی صهر یجدر مزبور ولایت
غله وخرمایری در لکن اردشیرخوره کوره سندن عد اولنور جویم ابی احمد واسع

اون فرسخ یردر جمله نخلستان اولوب اطرافنی طاغلر احاطه ایتمشدر و یاننده نهر صغیر
بحر جامعی واردر فسا بسادنی دیرلر فتح فا ایله و با ایله و سین ایله استعمال ایدرلر سکسن طقوز
طول و یکرمی طقوز درجه عرضده دارابجرد ناحیه سنك اك بیوك شهری شیراز قدر بر
بلده در بناسنك اکثر اغاچلری سرو اولوب هواسی کرم معتدلدر ثمار ایله جوز و ترنج جمع
اولور شیرازدن یکرمی یدی فرسخ یرده واقع اولمشدر بونك بناسی اولا طهمورثه صکره
کشتاسب کیانی یه و بهمنه نسبت اولنور اول مثلث ایدی آزادمرد انی حجاج امری ایله
مدوری شکله قودی صکره خراب اولمشیدی اتابك جاولی تجدید ایتدی اعمال و نواحیسی
چوق صویی نهردکل قنواتده جاریدر بوکا نسبتده فسوی دیرلر اهل فارس بساسیری
استعمال ایدرلر ایج معرب ایکدر نزهه ده شبانکاره دار الملکی اولمق اوزره مسطوردر طقسان
بر بچق طول یکرمی طقوز بچق درجه عرضده شیرازدن اوچ مرحله شرقه دوشر بر شهردر
بی نظیر یایلری اولور سلفده بو بر قریه ایدی سلجوقیلر عهدنده آل حسنویه انی طانع باشنه
چیقاروب قلعه مثال ایتدیلر علامه قاضی عضد الدین بو بلده دندر زرکان بو قلعه
اشاغیسنده هواسی معتدل بر قصبه در لکن صویی ایو دکلدر غله و پنبه و خرماسی ایو و وافر
اولور اصطهبانات پر درخت هواسی معتدل بر شهردر شبانکاریلردن اتابك جاولی یه کلنجه
صلاجقه خراب ایتمشلر ایدی صکره معمور اولدی برك طقسان درجه اللی دقیقه طول
و یکرمی طقوز بچق درجه عرضده بر شهردر نیریز ایله دارابجرد اراسنده دوشر دارابجرده اوچ
فرسخ قریبدر و محکم قلعه سی واردر غله سی و خرماسی وافر اولور و بو سرحد کرماندر
نیریز کسر نونله طقسان درجه طول و یکرمی طقوز بچق درجه عرضده حلب قدر بر شهر
کبیر و قلعه در شیرازدن بش مرحله شرقه دوشر یزددن بش مرحله شمالده در اشبه
متاعی پولاددر انواع سلاح و آلات حدید اولوب هواسی کرمه مائل و کشمشی چوقدر حمد الله
لار اوکه سنی شبانکاره دن عد ایدوب اجمال اوزره یازمشدر بز مقدما مفصل بیان ایتمکله
اعاده یه حاجت یوقدر کره شابورخوره شابور بن اردشیره منسوبدر سابقا انك
بیوك شهری شابور ایدی حالا کازرون در سکسن یدی بچق طول یکرمی طقوز بچق درجه
عرضده آب و هواسی صحیح ترابی منبت بر شهر عظیمدر بردوز اووه ده اکثر دوری و جامعی
بر یوکسك دپه اوزرنده اسواق و قصور تجار اشاغیده واقع اولوب اندن دریایه ایکی کونده
واریلور بونك ابنیه سی طاش و کرج ایله در ابتدا اوچ قریه ایدی فیروز بن یزدکرد شهر
ایلدی و اوغلی قباد عمارتن ارتردی حالا شنلکی پراکنده و متفرقدر لکن معتبر و محکم
عالی کوشکلری و سرایلری واردر که هر بری بر قلعه یه بکزر هواسی کرم و صویی اوچ قریه یه
منسوب اوچ کاریزدندر ساحلی میوه سنك انواعی نارنج و ترنج و لیمون اولور و بر نوع خرما کبی
ختلان دیرلر دنیاده نظیری یوقدر پنبه و قماش و کتان بزی بوندن اطراف و اکافه کیدر
و چوق اولور اول اجلدن دمیاط اعاجم دیرلر و بونده نیجه اکابر مزارلری واردر نواحیسی و توابعی

وافر

وافر شهردر بشاور اصلنده بناء شابور ایدی مرور ایامله تخفیف اولنوب بشاور دینلدی
سکسن یدی بچق درجه طول اوتوز درجه عرضده برشهردر طهمورث بنا ایتمشدی اول
زمان اسمی دین دلا ایدی اسکندر یونانی فارسی الدقده بونی خراب ایدوب شابور بن
اردشیر تکرار معمور قلدی وبناء شابور دیمکله مشهور اولدی شمالی مسدود هواسی کرم
اولمغله متعفن یردر یاننده بر نهر اقار حاصلی غله وبرنج ونارنج وترنج ولیمون امثالی درویلمرك
انده قیمتی یوقدر آینده وروندہ اکل ایدر مشموماتدن نیلوفر وبنفشه ویاسمن ونرکس امثالی
چوقدر ابریشیمی دخی وافر اولور بونك طشره سنده برسنك سیاه واردر هیکل آدمی ده
بیوك بعضیلر طلسمدر دیرلر ملوك انی معزز طتوب زیارت ایدرلر شهرستان احسن التقاسیمده
مسطور اولدوغی اوزره قصبهٔ سابور اولوب سلفده بیوك شهر ایدی صکره برار خراب
اولدی لکن کثیر الخیر معدن اضدادو افراد برشهردر عیون جاریه وبستانلری فراوان انواع
میوه وغلاتی بی پایاندر ترنج وزیتون وخرما وتین جمع اولور بناسی طاش وکرج جامعی
خارج بلدده باغچه لر اورتاسنده واقع اولمشدر بوشهرك دورت قپوسی وار ایدی باب هرمز
باب بهرام باب شهر خند قندن بر نهر شهری دور واحاطه ایدر اوزرندن جسر ایله کچیلوردی
وطرف بلدده برقلعه دخی وار ایدی ذئب دیرلر بر طاغك انکنده واقع اولوب ایکی دن سنده
باغچه لری وقریه لری دوشلمش ایدی خارج بلدده بر بیوك کپری وار ایدی کازرونیلر بوشهره
مسلط اولوب تخریب ایتدیلر جره که کره دیرلر شیراز قربنده بر کوچك شهردر عمارت
عالیهٔ جهاندن اولان بند امیر بونکله شیراز ارا سنده دوشر خنجان بو کونده برقلعه در
واروشی یوقدر عبد جان دست باری دخی دیرلر بر کوچك هواسی کرم شهردر بر
چشمه سی وآجی قویولری وار در خلقی اکثر کفشکر وچولها اولور میان کوهستانده خشت
کارخ نام ایکی شهر دخی واردر اقار صولری وار خرمادن غیری میوه سی اولماز نوبند جان
نوبندکان دخی دیرلر سکسن یدی بچق درجه طول اوتوز بچق درجه عرضده بردوز اووه ده بنا
اولنمش برشهردر سلفده بیوك ایدی ایام فترتده خراب اولوب اتابك جاولی کیرو
معمور ایلدی هواسی کرمدر انواع میوه ومشمومات اولور صویی قربنده اولان طاغلردن
کلور بونك نیچه ناحیه لری وتوابعی واردر سهلی وجبلی وقلعهٔ سپید بوشهرك اشاغیسنده
بر فرسخ یرده در شعب بوان دیدکلری الطف مسیرهٔ جهان نوبندجانه ایکی فرسخ
یرده برمشهور وادیدر بوان بن ایران بن اسود بن سامه نسبت اولنور
نزهه ده ایدر وادئ مزبور ایکی طاغك میاننده اوچ فرسخ ممتد اولور عرضی
نصف فرسخدر بوجمله بری برینه متصل باغچه لر واقر صولر چمنزارلر اولوب هواسی
خوب ومنظری لطیف ومرغوب میوه دار اشجار ایله مزین در اول وادینك
اورته سندن بر نهر کبیر جاری اولور اوزرنده بر یر قریه لر واردر لکن اشجار ملتفه دن
ایچنه وارمینجه کورنمز انلرك برینه کرکان دیرلر ایکی طرفده اولان طاغلر اکثر

اوقاتده قاردن خالی دکلدر وبووادی سراپا درختستان اولمغله کنش یوزی کورمز حکما
محاسن دنیا دورتدر دیمشلر بری بووادی بری غوطهٔ دمشق بری سغد سمرقند بری نهر
ایله برولایتدر مرج سندان بونلر جمله محللرنده ذکر اولنور شاعر مشهور متنبی بومسیره یه
واروب شعرنده وصف ایلمشدر مغانی الشعب طیبا للمغانی بمنزلة الربیع من الزمان
مطلعی ایله برقصیده دیمشدر لکن رومده خلیج قسطنطنیه یی بونلر کورمشدر والا جمله
سندن مقدم ذکر ایدرلردی کورهٔ قباد انوشروان پدری قباد بن فیروزه منسوبدر شهرلری
ارجان راء مفتوحهٔ مشدده یاخود مخففه وجیم وکاهی جیم یرینه غینله سکسن بش بوچق
درجه طول واوتوز بر درجه عرضده آخر حد فارس خوزستان طرفنده بربلدهٔ کبیرهٔ
سهلیه وجبلیه وبریه وبحریه در یعنی بحره برمرحله یرده نخلی وزیتونی اولور خرما واشجار
مثمره ایچنده غایب اولمش برشهردر وبوشهرک یدی قپوسی واردر درب اهواز درب
ریشهر درب شیراز درب رصافه درب میدان درب کیالین وبرلطیف جامعی موزون
منارسی یانده سوقی وبزستانی واردر دورت قپولی وسوق حنطه سی مشهوردر معدن
تین وزیتون وفارسده خزینهٔ صابوندر بونک قشلغی لطیف لکن یازهواسی برمقدار کرم
وصوی نهر طاب دندرکه اول ولایت میانندن چکر اوزرنده برکوپری واردر بوکوپری
برطاق یوز التمش ذراع ارتفاعی اللی ذراعدر میوه انواعنک جمله سی بونده وافر اولور
خصوصا ملیسی ناری لطیفدر بونک خلقی اکثر دوه جی در قلعهٔ طنبور دیرلر بونک حدودنده
برقلعه ونیچه ناحیه لر واردر انده طریان نام قریه ده برقویی یازارلرکه بردکرمن دوندورر
صواغزندن چقوب اقار وهرکز عمقی معلوم اولمامشدر ری شهر سکسن یدی بوچق طول
ویکرمی طقوز بوچق عرضده فارس اسکله لرندن برشهر وبندردر بناسی لهراسپ کیانی یه
نسبت اولنور صکره شاپور بن اردشیر تجدید ایلدی کنار دریاده هواسی غایت کرم برشهر
وسطدر خرماسی وکتانی وافر اولور خلقی اکثر دریا تجاری در ویازده اکثر کوچرلر
مهرویان فارسلر ماه رویان دیرلر کنار بحرده سکسن التی درجه طول اوتوز درجه عرضده
ارجان اسکله سی برشهردر معمور سوقی وبرنهر صغیری واردر هواسی کرم ومتعفن در
لکن فارسدن خوزستان یولیله دریایه کیدن وبصره دن خوزستانه کیدن بوکا اوغرامغله
ایشلک بندردر خرمادن غیری میوه سی اولماز وحاصلی اکثر کمیلردندر کتانی دخی چوق
اولور وبو اسکله بحرده اول حد فارسدر بندن حصن ابن عماره یه وارنجه یوز یتمش فرسخ کنار
سواحل بلاد فارسدر اندن منتهی اولور حصار مزبور طقسان بربوچق درجه طول ویکرمی
طقوز بوچق عرضده برحصن متیندر کرمان جانبنده دوشر سیرافدن دریا کناریله جبال
منقطعه وصحرالر کچیلوب واریلور بوکا قلعهٔ دانبان وجلندی دخی دیرلر صکره خراب
اولمشدر نزهه ده فارسک سلفده التمشی قدر قلعه سی قالدی دیو ذکر ایدر انلردن بعض
یازلدی باقیسی بونلردر قلعهٔ اسپید سعید اباد دخی دیرلر نوبند جاندن برفرسخ یرده در

حضرت

حضرت علی خلافتنده زیاد بن امیه والی فارس اونده بونده او توردی قلعهٔ زیاددخی
دیرلردی فارس نامه ده ایدر بو برقدیم حصاردر نیجه ییللر خراب اولوب سلجوقیلر عهدنده
ابونصر دوانی عمارت ایلدی دوری یکرمی فرسنخ بر کوه اوزرنده در و بو طاغ بر طاغه
متصل دکلدر انجق بر یولی واردر طاغک دپه سی دوز وصولی جمنزار ومیوه دار یردر
وقیولرنده صویی یقین اولوب پیرامن کوه واسع میداندر قلعهٔ کاویان کوه طین اوزره
بنا اولنمشدر متین قلعه در قلعهٔ آباده هواسی معتدل صویی صهریجدن بر کوچک قلعه در
وقلعهٔ خواذان فسا ولایتنده انک کبی بر قلعه در قلعهٔ شهادة فیروزاباددن دورت فرسنخ
یرده بر عظیم طاغده آب وهواسی خوش غله سی چوق بر قلعه در مسعودیلر بنا ایلدی
حمد الله کلامی بو مقامه کلنجه بعض الحاقاتله در بعض نسخه ده فارسک تمامی بونلردر
جنابه سکسن التی بوچق طول واوتوز عرضده فارس اسکله سی بر اوجوزلق بلده در
نهر سیرین دریایه دوکلدوکی یرده دوشر هواسی کرم وحالا اکثری خرابه در بوندن کازرون
یکرمی دورت فرسنخ وشیرازدن قرق دورت فرسخدر بونک قربنده شتر نام بر قریه واردر جنابه دن
بو مرحله یرده در نهر طاب بونک قربنده دریایه دوکلور شیلان کنار بحرده بر جبلک اوزرنده
قلعه وقریه اولوب بیدهان بوندن ایکی مرحله یردر بیدهان سکسن سکز بوچق طول
ویکرمی طقوز عرضده فارس اسکله لرندن بر قصبه در کازروندن ایکی مرحله غرب
وجنوبه یدن اوچ مرحله شرقده وسرحد فارس وهرمز اولان به ده نام اسکله وقریه دن
ایکی مرحله غربه دوشر کبیر ونزهه صاحبی ایدر فارسده چوق مرغزار واردر مشهورلری
بونلردر مرغزار کوشک زرد اون فرسنخ طویل و بش فرسنخ عریض بر لطیف علفزار
خوبدر بیوک قریه لری ووافر چشمه لری وار هواسی سرددر مرغزار دشت رون یدی فرسنخ
طویل بش فرسنخ عریض بر لطیف علفزاردر صولری وافر لکن هواسی کوشک زرددن
اشاغی اولوب رباط صلاح الدین وفل شهریاری بو صحرایه دوشمشدر مرغزار دشت
ارزن طولی ایکی فرسنخ عرضی بر فرسنخ در بو بحیره کنارنده و بر جانبی اورمانلق ور یونجی جا نورلی
بریدر مرغزار ارشکان کوار ایله شیر دار میاننده طولی بش فرسنخ وعرضی اوچ فرسنخ
بر علفزار در اورته سندن صو اقار بونک دخی قربی اورمانلق وجای شیران در مرغزار
سندان صولری چوق اطرافی معمور اون فرسنخ طویل وعریض بر خوش علفزاردر
انجیر وقتنده اورته سنده بر بحیره پیدا اولوب هنکام کرماده کبیر و قورر بودخی
شعب بواددن کبی فارسده مشهور مسیره در مرغزار فالی ایدر آب کنارنده طولی اوچ
فرسنخ عرضی بر فرسنخ بر چای خرمدر کیاهی زمستانده چارپا قمنه موافق تابستانده
مخالفدر مرغزار کالان سلیمان پیغمبر علیه السلام مادرینک قبری یاننده دورت
فرسنخ طویل وعریض بر جای لطیفدر قبر مزبور بر چار کوشه طاشدن بنا اولنمش بر تربه در
مرغزار کام فیروز رود کنارنده بر لطیف علفزاردر لکن اورمانلغی معدن شیر اولمغله

مخوفدر مرغزار نرکس کازرون جوارنده خان آزاد قربنده اوچ فرسخ طویل ایکی فرسخ
عریض کیاهی جمله نرکس خدایی بر مشهور یردر نرکس رایحه سندن آدم سر خوش
اولور باقی اوصاف واحوال فارس بو اقلیمك بعض یرلری بر مرتبه یایلادرکه شدت
برددن انده اشجار و اثمار اولماز اصطخر و بیضا و اطرافی کبی و بعض یرلرنده شدت حرارتدن
کوندز اویومق قابل اولماز نوبندجان و کازرون و سیراف وار جان کبی بو حدودك اورته لری
معتدلدر شیراز و شاپور ناحیه لری کبی و جمله سنده ثلج موجوددر قریب و بعید یرلردن
کلور اکثریری مشجره در میوه سی لذیذ و لطیف اولور خلقی نیجه اصنافدر مجوس
انده یهوددن چوق و برز نصاری دخی واردر کازرونك اعوری شیرازك مفلوجی وافر اولور
سلفده اکثر اصحاب حدیث و حنفیه و براز داوودیه فقهاسی معتزلی مذهب اولوب
سواحلنده شیعی چوغیدی حالا شاهلر النده اولمغله اکثری امامیه مذهبی اوزره در
بو دیار خلقی نیروز و مهرجانده مجوس عادتنه تابع اولورلر کرمسیر یرلرینك آدمی غایت
نحیف و کندم کون و ازصقاللو اولور و بونلرك اراسنده اوچ لسان جاری در فارسی
هر شهرده سویلنور و پهلوی که اکثر مکتوبلری انکله در بونك لغاتنی هر بری بلمز بری
دخی عربی در زی و طورلری بویله درکه حاکملری ایچنه قبا اوزرینه بول ذراعه کیر کوچك
دستار صاروب شمشیرین حمایل ایدر موزه لری تنك سا قدر قاضیلری باشلرینه
بر نوع کلاه کیرلر و طیلسان صارقدرلر اینجه کوکلکر کیوب ذراعه و موزه استعمال
اتمزلر فارس قومنك لطیف منزللری و فاخر اولری اولور مهمان دوستلر غریب نوازلردر
آدب و حیا صاحبلریدر و اکثر خلقی تجار اولوب جمع ماله غایت حریصلردر و خسیسلردر
متاعی ارجانك صابونی و بکمزی و زیت و انجیری و فوطه سی مهرویانك بالغی
و خرماسی و فوطه سی و کتانی دارابجردك دوشمه لری و پردلری جهرمك بساطلی
و کیچه لری شیرازك لباسی و پرده سی و دیباسی و حریر پرده لری و دوشمه لری و فوطه لری
و مندیللری و اجامی و سابورك ادهان و ازهاری و فواکهی و جورك کلابی اصطخرك
برنجی و مأکولاتی و دارابجردك مومیاسی و ملح ملونی و قلجقسز بالغی نیرین طاغلرینك
هتر روتی و صوپره سی و حجر مغنیسیاسی و حدید معدنلری و اسفنداجی و جمله دوا
ایچون اولان یاغلر بو اقلیمده جمله دن یك اولور مکر روغن خیری و بنفشه کوفه
معتمده بونلر ایواولور و بسا شهرینك جامه لری و دیبالری مشهوردر و یزد و ابرقوه ده پنبه
و حریردن اعلا قماشلر اشلنور سیراف اسکله اولمغله عود و عنبر و کافور و جوهر
و خیزران و عاج و آبنوس و فلفل و صندل و انواع طیب و ادویه چقوب اندن اطرافه
منتشر اولور فارسك خراجی سلفده اوچیوز اتوز بیوك درهم ایدی فضل بن مروان
اوچیوز اللی یه التزام اتدی انهار و جبال فارسده نیجه انهار واردر احسن التقاسیمده ایدر
بحر سیرافده بر موضع واردر بعض ملاحلر قربه ایله طالوب طتلو صو چقررقعر بحرده
بر بیکاردر

بوبيكاردرقاينار ديرلر بونك كبى برنوع دخى بحرين ده يازارلر نهر طاب لورستان طاغلرنده
مورج قربندن چقوب مس نام نهر بوكا قاريشر وار جان قربندن چقوب رين وخوزستان
اورته سنده اولان قبايلك مزارعن صو وارر نهر مزبور ايكى ولايت ميانني فاصلدر شترنام
قريه يانسنده بحره دوكلور نهر عظيمدر پكد و يرمز اثار البلاد ده ايدر ارجانده بونهر اوزرنده
برقنطرهٔ عجيبه واردر بركوز كمر مابينى سكسن خطوه درالتندن دوه اوزرنده رمح چكسه
طوقنماز نهر دكان فارسده قريهٔ شاد آفرين طاغندن چقوب روستاى شاه ديدكلرى
ناحيه يى صو وارراندن جم كان وكو ماروكاز رين صحرالرينه اوغرار بعض نواحى سيرافى
سقى ايدر و اول اطراف طاغلرينك صويى دخى بوكا قاريشر بخيرم ايله سيراف اراسنده
بحر فارسه دوكلور بواقليمده بوندن انفع ومجراسى معمور نهر يوقدر رودكان بونك اوزرنده
برقريه در بونهرك مسافهٔ جريانى اللى بش فرسخ تخمين اولنمشدر نهر كر بونهر
فارسده كلار طاغلرندن چقر شعب بوان ومابين صولرى وسائر انهار صغار فارس ايله
جمع اولوب كام افروز ناحيه سنه اوغرار سكان طسوجى سيراب ايدوب بحيرهٔ بختكانه
دوكلور بونهر بجيلدر بند سز يوقارى سقى ايلمز بونك اوزرنده اولان بندلرك اولى بند رامجرددر
قديم البنا اولوب اتابك فخر الدوله جاولى سلجوقى تجديد وفخرستان تسميه اتدى
ايكنجى بند عضدى دركه دنياده انك مثلى نادر برنادر كرمان عليايه بوبند صوو يررونبند
قصاركه كرمان سفلى انكله سقى اولنور بو دخى خلل پذير اولمشيدى جاولى تجديد
اتدى نهر فيروزباد جبال حسناتدن چقوب فيروزآبادى سقى ايدر نهر ستان كان ايله
جمع اولوب دريايه دوكلور طولى اون ايكى فرسخدر نهر نشاور جبال نشاوردن چقوب
نشاورى سقى ايدر ومابدستان اراسنده دريايه دوكلور طولى طقوز فرسخدر نهر فراوان
كورهٔ جويندن فروات ديدكلرى محلدن چقراندن اصطخرده خراسان كپروسى
التندن چكر رودنيزه اولاشر اول صو ناحيهٔ ارجاندن چيقوب جيغان وجورى واردشير
درينى سيراب ايدوب دريايه دوكلور نهرديورود حدود كرماندن چقوب نيزاقار يكرمى
دكرمن دوندوره جك قدر اولوب دريايه دوكلور نهر شيرين كوه ديناردن چقوب
جنابه حدودنده دريايه دوكلور نهر عظيمدر كوجله چكيلور بونلردن غيرى فارسده انهار
صغار چوقدر جبل سابور ابن حوقل ايدر عجايب فارسدن برى كورهٔ سابور ناحيه سنده
اولان جبلدركه انده ملوك عجم ومرزبانلرى وسدنه نيران اولولرى صورتى تصوير اولنمشدر
جبل دراك شيرازه ايكى فرسخ يرده در شيرازك قارى اندن كلور جبل دارا بجرد رنكا
آميز طوز معدنلرى بونده در بحيرهٔ بختكان بحيرهٔ عمرو دخى ديرلر اصطخر كوره
سنده نيريز كارينه يكرمى فرسخ قدر طولانى بر طوزلى كولدر نهر كر فارس بو بحيره يه
دوكلور و بوندن شيراز ايكى فرسخدر بر جانبى حدود كرمانه واررو صو يننده طوز طوكار
بحيرهٔ دشت ارزن كورهٔ سابورده دورى اون فرسخ طتلو كولدر كاه قورر شيرازك

بالغی بوکولدن چقار بو بحیره دن غیری کون شابورده بر بحیره دخی وار. درکازرینه قریبدر
اون فرسخ قدر دوری اولوب بونك دخی صویی طوزلو اما صیدی وافردر بونلردن
غیری دخی نیچه خرده کوللر وار دراما بحر فارس حد سنددن عمانه وار نجه شرقدن
غربه وعماندن بصریه وارنجه جنوبدن شماله ممتد اولوب ملك فارس بونك شرقیسی در
بصردن عمان اوچیوز فرسخدر اندن اوته مسقط وراس حمجمه دخی اللی فرسخ
بحر مزبورك جمله مسافه‌ٔ طولی اولور ساحل غربیسی عماندن بحرین وقطیف وعبادانه
واررکه نهر دجله مصبی دراندن دونب سواحل شرقیه سی مهرویان وسیف بحر وسیراف
وحصن ابن عماره وهرمز بوغازینه اندن شرقه دونوب مکران سواحلنه اولاشر بو بحرده
جزیره‌ٔ قیس برجزیره‌ٔ قدیمه درسلفده بونك حکامی نام وکام صاحبی ایدی حتی ملك
فارسی توابعی قیسدن عد ایدرلردی ودولتخانه دیرلردی حقوق دیوانیه سی دورتیوز
طقســـان بربیك اوچیوز دینار ایدی وسائر جزایر بحر فارس دخی اکا تابع اولوب
دورت فرسخ کناردن بعید سکسن سکز درجه طول یکرمی بش بوچق عرضده طولی
وعرضی دورت فرسخ غله سی وخرماسی وافر هواسی غایت کرم جزیره در صویی
امطاردن صهریجدر وبونك اطرافی مغاص لؤلؤدر جزیره‌ٔ بحرین کنار غربی یه قریب
اون فرسخ طولی بش فرسخ عرضی اقار صولو باغلی باغچه لی برجزیره در وافر قریه لری وار
گاه بلاد هجره وگاه فارسه تابع اولور اصل بحرین اول سواحلك اسمیدر بو جزیره اکا منسوبدر
سیدی علی زاده مرآت ممالکده ایدر ســـاحل بحرین ده تخمینا سکز قولاج ودخی
زیاده بحر یلر اللرنده طولم ایله دریایه طالوب دبندن طتلو صو چقاررلر ایام صیفده
بحرین تسمیه سنه سبب عد ایدرلر دیمشدر لکن وجه تسمیه جزیرة العربده بحرین فصلنده
بیان اولنا جقدر جزیره‌ٔ خارك جزیره‌ٔ محرم دخی دیرلر بحرین ساحلنه وعمانه قریب برفرسخ
طولی وعرضی برجزیره‌ٔ صغیره در اکنی وخرماسی ومیوه سی ایو اولور ومغاص
لؤلؤ بونده زیاده درسائر جزایره بونك انجوسی غالبدر سلفده قبادخوره کوره سنه تابع
ایدی کیش ایله بونك اراسی یکرمی بش فرسخ وبصره اوتوزبش فرسخدر ومحمد بن حنفیه
مزاری بونده زیارتکاهدر بونلردن غیری بعض خرده جزیره لر وهرمز قربنده برایکی جزیره
کیمی ذکر وکیمی ترك اولندی مسالك ممالك فارس شیرازدن اصفهان غرب وشماله
اون مرحله که یتمش ایکی فرسخدر وسیراف التمش فرسخ واصطخر اون ایکی فرسخ
وکازرون یکرمی ایکی فرسخ واول حدود خوزستان غربه التمش فرسخ وفسا یکرمی یدی
فرسخ ودارابجرد اللی فرسخ وتستر التی مرحله اندن دسپل ایکی مرحله اندن بیات
قلعه سی یدی مرحله در ویزددن کرمان شرق وجنوبه اون مرحله وشیراز غرب
وجنوبه اون مرحله قدر وکاشـــان بش برروایتده طقوز مرحله ودار ابجرد دن لار
جنوبه دورت مرحله سیرجان وشرقه اوچ مرحله ونیریز غربه دورت مرحله در وکازروندن

کنباوه

کنباوه بندری غربه دورت مرحله اندن ری شهر بندری شرقه بر مرحله و دورق نام شهر
غربه اوچ مرحله اندن بصره بر مرحله در وشیرازدن سروستان اوچ مرحله اندن جنابه
ایکی مرحله جمله قرق دورت فرسنخ یردر وسیرافدن ناوبند ایکی مرحله اندن کیش
اوکننده اولان شهردون اون مرحله در وشیرازدن فیروزآباد یکرمی دورت فرسنخ اندن
کازرون اون التی فرسنخدر وشیرازدن غرب وجنوبه وارکان اوتوزدورت فرسنخ که اندن
صوله شبانکاره شهری ایچ دورت فرسنخدر وطغری هرمزه اللی طقوز فرسنخ اولور وشیرازدن
کرمان طقسان بر فرسنخ وابرقوه اوتوزطقوز فرسنخ وابرقوه دن یزد یکرمی سکز فرسنخ که
شیرازدن التمش سکز فرسنخ اولور وشیرازدن نوبنجان یکرمی بش فرسنخ واندن سرحد
خوزستان اوتوزیدی فرسنخ که شیرازدن التمش ایکی فرسنخ اولور وشیرازدن سرحده
کرمانه اصطخر یولی ایله اولا اصطخر اون ایکی فرسنخ اندن زیاده آباد که خوزستان اعمالندندر
سکز فرسنخ اندن رصدگاه کلودر سکز فرسنخ اندن چرمـــابان نام قریه التی فرسنخ اندنده
عبدالرحمن و بودی جان التی فرسنخ اندن صاحل الکبری سکز فرسنخ اندن رباط سرمقان که
حد کرماندر سکز فرسنخ اندل بشت هم رباطنه طقوز فرسنخ اندن سیرجان کرمان طقوز
فرسنخ و بسادن کازرون اون فرسنخ وجهرم اون فرسنخ وشیرازدن بیضا سکز فرسنخ ویزد
یتمش دورت فرسنخ وتوح اوتوز فرسنخ وجهرم اوتوز ایکی فرسنخ جوردن کازرون اون التی
فرسنخ وسیرافدن جهرم اون ایکی فرسنخ وماهرویاندن حصن ابن عماره یوز التمش فرسنخ که
فارسك اوزنلوغیدر وحد کرماندن حد اصفهانه وارنجه سنور رودندن انان
اون سکز فرسنخ اندن مهرج وکثه بش فرسنخ اندن میبد اون فرسنخ اندن عقد اون
فرسنخ اندن نابین اون بش فرسنخ اندن اصفهان قرق بش فرسنخدر بو خراسان جانبنك
حدی جمله یوز یکرمی فرسنخ اولور وخوزستان طرفنك ماهرویاندن حد اصفهانه بلاد
سابوره وارنجه التمش فرسنخدر آتشکده های فارس بو اقلیمك قومی سابقا جمیعا آتش
پرست مجوسیلر اولمغین بونده بر یرآتشکده لر وار در اعتبار ایدرلر مشهورلری بونلردر کاریان
آتشکدهٔ فارس دیمکله مشهور بناء عظیمدر اوزرنده زبان پهلوی ایله بو کا اوتوز بیك دینـــار
خرج اولنمشدر دیو یازلمشدر کنبد کلوش شابور قربنده در خیفه کازرونده در مسوبان
شیرازده در احوال ملوك مملکت فارس قدیم الایامدن برو دارالملك پادشاهـــان
ایران دراکاسره دلتنك قدرت وشوکتی بر مرتبه یه وارمش ایدی که اکثر ملوك ربع
مسکونه انلره سرفرو ایدردی بونلر دورت طبقه اوزره در طبقهٔ اولی پیشدادیان
فارس قومی قتنده بونلر اقدم ملوك بنی آدمدر عدل وداد و دهش کارلری اولمغله
هر بری پیشدادی دیمکله مشهور اولدی کیومرث بو طبقه نك اولیدر کلشـــاه لقبی ایله
ملقب ایدی فرس مذهبنده انســـان اول یعنی آدم بودر اسلام مورخلری سام بن
نوح اولادندن یازارلر زیرا فرسدن غیری ملل وادیان اصحابی عموم طوفان اثبـــات

ایدوب فرس بابلدن اوته کچمدی دیرلر ودولتلری آدمدن بری ممتد اولمق زعم ایدرلر بوندن
صکره بو طبقه ده هوشنك بن سیامك وطهمورث سبط هوشنكك وجمشید برادر
طهمورث وضحاك بن مرداس كه بیوراسب دیرلر وفریدون سبط جمشید كه كاوه
آهنکر ضحاکه خروج وقتل اتدکدن صکره مزبور یرینه کچدی ومنوجهر سبط فریدون که
افراسیاب بن ترك ایله جنك ایدوب مغلوب اولمغله افراسیاب ایرانه تغلب اتدی
بعده منوجهر احفادندن زو بن طهماسب انی بلاد ترکه طرد ایدوب ایرانی افراسیابه
الندن الدی صکره اوغلی کرشاسب یرینه کچوب بو طبقه بونده آخر اولدی بونلرك
مدتنده ووقایعنده چوق اختلاف واردر اکثری لاف وکذاف قبیلندن اولمغله تکثیر
سواد اولنمدی بونلردن صکره طبقهٔ کیانیان ظهور اتدی بونلرك اسملری اولنده کی
لقطی اولمغله کیانیان دیرلر اولی کیقباد بن زاب بن زو در بونك زماننده جیحون ایران
توران آراسنده حد اولدی زو موتندن صکره افراسیاب کیرو ایرانه طمع ایدوب زال فریدون
اولادندن مزبوری تخته کچردی واوغلی رستم بونك پهلوانی ایدی افراسیاب باباسی
پشنك ایله صلح اتدی کیقباد وفاتندن صکره اوغلی کیکاوس یرینه کچدی جبار اولوب اولمز
معناسنه نمرد لقبی ایله ملقب اولدی کثرت استعمال ایله نمرود دیدیلر اوغلی سیاوشی
افراسیاب جنکنه کوندروب انده صلحله قالدی وافراسیاب قزندن کیخسرو نام اوغلی اولوب
صکره افراسیاب غدری ایله قتل اولندی کیخسرو کیکاوسدن صکره پادشاه اولوب
افراسیابی قتل ایلدی برمدتدن صکره فارغ اولوب کیقباد احفادندن لهراسب یرینه کچدی
بخت نصر بونك طرفندن عراق حاکمی ایدی کشتاسب بن لهراسب بونك زماننده زردشت
حکیم ظهور ایدوب کشتاسبی مجوس دیننه قودی جمله فرس قومی مجوسی اولدیلر اوغلی
اسفندیاری ترك پادشاهی ارجاسب جنکنه کوندروب غالب اولدقده سلطنته راغب اولمش
ایدی سجستان والیسی رستم جنکنه کوندروب زاولستانده رستم انی حیله ایله قتل ایلدی
بهمن نام اوغلی کشتاسبدن صکره پادشاه اولوب کیا اردشیر و درازدست لقبی ایله ملقب
اولدی یونان دیارینه عسکر چکوب چوق ولایت الدی قزی همای تزوج ایدوب اولدکدن
صکره حامل قالدی فرس قومی اتفاقیله پادشاه اولوب داراب بن بهمن طوغوب بیودکده
تخته کچدی صکره اوغلی دارا نوبتنده اسکندر یونانی ظهور ایدوب نصیبینده جنك اولدی
دارا بوزولوب کندی اتباعی یدنده مقتول اولدی وکیانیان طبقه سی بونده
غایت بولدی طبقهٔ ثالثه ملوك طوایف واشکانیان اسکندر دارایه ظفر بولدقدن
صکره فرس مملکتنه وسائر دیار شرقه طقسان قدر ملوك طوایف نصب ایلیوب اشك بن
دارا فرس مملکتنه والی قلنمشیدی اول اجلدن بو طبقه اشکانیان تسمیه اولندی بوندن
صکره بشیوز ییل قدر بو سلسله سوردی اشك بن اشك وشابور اوغلی بهرام بهرام اوغلی
بلاش بلاش اوغلی هرمز ونرسی وبلاشان وجودو فیروز وخسرو واردوان اکبر واردوان

اصغر

اصغر ترتیبلری واسملری وزمانده اختلاف اوزره اسکندر تاریخنڭ بشیوز اون ایکی سنه سنه گلنجه
حکم ایلدیلر واردوان اصغرده بو طبقه دخی منقرض اولدی طبقهٔ رابعه ساسانیان
بونلره اکاسره دیرلر زیرا هر بری کسری لقبی ایله ملقبدر که خسرو معربی در ساسان بن بهمن
اولادندن اردشیر بن بابك اردوانیلره تغلب ایدوب فارس مملکتنی وسائر ممالکی ضبطنه
الدی وعظیم الشان پادشاه اولدی صکره اوغلی سابور یرینه چوب قیصر رومدن خراج
الدی ویونان کتابلرینی فارسی یه ترجمه اتدردی بعده اوغلی هرمز وبهرام بن هرمز وبهرام
بن بهرام وبهرام ثالث ونرسی بن بهرام وهرمز بن نرسی واوغلی شابور ذو الاکتاف که نقاش مانی
ومانویه بونڭ عصرنده ظهور اتدی قیصر روم ایله جنك ایدوب بوزلدی جولیوس
قیصر مداینه کلوب مقتول اولمغله صلح اتدیلر صکره سابور رومده اسیر اولوب
کیرو خلاص بولدی ایوان کسری بونڭ بناسیدر بعده برادری هرمز واوغلی سابور بن سابور
ودیگر اوغلی بهرام بن سابور ویزدجرد اثیم ابن سابور بعده اوغلی بهرام گور پادشاه
اولدی پهلوان وعادل وعیاش ایدی یزدجرد بن بهرام وهرمز بن جرد وفیروز بن یزدجرد
وبلاش بن فیروز وقباد بن فیروز وانوشروان بن قباد که عادل لقبی ایله ملقبدر ظهور
اسلامده پادشاه ایدی قرق سکز ییل سوروب سکز یوز سکسن سکز اسکندری ده انتقال
اتدی صکره اوغلی هرمز یرینه چکدی بهرام چوبین بونڭ سر عسکری ایدی پرویز بن هرمز که
شیرینڭ خسروی در قصر شیرین بنا اتدی حضرتڭ دعوت نامه سنی یرتوب اوغلی
شیرویه یدنده مقتول اولدی اردشیر بن شیرویه باباسندن صکره پادشاه ایکن امرادن
شهریار دولته مستولی اولوب قتلندن صکره بوران بنت خسرو پرویز وقز قرنداشی
ازرمی رخت تختنه چوب از زماننده قتل اولندقدنصکره اردشیر اولادندن خسرو وانوشروان
اولادندن فیروز وفرخزاد النیشر آیده نصب وقتل اولنوب یزدجرد بن شهریار کلدکده
دولتلری ضعیف وانقراض علایمی کورنمشیدی عمر فاروق رضی الله عنه خلافتنده مدینه دن
سعد بن ابی وقاص ایله عسکر اسلام کلوب یزدجرد سر عسکری رستم ایله دوکشوب فرس
لشکری منهزم ورستم مقتول اولوب یزدجرد فرار ایلدی و قتل اولندی تاریخ هجرتڭ اون
دوردنجی سالنده قادسیه جنکندن صکره ساسانیلڭ دولتی اخر اولوب من بعد ممالك فرس
وعراق حکام اسلام تصرفنه کیردی ال عمان بونلره ال جلندی دخی دیرلر بر دودماندر
قدیمدر سواحل بحر فارسده حد کرمانه وارنجه ولایتلری واسع وقلعه لری استوار
بر قومدر دیرلر که قرآن عظیمده حضر ایله موسی پیغمبر علیه السلام قصه سنده
غصب سفینه ایدن ملك بونلردن ایدی وقدرت و عسکر صاحبی پادشاهلر اولوب
مسالکده مذکور اولدوغی اوزره ملوك اطرافه سرفرو اتمزلردی حتی بونلردن عبد الله بن
احمد الجلیدی ایله عمر بن اللیث ایکی ییل قدر جنك ایدوب ظفر بولمدی لکن بونلرڭ دولتی
واحوالی تاریخلرده کورلمدی فتح اسلامیدنصکره ملك فارس برزمان بنی امیه وآل عباس

طرفندن حکام النده اولدی وکاه بعض دولتلر ظهور ایدوب تغلب ایله ضبط ایتدیلر انلرك
اولی دولت آل بویه در ابو شجاع بویه دیلمی بر شخص فقیر ایدی اوچ اوغلی علی وحسن واحمد
خراسان حاکمی ماکان خدمتنده ایدیلر مرداویج دیلمی ماکانی بوزوب غالب اولدقده انك
یانته واردیلر بیوك برادرلری علی یه کرج حکومتنی ویروب عماد الدوله لقبی ایله ملقب قالدی
صکره مرداویج ایله آرالرنده وحشت پیدا اولوب طقوز یوز قدر عسکر ایله عباسیان
طرفندن اصفهان والیسی ابوبکر مظفر بن یاقوت اوزرینه واروب اون بیك قدر عسکرینه
غالب کلدی وشهری الوب بلند آوازه اولدی صکره زید بن علی نوبندجانی سوقیله ارجانه
واروب اوچیوز یکرمی سنه سنده شیرازه مستولی اولدی وتدریجله فارس مملکتنی ضبط
ایلدی یکرمی ایکیده برادری رکن الدوله حسنی کازرونه کوندروب تسخیر ایتدی یکرمی
التی ده بر برادری معز الدوله احمدی اهوازه کوندروب واسط وبصره یی ضبط ایتدردی
مقدما کرمان وسجستانی دخی المش ایدی معز الدوله صکره بغداده مستولی اولوب
عباسیان اموردن ال چکدیلر اوچیوز اللی التی ده معز وفات ایدوب رکن الدوله حسن
عراق عجمده والی ایدی اوچیوز اوتوز التی ده وفات ایتدی اوتوز سکزده عماد الدوله حیاتندن
مأیوس اولدقده برادرزاده سی عضد الدوله فنا خسرو بن رکن الدوله یی ولی عهد قلدی
باباسی وفاتندنصکره مستقل عظیم القدر جهاندار اولدی عراقی دخی ضبط ایلیوب
مدینهٔ منوره سورنی یاپدی وفارسده نیچه آثار خیر قیوب اوچیوز یتمش ایکیده وفات
ایتدی اوغلی صمصام الدوله ابو کالنجار مرزبان یرینه چقوب دورت ییل سوردی بعده بونك
برادری بها الدوله ابو نصر شهنشاه وبونك اوغلی سلطان الدوله ابو شجاع خسرو ودیکر اوغلی
قوام الدوله ابو الفوارس وعز الملوك ابو کالنجار مرزبان بن سلطان الدوله فارس وکرمانده علم
افراز سلطنت اولدیلر مزبور عز الملوك شیراز شهرینه اون ایکی قپولی بر سور عظیم بنا ایدوب
دورتیوز قرقده مرحوم اولدی یکرمی بش سنه فارس واهوازه حکم ایلدی اوغلی الملك العزیز
ابو منصور فلاستون پولادستون معربی در یرینه چقوب برادری الملك الرحیم ابو علی کیخسرو
بونکله نزاع اوزره اولمغین امیر فضلویه شبانکاره فرصت بولوب خروج ایتدی دورتیوز قرق
سکزده ملك عزیزی طوتوب قلعه یه قودی وال بویه یه دولتی بونده آخر اولوب شبانکاره یلر
ظهور ایتدی دولت شبانکاره بونلرك نسلی اردشیره چقار امیر فضل بن حسن که فضلویه
دیمکله معروفدر پدری واجدادی سپهسالار فارس ایدی تاریخ مزبورده ابو منصوری حبس
ایدوب ملك فارسه مستولی اولدی دورتیوز التمش دوردنده الب ارسلانڭ وزیری
نظام الملك اوزرینه کلوب برطرف ایتدی بوندنصکره نظام الدین محمود بن
یحیی که قهنویه دیمکله معروفدر شبانکاره حاکمی اولدی ایجی دار الامان بنا ایتدی
بعده اوغلی امیر مبارز الدین بر ییل انك اوغلی نظام الدین ودیکر اوغلی ملك
مظفر محمد التیوز یکرمی دورتنده حاکم اولوب غایت هنرمند وفضیلت پرور ایدی اللی

سکزده

صکره هلاکو محاصره ایدوب شهید اولدی مغول دار الاماره یی خراب ایتدیلر صکره
اوغلی قطب الدین بر ییل و برادر زاده سی نظام الدین اوچ سنه و بونك برادری نصرة الدین
ابراهیم ایکی سنه و ملك جلال الدین اون یدی سنه و بهاء الدین اسمعیل یدی سنه حاکم
اولوب بونلردن صکره غیاث الدین و نظام الدین وارد شیر نزاع اوزره حکومتده ایکن آل
مظفر بونلری برطرف ایدوب مملکتنه مستولی اولدیلر دولت آل مظفر امیر مظفر پدری
غیاث الدین خراسانی ایدی کندی رشید و شجیع اولمغله یزد حاکمی آتابك یوسف شاه
یاننده طوروب ارغون خان اوردوسندن یساول خدمتن آلدی و غازان خان هزاره
امارتنی ویروب یدیوز اون اوچده شبانکاره ده وفات ایتدی اوغلی امیر مبارز الدین محمد
ابوسعیده انتساب ایتدی و یزد حاکمی اولدی یدیوز اوتوز اوچده کرمانی آلوب بعده فارسه
مستولی اولدی یدیوز التمشده اوغللری شاه شجاع و محمود گوزینه میل چکدیلر جلال الدین
شاه شجاع یرینه گچدی سکسن التیده وفات ایدوب اوغلی زین العابدین والی اولدی
بونك نوبتنده تیمور فارسه مستولی اولوب شاه یحیی آنك طرفندن فارس والیسی قالدی
بعده برادری شاه منصور خروج ایدوب فارسی مزبورلردن آلمش ایدی تیمور گیرو
شیرازه گلوب مزبور جنگده مقتول اولدی و سائر مظفریلری جمله قیروب قتل عام ایتدی
یدیوز طقسان بشده منقرض اولدیلر دولت اینجویان جنگیزیان عصرنده اینجو لفظی
املاك خاصهٔ پادشاهیدن عبارت اولوب شرف الدین محمود شاه بن محمد شاه که ابناء
فارسدن ایدی سلطان ابوسعید دولتنده اول خدمته موکل اولوب بیحد مال و املاك ایندی
واول دولتده مرجع اولوب بر و بحر فارس و کرمان و شبانکاره یی ضبط ایلدی یدیوز اوتوز
التیده ابوسعیدك وفاتندن صکره ارپاخان مزبوردن طغیان حس ایدوب اولدردی اوغلی
مسعود شاه رومه گتمش ایدی ارپاخان موتندن صکره شیرازه گلوب مستولی اولدی
التی یوز قرق اوچده مقتول اولوب برادری امیر شیخ ابو اسحاق یرینه گچدی بر مدت ضبط
ایتدکدن صکره مبارز الدین محمد مظفری فارسه مستولی مزبوری ازعاج و بر قاچ
دفعه جنگله یدیوز اللی دورتده محاصره و شیرازدن اخراج ایلدی بالآخره اللی سکزده
قتل اولنوب اینجو دولتی زواله ایردی دولت کاکویه دیلمیاندن مجد الدوله رستم مادری
سیده خاتون دایسی ابو جعفر محمد کاکویه اصفهان والیسی اولوب طغرل سلجوقی دورتیوز
قرق اوچده مزبورك اوغلی ابو منصور فرامرزی اصفهاندن چیقاروب یزد حکومتنی
ویرمشیدی پس کاکویه دولتی عراق عجمدن فارسه انتقال ایلدی ابو کالیجار گرشاسف
ابن محمد کاکویه همدان حاکمی ایدی دورتیوز اوتوز یدیده سلجوقیلر آلوب مزبور شیرازه
واردی اهوازه حاکمی قرق اوچده وفات ایتدی امیر علی بن فرامرز باباسندن صکره یزد حاکمی
اولوب بشیوز اوتوز التیده قره ختاییلر جنگنده دوشدی سلطان سنجره اختصاصی
وار ایدی یزد حکومتی قزلرندن نیابت طریقیله اتباعندن سام بن وردانه ویردی مزبور

امیر علینك نیچه آثاری وار ایدی جمله دن مشهد علی رضایه بشیوز اون بش ده سور چکدی
دولت اتابکان یزد چون سان بن وردان امیر علی قرارندن نیابت طریقیله یزد حاکمی اولدی
بر عالی مدرسه بنا ایلدی حلیم کمسه اولمغله حکومتی برادری عز الدین لنکره فراغت ایدوب
بشیوز طقسانده دنیادن کندی لشکرجری و بهادر ایدی کاهی سلجوقیلر طرفندن شیراز
واصفهان والیسی اولدی التیوز دوردده وفات ایدوب اوغلی وردانزور یرینه کچدی اون
ایکی ییل سوروب صکره برادری ابو منصور سپهسالار حاکم اولدی سلطان قطب الدین
خلج دیرلردی تارك دنیا اولوب التیوز اون التی ده وفات اتدی اوغلی محمود شاه یرینه کچوب
اون اوچ سنه سوردی وفاتندن صکره اوغلی سلغر شاه والی اولوب سلغر آبادی یاپدی
بعده اوغلی طغی شاه یرینه کچوب التیوز یتمشده انتقال اتدی صکره اوغلی علاء الدوله
جلوس اتدی التیوز یتمش اوچده بر سیل عظیم کلوب یزدی خراب ایلدی شهرلی بردپه
باشنه خانه لر یاپدیلر سر جم محله سی دیمکله مشهور اولدی حالا سرجم دیرلر بر آی نصکره
علاء الدوله وفات ایدوب برادری یوسف شاه والی اولدی سیل خرابه لرینی و باروی
شهری تعمیره سعی اتدی لکن عیاش اولمغله حکومت ایله میوب سلطان غازان اوزرینه
عسکر کوندردی یوسف شاه سیستان طرفنه کیدوب حکومت یزد بونده آخر اولدی
ومغول دیوانی تصرفنه کیردی دولت سلغریه بونلره فارسی اتابکلری دیرلر مودود بن
سلغر اولادیدر اتراکدن سلغر قوم وقبیله سی ایله خراسانه کلوب ساکن اولمش ایدی آل
سلجوق دولتی ظهورنده انلره انتساب ایدوب حاجب اولدی قبیله سی فارسه واروب
کوه کیلویه ده یایلار و قشلردی چون بشیوز اللی ایکی ده فارس والیسی یاوزانه
سلطان مسعوده عصیان ایدوب قتل اولندی سنقر بن مودودکه سلطان محمدك ولد
صغیرینی تربیه ایدر اتابکی ایدی فارس والیسی نصب اولندی اوچ سنه ضبط ایدوب
برادری تکله مکری ایله محبوس اولدی شیرازده بوسنقرك جامعی و رباطی واردر تکله دخی
بر خان بنا ایلمشدر سنقردن صکره برادری مظفر زنکی والی اولوب الب ارسلان لشکرینی
بوزدی و بشیوز یتمشده وفات اتدی اوغلی مظفر تکله یرینه کچوب طقسانده وفات اتدی
شیرازده بازرکان خانی بونکدر سنقر اوغلی طغرل بونکله نزاع اوزره اولوب ارالرنده نیچه
جنکلر ظهور ن کلدی وفارس مملکتی بونلر نزاعنده خراب اولمشیدی بالآخره طغرل کرفتار
اولوب طقسان طقوزده کوزینه میل چکلدی تکله وفاتندن صکره برادری مظفر
ابو شجاع سعد بن زنکی یرینه کچوب عدل و داد ایله فارس مملکتنی آباد ایلدی شیخ سعدی ذکر
ومدح اتدیکی اوزره عاقل وعادل پادشاه ایدی التیوز اون سکزده وفات ایدوب اوغلی
مظفر ابو بکر یرینه کچدی و باباسی مسلکنه سالك اولوب بو طبقه نك کامکاری قوپدی
التیوز اللی سکزده وفات ایدوب اوغلی مظفر سعد و بونك اوغلی محمد و عمی زاده سی محمد
شاه برر ایکیشر سنه حکم ایدوب التیوز التمشده مغول استیلاسیله رفع اولندیلر سعد بن

ابی

ابی بکر قزی انس خاتون برسنه انلر طرفندن نصب اولنوب اول دخی وفات ایدیجک بو
طبقه سلسله سی اخر اولوب فارس مملکتی مغول جانبندن ضبط اولندی صکره مظفریلر
النه کیروب تیمور ظهور ایدنجه انلر حکمنده قالدی بعده اولاد تیمور نوابی ضبط ایلیوب
صکره شاهلر تصرفنه کیردی حالا عجم شاهلری ضبطنده در فصل ۳۱ در مملکت خوزستان
ولورستان اوتوز برنجی فصل خوزستان بیاننده در لفظ خوز ضم خاء معجمه و زاء معجمه ایله
بر قومک اسمیدر که مسکنلرینه خوزستان واهواز دخی دیرلر زمینی دوز صحرا اقرصولری
وافر ولایتدر حدودی غربنده عراق عربدن واسط جنوبنده عباداندن مهرویانه ودورقه
وارنجه سواحل بحر وحدود فارس که بو ضلع مقوسدر شمالنده عراقدن صیمره وکرخ
ورودباد وجبال لور حدود جیله وارنجه وشرقنده فارس ایله اصفهان اراسنده اقان نهر تاب که
بعض خوزستان صولری اکا قاریشوب مهرویانه قریب یرده دریایه دوکلور بو مملکت
فارس ایله بصره اراسنده دوشر اطرافی عراق عرب وکردستان ولرستان وفارسه اولاشر
حدودنده ماهرویاندن عباداندن حذاسنه وارنجه بحر فارسدن کرن دیلدن غیری دکز یوقدر
تستر وجندیسابوردن غیری طاغ وقومسال یری اولمیوب اکثری ارض رخوه ومستویه در
اصلا قار و بوز اولماز الا رامهرمز سوادنده اولور وقویی صویی ایچمزلر دجله یه قریب یرلری
صولی وبعید یرلری خشکدر هواسی کرمدر اکثر یرنده خرما بتر وامراضی چوقدر اما میوه
وغله سی وافر اولور اطرافی جمله نیشکر مزارعیدر خصوصا عسکر مکرم وقومی عرب وعجم
دلن سویلر خاصه خوزی لسانن استعمال ایدرلر طورلری اهل عراق کبیدر اکثر بخیل وبدخو
صاری بکزلو ونحیف وخفیف اللحیه اولورلر اعتزال مذهبنک انده رواجی واردر یهود
ومجوس چوق نصارا ازدر اهواز خلقی اکثر شیعی وحنفی اولوب حمامده ستر عورت اتمزلر
رنج اتمکی یرلر بقره بنزلر بو مملکتک نزهه ده مسطور اولدوغی اوزره اون ایکی پاره شهری واردر
حقوق دیوانیه سی خلفا زماننده اوچیوز تومندن زیاده ایدی صکره بر بوچق تومنه اندی
دار ملکی تستر نام شهردر ضم تاء مثناة وسین مهمله ساکنه وفتح ایله ششدر معربیدر عامه
شوستر دیر سکسن التی بوچق درجه طول اوتوز بر بوچق درجه عرضده نهر مزبور اوزرنده
بر بلدهٔ قدیمه در قاموسده طوفاندن صکره بونک سوری یریوزنده بنا اولنان سورلرک اولیدر
دیو یازر بلدهٔ مزبوره بر مرتفع یرده اولمغله شابور نهر مزبور اوزرینه بر عظیم سد بنا ایدوب
بر میل قدر صویی شهره قالدردی اول اجلدن اول بنده شادروان دیرلر حمد الله ایدر
بو شهری هوشنک بنا اتمشیدی خراب اولدقده اردشیر تجدید اتدی واسب شکلنده قلدی
شابور بو شهرک صوینه بر عظیم بند چکوب جوی دشت آبادی اول بنددن اجرا ایلدی
که ولایت تستر مداری اول دشت اوزرینه در مسالک الممالکده اول بنددن محکم بند اولماز
دیمشدر لکن فارسده عضد الدوله بنا اتدیکی بند امیر بوندن اعظم ومستحکمدر بو شهرک
دورت دروازه سی واردر هواسی غایت کرم اولوب اکثر تابستانده باد سموم اسر اما صویی

غایت لطیف وهاضمدر اکابناء خلقی غلیظ یکلر و لاضر اتمز پنبه ونیشکر وغله سی واقعر
اولور و بونده ایو قماشلر ودیبالر طوقنور و بر نوع برنج اولور که غایت خوشبوی درا کا
پنج انکشت دیرلر بونک قحطلغی شیرازک اوجوزلغندن یکدر خلقی اکثر سیاه چرده ولاغر
اولوب ایچلرنده مالداری آزدر بو شهرک مقابری وسط بلده ده وجامعی وسطی سوقده در
دورت شکارگاهی واردر بری رخش آباد که اون بش فرسنخ طولی واون ایکی فرسنخ عرضی
ایکنجی ورق که یکرمی فرسنخ طول اون فرسنخ عرضی اوچنجی مشهد کوفی که اون فرسنخ ایله
آلتی فرسنخده دوردنجی جویزه که یکرمی فرسنخ ایله اون ایکی فرسنخده خوب علفزارلردر نهایت
اسنیسی غایتده اولمغله بهارک قرقی کچدکدن صکره غربا اقامته طاقت کتورمز وغله سی
شمس ثورده ایکن بچیلور جوزایه وارنجه قالسه تلف اولور اهواز سکسن بش درجه طول
اوتوز ایکی درجه عرضده بر بلدهٔ قدیمه در وناحیهٔ عظیمه در هرمزشهر وسوق اهواز دخی
دیرلر سلفده خوزستانک عتیق دار ملکی ایدی بو شهر ایکی بولک ایدی بری جانب فارسی
بری جانب عراقی بر جزیره کبی ایدی که نهر بویک شقی احاطه ایدر وایکیسی اورته سنده آجرا
ایله مبنی قنطرهٔ هندوان واکا مشرف بر مسجد لطیف وار ایدی عضد الدوله بنا اتمشیدی
بو نهرک اوزرنده دولابلر وساقیه لر قوریلوب شهرک حوضلرینه یوکسک یرلره صو
ایرشدررلردی بوندن اشاغی بر بندده صو ایرکلوب بر کول کبی اولوب اوچ یره کیدر نیجه
مزارعی سقی ایدر اهوازده بو صولر اوزرنده بغداد کبی کمیلر کزوب اشاغیسندن بصره یه
وارنجه کیدر صولر اوزرنده وافر دکرمنلر واردر بوندن اصفهان سکسن فرسنخ وعسکر مکرم
بر منزلدر بو دیارک خاصه سندن بری بوکه اصناف طیبک جمله سی انده وارسه رایحه سی کیدوب
شویله قالور وهواسی کثیف وطوبانی چوق حماسی دائما یردر خلقنک یوزنده حمرتدن
اثر کورنمز بلاد اهوازدن بونلردر عسکر مکرم اهوازدن اون فرسنخ غربده خرده عقربی چوق
بر شهر اولوب سکر وفانید عسکری بوکا منسوبدر سلفده بر قریه ایدی حجاج کندی
طرفندن مکرم بن الغزری عسکر ایله خرداد بن فارس محاربه سنه کوندردکده قریهٔ
مذکوره یه قونوب بر مدت انده اقامت اتمکله عسکر انده بنالر احداث اتدیلر صکره بر شهر
اولدی اهوازده بوندن غیری احداث اولنمش بلده یوقدر دیو صاحب تقویم تحریر ایدر لکن
نزهه ده بر بلدهٔ قدیمهٔ عظیمه در اولا طهمورث بعده شابور بنا اتدی خوزستانده بوندن
هواسی خوش بلده یوقدر دیو یازار وهفت اقلیمده بو شهر حالا خراب اولندوغی مسطوردر
بوندن تستر سکز فرسخدر طیب سکسن دورت درجه طول اوتوز اوچ درجه عرضده
واسط ایله اهواز اراسنده بر بلده در بوندن قرقوب نام قریه یدی فرسنخ تخمین اولنور شارح
کشاف طیبی بو شهره منسوبدر سوس قرقوبه اون فرسنخ یرده بر بلدهٔ قدیمه در قلعه سی
شابور بنا ایدوب رومدن سوردوکی خلقی بونده ساکن قلدی واسمنه شابورخوره دیدی
بستانلرنده تورنج اولور وقبر دانیال غربیسنده در بخت نصر سبینده انده قالمشیدی دیرلر

حین

نهرین فتحنده انده بر تابوت بولنوب دانیال تابوتی اولمق اوزره قوم سوس توقیر ایدوب قحط
غلا زمانلرنده چقاروب انکله استشفاع ایدرلردی ابوموسی الاشعری شهر اوکندن
کچن نهر کنارنده طاش وکرپیچ ایله بر زیر زمین یاپدروب ایچنه قودی ونهر سوسی اوزرینه
اقندی بر پیغمبرك جسدی خلق النده اولمسن دیو تعظیما ناپیدا اتدی بو شهر دخی حالا
خرابه در. جندیسابور کند شابور معربیدر سکسن بش بوچق درجه طول اوتوز بر بوچق
درجه عرضده خوزستان قاعده سی بر بلده حصینه واسعه در شابور بن اردشیر یاپوب
ذوالاکتاف تجدید وزیاده ایلدی هواسی کرمسیر وبددر نیشکری چوق اولور اکنی وخرماسی
دخی وافردر بوندن تستر سکز فرسخ وسوس التی فرسخ در. جبال عسکر مکرمه سکز فرسخ
یرده خرماسی چوق بر بلده در شکری دخی وافر اولور واسع ناحیه سی وانهاری وقریه لری
واردر معتزله کبارندن ابوعلی جبائی بوکا منسوبدر ضم جیم وفتح وباء مخففه ایله درمشدد دخی
استعمال اولنور. رامهرمز سکسن التی درجه طول اوتوز بوچق عرضده هرمز بن شابور
بناسی بر شهر ونواحی اهوازدن بر ناحیه در هواسی کرم غله وپنبه ونیشکری فراوان یر
اولوب بوندن اهوازه اون طقوز فرسخ تخمین اولنور ولطیف قماشلر اشلنور عضد الدوله بوننك
سوقی ایچنده بر جامع لطیف بنا اتمشدر بو شهر خورماسی انجاری باغچه لر اراسنده قالمشدر کورنمز
سلمان فارسی وفضلادن بر جماعت بو شهره منسوبلردر. رستاق الزط یعنی زوت بازاری
نواحی اهوازدن رامهرمزه یدی فرسخ یرده بر ناحیه در هواسی غایت کرم لکن معمور یردر.
طایزان اهواز نواحیسندن بر معمور ناحیه در حومة البط وطایزان ایکیسی بر ارماق اوزرنده
هواسی لطیف یایلاق ناحیه لردر. جوبزه شابور ذوالاکتاف بناسی بر شهر وسط وکرمسیردر
لکن هواسی سائر خوزستان شهرلری هواسندن ایو اولوب غله وپنبه ونیشکری وافردر
نزهه ده اهوازدن غیری بو شهری باشقه یازار. دزفول سکسن دورت درجه طول اوتوز بر
بوچق درجه عرضده جندیسابور قربنده نهرك ایکی طرفنده بنا ایلدی ونهر اوزرینه قرق
ایکی کوز بر عظیم کوپری یاپدی اون بش ذراع عرضی وار ایدی پل آبدیسلك دیرلردی
شهر دخی اول کوپری اسمیله تسمیه اولندی شهرك اشاغیسنده بر بیوك اللی ذراع مرتفع
بر دولاب بنا اتدی که شهرك صولری اول دولابدن توزیع اولنور بو شهر حدودنده زرین
درخت دیرلر صاری چچکلی درختستان واردر شکوفه سی چوق اولور لکن ثمر ویرمز. دستکرد
تقویمده دستوا یازار اهواز شهرلرندن هواسی غایت کرم ومتعفن بر شهردر هرمز بن شابور
بناسیدر دیرلر طپراقدن محکم بر قلعه سی واردر. سوق اربعا اهوازده متفرق اولان صولرك
شعبه سنده ایکی جانبنه بنا اولنمش بر بلده در اورته سنده اغاجدن بر مرتفع کوپروسی
وار ایدی التندن کمیلر کچردی بونك جانب عراقیسی جانب فارسیسندن معمور اولوب
جامعی دخی اول بولکه ده در. شمشد رمشرقان جوی دشت آباد اوزرنده سکسن بش طول
اوتوز بر عرضده بر شهر وسطدر واسع ناحیه سی واردر جمله کرمسیردر. طراز بر شهر وسطدر

واقع نیشکری اولور سائر یرلرده اولقدر وافر اولماز سنابیل ارجانه دورت فرسخ یرده خوزستان
نواحیسندن بر ناحیه دررجان سوس قربنده بر بلده در قباد بن فیروز زهمدان خلقنی سوروب
فارس ایله اهواز اراسنده رجان نام شهری یاپوب اسکان ایلدیکی بعض کتبده مسطوردر
حصن مهدی نهر تستر بحر فارسه دوکلدوکی یرده سکسن دورت بچق درجه طول اوتوز
بوچق عرضده بر بلده در بحره قریب ثغر و بندر اولمغله حصارنی مهدی بنا ایدوب اکا
نسبتله مشهور اولدی خانلری و صو کنارنده جامعی واردر نخیلی و مزارعی وافردر خوزستان
صولری اهوازدن دورقدن کلوب بونک یاننده مجتمع اولور و بحرک مد و جزری ایله مد و جزر
یدر بوندن سوق اربعا اون التی فرسخدر دورق فتح دالله سکسن بش درجه طول اوتوز بچق
درجه عرضده اهواز بلادندن بر شهر صغیر و قلعه در نهردن عراق جانبنه دوشر واسع سوقی
واردر فارس و کرمان حاجنک یولی بوکا اوغرار بوندن عسکر مکرم دورت مرحله تخمین
ولنور بند رماجور بحر فارس کنارنده سکسن بش بچق درجه طول اوتوز بچق عرضده
دورقدن ایکی مرحله بر شهردر باسیان نهر تستر اوزرنده بر بلدهٔ متوسطه در باسان
دخی دیرلر بوندن حصن مهدی ایکی مرحله در قره دن و نهر ایله واریلور دورق دخی اویله در
متوث قرقوب ایله اهواز اراسنه دوشر بر بلده در کرخه بر بلدهٔ صغیره در یوم الاحدده
بازاری طورر حصینی و بستانی واردر بصنی نهر دجیل کنارنده بر شهردر ایکی محکم حصنی
و اورته سنده نمازکاهی واردر انده لطیف پرده لر و صوفلر اشلرلر مبارد کبری و صغری
ایکی معمور خرماسی چوق ناحیه لردر ایدج رامهرمز ناحیه سنده بر بلدهٔ صغیره در ثلجی
اولور اهوازه کتوررلر شعب سلیمان نهرندن ایچرلر بطیخی چوق و شمالیسی مسدود اولمغله
هواسی بد یردر لور تقویمده رستاق خوزستاندن یازار لکن تستر ایله اصفهان اراسنده
طولا و عرضا التی مرحله بر ناحیه و طاغلردر خلقی اکراددر مستقل حاکملری واردر سلفده
خوزستاندن ایدی حالا افراز اولنمشدر لورستان دیرلر ایکی قسمدر بری کوچک
و بری بیوک لور کوچک بر معتبر ولایتدر حقوق دیوانیه سی اتابکلر زماننده یوز تومن
قدر ایدی لور بزرک دخی اکا قریبدر لورکان انده بر کوچک شهر اولوب هواسی بد صویی
ناکوریده در انکوری چوق اولور سوق اسل اهواز ناحیه سندن بر ناحیه در بونک قربنده
بر طاغ واردر اندن دائما آتش چقوب کیجه اطرافنی روشن ایدر و کوندز دخان کورینور
اسمانه پیوسته اولور بعض نسخده بونلردن غیری اهوازده کلیوان ارم سلیمانان بازارهایزان
حومة البنان نام شهرلر یازلمشدر تفصیلی معلوم دکلدر انهار خوزستان صولرینک
اکثرنده کمی یورر بیوکی نهر تستردر کوه زرد و جبال لوردن چقوب اوتوز فرسخده تستره
ایریشوب قریب المسافه اولمغله سرد کلور و صویی لطیف وهاضمدر شابور تسترده
بو نهر اوزره بر شادروان یعنی بند یاپوب صویی اوچ بولک قلدی و کرد اکرد تستره
کتوروب دورت بلوکی غربیسندن و ایکی بلوکی شرقیسندن جریان ایدوب حدود

عسكر مكرمده ايكيسي متصل اولوب نهردر قول ونهر كرچه دخي بوكا قارشدقدن
صكره اهوازي چوب نزهه ده مسطور اولدوغي اوزره شط العربه يعني دجله يه دوكلور
طولي سكسن فرسخدر تقويمده نهر تستر حصن مهدي يانندن درياي فارسه دوكلور
ديديكي دخي برنده در زيرا احسن التقاسيمده مسطوردركه نهر اهواز ودجله بحره دوكلور
ايكيسنك اراسي چولدر سلفده اهوازدن نهر ايله بحره واروب دجله يه كيررلر وابله يه
كيدرلردي بو يول خطرناك اولمغله عضد الدوله بر اهوازدن نهر دجله يه بر نهر عظيم اجرا ايتديكه
طولي دورت فرسخ ايدي حالا كميلر اندن كيدركلور پس بو نهر ايكي بولك اولوب بري دجله يه
بري دريايه دوكلور نهر دزفول لور بزرك طاغلرندن چقوب جنديسابوردن دزفول ومشرقاني
چوب نهر تستره قاريشور طولي التمش فرسخدر نهر كرخه بوكا نهر سوس دخي ديرلر
لوكوه اروندن چقوب دينور وكولدو وسيلاخور وخرم آباد صولري ايله جمع اولور
وحويزه ولايتني چوب نهر دزه اندن تستره قاريشوب شط العربه دوكلور طولي شط العرب
ايله يوز يكرمي فرسخدر نهر مشرقان نهر تسترك بر قولي كيدر تستردن عسكر مكرمه وارر
انده اوزرنده بر عظيم كوپري واردر بو ارماقدن اهوازه كيدرلر التي فرسخ صو يله كيديلور
بعده نهرك صويي دوكنوب خرقي قالور ايكي فرسخ دخي قره دن كيدرلر بو نهر قصب السكر
مزارعني سقي ايدرك تمام اولور خوزستانده بو نهر مجراسندن معمور بر يوقدر ديرلر كوه
زرده لورستانده درآب جوي سرد كه سرچشمه رندر وداعصفهاندر ونهر تستر باشي
بوندن چقمشدرلر كوچكده هو بن كوه واردر انده مرقشيسا معدني اولدوغي حمد الله
تحرير ايدر مسافات مسالك خوزستان پارسدن عراقه ايكي يول واردر بري بصره دن
بري واسطدن بصره يولي ارجاندن اسله ايكي مرحله اندن ويران نام قريه بر مرحله اندن
دورق اندن باسيان بر مرحله اندن حصن مهدي ايكي مرحله بو ايكي مرحله ده صو يله
دخي كيديلور دورقدن باسانه كانجه نهر ايله كتمك آساندر حصن مهدي دن ايكي منزلده
سابه واريلور كار دجله ده آخر حد خوزستاندر بنده دجله چيلور اما واسط يولي ارجاندن
بازار سنبيل بر مرحله اندن جنديسابور وقرقوب وطيب برر مرحله درلندن عمل واسطه
واريلور عسكردن اهواز بر مرحله اندن دورق اوج مرحله وعسكردن واسطه بر يوله
دخي واردر تستر اوزرينه كيديلور عسكردن ايدج دورت مرحله واهوازدن رامهرمز
اوج مرحله بو اوجي مثلث دوشمشدر عسكردن سوق اربعا بر مرحله اندن حصن مهدي
بر مرحله سوسدن بصني وبردون برر مرحله واندن متوث بر مرحله در تستردن عسكر
بر مرحله اهوازدن دورق دورت مرحله حصن مهدي دن ايله اون فرسخ دورقدن بصره
بر مرحله مسافه در احوال سيرت عفت اقاليمده مسطور اولدوغي اوزره خوزستان حضرت
عمر رضي الله تعالى عنه زمانده فتح اولندي اوزمان حاكمي اولان هرمزان صلح ايله مدينه يه
واروب سلامه كلدي برروايتده بو ديارلرك بعضي ابوموسى الاشعري سعيي ايله تسخير اولندي

صکره بنی امیه و آل عباس عاملری حکم ایلدیلر و فارس و جبال مملکتلرنده ظهور ایدن
دولتلره دخی نوبتلرنده ضبط ایتدی و مخصوص بر ایکی دولت دخی خوزستانده و لورستانده
ظهور ایدوب مستقل اولدیلر انلرک بری لور بزرک دولتیدر بونلره آل فضلویه و اتابکان
بزرک دخی دیرلر بر اولایت لورستان ایکی قسم قلنوب ایکی برادره اوچیوز تاریخنده
ویرلمش ایدی برینه لور بزرک و برینه لور کوچک دیدیلر لور بزرکده فتح الدین فضلویه که
کنجسر و نسلندن ایدی شام غربیسنده ساکن اولوب اوغلی علی و بونک اوغلی ابراهیم
اتباعیله کوچوب میافارقینه کلوب التمش سنه انده اکلندیلر بونک اوغلی محمد آذربیجانه کلوب
قرق بش سال بعض اعمالده اولدی کندودن صکره اوغلی علی بش سنه سردارلق ایدوب
بشیوز سکسن دورتده مقتول اولدی اوغلی محمد اون ییل حاکم اولوب برادری هزاراسب
دار الخلافه ده ایدی اکثر املاک لورستان اکا اقطاع ویرلدی کلوب اوتوز دورت ییل حکومت
اتدی صکره عماد الدین ابو طاهر بن محمد یرینه کچدی التیوز یکرمی التیده وفات ایدنجه
سوردی بوندن صکره اوغلی نصرة الدین هزاراسب حاکم اولوب تکله بن زنکی عسکری ایله
جنک ایلدی غالب کلدی التیوز قرق التیده وفات ایدوب اوغلی مظفر الدین تکله یرینه
کچوب سعد بن زنکی یه غالب اولدی و لور کوچک حاکمی حسام الدین خلیل ایله دخی
دوکشوب بوزدی التیوز اللی التیده هلاکو قتل ایلدی برادری ارغون حاکم اولوب مغول
ایله مدارا اتدی بونک زماننده لورستان معمور اولوب اون بش سنه سوردکدن صکره
وفات اتدی اوغلی یوسف شاه حاکم اولوب شجیع و بهادر اولمغله آبقا ملکنی ابقا ایلدی التیوز
سکسنده کچوب اوغلی افراسیاب جلوس اتدی مغوله قارشی قویوب اوزرینه کلن
عسکری بوزدی بالاخره التیوز طقسان التیده کرفتار و مقتول اولدی بعده برادری
نصرة الدین احمد حاکم اولوب حسن تدبیر و مدارا اتدی یدییوز اوتوز اوچده وفات ایدنجه
سوردی ملکی اوغلی یوسف شاهه وصیت اتمشیدی یکرمی اوچ ییل حکومت ایتدکدن صکره
محمد مظفر کرفتار و حبس ایدوب اوغلی قالمامغله دولت بونده آخر اولدی اما لور کوچک که
آل خورشید و اتابکان کوچک دخی دیرلر بونلر حقوق دیوانیه یی سلاطین عراقه ویروب
دار الخلافه طرفندن ضبط ایدرلردی جنکیزیاندن شجاع الدین خورشید بشیوز
سکسنده والی اولدی حسن سلوکله لورستانی تسخیر ایدوب التیوز یکرمی برده کچدی
برادرزاده سی سیف الدین رستم والی اولوب برادری ابو بکر بونی قتل اتدکدن صکره
بر مدت حکم ایلدی عورتی زهرلیوب دیکر برادری کرشاسف یرینه کچدی بونک ابن عمی
خلیل بن بدر غالب کلوب مملکتی ضبط اتدی سلیمانشاه ایله دوکشوب التیوز قرقده
مقتول اولدی برادری مسعود یرینه کچوب اون سکز سنه حکم ایلدی عالم و فقیه ایدی
وفاتندن صکره برادرزاده سی شاه تاج الدین والی اولوب التیوز یتمش یدیده ابقا قتل
ایلدی صکره ایکی اوغلی عز الدین حسین و فلک الدین حسن شرکت اوزره ضبط اتدیلر

التیوز

التیوز طقسان ایکیده متعاقبا وفات ایدوب برادری جمال الدین خضر یرینه والی اولدی
صیدده قتل اتدیلر احفاد بدردن حسام الدین عمر یرینه چقوب آز زمانده فارغ اولدی
صمصام الدین الیاسی قتل اتمشیدی غازان خان قصاص ایچون انی دخی قتل اتدی
عز الدین حسین اوغلی محمد والی اولوب یدی یوز اون التیده وفات اتدی ابن عمی بدر الدین
مسعود یرینه چقوب بر زمان سوردی بعده زوجه‌سی دلت خاتون نصب اولنوب صکره
هو رتك برادری حسینه ویرلدی اون دورتییل سوروب اوغلی عز الدین محمود والی
اولدی یدی یوز اللیده قتل اتدیلر اوغلی عز الدین یرینه چقوب عالیجاه اولدی یدی یوز
طقسانده تیمور محاصره ایدوب چقاردی سمرقنده کوندردی اوغلی سیدی احمد نصب
اولنوب سکز یوز دورتده باباسی عصیان تهمتی ایله مقتول اولدی دریسی صویلدی صکره
اون دورتده اوغلنی دخی قتل اتدیلر عز الدین شاه حسین والی اولوب اطراف اکنافه پنجه اورمش
ایدی تمتش اوچده انی دخی قتل اتدیلر اوغلی شاه رستم یرینه چقوب شاه اسمعیله تابع اولدی
صکره اوغلی اوغوز حاکم اولوب طقوز یوز قرقده قتل اولندی برادری جهانکیر یرینه چقوب
قرق طقوز ده اول دخی قتل اولندی اوغلی شاه رستم والی اولدی بغداد سفرلرنده حسین
خان حاکم لورستان ایدی دولت مشعشع در خوزستان موسی کاظم احفادندن سید
محمد بن سید فلاح که بغدادی ایدی شیخ احمد بن فهد شاکردی اولوب شیخك علوم
غریبه‌ده بر کتابی وار ایدی مختصرا بکنزکتابی قرائته القا ایدرسن دیو بعض خدامه وصیت
اتمشیدی سید محمد کتابه ظفر بولوب امور غریبه یولندن اجلاف اعرابی کندویه مرید
ایدندی کندچه بونلرك تشعشعی زیاده اولوب باشلرینه خلق اوشدی یالك قلیچی قارینلرینه
طوتارلر ایکی قات اکیلوردی روز بروز اشتهار بولوب ظهور ایلدی تمام خوزستانی
قبضهٔ تصرفنه الدی کندودن صکره اوغلی علی والی اولوب عراق عربی غارت اتدی
روح علی بن ابی طالب کندویه حلول ایلدی زعمنده اولوب اتباعی بو اعتقاد اوزره
قالدیلر آخر کوه کیلویه حوالیسنده قتل اولنوب برادری سید محسن یرینه چقدی بونك
زماننده کار دولت رواج بولوب اتباعی الوهیت اعتقاد اتدیلر ارکان اسلامی قالدروب
راه زندقه‌یی طوتدیلر بوندن صکره اوغللری سید ایوب وسید علی والی اولوب شاه
اسمعیل بغداده وارد قده خوزستانی بونلر الندن الوب طقوز یوز اون دورتده ایکیسنی
دخی قتل ایلدی بعده سید فلاح بن محسن نصب اولندی صکره اوغلی سید بدران یرینه
چقوب شاهه انقیاد اتدی سجاد بن بدران والی اولدقده کبر واعراض ایلدی دولت رعناشیه
رعناش دزفول قریه‌لرندن بر قریه‌در قوام الدین رعناشی سید محسن اولادینك معلمی
ایدی اوغللری شیخ محمد دزفول حاکمی اولوب اخر حاجی برادرزاده‌سی خلیل یدنده
مقتول اولدی خلیل اندن صکره یرینه چقوب سید بدران ایله نزاع اوزره اولدی شاه
صمتنه دخی تهاون کوستر مکله کوه کیلویه امراسی ایله بدرانی اوزرینه حواله ایلدی

شاه بو آشاده اولمغله خليل رهـــا بولوب طقوز يوز قرق بش ده وفات ايدنجه سوردى
اوغلى على الدوله حاكم اولوب طرف خلافه درديو شاه طهماسب طقوز يوز قرق طقوزده
دزفوله كلوب علاء الدوله بغداده فرار اتدى غفـــارى بو طبقه بونده ختم اولدى ديو يازار
بو تقديرجه جمله خوزستان ولورستان عجم شاهلرى تصرفنده اولور فصل ٣٢ در اقليم
جبل يعنى عراق عجم اوتوز ايكنجى فصل اقليم جبل ديدكلرى عراق عجم ممالكى بياننده در عراق
كسر عينله ياكثير الشجر معناسنه اوله ياخود ايران شهر معربى اوله مطلق ذكر اولنسه عراق
عرب يعنى بغداد اولكه سى مراد اولنور بو مملكت دخى اكا مجاور و متصل اولمغله عراق عجم
ديدبلر حدودى غربده بعض عراق عرب و آذربيجان جنوبده خوزستان ولورستـــان
شرقده مفازه خراسان و فارس شمالده اذربيجان و ديلم ايله محدود در اطرافنده اقسامى
شمالده زنجان جنوبده ابهر و اصفهان شرقده رى و قزوين همدان وسط دوشر سلفده
بونك دار ملكى اصفهان ايدى صكره همدان اولدى حالا قزوين در عجم شاهلرينك تختى
اعتبار اولنور رحمه الله ايدر بو اقليمك قرق پاره شهرى واردر اكثرينك هواسى معتدل
و بردى كرم و سرد در طولى سفيد روددن يزده وارنجه يوز اللمش فرسخ و عرضى كيلانات دن
خوزستانه وارنجه يوز فرسخدر سلفده بونك دورت شهرى غايت معتبر ايدى اصفهان
همدان قم رى حقوق ديوانيه سى سلجوقيلر عهدنده ايكى بيك بشيوز يكرمى تومن ايدى
ديو جدى امين الدين نصر مستوفى خطندن نقل ايدر اما شمدى اوج معظم شهرى واردر
اصفهان قزوين همدان اما اصفهـــان سكسن بش درجه طول اوتوز اوج بوچق عرضده
الحاق طاغلر اراسنده بر شهر عظيم و قديم در اكاسره عسكرينك مجمعى اولمغله سپاهـــان
ديرلردى صكره اصفهان تعريب اولندى نزهه ده مسطور اولدوغى اوزره اصلنده دورت
قريه ايدى كران و كوسك و جوباره و دشت نام مذرعه لو قريه لركه طهمورث و جمشيده
منسوب ايدى ابتدا كيقباد اول انى دار ملك ايدنمكله اطرافنه خلق كلوب تدريجله بيوك
شهر اولدى بختنصر بنى اسرائيلى سوردكده چوغى بو شهره كلوب آب و هواسنى بكنوب تمكن
اتديلر بر ميل قدر يرده اولر بنا اتديلر حالا بوكا يهوديه ديرلر باشقه شهر كبيدر شهر قديمه ركن
الدوله حسن بن بويه اون ايكى قپولى دورى يكرمى بر بيك ذراع بر بارو چكدى بو شهرك اون
ايكى محله سى واردر هر برى بر شهره بكزر اولرينك بناسى شام كبى طپراقدندر لكن طاشه بكزر
احسن التقاسيم صاحبى ايدر اسواقده برنك جامعنك يتمش ذراع مرتفع مناره سى واردر جملة رابدن
بنا اولنمش اصلا بريرينه خلل كلمشدر اسواقنك كمى اوزتولو و بعضيسى مكشوفه در هواسى يازده
قيشده معتدل اولوب باران زلزله و صاعقه امثالى نسنه لر و ماركزدم كبى كزنده جانورلرى از اولور
غله يى دفن اتسه لر بر قاچ سنه طورر بو زلزلر امراض مزمنه و وباسى كمتر اولوب
خاكى مرده يى حفظ ايدر آب زنده رود بونك قبله جانبندن كلوب كنارندن كچر بر قاچ نهر شهر
ايچنه آيريلوب جارى اولور اندن غيرى قويلرى دورت بش ذراع در و جمله قويى

صولرى

صولری دخی طتلو چقوب آقار صودن چوق اشاغی دکلدر غله سی وسائر
ارزاقی هر بار وسطدر وهر تخم کی غیری یردن ایلتوب اکهلر اولکی یردن اکسك کلمز الا
انارکه بونده ایو اولماز بو حال دخی اصفهانك آب وهواسی ایلکنه دالدر زیرا انار متعفن هواده
ایو اولور مجربدر وهر بار میوه نرخی بونده غایت ارزانی در واکثر لطیف ونازك اولور خصوصا
خربزه و سیبی غایت شیرین وخوبدر رومه وهنده کیدر وعلف خوار حیواناتی ایو اولور
واسع اوتلاقلری وشکار کاهلری واردر مرغزار بلاسان بیوك مرغزاردر ایو باغلری
وباغچه لری خصوصا باغ نقش جهان که اشهر باغات ایراندر شهر مزبورده مدارس
وخانقاه وابنیهٔ خیر جوامع ومساجد وافردر جمله دن سلطان محمد سلجوقی مدرسه سی که
بر عظیم صنم انك اشکی درهندیلرانی اغری التونه المق استدیلر سلطان مزبور بو میوب
برای ناموس دین مدرسه یه اشك ایلدی بو شهر خلقنك اکثرلونی بیاض ومردانه در
اکثر اوقاتده مجادله ومحاربه وفتنه دن خالی اولمازلر مغول عصرنده شافعیلر ایله
حنفیلر که قدیم الایامدن تعصب جنکنده ایدیلر حنفیلر مغولی کتوروب شافعیلری
قتل عام اتدکلری روض المعطارده مذکوردر بونك آب وهواسی لطافتنه فتنه سنك
کدری مقابل دوشمشدر اول اجلدن کمال الدین اسمعیل اصفهانی خلقندن شکایت
صددنده بو نظمی سویلدی تا در دشت هست جوبان نیست ازکوشش وکشش چاره
ای خداوند آسمان وزمین پادشاهی فرست خون خواره تا در دشت راجو دشت کند
جوی خون راند اوز جوباره عدد خلقشان بیفزاید هر یکی را کند بصد پاره وحدیثده
عبد الله بن عباس روایتی ایله یخرج الدجال من یهود الا اصفهان حتی یأتی الکوفه
وارد اولمشدر بو شهری کورنلر تقریرندن منقولدر که ایکی بولك شهردر بری جهودستان که
همداندن بویکدر بو شهر چولهالی دیرلر بغداد قدر وار اوله نهایت خانه لری سیرك وهر خانه نك
ورا یکیشر دونم باغچه سی واقار صویی ایچنده در وبری شون اولمغله تربیه سز نسنه
تیمز لکن بلاد جبالده بونك کبی نعمتی فراوان شهر یوقدر وجمله فارس وکوهستان
وخراسان وخوزستان بندری اولوب تجاری اول دیارلردن بونده جمع اولور بی نظیر بزلو
وقماشلر طوقنوب اطرافه کیدر کحل اصفهانی ایسه مشهوردر نهر زنده رود اوزرنده
الله وردی خان اون یدی کوزبر عظیم کوپری بنا اتمشدر هر بری اورته سنده بر قصر ونشیمن
ایدوب شهرك تفرجکاهی اولمشدر شاه عباس کوردکده پسند ایدوب خان دخی هبه
ایلدی شاه اسمعیل انده حیوانات باشندن برمناره یاپمشدر اصفهان میدانك طرف
جنوبنده مرقد هارون مشهوردر اولوب شاه عباس انده بر لطیف حمام بنا اتمشدر که نظیری
نادردر ونیچه عالی عمارتلر احداث ایلدیکی روایت اولنور اصفهانك حقوق دیوانیه سی
سلفده اوتوز بش تومن ایدی نواحیسی ایله اللی تومن اولوب یالکز شهردن یتمش یوك اقچه
خراج النوردی سکز ناحیه سی ودرتیوز اون بر پاره کویی وار ایدی بو ناحیه طولا وعرضا

سكسن فرسخ بر اولوب اون يدى بازارى طورر بيوك رستاقى واردر ناحيه لرى بونلردر ناحيهٔ
جى حوالئ شهرده يتمش بش پاره قريه در طهران وماربانان وجاوان وشهرستان انلردندر
بوشهرستانه شهر نواصفهان ديرلر اسكندر يونانى وضع وفيروز ساسانى تجديد اتدى
ناحيهٔ ماربين اللى سكز پاره قريه در بونك اكثر يرنده باغلرى برى برينه اولاشمغله جمله سى
برباغ كبى اولدوغنى شاعر بو بيتده اشعار ايدر ماربين كه نسخهٔ ارمست آفتاب اندرودرم
درم است بوناحيه ده طهمورث بر قلعه و بهمن بر آتشكده بنا اتمشدر ناحيهٔ كرارج اوتوز
التى پاره قريه در اشكاوند وقيراوان بيوكلرى اولوب بوناحيه نك دخى باغلرى برى برينه
اولاشقدر ناحيهٔ قهاب قرق پاره قريه در صويى كاريزلردن ايچرلر وجه تسميه دخى
بودر ناحيهٔ برخوار اوتوز ايكى پاره قريه در بيوكلرى كنه ويه جر ديرلر بونك دخى صولرى
كاريزدر سائر نواحى جمله زنده روددن ايچرلر ويه جرده بهمن بن اسفنديارك بر آتشكده سى
وار ايدى شاه عباس عصرينه دك بوناحيه خلقى آتش پرست ايدى انك زماننده مجوسيلر
آتشى قالدروب هنده كتديلر جلال الدين آتشى انلر الندن الوب خزينه يه قودى ناحيهٔ
انخان يكرمى پاره قريه در كوپان ودلنجان وكليشاد و بيوكلرى ايدى ناحيهٔ بران سكسن
پاره قريه در اشكشان ودبيرستان وقشاران وكوهان بيوكلرى ايدى ناحيهٔ روندسته
التمش پاره قريه در قصبهٔ فارفان وقورطان انلرك بيوكى ايدى ذكر اولنان سائر قريه لر دخى
قصبه كبى هر برى بيكر خانه يى واسواق ومدارس وخانقاه ومساجد وحماماتى مشتمل
ايدى اصفهانه نيچه فضلا منسوبدر جمله دن علامه شمس الدين محمد بن محمود كه التيوز
سكسن سكزده وفات اتدى شارح تجريد واصفهانى قديمدر وعلامهٔ مفسر شمس الدين
ابو الثنا محمود بن عبد الرحمن اصفهانى كه يدى يوز قرق طقوزده وفات اتدى شرح طوالع
وتفسير بونكدر وكمال الدين اسمعيل بن محمد كه التيوز اوتوز بشده وفات اتدى شاعر مشهوردر
رى فتح را وتشديد يا ايله سكسن يدى درجه طول او توز بش بچق عرضده بر بلدهٔ قديمه
عظيمه ايدى حالا خرابه كبى در بوكا ام بلاد ايران وشيخ البلاد ديرلر شماليسى بسته هواسى
كرمسير ومتعفن وصويى ناكوارنده وباسى چوق يردر بونك بناسى ملوك فرس قدماسنه
نسبت اولنور خراب اولمشيكن فريدون تجديد اتدى حضرت عمر خلافتنده قرظة
بن كعب انصارى يا خود نعيم بن مقرن فتح ايلدى عباسيلردن مهدى خليفه پدرى منصور
خلافتنده برقاچ سنه انده والى اولوب اقامت اتمكله بنا وتجديد اتدى ولدى رشيد انده
طوغوب بوشهره اول زمان مهديه ديديلر بغداددن صكره مشرقده بوندن معمور شهر
يوغدى بر دفعه خلقى عصيان ايدوب يوز بيكدن زياده آدم قتل اولنمغله كرو خرابه
يوز طوتمش ايدى جنكيزيان فترتنده بالكليه خراب اولدى شيخ نجم الدين دايه مرصاد
معباده ايدر شهر رى كه مولدمدر اول فتنه ده يدى يوز بيك نفر قدر معتبر كيمسه درجهٔ
شهادته ايردى غازان خان زماننده ملك فخر الدين براز معمور ايلدى لكن اولكى كبى دكلدر

سلقده

سلفه بونك سوادی بر بوچق فرسخ قدر اولوب ایچندن ایكی نهر آقار دیلم جانبندن كلور
برینه نهر موسی دیرلر وصو یوللری وار ایدی جبل دماونددن غرب وجنوبه مفازه كنارنده
واقع اولمشدر صویی چوق اولدوغندن اشجار واثماری وافر پنبه محصولی زیاده در بونده
معروف محله لردن دهك نو وبصرآباد وساربانان ومشهور دروازۀ مرسیان كه قزوین
سمتنه در دروازۀ كوهك قسم سمتنه در دروازۀ ساطر كوهستان عراق طرفنه در دروازۀ
خراسان ودروازۀ هشام قرمس سمتنه در معمور كاربان سرایلری وبازارلری چوق ایدی
هفت اقلیم صاحبی كه ری شهرندندر دیمشدر كه ری حالا دورت بلوك یازیلور سلفه
یازیلان اون بولكك باقیسی رستمداره الحاق اولنمشدر وبو دیاره اول قدر خیر وبركت نصیب
اولمشدر كه تعبیر اولنماز قرق ییل قدر شاهان عجم قزوینده اقامت اتدیلر قزوینك اكثر
ضروریاتنه كفایت ایلدی وكاشان خلقنك غله واكثر لوازمی ریدندر كذلك رستمدار
وساوه وقم بو شهردن منفعت بخش اولورلر ومیوه انواعی بونده غایت لطیف وفراوان
اولور خصوصا خربزه وانكور وانار ملیسی وشفتالو وانجیر وزردالو وامرودینك نظیری یوقدر
اول اجلدن فضل خربزه سمته سی دخی چوقدر قبر امام محمد بن الحسن فقیه وقبر
كسائی مقری بونده در بونك نسبتنده رازی دیرلر فضلادن نیجه وجود بو شهره منسوبلردر
جمله دن فرید دهر امام فخر الدین محمد بن عمر رازی كه التیوز التیده وفات اتدی تفسیر كبیر
صاحبیدر وشافعی در ودیگر فخر الدین احمد بن علی حنفی كه اوچیوز یتمشده وفات
اتدی احكام قرآن بونكدر وشارح شمسیه ومطالع قطب الدین محمد بن محمد تحتانی كه
التیوز یتمش ایكیده وفات اتدی ودیرلر كه لص حاذق بو شهره نسبت اولنور بونك نواحیسنده
قلعۀ طبرك جانب شمالده طاغ دبنده بر قلعه در وولایت قصران كه اول طاغك اوكنده در
وبو ولایت بر قاچ پاره قصبه سز قریه لر اولوب بیوكی قصران ایله تسمیه اولنمشدر انلرك
بری دخی فیروز رام كه فیروز ساسانی بنا اتمشدر حالا فیروزان دیرلر غله سی وپنبه سی وافر
اولور اكثر اوقاتده اوجوزلق وبوللق در میوه قسمندن نار وامرود وعباسی وانكور
وشفتالو چوقدر نهایت كثرت اكلی حمادن خالی دكلدر وبو دیار خلقنك اكثری شیعی در
ری ولایتنك حقوق دیوانیه سی اون بش تومن وبیك بشیوز دینار ایدی طهران هواسی
خوب بر معتبر قصبه در رامین سلفده بر قریه ایدی صكره قصبه اولمشدر امین احمد
رازی ایدر حالا ری دار الملكك بری طهران وبری رامیندر طهران شاه طهماسب فرمانیله
معمور اولوب اسواقی مزین ومحلی اتدیلر حالا جداول انهار واشجار سایه دار وباغات
جنت آثار ایله سائر شهر ودیاردن مستثنی در بونك شمال طرفی سمیران دیمكله معروف
كوهستان وادیسی كه جنان قطعه لرندن بر قطعه در سلفده آكا شمع ایران دیرلردی مضافاتنده
میوه اقسامی لطیف اولور آكا قریب ایكی فرسخ یرده كند سلفان دیمكله معروف كوهستان
دخی انجلین كثرت آب روان ووفرت درختان ومیوۀ بی پایان ایله رشك ساز بوستان

جنانکه رفوا کهنه امرود ومشفتالوسی برمرتبه خوب ولطیف اولور که کورنلر زبان کبی هر بار
اغزنده طوتمغه آرزو ایدر سکسن التی بوچق طول اتوزبش بوچق عرضده آب وهواسی
خوش ری دن ایو محصولی پنبه وغله ومیوه خلقی شیعی درسلطانیه سکسن التی طول
او توز طقوز عرضده بربلده محدثه در سابقا قزوین اتباعندن ایدی صکره دار الملك ایران
وباشقه بر تومان اعتبار اولنوب اون پاره شهر بوکا تابع قلندی تقویمده بو شهر اذربیجاندن
یازیلوب لکن حمدالله نزهه ده بو اولکه دن یازمغله اکا اتباع اولندی که دیمشدر بوشهرك
حصارنی ابتدا ارغون بن ابقا بنا ایلیوب اوغلی اولجا تیو سلطان اتمامه ایرشدرمکله انك
نامیله مشهور اولدی قبری انده در یدیوز ده تمام اولدی بردوزیره صولری قنا تدن
مربع الشکل برحصاردر هر بورکی بشر یوز ذراع سنك تراشیده ایله یاپلمش دیواری عریضدر
اوزرنده دورت اتلو یان یانه کیدر جبال دیلمه برمرحله قریب بساتین واشجاری آزدر
لکن آب وهواسی لطیفدر اوچر دوردر ذراعدن صوچقار میوه سی اطرافدن کلور
علفزارلری وافر وشکارکاهی چوقدر بنا اولندقدن صکره اطرافدن خلق کلوب برمرتبه
معمور اولدی که هر صنعت وملت ومذهب اربابی طولدی اکثر فارسی سویلرلر حقوق
دیوانیه سی یکرمی اوتوز تومن اولور سلطان مزبورك تربه سی برعظیم هرمان مصترکبی
قطری یوز ذراع وارتفاعی یوزیکرمی ذراع بنادر بودکاوزینت وتکلف ایله قرق کونده تمام
اتدیلر وپادشاه ممالك محروسه ده اولان اکابر فضلا وسادات ومشایخی دعوت واول کنبد
عالی تحتنده عظیم ضیافت ایلیوب برجانبنده شیخ صفی الدین اردبیلی وبو جانبنده شیخ
علی الدوله سمنانی اوتوردی علی الدوله طعامی ییوب صفی الدین میل ایلمدی بعد الفراغ
پادشاه دیدی ایکی عزیزك اولولغنده شك یوق بری طعاممزی ییوب بری یمدوکنك حکمتی ندر
اکر حلال ایسه بری نیچون یمدی حرام ایسه بری نیچون یدی شیخ صفی ایتدی علی الدوله
حضرتلری بحر دریاك هر تدن کر کسه پاکی یوقدر قبول ایدر شیخ علی الدوله ایتدی صفی
الدین حضرتلری شهبازدر شهباز هر طعمه یه قونمز بونلرك بری برینه ستایشی پادشاهه
غایت خوش کلدی کلی رعایتلر ایلدی قزوین سکسن بش درجه طول اوتوز یدی درجه
عرضده حالا دار الملك عراق عجم بوشهر معظمدر بونك فضایلنده چوق حدیث وارد اولمشدر
قزوین علماسندن امام رافعی بوشهر ایچون یازدیغی تدوین نام تاریخده ایراد اتدوکی
احادیثدن بری اغزوقزوین فانه من اعلی باب الجنة حدیثی در بوجهتدن قزوینه باب
جنت دیرلر حمدالله قزوینی اولمغله بوشهری کزیده نام تاریخنده مفصل بیان ایدوب
نزهه ده اجمال اوزره ذکر ایدر ایکیسنك خلاصه سی بودر که شابور بن اردشیر چونکه قیصر
روم حبسندن رها بولدی وکلوب بو دیاره ایرشدی عسکرینه بو محلده ینشوب مبارك
عد ایلدی ونهر ایله ابهر میاننده شابور نام شهری یاپدی که اول زمان انده بر کوچك
باغ وصومعه وار ایدی تدوینده مسطور اولدوغی اوزره حصار شهرستان قزوین شهر

مزبور میاننده بر محله دروار اول شهر تاریخ اسکندری نك دورتیوز التمش اوچنده بنا اولمشیدی بارو سنك اطلالی هنوز باقیه در واول زمان شابورلشکرندن بر جمع دیلمیه لرشرینی دفع ایچون انده محافظه ایدرلردی شابور عسکر چکوب انلر اوزرینه یورودی دریا کنارینه وارنجه انلری قتل عام اتدی اول جهتدن دیلمیلر ایله قزوینی لر اراسنده محکم عداوت پیدا اولدی اما بعضلر ایدر اکا سره دن بری دیلمیلر ایله انده جنك ایدرکن کندی لشکری صفنده خلل کوردی واتباعندن برینه ان کش وین دیدی یعنی ان کنج نکرو لشکر راست کن اول بوجاغی کور خللی دوزلت معناسنه چون اول جانبدن فتح میسر اولدی اول موضعده بر شهر یاپوب بو اسمیله کشوین تسمیه اتدی وتعریب ایدوب قزوین دیدیلر حضرت عثمان خلافتنده ولید بن عقبه که عراقین والیسی ایدی سعد بن العاصی بوولایته کوندروب اوان حصارده اطرافنده ساکن اولدیلر کیده رك خلق تمکن ایدوب بیودی عباسیاندن هادی بالله موسی انك اطرافنده برشهر دخی زیاده ایلدی که اکا مدینهٔ موسی دیدیلر اول شهر حالا محلهٔ ذوج وجوسق دیدکلری در وغلامی مبارك ترکانی برشهر دخی الحاق اتدی اکا مبارك آباد دیدیلر هارون رشید خلافتنده بونك خلقی دیلمیلر تعدیسندن امین اولمق ایچون مداین ثلثه بی ودیکر محلاتی محیط بر بارو بناسنی امر ایلدی وبر جامع بنا اتدی اول زمان بارویه رشید آباد دیرلردی هارونک وفات اتمکله تمام اولمیوب صکره خلفا اهمال اتدیلر تا که داعی الی الحق حسین بن زید قزوینه مستولی اولدی معتز خلیفه موسی بن بوقایی مزبوده فعنه کوندردی موسی اکا ظفر بولوب ایکیوز دورت سنه سنده تمام اتدی و برشهر عظیم اولدی صکره برز خراب اولمشیدی فخر الدوله وزیری صاحب لقب اسمعیل بن عباد اوچیوز یتمش اوچده فضایل قزوین حدیثلرینی کوروب تجدید ایدوب کندویه محلهٔ جوسقده صاحب آباد نام منزلی یاپدردی دورتیوز اون برده سالار ابراهیم بن مرزبان دیلمی ایله اهل قزوین میاننده اولان نزاع سببیله بارو برز خراب اولمشیدی امیر ابو علی جعفری مرمات اتدی وبشیوز التمش ایکیده وزیر سلطان الب ارسلان صدر الدین محمد مراغی دخی تجدید بارو ایدوب طوغله قله لر ویدنلر یاپدی صکره لشکر مغول بو بنایی دخی تخریب اتدی دوری اون بیك اوچیوز قلاج ایدی ایکیوز اوتوز برجی ویدی قپوسی وار ایدی شهر قزوین طقوز محله اولوب ایکیسی اورته ده ویدیسی بو قپولره منسوبدر بری شهرستان وبری سرخ قپولر ابهر وارداق وری ودامغان ودستجر وذوج وجوسق حالا بارونك اثری بله قالمامشدر بو شهرك هواسی معتدل وصولری قنواتدن باغی باغچه سی وافردر اوزمی وبادامی وفستقی چوق اولور غرایبندندر که باغلری انجق ییلده برکره صواریلور شاهنی اوزمی غایت لطیفدر قاون قابوز دخی ایو اولور اکثرا وقاتده غله سی ومیوه سی اوجوز در شکارکاهی وایو علفزارلری وار در شتر قزوین سائر یرلر دوه سندن معتبر وقیمتلو اولور وبو شهره اوچ فرسخ یرده برچشمه وار در یازکونی کرم هواده بوز باغلر شهرك

یوزی دوکنسه اندن کتوررلر بوشهرك نهرلری برف وباراندن اولمغله کرماده از اقار کیمی
شهره یتشمدن کسیلور جمله سی بش نهردر بری درجه منسوب که شهراورته سندن اقار
وکاه شهره اندن خوف واردر زیرا مجراسی اولره مشرفدر اکثر شهرك باغلری بوندن
صووارلیلور انلردن غیری التی کاریزی واردر انلردن بری کاریز خمارتاش عمادی که اکثر محلات
قزوینه جریان ایدر بری دخی کاریز حاجی در هفت اقلیمده ایدر قزوین صولرینك ایوسی آب
خمارتاش در بونامله بر زاهد خمسمائه ده اول کاریزی یاپدی شاه طهماس اوتوزییل قدر
بوشهری دار ملك قلوب انك عصرنده عمارت غایته ایردی اسواق وحمامات وسائر تکلفات
جمله یرنده اولوب شاه عباس بر کاریز دخی زیاده اتدی وصو کتوردی صویی حالا شهر
و بازارده جریان ایدر قزوینی لر صحبت وهنکامه کیرلدکده ممتاز وعلم موسیقی دن اکثری
باخبر وسرفراز اولورلر نتکه بعض شعرا دیمشدر شاه را باید که باشد چار صنف از چار شهر
تابود ممتاز دائم بر سر بر سروری از خراسان مطرب از قزوین انیس اصفهان عامل از تبریز
مرد لشکری ومقابر قزوین داخل شهرده در زیرا سابقا خارج شهرستان مقابر ایدی
صکره بار وچکلوب ایچری الندی مساجدی جامع کبیر مطلبی که شافعیه نك ایدی هر
کوشه سنی بر کیمسه یاپدی جامع حنفیه یی بشیوز قرق سکزده زاهد خمارتاش بنا اتدی
مسجد توت که اول بتخانه ایدی محمد بن حجاج مسجد ایلدی شیعیلر عهد بنی امیه ده انده علیه
لعن اولنوردی دیو اول مسجدی سومزلر برا بن عازب و زید بن خلیل طائی بو شهری فتح
اتدی حضرت عمر زماننده حصار شهرستان شابوری ایدی خلقی صلحله اسلام اظهار
ایدوب کیرودوندیلر عبد الرحمن حارثی تکرار لشکر چکوب کلدکده مسخر ایلدی اول
زمان صد قله مسلمان اولدیلر ارباب مذاهب دردیوب برازجهود دخی ساکن اولدی هرون
شهره بار وچکدکده بعض همدان وابهر وقامران ایله قزوینه الحاق ایدوب کورن قلدی
موسی بن بوقا رامنه وزهرا وخرقنین وطالقـــان کبی ناحیه لری الحاق اتدی جعفریان
حکومتنده زنجان وطارمین ورودبادورحمت آباد الحاق اولندی مغول نوبتنده اقتخارلری ساوه
چوهری مضاف قلدیلر سکز ناحیه سی واوچیوز پاره قریه سی اولوب بش تومن شهردن
وبش بوچق دخی ناحیه لردن محصول النوردی فضلادن نیچه کبار بوشهره منسوبلردر
جمله دن ابن ماجه محدث وائمه شافعیه دن امام رافعی ونجم الدین علی بن عمر کاتبی وذکریا
بن محمد که عجایب المخلوقات صاحبی در ابهر سکسن دورت بوچق طول واوتوزیدی بوچق
عرضده قزوینه اون ایکی فرسنخ یرده کیخسرو بناسی بر شهردر طپراقدن قلعه سی وار
ایدی اتابك انوشتکین اولادندن بهاء الدین حیدر اکابر قلعه دخی یاپدی وحیدریه تسمیه
اتدی بوشهر بارو سنك دوری بش بیك بشیوز قولاج ایدی بونك هواسی سرد وصویی
شهر اسمیله بر نهردندرکه سلطانیه حدودندن کلور وقزوین نواحیسنه کیدر وغله سی
ومیوه سی چوق وایواولور لکن اتمکی چندان ایو دکلدر پنبه سی دخی از اولور میوه سندن

امرودی

امرودی وزردالوسی لطیفدر خلقی اکثر سیاه چرده وشافعی اولورلر ابوحامد ایدر بشیوز
یکرمی دورنده ابهره واردم قاضیسی ابوالیسر عطا حکایت ایتدی که بزم یرده اردشان
دیرلر بر قلعه وار در قربنده اولان جبلك اوزرنده بر غارك اعلاسنده بوداق اغزی قدر
یردلکدن اشاغی بر طوتام اغاج بودقلری دوشر بر کیمسه وارسه اول دلکلك مقابلنده
بولوراون بشدن زیاده واکسك دکل ونه جنس اغاجدر بلنمز وباغاری دخی نندر معلوم
دکلدر قچان برینی حل اتسه لر تکرار عقبنده کیمسه قادر اولماز و قالدوروب مغاردن طشره
چقارسه لر برینه دخی دوشر اکر بیك کره السه لر بری دخی بولنمق مقرردر واول چبوقلرك
برینی بکا ویردی دیو نقل ایدر بونك یکرمی بش پاره قریه سی وار ایدی حقوق دیوانیه سی
یرتومن ودورت بیك دینار ایدی فضلادن اثیرالدین مفضل بن عمر ابهری بو شهره
منسوبدر زنجان فتح زا وسکون نونله سکسن دورت درجه طول او توز یدی بوچق
عرضده شمال طرفنده عراق عجم نهایتی بر شهردر ابهر بوندن شرق جنوبه دوشر بونك
باروسنك دوری بش بیك قولاجه قریب اولوب بناسی اردشیره منسوب ایدی مغول
استیلاسنده خراب اولدی حالا بر کوچك قصبه در بر نهر حدود سلطانیه دن کلوب
یانندن بکر هواسی معتدلدر قیش فصلنده بوزی قویو یلره قویوب حفظ ایدرلر پنبه سی
چوق وایو اولور میوه لرندن انجیری لطیفدر خلقی بیاض واکثر شیعی اولوب حقوق
دیوانیه سی اون بیك دینار در یوز پاره قریه سندن دخی یکرمی بیك دینار حاصل اولور ساوه
یولی کنه تابعدر بو شهره منسوب اولانلردن شیخ اخی فرج وعزالدین که صاحب تصریفدر
وصدر جهان وغیری مشهوردر رودبار قزویندن التمش فرسخ شمالده بر ولایتدر که نهر زندرود
میانندن بکر بو ولایتده اللی پاره قدر محکم قلعه لر واردر انلرك اکبری الموت درکه
یوز تمش ییل قدر اسمعیلیلرك دار ملکی اولدی سکسن دورت بوچق درجه طول او توز
التی بوچق درجه عرضده در داعی الی الحق حسن بن زید باقری ایکیوز قرق التی سنه
سنده بنا ایدوب دورتیوز سکسن اوچده حسن صباح اکا مستولی اولدی اکا سابقا اله الموت
دیرلردی آشیانه عقاب معناسنه التیوز اللی دورتده هلاکو خان فرمانیله تخریب اولندی
بورودبار ولایتی یر یر یایلا ومحصولدار در غله وپنبه ومیوه سی وافر اولور خلقی اکثر باطنی در
حقوق دیوانیه سی سکز بیك دینار قدر یاز یلور مشایخدن ابوعلی رودباری بو ولایته نسبت
اولنور ساوه سکسن بش بوچق طول او توز بش عرضده ری دن او توز فرسخ غربه دوشر
بر شهردر لطیف چارشوسی واولری واردر سلفده بونك یری بحیره ایدی شب ولادت
رسول علیه السلام ده صویی یره چکوب قورودی که مبشر اتندر پس اول کول یرینه بر شهر
یاپدیلر دیو حمدالله تحریر ایدر لکن هفت اقلیمده بر شهر قدیمدر طهمورث بنا ایلدی بحیره
کنار شهرده ایدی اول کیجه قورودی حالا علامتی ظاهردر دیو یازار باروسی یقلمشیدی
وزیر خواجه ظهیرالدین علی تجدید ایدوب یوللرینی آجر ایله دوشدی اول بارونك دوری

سکز بیك ایکیوز ذراع ایدی صکره اوغلی شمس الدین صاحب نهره وارنجه اولان یری
دخی دورت بیك ذراع برباروچکوب ایچری الدی بونك هواسی کرمه مائل اما صحیحدر صوبی
قنواتدن ومرد قان نهرندن کلور زمستانده بوزی قویبلره قیوب حفظ ایدرلر خلقی اکثر
شیعی وشافعی در غله وپنبه ومیوه سی وافر اولور لکن اوتی اریه سی حیواناته یرارد کلدر
حقوق دیوانیه سی ایکی بوچق تومندر دورت ناحیه وبوزبش پاره قریه بوکا تابع یازیلور
دورت بوچق تومن دخی کوپلر دن النور شعرادن سلمان صاحب دیوان وقاضی
صدرالدین که عروضی نظم ایلمشدر بوشهره نسبت اولنور آبه ساوه یه بش میل قریب برده
بربلده در آوه دخی دیرلر قزوین بوندن اون التی فرسخدر سجاس وسهرورد سکسن ایکی
بوچق طول اوتوز یدی عرضده سلفده ایکی شهر ایدی فترت مغولده خراب اولوب
هر بری بر قریه قدر قالدی یایلا ولایتدر حاصلی غله وبرزمیوه اولوب یوز قدر کوی
بوکا تابع یازیلور سلطانیه دن برمرحله جنوبه دوشر ارغون خان قبوری کوه سجاس ده ایدی
عادت مغول اوزره انده پنهان ایلمشلر ایدی صکره قزی اظهار ایدوب اوزرینه تربه
وخانقاه یاپدی اول یره انجرود دیرلر انده بربیوك سرای وار درکه صحننده بربیوك حوض
واقع اولمشدر عمقی بیلنمز ودائما ایکی یردن ایاغی اقار بر آسیاب ادارایده جك قدر لکن
بند اتسه لر حوضك صوبی برقرار طرروب زیاده اولماز واچلسه کیرو کالاول اقار وبرزمانده
زیاده اولوب اکسلدیکی یوقدر دائما برقرار اولدوغی نوادردندر بوسرایی ابقاخان
بنا ایلدی اطرافی خوب علفزار در بوولایتك حقوق دیوانیه سی بربوچق تومن یازیلور
مشایخدن ابوالنجیب عبدالقادر وشهاب الدین عمر بن محمد وشهاب الدین یحیی بن
حبش حکیم مقتول بوشهره منسوب یازیلور سرجهان سلطانیه دن بش فرسخ شرقه
طارمینه برابر طاغ اوزرنده برقلعه در اللی پاره قریه بوکا تابع وناحیه اعتبار اولنور دی
بیوکی ده قهودکه مغول اکا صاین قلعه دیرلردی جنکیزیان فترتنده خراب اولوب سلطانیه
بناسنده کیرو یپنه کلدی یایلا یر اولمغله حاصلی غله در بول اوزری اولمغله حقوق
دیوانیه دن معاف یازیلور طارمین سلطانیه دن برمرحله شماله سکسن دورت درجه
طول اوتوز التی بوچق عرضده هواسی کرمسیر میوه لو یردر محصولی زیاده اولور سلطانیه یه
اکثر میوه لر اندن کلور خصوصا زیتونی غایت بی نظیر در سلفده انده فیروزآباد نام برشهر وار ایدی
طارم سفلی یری دار الملك ایدی حالا خرابه در انجق طارم علیاده برقصبه واردر یوز پاره
قریه اکا تابع یازیلور بوولایت بش عمله منقسمدر بری طارم علیا بری طارم سفلی که قلعه
شمیران توابعی اللی پاره قریه در بری نسازر بیوك قریه در سکز پاره قریه اکا تابع یازیلور
آباد سفلی که یکرمی بش پاره قریه در حقوق دیوانیه سی التی تومن ودورت بیك دیساردر
طالقان سکون لام ایله سکسن دورت بوچق طول اوتوزیدی بوچق عرضده بربلده وناحیه در
ایکی عظیم جبلك اورته سنه دوشر قزوین ایله ابهر اراسنده کوهستانده هواسی سردیردر

معتبر

معتبر قریه لری نادر اولور حاصلی غله وبرز جوزدر خلقی اکثر باطنیه یه مائل اولوب
حقوق دیوانیه سی بر توماندر کاغدکنان برشهر وسط ایدی نامنه خونج دیرلردی انده
ایو کاغد اشلنمکله کاغدکنان دیو مشهور اولدی هواسی سرد غله دن غیری محصولی
یوق بر یردر صویی طاغلردن کلور وسفیدورود ه اقار حالا بر قریه قدر انجق قالمشدر سلفده
اوتوز بش پاره قریه بوکا تابع ایدی مغول فترتنده خراب اولدی صکره مغول ساکن
اولوب ذراعت اتمکله مغولیه دیدیلر مزوقان ساوه ناحیه سنده برشهردر باروسنک دوری
اوچ بیک قولاج هواسی سرده مایل وصویی بو شهره منسوب بر نهردندرکه سامان
حدودندن کلور غله سی وانکوری ایو اولور حقوق دیوانیه سی بر تومن یازیلور قم سکسن
التی بوچق درجه طول واوتوز بش درجه عرضده بر بلدهٔ قدیمهٔ حصینه در باروسنک دوری
اون بیک قولاج ایدی ناحیه سی طولا وعرضا یوزر فرسخ اولان دورت شهر معظمک بری
بودر لکن حالا باروسی خراب اولوب کندی دخی ازقالمشدر هواسی معتدل صویی
جریاد قلندن کلور بر نهردندر قویولری بر مقدار شوره چقار زمستانده قویولره بوز قورلر محصولی
غله ومیوه درنار وفستق وفندق وانجیر وخربزه وافروپنبه سی چوق اولور وانده درخت
سروایو کلور خلقی شیعی وامامی متعصب قومدر دورت تومن حقوق دیوانیه سی واردر
تقویمده ایدر بونک باروسی سکسن اوچ تاریخنده عبد الرحمن بن اشعث عسکری حجاج
جنکنده بوزلدقدن صکره عبد الله بن سعدان بنا اتدی اول زمان یدی یرینه قریب یدی
قریه ایدی رئیسلرنی قتل ایلیوب بوزغون عسکر مستولی اولوب یابدیلر اول قریه لر یدی
محله اولدی انلرک بری کمیدان ایدی اختصار وتعریب ایدوب قم دیدیلر قمده نازک وخفیف
کبود رنک بر داقلر اشلورلر خمسه صاحبی نظامی وخواجه مسعود بو شهردندر قایله
ساوه نک جنوبنده بر غایت بلند طاغ واردر انده مجاوشیر و نیجه نافع اوتلر اولور کاشان
قافله تعریبنده قاشان دیرلر بایله دخی استعمال ایدرلر سکسن یدی درجه طول
اوتوز دورت بوچق عرضده قمدن کوچک واکا مضاف برشهردر هرون رشید منکوحه سی
زبیده بنا اتدردی مفـــازه کارنده درظاهرنده طبراق قلعه سی وار اکا فین دیرلر هواسی
کرمسیردر صویی فیروزدن کلور بر نهردن کاریزلردر زمستانده وافر بوز طوکار قویولرده
حفظ ایدرلر بو شهرک محصولی وسطدر خربزه وانکوری ایو اولور خلقی اکثر شیعی
وحکیم مشربدر جهال وبطال ایچلرنده کمتر اولوب حشراتدن عقربی چوق وقتالدر
اکثر مسافری انجتمز بونک حقوق دیوانیه سی اون بر تومن ویدی بیک دیناردر فضلادن
عز الدین محمود شارح تائیه وعماد الدین یحیی شارح مفتاح وعبد الرزاق وغیری
بو شهره منسوبلردر اردستـــان فتح همزه ودال الله سکسن یدی بوچق طول اوتوز
اوچ بوچق درجه عرضده اصفهاندن اون سکز فرسخ یرده بریه کنارنده بر بلده واللی
پاره قریه در بهمن بن اسفندیار انده بر اتشکده بنا ایلدی بونک زمینی بیاض قومسال اولمغله

محصولی ازدر لکن میوه سی ایو اولور فضلادن مولانا محمد که نجوم ورمل وریاضیاتده مهارت نامه
صاحبیدر بو بلده یه نسبت اولنور جرباذقان دربایکان یاخود کل یادکان معربی در سکسن بش
بوچق طول اوتوز دورت بوچق عرضده کرج ایله همدان ارasında دوشر بر بلده در همای بنت
بهمن کیانی بنا اتدی دیرلر هواسی معتدل صویی بو اسمله مسمی بر نهردندر غله سی ایو اولور
ناحیه سنده اللی پاره قریه واردر حقوق دیوانیه سی دورت تومن واون بیك دینار در دلیجان
نام قریه که سلفده بر شهر وسط ایدی حالا خرابه در بونك ناحیه سنده اولان قرادن ایدی
فراهان سکسن دورت بوچق درجه طول اوتوز دورت بچوق عرضده سلفده بر شهر وسط
ایدی حالا خرابه در طهمورث بنا اتمشیدی دیرلر یکرمی پاره قریه سی واردر و بونده بر بحیره
واردر اطرافی لطیف شکارگاهدر بونك حقوق دیوانیه سی یدی بیك دینار اولور کرج
فتح کاف ورا ایله کره معربیدر فراهان طول وعرضنده طولی بر فرسنخ قدر متفرق قریه لر ایکن
هارون رشید عصرنده ابودلف قاسم بن عیسی بن ادریس عجلی اتباعی ایله نازل اولوب
سرای وقصر بنا اتدی اول اجلدن ابو دلفه اضافتله اشتهار بولوب بر بلدهٔ عظیمه اولدی
غله ومواشی یریدر بوندن همدان دورت مرحله واصفهـــان التمش فرسخدر بوردی شدید
اولمغله میوه سی اطرافدن کلور نزهه ده ایدر بونك طرف شمالنده کوه راسمند دیرلر
بر طاغ واردر انکنده خسرو بر بیوك چشمه یاپدی واللی فرسنخ طویل وعریض مرغزاری
واردر اکا قریب فرزین دیرلر بر محکم قلعه واقع اولمشدر بونك حقوق دیوانیه سی بر تومن
و بیك دینار ایدی کرم رود دخی اول حوالیده در اکا آب کرم دخی دیرلر نطنز ایکی نونك
فتحی ایله اصفهان نواحیسنده یکرمی فرسنخ یرده بر شهر وسط واوتوز پاره قریه یه قریبدر
حقوق دیوانیه سی اون تومن وایکی بیك بش یوز دینــار ایدی بو ولایتده بر قلعه واردر
بر عصرده وشق نام کمسه انده حاکم اولمغله اکا منسوب اولدی نوبهار ریدن اصفهانه کیدر یول
اوزرنده بر بلده در خراسانده بر نوبهار دخی واردر زوان مفازه کنارنده بر بلده در رستم داستان
برادری بنا ایلدی دیرلر اوتوز پاره قریه توابعی وار حقوق دیوانیه سی سکز بیك دینار در
بروجرد ضم با و کسر جیم ایله همداندن اون سکز فرسنخ یرده بر بلدهٔ کثیرة الاشجار
والانهاردر زعفرانی چوق ایکی جامعی وار بری جدید بری عتیق هواسی وسطدر صیمره
فتح صاد و میم ایله سلفده بر کوچك بلده ایدی اکنی واشجاری ومیاهی وار کوهستانده واقع اولوب
اندن غیری یرده خرما اولمازدی حالا خرابه در همدان فتح ها و میم ایله سکسن اوج بوچق
درجه طول واوتوز التی درجه عرضده کوه اروند ذیل شرقیسنده بر شهر عظیم وسواد قدیمدر
اقارصولری چوق باغی وباغچه سی بستانلری وافر مزارع ومرعالری فراوان اوجوزلق یردر
نزهه ده ایدر بونك سلفده بر طپراق قلعه سی وار ایدی دوری اون ایکی بیك قولاج ایدی
خراب اولدی طبقاتده ذکر اولندوغی اوزره بو شهر سوادی اول زمان ایکی فرسنخ طوتاردی
بختنصر تخریب ایدوب صکره دارا بن دارا کیرو تجدید اتدی اسلامده بدیل بن ورقا هجرتك

یکرمی

يكرمی اوج سالنده فتح اتدی اوچیوز يكرمی حدودنده مرداويج ديلمی والتيوز اون سكزده جنكيز يان غارت وتخريب وخلقی قتل عام اتديلر صكره كبير وتجديد اولندی اول زماندن بری معمور ومحل ملوك ومعدن فضلا اولمغله مشهوردر لكن بردی شديد اولور اول اجلدن حقنده ابن خالويه همدانی ديمشدرم بلاد اذا ما الصيف اقبل جنة ٭ ولكنها عند الشتاء جحيم بری دخی ديمشدرم همدان متلفة النفس ببردها والزمهرير وحرها أمون قلب الشتاء مصيفها وخريفها فكانما تموزها كانون بونك خلقی سلفده اكثر شيعی ومعتزلی ايدی بديع الزمان همدانی انلر وصفنده بو نظمی ديدی ٭ همدان لی بلد اقول بفضله لكنه من اقبح البلدان صبيانه فی القبح مثل شيوخه وشيوخه فی العقل كالصبيان لكن شهر مزبورك دشت وصحراسی سبزه زار وعيون انهار ايله روضهٔ جناندن نشانه درهر غمكين كه بو شهره كلسه البته سرور وحبور حاصل ايدر وبكبار غمی كيدر انكيچون لهو وطرب بوديار خلقنه غالبدر ديرلر سنه تسع وثلثين والف ده سردار اعظم خسرو پاشا ايله راقم الحروف همدان غارتنده بيله اولوب بو شهری تفرج اتمشيدی ايكی اوچ منزل صحراسنه داخل اولدقدن صكره باغی باغچه سی بری برينه متصل قريه لری ايچنده كيديلوب شهر كنارينه نزول اولندی ووصف اولناندن زياده كورلدی لطافت آب وهوا ونضارت دشت وصحراسنه اقارصولرينه چمنزار مسيره لرينه مكلف باغچه لرينه سوز يوقدر شهرك سوادی متوسط بش التی بيك خانه قدر يوير مساجد وجوامع وار لكن خرابه مشرف ومكلف دكل زيرا افضيلر الننده اولمغله اعتباردن قالمش سوقی دورت طرفدن بر يول كلوب شهر اورته سنده بولشور اوستی اورتولی وبياض صوالی پاك دكاكين در اولری جمله طپراقدن تحتانی خانه لر نهايت ايچريسی مزين ومنقش يوير عجم طرزی اوزن مصور سرايلر وار جانب جنوبنده چوكان ميدانی مرتفع ميللر ديكلمش حمامی نادر خارج شهر ده بر كوچك كاشيلی حمام بنا اتمشلر قلتين ايله عجمانه لكن تنك سائر اولری وبنالری دخی اكثر كوچك قپولی تنك وتار اكثر تجار خانه لرينه بكزر ابنيهٔ عظيمه واثار قديمه دن نسنه كورلمدی شهر خلقی سورلمش خالی ايدی عسكر عثمانيان انده اوچ كون اوتوروب ايچلرينی كسوب شهره آتش ويرديلر سائر قريه لری دخی تخريب ايده رك دركزينه وبغداده كتديلر حمد الله ايدر بونك حقوق ديوانيه سی اون بوچق تومن وولايتی بش ناحيه ايدی ناحيهٔ كريوار حوالیٔ شهردر ايكی فرسخ يره دك يتمش بش پاره قريه يی مشتمل اولور شهرستان وفخر آباد وقاسم آباد وكوشك باغ معظم اول قريه لرك اشهيدر خصوصا نامشا برود كه رشك انداز باغ جنان بر وادی در بو ناحيه دن محسوب اولور اون پاره قريه وباغچه لری بری برينه متصل ايكی فرسخ ممتد اولمشدر ارضنه كثرت اشجاردن كون طوقنماز ناحيهٔ ازياردين قرق پاره قريه درواق آباد وسيف آباد وكرد آباد معظم كوبلرندن عد اولنور ناحيهٔ شرامين قرق پاره قريه در ناحيهٔ اعلم اوتوز بش پاره قريه در ناحيهٔ سردرود

دربهنه رود بکرمی بر پاره قریه در بوناحیه لرك حقوق دیوانیه سی اون اوچ تومن والتی بیك
دینار ایدی همدانه منسوب کباردن عین القضاة وخواجه یوسف وسید علی بن شهاب
وشیخ عطار وابو العلا الحافظ وابو الحسین بن جهضم وغیری که بعضیسنك قبرلری زیارتکاهدر
اسد آباد سکسن اوچ درجه طول او توز بش درجه عرضده کوه الوند غربیسنده همداندن
طقوز فرسخ عراق یولی اوزره بر کوچك شهردر هواسی معتدل صویی کوه اروندن قنواتله
کلور حاصلی پنبه وغله ومیوه واوزم خلقی سیاه چرده در او توز بش پاره قریه بوکا تابع یازیلور
حقوق دیوانیه سی بر تومن وبش بیك بشیوز دینار در همداندن دونوب بو بلده یاننده ن کچدك
دوز صحراده محل مرتفع اوزره طپراق بنالو بر قصبه ایدی اکین یری در خرقان قرق
پاره قریه یی مشتمل بر ناحیه در قزوینده ن اون ایکی فرسخ شماله دوشر هواسی سرده مایل
صویی طاغدن کلور چشمه لر غله ومیوه یری اولوب آب اروان والیشار وکلنجبین وترك والویو
وسیف اباد معظم قریه لریدر حقوق دیوانیه سی اون بیك دینار اولدوغی نزهه ده
مسطوردر ابو الحسن خرقانی بودیاره نسبت اولنور بونده بر کرمابه وار در صویی اسی
طبخ بیضه ایدر دفع صداع وجربه مجربدر اوزرنده قبه وحیاض ومغسللر بنا اولنمشدر
وبر نهر قربنده ن اقوب اوزرنده دکرمنلر یوریدر درکزین سکسن بش بوچق طول
او توز التی بوچق عرضده همداندن ایکی مرحله شرقه ناحیه اعلمده سابقا بر قریه ایدی
صکره قصبه اولدی اقار صویی ووافر باغی باغچه سی غله وپنبه محصولی ایله غنی یردر
انکوری ومیوه سی ایو اولور نزهه ده بونك خلقی سنی شافعی مذهب پاك اعتقاد وشیخ الاسلام
شرف الدین درکزینی اتباعی اولوب حقوق دیوانیه سی بر تومن ایکی بیك دینار ایدی
زمینی مرتفعدر دیو یازار لکن همدان سفرنده قزوینه توجه اتمشیدك اوچ مرحله ده
بو قصبه یه واروب جمله دوز صحراده ذکر اولنان وصف ایله موصوف بر لطیف وشیرین
قصبه کوردك اورته سنده بر جامع جدید بنا اولنمش بونك اولری بناسنده حجر وطوغله
اکسك دکل ایدی باغی باغچه سی اطرافنده اولری صق ومجتمع ایدی تخریب اولنوب قزوین
یولنده عسکره وفا ایدر صوا ولمامغله بوندن بغداده عود اولندی سرخاب بوندن دورت
مرحله شرقه در سامان خرقان حوالیسنده بر بیوك قریه در هواسی سرده مایل
وصویی طاغدن کلوب آب مزدقانه وارر وساویه کیدر حاصلی غله وانکور وبرنج
میوه در حقوق دیوانیه سی بیك ایکیوز دینار ایدی سرخاب سکسن یدی بوچق درجه
طول او توز التی بوچق عرضده بر ناحیه در بوندن قزوین بش مرحله وسمنان بر بچق
منزل شرقه دوشر نهاوند معرب نوح اونددر دیرلر سکسن اوچ بوچق درجه طول او توز
بش بوچق عرضده همداندن اون دورت فرسخ جنوبه بردپه اوزرنده هواسی معتدل
صویی لطیف کوه الونددن کلور باغی چوق غله سی ومیوه سی فراوان بر شهر وسطدر
پنبه سی آز اولور وسکانی اکراددر ناحیه سنده یوز پاره قدر قریه یازیلور حقوق دیوانیه سی

اوچ

اوچ تومن ویدی بیك دینار اولوب اطرافنده صحرانشین اکراد چوقدر هرسال اون ایکی
بیك قیون انلردن جمع اولنور عمر بن الخطاب زماننده یاساریة الجبل وقعه سی بونده
اولدی دیو روایت ایدرلر شهداء مسلمیندن برجماعتك مقابری انده موجوددر وملوك
فرسك انده نیچه اثاری واردر نهایت الادب صاحبی نویری بونده بر بحر یازار که غایب وآبق
وسارق حالنی بلمك مراد ایدن واروب التنده اویور ونیجه ایسه دوشنده کوروب معلوم
ایدینور مختصر معجم صاحبی بونده قصب الذریره اولور طشره چقمدقچه رایحه ویرمز
عقبه سنی یکدکده قوقه باشلردیو یازار دماوند ضم دال وسکون میم وکاهی میمدن
بدل نونله ویایله ری دن اون ایکی فرسخ شرق وشمالده دماوند طاغنك اتکنده بربلدۂ قدیمه
وناحیه در طبرستان جانبنده آخر حد عراق عجم اعتبار اولنور سلفده بوقصبه تخت ضحاك
وجمشید ایدی دیرلر قرق دورت پاره قریه واوچ قلعه یی مشتمل ناحیه سی واردر فیروز
کوه واستوناوند وکل خندان اول قلعه لردر اسمید ربوندن آمل مازندرانه دورت کونده واربلور
جنوبیسی سمنان شرقیسی استرآباددر زرند زرنك معربی در سکسن اوچ بچق طول
اوتوز التی بچق عرضده اصفهان ناحیه سندن بربلده در کرمانده بر زرند دخی واردر خان لنجان
اصفهان نواحیسنده برقصبه در خوارری نواحیسنده برقصبه در سمنان جانبنده دوشر قریه لری
واردر صویی جبل دماونددن کلور رودراور نواحئ همدانده میاه وثماری چوق بربلدۂ
صغیره در وافر زعفرانی اولور ناحیه سنه دخی بو اسمی اطلاق ایدرلر رودکرد کرجدن
نصف فرسخ یرده برکوچك قصبه در وزراء بودلفدن بری بنا ایلدی زعفران زاردر
قصر اللصوص اسدآباد قربنده اراسی یدی فرسخ بربلده در کنکور دخی دیرلر عسکر
اسلام ابتدا نازل اولدقده اثلری اغرلنوب قصر لصوص تسمیه ایتدیلر برمتین حصار
ایدی دیو تقویمده مسطوردر دینور سکسن ایکی بچق درجه طول اوتوز التی درجه عرضده
همداندن اوچ مرحله غرب وشماله بربلدۂ کبیره در میاه وثماری چوق صحرالری بول
اوجوزلق یر وخلقی اکراددر سلفده بوندن اوتوزسکز بیك درهم خراج النوردی بونکله
همدان اراسی طاغلر در جنوبه وشماله ممتد اولورلر اراده عقبه واردر اندن یکرلر ابن قتیبه
وابو حنیفه دینوری بوشهردندر قرمسین معربی کرمانشاه در دینور قربنده همداندن
اوتوز فرسخ یرده طاغلر اراسنده عراق عجمك برمعتبر شهری در یرنده اکثر زعفران بتر
قصر شیرین سکسن ایکی بوچق درجه طول اوتوزبش بوچق عرضده قرمسینه قریب
برخرابه شهردر خسروك شیرینه نسبت اولنور ابنیۂ عظیمه وآثار قدیمه سی چوق وهنوز
باقیدر همداندن بغداده کیدر یول اوزره اولمغله کیجه ایچندن مرور ایدوب ذکر اولنان اثاری
کوردك ماسیدان سیروان ناحیه سنده صیمره یه ایکی مرحله قریب یرده شعاب جبال
اراسنده بربلده در اورته سندن صولر اقار سکسن اوچ درجه طول اوتوز اوج بوچق درجه
عرضده یازارلر خصایص ومنسوبات قزوینك یایلری اصفهانك سرمه سی که معدنی در

واقفالى ونمكسودى والبانى رى قاربوزى وشفتالوسى دينور يوغوردى مشهوردر
احوال جبال وانهار بو اقليمده بر بر طاغلر واردر جمله دن كوه اروند كه الوند دخى ديرلر همدان
شهرندن بر فرسخ غربه دورى اوتوز فرسخ بر جبل عظيمدر هر بار اوزرندن قارا كسك اولماز
وهر جانبه اندن وافر انهار اقار ويكرمى فرسخ قدر يردن بو جبل كورينور اطرافى جمله معمور
مسيره لردر اكا بناء شاعرك برى ديمشدر   فصل بهار ودامن الوند ومالوند ساقى بيار باده
وبر ريش زهد خند بو طاغك براوجى آذربيجانه وبر طرفى عراقه كيدر اطرافى بوللك
بوللك اولو نهايت همدان قربنده اولان قله سنه كوه الوند ديرلر كوه اشكهران اصفهان
ديارنده بر طاغدر عظيم يلانلرى اولور ديو حمد الله تحرير ايدر كوه البرز اصلى اعلى تردر
كثرت استعمال الله البرز ديرلر ديدكلرينى صاحب نزهه بكنميوب بلكه اصل اسميدر قزوين
شمالنده بر بيوك مرتفع طاغدر سائر طاغلره متصل اولور قله سنك رودبار جانبنده قارى
واردر ديو تحرير ايدر كوه بيستون اسد آباددن اشاغى بغداد يولى اوزرنده جبـــال
مشهوره دن غايت يوكسك قاره طاشلو بر طاغدر حمد الله اطرافنى كردستان يازار جبل
مزبور روى هامونده پيدا اولوب يكرمى فرسخ يردن كورينور دورى دخى يكرمى فرسخدر
صاحب نزهه ايدر التيوز اون برده الجايتو فرمانيله بز بو طاغك ارتفاعنى الدق ذراع خياطله
دورت بيك سكز ذراع كلدى اكثر اوقاتده اوزرنده سحاب اكسك اولماز وبو طاغك شاهراه
دبندن كچر اول محل جانب جنوبى يوقارودن اشاغى ديوار كبى كويا كه يونلمشدر اول
اجلدن نظامى خسرو شيرين نظمنده ديمشدر خسرو بر كون فرهاده ديدى بزه بو طاغه يول
ويرمز بر كذركاه ايله فرهاد دخى كسوب يول آچدى بو بر روايت مجهوله در ديو حمد الله
رد ايدر ونظامى بو كوهى مشاهده ايتميوب تسامع ايله يازدى حقيقتى اويله دكلدر ديو نفسنده
راقم الحروف دخى كورمك اولدى ردى يرنده در واول طاغك غربيسنده شبديز خسرو
ديرلر بر قاعه واردر طاشدن اويولمش يدى سكز ذراع طولا وعرضا بر صفه اوستى كمركو
طشره سنده بالاده ايكى طرفدن ايكى ملك صورتى طاشدن يونلمش ايچرى ايوان
صدرنده ديواردن يونلمش آت اوزرنده جبه وجوشنلو بر آدم هيكلى كه خسرو صورتى اوله
بعض اعضاسى قريلوب آتنك دخى مرور ايامله زينتنه خلل كلمش وبو صفه اوكى بر واسع
صحراى بى پايان اولوب صفه دبندن ايكى اوچ دكرمن يورير عظيم سرد صو چقوب صحرايه
اقاروانده اولان مزارعى سقى ايدر لكن اغر صودر چوق ايچلمز وبو صفه قتى مرتفع دكلدر
فقير آتله صحرادن واروب اوزرينه بر قدمه دن چقمق واقع اولدى بيابانده خالى يرده در
كوه دماوند دنباوند دخى ديرلر رى شرقيسنده بر جبل مشهوردر وغايت مرتفعدر رتبه سى
قبه كبى اللى فرسخ يردن كورينور قله سى هركز برفدن خالى دكلدر واوزرينه صعود مشكلدر
زيرا ارتفاعى اوچ فرسخدر زياده صعبدر بونك دپه سنده يوز جريب قدر بر صحرا واردر
قومسال اورته سى غدير مثال در بونك يوقاريسنده اشجار اولمغله كوه اقرع دخى ديرلر

آدمى

دیرلر گل کبی اولدوغیچون بوقلعه‌ده بیتمش قدر کوکو دقو بیلری واردر دائما بخاری چقار هواسی
آدمی بیهوش ایدر و بوطاغده بهمن چوق بولنور عجم دروغ کوهلری ضحـاك بوطاغده
محبوسدر دیرلر اصلی اولمق جائز دکلدر مکرانده قتل اولنمش اوله بلاد جبالك بوطاغ نهایت
مشرقیسی درود ماوند بونك ذیلنده بر بلدهٔ قدیمه اولمغله جبل اکا نسبت اولنور کوه راسمند
مشهر کرج شمالنده بی ستون کبی روی هاموندن سوریلوب چقمشدر دوری اون فرسخ قدر
مرغزار کیتی که عراق مرغزارلرینك مشهورلریدر طولی التی فرسخ وعرضی اوچ فرسخ
بوطاغك شمالنده واقع اولمشدر رودامن کوهده خسروه منسوب چشمه بومرغزاره اقار
کوه رامند قزویندن غرب جانبنه خرقان شمالنده بر جبل مردم نشین در اوزرنده قریه‌لر
ومزرعه‌لر وافردر او لقدر مرتفع دکلدر کوه کرکس اصفهان ایله کوه دماوند اراسنده
دوشر اطرافی بیاباندر فیروزکوه ری وبسطام ودامغان وطبرستان اراسنده دوشر
جبل الفـار دخی دیرلر وبناوند بوطاغدن بر شعبه در بونك اطرافی جمله معموریلردر
کوه ساوه بر مرحله ساوه‌دن خرقان جانبنده بر یوکسك طاغدر انده ایوان کبی بر غار واردر که
انواع نقوش واشکال ایله منقش ونهایتنده بر حوض بالاسندن صو اینر دوکلور خسته‌لره
شفادر دیو نقل ایدر کوه طبرك ری بونده معدن نقره واردر اما حاصلی خرجنه وفا ایلمز
کوه عك لان آوه ایله قم اراسنده خاکدن بر مرتفع جبلدر اصلا بر طاغه متصل دکل وترابی
غـایت شوره اولدوغندن اوزرنده برف قرار ایلمز وصو اقماز و یوقاری بسنه چقمق ممکن
دکلدر ایاق باتر دوری اوج فرسخدر اوچ فرسخ یردن کورینور نهر زندرود لور بزرك
طاغلرندن اولان کوه زرده جوی سرد حدودندن چقوب رودبار لورستانی کچر فیروزان
واصفهانه کلور وروی دشتین ناحیه سنده زمین کاوخانی یه منتهی اولور طولی التمش
فرسخدر بو صو یك بر خاصه سی واردر بر یرینی تمام بند اتسه‌لر یردن کیرو اولقدر صو چقار که
بر نهر اولور اقار اول اجلدن زاینده رود دیرلر واکین زماننده اصلا معطل قالمیوب اکینلری
سقی ایدر اول اجلدن اکا زرین رود دخی دیرلر نهر سفیدرود که ترکان هولان دیرلر بش
پارمق طاغلرندن چقوب کردستانی کچر زنجان ودوبستر ودومیانجرود صولری وطوالس
وطارمین صولری بوکا قاریشر طارمین توابعندن پره ولایتنده شاهرود ایله جمع اولوب
کیلانده بحر خزره دوکلور طولی یوز یتمش فرسخدر سقی مزارعدن عاطل بر نهر اولوب
اداره سی دخی یوقدر نهر شـاهرود رودبار قزوینده ایکی شعبه در بری طالقان قزوین
طاغندن چقار بری کوه شیردن چقوب ولایت رودبار الموتی کچر پرهٔ طارمین ناحیه سنده
سفیدروده قاریشر اول محله کلنجه اوتوز بش فرسخدر اللی فرسخ دخی آذربیجانده کیدر
بونده سفیدرود کبی سقی واداره سی یوقدر نهر خانحو رود کوه دماونددن چقوب ری ولایتنه
دوکلور رقوهد حدودنده انی مقاسمه ایدرلر قرق نهره بولنور وبهارده فاضلی مفازه یه منتهی
اولور کرمرود طالقان قزوین طاغلرندن چقوب اوتوز بش فرسخده مفازه یه منتهی اولور قرود

جرباد قانده کوه خانساردن چقوب جرباذقان وقمی یکچر طولی اوتوز بش فرسخدر مفازه یه
منتهی اولور کاوماسارود بعضیسی کوه اروندن چقار برشعبه سی اسدآباد ومامشاروه
وفریوار کریوه سندن کلور و برشعبه سی کوه راسمنددن وکرج ومرغزارکیسو طاغلرندن
کلوب همدان وساوه یی یکچر آوه یه قریب یرده خواجه شمس الدین صاحب دیوان برسد
بنا ایلمشدر انکله بربحیره اولور بهارده فاضلی مفازه یه منتهی اولور تابستانده ساوه وآوه
صوینی بوسد ایله حاصل اولان بحیره دن ندر طولی قرق فرسخ قدر اولور زنده رود کبی بودخی
زاینده در زنجانرود سلطانیه حدودندن چقوب زنجان طاغلری صولری دخی بوکا قاریشور
ولایت زنجانی یکچوب سفیدروده دوکلور طولی یکرمی فرسخدر ابهرود الله اکبر سلطانیه
حدودندن وکوه سراسد یعنی ارسلان باشی طاغندن چقوب ابهر وقزوینک سمتنه
کلور بهارده قزوین صولری ایله جمع اولوب مفازه یه کیدر طولی یکرمی فرسخدر بودخی
ابهر وقزوینده زنده رود کبی زاینده در یعنی بند اولنسه ارتار آب طارم طاغلرندن چقوب
سفیدروده آقار ومزارع طارمی سقی ایدر آب کاشان قطر طاغلرندن چقوب کاشانه کلور
بهارده ایاغی مفازه یه کیدر اول ایامده کاهی سیل عظیم کلوب کاشانه اندن عظیم ضرر
اصابت ایدر اما تابستانده کاشانه ایرشیوب یوقاری قریه لرینی سقی ایدر آب مردقان
خرقان وهمداندن کلوب مردقانی یکچر ساوه یه وارر سلفده بحیره سنه دوکلوردی
میلادر سولده بحیره قورویوب بوصویه یول ایدیلر مفازه یه منتهی اولور طولی
یکرمی بش فرسخدر آب قزوین دورت صودر بهارده جاری اولوب باغلرینه کفایت
ایدر قوی کلمزسه بعض باغلری قوری قالور تابستانده قزوینه ایرشمز کردانروه
طالقان طاغلرندن چقوب قزوین ناحیه لرینه اوغرار بهارده مفازه یه کیدر یازده قزوینه
بله وارمز آب خرقان طاغلرندن چقوب بهارده خشک رودی یکچر وصولر قاریشوب
مفازه یه منتهی اولور اما تابستانده خرقانی یکچمز بوجمله مفازه یه واران انهارانده بیره باتار
کیدر مسالک الممالک ومسافات عراق عجم سلطانیه دن دیه سکرآبادکه راه خراسان
اندن آبریاور ٢٤ اندن رباط حاجب ٦ اندن رباط واسق ٧ اندن ساوه ٥ کاشاندن
ده مهرود ٨ اندن ده اسطه ٦ اندن رباط مورجه خورد ٦ اندن ده سین ٢٠ اندن
اصفهان ٣ مابین یولی ایله اسطه دن مابین ١٢ اماشنلک یوقدر اندن سیله وار یلور
پس کاشاندن اصفهان ٨٣ ساوه دن ٦٤ سلطانیه دن یوزالتی فرسخ اولور
سلطانیه دن تبریز ٣٢ مشرق وشماله دراسترآباد ٧٣ طارم ١٠ ری ٥٠ زنجان ٥
سجاس ٥ قزوین ١٩ قم ٥٤ کاشان ٦٤ همدان ٣٠ یزد ١٤١ اصفهاندن ده اصفهانک
٣ اندن ده مهیارکه فارس حدیدره اندن شهرقومسه ٦ اندن روزکان ٥ اندن
یزدخورد ٧ جمله ٢٦ فرسخ اولور قیشین یولی بند عضدیدن صوله یازیولی صاغه کوشک
زرده کیدر همداندن عراقه اسدآباد ٩ اندن قصردزدان ٧ اندن قنطرة النعمان ٤

اندن

اندن بيستون ٢ اندن كرمانشاه ٨ اندن زبيديه ٨ اندن قلعهٔ مرج ٩ اندن حلوان ١٠
همداندن ساوه ٣٠ اندن رى شرقه ٣٠ جمله دوزدر طاغ يوقدر همداندن ده بارسين ١٠ اندن
اود ٨ اندن قزوين ١٤ قزويندن ابهر ١٢ اندن زنجان ١٥ همداندن مادران قلعه سى
١٢ اندن صحنه ٤ اندن دينور ٤ اندن شهرزور ٤ اندن حلوان ٤ همداندن رامن
٧ اندن وردكرد ١٠ اندن كرج ١٠ اندن برج ١٢ اندن حومنجان ١٠ اندن اصفهان ٢٠ بياباندر
همداندن رودراورد ٧ اندن نهاوند ٩ اندن لاشتر ٩ اندن خواست ١٢ اندن لور ٣٠ بياباندر
اندن اندامش برقصبه دركوپروسى وار ٣٠ اندن جنديسابور ٢ همداندن ساوه ٣٠ زنجان
٤٠ قمدن ساوه ١٢ قمدن كاشان ١٨ ريدن قزوين ٢٧ دينوردن صيمره ٣٥ دينوردن
صيروان ٤ اندن صيمره ٧ اصفهاندن اردستان ٣٤ ايدجلر بزرك ٤٥ يزدجردلر كوچك
٦٩ جربادقان ٣١ ساوه ٦٤ قزوين ٩٢ قم ٥٢ كاشان مابين يولى ايله شمال وغربه ٣٢
قطنز ٢٠ مابين ٢٦ نهاوند ٨٤ شيران غرب وجنوبه يدى مرحله ٢٧ اصفهاندن رى
شهرينه طوغرى يول مفازه دن بحر صعبدر معمور يول قاشانه اوغرار اندن قم غرب
وشماله اندن رى شمال وشرقه مايلدر قزويندن رى ٣٠ سرخاب ٣٢ اردبيل ٥٦ تبريز ٨٠
ساوه ٣٤ ريدن كاشان ٢٤ قومس ٨ اندن دامغان ٦٤ ساوه دن قم ١٢ همداندن
زنجان ٤٠ سمنان ٣٢ قم ٤٠ جمله دوزدر رى ٤٠ دركزين ١٦ قمدن رى ١١ همدان ٤٠
قزوين غرب وشماله ٨٠ اسدآباددن دينور ٧١ اندن موصل ٤٠ اول نهر زاب ١٠ مراغه
٩ شهربان ٤٨ اندن بغداد ١٦ كاشاندن يزد ٧٣ قصر شيريندن قصر لصوص ٥٠
خانقين يدى حلوان ٥ شهرزور ٢٠ بغداد ٣ همدان ٨٥ دماونددن رى ٢٢
آمل ٣٢ سمنان جنوبه ٦٤ استرآباد شرقه ٩٦ باقيلرى بريرندن استخراج اولنه

احوال ملوك وحكام عراق عجم بوديارلر اسلامدن اول ملوك فرس سرهنكلرى ضبطنده
اولوب انلرك مرزبانلرى وعامللرى الندن خلفاء راشدين عصرنده تدريجله الندى
واكثر حضرت عمر رضى الله عنه خلافتنده فتح اولندى ابوموسى الاشعرى ونعمان بن مقرنكه
اصحاب كرامدن مشرق سردارلرى ايدى انلرك جانبندن عامللر ووالى لر ضبط ايدردى
بنى اميه عصرنده حجاج اتباعى متصرف اولديلر آل عباس دولتنده بر زمان انلرك عامللرى
والى اولدى كاه بعض دولت ظهور ايدوب مستقل ضبط وحكومت ايتديلر حكام قزوين
تاريخ كزيده ده مسطور اولدوغى اوزره اكاسره عهدنده انلرك بكلرى قزوين اولكه سنه
حكم ايدردى حضرت عمر رضى الله تعالى عنه عهدنده ابودجانهٔ انصارى وكثير حارثى
والى اولدى عثمان ذى النورين ده وليد بن عقبه يه ويرلدى حضرت على زماننده ربيع
بن خثيم كوفى وابوالعريف همدانى وعبيده بن عمرو سلمانى وقرط بن ارطاه والى اولديلر
بعده حجاج چونكه بنى اميه طرفندن اكثر ممالك ايران واليسى ايدى قزوين حكومتن
اوغلى محمده ويردى حجاجدن صكره يزيد بن مهلب وقتيبه ونصر بن سيار حاكم قزوين اولديلر

آل عباس دورنده عراق عجم برامکه یه ویرلدی انلردن صکره علی بن عیسی بن ماهان بعده
آل طاهر حکم ایلدیلر هرون رشید بودیارلری دیلمیلردن حراست ایچون قزوینی حکام
عراق تصرفندن افراز ایلیوب حمد الله مستوفی نك اون دوردنجی جدی اولان فخر الدوله
منصور رکوفی که حر بن یزید ریاحی اعقابندن ایدی ویروب ایکی یوز اوچ سنه سنده لشکر
ایله قزوینه کوندردی مزبور اولادی که فخر الدوله لقبی ایله ملقبلر ایدی یکرمی ایکی ییل
قدر حکم ایلدیلر چونکه حسن بن زید علوی خروج ایدوب ایکیوز اللی برده اکثر
عراق عجمه مسلط اولدی ایکی سنه قدر آکا اطاعت اتدیلر معتز خلیفه حکمی ایله موسی
بن بوقا کلوب مزبوری طرح ایلدی واوتوز سکز ییل والی اولدی بعده الیاس بن احمد سامانی
ایکی سنه ضبط ایلیوب ایکیوز طقسان دورتده حکم خلفا ایله ایالت حمد اللهك اون
ایکنجی فخر الدین ابو علی یه ویرلدی چونکه دیلمیلر اوچیوز یکرمی برده اکثر ایرانه
مستولی اولدیلر یوز ییل قدر زمان انلر حکم ایلدیلر ودورتیوز یکرمی برده سلطان محمود
غزنوی عراق عجمه مستولی اولوب حمد اللهك طقوزنجی جدی ابو نصر بن فخر الدوله یی
هنوز حد بلوغده ایکن قزوین والیسی قلوب استیفا منصبنی بله ویردی مستوفیلر بوکا
منسوب اولدیلر بعده ایالت حاکم قم حمزه بن یسعه وامیر ابو علی محمد جعفری یه ویریلوب
انك اعقابی جعفریلر التمش ییل قدر حکم ایلدیلر که آخری فخر المعالی شرفشاه
بن احمد بن محمد جعفر بدر دورتیوز سکسن دورتده وفات اتدی بعده ملکشاه
سلجوقینك غلامزاده سی عماد الدوله توران والیسی اولدی اولادیله کندی اللی بر ییل
حکومت سوروب اکثر اوقاتده کندیلری ملازم عتبهٔ سلطان اولوب قزوینده مهمات
ایالتی مملوکی زاهد خمارتاش کورردی مزبورك قزوین ومکه ده اول جهتدن چوق اثر خیری
واردر زاهد بشیوز اوچده وفات اتدی بعده قزوینیلر مقتفی خلیفه دن والی استدیلر
اولدخی غلامی برنقش بازداری کوندروب بشیوز اوتوز بشده تمکن اتدی یه زاون التی ییل
مملکت اعقابنده قالوب انلرك آخری ناصر الدین بن مظفر بن البارغون بن برنقش بازدار
اولدی دولت مغولده منکوقاان حکمی ایله افتخار الدین محمد التیوز اللی برده حاکم اولوب کندی
ورادری امام الدین یحیی یکرمی یدی سال حکومت اتدیلر التیوز یتمش یدی ده
حسام الدین امیر عمر شیرازی والی اولوب بعده ابقا حکمی ایله خواجه فخر الدین مستوفی
حکم ایلدی صکره کیرو افتخاریلره ویریلوب الجایتونك آخر عهدینه وارنجه اکثر اوقاتده
افتخاریلر حاکم قزوین اولدیلر حمد الله کزیده ده کندی زمانینه دك وجه مشروح اوزره
ذکر ایدوب سائر تاریخلردن مستفاد اولان دخی اجمالا بودر دولت دیلمیان بونلره آل بویه
دخی دیرلر اکثری فارس اقلیمنه حکم اتمکله انده یازلدی اول طبقه دن عراق عجمده مستقل
والی اولان بونلردر رکن الدوله حسن بن بویه اصفهانی دار ملك ایدوب سائر عراق عجمی
قبضهٔ تصرفنه الدی اوتوز ییل قدر حکم ایدوب سنی سکسندن متجاوز ایکن اوچیوز

التمش

التمش الّتی سنه سنده وفات ایتدی اوغلی مؤید الدوله ابو نصر بویه یرینه کچوب جرجان
وطبرستانه دخی مستولی اولدی اوچیوز یتمش اوچده وفات ایدوب برادری فخر الدوله
علی خراساندن کلوب عراق عجمی ضبط ایتدی صاحب بن عباد بونک وزیری ایدی اوچیوز
سکسن یدیده مزبور دخی ری ده انتقال ایلدی اوغلی مجد الدوله رستم یرینه کچوب
صغیر اولمغله والده سی سنده خاتون حکومت ایدردی دورتیوز اون طقوزده مزبورده وفات
ایتمکله نظام دولت مختل اولوب یکرمیده سلطان محمود غزنوی کلوب مملکته مستولی اولدی
اوغلی ابودلف ایله رستمی طتوب خراسانه کوندردی وبو شعبه بونده منقرض اولدی بونک
برادری شمس الدوله دورتیوز اون حدودنده همدان حاکمی اولوب مستقل ضبط ایتدی
ابن سینا مزبور شمس الدوله نک وزیری ایدی دولت کاکویه دیلملو لغتنده دایی یه کاکویه
دیرلر حسام الدین علاء الدوله محمد بن دوشمن زیاد که ابوجعفر کاکویه لقبی ایله
ملقب ایدی مجد الدوله رستم مادرینک قرنداشی اولمغله اوچیوز طقسان سکزده
اصفهانی بروجه اقطاع الوب نیجه ییللر والی اولدی فضیلت پرور ومدبر ایدی دورتیوز
اوتوز اوچده انتقال ایلدی اوغلی ظهیر الدین ابومنصور فرامرز یرینه کچوب برادرلری
کندویه مخالفت ایتدیلر آخر طغرل سلجوقی انلرک تحریکی ایله اصفهانی محاصره ایدوب
قرق اوچده ابومنصوری اخراج ایلدی مقابله سنده یزد وابرقوه حکومتنی ویروب بونلرک
حکومتی یزده انتقال ایلدی تتمه سنده ذکر اولنمشدر دولت ملاحده بونلره اسمعیلیه وآل
صباح دخی دیرلر بونلرک اولی حسن بن علی که نسبی ملوک یمندن یوسف بن صباح حمیری یه
منتهی اولور وافر سیاحت ایدوب مصرده مستنصر علویه واروب دیار شرقده داعیسی
اولمق دلدی اذن الوب قزوین نواحیسنده قلعهٔ الموته کلدی بر طریقله قلعه یه کیروب
دورتیوز سکسن اوچده مستولی اولدی وخلقی فاطمیلره دعوت ایدوب کتابلر یازدی
زهد وورع اظهار ایتمکله تابع اولدیلر کیده رک اصفهان قربنده درکول وحصار خالنجان
وقلعهٔ طبس وکردکوه دامغان وغیری قلاعی الوب اتباعی ضبط ایلدیلر مزبور حسن
علوم ریاضیه وعلوم غریبه بیلوردی بشیوز اون سکزده وفات ایدوب بزرک امیدی
وصی قلدی اون دورت ییل قدر سوروب بشیوز یکرمی اوچده مزبور دخی کیدوب اوغلی
کیا محمد یرینه کچدی بشیوز اللی یدیده وفات ایدوب اوغلی حسن قائم مقامی اولدی واظهار
فساد ایلیوب خوند لقبی ایله ملقب قلندی بشیوز التمش برده بو دخی کیدوب اوغلی محمد
جلوس ایتدی التیوز یدی سنه سنده وفات ایدنجه سوردی بعده اوغلی کیا خداوند حسن که
نومسلم دیمکله معروفدر یرینه کچوب اباواجدادینک کتابلرینی یاقدی ظاهر شرعله عمل
ایدوب التیوز اون سکزده آخرته کتدی صکره اوغلی علاء الدین محمد جلوس ایدوب
اجدادی روشنه کتدی اوغلی خاورشاه التیوز اللی اوچده یاترکن انی قتل ایلیوب یرینه
کچدی چوق کچمیوب هلاکو بونلرک قلعه لرینی الوب التیوز اللی بشده نصیر طوسی که مزبور

خاورشاهك وزیری توسطی ایله قلعهٔ میموندن چقوب مغول النده مقتول اولدی ونصیریر بو طریقله هلاکویه تقرب اتدی ودولت صباحیه مزبورده منقرض اولوب کندی مزبورلرك ظهورنده ملوك اطراف وخلفاء عباسیه نیجه هجوملر ایدوب ظفر بولمشلر ایدی بالآخره جنکیزیلر استیصال ایدوب قلعه‌لرینی برباد وتخریب اتدیلر فصل ٣٣ در اقلیم خراسان وقهستان اوتوزاوچنجی فصل خراسان اقلیمنده ومفازه سنده وقهستانده بلادی بیاننده در اماخراسان مشرق شمس معناسنه اولوب قدماء عجم آفتابه خور وجانبه سان دیرلر ترکیبده خراسان اولور اقلیم مزبور وسط اقالیمده واقع اولمغله آب وهواسی خوب خلقی معتدل المزاج عاقل ودانا وقوی وتوانا اولور پس خراسان نیجه عظیم شهرلری و بشیوز قدر قصبه‌لری مشتمل براقلیم معتبر وارلری و یرلری چوق یر اولمغله حقنده نیجه اخبار وآثار وارد اولمشدر حدودی شرقده نواحیٔ سجستان وبعض بلاد هند وشمالده بلاد ماوراءالنهر وترکستان غربده عراق عجم وبلاد جبل وطبرستان ایله خراسان اراسنده اولان مفازه وچول وجنوبده دخی فارس وکرمان ایله خراسان میانی فاصل اولان مفازه وچول ایله محدود اولوب شکلی تربیعه قریبدر نهایت ایکی قول کبی یری مفازه وصحرایه ممتد اولمشدر بری هراة ایله غور اراسندن غزنه یه اوزانور بری قومس ایله فراق قیصمرلدن کیدر ابن قرات ایدر خراسانك طولی دامغاندن آموصوینه وعرضی زرنجدن جرجانه وارنجه در حمدالله ایدر سلفده قهستان وقومس ومازندران خراسان حدودنده ایدی دولت مغولده خراسان وقهستان وقومس ومازندران وطبرستانی برر مملکت اعتبار اتدیلر لکن قومس ومازندران وطبرستان باشقه مملکت اعتبار اولنور خراسانك معظم شهرلری نیسابور وهراة وبلخ در زیج بو فصلده معین زیجی نك خراسان تاریخی انتخاب ونزهه وغیریدن باقی اوصاف واخبار بلادی لحاق ایدرز بو اقلیم عظیمك دار ملکی سلفده نیسابور ایدی صکره هراة دار ملك اولدی هراة فتح هاء مهمله وآخری ها ایله طقسان بش بوچق درجه طول واوتوز دورت بوچق عرضده بوشهر عظیم وبندر قدیمدر بردوز صحراده اطرافی باغ وباغچه اقار صولر اولوب داخلنه دخی انهار جاریه اجرا اولنمشدر وایکی فرسنخ یرده برچیلاق طاغ واقع اولوب اوزرنده سرشك دیرلر بربیت نار واردر شهرك صویی اندن کلوب شهره قریب کلدکده برقاچ بولك اولور وهر بولکی برناحیه یی صوارر وبو طاغدن سیاه دکرمن طاشلری کسرلر غیری نفعی یوقدر بو شهرك حصاری وصویله دولمش خندکی وبش دروازه سی اولوب دروازهٔ بلخ دمردن باقیسی اغجدندر یاپلمشدر رود الامان شهردن نصف فرسنخ قدر منفصل خراسان آباده واقع اولمشدر که اول یر سلفده لشکرگاه ایدی وجامع کبیری شهر کنارنده مصنع ومکلف جامعدر سلطان غیاث الدین محمد سام بشیوز طقسان یدیده بنا ایلدیکی خط کوفی ایله ایوان مقصورده مسطور اولوب وضع غریب وطرح بدیع ایله دوزلمش محکم ومبارك معابددر

مولانا

مولانا سعد الدین کاشغری دن منقولدر که کرچه مسجد حرام حقنده نص وارد اولمشدر
والا بو مقام مبارکك فیضی اندن کم دکلدر دیرلردی بش قپوسی واطرافنده دورت صفه سی
واردر سلفده شهرك بوندن غیری بیوك جامعی یوغیدی صکره خارج شهرده کوهرشاد
خاتون شاهرخ سلطان عصرنده بر مکلف جامع دخی بنا ایتدی قلعهٔ اختیار الدین هراة
شهرینك شمالنده بر حصار متین ومحکم وقلل وبروجی متانتده علمدر بونك ایکی قپوسی
واردر بری شماله آت بازارینه آچیلور بری جنوبه طرف سوق دوشر قهندز هراة که حالا
مصرخ دیرلر انك بانیسی بختنصر اولمق روایت ایدرلر وهراة بانیسنده چوق سوز واردر
نریمان امراسندن هراة نام کمسنه بنا ایدوب صکره اسکندر تجدید ایلیه یاخود هراة
شمالنده اولان قلعهٔ شمیرانی شمیره بنت جمان بن فریدون که قومنك حاکمه سی ایدی
بنا ایلیه وبو قوملك اولادی منوچهر عهدنده چوغالوب قهندزی بنا ایده لر وملکلری خوشه
اسمیله تسمیه ایلیه لر ودورت طرفنه دورت قصر وجنوب وشماله بر دروازه قویه لر حصار
شمیران ایچرده قاله یاخود بهمن بن اسفندیار زماننده قهندز توسیع اولنه اون ایکی بیك
یوز التمش اوچ ذراع ایده لر بر روایتده اول قصبهٔ اوبه بنا اولنوب بر زماندن صکره ایکی
برادر کواشاندن کوچوب خیاباتی مسکن ایده لر انلرك اعقابی بهمن بن اسفندیار دختری وبلخ
ملکه سی شمیره واروب حصار بناسنه اذن الوب انك اسمیله تسمیه ایلیه لر دارا بن دارا
صکره قهندزی بنا ایلیه صکره اسکندر کلوب قهندز اهلی ترکلردن شکایت اتمکله هراتی
یاپه اشك بن دارا توسیع ایلیه وبر روایتده ضحاك قزی هراة اولا اوبه یی صکره هراتی بنا
ایده یاخود حوالی بونن ویران ایکن تجدید ایده لر وبو خصوصده بر رباعی دیمشلردر بهراسب
نهادست هری را بنیاد کشتاسب در و بنای دیکر بنهاد بهمن پس ازان عمارت دیکر کرد
اسکندر رومیش همه دار بدار حالا هراتك معمور اولان شهربندی شمیران وقهندز جنوبه
دوشر سلفده معز الدین حسین کرت انلری دخی بر شهربند ایچنه المش ایدی حالا انك
بناسی اولان شهربند خرابه در وقلعهٔ اختیار الدین شهربند داخلنده شهرك شمالنه
متصلدر واول شهربندك بش دروازه سی واردر دروازهٔ ملك طرف شمالده ودروازهٔ
عراق غربده دروازهٔ فیروزآباد جنوبده درب خوش شرقده دروازهٔ قبچاق
شرق وشمالده اولوب هر دروازه یه اوچر قپو قونمشدر الا درب ملك که انك ایکی قپوسی
واردر وشهربند ایچنده بر بازار قپولره نسبت ایله مشهوردر هر قپو چارسویه وارنجه ایکی
طرف بازاردر الا دروازهٔ قبچاق که انك بازاری یوق چارسویه وارنجه خالیدر وبازار ملك
پای حصاردن چارسویه وارر انلردن غیری هر برینه موازی بر بازار دخی واردر
قپولرك طشره سی دخی سواد شهر تمام اولنجه بر فرسخ قدر بازاردر وهر محله ده انواع دکاکینی
مشتمل بر کوچك بازار مقرردر وبو شهربندی ایکی فصیلی مشتملدر که هر برینك اراسی
اون ذراع مسافه در بروجی یوز قرق طقوز ودوری یدی بیك اوچیوز قدم وقطری درب

ملكدن فيروزآباده ودرب خوشدن مراقه وارنجه بيك طقوزيوز قدم طول وعرضى مساويدر
و بوشهر بندك خندقى يكرمى ذراع عريض اولوب مسجد جامعى دروازۀ خوش ايله قبچاق
ميانه‌ده دوشمشدر اول محلك آب وهواسى سائر يرلرك هواسندن لطيف ايدوكى امتحان ايله
ثابتدر والا مناسب بوايدى كه شهرك وسطنده اوله وآب حوبجه جوار مسجددن اقار شهر
ايچنده اندن غيرى اقارنهر يوقدر وشهرك باغى باغچه سى ازدر لكن اوچ دورت فرسخ قربنده
وافر باغ وباغچه واردر نخرى اوزومى وخربزه سى ايو اولور بقعه لرندن سلطـــان حسين
مدرسه سى وخانقاهى سر انجيبل ده بى نظير بنادر وسلطان احمد ميرزا بنا اتديكى بقعه
درب قبچاق ايله دروازۀ خوش اراسنده برج على اسد اوزرنده رفعت شان وعلو مكان ايله
مشهوربنادر وحسين كرت بنا اتديكى شهر بند غايت وسعت اوزره اولوب انجيل كپروسى
باشندن دربند شيخ حرمه وملاسيان نواحيسندن خيمه دوزان كوپروسنه وارنجه طولى
وعرضى برفرسخ قدر ايدى وسعتندن ضبط ومحافظه سى متعذر دردبو امير تيمور شهرى
الدقدن صكره تخريب اتدى صكره شهرك سوادى بر مرتبه واسع اولدى كه اول حدودى
پچوب ايكى برادردن سندن مالان كپروسنه وارنجه عرضى ايكى فرسخ اولدى بلكه اوبه دن
كوسويه وارنجه اوتوز فرسخ عمارات وباغات وكويلر بريبرينه متصل اولوب مجموعى
بر شهر حكمنه كيردى كورنلر ديرلركه مصر شهرى ربع هراة قدر انجق واردر نهايت مصرك
عماعى ارتقدر وهراتك صويى رود مالان ديمكله مشهوردر كويلر اراسنده اقوب ايكى
طرفنه مزارع وقراي سقى ايدر وبوقريه لرده بعض بيوك كويلر واردر كه قصبه كبيددر برى
زيارتكاه كه هميشه مجمع علما ومشايخ واوليا اولوب بيك قدر دكانى مشتمل چارشوسى واردر
انواع اشيا بولنور وسلطان حسين انده دخى برجامع بنا اتمشدر برى دخى سياوشان دركه
بعض سنه لرده اوچ بيك يوك اوزومى چقار سائرى دخى بوقياسله در وشهرك توابعى اون
بلوكه منقسمدر ١ توران وتونيان ٢ قوردان وباشتان ٣ كمبراق ٤ سقر ٥ خيابان ٦
كذان ٧ انجيل ٨ النجان ٩ ادوان وتيزان ١٠ چون بوشهرك اطرافنده باغ وبستانى
وچمنزارلرى بحددر خصوصا مسيرۀ كازركاه كه شهر قربنده اب جكان كوپروسى باشندن
نعمت آباد كوپروسنه وارنجه تمام باغ وباغچه مفرح يرلردر بومسيره نك برطرفى طـــاغ
واوچ طرفى كشاده صحرا وعرصه سى هراتدن مرتفع واقع اولمشدر سلطان حسين انده
وافر ابنيه احداث ايدوب غايت معمور قلدى بومحلك عمارتى نهر انجيلدن كوه زنجيرگاه
پايه وار رو ايكى برادردن سنه متصل اولور وسلطان ابوسعيد كمر كوه زنجير كاهده اقان
رود پاشاندن صو كتوروب نواحى كازركاه قربنده برفرسخ يرده چشمۀ ماهيانى اجرا ايلدى
بونك اصلى كارزارگاهدر ايكيوز التى ده خوارج خروج ايدوب عبد الرحمن بن عبد الله
نيشابوردن هراته كلوب بونك صحراسنده عظيم جنك اولمغله كارزارگاه ديرلردى صكره
تخفيف اولندى اول معركه‌ده ايكى طرفدن دوشنلرى يدى قويى يه دفن اتديلر خلق

كاوب

كلوب خانه‌لر یاپوب مسجد ورباط بنا ایتدیلر وتبرکا صکره وفات ایدنلر حتی خواجه عبد الله
انصاری انده مدفون اولمغله اول مقام مبارك عد اولنوب زیارتگاه قلندی خیابان ایسه
بر موضع مبارکدر لطافت آب وهوا وغرایب بنا ایله ممتاز اولوب انده نیجه کبار مزاری واردر
وشهرك مصلی سی انده در هر بار صغار وکبار اول یری شریف ومتیمن عد ایدرلر وشهر
هراة حقنده بهترین خراساندر دیو حذیفه بن الیمان دن بر حدیث روایت ایدرلر خلقی
رقیق القلب وسلاح دوز وشجیع وسنی وعیار پیشه حسن الاخلاق وممدوح اطواردر دائما
منبع علوم ومنشاء اهل فنون اولوب هر عصرده اندن نیجه کبار ظهور ایده کلمشدر
بو شهرك وصفنده بعض شعرا دیمشدر کر ترا پرسد کسی کز شهرها بهتر کدام در جواب
راست خواهی کفتن اورا کوهری این جهان را همچو دریاوان خراسان چون صدف
درمیانی این صدف شهر هری چون جوهری هراة مضافاتندن بری اوبه درکه نواحئ
مشهوردن روده متصل اولوب صفوت میاه ولطافت فواکه ایله بری برندن یك آب وهواسی
لطیف یرلردر بونده دامن کوه ده بر لطیف کرمابه واردرکه صویی غایت حار اولمغله ایچنه
کیرمك ممکن دکلدر قربنده اولان ماء بارد ایله خلط ایدرلر ومسافهٔ بعیده‌دن غسل ایچون
کلورلر بعض امراض واسقامه شفادر سلطان ابو سعید بونك اوزرینه بر مختصر عمارت
انشا ایتمشیدی سلطان حسین مکلف بنالر باغلر باغچه‌لر ایله معمور قلدی انك قربنده
طاغدن سنك سفید معدنی واردر مرمره بکزر اندن ستونلر والواح ومعابره صندوقه‌لر
ایدرلر هراتده بو معدندن دوزلمش چوق اثر وار در جمله‌دن خواجه عبد الله انصاری
مرقدنده بر لوحه متصل بر میل که سر مرقدده عجایبندندر اما رود کما کثر هراته میوه
اندن کلور خصوصا صاسیی غایت لذید وفاخر اولور اطرافنده قریه‌لر ومزرعه‌لر و آقارصو
مسیره‌لر جمله‌دن بری روضهٔ جشت مزارات متبرکه دندر مضافات هراتدن بری دخی
کوه پایهٔ شافلاندر که غایت وسعت اوزن اولوب لطیف مزرعه‌لری و قریه‌لری مشتملدر
انده اولان قصباتدن بری کروجه نام کوچك بلده که بر طاغ باشنده واقع اولمش دکاکین
واسواقی مشتمل قصبه در بو ناحیه‌ده آهن واسرب معدنلری اولور هراته آهن بوندن
کیدر وبونده سیب وزردالو وامرود وشفتالو وافر اولور بر کرمابه دخی بونده واردر که چشمهٔ
سفید کوه دیرلر صویی غایت نافعدر سلطان حسین بیقرا انده بر عالی عمارت بنا ایلدی
اطراف واکنافدن خلق تفرجه کلورلر علیللر صویه کیروب شفا بولورلر اسفزار قدیم
الایامدن باغچهٔ هراة دیمکله معروف بر معمور ولایت ایدی حوادث وفترات سببیله اکثری
خرابه در تقویمده طقسان یدی بچوق درجه طول او توزدورت عرضنده هراتدن شرقه بری
برینه قریب آقارصولی باغلی باغچه‌لی دورت بلدهٔ متقاربه در دردیو یازار نزهه ده ایدر بر شهر
وسطدر بر قاج پاره قریه سی واردر اوزومی اناری وافر اولور هفت اقلیمده حالا شیرز ردیمکله
مشهوردر سلفده حصار مظفر دیرلر بر قلعه سی وار ایدی بر سنك رفیعك اوزرنده بنا اولنمش

ایدی معین الدین ایدر رود اسفزار اول کوهك دبندن کچر جامع وحمامی ومکلف بنالری
وار ایدی ووسط قلعه ده بر عذب وشیرین چشمه اقاردی صکره ناپید اولدیلر صوبی اولمامغله
شنلکی قالمیوب خراب اولدی حالا حصار دیوارلری قالمشدر بو حصاره محاذی میان صحراده
کوه اوزره حصار شارستان دیرلر بر خرابه حصار دخی واردر ایکیسی اراسندن رود اسفزار کچر
بو قلعه نك آب وهواسی لطیف مرغزار حرم رشك انداز باغ ارم بر جای مأمن اولوب
مدور سنك اوزره بنا اولنمشیدی ومیان قلعه زمینی نرم اولوب بر ذراع قازلسه صو چقار
طشره سی دخی اویله اولمغله بر متین حصار ایدی وبعضلر اکا شهرستان بلقیس دیرلردی
فضلاء دیاردن شرف الدین عبد القهار هراتدن بونده کلوب لطافت ظلال وزلالنی کوروب
وصف حالنده بو مصراعی دیدی ع دارد نشانی از بهشت آب وهوای اسفزار بو یرلو معین الدین
زمجی تاریخ مبارکشاهی صاحبیدر بر مصراع دخی ضم ایلیوب ع اکنون زمین مقدمت دارد
بجنت افتخار دیدی وکیرود میشد زه بونك قصبه سنده اوچ بیك قدر دکان وار ایدی وزاول
یاوکی که بو ناحیه بلوکارندندر اوچ فرسخ عرصه سنده سکسن قدر کاریز اقار هر بری بودکرمن
دوند ور روهر برینك باشنده بر معمور قریه ویا قلعه مقرر ایدی حالا اول قلعه لرك کیمی معمور
وکیمی خرابه در وبونده لطیف امرود اولور که خسروانی دیرلر بر یرده اکا نظیر یوقدر
وغرایب میوه دن بر جنس عنابی واردر که چکردکسز اوزم کبی چکردکی اولماز وبو عناب
بتون ولایتده همان بر درختده بر زین حکیم اثارندن اولان برزین آباد نام قریه ده در
وانکور صاحبی دیدکلری اوزومی بر مرتبه لطیف اولور که یرکن الدن دوشسه پاره
پاره اولور وقصبهٔ اسفزارك انهار وقنواتی جمله غربدن شرقه اقار عبقله وجبران وفرنکان
نام بلوکلرنده مسجدلر وجامعلر واردر بوشنج وفوسنج وپوشنك دخی دیرلر معرب
هوشنك در طقسان بش درجه طول اوتوز دورت عرضده هراتدن غربه وشماله یدی
فرسخ بر دوز یرده اقار صولی باغلی باغچه لی بر شهردر نهر هراة بوکا اقوب اندن سرخسه
کیدر کاه اولور که اکا وارمدن دوکنور بونك حصاری وخندکی واوچ دروازه سی واردر
بونده اولان عرعر خراسانده بر یرده اولماز بلدهٔ مزبوره اقدم بلاد خراساندر پشنك
بن افراسیاب بنا اتمکله شهر پشنك دیرلردی صکره تعریب ایدوب شهر قشنج دیدیلر
کیدرك فوشنج ایله شهرت بولدی بعضلر انك بانیسی هوشنکدر دیدیلر ناحیه سی
واسع مزروعات ومحصولاتی چوق یردر میوه سی خصوصا اوزومی ایودر دیرلر که
بونده یوز دورلو اوزم اولور خرد کردو وچ وکوسویه بونك قصبه لرندندر دیرلرکه
کهنه رباطی ومسجدی حضرت ابراهیم بناسیدر هر سال هراتدن زیارتنه
خلق کلورو مشهوردر که بر اهل منصب بونی زیارته کلسه البته معزول اولور اول
اجلدن شغل وعمل اصحابی کلمزلر اول رباط قربنده بر طاغ واردر انده بر سنك
اوزرنده اولان اثر قدم حضرت ابراهیم قدمی اثریدر دیرلر اول طاغك دبندن

بر

نهر آقار خصوصا ایام بهارده غایت لطیف مسیره در کوسویه فوشنجدن غرب وشماله ایکی
مرحله یرده بر مختصر قصبه در میان صحراده دورت کهنه دیوار بر حصاری وار ایدی آلتیوز
طقسان بشده دوا خان اون بیک قدر مغول لشکری ایله کلدکده اهلی ایکیوز قدر کمسه
اتفاقله قارشو قویوب دوکشدیلر بر زمان محاصره ونیجه جنکلر ایله آلامیوب مغلوب ومنکوب
کتدیکی غرایب واقعاتدندر دیرلر که جاماسب حکیم بونده مدفوندر فلبندان هراة
مضافاتندن بر صحرای پر مزارع وزمین فراخ وواسعدر لطیف ووافر خربزه سی اولورکه
بتون خراسانه کفایت ایدر اون من بر خربزه و یکرمی من بر هندوانه سی یتشدیکی ثابتدر
بادغیس مالین قربنده هراته متصل طولی قرق فرسخ عرضی اوتوز فرسخ بر ناحیه در قصبه سنه
پاسین دیرلر سلفده دار ملک هیاطله ایدی روزکاری چوق یر اولمغله بادخیز دیرلردی
تعریب ایدوب بادغیس دیدیلر طقسان بش بوچق طول اوتوز بش بوچق عرضده واقع
اولمشدر دهستان دخی انک قصبه لرندندر بو ولایتک طولی وعرضی بش فرسخ براو رمان
واردر اشجاری اکثر فستق اشجاریدر خلقی دوشروب هراة وغیری شهرلره ایلدوب کار
ایدرلر ومجربدر که بر کمسه آخرک جمع اتدیکی فستقی السه اشکنی طوکوز براکر خیانت
اتمزسه سالم چقار و بو ولایتک صولری چوق ومزارعی فراواندر سلطان حسین بیقرا
زماننده غایت معمور ایدی و بو نواحیده عجایب قلاع دنیادن قلعهٔ نرتو که سنک خارادن
طاغک قله سنده واقع اولمشدر بر صعب ومتین حصاردر که نظیری نادر اولور انجق بر اینجه
یولی واردر بر آدم کیدر نصف فرسخ قدر یولدر باقیسی زمیندن پای حصاره وارنجه
بیک ذراع قدر سنک خارادر هیچ بر عصرده ملوک وسلاطیندن کمسه اکا ظفر بولوب جنکله
الماق اولمامشدر وغایت ارتفاعندن بونک کلی تموزده یتشر وهراة بنالرینه کراسته وادون
بو ولایتدن کلور اشجاری بناده نقدر طورسه چوریمز وقوردیمز وآت وقیون ومواشی قسمی
بو ولایتده غایت وفرت اوزره اولوب اطرافه کیدر غله سی ومحصولی دخی اکا کوره در سنوی
قرق بیک یوک غله که هر یوکی یوز من در یالکز میری یه عاید اولور برنجدن غیری سائر
حبوباتدن بر من تخم اکلسه صوسز وزحمتسز یوز من ویرر بو خصوص زمینک قوتندن وآب
وهواسنک لطافتندن اولدوغنده شبهه یوقدر ناحیه نک اوج سرکاری واردر بری لنکر امیر
غیاثدر که تیمور عصرنده احداث ایلدی حالا بر معمور قصبه در اوچیوز قدر دکانی وعماراتی وباغلری
واردر لطیف اوزومی وبر نوع خربزه سی اولور که باباشیخی دیمکله مشهوردر وجه تسمیهٔ بلده
بودر که میر غیاث هراتده بر دلیو شریف زاده وحلوا فروش ایدی بازار خوشده دکانی
وار ایدی نهر انجیل کنارنده ساکن بابا اخی محمود جامی دیرلر بر مجذوب درویش
جذبات روحانیه ایله مزبور میری چکوب کندویه مرید اتدی وتبدیل مکانه رخصت
ویروب نه یرده که آواز جرس اشیده سن انده لنکر انداز اول دیدی میر دخی محل مزبوره
واروب خالی ایکن نزول ایتدی ودرویشلری اوجاق حفر ایدرکن زمیندن صدای جرس

ایشیدوب اندن لنکر اقامت طرح ایلدیلر حالا اول موضع پر صدا اول آستانه ده موجوددر
دیولرکیدرك برقصبه اولوب سلاطین بقعه‌لر بنا ایلدیلر زیارتگاهدر ایکنجی سرکار چهل
دختران نام معمور قصبه‌در میر علیشیرك انده بر مكلف وعالی رباطی واردر وقرق قزلرانده
مشهور مزار وزیارتگاه اولوب انده حاجتلر روادر دیو توسل ایدرلر و بو قصبه یانندن
بر دره اقار که بهارده چقدویرمز سلطان حسین بیقرا انك اوزرینه بر كار كبیر كوپری بنا ایلدی
وبری دخی جرلان نام سرکاردر که بر بیوك مزار وزیارتگاهدر اما کازرکه بادغیس اعمالندن
بر موضعدر صاحب ماه نخشب اولان حکم بن هشام اول موضعدن ایدی ابو مسلمك وزیری
اولوب صکره مهدی زماننده خراسانده خروج اتدی کش ونخشب نام قلعه‌لری الوب
دعوای الوهیت اتدی نخشبده بر چاهدن ماه اسا بر نور چقاردی قصه سی مشهوردر
یایلاق باباخاکی مراغ بادغیسی دن برمرغزار لطیفدرکه بهار فصلنده اکثر سلاطین واکابر
هرات انده تفرجه کیدرلر بوکا ماننده تخت ملك دیرلر نزهتگاه دخی واردر مرابع لطیف ومراتع
نظیف قبیلندن اولوب طاغلرنده برف اکسك دکلدر و بو مسیره دخی یایلاق هزارمیش که
فصل بهارده لاله زاری کلزار جناندن نمونه‌در کرخ هرات قربنده اولان نواحی دن بر ناحیه
وبلده‌در طقسان یدی بوچق درجه طول اوتوز بش بوچق عرضده دوشر کروخ دخی دیرلر
طاغلر اراسنده بردره ده یکرمی فرسخ قدر طول وعرضی بر وادی جمله اشجار مشتبکه باغ
وبستاندر آب وهواسی خوش مزروعات ومحصولاتی وافر یردر قبة الاسلام بلخ یوز بر
درجه طول اوتوز التی بوچق درجه عرضده طخارستان وبدخشان وبامیانه متصل اولور
نواحی واعمالی مشتمل بر شهر قدیم وسواد عظیمدر شهرك سوادی طولا وعرضا نصف فرسخ
قدر اولوب اقرب جبالدن دورت فرسخ بعید یردوز واسع صحراده واقع اولمش دروها
دیرلر بر نهر بونکر بضندن اقوب دکرمنلر دوندورر وشهری باغ وباغچه قوشاتمشدر
ترنج ونی شکر ونیلوفر وخرما وغیری ساحل میوه‌لری وافر وانکوری وخربزه سی
لطیف اولور دورت قاونی بر دوه‌یه یوکدر سائر میوه انواعی دخی فراواندر نهر جیحون
بونك حد شرقیسندن یکرمی فرسخ مزبور قدیم الایامدن منشأ ملوك ومورد اهل سلوك
اولوب هر عصرده کباردن خالی قالمش دکلدر ابراهیم بن ادهم وشقیق وآل برمك
بو شهردندر سلفده دخی معظم شهر ایدی بهار نام آتشکده سی که مجوسیلر اراسنده
غایت معتبر ومشهور اولوب اماکن بعیده‌دن کاورلردی بعض اثاری هنوز باقیدر مزبور
آتشکده برمکیلر اجدادینك وقفی ایدی که مزبورلر اردشیر عصرندن برو اکاسره وزیرلری
ایدی بو سلسله‌دن جعفر وفضل ویحیی نام وزیرلر بنی امیه وآل عباس دولتنده مسند
وزارته چوب طنطنهٔ سخا وکرم ایله طنین انداز جهان اولدیلر بلخی حضرت عثمان بن عفان
خلافتنده احنف بن قیس فتح ایلدی طپراقدن بر شهر بند ایله احاطه اولنوب التی دروازه
قونمشدر دروازهٔ نوبهار دروازهٔ رحبه دروازهٔ هندویان دروازهٔ جهودیان دروازهٔ شصت

دروازه

دروازهٔ یحیی و جامعی وسط شهرده در رود رهاس دروازهٔ نوبهاردن بحر و نواحیسنی سیراب
اید رو هر دروازه سمتنه باغ و باغچه وافردر و بونده اشتر بختی اولور دیرلر که بونی کیومرث بنا ایدوب
طهمورث اتمامه ایرشدردی و لهراسب تجدید اتدی و باروچکدی سلطان ملکشاه رحمه الله
سنه‌ده دیمشدر بونک خلقی اکثر غیرتسز اولورلر هفتا قائمدر ایدر بونک صوینی کیکاوس
کتوروب عمارتنه سبب اولدی چونکه احنف قلعه سنی خراب اتمشیدی نصر بن سیار
تکرار تجدید اتدی و بونک قوللری اکثر هندی اولمغله نامنه قلعهٔ هندوان دیدیلر جنکیزخان
استیلا سنده شهر و قراده بیک ایکیوز یرده جمعه قلنوردی خلقنک استقبال و اطاعتی
قائده ویرمیوب جمله تخریب اولندی ع همه بلخ را چون کف دست کرد عمارات عالیش را بست
کرد صکره تدریجله کبیر و معمور اولدی حالا متین حصاری واردر خندقی آب ایله مملودر
مضافات بلخدن اوچ فرسخ یرده واقع قریهٔ خوجهٔ خیرانده سکزیوز التمش بش سنه سنده
که میرزا بایسنقر بلخ والیسی ایدی بر قبر ظهور ایدوب اوزرنده یازلمش بولندی که هذا قبر
اسد الله علی بن ابی طالب پس اوزرینه بر عالی عمارت بنا اتدیلر دکاکین و حمام ایله بر قصبه
اولدی و نهر شاهی دیمکله معروف نهری اول مزاره واقف قلوب کیدرک بر مرتبه اشتهار
بولدی که مطاف و مجمع اهل بلخ اولدی شبرغان شبورقان دخی دیرلر بلخ نواحیسنده
یوز بوچق درجه طول اوتوز التی درجه عرضده بلخدن اون طقوز فرسخ یرده بر بلده و ناحیه در
ایو مزروعی و محصولی وافردر اقار صویی و بستانلری واردر لطیف خربزه سی اولور قورودرلر بلنک
ناحیه سنه جوزجان و جوزجانان دخی دیرلر فاریات و یهوده دخی بو ناحیه شهرلرندندر اندخور
بلخ نواحیسندن بر ناحیه در امیر تیمورک پیری سید جمال الدین برکه نک مسکنی در تیمورک
مزبوره اعتقادی بر مرتبه ایدی که اولدکده ایاغی اوجنه دفن وصیت ایلدی زیرا ابتدا
نواحیٔ جیحونه کلدکده سید آکا نقاره و علم پیشکش ویرمشیدی تفأل ایدوب روز بروز دولتی
افزون اولدقجه سیده اعتقاد و رعایتی ارتردی و بو ولایتک اکثری حرمین اوقافی در هراة ایله
بلخ اراسنده واسع ولایتلر و ناحیه لر واردر سان و چهاریک و ججکتو و میمنه و قیصار و مرغاب
و مروجاق کبی بونلرک هر بری معمور قریه لری و واسع صحرالری و مرغزارلری واردر اکثر
خلقی قونار کوچر اولی صاحب رمه و قبیله در هراة خلقی بونلردن زیاده منتفع اولورلر
اغنام و مواشی و غله و برنج محصولی ایله غنی در مروشاهجان طقسان یدی درجه طول
اوتوز یدی درجه عرضده طاغلردن بعید دوز صحراده بر بلدهٔ قدیمه در ذوالقرنینک بناسیدر
دیرلر نزهه ده طهمورث بنا ایلدی و اسکندر رومی دار ملک قلدی صکره ابومسلم انده بر جامع
و یانینده عالی و مکلف دار الامار یاپدی ارتفاعی اللی ذراع بر قبه و دورت طرفی بررقپو اوزرلری
اوتوز ذراع قطری و طولی التمش ذراع ایوان بنا اتدی مأمون خلیفه خراسان والیسی
ایکن انده اوتوردی بعده بنی لیث و سلجوقیاندن چقربک و نبیره سی سلطان
سنجر و ملکشاه انده اولوب شهر اطرافنه دوری اون ایکی بیک اوچیوز قولاج بر باروچکدی

بونك هواسی متعفن در اول اجلدن خلقی علیل اولور خصوصا علت رشته چوقدر ابن مرورودندر
که اکا نهر مرغاب دخی دیرلر زمینی شوره او لمغله غله سی وحریری وافر ومحصولدار در
مزروع سال اولنه بینه یوزو بر میوه سندن اوزومی وخربزه وامرودی ایو اولور قروسی بعید
برلره کیدر سلفده بوندن چوق کبار ظهور ایلمشیدی عهد اکاسره ده برزویه طبیب وبوزرجمهر
حکیم وبایزید مطرب کبی وابومسلم خراسانی وبریده بن الخطیب که صحابی در وبشر حافی
وعبد الله بن المبارك وعسجدی کبی معین الدین ایدر مرو ایکی بلده دربری کهنه که سلطان
ملکشاه بنا ایلدی وحالا ویراندر ومرقدی انده درغایت متین واستوار بنا ایدی بری دخی مرو
جدید درکه میرزا اسنجر بنا اتدی مقدما سنجر سلجوقی زماننده نوعا خراب اولمش ایدی صکره
تدریجله عمارتی یرینه کلدی چون جنکیز خان قتل وغارت بالحذن فارغ اولدی اوغلی تولی
خانی التمش بیك قدر عسکر ایله مروه کوندروب محاصره ایلدی یکرمی ایکی کون جنکدن
صکره شهرلونك سردارلری اولان سلطان محمد خوارزمشاه امراسندن مجیر الملك بیقیاس
هدایا ایله چقوب اطاعت اتدی دورت کون خلقی صحرایه سوردیلر دورتیوز قدرینه امان
ویروب بقیه سنی مغول لشکرینه قسمت ایتدی هر برینه دوردر یوز نفر دوشوب قتل ایلدیلر
برقاچ یوز بیك نفسی قتل ایلیوب انجق دورت کمسه قالدی دیو سید عز الدین نسابه دن
حبیب السیر صاحبی نقل ایدر وشهر سلطان شاهرخ زماننه کلنجه خراب قالوب اول عصرده
فی الجمله خلق جمع اولدی ومیرزا اسنجرانی معمور قلمغه سعی ایدوب مرو جدیدی طرح اتدی
حالا کهنه وجدید ایکی بلده در نتکه میرعلیشیر دیمشدر ملك دل پیر وجوان راهست اباد ان
زعشق بانی مرو کهن سنجر زتوهم سنجر است مروك چوق توابعی واردر ماخان وتالختان کبی
مسالکده ایدر شهر قدیمك قهندزی طهمورثك وشهری اسکندرکدر اوچ جامعی واردر بری
اول اسلامده یاپلمشدر بری دخی اسکی جامع بری دخی جامع هامان در بازاری جامع عتیق اوکنده
ایدی چارشولرنده برقاچ ارماق اقاردی که برینه رود هرمزقره و برینه رود ماهان که یکی جامع
اوکندن اقوب دار الامارهو زندان بونك اوزرنده ایدی بری رود درزیق که شهرك قپوسی اوکندن
اقوب صویی حوضلره تقسیم اولنوردی اسکی جامع بونهر اوزرنده ایدی واکثری محلات وشهر
بونهر اوزرنده ایدی وشهرك دورد دروازه سی وار ایدی دروازهٔ شارستان وجامع دروازهٔ
شیخان دروازهٔ بردروازهٔ مشکان بو خراسان دروازه سی ایدی وسرای مأمون بونده ایدی
بو جمله انهار مرو الرود نام بر نهر کبیردن اولوب اکا نهر مرغاب دخی دیرلر دیه رونق نام قریه دن
هر بقعه یه بر نهر صغیر بخش اولنمشدر ودیرلر که اهل مرو کال بخل اوزره در دنیاده اولان
خروسلر برحبه بولسه طاوغی چاغرر مرود یکی چاغرمز دیو بعضلر اهل مرو بخلنه بونکله
استدلال ایلدی سرخس طقسان ایکی درجه طول اوتوز یدی وربع درجه عرضده نیسابور
ایله مرو اراسنده دوز یرده اطرافی قومسال بر بلده در اقار صویی یوقدر هراة وفوشنج صوینك
فضله سی کاه قیش کونلری بوکا کلور نواحیسنده مرعالر چوقدر اکثر خلقنك مالی دوه در

نزهه د

نزهه‌ایدر بونك باروسنه دوری دوری بش بیك قولاج ایدی طبراقدن محکم بنا ایدی هفت اقلیمده بونك قلعه‌سنی خراسانك معتبر قلعه‌لرندن یازار هواسی کرمسیردر انکوری وخربزه‌سی اولور اول زمان که محمد خان شیبانی خرسانی فتح ایلدی سرخسده یوز التمش بیك خانه قلمه کلمشیدی شاه اسمعیل مقاتله ایچون اول جانبه عزم اتدکده محمد خان بونك خلقنی ماوراءالنهره سوردی اول اجلدن سرخس برزمان خرابه قالدی شاه طهماس زماننده کبیر ومعمور اولمغه باشلدی حالا عمارتی یرنده‌در بوشهرده مراقد کباردن مرقد سعد الدین تفتازانی ومرقد شیخ ابو الفضل حسن مشهور مزاردر کبار حنفیه‌دن شمس الائمه بوکا منسوبدر مهنه میهنه دخی دیرلر هراة ایله مرو اراسنده اولان ناحیه‌لردن خابران ناحیه‌سنده برقصبه‌در ابیورد ایله سرخس اراسنه دوشر اسعد میهنی وشیخ ابو سعید ابو الخیر مرقدی انده عظیم زیارتکاهدر خابران فتح بایله یا خود واو ایله خاوران دخی دیرلر سرخس ایله ابیورد اراسنده برمعمور ناحیه‌درکه اندن نیچه کبار ظهور ایلمشدر ابو علی شادان کبی وشاعر انوری کبی که دیمشدر شاد باش ای اب وخاك خاوران کز روی لطف همجواب بحر وخاك کان کهرمی پروری ابیورد باورد دخی دیرلر طقسان اوج درجه طول اوتوز سکز درجه عرضده میهنه قربنده کوفن دن التی فرسخ یرده بر بلده‌در مرودن اوج مرحله غربه ونسادن برمرحله شرقه دوشر ابی وهواسی بد یردر مشایخدن فضیل عیاض وافاضلدن مولانا احمد بوشهره منسوبلردر کوفن طقسان اوج درجه طول اوتوز التی بوچق درجه عرضده بر بلدهٔ اسلامیه‌در ابیورددن التی فرسخ یرده عبد الله ابن طاهر بنا ایلمشدر نسا فتح نون وقصر ایله طقسان ایکی درجه وربع طول واوتوز طقوز درجه عرضده صویی وبستانلری چوق ناحیه‌سی بیوك بر بلده‌در چیغول دخی دیرلر ابیورددن برمرحله شماله دوشر بونکله مرو اراسی مفازه‌در ونیسابور بونك غرب وجنوبنده‌در هواسی بد براولمغله عرق مدینی علتی بونده چوغ اولور دیو تقویمده ذکر ایدر لکن هفت اقلیم صاحبی ایدر آب وهواسی ایله دلکشا یردر اون ایکی بیك چشمه‌سی اون ایکی بیك چناری واون ایکی بیك ولیسی مشهور اولوب اول اجلدن نسایه کوچك شام دیمشلردر ابو علی دقاق خانقاهی برابرنده دوز تیوز پیر بزکوار مزاری واردر دیرلر حفاظ حدیثدن صاحب سنن امام احمد بوشهره منسوبدر طوس طقسان بر درجه طول اوتوز التی درجه عرضده برقاج پاره قصبه‌یی مشتمل ناحیه‌در باش قصبه‌سنه طابران دیرلر برقصبه‌سی دخی نوقان درکه ایکیسنك اراسی التی فرسخدر اون ایکی امامك بری امام علی بن موسی رضا ایکیوز اوج سنه‌سنده طوسده وفات ایدوب توابع طوسده سناباد نام قریه‌ده دفن اولنمشیدی صکره مشهد دیمکله معروف اولوب عظیم اشتهار بولدی وصکره نواحئ مرقدده اصحاب مکنت وارباب ریاست کندولره مراقد ومقابر یاپوب مکلف وعالی بنالر ایله اراسته ایلدیلر وبرقصبه اولدی خصوصا عجم شاهلری عصرنده

اول مرقد بر مرتبه اولدی که زرین و سیمین قنادیل و شمعدانلر ایله طولدی وطوس اسمی
اونودیلوب جمله ولایت مشهد دیمکله معروف اولدی سمعانی ایدر طوس ناحیه سی
بیك پاره قریه یی مشتمل بر ناحیه در حضرت عثمان بن عفان زماننده یکرمی طقوز سنه سنده
فتح اولندی هرون رشید قبری دخی سنسا باد ده در طوسده بر نوع بیاض حجر اولور که
اوانی دوزرلر نوقانده برام و فیروزه و دهنج معدنلری وار در امام غزالی قبری طابرانده در
و نصیر الدین و نظام الملك و فردوسی بو دیاره منسوبدر رحمهم الله ایدر بو دیاری اول جمشید
بنا اتمشیدی خراب اولدقدن صکره طوس بن نوذر تجدید ایدوب کندی اسمیله تسمیه
اتدی میوه سندن اوزمی و انجیری چوق و شیرین اولور حوالی طوسده مرغزار ایکان که
طولی اون ایکی فرسخ و عرضی بش فرسخ مشهور مرغزار در چل هزار بونك ایله مشهد
اراسنده طقسان بر درجه اللی دقیقه طول او توز التی بوچق عرضده بر منزلدر مشهددن
ایکی کونده واریلور خواف خاء معجمه ایله طقسان اوچ درجه طول او توز بش بوچق
درجه عرضده نیسابور نواحیسندن کویلری چوق بر ناحیه در سلامه و سنجان و زوزن
بونك قصبه لرندندر ملك زوزنی انده عالی عمارتلر بنا اتمشدر انکور و خربزه و انار و انجیری
ایو اولور ابریشمی وافردر تقویمده زوزنی هراة ایله نیسابور بیننده طقسان اوچ درجه طول
او توز بش درجه عرضده قهستاندن بر بیوك بلده یازار فضلادن شارح مفتاح زوزنی
و مشایخدن زین الدین خوافی و شاه سنجان خوافه منسوبلردر جشت فتح جیم و شین
معجمه ایله بر قصبه در هری روده منسوب اللی پاره قریه سی واردر و محصولاتی وافر و میوه سی
فراوان یردر خصوصا بیاض الماسی غایت خوب اولور باخرز نیسابور ایله هراة اراسنده
اولان ناحیه لردندر مزارعی باغی باغچه سی وافر اولوب قصبه سنه مالین و پلان دخی
دیرلر سکسن التی درجه طول او توز دورت بوچق درجه عرضده قریه لری وافر یردر خربزه سی
و حلواسی مجموع خراسانده مشهوردر بو ناحیه نك اکثر میوه سی هراته کیدر مشایخدن
سیف الدین باخرزی و ابو سعید مالینی و زین الدین ابو بکر تایبادی که بونك قریه لرندن
بر قریه یه منسوبدر و دمیه صاحبی باخرزی بو ناحیه دندر زاوه هراته تابع بر ولایت
قصبه سیدر طپراقدن محکم قلعه سی و اللی پاره کویی واردر بعضیسنك صولری قنواتدن
کیمی خرده نهر اولوب محصولی غله و پنبه و ابریشمدر میوه سی فراوان انکوری بی پایاندر
رئیس حیدریان شیخ قطب الدین انده یاتور زیارتکاهدر جام طقسان اوچ درجه طول
او توز التی درجه عرضده باخرزدن ایکی مرحله شرق و جنوبه نیسابور نواحیسنده بر مشهور
قصبه در ایکیوز قریه بوشهره تابع یازیلوب وافر باغی و باغچه سی وار میوه سی فراوان
یردر جمله صولری یر التنده قنواتدن جاری اولور مولانا عبد الرحمن جامی بوشهردن اولوب
مشایخ کباردن زنده فیل لقب شیخ الاسلام احمد جامی نك مزاری انده مشهور زیارتکاهدر
جامك باباشیخی خربزه سی غایت لطیف اولور و جام قربنده پایه کوهده بر چشمه واردر

قیش

قیشی کونی صووبی کرم و تابستانده غایت بارد اولوب طوکار نیسابور شابور ذو الاکتاف
بناسیدر سابقا یری قامشلق ایدی مزبور کسدروب بنا ایتدرمکله نی شابور دینلدی
نزهة ده ایدر طهمورث یاپوب خراب اولدقدن صکره ازدشیر کرمان ایله سجستان
اراسنده نه شهرنی بنا اتدی اوغلی شابور خراسان حاکمی ایکن اول شهری پدرندن
استدی ویرمدی شابور دخی غیرته کلوب بو شهری معمور قلدی ونه شابور تسمیه اتدی
لغت فرس قدیمده نه لفظی شهر معناسنه ایدوکی تاریخ خراسانده مسطوردر طقسان
بر درجه طول او توز التی بوچق درجه عرضده بر شهر معظم و مشهور و بلد معموردر سوادی
دوز یرده طولا وعرضا بر فرسخ مسافه واقع اولمشدر عجم لسانده نشاور دیرلر سلفده
خراسان اقلیمنک قاعده سی ایدی اکثر صولری یرالتنده کاریزلر وهواسی صحیح اولوب
اکثر اوتی دیباس و ترابی نقل و مجری پیروزه بر معتبر ولایتدر نهایة الارب ده مسطور اولدوغی
اوزره بونده بر جنس مأکول طین اولور که وجه ارضده غیری یرده یوقدر کاه رطلی بر دیناره
صاتلور پیروزه معدنی دخی نیسابوره مخصوصدر اسمعیل سامانی بو شهره داخل اولدقده
تحسین ایدوب اکر بونک یرالتنده اقان صولری طشره اقسه ویر یوزنده اولان مزبله
وجیفه لری یرالتنده اولسه بو شهره نظیر اولمازدی دیدی اهلی دخی غریب دوست
اولمغله معیوبلردر نتکه مرادی دیمشدر لا تنزلن بنیسابور مغتربا ان الغریب بنیسابور
مخذول بو شهر سلفده اولان اوصافی مسالکده مسطور اولدوغی اوزره بنالری جمیعا
بالچقدر ایکی قسم شهر وربض ایله جمله معمور اولوب جوامع و زندان محبوسان و دار الامان
ربضده واقع اولمشدر زندان ایله سرای بینی ربع فرسخ قدر میدان لشکرکاه ایدی سرایی
عمرو بن لیث بنا ایلدی شارستانی دورت دروازه لو حصار اولوب انلره دروازهٔ وزپول و
دروازهٔ کوی معقل دروازهٔ قهندز پول تکین دیرلردی وقهندز شارستان طشره سنده
بنا اولنوب واروشنک دوری بری برینه متصل دروازه لو دیوار ایدی دروازه لری بونلردر
دروازهٔ جنک کدباغ وماوراء نهر طرفنه آچلور دروازهٔ عقاب عراقه آچلور و دروازهٔ سربش
قهستان وفارسه آچلور و بو شهرک بازارلری ربضنده در معمور و ممتد چارشولری واردر
جمله دن برینه بازار بزرک دیرلر مشرق سمتنه ممتددر کورستان حسینه نهایت بولور بونک
صول قولنه دوشن طرفی دخی سر پل حسینه وارنجه ممتد بازاردر چارشوسی کوچک میدان
حسینه قریبدر سرای وعمارت انده در بو شهرک صولری کاریزلردن اسواق و حمامات و خانات
اوغر اراندن طشره چقوب باغ و بستانلری سقی ایدر و بیوک ارماغی دخی واردر که کویلرینک
مزارعن سقی ایدر و بونده لطیف حریر قماشلر و اینجه بزلر طوقنوب اطرافه کیدر لکن سکز
یوز اون حدودنده بو شهرده خسف واقع اولوب اکثر یری کوجدوکی تواتر ایله شایعدر
حمد الله ایدر بونک باروسنک دوری اون بش قولاج مربع و محلاتی رقعهٔ شطرنج کبی
طولی وعرضی سکز رقطعه ایدی شابور بونک عمارتنه زیاده سعی ایلوب اکاسره عصرنده

دارملك خراسان ایدی طاهریانه کلنجه خراسان حاکملری انده اوتوردیلر صکره طاهریلر
بلخ ومروده اولدیلر بنی لیث بو شهری کیرو دارملك قلدی التیوز بشده زلزله دن خراب
اولیجق حوالیسنه بر شهر دخی بنا ایدوب نامنه شادیاخ دیدیلر بونك باروسنك دوری
التی بیك طقوز یوز قولاج ایدی التیوز یتمش طقوزده اول دخی زلزله دن خراب اولدی
بو کوشه سنده بر شهر دخی یاپدیلر حالا اول شهر باقی در بر طاغك اوکنده قبله جانبنده واقع
اولمشدر باروسنك دوری اون بش بیك قولاجدر صولری قبله طرفندن کاریزایله کلور وآب
رود نیسابور شرقیسنده طاغدن کلور اول طاغ غایت بلند در شهردن ایکی فرسخ بعید
مشرق طرفنده اولوب اول ایکی فرسخ یرده نهرمزبور اوزرنده قرق دکرمن دونر وغایت
شدید الجریاندر طاغدن بش فرسخ شماله اتکنده چشمهٔ سبز دیرلر بر لطیف صو واردر
آبی سبز رنکدر امیر چوپان اول چشمه کنارنده بر کوشك بنا ایلمشدر جمعه کیجه لری اول چشمه دن
هایل آوازاشیدیلور معین الدین ایدر سلفده بو کا ایران شهری دیرلردی خراسان شهرلرینك
اعظمی ایدی بشیوز بشده غز غدری ایله خراب اولدی بو سببدن که ایکی خدام بری
بریله بر خربزه ایچون نزاع ایدوب هر بری کندی مخدومنه واردی ایکی امیر غیرت جاهلیه یی
چکوب دوکشدیلر بری ترك طائفه سندن اوغوز قومنی کتوروب بری سلطان سنجر طرفنی
طوتدی ایکی عسکر دوکشوب سنجر بوزلدی واوغوز قومی شهری خراب اتدیلر صکره
بر زمن معمور اولمش ایدی جنکیز خان زماننده کیرو تخریب اولندی ابتدا جنکیز دامادی طغاجار
کلوب نهب وغارت ایدرکن اوق ایله اورلوب قتل اولندی شرف الدین امیر مجلس
حکم سلطان جلال الدین ایله نیشابورحاکمی ایدی جنکیز خانك هجومنی مقرر بیلوب تدارك
کوره یی وقتا که تولی خان بن جنکیز مرو شهری تخریبندن فارغ اولدی بو شهره توجه
ایدوب آغر عسکر ایله کلدی جنکیز ایسه دامادی قنی ایچون نیسابور خلقنی قتل عام
فرمان اتمشیدی ربیع الاخرك نصفنده محاصره ایلدیلر شرف الدین هر قپویه
اون ایکیشر بیك مسلح عسکر قویوب سکز کون علی التوالی جنك اتدیلر طرفیندن
چوق کیمسه دوشدکدن صکره امیر مجلس ائمه واعیان ایله چقوب تولی خانه
واروب امان دیلدیلر تولی امان ویرمدی وبونلری الیقودی ایرته سی شهر اوکنه
ایلدوب قتل اتدیلر ومغول لشکری سیل کبی حصاره اقوب یکباره حمله ایلدیلر
ایرته سی صباح اولنجه ضرب وضرب اوزایوب خندکه کیردیلر وبرقاج یردن دیواری
دلوب اون بیك قدر مغول بارویه چقدیلر مسلمانلر مأیوس اولوب مالری
وعیاللری اوزرنده اولنجه قتاله عزم اتدیلر وجنك ایتمکه طاقتلری قالمینجه
دوکشوب جمعه ایرته سی وقت زوالده آفتاب اعمار مسلمانان زواله ایروب مغول
عسکری دورت کون کیجه کوندز قتل ونهب وغارته قویولدیلر انجق دورت یاتجی کیمسه
قالدی کدیلری کوپکلری بله اولدردیلر باروسنی واولرینی جمله ییقوب یر ایله برابر ایلدیلر

اون کره

اون کره یوز بیکدن ارتق آدم شهید اولد وغنی اون ایکی کونلك حسابله بلدیلر اهل اسلام
بو واقعهٔ هائله استماعندن ماتم کربلایی تجدید ایتدیلر حاصلی بوشهر اوج کره زلزله دن
خراب اولدی و بشیوز بشده بردفعه غز استیلاسی ایله بعده مغول تخریبی ایله خراب
اولوب کیرو تدریجله یرینه کلدی مشایخدن ابوحفص حداد وابوعثمان خیری وحمدون
قصار وابوعلی دقاق وابوالقاسم نصرآبادی وابومحمد مرتعش وابوحمزه وابوبکر فرا
وفرید الدین شیخ عطار ومحدثیندن امام مسلم وحاکم وسائر ائمه دن جوهری وثعلبی
وواحدی وثعالبی وشیخ رضی ونظام اعرج وعمر خیام وکاتبی شاعر ومیرحسین معمایی
ومحمد مؤمن بوشهر فضلاسندن عد اولنورلر سبزوار نیسابورك بکرمی فرسخ یرده برناحیه
وقصبه در سکسن سکز درجه طول اوتوزالتی بوچق درجه عرضده واقع اولمشدر بوندن
اقدم ناحیه نك قصبه سی خسروجرد ایدی که قصبهٔ بیهقدر صکره سبزوار اولدی
بیهق مز بورناحیه ده برقاج پاره قریه در بیوکی خسروجرد ایدی اندن کچیك سبزوار
قصبه سیدر تقویمده ذکر ایدر نزهه ده دخی اویله یازار هواسی معتدل بازاری محکم وواسع
شهردر حاصلی غله و بر زمیوه وانکور در قرق پاره قدر قریه بوکا تابع اولور جمله خلقی شیعی
وامامی در تاریخ مبارکشاهی ده مسطوردر که سلطان محمد خوارزمشاه زماننده سبزوار خلقی
رفض ایله معاتب اولوب حضورینه واردیلر وانکار ایلدیلر پادشاه انلره ایتدی سوزوکزده
صادق ایسه کز ایچکزدن برابوبکر آدلو کمسه کتورك بونلر خیلی تجسس ایدوب بولامدیلر
آخر ابوبکر آدلو کمسه بولوب کتوردیلر سلطان محمد ایتدی بونه مرده ونه زنده در بونلر دیدیلر
پادشاهم معذور اولسون بزم ولایتمزده ابوبکر بوندن ایو اولمازمولانا بو قصبه یی مثنویده
برخوش نظم ایلمشدر بوسبزوارك میدانی برجای لطیفدر که جنت یا النده یا اوسننده در
دیرلر حالا شهر اورته سنده میدان دیوسفید دیمکله مشهوردر امام بیهقی
ویمین الدین طغرایی وابن یمین وامیر شاهی بودیارك کبارندن عد اولنورلر
ترشیز معین الدین خراسان شهرلرندن برشهر لطیف یازار حمدالله قهستاندن
عد ایدر خلقی جلادت وسفا کلکله معروف برکوچك شهر وکرمسیردر برمتین
حصاری واردر بهمن بن اسفندیار بنا ایلمشدر صولری کاریزدن جاری اولور قریه لری وافردر
غلات ومحصولاتی وافردر میوه سی خصوصا انجیری واوزومی وملیسی ناری ایو اولور
حریر دخی جملهٔ محصولاتندندر بونك ناحیه سنده کشمیر نام بربیوك قریه واردر انده
اصلا زلزله اولمازدیرلر و بو ترشیز توابعنده برقاج محکم قلعه لر واردر قلعهٔ منکال قلعهٔ
پردار قلعهٔ مجاهدآباد قلعهٔ آتشکاه بوولایتك غله سی ومیوه سی نیسابور وسبزواره
کیدر جوین ضم جیم وفتح واوایله معرب کواندر نیسابور ناحیه لرندن برناحیه در
قصبه سنه ازادوار دیرلر باغلی باغچه لی یردر بوناحیه نك طولی اوج مرحله
وعرضی برمیل قدر اولوب طقسان ایکی بوچق درجه طول اوتوزیدی درجه عرضده

دوشر نیسابور نواحیسندن بر ناحیه در قریه لری بری برینه متصل وصولری قنواتدن بستانلری وافر بردر ائمهٔ شافعیه دن امام قشیری وامام الحرمین وکباردن خواجه شمس الدین محمد صاحب دیوان وعطاملك ومعین الدین بو ناحیه یه منسوبلردر حمد الله ایدر جوین بوندن اقدم بیهق حدنده داخل ایدی حالا مستقل ولایتدر بحر آباد که اول ناحیه قصبه لرندن بر لطیف قصبه در انواع ثماری خصوصا انکوری وافر اولور شیخ سعد الدین حموی وشیخ رضی الدین علی لالا انده مدفونلردر اسفراین طقسان بر بوچق درجه طول واوتوز یدی بوچق درجه عرضده نیسابور نواحیسندن بر بلده در مهرجان دخی دیرلر کثرت نفعی ولطافت آب وهواسی وطراوت چمنزاری جهتندن کسری مهرجان تسمیه ایلدی زیرا بونده هر کونی سائر دیارلر مهرجانی کونی کبید ردیدی مهرجان ایسه نوروز بهار فصلی الطف اوقات فصولدر حمد الله ایدر اسفراین بر شهر وسطدر مسجدنده توجدن بر بیوك کاسه واردر که دوری اون ایکی ذراع خیاطی در اندن بیوك کاسه اشلندیکی معلوم دکلدر وبو قصبه نك جانب شمالنده بر محکم حصاری واردر بر نهر صغیر قلعه دبندن جاری اولور اللی پاره قدر قریه بوکا تابع اولوب جوز اشجاری وغله وانکوری محصولی وافر النور ائمه دن ابو اسحق اسفراینی ومشایخدن نور الدین بن عبد الرحمن اسفراینی ومتأخرین دن عصام الدین وشیخ آذری بو شهره منسوبلردر امین احمد ایدر اسفراین غایت واسع ولطیف ولایتدر تمام ممالك خراسانده اسفراین وقاین ایکی سرکاردر که انلره ایر اولمالر اما اسفراین آب وهوا لطافتی جهتندن قاینه غالبدر میوه سی غایت خوب اولور خصوصا امرودی اطرافه ارمغان کیدر وبونك غایت قدیم چنار اغاجلری واردر دیرلر که چوغی نوشروان زماننده دیکلمشدر جاجرم اسفراین قربنده طقسان بر درجه طول اوتوز یدی بوچق درجه عرضده بر شهر وسطدر نیسابور ایله جرجان اراسنده دوشر اطرافی ایکی مرحله یر زهر کیاه اولمغله لشکر بیکانه دخولندن امین اولوب فترتلرده مصون ومحفوظ قالمشدر وبر حصاری واطرافنده ناحیه سی واردر غله ومیوه ایله محصولداردر خبوشان نواحی نیسابوردن استوا ناحیه سنده خراسانك معتبر قصبه لرندندر خوجان دخی دیرلر هلاکو خان تجدید ایدوب ارغون خان شنلکنی زیاده قلدی آب وهواسی لطیف یردر غله سی ومیوه سی بول اولور ائمه دن نجم الدین وابو البرکات بوکا منسوبدر حمد الله نزهه ده کلات نام بر قلعه ودبنده حرم نام بر قصبه ومریتان نام بر شهر صغیر دخی یازار نیسابور اعمالندن اولمق اوزره بونلرك اقار صولری وباغلری وبرقاچ پاره قریه توابعی واردر دیر تتمه تقویمده وغیرده خراسانك باقی شهرلری بونلردر دندانقان طقسان بش بوچق درجه طول اوتوز یدی درجه عرضده مرو شاهجاندن ایکی مرحله سرخس یولی اوزره بر قصبه در قطنی وحریری بر مرتبه چوق اولور که انکله مثل ضرب ایدرلر سرمقان جرمقان دخی دیرلر اسفزار قربنده بر قصبه در ترمددن التی مرحله جنوبه دوشر شرقه میله وصفانیان ایله بونك اراسی یکرمی ایکی فرسخدر

قرینیق

قریهٔ مرورود وادیسنده برقصبه در بوکا بن دخی دیرلر طقسان یدی درجه طول اوتوز سکز
درجه عرضده اولوب مرورود بوندن دورت مرحله در مرو الرود طقسان دورت درجه
طول اوتوز سکز درجه عرضده مروشاهجاندن قرق فرسنخ شماله باغلی باغچه لی آب وهواسی
لطیف برشهردر یانندن برنهر اقار اوزرنده شهرك بوستانلری وباغچه لری واردر سقی ایدر
وبونك غرب طرفی اوچ فرسنخ برصحرادن کچیلوب طاغه وار بلور قصر احنف بوندن بلخ یولی
اوزره برمرحله یرده بوکا تابع اقار صولی باغلی یردر صاغان بونك قریه لرندن بربیوك قریه اولوب
چاغان لفظندن تعریب اولنمشدر وبونك غربیسی مفازه در امام صغانی بوقریه یه نسبت
اولنور فراوه طقسان درجه طول اوتوز طقوز درجه عرضده خوارزم جانبنه دوشر برقصبه در
رباط فراوه دیرلر مأمون خلافتنده عبد الله بن طاهر اوغوز قومنی دفع محافظه سی ایچون
بنا ایلمشدر قریه لردن آیرو یرده انجق برچشمه سی واز اجق بستانلری واردر محدثیندن امام
فراوی بوکا نسبت اولنور سبزوار طقسان ایکی درجه طول اوتوز التی درجه عرضده
بربلده در بوزجان طقسان اوچ درجه طول اوتوز التی عرضده نیسابور اعمالندن دورت
مرحله یرده بربلده در هراة ایله نیسابور اراسنه دوشر بفشور افتح باوغین ایله طقسان التی
بوچوق درجه طول اوتوز التی بوچوق درجه عرضده مرو ایله هراة اراسنه دوشر بربلده در ترابی
هواسی صحیح مفازه ده صویی قویولردن اولوب قصبه سنه کون وبوکا نسبتله بغوی دیرلر
امام بغوی بوندندر کشمیهن طقسان یدی درجه طول اوتوز التی بوچوق عرضده مروشاهجان
اعمالندن برقریهٔ کبیره در اندن بش فرسنخ بعید مفازه کنارینه دوشر قوری اوزومی
مشهوردر اطرافه کیدر قبادیان نواحیٔ بلخدن بستانلری چوق برناحیه در قوادیان دخی
دیرلر فاریاب باریاب معربی در سکسن طقوز درجه طول اوتوز یدی بوچوق عرضده بلخ
نواحیسنده جورجان ناحیه سنده بستانلری چوق بربلده در بلخدن یکرمی ایکی فرسنخ
مسافه یره دوشر بوکا نسبتده فریابی وفاریابی دیرلر ماوراء نهر فارابندن فرق ایچون زم
تشدید میم ایله طقسان طقوز درجه طول اوتوز یدی بوچوق عرضده جیحون کنارنده
غربیسنده سرحد خراسان بربلده در اوجوزاق یراولوب خلقی وقریه لر اهالیسی مواشی
بسلمکله مقیدلردر دوه وقیون بویرده وافر اولور آمل شط بوندن غرب وشماله دوشر آمل
طقسان یدی بوچوق درجه طول اوتوز سکز بوچوق درجه عرضده نهر جیحون کنار
غربیسنده ایکی میل یرده بخارا سمتنه دوشر بربلده در آمو دخی دیرلر حالا نهر جیحون بوکا اضافتله
آموصویی دیکله مشهوردر آمل شط دخی دیرلر جیحون بوندن کچوب غرب وشماله خوارزمه
کیدر غرجه ترهه ده طقسان طقوز درجه طول اوتوز التی بوچوق درجه عرضده اللی پاره
قریه یی مشتمل برولایت اولمق اوزره یازارکه غرجستان دیدکلری ولایتدر محکم صعب
طاغلری وچوق عقبه لری ومتین حصارلری واردر المامرود انجیر اناری ایو اولور خلقی غلیظ
الطبع اشخاصدر کالف کنار جیحونده برکوچك قصبه در آب وهواسی خوب میوه سی فراوان

یاز بلور جیحون بونك اوچ بیك قولاج عریض اولور دیو حمد الله ذکر ایدر ومروشاهجان
نواحیسنده اسفوران ویسازان نامنده کوچك شهرلری دخی یازار لکن تقویمده یوقدر مملکت
ن قهستا معرب کوهستاندر تقویمده مسطور اولدوغی اوزره نیسابور وهراه واصفهان
یزد ارسنده بر بیوك ناحیه اولوب قصبه لری سیرك وبری برندن بعید ارلری مفازه در صولری
برقاج کاریز واقنوتدندر خارجده اقار صویی یوقدر نزهه ده ایدر بونك حدودی مفازهٔ خراسان
وماوراءنهر وکابله اولاشر حقوق دیوانیه سی مملکت خراسانده داخلدر ودار ملکی
شهرستاندر تون وقاین وخوسف وجنابد ار معظم بلادی عد اولنوردیشدر شهرستان
فتحرا ایله طقسان بر بوچق درجه طول اوتوز طقوز درجه عرضده خراسان ایله خوارزم
اراسنده نیسابور سرحدی بر بلده در رباط شهرستان دیرلر مأمون خلیفه عصرنده عبد الله
بن طاهر بنا ایلدی امام محمد شهرستانی بو بلده یه منسوب اولان فضلادندر قاین طقسان
دورت درجه طول اوتوز اوچ درجه عرضده مفازه کنارنده قصبهٔ قهستاندر قریه لری پریشان
صویی قنواتدن بستانلری آز شهردر اصفهان ایله نیسابور اراسنه دوشر طبسه قریبدر
حمد الله ایدر بیوك شهر اولوب محکم حصاری واردر اکثر اولرنده سردابلر ایتمشلر در هواسی
معتدل وحاصلی غله ومیوه در زعفرانی چوق یردر اکثر خلقی نیجی سپاه طائفه سی
اولوب سلاح قوللنورلر یازدن قرق کون یجدکده زراعت ایدرلر وافر حاصل ویرراوتی
حیواناته غایت یرار تقویمده قهستان بوندن عبارتدر دیو یازار طبس فتحطا ایله خاور زمینده
قهستان بلادندن بری برینه قریب ایکی بلده در طقسان یدی بوچوق درجه طول اوتوز
اوچ درجه عرضه دوشر برینه طبس مینان دیرلر هواسی کرمسیر آبی کاریزلردن بر کوچك
شهردر غله سی تمش کون صوایچر بونك اطرافنده یدی کونلك یول بریر واردرکه انك
طپراغندن بورجق قدر بر کیمسه یسه قتالدر فی الحال مرد اولور لنك قربنده بر قویی واردرکه
زمستانده اکاوافر صو اقار وتابستانده طاشوب مزارعی سقی ایدر وبر قویی دخی واردرکه
ایچنده ماه شکلی کورلور بری دخی طبس کیلکی در مفازه کنارنده ترمذدن بر مرحله غربیه
نیشابور ایله اصفهان اراسی دوشر بر کوچك شهردر ایکیسندن دخی وافر حریر جلب
ایدرلر بوندن یزدیدی مرحله یردر بونك هواسی غایت کرم اولوب خرماسی وترنجی
چوق اولور خراسانده اندن غیری یرده بو میوه لر اولوردکلدر بونك صویی بر چشمه دندر که
ایکی دکرمن یورودر ومحکم حصاری واردر اطرافی علفزار دکلدر برقاچ پاره
کوی بوکا تابع اولور تون طقسان ایکی درجه طول اوتوز بش بوچق عرضده قاین
قربنده مشهددن ایکی مرحله جنوبه کرمان یولی اوزره بر شهر وقصبه در حمد الله
ایدر سلفده بر بیوك شهر ایدی حالا وسطدر بو شهری وضع ایدن بویله ایتمش ایدی که
حصاری اورته ده اطرافنی بازار احاطه ایدر واولری دخی بازار اطرافنی وباغلری
خانه لری وتارله لری باغلر احاطه ایدوب غله زار اطرافنه خندك وبندلر کسمشلر ایدی

یغمور

یغموردن طولوب قورودقده خربزه اکرلر غایت ایواولوردی بوشهرك هواسی معتدل
صولری کاریزدر غله ومیوه وابریشم محصولی وافر اولور نجه بودخی تون کبی برقصبه در
جنابدکا بدخی دیرلر برکوچك شهردر بر محکم حصاری واردر قومدن بر دپه باشنده انکی
باغلر وقریه لردر صویی کاریزدندر دورت فرسخ یردن کلور جنوبدن شماله ایکی طرفنده
بر باشنده بونهایتنده برر قلعه بنا اولنمشدر برینه خواسر برینه درجان دیرلر بوولایت
حاصلی غله ومیوه در حریری وافر اولور دشت بیاض بر ولایتدر قصبه سنه فارس دیرلر
جنابد وتونه نسبت بیلاقدر جوز وبادم کبی بیلایشلوی اولور پیرچند برقصبه در زعفرانی
وافر وغله سی آز اولور بر قاچ پاره قریه سی واردر میوه داردر خوسف برکوچك شهردر
یانندن بر نهر اقار بر قاچ قریه دخی بوکا تابعدر صویی کاریزدن ایچرلر زیرکوه بر ولایتدر اوچ
قصبه سی وار برینه اسعدن برینه رابر برینه شارحت دیرلر غله سی حریری پنبه سی
وافر اولور میوه سی دخی چوقدر صویی کاریزلردندر قلعه دن قاین قربنده بر محکم قلعه در
بالاسندن بر چشمه اقار عنابی وافر اولور غله ایله محصولداردر لکن میوه سی اوقدر دکلدر
مومنا باد بر قاچ پاره قریه یی مشتمل بر ولایتدر محکم قلعه سی واردر ملاحده بنا ایلمش
ایدی غایت متین حصاردر بونلر نزهه ده مسطور اولان قهستان توابعی اون التی
ولایتدر تقویمده زوزن وانك قربنده نیابد نام بلدی قهستاندن یازار بونك صولری
قناتلردر دیرلر لکن بزز وزنی خواف اتباعندن یازان معین الدینه تابع اولدق زیرا اول
یرلودر ذکر مفازهٔ خراسان مسالك صاحبی ایدر بیابان خراسانك شرقیسی حدود
مکران و بر مقداری حدود سیستان جنوبی کرمان و فارس و بر مقداری اصفهان وشمالی
حدود خراسان و بر مقداری سیستان وغربی حدود قومس وری وقم وکاشان ایله
محدوددر پس بو مفازه اطرافنده کرماندن حبض وزود وترماشیر وقهستاندن
طبسین وقاین وقومسدن دامغان وسمنان وفارسدن ماین ویزد وعراق عجمدن
اصفهان وقم وکاشان وری نام شهرلر واردر حمد الله ایدر بوچول ومفازه نك ابتداسی
قزوین قریه لرندن سوهقان نام قریه درانندن هرمزه اولوب حد هرموزه وکار دریای عمانه
واررکتد بجه عریض اولور جنوبی ساوه وقم وکاشان وزوار وماین ویزد وکرمان
ومکران سنورلرین یحوب دریایه منتهی اولور شمالی ری وقومس وخراسان
وقهستان وزوال وسیستان سنورلرینه اوغرایوب دریایه اولاشر اوچنجی اقلیمدندر
طولی دورت یوز فرسخ مسافه اولور عرضی بر ایکی فرسخدن باشلیوب نهایتی کنار دریاده
ایکیوز فرسخی بجر بو مفازه سکانی کرچه سائر مفازات اسلام سکانندن ازدر لکن قطاع
طریق وحرامیسی سائر مفازه لره غالبدر صاحب مسالك ایدر بو قومك بنالو منزللری نادر
اولوب بادیه سکانی کبی خبا ایله قونرکوچر اولو طائفه در و بوکا سالك اولان دلیلسز کچمك
میسر دکلدر زیرا اطرافی مختلف اقالیمه پیوسته اولمغله مجمع اشراردر قچان بر اقلیمك حدنده

فساد اهلی اولوب کاروان اوره‌سه‌لر اقالیم آخر حدودینه قاچارلر اوغرین یوللری واردر هرکس
بیلمز وکاروان کتملو اولسه راه معروفدن کیدوب صو اولمیان یولده کیده‌مز اما دزدانك کزلو
صولری ومخفی مجمع یرلری واردر الدقلری امتعه‌یی انده صقلارلر جمله‌دن بری کوه کرکس دیدکلری
طاغدرکه اطرافی بیابانه درایکی فرسخ احاطه ایدر آب بید دیرلر اول طاغك بر صویی واردر
وبو بیابانده هواسی لطیف جابجا قریه‌لر واردر سیستان یولی اوزرنده سیبخ نام بر کوچك قصبه
دخی انلردن عد اولنور لکن کرمانه تابعدر واصفهاندن نیسابور یولی اوزرنده جرمق دیرلر اوچ پاره
قریه واردر جرمه معربیدر چشمه‌سی وخرما اغاچلری وزروع ومواشیسی واردر حمد الله
قولنجه طبس کیلکی وکهبانان واردر شهر بناتدیکی شهر بو مغازه شهرلرندن عد
اولنور کنارلرنده اولانلردن غیری مسالك بیابان بو بیابانده معروف اولان یوللر برقاچ یولدر و
بری اصفهاندن ری شهرینه بری کرماندن سیستانه وبری فارس وکرماندن خراسانه
جمله سکز یولدر راه اول ریدن اصفهانه کیدر اقرب طریق بودر دره ل ١ ایکی فرسخی
چولدر وبو بجیش نام محل ل ١ بونده صوقویولری وار صویی شوردر ویردن طشره برکه‌ده
یغمور صویی جمع اولور اندن استعمال ایدرلر کاج ل ١ جمله بیابانده قم خ ٢ قریهٔ
کران ل ١ قاشان ل ٢ معموردر کاربیابانه کیدیلور رباط بدر ٢ اللی خانه‌یی مشتمل
حصاری واطرافنده مزارع ومراتعی واردر بو یولك بعضیسی چولدر رباط علی بن رستم ل
١ کاربیابانه کیدیلور بو چولك حدی کرکس کوهنه متصل اولور وکوه مزبور
صولده قالور وسیاه کوه صاغ قولده دوشر یول ایکیسی اراسندن چکر مابین طقوز فرسخ
مسافه‌در رباط مزبورده حصار اولری نوبت ایله بکلرلر قربنده بر قریه وبر برکه واردر اندن
اصفهان ل ١ جمله اون منزل اولور راه ثانی مابین خراسانه کیدر مزرعه ل ١ چول
کنارنده اقار صویی واردر جرمه ل ٤ هر ایکی فرسخده بر ایکی کنبد وبر برکه واردر بوحانی ل ٤
هر اوچ دورت فرسخده بر کنبد وبر برکه واردر رباط حوران ل ١ بردسیر ل ٢ نیسابور ل ٥ طبسه
اوچ فرسخ قریب یرده بر بیوك قریه واردر جمله یول اون یدی منزل اولور راه ثالث راه
شور دیمکله معروفدر کرماندن خراسانه کیدر شور بر مخصوص صونك ومنزلك
اسمیدر چولده کرمان حدنده‌در ل ١ چشمهٔ معزل ل ١ بوندن صکره ارتق شنلك یوقدر منزل
عمر بن سرح ل ١ بونده قزل طپراقلو بر عظیم مغاك واردر نذل ل ١ بونده برقاچ کنبد بنا
اولنمش وبر صوقیوسی قازلمشدر منزل ابو نده بر حوض واردرکه یغموردن طولار خراسان
یولی بوندن صاغ قولده کیدر درختستان خ ادیرلرکه بو اغاجلرده آدم صورتنده بتمش
بر نوع درخت اولور آب شور ل ١ برکه خ ٤ بو برکه دخی یغموردن طولار بیوك برکه‌در
راه رابع راه راوندر کرماندن سجستانه کیدر راون ل ١ کرمان حدنده‌در
بدجوی ل ١ بر ازاجق صویی اقار سوددوار ل ١ رباط ویرانه ل ١ بونده
حرامیلر اکسك دکلدر دیربرقان ل بر رباطدر یکرمی خانه‌یی وبر دکرمنی مشتمل اولوب

ضعیفجه

ضعیفجه صویی اقار ایاغنده اکین اکرلر وخرما اغجلری بتر کنبد لرخ ٢ صویی اقار
وخرما اغجلری وارلکن مسکون دکلدر اکثر حرامیلر مجمعی در ترشك ل ١ بوزمینده ایکی
فرسنخ یرده بر برکه وکنبد یاپلمشدر تیر شکلده برلطیف صونك اسمیدر چورل ١ بست ل ٢
جمله یدی منزل اولور راه خامس راه خبیص در کرماندن قهستانه کیدر خبیص چوله
کنارنده کرمان شهرلرندن برشهردر وارق ل ١ خرابه وبی آبدر شور ل ١ بر واسع صحرادر
اکثریا غمور دن سیل صولری بولنور که اه رسل ل ١ برکوچك طاغدر چولده واقع اولمش
حوض ل ١ بو یول مخوفدر رباط چشمه ل ٢ بو منزلده اقار صو واردر ایکیوز قدر نفر بکجیلری
بو مقامی محافظه ایدرلر بو مقدار مزرعه سی دخی واردر بوندن ایکی فرسنخ قدر خراسان
طرفنه کیدلسه خرده وسیاه طاشلی برزمینه واریلور دورت فرسنخ طاشلقده کیدیلور
وبوندن خارج بعض یرلر خرده بیاض وبعض یرلر خرده وپشل طاشلیدر کوکورل ١ بر معمور
قریه در کوهستان حدنده اندن خوست ل ٢ جمله طقوز منزل اولور راه سادس راه
یزددر خراسانه کیدر جیزل ١ اقار صویی وبرکه سی واردر لکن مسکون دکلدر حوان ل ١
چولدر لکن ایکیوز خانه یه قریب صحرانشین خرکاهله قونارلر مواشی ومزرعه لری واردر
پل سیاه وسفیدل ١ شتلکی یوق برکه سی یغمور دندر سباعید پل ١ دورتیوز قدر خانه لو
اقار صولو برقریه در پشت بادام ل ١ رباط محمد ل ١ ریك بیابان ل ١ بونده برکاربان سرای وبر
حوض واردر غموردن طولار لکن مسکون دکلدر رباط کوران ل ١ کارکیر متین بنادر بش التی
کیمسه مقیم اولور اقار صویی واردر رباط کره ل ١ زاد آخرت ل ١ کاربان سرایی وقیوسی
واردر مسکون دکلدر اندن بستاداران ل ١ اوچیوز خانه لو اقار صولی برقریه در مزارعی
وار صویی قنواتله کلور ده دیرل ١ بشیوز خانه لو برقریه در اقار صویی ومزارعی وار
دادویه ل ١ برکاربان سرایی وقیوسی وارلکن مسکون دکلدر رباط زنکی ل ١ بونده اوچ
دورت نفر مقیمدر اقار صویی واردر آستلشت ل ١ برکه سی وکاربان سرایی واقار صویی وار
مسکون دکلدر بوسیرل ١ حدود نیسابوردراندن ایکی فرسنخ مسافه ده برحوض بنا اتمشلر
یانندهخانی واردر جمله اون التی منزل اولور راه سابع راه نودر نرماسیردن رستان ل ١
برقریه در خرما اغجلری وارچول کنارنده اندن اوته شتلك یوقدر چشمه سراب ل ١ ده
سلم ل ٣ برقریه در بو دورت مرحله جمله بیابانلردندر هراة ل ٢ بو یول سکز منزل اولور
راه ثامن سیستان یولیدر نرماسیردن حدود کرمانده سبنج ٥ سیستان ل ٧ بو یول
اون ایکی منزل اولور ذکر انهار وجبال خراسان بو اقلیمك انهار وجبالی ازدر مشهورلری
بونلردر نهر مرغاب بوکا آب زربق دخی دیرلر زیرا زربق نام قریه ده قسمت اولنور مرغاب
وادغیس طاغلرندن چقوب مرو الروده کلور وبعض بلاد خراسانی کچوب بحر خزره دوکلور
آب سحر جبال سحردن چقوب نیسابوره کلور نواحیسنده بعض یرلری سقی ایدر
طولی اوچ فرسخدر آب شوره رود نیسابور ولایتی اورته سندن کچوب ایکی طرفده اولان

طاغلرك صولری زدنجی آكا قاریشور وجمله ولایتك مزارعنی سقی ایلر آب درباد كه دریاد
طاغندن چقوب بهارده فضله سی شوره یه دوكلور آب خرو حدود نیشابورده طاغلردن
چقوب شوره یه دیزان اولور كوه كابدور بند ولایت قوهستانده ایكی كوهدر فردوسی
انلری ذكر ایدر كوه كاستان طوسده درانده ایوان كبی برغار ودهلیز وار دركه برزمسافه
كندكده آیدنلغه چقیلور برخیطره كبیدر وبرچشمه اقوب صویی سنك اولور كوه شتان
حدودجاجرمده درانده برشكاف واردركه ایكی دكرمن دوندورر صوچقوب اقارمسالك
ممالك خراسان نیسابوردن هراته دیه تاباد خ ٧ بونده راه سرخس آیریلور صوله
كیدراندن رباط بدلعی خ ٥ دیه فرهاوان خ ٧ دیه سعید آباد خ ٧ دیه خسرو خ ٥
شهرلوحكان خ ٧ بوندن قاین وسرخس وباخرز یوللری آیریلور دیه كلاباد خ ٦ كوشك
منصور خ ١٠ شهر فوسنج خ ٩ هراة خ ٨ جمله التمش سكز فرسخ اولور دامغان
هراتدن یوزقرق بش فرسخ اولوررامین یوزطقسان برفرسخ سلطانیه ایكیوزاللی برفرسخدر
نیسابوردن ترشیز قهستانه طریق رباط سدی خ ٥ رباط نورخا خ ٤ چاه سیاه خ ٢
دیه دانه خ ٥ بومنزلده یدی پاره معمور قریه واقارصولر واردراندن دیه بمروخ ٤ ترشیز خ ٧
ترشیزدن تون خ ٢٥ وقاین خ ٣١ وشهرلوحكان خ ٣٦ هراتدن مروه طریق سكاباد
خ ٥ بادغیس خ ٥ بعره شور خ ٨ تون خ ٥ مرغزاردن خ ٥ بوسرود خ ٥
مروالرود ٤ پس هراتدن مروالروده اوتوزیدی فرسخ اولوراندن قصبهٔ احنف خ ٥ حوراب
خ ٤ اسدآباد خ ٦ فرسی خ ٧ حتاباد خ ٥ مهدی آباد خ ٧ فارس خ ٦ شهرمرو خ ٧
مروالروددن مروقرق سكزفرسخ اولورسرخسدن بلخ یولیله جیحونه حدایرانه وارنجه
طریق رباط جعفری خ ١٠ میل عمری خ ٧ رباط بونعیمی خ ٧ آب شور خ ٥ بومرحله
قومسال وبیاباندر اقارصو بولنماز آب شورو هند و خ ٥ مرالرود خ ٥ جمله اوتوزبش
فرسخ اولوراندن رباط سلطان خ ٧ دیه كوجاباد خ ٥ بویولده صاغ قوله دوشر شهر
طالقان خ ٦ كوجاباددن آب كرم خ ٧ كبوترخانه خ ٥ مسجد رازان خ ٧ استانه خ ٧
شهرفاراب ایكی فرسخ بوندن صاغه دوشر استانه دن رباط كعب خ ٦ شهر شبورقان
خ ١٠ آستانه دن شبورقانه كلنجه اقارصو یوقدر شبورقاندن دیه سلبان خ ٢
شهر بلخ خ ٢ جمله مروالروددن بلخ التمش ایكی فرسخ اولوروسرخسدن یوزیدی
فرسخ اولورنیسابوردن یوزقرق فرسخ اولوردامغاندن ایكی یوزیكرمی دورت فرسخدر
رامیندن ایكی یوزیمش سكزفرسخ اولورسلطانیه دن اوچیوزاوتوزدورت فرسخ اولوربلخدن
آسیاكرد خ ٩ اندن ترمد جیحون خ ٦ نیسابوردن حد قومسده اسدآباد قریه سی كردان
قریه سی یدی منزل اندن دامغان بش منزل نیسابوردن سرخس التی منزل اندن مروالتی
منزل اندن آمل كه كنارجیحوندر التی منزل نیسابوردن اسفراین بش منزل نیسابوردن
پوشنك دورت مرحله اندن هری بر مرحله هراتدن اسفران اوچ مرحله اندن دن ایكی منزل

قایندن

چون دولت غزنویان الخر اولدی علاء الدین حسن بن حسین بشیوز قرق بشده لشکر
چکوب هراتی الدی ودار ملك قلدی پادشاه کاردان ایدی التی ییل حکومتدن صکره
رحلت ایدوب اوغلی سیف الدین محمد یرینه کچدی سلطان سنجردن صکره بلخی الوب
عمی زاده سی محمده ویردی لشکر عراق اوزرینه کلوب بشیوز اللی سکزده جنك ایتدیلر
سیف الدین جنکده دوشوب عم زاده سی غیاث الدین محمد یرینه کچدی اوغوز لشکری ایله
عظیم جنکلر ایلدی وبرادری شهاب الدین ابو المظفری هراتده یرینه نصب ایدوب کندی
غزنه یه کتدی وانده تمکن ایتدی بعد زمان ملوك هندن سنکین نام کمسه اوزرینه
کوندروب شهاب الدین اون توز بیك عسکر ایله یوز بیك قدر هندیلری بوزدی سنکین نام
جنکده دوشوب اوغلی کوکار خراجه کسلدی بو اثناده اوغوز قومی فرصت بولوب خراسانه
طمع ایلدیلر غیاث الدین برادری ایله کلوب نیسابوری محاصره وفتح ایتدی خراسان
کیرو انلره مسخر اولوب پهلوان محمد حرمکی والی نصب ایتدیلر بشیوز طقسان یدی ده
غیاث وفات ایدوب برادری شهاب الدین غزنه ده یرینه کچمکله سلطان محمد خوارزمشاه
مروه لشکر کوندروب عظیم جنکدن صکره محمد حرمك دوشوب سلطان محمد مروی
الدی شهاب الدین لشکر چکوب اوزرینه کلدکده بوزولوب غزنه یه وهنده کتدی
بعده ارایه مصلحون کیروب بلخ وهراة شهاب الدینك مرو ونیسابور خوارزمشاهك اولمق
اوزره صلح ایتدیلر بعد زمان شهاب فدائیلر غدری ایله شهید اولوب محمود بن سام یرینه
کچدکده جری اولمغله امرا مملکته مستولی اولدیلر کندی هراتده قالوب یدی ییل حکومت
ایتدی التیوز اوده برکون خانه سنده مقتول بولندی بوندن صکره مملکت خوارزمیلره مسلم
اولوب سلطان جلال الدین طرفندن ملك شمس الدین محمد جوزجانی خراسان والیسی
نصب اولندی جنکیز خان ایله میانلری بوزولوب عسکر مغول ماوراء النهری برباد ایتدکدن
صکره بری طرفه یوروروب تولی بن جنکیز خراسانه کلدکده شمس الدین قارشی قویوب
حرب مهماتن کوردی وهراتده قپاندی اول زمان هراتده یوز التمش بیك قدر جنکه قادر
کمسنه وار ایدی طرفین جنکه اغاز ایدوب برکونده اوتوز بیك قدر معزول ایدوب منصور
بن علی یه ویردیلر مزبوردن صکره ابو العباس ابن الجراح وملکاتکین وابو جعفر عزیز وابراهیم
والی سیمجور اولدی یاره یی ویران ایدوب نیسابوره کتدی اوچیوز اوتوز سکزده عبد الرحیم
مارقی مالان کیروسنك ادم دوشدی یدی کون علی التوالی جنکدن صکره مغول عسکری
غالب کلوب شمس الدین جنکده دوشدی شهرلونك اراسنه خلاف دوشوب جنك
وصلح بابنده ایکی فرقه اولدیلر بالآخره صالحه شهری ویردیلر کفار مغول تولی فرمانیله
خلقی دورت بولوك ایدوب هر برینی بر دروازه دن چقاروب قتل عام ایتدیلر هر بر طرفده
التی کره یوز بیك ادم قتل اولندی دیو سراج منهاج تاریخنده نقل ایدر اول کون اخشامه دك
تیغ خون اشام یوروروب ایرته سی رفع اولندی وایکیوز بیك کیمسه قدر قالدی انلردن

عبد الرحمن بن نعيم ابادي يي يرينه قويوب كندي عمر بن عبد العزيزه كتدي بر ييل يدي
ايدنصكره سعيد بن عبد العزيز قرشي كلدي برسنه حكم ايلدي اسد بن عبد الله بجلي
اوچ سنه والي اولدي صكره حكم بن عوانه يي خليفه قلوب عراقه كتدي الني آيدن صكره
اسد كيرو كلوب بش آي متصرف اولدي بعده جنيد بن عبد الرحمن اوچ بوچق ييل
عامل اولوب صكره عماره يي ايكي آي يرينه خليفه قلدي وعاصم بن عبد الله عامري
اوچ آي واسد بن عبد الله بجلي دورت سال جعفر بن خطله ونصر بن سيار ليثي التي سال
عامل اولدي ابو مسلم خروج ايدوب دولت آل عباسه منتقل اولدي بني اميه نك آخر
واليسي ابراهيم بن الحارث حنفي ايدي بعده نهار بن عبد الرحمن عامري والي اولدي بني اميه
واليلري يتمش ايكي سنه حكم ايلديلر يوز يكرمي سكزده ابو مسلم عثمان كرماني يي هراته
والي تعيين اتدي بعده ابو منصور بن طلحه الخزاعي وداود بن كراز باهلي والي اولوب يوز قرق
التي ده لعريان خروج ايلدي انلرك فتنه سي دفعندن صكره مشمرخ ضبي يوز التمش
دورتده هراته كلوب ضبط اتدي بعده جنان بن نعمان وهرون بن حميد وقطن بن محارب
دهلي ويزيد بن جرير واسمعيل بن غزوان والي اولدي بونك زماننده يوز تمشي سكز سنه سنده
عظيم يوز كوستردي ومشمرخ اوچ كره عامل اولوب يوز طقسان برده رافع بن ليث كاري قوت
بولدي هرون رشيد اني اصلاح ايچون خراسانه كلوب طوسده وفات اتدي بعده محمد
بن شداد ايكيوز سنه سنده التي آي عامل اولوب بعده هرون بن حسين اوتوز يدي آي سوردي
بونك زماننده واقعهٔ كارزكاه ظهور اتدي اندن صكره مزبور ابراهيم بن محمدي خليفه قلوب بعده
يعقوب بن عبد الله حاجب عامل اولدي والياس بن اسد ساماني وعزيز بن نوح وعبد الله
بن محمد معبدي ترتيب اوزره ضبط ايلديلر بونك عصرنده عظيم قحط اولدي ابراهيم ابن الحصين
ايكيوز يكرمي ايكيده والي ايكن مشرق جانبندن بر عظيم نجم ذو ذوابه كورندي كه مثلي سبقت
اتمامش ايدي عبد الله طاهر اول سالده وفات اتدي والي هراة جبريل بن عبد الله ايدي
بعده عباس بن عبد الله كلدي صكره وكيلي بن حسين وعزيز بن السري ومحمد بن
نوح وحسين بن عبد الله والي اولوب ايكيوز اللي التي ده يعقوب بن ليث سيستاندن
كلوب داود بن منصور عادله ايالت هراتي ويردي داود اول سنه فات ايدوب
برادري عباسي خليفه قلدي بعده عزيز بن السري واضرم بن السيف اولدي صكره طاهر
بن حفص مستولي اولوب معمر بن مسلم جنكنه كتدي وكشته اولدي معمر بن مسلم
كلوب هراتي ضبط اتدي هرون عباسي خليفه قلدي بعده محمد والي اولوب ايكيوز التمشده
عمرو بن ليث كه برادري يعقوب اهوازده وفات اتدي وعمرو قايم مقامي اولدي مزبور
دخي علي بن حسن درهمي خليفه قلدي عمرو ايكيوز التمش يدي ده سيستانه كيدوب بحر بن
احنف بعده عمرو بن عماره ويوسف بن معبد والي اولديلر ناكاه رافع بن هرثمه مرودن هراته كلوب
يوسفي طوتدي وابو جعفر بن احمدي خليفه قلدي بعده شادان والئ خراسان اولدي كه

نيسابورده

نیسابورده عمرو بن لیثك خلیفه سی ایدی و عمرو ایكیوز سكسن یدیده باخته واروب اسمعیل
بن سامانی الندن مقتول اولدی دولت سامانیان وغیری تاریخمز بورده مسطوردر كه سامانیان
طرفندن هراته كلن اول عامل ابو علی حسن بن علی مروالرودی ایدی كه ایكیوز سكسن
یدیده كلدی اندن صكره سیمجور كلوب بعده اسمعیل بن محمد دهستانی خلیفه سی اولدی
بعده دافع برادری محمد بن هرثمه كلوب صكره احمد بن سهل كه نصر بن احمد طرفندن كلمشدی
هراتی یكرمی كون محاصره ایدوب اوچیوز التی سنه سنده صلحله الدی بعده ابو الفوارس
كلوب نیشابوره كتدی هراة خلقی عبد الرحمن بن محمدی امیر اختیار اتدیلر اون دورت
آی سوروب ابو منصور رمهانی دخی بر ییل حكومت اتدی برادری حسن یرینه كچدی
اندن صكره سیمجور اولدی ابو علی قمی كلوب اهل هراة ابو عمرو سعید بن عبد الله ضبیی
امیر اختیار ایلدیلر ابو بكر طغار حاجب والی اولوب اوچیوز اون سكزده ابو ذكریا یحیی بن
احمد و ایكی برادری منصور و ابراهیم بخاراده محبوس ایدیلر چقوب ساسی یی هراته
كوندردیلر ابو بكر فرار اتدی بعده منصور بن علی نصر بن احمد طرفندن نصب اولندی
صكره ساسی كیرو كلوب امیر ابو ذكریا ایالتی قرانكینه ویردی اعیان بلددن اون دورت كیمسه یی
طوتوب قتل و خلقی ضبط اتدی ابو ذكریا كوچوب كتدكدن صكره نصر بن احمد كلوب
ایالتی سیمجوره ویردی و برادری اردنجه كتدی ابو ذكریا سمرقنددن كیرو هراته كلوب
قرانكینی كیرو نصب اتدی كوچدكده قرانكین فوشنجه واروب ابو بكر محمد بن مظفر و طغار
حاجب كلوب ابراهیم بن فارسی والی قلدیلر اوچیوز یكرمی رمضاننده معزول ایدوب منصور
بن علی یه ویردیلر مزبوردن صكره ابو العباس ابن الجراح و ملكاتكین و ابو جعفر عزیز و ابراهیم
سیمجور والی اولدی باره یی ویران ایدوب نیسابوره كتدی اوچیوز اوتوز سكزده
عبد الرحیم مارقی مالان كیرو سنك جنوبی كمرلرینی یعقوب قرق برده ابن الجراح والی ایكن
كوهه كتدی امیر ابو یحیی اسعد بن محمد سامانی كلوب اوچ كون قهندزی قپادی شمیران
شحنه سی ایله جنك ایدوب خلقندن بر جماعتی اولدردی و اول سالده ابو علی تولكی طحابی
ایدوب مسجدلری یاقدی صكرا ایالت هراة ابو الحسن محمد بن ابراهیم سیمجوره و ابو منصور ابن
عبد الرزاقه ویریلوب بونلر زماننده دخی نیچه جنكلر و فتنه لر اولدی بعده الب تكین و كیرو غارت
ابو الحسن سیمجور و ابو الحسن فاریابی و طلحه بن محمد نسفی والی اولدیلر اوچیوز اللی دورتده
فتنهٔ قرامطه ظهور ایدوب رئیسلری ابو الحسن داودی قتل اولندی بعده ابو الحسن مزنی
والی اولوب اوچ یوز التمشده ولایت سلطان محمود سبكتكینی یه متعلق اولدی و ابو علی
سیمجور كلدی بعده اوغلی ابو القاسم و تمش برده ابو الحسن یتمش اوچده باش حاجب
و كیرو ابو علی سكسن برده لمنكو والی اولدی سكسن ایكیده نوح بن منصور و سبكتكین
كلوب ابو علی ایله جنك ایلدی ابو علی بوزولوب امیر سبكتكین ولایته مستولی اولدی
سكسن سكزده بكتوزون طقسان التیده تركان خانی كلوب چوق فساد اتدی سكزده

سلطان محمودا ایله جنك ایدوب بوزلدی بوندن صکره مملکت سلطان محموده مسخر اولوب
اوغلی مسعود حکومت اتدی دورتیوز یکرمی سکزده سلجوقیلر کلوب صلح ایله هراتی
آلدیلر کیرو مسعود غلبه ایدوب آخر مودود بوزلدی غزنه یه کیدوب اوتوز ایکیده مقتول
اولدی بر اثناده هراة حاکمسز قالدی شیخ ابو محمد عصمی تغلب ایله ضبط ایلدی آخر شمیران
کوتوالی ایله جنکده دوشوب برادری شیخ رافع یرینه کچدی بعده منصور بن اشعث انی قتل
ایدوب تغلب ایله والی اولدی سلجوقیلر کلوب کیدوب شهره ظفر بولامزلردی قحط
وغلادن خلقك چوغی طاغلوب قهندز وربض اول زمان خراب اولدی استیلاء
سلجوقیان بر خراسان صکره سلطنت معز الدوله موسی ده قرار ایدوب منصوری
اولدردی وشهری قبضهٔ تصرفنه الدی بعده ابو شجاع الب ارسلان سلجوقی کلوب شهره
مستولی اولدی وزیری مشهور نظام الملك حسن تدبیر ایله ممالکی تسخیر ایلیوب معمور
قلدی الب ارسلان اوغلی شمس الدوله طغانشاهی هراته کوندروب بعده ظهیر الملك ابو منصور
سعید بن محمد نیسابوری والی اولدی الب ارسلان وفات ایدوب اوغلی ملکشاه یرینه کچدکده
ایالتی کیرو برادری طغانشاهه ویرلدی مزبور طغان ظلم وطغیان مسلکنه سلوك اتمکله
ملکشاه انی قالدروب اصفهان قلعه سنه قودی امیر برسق والی اولوب صکره مؤید الملك
ابو بکر عبد الله بن نظام الملکه ویریلوب دورتیوز سکسن بش رمضاننده نظام الملك شهید
اولنجه سوردی بعده ملکشاه دخی وفات ایدوب امور مملکت مختل اولدقده ملك ارسلان
هراته کلوب صکره امیر قول سارغ ویورث الب ارسلان و وزیری عماد الملك احمد بن
نظام الملك والی اولدیلر عماد برادری ملك ارغون ایله جنك ایدوب بوزلدی ایالت ارغونه
مسلم اولدی برمدتدن صکره کندی قوللی یدنده کشته اولوب ملکشاه اوغلی برکیارق
هراته کلدی امیر حبشی یی والی قلوب مزبور چوق فساد اتدی آخر سلطان سنجر بن
ملکشاه کلوب دیاری انك شرندن خلاص اتدی دورتیوز طقسان اوج شعبانده
حبشی ملحد هرات ایله اسفرار اراسنده بر بلوك اشرار ایله سلطان سنجر اوزرینه کلوب
مغلوب ومقتول اولدی برکیارك بله بولنوب عراقه کتدی بشیوز اون ایکیده سلطان
غیاث الدین محمد وفات ایدوب سلطنت برادری سنجره مسخر اولدی پس ظهور اسلامدن
سلطان سنجر زمانه کلنجه خراسان تختی اولان هراة شهرینه اولا معاذیان حکم ایلدیکه
معاذ بن مسلم اولادیدر بعده طاهریان وسامانیان وسیمجوریان ومحمودیان وسلجوقیان
وخوارزمشاهیان بو ترتیب اوزره ضبط ایلدیلر بو اثناده سلاطین غور وملوك كرت
مستولی اولدی بو ایکی دولتك هراته اختصاصی سائردن زیاده وانلرك آثار خیری هنوز
باقیدر سلاطین غور بشتن ومدتلری التمش دورت سالدر بز بونلری یکرمی سکزنجی
فصلده ذکر ایلدك بو محلده هرات والیلرینی اجمالا ایراد لا بأس در وقتا که غزنه یاندن محمود بن
ابراهیم پادشاه اولدی حسین بن سام غور امارتن ویروب مزبورك کاری بلند اولدی

چون

چون دولت غزنویان آخر اولدی علاء الدین حسن بن حسین بشیوز قرق بشنده لشکر
چکوب هراتی آلدی و دار ملك قلدی پادشاه کاردان ایدی التی ییل حکومتدن صکره
رحلت ایدوب اوغلی سیف الدین محمد یرینه کچدی سلطان سنجردن صکره بلخی الوب
عمی زاده سی محمده ویردی لشکر عراق اوزرینه کلوب بشیوز اللی سکزده جنك ایتدیلر
سیف الدین جنکده دوشوب عم زاده سی غیاث الدین محمد یرینه کچدی اوغوز لشکری ایله
عظیم جنکلر ایلدی و برادری شهاب الدین ابو المظفری هراتده یرینه نصب ایدوب کندی
غزنه یه کتدی وانده تمکن ایتدی بعد زمان ملوك هنددن سنکین نام کیمسه اوزرینه
کوندروب شهاب الدین اوتوزبیك عسکر ایله یوزبیك قدر هندلیلری بوزدی سنکین نام
جنکده دوشوب اوغلی کوکار خراجه کسلدی بو اثناده اوغوز قومی فرصت بولوب خراسانه
طمع ایلدیلر غیاث الدین برادری ایله کلوب نیسابوری محاصره و فتح ایتدی خراسان
کیرواثلره مسخر اولوب پهلوان محمد حرمکی والی نصب ایتدیلر بشیوز طقسان یدی ده
غیاث وفات ایدوب برادری شهاب الدین غزنه ده یرینه کچمکله سلطان محمد خوارزمشاه
مروه لشکر کوندروب عظیم جنکدن صکره محمد حرمك دوشوب سلطان محمد مروی
آلدی شهاب الدین لشکر چکوب اوزرینه کلدکده بوزولوب غزنه یه وهنده کتدی
بعده آرایه مصلحون کیروب بلخ وهراة شهاب الدینك مرو ونیسابور خوارزمشاهك اولمق
اوزره صلح ایتدیلر بعد زمان شهاب فدائیلر غدری ایله شهید اولوب محمود بن سام یرینه
کچدکده جبری اولمغله امرا مملکته مستولی اولدیلر کندی هراتده قالوب یدی ییل حکومت
ایتدی التیوز اوندهبر کون خانه سنده مقتول بولندی بوندن صکره مملکت خوارزمیانه مسلم
اولوب سلطان جلال الدین طرفندن ملك شمس الدین محمد جورجانی خراسان والیسی
نصب اولندی جنکیز خان ایله میانه لری بوزولوب عسکر مغول ماوراءالنهری برباد ایتدکدن
صکره بری طرفه یورویوب تولی بن جنکیز خراسانه کلدکده شمس الدین قارشی قویوب
حرب مهماتن کوردی و هراتده قپاندی اول زمان هراتده یوزطقسان بیك قدر جنکه قادر
کیمسنه وار ایدی طرفین جنکه آغاز ایدوب برکونده اوتوزبیك قدر معزول ایدوب منصور
بن علی یه ویردیلر مزبوردن صکره ابو العباس ابن الجراح وملکانکین وابو جعفر عزیز وابراهیم
والیء سیمجور اولدی پاره یی ویران ایدوب نیسابوره کتدی اوجیوز اوتوز سکزده عبد الرحیم
مارقی مالان کیروسنك ادم دوشدی یدی کون علی التوالی جنکدن صکره مغول عسکری
غالب کلوب شمس الدین جنکده دوشدی شهرلونك آراسنه خلاف دوشوب جنك
وصلح بابنده ایکی فرقه اولدیلر بالاخره صالحه شهری ویردیلر کفار مغول تولی فرمانیله
خلقی دورت بلوك ایدوب هر برینی بر دروازه دن چقاروب قتل عام ایتدیلر هر بر طرفده
التی کره یوزبیك ادم قتل اولندی دیو سراج منهاج تاریخنده نقل ایدر اول کون آخشامه دك
تیغ خون آشام یوروب ایرته سی رفع اولندی و ایکیوز بیك کیمسه قدر قالدی انلردن

دخی جلال الدین اتباعنی قردیلر و شهر حکومتنی ملك ابوبکره و شیخلکنی منسکای نام
کیمسه یه ویروب دوندی و بو وقعه التیوز اون یدی ده ظهوره کلدی بعده هرات خلقی
کیروتك طورمیوب مزبورانی اولدردیلر واتباعنی قیروب ملك مبارز الدین سبزواری یی
حاکم نصب ایتدیلر جنکیزخان غضبه کلوب ایلجیکدای التمش بیك مغول عسکری ایله
اوزرلرینه کوندروب تنبیه ایتدی که بو دفعه هراة خلقندن متنفس قومیه مزبور
دخی التیوز اون سکز شوالنده کلوب شهری محاصره ایلدی اللی بیك قدر پیاده و سوار
اطرافدن هراته کلوب الات حربله طولشلر ایدی چقوب عظیم جنکلر ایلدیلر اون
طقوز اواسطنه دك محاصره وجنك ممتد اولوب مغول عسکری کتدکجه قوتده
وخراسانیلر ضعفده اولیجق ارالرینه تفرقه دوشوب صلح وجنك بابنده نزاع ایتدیلر
بو اثناده ایلجیکدای فرصت بولوب طپراق قله‌دن جماذی الاولی اوائلنده شهری الدی
وفرمان ایتدی که صغیر و کبیر وجوان وپیردن بر کیمسه قومیوب قالجدن کچوره مغول
کفاری اوشنوب خلقی قتل عام ایتدکدنصکره یدی کون دخی اولری ییقوب شهرك
جمله بنالرینی بربادایتدیلر بو دفعه اوج کره یوز بیك نفس قتل اولندی سکز کوندن
صکره کوچوب کتدیلر تکرار ایکی بیك اتلی دخی کوندروب مخفی وفراری وار ایسه اله
کتوروب اولدردیلر انجق اون التی کیمسه بعض صعب یره تحصن ایدوب قورتلدی
بعده کلوب نیجه زمان شهرده بونلر اولدی صکره تدریجله اون بر یلده کیرو عمارته یوز
طوتدی استیلاء ملوك کرت بونلرك اولی ملك شمس الدین محمد کرت درپدری ابوبکر
کرت سلاطین غور عهدنده امیر سپهسالار ایدی سلطان شهاب الدینه قرابتی وار
ایدی جنکیز یاندن منکو قاآن خان اولدقده واروب هراة ونیمروز ایالتی منشورین الدی
بعده ارغونه انتساب ایدوب سند صوینه وارنجه ممالکه والی اولدی نظم مصالح جمهورده
سعی مشکور اولوب ممالکده عدل ایینی اجرا ایلدی هلاکوخان خراسان وعراقه مستولی
اولدقده ملك شمس الدین بر سببله متنفر اولوب التیوز اللی سکزده اوزرینه کلن مغول
لشکری ایله حدود سیستانده جنك ایدوب بوزدی کیرو هراته کلوب ایلخان لشکری ایله تکرار
جنك ایتدی وغالب کلدی بعده ارسال رسل ایله اظهار انقیاد ایدرب عواطف ایلخانی یه
مظهر اولدی حدود باکوده برکه خان جنکنده دلاورلکی ابقا خانك معلومی اولیجق اکرام تاله
ایلدی اول جنکده اون یرده یاره لنمشیدی التیوز یتمش بشده ابقاخان درکاهنه واروب سعایت
بدخواهان ایله درون ابقادن متغیر ایدی الیقویوب من بعد خراسانه کتمکه اذن ویرمدی
وبر کون حمامده مسموم هندوانه یدوروب یتمش التی شعبانده تبریزده انتقال ایلدی اوغلی رکن
الدین کرت که ملك شمس الدین کهین دیرلردی یتمش یدیده یرینه کچوب هراته کلدی سکسنده
قندهاره لشکر چکوب وافر مال الدی سکسن ایکی ده اوغلی علاء الدین یرینه قونوب کندی
حصارینه کتدی اوجده ارغون خان هراته کلوب علاء الدینه نوازش ایتدی کیده رك اعدا چکوب

علاء الدین

علاء الدین دخی پدری یانته واردی خراسانیلر حالی مکدر اولوب اکثر کوچدیلر مغول
طائفه سندن نکودری اون بیك قدر لشکر ایله کلوب هراتی غارت وتخریب اتدی
هر محله ده ایکی آدم انجق قالوب طقسانده غازان خان امیر نوروزی بش بیك اتلو ایله
خراسانه کوندردی ایکی سنه معاف اتدی آز زمانده هرات کیرو معمور اولدی ملك
شمس الدینه مکتوب کوندروب ایالتنه دعوت اتدی شمس الدین اعتذار واستغفار ایدوب
اوغلی فخر الدینی طلبی ایله کوندردی امیر نوروز آکا اکرام ایدوب هرات حکومتن آکا ویردی
غازان خان دخی خلعت ومنشور کوندروب طقسان التی ده نوروز غازاندن اعراض ایدوب
فخر الدین دخی انك جانبنده بولندی غازان اوزرلرینه عسکر کوندروب نیچه جنکلر اولدی
صکره فخر الدین نوروزدن دونوب طوتدردی قتلقشاهه کوندردی قتل ایدوب هراتدن
کوچدی التی یوز طقسان سکزده امیر نکودر اوچ بیك قدر آدم ایله عراقدن هراته کلدی
فخر الدین انلری هراتده اسکان ایلدی لکن انلر قوم سفاك بی باك اولمغله خلقه
تعدی اتدیلر غازان خانه شکوا لجیلر واروب برادری خدابنده یی اول قومه کوندردی مزبور
دخی مازندراندن قالقوب نیسابوردن فخر الدینه آدم کوندروب نکودریان وسنجریانی
استدی عذر وبهانه کوسترمکله هراته کلوب نیچه جنکلر ومحاصره لر اولوب بالاخره
اوتوز بیك دینار الوب دوندی کتدی فخر الدین التی یوز طقوزده برج وبارو وخندکی
مرمات ایدوب حصاری استوار قلدی وپای حصارده عیدکاه ایچون بر میدانی دیوار ایله
چویردی وایچردن دخی خندك کسوب محکم قلدی وبر خانقاه بنا ایدوب مسجدلری تجدید
اتدی پای حصارده بازار ملك دیمکله مشهور سوقی یاپدی یدی یوز ایکی ده اولجایتو سلطان
بن ارغون برادری غازان یرینه کچوب فخر الدینی دعوت اتدی فخر الدین بهانه ایله وارمیوب
خدابنده دخی اون بیك سوار ایله امیر دانشمند بهادری اوزرینه کوندردی کلوب هراتی
محاصره ایلدی فخر الدین چقوب نیچه جنکلر اتدکدن صکره بهادر آدم کوندروب
بن اولجایتو حکمنه مخالفت ایدهمم برتاجکون ناموس پادشاهی یه رعایة ملك امانله کوهه
کیدوب براوغلنی یرنده قویسه جانبنه انفع ایدی دیمکله فخر الدین قبول ایدوب کتدی
جمال الدین محمد سامی اختیار الدین قلعه سنی محافظه یه قودی بهادر هراته کیروب حصارك
استحکامنی کوردی وجیه الدین اهل هراة طغیاننه باعث بو حصاردر دیمکله بر دروازه یی
ییقدردی بعده محمد سام بهادری حصاره ضیافته دعوت ایدوب اول دخی محمدی ازاله
ایچون کمینه آدم قودی جمال الدین آکاه اولوب بهادر کلدکده اتباعی ایله قتل ایلدی بعده
اولادی کلوب هراتی محاصره ایلدی انلرله دخی دوکشوب غالب کلدی یدی یوز التی ده
ملك فخر الدین وفات ایدوب برادری غیاث الدین محمد یرینه کچدی اولجایتو اوردوسنه
واروب مرعی اولدقدن صکره کلوب استقلال اوزره سند صوندن آب آمویه وارنجه
حکم ایلدی وجنکیزیاندن بونك کوردوکی رعایت والتفاتی بر پادشاه کورمدی یدی یوز اونده

شهزاده يسور ماوراءالنهردن كلوب شبرغانده مرغابه كلنجه اولجايتو وفاتنه دك مدارا ايله
كچندى ابو سعيد جلوسندن صكره يدييوز اون سكزده يسور خراسانى المق سوداسنه
دوشوب صكره برزمان جام ده ساكن اولدى يدييوز اون طقوزده مباركشاهى سردار
ايدوب هراة محاصره سنه كوندردى كندى دخى كلوب فيروز آباد دروازه سى اوكنده
اون سكز كون عظيم جنكلر اولوب يسور عسكرندن قرق بيك قدر آدم دوشوب شهره
ظفر بولميجق اطرافنى تخريب وغارت اتدى ومأيوس ومحروم كتدى وبالآخره يدييوز
يكرمى ده مقتول اولدى غياث هرات جامعنى تجديد ايدوب برحمام وقصر وايكى كاربان
سراى ومتعدد خانقاهلر ياپوب وقفلر قودى يدييوز يكرمى برده بحجه كيدوب اوغلى
شمس الدين محمد يرينه قالدى كلدكدن صكره يكرمى طوزده وفات ايدوب شمس الدين
هراة حكومتنده مكيث اولدى لكن مزبورده اول مرتبه استقلال اولمامغله برادرى
معز الدين حسين مستولى اولوب هراتى ضبط ايلدى وسلطان ابوسعيد وفاتندن صكره
اكثر ديارى قبضهٔ تصرفنه الوب پادشاه كامكار اولدى كه سائر افراننى كچدى امراء جنكيزيه دن
امير غزغن بعض مفسدلر تحريكى ايله كلوب هراتى محاصره وقرق كون جنك ايدوب
بالآخره صلح ايله كندى يدييوز يتمش برده معز الدين وفات ايدوب اوغلى غياث الدين پير على
والى اولدى برادرى ملك محمد ايله نزاع اوزره ايكن خواجه على مؤيد سبزوارى خروج ايدوب
نيسابور وسبزوارى الدى غياث الدين دفعاتله اوزرينه واروب چوق جنكلر ايلدى استيلاء
تيمور برخراسان يدييوز سكسن برده تيمور ايلچيسى كلوب مقدمايدرى معز صداقتنه بناء
غياث دخى تجديد موافقت اتدى يدييوز سكسن ايكيده امير تيمور بلخ ييلاقنه كلوب غياثى
يانه دعوت اتدى غياث متردد اولوب بالآخره كتمجق تيمور هراة اوزرينه توجه اتدى برادرى
ملك محمد قارشو واروب عواطف كوردى تيمور اولافو شنجه كلدكده خلقى چقوب
دوكشديلر برهفته مقاومتدن صكره شهر النوب تخريب وخلقى قتل اولندى بعده هراته
كلوب محاصره ايلدى ملك غياث عيش وعشرته مقيد ايكن نردبانلر ومنجنيقلر قوريلوب
جنكه آهنك اتديلر اوچ كون كچدكده طشره شهر بندى بوزولوب ايكى بيك قدر نفرى
تيمور اوكنه ايلتديلر عفو ايلدى شهرلوانى كوروب تيمور جانبنه ميل ايلديلر ارايه آدم
كيروب كورديلركه جنك وعناد ايله خلاص ممكن دكل غياث طشره چقوب استيمانله شهرى
ويردى تيمور حكميله شهرك باروى قديمنى ييقديلر بودكلو مكلف برجلر وآهنين قپولر خاكله
يكسان اولوب خندكى طولدى قپولرى شهر سبزه نقل ايدوب خزاين ودفاينى
چقارديلر وخلقدن مال امان جمع اولنوب اعيان كتخدالردن ايكيوز قدر كيمسه شهر سبزه
نقل اولندى وبو وقعه يدييوز سكسن اوچ محرمنده واقع اولوب اول سنه غياث كيرو خراسان
حكومتنده قالوب تيمور سمرقنده كتمش ايدى غياث كيرو خلاف قديمنه عود ايدوب تيمور
دخى ايكنجى دفعه خراسانه كلوب غياثى اولاديله اخذ ايدوب ماوراءالنهره كتوردى وهراة
حكومتى

حكومتی اوغلی میرانشاهه ویردی سكسن بشنده كیروكلوب خراسانده غوریلرك بقایاسنی
استیصال اتدی غیاث دخی اولادی ایله اوزكندده محبوس ایكن قتل اولندی بو اثنالرده
خراسانده خاصة هراة واسفزارده غوریانك فتنه وفسادی برزمان ومكانده اولمامش ایدی
جزا الرین بولدیلر یاتار نجه نیچه بیك بیكناه مسلمانلر دخی برباد اولدی انلرك سببیله
خراسان خراب اولمش ایدی یدی یوز طقسان طقوز ده حكومتی شاهرخ بن تیموره
ویریلوب مزبور میرزادولتنده تدریجله كیرو ویرینه كلدی سكز یوز اللی ده سلطان شاهرخ
وفات ایدوب نبیره سی بابرمیرزا خراسان ملكنی ضبط ایلدی التمش برده اولدخی انتقال
ایدیجك اوغللری شاه محمود ایله میرزا ابراهیم نزاع اوزره ایكن میرانشاه حفیدی ابوسعید
كلوب خراسان ملكنی اللرندن الوب هراتده تمكن اتدی التمش اوچده جهانشاه ایله جنك
بعده صلح ایلدی سكز یوز یتمش ایكی ده آذربیجان ملكنه طمع ایدوب اوزون حسن
اوزرینه كتدی وقره باغده منهزم وكرفتار شهید اولدی سلطان حسین منصور بن بیقرا
خوارزمده ایدی كلوب خراسانی ضبط ایلدی اوزون حسن ایله جنكلرنده دوكشوب
غالب كلدی وطقوز یوز اون برده وفات ایدنجه سلطنت سوروب دنیادن كتدی عاقل
وفاضل پادشاه ایدی سلطان شاهرخك وسلطان حسینك بلاد خراسانده خاصة
هراتده نیچه آثار خیری واردر مدارس ومساجد وخانات وحمامات كبی بونلر زماننده شهر
مزبور كالاول معمور اولمش ایدی مزبوردن صكره اوزبكیلردن محمد خان شیبانی خراسانه
مستولی اولوب حسین بیقرا اولادی بدیع الزمان وغیری الندن الوب ضبط اتمشیدی
اون التی ده شاه اسمعیل صفوی فارس وعراقی الدقدن صكره خراسانه هجوم ایدوب
محمد خان الندن الدی صكره اوزبك عسكری برایكی دفعه فرصت بولوب كیرو المشلرایدی
ضبط میسر اولمیوب الان رافضیان النده قالدی رجال خراسان ارنلری افواهده
مثل سائر وبودیاردن قوپان اكابر سائره نسبت كثیر ووافر در ذكری سبق ایدن بلاده
منسوبلرك اشبهی ایراد اولنمش ایدی خاصة هراته منسوب اولانلرك اشهری علمادن
هرویلر چوقدر شیخ الاسلام حفید تفتازانی كبی ومشایخدن شیخ الاسلام عبد الله
انصاری وجشتیاندن خواجكان وشعرادن حكیم ازرقی ومولانا سعید وركن صاین
ومولانا پناهی ومیر سید محمد جامه باف وغیری كبی فصل ٤٣ در مملكت قومس وطبرستان
ومازندران بوفصلده اوچ مملكت ذكر اولنور اما قومس معرب كومس در خراسان ایله
عراق عجم اراسنه دوشر بر قاج پاره شهری مشتمل مملكت ودار ملكی دامغان در سكسن
طقوز درجه طول واوتوز یدی عرضده نیسابوردن اوچ مرحله جنوبه مفازه كنارنده صویی
ازبر اوجوزلق بلده در نزهه ده بانیسی هوشنك ایدی باروسنك دوری سكز بیك قولاج
ایدی هواسی كرمه مائلدر ایو امرودی اولور دیمشد روقریه لرندن جهارویه حوالیسنده
صویی ازو صارمترق بر چشمه واردر كه قازوراتدن برنسنه براقسه لر دامغانده بر عظیم

روزكار ظهور ايدوب اغچلرى قرار گير آدم وار وب پاك اتدكده ريع ساكن اولور كبار حنفيه دن
قاضى القضاة ابو عبد الله دامغانى بو شهره منسوبدر سمنان كسر سين مهمله ايله
سكسن يدى درجه طول او توزالتى درجه عرضده قومس شهرلرندن بر شهردر مفازه كنارنده
دامغاندن كوچك بسطامدن بيوك بر شهردر رى ايله دامغان ارا سنه دوشر صويى چايدن
هواسى معتدل پر در انار و فستق و انجيرى غايت ايو اولور كبار مشايخدن شيخ على الدوله
سمنانى بو شهره منسوبدر بوكا متصل سمنك نام بر بلده دخى واردر غربه دوشر سمنانله
نيسابور اراسى اوچ مرحله در بونك قبله طرفنده سرخاب نام بر قصبه بر بوچق مرحله در
بسطام طقسان درجه طول او توزيدى درجه عرضده قومس بلادندن هواسى معتدل
حاصلى غله و ميوه بر كوچك شهردر بوندن جرجانه ايكى كونلك واريلور مشايخ كباردن
بايزيد بسطامى بو شهره نسبت اولنور و قبرى دخى اندهدر اما طبرستان كه تبرستان معربيدر
نزهه ده حمد الله قومس ايله برحده ادخال ايدوب خراسان و عراق عجم و مفازه ماز ندرانه
متصلدر ديو قومس بلادندن غيرى خوار و كرد كوه و فيروز كوه و دماوند و مريم
و خرقان نام قصبه لرى بو حدده يازوب باقيسنى ماز ندران اولكه سندن عد ايلمشدر
تقويم البلدانده ماز ندران طبرستانك اسمى اولدوغنى مراصد دن نقل اتمكله بز دخى
بو مقامده اكا تابع اولوب ماز ندرانى باشقه ايراد ايلمدك وجه تسميه بو ديارا كثر ميشه زار
طاغستان اولمغله بر عسكر بالته لرله اورمانلغى قيروب چكمكله تبرستان دينلمه ياخود اشجار
كسيلوب يرينه شهرلر بنا اولندوغى آلته منسوب اوله حدودى شرقده خوارزم جنوبده
خراسان شمالده بحر شروان غربده ديلم و كيلاندر كبرو تقويمده طبرستان ايكى ناحيه يه
تقسيم اولنمشدر برى قومس كه خراسانه متصلدر برى ماز ندران كه انك شمالى درديا زار
بو تقسيمدن ظاهر اولور كه بوندن صكره ذكر اولناچق ماز ندران شهرلريدر و كيرو ديمشدر
طبرستـــان غايت صعب طاغلر ايله احاطه اولنمش اوته سى دوز مملكتدر مسالكده
طبرستان خلقى اكثر پيوسته ابرو يعنى اچق قاشلو و صاچلرى چوق سريع الكلام اولور
غدالرى و نانلرى اكثر برنج و بالقدر سار مسنغى سورلر نزهه ده ايدر ماز ندران لواحقى ايله
يدى تومندر ١ برى جرجان كه دار ملكيدر ٢ برد مورستاق ٣ استر آباد ٤
آمل و رستمدار ٥ دهستـــان ٦ روعد ٧ ساستان جرجان كه ضم جيم ايله
كركان معربيدر طقسان درجه طول او توز طقوز درجه عرضده طاغه
قريب دوز يرده بر بلده مشهوره در هر بار انده امطار اكسك اولميوب بر نهر كبير طاغدن
كلوب كنارنه اوغرامغله هواسى حرارت و رطوبت اوزره در و باسى چوق غربايه
مخـــالف يردر لول اجلدن جرجان مقابر خراساندر ديرلر نهايت اشجار و نباتات
انده غايت قوى كلور سائر يرده اون ييلق شجر انده بر ييلده يتشر سهل و ياپلا يميشى اولور
بر بلده بريه و بحريه و سهليه و جبليه در خرما و اوزوم و عناب كبى غله و پنبه و ابريشم يرى در
كرماده

كرماده برفى طاغندنباروسنڭ دورى يدى بيك قولاج ايدى سليمان بن عبد الملك زماننده
يزيد بن مهلب فتح ايلدى آل بويه زماننه كلنجه انده كثرت وتغلب وارايدى انلوزماننده جنكلرده
مغلوب اولوب قرلديلر مغول عهدنده خلقى قتل عام اولنوب كمسه قالمدى صكره كيرو
عمارته يوز طوتدى اكثر خلقى شيعى واهل كرم درفيروز ساسانى تورانيان ايله نزاع اوزره اولوب
ضررلرين دفع ايچون انده طولى اللى فرسخ برديوار چكمش وبوديارى سد اتمشيدى اثار قديمه دن
انده ايكى ذكر من طاشى واردر حجمى ايكى ذراعه قريب وقطرى يكرمى ذراعدر محمد بن جعفر
صادق قبرى انده زيارتكاهدر وفحول محققين دن علامه شرف الدين سيد شريف على بن محمد
جرجانى بوشهره منسوب اولوب سكز يوز اون التى ده وفات اتمشدر وبوشهر جرجانڭ مستقل
تاريخى واردر آبسكون سكسن طقوز درجه طول اوتوز يدى بوچق عرضده بحر خزر كنارنده
طبرستان وجرجان اسكله سى برقصبه در جرجاندن اوچ مرحله در نهرى بوكا قار آمل سكسن
يدى بوچق طول اوتوز يدى بوچق عرضده كنار بحرده بربلده متوسطه در بوندن ساريه يه
ايكى كونده وار يلور جانب شرقنده هم نام بلده كه آخر حد طبرستاندر بش فرسخ وسالوس
اون ايكى فرسخ يردر حمد الله ايدر طهمورث بناسى بربيوك شهردر هواسى كرمه مائل
يايلا وساحل ميوه لرى حاصل اولور يردر لوز جوز انكور خرما تورنج ليمون كبى ومشموماتى
غايت خوب اولور ابو جعفر محمد بن جرير طبرى بوشهردندر ماوراء نهرده بر آمل دخى
واردر اول اجلدن بوكا آمل طبرستان ديرلر اوتلاغى قيونه غايت يرار مسعودى مروجده
ايدر تركستاندن كلور بونهر عظيم بحره دوكلدوكى يرده د نهر بوشهرى اوج بلوك ايدوب
يرى اوزرته ده جزيره كبى دازملك انده در وايكيسى ايكى طرفده برينه كميلر اوزرنده جسر
قورلمشدر مامطير آمل ناحيه سنده بربلده در اراسى التى فرسخ و بوندن ساريه دخى التى
فرسخدر هم آملدن بش فرسخ شرقنده آخر حد طبرستان برقصبه وسارى اسكله سيدر
عين الهيم دخى ديرلر سارى سكسن سكز درجه طول اوتوز يدى بوچق عرضده طهمورث
بناسى برشهر وسطدر ساريه دخى ديرلر دورى تقريبا دورت بيك قولاج كلور ميوه وغله
يريدر ونواحيسى چوقدر بوندن آمل ايكى مرحله واستر آباددورت مرحله در سمنان
قريبسنه دوشر استر آباد همزه نڭ فتحى وكسرى ايله وتانڭ كسرى ايله ساريه وجرجان
اراسنده سكسن طقوز بوچق طول اوتوز سكز عرضده بربلده در نزهه ده استارآباد نامیله
دريايه قريب آب وهواسى معتدل حاصلى ابرشيم وغله وميوه برشهر وسط يازار بوندن
جرجان ايكى مرحله وساريه دورت مرحله وآمل اوتوز طقوز فرسخدر تقويمده استربانيسنڭ
اسمى اولمق اوزره يازار اما ظاهر بودركه قاتريرى اولدوغندن اوله كبار نحاتدن شيخ رضى
بوشهره منسوبدر دهستان طقسان بردرجه طول اوتوز سكز بوچق عرضده جرجان ايله
خوارزم اراسنده آخر حد طبرستان بربلده در اسلامده عبد الله بن طاهر بنا اتمشدر
قديمدن قباد بن فيروزه منسوب هواسى كرم صويى چايدن ميوه سى آز يوردر

جرباذقان درپایگان معربیدر سکسن طقوز بوچق طول اوتوز سکز عرضده جرجان ایله
استرآباد اراسنه دوشر بربلده در برجرباذقان دخی عراق عجمده یازلدی بواسمله ایکی شهردر
رستمدار نزهه ده یوز پان قریه یی مشتمل بر ولایتدر اکثرینك صویی شاه روددن
وهواسی کرمه مائل اولمق اوزره مسطوردر روعد سکسن سکز درجه طول اوتوز یدی
درجه عرضده برشهر وسطدر رویان سکسن التی بوچق درجه طول اوتوز التی عرضده
طبرستان طاغلرنده بربیوك شهردر شارستان دخی دیرلر برصعب عقبه باشنده بنا
اولنمشدر وافر ناحیه لری وار بوندن بلاد جبل وقزوین حدی اون التی فرسخ یردر کیاد
شافعیه دن صاحب البحر ابوالولید بوشهره منسوبدر ناقل سکسن یدی درجه طول اوتوز
التی بوچق عرضده آمل نواحیسنده صویی وچمنزاری چوق برقصبه در بوندن آمل دورت
فرسخ وسالوس برمرحله در لارجان سکسن التی بوچق طول واوتوز التی بوچق عرضده
طبرستاندن آمل ایله ری اراسنده بربلده در هر بری اون بشر فرسخ مسافه دوشر کرته
طقسان درجه طول قرق درجه عرضده جرجاندن شماله دورت مرحله یرده دکز
کنارنده برقصبه در فروه طقسان درجه طول قرق بر درجه عرضده کره دن بش مرحله
یرده برقصبه در تقویمده فراوه یازار خوارزمدن غرب وجنوبه دوشر دماوندی حمدالله
قومس وطبرستان حدنده ادخال ایدوب قصبه سنه پیشان دیرلر کیومرث بناسیدر
سرددر دیدی لکن بز عراق عجمده ذکر ایلدك ویمه کسر واوایله سکسن یدی بوچق
درجه طول اوتوز التی بوچق عرضده دنباوند ناحیه سندن برقصبه دردری ایله طبرستان
اراسنه دوشر هواسی سرد غله سی وصویی وافر بردر کردکوه دامغاندن اوج فرسخ یرده
منصورآباد رستاقی در زراعتی ومحصولی وافر اولور فیروزکوه دماوند دبنده برقلعه در
هواسی سرد اولمغله اشجار بتمز آب خوار قلعه دبندن بحر غله سی محصولی وافر یردر خرقان
بسطامه تابع هواسی لطیف صویی وافر برقریه در مشایخدن ابوالحسن خرقانی انده
یاتر بونلردن غیری نزهه ده کبودجامه ونیم مردان وشهرآباد نام شهرلر طبرستاندن یازیلوب
کبودجامه غله سی وابرشیمی وافر عریض ولایتدر ونیم مردان استرآباددن اوج فرسخ یرده
برجزیره در شهرآباد سلفده برقصبه ایدی حالا خرابه دردیمشدر تقویمده سالوس جهت
غربده بحر کنارنده طبرستان شهرلرینك آخری در برصعب یرده واقع اولمشدر طبرستاندن
دیلمانه اندن کدیلور دیو یازار مسالکده سعیدآباد رویان نواحیسنده بربلده در مهدی
عباسی نایبی سعید بن دعلج بنا اتمشدر دیو تحریر ایدر نهر جرجان مازندران طاغلرندن
چقوب یکی شهر درسندن بحرمیدان سلطانه وجرجانه اوغرار بر زیرده مزرعه لری
سقی ایدر وابسکون اوکنده بحر خزره دوکلور بونك اکثر یری غایت عمیق وعاطلدر
کنارلری یارو بتاق اولمغله پچمك عظیم مشکلدر بر کون اولمازکه انده آدم ویا حیوان بوغلمیه
بو نهرك طولی تقریبا اللی فرسخدر احوال ملوك بو اقالیم اسلامدن اول ملوك فرس
حکمنده

حكمنده ايدى انوشروان بيوك برادرى كيوشه و برمشيد مى يدى ييل حكومتندن صكره
طغيان ايدوب برادرى يدنده مقتول اولوب مزبورك حفيدى باوند ملوك فرس انقراضندن
صكره هجرتك قرق بشنده مملكت خلقى طلبى ايله والى اولدى بونك اولادى سلسله سنه
باونديه ديرلر اوچيوز طقسان يدى تاريخنه كلنجه اون دورت نفر حكم ايلدى وملوك
مازندران اوچ طبقه اوزره اولوب قرق بش سنه سندن يديوز اللى يه وارنجه حكم ايلديلر
اراده علويلر وخلفا نوابى حكومتى قاريشوب كاه بونلر منقرض اولور وكيرو ظهور
ايدردى و بونلرا كثر طبرستان طاغلرنده اولمغله ملوك جبال دخى ديرلر اول طبقه سى
ذكر اولنان تاريخده قابوس تسلطى ايله منقرض اولوب باونديه نك طبقهء ثانيه سى
دورتيوز التمش التى ده ظهور ايلدى باونديه اولادندن اصبهبد حسام الدوله شهريار بن
قارن خروج ايدوب ملك موروثنى الدى واولادندن شمس الملوك رستمه وارنجه سكز نفر
حكم ايليوب التيوز التى ده ابو الرضا حسين بن محمد علوى مزبورى خروج وقتل اتمكله
بو طبقه مزبوره ده آخر اولدى طبقهء ثالثه كبير وحسام الدولهء سابق اولادندن حسام الدوله
اردشير بن كيد خوار اولادى درمزبور التيوز اوتوز بشده ظهور ايدوب طبرستانه
مستولى اولدى ويديوز اللى سنه سنه وارنجه سكز نفر حكم ايلديلر اخرلرى فخر الدوله
حسن در تاريخ مزبورده كيا حسن جلاوى مزبورى قتل ايدوب مملكته مستولى اولدى
دولت جلاويه ظهور ايلدى بو سلسله دن دخى التى كمسه طقوز يوز طقوزه وارنجه حكم
ايليوب قزلباش ظهورى ايله منقرض اولديلر و باونديه عصرنده دولت علويهء
طبرستانيه ايكيوز اللى تاريخنده ظهور ايدوب داعىء كبير حسن بن زيد مازندرانه
مستولى اولدى اولادندن كمسه اوچيوز اون التى تاريخنه وارنجه حكم ايليوب منقرض اولديلر
اوچيوز اون بشده دولت زياديه ظهور ايدوب اسفار بن شيرويه سرعسكرى مرداويج بن زياد
طبرستان وجرجانه مستولى اولدى اولادندن طقوز نفر دورتيوز التمش سنه سنه وارنجه ممالكى ضبط
وحكومت اتديلر بونلردن شمس المعالى قابوس مشهور پادشاه ايدى وملوك دابويه كه كاوپاره
اولادندن ايديلر دابويه هجرتك قرق سنه سنده رستمداره مسلط اولوب بش نفر احفادى
يوز قرق سنه سنه وارنجه حكم ايليوب منقرض اولديلر وكيرو مزبور كاوپاره سلسله سندن
پادوسپان هجرتك قرقنده رويانده تمكن ايدوب رستمدار خلقى اكا تابع اولديلر وسكز يوز
سكسن بر تاريخنه وارنجه اولادندن اوتوز بش نفر حكم ايلديلر كاه شرفا بونلره شريك
اولدى صكره كاوپاره اعقابندن آل كيومرث ظهور ايدوب طالقانده قلعهء نور
و رستمدارده نجور مستولى اولديلر بونلره ملوك نجور دخى ديرلر بونلر اماميه مذهبى اوزره
اولمغله شاهلر ظهوريله منقرض اولديلر علويلردن دولت قواميه كه سيد قوام الدين
مرعشى اولادندن اولوب يديوز التمش تاريخنده آمل طبرستانده خروج ايليوب مملكتى
الدى آنده اولادندن يكرمى اوچ نفر طقوز يوز تمش طقوزه كلنجه حكومت اتديلر وشاهلره

سرفرو ایتمکله بر زمان اولدیلر بونلره شرفاء مازندران دیرلر و بونلره زوزافزونیه دولتی
برقاج زمان شریك اولدی انلر برقاج نفردر بو جمله نك تفصیلی فذلکه ده یازلمغله بونده
اجمالا نقل اولندی فصل ٥ ٣ در اقالیم خوارزم ودیلم وکیلان اوتوز بشنجی فصل دیلم
وکیلان وخوارزم مملکتلری ذکرنده در امادیلم فتح دال ایله امم سالفه دن برجیلك یعنی قبایلك
اسمیدرکه منزللرینه اول قومك اسمی علم اولمشدر ابن اثیر جامع الاصولده بنی مضردن باسل
بن ضبه اننده واروب تزوج ایدوب دیلم اندن وجوده کلدی ابودیلم اولدر دیمشدر کیلان
ایسه کیل جمعی در تعریب ایدوب جیل دیولر کسر جیم ایله بلاد دیلمه مجاور برنیجه
قریه یی مشتمل صقعك یعنی دیارك اسمیدر انده بر بیوك شهر یوقدر جیلان دخی دیرلر اول
اجلدن دیلم حدنده ادخال ایدرلر دیلم وکیلانك حدودی غربده بعض آذربیجان وشرقده ری
وطبرستان جنوبده بعض آذربیجان و بلاد قزوین وشمالده بحر خزر ایله محدوددر ابن
حوقل ایدر بلاد دیلم سهل وجبلدر دوزیرلری جیل وجیلان تسمیه اولنور که دیلم
طاغلرینك ایکی شمال جانبنده دریایه وارنجه برقوناق عرضی دخی زیاده ونقصان اوزره طولی
دریا کناریله ممتد اینجه اوزون اووالردر که بعض یرلرده دریا طاغی دوکر وانجق بریول
قدر ضیق اولوب کیرواچیلور الك واسع عرضی ایکی مرحله اولور بو دیار خلقی اکثر نحیف
وصبکسر وناپاك اولوب لسانلری نه فارسی نه عربی برمخصوص دیلدر سلفده مجوسی
ایدیلر صکره بعضیسی اسلامه کلدی حمد الله نزهه ده ایدر کیلان اون ایکی شهردر دریای
خزر کنارنده طولی سفید رود دن موغانه وارر عرضی دیلمیان طاغلرندن دریایه منتهی اولور
مغول زماننده حقوق دیوانیه سی ایکی تومن ایدی اعظم بلادی لاهجان در سکسن
دورت درجه طول اوتوز یدی بوچوق عرضده دیلم طاغلری دبنده دوزیرده باغلو باغچه لو
اقارصولو بر بیوك شهردر دریادن ایکی مرحله بعید ودار ملکدر لنکر ولاهجاندن برمرحله
شرقه دوشر دریا کنارنده بر اسکله و بندر قصبه در کاه یوز قدر سفینه لیمان نده لنکر
براغور اصفهید سکسن بش درجه طول اوتوز سکز درجه عرضده حاصلی غله و برزمیوه
برشهر وسطدر ناحیه سنده یوز پاره قدر قریه سی واردر حقوق دیوانیه سی ایکی تومن
وطقوز بیك دینار در تولم تقریبا ذکر اولنان طول وعرضده دریا کنارنده طاغدن
ایکی مرحله بعید حاصلی غله و پرنج ونارنج وترنج دوزیرده ماسوله دن کلن نوخاله صویی
کنارنده برشهر در بو دخی دار ملکدر بك اوتورر ماسوله طاغ دبنده برقصبه در نوخاله
وخندخاله صولری بونك شرق وجنوبندن کاوب تولم غربندن بحره وشرقندن کلن ماسوله
صویی ایله اول شهر اوکنده دکزه دوکلور فومن یومن معربی وتقریبا ذکر اولنان طول وعرضده
حاصلی غله و پرنج وابریشم بر بیوك شهردر واسع ناحیه سی واردر دکز ایله طاغ اراسنه
دوشر بوندن ماسوله شرق وجنوبه برمرحله وتولم غرب وشماله برمرحله ودریا کنارنده
سالوس دخی برمرحله در خندخاله ونوخاله صولری ایچندن بحره کالاز تقریبا ذکر اولنان

طول

طول وعرضی اردبیله تابع جبل خانخال ناحیه سنده لاهجاندن شرق وجنوبه دوشر
بربلده در رشت پومندن برمرحله شرقه دوز یرده برقصبه در بوندن دریایه ایکی کونده
واریلور شفت سکسن بش بوچق طول اتوز سکز عرضده رشتدن برمرحله شرقه طاغده
برکوچك شهردر بوندن دریایه برکونده واریلور بو ایکی شهرك هواسی کرم ومتعفن
وخلقی کوهی وبی تمییزدرلکن غله وپرنج وابریشم حاصل اولور کوتم شفتدن برمرحله شرقه
باغلی باغچه لی برشهر وسط ودار ملکدر دریادن برمنزل بعید یرده اولوب کیلان
حاکمی بونده اوتورر وبازاری طورر کوجستان کوتمدن برمرحله شرقه دریا کنارنده سرحد
کیلان ولاهجان بربنددر واسکله اولمغله محصوللی وافردر کرکان وطبرستان وشروانده
کمیلر کلور کیدر دولاب تولمدن ایکی مرحله غربه دریا کنارنده بربیوك شهر ودار ملکدر
یکرمی بیك قدر خانه سی ووافر اقارصولری واردر ناحیه سنه کسکر دیرلر بوندن اردبیل
اوچ مرحله غربه وجبل دیلم برمرحله جنوبه دوشر قزل اغاج دخی غربنده بش مرحله در
لشنشاه لاهجان ایله حسنکاه اورته سنده دوز یرده باغلی باغچه لی اقار صولو
بربیوك شهردر طاغدن برمرحله ودریادن برمرحله بعید دوشر وافر چنار اغچلری وارخلقی
اکثر عسکری وتجاردر پشیشا باغلی باغچه لی صویی چوق لشنشاهدن شرقه
برشهردر دریا ایله طاغ اورته سنه دوشر پرنج وغله یرید راکثر صولری شرقدن
کلور وخلقی اکثر عسکریدر حسنکاه لنکردن برمرحله شرقده دریا کنارنده باغلی
باغچه لی برشهر وسطدر برنهر کبیر شرق طرفنده طاغدن کلوب غربندن بحره
دکزه دوکلور طاغ بوندن اوچ مرحله در تنکالین تمجان دخی دیرلر پشیشادن
اوچ مرحله شرقده دریا کنارنده اقار صولو برشهردر اکثر خلقی شرفادر کرنجیان
کرجان دخی دیرلر تنکالیندن ایکی مرحله شرق وشمالده طاغده برقصبه در نزهه ده اردشیر
بناسیدر دیو یازار رودبار تقویمده دیلم دار ملکی اولمق اوزره طاغده برشهردر دیو ابن حوقلدن
نقل ایدر بغداد ومرو وطوس وشاش قریه لرندن برقریه دخی رودبار تسمیه اولنمشدر
کوکه کوجسباندن برمرحله شرقه دوز یرده برقصبه در کوجسبان شمالندن سفیدرود نام
فراتدن بربیوك نهر کلوب کوکه یه اوغرار ودکزه کیدر طاغ ودکز کوکه یه برر مرحله در
کیسم کوکه دن نصف مرحله شرقده طاغ انکنده دوز یرده باغلی باغچه لی صولری چشمه لردن
برشهردر بو دخی دار ملك عد اولنور وبازاری طورر دریادن ایکی مرحله بعیددر دلمان
کیسمدن ایکی مرحله شرقه طاغده باغلی باغچه لو بازارلو بیوك شهردر بوندن کار دریا
دورت مرحله وقزوین دورت مرحله در لاهجان بونك ایکی منزل شرقنه دوشر خشك رو
کرنجیاندن برمرحله شرقه طاغده برقصبه در دریا کنارینه بوندن ایکی کونده واریلور
سفیدرودبار کوکه ایله لاهجان اراسنده مابین برر مرحله باغلی باغچه لی بازارلی برشهردر
دریا بوندن دخی ایکی مرحله بعیددر بعض اوصاف کیلان خواندامیر ایدر کیلان اطرافی

صعب سنكستان ميشه لو طاغلر وعقبه لر وصوبي چوق بيكارلي صحرالردر واكثر اوقاتده
انده باران اكسك اولماز خلقننك طعامي اكثر برنج وبالق وقوش اتلريدر قيون اتي وياغلي
نسنه لرانده غايت مضردر كاه يغمور بر قاج كون وكيجه ياغوب خلق بيزار اولدقده اكر
كيجه تلكي سسني واردنجه كوپك سسني اشتسه لر مسرور اولورلر علامت انقطاع
باراندر البته ايرته سي آچلور ديو تجربه اتدكلريني قزويني تحرير ايدر ومملكت كيلان ايكي
قسمدر بري لاهجان وتوابعي وبري رشت وفومن وملحقاتيدر هر برينك باشقه حاكمي
واردر بونلرك توابعي وملحقاتي مخلوط يازلدي بيانه ظفر بولنمدي مملكت خوارزم تقويمده
خاء معجمه نك حركتني ضمه ايله فتحه بيننده والف الف صحيحه دكل بر جنس الف مسترقه
ومختلسه در بويله تلفظ ايدرلر ديو مراصددن نقل ايدر ابن الفرات وجه تسميه سنده معناي
خوارزم ارض هوان يعني خورلق يري در زيرا خلقي خورلق كورمنجه اطـــاعت اتمزلر
ديمشدر لكن زم قبيله معناسنه ايدوكي اقليم فارس فصلنده كچمش ايدي هفت اقليم
صاحبي سلفده ملوكدن بري برقومي بو بيابانه نفي ايدوب واردقلرنده خانه لر ياپوب تمكن
اتديلر برزماندن صكره ملك مزبور منفيلري تفحص ايچون آدم كوندروب كلدكده كوردي كه
اولر ياپمشلر واودنلر يغمشلر نهردن بالق اولايوب طبخ ايدرلر انلر لسانده خور لحم وذم
اودون معناسنه ايدي ات واودون يري انجق ديه رك تركيب اولنوب خوارزم دينلدي
بعده ملك مزبور انلره مرحمت ايدوب دورت يوز نفرك هر برينه بر تورك عورتي كوندردي
توالد وتناسل ايله بر اقليم خلقي اولديلر بونلرك اكثري شجيع وجري اولوب اوتوز بيك قدر
اتلوبهـــا در عسكر چقاريردر بو مملكت خراساندن وماوراء نهردن منقطع اطرافي
مفازه بر اقليم صغير وطولاني در معمور يرلرينك جيحون كنارنده وسعت وعرضي كركانجه
وارنجه كتدكجه زياده اولوب ايكي اوج فرسخ مسافه يه وارر غايتي طاغ دبنده برقريه كه
بش فرسخدر حدودي جنوبده خراسان غربده بعض بلاد اتراك وشرقده ماوراءنهر
وشمالده بلاد درك ايله محدوددر نهر جيحون اوزرنده ايكي اطرافده آخر عمارتدرلندن اوته
نهر مزبور اوزرنده شنلك يوقدر و بو اقليمك هواسي غايت سرددر شدت برددن ال اياق
دوشر ونهر جيحون بونك حدودنده منجمد اولور دار ملكي كركانج كبري در اوركنج دخي
ديرلر طقسان دورت درجه طول قرق اوچدن اون دقيقه اكسك عرضده جيحونك
غرب جنوب كنارنده برشهر عظيم اولوب التي يوز اون سنه سنه كلنجه غايت معمور ايدي تاتار
خراب ايليوب بعده في الجمله معمور اولدي حالا دار ملك وشهر خوارزم بوندن عبارتدر
بوندن آمل اون ايكي مرحله وبحيره التي مرحله در كركنج صغري ذكر اولنان طول
وعرضده كبري دن اون ميل يرده جيحونك كنار غربيسنده برشهر وسطدر كركنج فسوي
وجرجانيه خوارزم ديرلر امهات بلاد جيحوندندر وبونك فضلنده نيچه حديث روايت
اولنور ديو هفت اقليمده ذكر ايدر كات طقسان دورت درجه طول قرق بر بوچق عرضده

برشهردر

برشهردر سلفده خوارزم قاعده سی ایدی جیحونك كنار شرقیسنده اولمغله نهر بصوب
خراب اتمشیدی خلقی مرتفع یرده بنا اتدیلر سلفده بونك قهندزی وجامعی وارایدی سرای
خوارزمشاه جامعه قریب ایدی وجردور نام برنهر صغیر شهر ایچندن یكوب جیحونه
آقاروایكی طرفی چارشی بازار ایدی نهر جیحون شرقیسنده خوارزمك بوندن غیری شهری
وقصبه سی یوقدر فقهاء حنفیه دن معراج الدرایه صاحبی قوام الدین وایسا غوجی
شارحی حسام الدین ومغرب صاحبی ناصر الدین مطرزی وخواجه ابو الوفا وپهلوان
محمود بوریا ومولانا كمال الدین حسین وغیری بوشهره منسوبلردر زمخشر فتح زایله
تقریبا ذكر اولنان طول وعرضده بربیوك قریه در صاحب الكشاف علامه جار الله
بوقریه دن ایدی بشیوز اوتوز سكز سنه سنده كركانجده وفات اتدی هزار اسب
طلقسان بش درجه طول قرق بردرجه عرضده جیحونك كنار غربیسنده برقلعهٔ حصینه در
كاتدن التی فرسخ یره دوشر نهر جیحون ایچنده جزیره كبی واقع اولوب انجق بریا پلمش یولی
واردر خوارزمشاهلردن اتسز بونده قپانوب لشكر مغول بش آی محاصره ایله الوب خلقی
قتل عام ایلدی درغان هزار اسبدن یكرمی دورت فرسخ مرو جانبنه آخر حد خوارزم
برقصبه در خیوه جیحون شرقیسنده اوركانجدن برمرحله یوقاری بر معمور قصبه در
جیحونك كنار غربیسنه دوشر بونلردن كات ایكی مرحله یوقاریدر وزیر شهری خیوه
قرشوسنده برقصبه در حیوق دخی دیرلر شیخ نجم الدین كبری مقامی انده در بعض
اوصاف خوارزم مسالكده ایدر خوارزم بر نعمتی چوق ومیوه سی وافر یردر نهایت
جوز اولمازوانده لطیف كرباسلر وانجه صوفلر وزیبا دیبالر اشلنور خلقی اكثر جوانمرد
وصاحب مروت تاجرلر واكثری اهل سفردر لسانلری خراسان خلقی لسانه مغایر
وطرز وطورلری دخی كندولره مخصوصدر وبواقلیم اوغوز وتورك بلادنه مجاور اولمغله
اكثر جنك وجدال اكسك اولمیوب اكثر خلقی حرب وضرب امرنده ماهر شجیع ومرابط
قومدر لكن چوغی مذهب اعتزال اوزره دیرلر وبودیارده زر وسیم وسائر معادن انواعی
اولور خراجی سلفده دورتیوز سكسن طقوز بیك درهم ایدی انهار خوارزم اقلیمنده اولان
انهارك چوغی نهر جیحوندن آیریلور وجیحونی بز كلجك ماوراء النهر فصلنده ذكر ایدرز
مسالكده ایدر خوارزمك یوقاری آمو طرفنده حد اولنه طاهریه دیرلر جیحون جنوبنده درانده ن
التی فرسخ یوقاری جیحوندن برنهر آیریلور اكا كاوخواره دیرلر عرضی بش ذراع وعمقی ایكی آدم
بوینجه در اوزرنده صندللر كزر وخوارزم قریه لری اكثر بونك كنارلرنده در ایكی فرسخدن
صكره برنهر دخی آیریلور اكا رود كریه دیرلر قریه لرك برمقدارین سقی ایدر بونك عرضی چوق
دكلدر وجیحون غربیسنده جیحوندن آیریلور نهرلر چوقدر رود هزار رود كرد احواس رود ال
رود بوه رود حیره كبی بونلرك كیمنده زورقلر یورر وهر قریه نك بر ارمغی واردر جیحوندن اقوب
مزارعن سقی ایدر بحیرهٔ خوارزمكه تاتار اكا قره دكز واوكوز صوبی دیرلر حمد الله ایدر بونك دوری

یوز فرسخدن زیاده وصوبی شور در کرکابخدن التی مرحله شماله دوشر وبحر حزر ایله
بونك اراسی یوز فرسخه قریب مسافه در بعض آب جیحون وآب شاش بو بحیره یه دوکلور
مسعودی مروج الذهبده ایدر ربع مسکونده بوندن بیوك کول یوقدر دیو اقالیم اربابی
ذکر ایدرلر لکن فرنکی اجغرافیالرده رسمی کورلمیوب ترجمه اولنان اطلسده بوکا تعرض
وبیان یازلمدی ظاهر بودر که انلرك بو اقلیمده وقوفی اولمیه بهر حال غدیر مزبور برغدیر عظیم
اولوب شاش کبی نهر عظیم بوکا اقوب نه طعمی متغیر اولور ونه ارتر اول اجلدن بعض عوام
بونك التنده بحر حزره منفذی واردر دیرلر بی معنی سوزدر زیرا داخل اولان نهرك اجزاء
لطیفه سی تحلل وعنصره انقلاب ایله طاشمق لازم کلمز عوام علم طبیعی قانوننی بلمز ظاهرا
کوردوکی کبی صنور طلسم خوارزم قربنده برجبل عظیم که اوزری قلعه لر وکویلر ایله
معمور در طاغ ایچنده بر مرتفع دپه اوزرینه دورت قپولی بر کنبد وقبه بنا اولنمش واول
دپه یی ماء راکد احاطه ایلمشدر قبه نك قپوسندن التون کلچه لری ییغلمش کورینور
وصودن بر طریقله عبور وقبه یه وصول ومرور ممکن دکلدر کمی وصال امثالیله هر بار
تجربه ایدنلر غرق وهلاك اولدیلر مزبور صویه شجر وسائر خفیف اجرامدن هر نه
قونسه فی الحال باترکیدر چقارمق دخی ممکن اولماز حتی سلطان محمود غزنوی خوارزمه
کلدکده طلسم مزبوری فتح مراد ایلدی اتراك ورعایا اوشوروب طاش واغاج کسدردی
وعسکری ایله نیچه زمان چالشوب صویه دوکدیلر جمله محو اولوب اثر ظاهر اولمدی
ضروری مأیوس اولوب فراغت اتدی ابوحامد اندلسی ایدر بن اوچ دفعه خوارزمه سفر
ایدوب بو طلسمی کوردم مسالك خوارزم کرکابخدن سمرقند اون مرحله ونسا
اون مرحله در بو یول چول وقومسال اولوب ایکی اوچ قوناقده برصو بولنور وخراسان
شهرلرندن مرو یوز یکرمی دورت فرسخدر بو طریقله کرکابخدن سوراوان التی فرسخ اندن
اندرابنان ایکی فرسخ اندن مارحسمین التی فرسخ اندن دیه ازرق یدی فرسخ اندن هزاراسب اون
فرسخ اندن سنند بور اون فرسخ اندن رباط دهان شیر دورت فرسخ محل مزبور ایکی طاغ اراسی
تنك وادیدر نهر جیحون لندن عظیم صیت وصدا ایله بحر اشیدنلری مهابت اخذ ایدر اندن
شهر حفربند بش فرسخ اندن درغان یدی فرسخ آخر حد خوارزمدر اندن رباط بودا اون فرسخ
اندن طاهری اون فرسخ اندن سنك آباد التی فرسخ اندن رباط نوشا کرید یدی فرسخ بو محلده
ایکی بیك قولاج قدر زمین ریك رواندر اندن چاه بیرون یدی فرسخ اندن رباط سوزان
سکز فرسخ اندن ابدان کنج سکز فرسخ اندن دیه سقری ایکی فرسخ اندن مرو بش فرسخدر
احوال ملوك دیلم مملکتنه منسوب اولوب اول دیاردن ظهور ایدن آل بویه دولتیدر
اول اجلدن انلره دیالمه دخی دیرلر اولا ابوشجاع بویه دیلم خلقندن برشخص فقیر الحال ایدی
بالق صیدی ایله کچنردی اوچ اوغلی علی وحسن واحمد ملوك عراق نوابندن ماکان
خدمتنده اولوب مرادویج دیلمی مزبوره غالب کلدکده آنزیلوب مرادویجه یاننه

واردیلر

واردیلر وقوت وقدرت صاحبی اولوب ایچلرندن عمادالدوله علی اوچیوز یکرمی تاریخنده
ظهور ایدوب اصفهانی الدیکیندن فارس وعراقه مستولی اولدیغنی فارس اقلیمنده ذکر
اولنمشدر دورتیوز قرق سکز تاریخنه کلنجه بوسلسله دن اون سکز نفر فارس وعراق ودیلم
وطبرستانه حکم ایلدیلر اکثر دیاردیلمده بونلر طرفندن والی اوتوردی کندیلری فارس
وعراقده اولدیلر اما سلاطین کیلان ایکی طبقه در برقسمی ملوک لاهجان وبرطبقه سی
ملوک رشت در اولی علی اصغر اولادندن کارکیا لقبی ایله ملقب برطائفه در شرفادر تیمور
ظهوری عصرنده انلردن مهدی کیا اهل کیلان طلبی ایله والی اولمشیدی اولادندن اون
نفر شاه طهماسب عصرینه کلنجه حکم ایلدیلر ولاهجان توابعی ایله بونلرک ایدی
قسم ثانی که اسحق آوند اولادیدر بونلره امیره وپاج دولتی دخی دیرلر بیه پس وکسکر
وفومن ورشت بونلرک حکمنده ایدی علاء الدین وحسام الدین وامیردواج
ومظفرخان بوترتیب ایله بابالرندن حکومته وارث اولوب مظفرخان بغداد فتحنده
سلطان سلیمانه کلمشیدی سنی اولمغله شاه عجم مزبوری دیارندن اخراج ایدوب
اولکه سنی سلاطین کیلانه ویردی آنلر اول شیعی ایدی صکره رافضی اولدیلر
لکن شاه عباس انلری دخی طرح ایلیوب کیلانی الدی وکندی طرفندن والی وخان
نصب ایلدی اول سلسله دن خان احمد فرار ایدوب سلطان مراد خان زماننده دردولته
کلدی ودار السلطنه ده قرار ایلیوب رومده قالدی شاه عباس نامه لرنده هربار مزبورک
طلبنی تکرار ایدردی مساعده رواکورلمدی دولت خوارزمشاهان بونلر بعض امراء
سلجوقیه قوللرندن انوشتکین اولادیدر وقتاکه داودبک سلاطین سلجوقیه دن برکیارق
امریله خوارزمه کلدی اتراک والیسنی قتل اتمشلر ایدی انوشتکین اوغلی قطب الدین محمدی
مصلحت کذارکوروب دورتیوز قرق سنه سنده خوارزمه والی نصب ایلدی وخوارزمشاه
لقبی ایله ملقب قلدی بعده سنجره دخی تقرب ایدوب مقررنامه الدی وکتدکجه
دولت وشوکتی آرتوب اولادندن سکز نفر التیوز یکرمی سکز سنه سنه وارنجه ایران
وتورانک اکثرینی الوب پادشاهلق سوردیلر وملوک اطراف ایله نیجه جنکلر ایلدیلر
بالاخره جنکیز هجومیله مغول جنکنده بوزولوب دولتلری برباد وکندیلری منقرض
اولوب کتدی فصل ٣٦ در اقلیم ماوراءالنهر او توزالتنجی فصل کتب اسلامیه ده ماوراءالنهر
دیمکله معروف اولان توران اقلیمی بیاننده در ونهردن مراد نهر جیحوندر که شرقیسی
توران بری طرفی خراسان وایران یازیلور وتقویمده ماوراءالنهر بلاد هیاطله در وتوران جمیع
ماوراءالنهرک اسمیدر دیوقاموسدن نقل ایدر کمال پاشازاده توران تورجمعیدر تور بن
فریدون بو اقلیمه والی اولدوغندن توران تسمیه اولندی دیمشدر لکن نوادر اخبارده
عجم تورکه ترکان دیرلر ترکستان شرقده اولمغله مشرق توران تسمیه اولندی تحریف
ترکاندر دیو یازار حدودی غربده خوارزم شرقده حدود هند جنوبده جیحون که

اول حد بدخشاندن خوارزم حدنه وارنجه دروزيرا نهر مزبور اعوجاج ايله شرقدن غربه اقارشمالى حدود تركستان ايله محدوددر بو اقليم ايكى نهرك وسطنده جيحون ايله سيحون يعنى نهر شاش اراسنده واقع اولوب يدى تومنه منقسمدر هر تومندن اون بيك قدر عسكر چقار واكثر ناحيه لرى جيحون كنارنه دوشمشدر بخارادن سغده وسمرقنده واسروشنه يه ممتد اولور سابقا ايلك خان زماننده دار ملكى مرغينان ايدى صكره سمرقند اولدى سمرقند فتح سين وميم ايله طقسان طقوز درجه اون ايكى دقيقه طول واوتوز طقوز بوچق عرضده وادىء صغد جنوبنده مزبور وادى يه مشرف محل مرتفعده بر شهر عظيم ومشهوردر بيوك سورى وخندقى واردر بو نهر شهرك ايچندن كچر حصارينك دورت دروازه سى واردر دروازهء چين شرقه باب نوبهار غربه باب بخارا شماله باب كش جنوبه درمحله لرنده وهر اوده صولر اقار سرطاق نام يرى معمور بازار ومكلف سوقدر بونك قهندزندن چقيلوب شهره باقلسه اكثرى يشل اشجار كورينور بنالرينى اورتمشدر وخندقى طلو صو دروار وشهرنك دخى مخصوص متعدد قپولرى واردر درعيد آورودر انفسك درسر خس در افشينه در كوهك در روشنيش در ديو ر ودر فرخنده كبى وشهرك بناسى اغجدن وباچقدندر اكثر خلقى اهل كمال وصاحب جمال اولور هفت اقليمده آثار بلاددن نقل ايدركه بو شهرى كيكاوس بن قباد بنا اتدى بعده اسكندر آكا محكم سور چكدى روضة الصفا آخرنده يازاركه بو شهرك زمان سابقده دورى اللى بيك قولاج مسافه قلعه سى وار ايدى مرور ايامله ييقلوب جهان پهلوانى كرشاسب انده بولدوغى دفينه ايله تكرار تجديد اتدى بعده كشتاسب كيانى معمور قلدى وماوراء نهر ايله تركستان ميانه برديوار چكدى نوبت اسكندره كلنجك اول دخى توسيع وتجديد اتدى تبابعهء يمندن شمر نام تبع تورانه سفر ايدوب بو شهرى ويران قلدى اول زمانده شمر تخريبى معناسنه شمر كند ديمكله مشهور اولمشيدى معربنده سمرقند ديدیلر بر روايتده اول زمان سغد عظيم معمور ايدى مزبور شمر تخريب ايدوب بو شهرى ياپمغله سمرقند ديديلر بو تقديرده كند قريه معناسنه اولور لفظ تركيبدر معناى اول قوپارمق معناسنه كند لفظ فارسيدر قنالى زاده على سمركنت قريهء عظيمه معناسنه لفظ تركيبدر اندن معرب اولدوغنى بعض اهل وقوفدن سمعله روايت ايدر ونم قسمده تائله كنت اقربدر كنددن زيرا اول ديار بلادى اكثر كنته مضافدر تاشكنت كبى ديمشدر حبيب السيرده ايدر وليد ابن عبد الملك عصرنده قتيبه بن مسلم حجاج طرفندن سمرقنده كلوب بش آى محاصره دن صكره حاكمى هر سال معين مال ويرمك اوزره صلح ايله شهرى ويردى قتيبه انده مسجد بنا ايدوب بولدوغى اصنامى آتشه ياقدى اما واقعات بابريده يازاركه اهل سمرقند حضرت عثمان خلافتنده مسلمان اولديلر وتابعيندن قثم بن عباس اول ولايته مستولى اولدى كه قبرى سمرقندده دردروازهء آهنين كنارنده

شاه

شاه مزاری دیمکله مشهوردر امیر تیمور زمانننده سمرقند بر مرتبه معمور اولمشیدی که
ایران و توران‌ده آنك مثلی یوغیدی الغ بك زماننده دخی زیاده اولوب پادشاه مزبور وسط
شهرده بر مدرسهٔ رفیعه و خانقاه و طشره ده رصدگاه بنا ایلیوب مشهور زیجی انده چقاردی
بو شهرك کنارینه کوهك دیرلر بر جبل صغیر متصل اولور طاشلری اندن کتورررلر و سوقاقلری
جمله طاش دوشنمشدر رودهری بتم و جغانیان طاغلرندن جانب جنوبیدن کلور شهر ایچنده
جاری اولان صو یوللرینك اوقافی و معاف قریه‌لری واردر نهر مزبور سمرقندده شرقه و غربه
متفرق اولوب نیچه ارماقلر ایریلور و هر بری بر وادی‌یی سیراب ایدر شویله که سمرقندك
اطرافنه یدی سکز کونلك یول کیدرسك جمیعا باغلی باغچه‌لو میوه‌سی وافر آب روانی چوق
کویلر و قصبه‌لر کورررسن و بر یوکسك یره چقوب بقان جمله سبز درختستان کورر یاز کونلرنده
ارماقلرینك صویی ارتر عرجستان و اسروشنه و سمرقند طاغلرینك قارلری اریوب سیللر
اولور و بو شهرك نواحیسی واردر بری برم که بر ناحیهٔ بی آبدر لکن معمور حبوبات و مواشیسی
چوق خلقی اغنیادر بری دخی بارکنت اسروشنه‌یه قریبدر اقار صویی وار لکن چراگاهی
یوق تنك یردر بری دخی روستای قوزع بارکنته متصلدر روستای باجر حدود سمرقندده
طولی بر مرحله واسع ناحیه‌در روستای کیور بو دخی عظیم ناحیه‌در خنستاندر روستای
ودان صحرا و طاغی مشتمل بر ناحیه‌در کش قربنده ایکیسنك دخی خلقی بکر بن وائل نسلندن
یخنورلر و بونلره عباسیان دیرلر جمله سمرقند روستالری اون ایکیدر التیسی بر جانبه دوشر
ارالری بر مرحله یاخود یارم‌شر مرحله‌در و شهر مزبورك اطرافنده لطیف مرغزارلر واردر
انلرك بری کان کل‌درکه سمرقند شرقیسنه دوشر آب رحمت دیمکله مشهور قره صو بونك
میاندن یچر بری دخی یورت خان‌درکه قره صواندن یچوب کان کله کیدر و صو بو محلی تمام احاطه
ایدر انجق ایکی اوج یردن یچیلور بری دخی اولانك‌درکه بر کول کنارنده واقع اولمشدر اکثر میوه
سمرقندده خوب اولور متاعی مشهور کاغد و کاغده بکزر ردری و نشادر و زیبق در خصوصا
سیب و امرود و انار و اوزم و خربزه غایت بریدن لطیفدر نقشبندیه کبارندن خواجه احرار
عبید الله و نظام الدین احمد بن علی عروضی شاعر و فقهاء حنفیه‌دن ابو اللیث نصر
و محققیندن صاحب الصحایف شمس الدین محمد و غیری دمشق سمرقند سمرقند
قربیسنده نصف مرحله یرده تیمور بناسی بر شهر لطیفدر مرویدرکه دمشق شامه نظیر
اولمق اوزره تیمور انده بر سور یاپوب معمور قلمشدر سغد ضم سین مهمله و سکون غین معجمه
ایله سمرقند قربنده بر مشهور وادی و دنیانك دورت مسیره‌لرندن بر مسیره‌در صاد
مهمله ایله صغد دخی دیرلر ابن حوقل بو مسیره‌یی سائره تفصیل ایلدی زیرا وادیٔ سغد
حد بخارادن بتم حدینه وارنجه سکز مرحله قدر بر ممتد اولوب جمله اشجار مشتبکه و انهار
جاریه و چمنزارلردر نهایت صویی وافر یرا اولمغله درختلری بلند اولمازو بو وادینك اورته‌سی
قریه‌لر باغ باغچه بساتین ایکی جانبی مزارع و تارله‌لر اردی اوتلاقلردر اقار صولر کنارنده

چمنزارلری وباغچه‌لر ایچنده بی نظیر کوشکلر وحوضلر وبی مثل نشیمنکاهلر ایتمشلر سکز
کونلك یول جمیعا سبزه وباغ وبوستاندر بو مرتبه وسعت وبو طبقه‌ده لطافت نه رود ابله‌ده
ونه غوطهٔ دمشقده متصوردر وسغدك میوه‌لری سائر اماکندن لذیذ وخوشتر
اولور بیکند ونهر سغد اوزرنده بومحکث وکرمینه ودبوسیه وهجرود وکساسه وسپید رودکه
اندن سمرقنده واریلور بوجمله میانهٔ سغدده در سغد قصبه‌لریدر واول وادیٔ سغد سمرقنده
یکرمی فرسخدن ارتقدر وفی وادینك اورته سنده در دیمشدر بونك جمله صولری بتم
طاغلرندن کلور ونهری متشعب ومتفرق اولور هربری بررستاقی سقی ایدر کبار حنفیه‌دن
شیخ الاسلام علی سغدی بوقریه‌لرك برندندر فربر فتح فاو رایله طقسان التی بوچوق درجه
طول اوتوز طقوز درجه عرضده نهر جیحون کنارنده براوجوزلق معمور بلده‌در بخارا جانبنه دوشر
وماوراءالنهردن خراسانه معبردر محدثیندن صحیح بخاری راویسی امام فربری بوبلده‌دندر
بخارا طقسان یدی بوچق درجه طول اوتوز طقوز بوچق عرضده باغی باغچه‌سی وافر نواحی
وقریه‌لری معمور دوزیرده سغد سمرقند غربیسنده برشهر مشهور وبندر معموردر لغت
مغانده مجمع علم معناسنه بخار لفظندن مشتق ایدوکی حبیب السیرده مسطوردر
سلفده اسمی محلث ایدی برکیمسه بونك قهندزندن چقوب اطرافه باقسه هر طرفنده
کوزاریمی برسبزه زار کورر غایت لطیف یردر جمله صحراسی بربساط سبز کبی دوشنمشدر
میان سبزه زارده یر یر لطیف قصرلر وبنالر واردر قتی عالی وبی نظیر یاپلمشدر ذکر اولنان
بنالر بو یر بخارلرینك مهارتنه دلالت ایدر سامانیان بناسی برعظیم حصنی وبی نظیر اسواق
وجوامعی وسورینك یدی دروازه‌سی واردر واکثر نواحیسی جوانبنده دیوار بخارا داخلنده‌در
وحایط مزبور طولا وعرضا اون ایکی فرسخ یری احاطه ایدر ایچنده قطعا طاغ وبیابان یوق
جمله قریه‌لر ومزارع وباغ وبستاندر طواویس وتورق وقرغانهٔ سفلی وبوم وروستاکاو وحستوان
وفراوان سفلی وفراوان علیا واروان کبی هر بری برناحیه‌در خارجنده دخی برنیچه نواحی
واردرکه هر برینه انهاردن حرقلر کسلوب صولر اقتمشلردر روسای کرمنه ومناحس وفرغانهٔ
علیا ورستاق عرقید ناحیه‌لری کبی سغد سمرقندك صولری بخارایه کلوب عمودی شهر
ایچندن چقوب دکرمنلرینی دوندورر ومزرعه‌لرینی سقی ایدر جمله باغ وباغچه‌سی نهرلر
اوزرنده‌در اندن چقوب بیکنده وجیحونه کیدر اندن غیری متعدد انهاری واردر رود بزرك رود نوکند
رود ماکهان جوببار عارض رود نوبهار کبی ورود سغد عمودندن نیچه انهار ایریلوب قریه‌لره
کیدر ومزارعی سقی ایدر بری رود کافرکام درکه حرمشه وارنجه برناحیهٔ عظیمه‌یی سقی ایدر
ورود نوکند دخی برناحیه‌لکدر رود برجه رود بسته رود ارمینیه رود فراوان سفلی دخی برد
ایکیشر ناحیه‌یی سیراب ایدر و بخارانك اودونی طاغدن دکلدر جمله باغچه‌لردن کسیلور
ماوراءالنهرده بخارا میوه‌سندن لطیف میوه یوقدر وزمینی شول مرتبه منبتدرکه برایکی دونم
یرك محصولی برکیمسه‌نك اهل وعیالی ایله معیشتنه کفایت ایدر لکن خلقی چوق اولمغله

محصولی

محصولی وفا ایلمز اطرافدن غله کلمکه محتاجدر و بخارا خلقی زنان سغد سویلرلر اکثری
خوب وخوش خصلت اولورلر کلاه پوش وقبا پوشلردر اسواقدن غیری یرده بازارکاهلری
واردر اوقات معلومه ده جمعیت ایدرلر وقهندزی بن ایله مشهوردر دیرلرکه اتك بغلنمش علم
التنده جمع اولان عسکر منهزم اولمازوهیچ برپادشاهك جنازه سی طشره چقمیوب ایچنده
دفن اولنمشدر وقومی ملوك وحکامه مزید انقیاد اوزره دردیرلرکه بخاراوسمرقند وباخ زوایای
مثلث دوشوب ارالری یکرمی بش فرسخدر سمرقند وبخارادن شرق وشماله دوشر هفت
اقلیم صاحبی ایدر بخارایه اول اجلدن فاخره دیرلرکه قیامتده کثرت شهدا ایله فخر ایده جکدر
بوبلده دن اولقدر اولیا وعلما کلمشدرکه حد وحصری یوقدر یا الکز برعصرده دورت بیك فقیه
جمع اولمش ایدی که هربری فتوایه قادر اصول وفروعده ماهر ایدی شیوخ حدیثدن امام
ابوعبدالله محمد بن اسمعیل که صحیح بخاری مؤلفی دروخاندان محبوبی که عمر بن مازه اولادی
صدرالشریعهٔ اول وثانی وبرهـــان الشریعه وتاج الشریعه اول سلسله دندر ومشایخ
نقشبندیه دن خواجه عبدالخالق وخواجه محمد باباوسید امیرکلال وخواجه بهاءالدین
وخواجه علاءالدین عطار وخواجه حسن عطار وخواجه محمد پارسا واوغلی ابونصر پارسا
وسید برهان الدین خاوندشاه وامیرخواند محمد واوغلی خواند امیر وشعرادن ناصر وخواجه
عصمت ومولانا برندق وخیالی وسیفی وهاشمی بوشهره منسوبلردر بیکند طقسان سکز
درجه طول اوتوز طقوز بوچق عرضده بخارادن برمرحله یرده بربلده در سورین تاتار خراب
ایلدی برلطیف جامعی واردر دیرلرکه بونك سلفده بیك رباطی وار ایدی یکی کند سکسن
سکز درجه طول قرق یدی درجه عرضده نهرشاش کنارنده بربلده در بخارادن شماله دوشر
ماببن یوز یکرمی بش فرسخدر نهرمز بوراندن چقوب ایکی مرحله ده خوارزم کولنه دوکلور
جند طقسان یدی درجه طول قرق یدی درجه عرضده سیحون کنارنده یکی کنده قریب
بربلده در طواویس طقسان یدی بوچق طول اوتوز سکز عرضده بخارا مضافاتندن
داخل خابطده بربلده در بخارا ایله اراسی یدی فرسخدر سلفده علماسی چوق معمور بلده ایدی
قهندزی وشارستانی وار ایدی خراب اولدی ییل بازاری طورر موسم بوستانده ماوراء
نهرپلر کلوب تفرج ایدرلر باغ وبوستانی وافردر کرمینیه فتح کافله طواویسدن بیوك بخارا
ایله سمرقند اراسنده بربلده در چوق قریه لری واردر طواویسدن یدی فرسخ بعیددر دبوسیه
فتح دال وضم باء مخففه ایله وادیٔ سغد جنوبنده خراســان یولی اوزره بربلدهٔ صغیره در
کرمینیه دن بش فرسخ یرده سمرقند ایله بخارا اراسنده دوشر قریه سی یوقدر فقهاء حنفیه دن
ابوزید عبدالله بن محمد دبوسی بوبلده یه نسبت اولنور نسف فتح نونله معرب نخشب در
سکسن سکز درجه طول اوتوز طقوز بوچوق عرضده بردوز واسع صحراده صولری وباغی
باغچه سی وافر بربلده در طاغلر بوندن کش سمتنده ایکی فرسخ بعید اولوب کش صولری
کلوب بونده جمع اولور نهر عظیم اولوب روستانلرینی صووارر وجیحونه کیدر جیحون ایله

بونك اراسی مغازه در خرابه قهندزی وربضی وربضنك دورت دروازه سی واردر دركش
در بخارادر سمرقند دن غربی دار الامان سی نهر عظیمك كنارنده سوبیل نام موضعده در نمازگاه
عید دروازهٔ بخاراده وبازاری وبضمنده در برقاج ناحیه سی وایكی قصبه سی واردر بر بنه یزده
و بر بنه كشمنه دیرلر كبار حنفیه دن حافظ الدین عبد الله محمد كه مدارك ومنار صاحبی در
وابو حفص عمر بن محمد كه متن عقاید وتیسیر صاحبی در وابو المعین كه تبصره صاحبی در بو بلده یه
منسوبلردر بزده فتح با ایله نسفدن التی فرسخ یرده طقسان طقوز بوچق درجه طول اوتوز
سكز بوچق عرضده برقلعه وقصبه در دیرلركه بونك بناسی افراسیابكدر فقهادن
شیخ الاسلام علی بزدوی وبرادری ابو الیسر كه علماء اصولدن اولوب متن مشهوری تألیف
ایلمشدر بو بلده یه نسبت اولنور كش كافك فتحی وكسری ایله طقسان طقوز بوچق عرضده
نسفه قریب بر بلدهٔ عظیمه در دیرلركه بونك وسعتی اوچ فرسخ طول وعرضده واردر لكن نواحیسی
ایله جمله مسافه سی اولمق كرك اوجوزلق میوه سی بول یردر میوه سی سائر بلاددن اول
یتشر لكن هواسی بد در سلفده بوكا شهر سبز دیرلردی سمرقند ایله اراسنده برطاغ واردر
هركونده آشلور بونك قهندزی وربضی وشارستانی واردر بازارلری ربضنده در بنالری
بالچق واغاج باغ وبوستانی وافر حبوباتی متكاثر یردر شارستاننك دورت دروازه سی واردر
بری در آهنین ودر عبد الله ودر قصابان ودر شارستان بوكا باب تركستان دخی دیرلر زیرا بر قریه
واردر خارجنده تركستان تسمیه اولنور وبونك ایكی نهری واردر بر ینه نهر قصارین دیرلر
شهرستاندن چقار وبری نهر اسور در ایكیسی دخی دروازه دن كچر وروستالرنده دخی بر نیچه
رودلر واردر رود جاج رود حسك رود جوان كبی رود جاج سمرقنددن بر فرسخ یرده در رود حسك
واه باغنده شهرده سكز فرسخ یرده جاریدر اشتیخن كسر همزه وتاء وفتح خاء معجمه ایله سغد
سمرقنددن بر بیوك قریه وناحیه در بوندن سمرقند یدی فرسخدر باغلی وباغچه لی
اوجوزلق یر اولوب ابن حوقل قولنجه قهندزی وبازاری وقریه لری واقارصولری
واردر علمادن برجماعت بوندن ظهور ایلدی وادیٔ سغد شمالنه دوشر كشانیه
ایله اراسی بش فرسخ یردر كشانیه طقسان سكز بوچق طول قرق
درجه عرضده بلاد سغد اورته سی وقلبی ایكی مرحله طولی برمرحله عرضی بر ناحیه
وقصبه در اشتیخندن بیوك وقریه لری انك قریه سندن چوق قدر لكن اشتیخنك
ارضی بش مرحله ممتد اولور ایكیسی دخی وادیٔ سغد شمالنه دوشر اربیجن
فتح همزه وكسر با ایله سغد بلادندن كشانیه قربنده بر بلده در خرابه یوز طوتدی
دیرلر زامین فتح زاء معجمه ایله طقسان طقوز بوچق درجه طول وقرق درجه عرضده
سمرقنددن ایكی مرحله شرقه دوشر بر بلده در سغددن فرغانه یولی اوزرینه دوشر اوكی صحرا
واردی اوسر وشنه طاغلریدر وافر ترنجبینی اولور اقارصولری باغی باغچه سی واردر
شاش معرب جاج در یوز بر بوچق درجه طول قرق ایكی درجه عرضده تقویمده مسطور
اولدوغی

ولدوغی اوزنده سمرقنده تابع بر بلدهٔ عظیمه در نهر سیحون وراسنه دوشر دو زیرده اولرینك
ایجندن صولر اقار ما وراء النهر شهرلرینك اشبهی وانزهی در اون بش قدر قصبه بوناحیه
ناحیه سنده واقع اولمشدر بوندن فرغانه بش مرحله یر وخجند دورت مرحله یر یازیلور
مسالکده ایدر قصبهٔ شاش بنکث نصفی قدر بر بلده اولوب باروسی وربضی وار درآقار
صولری باغ وبستانی وافر یردر جاج حدودی ایلاقه پیوسته اولور وبونواحی نك سكانی
غزو خلج طوایف مسلمین واهل جهاد اولوب اکثری چرکه نشینلردر کیمسه یه انقیاد
اتمزلر هفت اقلیمده شاش قدیم شهرلردندر بناکت دخی دیرلر حالا تاشکند دیمکله معروفدر
دیو بونلر جمله شاش اولمق اوزره یازار بعض اهل وقوف تحریرنده تاشکند یوز بر درجه طول
فرق بر بوچق عرضده بر شهر عظیمدر سمرقنددن یدی مرحله شرقه دوشر ختای یولی
اوزره دروانده جان دخی یدی قوناقدر دیو مسطور کورلدی تقویمده دخی بنکث کسر با وسکون
نون وآخری ثا ایله قصبهٔ شاس در قهندزی وربضی وار در ربضی دخی مسطوردر بور بضك
خارجنده بر ربضی دخی واردر جمله سنده صولر اقار جامعی قهندز دیوارینه متصلدر دیوابن
حوقلدن نقل ایدر مسالکده قهندزینك اوچ دروازه سی واردر باب ابو العباس باب کش
باب آهنین ودار الامارسی وجامعی دیوار قهندز اوزرینه دوشمشدر شارستان درونیسنده
انجق بر بازاری واردر اوته سی میداندر وسا بلغ نام کوهدن وادی جاجه کلنجه بر دیوار
چکلمشدر اکا دیوار بن عبد الله بن حمید دیرلر دیو یازار تاشکند ایسه تقویمده مذکور دکلدر
وکبیر وهفت اقلیم صاحبی ایدر کرچه بو شهر عمارت واسواق وسائر اوصافده اولقدر
دکل تکلفدن ساده درلکن زمینی اقار صولر وباغچه لر ایله مزین وچمنزاری وباغلری کل ولاله
وانواع ازهار ایله ملبسدر خصوصا هفت رنك لاله سی غیری یرده اولماز لاله زار تاشکند
وکل سرخ بخارا بین الجمهور مشهور اولمشدر بو ولایتده بر قویی واردر که صویی مسهلدر
واکر صویندن الوب بر غیری یره کتورسه لر بوز کتدکده قانه دونر دخی اوزادقجه
سنك اولور واکر بر بزی حیض قانیله آلوده ایدوب اول قیویه براقسه لر بر صاعقه
پیدا اولور که ابنیه یی خراب ایدر وبو دیارده بر چشمه وار در که صویی اقماز قچان روی
هواده سحاب ظاهر اولسه اقار شـــاش دیارینه کبار شافعیه دن محدث وفقیه امام
محمد بن علی بن اسمعیل که قفال شاشی دیمکله معروفدر وابو بکر محمد بن احمد مستظهری
و فخر الدین بناکتی که تاریخ صاحبی در وبدر شاش وفاضل تاشکندی وغیری منسوبلردر
تنکت ضم تا وفتح کافله شاش شهرلرندن بر شهردر تنه دخی دیرلر تقویمده ابن
حوقلدن منقولدر که تنکت ایلاق قصبه سی اولوب قهندزی وربضی ودار الامارسی
واقار صولری واردر ایلاقك شنلکی وبستـــانلری واکنلری وادئ شاشه متصل
اولور ایلاق طاغلرنده معدن ذهب وفضه چوقدر صاحب مسالك ایدر تنه باغسز
وبستانسز بر شهردر قهندزی وشارستانی وجامعی واردر خلقی اکثر حسن وجمال صاحبی

اهل مروت اولور اكثر ذخايرى رود جاجدن زورقلر ايله كلور لكن تقويمده ابن حوقلدن
بساتين كثيره سى واردر ديوارى سابلغ طاغندن وادئ شاشه منتهى اولور تورك
شهره دخولنى منع ايدر و بونك ياننده برنهرى واردر ايلاق صوينى ديرلرديو روايت ايدر لكن
ديوارمز بور بنا كنده مذكور اولان درمشتركده ايلاق حد نو بحتدن فرغانه يه وارنجه مجموعى
بلاد شاشك اسمى اولمق اوزره يازار ابن سينا شاكردى حكيم ايلاقى بو دياره منسوبدر
اسفيجاب كسر همزه و سكون سين ايله يوزدرجه طول قرق اوچ بوچق درجه عرضده ماوراء
نهرك تركستان ثغورنده بربلدۀ كبيره در ابن حوقل ايدر بونك برخرابه قهندزى وار
وربضى وشهرى معمور درسورى بر فرسخ قدرر بعضنى احاطه ايدر ايچنده اقار صولرى
وبستانلرى واردوز يره دوشمشدر مسالكده سورينك دورت قپوسنى يازار دروازۀ كوچك
دروازۀ فرجان دروازۀ شاكرانه دروازۀ بخارا انلودر كبار حنفيه دن شارح مختصر
طحاوى شيخ الاسلام على اسبيجابى بو بلده يه نسبت اولنور جنابى تاريخنده ايدر بو بلده يه
سيرام دخى ديرلر لكن غيرى كتابلرده كورلمدى بو تقديرجه مطول محشيسى علاء الدين
سيرامى دخى بو بلده دن اولور اسروشنه ضم همزه و سكون سين مهمله وضم راو فتح شين معجمه
ايله يوز بردرجه طول قرق بربوچق درجه عرضده مراصد نقلى اوزره شين معجمه نك تقديمى
ايله ماوراء نهرده سيحون ايله سمرقند ارasında بلاد هياطله دن بربلدۀ عظيمه در سمرقند
ايله ميانى يكرمى التى فرسخ تخمين اولنور تقويمده ابن حوقل روايتى ايله اسروشنه براقليم
اسميدر اكثر اطرافى طاغلر احاطه اتمشدر شرقده بعض بلاد فرغانه غربده حدود
سمرقند شمالده شاش وبعض فرغانه جنوبده بعض حدود كش وصغانيان ايله محدود
اولوب دورتيوز قدر حصنى برقاج پاره شهرى مشتمل ولايتدر مسالكده ايدر اسروشنه
خلقى لسانده بومكث تسميه اولنور ناحيه لرى بونلردر اوران بنامكث كوكب عرق ساباط
زامين ديزك بو شهر معمور شهردر بناسى جمله طين واغاج ايله ياپلمشدر شارستان
درونينك ديوارى واردر ربضى دخى آخر ديوار محصوردر شارستاننك ايكى دروازه سى وار
برى دروازۀ شارستان برى دروازۀ بالائين درجامعى شارستاننده دردكرمن بو ريدر برنهر
ايچندن اقار واون قدر دكرمن دوندورر ايكى طرفى درختلردر وخندقلك ايچنه اقوب
سورى احاطه ايدر سرايلره وباغچه لره يايلوب مزارعنى سقى ايده رك اقاركيدر ربضنك
دورت قپوسى واردر باب زامين باب ابن شمند باب ابن حكمت باب كهليان وبونده انواع
معادن خصوصا زاج ونشادر وافر اولور معدن نشادر طاغده برغاردركه اندن بخار چقار
كوندوز دخان كيجه آتش كبى كورينور اوزرينه ديوار وسقف ياپلوب برقپو قونمشدر بخار
منفذى اولمامغله سقفنده بخاردن نشادر منجمد اولور صفحه صفحه ياپشور وقتده
برچابك كمسه اصلنمش كيجه كيوب سرعتله قپويى اچار واوكنده طورميوب برطرفه پرتاب ايدر
زيرا بخار محبوس شدتله چقوب اوكنده بولنانى هلاك ايدر بخار شدتنى كچدكدن صكره
سقفى

مسقفی ثقوب نشادری الوب دلروکرو بیارلر بخار محتبس اولمدقجه ضررلو دکلدر وجوهر
احتباسیله حاصل اولور و بو اسروشنه ده بر نوع گل اولور که آخر تابستانه دك باقی و پایدار در
ساباط اسروشنه بلادندن یوز بر بوچق طول قرق بر بوچق درجه عرضده فرغانه دن
شاشه گیدر یول اوزرنده اسروشنه دن اوچ فرسخ یرده جنوبله شرق اراسنه دوشر
بر قصبه در بلاش آباددن تعریب اولنوب ساباط دینلمشدر مداین کسری قربنده
عراقده بر ساباط دخی واردر اسبانیکث ضم الف وآخری ثاء مثلثه ایله اسفیجاب توابعندن
فاراب یولی اوزرنده بر مرحله یرده بر بلده در اسروشنه دن طقوز فرسخ شرقه دوشر شاوکث
فتح شین وآخری ثاء مثلثه ایله یوز بر بوچق درجه طول قرق بر درجه عرضده بلاد شاشدن
بر بلده در فرغانه یوز ایکی بوچق درجه طول قرق بر بوچق عرضده بر نیچه قصبات وقرایی
مشتمل ولایت اسمیدر هفت اقلیمده مسطور اولدوغی اوزره حدودی شرقده کاشغر وغربده
سمرقند وجنوبده کوهستان وبدخشان شمالده ترکستان طراز وغیری بلاددرکه تاتار
استیلاسندن خراب اولمشدر آب سیحون که اول دیارده نهر خجند دیمکله مشهوردر
بو ولایتك شرق وشمالندن کلوب اورته سندن چکر واقعات بابریده ایدر فرغانه ده
پیروح الصنم اولور دیرلر ماوراء النهر بلادنده بوندن واسع وقریه لری بیوك واوجوزلق یو
یوقدر اخسیکثده معدن سیم وزر وسوخ طاغلرنده زیبق رستای زرین ناحیه سنده
معدن زفت وکوه استرده چشمهٔ نفط ومعدن باقر واسرب وآهن جمله موجوددر
و پیروزه کانی در انوشروان بونی بنا ایدوب هر بیتدن قوم سورمش واسکان اتمش
ایدی واسمنه ازهرخانه دیمشیدی صکره فرغانه دیدیلر مناهج العباد صاحبی شیخ
سعد الدین وشارح طوالع عبد الله بن محمد عبیدی بو ولایته منسوبلردر وکبرو هفت
اقلیمده ایدر فرغانه دیارنده یدی بیوك وکوچك شهر واردر بشی نهرك جنوب طرفنده
ایکیسی شمال طرفنده در جنوبی شهرلری بونلردر اندجان فرغانه وسطنده حصاری غایت
متین ومحکم بر شهردر قلعه ایچنده بر قاچ ارماق اقار غله سی ومیوه سی ایو اولور اما هواسی
بد در وکوز اغریسی چوق اولور تقویمده معرب اندکان اولمق اوزره یازار مرغینانندن شرقه
کاشغر یولی اوزرنده مابینی ایکی مرحله در بونك صویی جنوبدن کلور شهره اوغرار اوش
صونه قاریشور اوش فتح همزه ایله اندجاندن شرق وجنوبه بر قصبه وقلعه در اوچ
قپوسی اچلور بری در کوه بری در آب بری در معکده آب وهواسی لطیف اطرافی چمنزار
یردر آقار صویی جنوب وشرقدن کلور شهردن چقوب بسی جهتنه کیدر یقول العبد
قصبه سی صاحبی سراج الدین بو بلده یه نسبت اولنور مرغینان فتح میم وکسر غین
معجمه ایله اندجان غربیسنده یدی فرسخ یرده بر قصبه در نسا السفلی ناحیه سنه دوشر
شهر وقیا صوینك شرقنده نصف مرحله یرده وکاشغردن غرب وجنوبه در بونك صویی
شرق وجنوب طرفندن کلوب مرغینان جنوبندن چکر وشهر وقیا صوینه قاریشور

لطیف اناری و زردالوسی اولور فقهاء حنفیه دن امام ظهیر الدین علی بن عبد العزیز
وامام فاضل صاحب الهدایه برهان الدین علی بن ابی بکر که بشیوز طقسان ایکی ده وفات
اتمشدر بو بلده یه منسوبلردر اسبیجی در اسفره معرب اسپره در مرغینا ندن غرب
وجنوبه طقوز فرسخ یرده بر طاغستانده بر بلده در باغ و بستانی واقارصولری وافر یردر
سمرقند دن کاشغره کیدر یول اوزرینه دوشر صویی جنوبدن کلور وشرقندن
دولاشوب شهر وقیایه کیدر بجند ضم خاء معجمه ایله نهر سیحون کنارنده یوز ایکی درجه
طول قرق درجه عرضده بر بیوك شهردر نهراندن پچوب فارابه کیدر واول نهره انده
شهر وقیا نهری دیرلر وشهر نهرك جنوب طرفنده در سمرقند دن کاشغر یولی اوزرنده
اولوب بوندن کاشغره اوتوز بش کونده واریلور وسمرقند دن اون مرحله قدردر هفت
اقلیمده ایدر بجند اندجاندن بش فرسخ غربده قلعه سی غایت متین شهردر میوه سی
خصوصا اناری وافر اولورلکن کوزاغریسی چوق اولور حتی سرچه قوشلرینك بله
کوزلری علیلدر وبجنه ناحیه سنده کند بادام دیرلر بر یر واردر دوز صحرا درانده دائما
روزکار اسر اول محله دشت درویش دیرلر زیرا بر زمان بر قاج درویشلر انده بادشدته
کرفتار اولوب بری برلرینه های درویش های درویش دیه رك اولدیلر کتدیلر اکابر شعرادن
شیخ کمال الدین بو شهره منسوبدر نغمانده مذکور اولدوغی اوزره شاعرلکی سترایله تستر
ایدردی مرتب دیوانی واردر ومتأخریندن حرمینده بجندیلر چوقدر اخسیکث فتح همزه
وکسر سین وآخری ثاء مثلثه ایله یوز بر بوچوق درجه طول قرق ایکی درجه عرضده نهر
بجند کنار شمالنده طاغدن بر فرسخ بعید دوز یرده اول یدی شهرك بریدر هفت اقلیمده
یالکز اخسی اسمیله یازار فرغانه اولکه سنده اندجاندن کچیجك بوقدر واسع شهر یوقدر
واراسی اون فرسخ اولوب متین ومحکم قلعه سی واردر میر تیموری دیرلر بر جنس خربزه سی
اولور که سائر یرده یوقدر مسالکده ایدر اخسیکث فرغانه قصبه سیدر قهندزی وشارستانی
وربضی واردر دار الامارسی قهندزده وجامعی شهرده وعید نماز کاهی کنار نهرده در شهرینك
بش قپوسی اچیلور باب زنجیر باب دفینه باب کاشان باب آذینه باب ها به سار و ربضنده
اقارصولری و باغی باغچه سی چوقدر علماء حنفیه دن صاحب اصول اثیر الدین اخسیکثی
بو شهره نسبت اولنور کاسان سین مهمله ایله یوز بر بوچق درجه طول قرق ایکی بوچق عرضده
بلاد فرغانه دن بر بلده وناحیه درچوق قریه لری واردر یعقوبی قولنجه سلفده فرغانه
دار ملکی ومحاسن دنیادن ایدی تورك استیلاسی ایله خراب اولدی دیو مشترکده ذکر
ایدر اقالیم عراق عجمده بر کاسان دخی واردر محلنده مذکوردر نسا فتح نونله فرغانه بلادندن
ایکی بلده وناحیه در بری برینه متصل بو برینه نسا العلیا برینه نسا السفلی دیرلر دوز
اوتلی صولی یرده واقع اولمشدر نسا العلیاده عیون زفت و برجنس سیاه طاش اولور که
کمور کبی یانار وکولی صابون یرینه استعمال اولنور بو طاشك اوچ وقیه سی بر درهمه صاتلور
بونلردن

بونلردن غیری خراسانده برشهر دخی واردر مشهور اولان اولدر خواکند فرغانه نواحیسنده
بربلده در کاه قافله خواقند دخی دیرلر اسبید بلان کسر همزه ایله تقویمده ابن حوقلدن
روایتله فرغانه شهری یازار طاغلرنده ذهب وفضه معدنی واردر قبا ضم قاف وقصر
ایله یوز ایکی درجه طول قرق ایکی بوچق درجه عرضده فرغانه ناحیه لرندن بر ناحیه ده بلده در
شاش جانبنه دوشر اخسیکثه قریبدر خرابه قهندزی ومعمور ربضی وشهری واردر
وربضنی دخی بر سور احاطه اتمشدر وافر صولری وبستانلری واردر کند بادام یوز ایکی
بوچق درجه طول قرق بوچق درجه عرضده نهر سیحون کنار جنوبیسنده خجنددن بر مرحله
شماله دوشر خیسه کوز کند بادمدن بر مرحله غربده نهر مزبور کنارنده بر بلده در خجنددن
بر مرحله شماله دوشر اراسنده بر طاغ واردر وزامیندن بر مرحله شرقده در سوخ یوز
دورت درجه طول قرق بر بوچق درجه عرضده بر بلده در طاغلرنده معدن زیبق اولور ترمذ
طقسان طقوز درجه طول اوتوز یدی درجه عرضده نهر جیحون کنارنده بر بلدهٔ معظمه در
بیوت واسواقی جمله آجر ایله دوشنمشدر اطرافنده اک یقین طاغ بر مرحله اولوب قریه لری
وافر وناحیه سی بیول یردر نهر صغانیان بونک کوپلرینی وناحیه سنی سقی ایدر نهر جیحون
شهرک کنار غربیسندن بحر بلخ ایله بونک اراسی بر مرحله در انکچون بعضلر بونی
طخارستاندن عد ایدرلر لکن نهرک اوته طرفنده اولمغله ماوراءالنهردن بر مشهور بندر در
قهندزی وشارستانی وربضی واردر جامعی شهرده بنالری باجلقدر خلقی جیحوندن ایچرلر
مزارعنی رودجغانیان سقی ایدر حفاظ حدیثدن صاحب السنن امام ابوعیسی محمد
نوادر الاصول صاحبی حکیم ترمذی بو بلده یه منسوبدر جومنجان نواحیٔ ترمذدن
بر ناحیه در جومنکان دخی دیرلر واشجرد یوز ایکی درجه طول اوتوز سکز بوچق عرضده
صغانیانه ملحق بر بلده در وافر زعفرانی اولور بوندن قلعهٔ راسب التی فرسخدر شبیله
اسروشنه بلادندن بر بلده در کبار مشایخدن شیخ شبلی بوکا نسبت اولنور صغانیان
یوز بوچق درجه طول اوتوز سکز بوچق عرضده اسروشنه جنوبنده بر بلده در جغانیان
دخی دیرلر بیوک ناحیه سی وقریه لری وقهندزی واردر صولری باغی باغچه سی وافر یردر
بونک انهاری ترمذه اقار صاحب مشارق امام صغانی بو بلده یه منسوبدر شومان تقریبا
ذکر اولنان طول وعرضده صغانیان ناحیه سنده بر بلده در خرشکث فتح خاء معجمه
وراء مهمله وسکون شین معجمه ایله نهر شاش کنارنده بر بلده در نجانیکث فتح نون وجیم ایله
نواحیٔ سمرقندده سمعانی ظنی اوزره اسروشنه سمتنده در غیریلر اسروشنه اعمالندن
عد ایدرلر وذار فتح واو وذال معجمه وآخری راء مهمله ایله سمرقنده دورت فرسخ یرده بر بلده در
حصنی وجامعی واردر اوزکند فرغانه بلادندن یوز دورت بوچق درجه طول قرق بوچق
درجه عرضده بر بلده در اندجاندن ایکی مرحله شرقده واوشدن بر مرحله غربه دوشر
تعریب ایدوب اوزجند دیرلر قهندزی وشارستانی وایچنده اقار صویی وباغ بستانی واردر

هواسی برمقدار کرمسیردر مشاهیر فقهادن صاحب الفتاوی امام قاضیخان حسن بن محمود
اوزجندی بو بلده یه نسبت اولنور مایمرغ ایکی میمك فتحی ایله نسفدن بخارایه کیدر
یول اوزره بر بیوك قریه و سمرقند قربنده برقصبه در وجیحون کنارنده بر یره مایمرغ دیرلر فقهاء
حنفیه دن نجم الدین محمد بوکا منسوبدر خذیسر فتح خاء معجمه وذال وسین مهمله وآخری
را ایله سمرقند سرحدنده اسروشنه اعمالندن بر ثغوردر مشهور رباطی واردر بسکث
فتح با وآخری ثاء مثلثه ایله بلاد شاشدن بر بلده در بارسنکث بودخی انك قربنده مدن
شاشدن بر بلده در بدحکث ضم با وفتح دال ایله بلاد شاشدن بر بلده در بعضلر اسفیجابدن
عد ایلدی بتم ماوراءنهر ناحیه لرندن بر ناحیه در عظیم طاغلری ووافر قریه لری وار لکن هواسی
غایت برودت اوزره در شهر وقیا یوزدرجه طول قرق بوچق درجه عرضده نهر سیحونك
کنار شمالنده بر شهر در تاشکند دن ایکی مرحله جنوبه بخنددن بش مرحله غربه
وشماله دوشر نهرمنر بور بو شهره اضافتله دخی ذکر اولنور ختلان ضم خاء معجمه وفتح تاء
مشدده ایله تقویمده بلخ شرقنده ماوراءنهردن بر ناحیه یازار ابن حوقل ختل ایله وخش
ایکی ناحیه دربری برینه متصل دیمشدر ختل قصبه سی هلاورد ولاوکند اولوب نهر
وخشاب ایله نهر بدخشان ارا سنده دوشمشدر بو قصبه لرك صولری واشجاری وافر
اوجوزلق دوزیرده واقع اولمشدر وخش فتح واو وسکون خاء معجمه ایله نواحیء بلخده
ختلاندن طاغ دبنده بر بلده در ناحیه سنه وخشاب دیرلر بونده معادن سیم وزر چوقدر
درلرنده تبر بولنور جمع ایدرلر بعضلر ختلان ایله وخش نهر جیحون جنوبنده اولمغله ماوراء
نهر بلادندن عداتمزلر طخارستاندن طوترلر لکن اکثر ماوراءنهردن اولمق اوزره در
هلاورد یوز بر درجه طول او توزیدی بوچق درجه عرضده ختل دیارینك قصبه سیدر
بو ناحیه ماوراءنهره متصل دوزیرده انهار واشجاری وافر اوجوزلق یردر انهار بو اقلیمده
اولان خرده انهاردن غیری ایکی نهر عظیم واردر بری جیحون بری سیحون اما جیحون بر نهر
عظیمدر که نهر بلخ وآب آمو وآب تبر دخی دیرلر ایران ایله تورانی فصل ایدر عمودی آبه
نهرنا تمدر بدخشان طاغلرندن چقوب غرب وشماله طوغری اقار قباد آباددە بر قاچ
نهر کلوب قاریشر حدود بلخده ترمذ دن یوقاری نهر وخش طخارستاندن کلوب
بوکا قارشدقدن صکره اسم جیحون اطلاق اولنور بو قاریسنده جیحون دیمزلر ترمذده
جغانیان صولری قاریشرلاندن چقوب کالفه وقصبهء زمه وآمل شطه یعنی آمویه
اوغرار زمه کلنجه بر یری سقی ایلمزلرانده بر مقدار منتفع اولورلر آموده دخی فی الجمله سقی
ایدر اصل نفعی خوارزم خلقنه درو بوندن بلخ وترمذ ناحیه لرنده بعض انهار ایرلدقدن
صکره دهان شیر دیرلر ایکی طاغك اراسی بر تنك محلده مجتمع اولوب چرکه اول دریوز ذراع
قدر انجق عرضده رهراة توابعندن تومینه نام قریه یه اوغرار وخوارزمدن کرکانج اول بوغازه
قریبدر بوغازدن چقدقدن صکره ایکی فرسخ ریکستان واردر انده بتار کیدر واوته سنده

کیر وچقار خوارزم مملکتنه اوغرار واول ریکستاندن پچمك ممکن دکلدر عظیم بتاقدر
وخوارزمده بو نهردن برقاج بیوك صولر آیریلور وافر قریه لر مزارعنی سقی وبتون خوارزم
اولکه سنی سیراب ایدر نهر کاخوان وجوی هزاراسب وکردان جوی وکربه و نهر حره کبی
بونلرك هر برنده کمی یوررو بونلرك کمی بحیرهٔ خوارزمه دوکلور اما عمود جیحون خوارزمی پچوب
عقبهٔ حلم که ترکلر اکا کرلاوه دیرلر وسنکستان دره در وتنکدر نهر منزبور اول عقبه دن
عظیم هولناك صدا ایله اقوب بحر وصیلی ایکی فرسخ یرده اشیدیلور وخوارزمدن التی مرحله
خانخال نام یرده حمدالله قولنجه بحر حزره دوکلور اول محلده انجق بالقچیلر ساکن اولور
اما صاحب مسالك وصاحب تقویم خوارزم کولنه دوکلور دیدیلر جائزدرکه برشعبه سی
اول کوله اقه جمله مسافهٔ سیری تقریبا اوچیوز فرسخدر وایام شتاده برمرتبه طوکارکه
اوزرندن قافله پچر و برقاج ذراع بوزی دلوب قویی کبی صو چقاررلر نهر مزبورده اقان
صولرك بری نهر ماخنس و بری نهر بویان ونهر فارغی ونهر اندیجار و نهر وخشاب در قباد
آباد قربنده بونلر جمع اولوب جیحونه دوکلور اما نهر وخشاب ترکستاندن چقوب
زمین وخشه اوغرار بر طاغ دبنده بنا اولنان جسرك التندن اقار اول کوپری ختلان ایله
حدود لشکر ارا سنده در اندن بلخه وارر ترمذدن یوقاری جیحونه قاریشر جیحون اوزرنده
ماوراء النهردن اول کوره کورهٔ ختلان وکورهٔ وخش در بعده نواحیٔ وجان وسقینه جمله
کافرستاندر اینده غلاملری وجاریه لری چقار اما سیحون که نهر شاش ونهر جاج ونهر بخند
ونهر شهر وقیا اسملری ایله مسمی در اول دیار خلقی کل زریون دخی دیرلر عمودی بلاد ترکستانده
منجنیق طاغلرندن شرق وشمالندن کلوب اوزکنده وشاشه اوغرار فرغانه اولکه سی
اورته سندن پچر وشمالندن جنوبه اقوب خرساب ورودا وس امثالی نیچه صولر قاریشوب
جیحونك ثلثانی قدر بر عظیم نهر اولور اخسیکث وبخند وفاراب وبیکندی پچر فناکث که
مشهور جنه دیرلر اکا وارر و اول محلدن پچجك ترکستانده هفت اقلیم صاحبی نقل اوزره
ریکستانده منجذب اولور تقویمده ونزهه ده بنفی کنندن ایکی مرحله پچجك خوارزم دکزینه
دوکلور دیر بودخی مسافه ووسعت جهتندن جیحون کبیدر وقیشده منجمد اولور اوزرندن
کاربان پچر ونهر مزبور نیچه یاری سقی ایدوب حد صبرانی پچدکدن صکره ایکی طرفنده
قونرکوچرا اولی اوغوز طائفه سی ساکن اولور اکثری مسلماندر وبالجمله نهر جیحون
ونهر سیحون مصبنده نقل مختلف اولوب صاحب تقویم اقربی ابن حوقل تقلیدروبو ایکیسنی
دخی خوارزم کولنه دوکلور یازار وجیحوندن طقسان برطولده بر نهر آیریلوب بخند قربندن
پچر بحر احضره دوکلور دیو رسم معمور دن نقل ایدر صاحب مسالك دخی سیحون وجیحون
خوارزم کولنه دوکلور وایکیسنك دریایه واصل اولدوغی یرك ماببنی اون ایکی کونلك
مسافه در دیو تعیینی تناقض اولور زیرا کولك مسافه سی اکا متحمل دکلدر صاحب نزهه
جیحون بحر حزره وسیحون کوله دوکلور دیدیکی صوابه اقرب کورینور وهفت

اقليم روايتي اوزن نهر چاج ريكستانه باتمق دخى جائز لكن جيحون وصغندن غلط اولمق
را بجدر نهر بوى نزهه ده مسطور اولدوغى اوزره سغد وصغانيان طاغلرندن چقوب
بربحيره اولور اندن چقوب برقاج بيوك كچلمز صولر قاريشوب ولايتى سقى ايدر واصلا كچد
ويرمز عمودى سغد وسمرقند وبخارايه اوغرار بوولايتلرك شنلكى بونهر ايله دردىمشدر
تنبيه معلوم اولا كه سيحون جيحون نيل فرات انهار جنتدن اولوب اصولى سدرة المنتهى
التندن اقمسنه حديث شريف صحيح وارد اولمشدر شارحلرك كيمى انهار مذكوره ايمان واسلامدن
مجاز اولمق اوزره معناويروب كيمى حقيقته حمل ايلمشدر قاضى عياض مسلم شرحنده شق
اولى اختيار ايدوب انهار مذكوره اكثر بلاد اسلاميه ده اعظم انهار اولمغله شاربى اكثر اهل
اسلامدر انكله نشوونما بولان ابدان مسلمانان اكثر اصحاب جناندن اولمغله كانه جنتدن
چقمش اوله ياخود اصلى سدره يرده اوله بوتقديرده اشكال برطرف اولور وتوجيهه دخى
حاجت قالمازاما امام نووى حقيقته بركونه دخى حمل ايليوب بودورت نهرك اصلى سدره
التندن بطن زمينه نازل اوله ونه كيفيتله نازل اولدوغى بزم معلوممز اولميه بعده هر برى
بر جانبدن چقه ظاهر حديث مقتضاسى بودر عقلا وشرعا بوكا مانع يوقدر ديمشدر لكن
عقلا مانع يوقدر ديدكنه خصم تسليم ايلمز ديرلر زيرا تكون انهارك سبب عقليسى غيرى
يوزده ندر وبالجمله بحث مذكور برمبحث طويل الذيل اولمغه متحملدر مراد ايدن اول
قپويه كشاد ويره جبال ومعادن ماوراءالنهرده وافر طاغلر واردر اشبهى بونلردر جبل
ساروان سمرقند جنوبنده هواسى خوب ومعمور برجبلدر اندهز ردكرده يرلر برمعبد ترسا
واردر جبل اسفره شاش انتهاسنده برطاغدر اندهچشمۀ نفط ومعدن آهن واردر وپيروزه
حاصل اولور جبل فرغانه بربيوك طاغدر انده معادن زيبق ونحاس واسرب وذهب
ونفط وقير ونشادر وزفت واردر وبرنوع طاش اولور كه اودون يرينه يقارلر جبل
وركه بخارايه قريب يردن ابتدا ايدوب سمرقند ايله كش اراسندن چكر اسروشنه يه
متصل اولور كيرودونوب حد فرغانه يه اولاشروچينه وار اسروشنه بيابانى حد فرغانه
وايلاقدن خرخيزه وارنجه بوطاغ برابرينه واقع اولمشدر وبونده انواع معادن واردر وبرصو
واردر كه ايام صيفده كارلرى بوزطوطار وقشده اييجق اولور نباتات ومحصولات بو اقليمك
معادنى ونباتى چوقدر ميوه سى برمرتبه وفرت اوزره اولور كه سغد واسروشنه وفرغانه ده
حيواناته دوكرلر برايكى سنه اكين اولمسه اسفارينه تفاوت كلمز مروج ومراتعى انهار ومزارعى
فراوان يردر اول اجلدن چارپاقسمى انده غايت ايو اولور لكن اكثر غنمى تركستاندن كلور
مشهور متاعى ابريشيم وصوف وكاغد سمرقندى در پوست روباه وسمور وسنجاب چوق
اولور تبتدن مسك اولا بودياره كلوب اندن اطرافه كيدر فرغانه ايله تركستان اراسنده
اولان طاغلرده صافى ميوه اشجارى بتر وكيمسه احراز ايلمز وانواع رياحين وازهار اولور
مطلقا ماوراءالنهر طاغلرنده فستق چوقدر سلفده خراج بخارا اون بر يوك سكسن طقوز

بيك

بیك ایكیوز درهم وخراج فرغانه یكرمی سكز بیك واسروشنه بش بیك وشاش التمش
ایكی بیك درهم مسیسیه كه نحاسه شبیهدر خراج آمل ایكیوز طقسان اوچ بیك دورتیوز حاصل
كش یوز اون بر یوك بشیوز خراج فاراب اللی بش بیك محصول ترمذ ایكی بیك
ووایه بخند اون بیك درهم ایدی اخلاق رجال ماوراء نهر خلقی اكثر خیر وصلاحه
راغبلر جوانمرد ومهمان دوست اولورلر قونق اوزرینه جنك ایدرلر مؤلف مسالك
ایدر سغدده بر سرای كبی مهمانخانه كوردم قپوسنی اچوب قنادلرین دیواره میخلمشلر
دیدیلر كه بوفلان كیمسه نك مهمان سرای در یوز ییلدن ارتقدر كه قپوسی بویله كشاده
وایچنده زاد مسافر آماده در جائز كه بر وقت مهمان كلوب قپوسن آچق بولمغله اخری
كیده دیو میخلمشلر در اباعن جد بو سرایه قونان مهمانلره مزید احترام ایدرلر بو اقالیم خلقی
اكثر ماللرین وجوه خیره صرف ایدرلر بیاباننده بو منزل یوقدر كه انده بر رباط و یا بر مسافر
خانه بنا اولنمش اولیه تواتره ایرمشدر كه بو اقلیمده مسافرلره طعامی وطوارلرینه علفی چقاراون
بیكه قریب عمارت ورباط وار در وماوراء نهر بلرا كثر دلاور وشجیع وامر حربده ماهر اولورلر
زیرا بونلرك اطرافی حربی در دائما غزا ایلرلر اسباب ضرب وحربده واستعمال سلاحده
بر مرتبه قوت وقدرتلری وار در كه تعبیر اولنماز خصوصا چاج وفرغانه قومنك یات ویراقلری
بر ولایت خلقنده یوقدر و پادشاهلرینه انقیادی زیاده در اول اجلدن ملوك پیشین
عسكرلرین تركدن ایدرلردی مسالك ماوراء نهر سمرقنددن بانجه شهر سبزو قصبهٔ
شیخ صادق وقصبهٔ ده نو وقصبهٔ صفا وقصبهٔ بی یا و ترمذ وبلخ بر مرحله در سمرقنددن
اسروشنه ایكی مرحله وفرغانه اوتوز بش فرسخدر راه فرغانه جیحوندن ابتدا اولنسه
ترمذدن بیكند وطواویس وكرمینه ودبوسیه وسمرقند واثاركیت ورباط وسعد چاج
یولی بو منزلدن ایریلور ومرزغد وزامین بناكث یولی بورادن ایریلور وساباط واوزكند
وساوكت وبخند وكنده وسوخ ورستای وریزوامش وقبا واوش واوزكند بر مرحله در
راه چاج سرحد اسلامه وارنجه اولا اتاركیدن قطران دره وكیر وا تاركیدن حرفان ودیزك
وشق حسین واستوركت وسكت ورباط ابو العباس بوكا ایقردخی دیرلر وعركز واسبیجاب
وباحكث جمله بر مرحله در اندن طرازا ایكی مرحله ارالقده شنلك یوقدر كنار جیحوندن
كیدیلورسه طرازه وارنجه یكرمی ایكی مرحله در وسمرقنددن خوارزمه معموره دن
كیدیلورسه اون ایكی مرحله در آمودن ویزه ومردوین واسیاس ومغان وطاهریه وعانه
وجكربند وسدو وهزاراسب بر مرحله در راه بدخشان منكدن كوبری التی مرحله
اندن وخشاب وابركند وهلاورد وهلیك ومنك ایكیشر مرحله در روستای منك كذركاه
بدخشاندر مسافات ترمذدن حرمنكان ودارزنكی بر مرحله وحغانیان وجنكه وشومانه
ایكیشر مرحله اندن ایزنان وپشكر وپل سنكین وكیر وایونان دن ایلاق ودربند بر
مرحله اندن كاوكاند ایكی مرحله اندن جغانیان اوچ مرحله در مسافات بخارا بو محكدن

بیكند بر مرحله و بجان اوچ فرسخدر شهردن معكان بش وزبده دورت وطواویس دورت
وبدما محكث بر فرسخدر مسافات سغد وسمرقند سمرقندن اثاربكث دورت اندن
ردعس دورت اندن بحیكث طقوز وسمرقندن دوان ایكی اندن كیور محكث ایكی سمرقندن
اسبیجریدی اندن كاسان بش وزرقان اوچ وكاساندن ارهجرا ایكی فرسخدر مسافات
كش ونخشب مابینی اوچ مرحله كشدن جغانیان التی مرحله وبوكت بش مرحله
وسویه ایكی مرحله در نخشبدن كشته دورت فرسخ دروبزده التی فرسخدر مسافات
اسروشنه حرقانه دن درك بش فرسخ اندن زامین طقوز اندن ساباط اوچ فرسخدر
اسروشنه دن دعكث راه بخند اوزرنده اوچ فرسخ اندن نخند وعرق التی مرحله در مسافات
شاش واسبیجاب بناكثدن حرسیكث بر فرسخ اندن سوركت اوچ فرسخ اندن دهقانكت
ایكی اندن بار انكت براندن بنكث ایكی اندن جغركت ایكی اندن فرنكت ایكی فرسخدر
وابروكت وكال وعدوال وكفرنه واجبورین بر مرحله در رودایلاق ایله رودجاج اراسنده
بوكبك جانب غربیسنده بلخ ارمقلری طولا وعرضا بش فرسخدر حیابحكثدن رود جاج
ایكی فرسخ اندن بیكت اوچ اندن حدود سكنه برحابوركت اوچ حومانكت دورت
فرسخدر بیكند دن اسبیجاب دورت مرحله اندن بیكت ایكی مرحله سابیكند دن فاراب
ایكی مرحله ساوغردن صیران بر مرحله اخسیكثدن سیلاب بر مرحله در اخسیكثدن
كاسان بش فرسخ وسرحد طقوز فرسخدر قبادن اسیقان اوچ فرسخ اندن كار رود یدی
فرسخ سرحدن مكاحس بش فرسخ واوال اون فرسخدر قبادن شهرمغان یدی فرسخدر
احوال ملوك ماوراءنهر سلفده كفار اتراك النده ایكن سعید بن عثمان بن عفان معاویه
خلافتنده عسكر اسلام ایله واروب بخارایی الدی سمرقنده واروب ظفر بولدی صكره یزید
بن معاویه زماننده مسلم بن زیاد واروب فتح اتمشیكن خلقی كیرو عصیان اتدیلر ولید بن
عبد الملك ایامنده قتیبه بن مسلم باهلی لشكر چكوب تكرار فتح اتدی بنی امیه دولتنده
قتیبه دن صكره انلرك طرفندن نیجه ولاة حكم ایلیوب آل عباس اوائلنده ابو مسلم رأیی
ایله حكام نصب اولندی مأمون خلیفه اولوب خراساندن عراقه كلدكده سامان اوغللرینی
خراسان عراقه كلدكده وماوراءنهر شهرلرینه والی قلمغله ایكیوز دورت سنه سنده دولت
آل سامان ظهور ایلدی طقوز نفر یوز طقسان بر سنه خراسان وماوراءنهره حكم ایلدیلر
تتكه شاعرلری عنصر دیمشدر نه تن بود زآل سامان مشهور كشته بامارة خراسان
مذكور اسمعیلی واحمدی ونصری دو نوح دو عبد الملك دو منصور بونلرك دار ملكی
بخارا ایدی اوچیوز طقسان بشده منقرض اولدیلر بونلردن صكره سلطان محمود
ماوراءنهره مستولی اولوب حاكم نصب ایلدی برزمان دخی آل سلجوق نوابی حكمنده
اولوب خوارزمیاندن علاء الدین محمد التیوز دورت تاریخنده ماوراءنهره مستولی
اولدقده آل عباس خطبه سنی خراسان وماوراءنهردن قطع ایلمشیدی شیخ شهاب الدین

سهردی

سهروردی ناصر خلیفه طرفندن رسالتله کلوب نصیحت ایتدی مفید اولمدی ظهور
جنکیزخان التیوز اون التی ده اولوغ یورت خانی جنکیزخان طرفندن ماوراء نهره تجار کلوب
علاء الدین طرفندن بخارا حاکمی که کندی خالی ایدی غدر وحیف ایله تجاری قتل
ایلیوب مالارینی الدقده جنکیزخان مزبوری طلب ایدوب علاء الدین جنکیزک ایلچیسنی
قتل ایدیجک جنکیز ماوراء نهره عسکر چکوب خوارزمشاه علاء الدین اوچ کون
دوکشوب جنکده مغلوب اولوب قزوینه کتدی اندن کیلان سمتنه واروب آبسکونده
وفات ایتدی بو وقعه جنکیز ظهورینه سبب اولوب مزبورک انهزامندن صکره جنکیز بخارا
اوزرینه کلوب اوچ کون محاصره ایلدی ایچنده اللی بیک قدر عسکر قپانمش ایدی مغول
هجومنه طاقت کتوره میوب وره ایله چقدیلر جمله سلاحلری ومالاری النده قدن صکره
جنکیز قتل عام فرمان ایلدی مغول سل سیف ایدوب اهل بخارادن انجق برکسنه قالنجه
قردیلر اول کمسنه خراسانه واروب واقع حالی خبر ویردی التیوز اون یدی محرمنک
دوردنجی کونی بو وقعه ظهور ایدوب بخاراده متنفس قالمدی حتی کلابی وکدیلری بله
قردیلر وشهری یاقوب ییقدیلر اندن کچوب سمرقنده کتدیلر خلقی قرشو چقوب امان طلب
ایتدکلرنده سلاحلرینی ومالارینی الوب انلری دخی اهل بخارا کبی قتل عام ایتدیلر وشهری
یاقوب ییقوب خراسانه کتدیلر التیوز یکرمی بر تاریخنه وارنجه التی ییلک ایچنده ترکستان
وایران وتورانده جنکیزک قتل عامی بر مرتبه یه واردی که اول دیارلردن ذریت بنی آدم
منقطع اولمغه قریب اولمشیدی یکرمی برده رجوع ایدوب صکره اولادی کندی یرینه قائم
اولدیلر حکام چغتای جنکیز ظهورندن صکره توران ممالکی اوغلی چغتای حکمنه کیروب
سکز یوز التی تاریخنده تیمور ظهوری ایله بونلر منقرض اولنجه ذکر اولنان چغتای اولادندن
یکرمی طقوز نفر خانلر مالک اولدیلر انلرک آخری محمود خاندر که تیمور قتل ایلمشدر
دولت تیمور تیمور صاحب ظهوردر یدی یوز اوتوز التی شعبانندە کش قریه لرندن برقریه ده
تولد ایدوب یکرمی بش یاشنه واردقده ترکستان حاکمی امیر حسینک همشیره سی ترکان
خاتونی الوب داماد معناسنه کورکان دیمکله مشهور اولدی وامیر حسینک دخی تیمور ایله
ارقه لنوب ماوراء نهری الدی صکره تیمور ایله میر مزبور اراسنده فتنه ظهور ایدوب
همشیره سی دخی اولمکله علاقه کسیلوب یدی یوز یتمش برده هندوانه حصارنده اولادی ایله
تیمور النده مقتول اولوب ماوراء نهر حکومتی تیموره قالدی اعاظم ساداتدن سید برکه اکا طبل وعلم
ویروب تاریخ مزبورده پادشاه اولدی وسمرقندی دار ملک قلوب نامنه خطبه اوقندی یتمش
اوچده خوارزمه مستولی اولدی یتمش بشده مغولستان تسخیرینه کیتدی سکسن ایکیده
ایران تسخیرینه مباشرت ایتدی دورتده مازندرانی الدی بشده سیستانه واروب اوغانیانه
غالب اولوب سکسن سکزده یورش سه ساله کتدی بو یورشده آذربیجان وشروان ودشت
قبچاق مملکتلرینی غارت وتسخیر ایتدی طقسان اوچده دشت خانی توقتمش خان ایله برجنک

اتدی که عین زمان مثلنی کورمامش ایدی تو قتمش اول جنکده بوزلدی طقسان دورتده یورش
پنج ساله کتدی بو یورشده نهری کچوب مازندران وخراسان وعراق عجم وعراق عرب
وجزیره وارمینیه اقلیملرینی غارت وتخریب اتدی وآخرنده غزنه وکابل وهندی تسخیر دنصکره
سمرقنده رجوع اتدی التی آی اوتوروب سکز یوز ایکی محرمنده یورش هفت ساله چقدی
تکرار نهری کچوب خراسان وعراقه واروب سیواسه کلدی تخریب ایدوب قره باغده
قشلادی سکز یوز دورتده یلدرم بایزید خانله چبوق صحراسنده جنك ایدوب غالب
کلدی وکرجستانه ده قشلادی بعده بغداده واروب تکرار الدی سکز یوز التیده
کورجستانه مستولی اولدی سکز یوز یدیده نهری کچوب سمرقنده واروب برقاچ کون
اقامتدن صکره شدت شتاده ختای سفرینه چقدی اتراره وارد قده اجل ایریشوب
سنهٔ مزبورهٔ شعبانینك اون یدنجی کونی وفات اتدی نعشنی سمرقنده کتوروب تربه سنده
دفن اتدیلر بعده اولادندن میرزا بابره کلنجه یکری بر نفر ماوراء نهر وخراسانه مالك اولوب
طقوز یوز اون یدی سنه سنه کلنجه حکومت اتدیلر انلردن سلطان شاهرخ وسلطان
الوغ بك محمد وسلطان ابوسعید وسلطان حسین بایقرا نامدار پادشاهلر ایدی
خصوصا الوغ بك که سمرقندده رصد بنا ایدوب زیج مشهوری علامه غیاث الدین
جمشید کاشی وفاضل محقق قاضی زادهٔ رومی وعلامهٔ عصر علی قوشچی مباشرتی ایله
یازوب وجوده کتوردی وپادشاهان اسلام ارا سنده بو اثر جمیل ایله مشهور اولوب
جمله یه تفوق اتدی وسلطان حسین دخی بر عاقل وفاضل پادشاه ایدی مجالس العشاق
نام بر کتاب لطیف تألیف اتدی منلا جامی کبی کامل ندیمی ومیر علیشیر کبی فاضل
وزیری وار ایدی تاریخ مزبورده دولت شیبکیه ظهور ایدوب اوزبك قومی ماوراء نهره مستولی
اولمغله میرزا بابر غزنه وکابل سمتنه کیدوب انده تمکن اتمشیدی اولادی هنده مستولی
اولوب ضبط اتدیلر حالا هند پادشاهی بو سلسله دندر اما شیبکیلرکه اوزبکدر
شیبان بن جوجی بن جنکیز اولادندن اولوب التنجی بطنده شیبك خاتون بن شاه
بوداغه کلنجه خانلر دشتده تمکن ایتمشلردی مزبور شیبك طقوز یوز التی حدودنده بعض
بلاد ترکستان وماوراء نهره کلوب مستولی اولدی ومیرزا بابر ایله برقاچ دفعه دوکشوب
غالب کلدی وبالآخره بابر هنده کیدوب شیبك خان ممالکی ضبط ایلدی بعده
نهری کچوب خراسانی دخی الدی بو اثناده شاه اسمعیل دخی ظهور ایدوب اذربیجان
وعراقه مستولی اولمشیدی برقاچ دفعه خراسان اوزینه کلن قزلباشلری شیبك خان
اوزبك عسکری ایله بوزوب قرمغله شاه اسمعیل انك خصم جانی اولوب طقوز یوز
اون التیده مرو قربنده بر کون غافل باصوب شیبکی قتل وقفاسنی کاسه ایلدی
وخراسانی اوزبکلردن الوب شیبکك عمی کوجکنجی خان ماوراء نهر حکومتنده
قلدی بعده عبید الله خان وعبد المؤمن خان واسکندر خان ونیچه خانلر بو عصره کلنجه

حکم

حکم ایلدیلرحالا ماوراءالنهر وترکستان انلر الندەدر قزلباش ایلە دائما جنکدن خالی دکللردر

فصل ٣٧ در اقالیم ترکستان ودشت اوتوزیدنجی فصل ترکستان ودشت اقلیمندەدر

بو اقالیم طویل وعریضدر حدودی شرقدە ختای سنورلری شمالدە دشت قبچاق

ومسقو صحرالری دشت اقلیمندەدر بو اقالیم طویل وعریضدر جنوبدە بدخشان وماوراء

النهر وکشمیر وتبت سنورلری غربدە خوارزم وطاغستان ودشت قبچاقدە تن صویی ایلە

محدوددر بلادی اکرچە آز وپریشان اولوب اکثر یری صحرادر لکن صحراسی دخی جملە

مشنلك ومسکون اولمغلە کرو ممالك حکمندە اولور باش مملکتی کاشغر کە ترکستاندە

طویل وعریض اولکە در اند جاندن اون بش مرحلە شرق وشمالە دوشر حد شمالیسی

مغولستان طـاغلریدر وافر انهار بو طاغلردن اینوب کاشغرە اقار وحد جنوبیسی بعض

بلاد شاش وبعض ریکستاندر وحد غربیسی ذکر اولنان طاغلردن منشعب اولور بر طولانی

طاغدر وبو طاغدن صولر جانب مشرقە اقار وتمام ولایت کاشغر وختن بو طاغك

دامنندەدر وحد شرقی طرفاندن چوب زمین قالماغە وارر شرقلە بعض جنوبی واسع

ریکستان وچنکلستان صحرای بی پایاندر مسافەء کاشغر شاشدن طرفانە وارنجە

اوچ آیلق یولدر قدیم الایام اول صحرالردە بلاد مسکونە وار ایدی انجق شمدی ایکیسنك

نامی قالمشدر بری توب بری کنك تسمیە اولنور باقیسی ریکستاندە پنهـان اولوب

قوم باصمش خراب اتمشدر وبو صحرالردە دشتی شتر اولور صید ایدرلر ودارملك کاشغر

کوه غربی دامنندە در کوەدن بر قاچ نهر جاری اولوب مزارعنی سقی ایدر برینە تمن دیرلر

سابقا بو نهر شهر کاشغرە اوغرایوب وسطندن کچردی میرزا ابوبکر اول شهری خراب

ایدوب نهرك بر طرفنە بنا اتدردی حالا نهر مزبور طرفندە کارندە اقار تقویمدە قافلە قاشغر

بر مدینەء عظیمە در وخلقی اهل اسلام مدرار دوکند دخی تسمیە اولنور دیو قانون

مسعودیدن نقل ایدر مشایخدن سعد الدین کاشغری بو دیارە منسوبدر یارکند

یوز اون ایکی درجە قرق ایکی بوچق درجە عرضدە پای تخت ولایت کاشغر بریلەدر

سلفدە بر شهر عظیم ایدی صکرە تدریجلە خرابە یوز طتوب وحوشە مسکن اولمشیدی

میرزا ابوبکر آب وهواسنی طبعنە موافق بولوب معمور قلدی ودار الملك اتخاذ اتدی

صولر کتوروب عالی عمارتلر یاپدی وارتفاعی اوتوز ذراع بر حصار چویروب اطرافندە اون ایکی

بیك قدر باغ احداث اتدی انهار واشجار وبساتین وازهـار حسبیلە کاشغردە یارکند

ایویر یوقدر وصویی الطف میاه در فصل بهاردە ازالوب تموزدە ارتر وبو مجراسندە سنك یشب

حاصل اولور لکن هواسی صـاف دکلدر وبالجملە مملکت کاشغرك آب وهواسی بارد

وصحیح وخلقی تندرستدر وکرچە اندە فواکە ومیوە وافر اولور لکن خستەلك آزدر ومیوەدن

محصول از اولور خلقی دورت قسمدر بری رعایا بری قوچین کە سپاهیدن عبارتدر

بری ایمـاق دوردنجی مناصب شرعیە ومباشران اوقافدر یارکنددن لا خوف کە

اوچ مرحله در تمام انهار واشجار وبساتین در اندن چچك ختن اون كونلك یولدر منازلدن غیری
اول مسافه ده سنلك یوق بیابانلر یكی حصار یوز اون بوچق درجه طول قرق ایكی
بوچق عرضده یارکند قربنده برقصبه در ختن تقویمده ضم خاء معجمه ایله اقصای
ترکستانده یوزکنددن اوته برقصبه در وافر انهاری وار در یوز اون التی درجه طول قرق
ایكی عرضده اولمق اوزره یازار هفت اقلیمده ایدر ختن جملۀ بلاد مشهوره دندر اما حالا خرابه
مشرفدر بونك اولكه سنده ایكی نهر آقار برینه بقرا تاش وبرینه بارورنك تاش دیرلر بونلرك
مجراسنده سنك یشب اولور اهل ختن انكله تجارت وكار ایدرلر واكثر متاعلری بز وابریشیم در
وبغدای دخی انده وافر اولور هفته ده برجمعه كونی یكرمی بیك قدر آدم اطراف
واكنافدن كلوب بازار طورر عظیم جمعیت اولور یسی یوز بر درجه طول قرق اوچ درجه
عرضده دار ملك ترکستان برمشهور شهر در سلفده اوزبك خانلرینك تختی ایدی مشایخ
نقشبندیه دن خواجه احمد بوشهره منسوبدر سبران یسی دن برمرحله غربه بوشهر در
اترار یسی دن برمرحله تاشكند جانبنه دوشر اوترار دخی دیرلر فقهاء حنفیه دن قوام الدین
بوبلده یه نسبت اولنور طرفان سمرقند دن خطا یولی اوزره بر بلده در اند جاندن اون
سكز مرحله یرده مغولستان اورته سنده اولمق اوزره بعضلر كاشغر ایله ختن اراسنده دردیرلر
بوندن خطای یكرمی منزلدر تند و یوز اون دورت درجه طول او توز طقوز عرضده
بربلده در برساجان یوز اون دورت بوچق درجه طول وقرق بر درجه عرضده كاشغردن
مشرقه بربلده در ابن سعید قولنجه ترکستانده اولان ایكی دار ملكك بری كاشغر وبری
بودر فضل بن یحیی البرمكی زماننده خلقی كفار اتراك ایدی صكره اسلامه كلدیلر وسلجوقیه
طائفه سنه مطیع اولدیلر بوندن اسلام دیاری نبته اولاشر بغبوریه تقویمده ایكی
باء موحده نك ضمی وعین معجمه نك سكونی ایله یوز اون سكز طول قرق ایكی عرضده
بلاد ترکدن بر بلدۀ كبیره در شرقیسندن نهر یأجوج آقار وازكشیه شهری بوندن
شرق وجنوبه دوشر بغبو راصلده ملوك چین لقبی در دیو ابن سعید دن نقل ایدر
بوتقدیرده لفظ مزبور فغفور معربی اولور بلاساغون سیحون وراسنده كاشغره
قریب یوز بر درجه طول قرق یدی بوچق عرضده بربلده در چكل كسر جیم وكافله
طراز قربنده بلاد ترکدن بربلده در خلقی ارباب حسن وملاحتدن اولوب اصحاب نظم
میاننده بونلرك حسنی ضرب مثلدر سهیل وجوزا ونبات نعشه عبادت ایدرلر قزلرینی
وهمشیره لرینی تزوج ارالرنده ممنوع دكلدر خزر خا وایكی زاء معجمه فتحی ایله تقویمده مسطور
اولدوغی اوزره باب الابواب شمالنده بلاد ترکدن براقلیمدر قصبه سنه اتل دیرلر كسر
همزه وتا ایله ابل وزننده درشروان دكزی دیدكلری مشهور بحر خزر واكا دوكلن برنهر عظیم
بوقصبه یه نسبت اولنور قصبۀ مزبوره نهرك ایكی طرفنده واقع اولوب نهر اورته سندن
بحر خلقی اكثر مسلم ونصاری وبرازی عبدۀ اصنامدر بونلرك تورك دلندن غیری باشقه
لسانلری

لسانلری وار در صورت وشمائللری دخی مغایردر برصنفنه قراخزر دیرلر سیاه فام اولور
وبرصنفی بیاضدر اهل اوثان بری برینك اولادنی استرقاق وبیع ایدرلر پادشاهی اتل جانب
غربیسنده مقام طوتمشدر اول طرفك عمارتی طولا بر فرسخه قریبدر وابنیه سی اکثر
طاشدندر لکن اکثر قومی اخبیه ایله ساکن اولور اوچ یرده جامعی واردر بازار وحمامی ازدر
کنارآبدن دور موضعده پادشاه ایچون صافی کرمددن برعظیم قصر واردر که اول دیارده
کرمددن بنا اکا منحصردر وحصارینك دورت دروازه سی واردر که بری بهره اچلور غربیسی
صحرا طرفنه اچلور بوملك صاحبی یهودی اولمق اوزره یازارلر اعیان دولتی یهوددن اولوب باقی
خدامی دورت بیکه قریب ملل مختلفه اصحابی درارالرنده تعظیم قصد اتدکلرینه سجده ایدرلر
اون ایکی بیك قدر کدکلو عسکر بسلر وظیفه سز کندی کارلری ایله کچنورلر وطقوز
قاضیسی واردر هر بری برینه تابعدر اما طوایف مذکورینك ایچنده مسلمانلر سائردن چوقدر
وهیچ روستایی یوقدر اطرافی یکرمی فرسخ یر زراعت ایدرلر وشهرمز بورك طرف شرقیسی
مسلمانلر وتجار مسکنیدر روسدن انده موم کتوررلر وخزر قومنك لسانی تورك لسانه بکزر
بودلدر غیری طائفه انی فهم ایدمز اسمید خزر شهرلرندن باغی بوستانی چوق ابنیه سی
اغاجدن برشهردر سکانی اکثر اهل اسلام اولوب مساجد بنا ایتمشلردر لکن ملکی یهودی در
خزر وسریر حاکمنه منتسب کچنوربوندن سرحد سریر ایکی فرسخدر سریر حالا طاغستان
دیدکلریدر شروان فصلنده بیان اولنور برطاس خزر نواحیسندن نهر اتل کنارنده
بر ناحیه در سکاننه دخی برطاس دیرلر ایکی صنف طائفه در بری اقصای خزرده بلغاره قریب
یرده وبر قسمی ترك برابرنده ساکندر فاراب فتح فا ورا ایله ابن حوقل قولنجه نهر سیحون وراسنده
ترك بلادندن برمملکتدر طولی عرضی برایکی مرحله اغاجلی وادیده غربیسی مزارع ناحیه
وشهری بیوك شهردر اطراف وطرازو یایکی دخی دیرلر یوز درجه طول وقرق دورت بوچق
درجه عرضده واقع اولمشدر خلقی شافعی المذهب اولوب چوق علما ظهور ایتمشدر حکمادن
ابونصر فارابی وقانون الادب صاحبی بودیاره نسبت اولنور سلفده برشهر نامدار ایدی حالا
اوزبك عسکری خراب ایدوب انجق اطرافنده اول نامله برمغان مشهوردر شلج فتح شین
وسکون لام ایله طرازه دورت فرسخ یرده برقصبه در طرازه بکزر خلقی مسلماندر قراقوم رمل
اسود معناسنه تقویمده مسطور اولدوغی اوزره اقصای بلاد ترکده مملکت دار ملکی بربلده در
ابن سعید یوز اون التی بوچق درجه طول او توز بوچق عرضده تعیین ایدر لکن بو اسم سابقا
ختای فصلنده مذکور اولان قراقردن غلطدر وقلماق تاتارلرینك مسکنیدر خاوس
سین مهمله وصاد ایله یوز درجه طول قرق بربوچق عرضده بربلده در کاشغر ایله سمرقند اراسنده
دوشر بوندن خجند اون مرحله در اخسو یوز اون بوچق درجه طول قرق دورت درجه عرضده
یکی حصاردن یدی مرحله شماله کاشغر ویارکند پادشاهنك دار ملکی بربلده در سنجو یکی
حصاردن التی مرحله جنوبه بربلده در کسر سین وضم جیم ایله تبتدن اون ایکی مرحله بعیده

غربه دوشر کاشغردن دخی اوقدر مسافه شرقنده ایکیسی اورته سنده دربندن کشمیره اون بش
منزل جنوبه دوشر اورطاغ اقوام اوغوز قدماسنك یایلاقی بر مشهور طاغدر کر طاغ
بودخی مزبورلرك قشلاغی اولوب ایکی عظیم طاغلردر اول حدودده اینانج دیرلر بر شهر واردر
اکا قریب قاری صیرم دیرلر بر شهر قدیم دخی واردر سکانی اکثر مسلمان اتراکدر محصولات
وخواص ترکستان کثرت خصایصده هند کبیدر مسك وسنجاب وسمور وقاقم وسیاه
تلکی وبیاض طوشان اولور وترکستان خواصندن بری حجر مطردر که عجملر اکا سنك
یده وترکلر جده تاش دیرلر مسالك ترکستان سلفده ختندن خطایه اون دورت کونده
واریلور ایدی وبومابین نوعا شنلك ایدی خلق قافله یه محتاج اولمیوب بر ایکی نفر کیدر
ایدی حالا اول راه قلماق استیلاسی ایله بغلنوب منسد اولدی شمدی کتدکلری یول یوز
منزلدر اولوغ بك ایلچیسی خواجه غیاث روایتی ایله اول طریق سمرقنددن ایکی ایده
چلکاه یلدوزه اوچنجی ای اواخرنده طرقان نام شهره اندن یکرمی مرحله ده قامل نام
شهره اندن یکرمی بش مرحله ده سرحد ختای اولان دربند سکجویه واریلور مابین
جمله بیابانددر وترکستان دار ملکی اولان کاشغردن سمرقند اوتوز مرحله غربه ولاهور
یکرمی دورت مرحله جنوبه ویسی دن سمرقند اون یدی مرحله وبخارا یکرمی بش مرحله
وتاشکند طقوز یا اون مرحله در وتاشکنددن سمرقند غربه التی مرحله واندجان بدی
مرحله واندجاندن مغولستان سکز مرحله اندن طرقان اون مرحله در ذکر سکان
مغازه ترکستان معلوم اولا که کتب تواریخده یازلدوغی اوزره ترك بن یافث طوفاندن صکره
دیار شرقده تمکن ایدوب اولادی فرقه فرقه قبائل اولوب هر بری بریری مسکن اتخاذ
ایدیلر واول یرلر انلرك اسمیله تسمیه اولنوب اکثری دشت ترکستانده قونر کوچر اولر
وخیام ایله ارام ایلدیلر ترکدن صکره نوبت النجه خانه دکوب مزبورك بطن واحددن ایکی
اوغلی اولدی بری مغول وبری تاتار تسمیه اولنوب جمله مملکتی بو ایکی اوغلی بیننده تقسیم
ایلدی اول زمانده قبائل اتراکدن بو ایکی اویماق ظهور ایدوب مغول وتاتار اویماقلری
اشتهار بولدی تاتار تاتار اویماغندن سکز نفر رتبه سلطنته عروج اتدیلر صکره منقرض
اولوب دولت مغول طبقه سنه قالدی دیو یازارلر اول سکز نفر بونلردر ١ تاتار بن النجه ٢
بوقا ٣ یلنجه ٤ اسلی ایلخان دخی دیرلر ٥ اتسز ٦ اردو ٧ بایدو ٨ سونج مزبور سونج زماننده
مغول غالب کلوب مملکته مستولی اولدیلر تاتار دولتنه سونجده انقراض کلدی اما طبقه
مغول طقوز نفردر بو جهتدن اقوام ترك طقوز عددی معتبر طوترلر وبونلر بو ترتیب اوزره
یازلمشدر مغول بن النجه که نیچه قبائل واقوامه لفظ مزبور اسم جنس اولمشدر انلردن
اولمینه دخی مجاز طریقیله اطلاق وتعمیم ایدوب ترك وتاتاره مغول دیرلر لکن حقیقتده
مغول ترکدن بر صنف ایدی صکره چوق غالب سائر اصنافه غالب اولدی
واکثر ولایتلری الوب شعبه لری اسمیله تسمیه ایلدیلر بونلردن اول تاتار غالب
اولمغله

اولمغله جمله سنه تاتار دیرلر دی حالا عربستان وهندستان وختای ده مغول قبایلنه
کیروتاتاردیرلر بومغوللك دورت اوغلی وارایدی قرلخان اوغوزخان کرخان اورخان کندودن صکره
قراخان یرینه کجدی قراقومده اولوب اق تاق کرتاق نام موضعده ییلاژ وقشلاردی کافر
اولمغله اوغلی اوغوزخان خروج وقهرایلیوب یرینه کجدی مؤمن ومدبراولوب دولت
اتراك قانونلرینی وضع وقبایلی ضبط وتسخیر ایلدی ارتلاس وصیرم دن بخارایه وارنجه
الوب کندویه مخالفلری قیردی مزبوراوغوزملوك فرسده جمشیده نظیردر التمش یدی
ییل سلطنتی یازارلرایغور وقانقلی وقبچاق وقارلق وخلج دیمکله معروف اقوام وقبایل
القابنی مزبوراختراع ووضع ایلدی دیرلر ایغورحربده دوشمندن قاچوب کندویه کلن
برطائفه لقبی اولدی اولاشمق معناسنه قانقلی برجنکده الدیغی مال غنایمی عربه لره
یوکلدوب اوزرینه قودوغی آدملره دیدیلر قبچاق وقتاکه سلاطین اتراکدن ایت براق
ایله ترکستانده جنك ایدوب بوزلدی وکیدرکن یولده براغاج قوغوغنده کوردیکه
برعورت وضع حمل ایلمش اری معرکه ده دوشمش ایدی اوغوزخان شفقتندن اول طغلی
الوب اوغل ایدندی مزبوراوغلان بیودکده قبیله باشی اولوب قووق معناسنه اولان
قبق تصغیر قبچاق لفظی ومحل اسمی اول طائفه یه اطلاق اولدی ومشهوردمشت آکادخی
اضافه قلندی قارلق ایسه یولده عسکرندن برطائفه ثلج وباران علتی ایله قالوب بولقب
ایله ملقب اولدیلر خلج تسخیر بلاد ایچون سفرنده برکمسه عسکردن کیروقالمیه دیو
تنبیه اتمش ایدی یولده اتفاق برعورت وضع حمل ایدوب اجلقدن قالیجق اوغوز اول ولدی
آلوب قال آج تسمیه ایلدی صکره قبیله باشی اولوب اندن خلج تحریفی اول قومه لقب قالدی
اولاد اوغوز مزبوراوغوزك التی اوغلی وارایدی آی کون یلدز کوچك تاق تنکز بونلر برکون
صیدده بریای ایله اوچ اوق بولوب باباسنه کلدیلرکه بینلرنده بونی تقسیم ایلیه مزبوردخی
یایی آی کون یلدزه ویردی اوچ پاره ایدوب حصه لشدیلر اوغوزانلره اول اجلدن
بوزوق لقبنی قودی واوتلری دخی باقیلره ویروب انلرك لقبنه اوچ اوق دیدی وبونلر برنیجه
قبیله باشی اولدیلر بوزوقی ولی عهد قیلوب عسکرك میمنه سنی انلره تعیین اتدی اوچ اوقی
میسره ده انلره تابع قلدی والاتاقی انلره مکان تعیین اتدی اوغوز اولادندن بوزوق
بوجهتدن سائره تفوق ایدوب معتبر اولدیلر وبونلردن یکرمی دورت شعب وقبایل
ظهور ایلدی نیجه لری ماوراءنهر وخراسانه کجدیلر وغیری شکله کیردیلر جنکیزیلر
وسلجوقیلر انلردن صدور ایلدی نتکه روضة الصفاده مسطوردر اوغوزدن صکره
آی کون یلدز پادشاه اولوب بعده منکلی بن یلدز وتنکز وایلخان بن تنکز ترتیب اوزره
والی اولدیلر بعض مورخلر ایدر اوغوزدن صکره ممالك ترکستان اوغوز اولادی النده قالوب
بیك ییل سوردی مزبورایلخان تور بن فریدون ایله معاصر ایدی تورترکستانه
مستولی ایلخان معرکه ده دوشدی اوغلی قیان قورتلوب ارکنه قون نام صحرایه دوشدی محل

مزبوری حصارکبی عظیم طاغلر احاطه اتمشدر مزبور انده تحصن وتوطن ایدوب مرور
ایامله اولاد واتباعی چوغالوب اول محل تنك کلیجك بربلوکی منازل قدیمه یه واروب تاتار
النده الدیلر که انلره قوم قیات وقایی دیرلردی مذکور قیان اولادندن یلدز بن منکلی
انلرك سرداری ایدی مزبورك قزی جوینیه دختری الانقونك اوغلی بوزنجر قاآنی مغولستانه
پادشاه اتدیلر آل عباس ظهورنده حیاتده ایدی قوانین سلطنت مغولی وضع ایلدی
خطاییلر ایله جنك ایدوب مظفر اولدی مغول طائفه سی اولوسی قبا یل خانلغنی مزبور
الانقو اولادینه حصر ایلیوب اول سلسله دن اولمیانك خانلغی صحیح دکلدر اعتقادنده اولدیلر
حالا انك اوزرینه درحتی تیمور اول سلسله دن اولمامغله خانلق رتبه سنی بولمدی ارالرنده معتبر
معتادر بعده مزبور بوزنجر اولادندن قاید و بوقا و بایسنقر و تومنه وقبلی وقاجولی
وبرتان وییسوکا بهادر ترتیب اوزره خان اولدیلر مزبور ییسوکا بشیوز ایکی ده وفات ایدوب
اوغلی جنکیز یرینه کجدی دارملکی قراقوم که الوغ یورت دیرلرانده ایدی مغول خانلرینی
قهر ایدوب التیوز اون التی ده ایرانه کجدی ماوراء نهر وخراسانی تخریبدن صکره دونوب
التیوز یکرمی دوده مرد اولدی حالا ارالرنده معتبر اولان یاساق قانونلرینی قوروب ممالکی
دورت اوغلی تولی جوجی جغتای اوکتای ارالرنده ترك ایلدی ایکیییلدن صکره ایکیسی
تختی اوکتایه تسلیم ایلدیلر جغتای توراده پادشاه اولوب کاشغر وبدخشان وبلخ وبعضیسی
خوارزم وغزنه یه اولادندن یکرمی طقوز نفر مالك اولوب حکم ایلدیلر سکزیوز التی ده تیمور
ظهوری ایله بونلر ه انقراض کلدی اوکتای اولادی دخی سکز یوز اوتوز حدودینه کلنجه
جهان آرار واتیی اوز ره اون طقوز نفر حکم ایلدیلر سکز یوز التی ده تیمور ظهوری ایله
بونلر کاه ختای مملکتنه مستولی کاه ختاییلر غالب کلوب وقراقرمده قرار ایدرلردی تولی اولادی
ایسه اوغلی هلاکو استیلاسندن صکره اون یدی نفر یدییوز اللی دورده وارنجه ایرانه
حکم ایلدیلر وجوجی اولادندن برکه خان اوغللری دشت قپچاق وقرم دیارینه مستولی
اولوب انده قالدیلر حالا تاتار خانلری دولتی اول دیارده باقیدر بوسلسله دن غفاری اق
اورده کوك اورده خانلرینی یازارکوك اورده الوغ یورتك صاغ جانبنده اولان قبایل خانلغیدر
آق اورده الاطاغ حدودنده اولان الوس حکومتیدر بونلر طقوز یوز یتمش حدودینه
کلنجه باقی ایدی سلاطین خوارزم دخی بوسلسله دن اولمق اوزره یازیلور تفصیلی تواریخده در
بومقامده مقصود مسکنلرینله ذکر اولمغله اجمال اوزره یازلدی شرف یزدی مقدمه ده دیمشدر
مسکن مغول طرف شرقده معموره دن بعید دوری یدی آیلق مسافه واسع یرلر
وصحرالردر شرقیسی سرحد ختایه متصل غربی ایغور شمالی اراضی قراقره متصل
جنوبی تبت اقالیمی در بونلرك غالبا قوتی لحوم صید ولباسلری جلود سباعدر بعض
تواریخده قبایل اتراکدن صحرانشین وغیری طقوز قبیله یازیلور اعظمی اوغوز
قبیله سیدر وطن اصلیلری دیارختای ایدی سلجوقیان بوقبیله دندر بری دخی قایی

قبیله

قبیله سیدرکه کثرتله اوغوزه غالبدر زمین ساریدن کلوب ارمینیه حدودنه یایلدیلر بری
خیر اخیر قبیله سی که مغسون نام برشخصک لقبی ایله تسمیه اولنمشدر مسکنلری شمالده
بختال و کیماکه قریب ایدی بری دخی ضریح قبیله سی که مسکنلری جبل یونس دیمکله معروف
کوه بلنددر ترکستاندن خاقانه طغیان سببی ایله چقوب انده ساکن اولدیلر وطقوز شعبه یه
بولندیلر چکلی وهنلی اوچر شعبه دربری دخی کیماک قبیله سی صحرا نشین واکثری آتش
پرستدر میتلرین احراق ایدرلر سیلده برایکی کون صوملری اولور بونلرک اغنامی وافردر بری
دخی بختاکن قبیله سیدر بونلر بریرده قرار ایلمز اوتوز مرحله قدر یرلری واردر قونور کوچر
طائفه دربرطرفی دشت قپچاق غربی بلاد خزر وصقالبه دربختاکیانله دیار خزر مابینی عظیم
کوهستانه متصل بیاباندر انده اتراکدن طولاسی وغز نام ایکی طائفه ساکن اولور بختاکیانله
بونلر دائما قتالده در بری دخی محرقه درکوچر اولی طولا وعرضا یوز فرسخ یرده اولورلر
ایکی نهر عظیم اراسیدر بری اتل و بری تن صویی صقالبه و روس بونلرله دائما حربده در بونلر
اکثر غالب اولورلر الدقلری اسیری رومه کتوروب بیع ایدرلر بری دخی صقلاب درکه
بختاکیاندن اون بش مرحله مسافه ده درختستانده اولورلر اکثری آتش پرستدر زراعتلری
ارزن وشرابلری عسلدر سردارلرینه سربتاو و زیرلرینه سوبخ دیرلر بری دخی روس اولمق
اوزره یازلمشدر لکن ظاهر بودرکه روس ترکدن دکلدر اما فرنکی کتابلرده محل مذکوری
برکونه دخی تفصیل و بیان اتمشلر بز انلرک خلاصه سنی ذکر ایدهلم تاتارستان که تاتاریا
یازیلور ریونان ولاتن قومی اکاسیتیا وعبرانیلر مأجوج دیرلر آسیا ایله اوروپایی فصل ایدن
تن ارماغی اوزرنده در اوچیوز ییل بوندن اقدم تاتار طائفه سی اول سمتلره مستولی اولمغله
تاتاریا دیدیلر جغرافیا اربابنک متأخرلری بونک حدودنی تحدیدده دیدیلر که جنوبده
شروان دکزی وجیحون ارماغی ودالانکر ونوغر وقوت طاغلری غربده تن ارماغی
وقناای کولی شرقده خوتای اوقیانوسی که بونک جانب شمالیسنه دونر و ظلماته یعنی عرض
تسعینه ممتد اولور وارمنی مصنفلری بوکا عمیق آسیا دیدیلر التی آی طاغی بو مسافه یی
ایکی بولوک ایدوب اورته سندن بحر وجبل مزبورا ایماوس طاغنک برشعبه سیدرکه
شماله طوغری نیجه شعبه لری اوقیانوسه منتهی اولور تقسیم متقدمین بو اقلیمی ایکی قسم
قلدیلر ایماوس طاغنک بریسی واورته سی لکن بز اوچ بولوکه تقسیم ایدرز بری سارماسیاکه
اکا آسیا سارماسیاسی دیرلر وخالی صحرالردر ایکنجی چاغاتای اولکه سی که متقدمین اکا ایماوس
بریسنده اولان سیتیا دیدیلر ترکستان سلطنتی در اوچنجی سرقا ایله تانغوت اولکه سی که
ایماوس اورته سندکی سیتیادر بطلمیوس انی مجهول اولمق اوزره یازار تنبیه لورنسو وفلبوس
بو سمتلری وجه مشروح اوزره تحدید وتقسیم ایلیوب میرقاتور دخی اطلسنده انلره تابع اولدی
لکن بو کتابده سرقا قسمی که ختای مملکتیدر مقدما ذکر اولنمشدر حالا اندن غیری و بوفصلده
یازیلان ترکستان شهرلرندن غیری اوچ قسمده نه یازلمش ایسه تلخیص ایدرلر سارماسیاکه

خالی تاتارستاندر سائره نسبت بونك شنلكی ازدر حدودی شروان دکزی وتن
ارماغی وختای كولی ایله محدود اولوب التمش درجه طولدن یوز یکرمی طوله واللی بش
درجه عرضدن التمش یدی عرضه منتهی اولور اكثری دوزیرلر و صحرالردر سائر
كتابلرده دشت قپچاق دیمكله معروف اولان بریه بوندن عبارتدر حالا نوغای تاتارلری بری
كنارنده قونر كوچرلر ونسو ایدر تاتاردن مقدم كومانی و پولوزی نام بعض طوایف
بوحدودده اولورلردی حالا انلرك بقایاسی انده موجوددر و ولغا وكسل وسو رنام نهرلر
بواقلیمدن یجر ترابی غایت منبتدر لكن تاتارلر اكثر جنك وشكار ایله مقید اولوب فلاحت
بلمزلر بعض یرلره طاری اكوب بجد محصول الورلر وانی یرلردوه وآت وخرده مواشی
قسمی حیوانات بونده غایت وفرت اوزره اولوب فرس دیارینه كیدر وخلق كیچه دن اخبیه
وچركه لر ایله قونر كوچر واكثری عربه لرده ساكن اولوب دوز یرلرده یلكن ایله
عربه لری یوریدرلر كمی كبی قوللتوب استد كلری یره كیدرلر ایچلرنده اولوس بكلری
واردر اكثری مسقو دوقاسنه تابعدر و بونلر قبیله قبیله اولوب هر قبیله یه براوردو
دیرلر وجابجا قلعه لری دخی واردر قازان اوردوسی ارالرنده معتبردر اوچ قبیله بواوردویه
تابع اولوب بونلرك خلقی سائر تاتارارسنده پیاده جنكه كیدرلر وغایت تیرانداز لردر
كوردكلری نشان تخلف اتمز كرچه مسقو بونلره حكم ایدر لكن سائر رعایاسی كبی
دكلدر بونلرك ارسنده برقوم اعتبارات باطله وسحر ایله مقید اولوب ریح ورعد وباران
تحریك ایدر و متحركی بغلتمش كبی ساكن قلارلر بواوردودن اوتوز بیك قدر جنكجی چقار
نهراتل كنارنده قازان دیرلر برشهرلری واردر مسقو دوقاسی جوانس انی فتح ایلیوب
لیوونیا اولكه سندن وافر آدم كتوروب انده قودی خان دخی ضروری تابع اولوب
اطاعت ایلدی آستراقان كه حالا اژدرهان دیدكلری درلو رنسو قولنجه قازاندن برز
جنوبه باكو دكزینك قربنده در مسقو دوقاسی دمتریوس بونی المشیدی برزمان
مسقو حكمنده قالدی وولغا ارماغنك كنارنده در بواوردودخی بوشهر اسمله تسمیه
اولندی بوندن یكیجك برمقدار قراده خارار وهولینا وقوندونی نام شهرلر وباكو
دكزی كنارنده بعض شهرلر و برنهر واردركه یایقو نهری دیرلر باشی سیبریا اولكه سنده در
انده صولاق دیرلر برنوع جانور اولوركه قیونه بكزر بوینوزی ذی قیمتدر طبل آوازینه
مائلدر اشتدكده رقص ایدرك یانینه كلور تاتارلر انی طبل چالمغله صید ایدرلر و نهر مزبور اغزینه
قریب قامینه زار نام شهر واردركه زاولق تاتارلرینك خانلری انده دفن اولنوردی یره قوب تاتاری
انلره مستولی اولوب برباد اتدیلر اندن كسل ارماغنه قریب یرده قتابوزی نام شهر وایجرده
جانق ارماغنك كنارنده سوانج نام شهر واردركه تاتار مستولی اولوب تخریب اتمزدن اول
برمشهور ومعمور یر وكانیلرك تختگاهی ایدی نوغای تاتاری انی تجدید ایلدی وخانلری
حالا انده اوتورر بونك حكمنده اوچ اوردو واردر نهایت مسقوه خراج كذاردر هر سنه وافر

آت

آت و بیاض یوکدن یاپلمش کیچه لر و یروب اقتضا اتدکده دورت بیک آتلو ایله سفره کیدر
لور نسو بویله تحریر ایلدی لکن مشهور بودرکه نوغای تاتاری قریم خانلرینه تابعدر
وجانژکه سنوررداش اولمغله مسقوه دخی ذکر اتدیکی اوزره مدارا ایلیه کیرو مز بوردیمشدر
بونلردن برمقدار شماله بولغار طائفه سی اولور بونلرک لسانی وآیینی روس کبی در فقیر
ایدر بو طائفه آل عباس عصرنده اسلامه کلدیلر مسکنلری خزر ایله روس بیننده در
اطول نهاری وقتنده اون کون قدر عشانک وقتی بولنمز زیرا شفق غایب اولمدن فجر
صادق طلوع ایدر اول اجلدن بونلر خوارزمه آدم کوندروب امام بقالیدن سوآل ایلدیلرکه
ولایتمزده شفق غائب اولمدن فجر طلوع ایدر صلوة عشایی بزه قضا لازم کلورمی امام
بقالی عدم قضا ایله افتا ایلدی شمس الائمه حلوانی قضا لازم کلور دیجک مسئله ده
اختلاف واقع اولوب ایکی امام کندی مدعاسنی اثبات وآخری الزام لازم کلوب شمس الائمه
بو شاکردنی خوارزمه کوندروب وار بقالیدن سؤال الزامی ایله سؤال ایله نه دیرسن
شول کیمسه حقنده که صلوة خمسه نك برینی اسقـــاط ایده کافر اولمیه کورنه جواب ویرر
مز بوردخی. کلوب جامع خوارزمده بقالی درسن دیرکن سؤال ایدیجک امام بقالی انتقال
ایدوب ایتدی یاسن نه دیرسن شول کیمسه حقنده که ایکی ایاغی طپوغندن کسلمش
اوله انك ابدستنده قاچ فرض وار درسائل ایتدی اوچ فرض واردر زیرا ابعك محلی یوقدر
بقالی دیدی صلوة خمسه فرضی دخی بونك کبی درحریف ملزم اولوب اهل مجلس
تحسین ایلدیلر جواب مذکور شمس الائمه یه واصل اولدقده تسلیم ایدوب قایل اولدی
سؤال مذکورك باقی الجانی بزم اوچ مسئله رساله سنده مسطوردر روض المعطار صاحبی
ایدر بونلرك منازلی نهر اتل کنارنده در بشیوز قدر خانه اولور مسجدلری واردر کیرولور نسو
ایدر بولغار قومندن شماله سیبیریا اولکه سی دوشر اکثری اورمانلقدر نوغای تاتارلرینك
بعضی انده ساکن اولورلر وهم خانام بر شهرلری وار غایت معمور وتجارتله مشهور در انده
بعض جواهر بیع اولنور وبر جنس میوه که حیات میوه سی دیرلر قلبی تقویت ایدر اکثر
انی طعاملرینه قورلر ختای تاتارلری ومسقوانده جمع اولوب تجارت ایدرلر قانبالو یعنی
خان بالقدن بیچه متـــاع کتورررلر مابین دورتیوز التمش فرسخدر وکسل ارماغی کنارنده
چبانلو وکسللو تاتارلری اولور مربع سکه ایدرلر مقدما یاماوس اردنده اولانلر کبی التون
وکمشی وزن ایله خرجنورلردی فقیر ایدر بونلر شبان بن جوجی وکشیلوخان اتباعی اولمق
کرك کیرو لور نسو ایدر دخی شمالده قاسپیوم دکزندن چوق بعید دکل بر ده صحرالرده
قزاق تاتارلری اولور بلاد شمالیه ده اولان طوایفك بهادری دربونلر سحره وخرسزلغه
غایت مایللردر ختایه واران کلن مسقوو تاتار بازرکانلرینی صویارلر فقیر ایدر بو قازاق تنی
قازاغی واوزی قازاغی دکلدر انلر قریم قصلنده یازیلور کیرو لور نسو دیمشدر بونلرك شمالنده
قتای کولی واقع اولمشدر غایت بیوك کولدر بر دریایه بکزرر انده بعض کوچك اطه لر

واردرکه تاتارلر ساکن اولوب مسقو ایله معامله ایدرلر اسله تن دیکله معروف بر جنس
عرابه لری واردرکه مونس کیکلر قوشوب بوز اوزرنده عظیم سرعتله چکدررلر و بو کولده وافر
بالق صید ایدرلر و قوشلری وافردر و بو کولك اورته سی التمش بش درجه عرضده اولوب
اوبی ارماغی اندن چقار و بو ارماغك مسافه سی سکسن میلدن زیاده واسع اولمغله بعضلر
ظن ایدرلرکه قاسپیوم دکزی یر التندن بر منفذ له اکا متصل اوله یاخود اوقیانوس شمالی یه
واصل اوله نتکه سلیمان پیغمبر علیه السلام جمله انهار حقنده بویله دیمشدر یعنی تحت الارض
یری برینه متصل اوله فقیر ایدر مزبور کول غدیر خوارزم نامی ایله کتب اسلامیه ده
مسطوردر تقویم البلدانده بحیرهٔ خوارزم وسطی طقسان درجه طول قرق اوچ درجه عرضده
اولمق اوزره رسم معموردن نقل ایدر نهر جیحون بونك شرق طرفندن کلوب جنوبنده
دوکلور دوری التیوز میل قدر یا خود یوز فرسخدر نهر شاش دخی بوکا دوکلور خوارزم بوندن
التی مرحله و بحر خزر یکرمی مرحله اولوب مروج ذهبده مسعودی دخی بو معنایی تحریر
ایلمشدر بونك کنارنده جعاعر نام بر طاغ وار درکه زمستانده عظیم بوزلر طوکار ذکر اولنان
انهار خصوصا نهر جیحون مصبنده اولان اختلافی بز سابقا و ماوراء نهر فصلنده ذکر
ایلدك لورنسون نهر اوبی دیدیکی اول نهر دروبا جمله بو بحیره قدما آثارنده مسطور و متأخرین
کتابلرنده خصوصا اطلسده غیر مذکوردر کیرولو رنسو ایدر مزبور کولك کنارنده
قوسیتینا دیرلر بر شهر واردر تاتار و روس بازرکانلری انده جمع اولورلر بر بیوك بندردر بعده
باشغرد تاتارلری و تومن تاتارلری مسکنی واردرکه انلرك اوردوسی ختای خانه تابعدر ایما اوس
طاغنك اوته سنده اولان سائر تاتارلر جمله اکا تابع اولدوغی کبی و بونلرك مسلمی تاتار
کفاری ایله جنك و نزاع خصوصنده جمله اولخانه مراجعت ایدرلر اما نهر اتل که فتح همزه و تا ایله
یازیلور ادل و هدیل دخی دیرلر قدماء یونان و لاتن کتابلرنده راه اسمیله مسطوردرلورنسو
تحریری اوزره مسقو حدودنده فرنبو کولندن و بعضلر قولنجه و ولغو کولندن چقوب
شرق و جنوبه اقار منبعی تقریبا التمش دورت درجه عرضده و یتمش درجه طولده اولمق
اوزره در روس و بلغار طاغلرندن التمش قدر نهر بوکا اقوب نهر عظیم اولور و اول نهرلرك برندن
آسانلغله کچلمز دیرلرکه وجه عرضده نیلدن صکره بو ارماق اعظم انهاردر التیوز قدر فرسخ
مسافه سیر ایدوب اتل و قازان و غیری شهرلری کچوب اژدرهان دیدکلری استرا قان
قربنده بر قاچ بیوك اغزدن بحر خزر و بحر شروان دیدکلری هیرقانوم دکزینه دوکلور
اون فرسخ قدر دریایه کیروب اقار کورینور لونی و طعمی متغیر اولماز و بیوك کمیلری کوتورر
لکن بو نهر قلیل النفعدر بر یوی سقی ایلمز ایام شتاده منجمد اولوب اوزرندن چرلر بلغار و کیماك
طوایفی بونك کنارنده در بحره قریب یرده تن صوینه یقین کلوب کیرودونوب شرقه کیدر
و نهر تن ازاق دکزینه کلوب دوکلدوکی یردن اژدرهان اراسی خیلی مسافه اولور قصهٔ
وصل نهرین سابقا سلطان سلیم خان ثانی زماننده قازان تاتاری در دولته مکتوب

کوندروب

كوندوروب مسقودن شكايت وايكى نهرك اراسنى حفروورى برينه اولاشدرمغله اول ديارلرى
تسخير تدبيرنى سوق اتديلر قوجه محمد پاشا دخى دمرقپو وشروانده اولان عسكره كميلر
ايله ذخيره وعسكر امدادى بوطريقله آســـان اولور وكيلان وطبرستان سواحلنه
سفاين يول بولوردى ديو بعض اهل وقوف ايله مشورتدن صكره شق ثانى دفتردارى
چركس قاسم بكك اول سمتده وقوفى اولمغله كفه يالنن ويروب كوندردى مزبور دخى معتمد
آدملر ارســـال ايدوب محل مزبورى مساحه اتدردى مابين نهرين التى ميل بولنمغله
دردولته عرض ايلدى وزيراعظم دخى صرف مقدور ايدوب قازمه كورك وسائر مهمات
جنك ايله طقوزيوز يتمش التى سنه سنده قپودان مؤذن زاده على پاشايى كوندروب
مكمل دونما كميلرى ايله ازاغه اندن قايقلر ايله محل مزبوره واروب قره دن تاتارخان دخى
كاوب حفره مباشرت اتديلر اوچ اى قدر زمانده ثلثى قدر انجق كسيلوب ناكاه عسكر
ايچنده بو محلك قيشى زياده اولور ديو بركفت وكو ظهور ايدوب قحط دخى بووهمه امداد
ايتمكله قازمه وكورك وسائر آوانى دوكوب كلديلر كتديلر بعضلر تاتارخانك بو يول
اچلديغى مرضيسى دكل ايدى عسكرى تخويف سوزلرى اندن ظهور اتدى ديرلر هرنه
ايسه بوده كاو امك هبا اولدى زيرا مباشرلر بونك كبى كار عظيمه سركارده كل ايدى هرايشك
ارى كركدر بومقوله اثره پادشاهلر بالذات مباشر اولسه انجق عهده سندن كله بيلور
نهر سفريه حفرى دخى بونك كبى اولدوغى محلنده كلجكدر امـــا قسم ثانى كه ايماوس
طاغلرندن اوته اولان تاتارستاندر لورنسو تحريرى اوزره انلر مغول تاتارلرى اولوب
آسيانك اكثرينه يايلديلر نتكه ذكر اولندى ويونلر تاتارك اصليدركه تاتارنام ارماقدن
اسم اخذ اتديلر وموغال ديمكله معروف يركه شمالك بربوجاغى ايدى انده ســاكن ايديلر
اندن صحرايه يايلديلر وسنور داشلرى ايله جنكلر ايدوب كاه غالب وكاه مغلوب اولديلر
ارالرندن جنكيز ظهور ايدوب تاتارلرك صنمى نوغاى ايله نم مخفى علاقم واردر ديو تاتارى
الدايوب كنديه تابع قلدى وسنور داشلرينه غالب اولوب تدريجله اكثر آسيايى تخريب
اتدى واتباعى فرقه فرقه اولوب جنكيزدن صكره شوكتلرى كندى انلردن پيتورسى
تاتارلركه البانيا طاغلرنده تمكن وتنصر اتديلر مسقو مذهبنده اولديلر وايماوس وراسنده
اولان تاتارلرك اكثرى پوت پرستدر باقى احوالى الرخناى فصلنده ذكر اولنمشدر ذكر اخلاق
واوصاف تاتار بوقوم بى نوع انسان ميانه ده پولاد نهادلر وآب وباد كبى طبيعتلرى حركته
معتــاد اهرمن قوت وديونژادلر انلرينه قوت استرنه زاد بستان نخچير كاه ده نهال
نهولرينه بتوردسه انى ييرلر بيابانده ايل كبى يلرلرنه كندولر يورولورنه انلرى درلربند كلرى
آتلرنه نعل حاجت نه ميخ يدكلرى اتلرنه قزان كركنه سيخ درياده سباحت ايدرلرنه كميجى
ارارلرنه كمى صحرايه سياحت ايدرلرنه چول كتوردرلرنه آشچى كندولر كوهســاركير ودارك
قوردلرى امافيون دريسى كيرلر قورد وقوشك طيور وحوشك برى سن آيرمزلر اولوسن

دری سنی پولرینیان اهرامان کبی بنیه لرینك دوزمانیدن دردی یوق دهان صدف کبی بردیشی
دوکلمش وبرك خزان کبی بر یوزی زردی یوق مرور شهورله ای کون کبی کوزلرینك نوری
دوکلمز کرور دهورله چرخ کردون کبی بللری بوکلمز یوز یاشنده شمشیر کبی یالك یوزلولر باشلری
بتمش پیکان تیر کبی تیز کوزلولر ع ریش نه پیرامن چاه زنخ سبزه بجا بردهد از روی یخ درع کبی
کوزلری غایت کوچك قلقان کبی یوزلری قاتی بیوك آنلری کوهسار صلابتنده یالم قیا
باشلری صحرای مهابتنده یوجه اویك نثر بوکلامك مؤیدی اترکوا الترك ما ترکوکم حدیثی در
یعنی مادامکه انلر سزه قصد ایلمیه سز انلره قصد ایلمك لورنسو ایدر بونلر اکثر اسمر اللون
حدید المنظر صقاللری آز یوزلری یاصی کوزلری کوچك اقوبا مرحمتسز ووحشی طائفه در
لسانلری تورك دلنه بکزر آیینلری دخی انلره قریبدر جمله عورتلری ایله جنکه کیدرلر
وغایت تیرانداز اولورلر آت اوزرنده اوق آتوب نشان اورورلر بیوك ارمقلری آتله کچرلر
کرچه بو آتلر اسلوبسزدرلکن چوق طیانور وسریع الحرکه در بتون کون بتوب صحرایه
صلارلر یاز قیش بولدقلری اوت ایله کچنورلر ودوه یی آت کبی قوللنورلر بونلرك دوه لری
کوچك وسیاه بر غریب شکلدر بو دیار دوه لرینه بکزمز وتاتارلر اکثرله ومسقو وچرکس
اولکه لرینی غارت ایدوب کاه رای مصلحت صلح اوزره اولورلر طکوزدن غیری حیوانات
یولر قسراق سودی ایچرلر وبلتراقان دیرلر بر جنس لذیذ کوك صوینی چقاروب اتمکله قارشدررلر
ومدونه شربتی ایچرلر سفرلرنده کاهی آتلرك طمرلرینی اچوب قانتی صورلر لباسلری
یکجه دزقیشن بعض پوست قاپلولر سیاستلری ترك طرزی اوزره درزانیلری قتل ایدرلر وقاتللری
اورده دن نفی ایدرلر سارقی اکثر اشد عذابله اولدوررلر کرچه اکثری مسلم کچنورلر لکن خفیة
بت پرستارلرنده اکسك دکلدر باقی احوال قریم دیارنده ذکر اولنور اما یأجوج ومأجوج
وسد ذو القرنین قرآن عظیم الشاننده مذکور اولوب مفسرلر یأجوج ومأجوج اصناف
قوم ترکدن اقصای معموره ده ساکن بر صنفدر قصیر القامه قولقلری بیوك وحشی انسان
شکلنده بهایم کبی اولوب مسکنلری منقطع ارض ترکده در بونلر توالد وتناسل ایله اول اطرافه
یایلوب صغمز اولدقده بری وسط معموره حدودنه یایلوب شانلرندن اولان فساد ایله
اول سمتلر خلقی امورنی افساد ایدیجك حضرت ابراهیم علیه السلام عصرنده بولنان ملوك
حمیر یعنی یمن پادشاهلرندن ذو القرنین حمیریکه شرق وغربه سیر وسفر اتدوکی نظم کریمده
مذکور وکتب معتبرهٔ تواریخده مسطوردر اول سمتلره واردقده اهالیسی اظهار تظلم
ایدوب اول قوم باغی ایله کندولر اراسنده حایل اولان طاغی برکدکدن کچوب کلورلردی
ومحل دخول وخروج یأجوج ومأجوج اکا منحصر ایدی بو سد سد بناسیله اول کدوکی
قپایوب دست تسلط واستیلاسنی دفع ذوالقرنین کبی بر صاحب مکنت پادشاه همتنه
موقوف اولمغله جمیعا رجا وتمنا ایلدیلرکه بو بنا ایله اول قومك یولنی کسوب بودکاو ممالك خلقنی
انلرك شرلرندن تخلیص ایله احیا وصحیفهٔ روزکاره ذکر جمیل ابقا ایلیه ذوالقرنین دخی اسبابنه

موفق

موافق اولوب سد مشهوری تواریخ وتفاسیرده مسطور اولدیغی اوزره بنا اولنوب یاجوج
ومأجوج سد اردنده قالدی الی ماشاء الله طوروب آخر زمانده سدی ییقوب چقاجقلرینه
دلیل واردر علوم شرعیه کتابلرنده مذکور اولان ادله نك مفهومی بودر کتب تواریخده
دخی نیجه واهی روایتلر نقل ایدرلر مثلا ذوالقرنین اسکندر یونانی اولمق کبی وسد یأجوجه
واثق بالله عصرنده آدم وارمق کبی انلر متعدبه اولاجق نسنه دکلدر زیرا ذوالقرنین
حضرت ابراهیم علیه السلام عصرنده اولوب مکهٔ مکرمه ده ملاقات ومعانقه ایلدکلری
احادیث نبویه ده مذکور و صحیحین ده مسطوردر اسکندر یونانی ایسه متأخر اولوب
مولد ابراهیم علیه السلام ایله اسکندر یونانی نك دارایه غلبه سی که مبدأ تاریخ اسکندریدر
اراده زمان بیك طقوز یوز اللی سکز سنه اثبات اولنمشدر ع ایها المنکح الثریا سهیلا
عمرك الله کیف یلتقیان فحواسنجه جمله قرینه بولنمسا ذوالقرنین ملوك یمن القابندن
اولوب اسکندر که لفظ یونانی ده ایو آدم معناسنه اولان الکسندر معربی اولسه کرك لقب
عربی وجمهوری ایله اسم یونانی نك مناسبتی نه درمع ذلك اسکندر قرآنده مذکور دکلدر
نظم کریمده ذکر اولنان ذوالقرنیندر تفسیر کبیر صاحبی تخمینی اوزره خارجده اسکندر مشهور
اولمغله قرآنده مذکور اولان وصف ولقبی اول شهرت قرینه سیله اول اولمق کرك دیو ظن
ووهمله حمل ایلدیلر اصلنی تحقیق وملاحظه اتمدیلر حضرت ابراهیم زماننده کچن ملوك
ووقایع اخبارنی متضمن بر تاریخ قالمدی که مراجعتله حل شبهه ایدهلر مرور دهور ایله
مأخذ قالمیجق اکا یاپشدیلر لکن عند التحقیق ذوالقرنین اسکندر دکلدر اما موضع سد
ابن سعید کتابنده اقالیم خامسك جزء عاشرنده یازیلوب دیمشدر که اول جزءده اول کلن
حصین ذوالقرنین درکه سدی حفظ ایچون یوز التمش اوچ درجه طول قرق درجه
عرضده بنا ایلمشدر حصار مزبور شمالنده سدك قپوسی واقع اولمشدر وسد شمالندن
جنوبه ممتد یأجوج ومأجوج قومنی محیط اولان جبله متصلدر ونهر یأجوج ومأجوجك
منبعی اول جزءده واقع اولمشدر وسد باشنده اولان طاغدن چقوب بحر محیطه آقار اوزرنده
اول طائفه نك مملکتی واقع اولوب سد بونلرك جانب غربنده قالمشدر دار ملکی
اولان یأجوج شهری که نهر مزبور مصبنده یوز التمش درجه طول وقرق اوچ بوچق درجه
عرضده ایدوکی بطلمیوس جغرافیا سنده مسطوردر دیو نقل اتدکدن صکره شرق
وجنوبنده مأجوج شهری اولور شهر مزبورك شمالنده یوز التمش بر درجه طول قرق ایکی
درجه عرضده دوشر و بو ایکی شهرك شرقنده بحر محیط اولوب غیری عمارت یوقدر دیمشدر
فقیر ایدر مزبور ذکر اتدیکی طول وعرض چین وختا دیارلریدر وسد یأجوج اول سمتلرده
اولمق صحیح اولماز بر قاچ وجهله بر یوکه قوم مزبورك مسکنی اعتدالدن بعید وعرض تسعینه
قریب کرك زیرا اوجه ارضده عرض زیاده اولدقجه اعتداله ضعف کلوب کتدکجه بالکلیه
اعتدالدن چقسه کرکدر حتی کتاب اولنده سبق اتدیکی اوزره عرض تسعینه قریب

یرلرك سكانی شكل انسانده وحوش كبیدر یأجوج ومأجوج وصفی انلره صادق اولور امدی محل مزبور شرق وشمال سمتنده عرض تسعینه قریب یرده اولدوغی ظن اولنور لكن ابن سعید مغربیدن غیری جغرافیا اربابی تعیین محل ایلمدیلر بطلمیوس جغرافیاده تعیین اتدی دیدیكی مسلم دكلدر اصل یونانی جغرافیاده اول مقوله نسنه یوقدر مكر بغدادده ترجمه ایدنلر قاتمش اوله ولاتین ویونان دلنجه جغرافیا یازانلر انك موضعنی تعیین تكلفنده اولمازلر زیرا اول سمتلر انلرك كشف ایدوب یازدوغی یرلردن دكلدر شرق وشمال طرفی هنوز مجهول الحال اولوب اطلسده یازلدوغی اوزره فیمابعد اول طرفدن شرقه كچمك امیدی باقیدر امدی اول مجهول یرده اولمق لازمدر مورخلرك یازدوغی قصه دخی برخبر واهی ایسه‌ده بو مدعانی تأیید ایدر قصه بودركه ابن خرداد كه آل عباس وزراسندن ایدی سلام ترجماندن روایت ایدركه واثق بالله رؤیاده سدی كوروب خبرینی تحقیق ایچون منجمیندن محمد بن موسی الخوارزمی ییی ملك خزر طرخانه كوندردی ملك ارمینیه اسحق بن اسرائیل تفلیسدن صاحب سریره كوندروب اول دخی ملك لانه اول دخی طرخانه اولاشدردی اندن اوته یكرمی التی كون كیدوب برارض منتنه‌یه واردی اون كون دخی كیدوب خرابه شهرلره اوغرادیكه قوم یأجوج انلری خراب اتمشیدی یكرمی یدی كون دخی اول خرابه شهرلر ایچنده كیدوب سد بنا اولنان جبله واردی وقربنده برشهره اوغرایوب اول شهرلری وسدی كوردوكی اوزره نقل وروایت ایلدی دیو مزبور سلام اسنادی ایله یازارلر اول وادینك عرضی یوز اللی ذراع اوله‌دكرمی كرپیچ ارالری نحاس طولمش اللی ذراع مرتفع برقپو شكلنده یاپله بو قپونك عضاده‌سنی وكلیدنی كورمش اوله واوزری یوز ذراع دیوار بنا اولنمش اوله دخی بوكا بكزر نیچه واهی سوزلر ایله حاشیه‌لندرمشلردر ووقوعی تقدیرنده اندلسده اولمق زعمی فاسد اولور بهرحال سمت شرق وشمالده‌در قاضی بیضاوی تفسیرده سدینی جبلا ارمینیه وآذربیجان ایله تفسیر ایلدیكی روایته مبنی تعدد وقوعی لازم دكلدر واول طاغلرك یأجوج ومأجوج طاغلرینه اتصالنی ادعا ایله روایتی توجیه ممكندر

فصل ٣٨ در اقالیم آذربیجان فتح الف مقصوره وسكون ذال معجمه وفتح راء مهمله وكسر باء موحده ایله اكثر واشهردر بعضلر مد همزه وفتح ذال ویا ایله ضبط اتدیلر لفظ مزبور آذربایكان معربیدر صاحب تقویم ایدر بو بر مشهور اقلیمدر كه فن اربابی انی وارمینیه واران مملكتنی اوچ اقلیم ایكن بری برینه تداخلی جهتندن یربرده ذكر ایلدیلر لكن بز اكا سمت شمالده بحر قوم ساحلنده اولان بلادی ضم ایدرز دیو توسیع دائره ایلدی وتفصیله عدم وقوفدن اعتذار ایله بو سمتلری دخی اجمال اوزره كچدی اما فقیر بو فصلده یالكز آذربیجانی یازوب او بر اقلیملری دخی برر فصلده ایراد ایلدم حدود آذربیجان غربده ارمینیه ودیار بكر جنوبده عراق عجم وشهرزور شرقده بلاد دیلم وطبرستان ومازندران شمالده شروان وبحر خزردر اقسام حمد الله نزهه‌ده بو اقلیمی

اون

اون تومنه تقسیم و بعض بلادده تعمیم ایدوب یکرمی یدی پاره شهری واردر اکثرینک هواسی
سردده مائل وکمی معتدلدر اطرافی عراقه وموغان وکرجستان وارمن وکوردستانه پیوسته
اولور طولی ماکودن خلخاله وارنجه طقسان بش فرسخ وعرضی ماجرواندن کوه سیبانه
وارنجه اللی بش فرسخدر دارملکی سلفده مراغه ایدی حالا تبریزدر دیدی تبریز لبابده کسر
تایله مضبوطدر عامه توریز دیرلر سکسن سکز درجه طول اوتوز سکز بوچق عرضده
بر صحرای مدید الفضانک نهایتنده سهند نام طاغک ذیل غربیسنه قریب دوزیرده عدن
آسابا نجه‌لر ایچنده بر شهر مشهوردر نهر سرخاب دیدکلری آب تلخ یانندن کچر حمدالله ایدر
بو شهری هرون رشید منکوحه‌سی زبیده یوز یتمش بشده معمور قلمشیدی ایکیوز قرق
دورت سالنده زلزله‌دن خراب اولوب عباسیاندن متوکل خلیفه انی کیرو تجدید
اتدرمشیدی دورت یوز اوتوز دورت صفرینک اون دوردنجی کونی بر عظیم زلزله‌دن
بالکلیه خراب اولدی قاضی رکن الدین خوبی مجمع ارباب الممالک نام کتابنده یازرکه اول زمان
ابو طاهر شیرازی دیمکله معروف منجم انده ایدی حکم ایلدی که اول کیجه شهر زلزله‌دن
خراب اوله حکام منز بو رسوزی ایله خلقی شهردن صحرایه چقاردیلر حکمی راست کلوب
اول کیجه شهر کلیتله خراب اولدی ایچنده بولنان قرق بیک قدر کمسنه زیر خاکده
قالدیلر خلیفه جانبندن حاکم شهر اولان امیر روادی دورتیوز اوتوز بشده منجم مذکور
اختیاریله طالع برج عقرب ایکن بناسنه مباشرت ایلدی ومنجم مذکور دیدی که من بعد
تبریز زلزله‌دن خراب اولمز نهایت سیلدن خوف واردر حمدالله ایدر فی الحقیقه اوچیوز
ییلدن متجاوزدر منبورک حکمی راست کلدی کرچه نیچه زلزله‌لر اولدی اما شهری خراب
ایلمدی وصکره زیر زمینده قنوات وکاریزلر یاپلوب چوق منافذ اخراج اولنمغله انجره
قوتنه فتور کلدی سلفده باروی تبریز التی بیک قولاج اولوب اون قپوسی وار ایدی عهد
مغولده چونکه بو شهر دار الملک اولدی خلق طشره‌سنده اولر یاپوب شهری بیوتدیلر هر
دروازه خارجی بر شهر کبی اولوب غازان خان اول صکره یاپلن خانه‌لر خارجندن بر بارو چکوب
ایچری الدی تمام مرتبه بنالر و باغلر ومحلات ولیان کوه وسنجان اول بارو ایچنده
قالدی وبو بارونک دوری یکرمی بش بیک قولاج ایدی التی یردن قپو قومش ایدی اوجان
وشروان وسردرود وشام وسراو ودوی بو شهرک غرب جانبنده بارودن طشره شام نام
موضعده غازان خان بر کوچک شهر وایچنده کندویه مدفن اولمغه بر عالی عمارت یاپدیکه
انک مثلی تمام ایران زمیننده یوغیدی شهرک شرق طرفنده وزیر سعید خواجه رشید
ولیان کوه نام موضعده داخل باروی غازانی ده بر کوچک شهر یاپوب نامنی رشیدی قودی
انده عالی عمارتلر بنا اتمشیدی واوغلی وزیر غیاث الدین محمد رشیدی اول بنالری ارتوروب
نیچه ابنیهٔ عظیمه احداث اتدی و وزیر خواجه تاج الدین علیشاه دخی طشره‌ده شهرک
غرب وجنوب طرفنده نیارمیان محله‌سنده بر عظیم جامع بنا اتدیکه صحنی ایکیوز اللی ذراع

ایدی وایوان کسریدن بیوك برصفه سی وارایدی حمدالله نزهه ده وجه مشروح اوزره
احوال قدیمه سنی تحریر اتدی اما حالا بوذکر اولنان اوصاف اوزره دکلدر بیك قرق بش
سنه سنده مرحوم سلطان مراد خان ایله واروب اوچ کون اوتوروب تخریب اولندقده
کوردوکمز اوزره وصفی بودرکه اول بارولر ییقلوب اثری قالمامشدر نهایت بر عظیم بنالر
خراب اولوب اثری قالمشدر برعالی طاق کمر یکه غالبا خواجه علیشاه جامعی صفه سنك
ایوانیدر وشام قزان دیدکلری عظیم بنالر غلطه قله سی کبی باغچه لر ایچنده مسافهٔ بعیده دن
کورینور جانب شرقی جبل مزبور وجانب غرب وجنوب وشمالی بر صحرای مدید الفضادرکه
تبریز کولنه منتهی اولور وصولری اول سمته اقار بر بر مکلف ومنقش خانه لری وباغ جنان
کبی صفابخش باغچه لری طرف طرف کلزارلر وقواقلر کوشه کوشه اقارصولر ونشیمنلر
بیحد در بو باغچه لرك کثرتی ووسعتی بر مرتبه درکه آل عثمان عسکری اوچ کون اشجارنی
قطعه مباشر اولوب ایچنه کیردیلر بودکلو بی پایان عسکر قطع شجر ایچون غایب اولوب
عشرینی کسمدیلر کوچ اولدقده اشجارك سوادی کالاول کورینوردی وباغلرینك اوزومی
ایسه جکر دکسنز تر ولطیف بر مرتبه وفرت اوزره درکه عسکرك حیواناتی بله ییوب نقصان
پذیر اولمادی حمدالله تقریری اوزره غوطه تبریز ناسخ نسخهٔ سغد سمرقند وغوطه
دمشق رشك انداز شعب بوان وماهشار ودهمداندر دینلسه سزادر وبوشهر
مشهورك مکلف کارکیر بنالو دکاکینی وواسع سوقی وبزستانی وابنیهٔ سامیه دن عالی
بنالو جامعلری وکاشی ایله منقش مناره لری وخانقاهلری واردر جمله دن جامع سلطان
حسن که آق قیونلی پادشاهلرندن اوزون حسن بناسیدر بوتمه طاشدن قورشون
اورتولی استانبولك سلاطین جامعلری طرزنده متین ومکلف بنادر صفهٔ محراب کنارنده
طولی وعرضی برقاچ ذراع یکپاره بلغمی وخام کان نصب اولنوب جامعه رونق ویرمشدر
بحر مزبور نوادر دهردن اولوب غیری جامعده انك مثلی کورلمشدر وبوجامعك جنوب طرفی
واسع میدان اولوب اکثر محلات واسواق اول میدانك جنوبنده وشرقنده واقع اولمشدر
ومیدانك شرقنده جامعه متصل بر مزین جامع دخی واردرکه شاه طهماسب بنا ایلمکله عسکر
یریر تخریب ایلمشلر وسلطان حسن جامعنك قپوسی اوزرنده جلی خط ایله طاشدن قازیلن
اسماء چهاریاری قزلباشلر بوزوب انجق اسم علی قالمش بوندن غیری شهر ایچنده جامع جهانشاه
قره قیونلی ملوکندن ایدی مکلف ومزین داخل وخارجی کاشی مناره سی کاشی قبلو برقبه
وبرمناره لو سلطان حسن جامعندن کوچك بر لطیف جامعدر روزنلرینك مشبکی بلغمی
طاشدن غریب صنعتله اویولمشدر وشهرك خانه لری اکثر متفرق وطپراق بنادر حمدالله
تحریری اوزره بو شهرك اطرافنده کوه وصحراده یکرمی دورت پاره بیوك قریه لر واردرکه هر بری
برقصبه یه بکزر انلرك دوردی شهرك غرب طرفنده در واول طرف کول کناریله اوچ
فرسخدن اون ایکی فرسخه وارنجه عرضی بش فرسخ بر وادیده اولوب اکثر تبریزك

غلات

غلات وحبوباتی اندن کلور میوه دار ومحصولداریردر اوتوزپاره قریه یی مشتمل
اولورا کثری قصبه کبید زشبستر ودامغان وکوزه کنان وصوفیان کبی بوناحیه دخی کوه
سرخاب اردنده برفرسخ شماله در شهردن دورت فرسخ یره دوشرایوغله سی اولور
بوناحیه قرق پاره قریه یی مشتملدر اندن غیری نیمرود وبدوستان ناحیه لری شمال
طرفنده در بوناحیه لرك حقوق دیوانیه سی یکرمی یدی تومن وتمغای شهرایله یوزاون
بش تومن اولور دیمشدر امین احمد هفت اقلیمده ایدرا کثر میوه تبریز خوب ولطیف اولور
خصوصا سیب وامرود وزردالو واوزم که هرنقدر وصف اولنسه کنجایشی واردر
وآب مهران رود که کوه سهنددن کلوب یوز قدر کاریزه بولینور تبریزك باغ وباغچه لرینه
اقوب کفایت ایتمز وخلقی اکثر سفید چهره وخوش صورت صاحب نخوت اولورلر
کار وکسبدن خالی دکللردر وجلا دنلوی دخی روایت اولنور نهایت اکثری بی وفا اولوب
صداقت کوزتمدکلرینه بناء دیمشلردر ع هرکز نشود بطبع تبریزی دوست مغزند همه
جهان وتبریزی پوست آنراکه بدوستی نیابی صادق یاتبریزی یاکه تبریزی خوست تبریزیاندن
بری جوانده بو رباعی یی نظم ایلدی ع تبریز چو جنت است قومش زصفا چون آیینه اند
پاك از زنك جفا کفتی که بدوستی نه صادق باشند ازآیینه جز عکس نکرددپیدا
روض اولمعطار صاحبی ایدر بودیار خلقی علمه اشتغال ایله معروفلردر نتکه حافظ ابوطاهر
سلفی انلر حقنده دیمشدر ع دیارآذربیجان فی الشرق عندنا کاندلس فی الغرب فی النحو
والاداب فلست تری فی الدهر شخصا مقصرا من اهلها الاوقد جد فی الطب بوشهره
فضلا وکباردن نیچه اخیار منسوبدر اول جمله دن شمس الدین محمد بن علی بن ملکداد که
حضرت مولانانك مرشدی ایدی خوید مدفوندر بونلرك شیخی ابوبکر سله باف تبریزی
ایدی بعضلر شیخ رکن الدین سجاسی مریدی دردیرلر التیوز قرق ایکیده قونیه یه
کلوب مولانا ایله صحبت ایتدی وقرق بشده دنیادن کتدی کیمی قونیه ده مدفوندر دیرلر
بری دخی شیخ محمود شبستری که کلشن راز صاحبی در یدییوز یکرمی ده وفات ایتدی
بری سید قاسم انوار در صفی الدین اردبیلی خلفاسندن اولوب سیراب تبریزده تمکن
ایتمشیدی شیخ صفی اوغلی صدرالدین موسی دن دخی اخذ طریقت ایتمشیدی سکز یوز
اوتوزبدیده خرجرد جامده وفات ایتدی مشهور دیوانی واردر بری دخی خواجه همام که
شعر وانشاده ماهر ایدی جغمینی یه شرحی واردر شیخ سعدی ایله معاصر اولوب ارالرنده
بعض لطایف کچمشدر وقطب الدین عتیقی واوغلی جلال الدین فضل ایله مشهورلردر
ومهر مشتری صاحبی مولانا محمد عصار وفضل وکمال ایله مشهور مولانا محمد حنفی که
شارح ادابدر ودستور سعید خواجه رشید واوغلی خواجه غیاث الدین که فضلاء
وزرادن ایدیلر وشمس الدین عبیدی که مطالعه واقلیدسه شرحی واردر وقبلة الکتاب
میرعلی که خط تعلیقده استاددر ومولانا میرك وکمال الدین چلبی بك که میرزاجان

شاكردى در و متقدمين دن امين الدين محمد بن مظفر كه التيوز يكرمى يرده وفات ايتمشدر
و ادبادن شارح ديوان متنبى ابوذكريا يحيى بن على كه خطيب تبريزى ديمكله مشهوردر
بشيوز ايكيده وفات ايلدى بو جمله تبريز شهرينه منسوبلردر اوجان تبريزدن سكز فرسخ
يرده سكسن بر بوچق طول او توزيدى بوچق عرضده بر قصبه در سوقى و انهار صولرى واردر
حمد الله ايدر دفاتر قديمه ده ناحيهٔ مهرانرود توابعندن يازلديغى يرنده دكلدر سلفده
طاشدن وكرج ايله ياپلمش باروسنى غازان خان بنا اتدردى بيك قولاج دورى وار ايدى
بونك هواسى سرددر و صويى كوه سهنددن كلور ميوه و پنبه اولماز حاصلى غله و بقولدر
خلقى مسلم ونصرانى حقوق ديوانيه سى اون بيك دينار در غازان خان بونك محصولنى
كندى تربه سنه وقف ايلمشيدى اردبيل فتح همزه ايله سكسن طقوز درجه طول
او توز طقوز درجه عرضده كوه سيلان شرقيسنده كيخسرو كيانى بناسى هواسى سرد
صويى مزبور طاغدن كلور صاف ولطيف وهاضم اولمغله خلقى اكوللردر و اكثرى شيخ
صفى الدين مريدلريدر و بوز پاره قريه بو شهره تابعدر كيخسرو زماننده كوه سيلان
ديه سنده بر قلعه سى وار ايدى حالا خرابه در اردبيلك حقوق ديوانيه سى التمش بيك
دينار ايدى ابو حامد اندلسى ايدر اردبيلده بر سياه طاش كوردم پولاد صداسى كبى صدا ويرر
صغر بوركى شكلنده مصيقل و ايكى بطماندن زياده چكر قچان اردبيله يغمور ياغمسه
اول حجرى عربه اوستنه قويوب شهره كتورورلر فى الحال يغمور ياغار و طشره چقمينجه ساكن
اولماز و بو شهرك سائرلردن فارسى زياده چوقدر اول اجلدن آوجى كديلرى بيع ايدرلر
هفت اقاليمده ايدر بو شهرك اسواقى نظيف و حماملرى لطيف اشجارى و انهارى وافردر
نهايت ميوه سى از اولور المالمرودن غيرى نسنه اولماز نهايت تبريز و طالش قريب اولمغله
انلردن كلور خاندان صفويه اردبيل شيخ صفى الدين اسحق بن جبريل بن صالح بن
قطب الدين مرقدى اولمغله اشتهار بولوب خصوصا شاهلر ظهورندن صكره اعتبارى
ارتمشدر بر مرتبه كه مجرم واجب القتل نه مرتبه جرم عظيم صاحبى اولوب اول كورخانه يه
التجا ايلسه دست سخط شاهى دن خلاص مقرردر شيخ صفى نك سلسلهٔ نسبى يكرمى
برنجى درجه ده امام موسى كاظمه منتهى اولوب كابرا عن كابر سلسله سى صوفيون
اكابرى دركندى شيرازده شيخ ابو عبد الله خفيف و شيخ سعدى ايله صحبت ايدوب
صكره زاهد كيلانى دن تكميل طريقت ايله اردبيلده سجادهٔ خلافته كچوب اشتهار بولدى
يدى يوز او توز بشده وفات ايدوب زاويه سنده دفن اولندى صكره اولادندن ظهور ايدن
شاهلر دخى يانته دفن اولنوب زاويه يى و مرقدى سيم قپولر و التون قناديل ايله تزيين
اتديلر بر عظيم آستانه اولدى لكن اولادى كندى مسالكنى قويوب رفض و الحاد مسلكنه كتديلر
دولت دنيا ايچون طريقت و مشيخت وسنتى قوديلر بدعت اختيار اتديلر حالا اقاليم انلر
النده در و مشايخدن شيخ ابو ذرعه و فضلادن مولانا حسين كه جلال دوانى شاكردى

اولوب

اولوب طقوز یوز اللی بشنده وفات اتمشدر شرح جدیده حاشیه سی واردر اردبیل شهرینه
نسبتله مشهوردر خلخال اردبیل قربنده ایکی مرحله یرده کیلان سمتنده سابقا
بر شهر وسط ایدی صکره بر قریه قالدی بونك طاغلری ایچنده دورت ناحیه سی واردر اسدو
خانده میل و سنجرو زنجلاباد بونلرك حکامی سلفده فیروزآبادده اوتوررردی اول خراب
اولدقدن صکره خلخال تخت اولدی اول نواحی ده بردن ایچنده برچشمه واردرکه تابستانده
صویی بوزطوکرو بر طرفنده برچشمه دخی واردرکه صوینده یمرطه پشر و خلخال ایله برفرسخ
قریب یرده برطاغ واردرکه دیوان بکر ریوقاریسی تقریبا اون بش ذراع طشره چقمشدر
اول مخرجه دن ایکی دکرمن یوریدر صواقوب خلخال ایله کلور اکنلرینی و باغچه سنی
صو واررو اول سمتلر لطیف علفزاردر شکاری وافر و سمز اولور خلخالك حقوق دیوانیه سی
اوتوز بیك دینار درمولانا حسین خلخالی که اثبات واجب و تهذیب حاشیه لرینی یازمشدر
و تلخیص مفتاح شارحی بو قریه یه نسبت اولنور دارمرز یوزبان قریه یی مشتمل بر ناحیه در
حقوق دیوانیه سی یکرمی طقوز بیك دینار درشاه رود اکا متصل بر ناحیه در اوتوز پان قریه یی
مشتمل اولور هواسی کرمه مائل و معتدلدر غله سی ایو اولور اما میوه سی آز و محصولی
اون بیك دینار درمشکین سکسن ایکی بوچق درجه طول اوتوز یدی بوچق درجه عرضده
بر تومان دردی ناحیه و قصبه بوکا تابع یازیلور کوه سیلانك جنوب طرفنه دوشمکله
هواسی عفونته مائلدر صولری اول طاغدن کلور غله و میوه سی چوق اولور حقوق
دیوانیه سی بش بیك ایکیوز دینار در بوکا اول دراوی دیرلردی مشکین کروجی اورایه
حاکم اولیجق انکله معروف و مشهور اولدی انادو ارجاق کوه سیلانك قبله جانبنده ایکی
قصبه در انادی فیروز ساسانی بنا ایلدی ارجاق ایسه اوغلی قباد بناسیدر هواسی سرد
و معتدل اولوب صویی کوه مزبوردن اقار باغلری وافر اوزومی و جوزی متکاثر اولور
اهر اول حوالی ده برکوچك قصبه در هواسی سرد و صویی اشکنبرطاغندن و عیون
و قنواتدن حاصلی غله و بر زمیوه در یکرمی پان قریه بوکا تابع اولوب جمله محصولی اون بش
بیك دینار مقطوعدر خیار کوه سیلانك قبله سنده بر قصبه در هواسی کرمه مائل و صویی
اول طاغدن اقار غله سی وافر و باغلری نادر اولوب خلقی اکثر موزه کردر حقوق دیوانیه سی
اون بیك دینار در دراورد زمان سابقده قصبه ایدی حالا بر ولایت و قشلادر غله سی
و پنبه سی و چلتوکی اولور کلیز کوهستانده اورمانلق ایچنده بر قصبه در محکم قلعه سی واردر
یانندن بر نهر اقار هواسی معتدل غله و میوه ایله محصولدار کیلان فصلون اللی پان طالش
قریه لرینی مشتمل بر ناحیه در خلقی انسانیتدن بی بهره حاصلی غله و پنبه و چلتوکدر
مرادنعیم اوتوز پان قریه یی مشتمل ناحیه در غله و انکور و سائر میوه ایله محصولداردر
بعض مواضعی ارس کنارنه دوشر حقوق دیوانیه سی سکز بیك یدی یوز دینار در نودز
طاغ باشنده بر خرابه قلعه در اقار صویی و برقاج پان قریه توابعی واردر حاکمی هول نام

قريه ده اوتوز هواسى كرمه مايلدر باغلرى چوق غله وپنبه وپرنجى وافر اولور محصولى
اون بش بيك ديناردر بافت ميان ميشه زارده يكرمى پاره قريه قدر بر ناحيه در حاصلى غله
وبرزميوه وهواسى كرمدر بوندن دورت بيك دينار محصول النور خوى يتمش طقوز
بوچق درجه طول اوتوز طقوز درجه عرضده بر قصبه در دوز يرده هواسى كرمه مائل
وصويى سلماس طاغلرندن كلور ارس اوزرنده وافر باغلرى واردر باغچلرنده غايت لطيف
امرودى اولوركه غيرى يرده اولماز خلقى سفيد چهره وخوب صورت وختايى نژاددر
اول اجلدن خويه تركستان ايران ديرلر التمش پاره كويى وطپراقدن پلنقه سى واردر
حقوق ديوانيه سى اللى اوچ بيك دينار يازيلور بوندن مرند شرق وجنوبه وسلماس غربه
وجنوبه در حمد الله ايدر تومان خوى دورت شهردر نفس خوى وسلماس وارمينه
واشنوبه سلماس يتمش طقوز درجه طول اوتوز سكز درجه عرضده تبريزدن غربه
اخر حد اذربيجان بر شهردر خواجه عليشاه تبريزى باروسنى ياپمش ايدى كيرو خراب
اولدى هواسى سردده مائل صويى كردستان طاغلرندن كلور وتبريز كولنه دوكلور وافر
باغلرى واردر ايو اوزومى اولور غله سى وحبوباتى دخى وافردر حقوق ديوانيه سى اوتوز
طقوز بيك دينار يازيلور بو قصبه نك شرق طرفى تبريز كوليدر غرب طرفى قوصقون
قران ديدكلرى يوقشلر ووان وكردستان طاغلريدر اول طاغلر سنوردر ارميه ضم همزه
وفتح ياء مخففه ايله يتمش طقوز بوچق درجه طول اوتوزيدى بوچق عرضده تبريز كولى
كنارنده سلماسدن جنوبه دوشر بر قصبه در هواسى كرم و متعفن صولرى طاغلردن
كلور باغلرى وافر اوزومى وامرودى وزردالوسى غايت لطيف اولور يوز يكرمى پاره قريه
بوكا تابع اولوب حقوق ديوانيه سى يتمش دورت بيك التون يازيلور فاضل محقق قاضى
سراج الدين ارموى بو شهره منسوبدر سلطان مراد خان ديار بكرده قتل ايتديكى روميه
شيخى محمود افندى بو شهره نسبت اولنمغله روميه شيخى ديرلردى والدى واجدادى قصبه
مزبورده مشايخ نقشبنديه دن ايدى اشنوبه ميان كوهستانده ارميه دن بر مرحله
غرب وجنوبه دوشر بر قصبه در هواسى ارميه دن ايو وصويى لطيفدر غله وحبوبات واوزومى
وافر اولور التمش پاره قريه بوكا تابع اولوب اون طقوز بيك دينار محصول ميرى و يرلر
سراه سراو دخى ديرلر تبريز ايله اردبيل ميانده بر واسع صحراده كوه سيلانك شرق وجنوب
طرفنده بر قصبه در حمد الله قولنجه باشقه تومن اعتبار اولنور هواسى سرد و حاصلى
حبوباتدر اوزوم وميوه نادر اولور بوكا منسوب بر نهر جبل مزبوردن كلوب قصبه يه
مرور ايدر وتبريز كولنه اقار بو محلك خلقى سفيد چهره واكول اولورلر دورت ناحيه
ويوز پاره قريه بو تومنه تابع يازيلوب مجموعى سكسن بر بيك دينار محصول ويررار دبيل سفرنده
تاتار خان بونك صحراسنده دوكشوب سرخ ستره مغلوب اولمشيدى اول دورت ناحيه نك
برى ورزنددر بو زند دخى ديرلر اردبيله يكرمى فرسخ يرده واقع اولمشدر ميانج

معرب

معرب میانه در مراغه یه ایکی مرحله یرده سلفده بربلده ایدی حالا برقریه قدر در هواسی
کرم صولی وسنکی وافریدر کرم رود هواسی میانجدن خوشتر یوز پاره قریه یی مشتمل
ولایتدر غله وانکور ومیوه و برنج وپنبه سی اولور صویی طاغلردن کلوب فضله سی
سفیدروده اولاشر حقوق دیوانیه سی یکرمی بش بیك سکز یوز دینار در مراغه فتح میم
وغین ایله سکسن بش درجه طول اوتوز سکز بوچق درجه عرضده تبریزدن یدی فرسخ
غرب وجنوبه دوشر بوشهر در سلفده برقریه ایدی مروان بن محمد الاموی عسکر
اسلام ایله واردقده اوتلاغنه دابه لرینی قویی ویروب انده تمرغ ایدیجك یعنی حیوانات
یاتلوب چایر چمن یوارلندقلری اول یری بکنوب یاپدقلری شهره وجه تسمیه اولدی
صکره حصارینی ابن ابی الساج تخریب اتدی لطیف باغلو باغچه لو آقارصولو پاك ونظیف
قصبه در خارجنده برد یه وار در علامهٔ نصیر طوسی انده التی یوز اللی یدیده رصد کاه
بنا اتمشیدی زیج الخانی اول رصدده یازلدی حالا اثری باقیدر دیرلر حمد الله ایدر مراغه نك
هواسی معتدل وعفونته مایلدر اول اجلدن که کوه سهند بونك شمالنی سد
اتمشدر باغلری چوق وصویی وافر اولوب رود صافی سهنددن کلوب بوکا اوغرار وتبریز
کولنه کیدر حاصلی غله وپنبه ومیوه در اکثر اوقاتده انکورانده وافر اولور التی ناحیه بوکا تابعدر
باشقه تومان اعتبار اولنوب یوز سکسن بش بیك بشیوز دینار حقوق دیوانیه سی یازیلور
خلقی سپید چهره وترك وش در ذکر رصد نصیر صفدی وافی بالوفیاتده تحریر ایدر که
خواجه نصیر وقتا که مراغه ده رصده مباشرت مراد ایلدی مصارفنی هلاکویه
عرض ایدیجك استکثار ایدوب بو علم نجومك فائده سی ندر که بوقدر کلی مال صرف اولنه
دیدی نصیر تفهیم ایچون ایندی سزه بر تمثیل ایده یم امر ایلکز بر کیمسه بر طشت کبیری طاغه
کوتوروب شول یوکسك یردن اشاغی برافسن اما کیمسه طویماسن دیدیکی کبی کوتوروب
براغیجق غافل عسکرك ایچنه بونك صیت وصداسندن برولوله کیردی نصیر وهلاکو
اصلنی بیلورلردی مقید اولمدیلر نصیر ایندی اشته علم نجومك فائده سی بویله در
حوادثه وقوف حاصل اولوب غافل چکدیکی اضطراب والمی خبیر چکمز واکا کوره دپرنور
هلاکو قابل اولوب مباشرت اتدیلر ورصد بناسی ایچون قتی چوق مال ویردی فراغندن
صکره یالکز آلاتك مرمات خرجی یکرمی بیك دینار اولدی تسوی فتح تا وضم سین ایله
سلماس قربنده برکوچك قصبه در صویی طاغلردن کلوب تبریز کولنه آقار حاصلی
غله وبرز میوه در میری یه یکرمی بش بیك دینار محصول ویرر دسخواقان هواسی معتدل
برکوچك قصبه در صویی کوه سهنددن کلور وافر باغلری وار در اوزومی بی قیاس اولور
غله وپنبه ومیوه ایله محصولدار در یکرمی پاره قریه سی اولوب یکرمی اوچ بیك اوچیوز دینار
حقوق دیوانیه سی یازیلور نیلان برکوچك قصبه در چوق باغلری ووافر غله وپنبه سی
اولور صویی رود جغتدن ویکارلردن خلقی ترکدر اون بیك دینار حقوق دیوانیه ویرر مرند

سكسن التی بوچق درجه طول اوتوز طقوز درجه عرضده خوی ایله تبریز اراسنده بربلده در
تبریزدن اون دورت فرسخ غرب وشماله دوشر هواسی معتدل صویی غرب طرفنده
طاغدن كلور لطیف نهردر باغچه لری ومیوه سی وافر خصوصا شفتالو وقایسی غایت فاخر
اولور غله وسائر حبوبات ایله محصولداردر باشقه برتومن اعتبار اولنوب یوز پاره قریه سی
واردر حقوق دیوانیه سی یكرمی دورت بیك دیناردر درباز تبریز شمالنده اللی پاره قریه دن
زیاده بر ناحیه در هواسی معتدل وكرمه مایل صویی طاغلردن واصلدر فضله سی ارسه
آقار غله وپنبه ومیوه سی چوق اولور اطرافه كیدر حقوق دیوانیه سی قرق بیك سكز یوز
دیناردر زنوز بر قصبه در باغلری چوق حاصلی غله ومیوه وانكوردر خصوصا بیاض الماكه
قبلی دیرلر غایت خوب اولور اوچ بیك دینار حقوق دیوانیه ویرر كركر نهر ارس قربنده
بر قصبه در میوه وغله وپنبه سی اولور اول حدودده ضیاء الملك نخجوانی نهر مزبور اوزرینه
بر عظیم كوپری یاپمشدر ابقیه خیر كبارندندر اخبان باقر معدنی اولمغله آكا كارخانه دخی دیرلر
اردوباد نهر ارس كنارنده بر لطیف قصبه در باغی باغچه سی وافر غله ومیوه سی متكاثر
اولوب صویی قبان طاغلرندن كلوب باغچه لرینی سقی اتدكدن صكره فضله سی ارسه
دوكلور هر خانه سنده آقار صویی مقرردر خلقی عجایب بنالر ایله مقید اولوب مكلف خانه لر یاپارلر
اول اجلدن دیمشلردر اردوباد اهلی خانه پرست وتبریزیان زن پرست وسكان نخجوان
زر پرستدر بونك امرودی خصوصا سیب سلطانیسی كه موسمنده مناسب اشعار ونقوش
ازهار ایله اوزرین قبلیوب سهیل طلوعنده آچق یرلری خط سرخله مخطوط ومنقوش
اولور اطراف واكافه هدیه كوندررلر ماكویه بر طاغك شكافنده بر قلعه در التنده بر قریه سی
واردر اول طاغ قریه یه نصف نهاره دك سایه بان اولور كون كورمز تقویمده یتمش دورت
بوچق طول اوتوز طقوز بوچق عرضده شروانه قریب دربند خزران بربلده دردیو یازار خوی
ضم خاء معجمه ایله سكسن بر بوچق درجه طول اوتوز یدی بوچق درجه عرضده آذربیجانك
جنوب طرفنده آخر حدی بربلده دو مراغه دن اون اوچ فرسخ یره دوشر ورثان سكسن
اوچ بوچق درجه طول اوتوز طقوز بوچق درجه عرضده كنجه یه یدی فرسخ یرده بربلده در نهر
ارس ایكی فرسخ یردن كچر جبال بو اقلیمده اولان طاغلرك مشهوری كوه سهند كه تبریز
ومراغه واوجان لنك اطرافنده واقع اولمشدر دوری یكرمی بش فرسخ مسافه تخمین اولنور
قله سی كاهی قاردن خالی اولماز وبر بحیره دخی واردر اصحاب كرامدن اسامه بن شریك
مزاری بو طاغده در كوه سیلان غایت یوكسك طاغدر اللی فرسخ یردن كورینور هر كز باشی
قاردن خالی دكلدر دوری اوتوز فرسخ تخمین اولنور اردبیل وسراه ومشكین انار وارجاق وخیاو
بو طاغ اطرافنده انكنه دوشمشدر انهار ومیاه بو اقلیمده بر غدیر كبیر وبر قاچ نهر واردر بحیره
ارمیه كه تبریز كولی دیرلر تقویمده بحیره ثلا یازیلور صویی غایت اجیددر ایچنده جانور تعیش اتمز
بعضلر اندن سك آبی اولور دیرلر غربدن شرقه ممتد وجنوبه بر مقدار انحراف ایله یوز اوتوز میل

طولانی

طولی بر کولدر عرضی نصفی قدر یعنی التمش بش میل تخمین اولنور مراغه اوچ فرسخ
بوندن شرقده و سلماس غربه دوشر قره دن طولی اوچ مرحله قدر مسافه در کمی ایله بر کونده
قطع اولنور دوری التی مرحله قدردر تبریزدن اون یدی فرسخ غربه دوشر بو کولده بر قاچ
خرابه جزیره واردر وسطنده اولانه سلفده تلا دیدکلری تقویمده مسطوردر بر طاغدر جزیره ده
اوزرنده سنکدن منحوت بر حصار وار ایدی که هلاکونك خزینه سی انده طورردی حالا
خرابه در ابن سعید اول حصنی یتمش ایکی درجه طول اوتوز طقوز بوچق عرضده تعیین
ایدر بو بحیره یه بیجه انهار اقوب لکن کولك اباغی بر یره چقمز اقالیم مذکورك انهاری
بونلردر نهر اندراب کوه سیلاندن چقوب اردبیله اوغرار انده اردبیلی دیرلر بعده اندرابه
واروب آکا مضاف اولور نهر خواجه علیشاه کوپروسی التندن کچوب نهر اهره قاریشر طولی
تقریبا یکرمی بش فرسخدر نهر آهر کریوه ارمینان که مغول لسانده کوپچه نیلدر اول سمت
طاغلرندن چقوب قلعه نوده و آهره اوغرار قریه بیلقایی کچدکده نهر اندرابله بر اولور و
ایکیسی ارسه دوکلور طولی یکرمی فرسخ قدردر نهر صافی کوه سهنددن چقوب مراغه یه وارد
بعده نهر جغتته قاریشر طولی یکرمی فرسخ قدردر نهر نفتو کریوه سنناحدودنده طاغلردن
چقوب آب جغت ایله بر اولور طولی اون بش فرسخ قدردر نهر جغت جبال کردستانده
سیاه کوهدن چقوب مراغه قربنده نهر صافی ایله بر اولوب تبریز کولنه اقار طولی
یکرمی فرسخ قدردر سردرود با و پل رود دخی دیرلر کوه سهنددن چقوب سردود با و پل
نام یرلره اوغرار و سراورودده قاریشر طولی التی فرسخ قدردر مرورود کوه سهنددن
چقوب مراغه قربندن کچر کاودوانده نهر جغتته قاریشر طولی سکز فرسخ قدردر نهر سجید
وکد پوچقدوغی یرده ایکی نهردر صکره بر اولوب سفیدروده دوکلور طولی سکز
فرسخدر شال رود شال طاغلرندن چقوب بربدق قصرنده سفیدروده دوکلور طولی
اولقدردر کرمرود کوه سراودن کرمر ودولابدن کچوب نهر میانجه قاریشر طولی
اون فرسخ قدردر نهر میانج اوجان طاغلرندن چقوب اوجانی کچدکدن صکره میانجه
اوغرار و صحراسنده هشترودده قاریشر طولی یکرمی فرسخ قدردر هشترود مراغه و اوجان
طاغلرندن چقوب میانج حدودنده نهر میانج ایله بر اولدقدن صکره سفیدروده
قاریشر طولی یکرمی فرسخ قدردر میانج کوپروسی که اوتوز ایکی کوز عظیم بنادر نهر مزبور
اوزرنده شمس الدین صاحب دیوان بنا ایلمشدر سفیدرود ایسه عراق عجمده بش پارمق
طاغلرندن چقوب بوقدر انهار دخی غیری یردن کلوب صولر قارشدقدن صکره
کیلانده بحر خزره دوکلور اقلیم جبل فصلنده ذکر اولنمشدر نهر اندور کوه سهنددن چقوب
باغستان تبریزه منتهی اولور طغیاننده فضله سی سراورود ایله بر اولوب تبریز کولنه
اقار طولی یدی فرسخ اولور نهر اوجان کوه سهنددن چقوب اوجانی کچر یدی فرسخده
سراورودده قاریشر نهر سراو که نهر سرخاب و سراورود دخی دیرلر کوه سیلانده

اشكمد طاغلرندن چقوب سراوه اوغرار وحدود كولو ده زمیش مشورستان وملحه یه
اوغرامغله شور اولور و نهر اوجانی دخی شور ایدوب تبریز شمالنده التنده چکروكوله وارر
دوكلور جمله مسافه سی قرق فرسخ قدر در نهر مرند مرند طاغلرندن چقوب غربدن شرقه
اقار بهارده چكدر و یرمز مرند شهرینه وارمدن دورت فرسخ قدر زمیننده باتوب پنهان
اولدقدن صكره كیرو چقار و مرنده كلور فضله سی خوی صوبی ایله بر اولوب نهر ارسه دوكلور
طولی سكز فرسخ قدر در نهر ارس ایسه اران فصلنده ذكر اولنور بو جمله حمد الله نزهه سنده
مسطور در مسالك آذربیجان تبریزدن غربه ارزن رومه طریق مرند اون بر فرسخ خوی اون
ایكی خ سكمان اباد التی خ بند ماهی اوچ خ ارجیش سكز خ ملازجرد سكز خ خنوس اون خ
كر بوه اق بند اون بش خ ارض روم التی خ جمله یتمش طقوز فرسخدر كیرو تبریزدن شماله
قره باغه طریق دیه ارمینان سكز خ كوچه نیل كر بوه سنده در سلفده وزیر خواجه سعد الدین
ساوجینك انده بر رباطی وار ایدی و امیر نظام الدین یحیی ساوجی دخی بر رباط بنا اتمشدی
اندن شهر آهر التی خ اندن دیه بیلقان سكز خ بو یولده قرو چای دره سنده خواجه تاج الدین
علیشاه بر رباط بنا اتمشدر بیلقاندن رباط الیوان سكز خ اندن یوریدنام قریه التی خ اندن
قره باغ دورت خ كار ارس كه حد قره باغدر اون فرسخ قره باغدن جنوبه دوشر كیرو تبریزدن
سلطانیه یه طریق سعید آباد دورت خ شهر اوجان دورت خ دیه سنكل آباد دورت خ دیه
تركان دورت خ مزبور قریه سلفده دیرخوان دیرلر بر شهر ایدی اندن میانه التی خ اندن سرجم التی
خ بوخده وزیر غیاث الدین محمد و برادری جلال الدین محمد بر رباط بنا ایلمشلر ایدی اندن رباط
سكبا كه وزیر تاج الدین علیشاه یاپمشدر یدی خ اندن زنجان یدی خ اندن سلطانیه بش خ جمله
قرق اللی فرسخ اولور اما اردبیلدن سلطانیه یه طریق دیه طانش التی خ دیه سنجید خانخال
التی خ شهر كاغدكنان التی خ دیه بوب سواری یدی خ زنجان یدی خ سلطانیه بش خ جمله
اوتوز یدی فرسخ اولور كیرو اردبیلدن قره باغه طریق رباط ارشد سكز خ دیه ورلق
سكز خ باجروان دورت خ شهر بر زند كه قریه در بو مرحله قبله سنه دوشر كیدركن صاغده
قالور اندن محمود آباد سكز خ جمله قرق فرسخ اولور بعده تبریزدن نخجوان اون ایكی خ وار دبیل
یكرمی بش خ و قزوین یدی منزلدر اردبیلدن دخی یدی كونده وارلور اردبیلدن خونج
یكرمی یدی خ و مراغه اوتوز خ اندن ارمیه اوتوز خ و دینور التمش خ و خونج اون اوچ خ
خویدن نخجوان اوچ مرحله و ارجیش التی مرحله و سلماس یدی خ اندن ارمیه اون التی
فرسخدر كیرو تبریزدن مرند ایكی مرحله اندن خوی بر مرحله خویدن نخجوان اوچ مرحله
اندن و بیل اوچ مرحله در مراغه دن دینور اوتوز فرسخ سلماسدن ارمیه اون دورت
فرسخ اردبیلدن میانه یكرمی فرسخ میانه دن خونه سكز فرسخ خونه دن لوسوره اون
فرسخ اندن مراغه اون فرسخ اندن دیو خرقان ایكی مرحله اندن تبریز ایكی مرحله اردبیلدن
سپید رود كوپروسی ایكی مرحله اندن خونه ایكی مرحله اندن زنجان ایكی مرحله در ملوك آذربیجان

اقلیم

اقليم مذكورك بعضى يرلرى حضرت عمر رضى الله عنه زماننده فتح اولوب اثلر حكومتنى عتبه
بن فرقده ويرمشيدى اندن صكره وليد بن عقبه حضرت عثمان رضى الله تعالى عنه خلافتنده
ارمينيه واذربيجانه غزا ايدوب سابقا عقد اولنان حذيفه بن اليمان صلحى اوزره سكز
يوز بيك درهم خراجه كسدى بعده بنى اميه وآل عباس عامللرى ضبطنده اولوب كاه سلجوقيلر
وكاه ملوك خراسان حكمنه كيرمشيدى النيوز اون سكزده جنكيزيان مستولى اولوب
تخريب ايتديلر دولت جنكيزيه هلاكو عراقى الدقدن صكره آذربيجانى دار ملك قلوب
سلسله سندن ابقا واحمد وارغون وكنخيق وبيدو وغازان محمود كاه خراسانده وكاه بونده
اولديلر غازاندن صكره برادرى سلطان محمد خدابنده يدى يوز بشده سلطانيه شهرنى
ياپوب دار ملكى تبريزدن سلطانيه يه نقل ايلدى يدى يوز اوتوز التى ده اوغلى ابو سعيد بهادرخان
وفات ايدوب يرينه ارپاخان كچدى لكن مزبور بهادردن صكره دولت زواله يوز طوتوب
يدى يوز اللى دورده وارنجه اولادندن يدى كيمسه ملوك طوايف كبى بعض يرلره حكم ايليوب
طغاتيمور اولادى سكز يوز اون ايكيده منقرض اولديلر يدى يوز التمش يدى ده موصل وجزيره
قره قيونلى دن تركمان بيرام خواجه اولادى قره محمد و قره يوسف ظهور ايدوب آذربيجانه
مستولى اولديلر قره يوسف اوغلى اسكندر وجهانشاه حكم ايليوب مزبور جهانشاه تبريزده
بر جامع ياپدى بعده اوغلى حسن على يرينه كچوب سكز يوز يتمش اوچده اوزون حسن
جنكنده بوزولوب دولت انده منقرض اولدى دولت اق قيونلى تركمان طائفه سنك اق
قيونلى جماعتندن قره ايلوك عثمان تيمور طرفندن ديار بكره والى نصب اولنوب بعده
اوغلى حمزه وبرادرزاده سى جهانكير واوزون حسن والى اولوب قره قيونلى سلسله سى ايله
جنك وجدالدن خالى اولمديلر بالآخره اوزون حسن غالب كلوب آذربيجانى اللرندن الدى
سكز يوز سكسن اوچده وفات ايدنجه خراسان وعراقه دخى حكم ايليوب پادشاه
ايران ابو سعيد بن ميرانشاه بن تيمور مغرورانه اوزرينه كلوب قره باغده منهزم ومقتول
اولدقدن صكره حسن دراز بلند آوازه اولمشيدى ابو الفتح سلطان محمد خان ايله جنك
ايليوب بوزلدى بعده اوغلى خليل ويعقوب يرينه كچوب سلطان يعقوب وفاتندن صكره
برادرلرى احمد ومراد والوند ومحمد نزاع اوزره اولمغله شيخ صفى اولادندن شاه اسمعيل فرصت
بولوب ممالكه مستولى اولدى دولت صفويه مقدما اردبيلده ذكر اولنان خاندان صفويه كه
شيخ صفى اولاديدر انلردن شيخ جنيد بن ابراهيم بن على بن موسى بن صفى الدين اسحق
ترتيب اوزره اردبيل تكيه سنده ورآثنله سجاده ارشاده كچوب كثرت مريد ايله اشتهار
بولنجق جهانشاه بن قره يوسف كه تبريزده پادشاه ايدى شيخ جنيدى اردبيلدن نفى
ايليوب اول دخى ديار بكره واروب اوزون حسنك همشيره سن الدى اندن شيخ حيدر
تولد ايدوب بونلرك دماغنده اوج سلطنته عروج ايچون خروج سوداسى اولدوغى مقرر
ايدى مريدلرينى قالدروب كرجستانه غزا بهانه سيله كندى اول سمتده شروانشاه اولان

خليل اوكنه كلوب دوكشوب بوزدى جنيدى قتل ايلدى بعده اوغلى حيدر اون ايكى
تركلى قزل تاج اختراع ايدوب مريدلرينه كيدروب مذهب اماميه اوزره خروج داعيه سيله
اول سمته كتدكده مزبور شروانشاه تبريز حاكمى يعقوبى آكاه ايدوب اول دخى سرعسكر
امير سليمانى اوزرينه كوندروب منهزم قلدى ومعركه ده شيخ حيدرى دوشوب اوغلى
شاه اسمعيل كوچك اولمغله قتل اتميوب اصطخر قلعه سنه قوديلر سكز يوز طقسان
التى ده يعقوب وفات ايدنجه اندن قالوب بعده فرصت بولوب چقدى وطقوز يوز التى سنه سنده
خروج ايدوب اولا شروانشاهى بوزوب قتل اتدى وآذربيجانده جلوس ايدوب مذهب
اماميه يى آشكار قلدى سنيلرى قتل واستيصال ايدوب آز زمانده خراسان وعراقى الدى
سلطان سليم ايله چالدرانده جنك ايدوب بوزلنجه فساددن ال چكمدى صكره اوغلى
شاه طهماسب وانك اوغلى اسمعيل وخدابنده وشاه عباس وصفى وعباس ميرزا بوزمانه
كلنجه اول ديارلره مسلط اولوب آيين رفض والحادى اجرا ايلديلر بر زمان آل عثمان طرفندن
بكلربكى نصب وضبط اولنمشيدى بيك اون ايكى حدودنده مجسار سفرلرى وجلالى
ظهورى سببيله يكرمى ييل قدر زمان ضبط اولندقدن صكره نيجه جنكلر وحيله لر ايله
شاه عباس مستولى اولوب كيرو الدى حالا اول كروه مكروه ضبطنده در فصل ٣٩ در

اقليم اران وموقان وشروان اوتوز طقوزنجى فصل آذربيجانه متصل اولان اقليم شماليه ده در
حدودى شرقنده آذربيجان وكيلان وديلم جنوبنده حالا وان ديدكلرى ارمينيه وكوردستان
غربنده ارض روم ايالتى وكرجستان طاغلرى شمالنده بحر خزركه شروان دكزى در وطاغستان
ولايتيدر حدود مذكوره اوچ مملكتى احاطه ايدر برى برينه تداخلى جهتندن بر فصلده
ذكر ايلدك اول مملكتلر روان ديدكلرى اران وموغان وشروان در اما اران فتح همزه وتشديد
رايله تقويمده اران بن يافث اسميله تسميه اولنمشدر ديو تحفه دن نقل ايدر احسن التقاسيمده
الف لام ايله الران يازيلور مجرد استعمالى روان ديمكه وسيله اولدوغنى اشعار ايدر اصلنده
كرسيسى كنجه اولان ولايتك اسمى ايدى صكره معروف قلعه يه علم اولدى حمد الله ايدر
اران كنار نهر ارسدن نهر كره وارنجه بين النهرين واقع اولان ولايتك اسميدر
اويله اوليجق بز اول ولايتده واقع اولان شهرلرى ذكر ايدلم روان سكسن يدى درجه طول
اوتوز طقوز درجه عرضده چقور سعد ديدكلرى اولكه نك قصبه سى وتختى در زنكى
صويى ديرلر بر چاى حصارى پاينده غربندن كچر قلعه دوزيرده نهر مزبوره مشرف طپراقدن
بنا اولنمش قلعه در جنوب وشماله ايكى قپوسى واردر جنوبى يه دروازهٔ تبريز وشمالى يه
باب شروان ديرلر اطرافى باغ وباغچه در غله وميوه يتيدر حصار مزبورك ايچنده سوقى
وبر جامعى ونهره مشرف سرايى واردر سابقا طقوز يوز طقسان برده فرهاد پاشا الوب
عسكر قومشيدى بيك اون دورتده شاه عباس يدى آى محاصر ايله الوب اون يل صكره محمد
پاشا محاصره اتدى فتح ميسر اولمدى بيك قرق بشده سلطان مرادخان واروب يدى كونده

المشيدر

المشيدی ایدوب کلدکده شاه صفی کیرو استرداد ایتدی حالا سرخ سر النده محصول اولور ولایتدر
کوه ارغی روانده غرب وجنوبه بر مرحله مسافه ده بر جبل عظیمدرکه نیجه مرحله
مسافه دن کورینور نصفندن یوقاری دائما قار اورتمش بر مدور طاغ ودوری بر قاپچ منزل
مسافه در روانده شرق وشماله دوشر نهر ارس بونك شرق وشمالندن بحر الشکرد صحراسی
نهر ایله طاغ اراسنه دوشر بر جانبی دخی چالدران اواسیدر اول اجلدن طرف شمالنه
چلدر ایالتی دیرلر گنجه رواندن دورت مرحله شرقه دوز یرده باغلی باغچه‌لی برشهردر
نهایت انجیری ومیوه سی چوق اولمغله هواسی وبیه در انجیرین ییلن محموم اولور حمد الله ایدر
بونی اسکندر رومی بنا ایدوب قباد بن فیروز یکیلدی سلفده غایت بیوك ومعمور شهر ایدی
ابنیهٔ عالیه اثاری قالمشدر اناری اوزومی وفندغی اعلا اولور صویی بر بردیمکله معروف
بر چای دندر بردع گنجه دن ایکی مرحله غرب وشماله دوشر بر شهر اسلامی در اوتوز
طقوز سال هجری ده بر مرتفع یرده بنا اولندی ترك دیرلر بر ییلاقی واردر لطیف وخوب
علفزار صولی یردر یاز کونی انده کوچرلر نهر کردن چقار ایکی نهر بونی احاطه ایدر
ابن سعید ذکر ایدر بعضلر اندر ابه بو دردیدیلر لکن دکلدر بردع قربنده برفند قزار واردر که
غایت لطیف وبی نهایه فندغی اولور بونك فندغی سمرقند فندغندن ایودر وبونده بتن
کستانه غایت خوبدر وبر جنس انجیری اولور که سائر یرلرده اولمازوابر یشم محصولی چوقدر
زیرا توت اغاجی وافردر اطرافه کیدر بونك قاطرلری سائر دیار قاطرلرندن فایق اولور معتبردر
حنفیه دن ابوسعید بردعی بوشهره منسوبدر نخجوان فتح نون وخا ایله نقش جهان
معربی در نقجوان دخی دیرلر سکسن سکز درجه طول اوتوز سکز بوچق عرضده بر بلده در
اکثر بنالری طوغله دن حاصلی غله وپنبه واوزوم ومیوه در خلقی سفید چهره اولوب
حمد الله قولنجه الیجق قلعه سی ومعبر قبان وغیری بوکا تابعدر حقوق دیوانیه سی
یوز اون بش بیك دینار باشقه درو بر تومندر بیلقان سلفده قباد بناسی بر شهر قدیم ایدی
حالا بر قریه قدر در بناسی طوغله دن هواسی کرم حاصلی غله وچلتوك وپنبه وسائر
حبوباتدر بیندن ورثان التی فرسخدر امین احمد ایدر بونك غایت متین حصاری وار ایدی
هلاکو خان آلوب خلقنی قتل وقلعه یی تخریب ایتدی صورا تالیدن نقل ایدرلر لشکر ایلخانی
بر مدت بونی محاصره ایدوب فتح میسر اولمدی زیرا منجنیق ایله اتاجق سنك کمیاب
ایدی خواجه نصیر طوسی تعلیمی ایله اغاجدن طوپلر یاپوب انجق قورشون ایله
طولدوروب طاش یرینه منجنیق ایله اتدیلر وبو نکله شهره ظفر بولوب الدیلر صکره
امیر تیمور رومدن دونوب واردقده معمور قلمق مراد ایتدی میرزا شاهرخ مباشرت
اتمشیدی نهر برلاسی کتورمکه چالشدیلر مانع ظهور ایلدی صکره وجوده کلدی
حالا جاریدر اما موغان که قره باغ اولکه سنی مشتملدر غین و قافله موقان دخی دیرلر
تقویمده موقان بن یافث اسمیله تسمیه اولنمش اسم ولایتدر بر شروان دکزینك سواحل

جنوبيه سنده دارمن وشروان وآذربيجان وبحر خزر ايله محدود ومعمور اولوب عهد اتابكانده
اوچيوز تومن دن زياده محصول ويردى صكره اوتوز تومن واوچ دينار ايندى كريوهٔ سنك
بو سنكدن نهر ارس كنارينه وارنجه دربو مسافه ده كوه سيلان كوزدن پنهان اولدوغى
يرلرك كياهى زهرناكدر حيواناتى هلاك ايدر خصوصا بهارده آج حيوان يبه اما كوه
سيلان كورنديكى يرده بو غايله يوقدر ديو حمدالله تحرير ايدر اما بعض اهل وقوف تحريرنده
شماخى ونوشهر ومحمودآباد اراسنده برمرحله نوشهر دخى قريب برقصبه اولمق اوزره
يازيلوب كله خال صويى ايچندن كچر ديلمشدر باجروان سلفده موغانك شهرى
ايدى حالا برقريه قدر قالمشدر هواسى كرمه مايل صويى حدودنده اولان طاغدن
نازل اولوب محصولى غله يه منحصردر برزند بروسط قصبه در خراب ايدن صكره معتصم
خليفه غلامى افشين معمور قلمشيدى صكره كيرو خراب اولوب برقريه قدر قالدى
هواسى كرمه مايل صويى چشمه لردن دريرى محصولدارو منبتدر فيلسوار آل بويه
امراسندن امير پيله سوار بنا اتمشيدى قصبه ايكن صكره برقريه قدر قالدى صويى
باجروان نهرندن وحاصلى غله در محمودآباد قره باغ ناحيه سنده كاوبارى صحراسنده
برقصبه در شل دخى ديرلر نهر كر وجيه خال دريايه دوكلديكى يرك اراسنده كنار بحرده در
بونده وافر بالق صيد اولنور سلطان محمود غازان بنا اتمشيدى قره باغ شروان شرقنده
موغاندن بربلده وناحيه در برقاج پاره قصبه بوناحيه ده واقع اولمشدر بيلقان والقاسيه
انلردندر همشهره بحر كنارينه ايكى فرسخ قريب يرده واقع اولمشدر سلفده ابرشهر
ديرلردى فردوسى شهنامه ده ع كرين ابرشهره چو فرهاد كرد بجنك از جهان
روشنايى ببرد ديديكى بوشهردر اما شروان كسر شين معجمه ايله حمدالله قولنجه نهر
كر كنارندن باب الابوابه يعنى دمرقپو دربنده وارنجه بر ولايت اسميدر خواقين عهدنده
حقوق ديوانيه سى يوز تومن ايدى صكره اون بر تومن واوچ بيك دينار اندى دارملكى
سكسن يدى درجه طول قرق درجه عرضده يازيلور تقويمده فتح شين ايله باب الابواب
نواحيسنده بربلده در بعضلر ولايت اسميدر قصبه سى شماخيدر ديدكلرديو تردد نقل ايدوب
حالا خزر ديكله معروفدر انى انوشروان بنا ايلمكله تخفيف ايچون انوبى اسقاط ايدوب
شروان ديدكلرينى يازار بوندن صكره دخى بعض اقوال واردر تفصيلى آتى البيان خلالنده
ذكر اولنور هفت اقليمده امين احمد ايدر شروان زمان سابقده اسم شهر ايدى حالا برقاج
شهرى مشتمل ولايت اسميدر باكو وشماخى وارس وباب الابواب وغيرى انلردندر
شماخى فتح شين معجمه ايله بلاد شروان دارملكى دريادن برمرحله غربيه برمعمور قصبه در
ديو تقويمده مراصددن نقل ايدر حمدالله ايدر انوشروان بناسيدر هواسى كرمه مائل
اولوب صخرهٔ موسى وچشمهٔ حيوان انده در ديو يازارلر فقير ايدر مجمع البحرين بوسمتده
اولمق بعيددر هفت اقليمده بوشهر ازلغى ايله غايت معمور اولوب سنه ده يكرمى بيك يوك حرير

بيع

بیع وشرا اولنور میوه سندن انار وسیبی وهندوانه سی لطیفدر دیو یازار شمکور تقویمده اران
اعمالندن بردعه یه قریب بر قریه در انده بر غایت مرتفع مناره واردر دیو یازار ابن سعید قولنجه
تفلیس شرقیسنه دوشر بعضلر بو شماخیدر دیدیلر لکن بو حکم مشابهت اسمندندر قبله حمد الله
قولنجه دربند قربنده قباد بن فیروز بناسیدر ابریشم وغلات محصولی ایو اولور آب وهواسی
لطیفدر بونك مضافاتندن بر دره واردرکه اورته سندن غایت حار بر صو چقار بخاری شعلهٔ
آتش کبی سوزاندر بر قاج قدم کتدکده بر منفذه کیروب یره باتار و بر اوق آتمی یردن کیرو
چقوب اقار غایت لطیف وشیرین صودر فیروزقبـــاد دربند قربنده هواسی خوب
بر قصبه در دیو حمد الله مجمع البلداندن نقل ایدر کشتاسفی صو کنارنده کشتاسب بن لهراسب
بناسی بر بیوك شهر وولایتدر نهر کر وارس دن جدوللر آیریلوب بو دیاری سقی ایدر
قریه لری وافر محصولداردر غله وپرنج ایو اولور میوه سی نادردر خلقی سفید چهره ولسانلری
پهلوی اهل جیلاندلیدر حقوق دیوانیه سی یوز اون یدی بیك بشیوز دینار اولور تفلیس
فتح تا یله سکسن اوچ درجه طول قرق اوچ درجه عرضده بر قلعه وشهردر نهر کر اوزرنده
کرجستان طاغلرینك شرقنه دوشر بر طرفی طاغ و بر طرفی نهردر غله سی ایو اولوب میوه
قسمی آز بولنور شهر مزبورك ایکی قلعه سی واوچ قپوسی واردرکه قپولری بری برینه
مقابل نهر کر اورته سندن چکر حصار ایکی طرفه دوشمشدر ایکی عظیم صخرهٔ نابته اوزرنده
مابین حیلی تنکدر صونك چکدیکی یر اون ذراع تخمین اولنور اسکی کتابلرده بو شهر قصبهٔ
کرجستان یازلمشدر سلفده اهل اسلام فتح اتدکدن صکره بر زمان کورجیلر کیرو الوب
تکرار فتح اولندی حالا شروانه تابعدر بو شهرك خارج شرقیسنده متعدد کرمابه لر یعنی
ایلیجه لر واردر لطیف سخونتی معتدل صولر اقار بر قاج ینبوعك اوزرنده کارکیر قبـــاب
صغیره ایله مغسللر بنا اولنمشدر ابنیهٔ قدیمه دندر بو صولرده کبریت رایحه سی اولمیوب اغتسالی
خیلی نافعدر عجایب المخلوقاتده امین احمد نقل ایدرکه اول چشمه لرك برینه اکر اون بیضه
قونسه طقوزی پخته وبری غایب اولور باب الابواب باب الحدید دخی یازیلور دمرقپو دربند
دیدکلری قلعه در سکسن بر بوچق درجه طول قرق ایکی بوچق درجه عرضده بحر خزرك
کنار غربیسنده کوه البرز دیدکلری کرجستان طاغلری ایله بحر اراسنده کذرکاهی
سد ایچون بنا اولنمش بر حصن متین وبندر مشهوردر خزر وسریر وکرکان وطبرستان
وکرج وقیتاقك اسکله سیدر دریا کنارلری اکثری خرابه اولوب بر قصبه قدر قالمشدر ذکر
اولنان یرلره کتان بزی وزعفران بوندن کیدر دریا کنارلری اکثر زعفرانزاردر حصن مزبور
نهر کر بحره دوکلدوکی یردن یکرمی بر فرسخ شماله دوشر محل مزبورك شرقی دریا وغربی
عظیم طاغلر مابین ایکی اوچ میل مقداری دوز صحرا اولمغله شمال طرفنده اولان قوم خزر
وترك اول محلدن چکوب جنوب طرفنده واقع اولان شروان وآذربیجان واران اولکه لرینی
غارت ایدرلردی ملوك فرسك انلرله دائما حرب وقتالی اکسك اولمیوب نوشروان زماننده

كلنجه سو رندى نوشران محل منز بو رده حصار بناسنى شرطيله انلرله صلح ايدوب كنار
بحر دن يوقارى طاغه چقنجه سور چكوب هر اوج ميل يرده بر دمر قپو قودى وايچنده
مستحفظان اسكان ايدوب اول قومك يولنى كسدى بعضلر ديرلر بونى اولا اسفنديار بنا
ايلدى صكره تجديد انوشروانكدر دوز يرده ايكى جانبه قپوسى وارانجق ايكى ديواردر
برمدور جبلك انكنده واقع اولوب اورته سندن بر چشمه اقار صويى لطيفدر بو حصارك
طولى اون بيك بشيوز ذراع وعرضى بشيوز اللى ذراع اولوب يتمش برجى واردر ارتفاعى
سور قسطنطنيه نك قره جانبى قدر عادت اوزره در وديوارينك داخلى وخارجى سراپا
يونمه طاشدن ايچنده طولى عرضى دوردر ذراع عظيم احجار واردر شرقيسى دريا جنوبى واسع
صحرا غربى جبل منز بوردركه اوزرنده انواع ازهار بتر مروج ذهبده مسعودى ايدر بونك ديوارى
ايكى ميل قدر بحره كبير مشدر طريق بناسنى بويله بيان ايدركه اوفورلمش صغر طلوملرى
اوزرنده طاشلرى حديد ورصاص ايله بركيدوب اندكچه ياپدبلر قعر دريايه واردقده
غواصلر اينوب طلوملرى دلدبلر ديوار يرده قرار ايلدى فقير ايدر بوسوز تصديق
اولنور قبيلندن دكلدر اكر محل بنا عميق دكل ايسه بونك امثالى صو ايچنده ياپلن ابنيه قانونى
اوزره قلفاتلى صندوقه لر ايچنده بنا اولنور عميق اولدوغى صورتده اولدخى متعذردر
وصغر طلوملرى جائزدركه ايكى طرفه اوزرنده كزمك مصلحتى ايچون دوشنمش اوله والا
طلوم اوزرنده بنا اولاجق معتاد كلدر امام مسعودى قبول طريقيله سويلمك معقولاتدن
بى بهره اولدوغنه دلالت ايدر اما باب الابواب تسميه سنك وجهى روض المعطارده بو كونه
يازلمشدر كه بلده منسوب اولدوغى ابواب طاغده اولان شعابك يعنى دره لرك اغزلريدركه
انك قربنده صحرايه منتهى اولور رباب صول وباب اللان وباب السرير وباب فيلان شاه
وغيرى جمله افواه شعابدر شهر منزبور برطرفنده بنا اولنوب بوقپولرك قپوسى مقامنده
واقع اولمغله باب الابواب دينلدى ارس سين مهمله ومعجمه ايله شماخى دن اوج مرحله غرب
وشماله نوشروان بناسى كنار نهرده برقصبه در ونهر اكا منسوبدر هواسى غايت كرم
اولوب عمارتى ازدر مسكن ملوك شروانيان اولان قلعهٔ كلستان بونك ناحيه سنده برصعب
ومتين مرتفع حصن حصيندر قزل اغاج كر صويى دكزه دوكلدوكى يردن برمرحله شرقه
كنار بحرده برشهردر بوندن اردبيله ايكى كونده واريلور نوشهر كر صويى كنارنده شماخى دن
برمرحله جنوبه برقصبه در لنكركان قزل اغاجدن ايكى مرحله شرقه دريا كنارنده اردبيل
طرفندن كلن برارز ونام صو دكزه دوكلدوكى يرده برقصبه در كورى كرجستان حدودنده
نهر كر اوزره برقلعه در لورى بودخى اكا قريب يرده مشهور حصندر باكو سكسن
دورت بوچق طول قرق بوچق عرضده در بنده قريب شماخينك شرق وشمالنده كنار بحرده
شروانك مشهور شهرلرندن هواسى كرمه مائل برقصبه در اطرافى اون فرسخه قريب
سنكستان اولوب نباتات اثرى يوقدر لكن اون قارش قازلسه تراب چقار وبوطاشلرك

بعضيلسنى

بعضيسنى اودون يرينه يقار لر بلده ٔ مزبوره ناحيه سنده مضا فاتندن برى عمليان دركه
انده بشيوزه قريب قيولر واردر بياض وسياه نفط ياغى چقار واول اطرافده زمينى برمقدار
قازوب چوملك وقازان قورلر حرارت ارض طبخ اطعمه ايدر بوجمله هفت اقليمده مسطوردر
نياز آباد باكو ايله دمرقپو اراسنده دريا كنارنده برقصبه در رجال بو اقليمه منسوب اولان
مشاهيردن خاقانى كه خاقانى كبير منوجهره منسوب شاعر مشهور اولوب بشيوز
سكسن ايكى ده وفات اتمشدر وفلكى شاعر ومولانا كمال الدين مسعود كه كلام ومنطق
وحكمياتده فريد عصر ايدى طقوز يوز بشده وفات اتمشدر ومولانا صدر الدين كه اوغلى
رومه كلمشدر ومولانا ركن الدين كه طبده يد طولى صاحبى ايدى مراة الشفايى ابو الفتح
سلطان محمد خانه تأليف اتمشدر ومولانا يوسف قره باغى كه ميرزاجان شاكرديدر
معقولاتده ماهر ايدى بو عصرلره قريب زمانده وفات ايتدى وابو العلاء كنجى شروانده
شاعر مشهوردر وفقهاء شافعيه دن طبقات صاحبى تفليسى دروقانون الادب صاحبى
دخى اول بلده يه نسبت اولنور انهار بو اقليمه اوغرايان انهارك اعظمى ايكيدر برى نهر كر
ديدكلرى بيوك صودركه قاليقان طاغلرندن چقوب غربدن شرقه اقارولورى واخسقه يه
واروب جنوبندن كچر بعض ثقاتدن مسموعدركه نهر كرك منبعى كوله قلعه سيله قارص
ماييننده واقع اولان جبلده در وكوله يه قريبدر ومنبع مزبور اوزره طاشدن براوكوز صورتى
دوزلوب بعينه منبعك اوزرينه وضع اولنمغله اول صو رتك اغزندن وبورنندن اول
صو كورليوب چيقرو خيلى شدت ايله اقار اياغى كوله صحراسنه دوكلوب وكوله قرندن
چكلوب كيدر وكوله بوغازينه اوغراركه اكر اول بوغاز اولمسه اول صحرا كه اطرافى طاغلر
ايله محاطدر بركول كبى اولوب بتاقلق اولوردى زمان قديمده اول بوغازى بو مصلحت
ايچون كسوب واوطاشى تحت ايدوب اول صويه صواق پيدا اتمشلر نهر مزبور بو طاشدن
اوينلمش مجرى وبوغازدن كچوب قره اردهان دروننده وقلعه سى دبنه اوغرايوب ارجوكه
وخرتوس قلعه سى اوكنه اوغرايوب واخلكلك صويى اول محلده بو نهره منصب اولور
وخرتوس زاويه ٔ التقاقر بنده نالور بعده ازبور وخرك قلعه لرى اوكندن كچوب پيسكلك چايرنده
اخسقه صويله جمع اولور وازغور قلعه سى اوكندن وبدن بوغازندن كچوب دريا كبى
اولور وتفليسه اوغرايوب ايكى عظيم صخره ٔ نابته اراسندن كچر مابين خيلى تنكدر
وقلعه انلرك اوزرنده در بعده زكم طاغلرينك قنق صويى كلوب بوكا قاريشور جنوبه وشرق
وشماله دونوب شروان ايله آذربيجان اراسنده حد كبى اولور ارانده حمد الله قولنجه ايكى بولنوب
شعبه ٔ صغيره سى شمكور نام كوله دوكلوب بيوكى يورت بازارده ارس صويى ايله براولدقدن
صكره شروان دكزينه دوكلور طولى تقريبا ايكيوز فرسخ قدر برنهر دردكر اولنان
يورت بازار شماخى دن اون فرسخ شرقه دوشراكا جوادد خى ديرلر قصبه قربى بر نيستان
موضعدر امابعض اهل وقوف روايتنده نهر كراوچ بلوك اولوب هربرى بريردن دكزه دوكلور

بری رستخال که کردن آیریلور بیوك صودر ارسه برمرحله یردن چقوب شماخی یه اوغرار
شمالندن چقوب کوزکوردوکی یرده دکزه دوکلور اول محلده بر قریه وار در بالق صید اولنور
بری دخی کله خال درر ستخالدن صکره کردن ایریلوب موغانه اوغرار شرقه طغری
کیدوب دکزه وارر بری دخی چپه خال در کله خالدن آیریلوب نوشهردن اشاغی شرق طرفنه
کیدر محمود آبادك شمالندن چقوب دکزه دوکلور نهر مزبورك زرقی دیمکله معروف بر معتبر
بالغی چقار و نهر مرور اتدیکی یرلردن بریوه سقی ایله نفعی یوقدر نهر ارس فتح همزه و راء مهمله
ایله بر نهر عظیمدر بیك کول ییلاقندن چقوب پاسین حدودینه اوغرار چوبان کوپروسی
آلتندن چقوب بایزید قلعه سی برابرنده شمالده واقع کوکچه دکزدن زنکی صویی چقوب
روانه اوغرار و ارسه قاریشر و کیرو مزبور قلعه قربنده قره صو و چقور سعددن ارپه چایی کلوب
قاریشر مجموعی شرقه طوغری ارغی طاغی دبندن دونوب الشکردن نخجوان اوکنه وارر
و چولها کوپروسی آلتندن چقوب قرجه طاغ و قلعهٔ قهقهه برابرنده کنجه و قبان صویی
دخی لاحق اولور مجموعی کوپری آلتندن چقوب محمود آباددن کر صوینك بر بلوکی دخی بوکا
دوکلوب جسر جواد آلتندن چکر نهر ارس ارس بازنام بر محلده یوکسك یردن اوچوب آلتندن
یول چکر شاهراه عظیمدر و محل مزبور قربنده نهر کر ایله جمع اولوب دریا کبی اولور کشتاسفی
حدودنده بحر خزره دوکلور بو نهرك اوغرادوغی یرلره سقی ایله نفعی عامدر طولی تقریبا
یوزاللی فرسخ قدردر و قرآنده مذکور اولان اصحاب رس بونك اوزرنده ساکن بر قوم ایدی دیو
روایت ایدرلر عجایب المخلوقاتده مذکوردرکه بر کیمسه پیاده بو نهردن چکسه بالندن اشاغیسی
صویه کیرمش اولسه عسیر الوضع زن حاملك ارقسنه باصسه سهولتله طغورر و بعض
کتبده رشته علتنه مبتلا اولان پیاده چکسه اول علتدن نجاة بوله دیو یازار فقیر ایدر
روان سفری اثناسنده تبریزه کیدرکن سلطان مراد خان ایله نهر مزبوردن مرور واقع اولدی
انهارك قلتی زماننده چکددن صوا کره چقوب توانا صولا قلوردن برینی صوکوتوروب کیدرکن
پادشاه کامکار الین طوتوب غرقدن کوجله نجاة بولدی رشته علتندن نجاة مکر علیلده
پیاده چکرکن اخرته کتمسیله میسرا وله و الا منبعندن اشاغی چوبان کوپروسنی چکدکدن
صکره هر یرا .ن چکلمز مکر باشندن چکمکله خاصه نك اثری ظهور ایلیه نهر مزبور مقبول
و مشهور صودر ار مینیه اقلیمنك حد شر قیسیدر خواجه حافظ بو نهری مدح ایدوب
دیمشدر ع ای صبا کر بکذری بر ساحل رود ارس بوسه زن بر خاك ان وادی و مسکین کن نفس
نهر سمور کرجستان طاغلرندن چقوب طاغستان صولری دخی بوکا کلوب دمور قپو ایله نیاز آباد
ناحیه سی اراسنده بحر خزره دوکلور سریع السیر و عسیر العبور نهر در مجرا سنده صابون
کبی طین و تیغ ماندی احجار وار در نهر کوسفند قیون صویی دیرلر دمر قپودن دورت
مرحله شرق و شماله دوشر شمخال طاغلرندن چقوب بحر خزره دوکلور بو دخی صعب
المرور و شدید الجریاندر لکن چوق یردن چکیلور نهر صولج طاغستان غربیسندن

چقوب

چقوب بحر خزره آقار جریانی غایت بطؤ اوزره اولوب کوجله سچیلور عرضی یارم اوق
آتمی واردر دیو عجائب مناظر العوالمده تحریر ایدر نهر برازدو اردبیل سمتندن کلوب
مشرق وشماله آقار لنکرکان نام شهرك جنوبندن کچوب شرق طرفنده دکزه دوکلور
جبال بو اقلیمك طاغلرندن مشهور اولان کوه البرز درکه دمرقپو غربنه دوشر ونیجه طاغلر
بوکا متصل اولوب ترکستاندن حجازه طوغری چکلمشدر طولی بیك فرسخدن زیاده در
دیرلر بوسببدن بعض لاف وکذاف اربابی انی کوه قاف صیارلر جبل مزبورك طرف
غربی کرجستانه متصلدر اول طاغلره الکزی دیرلر ارض رومی یکدکدن صکره جبل
قالیقلا دیرلر انطاکیه ومصیصه ایرشدکده جبل لکام دیرلر اول محللرده شام ایله
روم بینی فصل ایدر حمص ودمشق میانه وارد قده جبل لبان دیرلر وسط مکه ومدینه ده
جبل عرج دیرلر بونلر محللرنده مسطوردر کوه البرزك شرقیسی جبال اران وآذربیجانه
متصل اولور انلره جبل قیتق دیرلر حدود کیلانه ایرشدکده جبل دیلم وطبرستان
دیرلر حدود عراقه وارد قده جبل رکوده وطرفك دیرلر وبو طاغلرده امم کثیره ساکن اولور
کوه مزبورك شمالنده قیتق دیرلر برجنس قوم اولور جنوبیسی مانند دیوار کویا که تیشه
ایله یونلمشدر وبو جبلك عرضی اون مرحله قدر واردر بعضیلر دیرلر اوته طرفه دمرقپودن
غیری مسلك یوقدر آخرلر کوه مزبورده اون قدر مسالك اثبات ایدوب اکبری جبلك
وسطنده درانده دخی باب اللان آدلو برسور متین بنا اولنمشدر بو طاغلره اهل شروان
دربند وغیری دمرقپو طاغلری دیرلر اما بحر شروان که تقویمده بحر خزر واطلسده
ماره غاسپیوم یازیلور رصدر کتابده کرچه اجمالا ذکر اولنمشدر لکن بو اقلیمده اضافتی
جهتندن برکونه تفصیل لابأسدر بحر مذکور شرقدن غربه ممتد طولانی کول کبی
بر بحره اتصالی یوق قره دکز قدر بر دریادر حد غربیسی اطلس رسمی اوزره سکسن بش
درجه طولده وحد شرقیسی یوز بش درجه طولده حد جنوبی قرق ایکی بوچق درجه
عرضده وحد شمالیسی قرق یدی بوچق عرضده اولوب جمله مسافۀ طولی یکرمی درجه
ومسافۀ عرضی بش درجه قدردر هر طرفندن آکا بودکلو بیوك صولر دوکلوب مضمحل
اولورکیدر اول اجلدن ظاهر بینلر دیرلرکه بونك قعر زمینده قره دکزه منفذی واردر
آکا آقار حتی برکشکل دوشوب انده چقدی دیو شاهد زور ایله بو دعوای کاذبه یی اثبات
اتمك استرلر اما ال ویرمز وعلم طبیعی اصلنه وقوف حاصل اولیجق بو مقوله تزریقاتله
جهلدن ناشی اوهامی دفع تدارکنه حاجت قالماز نتکه اوایل کتابده بو خصوصه متعلق
بیان مرور ایلدی اعاده یه محتاج دکلدر بحر مذکورك سواحلی غربده دمرقپودن شروان
اولکه سنده نیاز آباد وقلعۀ باکو بعده جنوبده موغان اولکه سندن قراباغ حدودنده نهر
کر وارس مصبی اولان بند ماهی بعده شرقه طوغری کیلان اولکه سندن یومن وماسوله وشهر
دشت ولنکرون ورودسر بعده شرقده طبرستان اولکه سندن رستمدار وآمل قدیم ومازندران

وطاهان وسرمید انکه اندن سواحل شمالیه بیابان وقیق طاغلری دیدکلری سیاه کوه در
قوم خزراول سمتلرده ساکن اولور نهر مرغاب مصبندن نهر اتل مصبی اولان هشتدن
کنجه آملدن سمند یدی مرحله بیابانده رسمنددن شروان دورت مرحله شنلکی ازدر بو بحرک
مد وجزری یوقدر صویی غلیظ وتیره اولوب بحر قلزم وعمان کبی صافی دکلدر دبندن
بیاض طاشلو کوزنمز ولؤلؤ ومرجان کبی بر متاع چقماز امااچنده حیوانات بحریه دن نیچه
عظیم الجثه بالقلر وسائر غریب هیکل جانورلر اولور واچنده التی یدی خرده جزیره لر واردر
اکثرنده سیاه وبیاض نفط حاصل اولوربرندن غیری مسکونه دکلدربری دکرمی طیمدن
طاغ کبیدر اوزرندن دریایه صولر اقاربری اورمانلق واوتلی اطه درلکن ییلان کثرتندن
خرابه اولوب قابل سکنی دکلدر وبری دخی کوه سیاه دیدکلری جزیره درکه غایت
بیوکدر اقارصولری واغاجلری وافر لکن خرابه دروبری دخی سواحل غربیه یه قریب
اوتلو صولو جزیره در انده بعض حیوانات قورلر بسلنور مسالک ممالک شروان واران
وسواحل بحر خزر موقلندن بونهر جنوبیه اون مرحله باب الابواب ایکی مرحله مصب
نهر کر غرب وشماله اون التی فرسخ اندن دمرقپو یکرمی بر فرسخدر کنجه دن بردعه
ایکی مرحله اندن شماخی اون دورت فرسخ وتفلیس قرق اوچ فرسخ وبردعه دن ورتان
یدی فرسخ مسافه در آبسکوندن نواحی خزر اوچیوز فرسخ مسافه در اندن دهستان
التی مرحله در آملدن سمند سکز مرحله وسرحد برطاس یکرمی مرحله مملکت سریر
اوچ مرحله در وآملدن بولغار بیاباندن بر آیلق مسافه درا کردریادن کیدیلور سه ایکی
آیده واریلور کیرو بردعدن ورتان یدی فرسخ اندن بیلقان یدی فرسخ اندن برزند یدی
فرسخ اندن اردبیل اون بش فرسخ وبردعه دن برزند اون یدی فرسخدر اندن کر صوینی کچوب
شماخی وشروانه اوچر فرسخ وشرواندن لایجان ایکی مرحله اندن میمون کوپروسی
کچیلوب دربنده وارنجه یکرمی فرسخ کنجه دن شمکور دورت فرسخ اندن شهر خیار اون
بر فرسخ اندن قلعهٔ ابرکندمان اون فرسخ اندن تفلیس اون ایکی فرسخ اندن مرس
اون ایکی فرسخ اندن دومیش اون ایکی فرسخ اندن کلکون اون التی فرسخ اندن دبیل
اون التی فرسخدر شماخیدن ارس غرب وشماله اوچ مرحله وباکو ایکی مرحله وکردن
آپریلان نهر رستمخال بر مرحله وبحر شرقه بر مرحله ونوشهر بر مرحله درد مرقپودن
آردرخان یدی سکز مرحله وشماخیدن مواغان بر مرحله موغاندن محمودآباد ونوشهر
بر مرحله نوشهر قزل اغاج دریادن ایکی مرحله قره دن اوچ مرحله قزل اغاجدن
اردبیل ایکی مرحله در احوال ملوک شروان واران روض المعطار ده مسطور اولدوغی
اوزره حضرت عمر خلافتنده سردار اهل اسلام سراقه بن عمرو آذربیجانی فتح ایدوب
شروان سمتنی محافظه یه بکیر بن عبد اللهی کوندرمشیدی عبد الرحمن بنی ربیعه یی
مقدمة الحبش قلوب کندی دخی اول سمته توجه ایلدی اول زمان ملوک فرس

اولادندن

اولادندن شهریار نام کمسنه شروانه حکم ایدردی عبد الرحمن وبکر شروان قرینه واردقده
شهریار امانله کاوب بن برنیجه ادیان مختلفه اصحابی اعدانك سرحدنده سزك طرفکزدن
مستأمن اولوب سد سدید اولایم ولایت سزك اولسون دیو اطاعت ایدوب جزیه یه راضی
اولدی انلر دخی سراقه یه عرض ایلدیلر سراقه معقول کوروب حضرت عمره عرض
واعلام ایلدکده تجویز بیوردیلر صکره بنی امیه عصرنده مسلمه بن عبد الملك بو دیارلره
غزا ایدوب خلقی اسلامه کلدیلر بهرام چوبین نسلندن محمد بن یزید شروان ودمرقپو
والیسی اولوب برآیاق قدر مسافه یه حکم ایدردی هجرتك یوزسکسن سنه سنده طائفهٔ
خزر دمرقپویی الوب اهل اسلامی بوزدی یوزقرق بیك قدر مسلم اول معرکه ده شهید
اولدی اسلامده مثلی سبق اتمدك وقعه ظهور ایلدی ابو حامد ایدر مسلمه باب الابواب
وطبرستانی الدقدن صکره هشام بن عبد الملك اول دیاره وارمشیدی کیدر اولدقده
والیٔ مملکت اندن رجا ایلدی که ولایتده براثر قویه هشام قلیجنی ویروب محراب کبی
بر طاش اوزرینه دیکوب محل مرتفعه قودیلر نیجه زمان خلق انی زیارت ایدردی غرابت
بونده درکه زیارت ایدنلر زمان شتاده الوان مختلفه دن نه کیسه منع اولنمیوب صیفده
البته بیاض کیرلر برغیری لونله وارسه لر اول سنه مطر عظیم اولوب میوه لری افساد ایدردی
وقحط اولوردی تجربه اتدیلر آل عباس عصرنده بو دیارلره که ارمینیه واذربیجان عاملری
حکم ایلیوب آل جنکیز نوبتنده انلر طرفندن ضبط اولنوردی صکره سلاطین شروان
ظهور ایلدی قاضی بیضاوی نظام التواریخنده انلری بهرام چوبین نسلندن وارد شیر
بابکان اولادندن اولمق اوزره یازوب قاضی احمد غفاری جهان آراده نوشروان ذریتندن
قلدی وسلسلهٔ نسبی بو اسلوب اوزره ترتیب اتدی ابو المظفر منوجهر بن کسران
بن کاوس بن شهریار بن کرشاسف بن افریدون بن فرامرز بن سالار بن زید بن جون
بن مرزبان بن هرمز بن انوشروان مزبور منوجهردن صکره اولادندن اون ایکی نفر
شروانده حکومت اتدیلر بو ترتیب اوزره فرخزاد بن منوجهر وکشتاسب که کشتاسفی
دیدکلری بر اکا منسوبدر بعده اوغلی فرامرز وانك اوغلی فرخ زاد بعده اعقابندن کیقباد که
عدل ایله مشهور ایدی انك اوغلی کاوس یدی یوز تمش دورنده وفات اتدی اوغلی هوشنك
اون ییل سوروب وفاتندن صکره سلطنت شیخ ابراهیم بن سلطان محمده انتقال
اتدی مزبور تیمور ایله معرکه لرده بله اولوب سکز یوز یکرمی ده وفات اتدی اوغلی سلطان
خلیل یرینه کچوب اسمی تاریخ جلوس واقع اولدی سکز یوز التمش یدی یه وارنجه سوروب
شروانشاه پادشاه اولدی انك دخی اسمی تاریخ دوشوب طقوز یوز التیده شاه اسمعیل
قدری ایله شهید اولدی بعده اوغلی بهرام بك وبریلدن صکره برادری غازی بك بریلدن
صکره برادری شیخ ابراهیم که شیخ شاه دیرلر یرینه کچوب شاه طهماس ایله مدارا اتدی
طقوز یوز طقوزده وفات ایدوب اوغلی سلطان خلیل جلوس ایلدی طقوز یوز قرق

بشنده شاه طهماس شروانه مستولی اولوب مزبوری قتل ایلدی وشروانیان دولتی انده
منقرض اولوب بعد زمان کورخدا بنده عصرنده دولت علیه سردارلری واروب ضبط
ایلدیلر قره مصطفی پاشا وعثمان پاشا وفرهاد پاشا بیلك حدودینه کنجه قزلباشلر ایله
انده نیجه جنکلر ایدوب شروانی ضبط اتمشلر ایدی صکره جلالیلر ظهوری اثناسنده
شاه عباس فرصت بولوب بیك اون بش حدودنده روان وآذربیجان وشروانی ضبط
ایلدی حالا اول طرفه متعلقدر اما اتابکان ایلدکز که ارانه حکم ایلدیلر بونلرك اولی
شمس الدین ایلدکز ترکی الاصل اولوب سلطان مسعود سلجوقی یه خدمت ایدردی
کیده رك برامیر نامدار اولوب بشیوز قرقده بلاد اران حکومتی ویرلدی کرجستانه غزا ایدوب
غالب کلدی بشیوز التمش سکزده چوب اوغلی محمد جهان پهلوان قایم مقامی تبریزی
الدی اون دورت ییل حکومت ایدوب وفاتندن صکره یری برادری قزل ارسلانه
دکدی بش ییلدن صکره اتباعی النده مقتول اولوب برادرزاده سی ابوبکر یرینه
کچوب بشیوز طقسان دورنده انی دخی قتل اتدیلر نوبت برادری مظفر الدین اوزبکه
دکوب النجق قلعه سنده ایکن التیوز یکرمی ایکیده جلال الدین خوارزمشاه مملکتنه مستولی
اولوب الدی مزبور وفات ایدوب دولته انده انقراض کلدی فصل ٤٠ در مملکت طاغستان
وکرجستان وغیری قرقنجی فصل بحر خزز شمالنده وشروانك غربنده وشمالنده اولان
آسیادن باقی بلاد وصحار اوکو هسار ذکرنده در اما طاغستان که تقویم البلدانده
سریر اللان اسمیله مسطور اولان ولایتدر حدودی غربنده چرکس بلادی جنوبنده
کرجستان شرقنده شروان دکزی وشمالنده بلاد خزز اولوب طولا وعرضا اون مرحله
قدر مسافه احاطه ایدر اکثر یری طاغلر اولمغله طاغستان دیرلر دارملکی قویموق نام
قصبه وقلعه در ذکر اولنان مسافه طاغلر اراسنده یر یر معمور قریه لر وناحیه لر اولوب
اکثر خلقی شافعی المذهب سنیلر در ایچلرنده مستقل حاکملری وار در بیك قرق سکز
حدودنده محمود خان بجه کیدرکن استانبوله کلوب سلطان مراد خان ایله ملاقات اتمشیدی
اوغلی قورتماز اللی سکزده چرکس جنکنده دوشوب برادری چلندرخان حاکم اولدی
حالا بو دیار حکومتی اکا مسلمدر تقویمده ایدر بو دیاره انکچون سریر دیرلر که بعض اکاسره
کندی اقرباسندن برینی انده حاکم نصب ایلیوب سریر قودی واول اطرافده اولان
اقوامه غلبه ایچون اکا استقلال تام ویروب پادشاه مثال سریره کچردی وبو دیارك
اهلی اخلاط دربعنی هر ملتدن اجناس مختلفه قاریشقدر طاغلری قیتق دیدکلری
جبل السنه متصل اولور وقیتق براولکه درکه قاعده مملکتی کونجی نام شهر در وقلعه
قریشدر کونجی عظیم قصبه معموره ومشهوره در علماسی وصلحاسی چوقدر علمایه
غایت رغبت ورعایت ایدرلر یم خو کورجستان سمتنه دوشر برمعتبر شهر در طاغستان
حکامی الندهدر اندرا ری دخی طاغستان شهرلرندن بو شهر در روس طرفنه دوشر

شروان

شروان و كنجه سمتلرينه قريب بعض مواضع طاغستانده قصبهٔ نخود بر عظيم قصبه كبى
قريه دركه بعض طاغستان حكامى اطرافى مقربدر جماس بودخى شرواندن قبا سمتنده
طاغستان ذيلنده بر قريهٔ عظيمه دركه نخوددن يكرو باشنه واريلور وجماس وقبا ودمو
قپويه واريلور يكى دهنه نخوددن بر مرحله كنجه يولى اوزره بر قريهٔ معروفه در اولو دهنه
كنجه يولندن خلاف سمتنده يكى دهنه دن ايكى ميل مسافه ده بر قريه در اولو دهنه دن
جماس ايكى قوناق اندن قبا ايكى منزلدر قبادن دمر قپو بر منزلدر يول بونده بحر خزر كنارينه
اوغرايوب نهر سموره عبور اولنور دريا بر خراب محلدر نقل اولنوركه تيمورك يوريش هفت ساله ده
كوه البرزك جانب شماليسنك اجناس كفارللرندن فتح ايدوب الدوغى قلاع ومواضعك
مشهورلرندن قلعهٔ كولا وطاوس البرز سكانندن بر طائفه النده ايدى انلرك مسكنلرى بلند
وصعب المسالك كوهلر اوزرنده نيچه قلعه لر ايدى طاوس قلعه ده بر كوه رفيعك اوچنجى
طبقه سنده واقع اولمشيدى كه ارتفاع بر تير پرتابدن يعنى براوق اتمى مقدارندن زياده
ايدى بو قلعه نك فتحى هيچ متصور دكل ايكن تيمور عسكرندن نكريت قومنه كه صعب المسالك
يرلرده يورومك انلرك شانى ايدى امر ايدوب نردبانلر ايله طبقهٔ اولى يه صعود اتديلر
ونردبانلرى چكوب اندن بر طبقه يه دخى چقوب منوال سابق اوزره طبقهٔ ثالثه ده كوه
مزبوره صعود ايتديلر كه قلعه اول كمرك التنده ايدى پس نيچه سى نردبانلردن ونيچه سى
ميانلرينه طنابلر باغليوب وبراوجنى بالاى كوه ده بركدوب اوزرينه صالنمغله واصل
طوردقلرى يردن تيغ وتير ايله اهل قلعه ايله جنك اتمكله خواه نا خواه قلعه يى فتح اتديلر اهل
قلعه نيچه سنى سنك وتير ايله قتل اتديلر اما بر بلوك دخى بوكا رخطرناكه شروع ايدوب
بو منوال اوزره فتح اولندى بو حواليده فراوان بال اولور كه كوهستانده بيابانى زنبورلر وافر
اولمغله اول جبالده تيمور عسكرينى اغنا ايده جك بال بولندى لاحقه طرخو كورجستان سمتنه
دوشر بر معتبر شهردر طاغستان حاكمى النده در مولانا محمد بن عبد الرحيم التركشى نقل
ايدر قيموق قراسنده بر قريه نك داخل مسجدنده بر كول واردر سنه ده صويى ايكى كره
طشره يه آتيلور بريسى شمس حمل برجنه حلول ايلدوكى وقت وبريسى ميزانه دخول
ايلدوكى وقتده واغربى بودركه صو مرتفع اولدوغى وقتده اصلا كمسه كوره مزحتى چوق كمسه
بكلديلر كه تماشاسنى كورهلر ميسر اولمدى ودخى اول سمتلرده قبا كوينده بر كول واردركه دصويى
ربيعده وخريفده معتدلدر وشتاده حاردر اما صيفده غايت بارد اولور بر مرتبه كه طوكار حتى
اول سمتك اهاليسى انك بوزندن حما وامراض حارهٔ محرقه يه استعمال ايدرلر اندراى بودخى
طاغستان شهرلرندن بر شهردركه روس طرفنه دوشر ترك باب الابواب خارجنده اژدرهان
يولى اوزره بحر خزر ساحلنه قريب محلده مسقوه تابع بر قلعه دراوج طرخوايله ترك اراسنده
بردللوزرنده ساحل بحرده مسقو چارى طرفدن ١١٣٥ حدودنده محدث بر قلعه در جبل قيتق
فتح قافله وتايله بر جبل واسعدر طولا وعرضا يكرمى مرحله قدر مسافه طوتار اقار صولرى و

واورمانلغی وافردر ساحل بحر خزرده دمر قپودن جهت غرب وجنوبه ممتد اولور اول
محلده اکا کوه البرز دیرلر تتکه مرور ایلدی اطلسده آلبس نامیله یازیلن طاغلر بوکا
اشتقاقده قریبدر وبو طاغلره جبل السن انکیچون دیرلرکه بونده نیجه دل سویلر اقوام مختلفه
وملل شتی ساکن اولورلر انلرك برجنسنه قیتق دیرلر مسکنلری جبل مزبورك شمالنده در
جبل مزبورك جنوبی اکثر یوکسك کسمه قیالر شکلنده در اول سمتلرنده لکزی دیرلر برجنس
طائفه ساکن اولور ملحقات من کتاب بکر افندی بو سمتده طیسران دیرلر قرق بیك خانه لو کوی
برقلعه در باشقه حاکمی واردر وبونده برکول واردرکه اول کولك یاننده برولی مزاری واردر واول
کولك صویی کاهیجه سوت کبی بیاض اقر ومنجمد اولوب قیمق کبی کورینور رودخی بو جانبده
برغارده برقلج واردر اول سمتك خلقی دیرلرکه اهل اسلامدن بو سمتی فتح ایدن مسلمه نك
قلیجیدر دیرلر اول سمتك خلقی بهار فصلنده اول غاره عظیم خیرات وصدقات کوتوررلر اول
قلیجی زیارت ایدرلر ومجددا برقین بیارلر وقینی مغاره یه کوتوررکن برصاع قدر ارپه بیله کوتروب
کیدرکن اول ارپه یی یره صاچارلر چاق قلیجی اول یکی قینه ایچنه قویوب بعده دونرلر غریب بودرکه
اول صاچدقلری ارپه دن بردانه سی یرده بولنماز دیکر لاحقه در بیان مملکت چرکس بو ولایت
تامان بوغازندن قره دکز ساحلنه قریب محله ممتد در چاق طاغستانه منتهیدر جنوبنده
ابازه ولایتی قره دکز ساحلنه ممتد در چاق مکر یل ولایتنه منتهیدر وبو چرکس اون برقبقدر
وقبقدن مراد بك دیمکدر وبونلرك بعضیسی مسلم وبعضیسی کافردر وبو طائفه نك آیین
وارکانلری باشقه در لکن بعض آیینلری یهوده موافقدر حتی دیرلرکه بونلر بنی اسرائیلدن
اوچ سبط بو سمته کلمشلر در وبو سمتده ساکن اولمشلر در وچرکس وابازه اول اوچ سبطدن
منتشر اولمشلر وبو چرکسك ابتدا قبقلری تمان وتمرك وجغاکادر بونلر حربیدر جانا کبیر جانا
صغیر بوندوق حاتوقای بولق خای بسته نی قبرطای بونلر مسلمدر وبو طائفه بغدای
اکلو قره قاشلو خالدار وحسن وجمالیله بدیدار وصاحب عقل غلمانلر وبو طائفه بری برینی
چالوب بازرکانه صتارلر اناسی وباباسی اوغلنی صاتدقدن صکره بازرکانده کورسه
ارتق اله مزمابینلرنده عادت بویله در وسنه ده بکلرینه ویرکولری اسیردر بری برینی
چالوب بکلرینه ویررلر دخی اول اسیرلری اسیرجیلره صتارلر وبو طائفه نك زاهدلرینه دافوق
دیرلر بونلر اصلا طاوق ییمزلر وبراغاج که اسمنه قودش دیرلر اول اغاجه طپارلر وبونلر ده
بر طائفه یه اخوخ دیرلر کوه اخوخده اولورلر وبر طائفه یه مهسنی دیرلر ازاق سمتنه قریب
اولورلر لاحقه در بیان ولایت ابازه بونلر قره دکز ساحلنده چرکس جنوبنده اولورلر
وبو طائفه نك دخی آیین وعادتلری باشقه در وابتدا حدلری صوچه لیماندن چاق قودر
ایرماغنه وارنجه در که او سمته سخوم دیرلر وبو طائفه نك بکلری بردلیار اسمیله مسمی در مثلا اچویا
بکی صغوق صو بکی که انده ماللوجه کلیساده یرلر برکلیسا واردر بو کلیسا غایت معتبردر
بری جمتا بکی لجی بکی دخی قاغر دربندی بوچنده لر ارقلو چیلر قامش اوشغان مامای قیا

صو

صو باشلری بکلری اوصاف سخوم قره دکزك کارنده وشرقیسنده دربوبلده نك خلقی
اهل اسلامدر آبازانك ابتدا حدودنده در طرابزوندن اوچ مرحله در شمالنده تبنتا
ولایتی وکاوبای طائفه سی والان طائفه سی اولور انجاس اصلنده برجنسك اسمی
اولوب اول جنسه فی زماننا ممالك اسلامیه ده آبازا دیدکلری قره اردهان سکاننددن در
بوشهر قره دکز ساحلی اوزره برجبلده در که بحره داخل برخور اوزره در وانجاس شماله میل
ایله شرقی سخوم اوزره در وآبازا قربنده طائفه لازکی اولور وبونلرك قربنده طائفه
لوند که قلعهٔ کرم وبرمعتبر قلعه لری زکم قلعهٔ سیدر منازل کفه دن چاق دمورقپویه وارنجه
کفه دن کرج بوغازینه عرضی یکرمی میلدراندن طمانه کچیلور واندن طمان قلعه سی
اندن قوبان شهرینه بش مرحله بعده مکر بل ولایتنه که بوطائفه نك یانلرنده براندازه استار
وبراسکی طون کولمك برهمیان اقچه دن ارتوقدر وبوطائفه غایت ایله خرسزدر بعده
هیهات صحراسنه یکرمی کون صوکارینه بعده اندن ایریلوب بش کون برکه ودریاچه
صولردن ایچه رك بش دپه بعده ترك نهرینه بش منزل بوصوکارنده اورمانلر واردرکه
اغاجلری اوج فلکه سر چکمش موزوندر بعده قبورطای نام محله که آنده ترك صویی وآق
صو اوستنه کوپراو یله کچیلور بعده قانلو سونج صویی بعده قیون صویی بعده شمخال ولایتنه
اندن دورت مرحله اینجه صویه اندن برمرحله دمورقپودر تذییل الطابع بوندن اقدم دیار
عجمده اختلال ظهور ایدوب طاغستان خلقی شروانه مستولی ودارملك شروان اولان
شماخی شهرینی ضبط ایدوب عجم شاهلرینه عصیانی اظهار وجانب شرقدن اغوانیان
ظهور ایدوب پای تخت شاهان صفویان اولان اصفهانه وصول وظفر بولملریله بناء
دولت شاهان باد صرصر اختلال فیله تزلزله واروب مشرف انهدام وقرین زوال
اولمش ایکن مسقو چاری دخی نچه مدتدن برو مترصد فرصت اولوب کوه البرزده وداخل
وخارج دامنلرنده مجتمع ومتوطن اقوام عدیده واجناس کثیرهٔ متنوعه هنوز برکسنه نك
محکومی اولوب ضبط وتصرفنه کیرمامش طوایف طائعه اولوب واول جانبك
حدودی تمییز وتفریقنه دخی بروقتده طرف دولت علیه دن تقیید واهتمام اولنمیوب
طاغستان وچراکسه یرلری مختل الحدود اچق یرلر اولمغله چار مرقوم اول یرلره
استیلا سوداسیله باخصوص عمدهٔ مرامی ومافی الضمیری اولان ممالك کرجستانه
پر تقریبله وضع ید وبرطریقله تسخیر وقلوب کرجیانی طرفنه تألیف وجرهوا سیله
جانب شروانه قصد ودربند شروانی حیله ایله اخذ وضبط ایلدوکی خبر موحش سامعه
تخدیش دولت علیه رجالنی ایقاظ ایدوب عقلای عاقبت بین ووکلای دور اندیس
اولانلرك رأی رزین اصابت قرینلری مقتضاسنجه بوبابده وقوعی محتمل فسادی سد
سدید ایله سد وطریقنی عقد قوی ایله بند ایلمك اهم مهام دولتدن عد اولنمغله کرسی
ممالك کورجستان اولان تفلیس قلعه سنك طرف دولتدن فتح وتسخیرنده مسارعت

وشروان اولكه سنك دارملكى اولان شماخى شهرينه دخى طرف دولتدن حاكم نصب
اولنوب اول طرفلرك خلقنه نوعا استمالت ويريلوب حسن تدبيريله اطاعته جلب واول
مملكتلر ممالك دولت عليه يه ملحق ومنضم اولمغله مسقوجارينك سوء قصدينى اجرا
طريقلرى اول جانبدن مسدود اولدى وقره دكز احوالى تفتيش وتجسس اولنوب احتياطا
بعض سواحلده قلعه لر بنا اولنمق مناسب كورلدى بالخصوص فاش قلعه سى بنا اولنوب
اول محلدن تفليسه يول اچلمق ايله دونما ايله فاشه كيدن مهمات اقصر طريق واسهل
وجه اوزره تفليسه نقل وشروان وطاغستانه وقت حاجتده امداد واعانت امرى ميسر
اولدوغندن بعض ارباب وقوف خبر ويرمريله دولت عليه معمارلرندن خنبره چى محمد اغا
بيك يوز اوتوز بش تاريخنده اول طرفلك كشفنه مأمور اولوب دردولته كوندردوكى
كشف كاغدلرينك مالى بو محلده ثبت سلك سطور قلندى بحر سياهده ابازا قبيسنده كورجى
مكريلندن ايو بلان توپراقده حاليا رستم بكك قرداشى اوغلى يوركينك ضبطنده اولان
سخوم قلعه سى كشف وهندسه اوزره رسم اولنمشدر قلعه ديوارى دائرا مدار بيك ايكيوز
اون ذراعدر دريا طرفنده اولان ديوارلرى ايكيوز اللى ذراعى منهدم اولوب صو ايچنده قالمشدر
قره طرفنده ايكيوز ذراع ديوارى موجود انجق خندقى چاتلقدر قصوردى يدى يوز اللمش
ذراعى خاكيله يكسان اولوب اوزرنده كوهى اينجلر بتمشدر وقلعه نك باطى طرفى سازلو
باتاقدر قبله طرفنده طاتلو كول واردر ايچى آيتلنوب اغزى اچيلورسه فرقطه لر قشلادر
وكولك اچق اولان صولرينك درنلكى برقولاچدر وقلعه نك اوكنده اولان دكز اچق
يردر ليمان دكلدر كششلمه وقبله ولدوس بو اوچ روزكار ايچنه اوغرار تيمور قويله يازك ياته
بلور وبكلك دونما ايچون ليمان دكلدر بو ذكر اولنان روزكارلردن غيرى ابازه قيبلرى بالجمله
امينلر قلعه يه برچيرك ساعت يردن برچاى كلوب ممكندر اوكونى قيايوب قلعه ديوارينه
قريب اولان كوله تاتلو رايسه دخى اعلى اولور وقلعه نك اطرافى دوز يردر يلدز طرفنده اوچ
چيرك ساعت مسافه طاغلر واردر اغچ وكراسته هر محللرنده مباحدر اخزكرپچ وسائر طاش
وقوم ارسلان كراى واناپيه يلنقه لرنده موجوددر سخومه اوچ ساعت مسافه ده عربه ايله
دريا كنارينه چكيلوب وسفينه لر ايله سخومه نقل اولنور بخاران ورنجبران وعربه ابازه ده
اصلا يوقدر طربزون ايالتنده كونيه سنجاغنده بالطچى وهمنشين ناحيه سنده طاشچى
كرپچى بولنور سخومه قريب اولان انقره قلعه سى بنا اولندقده بجان داديان مكريل خانى
كلوب عربه خدمتنده بولنمشدر اوصاف صوجق بحر سياهده اولان صوجق وكلنجك
ليمانلرى كركى كبى كشف وهندسه اوزره رسم اولنمشدر صوجق ليمانى اغزى قريم
طرفندن نهايتنه وارنجه اون اوچ ميلدر وچركس طرفندن نهايتنه دك اون طقوز ميلدر
وليمانك بوغازى بش ميلدر قريم طرفنده اولان بورنده كششلمه روزكارينه قرشو ايكى ميل
صيغدر ليمانمز بوركديى پاك قومدر وجوانب اربعه سنده اولان طاغلرده طاتلى صو

قينقلرى

قینقلری مباحدر وکراسته دخی بولنور طپراغی وهواسی لطیفدر وعتیق قلعه نك
بناسندن اثری یوقدر وبقیننده حواله سی واردر وقریم طرفنده اولان لیمان اغزندن
بشنجی میل محلی دوز میداندر حواله سی یوقدر بنا یاپمغه مناسبدر لیمان مزبورك بحر
سیاهده مثلی یوقدر کلنجك لیمانی ایله مابینی طقوز میلدر کلنجك لیمانك اغزی ایکی میلدر
ونهایتی بش میلدر اوفق دونمه قشلر اما کرجستان بحر شروان ایله قره دکز اراسنده
واقع اولان یکرمی مرحله قدر مسافه طاغلر ایچنده بر ولایتدر حدودی شرقنده دمرقپو
وشروان جنوبنده چلدر وقارص وارض روم ایالتلری غربنده قره دکز شمالنده اباره
وطاغستان ولایتلری ایله محدوددر مزبور ولایت برنیچه اولکه‌یه تقسیم اولنور هر برینك
مستقل حاکملری واردر جمله خلقی کورجی طائفه سی ونصارادر بیننده در بلاد اسلامه متصل
یرلری مخلوط اصناف مختلفه درانلره جنجاوات دیرلر آچق باش ودادیان ومکربل وغیری
اجناس که جمله سنه کورجی دیرلر هر برینك باشقه حاکمی واولکه سی واردر ارالرنده مکربل
مذموم دنی طائفه در مسکنلری قره دکز کارینه دوشر آچق باش ودادیان خالص
کورجی اعتبار اولنور زکم فتح زاوکاف صغیره ایله تفلیس سمتنده براولکه‌در سابقا کمی
طهمورث ایدی حالا رستم حکم ایدر کرجستان خانلرینك بیوکیدر آچق باش اورته یرده
براولکه‌در اطرافی زکم ودمرقپو وطاغستان ودادیان دوشر دادیان قره دکز کارینه
قریب ابازه ایله سنورداش براولکه اولوب انلرك حاکمی آبازه ایله هر بار جنك اوزره دربر جانبی
فاش صوینه وارر مکربل قره دکز کارنده فاش صویی بحره دوکلدوکی یرده برناحیه‌در
حدودی کونیه‌یه متصل اولور ذکر اولنان ولایتلره نیجه قلاع وبقاع واردر که تفصیلی
کتب فننده مذکور دکلدر انجق تواریخده ظفر بولنان اجمالی اوزره نقل اولندوغی مرتبه بودر
سلطان سلیمان خان طقوز یوز اللی بش سالنده القاص میرزا ایله شرق سفرینه توجه
اتدکده وزیر احمد پاشایی کورجستانه کوندروب عسکر اسلام ایله واروب فتح اتدیکی
قلعه‌لر بونلردر براکان باروسی اوجه پیوسته برمتین قلعه‌در صاحبی وافر عسکره قادر
اولمغله جنك ایدوب بوزلدی حصاری فتح اولندی کورملك برمتین حصاردر پناك
بودخی برحصن حصیندر وکرجیلرك زیارتکاهیدر وبرناك وصماغار واخا برد حصاردر
اول زمان النمش ایدی بجاح وامراخور تورتومه قریب ایکی قلعه‌در تورتوم ارض رومدن
دورت مرحله یرده برکوچك حصاردر سنه مزبوره شعبانندن الندی الجه قلعه
اول حوالیده برحصن متیندر سنك مرتفع اوزرنده بنا اولنمش کرجستانك کلیدی مقامنده
اولوب اول تاریخده النمش ایدی اشکصور وکامحیص وبنکر وازر برر صعب قلعه‌در
اصحابی تسلیم ایتدیلر پرنکرك کرجستانك قلاع عظیمه سندندر اول زمان فتح اولندی
یوانه دن سی کرجستانك برمعمور ولایتیدر بونده وتورتوم وکامحیص ده بررسنجق بکی نصب
اولندی قلعه نولاه برصعب دره‌ده‌در بونك دخی فتحنده چوق زحمت چکلمشدر ریاسته

البرزده بر موضعدرکه بغایت صعب یوللری واردر مساکن قرم شمس برناحیه درنیجه قلاعی وار
یوللری برمرتبه صعبدرکه سوار وپیاده کیدمز نیجه یرلرده سورونه سورونه وغلطان غلطان
کتمکه محتاجدر حتی تیمور کندی اویله اتمشدر وحصار ناکو وحصار میکا وحصار دیرکلو فتح
اولنوب یره برابر هدم اولندی اشکوجه بر قلعه در اهالیسی کفار ایدی فتح اولندی بعده ترکس
قلعه سی النوب یر ایله برابر قلندی اهالیسی بعض بلند کوهلر کمرنده واقع غارلره وشکافلره تحصن
ایدوب مغاره لر برابرینه حصار یاپدیلر وخندق قلودن جنك ایدوب مغارهده اولانلره غالب کلمکله
جمله سی فتح اولندی مملکت کورل کورجستانك غرب وشمال طرفنه دوشر براولکه در باشقه
حاکمی واردر طقوز یوز طقسان یدیده غازی کرای خان واروب اول مملکتدن غارت وتخریب
اتدیکی قلعه لر بونلردر قلعهٔ براسلو قلعهٔ ویندوسه قلعهٔ کرامنه که یونیه نك حصاری ایدی قلعهٔ
بورلسکه برو یوده لقدر کار بجدوقه لقدر قلعهٔ الواد دارملك کورلدر بونلردن غیری غارت اولنان
بلادك اسملری بونلردر پلاچه کوپسار بیقوا ولا نوخلفك سنیا اوبلاوچه مرشیور قسطنطین
کراسلو بازالی کوپین یانبول شوئبار قوش کرمان ازبارانش شلوزنیجه یاشلو کرامترحور اوتسه
مناچین دلاجترجه بولاسکیرو جوز بوسورشر اوکه هور اودك صانتاو زنکو قامتس اسقله
ترنبول قالنوسکه کولنسه بود یوراوچ بازلا ودسه سناتین حالیج تورچین رحانین برزن قامنکه
زلوجوزلوسکه کلی نان بوسکه باوارا وشاهورده لوقانین که بونلرك احوالی معلوم دکلدر
جبل الکزی قره دکز شرقنده وکوه البرز غربنده ممتد طاغلردر بوکا کرجستان طاغلری دخی
دیرلر انده امم کثیره اولور دیرلرکه یتمش ایکی دل ایله تکلم ایدرلر یعنی طوایف مختلفه نك
کثرتندن عبارتدر بو طاغلر ارض روم طاغلرینه متصل اولور کرجستان بیاننده بوندن زیاده یه
ظفر میسر اولمدی لاحقه مترجم جغرافیا ابوبکر بن بهرام الدمشقینك بعض عبارتی
بومحلده الحاق اولندی فصل در بیان ایالت قارص الحدود شرق جنوب روان وچلدر شمال
اخسخه غرب ارض روم بو ایالت التی سنجاقدر قارص دار الملك اردهان کوچك خوجوان
زاروشان قاغزمان کچوان دخی ملحق قاغزماندر بو ولایت کورجیلدر اهل اسلام فتح
ایتدکدن صکره تکرار کورجی مستولی اولوب بعده تیمورلنك متین قلعه سی که قارص در
خراب ایتمشلردر بعده آل عثمان بوسمتی فتح ایتدکدن صکره سنه طقوز یوز سکسن سکزده
وزیر قره مصطفی پاشا بوسمته کلدکده قارص قلعه سنی برسور ومسجد وحمام وخندق ایله
احیا ایلدی قدیمدن نیجه مساجدی ومزارات متبرکه سی واردر جمله دن شیخ ابوالحسن الخرقانی
بونده در برزمان تیمورلنك محاصره ایدوب المغه قادر اولمیوب اولوقت فیروز بخت نام
برکمسنه نك النده ایدی بالاخره امان ایله الوب خراب ایتمشدر حالا مخصوص قولی واردر
ایکی جبل اراسنده واقعدر قربندن نهر ارس بکر فصل در بیان اردهان ارض رومك جانب
شرق شمالیسنده در بینهما بش مرحله در مختصر سوری وقلعه سی وحوالیسی میشه زاردر
اکثر اشجاری کوکمدر دانه سی بیوك دکل اما طعم آخری واردر فصل در بیان قاغزمان

قارص

قارص ایله پاسین ماییننده کوه دیبننده مقابلنده برکوه دخی واردر واول ایکی کوه اراسی دربند
قاغزمانده نهرارس اول ایکی کوه وادیسندن وقاغزمان قربندن مرورایدر وقاغزماندن غرب
جانبنده چوبان کوپروسی نهرارس اوزرنده در وقاغزمان قربنده اوچ کلیساده یرلر بر موضعده
ارمنیلرك معتبر کلیساسی واردر بوکلیسایه چوق کشیلر اولور سنه ده بهار موسمنده
انواع چچکلر جمع ایدرلر چچکلری بر کبیر قزغان ایچنه قورلر واوزرینه صو طولدررلر و بر قاچ
قالیچه لر ایله اغزینی اورترلر قرق کون قدر اول چچکلری دائما بر معهود شی مابینلرنده
اوقورلر اول قرق کون ایچنده کلیسانك حرارتندن اول صو قینار عینیله نبیذ کبی
اولور بعده صاف اولدقده اول چچك صوینی الورلر ومثقالنی بر التونه صتارلر بو صوبی
میتلرینك یوزلرینه وکوزلرینه واغزلرینه وبورنلرینه سوررلر و بویله اعتقاد ایدرلرکه
کوکدن ملکلر کلوب بوصویی قیناتمشلر وبوصو دخی اخمار کلیساسنده چقارکه بو ایکی
یردن غیری یرده چقمز بو آدملر ایکی فرقه در بری اخمانه منسوب بری اول اوچ کلیسایه
منسوبدر وبو سمتك باش طاغنه صوغانلو ییلاسی دیرلر وقبله شرق جبل آغری در طاغ
اشاغیسی بر علم اورماندر یوقاروسنه اصلا کیمسه چقمز اول مرتبه یوکسکدر کنه یولندن
یوقارودر قارصدن روانه وارنجه کچدیرلری اول قره خان کوینك یولنده شحنه کچیدی
شوره کل اوکنده قلعه کچیدی قوشا ونیك کچدی کرکمز کچیدی اغزی آچق کچیدی
قاکلو کچیدی قره باغدن بکرن کچیدی بو کچدلرك جمله سی قاره صونك اوزرنده اولوب دخی
اول سمتده مالین اچه قلعه سر مدلی مردو غیری فصل در بیان اخسخه نامد یکر اخسقا
کورجستان حدودنه داخلدر مقدما چلدر ایالتیدر چلدر جنکلرده خراب اولمغله
اخسقایه الحاق ایدوب مستقل بر ایالت ایتمشلر الحدود شرق قارص جنوب چلدر
غرب جبال کورجستان شمال تفلیس وسنجاقلری بونلردر اجاره اردنوج اردهان زرك
ارادهان کوچك سوکه تابع اولنی پشرك اوجاقلقدرینك پوستخو تاوسکر چلدر
بجرك خرتوس شوشاد اوجاقلقدر کوله لوانه اوجاقلقدر ماجخیل نصف لوانه
اوجاقلقدر مروان اخل کلك ترالت بو ایالت النیوز اللی التی قلجدر وطقسان یدی
زعامت بشیوز اللی طقوز تذکره لو دخی تذکره سز تیمار درجبه لولر ایله بیك یدی یوز نفر
اولور اوصاف اخسخه حالا تخت ولایتدر بو ولایت طوایف کورجی حکامندن غزه
اوغلو منوچهرك ولایتی وبطریق الارث مقر حکومتی ایدی سنه طقوز یوز سکسن سکزده
وزیر مصطفی پاشا طرف سلطان مرادخاندن فتح شروان ایله مأمور اولدقده بو طرفده
بر قاچ معتبر که اسلامه کلمش ایدی اوجاقلق طریقی ایله ولایت موروثی‌لرینه کندویه
عنایت اولنمشیدی بعده قزلباش الوب صکره سلطان مرادخان بن احمد خان سنه
بیك قرق بشده وزیر کنعان پاشایه بر مقدار عسکر ویروب اخسخه یی بکرمی اوچ
کون محاصره دن صکره صلح ایله قلعه یی تسلیم اتدیلر اول حوالیده التی قدر قلعه دخی

فتح اولنمش ایدی جله سی اوجاقلق اولمق اوزره سفر پاشایه ویرلمش ایدی حالا اول دودمان
اربی انلرك تصرفنده در نیچه جوامع وحمامات ومدارس وخانات ایمشلردر اول حوالیده نیچه
قدیم مزارات واردر که اهالی ولایت انلره اسکی مسلمانلر مزاراتی دیرلر وشهر اخسخه
لوری ایله کوری اراسنه دوشمشدر وقارصك شرقیسنده در ولوری قارص ایله اخسقا
اراسنده شرقدن میل ایله ایچروجه دوشمشدر وکوری شمالندن چقوب تفلیسه واندن
نهر کبیر لوری صحراسنی تجاوز ایدوب اخسخه نك کنار جنوبیسندن چقر وهمان جنوبی
وشرقیسنده لوری قلعه سی شمالنه اوغرایوب اندن تفلیسه کیدر اخسخه نك وآبه
مذکورك جنوبیسی برقبا اولکه سیدر که بونهر ایله نهر تیه وی وسطنده واقع اولمشدر زاغوره
بدره بوغازینك برطرفنده بوغازك اغزنده کرصوبی اوزرنده بریوکسك قیا اوزره برقلعه در که
عثمانیانه تابعدر بنه بوغازده بدره قلعه سی قزلباشکدر اخل کلاك اق قلعه معناسنه کورجی
لغتی درارض رومك جانب شرق وشمالنده وکورینك جانب غرب وجنوبیسنده در وکوری
ایله اخل کلاك مابینی بش مرحله در واخل کلاك برصحرای واسعه ده ایکی دره اورتاسنده برتل
عظیم اوزره برحصندر وبودره لرك بریسنده ماء قلیل جاریدر واردندن تفلیسه کیدن
طریق اوزره در مقدما کرسی ولایتدر سرحد اولمغله خراب اولمشدر هواسی سرددر
محصولی غله ومیوه در اردنوج نیچه مناره بویی برمرتفع کوه سنك اوزره طاشدن اویولمش
راهی بردرنصفنه دك یوکلو حیوان چقوب بعده پیاده آدم هزار زحمت ایله صعود ایدر
قلعه یه مشرف برکوه دخی واردر ایکی جبلك اراسی برعظیم دره در برطرفنده دخی برپست
قله واردر وکوه طرفنده اولان دیوار خدا یینك صهریجی واردر وسط قلعه ده برعظیم
صهریج نحت اولنمش من بعد محذور کلمز ودامن کوهده اهل قصبه وسوق ومحلات واقع
اولمشدر سفر پاشانك جامع ومدرسه وحمامی واردر تتمه دربقیه احوال سکان دشت
شمالی بقراج هفت اقالیمده مذکور اولدوغی اوزره اصلی ترك برطائفه در خلقنك ریش
وسبلتی یعنی صقالی وبیغی یوقدر دیارلری برآیلق یولدر بونلرحاشا حضرت علی الوهیتی
زعم ایدرلر یحیی بن زید اولادندن برپادشاهلری واردر علامتی ریش درازدر رعایانك
هرنسنه سندن ده یك خراج الور واول دیارده صغر اولماز کیماك دخی ترکدن برقومدر
کیماس وکمیاس دخی دیرلر بونلرك دیاری برآیلق مسافه دن زیاده اولوب چوغی پوست
حیوانات کیرلر وعلم بیله یی خوب بلورلر التون کومش انلرده وافردر الماس دخی اولور بونلرك
پادشاهی یوقدر ارالرنده سکسن یاشنی چقن پیر ومرشد اولور واکا عبادت ایدرلر وبونلر
حیوان اتی یمزلر وبودیارده برحجر اولور که صویه قونسه البته باران ایرر وبونده برحفره
واردر که برقارش قدر صویی طوررا ندن نقدر عسکر ایچسه وفا ایدر اکسلمز تعرغر بونلر
دخی اترا کدن برطائفه در زمینلری خیرخیردن کیماکه وخزلجیه وبولغاره پیوسته اولور
جرلج که قالاج طائفه سیدر تعرغر وخیرخیر اورته سنده شمالده در سقلاب اردینه دوشر

خرلخیه

خیرخیز برقومدر جایگاهی تغرغز وکیماك ایله بحر محیط وزمین خزلجیه اراسیدر
سقلاب سین وصاد ایله ترکدن بر طائفه در زمینلری اوزون وعریض ایکی آیلق
یولدر بونلردن غیری روس طائفه سنی دخی بومقامده بله یازارلر لکن اول طائفه نك
اکثر مسکنی اوروپا حدنده داخل اولمغله بزانلری مسقو فصلندن صکره یه تأخیر ایلدك
وبوذکر اولنان طوایفك بعضی ترکستان فصلنده وبعضی ختای فصلنده استطراد طریقیله
یازلمغله نوعا تکرار کورندوکی لابأسدر بومقامه کلنجه آسیا قسمنك شرق وشمال احوالی
بیان اولنوب اول سمتلر تفصیل اوزره نیجه فصولده یازلدی بوندن صکره اوروپا وافریقیا
قسمنه متصل اولان طرف غربیسنده ممالك محروسهٔ عثمانیه حدودندن بیانه شروع
ایدوب برقاج فصلده دخی بقیهٔ قسمی تحریر واول سمتلرده واقع اولان ایالتلری بر فصلده
بیان ایدرز ان شاالله تعالی اول ایالتلر وان وچلدر وارض روم ودیار بکر وحلب وشام
وبغداد وبصره وشهرزول ورقه ومرعش وسیواس وانا طولی وطربزون وقارص
ایالتلریدر فصل ۴١ در اقالیم ارمینیه قرق برنجی فصل اقالیم عرفیه دن ارمینیه بیاننده در
حدود بواقلیمك حدنده اختلاف واردر تقویمده کسر همزه ویاء مخففه ایله ضبط
اولنوب لباب ن فتح همزه وتشدید یا نقلندن صکره تحدیدنی آذربیجانه حواله ایدوب
انده دیمشدرکه آذربایکان واران وارمینیه اوچ اقلیم عظیمدرکه بری برینه تداخل ایدوب باشقه
تحدید وتصویر عسیر اولدوغندن ارباب فن اوچنی بریردن تحریر اتدیلر مقامات شارحی
شرنشی ایدر ارمینیه اوچ قسمدر بری دبیل وقالیقلا وخلاط وشمیساط بری بردعه وبیلقان
وبری نخجوان حمدالله ایدر ارمن ولایتی ایکی قسمدر صغری وکبری وارمینیهٔ صغری
ایرانده داخل دکلدر ارمینیه کبری لك شرقنده روم شمالنده شام جنوبنده بحر روم غربنده در
بلاد سیس وترسوس وقبرس انك معظم بلادیدر ارمینیهٔ کبری ایران حدنده داخل
اولوب تومان اخلاط دیمکله مشهوردر حدودی ارمینیهٔ صغری وروم ودیاربکر
وکردستان واذربایجان واران پیوسته اولور طولی ارزن الرومدن سلماسه عرضی اراندن
اقصای ولایت خلاطه منتهی دار درملکی خلاط اولوب وحقوق دیوانیه سی زمان
سابقده ایکی یوز تومنه قریب ایدی صکره اوتوز طقوز تومنه اندی فقیر ایدر بو تقدیرجه
ارمینیهٔ کبری حالا وان وقارص وارض روم ایالتلرندن عبارت وارمینیهٔ صغری آدنه
ومرعش ایالتندن کنایت اولور بعض تواریخده مسطوردرکه سلفده ارمینیه پای تختی
اخلاط ایدی دولتلری منقرض اولمغله خلقی رعیت اولدیلر ترسوس ومصیصه
طاغلدیلر حالا کرسی مملکتلری سیسدر جد قدیملری ارمن بن لیطی بن یونانه منسوب
اولوب انجار وکرج وسباسته وسادریه وصبار قبایلی بونلردن یولنوب صکره جمله سی
تنصر اتدیلر حالا اول قومك بقایاسی ذکر اولنان ممالکده جمله ترسا واهل ذمتدر
تقویم البلدانده ابلستان وآدنه وارجیش واذربیجان وبدلیس وبردعه وبیلقان وتفلیس

واخلاط ودبيل ودوين وسلطانيه وسيس وطرسوس وملاطيه و وان ووسطان
وموش وارزن الروم وملاذجرد ارمينيه بلادندن يازيلوب ذكر اولنان بلاد ايالت مذكوره
حدودنده متفرق واقع اولمغله بو مقامده نزهة الملك المؤيده تقليد اتميوب صاحب نزهه تحريری
اوزره ارمينيهٔ كبرى دن عبارت اولان وان ايالتى ذكرى ايله قناعت ايلدك ارمينيهٔ صغرى
ديدوكى مرعش وكبرى ده داخل اولان ارض روم وقارص بر رفصلده مستقل بيان اولنمغله
انلره اتباع بولنمدى حالا عصرمز اصطلاحى اوزره طرح وتقسيم بو اسلوبى اقتضا ايلمشدر
ايالت وان طرف شرقده سرحد ممالك عثمانيه بر مملكتدر حدوى شرقده آذربيجان ديدكلرى
تبريز اولكه سى جنوبده كردستان وسلطانيه نواحيسى شمالده جلدر وقارص ايالتلرى غربده
ديار بكر ايالتى ايله محدوددر سنجقلرى اون اوچ وبر حكومت كه حاكمى ملكيت اوزره تصرف
ايدر مجموعى بونلردر ١ وان پاشا سنجاغى ودار ملكدر ٢ عادلجواز ٣ ارجيش ٤ موش ٥
بارگيرى ٦ كاركار ٧ كسانى ٨ اسبايرد ٩ اغاكيس ١٠ اكراد بنى قطور ١١ قلعهٔ بايزيد
١٢ بردع ١٣ اوه جك بو تحرير عينى على افنديندر اما قوجه نشانجى طبقاتنده بو اسلوب اوزره
تعداد ايدر وسطان خيزان حكارى مكس سيروى القاق سلماس دنبلى استون
بو خصوصده مرور ايام ايله تبديل وتغيير واقع اولوب اختلاف كورينور امور اعتباريه دن
اولمغله هر عصرده تقسيم ممالك قرارداده اولميوب قسمته خلل كلمك مقرردر سائر ايالتلر
اقسامى وسنجقلرى واولكه لر حدودى بوكا كوره در بو خصوصده تحقيق طمع اولنميه پس
بو مقامده بز كتب فنده مسطور اولان بلادى نقل وايالت مذكوره سنجقلرى احوالنى
مهما امكن بيان ايدرز وان سكسن اوچ بوچق درجه طول او توز يدى درجه عرضده دوز
صحراده بحيرهٔ ارجيش طرف شرقيسنده بر بلدهٔ مشهوره وحصن حصيندر طقوز يوز قرق
سنه سنده سلطان سليمان خان عراقين سفرينه توجه ايدوب حلبده ايكن وزير اعظم ابراهيم
پاشا مقدم وارد قده شاه عجم طرفندن ضبط اولنوركن خلقى اطاعت وتسليم ايلديلر الدى
حصار وانى سليمان شاهمز تاريخ فتحيدر قلعه سى تجديد اولنوب مستقل ايالت قلندى
مشهورمز بيوك ايچ وطيش حصارى وار درايچ حصارى شهرك طرف غربيسنده يوكسك
كسمه قيا اوزرنده بر طرفى شهر ووار وش بر طرفى خارج حصن متيندر طرف شرقيسى كه
شهر جانبى در حصار كبى كسمه قيا وطرف خارجى صحرايه اينزبا ير اولمغله يربر ايكى قات
متين برجلر ودبوارلر ياپلمشدر حصن خارجى دوز يرده معتاد اوزره طاش قلعه چوريلوب
اوچ قپو قونلمشدر شرقى تبريز قپوسى وجنوبى اسكله قپوسيدر شرق وجنوبى باغ باغچه
اولوب شهر وحصار كولدن بر مقدار شماله منفصل دوشمشدر لكن حصاردن كوله
يول واردر محاصره اثناسنده كمى اشلر جمله بيوت ومحلات بكلربكى سرايى چارشى بازار
وحمام وجامع داخل سورده در خسرو پاشا انده بر جامع لطيف ومدرسه وتربه بنا ايليوب
اوقاف قودى بو بنا طقوز يوز يمش بش رجبنده تمام اولوب نماز قلندى وطقوز يوز

اللى

اللى سكرده رستم پاشادخى اندهٔ برحمام بنا اتمشيدى دزدار وحصارارى ونوبتجى يكيچريلر
ايچ حصارده اولوب بيك بشيوز نفرقدر قول اغالرى ايله وبكلربكى اتباعى ايله طشره
حصارده تمكن ايدرلر اسكله سنه ارجيش واخلاط وعادالجوازدن كميلر كلوركيدر اطرافنده
طاغلر نصف فرسخ قدر يردر قلعهٔ وانى تيمور كوركان الدقده كيوان بكرفت تاريخ
واقع اولمشدر امراء عظامندن برى سينه هدمنى سپارش اتمشيدى جمله وجهله جد وجهد
ايلدكدن صكره باالكليه هدمنه امكان اولمامغله واول قلعهٔ كردون اساسك كوه مانندى
اولان احجار ابنيه سنى برطرف ايتمكه مجال بولنمامغله بعض محدث برج وبارولرينى تخريب
ايله اكتفا اولندى قلعه نك اول مقوله تخريب متانتنه ذره قدر خلل ويرمدى همان
بو خصوصدن فهم اولنمق كركدركه حصار وان نه رتبه ده استواردر باركيرى وان
شمالنده وارجيشدن شرقه اراسى سكز فرسخ بربلدهٔ صغيره وسنجقدر قلعه سى خرابه ايدى
سلطان سليمان خان تجديد اتدى بونكله ارجيش اراسنده حيدرباغى نام برقريه واردر
التى آيده واررحيدرباغنه ديوانكله ضرب مثل ايدرلر ارجيش فتح همزه وكسر جيم ايله
واندن ايكى مرحله غرب وشمال كول شمالنده برقصبه وقلعه وسنجقدر دوزيرده واقع
اولوب اطرافى باغچه وجويزاغاجلريدر حمد الله ايدر بونك حصارنى خواجه تاج الدين
عليشاه وزير بنا اتمشيدى حاصلى غله وپنبه در حقوق ديوانيه سى يتمش دورت بيك
دينار ايدى محكم قلعه سى وحصارارى واردر بحيرهٔ ارجيش غربدن شرقه برمقدار
جنوبه انحرافله برطولانى كولدر اكثر يرندن قرشوسى كورينور مسافهٔ دورى التمش
فرسخ وطعمى برمقدار تلخ وشوردر يلده بركون طريحى يولر برنوع لطيف مقوى بالغى
چقار اطرافه كوتوررلر وان بوغديرك كنار شرقيسنده دوشر بعده كنار شماليسندن بند ماهى
كچيلوب ارجيشه بعده عادلجوازه واخلاطه واريلور اختمار مزبور كولك كنار جنوبيسنه
قريب بركوچك جزيره ده برقلعه در سلفده بحيره اكا نسبتله مشهور ايدى وسطانه
براوق آتمى يرده واندن اوچ دورت ساعتلك مسافه ده كرمابه ارجيش قربنده ديادين
نام موضعده برالجه واردر برآسياب اداره ايدر بيكارك اطرافندن فسقيه مثال چقار وبرعين
حار دخى واردركه قزان كبى قينار اقار كيرو قربندن آب حيات كبى برلطيف صو چقار
عادالجواز ارجيشدن ايكى مرحله غربه كول كنارنده يوقارى بايره چقوب برنيچه قله لرينى
صو باصوب كول ايچنده قالمشدر قصبه كوله مشرف يوكسك يرده بنا اولنوب جمله
سور ايچنه النمشدر كول قلعه جنوبنه دوشر بعض مجموعه ده يازلمش كورلدى لفظ مزبور
هات الجوزدن غلط اوله اخلاط تقويمده كسر خا ايله يازيلوب اولى همزه اولدوغنه
دخى اشارت قلنمشدر حالا استعمال همزه ايله در عادالجوازدن برمرحله غربه دوزيرده
باغلى باغچه لى هواسى معتدل ميوه سى وافر قصبه در ديه اوزرنده برقلعه سى واردر
ميوشرف ايدر شهر مزبور قديم البنا اولوب بعض اوقاتده ارمن پادشاهلرينك دارملكى

قلنمشدر جملەدن انوشروان زماننده عمی جاماسب انده اوتوروب ايالتنه حكم ايدردی
هواسی غايت لطيف باغلری چوق ميوه سی آبداردر هر قسمدن خصوصا قايسی والماسی
نازك اولور وبردانه سيب يوزدرهم چكر سيب اخلاطی آذربيجانده مشهوردر سلفده بعض
فترتلرده شهر مزبور خراب اولمشدر اولا التيوز يكرمی التی ده سلطان جلال الدين
خوارزمشاه قهر وغلبه ايله سلجوقلردن الوب تخريب ايتدی صكره لشكر مغول خراب ايتديلر
التيوز قرق دورتده زلزلهٔ عظيمه دن اكثر بنالری ييقلدی طقوزيوز اللی بشده شاه طهماسب
الوب قلعه سنی خاكه برابر ايلدی سلطان سليمان خان شهر قديمی بر طرف قلوب كول كنارنده
بر حصار بنا ايتديلر لكن حصار قديم ويران اولوب جديدی اول مرتبه شنلك يوزين كورمدی
بونك قربندن صولر اقوب كوله دوكلور كول قصبه دن بر مقدار بعيد دوشمشدر بو شهردن سلفده
نيجه فضلا ظهور ايلدی انلردن تلخيص جامع صاحبی محمد بن ملكداد فقه كه كتاب مزبور
بر متن متيندر وسيد حسين كه علوم ظاهره وباطنه ده سرآمد ايدی خصوصا جفر
جامعده مشاهير دهردن اولوب جنكيز خروجنی علم مزبور دلالتی ايله تحقيقدن صكره
ظهورندن اول اون ايكی بيك قدر خانه توابع ولواحقی ايله كوچوب مصرده قرار ايلدی
حالا مزاری انده در و محله سنه محلهٔ اخلاطيان ديرلر بری دخی مولانا محيی الدين كه خواجه
نصير مراغه رصدينه انی دخی كتورمشيدی كوه سيبان خلاط قبله سنده بر جبل
عظيمدر چوق سكانی واردر قله سی هر كز قاردن خالی اولميوب اللی فرسخ مسافه دن كورينور
دوری اللی فرسخدر وواسع علفزاری واردر ديونزهه ده تحرير ايدرلركه اكر بو جبلدن مراد
كوه ارغی ايسه روان قربنده خلاف سمتده در تاتوان اخلاطدن بر مرحله غربه بر قريهٔ
كبيره در كول بونده نهايت بولور بدليس تاتواندن بر مرحله غربه دن ايچنده سكسن بر بوچق
طول اوتوز ايدی بوچق درجه عرضده بر محكم قلعه وقصبه در درندن بر نهر اقوب بيوت
ومحلات صونك ايكی طرفنده واقع اولمشدر اورته سندن كوپری ايله كچيلور مدخل
ومخرجی تنك وصعب المسلك يراولمغله حصاری اولرينی احاطه ايلمشدر مير شرف خان
بدليسی تاريخنده بدليس احوالنی تفصيل ايدوب ديمشدركه شهر مزبور اسكندر آثارندن
اولوب كندی غلاملرندن برينك اسمی ايله تسميه اولنمشدر عراق وبابلدن رومه كيدركن
اوغرادوغی يرلرك آب وهواسنی ودجله يه دوكلن صولرك خفتنی امتحان ايدردی بدليس
صويی دوكلدوكی يره كلوب صوينی غايت لطيف وخفيف بولوب صو كناريله كيدرك
اول محله كلديلركه كسور صويی ايله جوی رباط بری برينه قارشدی هر برينی امتحان
ايدوب كسور صوينی لطيف بولوب كسور صوينك باشنه واروب منبع آب بر مقام سبز
وكوهسار لطيف يركوروب اسكندر برقاچ كون انده اكلندی حالا اول مقامه خيمه كاه
اسكندر ديرلر بعده اول كذركاهده بر شهر ومتين قلعه بناسنی فرمان ايلدی كه نم كبی
بر پادشاه تسخيرندن عاجز اوله ديمك بدليس نام غلام چشمهٔ مزبوره ايكی فرسخ يرده

كسور

كسور چايي ايله رباط اراسنده برحصار متين بنا ايلديكه الى الآن اول كذركاهده سند سديد در
چونكه قلعهٔ بدليس مثلث الشكل واقع اولمشدر هربار اضطراب وانقلابدن خالى دكلدر
حتى اسكندر ايراندن دونشده بدليس اظهار عصيان ايدوب يول ويرمدى اسكندر دخى
غيرى يولدن كيدوب قفادن بدليس كليد قلعه ايله واروب كندى امريكز ايله قلعه نك
استحكامك اثبات ايتدم بنم كبى كيمسه تسخيرنه قادر اوليه ديمش ايديكز ديو اعتذار اتدى
اسكندر پسند ايدوب حكومتنى اكا ويردى شرف خان تاريخنده مذكوردركه بردفعه
سلطان حسن طرفندن پيشرن اوغلى سليمان بك فتح وتسخير قلعهٔ بتليس ايله مأمور
اولوب اوچ سنه متوالية فصل بهـــاردن فصل شتا حلولنه دك محاصره ايدوب
شتا حلولنده ماردينده قشلايوب ايام بهار يوزكوستردكده ينه بتليس اوزرينه كلوب
محاصره ايدردى بوحالدن اهل قلعه مضايقه يه دوشوب قحط وغلا واستيلاء امراض
مزمنه دن اكثرى تلف اولوب انجق يدى نفر قالمش ايكن ينه جبرا المغه امكان اولمدى
اول زمان امير قلعه ابراهيم بك ايدى خراماله قلعه يى تسليم ايلدى منقولدركه سلفده
انده مار بسيار ايدى حكمادن برى دركاه قلعه ده سنك تراشيده دن برمار شكلنى طلسم
ايدوب قودقدن صكره كورنمز اولدى نفسنده آب وهواى بدليس غايت لطيفدر كرچه
اكثر قيش شدت اوزره اولور لكن خلقه مضايقه كورنمز يايلا ميوه لرندن سيب وامرودى
لطيف اولور اوزوم وخربزه اطرافدن كلور خلقى تابستانده باغلره كوچرلر التى آى متواليا
اطراف صحرالرده ومرغزارده اولوب خزان فصلنده كلورلر بوشهر قديم الايامدن حفظ
طريق ايچون تكاليف عرفيه دن معـــافدر وحكام اهل اسلام انده نيچه ابنيهٔ خير
احداث ايلديلر جمله دن شهرك اورته سنده يونمه طاشدن يكرمى بركوز كوپرى واردركه
ايكى طرفدن خلق ترددايدر ودورت جامع كبيركه هربرى سلاطين سلفدن برينك ايدوكى
اوزرنده خط كوفى ايله يازيلوب ايكى طرفدن خلق ترددايدر ودورت جامع كبيركه يازلمشدر
بريسى جامع عتيق ديرلر وبرى دخى اوائلده ارمنيلر كليساسى ايدى حين فتحده مسجد اتديلر قزل
مسجد ديمكله مشهوردر وبرى دخى كوك ميدان ديمكله معروف يرده امير شمس الدين
جامعى در قرننده برزاويه دخى انكدر وبرى دخى مورخ مير شرفك جدى شرف خان جامعى در
يانده برمدرسه وزاويه دخى بنا ايلدى كه شرفيه ديمكله مشهوردر بونلردن غيرى
شكريه وادريسيه وخطيبيه وحاجبيه واخلاطيه نام بش مدرسه دخى واردركه هربرنده
طلبهٔ علوم ساكن اولوب شغل ايدرلر بونلرده محمد شرانشى كبى نيچه فضلا مدرس
اولمشلردر امراء نامداراندن خسرو پاشا انده يونمه طاشدن برجفته حمام بنا ايلوب ايكى
باب خان ويوز باب دكاكين وايكى ياغخانه ونيچه مستغلات ياپدى ورا هواده اولان
زاويه سنه وقف ايلدى اكابرزادكان شهردن قاضى محمد جان افندى بو بنانك تاريخنى
بناى عمارت خسروانه لفظى ايله ادا ايلدى قصبهٔ مزبوره آذربيجان ايله ديار بكر وربيعه

وارمن اراسنده بودربند در تركستان وایران وخراسان دن حجاز وشام طرفنه كیدنلر
لابد انك دلكلی قیاسندن كچرلر غیری یول یوقدر یاخود طولاشقدر اول سنك سوراخ
بتلیسدن برفرسنخ جنوب طرفنه دوشر سلفده یول انك برجانبندن ایدی مروردهور ایله
صودبنه كلوب یول منسد اولمغله اول عصر خواتیننندن براهل خیر اول قیایی دلدروب
یول آچدی وبدلیسده برمسجد وقصبه اورته سنده برعظیم كوپری یاپدردی حالا پل خاتون
ومسجد خاتون دیمكله معروفدر واقدی روایتنده بدلیس واخلاط حضرت عمر خلافتنده
یكرمی یدنجی سال هجرتده عیاض بن غنم سغیبی ایله فتح اولندی اول زمان حاكم
اخلاط بوستینوس نام كافر اول اطرافده حاكم نامدار ایدی بدلیس حاكمی بروند صلح ایله
شهری تسلیم ایلدی بو قصبه نك اكثر خلقی ارمنی ذمیلریدر مسلمانلری شافعی المذهب
وبرازی حنفیدر اكثر شجیع وسخی مهمان دوست اولورلر وهربار نیچه فاضل وقابل
كیمسه لر انده نشو ونما بولمده درجمله دن مولانا عبدالرحیم كه مطالعه بر لطیف ودقیق
حاشیه یازمشدر منطق ومعانیده مصنفاتی واردر ومولانا محمد برقلعی كه علم فقه وحدیثده
سرآمد اولوب نحوده خبیضی وهندی اوزرینه میرشرف نامیله حاشیه لر یازمشدر
منظور نظر خاص وعام درو قدوة ارباب الطریقه شیخ عمار یاسر كه ابوالنجیب سهروردی نك
مریدی ونجم الدین كبری نك پیری در ومولانا حسام الدین كه عالم وفاضل تصوفده
شیخ عماره منتسبدر تصوف لسانی اوزره برتفسیر یازمشدر اوغلی مولانا حكیم ادریس كه
آق قیونلی پادشاهلرینك برمدت موقعی ایدی صكره سلطان سلیم خان ندیمی اولوب
سلطان بایزد خان امریله هشت بهشت نام فارسی آل عثمان تاریخی یازمشدر شاه اسمعیل
مذهب رفضه رواج ویروب خروج اتدكده مولانا ادریس مذهب ناحق تاریخ دیمش
ایدی بوقصه مسموع شاه اولدقده كمال الدین طبیب شیرازی كه ندیمی ایدی امرایلدی كه
لطیف انشا ایله برمكتوب یازوب مولانادن سوال ایلیه مكتوب وصولنده مولانا ادریس
جواب نامه یازوب تاریخ مزبوری بن دیمشم لكن تركیب عربیدر مذهبنا حق دیدم شاه
اسمعیله بو جواب خوش كلوب صحبتنه راغب اولدی لكن مولانا ابا ایلیوب منظوم معذرت
نامه كوندردی واوغلی ابوالفضل كه دردولتده دفتردار اولوب زیور فضل ایله آراسته در
پدرینك تاریخنی تذییل ایلدی وشیخ ابوطاهر كردی كه نفحاتده مذكوردر بدلیس
غربیسنده محلهٔ كسوردده مدفوندر وشكری شاعر سلطان سلیم خان ندماسندن ایدی
سلیم نامه نظم ایلدی بوقصبه دندر و مولانا موسی كه یوز یكرمی ییل معمر اولان جدی
شاه حسین دن مدرسهٔ شكریه كندویه انتقال ایلدی بدلیس اطرافنده اولان
قصبات ونواحی بونلردر راهوا قریهٔ تاتون ایله بدلیس اراسنده واقع برمحلدر بدلیسدن
نصف مرحله شرقه دوشر خسرو پاشانك ایكی باب كاربان سرای وسیع وبرباب زاویهٔ
رفیع وبرحمام واون دكان وبرمسجد بنا ایدوب تخمینا اون ایكی بیك ذراع یردن صو كتوردی

واوتوز

واوتوزخانه مقداری رعایاسوروب انده اسکان ایلدی آینده وروندیه طعامی چقار عمارت
مزبوره غایت محلنده واقع اولدی زیرا بدلیس ایله تاتوان اراسنده سلفده متعدد کاربان
سرایلر وار ایدی جمله سی خراب اولوب شدت برددن آینده ورونده هربار معرض تلفده
ایدی سلاطین وحکام نیچه دفعه اول محلی تعمیر مراد اتدیلر ونیچه سی بنالره باشلیوب
موانع ظهوری ایله قالمشیدی طقوزیوز سکسن حدودنده بوعمارت تمام اولوب آینده
ورونده حضور ایلدی موش تقویمده برطاغك دبنده دوزیرده بر وادی اغزنده بلدهٔ
صغیره در صحراسی غایت واسع ایکی مرحله مسافه اولوب موش اوواسی دیمکله مشهوردر
میرشرف ایدر موش بدلیسك برناحیه سیدر بوشهر قدیم البنا ایدی حالا انك خرابه
حصاری وبنالری اثری قالمشدر جدم شرف خان زماننده شهرك برفرسخ طرف جنوبیسنده
بوطاغ باشنده حصار بنا اولنمشیدی صکره سلطان سلیمان خان قلعهٔ قدیمه نصفنی که
طرف غربیٔ شهرده بریوکسك دپه اوزرنده واقع اولمشیدی عمارت ایلدی حالا اللی
قدر نفر محافظه ایدر وموش ارمنیلر اصطلاحنده دمه یه دیرلر انك کثرتندن اشجار مثمره
اولولاینده آز اولور اما کوهستاننده وشهرده باغلر واردر غله سی وافر اولور رعایاسنك
مواشیسی بیحددر خصوصا قیون وصو صغری چوق اولور زیرا اوتلاغی وعلفزاری بول
بودر صحرای مزبورك تخمینا سکز فرسخ طولی واوج فرسخ عرضی اولوب غایت مسطح
وهموار واقع اولمشدر اطرافی اورمانلی طاغلر سبز وخرم قارلی یایلاقلردر بی نظیر صولری
هر طرفه روان اولور آب فرات اول صحرانك جانب شمالندن کلوب ثلثنی قطع ایدر
وطرف جنوبیه اقار وقره صو جانب شرقندن کلوب حد وسطنده جریان ایدر وفراته داخل
اولور کوز فصلنده طاغلرنده بی نظیر طوغانلر اولانور مرغ وماهی دن انواع شکار اول
صحراده موجوددر قریه لرنده سراپا ارمنیلر اولور حقوق دیوانیه سی حمدالله قولنجه سلفده
سلاطین جنکیزیه زماننده التمش طقوز بیك دینار ایدی سلاطین عثمانیه عصرنده
دفتر خاقانی موجبنجه اون بش بیك دینار قدردر دورت بیك نفر ذمی تحریر اولنمشدر
بدلیسك برناحیه سی دخی خنوس درکه میرشرف قولنجه بدلیسه تابعدر اما سائر
بولولر ارضروم لواسندن عد ایدرلر بونك واسع یایلاقلری واردر جمله دن بری بیك کول
یایلاقی مشهوردر وبری صوشهریدر بری دخی جبل شرف الدین درکه میرشرفك
آبا واجدادی واکراد اولوسلری انده آرام ایدرلردی منافعی ومحصولی وافر انده ایکی صو
اقارکه بری بیاض طوز وبری نمك احمر اولور انلردن هر سنه دورد بیك التون محصول
النور بوخنوسك حقوق دیوانیه سی دخی موش کبیدر نهایت بونك رعایاسنده
ارمنیلر ازدر اکثر قریه لری تیمار وزعامتدر دورتیوز قدر سواری چقار واول ناحیه ده
نامدار اسب صبا رفتار یتشور غله دن غیری محصولی یوقدر انده اولان امور غریبه نك
بری بولانق کول درکه اطرافی بروجه تخمین برفرسخ واردر دائما صویی بولانق قزل طورر

بولنشدر بلك ايچون اوامر ويرلدى وملكلرى اولان كمسنه له سنجاق وامارت واعيان
عشايره رأسا تيمار وزعامت ويرلكله رعايت اولندى خوشاب كوردستان بكلرندن
محموديلر اوجاقلق وحكومتكاهلريدر نزهه ده خوشاب برقصبه دركه حقوق ديوانيه سى
بيك دينار درديمشدر بعض خريطه ده كورلدوغى اوزره خوشاب وان ووسطان وسلماس
اراسنده دامن كوهده وجهت جنوبنده ايكى طاغ كوشه سى جمع اولديغى بر بوجاق كبى
يرده جانب غربيسى كشاده صحراى مديده وسطان برابرينه وحكارى ولايتى حدودنه دك
جبال ثنيه واقع اولمش برقلعه وقصبه ولوادر واول ايكى طاغدن ايكى صواقوب خوشابك
التى يانده يعنى غربنده جمع اولدقلرندن صكره غرب وشماله اقوب بعده شماله اقاروبرطاش
كوپرى النندن يكوب احمادردن برمقدار جهت شرقده وان كولينك جهت جنوبيه سنده
منصب اولور شرف خان رودخانهٔ خوشاب كناريكه جم مراجمه ديمكله مشهوردر
ديوبوصوبى ذكر ايدر محموديلر اوجاقلقى اولان قلعه سنى قلعهٔ آشوب ديو يادايدر ومحمودى
بكلرى نواحىٔ حكاردن الباقه دخى تصرف اتمشلردر ديو تحرير ايدر كذلك ناحيهٔ كارحيكانه
كه قلعهٔ توانه سرحدى اعمالندندر وسيرومه كه مراغه اعمالندندر واعمال نخجواندن
ماكى قلعه سنه والكاء اردوباد مكاهى بونلردن امرا نصب اولنديغنى ذكر اتمشدر
وكذلك اقچه قلعه ده وسكمان اباد وباركيرى ده حكومتلرين ياز ار خوشابده محموديلردن
حسن بك مدرسه سى واردر وكندى انده مدفوندر طقوزيوز طقسان اوچ سنه سنده
سعد آباده اوزدمور عثمان پاشا سردارايكن قزلباشلر ايله جنك ايدوب شهيد اولدقده
برسنه دن صكره عطائى مدرسه سنه تربه سنه كتورلوب دفن اولنمش درمزبور حسن
بكك دخى نيچه مسجد ومدرسه سى واردر محموديلردن ابتدا يزيدى مذهبنى ترك ايدوب
سنى اولان بودر رحمة الله عليه حكومت حكارى عماديه حكومتى شرقنده وايالت وانده وسطان
نواحيسى غربيسنده وشمال بدليس حكومتى وديار بكر ايالتندن بعض كردستان سنجاقلرى
وجنوبا شهرزور ايالتى وسهران حكومتى ايله تحديد اولنور ونيچه قلاع ونواحى بو حكومتدن
حساب قلنور حدود شرقيه سى سرحد قزلباش اولمغله اكثر خالى يرلردر بو حكومت ايالت وان
توابعندن بر حكومتدركه اكراددن حكارى طائفه سى ولايتيدر وسابقا بو حكومتك
امراو حكامى وطائفه حكارى وان ووسطاندن تصرف ايدوب بعده ضبطلرينه المشلرايدى
صكره ملوك صفويه وعثمانيه وانى ايالت ايدوب بونلره ولايتلرندن برحصه يى ويرديلر
حالا دار الحكومة امراء حكارى جولامرك برقلعه وقصبه دركه اول وسطاندن غرب وجنوب اراسنه
دوشر ناحيهٔ كوزبو قلعه نك جهت شرقيه سنده طاغلر اراسنده برهموار صحراده واقع
برناحيه دركه اندن برنهر كلوب جولامركدن دخى برنهر كلوب جولامركدن غربه ميل
ايله جنوبده ايكيسى برى بريله جمع اولورلاندن طاغلر اراسندن جريان ايله لواء چل كه
تابع حكاريدر بو لوا وقلعهٔ بى ستون وقلعهٔ استون يانلرندن يكوب عماديه نواحيسندن

زيبارى

زیباری ناحیه‌سنده برطاش کوپری التدن طرف جنوبی وشرقیسندن براز کور
قلعه‌سی جانبندن کلن نهر ایله واندن اشاغی حریر قربنده بایان لواسندن کلن نهر ایله جمع
اولوب دجله‌یه بند جنوبندن مصبی قربنده لواء تریلیان ولواء کستانه طرفلرندن کلن نهر
عظیم ایله جمع اولوب سامره‌دن شمالده وقربنده دجله‌یه دوکیلور وجولامرک طاغلری
اراسنده برکوچک جبله ارقه ویرمش برقصبه‌در دوزه دوشمشدر طرف غربنده برطاغ اوزره
بوکا متعلق برقلعه واردر وامراء حکارک انده نیجه ابنیهٔ خیره جامع ومدرسه‌لری واردر وجولامرک
قربنده قلعهٔ امیر داود وبرادوست اولوب شمالنده مکس قلعه‌سی وامارتی غربنده عمادیه
مشهورینه کلنجه‌یه‌نه حکاری حکومتی توابعندن بعضی قلاع وشرقنده کوز ناحیه سی
وانک شرقنده خوشاب دوشمشدر البـاق سلماس قصبه‌سی برابرنده وانک شمالنده
وقربنده طاغلر اراسنده برلوادرکه اکثر امرا وحکام حکاری تصرفلرنده اوله کلمشدر جولامرکدن
راست شرقه دوشر شقاق جولامرک قلعه‌سی شمالنده طاغ اوزره برناحیه واولکه‌در
اول طاغدن برصو ایشوب وان کولنه دوکلور وبوشقاق مکس ایله جولامرک اراسنده‌درلکن
جولامرکه مکسدن اقربدر قلعهٔ زریل جولامرکدن راست غربده برکوه کوشه سنده
برقلعه‌در بوقلعه‌نک شمال طرفنده شیروی قلعه‌سی وطپراغیدر قلعهٔ بی ستون بودخی
برجبل قله‌سنده برعظیم قلعه‌در عمادیه ایله زریل اراسنه دوشمشدر جولامرکدن کلن
نهر بونک جنوبندن وقربندن کچر قلعهٔ چل بوکا منسوب نیجه قلاع ونواحی واردر ومخصوص
امارتدر لکن بر زمان حکاری توابعندن عد اولنمشیدی قلعهٔ مذکوره قلعهٔ بی ستوندن
طرف جنوبده اکا مقابل برقلعهٔ عظیمه‌در بودخی برعظیم کوه کوشه سنه دوشمشدر نهر
مزبور بو ایکی طاغ کوشه لری اراسندن کچوب کیدر قلعهٔ دیزی بودخی حکاری
توابعندن برقلعه‌در قلعهٔ چلدن جنوب سمتنده طاغلر اردنده کندی دخی برطاغ اوزره در
میردامرد قلعه‌سنک راست قربنده واستون قلعه‌سنک قربنده وشرقنده واقعدر بونک کوهی
دبنده برکوچک کول کبی یردن برصو چیقوب ایاغی برنهر عظیم اولوب آقار میردامرد قلعه‌سی
اوکنده غربندن برطاش کوپری التندن کچوب قلعه میر ناصر برادوست شمالنده وقربنده
برطاش کوپری‌یه دخی اوغرایوب قلعهٔ میرناصر شرقندن کچر ورومیه کولنه جانب غربیسندن
واروب اکا دوکیلور قلعهٔ استون قلعهٔ رومی قربنده واندن جهت غربده بودخی برکوه اوزره
برقلعه‌در زیبادی ناحیه‌سی ایله طپراغی قاریشقدر قلعهٔ هلور عمادیه‌دن شرق وشمالده
وبی ستوندن غرب وجنوبده وبونلرک قربنده جبل قلاعندن برقلعه‌در اوج طاغ اراسنده
دوزده قصبه‌سی وشمالده اولان جبل عظیم اوزره قلعه‌سی واردر بونک غربی وجنوبی اولان
جبلینک دبندن عمادیه طرفندن برصو چیقوب عمادیه صحراسنه طوغری آقار وعمادیه‌دن
کچوب آب خابور ایله جمع اولدقدنصکره شطه دوکلور قلعهٔ بایان قلاع متینهٔ کردستاندندر
پیترن اوغلی سلیمان بک که کبار امرادن حسن بک اق قیونلردندر عمادیه قلعه‌سی

ورلشدرلمك ايچون اوامر ويرلدى وملكلرى اولان كمسنه لره سنجاق وامارت واعيان
عشايره رأسا تيمار وزعامت ويرلكله رعايت اولندى خوشاب كوردستان بكلرندن
محموديلر اوجاقلق وحكومتكاهلريدر نزهه ده خوشاب برقصبه دركه حقوق ديوانيه سى
بيك دينار درديمشدر بعض خريطه ده كورلدوغى اوزره خوشاب وان ووسطان وسلماس
اراسنده دامن كوهده وجهت جنوبنده ايكى طاغ كوشه سى جمع اولديغى بر بوجاق كبى
يرده جانب غربيسى كشاده صحراى مدينه وسطان برابرينه وحكارى ولايتى حدودنه دك
جبال ثنيه واقع اولمش برقلعه وقصبه ولوادر واول ايكى طاغدن ايكى صواقوب خوشابك
التى يانسنده يعنى غربنده جمع اولدقلرندن صكره غرب وشماله اقوب بعده شماله اقار وبرطاش
كوپرى النندن يچوب احماردن برمقدار جهت شرقده وان كولينك جهت جنوبيه سنده
منصب اولور شرف خان رودخانهٔ خوشاب كناريكه جم مراحمه ديمكله مشهوردر
ديوبوصويى ذكر ايدر محموديلر اوجاقلقى اولان قلعه سنى قلعهٔ آشوب ديو ياد ايدر ومحمودى
بكلرى نواحىٔ حكاردن البافه دخى تصرف اتمشلردر ديو تحرير ايدر كذلك ناحيهٔ كارحيكانه
كه قلعهٔ توانه سرحدى اعمالندندر وسيرومه كه مراغه اعمالندندر واعمال نخجواندن
ماكى قلعه سنه والكاء اردوباد مكاهى بونلردن امرا نصب اولنديغنى ذكر اتمشدر
وكذلك اقچه قلعه ده وسكمان اباد وباركيرى ده حكومتلرين يازار خوشابده محموديلردن
حسن بك مدرسه سى واردر وكندى انده مدفوندر طقوز يوز طقسان اوچ سنه سنده
سعدآباده اوزدمور عثمان پاشا سردار ايكن قزلباشلر ايله جنك ايدوب شهيد اولدقده
برسنه دن صكره عطايى مدرسه سنه تربه سنه كتورلوب دفن اولنمش درمزبور حسن
بكك دخى نيچه مسجد ومدرسه سى واردر محموديلردن ابتدا يزيدى مذهبنى ترك ايدوب
سنى اولان بودر رحمة الله عليه حكومت حكارى عماديه حكومتى شرقنده وايالت وانده وسطان
نواحيسى غربيسنده وشمال بدليس حكومتى ودياربكر ايالتندن بعض كردستان سنجاقلرى
وجنوباً شهر زور ايالتى وسهران حكومتى ايله تحديد اولنور ونيچه قلاع ونواحى بو حكومتدن
حساب قلنور حدود شرقيه سى سرحد قزلباش اولمغله اكثرخلى يرلردر بو حكومت ايالت وان
توابعندن بر حكومتدركه اكرادن حكارى طائفه سى ولايتيدر روسا بقايو حكومتك
امرا وحكامى وطائفه حكارى وان ووسطاندن تصرف ايدوب بعده ضبطلرينه المشلرايدى
صكره ملوك صفويه وعثمانيه وانى ايالت ايدوب بونلره ولايتلرندن برحصه يى ويرديلر
حالا دار الحكومة امراء حكارى جولامرك برقلعه وقصبه دركه اول وسطاندن غرب وجنوب اراسنه
دوشر ناحيهٔ كوزبوقلعه نك جهت شرقيه سنده طاغلر اراسنده برهموار صحراده واقع
برناحيه دركه اندن برنهر كلوب جولامركدن دخى برنهر كلوب جولامركدن غربه ميل
ايله جنوبده ايكيسى برى بريله جمع اولورلرندن طاغلر اراسندن جريان ايله لواء چل كه
تابع حكاريدر بو لوا و قلعهٔ بى ستون وقلعهٔ استون يانلرندن يچوب عماديه نواحيسندن

زیباری ناحیه سنده بر طاش کوپری التدن طرف جنوبی و شرقیسندن براز کور
قلعه سی جانبندن کلن نهر ایله واندن اشاغی حریر قربنده بایان لواسندن کلن نهر ایله جمع
اولوب دجله یه بند جنوبندن مصبی قربنده لواء تریلیان ولواء کستانه طرفلرندن کلن نهر
عظیم ایله جمع اولوب سامره دن شمالده وقربنده دجله یه دوکیلور وجولامرك طاغلری
اراسنده برکوچك جبله ارقه ویرمش بر قصبه در دوزه دوشمشدر طرف غربنده بر طاغ اوزره
بوکا متعلق بر قلعه واردر وامراء حکارك انده نیجه ابنیهٔ خیر وجامع ومدرسه لری واردر وجولامرك
قربنده قلعهٔ امیر داود وبرادوست اولوب شمالنده مکس قلعه سی وامارتی غربنده عمادیه
شهرینه کلنجه ینه حکاری حکومتی توابعندن بعضی قلاع وشرقنده کوز ناحیه سی
وانك شرقنده خوشاب دوشمشدر البساق سلماس قصبه سی برابرنده وانك شمالنده
وقربنده طاغلر اراسنده برلوادرکه اکثر امرا وحکام حکاری تصرفلرنده اوله کلمشدر جولامرکدن
راست شرقه دوشر شقاق جولامرك قلعه سی شمالنده طاغ اوزره بر ناحیه واولکه در
اول طاغدن برصو اینوب وان کولنه دوکلور و بوشقاق مکس ایله جولامرك اراسنده درلکن
جولامرکه مکسدن اقربدر قلعهٔ زریل جولامرکدن راست غربنده بر کوه کوشه سنده
بر قلعه در بو قلعه نك شمال طرفنده شیروی قلعه سی وطپراغیدر قلعهٔ بی ستون بودخی
بر جبل قله سنده بر عظیم قلعه در عمادیه ایله زریل اراسنه دوشمشدر جولامرکدن کلن
نهر بونك جنوبندن وقربندن کچر قلعهٔ چل بوکا منسوب نیجه قلاع ونواحی واردر ومخصوص
امارتدر لکن بر زمان حکاری توابعندن عد اولنمشیدی قلعهٔ مذکوره قلعهٔ بی ستوندن
طرف جنوبده اکا مقابل بر قلعهٔ عظیمه در بودخی بر عظیم کوه کوشه سنه دوشمشدر نهر
مزبور بو ایکی طاغ کوشه لری اراسندن کچوب کیدر قلعهٔ دیزی بودخی حکاری
توابعندن بر قلعه در قلعهٔ چلدن جنوب سمتنده طاغلر اردنده کندی دخی بر طاغ اوزره در
میردامرد قلعه سنك راست قربنده واستون قلعه سنك قربنده وشرقنده واقعدر بونك کوهی
دبنده بر کوچك کول کبی یردن بر صو چیقوب ایاغی بر نهر عظیم اولوب آقار میردامرد قلعه سی
اوکنده غربندن بر طاش کوپری التندن کچوب قلعهٔ میر ناصر برادوست شمالنده وقربنده
بر طاش کوپری یه دخی اوغرایوب قلعهٔ میر ناصر شرقندن کچر ورومیه کولنه جانب غربیسندن
واروب اکا دوکیلور قلعهٔ استون قلعهٔ رومی قربنده واندن جهت غربده بودخی بر کوه اوزره
بر قلعه در زیبادی ناحیه سی ایله طپراغی قاریشقدر قلعهٔ هلور عمادیه دن شرق وشمالده
و بی ستوندن غرب وجنوبده و بونلرك قربنده جبل قلاعندن بر قلعه در اوج طاغ اراسنده
دوزده قصبه سی وشمالده اولان جبل عظیم اوزره قلعه سی واردر بونك غربی وجنوبی اولان
جبلینك دبندن عمادیه طرفندن بر صو چیقوب عمادیه صحراسنه طوغری آقار و عمادیه دن
کچوب آب خابور ایله جمع اولدقدن صکره شطه دوکلور قلعهٔ بایان قلاع متینهٔ کردستاندندر
پیشرن اوغلی سلیمان بك که کبار امرادن حسن بك اق قیونلردندر عمادیه قلعه سی

محاصره ایدوب قیش گلمکله ضروری فتح ایتمدن قالقوب سردی ناحیه سنه قشلامغه
کیتدکده که عز الدین شیر بك اول زمان حاکم حکاری ایدی واکثر قلاع حکاری حسن بك تصرفنه
دوشوب کندی بایان قلعه سنده متحصن اولمشیدی بو حالده سلیمان بك مرقومه خبر
کوندررکه مادامکه قلعهٔ عمادیه وقلعهٔ کورکیل وقلعهٔ سری یازلولی وقلعهٔ بایان شنبونولرك
النده اوله اصلا بیم وباکمز یوقدر و صحراده خیمه لر بکز اکراد نظرنده جاموس تزکلری
حکمنده در دیمشدر حکام حکاری شنبو لقبی ایله یاد اولنور شنبه کلمه سندن تغییر اولنمش
لفظدر اصلی شرف خان تاریخنده مفصلا بیان اولنمشدر وبایان قلعه سی حریر قربنده
واندن جزوی جنوب وشرقده دربند پشت دردیرلر بر دربند اوکنده بر کوجك کولك
کنار شرقیسنده بر قلعهٔ متینه در جولامرکدن خیلی خلاف سمتده دوشر واوکنده اولان
کوچکزك ایاغی طرف جنوبندن بلبان ولواء کستانه دن کلن نهرینه شهر قربنده قرشوب
جانب غربنده لواء دورکانی ولواء سماوکو دوزلرینه اوغرایوب اربیل غربیسندن بحروز بیاری
ناحیه سندن بر وکلان نهر ایله شطه قریب برده جمع اولوب سامره شمالنده شطه دوکلور
اربیلدن یوقاروده بو صو ایکی چتال اولوب مابیننده بر اطه قالور وینه قاوشور اول اطه ده
قلعهٔ التون کوپروسی دیرلر بر قریه واردر اسیابر دخی دیرلر اغاکیس نام قلعه وناحیه برزمان
بونك توابعندن ایدی صکره افراز اولنوب مستقل عمارت قالمشدر اسیابر وسطاندن
جزئی شماله میل ایله غربه دوشن الویه وقلاع ولواء کارکار ولواء اسیا کردو برقصبه دخی
بو اوجی مابین شرق وجنوبدن مابین غرب وشماله وباطو وبرطاغك ذیلنده دوشمش وبو ترتیبله
دیزلمش الویه وقصبات در وسطان قربنده اولان جبله منتهی صحرایه ناظرلردر لواء کیسان
سابقا ذکر اولنان قصبات وقلاعك شرقیلرنده برطاغ کوشه سی ذیلنده برقلعه وقصبه در
آخرده اولان قصبه که کوهك کوشه سنده در کیسان قلعه سنه قارشو ومابینلری
از مسافه در مکس سابقا ذکر اولنان جبلك غربنده بردوز یرده بر معظم شهر وقلعه در
خیزان بوندن جزئی شماله میل ایله غربه دوشر وبو مکس اوکنده برنهر اقوب خیزان طپراغندن
بحد کدن صکره دلکلو قیادن اشاغیجه ده آب بدلیسه قارشور بو صو سابقا ذکر اولنان
جبلدن چقوب از مسافه ده مکسن شهری اوکنه اوغرار ناحیه وقلعهٔ کارکار سابقا مکسه
تابع ایدی صکره افراز اولنوب مستقل امارت اولدی خیزان غرب وشمالده بدلیسدن
جنوبنده لواء کیساندن غربده برطاغ اوزره برقلعهٔ معموره وقصبه در بونك دخی کوهندن
ایکی یردن صولر چقوب جمع اولدقدن صکره آب مکسه بعده بو جمله سی بدلیس صوینه
قاریشورلر شرف خان دیمشدر خیزان سحرخیزاندن مخففدر اهالیسی سحرخیزدر
وصلوة وصلاحله مقیدلردر وخیزان قلعه سی ابنیهٔ اسلامیه دندر واهالیسی بیننده شویله
مشهوردرکه بونك بانیسی مراغه تبریز صاحبی اوله فقیر هرچند تتبع کتب تواریخ ایدوب بانیٔ
مراغه یه ظفر بولمدیم انجق بو یقینلرده هلوخان تجدید عمارت ودار الملك اتخاذ ایتدوکن کوردم

تذییل

تذييل الطابع غفلت اولنميه كه صدر كتابده اشارت اولندوغى اوزره صاحب تأليف دل پذير
كاتب چلبى مرحومك بو نسخهٔ جليله ده احوال ممالك وملوك جهانى شرقدن غربه
وارنجه شرح و بيان ايلمك وعدى انجق بو محله رسيده اولوب كند وخطيله اولان مسودده
وايادئ ناسده بولنان نسخ دخى ايالت وان حدودى تحريرندن برى تجاوز ايتمامشدر مع هذا
سياغ وسباق كلام قرينهٔ واضحه اولوب مبدأ كتابدن تا بو محله كلنجه نيچه نيچه عبارات
صريحه كتابك اشاغيسى تعهدى اوزره تكميل اولدوغن اقتضا ايدر بالخصوص تحرير وطبعنده
اولدوغمز قرق برنجى فصل كه اقاليم ارمينيا بياننده در اقاليم مرقومك تقسيم وتحديدنده واقع
اختلافى اشارت اثناسنده بز ارمينياء كبراده داخل اولان ارض روم وقارص ايالتلرينى مستقلا
بر فصلده بيان ايده رز ديدوكى عبارتندن ظاهر ونمايان اولان ممالك سائره يى دخى يازوب
نيچه نيچه فصول وابوابى احاطه برله توسيع ساحهٔ كتاب ايتمش اوله غالبا كتاب مزبورك
اشاغيسى ضايع وياهمتنه وانجاز وعدينه عمر عزيز مساعده ايتمامش اوله پس بو عبد حقير
سياغ وسباق كلام قرينه سيله مرحومك مقصود ومرامنه انتقال حد امكانده اولدوغى
مرتبه ده تحرير وتعداد ممالك وملوكده مرحومه تقليد واثرينه تابع اولوب تتميمنه صرف مكنت
عاجزانه وايالت قارص وچلدر وكرجستان تحريرى واخسقه بيانى مناسبتيله بوندن اسبق
ملحقات ضمننده اجمالا ايراد وذكر اولنمغله بو محلده ايالت ارض روم بيانه شروع وايالت مرقومه
بلادينى ارمينياء كبرى دن عد ايدنلرك دخى نوعا خاطرينه رعايت اولنور بعده آسيا
قطعه سنك باقى اقليملرينى دخى ترتيب اوزره بيان وتحريره اقدام وعون جناب حق ايله
تكميل كتابه عطف عنان عزيمت اولنوب ممالك وملوك تحريرى خلالنده مترجم جغرافياى
كبير ابو بكر بن بهرام الدمشقى نك عبارتى جابجا انتخاب واقتصار واكثر محلده بعينه نقل
وتحرير اولنمق اختيار اولندى ايالت ارض روم بو ايالت روم نهايت شرقيسنده ارمينيه دن
اولدوغنى تصريح ايتمشلر در الحدود شرق روان وقرص ولايتلرى شمال ايالت طربزون
وكورجستان غرب ولايت سيواس جنوب ديار بكر ووان بو ايالت اون برسنجاقدر ارض روم
پاشا سنجاغيدر اسپر پاسين تورتوم خنوس قره حصار شرقى قيزاوچان مامروان
كيغى مجنكرد ملاذكرد تكمان الشكرد بايزيد اون بش قلعه در و بش بيك يوز اللى
يدى تذكره لو وتذكره سز تيمار در قانون اوزره جبه لولريله يدى بيك سكز يوز عسكردر
دخى مجنكرددن واسپردن غيرى والشكرد وبايزيددن غيرى وقيزاوچاندن غيرى وبو
ايالتده بر جنس نوبتلو تيمارى تعبير ايدرلر بر تيمارى بر وجه اشتراك اوچ دورت آدم ضبط
ايدر وسفره نوبت ايله كيدرلركه غيرى ايالتلرده بويوقدر لواء ارض روم بونك شهرى
پاى تخت ايالت وبشيوزاقچه مولويتدر وقضالرى بونلردر ارزنجان بايبورت
ترجان سفلى ترجان عليا تورتوم دهورلر نام ديكر كشن خانه طورول قوريچاى
قيزاوچان قوزاى كرجانس كلكيت كماخ كوانس مردجان ياشريغمو ردرسى

اوصاف ارض روم بوشهرك سوری وار ایچنده برمدینهٔ عتیق وجدید جامعی واردر دخی
حمامات واسواقی وبزستانی وار در وزروعی بینها یه در اما اثمار واشجاری یوقدر
سائر اخشاب ایکی کونلك یولدن کلور اکثر تزك یقارلر عیون جاریه سندن جنت بیکاری
دیمکله مشهور بر آبی واردر اول مشهور کنیسه که تبریز قپوسی داخلنده برقبه سی واردر
هرجانبندن اللی ذراعدر وبوقبه نك بعض طاقی حضرت فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم
ولادتلرنده ساقط اولوب اعاده ممکن اولمدی ومقابله سنده طول وعرضی کعبه شکلنده
مسلمین بر مسجد بنا ایدوب نمونهٔ کعبه دیو تسمیه اتمشلردر وبوشهرك اوچ قپوسی واردر بری
تبریز قپوسی شمال جانبنده خارجنده قپویه قریب برآب شام خانهٔ چشمه دیرلر طاش تکنه لره
دوکیلور بری دخی کورجی قپوسی و بری ارزنجان قپوسی وبرمسیره سی واردر تبریز قپوسندن
کیدیلور بینظیر میاه جاریه وشیخ عبد الرحمن زیارتکاهی درو یشه ارزنه قریب یرده
خلقی براز درها صورتی واردر بوجبلده قیالر دوکندوسی اراقدن بعینه تام الخلقه براژدرها
کبی کورینور تنبیه قالیقلا دیدکلری ارض روم در بعض امراء روم متفرق اولوب
ملوك طوایف کبی اولدیلر بونلردن بر رجل ماللك ارمینیا اولدی وصکره فوت اولدی
کندودن صکره قالی اسمیله مسماة برعورتی ماللك اولوب مدینهٔ قالی نی بنا ایتدردی
وعورت کندوصورتنی بربابی اوزره تصویر ایتدردی وبوشهره چوق عجم بازرکانلری
کلور کمرك النور وافر مال تحصیل اولنور وبوشهرده ابواسحق مرقدی واردر زیارتکاهدر
وناحیه لری خنوس اسپرمرس قولی بوغاز صوشهر ترجان کلکید یوز پارهقدر
قرایه مشتمل استانبول جانبنه سیواسدن اوچ مرحله برقضا ومختصر قصبه در جامع
وحمامدوز صحرالردر اکثر بیوتی تخته وچمن طاغی دیدکلری ییلاق که ترکمان واولوس
انده ییلارلر قصبه سنه قریبدر واول ییلاقده نیچه دره لر اول دوزلره اینوب جریان ایدر
ودخی جبالی واردر مسکوندر کماخ نهر فرات اوزره برقصبهٔ معموره در قلعه سی واردر
ارزنجان ایله ما بینلری برمرحله درسنه یدیوز طقسان سکزده تیمور طاش پاشا که
یلدرم بایزید خان امراسندندر اول فتح ایتمشدر بوبلده یه عصفور کبی طیور صغار
نازل اولمق خواصندندر ربیع فصلنده بنی اسرائیله نازل اولان سلوا کبی بوبلده نك حوالیسنه
سحابیله اول قوشلر نازل اولور واهل بلده نك عظیم ذخیره سیدر طعمی حلوایه بکزر
برقاچ کون اول بچه لری المایوب یرنده قالسه قنادلنوب اوچارلردی پیزی غایت معتبردر
ناحیه لری قوری چای وادی رانك اوزره برمعتبر قضادر قربنده معدن کومش
اولمغله کومش خانه دخی دیرلر برایکی ساعتلك معدن اوزاق اولمغله حالا معدن
قربنده برعظیم ومعمور قصبه احداث اولنمشدر وبومعدنك امر انظاری دخی امینی واردر
اهالیسی روم دیلی تکلم ایدرلر بونده کومش ونحاس دخی التون چقار مقاطعه در
برکوچك ایرماغی واردر کواتیسدن کلور ارض روم پاشاسی طرفندن برصوباشی ضبط ایدر

ترجان

ترجان نام دیکر درجان بر مدینهٔ متوسطه در ارزنجان ارض رومدن قرق فرسخ یرده ومرعاسی
چوق شهردر بونده بر جبلده بر غار وار در بو غارك سقفندن بر آب نازل اولوب بحر صلد اولور
وبو شهرده بر قاج دفعه زلزله واقع اولمغله اکثر ابنیه سی منهدم اولمشدر که سلطان علاء الدین
کیقباد سلجوقی باروسنی تجدید ایدوب هواسی خوبدر آب فرات اورانك ظاهرندن
بحر حاصلی غله وپنبه واوزوم ومیوه وافر اولور قولور بایبورددن بر مرحله جنوبه
دوشر سنور اووه سنه قریب بر بیوك قریه در مناره لو کوی سلطان سایمك قدیم
امراسندن فرخ شاد بك اول سفرده خدمتده بولنمغله اطرافده بر قاج پاره قریه مجموعی
اون دورت قدر تملیك اولنوب آنده بر جامع وخان وحمام بنا اتمشدر بوندن ارض رومه
ایکی مرحله یول اوزره بایبورت ارض رومك جانب غربی شمالیسنده وطربزونك
جانب شرقی جنوبیسنده در وبایبورت ایله ارض روم ماببنی ایکی مرحله در وبایبورت
ایله طرابزون اووه سی اوچ مرحله در صلوة جمعه اداسی انده اولنور جامعی واوچ دورت
حمامی وار در وبر جانبده بر تل اوزرنده بر قلعه سی واردر هواسی بارد در زروع وحبوبی
غایت چوق اولور ونهر جوی روح دخی نهر چوراق بو بلده نك وسطندن بحر وقلعه سنك
جانب شرقیسنده جانب ذیلندن روان اولور نهر عظیمدر اخشابی ایکی کونلك مسافه ده
جبل وار در اشجاری اندن قطع وبو نهره القا ایدرلر وشهره کلدکده هرکس نشانیله اشجارینی
بولوب اخذ ایدرلر بو نهر طرابزونه واررر بو ناحیه ارض روم پاشا سنك خاصیدر طرابزون
جنوبنده در تکمان ارض رومه غایت قریبدر شرقی شمالیسنده ایکی طاغ ماببننده
قلعه وقصبه سی وار در دخی بر قاج کولی واردر بیك کول یبلاسنده اولان اولوسدن
اوتلاق حقی النور قیشی ممتد در حتی اکین پتشدیکی بر له قار یغر اکنلری دوشررلر
وکلجك یازدوکرلر کوانیس قلعه سی مرادخانك اوجاغیدر ارض روم پاشاسی طرفندن
صو پاشی اوتور ریاندن بر کوجك نهر بحر بو ناحیه طاغلق واورمانلقدر یغمور درن سی
بو ناحیه دخی طاغلق واورمانلقدر لواء قره حصار شرقی قضالری بونلردر ابو الخیر ازکوی
اوزقر اسکفر اق شار اووه سی اق کوی اولو بك ایپصدی بازار صویی صو شهر
بهرامشاه بولمان بیرا ملو نام دیکر اردر چماس حیسمانه زغابه سیس اورته شب خانه
شیران قریق قیونلی حصار میلاش یعقوب بك در بندی نام دیکر پنجشنبه اوصاف
قره حصار شرقی ارض روم ایله توقات ماببننده بر قصبه وقلعه سی وار در دخی
قره حصار شابین دیرلر قیونلو حصار توقات شرقیسنده در وسیواسدن ارض روم
یولی اوزره عسکر قوناغیله ایکی قوناقدر وسیواس ایله بونك اراسی لطیف صحرالردر
بوندن نیکسار شماله میل ایله شرقیسنده در طپراقدن تل اوزره بر کوچك قلعه سی
واردر که اکا انجق بر اینجه یول ایله واصل اولنور وتل مذکورك اشاغیسنده بر صعب
پیاده یولی دخی واردر شب خانه بونده شب معدنی چقار بر مقاطعه در قره حصار

شرق مستحفظلری علوفه لرینی بو مقاطعه دن الورلر لواء پاسین بولوا بر واسع
صحرادر بو صحراده بر سور مختصری واردر حسن قلعه سی دیرلر ارض رومدن شرقده
بعدی نصف مرحله قدر در بو قلعه بر صحراده واقع جامعی واسواق قائمه سی واردر
و بر قاج ناحیه سی واردر که بونلردر قصنی کونی اینك چچكرك و بو پاسین ایکی قلعه در
برینه علیا دیرلر که قلعهٔ حسن حدودی چاق چوپان کوپرو سنه وارنجه واندن اوته
مجنکرد قلعه سی که اکا سفلی دیرلر بو سمتده کوس طاغی که پاسین و قاغزمان ماییننده در
شرقدن غربه ممتد بر جبلدر و جنوب و شرقنده قزلجه طاغی واردر مابینلرنده بر واسع
صحرادر و بو کاقریب اق طـــاغ که بر طرفنده نهر ارس بکر پاسین صحراسنده بیوك کول
یایلاسندن بر صوا قاروب ارسه قاریشور و حسن قلعه سی جنوبیسنده الا طاغ که
اول طاغده مراد صویی نبع ایدر لواء مجنکرد که پاسین سفلی تعبیر ایدرلر متین قلعه سی
واردر و اوچ ناحیه سی واردر که بری خراســان که بك بونده اولور بری زوین و بری
صغان بو قلعه نهر ارس کنارنده اولور لواء اسپر بو شهر ارض رومدن ایکی مرحله در
شرق و شمالده بردن ایچنده بر مقدار دوز یرده اطرافده یوکسك طاغلری و قلعه سی
و شهری واردر و دره دن اقان نهرك ایکی طرفی باغ و باغچه در و نهر مز بور بایبوردن
اقوب اندن قره دکزه دوکیلور و اسپر میوه کانیدر و قره دکز طرفنده دوشمش
قریه لرده کفار روم ساکندر زمیلر دوسنه ده میری یه التیوز قنطار شمع عسل ویررلر
و انلرك یرلری اورمانلو و اغیلو چچکلو یرلر اولمغله دلوجه بال چوق اولور کوهی اشجاردن
جمع ایدرلر و اسپر سمتلرنده قیماغی بالله پاصدرمه ایدوب کوچك قوچیلره بر قات
قیماق و بر قات بال دوشرلر یازدن قیشه قالورلذتندن طوبلماز و بال حفظ ایدوب
بوزلمز و بر لطیف بال ایله آلوده قوری قیمق اولور و بو ناحیه ده بینظیر بازلر صید اولنور
اسپری طغان بورایه منسوبدر لواء خنوس ارض رومك جانب جنوبی شرقیسنده در
اوچ مرحله بعید در بر قاچ ناحیه سی واردر که بونلردر باچان بولانق خندرس بیك
کوللك انکنده اولور اوصاف خنوس بونك قلعه سی خدایی صخور عظیمه در وسطنده
بر چقور که هر جانبی زمیندن سرزده اولمش صخور عظیمه در ارتفاعده اون ذراع
بو دیوارك اوستی هر جانب زمینی هموار در و سور خنوسده بو چقورك وسطنده بر تل مرتفع
واردر و بو تلك اوزرنده بلدهٔ خنوسك بر قلعهٔ حصینه سی واردر و ایچنده دخی مستحفظلری
واردر و بو قلعه نك جانب شرقنده دامن تلده بر نهر صغیر جاریدر بو نهر صور ایچنده جانب
جنوبده بر فرجه دن کچر اول فرجه آهن شبیکه ایله مسدود جانب شمال غربیسنده
مخرج نهرا اندر خلقی اکثرا کراددر که بسیانیان طائفه سیدر جامع و اسواقی واردر کوزل
آتلری اولور بو ناحیه ده یازده یوز بیك آدمدن زیاده اولوس طـــائفه سی یازلار
لواء مامروان نام دیکر نامروان خنوس شمال شرقنده بر قلعه در طاغلو واورمانلودر

اندن

اندن اوته اولنی یه واریلور لواء کیغی بر کوچك شهردر ارض رومك نهایت جنوبیسنده
بر طرفی صحراده واقع و بر طرفی کوهساره یقیندر ناحیه سی سنجاق بونده یوالق معدنی یعنی
طوب گله سی اولور که غیری یرده بولنمز خلقی کرددر بسیان عشیرتندندر لواء قیزاوچان
بو غایت صرب یردر طاغلو و اورمانلو یرلردر خلقی بونك دخی اکراددر که بو دخی بسیان
عشیرتندندر بونده چوق ریباس بتر لواء ملاذکرد بو بلدهٔ صغیره نك بناسی
حجر اسوددر و عیونی واردر اشجاری اولماز اخلاطه متقارب مراد صویی ظاهرندن گچر قربنده
بر غریب کوپروسی واردر ملاذکرد صوینك غربیسنده در ارض رومدن ایکی مرحله و ملاذکرد
ارض رومك جانب شرق و جنوبنده در اك مشهور ناحیه سی قتادی صاری صو برقلعهٔ
قدیمه در ارمن تختیدر سبحان طاغی بونك غربنده غایت بیوك طاغدر خلقی
سیاه اکراد بر طائفه که انلره باترك عشیرتی دیرلر الشکرد چالدران صحراسی ایله روان
ماییننده بر لواء قدیمدر حالا اعتباردن ساقطدر قلعهٔ بایزید قطور شمالنده بر قلعه
واءادر و سرحد عجمدر ایکی قلعه دخی بوکا تابعدر بری دیادین قلعه سی و بری خمر قلعه سی
بو لوایی پهلول بك اوجاقلق طریقیله ضبط ایدر بونلر دخی طوایف اکراددن بسیان
عشیرتندن غایت شجیع طائفه لردر قزلباش بونلردن غایت خوف ایدرلر و بو بایزید اوه سنه
نهر مراد گچر و یره بتار و دورت ساعتلك مسافه دن تکرار چقار اورادن اقار کیدر بو لوایه
اغری طاغی ناظردر و بوراده ابتداء صحراء چالدران واقعدر تورتوم ارض رومك
شمالنده واقعدر ایکی مرحله قدر ارض رومه بعیددر بر درەنك ایچنده بر بلدهٔ صغیره در
قربنده کهرجله معدنی واردر و تورتوم موقعی اولان درەنك انهار جاریه سی اقچه قلعه
ناحیه سنه نزول ایدوب بعده کورجستانه و اندن بحر اسوده قاریشور و اقچه قلعه
ناحیه سی ناحیهٔ تورتومك جانب شمالیسنده در و بر تل اوزره بر قلعهٔ مختصردر و مستحفظلری
واردر امرود و الماسی آب و هواسی و سائر میوه سی و انهاری غایت لطیفدر الجبال الا طاغ
بر عظیم ییلاق و چراگاهدر و شکارلری واردر منبع مراد دورت بش یردن چشمه لردن اقار
ارغون خان مغول انده بر سرای بنا ایتدرمشدر بوزجه طاغ شرقدن غربه ممتددر
جبل گوس قرلجه طاغه قریبدر و بونلردن ماعدا اچاملق و اورمانلق مالامالدر جبل
اگرلو ارض رومدن گورینور مرتفع و حسن قلعه سی طرفلرینه طوغرو ممتددر
الانهار نهر مراد ایکی یردن نبع ایدر بری الا طاغدن بر نیچه یردن قینار نهر عظیم اولور چارمور
دیرلر بر یکدی واردر که اول محلده اول صو دورت پاره اولور و بو نهرك جدا من شاه دیرلر
بر معظم طاش کوپروسی واردر التندن گچوب اوست یاننده ملاذکرد صویی ایله جمع اولوب
بر صو که ایکنجی مراد صویی در بیك گول ییلاقنده حاصل اولور بعده جنوبه کیدر و اول
بر شقه قاریشور بعده موش اووه سنده قره صو ایله جمع اولور بعده گنج و چپاقچور و پالو بی
بحر رشوانده نهر فرات ایله جمع اولور و بو نهر فرات ارض رومه قالیقلا جبالندن شوغنی

دن سندن حاصل اولوب بعده ترجان وازرنجان وكماخ وقوري چاى واكين ورشوان
سه تاريني مرور ايدوب اول محلده نهر مراد ايله جمع اولور بعده حكيم خانى قربندن مرور
واندن فرق پكدر صويى كه ملاطيه طرفندن كلور نوشار معبرنده فرات ايله جمع اولور بعده
شميساط وروم قلعه وبيره جك ورقه النده روها صويى ايله جمع اولوب بعده خابور صويى ايله
جمع اولور بومجمعك غربنده ديرورحبه قصبه لرى دوشمشدر بعده مقام على يه وحماسه مرور ايدر
جبل حمرى بومحلده قطع ايدوب بعده عانه وهيت وحديثه يه مرور ايدر بعده سلطان
سليمان كربلاده حفر اتديكى خرق مخرجنه بعده عقرقوق خرقى مخرجنه بو خرق نهر فراتك
شرقيه سيدر بعده حله شرقيسندن چكوب بوندن صكره نهر شاهى مخرجنه ونهر روماحيه
ونهر سماوات مخرجلرينه اوغرايوب لواء جوازر طبراغنده نهر شط ايله جمع وبعده اول
ايكى نهر درياكبى بر عظيم نهر اولوب مابينلرنده نيچه جزيره لر پيدا اولور وقورنه قلعه سى قربنده
جمله جدا اول وشقوق بريره كلوب بعده شرقى بصره دن چكوب قلعهٔ جديده يانده بحر
هرمزه منصب اولور عين الفرات ارض روم قربنده در اول بهارده صويندن غسل ايدن
اول سنه ده مرضدن برى اولور بحيرهٔ دشت ارزن بحيرهٔ صغيره در دورى اوچ فرسخدر
صويى عذبدر چوق بالغى چقار نباتات ومحصولات اراضى منبتدر ومحصولاتى فراواندر وعسكر
عثمانيان قشلاسنه وفايدر مصايفه اولمازو بوولايتك كاه خرمنلرين ومحصوللرين فالديره منزل
شدت شتادن زيرا محصوللرى اوچ آيده حاصل اولوب حصاده كلور اول شهور صيفده زراعت
ايدوب آخرلرنده درانبارايتمكه محتاجلردر مسالك ومنازل ارض رومدن قارصه ارض روم
قربنده ايلجه دن منزل خانه اوچ ساعت حسن قلعه سى نام ديكر دوه بوينى اوچ ساعت قره
قوه جه لربش ساعت چوبان كوپروسى ضياء بربش ساعت طوماطامى نام ديكر صوغان
يلاسى اوچ بوچق ساعت اندن قارص ايكى ساعتدر قارصدن روانه منزل زعيم اسمعيل
يدى ساعت بومنزلده قارص صوينك اوته جانبنده بر مخالف پچيدى واردر صويى شديد الجريان
وبينده ايرى طاشلو واردر منزل شحنه پچيدى بش ساعت قارص صويى پچيديدر
منزل شوره كيلى دورت ساعت ارپه صويى بو منزلده جريان ايدر منزل بيكول اوچ ساعت
بونده اغر صويى الذكر طاغندن اولان قارصو بيدر بينظير الابالغى اولور شرب
خانه دورت ساعتدر بودوز صحرادر وعلف زاردر عياران دورت ساعت اوتى فراواندر
ايد الله دورت ساعت نام ديكر طايلر روانك مزارعى بومحله ايريشوب منزل كدك كوينه در
قرب رواندر ارض رومدن سيواسه اشقاله ترجان كلكيت شيراوه سى قره حصار
سيواس ارض رومدن ديار بكره كافر كويى بعيد قوناق دراقچه قلعه بر عظيم صو پچيلور
خان كيلان اوزاقدر وصعب المرور درجبال شاهقه پچيلور وبيوك صولر پچلمكه محتاجدر
پالو قربى بعيد قوناقدر كار فراته قزل پچيدى دورت ساعت شعاباشى اوچ ساعت ديرقيه
بش ساعت منزل عبارچايى اوچ ساعت پيرحسين ديه سى بش ساعت سلطان ديه سى كه

بوكا

بوکا خلق سیران دپه سی دخی دیرلر دیاربکر طریق آخرکه ارض رومدن
دیاربکره جیدرکولی لرك چایری اغاکولی قورد یوردی قارغه بازاری کوپری خان کیلان سماویه
نهر مراد قزل بیکار کولك باباتکیه چایی ایلیجه عیار باشی پیر حسین دپه سی قطربیل دیاربکر
دیکر ارض رومدن دیاربکره نردبانلر ماماخاتون ماماخاتون قیونلو ملکی عزالدین قریه‌لر ایکی
اخور واورته سنده مسجدی وطشره سنده حمامی صکره محمد پاشا ترمیم ایتدردی ترجان
کشیش خانی قریهٔ چمن ارزنجان یولی سهیل وجبل کماخ بومنزلده فرات صویی کناریله
کیدیلور اوچروم یرلردر بوغرت کولی نام دیکر خوغیس یولی صعبدر خوستوخانی یولی صعبدر
قره جه طاغ دیمکله مشهور اولان طاغ وخوستو بوغازی کچیلور چمشکزك پرتك مراد
صویی عبور اولنور خرپرت خابوسه قریه سی یوللك نصفی صعب نصفی دوزدر باش خان
اورته خان سوبتن شلیله دیاربکر ارض رومدن ارزنجانه ایلیجه که توابع ترجانندر
اوچ ساعت خان لوج کدبادك لوده در ارزنجان ارزنجاندن سیواسه خواجه احمد
ارزنجیك اوچ ساعت سور زاده رباط خواجه احمد سیواس رومدن تبریزه ملاذکرد التی
ساعت ارجیش سکز ساعت بند ماهی سکز ساعت نوشهر اوچ ساعت سکمان
ابادبش ساعت فرسنك التی ساعت خوی اون ایکی ساعت مرند صوفیان تبریز
احوال ملوك وحکام فرس وارمن وورومدن صکره اهل اسلام ظهور ایلدکده خلفا
زماننده ابتدا فتح ایدن صلح ایله غیاض بن غنم حضرتلریدر بعده عباسیه دولتی ضعیف
اولدقده ملوك متغلبه تصرف ایتمشلر وانلردن سلطنت ایله معروف ارض رومده دولت
سلیقیه درکه سنه بشیوز اللی التیده ظهور ایلدی وسنه بشیوز اللی طقوزده کورجی
ایله عظیم جنك ایدوب کندی واعیانی اسیر اولمشدر ایمدی چونکه همشیره سی
شاه بانوان خاتون که منکوحهٔ سلیمان بن ابراهیم بن سلیمان ایدی که صاحب اخلاط
وشاه ارمن دیمکله معروفدر کورجیاره عظیم هدیه‌لر کوندروب امیر سلیقی تخلیص ایلدی
بعده محمد بن امیر سلیق والیٔ ارض روم اولدی اندن صکره دخی رکن الدین سلیمان سلجوقی
سنجر ولایت ارض رومی ضبط ایدوب سنه بشیوز طقسان سکزده ملکشاه سلیمان
مذکور جنك ایدوب کورجیان منهزم اولدقده کاخته کلوب حبس اولنوب ملاع
محمددن صکره چاقدش نام کمسنه حاکم ارض روم اولوب بعده سنه بشیوز طقسان سکزده
فروع سلجوقیه دن دولت منکوجیه ارزنجانده وکماخده ظهور ایلدی دخی بونلردن
سلطان الب ارسلان منکوج غازی یه بوولایتی ویرمشدر بعده فخر الدین بهرامشاه
بن داود بن منکوجیه بعده اوغلی ملك داود یرینه کچدی والحاصل صکره یدی یوز یکرمی
سکزده دولت بنی جوبان ظهور ایلدی وانلردن تیمور طاش مشهور اولدی که دولت
جنکیزیه دن ابوسعید طرفنه ضبط ایتدردی ابوسعید فوت اولدقده تیمورطاش اوغلو
شیخ حسن ارض رومده والی اولدیکه اول وقت یدی یوز اوتوز سکزده ایدی اخرلری ملاع

اشرف بر ظالم وجبار کمسنه ایدی دخی عصرنده بر صالح کمسنه که اسمی قاضی محی الدین
بردعید ربونك ظلمندن خانی بك خانه فرار ایتمکله ومذکور خان حمایت ایتمکله ملك اشرف
عظیم عسکر ایله اوزرینه واروب نقل ایدرلر که تبریزه واصل اولدقده طرف حقدن برشدید
ظلمات وریح عاصف ظهور ایلدیکه جمله عسکری وآتلری بری برینه دوقشدردی
ملك اشرف بو زلزلده اوزرینه هجوم ایدوب قتل ایلمشدر بعده سنه سکز یوز طقوزده
اق قیونلی که انلر باسندریه ظهور ایلدی دیو ولایته استیلا ایتمشلردر وانلردن عثمان تیمور
منتهی اولمغله بلاد رومه والی نصب ایتمشدر صکره اسکندر بن قرا یوسف قتل
ایتدکده اوغلی یعقوب ارض رومده حاکم قالدی بعده آل عثماندن سلطان
سلیم شاه اسمعیل ایله جنك ایتدکده مظفر اولدی وبو سمتلری فتح ایتمشدر ایالت
طرابزون طرابزون وباتوم سنجاقلری برکیدیریلوب بکلربکیلك اولمشدر سنجاقلری
طرابزون کونیه باتوم در تیوزاللی دورت قلجدر واللی التی زعامت واوچیوز طقسان سکزی
تذکره لو وتذکره سز تیمار در کوینه دن غیری قانون اوزره جبه لولرایله یوز عسکر
اولور واون دورت قلعه سی واردر بو ایالت بش التی منزل طولی واوچ منزل عرضی عظیم
طاغلر وصعب وسنکستاندر اکثری دریا کنارنده واقعدر وبی پایان اورمانلرینه فرضا
بعض جاده یوللرنده ممکن اولان یرلرده ایکی طاغ دره سی بیان اصمه سی جیوقلریله
بند اولمش کوپرولر ایله وصل اولنمش نیجه منار قدر یوکسك طاغلرده نزول
وصعود اولنور ارض روم سمتلری دخی کوهستان وارض روم حدودنه وارنجه اکثر
یوقشدر وقضالری بونلردر اتنه قبا یغول اقچه قلعه ارخوه اوف بلاطنه تیره بولی
وهوی رزه سورمنه طورل کره سن کشاب کورتون کونیه ماچقه مایر میاوری یوه بولی
تام دیکر کونه له ولیچه اوصاف طرابزون بو ولایت غایت کوزل ومیوه کانی یرلر در جوز وفندق
والماوا کده وطاغ یمشلرینك انواعی ایله مالا مالدر وبو ایالتك باش شهری طرابزوندر
قره دکزك زاویه شرقیه سنه قریب بر شهر وحصاردر اکثر سکانی ترکی قومیدر که خلق
انلره لازدیرلر وجبال لزکی طرابزونك شرق وجنوب طرفنده اولوب بو جبل طاغستان
دیدکلری تا باب الابوابه متصل جبال قیتق وجبال السن وجبال البرز وبو طاغلر کورجستانی
تجاوز ایدوب دجله وفرات کنارلرینه اولاشور وبونده ایم کثیره واردر مکریل کورجی ابازه
چرکس ولاز ومسلم وکافر مسلمی شافعی نهایت طرابزونه قریب اولانه لازدیرلر وطرابزونك
جانب غرب وجنوبی جبال چپنی دیرلر بونده اتراك طائفه سی ساکن اولورلر طائفه سیله
مشترکدر لسانلری ترك وعجم وشاه عجمی معبود اعتقاد ایدوب روافضه دندر طرابزون
سوری متین ومحکم بر بلده در سخوم بونك شرق وشمالنه دوشر ابو الفتح سلطان محمد خان
سنه سکز یوز التمش بشده فتح ایلدکده قزل احمد بك قاچوب اوزون حسن یانینه کتدکده
تاریخ مزبورده قسطمونی وطرابزون وسینوب فتح وضبط اولندی وکورجستانله غزا اولندی

طرابزونك

طرابزونك ایكی سوری وقلعهٔ متینه سی واردر بریسنه اشاغی حصار وبریسنه اورته حصار وقلعه سنه قله تسمیه ایدرلر قله دیدكلری قلعهٔ متیندر ایچنده صلوة جمعه جامعی واردر وبوقلعه نك حفظه سی واردر وحائط شمالیسنده اورته حصاره مفتوح بوقپوسی واردر بوقلعه نك خارج طرابزونه مفتوح بابی یوقدر وقلعه نك جانب جنوبیسنده برباب صغیری واردر لكن مقفلدر وقت حاجتده فتح اولنور واورته حصارده یدكلری سوربر طولانی دورت قپوسی واردر اول حائط شرقیسنده اورته حصاره مفتوح اولان قپوسی قربنده دركه بوكا یكی جمعه دیرلر ثانی حائط شرقیسنك نهایتنده در باب دباغخانه كه خارجنده دباغخانه سی واردر وبوبابك اوكنده برنهر صغیر واردر وادیٔ عظیمدن جریان ایدر وانده برجسر عظیم اوزرندن مرور اولنور باب نهایت حائط غربیسنده بوكا باب زندان دیرلر دخی طرابزونك محبسی بوباب اوزره در وخارجنده بر وادیٔ عظیمدن برنهر صغیر جریان ایدر كذلك كارگیر ایله مبنی اوچ ذراع ایری احشاب ایله برقنطره اوزره باب زغنوسه مرور اولنور كه بوقنطرهٔ سور آتی الذكر داخلنده محتویدر رابع حائط شمالیسنده اشاغی حصاره مفتوحدر بوكا باب اشاغی حصار دیرلر وبواورته حصار قبل الفتح نصارا ایدنده كنیسه اولوب بعد الفتح سلطان محمد جامع اتمشدر وبوجامعه متصل حجرات ایله برمدرسه كه سلطان محمدك آثاریدر واورته حصارده ایكی حمام واردر بریسی كافر بناسیدر واشاغی حصار دیدكلری سور مربع الشكلدر وحائط شمالیسنك بعض مواضعی بحره متصلدر وبوسورك دخی دورت قپوسی واردر بری باب زغنوس سمتنه بری سوتحادر بونك خارجنده لب دریاده محلات نصارا برمحله در بریسی باب مولوزكه بوباب بحره مفتوحدر رابع باب موم‌خانه دركه شمع عسل ایشلنور وطرابزونك خارج سورنده جانب شمالیسی اولان بحردن غیری جوانب ثلاثه طرابزونك ربض عظیمی واردر وریاض وبساتینی جوانب ثلاثه سنده اولان ربضنده دو غربی ربضنده دورت جامع وجانب شرقیسنده ایكی جامع غربیسنده اولان دورت جامعدن اول جامع خاتونیه دركه سلطان سلیم خان والده سی انده فوت اولمغین سورك جانب غربیسنده خارج باب زغنوسده دفن اولنوب مشهدی قربنده برجامع كزین بنا اولنمشدر وبرمدرسه ودار الضیافه وبرمطبخ وبرفرون ومسافرین ایچون اصطبل وفقرا وطلبهٔ علومه بعد الفجر وبعد الظهر طعام معینلری واردر وصبیان ایچون برمكتب وانلره طعام ووظیفه ایندرمشدر ایكنجی جامع سلیمان بكدر وبوجامعك برمیدانی واردر كه آتاقبق میدانی دیرلر اوچنجی جامع ایاصوفیه در ساحل بحر اوزره ابنیهٔ كافریه بركنیسه ایدی رخامدن عظیم ستونلری وحوالیسی اشجار زیتون ایله مزیندر رابع جامع ارطوغدی بكدر اصلی كنیسه ایدی دخی غیری جامعلری واردر وبوشهرك انواع اثمار واصناف عناب وكراس وامرودی وبك امرودی وكلابی امرودی وسینوب الماسی واعنابندن دلكواوزومی وبادنجان انجیری وبینظیر رمان وتورنج وجمله سیاه كراسه شبیه برمیوه سی

اولورکه طربزونه مخصوصدر وقره بشلر درلر غایت لذیذدر وطربزون بحرنده اسماکك صیدی
اولنور مرله بالغی ومزکیو بالغی وقلقان بالغی وطرابزون بحرنده ایام خمسینده برخرده ماهی
صید اولنورکه خلق طرابزون خمسین لفظی تغییریله اکا خابسی بالغی دیرلرکه ظرفا استهزا
ایدرلر زیرا ایام خمسینده بوخرده ماهینك صیادلری سفن صغار ایله بونی صید اتدکده خلقه
اعلام ایچون برنفیر نفخ ایدرلرکه صداسی ایکی اوچ فرسخ مسافهیه واصل اولور بونفیرك
صداسنی ایشیدنلرك اولوسی دریسنه بنوب خابسی بالغی چقمش دیو کیدرلر مع هذا
بوخرده ماهی عسیر الهضم ثقیلدر و برجنس ماهی کش دخی ثقیلدر ایام شتاده بوخرده
ماهینك رایحهٔ کریههسی واردر منازل و بیوتده انسانك آرامی قالمز برمردار بالقدر کره سین
قره دکز کنارنده برکوچك سورسز بلدهدر برجامعی واسواقی وحدایق و باغستانی فراواندر
صامصون ایله طرابزون اراسنه دوشر بوندن دورت مرحله غربیه وطرابزون اوچ مرحله
شرقیه بونك برلماغ اوزن قلعهسی خرابدر دریایه مشرفدر وحالا بوشهرده دریا ساحلنده
برکوچك جزده عتیق طاشی چقارکه ینی طاشنه بکزر دخی غیری طاشلر چقار عین الهر
کبی واکا بکزر ریزه طرابزون ایله کونیه اراسنده در حصاری واری واردریالی یه
مشرف اعلا کوملکلك بزی اولور ریزه بزی مشهوردر پشکش کتورلر و بوریزه دوزیرده
واقع اولمشدر چارشوسی ایچنده برایرماغی اقار لواء کونیه بولوا کورجستان سنورنده
واقع اولمشدر دریا کنارنده برقلعه وقصبهدر قضالری بونلردر آتنه ارخهوی
سومله ویحه حدودنده کورل ومکریل طائفهلری واردر چوراق صویی اندن اقار دریایه
دوکیلور بوناحیهده انواع اثمار چوقدر لواء باتوم بولوا کورل قربنده واقعدر الجبال جبل
ییلا مسجدی طرابزون ایله بایبورد اراسنده میاه خوشکوار اوزرنده قارا کسلك اولمز بونده
اکی تارلر ایچنده برنوع خرده وسفید حیوان واردر جماد اراسنده حرکتی امعان ایله حس
اولنور برنوع دود اولور مص ایتسهلر ایچنده مانند آب زلال ذوق اولنور بوجبلده قدیمی
برمسجد اولمغله ییلا مسجدی دیرلر جبل خوش اوغلان طرابزونك قبله طرفنده ایکی
فرسخ یرده درخرده و بیوك بری برینه پیوسته جبال اولوب دامننده کی نهره خوش
اوغلان نام کمسنه بر رباط احداث اتمکله جبل و نهر اکا منسوب اولدی طرابزونلی بوطاغه
اغاج باشی دیرلر طولی اللی فرسخدر طرابزوندن بایبورده کیدن شارع اعظمك بوجبل
وسطنده برقپوسی واردرکه اندن غیری یردن کچلمز وقپویی محافظه ایچون میریدن بعض
قرا رعایاسی معیندر طرابزوندن چقان مشهر حاکمنك کاغدین الوب انلره کوسترمیجه
کچورمزلر الانهار نهر خوش اوغلان اغاج باشی طاغندن کلور طرابزوندن کچر دریایه
قاریشور دخی نهر سورمنه و نهر اوف و نهر ریزه و نهر اتنه که اکا صوق صو دیرلر بوایرمقلر مذکور
قصبهلر قربنده بحره قاریشور نهر فاش دخی بیوك صودر فاش قربنده بحره قاریشور جمله بوصولر
کورجی طاغندن کلور احوال ملوك وحکام بوایالت فرس ورومدن صکره وبعض طوایف
اسلامیهدن

اسلامیه‌دن صکره ابو الفتح سلطان محمد خان ثانی فتح ایلدی و حاکمی قزل احمد بک قاچوب
اوزون حسن یانه واردی رتذییل الطابع چون بو کتاب نادر العصرک قرق برنجی فصلی اقالیم
عرفیه‌دن ارمینیه اقلیمی بیانه شروع برله وان ایالتی تحریرنده خطامه رسیده اولدی و صاحب
تألیفک تعهدینه موافق بقیهٔ اقلیمک بیانینی حاوی اوراقه ظفر میسر اولمدی فصل مزبورده
مبحوث عنه اولان ارمینیه اقلیمی شرح و بیاننده روایات و درایات جملهٔ فضلایه مطابقت
و اتباعده نوعا خواطر اصحاب عرفانه رعایت بولنور مأمول و ملاحظه سله علی الاطلاق
ارمینیه‌دن معدود ایالت ارض روم بلادی فصل مرقومده ایراد و ایالت وان بلادی
عقیبنده ثبت سلک سطور قلندی و ایالت طرابزون دخی اراضیٔ ارزن الروم ایله بعض
جهتدن اتصالی اوزره اولدوغندن غیری ذکر سبقت ایدن ممالک کرجستانه دخی
مناسبتی اولوب بعض محللری اندن مفرز و منفصل کورنمکله ارباب فنه کون بو جمله‌یی
بر شکلده رسم تصویر و بر مجلسده ایراد و ارائت سهل الحصول اولمق ایچون ایالت مرقومه
دخی ارزن الروم عقیبنده تحریر اولندی و ایکیسنک احوالی بیاننده بکر بن بهرام الدمشقینک
عباراتی بعینه نقل بالمسطر قلندی بعد ذلک کتاب جهان نما فصولی ترتیبنه رعایت اولنوب
قرق ایکنجی فصل اولمق اوزره اقالیم عرفیه‌دن لسان یونان و لاتنده مزوپوتامیا دینمکله
معروف اقلیم جزیره بیانه شروع اولندی فصل ٤٢ در بیان اقالیم الجزیرة
بین الفرات و الدجله بو اقلیمی نهر فرات و نهر دجله لماطه ایدوب محل غیر محاط از مسافه قالمغله
جزیره تسمیه ایتمشلر و حالا بو جزیره‌ده اوچ ایالت واقعدر بری رقه بری موصل بری دیاربکر
دخی غیری ایالتلردن بعض یرلر انلره تابعدر بو جزیره‌نک حضرت نوح علیه السلامدن صکره
باش تختی نینوی شهریدرکه حالا اکا موصل دیرلر الحدود بلاد و مدنکه شمال و غرب و جنوب
محیطدر و اول سمتلرده فرات اوزره ملاطیه و شمیساط و قلعة الروم و غرب سهل جنوب بیره
و جنوب بالیس و رقه و رحبه و هیت و انباره ممتد اولور و انبارده فرات تحدید جزیره‌دن
قالور صکره حد جزیره انباردن تکریته منعطف اولوب جزیرهٔ ابن عمر و آمدی
حد ایدر بو تقدیر اوزره بعضی ارمینیه و بعض روم جزیره‌نک غربیسی اولور و بعضی شام
و بعض بادیه جزیره‌نک جنوبیسی و عراق عرب جزیره‌نک شرقیسی و دخی بعض ارمینیه
جزیره‌نک شمالیسی اولور و جزیره دیار ربیعه‌یه و دیار مضره و بعضی دیار بکره
مشتملدر دیاربکر نسب ابی بکر بن وایل و دیار ربیعه باباسنه منسوبدر عثمانلو سنجاقلریدر
و ماعداسی عربه مخصوصدرکه بنی نزار بن معد بن عدنان و دیار مضر نسبی مضر بن
نزار بن معد بن عدنان که ایکسی ربیعه‌نک قرنداشلریدر و مضرک لقبی مضر الحمر
و قرنداشنه ربیعة الفرس دیرلر سبب لقب بونلره میراث قسمت اولدقده مضره النون
و یرمشلردر ربیعه‌یه قصر اقلر ویرمشلر و بو جمله جزیره‌یی حضرت عمر رضی الله عنه
زماننده عیاض بن غنم فتح ایتمشدر و بو جزیره‌نک نیچه‌سی امراء اکراد و اعراب مختلفه‌یه

مخصوصدر و ماعداسی عثمانلو سنجاقلریدر ایالت موصل الحدود شرقی
کردستاندن شهرزور جنوبی سواد عراق شمالی دیاربکر غربی ایالت رقه التقسیم
التی سنجاقدر موصل پاشا سنجاغی اسکی موصل باجوانلو تکریت هرویانه قره داسنی
بوداسنی یزیدیدر اوصاف موصل بو شهر جزیره نك قاعده سیدر دور باروسی بیك آدیم
دجله اوزرینه در دجله نك جانب غربیسنده در و جانب شرقیده موصلك مقابلی
مدینهٔ نینوی درکه ملوك اثوردن نینوی بن بالوس سنه بیك تمش اوچ طوفاندن
صکره بنا ایتدرمشدر دوری التمش میلدر و حالا موصل خندقی عمیق و حوالیسی
بساتین و فصل ربیعده هواسی خوبدر ایام صیفده حری شدیددر و ابنیه سی حجرهٔ حصیبه در
فصل الخریف کثیر الحمادر و شتاسی شدید و ابنیه سی حسنه و قصوری طرف
دجله ده در و جرجیس النبی علیه السلام مشهدی نفس مدینهٔ موصلده در جرجیس
پیغمبر حضرتلری رمله شهرنده مقیم ایدی موصل شهرینك پادشاهی بر کافر جبار افلون
آدلو بر صنمه طاپوب خلقی اکا عبادت ایچون دعوت اتدردی مخالفت ایدنلری قتل اتدردی
اول اثناده جرجیس اکا ارسال اولنوب و اکا چوق معجزه لر کوستروب و دائما حضرت
جرجیسه سیاستلر و عذاب ایرشدردی دیرلرکه یدی سنه متصل انواع محنته مبتلا
اولدیکه تمش کره قتل اولنمشدر و هربرنده فی الحال حیات بولمشدر صکره غضب الهی
ایله بر سحابی مشتمل عذاب کلوب کفره یی قتل و هلاك ایلدی و حالا مزاری رمله
قربنده در و بو شهره دجله دن کاریز ایله صو اجرا ایدرلر و آب دجله اوزرینه نواعیر نصب
ایدرلر و وسط دجله ده سفینه لر اوزره طواحین نصب ایدرلرکه دجله بو طواحینی
ادار ایدر و موصلك جنوبنده مدینهٔ اثور قربنده نهر زاب اصغر دجله یه منصب
اولور حالا خرابدر نوراتده مذکوردر قدس شریفی خراب ایدن ملوك اثوردر و موصلك
ایکی سوری واردر بعضی خرابدر و بر قلعه سی واردر مدینهٔ نینوی اول بلده در که آنده
یونس علیه السلام سنه یوز قرق طقوزده حضرت سلیمانك وفاتندن صکره
حضرت الله سبحانه و تعالی نینوی بلده سنه یونسی ارسال ایتدی پادشاهی و شهرك
خلقنی طریق خدایه دعوت اتدکده اول قوم ضلالتده مصر اولدقده حضرت
یونس علیه السلام اوچ کونه دك ایمانه کلمزسه کز سزه عذاب حق کلمك محققدر
دیو اخبار ایدوب و بی اذن شهردن دونمدی جدا اولدی والحاصل حق طرفندن
قره بلوتلر چقوب شهری قپلایوب اول حال حیرت مآلده خلق حضرت یونسی ارایوب
بولمغین بربرله حلاللشوب و جان و دلدن توبه و ایمان ایله جناب حقه تضرع و دعا
و توبه ایدوب اول علامت دفع و رفع اولوب و نجات کونی که یوم عاشور ماه محرمدن
جمعه کوننده ایدی و چون یونس علیه السلام شهردن جدا اولوب غضبله کیدوب
بحر روم کنارنده بر یوکلو کمی یه سوار اولدقده چالقنوب یورمدوکندن کمیجیلر ایچمزده

قاچقون

قاچقون واردر دیو قرعه آتدقلرنده اوچ دفعه ده دخی قرعه یونس علیه السلام اوزرینه
دوشدکله یونس علیه السلام حضرتنی دریایه آتدیلر امر حق ایله بر بیوك بالق یودوب
و بالق سفینه یانجه بله کیدوب سفینه خلقی دریادن قره یه چقدقلرنده بالق دخی
یونس علیه السلامی قرندن چقاردی وشدت حرارت بطن حوتده طفل مولود کبی
بدنی مهرا اولدی وحرکتی ضعیف اولمغین اوستنه سکك اوشمسون دیو لطف حق ایله تازه
قبق چقوب وجبرائیل علیه السلام کلوب بدنی صغادقده کشف بصر ونبات لحیه وغیری
اولوب بعده یونس علیه السلام قدسه کلوب بعده جاجولیه نام قریه ده حضرت موسی
علیه السلامك وفاتندن نصکره سکز یوز اون بشده وفات ایتدیلر والحاصل موصل خلقی اصحاب
خیر ومعاشرت وارباب ظرافتدرلر ونینوی قربنده بر قریه که انده واقع تربه حضرت یونس
علیه السلامك مزاریدر دیو اول سمتك خلقی زعم ایدرلر وموصلك اعلا بوغاصیسی اولور
سلفده باقرا وانیسنی ایدو ایدرلردی وموصلك فرشوسنده شط کنارنده نفط چشمه سی
واردر خارج بلده دن بغداد سمتنده قتی قریب بر محلده قیر قینار بر میدان مقداری محلدر
زفت یاپلوب طورر بوزفتی کمیلره وحماملره استعمال ایدرلر وموصلك سیاه بزی غایت
لطیفدر وبو شهرده بر جامع واردر که محرابی غایت مصنع وسنك تراشیده بر واجب السیردر
وموصل خلقنك اکثری دورت لسان بلور بری عربی وفارسی وترکی وکردی وموصلدن
بر مرحله جنوبه دجله کنارنده قریب بیابانده بر کرمابه واردر که اوزرنده کارکیر قبه سی واردر انجق
بر حوض درد بانله نزول اولنور وانده لوئی قیرکون بر نوع سافز چقار طعمی ورایحه سی خوبدر و
موصل شرقیسنده بر عین واردر که اکا رأس الناعوره دیرلر بو عین ایچنده وافر نیل
حاصل اولور قرغه چامی بر منزل که امام علی حمامی طبراق قلعه ماییننده واقعدر تل التوبه
موصلك شرقنده اول تلدر که قوم یونس علیه السلام عذابی عیانا کوردکلرنده بو تل اوزرنه
چقوب مجتمع اولوب دعا وتوبه ایتدیلر الله تعالی عذابی دفع ایتدی بو تلده بر مشهد واردر
ناس هر لیله جمعه ده بو مشهدی زیارت ایدوب وندر ونذر ایدرلر عقر الحمیدیه اعمال
موصلدندر وحمدیه اکراددن بر طائفه در که بو محلده اولورلر شوش اعمال موصلدندر
مشرقی دجله ده جبالده قلعه مشهوره در که حب رمان شوشی بو کا منسوبدر حکار اعمال
موصلدندر فوق موصلده جبل یاننده بر ناحیه و بلده در حدیثه موصل ده دجله کنارنده
بر بلده در که دجله نك جانب شرقیسنده نهر زاب اعلی قربنده در موصلدن اون
دورت فرسخدر لواء تکریت مدن جزیره نك آخریدر غربی دجله اوزرنده در موصلدن
التی مرحله در و نهر اسحاق جنوبی وشرقی تکریتده در بو نهری عهد متوکل خلیفه ده
صاحب شرطه سی اسحاق بن ابراهیم حفر ایتدی بو شهر سواد عراقك اول حدیدر وشق
نهر وجبل تکریت قربنده در که سواد سامرایی بغداده وارنجه سقی ایدر وقلعه تکریتی
شابور بن اردشیر بابك بنا ایتدی عالاخر ابدر و بونك یرنده نفط منبعی واردر نهر اسحاقده

اغاچلق اندن ابتدا ايدر حالا خرابدر سن اعلاى تكريتده دجله كنارنده عامره در ونهر زاب
اصغر مدينه‌سى يانندن دجله‌يه قاريشور حديثه‌دن اون فرسخدر بلد ديار ربيعه‌دندر
غربئ دجله اوزره دروبلددن موصله التى فرسخدر وبو كنار باطور وبلد الخطيب
دخى ديرلر يونس بن متى عليه السلام بونده اولوردى برقعيد سورى واسواقى واردر موصلدن
اون يدى فرسخدر حضر اول بريه‌ده تكريت مقابله‌سنده در خرابدر تل اعفر اشجار
كثيره‌سى واردر سنجار ايله موصل ما بيننده بلددن التى فرسخدر كفرتوثا ديار ربيعه‌دندر
اشجار وانهار وزمينى هموار برقصبه‌در دارادن اون بش فرسخدر قزلجه خان موصل سمتنده
كنار دجله‌ده موصل ايله بونك اراسنده طبراق قلعه‌سى واردر خرابدر بوازيج تكريت واربيل
بيننده برمدينه‌ٔ مشهوره‌در قلعهٔ عحور سنطك كنار غربيسيله بر دپه جك اوزره خرابدر
مقابلنده آب خابور شطه قاريشورلوا باجوانلو كركوك قربنده خلقنه باجلان عشيرتى ديرلر
كوچر اولو كرد اولوسيدر بعض مزارعى اكوب بجرلر خرمن وقتنده محصوللرينى قالديروب
قيولره وضع ايدرلر لازم اولدقجه الوب اوبالرينه كتوررلر بونلرك يورتلرى بين الزابين
مزرعلرى قره‌جه طاغ دامنلرنده اولور بانه موصل خلافنده بعض عشاير اكراد برلوادر
هرور موصل شمالنده برحصن منيعدر موصلدن اوتوز فرسخ وعماديه‌دن اوچ فرسخ حكارى
بلادندن برلوادر مسالك ومنازل موصلدن تازه خرمايه وار نجه خرقل ايكى ساعت
كربيل اوچ ساعت ماءزاب در جانب بغداددورت ساعت بند شمامك اوچ ساعت برداود
ايكى ساعت اينجه صو دورت ساعت جسر التون صويى ايكى ساعت بو يولده ايكى صو
دخى كچلور كوك دپه ايكى ساعت خاصه صويى باشى ايكى ساعت بو خاصه صويى غايت كوزلدر
قلعهٔ كركوك ايكى ساعت يوللرنده خيلى خرقلر وبطاقلر وطاشلق واردر منزل داقوق اوچ
ساعت توزخرما اوچ ساعتدر موصلدن شهر زوره جلادخانى اوچ ساعت قريهٔ قوش
دورت ساعت مارز صويى اوچ ساعت نهر زاب ايكى ساعت شمامك اوچ ساعت برداود ايكى
ساعت چقور بستان صويى تابع اولكهٔ خان زاده خاتون بش ساعت چاى شلفه دره‌سى بش
ساعت كومسى دورت ساعت قريهٔ مره بك دورت ساعت سپر باريك اوچ ساعت
التون صويى بش ساعت بوغاز بر ساعت قريهٔ اغاچلر نام ديكر القاص تابع كركوك اوچ
ساعت قينارجه درقرب دربند پاشا نام ديكر قريهٔ بازيان وعلى شاه بطا قلقدر دورت
ساعت طاسان اده‌سى نام ديكر خان دپه‌سى بش ساعت سرچنار بر كوزل يردر اوچ
ساعت راضيان ايكى ساعت هبان نام ديكر بنجين دورت ساعت چاغان كوبرهبان دخى
ديرلر اوچ ساعت سيد صادق التى ساعت چاغان صويى دورت ساعت شهر زور
احوال ملوك وحكام جزيره ابتدا ظهورايدن دولت طوفاندن صكره سنه طقوز يوز
سكسن بشده ملوك اثور ظهور ايلدى وابتدا ملك بالوس التمش ايكى سنه پادشاه اولدى
بعده اوغلى نينوى اللى ايكى سنه پادشاه اولدى ونينوى شهرينى بنا ايلدى بعده عورتى

سامرا

سامرا فرق ایکی سنه پادشاه اولدی وشهر سر من رأی بنا ایتدی بعده اوغلی رامش بعده
الرینوس بعده اراليوس بو پادشاه خلقی جواهر کیمکه وسفر صنعتنی اوکرتمشدر والحاصل
الك آخرلری قولیوس بو پادشاه غایت ایله جبان وجرئتسز اولمغین کیانیان طرفلرندن
قوم بلوخ نینوی شهرینی محاصره ایتمکله خوفندن طشره چقوب مقابل اولمغه قادر
اولمیوب آخر کار کندویی وخزینه سنی آتشه یاقدی وقوم بلوخ ضبط ایتدی بعده بنی
اسرائیل اوزرینه سفر ایتدی وانلردن هر سنه خراج المغه باشلدی بعده اشکانیانیلر
طرفلرندن ضبط اولندی بعده اشقانیانیلر طرفلرندن ضبط اولندی بعده ساسانیلر
یعنی اکاسره طرفلرندن ضبط اولندی بعده دولت اسلامیه ظهور ایتدکده حضرت عمر
زماننده هجرتك اون سکزنده عیاض بن غنم موصل شهرینی فتح ایتمشدر بعده آل عباس
ضبط ایتمشلردر بعده سنه اوچیوز یکرمی اوچده دولت آل حمدان موصلده ظهور ایلدی
وابتدا ظهور ایدن عبد الله بن حمدان بعده دولت بنی عقیل ظهور ایلدی بونلر بحرینده
اولورلردی بنو تغلب بونلره غالب اولمغله اول سمتلردن قاچوردیلر وجزیره یه کلدیلر
وکیده رك موصله استیلا ایلدیلر اول وقت هجرتك اوچیوز سکسنی ایدی ابتدالری ابو الرواد
بعده سلجوقیه دن دولت بنی اقسنقر اتابك موصلدن ظهور ایلدی وکندی طرفلرندن بنه
بنی عقیل ضبط ایدرلردی بعده سنه دورتیوز سکسان التیده سلجوقیه دن تتش موصل
حاکمی ابراهیم قتل اولندقده دولتلری بالکلیه منقطع اولمشدر بعده سنه التیوز اوتوزده محمود
بن عز الدین وفات ایتمکله دولت اتابك منقطع اولدی ویرینه بدر الدین لؤلؤ هلاکویه
استناد ایتمکله موصلی ضبط ایتمشدر بعده سنه التیوز اللی طقوزده ایلخانیه شعبه لرندن بری
جزیره یی ضبط ایتمشلر بعده اق قیونلو طرفلرندن ضبط اولندی واول عصرلرده تیمور
ظهور ایلدی لکن تیموره التجا ایتمرله انلره مقر ایلدی بعده آل عثماندن سلطان سلیم مصر
سمتنه توجه ایتدکده فتح اولندی ایالت دیار بکر بو ایالت طرفین نهر دجله ده واقعدر
قبائل عربدن بکر بن وائل بن قاسط طرف فرسدن بو سمتی ضبط ایتمکله بو اسمله مسمی
اولدی الحدود شرقده ایالت وان شمالده ارض روم غربده سیواس جنوبده رقه وموصل
تقسیم اون طقوز سنجاقدر وبش حکومتدر سنجاقلرینك سکزی اکراد بکلرینك
اوجاقلغیدر عزل ونصب قبول ایتمزلر عثمانلو سنجاقلری بونلردر ارغنی اقچه قلعه آمد
چمشکزك حصن کیف خابور خربوت سعرت سنجار سیورك مفارقین
ماذکرد نصیبین اما اوجاقلق اولان سنجاقلر اتاق پرتك ترجیل چباقچور چرمیك
صاغمان قولب مهرانی وحکومتلر دخی بونلردر اکیل پالو جزره خزو کنج
بو ایالت عسکری یدی بیك اوتوز قلجدر قرق ایکی زعامت والتیوز سکسن سکز
تذکره لو وتذکره سز تیماردر اکراد بکلرندن ماعدا جبه لولریله بیك سکز یوز
عسکردر لواء آمد آمد پاشا سنجاغیدر بشیوز اقچه مولویتدر وقضالری بونلردر جونکش

جونکش صاور طلب ماردین مغارکیرد نام دیکر مازکیر ماکیرمید ان هینی نام دیکر هانی لوءآمد
بوشهرك سور عظیمی سنك سیاهدندر وجمله بیوتی ومحلاتی داخل سورده در ودورت
قپوسی واردر بریسی ماردین قپوسی بری طاغ قپوسی بری شط قپوسی بری ارض روم قپوسی
وبیچه جوامع ومدارس وحمامات وعمارت وخاناتی مشتمل برابج قلعه سی واردرکه شهرك بر
بایری اوستنه دوشمشدر داخلنده سرای سلطانی وبعض بیوت ومحلات حصین قلعه در
وشهری دو زیره دوشوب نهایتنده ایچ قلعه سی شط ماوراسنده اولان صحراره مشرفه در
وقلعه سنك اشاغیسنده شطك کنارلری قاون بستانیدرکه شط چکلدکده هرکسك معلوم
یرلری واردر واروب طاشلو وقوملو مواضعده اوجاق اوجاق قاون اکرلرکه برمقدار طاشلری
اشوب براوج کوکرجین ترسی ایله بش اون دانه قاون چکردکی ایله مخلوط ایدوب طاشلی
اراسنده قومه کومرلر عجایب لذیذ اولور خلق قاون فصلنده بوستانلره چیقوب قامشدن
قولیبه لر ایدوب او زرینه صارمشق وچادر چکی کبی سبزو خرم کنبدلر مزین ایدوب وصو
ایچنده صغه لر پیدا ایدوب برنیچه ایام عیش وعشرت ایدرلر بوشهر عسکر قشلاغنه
متحملدر ونیچه دفعه ملوك وسردارلر انده قسلامشدر وآمددن جنوبه وموصل طرفنده
شطده برطاش قنطره واردر ماردین آمددن جنوب غربه واقعدر دیار ربیعه دندر قلعه سی
برجبل اوزره درکه ارضدن ذروه سنه وارنجه ایکی فرسخ بر جبل نصفنه قریب در وبوقلعه نك
عنوة فتحی محالدر وماردینده حیات قتاله واردر وبوجبلده معدن زجاج واردر وبوقلعه نك
اوك ربضی عظیمدرکه بوربضنده اسواق ومدارس واردر وماردینك دوری درج مثالدر بردار
بردارك اوزرنده در وهر بردر بی التنده غی دربه مشرفدر عیون مائی قلیلدر اکثر شربلری
صهاریجدندر واربکی غایت مشهوردر صادرماردینه قرینده برقصبه وحصاردر آمددن
ایکی مرحله جنوبه دوشر دجله قربندن بکر برجامعی وحمامی وبرقاچ دکاکینی واردر
باپچلرینك اکثر اغاجلری اجاسدر سلطان ییلاقی طاغلرینك ذیل شرقیسنده وع
اواوب طاغدن برنهر صغیر بوقصبه یی شق ایدوب دجله یه قاریشور وبرقلعه خرابه سی
واردر حیزان کثیر الاشجاردر خصوصا شجر فندق بسیاردر جبال بیننده قلعه شاهقه سی
واردر مفارقین نام دیکر میافارقین دیار بکر قاعده سیدر احداق وبساتین
جهتندن نصیبین کبی در سیف الدوله بن حمدانك قبری بونده در وموصلك بومیافارقیندن
حصن کیفا اوزره طریقی التی کونلك یولدر وماردین اوزره کیدر طریق آخر واردر سکز
کونلك شمالیسنده برجبل واردر میافارقین بوجبلك ذیلنده در ومیافارقیندن برآت میدانی
مسافه ده برنهر صغیری واردر عین حوض اسمیله مسمی برعیندن منفجر اولور میافارقینك
جانب شمالیسی بیننده دربساتینی سقی ایدر حصن کیفا برشهر عظیمدرکه کنار شرقی شطده
واقعدر قلعه شهرك شمالیسنده ینه نهر کنارنده بربلند طاشلق کوه اوزره شهر ایله قلعه
اولدوغی طاغ اراسنده جسری واردر بوشهرك کوزل اوزومی اولور اسمنه حسی اوزومی

دیرلر

دیرلر بو شهری امراء حصن کیفك اولی اولان مرد ماهمره یاپمشدرلر که اکراد ایوبیه
سلسله سندن ایدی وسابقا حصن کیفه رأس الغول دیرلر بنا قلعهٔ کیفا اولمغله حصن کیفا
دیدیلر یاخود متعینان عربدن حسن نام برکمسه یی الهٔ کتوروب حبس ایتمشیدی برکون
امیر مذکوره خبر صالوب بورجاده اولورکه کندویه قصراغنی ویروب امیر قلعه رجاسنه
مساعده ایدوب کندویی حبسدن اخراج ایتدکدنصکره قصراغنه بر طریق ایله بنوب
میدان قلعه ده برمقدار تك و تاز ایلیوب میدان باشنه آت براغوب قلعه دیوارندن اشاغی
نهر شطه پرتاب ایدر صویه ایندکده سباحت ایله خلاص اولور بوجهتدن حسن کیفا
دیدیلر ناحیه لری بشری بهردی خندقی طور محلبی پسندیده وحصن کیفاده اولان
عشایر بونلردر آشتی چلکی یرلری اورمانلودر کوردلی بزرك کوردلی کوچك یرلری اورمانلودر
یونده ماضی بتر مهرانی بونلرده برنج اولور رجانکی جزبونی نام دیکر جزه یاخود بوختی عشیرتی
استورکی شقاقی ورشانی دخی یزیدی واردرکه بونلر درخندقی بهمرد یرلری طاغلیدر بونلرده
طاغ قیونی وطاغ کچیسی وییان کدیسی وسکسار اولور دخی بونلردن غیری مجبومی نام دیکر
طورکاشکی سرهانی نام دیکر سهرانی بشیری کوزل اکنلری اولور بطمان صویی قربنده در
بوسمتده ارسلان اولور دخی عربدن محلمی طائفه سی اولور یرلری میشه لکدر بونده من نازل
اولور و بوسمتك اوزومی کوزل اولور لواء نصیبین بوشهر قاعدهٔ دیار ربیعه در شمالیسنده برجبل
کبیر واردر بوجبلدن نهر هرماس نصیبین قربندن جریان ونصیبینك غایت بساتینی چوقدر
دیرلرکه قرق بیك بستان قدر بونهر ازونده در و بوشهره بیاض گل مخصوصدر اصلا قرمزی
گل بولنمز وجبل نصیبینه اکا جبل جودی دیرلرکه سفینهٔ نوح النبی آنده وسکز کوندنصکره
بوطاغده مستقر اولدی عقاربی قتاله در و نصیبین غایت وخیمدر و خلقی سرددر
قریهٔ دارا بونده اسکندر دارا ایله جنك ایتمکله بو اسم ایله مسمی اولدی حالا برقریه در لواء
سنجار دیار ربیعه دندر جنوبی نصیبیندر وجبلی اخضب جبالدر وجزیره ده سنجاردن غیری
یلده ده نخیل یوقدر سنجار ایله موصلك بینی اوچ مرحله در سوری جبلك ذیلنده در وجبل سنجارك
شمالیسنده در بساتینی وقناة ایله جاری میاه کثیره سی وحماملری کوزلدر بیوتی واسعدر
وفرشی فصوص صدر و هرلوله نك التنده بحردن حوض مثمن واردر وسقفی احمر واصفر
واخضر وابیض بللور جاملر ایله درونهار واشجار و تورنج ونارنجی کشیده در حکایت اولنور که جاریهٔ
سلطان ملکشاهك ارض سنجارده وضع حمل وقتی ایریشوب منجمین دیدیلرکه اکر بوکون
وضع ایلمزسه ولدی ملك عظیم اولور وسلطان امر ایتدی جاریه یی معلقه قلدیلر صکره
سلطان سنجر متولد اولدی و بومدینه یی بونك اسمیله تسمیه ایتدیلر ملك اعظم اولدی ووالی
مصر عباس بن وعمر العنوینك قصری سنجار قربنده در عجیب البنا در بساتین ومیاه مشرفه
ایدی عباسدنصکره ملوك بوقصره نزول ایدردی سنجار قربنده چتل کدوك نامنده برکوه
واردر انك وراسنده خاتونیه دیرلر بر کول واردرکه تا وسطنده برجزیره ایچنده برقریهٔ عظیمه

واردر جزیره غربیسنده هواتیه دیرلر بر پشته واردر اوزرینه بر عظیم عمود نصب اولنمشدر اندن
جزئی شماله شیخ کندی قریه سی مزاری واردر لواء سعرد دیار ربیعه دندر بر جبل اوزرنده در زمینی
هموار احاطه ایدر شط دجله نك قربنده در دجله نك شمالی شرقیسنده در و میافارقین ایله
سعرد بینی بر بچق کونلك و میافارقین سعردك شمالیسنده در و سعرد ایله آمدك بینی دورت
کونلك در و آمدك جنوبنده در و اهل سعردك شربی میاه منابعدندر و سعرد جبال ایله
محاطدر زیتون و رمان و کروم کثیره سی واردر بر مشهور اوزومی که آکا شافعی اوزومی دیرلر غایت
لذیذدر جمله اشجاری یغمور ایله مثمردر و سعرد موصلدن شرق و شماله ما بینلری بش مرحله
و سعرد دوز یرده درکه آب بدلیس جنوبیسنه دوشمشدر باشقه بر نهر صغیری واردر آب
بدلیس ایله جمع اولور قلعهٔ زرقی بو دخی بر دوز یرده در بوندن یوقار و آب بدلیس واقعدر
کفندرلندن سهل یوقاروجه طاغلر ایچنده در لواء خرپوت بر کوه اوزرنده بر قلعه و قصبه در کوچك
اوزرنه مشرفدر بر قضا و عمارتدر عظیم صحراسی واردر بونك نهایاتی پرتك و چمشکزك حدودینه
پیوسته اولور بونکا حصن زیاد دخی دیرلر ملاطیه دن ایکی مرحله در اولو باد ناحیه سی
بونکا تابعدر بونکا قریب شمیساط دیار مضردندر آمد و خرپوت بینلرنده واقعدر لواء ارغنی بر امارت
و قضادر خرپوت ایله آمد اراسنده و قربنده بر جبل اوزرنده بر قلعه و شهردر نواحیسی واردر دامننده
کوچك دیرلر بر بحیره واردر خرپوته تابعدر لواء سیورك بر امارت و قضادر آمددن قره جه طاغ
و راسنده و فرات ایله شط ما بیننده بر صحراده واقعدر لواء چمشکزك نهایت فراتك آمد طرفی
کنارنده نیچه نواحی یی مشتمل بر امارت و قضادر نفس چمشکزك بر قلعه سی واردر بر طاغ
کوشه سنده فرات کنارنده اوکی کشاده بر صحرادر اوائل حالده بر عظیم ولایتدر که کردستان اندن
عبارتدر حاکمی اوتوز ایکی قلعه و اون بش ناحیه یه منصرف ایدی سلطان سلیمان زماننده
ولایت تحریر اولنوب قصبهٔ چمشکزك و ناحیهٔ صغمان و جزیرهٔ کفره و عادات اغنامی خاص
همایونه الحاق اولدقدنصکره ولایت ایکی امارت و اون دورت زعامت و تیمار تقسیم اولنمشیدی
بعده ینه سلطان سلیمان ناحیهٔ صغمانی افراز ایدوب بعض اولاد حکام چمشکزکه احسان
ایتدیلر پس اول اوچ امارت بونلردر مجنکرد پرتك و صغمان پرتك بر اوجاقلقدر فضا
جانبی کشاده و واسعدر جرمیك سیورك قربنده فراتك نوشار معبری مقابلی
ایکی کوه اراسنده بو دخی بر اوجاقلقدر جبالقچور ارض روم طرفنده مراد صویی
کنارنده بو دخی بر اوجاقلقدر ترجیل حانیدن آمد سمتنده مراد قربنده بر جبل اوزرنده
بو دخی اوجاقلقدر بنبوقلی چای بو ترجیل جبلندن چقوب آب سید حسندن اشاغیجه ده
شطه منصب اولور اتاق ترجیل قربنده قلعهٔ موش و قلعهٔ فلك و ترجیل اراسنده بر صحراده
واقعدر بو دخی اوجاقلقدر صلات چای جبلی کوشه سندن پیدا اولوب بنبوقلی چای
اشاغیسنده دوکیلور مفارقین آمد مقابلنده ایکی طاغ اراسنده التون صویی
لوپر وسنك صویی اوزرنده بر قصبهٔ خرابه در میافارقیندن غلطدر جزیرهٔ ابن عمر

بی

بنی امیه دن ثامن خلفا عمر بن عبد العزیز حضرتلری که عدلده معادل عمر بن الخطاب حضرتلری
ایدی قلعه سی ساحل نهر شطده هنگام طغیان شطده نهر ایکی شق اولوب شهر و قلعه سن
احاطه ایدر لاجرم سنکدن سدلر ایتمشلردر که آب نهردن قلعه یه ضرر اولمیه و همیشه
آمد شد خلق جسره موقوف اولمغله بوکا جزیره تسمیه اولنمشدر و عمره نسبت ایله
جزیره عمریه دینمشدر بو جزیره یه متعلق نواحی و قلاع که مشهورلری اسکی موصل مقابلی
ناحیهٔ کورکیل مستقر سفینهٔ نوح علیه السلام اولان جبل جودی بو ناحیه ده در
بو ناحیه ده ساکن اولان عشایر اکراد بونلردر شهرلوری شهرلی کورکیلی استوری
بونلر اهل اسلامدر بنو ید کاون پورش هیورل بونلر یزیدیدر ناحیهٔ برکه برکه عشیرتنه
مخصوص ناحیه در قلعه سی واردر دخی بوسبی دیرلر ناحیهٔ اروخ اروخ عشیرتی
ساکنلردر قلعه سی معتبردر ناحیهٔ پروز دخی پروز عشیرتنه مخصوص قلعه سی واردر
بونلر اوچ فرقه در جاسته ولانی بزم کرافان ناحیهٔ بادان بونلر کامرسی عشیرتی اولور دخی
دوربادان دیرلر ناحیهٔ طنزی بو ناحیه نک قلعه سنه کلهوک دیرلر بونلر دخی کارسی
عشیرتی اولور ناحیه فیک بونلر دورت قبیله اولور ناحیهٔ طور و دخی ناحیهٔ هیتم اکثر سکانی
و رعایاسی ارمنیلردر بو ناحیه ده قبیلهٔ چلکی اولور غایت محصولدار ناحیه در ناحیه شاخ
ارمنیلر اولور قلعه سی واردر دخی بونلر شیلوی قبیله سی اولور و لطیف اناری اولور
ناحیهٔ قلعهٔ تش اتل و قلعهٔ ارمشاط بونده براسی قبیله سی اولور بونلر بختی عشیرتندر
الک اعظم شعبه لرندندر ناحیهٔ قلعهٔ کیر بوکا قیز دخی دیرلر کارسی و قریشی قبیله لری
بونده اولورلر بونلر طنزی عشیرتنه تابعلردر ناحیهٔ دیرانه قلعه لار که نواحی طنزیدندر
بعض سکانی اعرابدر بونلر طهری و صغانی و بنی عباده طوایفی دخی اول سمتک ارمنیلری اکثر
عربی تکلم ایدرلر عشایر والرسانی بونلردر دنبلی نوکی محمودی شیخ تیزین نام دیکر
بزنی ماسک رشکی نام دیکر رشی دخی مرسی الو تشی دیرلر مخ نهرانی بیکانی بلانی ستوری
شیرو یان دو تورانی دخی اردنانی بونلر یزیدیدر ناحیهٔ فنک جزیره قرشوسنده بر معمور
قصبه در و قلعه در بونده جزیره بکلربنک سرایی واردر بو قلعه کا عمادیه بکلرینه و بریلور فنک
عشایری بونلردر نجبوی شقاق سیوانی کومیه کیج چپا قچور دن بدلیس سمتنه
دوشر طاغلر اراسنده بر کوه اوستنده بر حکومتدر مراد صویی صحراسندن کچر اکیل کیخدن
آمد سمتنه دوشر طاغلر ایچنده بر قصبه و قضا و حکومتدر ایکی طاغ دره سنه
دوشمشدر بو طاغک کوشه سنده منبع شط اول کوهده در لواء خزو بر معمور قلعه
و شهردر ایکی جانبی طاغ برکشاده و واسع دره یه دوشمشدر و ایکی جانبنده طاغلردن ایکی
نهر کلوب شهری کویا احاطه ایتمشدر شهر اول نهرلردن کرچه بعید در لکن نهرلر اراسنه
دوزیره دوشمشدر همان شهرک التی یا ننده اول ایکی نهر بر اولوب بر طاش کوپری التندن
کچر و حصن کیفا اشاغیسنده شطه قریشوب نامنه آب ارزن دیرلر و بو شهرک اطرافی

فلك وصاصون وكفندر قلعه‌لريدر ومفارقيندن صاصون دلكلو قيا ايله حزو اراسنده
برجبل اوزره برقلعه‌در الجبال جبل كاره برمعظم جبلدر كردستانك اعظم جباليدر شهر
جزيره‌نك مقابلنده واقع اولمشدر جبل جودى بونك شعبه‌لرندندر وجبل جودى اوزره
مشرف هميشه قله سندن پوس وطمان وبرف و باران اكسك دكل ظلمات ايچنده
كورينور حتى كمال علوندن سفينهٔ نوح عليه السلام بوجبلده قرار ايتمشدر بوجبلك بعض
مواضعنده برنوع زنبور اولوركه قرنجه كبى سور آخلرده يرايچنده قرصلويا يوب بال
ويررلر بغايت لطيفدر ارمغان كتوررلر وشمعى عنبر كبى رايحه لودر وبعض مرتبه عنبر
شمامه سى غناسنى ويرر اكثريا جودى طاغلرنده بولنور جبل جودى بوجبل جزيرهٔ عمريه شرقنده
اندن برايكى ساعتلك كه اصلا اوزرنده قسم شجردن اثر يوقدر بعضى كياه ككك وخزامى
كبى اوتلرى بتر خاكى طاشلوچه وشوره در جانب شماليسنده بعض دره‌لرنده وقويى
يرلرنده صيف وشتاده قار اكسك دكلدر بوجبلك ذروه سنده مستقر سفينه اولان محل
معلومدر وزيارتكاهدر واندهبر جامع وار دروسال بسال موسمى اولور وزوار وتجار كلور
وبوجبلك ذيلنده قريهٔ ثمانين برقصبه كبى درانده بر جامع وبرمدرسه وبعض خيرات واردر
جزيرهٔ عمريه شرقيسنده ايكى ساعتلكدر اهل سفينه ابتدا بومحلده نزول ليدوب وبوجبل
چاق موصلدن كورينور وجبال كردستانك هنكام صيفده وحصادزمانلرنده مازو اغاجلرينه
من دوشر اول طرف خلقى اندن عظيم منتفع اولورلر يازفصلنده دوشن يابسدر وبيرا غه
دوشر انك اغاجلرينك التنه كليملر دوشيوب اغاچلرى سلكمكله جمع ايدرلر وكردلر
اكا كزنكوى ديرلر خرمن زماننده دوشن مازونك كندوسنه دوشر اول تازه سنى جمع
ايدوب صوايله قارشدررلر وقزغانلره قويوب قويواولنجه قينادوب بوكا كردلر جزك
ديرلر الانهار نهر قره چه طاغ بوجبل كه شهر آمدك جنوبه ميل ايله خلفنده در
لواء سيورك ايله آمد اراسنده در وبوندن نهرچقوب ديار بكر كوپروسى اشاغيسنده
شطه دوكيلور وقره چه طاغ اوجنده برجبلدن دخى كوكچه صو نام برنهر كه باشى
ايكى شعبه ايكيسك جزئى مسافه دن شعبه لرى جمع اولوب ونهر عظيم اولوب برطاش
كوپروالتندن چكوب قره جه طاغ نهرندن اشاغيجه ده شطه دوكيلور آمدك بوجانبلرى
وغربيسى كشاده صحرالردر السنه بوايالت عربى وتوركى وفارسى وكردى وارمنى لسانلرى تكلم
ايدرلر وخلقى نك اهل اسلام اولنلرينك مذهبلرى حنفى وشافعيدر واكرادى ايكى
فرقه دربرى مسلم كه مذهبى شافعيدر وبرى كافر كه يزيديدر مسالك ديار بكردن حلبه
جانفزا چايرى ايكى ساعت قزل ديه دورت ساعت قوجه طاغ اوچ ساعت الما لو اوچ ساعت
اجى كوز اوچ ساعت عابدون طاشلو يولدر وصوق صويى وار درالتى ساعت ونهر جلاب
دورت ساعت رها بش ساعت اوج بيكاريدى ساعت شقف خانى نام ديكر بش ديه يوللرنده
كوزل اشمه بيكارلرى واردر مشهد بيكارى مقابله سى اوچ ساعت كوزل يوللردر وصوق

صولرى

صوئری واردر بیره جك قرب فرات ٥ ساعت تیزیب ٢ ساعت مزار ٢ ساعت تل
بشار ٤ ساعت عینتاب بو محله قریب در تیزشكن كوزل یولدر ایكی كوپروسی واردركه
بریسنه تل قار نام كوپروسی چكیلور ٦ مرج دابق ٣ ساعت یولی دوزدر بوندە نهر عینتاب چكر
سلطان سلیم غوری ایله بو صحراده جنك ایتمشدر بونده منزل مقابل مقام داود نبی علیه
السلام كلیس وعزاز بو منزل مقابلی بیننده اولان جبالك اوزرنده درجسر سموق ٣ بو منزلده
عینتابدن كلن نهر اوزرنه كوپرودن چكیلور نهر عمیقدر و یوللری طاشلقدر جبلان ٢ ساعت
حلب ٣ دیاربكردن موصله قره كوپرو ٣ ساعت كوك صو بو یوللك اورتاسنده برخانك
قرشنده دورت بش صوق صولر یردن قینایوب یوللری كوزلدر شهود بیكاری ٤ ساعت
قوناغه كلنجه دره ایچندن كیدیلور اما اردكلدر شیخ زولی ٣ طاغ ودره در حرزم
٥ ساعت قره دره ٥ ساعت نصیبین ٥ ساعت یولی دوزدر و طاشسزدر جراح صویی
٥ ساعت كدلك شماخی دورت ساعتدر اوج دورت یردن صودن چكیلور دللیكار التی ساعت
صفوان صویی یوللری طاشلو ودره لر ایچنده صولر خابور دورت ساعت یوللری دوزدر كفر
زمان التی ساعت مقابله‌ء كفر زمان بونده شط چكیلور ابو سعید اوچ ساعت نام دیكر ابو شعبه
دلفسمه بش ساعت یوللری كوزل جاری صولری وار اما بطاغی دخی وار اسكی موصل
بش ساعت قره سیدی دورت ساعت حمال كندی اوچ ساعت كوزل یولدر مقابل موصل
اوچ ساعت دیاربكردن وانه اریه چایی ایكی ساعت قره دپه التی ساعت بطمان صویی بش
ساعت خطو سكز ساعت اوس القرنی التی ساعت اشك میدانی بش ساعت كفندر
دورت ساعت بو منزلده دلكلو طاشدن چكیلور برعظیم صحراسی واردر زمان اولده اوتوز
ذراع طوللی واون ذراع عرضی ایكن اوچ آدم قدی قدر یوكسكلكده نحت ایدوب برطرفندن
برطرفنه یول اتمشلردر بتلیس بش ساعت تاتوان بش ساعت كارموخ بش ساعت صور
دورت ساعت عادلجواز التی ساعت كترك طقوز ساعت ارجیش اوج ساعت قره كوی دورت
ساعت بندماهی دررت ساعت جانیكل بش ساعت قاسم اوغلو جایی بش ساعت وان ایكی
ساعت دیاربكردن ملاطیه یه شلبه كویی ایكی ساعت قره كوپری نام دیكر مالان بو منزلده
دوه بوینی نام محل آشیلور ارغنی التی ساعت صوچق ییلاقی ٥ ساعت بو منزلده جبال شاهقه
مرور اولنور یاخود بهره مازا التی ساعتدر كول باشی جبال شاهقه مرور اولنور بش ساعت
قریه‌ء مالقوج افندی نام دیكر قره باغتك التی ساعت یولی دوزدر كنار نهر فرات التی ساعت
ملاطیه یدی ساعت دیكر دیاربكردن ملاطیه اق دكرمندر صحرای ارغنی اون ایكی ساعت
جبال شاهقه مرور اولنور قیزدره سی جبال شاهقه مرور اولنور قریه‌ء خوخ خان سنان پاشا
ملاطیه احوال ملوك وحكام فرس وروم وتكرار فرس وفرس طرفندن عرب قبائلندن بكر بن
وایل بعده عرب ملوكندن ملوك كنده دیاربكردن ظهور ایلدی وانلردن ابتدا ضبط ایدن حجر
اكل المراد بن عمرو كنده قبیله سندن واول وقت هجرتك ایكی یوز سنه سندن مقدم ربعه

اوغلو عمرو بعده اوغلو الحارث بو حارث فرس ملکنه قباد زندقه یه موافق اولدی بو قباد
عصرنده مزدک زندیق ظهور و نبوت دعوا ایدوب ناسه امر ایلدیکه اموالرینی بری برینه براو
وعورتلرینی شرکت اوزره ایلسونلر قباد بو زندیقلک دیننه داخل اولدی دخی لحارث اکا متابعت
ایتمشدر بعده وغلو حجر بو حجر مشهور شاعر امرئ القیس بابا سیدر بعده بنو اسد حجری قتل
اتمکله دولتلری منقطع اولمشدر چون امرء القیسه باباسنک قتل اولدوغنک خبری کلدکده
بنی بکر و بنی تغلبه دن امداد الدی و بنو اسد ایله جنک ایلدی و انلری بوزدی والحاصل تکرار
عظیم جنک اولمشدر و انکوریه قیصردن امداد الدقده مکر دشمنلر کیزلو بر آدم کوندرمشلر حمامه
کیردکده زهرلو بر ثوب کیدرمشلر اندن فوت اولمشدر صکره حضرت عمر رضی الله عنه
عصرنده بو سمتی فتح ایتمشلردر بعده خلفاء عباسیه ضبط ایتمشلردر بعده دولت مروانیه دیاربکردن
ظهور ایلدیلر ابتدالری ابو علی بن مروان الکردی سنه اوچیوز طقسان ایکیده وآخرلری
منصور بن سعید و اول وقت دورتیوز یتمش سکز تاریخنده بعده فروع سلاجقه دن بنو
ارتق بن اکسک بو ارتق ملکشاه بن الب امرا سندندر ملکشاه عظیم عسکر ایله ارسال ایلدی
ودیاربکری ضبط ایتدی بعده تیمور کلدکده ماردینی محاصره ایتدی و فتح ایلدی و اول اطرافه
استیلا ایلمشدر صکره ارتقیه دن شهاب الدین بن احمد ضبط ایتمشدر و اول وقت ترکمان
طائفه سندن اق قیونلو که انلره بایندریه دیرلر انلردن ابتدا ظهور ایلین علاء الدین طورغل
بعده فخر الدین قطلو بک بعده اوغلو قره ایلوک عثمان تیموره تقرب ایلدی وآمد و ماردینی
واول اطرافه نصب ایلدی بعده شاه اسمعیل سنه طقوز یوز سکزده بو سمتلره استیلا ایلدی
بعده آل عثماندن سلطان سلیم طرفندن فتح اولنمشدر ایالت رقه حالا اورفه دیرلر بر ایالتدر
حدودی شرقده موصل جنوبده بریه سنجار غربده فرات شمالده دیاربکر التقسیم بنی
ربیعه جماسه دیر رحبه رقه رها نام دیکر اورفه سروج خابور دخی حران جلاب نهر ج درا
دخی بنی قیس بو ایالت التیوز اللی اوج قلجدر بکرمی سکزی زعامت التیوز اون التی تذکره لو
تذکره سز تیماردر جبه لولریله بیک دورتیوز عسکر اولور رها پاشا سنجاغیدر قصبهٔ
خلیل علیه السلام و نمرود خلق ایچنده بو شهرده اولمق اوزره در لکن کتبده بابل
قریه لرندن کوثه نام قریه ده در اورفه شهرینک ایچ قلعه سی بر محل مرتفعده دیواری
اوزرنده ایکی عمود رفیع وضع اولنمشدر و دیبنده ایکی یردن وافر صو قینایوب چقر
وکول کبی ممتد اولوب دوری یدی میلدر ایرمقلری اقربری طشره حصارک دیواری
دیبندن چقوب غربدن شرقه یوز ذراع قدر ممتد بر اوزون حوض کبیدر شمال طرفی باغچه لر
وجنوب طرفی جامع و تکیه و نهایتنده شیخ علی قصری که صو اوزرنده در حوضه ناظر در بینظیر
مسیره اولمغله کبار وارد قده انده اکلنورلر جامع ایچنده اول صونک منبعی زیارتکاهدر حضرت
خلیل علیه السلام مقامیدر و صو چقدوغی یره یاپلمشدر زیارت اولنور و اول ایکی کولده
ایقلری ایکیشر اوچر کرمان یوریدر شهرک وسطندن بحوب طشره باغچه لری

صقی ایدروبوزیارنکاه بالغنی کمسه طتوب اکل اتمزوصید ایدن آدمه البته برضرر اصابت ایدراوبله
مشهوررومتعارفدر وشهرقربنده بعض تلال وجبال وعظیم مغاره لر واردرسو داخ سوارخ
طاشلوطاغلردربی نظیراناری اولوربواورقه خلقی غایت شجیع اولورلر قوچ حصار
رها ایله نصیبین اراسنده برکوه کوشه سنده برقصبه وقلعه در اول کوهدن برصوچقوب
نصیبین طرفندن کلن نهره همان ینه قوچ حصار قربنده والتی یاننده قاریشوروواول کوه
کوشه سنی طولاشدقده نصیبین صحرالرینه واریلور جماسنه نهر فرات کناری غربیسنده
برپشته اوزره برقلعه درکه جبل حمر بریه عربدن کلور بومحللرده فراتی قطع ایتمشدر
بوندن یوقروجه مقام علی رضی الله عنه اندن یوقروجه رحبه اندن یوقروجه برپشته
اوزرینه دیرکه رحبه ایله برلوادررقه نك مقابلنده واقعدر برتل اوزره برقلعه در قوچحصاردن
ورقه قربنده ورهادن کلن صوایله جمع اولان نهر بوپشته التندن فراته قاریشور لواءخابور
رأس العین ایله فرات اراسنده برجبل اوزره ایکی قلعه واقعدر جبل مذکور رأس العیندن
منبع آب خابور اولان کرك قربندن فراته طوغری ممتد در نهر خابور بوجبلی دولشوب
اشاغی یاننده فراته دوکیلور بوسمتده عرب بنی ربیعه که موالی دیرلر بوسمتده یازلار وقیشده
سلمیه سمتنده قشلرلر ماکسین خابور اوزره برمدینه در قرقیسادن یدی فرسخ بعیددر
سروج حالا رهاناحیه سیدرخرابدر حراندن برمرحله درکثیرة المیاه والبساتین والفواکه در
انار وامرود وابیواوربکی لطیف اولوب بیره دن برمرحله در حران دیارمضردندر برقدیم شهردر
سنه اوچ بیك اوچیوزیکرمی اوچده بنا اولنمشدر غایت بیوکدر حالا خرابدر بناء کنعانیوندر
عظیم وغریب آثارلری حالا باقیدر وبوشهرده برتل واردرکه مصلیٔ صابئین بوتل اوزره در
وبوتل ابراهیمه نسبت اولنور بوشهردن ایکی فرسخ قدر بعید رحبه برجبل واردر مالك بن
طوق الثعلبی بناسیدر رقه وعانه بیننده فرات اوزره برمدینهٔ مشهوره در حالا خراب
اولدی صکره رحبهٔ جدیده یی صاحب حمص شیرکوه بن محمد سنه یدییوز یکرمی برده
بنا ایلدی عراق وشامدن کلن قوافلك محطی ایدی رقه دخی رافقه دینلور دیارمضردندر
فرات جانب شمال شرقیسنده درمقدما دیارمضرك قاعده سیدر حالا خرابدر بساتین
وفواکه انواعی چوقدر رأس عین دخی عین ورده دیرلر دیار ربیعه دندر ارض مستویه ده که
اوچیوزدن زیاده عیون صافیه چقار ونهر خابور بوعیوندن جاری اولور قرقیسا رقه قربنده
فرات وخابور اوزره برمدینه در دیارمضردن جریر بن عبد الله البجلی بونده فوت اولدی
قلعهٔ جعبر دخی دوسریه دیرلر نعمان بن منذرك عبدی اولان دوسر بنا ایتمشدر
صکره جعبر قشیری بوکا مالك اولوب وانده چوق اوتورمغله اسمیله مسمی اولدی بوقلعه
فراتك ساحل شرقنده واقعدر بالسدن یکرمی بش فرسخدر مقابله سنده غربیٔ فراتده
ارض صفین درکه انده وقعهٔ معهوده واقع اولدی بوقلعه رقه دن یدی فرسخدر
اوصاف الزور بوك دخی دیرلر بوزور فراتك ایکی طرفندن بالس دنجاق عانه یه وارنجه ممتددر

بوزورده بر بر توت اغاجلری اورمان کبی صیقدرکه ایچنه کیرلمك ممکن دکلدر انجق نهر فرات
طرفندن هر بر یسنك بردار یولی واردر اندن کیررلر وهر یولك داخلنده بر واسع یر اطرافنده
حصار کبی اول توت اغاجلری قوجقلامشدر واول یرلرده انواع طوایف اوبالرایله ساکن
اولمشلردر وبو طائفه ابریشیم چقاررلر نقل ایدرلرکه هر سنه ده بوزورلرده اوچ دور تیوز
کیسه مال حاصل اولور وبوزورده ساکن اولان طوائفك موالی عربنه ویرکولری واردر
وبونلردن الکباش طائفه بنی سمکدر وبوزورده ارسلان وقره قولاق وهزبر وغیری حیوانات
اولور تذییل الطابع غفلت اولنمیه که ایالت شهرزول بلادی اکرچه بوندن اقدم اقلیم جبل
یعنی عراق عجم فصلنده بعض مرتبه ذکر وبیان اولنمش ایدی لکن اشبو اقلیمك جزیره یه
واقلیم عراق عربه بعضا اتصالی اولوب اوصافی اتی البیان کردستان اولکه لرینه دخی
محسوب اولدوغندن غیری قانون وقاعدهٔ دولت علیهٔ عثمانیه اوزره مستقلا بر ایالت
اعتبار اولنمغله بو محله افراد بالبیان قلنمق مناسب کورلوب ابو بکر بن بهرام الدمشقی
جغرافیاسنك عبارتی بو محله دخی بعینه ثبت سلك سطور قلندی ایالت شهرزول
بو ولایت عجم سرحدنده بر ایالتدر که اقلیم کردستاندن محسوبدر واکثر طائفهٔ کوران
ولایتلری اولور حریر سمتلری طائفه سهران دیار یدر کوران حکامی وامراء اردلان تصرفلرنده
ایدی انلرکاه عثمانیانه وکاه قزلباشلره تابع اولمغله اکثر بلادی انلردن نزع اولنوب ایالته
الحاق اولنمشدر حالیا انلر حسن آباد نام قصبه یی دار الملك ایدنمشلردر که همدان قربنده
وشهرزولدن همدان یولی اوزره برشهردر الحدود ایالت بغداد وایالت موصل وحکومت
عمادیه وحکاری وآذربیجان وعراق عجمه پیوسته اولور التقسیم اوتوزایکی سنجاقدر
لواء اربیل لواء شماملك لواء حریر لواء کوی ابرومان اوشتی باف برند یلقاص بیل
اوطاری جبل حمرین جنکوله دورامان نام دیکر داوران دولجوران سروجك سید بورنجین
شهربازار شهرزور عجو رقلعه غازی کشان مرکاوه هزار مرد رودین مهروان شمیراه
قره طاغ چاغان قزلجه لواء بابه لواء زنکه لراء کرکوك انجیران اوصاف بلاد شهرزور
سلفده اکه نیم راه دیرلردی یعنی مداینه دن آتشخانه آذربیجان یولنك نصفیدر بونی قباد بن
فیروز ساسانی بنا ایتمشدر دخی شیر فیروز دیرلردی زوری ارتق اولان حکومت ایتمکله شهر
زور یعنی شهرزول دیدیلر عراق عجمده جبلدندر مدینهٔ صغیره در بلادی مراغه یه متصلدر
مابینلری التی مرحله درخلقی غلیظدر وبغداددن سکز مرحله در ودخی شهرزور قربنده
بر خرابه کنبد واردر اسکندر قبری درغالبا جوفی اولمق کرك زیرا والده سی تابوتله مقدونیایه
کتورلمشدر ودخی بو شهر حلواندن اون ایکی فرسخدر وموصلدن بش مرحله درحصار
کلعنبر که تخت شهرزوردر شهرزور صحراسنده واقعدر بو صحرا واسعدر نهایت شرقیسی
جنوبدن شماله ممتد طغلر اولوب طاغ دیبنده بر الچق دپه که دیبندن بیکارلر چقار وطاغده
یردن دن بیوك نهر اقوب اول دپه قربنده صحرادن کچر دپه اوزرندن نهر مزبور کنارنه وارنجه

مردوم

مرحوم سلطان سلیمان خان بر قلعه بنا ایلمشدر ایچ قلعه مزبور دپه اوزرنده در طشره حصار
نهر کنارندن چوریلور سلفده شهرزور پاشالری انده اوتوررلرمش شاه عباس مستولی
اولوب ییقمشدر عسکر قول قول دیزیلوب سنه بیك اوتوز طقوزده غرهٔ شعبانده بنایه
مباشرت اولندی مزبوردن نك نهایتی طاغ ایچنده ازرق جاز ومسکنی وخلط کلام مغاره سی
دیمکله معروف بوغاز واریدی که قپوسی اوکنده بارو وبر قلعه بنا اولنمش ظالم علی قلعه سی
دیرلر ظالم قلعه سی ایله کلغبر اوته سنده دره ایچنده ظالم قلعه سی قلعهٔ چرخ ظالم
دخی دیرلر بر یالچم بلند کوه سنکین کمرنده خدایی بر غاردر که اشاغیدن طاشی اویوب
وکسوب نردبان ایتمشلردر و بر بر پنجره لر قومشلردر که ضیا کورینه مزبورسنك ذروهٔ عیوقه
پیوسته بر کوهدر و بو مغاره مقابلنده بر کوه دخی واردر که انده قلعهٔ یزدجرد دیرلر خرابدر
بو ایکی طاغك دپه سندن بر صو کلوب شهرزور دوزینه چکیلوب کیدر شهرزور نهری
بودرنك اغزنده در اربیل بلاد جبلده قاعدهٔ بلاد شهرزور ومدینهٔ محدثه در ونهر زاب
صغیر ونهر زاب کبیر بیننده در اربیلدن موصله ایکی مرحله در واربیلك داخل سورده
مدینه نك بر جانبنده تل عالی اوزره بر قلعه سی واردر واربیل ارض مستویه ده در واربیلك
قنوات کثیره سی اولور وایکی کاریزی جامع ودار السلطنه ایچون مدینهٔ اربیله داخل اولور
وبلاد جبل عامه قتنده عراق عجم دیو معروفدر سلفده بو شهرك صاحبی ترکماندن ابو سعید
کوکبوزی بن ابو الحسن علی ولقبی ملك معظم ومظفر الدیندر بو مظفر الدین فعل الخیرده
مشهوردر سائرا فائقدر بو مرتبه فعل خیرده بونك کبی ایشیدلمدی نقل ایدرلر که اربیلده
هر کون فقرادن چوق آدم جمع اولوردی وهر کسه حالنه کوره احسان ایدردی حتی قیشده شتا
کسوه سنی باشقه ویررردی وکذلك صیفده نفقه دن غیری ویرردی وعمیان ایچون باشقه
برخانه بنا اتمشدر وانلره نفقه تعیین ایتمشدر دخی طول عورتلره باشقه رباط ایتمشدر
وانلره دخی نفقه تعیین ایتمشدر دخی اصحاب مرض ایچون بر دار الشفا بنا اتمشدر وانلره
لازم اولان شیء تعیین اتمشدر ودخی بر رباط لقیطلر ایچون بنا ایتمشدر وامزکلو
ارضاع ایچون اوشاقلره تعیین ایتمشدر ودخی بر عظیم مسافرخانه مسافرلر ایچون خارجدن
کلن آدملر انده قونرلردی وانلره صباح واخشامده یمکلر تعیین ایتمشیدی حتی اول مسافر
کتدکده کندی حالنه کوره بر احسان ویرردی وبر مکلف مدرسه بنا ایتمشیدی وحنفیه
وشافعیه دن مدرسلر تعیین ایتمشیدی وکاه کیجه اول مدرسه یه کلوردی وطالبلره
مکلف سماط چکردی ودخی صوفیه ایچون بر عالی خانقاه بنا ایتمشیدی وهر سنه اسکله لره
ایکی دفعه وافر مال ارسال ایدردی اسیرلری کفار الندن قورتارمق ایچون ودخی هر سنه
طریق حجه بر متعین ادم نصب ایدردی ویولده فقرایه صو وطعام اولشدررردی وحرمین
شریفینه هر سنه بش بیك التون ارسال ایدردی ومکه ده بعض آثاری واردر وجبل
عرفاتك ابتدا صوینی اجرا ایلدی واول طاغده بر قاپچ برکه صو ایچون بنا ایتمشدر

رسول اکرم صلی الله علیه وسلم مولود شریفنه عظیم اهتمام ایدردیکه وصف ایتمك بروجهله
ممکن دکلدر نقل ایدرلرکه بو مولد شریف ایچون بغداددن هرسنه وجزیره وموصلدن
وسنجار ونصیبیندن وبلاد عجمدن واول اطرافدن خلق وعلمادن وصوفیهدن ووعاظدن
وقراء وشعرا وغیری اربیل شهرینه کلورلردی ومولوددن برآی قدر مقدم تختهدن یکرمی
قدر قبه نصب ایدردی که هر قبه برقاچ طبقهدر واول قبهلری انواع زینت ایله تزیین ایدوب
طبقهلرده خوانندهلر وارباب معارف هرکس معرفتنی انده اجرا ایدرلردی واول مدینه خلقندن
الیش وریش قالقردی واول قباب قلعه قپوسندن تا خانقاه قپوسنه وارنجه ایدی هرکون
صلوة عصردن صکره مظفر الدین اول قبابه اینردی واول خوانندهلری وخیال ظللری
تفرج وتماشا ایدردی وکیجهده خانقاهده قالوردی وانده سماع ایتدرردی بعده صباح
نمازینی قلدقده صیده کیدردی وهرکون بویله ایدردی ومولود شریف کلدکده وافر
ابلدن و وبقردن وغنمدن ساز وسوز ایله انده کی میدانه کتوررلردی وانده بوغازلیوب
انواع اطعمه طبخ ایدرلردی ومولود شریف کیجهسی اخشام نمازی قلندقدنصکره قلعهده
سماع ایدرلردی بعده قلعهدن عظیم موملر ایله وچراغان ایله خانقاهه کلوب صباح اولدقده
برعالی تخت اوزرینه اوتوردی وجمیع اعیان واشراف واکابر وغیری جمع اولوردی ومکلف
ایکی سماط چکیلوردی بری خلق ایچون وبرسماط خانقاهده چکیلوردی بعده سماع
ایدرلردی وواعظلر وعظ ایدردی بعده علمایه وصوفیهیه وغیریلره مرتبهلرینه کوره
خلعتلر وعطیهلر ویروردی هرسنه بویلهجه سنه ایدردی نقل ایدرلرکه مظفر الدین اصلا
برمصافده مغلوب اولمدی دائما لطف حق ایله غالب اولوردی سنه التیوز اوتوزده رمضان
شریفك اون سکزنده وفات ایدوب وصیت ایلدیکه مکهیه کوتوروب انده دفن اولنه
کتوررکن برمانع ظهور ایلمکله کوفهده مشهد قربنده دفن اولنمشدر وخاتونی ربیعه خاتون سنه
التیوز قرق اوچده وفات ایدوب دمشقده سفح قاسیونده بنا ایتدیکی مدرسهسنده دفن
اولندی ومدرسهیی حنابله اوزرینه وقف ایلدی قلعهٔ کشاب نواحیٔ بلاد جبل
قلاعندندر نهر زاب ایله شط بیننده برقلعهٔ صغیرهدر وزاب شطه منصب اولدوغی موضعه
قریبدر واربیلدن جانب غربدهدر ایکی مرحله بعیددر کرکوك موصلدن ایکی مرحله شرق
طرفنه بعضی تلال ایچنده زمین هموار اوزره واقع اولمش طپراقدن برقلعهدر جمله شهر سور ایچندهدر
حصاردیبندن نهر جرحالا بو قلعهده شهرزور پاشالری اوتورر دار الملك اعتبار اولنمشدر قلعه
مهربان همدان یولی اوزره اولان بوغاز قربنده برقلعهدرکه یوکسك یار نهایتنده واقع اولمشدر
حصارك اردی شرقه بوغازه طوغرو وطاغلردر وشمالی کوله طوغری دوز صحرادرکه وادی
دونوب بوغازه کیدر بو وادیدن نهر صغیر اقوب کولهده کیلور سازلو وبطاقلو یرلردن کچیدی
واردر دوجوران کرکوکدن بغداد وشهرزور سمتلرینه ممتد چولدر کرکوکدن شهرزوره
کیدلسه چول نهایتندن دربند ایمان شاههوار یاورکه من بعد جباله واصل اولنور

بو

بو دوجوران دربند مذکور وراسنده دوزیرده برلوادر دربندك صاغ طرفنده اولان جبل
دخی برلوادر قرجه طاغ دیرلر هزارمرد بودخی دوجوران لواسی صحراسی نهایتنده
برطاغ اوزنده برلوا در شهروبازار شهرزور طاغلرنده و قربنده صحرایه مشرف برطاغ
اوزنده برلوادر غازی قران بودخی طاغلر ایچنده برلوا وقلعه‌در قزلجه قلعه شهرزوردن
عراق عجم طرفنده دربند چغان وراسنده برمشهور ومعتبر قلعه‌در یلنکان برقلعه وقصبه‌در
قزلجه سمتلرینه دوشر قلعه‌سی بربلند کوه اوزنده‌در اصل دارملك امراء کوراندر قلعه‌سی
یوکسکدر جنك ایله النمق محالدر شه مران شهرزور دوزی قبله سنده برکوهك
کمرنده یوکسکدر بردوزیرده برقصبه درکه نهر دیاله التندن کچر آ سمدن نردبان ایله صعود
ونزول اولنور سروجك شهرزور طاغلری ایچنده برقلعه در ونواحیسی چوق برلوادر
مرکوه کرکوك چولی نهایتنده دربند ایمان شاهدن صول طرفنده بردربندکبی یرده برلوادر
قلعهٔ بلبان برکول اوزنده برعظیم قلعه‌در حریر قربنده در بوکولك ایاغی همان قربنده
التون کوپری صوینه قاریشور اوشنی ولایت حریر وراسنده طاغلر ایچنده برلوادر سماقلو
حریر قربنده سماقلو طاغی اوزنده برلوادر بونك التی یاننده دوزده لواء اورکانی طائفه‌سی
واردر قلعهٔ کلدیم ظالم قلعه‌سی طرزنده‌در کذلك اورمان قلعه‌سی بویله‌در الکن قصبه‌سی
قلعه التنده یه یوکسکده واقعدر دخی بو سمتلرده نوی نام دیکر نوین ومشیغله وحسید میوه
وکون ووپلك ومابکر قلعه‌لری اولور اوصاف حریر بردوز صحراده کوهنه قریب
برقلعه‌سز قصبه‌در قدیم وحادث جوامع وحماملری واسواقی واردر حریر طپراغنه دخوله
برصعب راه واردرکه چاردیوار دیرلر اوچ سنکستان طاغ دره‌لری جمع اولوب یولی قطع ایتمش
ایکی فاصله یرلری دیوار عریض ایله یول ایتمشلردر وبالجمله ایکی طاغ اراسنده برولایتدر
اول ایکی کوه دره‌سی اوکنه عرضا برجبل دخی دوشمشدر که سماقلو دیرلر بوولایت نیچه نواحی
وقلاعی مشتمل‌در کذلك دوین بونك ملحقاتندن برولایتدرکه اول ایکی طاغك بریسی
وراسنده بردوز صحرا واردر نهایتی ینه کوهه منتهی اولور دوین اول ما بینه اطلاق اولنور
قراونواحیسی واردر وبوولایتلر آذربیجان سمتلرینه سرحد ولایت عثمانیاندر زوبین جبال
ایچنده بنام قلعه‌در حریردن سرحد طرفلرنده درحریر نواحیسی بونلردر آوان ویا الکان وبابان
ودخی سماقلو وشقاباد درناحیهٔ اوانك برقلعه‌سی واردرکه اطرافی سنك سرخدر اوائل حالده
سهران حکامنك اولی اوانك قلعه‌سنی تسخیره شروع ایتدکده محاصره ایدنلر اول قزل
طاشی اراسنده جنك ایدوب خلقی سرخه نسبت ایدوب سرخانه معنا سنه سهران
دیدیلرکه تعبیر کردیدر قلعهٔ هربیل وبابان قلاع متینهٔ کردستاندندر شرف اوغلی
سلیمان بك که کبار امراء حسن بك اق قیونلیدندر عمادیه قلعه‌سنی محاصره ایدوب قیش
کلمکله ضروری بلافتح قالقوب سیروی ناحیه سنه قشلامغه کتدکده عزالدین
شیر بك که اول زمان حاکم حکاری ایدی واکثر قلاع حسن بك تصرفنه دوشوب کندو

بایان قلعه‌سنده متحصن اولمشیدی بو حالده سایان بك مرقومه خبر کوندررکه مادامکه
قلعهٔ عمادیه وقلعهٔ کورکیل وقلعهٔ سوی بازوکی وقلعهٔ بایان شنبو بزلرك الننده اوله
اصلا سزلردن بیم وباك یوقدر حکام حکاری شنبو لقبی ایله یاد اولنور والحاصل بایان
قلعه‌سی حریر قربنده وانده جزوی جنوب وشرقده ودربند پشت دیرلر بر دربند
اوکننده بر کوچك کولك کنارنده قیسنده برقلعهٔ متینه دراوکنده اولان کولك ایاغی طرف
جنوبیدن بلبان ولواء کسنتا نه دن کلن نهره بینه شهر قربنده قاریشوب جانب غربده لواء
دورکانی ولواء سماوکوه وزلر بینه اوغرایوب اربیل غربیسندن کچر وزیبار ناحیه‌سندن
بروکلن نهر ایله شطه قریب یرده جمع اولوب سامره شمالنده شطه دوکیلور اربیلدن
یوقاروده بو صو ایکی چتال اولوب ماییننده براطه قالور وبینه قاوشور اول اطه‌ده قریهٔ
التون کوپریسی دیرلر بر قریه واردر دخی بو سمتلرده برقاج قلعه واردرکه بونلردر چنار خوشیو
وزنجیره وشرقبو وباسکی ووران وپان وپرتد ولعل آب وباریل باقی احوال بلاد کردستان
وان اوصافی آخرنده ذکر اولنندی ولایت کردستان بو اکراد حقلرنده اقوال مختلفه
واردر بعضیلر اکراد عربدن منشعب اولمشدر دیرلر بعضیلر ضحاك ماران اوموزنده اولان
زحمته کونده ایکی آدم مغزی بشورمکله علاجه بشلدی هرکون ایکی آدم قتل اولنوب
خلقه ظلم اولنوردی تاکه بو کاره موکل اولان شخص مرحمت ایدوب کونده بریسنی قتل
ومغزینی برمقدار کوسفند مغزینه خلط ایدوب ضحاکه کوندرردی اول بیکناه فقیرلردن
بریسنی نهانی آزاد ایدردی انلر دخی تلال جبالده تعیش ایدوب آهسته آهسته جمع کثیر
اولدیلر وتناسل ایدوب وکرد لقبیله موسوم اولدیلر ودخی بو اکراد دورت قسمدرکه
انلرك آداب وعادات ولغاتی متغیره در کرمانج لر کلهوران کوران وابتدا ولایت کردستان
هرمزدن چاق ملاطیه ومرعش حدودنده منتهی اولور شمالیسی ولایت اران وجنوبیسی
موصل وعراق عربدر وبو طائفه اکثری شجیع ومتهور ومتکبر وحرامیلق وقطع
طریق مقوله‌سنی کندولره نسبت ایدوب تفاخر ایدرلر وطوایف اکراد سنی وشافعی
المذهبلردر انجق اولوسات موصلده وشامده سنی وتاسنی وخالوی عشیرتلری که یزیدی
مذهبلردر وکندولری شیخ هادی مریدلرندن عد ایدرلر مزبور خلفاء مروانیه‌دندر یزیدیلو
تصوف مسلکندن طریق ضلالته دوشمش زندقه والحادیدرلر اکثری جهله در مشایخ
نامنه ایچلرنده قره صارینور وبو جهتدن قره باش دیمکله معروف اولمش انلرده هیچ
اصلا نسوانی قاچرمزلر وانلردن جنتده مواضع اشترا ایدرلر وشیطان ویزیده بلکه جمله
اشیایه لعندن اجتناب ایدرلر وشیطان بر ملك مقربدر دیرلر واعتقاد فاسدلری شیخ
هادی بزم صوم وصلاتمزی درعهده ایتمشدر روز قیامتده بلا حساب جنته داخل ایدر
دیرلر علمای ظاهر ایله بغایت عداوت اوزره‌لردر واکرادن نیچه علما کرچه ظهور ایلمشدر
اما معارف سمتنه سلوك ایتمامشلردر مثلا حسن خط وشعر وانشادن بی بهره‌لردر

وظاهرا

وظاهر الفظ كرد شجيع وبهادر معناسنه در اكثر مشاهير شجيعان زمان بو طائفه دن در
رستم زال وبهرام چوبين وكركين ميلارو پهلوان فرهاد وشيرين كه كلهر طائفه سندندر
امثالى كبى وطائفه اكراد هر كز متابعت واتفاق اوزره اولمزلرچونكه صيت وصداى نبوت محمدى
ملءك اطرافه داعيهٔ انتساب ايتديلر اول زمان حاكم تركستان اولان اوغوزخان دخى بغوز نام
كردكريه المنظرى بطريق الرساله آستانهٔ سعادت سيد الثقلينه ارسال ايلدى چون
ايلچى كريه منظور نظر سعادت خير البشر اولدى شكلندن تنفر بيورب عشيره وقبيله سندن
استفسار بيوردپلر طائفهٔ اكرادلو درديدپلر بيوردپلر كه حق سبحانه وتعالى بو طائفه يى
اتفاقه موفق ايتميه زيرا بو عالم بونلرك اللرندن خراب اولسه كرك پس من بعد بو طائفه
برسلطنته نائل اولمديلر اكثرى سفاك وبى پاك وديت قتل نفسه يا براسب ويا بركاو
ويا خود برايكى كوسفند يا خود اقربای قاتلدن مقتول طرفنه قيز ويرمكله مصالحه اولور
وبو طائفه نك اكثر دورت خاتونى اولوب حكام كردستان اراسنده صاحب عشاير كثيره
اولنلر عشيرت اسميله ياد اولنوب صاحب قلاع اولنلر اول قلاع اسماسيله شهرت شعار اولمق
رسمدر مثلا حكارى وجزيره كبى واكثر سلاطين بو طائفه نك اولكه لرينه طمع ايتميوب
بونلرك مجرد اطاعتلرى ايله قناعت ايتمشلردر بعض آل عثمان وبعض شاه عجم سرحدى
واوجاقلق وحكومت عنوانيله معنون اولان كوردستاندر واصل جبال كردستان
فارس وكرمان حدودندن اخذ ايدوب وان وارض روم جبالنه اولاشور جبال عظيمهٔ
مسلسله ومتصله درقارا كسك دكلدر ونيجه مواضعى عيون وانهار كبار ونزهه در كردستان
اون سكز ولايتدر هواسى معتدلدر سلطان شاه زماننده حقوق ديوانيسى ايكيوز تومن ويلك
بشيوز دينار ايدى النواحى الانى هواسى خوب اقرصولو برقصبه در شكاركاهى فراوان
برناحيه در البستر برشهر وسط درانده ار وخش نام برآتشخانه واردر بهار دخى برقلعه در
سليمان شاه زماننده دار الملك ايدى حقشيان نهر زاب كنارنده برمحكم قلعه در دربند تاج خاتون
برشهردر حالا خرابدر دربند زنكى هواسى معتدل صولرى وافر خلقى ناپاك قومدر دربيل
آب وهواسى لطيف برشهردر دينور عراق عجمده ذكر اولندى ركذلك شهر زول وكيكور
ودخى سلطان جمال آباد نام ديكر سلطان يارمنجان پاى كوه بيستونده برقصبه در اولجائيو
سلطان بنا ايتمشدر هواسى خوبدر كرمان شاهان كتبه قرماسين يازيلور بهرام بن
شابور بنا سيدر قباد بن فيروز تجديد ايلدى وبرقصر بنا يدى اوغلى انوشروان انده بردكيه
ياپدى يوز ذراع طولى وعرضى وار ايدى فغفور چين وخاقان ترك وراى هند وقيصر روم
ايلچيلرى انده جمع اولدپلر حالا قريه در وشبديز كه خسرو پرويزه دوزمشبدر اكا يقين دراندك
صحراسنده بر باغى واردر كه ايكى فرسنخ طول وعرض ساحل ويلا ميوه سى انده اولوردى
وخارجى علفزار ايدى وحيواناتى چوقدر كرند وخوشان ايكى قريه در حلوان كريوه سى
باشنده كرند خرابه خوشان معمور اولوب معتدل هواسى وطاغدن كلور صويى ومرغزارى

وباغستانی وار درماندشت برصحراده اللی پاره قریه یی مشتمل ولایتدر هواسی معتدل
صویی قریبنده اولان طاغلردن کلور مرسین برقلعه در یاننده قصبه سی ووافر صویی واردر
وهواسی معتدلدر وسطام شبدیزك براپرنده هواسی معتدل بر بیوك قریه در صویی کوه
بیستوندن کلان رودکولکوددندر توزخرمادیرلر برقریه واردر نخلستانی فراوان برسبز
وخرم قریه در برقبه نك التندن براجی صوچقار صوایاغی التنده بستان اوجاغی کبی چقور
چقوریرلر ایتمشلر انلره بوصودن صالوب جمله سی لبالب اولدقدنصکره صویی ینه اسکی
مجراسنه صالرلر برایکی کون اول چقورلرده صوطورمغله صافی طوز اولور وبوصو نفط
یاغیله قاریشق اقاردستیلره الوب برمقدار طوردقده یاغی اوزرینه کلور اوزرنده یاغنی
جمع ایدوب صوینی دوکرلر وکرکوکدن برایکی منزل اشبو طوزخرماء اوته دربغداد جانبنه
دوشر ودخی کرکوکده برایکی ساعتلك یرده کورکوربا باد یرلر برکوچك دپه جك واردر اوزری
ایکی خرمن یری قدر دوزدر واول محلك هرنه موضعنی قازسه لر همیشه آتش ظاهر اولور
مثلا سیره کیدنلر اول موضعده برجزئی یری قازوب اوزرینه قزغان وتنجره لرین قویوب
طعام طبخ ایدرلر همان قازلمغه بشلدیغی کبی علولر پیدا اولور مصلحت تمام اولدقده اول
موضعه برپاره طپراق آتی ویرلر آتش وعلو کورنمز اولور بوندن برمقدار غربده برنهر صغیر
واوج عدد نفط قیولری واردر اوستی نفط التی صودر اندن مراد ایدنلر الوب استعمال
ایدرلر وکاهی سیرایچون بونلرك بریسنه برمقدار یانمش پنبه ویاخود بز القا ایدرلر قیونك
ایچنده عظیم هنکامه پیدا اولوب منارهلر کبی علو عیوقه پیوسته اولوب چشم عبرت بینه
تماشا آتش اولور بوحال اوزره دخان برزمان طوروب نفط چاه فنا بولوب آتش
منقطع اولور وبونك قریبنده بر زفت منبعی واردر زفتی اقوب صحرایه یایلشدر آدم وجانور
اوزرینه اوغراسه یاپشوب قالور بو زفتی قوم ایله خلط ایدوب حمام فرشلرینه استعمال
ایدرلر دخی سفینه لره استعمال ایدرلر باقی نواحی بونلردر کلوش شکاس هاوار سیمان
راودان تغسو شمیران تذییل الطابع فصل ٤٣ در بیان اقلیم عراق عرب قرق اوچنجی فصل
اقالیم عرفیه دن اقلیم عراق عرب بیاننده در لفظ عراق کتب معتبره ده کسر عین
مهمله وفتح راء مهمله وبعده الف وقافله ضبط اولنمشدر حدود غربده جزیره وبادیه جنوبده
بادیه وبحر فارس وخوزستان شرقده بلاد جبل تا حلوانه وارنجه شمالده ینه بلاد جزیره ایله
تحدید اولنوب اقلیم عراق عربك طولا وجنوبا وشمالا مسافه امتدادی حدیثه دن دجله
ساحلیله عبادانه وارنجه درکه نهر مز بورك بحر فارسه مصبیدر عرضی شرقدن غربه قادسیه
دن حلوانه وارنجه درکه بوتقدیرجه اقلیم مرقوم بصره وبغداد ایالتلرندن عبارت اولمش
اولور ایالت بصره آل عثمان عراق عربه استیلا ایلدکده بصره اوجاقلق طریقیله آل عثمان
طرفندن ضبط اولنوردی چاق سنه بیك تمش طقوزده آستانه دن پاشالر کنمکله
بوایالت نیجه الویه ونواحی یه تقسیم اولنمشدر الحدود شرقده بحر فارس وحدود

قزلباش شمال ایالت بغداد جنوب لحسابلادی غرب بلاد کوفه ونجف سنجاقلری
وقلاعی بونلردر ابوعرنه بصره رحمانیه زکیه قبان قطیف مدینة القلاع قلعهٔ
بوکردلن قلعهٔ سویب قلعهٔ سعید قلعهٔ قورنه قلعهٔ جدیده کوت داودیه کوت
ابو منصور قلعهٔ شرش قلعهٔ براغ نواده قلعهٔ نهر عنتر قلعهٔ مدینه قلعهٔ صالحیه
کوت ابوسوید قلعهٔ دادبن سعد کوت بحران قلعهٔ منصوریه قلعهٔ فتحیه کوت سون
قلعهٔ عقارا قلعهٔ شالوشیه کوت معمر قلعهٔ ارسلانیه قلعهٔ دخنه اوصاف بصره
حضرت عمر خلافتنك سنه اون دورتده حضرت عمر امریله تجاوزن حد عراقده بنی فارس
ودیار عرب مسلمین ایچون برمدینه اولمق فرمان بیوردقلرنده عتبه بن غزوان طرح
وبنا ایلدی وقصبدن برمسجد بنا ایلدی وسکز یوز آدم ایله آنده اقامت ایلدی وابتدا
خطبه یی عتبه بن غزوان اوقودی برخطبهٔ مشهوره در صحیح مسلمده مثبتدر بو شهر
برمستوی ارضده واقعدر بوکا قبة الاسلام دیرلر شرقیسنده انهار کثیره واردر غربیسنده
شط مصبی قربنده جزیرة العرب طپراغندن در جبلدن کلن نهر فیض اوزره باغلو
وباغچه لو دار الملك ولایتدر وهند وسائر بلادك متاعیله موسم ایله عظیم کمیلر کلمکله بندر عظیم
اولمشدر وبصره نك غربی وجنوبیسنده برجبل واردر آکا سنام دیرلر وجنوبی وغربیسی
بریه در وشرقیسنده انهار کثیره واردر برزمانده سکز بیك قدر نهر وار ایمش که اراضی
انکله سقی اولنورمش ویدی بیك قدر مسجد وار ایمش وبصره ده نهر ابله که طولی اون
ایکی میل اطراف وجوانبی قصور وبساتین ایله متصل واحد وجمیع انهار بصره که شرقی
طرفنه محیطدر وبعضی بعضنه منصب اولوب واکثرینه مد وجزر داخل اولوب اول حالده
میاه وانهار طاشوب مزارع وبساتینی سقی ایدر جزر ایتدکده انهار حسب العادة جریانه باشلر
بصره نك نخلستان وبساتیننه نظر اولنمز اصناف کثیره خرماسی واردر وبصره نخیل
وشیاه وحمامه ایله سائر بلاددن ممتازدر وبصره کوفه دن سکسن فرسخدر ودجله دن
بوکا ایکی نهر شق اولنمش بری نهر ابله بری نهر معقلدر بو ایکی نهر مجتمع اولوب بصره اوزره
ممتد اولور وبونلردن انهار کثیره منشعب اولوب ناحیهٔ عبادان وغیری سقی ایدر وبصره نك
طولی نهر اوزره ممتد اولوب بعض دور ابنیه سی بادیه طرفنه دوشر وبو طرفدن برقپوسی
واردر که اندن تا نهره دك اوچ میل وبونده اوچ جامع لطیف واردر وجامع طاش دیرکلر اوزره بنا
اولمشدر بری دخی بادیه قپوسی یاننده درکه جامع قدیمی بودر بری دخی طرف بلده ده واقع
اولمشدر ودخی برجامعی واردر که عبدالله بن عامر کریزدن یاپمش ایدی حضرت امام علی
رضی الله عنه توسیع بیوردیلر اوچ سوق مشهوری واردر بری قطع الکلا نهر اوزره در ودخی
سوق الکبیر وسوق بابل وجمیع اسواقی لطیف وبی نظیر حماملری واردر وجنوبیسنده
بروادی واردر آکا وادی النساء دیرلر زیرا نسوان بو وادی یه چقوب التقاط کما ایدرلر وجبل سنام
بصره دن نصف مرحله در وآبی شوردر زیرا بحردن مد کلوب بصره دن اوچ کونلك

یوقاروکیدر وماء شط بصره حذاسنه منتهی اولدقده ماء بحر اکا قاریشوب تلخ اولور
وبصره ده اقطان والبان ولحوم وخضروات وتجارات فراواندر وبصره ده حضرت طلحه
وزبیر وانس بن مالک مرقد شریفلری اولدغندن ماعدا مزارات اصحاب وتابعین وکباردن
چوقدر وبساتین بصره یرلری مرتفعجه دوشمشدرکه مد بحر کلدکده آب شط مرتفع اولوب
سقی اولنور الچق یرلری مد وجزر سببی ایله شوره زمیندر وضبط انساب خیل وقیون
وحمامه غایت معتبردر مثلا خیل نسبی ضبط ایدوب طرفین معلوم اولمین مهره
هرگز اعتبار ایتمزلر وآت بیع وشراسنده طرفین فلان بن فلان دیو شهود ایله اثبات
ایدوب وانساب غنم دخی مضبوط ومعتبردر وانلر غنم العبدیه درکه عبدقیسه
منسوبدر رودیرلرکه حضرت رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم وفد عبدالقیس
کلدکلرنده انلره دعا ایتدی وانلردن برکسنه اسمی عباده ایدی حضرته دیمشدرکه
یارسول الله بن غنمی سورم دیدی حضرت دخی برقوچی قولاغندن مبارک الیله طوتوب
اول آدمه ویردی حضرتک صلی الله علیه وسلم طوتدقلری قولاق مبارک پرمقلری مقداری
یره دوقندیسه قولاقده اول مقدار بیاض برحلقه کبی نشان اولدی اول آدم دخی بحرین
ولایتنه واروب مزبور قوچی تخملق کندوشیاهنه چکدکده حاصل اولان شیاهک اول
بیاض حلقه قولاقلرنده نشان اولدی وانلره شیاه عبدیه مسمی اولدی الان قولاغنده
اول بیاض نشانی اولان اول سلسله دندر بصره قومی بوجنس قیونلری بحریندن کتورمشلر
وعظیم رغبت ایتمشلردر حتی دیرلرکه بوجنس برشاة اللی التونه بالغ اولوب فروخت اولنوردی
واکثر اول بیاض حلقه قوچ قولاغنده بولنورسه دورتیوز التونه الورلردی ودخی کوکرجنلر
برمرتبه معتبردرکه برحمامه یدییوز التونه بیع اولنمشدر مختار دجله اوزرنده بصره دن
برمرحله وعبادان قربنده برمدینه درکه معتمد خلیفه زماننده بوبلده دن خروج ایلدی ومهتدی
زماننده قتل اولندی مشان بلدهٔ صغیره در بصره نک فوقنده کثرت نخل ایله معروفدرکه دنیا
مسیره لرینک برمی وحیدر ابله دجله دن ابله یه کیدن نهرک اغزنده درمدینهٔ صغیرهٔ
حسنه در برحدی بصره یه وارنجه نهر ابله در وبرحدی دجله درکه نهر ابله بودجله دن منشعب
اولور وابله اوزره دونروب نهر ابله عمودی عباداندن بحره منتهی اولور ونهر ابله نک طولی بصره
وابله بیننده دورت فرسخدر ونهر ابله کنارنده قصور وبساتین متصل کویاکه بستان واحددر
جمیعا بعض بعضنه کیدر خرق واردر چون مد بحردن کلوب ماء نهر ابله هر خرقه تراجع ایدر
وابله بصره نک جهت شرقیسنده درو ملوحت ماء بحر امتداد بحر وقتنده نهر معقل اغزینه
واصل اولور معقل بن یسار حضرت عمر رضی الله عنه زماننده حفر ایتمکین نهر معقل
دینمشدر ونهر معقلدن نصکره ملوحت ظاهر اولمز وابله ایکی جانبدندر بری شرقی بری غربیدر
وشرقیسی قدیما شاط عثمان دیمکله معروفدر عثمان ابن ابان سنه التیوز یمش دورتده بوجانب
عامری ایدی وبونده اشجار وانهار واردر وبوجانب دجله اوزره در وانهاری دجله دن مأخوذدر

وبونده

وبوننده برمشهد واردر عمر بن الخطابك رضی الله عنه مساحه سی دروبو مشهد ده شجر صدن
وار ایدی که هر شاخی نخله کبی هر ساقی یدی ذراع ایدی نامی بوشجره نك قشرینی الوب دفع
حما ایچون انکله تبخر ایدرلردی وخلاص اولوردی وتابکین بصره یه والی اولد قده برمصلحت
ایچون بوشجره نك قطعنی سوق ایتدیلر بوشجره یی قطع ایتدکده بصره دن معزول
اولدی وابله نك جانب غربیسی خرابدر انجق برمشهد واردرکه اکا مشهد العشار دیرلر بوننده
دعا مستجابدر دیرلر عبادان خشبات قتننده دجله نك بحره مصبی یاننده در وعبادانك
جنوبی وشرقیسنده دجله بحره منصب اولور وساحل اوزره عباد اندن مهرویانه
دورت مرحله وعباداندن بصره یه برچق مرحله وعبادان بصره دن جنوبی وشرقی وعبادانك
جنوبی وشرقی خشبات وبوخشبات بحرده سفن ومراکب ایچون علامتدر وعباداننده
زرع وضرع یوقدر واهل عبادان اللهه متوکللردر ورزقلری اطرافدن کلور وبرقوم واردر امور
دنیویه دن منقطع وعباداته مقیدلردر زینی قلعه سی عبادان قارشوسنده غایت قریبدر
بوغاز اغزنده برمدور جزیره در قلعۀ نخری بوغازك جانب غربنده در قلعۀ جدیده کویا بوغاز
حفظی ایچون بنا اولنمشدر وبوغاز اولان جزیره دن اشاغیجه یان یانه ایکی جزیره لر واردر
برینه نخریه وبرینه شتابی دیرلر وشکل ومقدارده نخریه قلعه سی اولان بوغاز اغزنده کی
جزیره یه بکزر وبواوچ جزیره مثلث واقعدر ونهر بصره اغزنده بصره جانبنده قلعه کلید البحر بو
دوزیره دوشمش وبونکله بصره اراسنده قلعۀ سنه دوشمش ونهر مزبورك اغزنده
کلید البحر قارشوسنده مقام اماعلی واردر قصبۀ عظیمه در جامع ومناره سی واردر بومقامدن
بری جانبه دوشر قلعۀ قبان خوزستان طرفنه دوشر نهایت سرحد آل عثماندر نهر شط
کنارنده برقلعه دروانك بحر فارسه مصبی قربنده در مثلا قلعۀ جدیده دن بوقلعه یه
کیدلسه شط کارو عبوربنه موقوفدر وارالری چولدر بوندن یوقرو اوچ قلعه در بری برینه
قریبدر وقزلباش حکمنده در واول قلعه لر یانندن بربحیره آیاغی اقوب شط کارودن اشاغی
بحر فارسه منصب اولور واول بحیره ایاغی ایله شط کاروارهسی قبان طپراغیدر جزیره کبی یودر
رحمانیه بصره قربنده مقام امام علی ایله بونك ماببنی چولدر شطك کنار غربیسنده مقامدن
یوقارو صو اقوب کلدوکی سمتده یعنی کوفه وبغداد طرفنه دربو محلده شاطدن چوله طوغری
ایکی اوچ نهر قالقمشدر اول نهرلرك اراسنده در نهر صدر طویل بودخی اوچ نهرلر اراسنده
رحمانیه دن یوقاروجه بصره یه تابعدر جزایر الشط شط العربدن برشعبه در بعینه نصف
دائره کبی دور ایدوب ینه اصله قاریشور پس اول نصف دائره محاط اولان جزیره یه جزایر
دیرلر بصره یه تابعدر بصره دن جانب نهایتی نهر صدر طویله اولاشور قلعۀ عثمان محمد
شط العرب جزیره وسطلرنده غربی چول سمتنه برنهر قالدرمشلردر اول نهر اوزره دوشر
برقلعه درکه اول جزایر الشطدن یوقارو چول طرفنه دوشمشدر بوعثمان محمد سلطان سلیم
زماننده عصیان ایدوب صکره عرض انقیاد ایتمکله سنجاق ویرلمشدر شط العرب بالاده

مذكور اولان لواء جوازركه مجمع فرات ودجله وبرنصف دائره شكلنده جزيره درلنك
نهايتنده ينه نهرين بربرينه قاريشوب اوج شعبه يه منشعب اولور ايكنجى شعبهٔ غربيه
شماليه بوايكى شعبهٔ غربيه نك شعبهٔ شرقيه سندن قادرغه ايله كچيلور وشعبه لردن
اوچنجى شعبهٔ شرقيه كه اول ايكى شعبه دن آزآيرلمشدر اشاغيجه دربوجزيره يى احاطه ايدركه
وسطنده لواء مدينه واردر ونهايتنده كى قلعه قلعهٔ قورنه در قلعهٔ قورنه بر متين قلعه در
رحمانيه قارشوسنده واقعدر بوندن صكره يكباره عمود نهرين چكلوب بحره قاريشور طوغرى
كيدر بوجزيره مقابلنده اولان بريهٔ شرقيه يه بوشعبه صودن برايكى خرقه نهرلر قالدرلمشدر
بويسنك كنارنده قلعهٔ فتحه نهردن بحر سمتنه دوشمشدر بوقرو طرفده اولان نهرك طرفنده
لواء عرنه واقع اولمشدر نهردن بغداد سمتنه دوشر بوسمتلره مطلقا جزاير شط العرب
اطلاق اولنور نهرين منشعب اولمغله ونهر عقـــار كرتنده اول سمتلر جزر ومد بحردن
طاشوب باتلق اولور عسكر واردقده احتراز اوزره اولمق كركدر اول سمتلرده صدر بحرين
نامنه برناحيه وزرنوك نامنه برقلعه واردر عقارده دخى قلاع واردر عليـــان تصرفنده
ايكن عصيان ايدوب سنه طقوز يوز يتمش بشده سلطان سليم ثانى بغداد پاشاسى اسكندر
پاشايى سرعسكر ايدوب كمى ايله اول طرفلره عسكر كوندروب اطاعت ايتدردبلر قلعهٔ
زكيه متين قلعه دركه برزمان آل مشعشع پاى تختى ايدى صكره عثمانيان آلوب توابعيله بو
سنجاق ايتديلر دجله نك شرقيسنده ونهردن بلكه بحر جانبنده وكنارنده ونهر مزبورك شط
رحمانيه مقابلنده اشاغيجه منصب اولدوغى محله قريب در بطايح بر بطيحهٔ عظيمه واردركه
دجله برطرفندن زقاق قصبه ده آكا داخل اولور ينه برطرفدن چيقار كيدر بو بطيحهٔ
كبرايه دخى دخول ايدوب ينه اندن چيقار اوچنجى بطيحه يه بعده دوردنجى بطيحه يه واررتا كه
دورت درياجه اولور اول ديار خلقى بطيحه يه هور تعبير ايدرلر اول بطايحك نهـــايتنده دجله
چيقوب آقاركه اول محله دجله العوراديرلر وينه بونده بصره نك انهارى چيقوب منفجر اولور
مسالك ومنازل بصره دن بغداده بصره دن شرق دجله كنارنه شط عبور بعده قلعه سويبه
وارراندن قلعهٔ سعيد اندن دخى سمره مـــأريان اندن سبج اندن مقرون اندن غدير بن
هارون اندن زكيه اندن عبد الله بن على اندن عبيسى اندن كو بج اندن ابو صدرى اندن
عبد الله بن عطا اندن قعيبه اندن صوبيخ اندن مكشفه اندن سال بن صدن اندن كوت حور
اندن جوازر اندن بغداد ديكر بصره دن بغداده فرات غربندن بصره دن نهر عشار كچيلور
رباط ارزق اندن شمس الدين اندن نخيلات باكير اندن نهر معقل اندن كوت بنى
منصور مقابل قورنه اندن قلعهٔ شرش اندن مصب طبا اندن قلعهٔ بداغ زاده اندن صدر
الطويل اندن نهر عنتر اندن مدينه اندن قلعه صالحيه اندن كوت داوديه اندن كوت
ابوسويد اندن قلعه دادين سعد اندن كوت بحران كه مقابلهٔ فتحيه اندن باطنا اندن منصوريه
اندن دخوى اندن عقـــار اندن ثور اندن شا لوشيه اندن كوت معمر اندن قلعهٔ عرجه

اندن

اندن قلعهٔ نکیب اندن قلعهٔ کریم اندن تمساوات مقابل خالد وکیشه اندن رو ماحیه
مقابل جم سلطان اندن حله اندن نهر فرات چیلوب اندن اورته خان اندن بغداد
بصره دن اورته یول بصره دن قورنه اندن هدیر اندن عبرهٔ امیر المؤمنین اندن آل
حسین اندن فتحیه اندن نهر السبع اندن جدیدهٔ عفرادن اندن عبدورقا اندن منصوریه
اندن سکندری اندن شط الحمارا اندن قلعهٔ جدیده اندن دکه اندن قلعهٔ قصر اندن جوازر
اندن صدر عمار اندن لقمانیه اندن بغداد بصره دن قطیفه التی مرحله در وبصره دن
واسطه التی مرحله در وبصره دن بحرین عبادان اون ایکی فرسخ اندن خوشاب ایکی فرسخ
اندن باقی بحردن بحرین یتمش فرسخ بو یولده ایکی کوه واردر زیرآبده انلره غوس وکسر دیرلر
اکر کمی اول طاغلرك باشلرینه اوغراسه خلل پذیر اولور وبو یولده صونك عمقی یتمش سکسن
قولاجدر بصره دن قیس جزیره سنه وارنجه جزیرهٔ خارك اللی فرسخ جزیرهٔ الان سکسن
فرسخ وجزیرهٔ ابرون یدی فرسخ جزیرهٔ چین یدی فرسخ انده شنلك واردر جزیرهٔ قیس یدی
فرسخ احوال ملوك وحکام ابتدا حضرت عمر رضی الله عنه زماننده عقبه بن غزوان
صحابه‌دن صکره امویه دن معاویه طرفندن زیاد بن سمره سنه التمش طقوزده فرق ضاله دن
بصره ده واهوازده ازارقه خروج ایلدی باشلری نافع بن الازرق بو طائفه حضرت عثمان
وحضرت علی ومعاویه وحضرت طلحه وحضرت زبیر وحضرت عایشه یه رضوان الله
تعالی علیهم اجمعین حضراتنه سب ایدرلردی بعده سنه یوز اوتوز ایکیده دولت آل عباس
ظهور ایلدی طرفلرندن ضبط اولنوردی وابتدا اتراك طرفلرندن والی اولان سفاحك
عموسی سلیمان ایدی بعده سنه اوچیوز اوتوز دورتده آل بویه دن معز الدوله استیلا ایلدی بعده
سلجوقیه طرفلرندن بعده هلاکو استیلا سنده مغول طرفندن بعده دولت ایلخانیه
طرفلرندن بعده اق قیونلو طرفلرندن بعده آل مشعشع استیلا ایلیوب بعده آل عثمانك
دولتنده سلطان سلیمان بغدادی الدقده والکانك ولاتی اولان آل مشعشع سلطان سلیمانه
عرض انقیاد ایلیوب مفاتیح قلاعی ارسال ایتدکلرنده ینه کندولره ابقا اولنوب اوجاقلق طریقیله
بو وجهله که خطبه نام عثمانیانه اوقنوب سکه ده اسامئ پادشاهی ضرب اولنه بعده شاه
عباس بغدادی الدقده عسکر طائفه سندن بلوك باشی رستم بر نامدار ومتمول کیمسه
ایدی قزلباش وقعه سنده بصره طرفنه توجه ایلدی اهل سنتدن اولوب فرار ایدنلر یانینه
جمع اولدیلر صاحب قوت اولدقده بصره یی ضبط ایلدی والحاصل بصره ده مستقل
اولدی آل عثمان طرفلرندن اوجاقلق طریقیله ضبط ایتدی بعده اوغلی علی پاشا یرینه
کچمشدر بعده اوغلی حسین پاشا باباسی فوتندن صکره یرینه کچمکله وزارتله تقاعد طریقیله
احسان اولنوب مزبور حسین پاشادخی استقلال بولدقده بعض نامعقول وضعلری صادر
اولمغین سنه بیك یتمش یدیده بغداد والیسی اولان فراری مصطفی پاشا اوزرینه تعیین
اولدقده مرقوم علی پاشا واوغلو هنده فرار ایتمشلردر بو یله اولدقده یرینه کتخداسی یحیی

پاشایه سنه ده یدی یوز کیسه التزام ایله بصره یه اجلاس ایدوب ذکر اولنان مال حاصل
اولمیاجغن بلوب اولدخی هنده فرار ایتمشدر بو یله اولنجه آستانه دن پاشالر ارسال اولنمغه
یشلندی ایالت بغداد مدینهء بغداد حالا کرسی مملکت عراق عربدر مقدما
دار خلافت کوفه در بعده انباره نقل اولنمشدر صکره بغداده نقل اولندی سلفده عراق
عربه ایران دیرلر ایدی الحدود بیابان نجد وبصره وولایت خوزستان وکردستان
وموصل واورفا وبادیهء شام طولی تکریتدن عبادانه وارنجه یوز یکرمی بش فرسخدر عرضی
عقبهء حلواندن بیابان نجده محاذی قادسیه یه وارنجه سکسن فرسخدر مساحه سی اون
بیك فرسخدر حضرت عمر رضی الله عنه عهدنده عراق عربی مسلمانلره وقف ایلیوب
مساحه ایتدیلر اوچیوز التمش کره یوز بیك جریب کلدی هر فرسخ قرق بیك جریب اولور
وهر جریب التمش ذراعدر حضرت عمر رضی الله عنه برجریب بغدای تارلاسن دورت
درهمه وارپه یی ایکی درهمه ونخلستانی سکز درهمه وضع ایلیوب قرق خرما اغاجنی
برجریب طوتدی ومیوه جریبنه التی درهم خراج وضع ایتدی اهل ذمتی تحریر ایتدیلر
بشیوز بیك ادم کلدی انلری اوچ مرتبه قیلدی اعلاسنی سکسن سکز درهمه اوسطنی
یکرمی دورت درهمه ادناسنی اون ایکی درهمه جزیه تعیین ایلدی مبلغی بیك ایکیوز
سکسن یوك درهم اولور که ایکی بیك یوز اوتوز اوچ تومندر صکره ناصر خلیفه زماننده
اوچ بیك تومن اولدی صاحب نزهه زماننده اوچیوز تومنده قرار ایتدی سنه بیك
قرق سکزده سلطان مرادخان رابع بغدادی شاه صفی تصرفدن نزع ایلدکده وزیر قره
مصطفی پاشا عجم ایله عقد صلح ایدوب بوکونه سنور قطع اولندیکه بغداد ایالتنده جسان
وبدره ومندلیجین ودرتنك ودرنه تاسرمین نام محله دك ومندلیجین ودرتنك ماییننده
اولان صحرا زوجان عشیرتنك ضیاء الدین وهارونی قبیله لری وزنجیر قلعه نك طرف
غربیسنده اولان کوهلر وشهرزور قربنده ظالم قلعه نك باشنده اولان قلعه لر طاغلر وقلعهء
مزبوره یه ناظر اولان اطراف شهرزو رچاغان کدوکنه دك وقزلجه قلعه وتوابعی طرف
شهریاریدن ضبط اولنوب بونلردن ماعدا اخسخه وقارص وروان شهرزورك دیره وزرودی که
زرد یا دخی دیرلر وزنجیر قلعه نك جانب شرقیسنده اولان قریه لر ومهربان وتوابعی
شاه طرفندن ضبط اولنوب انلرك سنورلری بوجانبدن تعرض اولنمیه وزنجیر قلعه که
طاغك قله سنده واقع اولمشدر روان سرحدنده قوتور وماکو قلعه لری وقارص سمتنده
اولان منارد قلعه سی طرفیندن هدم اولنه التقسیم بوایالت اون سکز سنجاقدر آل
صالح بغداد بیات ترتنك جنکوله جوازر حله درنه روماحیه دمرقیو ده بالازنك آباد سماوات عمادیه
قرانیه قره طاغ کرنه کیلان واسط حکومت عمادیه حالا بوسنجاقلر مقاطعه ایله ویریلور دخی
طوایف اعراب اخسامات واجماسات غایت چوقدر تفصیللری جولان الافکار نام کتابمزده
مسطوردر النواحی ناحیهء نهر احمدیه ناحیهء نهر سلطان سلیمان ناحیهء بنی مالك ناحیهء کیشه

ناحیهء

ناحیهٔ بلاد روزین ناحیهٔ روماحیه ناحیهٔ زبید ناحیه خالص ناحیهٔ صدر عماره جماسات
قره اولوس لواء حله لواء جوازر لواء واسط لواء عرجه مع حورهو یشله لواء سموات روماحیه
مع حور عثمانی لواء عانه لواء قصر شیرین ناحیهٔ زنك آباد ناحیهٔ خراسان ناحیهٔ مهرور ناحیهٔ
روزین ناحیهٔ حسکه ناحیهٔ خالد مع حور دبله ناحیه کیسه مع حور ایرق ناحیهٔ خالص ناحیهٔ
نبی مالك قصبهٔ مندلجین ناحیهٔ قزل رباط قصبهٔ شهربان مع کوپری هارونیه قصبهٔ جسان
قلعهٔ نقاب قره شکر ارقی نهر محاویلین وسط النیل نهر قدس نهر صلنبه وحوریه نهر شامی
باشیه نهر طهما سیه نهر سیب و نهر مسیب وسط النیل عتیق نهر عیسی نهر رضوانیه
نهر اسکندریه شواطی وقطری حور عقرقوف سفینهٔ بهروز سفینهٔ سیب سفینهٔ فلوجه
سفینهٔ امام اعظم سفینهٔ صعر قاوشان دخی قرا ومزارع که حسابی یوقدر طوایف آل یحیا
طوایف اولاد حازر طائفهٔ اولاد مونس طائفه زوامل طائفهٔ محاویره طائفهٔ عرنعات
طائفهٔ اولاد نور الدین طائفهٔ ربیعات طائفهٔ اولاد قوس طائفه اولاد مسعود طائفهٔ
اولاد حمدان طائفهٔ ال ابو عریف طائفهٔ عقیل طائفهٔ بنی حکیم طائفهٔ زنبوات طائفهٔ رزیه
طائفهٔ لواطیس طائفهٔ ال حویه ال مجبر ال حسنین ال دباب ال امیره ال بدر وجماعات دخی
چوقدر لواء بغداد پاشا سنجاغیدر وموقوفیدر ودار الملك عراق عربدر و قضالری
بونلردر عرجه امام اعظم امام حسین امام علی امام موسی جسان جوازر حسکه حله
اخشامات خالص تابع شهربان خراسان دجیل درتنك درنه روماحیه سموات شهربان
صولینه قزربات قره اولوس محاور مشهدین منهرد مندلجین عانه هیت تابع عانه
حدیثه جبه اوصاف بغداد دار السلام وبرج اولیا وزوراء بغدادك ابواب داخله سی ابوابه
خارجه سندن مستوردر یعنی کزلودر ودار الخلافة القابیله معنوندر دجله یه وادی السلام
تسمیه اولنغله اسمیله مسمی اولمشدر آل عباس خلفاسندن ابو جعفر المنصور سنه
یوزقرق سکزده کنار دجله ده بنا ایتمشدر وانی تخت ایتمشدر ودار السلام تسمیه ایتمشدر حالا
معلوم اولان که شطك کنار شرقیسنه دوشمشدر حصاردیوارینی صیردوب بحر ونیم قوس
شکلنده طولی ایکی میلدر وبر متین سوری واردر که طوغله و کرچدن بنا اولمشدر دائر اما دار
شهری احاطه ایدراق قلعه و عجم برجی دیمکله معروف وبر عمیق خندقی وارکه شطدن ایچنه
بر مقدار صو کیروب احاطه ایتمشدر وبو سورك دورت قپوسی واردر که بری امام اعظم قپوسی
بری اق قپو و بری قرا کلق قپو و بری جسر قپوسی سرایدن شط اوزره بعض اوغرین قپولر
دخی واردر و بو جسر قپوسی ایله قوشلر قلعه سی نامنه اولان قصبه یه ممتد بر جسر واردر که
بو ایکی شهری بر برینه وصل ایتمشدر شط قپوسندن امام اعظم قپوسنه اون ایکی برجدر که
یدی یوز زراعدر واندن اق قپویه اوتوز دورت برج که ایکی بیك سکز یوز اللی ذراعدر واندن
برج العجمه یکرمی التی برج که ایکی بیك اللی ذراعدر واندن دخی قرا کلق قپویه اوتوز التی
برج که ایکی بیك سکز یوز اللی ذراعدر واندن شطه دورت برج اللی ذراعدر ولدن جسره

اوتوزاوج برج وايكى بيك التيوزاللى ذراعدروانلدن اعلا الشطه اون سكز برج وبيك اللى
ذراعدر بو حسابه كوره يوزالتمش اوچ برج واون ايكى بيك دورتيوز ذراعدر وداخل شهرده مكلف
چارسولرى وبعض ميدانلرى واردر واثار وابنيهٔ خيرات ايله مامالالدر وبر مفرح محلنده
شطه مشرف مولوى خانه سى واردر وداخل سودره برمتين ايچ قلعه سى واردر قپوقولى
ضبط ايدرسال بسال آستانه دن كلورلر مخصوص خندقى وبابى واردر داخلنده عسكر
ايچون بنا اولنمش اوطه لروار دربوطرفى شط اوزره دوشوب امام اعظم قپوسنه ممتددر
وشط اوزره حصارى ديوارينك اوزرنده بنا اولنمش قصور عاليه وبيوت معتدده بر سراى
واردركه والئ ولايت انده اولورلر شط اوزره مشرف ديوانخانه وايوان كاشانه لرى بغايت
لطيفدر تريج وليمون وسرو ترتيب اوزره غرس اولنمش برلطيف باغچه سى واردر وبوشهرك
اون ايكى بيك وظيفه خوار يرلى قولى وار دربوشهرده ساكن اولورلر بغايت شديد الحردر
كاهى حردن رخام چاتلمق اولور وبربندر عظيمدركه هند متاعيله بصره دن غرابلر ايله كلن
تجار بونده بوزينوب بيع وشرا ايدرلر وميوه سى وافردر بصره دن خرما دخى بطايحدن
شكر قامشى وبريج وواسطدن الما ورزاقى اوزومى وليمون يعقوبى كلوب وشهربانددن انار
وخاك بغداده دخى بينظير خرما اولوب وليمون وتريج وبريج اولور نقل ايدرلركه قچن
منصور بوشهرى بنا ايتمكه مراد ايلدى منجمين طائفه سنه بنا ايچون بروقت اختيار
ايتمكى امر ايلدى ونوبخت منجمين زمره سندن ايدى وبرج قوس طالعنده بردرجه يى
اختيار ايتديلر كه شمس اول درجه ده ايدى واتفاق ايتديلركه بوطالع كثرت عمارت وطول
بقايه وكثرت اجتماع ناسه دلالت ايدر منصور بونى استحسان ايدوب صكره نوبخت
ديديكه يا امير المؤمنين بونده بر بشارة اخرى واردركه بوطالعده اولان مدينه ايله موت
خليفه متفق اولمز وبونده خليفه وفات اتمز فى الواقع نوبخت ديديكى كبى اولدى
زيرا خلفادن منصور حج شريفده فوت اولدى ومهدى نصيبينده فوت اولدى وهادى
عيسا باذرده ورشيد طوسده ومأمون طرسوسده ومعتصم وواثق ومتوكل خليفه
سامراده وبوشهرده ابنيهٔ مقتدر بالله دن دار الشجره عجايب بغداددن دردار واسعه
وبساتين واسعه يى مشتملدر وبودارك ايوانى ايكى بركهٔ كبيره نك وسطنده ذهب وفضه
اون سكز غصنى وار ايدى وهر غصنك فروع كثيره سى وار ايديكه شكل ثماريله انواع
جوهرله مكلل ايدى وبوشجره نك اغصانى اوزره اون بش فارس مثالى وار ايدى وبركه
جانب يسارنده بونك مثلى وار ايدى وبوفارس تمثاللرى انواع حرير وديباج كيمشلر ايدى
وسيوف ايله دورلردى واللرنده مطاردوار ايدى وخط واحد اوزره متحرك اولورلردى
مزارات ومشاهد معتبره كه جانب غربئ بغدادده مشهد امام موسى كاظم ونوادهٔ امام
محمد جواد رضى وامام ابى يوسف وامام موسى مرقدى وامام احمد حنبلى وابراهيم
وجنيد بغدادى وسرى سقطى ومعروف كرخى وشبلى وحسين منصور حلاج وحارث

محاسبى

محاسنی و ابو یعقوب بویطی وابو محمد ریعشی وابو الحسین حضری و جانب شرقیسنده
رصافه نام کوچك شهرده حضرت امام اعظم و خلفای عباسیه دن مزارات واردر ونفس
بغدادده شیخ عبد القادر کیلانی و شیخ شهاب الدین سهروردی مقاملری واردر
قصبهٔ امام اعظم بغداددن شرقه و شماله بر ساعتلك مسافه ده شطدن بغداد طرفنده
بر قلعه و قصبه درکه بغداد ما بینی دوز صحرا و خرما باغچه لریدر مخصوص حمام و جامع شریف که
امام اعظم حضرتلری اول جامعده مکان مخصوص ده مدفونلردر رضی الله عنه امام موسی
کاظم شطك غربیسنده امام اعظم حضرتلری قصبه سی حذاسنده بر قصبهٔ معموره در
و امام موسانك مرقدی جامع کبیرینك حرمینك بر طرفنده بر قبه ایچنده در و امام
ابی یوسف دخی انلرك مرقدی مقابلنده ساحهٔ جامع مذکورده دورت پایه اوزره بر قبه
التنده مدفوندر دجیل قدیم الایامده خرق دجیل اوزرنده واغزندن بر ایکی ساعتلك راه
جاده ده بر قصبهٔ معموره وقضا ایدیکه اطرافی جمله مزارع وقری در بعد زمان دجیل
خرقی که نهر دجله دن خلفا زماننده قالدیریلوب بایراوجنی ایکی اوج کونلك یول غربیٔ
دجله ده نهر فراته اتصال ایتمشلر ایدی عدم تقیددن ناشی بوزلمغله اول قصبه وقرا پریشان
اولمشلر ایدی سنه بیك التمش برده والیٔ بغداد مرتضی پاشا همت صرف ایدوب اول
خرقی کما فی الاول تطهیر واجرا و قدیمی رعایاسنی توطن واسکان ایتدرمشلر ایدی الحالة
هذه تکرار خرابه یوز طوتمشدر زیرا اموال کثیره خرج ایتمکه محتاجدر که انده محصول اوله
قوشلر قلعه سی بغداد قارشوسنده شطك کنار غربیسنده بر حصاردر مخصوص عسکری
و مستحفظلری واردر حمامات و جوامع واسواقلو بر شهردر عکبرا بغداد فوقنده دجله
اوزرنده بر بلده در اون فرسخ بغداددن بعید در قطربل بغداد ایله عکبرا ما بیننده مقدما مجمع
خلفا و مأوی اهل هوا ایدی بو قصبه سکانی نصارا در بونده چوق کلیسا واردر بزدان
بر قصبه در بوندن چوق علما ظهور ایتمشدر بابل حله دن بغداد یولی جانب یسارنده وقربنده
بر ویران شهردر که اطرافی اورمان اولمشدر اهالیسی جبل فلانه نام محلده هاروت وماروت
جبی سحری تعبیر ایدرلر الان ستر اولنمشدر و بابل ملوك سریان ونبط پای تختی ایدی
وطوفاندن ایکیوز سنه دنصکره هوشنج پادشاه اولدقده بابلی بنا ایتمشدر دیو اول شهرده
اول جمع اولان خلق ارا سنده تبلبل السنه واقع اولوب نقل ایدرلر که قالع زماننده زمین بابلده
تیمش ایکی جبار بر یره کلدیلر افعال خبیثه لرینه کوره بعد زمان بر طوفان دخی اولمق
احتمالیله مشورت قلدیلر که هر بری قوت وقدرتنه مغرور اولوب بر صرح عالی یاپمغه
واستحکام بنا ایلیه لر هر چند قالع نصیحت ایلدی سوزینی اصغا ایتمدیلر و بو تیمش ایکی جبار
قصور استوار مباشرت ایلدیلر چاق یدی یوز ارشون مرتفع اولدی و تملنه دك یوز ذراعدن
یوقارو و طبقات مجوف یاپدرلوب فوقانیه ابنیه اختراعی که التی طبقه وهر بر دیوارینك
عرضی ایکی بیك ذراع وزعم فاسدلرنجه بنالری نصف اولمشیدی واوج فلکه چقمق قصد

ایتدکاری نبوت بولمش ایدی قالع بونی کوردکده بد دعا ایلدی قحط الهی نزولی مقرر
اولدی ریاح عاصفه امر اولنوب دورت رکننددن یقماغه بشلدی اوچ کون
اوچ کیجه شدت ایله اسدی والحاصل انلرکی قوم مبهوت دهشتده قالدیلر واول ورطه ده
بر واهی قولده تغیر لسـان وتفرقه قلندی والحاصل بونلره یتمش ایکی یول کوریندی
هر بری بر سمته کیدوب برکونه لسان ایله تکلم قیلدی ومنقولدرکه حضرت آدم علیه السلام
ساکن اولدوغی ارض جنت بو محل ظن اولنمشدر وبو بابلده نمرودك دار الملکی ایدی
نمرود ضحاك طرفندن برعامل در وضحاك انده برقلعه بنا ایتدرمشدر کونی نك سوقی
وجامعی واردر ونهر الملکدن ایکی فرسخ وقصر ابن هبیره التی فرسخدر قصر ابن هبیره عمود
نهر فراته قریب بر مدینه در کربلا بریه ده قصر ابن هبیره نك جانب غربیسنده یزید
بن عمر بن هبیرة الفزازی یه منسوبدرکه آخر خلفاء بنی امیه اولان مروان الحمار ایامنده بو یزید
والی عراق ایدی بو قصر بابل قربنده جسر سورانه قریبدر صرصر ایکی موضعدر بری
علیا که بغداده نهر عیسی اوزره برقریه در سکره نهر الملك قریه سی جامعی واردر واثار
قدیمه واردر صرصر سفلی حجاج بغداددن چقدقلری کونك اولنده طریق حجاجك یمینی
اوزره در بغداددن اوچ فرسخ ونهر الملکدن ایکی فرسخدر نهر الملك فراتدن منشعب سواد
عراقی سقی ایدر ومدینهء نهر الملك فراتك برشعبه سی اوزره در بو شعبه جسر ایله عبور اولنور
تل عقرقوف بر دیه در کیکاوس بنا ایتمشدر فرات شرقیسنه دوشمشدر بونده جمجمه سلطان
مزاری وار فرات قربنده وبو مزار حله دن جزئی یوقاروجه کنار شرقیء فراتده در انده ن
برخرق قالدرمشلر عقرقوف حوالینی سقی ایدرمش حالا خرابدر بو سمتده کوثی نام قریه
واردرکه نار نمرود آنده واقع اولمشدر و نمرود انده هلاك اولمشدر منقولدرکه حضرت ابراهیم
علیه السلام بو قریه ده طوغمشدر اولوقت منجمین خبر ویردیلرکه بر مولود کلسه کرك شأنی
وحالی بویله دردیو حضرت ابراهیم علیه السلام بیوك اولدقده بت پرستلرك اصنامنه تعرض
ایتمکه باشلدی و نمرود دخی حضرت ابراهیمی علیه السلام آتشه آتمغه قرار ویردی اولوقت
اون التی یاشنه بالغ اولمشلر ایدی حضرت ابراهیم علیه السلامی آتشه القـا
ایتدکلری وقت حسبنا الله ونعم الوکیل دیدی نمرود بر صرحه ده نظر ایدردی کوردیکه
حضرت ابراهیم علیه السلام بر روضهء خضراده اوتورمش والحاصل حضرت ابراهیم
علیه السلام قرق کون انده مکث ایتدی نمرودك غضبی تزاید بولمغله تکرار حضرت
ابراهیم علیه السلامه اذیت ایتمکه قصد ایتدکده حق طرفندن اکا بعوضه کوندریلوب
بعوضه دن بریسی نمرودك بورنینه کیروب نمرودی هلاك ایلدی بعده حضرت ابراهیم
علیه السلام خاتونی سارا ایله بیت المقدس سمتنه هجرت ایلدی قوسان بغداددن ایکی
فرسخ برکوچك شهردر یوزپاره قریه سی واردر محول بغداددن ایکی فرسخ برکوچك شهردر
جانب غربی بغداددن نهر عیسی کارنده در باغستانی چاق بغداده پیوسته اولور آنده معتصم
بالله

بالله برکوشك بنا ایتدیکه نظیری یوقدر حالا بعضی آثاری واردر نیل بهجه پان قریه مشتمل
بر ناحیه در محصولی و باغستانی وافردر دیرعاقول بغداد قربنده مداینڭ اون فرسخدر
ساباط مداین کسری قربنده در نهروان وسطنده شق ایدن نهردن مسمی در بغداددن
دورت فرسخدر برقاچ نواحیسی واردر اکثری خرابدر بو شهر مداین سبعۀ عراقدن عد
اولنوردی حالا بو ناحیه جلولا یه ملحقدر واکا قریب قصبۀ کلواذدر جلولا بغداددن
خراسانه کیدن طریقده نواحی سواد بغداددن بر ناحیه در خانقیندن یدی فرسخدر
خانقین طریق همدانده قصر شیرین ایله حلوان بیننده نواحی سواد بغداددن برقصبه در
حلوان بغداددن بش مرحله در مدن عراقڭ آخریدر حلوانه جبال ایله صعود اولنور اکثر
ثماری تین ونخل ایله موصفدر وجبل اوزرینه دائما برف دوشر مداین که اکاسره تختی ایدی
بغداددن اشاغی بر مرحله در وایوان کسری عجایب ابنیه دندر عرضی او توزالتی آدیم وطولی
التمش دورتدر ارتفاعی یتمش ذراع وشرفه لرینڭ ارتفاعی یوزاللی ذراع ایدی سلطان انبیا
صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینڭ مولود شریفلرنده عرضا اعلاسی شق اولنوب
اون دورت شرفه سی یره دوشدی فرس بوکا رومیة المداین دیرلرو بو مداین اعظم مدن سبعۀ
عراقدن ایدیکه بونلردر قادسیه رومیه حیره بابل حلوان نهروان بو جمله سی خرابدر
ومداینی طهمورث بنا ایدوب جمشید اتمام ایتمشیدی و بونده شط اوزره طاشدن بر جسر
بنا ایتمشیدی فرس خراب ایتدیلر حالا انجق طرف غربیسنده برقصبه جق واردرکه
انڭ محلات شرقیه سنده ایوان کسری یه مقابل مزار حضرت سلمان فارسی رضی الله
عنه واردر رومیه انوشروان انطاکیه یی الوب مداین قربنده اول شکل بر شهر بنا ایتدردی
اتمامه ایرشدکده انطاکیه سورکونلرینی کتوروب رومیه ده اسکان ایتدی اول وقت شهردن
ایچرو کردکلرنده هرکس اولرینی بولمشلردر وانطاکیه یه کمال مشابهتده بنا ایلدیلرکه
کویا خلق انطاکیه یه کرمش کبی اولدیلر زاوان بین النهرین برولایتدر نهروان اوزره
دوشمشدر بی نظیر محصولاتی اولور ناحیۀ خالص امام اعظم سمتنده چولده بغداد
نواحیسندندر وافر قرا ومزارعی واردر وخالص نهروان اوزره بر ناحیه در اوتوز پاره قریه سی
واردر قوبابا داکاسره قزلرندن قوبانام دختر بنا سیدر طریق خراسانی اوزره بر معتبر
ولایتدر حالا یقوبادان دیرلر نهروندن برجدول کلوربو ناحیه قراسنه نهرمز بوردن صوواردرلر
نخلستانی وباغستانی فراواندر ونارنج وتورنجی غایت چوقدر بو ناحیه نڭ سکسن قریه سی
واردر قصر شیرین خسرو پرویز معشوقه سی شیرین ایچون طرح ایتمشدر برقلعۀ
عظیمه درکه دوری بیڭ آدیمدر وبونڭ غربیسنده خسرو ایچون برقلعه دخی بنا ایتمشدرکه
خسروڭ تاجکاهی انده ایدی وبرعظیم رباط عالی بنا ایتدی آب حلوان بو محلدن کچر غایت
هواسی بددر باد سموم اسروشیرینڭ جوی شیری کازن ایتدکلری تاجکاهڭ صوی ایلیدرونقل
ایدرلرکه طاق وسطان منزلنده کوه بیستون غربیسی بر صحرایه منتهی اولدوغی یرده برایکی

دکرمن یرود رشدید البرد بر صو چقار ارتفاعی بر زراع قدر بر صفه اوستی طاغدن اویلمش اول
محلدن یکری ایوان صدرنده خسرو وشیرین تصویرلری طاشدن اویلمش ورستم آتی اوزرنده
جوشن پوش مرور ایام ایله بعض نقوش وادیسی خلل پذیر اولمش وایوان فلکك کمرینك ایکی
طرفنده ایکی ملك صورتی قونلمش واسط بصره وبغداد بیننده شطك جانب بغدادنده
چولده بر شهردر شطدن طرفه بر خرق قالقمشدر بصره طرفنده الویهٔ بغدادك بو نهایتیدر
واسطك غایتله قلملری مشهوردر نصفی دجله نك بر جانبنده ونصفی جانب اخرنده در وایکیسی
بیننده کمیلرله جسر واردر سبب تسمیه بودرکه بصره ایله کوفه نك وسطیدر وکذلك بغداد
وکذلك اهواز ایله کوفه که هر طرفدن اللی فرسخدر بو شهری حجاج بن یوسف ثقفی
اختطاط ایلدی سنه سکسن دورتده شروع ایدوب سکسن التیده تمام اولدی شلغا
نواحیٔ واسطده ندر بونده بر جماعت ظهور ایتدیکه بوکا منسوبدر جرجرآیا غربیٔ دجله
اوزره در بغداد ایله واسط بیننده دجله یه قریب بر بلده در دیرعاقولدن دورت فرسخدر
وجبلدن طقوز فرسخدر جبل بغداد ایله واسط بیننده شط ودجله اوزره بر بلده در بوکا چوق
کمسه منسوبدر جمله دن بری ابو الخطاب جبلیدرکه ابو العلاء المعری ایله بونك بیننده مشاجره
واردر نعمانیه بغداد وواسط بیننده بر بلدهٔ مشهوره درکه کورهٔ زاب اعلانك
قصبه سیدر فم الصلح غربیٔ دجله اوزره واسط قربنده جبلدن اون ایکی فرسخدر مامونك
وزیری حسن بن سهلك دخترینی تزوج ایتدکده اعراس وزفاف بونده واقع اولمشدر شهربان
دیاله طرف شرقیسنده وکنارنده بغداددن شرق شماله منحرف اوچ قوناق بر عظیم قصبهٔ
معموره درکه جامع وحمام وسوق مختصری مشتملدر وبو قصبه باغچه لوغنك ایچی خرما
درختانی ولیمون وترنج اغاجلری وانار وانجیر اشجاری ایله مالامالدر اناری ایسه قتی بینظیر وکبیر
اولور وباغلرنده انکور انواعی وار در رود دیاله دن چقان خرق بو قصبه نك وسطندن بجر
کوفه فرات غربیسنده نهرك برشعبه سنده بحسب التجنیس غرایب اتفاقیاتندندرکه
اهالیسنك عهود ومواثیقینك خلاف صحتنه دلالت ایدر وکذلك الکوفی لا یوفی مثلی
مشهوردر حضرت عمر رضی الله خلافتنده بنا اولندی حالا خرابدر وسعد وقاص تجدید
ایتدی بونك صویی نهر ناحیه دندر نخلستانی فراواندر غله سی وپنبه سی وسائر محصولی
کوزلدر تنور نوح علیه السلام بونك مسجدینك ایچنده ایدی وحضرت علی رضی الله عنه
اول مسجدده زخمناك اولدی حالا کوفه ده جامع قدیم وامام علی رضی الله عنه خانه لرندن
غیری آبادی یوقدر بعض مزارات متبرکه که امام علی مرقدی بوندن برساعتلك حجاز طرفنده
ارض نجفده در امام علی کرم الله وجهه انده بر قیو حفر ایتدرمشلردر صویی غایت لذیذدر
واندن غیری کوفه ده بر طتلو قیو یوقدر امام علی کوفه قربنده ارض نجفده دوز یرده
بر عظیم حصار ایچنده بر قصبه در جامع وحمام واسواق عامره سی واردر وامام علی
رضی الله عنه مرقدی مربع الشکل واقع المش واطرافی حجرات فوقانی وتحتانی وجمله

کاشیدر

کاشیدر مرقد وحرمی شاه طهماسب بنا ایتمشدر کاشیده جلی خط ایله اسمی مذکوردر کاشی
مطلادر اطرافی سقفدر التی مصاحف قونمش باشقه قپولی مسجد در حرمك ایکی دیوارنده التی
طبقه حجره لری حرم دیوارینه متصلدر خارجنده جامع واردر امام علی کوفه دن بر ساعتلك منزلدر
ذی الکفل که بر قریه در ومزار ذی الکفل نبی علیه السلام انده در کوفه دن اوچ ساعت
بعیددر اول یره ده سرملاحه دیرلر اول سمتده اولان ابنیه صفویه آثاریدر عظیم مکلف ایتمشلردر
واطرافدن کلن نذور وتحف خزینه لر اولنوب جمع اولمشدر آلتون وکومش مجوهر قنادیللر
مخصوص خزینه سی واردر انده حفظ اولنور ومخصوص کتابخانه ده بر عظیم تولیتدر عضد الدوله
دیلمی اوزرلرینه عمارت عالیه احداث ایتدی وغازان خان انده بر دار السیاده وخانقاه بنا ایتدی
والجایتو سلطان مغول آنده بر مسجد ومناره بنا ایتدروب وکوفه قربنده بر قصبه که
حضرت علی رضی الله عنه بنا ایتدی ومنصور دوانقی اتمامه ایرشدردی آکا وکوفه یه
باروچکدی اون سکز بیك قولاج دوری واردر ونجفده حجر القمرای حجر النجف آیك
ابتداسندن تا اون بشنه وارنجه بیوك اولور اون بشندن آخرینه وارنجه کوچولور تمره
متابعت ایدر وارض کوفه ده بر نهر اسمنه خورنق دیرلر وبر مصنع قصر اول اسم ایله مسمی که
اشعار واخبار عربیه ده مذکوردر وحیره بوکا حیرهٔ بیضاد خی دیرلر سابقا بر مدینهٔ جلیلهٔ
کثیرة الانهاردر وقبل الاسلام آل نعمان بن منذرك منازلیدر ومنذر بن امرء القیس
حیره ده تنصر ایدوب بونده کنایس عظیمه بنا ایتدی بو حیره یی تبع یمندن بو سمته عازم
اولدقده بنا ایتدی کوفه دن بر فرسخدر امام حسین حضرتلرینك مشهد شریفلری حضرت
علی مرقدی طرزنده در وسنه بسنه محرمده موسمی اولوب زوار وتجار کلورلر وبو ایکی
مشهدین شریفینك تربه دارلری ساداتدن اولورلر وحضرت امام حسین حله دن
بر مرحله کربلا صحراسنده شماله واقع اولمشدرکه کوفه حله دن ایکی مرحله غربه واقعدر
بر مقبول خرماسی واردر مفتل تسمیه ایدرلر ساقز کبیدر حله بغداد ایله کوفه بیننده
بوکا حلهٔ بنی مزید دیرلر وبو حله یه اول نزول ایدوب ومنازلنی اختطاط ایله بونی تعظیم
ایدن سیف الدولهٔ صدقه بن وبیس بن علی بن مزید الاسدیدرکه دورتیوز طقسان
بشده نزول ایتدی وبو حله بغداد غربنده کنار غرب فراتده که اکثر دوز وابنیه سی کنار فراتده
طولانی واقع اولمشدر سوری خرابدر اکثر باغ وبستانی فراتك جانب شرقیسنه دوشمشدر
وحله بغداددن ایکی مرحله در وحله ده فرات اوزره جسر بغلنمشدر وحله ده بی نظیر
شاللر وپوشیلر اشلنور وبی نظیر کملری ایشلنور وحله ده کوزل مرتبانیلر ایشلنورکه
معهود مرتبانیدن فرق اولنمز انجق سنکینلك جهتنده فرق واردر فلوجه حله دن یوقارو
بر منزل شرقه فراته دوشر بر مشهور اسکله در بیره جکدن اکا کمیلر کلور بر قریه وخانلری
واردر واندن بر نهر که فراتدن بر شعبه در کلوب امام موسی ایله قوشلر قلعه سی اراسنده
شطه دکیلور اول مصبه منطقه دیرلر بو نهرده طاشقین اولنجه کلکلر ایشلر والی بغداد

خاصكى محمد پاشا اول منطقه‌ده ديدكلرى محله بنا ايلمشدر وبر ابعض سيول عظيمه‌ده قلعهٔ
بغداده متضرر اولمش ايدى انبار شاطئ فرات اوزره اول خلفاى بنى العباس اولان ابو العباس
سفاح عبد اللهك مقامى واردر حديثه انبـاردن بر فرسخ فراتك وسطنده بو حديثه‌يه
حديثة النوره ديرلر عانه فراتده بر جزيره‌در بوندن اشاغى حديثه‌اندن اشاغى هيت
يوعانه آخر حد بغداددر زيتون اغاجلرى غايتده چوقدر كه ايالت بغداده بوندن غيرى
زيتون يوقدر علما وصلحاسى وموسيقى شناسى چوقدر اصحاب طبيعتى وافردر وبو ناحيه
غايت معموردر انباردن بر فرسخ قدر بعيددر بو سمتنده مقدما نصيريلر اولوردى اما حالا
غايت نادردر هيت تابع عانه انباردن يوقارو ده قبر عبد الله بن المبـارك بونده‌در عيونه
قير ونفط واردر انباردن سكز فرسخدر قادسيه نخيل ومياهى مشتمل مدينهٔ صغيره‌در
قادسيه وحيره وخورنق مجموعى حافهٔ باديه وحافهٔ سواد عراق اوزره‌در وجبال وانهار
جهت شرقيه‌سنده‌در كوفه ايله بو قادسيه بينى طريق حاجده اون بش فرسخدر سعد ابى
وقاصده وقعهٔ قادسيه وفرس بو قادسيه‌در سماوات وادى السماوه كوفه قربنده
بنى كلب قبائلنه مخصوص طويل ارض عاليهٔ مستويه‌در اصلا بحر بولنماز نيچه پاره قرى
وكوچر اولور قصادر خلقى متعصب سنيلردر حله‌دن اشاغى نهر شاهى وبوندن
اشاغى نهر رماحيه ايكيسى اراسى لواء رماحيه‌در كندى نهردن سقى اولنور بوندن
اشاغى نهر سماوات حمام وجامع باغ ونخلستان ومحلاتى باغچه‌لر ايچنده قالمش جوازر
فرات دجله‌يه ابتدا قارشدوغى يرده ايكيوز قزلباش بكلر سال بسال نوبت ايله كلوب
داخل اولورلر وبعده سنهٔ آتيه‌يه دك خارج قلعه‌يه چقمزلر نوبتى كلدكده بر آدم چقاروب
يرينه بريسنى داخل ايدرلر ذخيره‌لرين ينه طشره‌دن ويررلر قلعه‌نك براوغرين قپوسى
واردر اندن الورلر ولوانك جمله اراضيسى عثمانيـان تصرفنده‌در مخصوص اميرى اولور
جسان ايله بونك بينى چولدر جسان جوازر ودرتنك اراسنده بربست پايه قصادر وعجم
سنور يدركه قراسى اعجام قريه‌لرينه حيره طاغلرى آردنده كوه كيلاندن كلن نهر آفتاب
تا بو قلعه‌ده ينه ايريشور وقلعهٔ بدره ومغوللى خانى وسطنده‌در وبدره دخى نهر منزيوردن
حصه داردر درتنك سرحد قزلباش شـاهراه فارسده بر تنك بوغاز اوزره جبال
شاهقه‌ده بنـا اولنمش واول شاهراهى سد وحفظ اولنمق ايچون طرح اولنمش بر قلعهٔ
متينه‌در درتنك كوزلى بنام ومسلم خاص وعامدر محير عقول حسن مفرط صاحبى
محبوبلرى اولور ودرتنك قلعه‌سى بر دره‌ده يانندن نهر دياله بحر لواء كيلان ولواء كرتن
درتنكه بغـايت قريبلردر وقصر شيرين دخى درتنك سمتلرنده‌در زنك آباد خانقين
قريبسنده بر ناحيهٔ مستقله‌در درنه درتنك خلقنده وشاهراه همدان وبلاد جبل اوزره
بر قلعه‌يه مشتمل‌در جبل حمره وراسنده چولده بر لوادر اول سمتلرده دياله‌دن عظيم خرقلر
قازلمشدر اطراف قرايه كيدر وآبادان سمتلردر قزل رباط بو سمتده قديمدن بر لوادر بدراى

وكشاب

وکشاب دخی بعض قصبه‌لر بونك توابعندندر و برصویی واردر و تلخدر لکن برفرسخ یرده
کاریزی واردر آبی خوش طعمدر بدرایه بغایت لطیف قصب اولور وحالا بدرای خرماسی
مشهوردر جنکوله قلعهٔ عجم طرفنه دوشر طاغلر ایچنده برکوه اوزره واقع اولمشدر
واول کوهدن برنهر جاریدر لواء بیات جنکوله ناحیه‌سی قربنده وجنکوله طاغی ایله برکوه
آخر نهایت بولدقلری وادیدن برنهر کنارنده دوز یرده برقلعه‌در ده بالا کوه ایوان اوزره
سرحد برلوادر اول کوهدن برنهر چقوب مندلی خانه‌سنه دك کلور کلان کوه ایله بوکوهك
اراسی واسع صحرادر کیلان درتنکدن عجم سمتنده برکوه اوستنده برقلعه‌در کرند درتنکه
قریب برطاغ دبنده برقلعه‌در کیلان ایله بونك ما بیننی برصحرادر نهر اول صحرادن چکر قره طاغ
بغداد حذاسنده جبل حمره وراسنده چول نهایتنده برطاغ اوزره برلوادر اسکی بغداد
سامره قربنده وسامره‌دن بغداد جانبنده برخرابه یردر شط کنارنده مقابل قلعهٔ تکریتدر
عاشق ومعشوق عاشق بغداددن بعید دکل ومعشوق عاشقدن یوقاروجه‌در سامره
سر من رای که سامرایی متعصم بنا ایتدی عکبرادن اون ایکی فرسخ دجله شرقی کنارنده‌در
صحیح الهوا والتراب وانق الامدینهٔ هارونیه یی اضافت والحاق اتدی ومتوکل خلیفه مدینهٔ
جعفریه یی الحاق اتدی و بونلر ایله طولی یدی فرسخ طول و برفرسخ عرض متعصم بونی
دار الملك ایدوب بغداددن اون ایکی ساعتلك حالا خرابه مشرف برقصبه‌در برزیارتکاهی
واردرکه دروب وبیوت متعدده‌دن چکیلور واریلور جای مسقفده برچاهدر ایچنه نظر
اولنسه ربدر نمایان اولور مهدی انده اولمق ظن ایدرلر وحالا بونده ساکن اولنلر ساداتدندر
معتصم بو قصبهٔ عالی بنا ایتدرمشیدی برجامع وبرمنارهٔ عالی وبرعظیم کاسه جامع ایچنه
قودی دوری یکرمی ایکی باع وبوجامع اوکنده قبر امام معصوم علی النقی ونواده امام
موسی رضا وامام حسن عسکری طوز خرما داقوقدن بغداد طرفنه برمنزل بوتکله قریهٔ
داقوق ما بینی کرکوکدر داقوق برمتوسط شهردر هواسی لطیف نفط قیولری واردر
صدرین بو ولایت غله وخرما وحیوانات وصویی غایت چوقدر بطایح واسط وبصره
دجله‌دن چقان انهاردن مجتمع اولور طغیان اتدکده خرقلر اولوب کوللر حاصل اولور
بو بطایح سکسن فرسخ طول وعرض صدر اسلامده فرسك عربله قتالی اثناسنده حادث
اولدی وخلالنده قصبات وقرا واردر قاعده‌سی جامده نام قصبه‌در بونك اهلی شیث علیه السلام
ملتی اوزره کلدانیون وصابیلردر وابو اسحاق صابی انلردندر بطایح کوفه فضلات
فراتدن مجتمع اولوب اطرافنده عربان قونار وقطاع طریق مأواسیدر حکومت عمادیه
جزیره حذاسنده وموصل قرشولرینه ممتدا اکثر ملحقاتی طاغلر ایچنه دوشر برحکومتدر
بغداد وشهرزور اردلرنده واقعدر واکثر قلعه‌لری شهرزور سمتنده‌در پای تختی عمادیه
شهریدر طاغلر ایچنده‌در بغداده تابعدر اوصاف عمادیه قلعه‌سی طاشدن برکوه
قله‌سنده هموار یرده طرح اولنمش برقلعهٔ عامره‌درکه موصلدن جانب شرق وشماله مائل

اوچ مرحله در اشاغیده، میاه جاریه و بساتین عامره سی واردر عمادالدین زنکیدن اقسنقر
اعظم قلاع هکاری اولان آسب نام قلعه یی تخریب ایدوب قربنده بونی اکا عوض بنا ایلدی
شرف خان نقل ایدرکه عمادالدین زنکی بنا اتمشدر بونك قلعه وشهری بر عظیم صخره اوزره
مدوردر و بر وجه تخمین بعضی محال واطرافی یوزکز و بعضیسی اللی التمش کز و بعض
یرلرك یکرمی کز ارتفاعنده در وداخل قلعه ده ایکی چاهی واردرکه طاشی قازوب صویه
اولشدرمشلردر شهرك حمام ومدرسه وسائر لوازمنه بو چاهلردن استعمال ایدرلر واخر
صولرینی چارلرله طشره دن کتورلر لسانلری کردی و تازی ممزوجدر واکثری صالح
وراغب خیرات وحکام عمادیه انده نیچه مدارس وجوامع بنا ایتمشلردر وعلما وفضلاسی
چوقدر وعمدهٔ عشایر عمادیه مزوری وثانیا زیباری عشیرتلریدر و زیبار بر رودخانه
اسمیدرکه ولایت عمادیه دن بحر طانغهٔ زیباری اول نهرك کنارنده اولمغله انلره زیبـاری
دینمشدر و بو نهرك دخی اسمی جنوندر غایت شدید الجریان اولمغله بو اسم ایله مسمی اولمش
وبری دخی رادکانی عشیرتیدرکه عوام تغییر ایدوب ریکان دیرلر بقیهٔ عشایر عمادیه بونلردر
پرواری ممی سبابروی تیلی بهلی بحلر دیو اصطلاح قوم عمادیه ده دربیه دیرلر قلاعی
بونلردر قلعهٔ عقر قصبهٔ معموره سی واردرکه مسلمان و یهودلردن بیك ایکیوز خانه در
قلعهٔ دهوك وقلعهٔ دیرمقلوب بو قلعه لرده میرزادکان وبنی اعمام حکام عمادیه حکومت
ایدرلر قلعهٔ بی بشرار ریکانی عشیرتی تصرفنده در قلعهٔ قلاته قلعهٔ شوش وقلعهٔ
احمرانی وقلعهٔ بازیرانی بو قلعه عشیرت زیباری تصرفنده در کرمليس شط ایله
باشقره و برزان اراسنده بر قصبه در بر طاغده واقعدر اوصاف ناحیهٔ زاخو عمادیه
نواحیسنده بر معتبر ناحیه در سندی وسایانی عشیرتلری مسکنیدر وخلق زاخویه ولایت
سندیان تعبیر ایدرلر اکثر علماء کرد بو ولایتده نشأت وقدیم الایامده سندیان ولایتنك
مستقل حکامی وار ایدی که بطریق اوجاقلق تصرف ایدرلردی حالا عمادیه حکامی استیلا
ایلدیلر وهوك زاخو اوکنده آب خابور خاط اولان صو اوزره در شوش وعقره و دهوکدن
مشهور زول سمتنه دوشمش بری بریله قریب قلعه لردر وقلعهٔ کلاندن شط سمتنده قلعهٔ
دیرمقلوب دوشمشدر وکیلاندن حکاری سمتنه ناحیهٔ زیباری دوشمشدر و بو قلاع
ونواحی جزیره اوکنده مقوس کیدوب شهر عمادیه یی شهر زور طرفندن احاطه ایتمشلردر
انجق قلعهٔ دیرمقلوب بونلردن خارج سمته دوشمشدر وزاخو ناحیه سی نهر خابور ایله
نهر هیزل اراسنه دوشمشدر الانهار نهر دجله فرات کبی بر عظیم نهردر دیاربکردن شماله
بوخرابه قلعه قربنده بر مغاره دن چقار قلعه دیه نده مهیب غریب صدا ایله مغاره دن چقار
وآمده کیدرکن بر قاچ صو ایله جمع اولور وشرقیسندن کوپری التندن کچدکده جانب
شرقدن آب هینی وآب سید حسن وآب ترجیل وآب اتاق وآب بشری بوکا التون کوپری
صویی دیرلر واندن اشاغی حزودن کلن آب اردن وآب بدلیس عظیم صو اولور وجزیره دن

وکوپری

كوپری التندن كچوب دخی شرقندن آب هیزل وآب خابور دخی كلوب موصلده مجموعی جسر
التندن كچر علی حماملرندن اشاغی نهر زاب عمادیه طاغلرندن كلور وطبراق قلعه اوكنده التون
كوپری صویی قره طاغدن واربیلدن وبربلوكی وان سمتنده حكاری وزیباریدن كلور مجموعی
تكریت واسكی بغداد اوكندن كچر وبغداده اوغرار بغداددن اشاغی نهر دیاله دخی لاحق اولوب
طاق كسری اوكندن كچر جواررده فرات ایله ملاقات ایدر جوازردن جماسیه وار نجه واسط
اطرافنده متفرقه وبلوك بلوك اولوب مجموعی كیرو بر یره كلور بو انهار متفرقه ارالرینه جزایر شط
العرب دیرلر كوه الونددن خرم آباد صویی كلوب جماسه وخوزستاندن كلن نهر سیرا هواز برابرنده
دجله یه لاحق اولوب مجموعی قورنه قربنده جمع اولوب بعده بصره قربنده بحر فارسه منصب
اولور بونك منبعندن نهایتی دور تیوز فرسخدر نهر زاب موصل شرقیسنده عمادیه طاغلرندن
اینوب موصلدن ایكی منزل اشاغی دجله یه لاحق اولور غایت تیز اقدوغندن اوتوری اكا آب
جنون دخی دیرلر نهر زاب اصغر دخی التون صویی دیرلر بغداد یولی اوزرنده اربیلدن
اشاغی كوپروسی واردر بو زابین زواب طهماسب پشداده منسوبلردر بوری
ارمن طاغلرندن چقار بری دیاربكردن كلور حدیثه حدودنده دجله یه دوكیلور
وواسطدن اشاغی بش نهر معتبر آیریلور نهر قلا ونهر اعراف ونهر جعفر ونهر سیسان
ونهر شاهی بو مرتبه اولور كه عمودنده اولقدر صو قالمازكه اوزرنده كمی یوره یه مطاریدن
اشاغی بو صولرك فضله سی وفرات صویی بطایحدن چقوب خوزستاندن كلن صول
دخی انده جمع اولور اوراده شط العرب دیرلر بصره التنده بحر فارسه دوكیلور وبوكا
اروندرود دیرلر دجله یه منصب اولدوغی زابدن اكبردر وزاب كركوكدن اشاغی
تجه بوغازی نام بوغزدن دجله یه منصب اولور بوغازك اطرافی عظیم بللر واورمانلردر
ونبستان وسازلق وارسلان یتاغیدر آب بدلیس رشن قلعه سی اوكنده اسود صویی
ایله جمع اولور ایكی منبعدن نشأت ایدر اعظم شعبه سی منبعی مكس قلعه سی قربنده
بو جبل مغاره سندن چقاركه بر عظیم مغاره در نهایتندن اغزینه كلنجه اول نهایتدن
چقان شعبه طاشی اویوب مجری ایتمشدر واطرافی طاشدن پرداخت اولنمش نشیمنلو
وصفه كبی یرلردر اول یرك مسیره سیدر دفعه چوق صو چقوب مكس التنده مخلط
قلعه سی قربنده نهر منسوب ایله جمع اولور كه بو شعبه سی دخی بودركه كوه دیبندن اول
صو ایله جمع اولور مخلط قلعه سندن صكره جزایر یوسف التندن كچوب قله بردن التنده
بو نهر ایله جمع اولور اندن جسر امیر سلیمان التندن سعرد اوكنده زرس قلعه سی
اوكنده آب بدلیس ایله جمع اولور بورشن قربنده صوبك اورتاسندن بر طاش پیدا
اولمشدر اكا قرنجه قیاسی دیرلر وافر قرنجه سی واردر اوصاف نهر دجله نك مخصوص
زورقلری واردر اول كشتیلره غراب دیرلر اكثر انلر بصره طرفندن كلورلر وموصلدن
بغداده اكثر كلك ایله كلنور كذلك بیره جكدن فرات ایله حله یه كلك ایله كلنور كلك اكا

یرلرکه اخشابی شطرنجی بر برینه مخلل ایدوب اقلی دورت خانه لو اکثری اون واون دورت
خانه لو هر برخانه یه اوفورولمش طلوملر بند ایدوب انکدخی اوزرینه بر ذراع مقداری
یوکسك صفه شکلنده اخشاب والواحدن برطبقه دخی یپارلر واوزرینه قئی وافر یوك
اوروب بومنوال اوزره فرات ودجله ده طبقه الننده دائم بو ایکی کلکی کزوب طلوملری
یوقلیوب بویله استعمال اولنور نهر شطك بعض کنارلرنده مثلا موصل اوکنده واندن
اشاغیده بر بر نفط چشمه لری واردر منبعندن چقوب صو اوزرنده قالور اقوب کتمیه نی
قابلوه طرلر بروب جمع ایدرلر وکاه تماشا ایچون آتش ویررلر صو یوك یوزندن بر مقدار
مسافه مشتعل اوله دوشر نهر دیاله بغداددن اوج ساعت اشاغی برده دجله یه واریشور
شهرزور اطرافنده مجتمع اولوب قزل رباط یانلرنده درنه ودرتنك صولری دخی توز
خرمادن کلور طاش کوپری صویی لاحق اولور شهربان قربندن یکوب
بغدادایله طاق کسرا اراسنده دجله یه لاحق اولور ودجله دن دخی فرات کبی نیجه جداول
وانهار ایریلوب سواد عراقی سقی ایدر الجبال جبل حمره بو جبال بربرینه متصل که ارض
سرخه مائل چیلاق واچق طاغلردر وجزیرة العرب دن کلوب جماسه قربنده فراتی قطع
ایدوب جزیرهٔ عمریه چولنه سوروب کذار ایدر وعاشق ومعشوق ومقابل اسکی
بغدادده دجله یی قطع ایدوب بغداد چولنه اوغرر قزل رباط قربنده نهر دیاله یی قطع
ایدوب وواسط چولنه دوشر وزکیه وجسر دسیل اراسنده نهر دسیلی قطع ایدوب ینه
چوللردن چوله چکر و بحر فارسه منتهی اولور وبو جبالك شهرزور وموصل سمتلرنده اولان بعض
مواضعنده بر معدن واردر شمع عسل کبی ینار رنکی سیاه درقیر کبی ولایت خلقی مومیای
معدنی دیرلر بونك کبی بر معدن سیاه صرچه کبیدر انی دخی آتشده اریدوب شمع کبی دوکرلر
وموصلده مومیای معدنی واردر و بغداد یانلرنده صو باصمایان یرلرکه بیابان شوره یرلردر
اول خاکدن کهرچله دیدکلری باروت بیاض حاصل اولور بر مقدار طپراغی صو ایله قیناندرلر
کهرچله سی ایریلوب صاف قالور نباتات وحیوانات عراق عرب بغایت محصولدار یرلردر
پنبه واصناف میوه سی بغایت اعلا اولور وخلفاء عباسیه زمانلرنده عراق عربده رعایا
بقر ذبحندن منع اولوب وفرت حراثت وزراعته سبب اوله وعراق عربك چوللرنده
میاه وانهار حوالیسنده اولان بوکلرنده ارسلان وصحرالرنده جیران وکردستان طاغلری
سمتلرنده کرك وقپلان وخرس وصرتلان وپارس وچقال ودنکو وآهو کبی وطیور قسمندن
قاز وطورنا وککلك ودراج وبلدرجن چوقدر ونهرلرنده نیجه انواع بالق حاصل اولور
بغدادده شبوط نامنه بر نوع بالق بغایت معتبردر حالا عراق عربده رعایا ایکی قسمدر بر قسمی
اهل قرادر عربا نداراندر اکین وفلاحت ایله مقیدلردر ابل وبقر وغنم وجاموسلری واردر
بر قسمی اخشاما تدر یعنی کوچر اولولردر آت قیلندن اوبالری واردر قبیله قبیله طوایف
عربا ندر ابل وخیل وغنم وجاموس وبقر واردر اصناف خلق بو ایالت بغدادده اهل اسلام

وفرق

وفرق ضاله ونصارى ويهود واردر لسانلرى عربى وفارسى تركى وكردى وعبرى وسريانى
واوسنى واردر اهل اسلامك مذهبلرى حنفى وشافعى وحنبلى بو اوچ مذهب علماسى
ومشايخى چوقدر مسالك ومنازل بغداددن بصره يه مداين التى فرسخ ديرعاقول سكز
فرسخ جبل يدى فرسخ فم صلح اون فرسخ واسط اون فرسخدر شهربان اون فرسخ قاروث
سكز فرسخ ديرعمال بش فرسخ حوانت يدى فرسخ شط كار يله بطايح چيلوب نهراسد چيلور
دجلة العوراية واريلور نهر معقل بصره اون فرسخدر بغداددن نجفه ديه صرصر ديه
فراشر شط نيل كوفه مشهد على كه سد بيابان نجفدر بغداددن اصفهانه كيلور
يدى فرسخ بندستان بش فرسخ نهر نهاوند اوچ فرسخ ديه فرامرز دورت فرسخ نهر روجرد
دورت فرسخ جناباد دورت فرسخ ميان رودان سكز فرسخ ميار اوچ فرسخ شهر كرخ
التى فرسخ دون سون دورت فرسخ سنكان التى فرسخ جوى مرغ كهتر التى فرسخ اسفرانه
يدى فرسخ بهران يدى فرسخ موى كوشك التى فرسخ اصفهان دورت فرسخ بغداددن
دمشقه ذل عقرقوب اوچ خ بريوكسك ديه درشهر انبار سكز خ بيابان سماوت يولى ايله
دمشقه اون كونده واريلور بغداددن موصله يوران دورت خ عكبره بش خ حمنا اوچ خ
قادسيه موصل يدى سامرا اوچ خ كرخ ايكى خ حلفايدى خ سود قنت بش خ زاب اصغركه
انده دجله يه قاريشور كوپرى واردر بش خ حديثه موصل اون ايكى خ بنى طميان يدى خ
موصل يدى خ بغداددن اسدآباده همدان سمتنده در شهر يعقوب آباد سكز خ
مروينه يدى خ بويولدن شهربان صاغ ايلده ايكى خ يرده در رباط جلولا كه ملكشاه
سلجوقى بناسيدر بش فرسخدر خانقين شهرى بش خ قصر شيرين بش خ آخر حد
عراق عرب كيل وكيلا بش خ حلوان كريوه طاق كرا باده كيدر برخ ديه كوزيد وچوسان
سكز خ جقا كاوان التى خ ياحكاوس بش خ صفه اسبه زك خسرو وشيرين صورتى
انده سنكدن يونلمشدر صاغ الده برخ يرده در ايكى دكرمن يوريدر صوصفه نك التندن
چقار كيوسان شاهان التى خ شهر جمجمال التى خ ديه صهنه دورت خ ديه كنكور كداول
اول كردستاندر اندن اسدآباده كريوه كوه اروند بويولده در التى فرسخدر بغداددن
همدانه باشر دولاب دورت ساعت قريه نام ديكر عمريه دياله چيلور سكز ساعت باقوبه
اوكى نام ديكر الونيه بش ساعت چبوق كوپرى نام ديكر مالصه وعجميه اوچ ساعت قريه
اشكيه نرافشر دنى ديرلر ايكى ساعت هارونيه بش ساعت قريه قزل رباط حفر آباد
التى ساعت قريه اسكى خانقى اوكنده عظيم صو اقر سكز خ قصر شيرين نام ديكر ديه كوز
ويران قلعه در يدى سربره اوچ يكى خانقى بش دربند زكران در تنك التنده در ايكى بشرى
نام ديكر تخت كسرى در تنك دخى ديرلر اوچ سرميل التى قلعه كوربن بوغازى ايكى بيكاو
باشيدر قرب ايكى امام وقريه شيخ التى هارون آباد دورت دربند جوادر وز التى آب ناور
اوچ مريق درقرب كوجانى اوچ نيلوفر نام ديكر قريه نوروز دورت كرمانشاه بش شاه

كوپروسی ایكی طاق بستان شبدیز خسرو وانده دراوچ صاطرا انجاد اوچ تخت رستم
نام دیكر شهر نوح كوه بی ستوند رفرهادك طاغی كبی بوجه یوردراوچ قریه صحنه قلعه
بختكان نام دیكر كوه لنقاور قریه جمجال شهر نوح دخی قرشوسنده دراوچ قریه بید سرخ
نام دیكر كنج اوه اوچ شهر كین كاور بر مقدار خرابه در بش قریه نجم پنج خواران
نام دیكر اسد آباد بش قریه كهربز اوچ قریه كول دپه ایكی سعد آباد باغلو باغچه لو لطیف
شهر درایكی صولاق بندی اوچ پری خان خانی بش قریه یوز باشی اوچ سلمان آباد بش
قرهارود ورت سازبه اوچ درویش الیاس التی دركزین اوچ جاموسلی اوچ قریه صفی كند
بش اسم آباد اوچ قریه اوج كنبد نام دیكر اق ییلاق التی ساعت قریه علی بك نام دیكر
كند مزاب بش همدان اوچ ساعتدر احوال ملوك وحكام طوفاندن صكره حضرت نوح
علیه السلامك اوچ اولادندن بریسی كه سامدر عاقل ودانا اصحاب فراست وكیاست
زبده سی ایدی سائر قرنداشلرندن ممتاز اولمغین حضرت نوح علیه السلام انی ولی عهد
ایدنمشیدی كندونك یرینه سامی خلافته تعیین ایدوب اسرار نبوتی ودقایق حكمتی تعلیم
ایتمشیدی وجه ارضك اشرفنی سامه تفویض ایلدی حق جل وعلا حضرتندن دعا
ایتدیكه تاكه اكثر انبیا ومرسلین واولیاء صدیقین وحكما وسلاطین وامراء سام نسلندن
متولد اولالر سامدن طقوز اولاد اولدی بری ارفخشد ایدیكه اكثر انبیا انك نسلندن كلدی بری
دخی كیومرث ایدی پادشاهلر انك ذریتندن كلدی كیومرث تمامت ذریاتی اوزره پادشاه
اولوب آیین پادشاهانه ورسوم شاهانه وضع ایدوب عدلله عالمی منتظم قلمشیدی پس
كیومرث واولادی بابل وعراقین وفارس وكرمان وخراسانه استیلا ایتمشلردر بونلره
ملوك الفرس دیرلر وتختلری عراقده مداین شهر بدر وایتدا ملوك دنیا كیومرثدر وخلق
یوسمنده منتشر اولمشلردر واولوقت حضرت نوحك علیه السلام شریعتی اجرا اولنوب
انقیاد ایلرلردی چاق بیوراسب ضحاك پادشاه اولنجه كه اولوقت نمرود ضحاكك عمالندن
سواد عراقده عامل ایدی بعده كیمه رك انواع كفر وضلالته دوشدیلر اول ضلالتلرك
بریسی كه نوردن بر اله دخی اثبات ایدوب یزدان دیو تسمیه ایتمشلر دراالله بودر وظلمتدن مخلوق
بر اله دخی اثبات ایدوب اهرمن نامنی ویردیلر ابلیس بودر دیو مع ذلك البته نوره عبادت
ومحبت وظلمتدن اجتناب وفراغت ایدوب بعده كیمه رك نوردن بدل ناره طپمغه
بشلدیلر دعوای نبوت ایدن زرداشت كلنجه بودخی اولكی ضلالتك اشدیدر
خیر وشر وفساد وصلاح نور وظلمتك امتزاجندن عبارتدر دیو مصر اولدی ابتدادین
مجوسی بی پید اقیلدیلر بو فرس ملوككنك ابتدا تختلری مداینده بونلرك تصرفلرنده
كلدانیون ملوك بابلی ضبط ایدرلردی وابتدا املكلری نمرود كه ضحاكك عاملی ایدی بو فرسك
احوالی فرس اقلیمنده اولسه كرك وحیره ده وانبارده عربدن آل منذردن بنولخم ملوكی ایدی
وابتدا املكلری مالك بن فهر الازدی قچن كه سیل عرمی حسن اتدیلر یمندن كوچوب حیره یه

نزول

نزول ایتدیلر واول وقتلرده اسكندر یونانی فرس مملكتنه استیلا ایلدی و بو آل
منذر فرات ساحلنه كلدكده حیره وانباری بنا اتمشلردر واندن توطن اتمشلردر
مالكدن صكره قرنداشی عمرو وبعده قرنداشنك اوغلو جزیمة الوضاح نقل ایدرلر كه ابتدا
ملوك عربدن منجنیق پیدا ایدن وابتدا اقاتر تسخیر ایدن وابناء ملوكدن برقاچ غلام جمع
اتمشدر كه كندونه خدمت اتمكه واول غلاملردن بریسی كه عدی بن نصر ایدی جزیمه نك
قز قرنداشی رقاشه یه عاشق اولدی واندن حامله اولدی ایچون كه جزیمه واقف اولدقده
عدی فرار ایتدی ورقاشه بر غلام طوغردی اسمنی عمرو تسمیه ایتدیلر اخر كار جزیمه نك
اولادی اولمدوغندن اوتوری اول ولدی اولاد یرینه بسلدی بر كونده اول غلامی
اجنه خطف ایتدیلر بعده مالك وعقیل نام ایكی كمسنه وادی سماوه ده اول غلامی بولوب
جزیمه یه كتوردیلر جزیمه انلره مراد كزندر دیدكده انلر دخی سكا ندیم اولمق استرز دیدیلر
وقرق سنه اكا ندیم اولدیلر وضرب مثل اولمشدر كه كندمانی جزیمه والحاصل جزیمه
قتل اولدقده عمرو یرینه اجلاس ایلدی وجزیمه نك سبب قتلی جزیره حاكمی اولدقده
یرینه قزی كه اسمی نائله ولقبی زبا ایدی جزیره حاكمه سی اولمشیدی وقصد ایتدیكه جزیمه یی
قتل ایلیه كندو نفسنه اطماع ایلدی وفرصتی بولدقده جزیمه یی قتل ایلدی بویله اولمغله
جزیمه یرینه عمرو بن عدی اولدی پس زبا دخی عمروی قتل اتمكه حیله یه شروع ایلدی
حیله یی عمرو خبردار اولدقده اول دخی زبانك قتلنه عبد جزیمه اولان قیصر ایله اتفاق
ایدوب وقیصر كندو ارادتیله بورننی كسدی وصورت معامله زبایه واردیكه یعنی
عمرودن فرار اتمشدر پس زبایه واردقده زبا التفات ایلدی وكندویه مقرب ایلدی
وبشلدی زبا طرفنه تجارت اتمكه وچوق فائده كوستردی اما بو فائده یی عمرودن كیزلو
الوردی وزبایه ویردی وبو اقچه تجارتك فائده سیدر دیر ایدی بعده بر كون بیك
دوه صندقلر ایله یوكلنمش كتوردی واول صندقلرك ایچنده مسلح آدملر قودی ایچون كه
زبا بعیددن دوه لری كوردكده وهم ایلدی ودیدیكه عسی الغویر ابؤسا دیمكله ضرب
مثل اولدی والحاصل ایچون زبا حصارنه دخول ایتدیلر اول آدملر صندقلردن چقوب
اول شهری الدیلر وزبایی قتل ایلدیلر عمرودن صكره اوغلو امرء القیس اولدی بعده
اوغلو عمرو وبعده اوس بن قلام عمالقه دن بر كیمسه ایدی بعده ایكنجی امرء القیس بن
عمرو وبعده اوغلی نعمان اعور بو نعمان مشهور خورنقی بنا ایلمشدر بعده اوغلو منذر بعده
اوغلی الاسود بعده قرنداشی منذر بعده علقمة الدهیلی بعده اوغلی المنذر اناسی غایت
حسنا اولمغله ماء السماء دیرلر بعده الحارث بن عمرو بن حجر الكندی قباد مزدك دیننه
داخل اولمغله بو حارث دخی قباده متابعت ایلدی ومنذر متابعت ایلمدی اندن اوتوری
منذری عزل ایلدی وحارث یرینه كچدی پس كسری الحارثی طرد ایلدی وتكرار
المنذر یرینه جلوس ایلدی بعده اوغلو عمرو اول وقت كه رسول اكرم صلی الله علیه وسلم

حضرتلری دنیایه کلمشلردر بعده قرنداشی قابوس بعده قرنداشی المنذر بن المنذر بعده اوغلو
النعمان بو تنصر ایلدی بونی کسری پرویز قتل ایتمکله عربله فرس ماببنلرنده وقعهٔ ذی قار
واقع اولدی و بو نعمانه شقایق نعمان منسوبدر سببی بودرکه برموضعه کلدی ودیدیکه
ما احسن هذه الشقایق احمر هاوکندونه برنا ایلدی وبرکون یوم عبوس وبرکون یوم
نعیم تعیین ایلدی قچن که یوم عبوسده برکمسه کنده بولشسه قتل ایدردی اما یوم نعیمده
بولشسه اکا انعام ایدردی کونلردن برکون طی قبله سندن براعرابی یه راست کلدی
مراد ایلدیکه انی قتل ایلیه اعرابی ایتدی نعم برقزم واردرکمسه یه اصمرلدم بکا اذن
ویره سن دونمك شرطیله دیدی نعمان ایتدی سکا کم کفیل اولور اول حینده وزیری
بن کفیل اولورم دیدی نعمان ایتدی اکر کلمزسه سنی یرینه قتل ایدرم بعده عربی کندی وعد
ایلدیکی کونده چقـــا کلدی نعمان اول وقت ایتدی مارأیت اکرم منکما بلمم که قنقکز
بربریکزدن اکرمدر و وزیرینه دیدیکه نه ایجاب ایلدیکه سن بوکا کفیل اوله سن اعرابی یه
دیدیکه نه ایجاب ایلدیکه سن رجوع ایده سن ابتدا وزیر جواب ویردیکه وزرادن کرم
قالقدی بعده اعرابی جواب ویردیکه ناسدن وفا قالقدی نعمـــان ایتدی بن
اوچنجی اولمیم که عفو ملوکدن قالقمش دریلمسون دیو یوم عبوسی رفع ایتدی بعده ایاس
ابن قبیصة الطایی بعده زاوریه بعده تکرار سلطنت لخمیینه عودت ایلدی ومنذر بن
نعمان ملك اولدی وبوملك چاق حضرت خالد اوزرلرینه کیدنجه طوردی بعده دولت
اسلام ظهور ایلدکده حضرت خالد طرف حضرت عمردن تعیین اولندی وحیره یی
فتح ایتدی وحیره یه صحابهٔ کرام طرفلرندن حاکملر نصب اولنمغه باشلندی وصحابه دن
صکره امویه دن عبد الملك بن مروان طرفندن یزید بن هبیره عراقه والی اولدی بعده
دولت عبـــاسیه ظهور ایلدکده عراقی ضبط ایتدیلر وکوفه ده بیعت اولندی صکره
کوفه دن تخت رفع اولنوب انباری تخت ایتمشلردر سنه یوز اوتوز ایکیده دولت آل عباس
ظهور ایدوب ابتدالری ابو العباس عبد الله که جد اعلاسی ابن عباس حضرتلریدر
مذکور عبد الله سفاح دینمکله مشهوردر یوز اوتوز ایکیده بیعت اولندی ویوز اوتوز التی
سنه سنده جدری مرضندن وفات ایتدی بونك عصرنده ابامسلم ظهور ایلدی بونك
باباسی مرو قریه سنده برکمسنه ایدی آذربیجانده وفات ایتدکده ابو مسلم اوکسوز
اولوب عیسی بن عقیل یاننده نشأت ایتدی وبر مرتبه ادیب اولدیکه مشار الیه بالبنان
اولدی برکون کوفه ده نقبادن امام محمد بن علی بن عبد الله وغیری برجماعت ایله کلوب
ابامسلمی کوردکده کلامنی بکندیلر وکمال الفت ایتمکله انلر ایله معامکه طرفنه کیدرکن
سفاحك قرنداشی ابراهیمه اوغرادقده ابامسلمی کوروب حظ ایلدی وخدمتنده
الیقودی صکره خراســـانه برمدبر کمسه تعیین اولنمق لازم کلمکله ابامسلمی ارسال ایلدی
ابامسلم خراسانی ضبط ایتدی کیده رك شوکتی قوی اولدی والحاصل سفاح ظالم

وخونریز

خونریزوبی رحم ایدی بونك عصرنده اهل اسلامدن لا یعد ولا یحصی کمسنه قتل اولنمشدر و
جریان عادت الله اوزره سفك دمــــا ایدن ملوکك عمرلری قصر اولمغین یکرمی سکز
یاشنده فوت اولدی ایکی وزیری وار ایدی بری ابا مسلم وبری خــالد بن جعفر البرمکی
بعده یرینه بیوك قرنداشی ابوجعفر عبد الله منصوره سنه یوز اوتوز یدیده بیعت اولندی
بودخی ظالم ومغرور ومنبع فساد ایدی که بنی عباس ایله علویه ماییننده عداوت قلمغه
بو سبب دراولاد حضرت امام حسین بن علی بن محمد بن عبد الله بن حسنك ایکی اوغلو که محمد
وابراهیمی قتل ایلدی وانلرك سببی ایله اهل اسلامدن نیجه کیمسه یه اهانتلر ایلمشدر جمله دن
بری سراج امت ومقتدای ملت امام اعظمی کمال زهد وتقوی سببی ایله قضادن امتنــاع
ایتدکلری ایچون حبس ایلدی زندانده وفات ایتمشلردر ومزبور کمال خست ودنائتندن
منصور دوانقی دیرلر ایدی عمال وصنــاعله بردانق وبرحبه اوزرینه نزاع ایدردی ابومسلم
خراسانی که بیعت عباس ایچون دعوت ناسه قیام ایتمشیدی انی دخی قتل ایلمشدر
اصحابنه امر ایلدی سواد کیسونلر واوزون کلاه وقلجلرین قوجاقلرینه آصسونلر بو هیئت
اوزرینه اولمغه فرمان ایلدی اول هیئت اوزرینه ایودولامه داخل اولدی منصور انك حالندن
استفسار ایدوب نه در حالك دیدکده اول دخی دیدیکه یوزومی نصفمده وقلجم اوستمده
وسیاهله بویاندم وکتاب اللهی وراء ظهرمده بند ایتدم منصور کولدی واولکی هیئته فرمان
ایلدی بو خلیفه شط کنارنده بغداد دیسنه یوز قرق التیده بنا ایلدی وخلفادن ابتدا کتب
سریانیه وعجمیه ویونانیه یی اقلیدس کبی دخی کلیله ودمنه وغیری عربیت ایله ترجمه
ایدن بودر سنه یوز اللی سکزده بو خلیفه حجه عزیمت ایلدی ومراد ایلدی که مکه ده سفیان
ثوری حضرتن قتل ایلیه بیر میمون دیدکلری منزله کلنجه مکه یه اعوانی ارسال ایتدیکه
ثوری یی اخذ ایده لر وصلب ایده اهل حرم بو خبردن خبردار اولیجق سفیــانه خبر ویردیلر
سفیان حضرتلرینك مبارك باشی فضیل بن عیاضك دیزنده وایاقلری سفیان بن عیینه
دیزنده کعبۂ معظمه قارشوسنده اوزانوب یتوردی همان طوردی وکعبه نك استارینه
یاپشوب اکر منصور بوندن کلورسه بن سندن بری اولدم دیدی وینه کلوب یرینه یاتدی
علی الفور خبر کلدیکه منصور بیر میموندن قالقوب آته بنوب مکه جانبنه روانه اولمش
ایکن بحفتین بیننده اورتاسنه کلدوکی کبی آتدن یقلوب بوینی اوزرینه اوراده جان ویردی
وزیری خالد البرمکی ایدی یرینه محمد المهدی علما ایله اختلاط ایتمکله کلی کمال تحصیل
ایتمشدی ارباب فضل وکمال یاننده مقبول ایدی وزنادقه طائفه سنی سومز ایدی قتی
چوق زندیق هلاك ایلدی جدل کتابلرینی اهل زندقه یی رد ایتمکیچون تصنیف ایتمکه امر
ایلدی حجه وارد قده عظیم احسانلر وخیراتلر ایلدی وسطح کعبه یه آدملر چیقوب هر جانبندن
مسك وعنبر وغالیه برله بیت اللهی سرا پا تطیب ایتدیلر ودیباج جنسلرندن بری بری
اوستنه اوچ کسوه کیدردیلر وابتدا خلفادن صره تعیین ایدن بودر رومده چوق ولایت

فتح ایتدی سنه یوز التمش طقوزده وفات ایلدی یرینه اوغل موسی الهادی اولدی بوغایت
ظالم ایدی شاه اوکنده قلیچلرایله یوریمکی بو ایجاد ایلدی سنه یوز یتمشده وفات ایدوب یرینه
قرنداشی هارون الرشید سریر خلافته جلوس ایتدی بو خلیفه غایتده فصیح وبلیغ
وادیب وکثیر الحج والعبادة که کونده یوز رکعت نماز قیلوردی بر ییل غزایه وبر ییل حجه
کیدردی انیس علما ومحب مشایخ واولیا ایدی قاضیسی امام ابو یوسف وزراسی برامکه
وشعراسی مروان بن ابی حفصه وحاجبی الفضل الربیع وخوانندهسی ابراهیم موصلی وخاتونی
زبیده ایدی ایامنده خیر وحسنات وزمان فضل وبرکات ایدی خصوصا وزراسی برامکه در
بو برامکه بر جماعت کثیره در اشرفلری یحیی ومحمد وموسی واولادلری خالد وفضل وجعفر
وفضل بن یحیی بن خالد بن ستاسف بن جاماست البرمکی برمکه اول کمسه درکه باباسی
بیوك برمك ملوك فرسدن بر مالك ایدیکه فارس ولایتنده مجوسیلر ایچون مشهور اولان
آتشکده نام بر عظیم بنا ایلدی بعده شامه کلوب مروانیلردن هشام بن عبد الملك خلیفه
حضورنده اسلامه کلوب اسمنی عبد العزیز قودیلر صکره دولت عباسیه عبد الله سفاحه
انتقال ایلدکده برمکی بی کتوروب وزیر ایلدی سفاحك وفاتندنصکره منصور دوانقی یه
وزیر اولوب اشتهار بولدی مهدی خلیفه زماننده مرحوم اولوب نمازین هارون الرشید
قیلدی دیرلر خالدك واصل اولدوغی مرتبه یه اولادندن بریسی واصل اولمدی نه یحیی
ادبنده نه فضل جودنه ونه جعفر کتابتنه ونه محمد مروتنه ونه موسی شجاعتنه اندنصکره
هارون الرشید جعفری وزیر ایلدی وشول مرتبه التفات ایلدیکه سراینه واولادلرینه
ومالنه حکم ایدردی حتی هارون الرشید یحیایه بابا واوغللری فضل وجعفره قرنداش دیو
خطاب ایدردی رشیدك برامکه یه بو مرتبه محبتنك سببی بو ایدیکه هادی خلیفه وفاتنده
هارون یکرمی ایکی یاشنده طوس شهرنده بولنوب اول اثناده جمله بغداد خلقی قرار
ویردیلرکه هارونی خلیفه ایتمیهلر زیرا لهو وطربه مائل اولدوغندن جائزکه خلقك مصالحنه
وامور مملکته تغافل ایدوب خلافته خلل کله دیو خلافته رضا ویرمدیلر اول ایامده بغدادده
سادات برامکه دن یحیی وفضل وجعفر قالقوب هارون الرشیددن غیری کمسه خلافته لایق
دکلدر دیو هارونه آدم کوندروب وکتوروب خلیفه ایتدیلر مسند خلافته اوتوردقده یحیایی
احضار ایدوب بیوردیکه بو خلافته اخلاص ایتمکه سن سبب اولدك بندخی امور عالمه سنی
وکیل ووزیر اعظم نصب ایلدم یحیی دخی احسن تدبیر ایله امور مملکته مقید اولدی بعده فضل بن
یحیایی وزیر ایتدی بعده جعفر برمکی وزیر اولدی اون سکزنجی سنه دنصکره رشید آل
برامکه دن انحراف ایلدی واول سنه هارون حجدن عودت ایتدکده جعفری قتل ایلدی
سبب قتلیچون دیرلرکه هارونك قز قرنداشی عباسه نام خاتون وجعفر برمکی مجلسنه
حاضر اولمزلرسه اول کون هارون ذوقدن محروم اولوردی اول اجلدن جعفره نکاح ایلدیکه
نامحرم اولمیه مجلسنده یوزینه باقه بو شرط ایله که جعفر دخی عباسه یه تقرب ایتمیه جعفر

ایسه

ایسه هارونك امرینه مخالفت ایتدی واندن بر ولد حاصل اولدی اول سببدن قتل اولندی دیرلر والحاصل هارون طوسه وارد قده وفات ایتدی سنه یوز طقسان اوچده یرینه اوغلی محمد امین حسن وجمال صاحبی جوان ایدی اکن سوء تدبیر وعدم قبول نصیحت اولوب نسا ایله لعبه مشغول ایدی قتالنه ذی الیمینین طرفندن طاهر تعیین اولنوب طاهر بغدادی محاصره ایتدکده محمد امینه جبر ویردیلر جبر ویره نی آزار ایدوب اولوقت کندو جواریله حرمنده صید سمك ایدردی دیدیکه فلان جاریه ایکی بالق طوتدی بن دخی بر طوتمدم اول اثناده طاهر سیف ایله بغداده داخل اولدی وامینی ذبح ایلدی ویرینه یوز طقسان سکزده قرنداشی عبد الله مأمون جلوس ایتدی مشهوردرکه بو خلیفه ذو فنون جهان علوم حدیث وفقه وطب وادبسنده امامدر دخی فلسفه وعلوم اولینه چوق اعتبار ایلدی و غایت سور ایدی احوال عالمه مطلع اولمغله رومده چوق غزالر ایتدی قرق حصار فتح ایتدی اخر الامر حکم ضلالتنه دوشمشیدی وخلق قرآن قولیله ابتلا واقع اولدی وامر ایلدی که حضرت علی یی سائر صحابه یه تفضیل ایلك طرسوسده وفات ایلدی یرینه معتصم بن هارون الرشیده بیعت ایلدیلر وبوکا خلیفه مثمن دیرلردی زیرا سکز قلعه فتح ایتدی سکز سنه خلیفه اولدی وسکزنجی خلیفه ایدی سکز آی وسکز کونده طوغمشدر ونقش خاتمی الحمد الله که سکز حرفدر وقپو سنده سکز ملك دورمشدر وسکز ملکه قهر ایلدی وسکز ارکك وسکز قز اولادلری وار ایدی که کندودن صکره الیقودی وسکز شهر فتح ایلدی وسکز کوشك بنا ایتدی وغلمان اتراکدن اون سکز بیك غلامی وار ایدی بو خلیفه غایت قوتلو ایدیکه ایکی قپونی النه الوب چاق صو یولنجه ایاقلرندن طوتردی ابتدا طائفهٔ اتراکی دیوان خلفایه ادخال ایتمك اندن واقع اولمشدر عجم پادشاهلرینه تقلید ایدوب سمرقند وفرغانه یه مال ارسال ایدوب غلمان اتراك اشترا ایتدرردی اول طائفه دن اون سکز بیك قول ایدندی التون طوقلر ایله ودیبا لباسلر ایله تزیین ایدردی بغداد خلقی بونلرك اوضاعلرندن بیحضور اولوب جمع اولدیلر معتصم قپوسنه کلوب یا الشکر اتراکی بو شهردن اخراج ایله یاخود سنك ایله جنك ایدرز دیدیلر سز نمله برالای ضعیف الحال آدملر نیجه جنك وجد اله امکان واردر دیدی انلر دخی سنکله جنکی سهام الاسحار وسیف دعوت تضرع درکاه پروردکار ایلرز دیدیلر های مدد بواصل جنکه طاقتم یوقدر دیو برمقدار صبر ایدك دیدی پس سر من رای دیدکلری شهری بغداد قربنده بنا ایلدی واتراکی او رایه نقل ایلدی نقل ایدرلرکه برکون معتصم اوتوررکن خبر کلدیکه ملك روم اهل اسلام ولایتلرینی غارت ایتمشدر وچوق قتل وسبی ایتمشدر چاق سبایادن بر عورت هاشمیه اسیر ایتمشیدی فریاد ایلدیکه وامعتصما کافر اکا بر طبنجه اوردی ودیدیکه معتصم الاجه اتلر ایله کلسون سنی قورتارسون خلیفه بو خبری اشیتدکده اول ساعت عموریه طرفنه قرق بیك الاجه آتلولر ایله توجه ایلدی انکوریه واصل اولدقده لطف

حق ایله فتح ایتمشدر وقیصر رومی اسیر ایتمشدر وهاشمیه یی احضار ایلدی وکندونه
دیدیکه لبیك ابنت العم سنك دعوتکه اجابت ایتدم سنه ایکیوز یکرمی یدیده مزبور
خلیفه سر من رآده وفات ایدوب یرینه هارون الواثق اولدی اولدخی وفات ایتدکده ایکیوز
اوتوز ایکیده جعفر المتوکل علی الله جلوس ایتدکده مذهب اهل سنته نصرت ایدوب
آیین دین ومراسم اسلامی اقامت ایلدی بونك عصرنده امور عجیبه ظهور ایدوب
جمله دن بری برکیجه جو سماده اولقدر شهاب ظهور ایلدی که کواکب بر یرینه کیروب منتشر
اولدی قیامت قوپدی ظن ایتدیلر دخی دیار مصرده سویدا قریه سنده طاش
یاغدی بردانه سنی وزن ایتدیلر یوزاوتوز درهم چکدی بریدخی یمن دیارنده بر طاش یردن
قوپوب یوریوب بر طاغك یاننه واردی قرار ایتدی بری دخی قارتالدن کوچوك براق
قوش بر طاغك اوستنه قونوب قرق کره یا معشر الناس اتقوا الله دیو چاغردی ایرته سی
کلوب ینه قرق کون بویله دیدی بشیوز نفر کمسنه نك شهادتیله بو خبری یازوب بو حادثه نك
وقوعی ایکیوز قرق برده رمضانده واقع اولمشدر اندن صکره عظیم زلزله اولدی ومکة اللهده
اولان عیونك جمله صولری قورودی متوکل جانبنه عرض ایتدیلر عین عرفاتی اقتمق
ایچون یوز بیك التون کوندردی والحاصل دیار بغدادده اتراك کثرت وقوت بولوب
مصالح سلطنته قرشدیلر وعقد عزل ونصب انلرك النده اولدی آخر طغیان اول مرتبه یه
واردیکه کیجه ایله اون نفر اتراك خلیفه نك خلوتسراینه دخول ایدوب شهید ایتدیلر
بعده سنه ایکیوز قرق یدیده اوغلی محمد المنتصر بالله یرینه جلوس ایلدی انکدخی
برکون مزاجی منحرف اولدقده طبیبنه اوتوز بیك فلوری ویردیلر زهرلو نیشتر ایله فصد
ایدوب زهر تأثیر ایتمکله وفات ایلدی یرینه ابو العباس احمد المستعین بالله خلیفه اولدی
اتراك ممالکه استیلا ایتمشلردی همان خلیفه بر شبح مقامنده اوتوردی مستعینك
کیدیکی اثوابك یکلری اوچر قارش بول ایدی اشراف مکه حالا اول طرز اوزره کیرلر
حاصلی اتراك بمکرده ادراك کوردیلرکه کندولره اویمایور خلع ایدوب بعده قتل ایتمشلردر
یرینه اوغلو محمد المعتز جلوس ایتدی انیدخی خلع ایدوب یرینه محمد المهتدی یی جلوس
ایتدردیلر ومعتزك والده سنك جمیع مال ومنالنی الندن الوب خاتونی مکه یه سوردیلر اموالی
اون کره یوز بیك التون ونصف اردب اینجو ونصف اردب زمرد وسدس اردب یاقوت احمر ایدی
والحاصل مهتدی نك دخی اتراك اوزرینه هجوم ایدوب قتل ایتمشلردر یرینه احمد المعتمد
علی الله اولدی لهو ولذاته اشتغال وانهماك ایلمکله قرنداشی طلحه یی ولی عهد ایلدی
الموفق بالله دیو لقب ویردی وحجاز ویمن وفارس وطبرستان وسند ولایتلرینه والی
قیلدی وکندونك جعفر ادلو ولد صغیری وار ایدی اکا المفوض الی الله دیو لقب ویروب
جزیره وشام ودیار مغرب اوزره والی قیلدی برینه اق سنجاق برینه سیاه سنجاق ویردی
وبویله شرط ایتدیکه اکر کندونك وفاتی اوغلو صغیر ایکن واقع اولورسه خلافت

موفقك

موفقك اولەوبو شرط اوزرە عهدنامە يازيلوب مكەيە كوندرديلر وبيت شريفك ايچندە
حفظ ايتديلر آخركار مقتضاى ارادەنە ايسە ظهورە كلوب لا يغنى حذر من قدر موجبنجە
مقتدر زماننده زنكيلر خروج ايدوب اهل اسلامە چوق ضرر ايرشدرديلر رئيسلرى
اولان بهبولى رسالت دعواسنى ايدوب علم غيب ادعا ايلرايدى برفتنەيە واردى كە اهل
اسلامدن يوز بيك ادمدن زيادە قتل اولندى آخر الامر موفق بالله دخى توفيق
الهى برلە اوزرلرينە عظيم عسكر ارسال ايدوب جنك اولدقدنصكرە نسيم نصرت هبوب
ايدوب برمرتبە زنكيلرى قيرديلر كە حسابە كلمز بو فتح ظهورە كلدكدن صكرە الناصر لدين
الله لقبى ايلە ملقب اولدى و دخى فوت اولدقدە يرينە برادرزادەسى احمد المعتضد
جلوس ايلدى بو خليفە اهل عقل و شجيع كيمسە ايدى يالكز ارسلانە قارشو واردى ايام
دولتندە رعيتدن ظلمى دفع ايتدى ومكروهاتى اسقاط ايتمشيدى بنى عباسە تمام
ضعف كلدكدن صكرە اساس خلافت تكرار قوت بولدى اول جهتدن معتضدە سفاح
ثانى ديرلر وكندودن اول خلفا زماننده توريث ذوى الارحام منع اولمشيدى حق ذوى الارحامى
خزينەيە ضبط ايدرلردى وشرع مطهرەيە غايت انقيادى وار ايدى سنە ايكيوز
سكسن طقوزدە وفات ايدوب يرينە اوغلى المكتفى بالله جلوس ايلدى حسن صورت
وجمال سيرت اولوب اهل علمە اكرامى وار ايدى بونك زماننده قرامطە ظهور ايلدى
بو طائفە محرماتى مباح اعتقاد ايتمشلر ايدى ودماء مسلمينى حلال بلورلر ايدى ودعوالرى
بو ايديكە حضرت رسول اكرم صلى الله عليه وسلمدن صكرە امام حق محمد بن الحنفيە
اولە اول خروج ايدن يحيى بن مهرويە در هجر ناحيەسندن قوپمشدر المكتفى فوت
اولدقدە برادرى جعفر المقتدر بالله جلوس ايلدى فسق وفجور وشرابە منهمك ايدى
ايكى كرە خلع اولنجيدە اصلاح نفس ايدوب يهود ونصارى طائفەلرينە بالكليە ديوان
امورينە قارشدرمقدن منع ايتمشيدى وعرفە كونى كلدكجە بعض دواب وصغردن
قيرى اللى بيك قربان اولشدررردى ودار الشفايە هرسنە يدى بيك دينار خرج
اولنوردى بركرە مقتدر دوكون ايدوب بش اوغلنى سنت ايلدى التى كرە يوز بيك
فلورى صرف ايدوب عالمى اغنيا ايلدى وبردفعە قيصردن ايلچى كلدكدە يوز التمش
بيك مسلح عسكر قيام ايلدى دار الخلافە قپوسنەوارنجە ايكى جانبندە طورديلر انلردن
ايچرويدى بيك خادم ايكى جانبە طورديلر ويدى يوز نفر حاجبلر طورديلر ودار السعادەنك
ديوارنە اوتوز سكز بيك پارە قماش آصديلر وفرش سرايە يكرمى ايكى بيك پارە قماش
دوشديلر وجملە اسباب زينتدن ماعدا برشجرە احداث ايتديلر كە ريح طوقندقجە
بداقلرى حركت ايدردى اول شجرە اوزرينە التوندن وكومشدن مرغان قوندروب
ريح طوقندقجە صدا ويررلردى دولت عباس ضعف بولدوغى زماننده بويلە قوندە ايكن
قرامطە جنكندە شهيد اولدى يرينە قرنداشى ابو منصور القاهر بالله سنە اوچيوز يكرمى

بردە جلوس ایلدی وخلقه اذیت ایتمکله اوزرینه هجوم ایدوب کوزلرینه میل چکدیلر
یرینه محمد الراضی وانك یرینه ابراهیم المتقی بالله جلوس ایدوب بونك کوننده توران بغداده مستولی
اولوب کوزلرینه میل چکدی ویرینه ابن عمی اولان عبد الله المستکفی جلوس ایلدی بعده
ابو القاسم فضل الله سنه اوچیوز اوتوزدورتده جلوس ایلدی اول عصرده آل بویه بغداده
استیلا ایتمشلردرکه تصرف انلرك النده قالمش ایدی بعده اوغلو عبد الکریم الطایع بالله بونك
عصرنده حرمیندن آل عباس خطبه سی کسلدی بعده احمد القادر بو خلیفه نك عادتی زهد
وصلاح ومعرفت ایله موصوف خلق قرآنه قائل اولان طائفه نك ردنده بر کتاب تصنیف
ایتمشدر خلافتی قرق بر سنه درو سنه دورتیوز یکرمی ایکی تاریخنده فوت اولوب یرینه
اوغلو عبد الله القائم بامر الله جلوس ایتدی بغایت اهل خیر کمسه ایدی قرق دورب سنه
خلافت ایدوب دورتیوز التمش یدی تاریخنده وفات ایلدی یرینه اوغلی عبد الله المقتدی
بالله جلوس ایلدی اولدخی خیردین وخلفاء عباسیه نك صالحلرندن بر کمسه ایدی برکات
صلاحنك جمله سندن بری بودرکه آل سبکتکیندن سلطان ملکشاه خلیفهٔ مذکوره
حیف ایتمکلك مراد ایلدی بغداد شهرنده طورمسون چقسون شهردن صکره بزوارمق
استرزدیو خبر کوندردی مقتدی دخی رسول کوندروب بو بابده برمقدار تلطف ایلدی
ملکشاه دخی بتر اولوب البته چقسون دیدکده کرم ایلسون مهلت ویرسون دیو نیاز
کوستردی ملکشاه دخی برساعت مهل ویرم دیدی آخر ملکشاه وزیرینه آدم کوندروب
اون کون مهل رجا اتدیتدکده اون کونه مهل ویردیلر اندن خلیفه کوندز صائم
وکیجه قائم اولوب درکاه عزته نیاز وتضرعه بشلدی اون کون تمام اولمدین تیر دعاسی
هدف اجابته اصابت ایلیوب شرندن خلاص بولدیلر سنه دورتیوز سکسن یدیده
فوت اولدی یرینه اوغلی المستظهر بالله اولدی بو خلیفه حسن خط یازاردی بونك
زماننده آل سلجوق تغلب ایتدیلر سنه بشیوز اون ایکیده بودخی فوت اولوب اوغلو
مسترشد بالله مسعود بن محمد سلجوقی ایله قتال ه چقوب لشکری موافقت ایتمیجك
یالکز کندی معرکه ده قالوب شهید اولدی یرینه الراشد بالله منصور اولدی بو خلیفه
مخرجسز طوغمشدر صکره حکیملر اکا مخرج ایتمشلردر وعمری طقوز سنه سنده ایکن
احتلام اولدی مسعود سلجوقی قتل ایتمشدر یرینه عمی اولان محمد مقتفی بالله فاضل
وکریم الاخلاقدر خلیفه اولدی بودخی وفات ایدوب یرینه اوغلی یوسف المستنجد
بالله جلوس ایدوب منقولدرکه خلیفه اولمزدن اول بر واقعه کورمشدرکه انك
آوجینك ایچنه اوچ حرف خا یازلمش کورر صباح بعض معبرلره تقریر اتدکده انلر دخی
سنه خمس وخمسین وخمسمائه تاریخنده خلیفه اولورسن دیو تعبیر ایتدیلر فی الواقع
اویله اولدی بعده اوغلو حسن المستضی یرینه خلیفه اولوب غایت کریم النفس وحسن
تدبیر صاحبی ایدی بودخی وفات ایدوب یرینه اوغلی احمد الناصر لدین الله خلیفه

اولوب

اولوب رسوم خلافتی احیا ایلدی خطبه وسکه ده ایراد اسم شریفنه فرمان ایتمشدی
نیجه مدت منابر اسلامیه اوازه دعاء مستضی دن صکره اول مذکور اولور دی کرامات
ظاهره سی وار ایدی جمله دن سلطان خوارزمشـــاه مراد ایندیکه مذکور خلیفه
یدندن ملك عراقی استخلاص ایله بو عزیمتله همداندن برو یکدکده بر صحراده نیجه مدت
لیل ونهار اوزرلرینه قار یاغوب یول ویرممکله بالکلیه عسکر فنا بوله یزدی واکثری هلاك اولمغله
خوارزمشاه بالضرورة عودت ایتدی بری دخی مقدما یأجوج ومأجوج مثلی اولان کفار
تاتار خروج ایدوب تمام بلاد اسلامیه یه تعرض ایتدکلری زماننده حق جل وعلا میامن
بخت ناصری برله بغدادی انلردن حفظ ایتدی وکعبهٔ معظمه نك اورتوسنی بیاض دیبادن
ایتدی صکره ناصر الدین الله امر ایتدی سیاه دیبادن ایتدیلر کعبة اللهه سیاه اورتمك
اندن قالدی خلافتی قرق یدی ییل استقلال تام اوزره باقی قالدی بغداد بهشت
آباد ده مدرسهٔ نظامیه یی بنا ایتدی ایچنه اون بیك جلد کتاب وضع ایتدی سنه التیوز
یکرمی ایکیده وفات ایلدی اوغلو الظاهر بامر الله بعده اوغلو المستنصر بالله منصور
جلوس ایلدی علماء عصری انواع اجلال واکرام ایدوب مدارس ومساجد وحدایق
بنالرینه مشغول اولدی شهر بغداد ده مدرسهٔ مستنصریه انك بناسیدر دورت مدرس
تعیین ومذاهب اربعه اوزره درس قرائت اولنوردی ابو الفتح سلجوقی نظام الملك وزیری
اولیجق تشیید مبانیٔ ارکان دولت وتأسیس قواعد بنیان سلطنت احسن وجوه اوزره
قیام کوستروب موالات اولیاء دین ودولت استمالات اعدای تخت وسلطنت جانبلرنده دقیقه
فوت واهمال ایتمدی علما وصلحایه اقبال تام وحرمین شریفینه بر مرتبه احسان که کندو
خاصه مالندن غیری اموال سلطانیه دن هر سنه التیوز بیکدن زیاده التون وجوه خیره
صرف ایدوب والحاصل بعض حسود وعدوی سلطنت خلیفه حقنده که اخراجات
زائده ایله بیت المالی خراب ایتدی بونك اتلاف اتدیکی مبلغ سلاح عسکره ویرلسه قلاع
اعدایه فتح رایات دکمك اولوردی دیو خلیفه یه وزیری غمز ایتدیلر خلیفه دخی برایکی مرتبه
اغماض ایتدکدن صکره دشمن بی انصاف طورمیوب کراتله بو مقوله کلماتی سمع همایونه
ایصال ایدیجك ضروری متأثر اولدی برکون قرشو سنه کلدکده خزینهٔ بیت المالدن
هر سنه بو قدر مالی بی نفع یرلره خرج ایدرسن دیو خطاب ایتدی نظام الملك دیدیکه ای
اوغول بن بر عجم پیرنا توانم که بازارده چقرسه لر بکا کمسه بر قلوری یه مشتری اولمازوسن بر ترکی
جوانسنکه بازاره چقرسه لر هله سنی اوتوز التونه الورلر اولهبو که الله حق سبحانه وتعالی بزی
اختیار ایدوب بو اماناتی بزم کف کفایتمزه مسلم قلدی احوال امور بلاد ومصالح عباد بزه
مفوض قلندی وبن تصرف وتدبیره مشغول اولدم سن لهو ولذات دنیایه متوغل
اولدك ایکیمزنده حاصل اعماللری یمزده درکاه رب عزته صعود ایلیه جك کاریمزك اکثری ذنوب
ومعصیتدر شکر وطاعات دکلدر وسنك اول دفع شر اعدا ایچون احضار ایتدیکك عسکرك

اللرنده ایکیشر ذراع طول بر قلجلری وار واتد قلری اوق برجز تی مسافه کتمز ینه بوحالله
انواع فجور ومعاصی یه منهمکلردر فسادلرینه نظر اولنسه نزول فتح ونصرته مستحق اولمق
دکل اوزرلرینه سنك بلا وقهر یا غمغه لا یقلر در بن سنك ایچون بر عسکر فراوان وجند
بی پایان حاضر لدم که آکا جیش لیل وعسکر سحر دیرلر اوزون کیجه لرده سن ولشکرك
غافل یا توب اویودوغکز زمانده آنلر طوروب صفلر بغلرلر وکوزلری یاشین ارسال
ایدوب دللرنده دعا وثنا اطلاق ایدرلر اللرین درگاه قاضی الحاجاته اوزاتد قلری زمانده
دشمنلرك اوزرلرینه قلج صالرلرکه صویی ولایت چین وماچینه بنشور پس سن وسنك
عسکرك انلرك یوزی صوینه معیشت ایدوب انلرك دعاسی برکاتیله فتح ونصرت بولورسنز
خلیفه آفرین بابا آفرین خوب ایتمش سن مدد بولشکری دخی زیاده ایله بزه کرك
لشکر بو در دیدی والحاصل خلیفه قبول ایلدی وحسادك یوزلری قراسی کندولره
قالدی بونك زماننده تاتار برقاچ کره عراق جانبنه قصد ایلدی لطف حق ایله هر
کلدکلرنده منهزم اولورلر سنه التیوز قرقده وفات ایلدی یرینه اوغلی عبد الله المستعصم
بالله بغدادشهرنده آخر خلفاء بنی عباسدر لعب ولهوه مشغول اولدی وقوللرینی
سلطان لقبی ایله ملقب ایدوب جمیع اموردە ممالکی انلره تفویض ایدردی آخر انلر تغلب
ایدوب جانب خلافت ضعف بولدی ورشوت قپولرین آچدیلر هرنا مستحق برقاچ
التون ایله مطلبنه واصل اولوب مراتب ومناصب نااهله سوق اولنور اولدی مؤید الدین
علقمی وزیری اولدی مذکور ربر رافضی وسباب ایدی مستعصمه واهل سنته عدو
ایدی امامدارا ایدردی منافقانه معامله قلوردی برکون بغدادشهرنده طوائف اهل
سنته روافضه غالب اولوب وافر اهانت ایتدیلر وابن علقمی مذکور رافضی ایکن
بونك دخی اقرباسنك اولرین بصدیلر بونلره ظاهرده انتقام ایتمکه قادر اولمیوب زوال
دولت اهل سنته سعی ایتمکه بشلدی وسرا هلاکوخان ایله معامله ومراسله یه مباشرت
ایتدی مقصدی عرق اهل سنتی قطع ایدوب خلافتی علویه یه ارجاع اتمك ایدی
وبوجانبده مستعصم یاننده اولان کزیده عسکرلری ادنا بهانه ایله اطرافه پراکنده قیلدی ودائما
مستعصمه بوقدر عسکر زائد در کیدن کتسون کرك اولان خزینه درخزینه اولدقدنصکره
هرقچن لازم اولسه عسکر بولنور دیر ایدی مستعصمده اولقدر قوت ادراك یوق ایدی که مرادینی
فهم ایده حتی برکره یکرمی بیك عسکره همان سزه دستور رقنده استرسکز کیدیکز دیدی
ومستعصمه وافر مال کوستروب بلمزدیکه مرادی ندر اولدخی ماله محبت وکمال مرتبه مساعده
کوستردی بلمز ایدی که جمع ایتدیکی مالی عدو ایچون ادخار ایدردی والحاصل مغول
وجغتای سلطانی اولان هلاکوخان عسکر بی پایان ایله بلاد اسلامه اوزره هجوم ایتدیلر
واکثر ممالك اسلامده قتل عام ایدوب بلاد برمرتبه ده قرار بولدی که مستعصم خلیفه
خواب غرور وغفلت ایله سر بر عیش وراحت اوزره تغلب ایتمکده ابن علقمی ایسه

طرق

طرق اخبار وقلم مسامع خليفه ده سد ايدوب تا اول زمانه دك كه مغول سواد عراقه دخول
ايدوب اكثر قتل اسلامه مباشرت ايتديلر آخر هلاكو شهر بغداد اوزرينه عزيمت
ايدوب خليفه يه آدم كوندردى وآستانه سنه دعوت ايلدى خليفه غفلتندن بساط
انتباهه حيث لا ينفع يه قدم بصوب دست تحيرا يله كوزلرينى اوماغه بشلدى وزيرى اولان
ابن علقمى رافضى كندو اتباعيله قرشو چقوب واروب هلاكو ايله جمع اولوب اندن ينه بغداده
كلوب خليفه يه دخى مصلحت بودركه سن دخى چقوب تعظيم ايله سن اميد دركه محصول
ممالك عراق مناصفه اوزره صلح ميسر اوله ايدى مستعصم دخى ابن علقمى سوزيله اعيان
دولت واركان خلافتدن يديوز نفر كمسه ايله بغداددن چقدى هلاكو اوتاغنه
قريب اولدقده خليفه يى اون يدى نفر كمسه ايله هلاكو مجلسنه ايلتديلر سائرين
كيروده اليقوديلر والحاصل خليفه يى وجمله عسكرى قتل ايتديلر و بغداده قرق كون
قدر قلج بذل ايتديلر بر مرتبه كه يكرمى كره يوز بيك آدم قتل اولنمشدر ديرلر وانلركه
خوفلرندن كاريزلره وزير زمينلره قاچوب لشكر تاتار كيدوب چقدقلرنده برهيئت ايله
چقديلركه آتا اوغلنى وقرنداش قرنداشنى بلمديلر والحاصل سيف هلاكودن نجات
بولان آل عباسك برى ابو العباس احمد بن طاهر قاچوب سلطان مصر اولان ملك طاهر
سيف الدين بيبرس يانته كتدى سلطان مزبور غايت اكرام ايدوب وافر عسكر ايله
ممالك عراقه كوندردى سنه التيوز اللى طقوز ده فراته قريب اولدقده نائب هلاكو اولان
قره بوغه بغداددن ايريشوب اوراده احمد بن طاهرى وعسكرى قاچدن كچوردى ازكمسه
خلاص بولديلر اندن صكره نسل عباسدن برى دخى اسمى احمد ايدى اولدخى ديار مصره
ايرشدى واكا الحاكم بامر الله ديو لقب وضع ايتديلر ونسبنى اثبات ايتدكده خليفه نصب
ايدوب مبايعه قيلندى ونفس مصرده نفقه وسكنا تعيين ايتدى اما حظوظ خلافتدن
بهره سى مجرد اسم خلافت ايدى سلاطين مصردن هركم سرير سلطنته جلوس اياسه
تيمنا وتبركا كتوررلردى سلطانه وللك السلطنته دير ايدى وسلطانه مبايعه ايلردى
والك آخرلرى بونك نسلندن يعقوب المستمسك بالله عمر طويل سوروب آخر اعمى اولمش
ايدى تا اول زمانكه مرحوم سلطان سليم خان ملك مصرى چراكسه يدندن استخلاص
ايتدى والحاصل عراقدن دولت عباسيه منقطع اولدقده مغول استيلا ايلديلر تاسنه
يديوز اللى دورت تاريخنه دك بعده دولت جلايريه يعنى ايلخانيه ظهور ايدوب بغداده
مستولى اولديلر ابتدالرى شيخ حسن كبير ايدى دولتلرى جاق سكز يوز يكرمى
ايكى يه دك ممتد اولدى بعده قره قيونليدن محمد شاه بن قره يوسف تاسنه طقوز يوز
يتمش اوچه دك ممتد اولدى بعده دولت آق قيونلى حسن طويل اولادندن منصور بغداده
حاكم اولدى چاق طقوز يوز اون دورت سنه سنه دك بعده قزلباشده شاه اسمعيل استيلا
ايلدى بعده سنه طقوز يوز قرق برده آل عثماندن غازى سلطان سليمان خان فتح ايتمشلردر

وبلاد عراقه مستقل اولمشلر **فصل ٣٤ در بیان جزیرة العرب قرق دوردنجی فصل**
جزیرة العرب بیاننده در طوایف وقبائل عرب مسکنی اولوب اطراف وجوانبی نهر فرات
واوچ دریا احاطه ایدوب انجق ایکی محلنده قربه اتصال جزویسی اولمغله تقریبا
جزیره دینلمشدر متصل اولدوغی محللردن بریسی سویس ایله عریش اراسی بریسی دخی
حلب قربنده نهر فرات ایله بحر شام اراسی در بو ایکی بوغازدن غیری بر اتصال یوقدر سبب
تقدیم بو جزیره سائر اقالیمك افضل واشرفی اولمغله تقدیم اولندی زیرا بو اقلیمده بیت الله الحرام
واندہ دین اسلام منتشر اولدی وبونده خلفاء راشدین وانصار ومهاجرین اولوردی وبونده
اهل اسلامك رایاتی عقد اولندی وبوندن جمیع ارضه ممتد اولدی ودخی حضرت ابراهیم
علیه السلام خلقی بو سمته دعوت ایتدی ومع ذالك حدود جلیله ونواحی کثیره واعمال نفیسه یی
مشتملدر زیرا جمله حجاز ویمن وبلد سینا واحقاف ویمامه وشحر وهجر وعمان وطایف ونجران
وحجر صالح ودیار عاد وثمود وبئر معطله وقصر مشید وحبس شداد وقبر هود دیارکنده
وجبل طی وبیوت فارهین ووادی ایله وجبل سینا ومداین شعیب وعیون موسی وتیه
بنی اسرائیل جمله بو مذکورات بو اقلیمده در وبو اقلیمك دوری التی یوچوق آی قدر مسافه
واردرکه بو تفصیل اوزره مثلا ایله که بحر سویس کنارنده طور یقینده یرده حالا قلعه سی مصره
تابعدر سرحد اولور واندن مدین نام موضعکه حالا مغایر شعیب دیرلر ایکی منزل
اندن ازلم قلعه سنه اوچ منزل وینبعه یدی منزل وجار نام اسکله یه طقوز منزل وحلی
نام قصبه یه دورت منزل وجازانه طقوز منزل وصلیغه طقوز منزل وزبید اسکله سی
بقعه نام اسکله یه اوچ منزل ومخایه اوچ منزل ومندبه ایکی منزل ولحمه دورت منزل
وعدنه بر منزل وبروم نام موضعکه شحر ولایتنك سرحدیدر طقوز منزل شحره ایکی
منزل ومهره ولایتنك اول معمورنده بلاد حیری نام یرلری اوچ منزل وظفار اون منزل
وحصلبان حاصل اولان یرلرده حاسك نام موضعه اوچ منزل وغبه حشیش نام اسکله که
شحر حاکمنك سرحدیدر بش منزل ومقر نام ولایتك موضعی اولان حمرا انفوره ایکی منزل
وقلهات شهرینه اوچ منزل ومسکت شهرینه ایکی منزل وعمان ولایتنك قصبه سی اولان
صحار که حالا اکا صیر نعمان دیرلر بش منزل وبواطن نام ولایتك اسکله سنه اوچ منزل بو محل
بحر فارسی بوغازینك غربی جانبیدر وبو اطنده بحر فارس ساحل اوزره قطیفه بحرین اوتوز
منزل وقطیفدن بصره یه التی منزل وبصره دن کنار فرات ایله علیان اوغلو ولایتنه چوب
حله یه اوچ منزل واندن هیته ایکی منزل وعانه یه اوچ منزل ورحبه یه دخی اوچ منزل
ودیره بر منزل وبالسه بش منزل وسرحد یله بریه کنارنده سلمیه مقابلنه التی منزل وتدمره
اوچ منزل وازرق نام موضعه بش منزل وبلقایه ایکی منزل وجبل شراحه اوچ منزل
وایله یه اوچ منزل جمله طقسان یدی منزلدر بو محدود اولان اقلیمده کمی کوترر کول ویا
بیوك اقارصو یوقدر ونجد ولایتنده برقاج کولجکزکه واردر یغمور صویندن جمع اولور

تقسیم

تقسیم بو جزیرهٔ عرب اون ایکی قسمه تقسیم اولنمشدر بری تهامه بری یمن بری نجد بری عروض بری احقاف بری شحر بری عمان بری هجر بری حجاز بری نجد حجاز بری تهامهٔ حجاز بری یمامه وبادیه در

اوصاف یمن بو مملکت مشهور وواسع اقلیم درو سبب تسمیه یقطن بن عامر بن صالح بن ارفخشد بن سام بن نوح بو موضعه کلوب نازل اولمشلردر عرب تیمن بنو یقطن دیمکله اول اسمله مسمی اولدی الحدود بو اقلیمك حدودی شرقده بلاد عمان جنوبده بحر عرب غربده بعض بحر سویس شمالده حدود حجاز وبلاد هجر بو اقلیم دورت قسمه تقسیم اولنمشدر بری تهامه بری نفس یمن بری نجد بری احقافدر بر زمان ایله اکثری داخل حوزهٔ ممالك عثمانیه اولمغله ایکی ایالته تقسیم اولمشدر بری زبید که تهامه تختیدر بری صنعا که یمن تختیدر وهر بریسنده برقاج الویه وقضالر اعتبار اولنمشدر که بونلر صنعا تعز حیس زبید عدن کوکبان صبیا لحیا مشهارادر لکن بز بو اقلیمی تقسیم اتدوکمز اوزره ذکر ایدرز وابتدا تهامه مملکتنی وصف ایدرز ایمدی معلوم اولسون که بحر طرفنده اولان غوردر واکا تهامه دیرلر وتهامه یه ناظر اولان اماکنه سرواة دیرلر وحدودی غربده بعض بحر سویس وجنوبده بحر عربدر وشرقده نفس یمندر وشمالده ارض حجازدر وباش شهری زبیددر که ولایتك تختیدر وبو قسمت اشاعره ولایتیدر وبو شهر ارض مستویه ده برایرمق قربنده واقعدر واسکله سی بقعه در ما بینلرنده برمنزلدر وبو ایرمق جب سمتندن کلور وشمالیسندن کچر بعده دریایه کیدر وبو شهرك آباری ونخیلی وانواع اثماری چوقدر خصوصا عنباد دیکلری میوه که شفتالویه بکزر بو میوه نك غایت کوزل رایحه سی اولور حتی دیرلر که بردانه سی براوطه ایچنده اولسه رایحه سندن اول اوطه معطر اولور وبو میوه خام ایکن صلوطه سنی پیرلر وتمام اولدقده غایتله یمشاق اولور صوینی مص ایدرلر وچکردکنی اتارلر غایتله لذیذ اولور وبو شهر برسور ایله محصوردر که سکز قپوسی واردر زیادیه دن عبد الملك وزیری اولان حسن بن سلامه بنا ایتمشدر وبو شهرده ایوبیه دن ایوب بن تفتکین ایکی مدرسه بنا اتدیکه بری شافعیه ایچون که عاصمیه دیرلر بری حنفیه ایچون ودخی بنی رسول دن عمر بن منصور ایکی مدرسه بنا اتدی بری حنفیه وبری شافعیه ایچون وبو شهر صنعا شهرندن غرب جنوب واقعدر ما بینلرنده صرب طاغلر واردر اتلو چکمز اما یایاپش کونده کلور وجنوبده حیس قصبه سی اولور زبیده برمنزل وکرابجه ایله حیس اراسی معمور اقر صولری چوقدر واول سمتده اولان وادی غایت مسیره اولدوغندن وادی الحسنا دیرلر معمور کویلری واردر وزبید ساحلنده غلافقه قصبه سی اولور بر کوزل قصبه در مخا بحر سویس کنارنده باب المندبه قریبدر زبیده ایکی مرحله در بونك اسکله سی عظیم بندر درکه جمیع آفاقدن بازرکانلر بو اسکله یه کلورلر وبو مخا شهری غایتله مکلف وزینتلو بنالری واردر وباغچه لرنده انواع اثمار واشجاری واردر وحسنا عورتلری مشهوردر مقدما بو شهرك حصاری یوق ایدی صکره آیدنلی محمد پاشا آل عثمان طرفندن برحصار

بنا اتمشدر ومقدما بوشهرك صويى طوزلو ايدى صكره شيخ شاذلى حضرتلرى برقيو حفر ايدوب بر فاخر طاتلو صويى چقمشدر حالا شيخ شاذلى قيوسى ديرلر وحضرت شيخ شـــاذلى اندە مدفوندر برمكلف استانه سى واردر حيس برسنجاقدر آل عثمان النده ايكن بوندن محفل شريف چقاردى زبيددن جنوب طرفنه برمنزلدر بوشهر غايتله معموردر صبر طاغى اوكندن تعزدن ايكى منزلدر ارادە كرابجه واقعدر وبونك اطرافنده اولان يرلر غايتله معموردر اقرصولرى چوقدر اكين وباغ يريدر وطاغلرى حيس اوكنده جنوبه كلمشدر وتعزك جنوبنده دونوب شرقنده اولان جنت اووه سنى دولاشوب عماقيه يه كلور باب المندب طاغنك اسميدر شرقدن غربه اون ايكى ميل قدر ممتد اولور وغربى قرشوسنده حبش يقه سنده بيلوله طاغلرى كورينور يالیدن باليه آدم كورينو روحالا بحر سويس بوغازينه باب المندب ديرلر موزع عدن يولى اوزرنده در مخادن جنوبه ايكى منزلدر واندن دملوه بش منزل بوطاغ غايتله صرپدر مقدما يمن حاكمينك خزينه سى بونده اولوردى وبوقلعه دن لحج برمنزل واندن عدنه واريلور رقع بربلدۀ صغيرە در زبيد شمالنده در بيت الفقيه الكبير انك قصبه سنه زيديه ديرلر حجاج زبيدك يولى اوزره شريف مطهرولايتى در صنعادن بش منزل لحيه راعى قصبه سنه دخى لحيه ديرلر دريا كنارنده واقعدر بونك قربنده مغاص لؤلؤ واردر بوسمتده قهوه بتر بوقهوه اغاجى كراس اغاجنه بكزرر ويمشى كذلك بيت فقيه صغير دريادن برمنزل بونده دخى قهوه بتر صلبه دخى عصاب ديرلر ديرلركه ابتدا قهوه بواوچ قصبه دن غيرى يرده بتمزدى كرچه بعض يرلرده بتر اماشى دكلدر ابوعريش برمعمور قصبه در قلعه سى واردر واسكله سنه جازان ديرلر بونده تورنج وليمون واوزوم وغيرى اولور سلامه صبيه نام ناحيه ده دورت پاره قريه سى واردر خلقى اشرافدر اسكله سى جازاندر بونده طوزچقار عينى ايله اولاه طوزنه بكزرر وبوسمتك صولرى بيكاردندر اطرافنده چوق معموركويلر واردر تورنج ليمون عناب عنبا اغـــاجلرى چوقدر وبوصبيا قومى غايت شجيع قوملودر اصلا كمسه يه مطيع اولمزلر دورت بيك جبه وجوشنلى اتلوسى چقار بونده كوزل زرهلر اشلنوركه سائر آفاقده مشهوردر يشش برقصبه در يمنك اكثر شهرلرى بناسى سازدندر حجاز يولى اوزره در عدن بوناحيه نك باشقه حاكمى واردر شمالنده عيدروس ناحيه سى اولور بوشهر غايت قديمدر يمن ولايتنك نهايت جنوب طرفنده دكز ياليسنده طاغلر احاطه اتمشدر اقرصويى يوق خارجدن كتورورلر قلعه سى متين اوچ جانبندن طاغلر قلعه كبى اولمش ايكى قپوسى واردر برى جانب بحرده برى شمالده كه اسمنه باب الشامين ديرلر ومضاف اولدوغى آبين عدنك شرقنده حالياحو نام موضعده بونك شهرى ايمش يمنده اخر عدن اولمغين بوكا عدن ابين ديمشلر وحاصل بونك اسكله سنه زنج كميلرى وسند وهند ومليبار وسرنديب وجاوه كلوب مجمعيدر وبوشهر عدن بن سنان حضرت ابراهيمك اولادندندر بونك

اسميله

اسميله مسمى اولدى بونك قربنده مغاص انجو واردر وساحلنده عنبر خام چقر نوبحره عدن
قربنده برقلعهٔ حصينه وبرجبلك قله سنده واقعدر كه استخلاصى ايچون امكان طريق
محـــال يوقدر زيرا بونك راه مروروصولى بردر اولدخى نهايت صعوبتده در وبو قلعه ده
رأس جبل اوزره برعين عظيم واردر برنيجه قرايى سقى ايدر اكثر مزارعنده ورس بتر بوقلعه‌يى
زياديه‌دن محمد بن عبد الله بنا اتمشدر وايچنده بنى رسولدن عمر بن منصور برمدرسه
بنا اتمشدر رباط مينا سليمان عدندن شحره كيدن يول اوزره ايكى منزلدر بلاد دور
برمعمور ناحيه‌در شرقنده حورا نام منزل واقعدر وشمالنده ابومعبد اولور ريمه برناحيه در
نجد قراسى واردر ونقس ريمه برعدنده غرب وجنوب مابينلرنده اون سكز ميلدر حاكمى
كندولرندن عبد الله عال نام كمسنه شريف مطهر عدوسيدر ايكنجى قسم نفس
يمن بوقسم ايكى قسم اعتبار اولنمشكه برى نفس يمن كه سروات طاغى ايچنده واقعدر برى
حضرموت كه شرقنده واقعدر اوصاف نفس يمن بومملكت واسعدر اما طاغلودر
وافر ناحيه‌لرى وشهرلرى وقصبه‌لرى واردر الك باش شهرى صنعادر بوشهر تخت ولايت
يمندر صنعا ابن زال بن عامر بنا اتمشدر مدن يمنك اعظميدر بركوچك ايرمق كارنده
شمالندن كلور بعده ذماره بحر اندن دريايه كيدر وبوشهرك طولى يتمش التى درجه عرضى
اون بش درجه‌در وبوشهر كثرت مياه واشجارده دمشقه شبيه‌در اما هواسى خوب
وغايتله صاغدر وماىٔ عذبدر وترابى طيبدر وامراض و افات وعلل قليلدر حتى ذباب
وهوام وحشرات كالعدم‌در وبلاد اخراده عليل اولان انسان صنعايه كلسه شفا بولور
ودوه‌لر معتل اولسه چراكاه صنعاده رعى اتسه زائل اولور لحم اسبوع كامل حالى اوزره
قالور فاسد اولمز قچن شمس حمله نزول اتسه صنعاده حر مفرط اولور زيرا بويمنده حمل ثور
جوزا صيف اولور سرطـــان اسد سنبله خريف اولور ميزان عقرب قوس شتا
جدى دلو حوت ربيع اولور وبوشهرك يغمورى اولدوغى وقتده زوالدن صكره نازل
اولور ويغمورى حزيران تموز وآب وبعضى ايلولده اولور حتى اول اياملرده خلق كه زوالدن
اول الش وريش ايدركن بربرلرينه ديرلركه مصلحتى تيز ايله يغمور كلمزدن اول حال بوكه
سما اچقدر علامت باران يوق فى الواقع زوال اولدقده يغمور يغمغه بشلار وبوشهرك
هواسى برمرتبه معتدلدركه انسان انده رحلهٔ شتا وصيفه محتاج اولمز والحاصل بوشهرك
اثمارى كثيردر واول مشهور عنبا چوقدر ديرلر بويمش باهه مقويدر وبوشهرده مصنع ردالر
وصارقلر وثياب سحوليه ومختبان طايفى كه غيرى يرده بولنمز وبركوزل الاجه صغرلرى
اولور صارى وبياض ايله نقش اولنمشدر وبوشهرك جامعلرى چوقدر وجاهليه‌دن ديكيلن
قصر غمدان صنعا يانده برديه نك اوزرنده ايمش حالا جامع صنعا سقايه سيدر بوقصر
حميردن يحصب بنا اتمشدر غمدانى دورت وجه اوزره اتخاذ اتمشدر بروجهى احمر وبر
وجهى ابيض وبروجهى اصفر وبروجهى اخضر درو داخلنده يدى سقف اوزره يعنى يدى

یدی طبقه برقصر بنا اتدی غایت یوکسکدر شمس طلوع اتدکچه اوچ میل یرده
کورینوردی وبوقصرك اعلا سننه رخام ملون ایله برمجلس بنا اتمشدر سقفی یکپاره
رخامدن یاپلمشدر وارکاننه هربر رکننه براسد تمثالی وضع اتمشدر ریاح هبوب اتدکچه
اول تمثاللردن زیرا اسد استعمال اولنور نقل اولنور که حضرت عثمان بن عفان رضی الله
عنه بوغمدانی هدمه امر اتدکده اکا دیدیلرکه بر برنده یازلمشکه سنی هدم ایدن مقتولدر
حضرت عثمان اصغا اتمدی وهدم اتدی دخی نقل ایدرلرکه امیر یمن حبشه غازم اولدقده
ابرهه بن صباح صنعاده برکنیسه بنا اتدی که مثلی کورلمش دکل ایدی واسمنه قلیس
تسمیه ایلدی وذهب وفضه وجواهر ایله انی تزیین اتدی ونجاشی یه مکتوب ارسال
اتدیکه بن سنك ایچون برکنیسه بنا اتدم ملوکدن برکمسه نك بویله کنیسه سی یوقدر
مرادم بودرکه حج عربی بوکنیسه یه دوندرهسك اول اثناده بنی کنانه دن برکمسه بونی اشیدوب
صنعایه کلدی واول کنیسه یه تغوط وتبول اتدی ابرهه بوفعله مطلع اولدقده سؤال
اتدیکه بوفعلی کیم اتمشدر دیدیلرکه انی ایدن اول حج اتدکلری بیتك اهالیسندن برعرب
اتمشدر ابرهه غضب ایدوب ونیت اتدیکه واروب کعبه یی هدم ایده اول ساعت عظیم
عسکر ایله وبر بیاض فیل محمودی ایله کعبه یه توجه اتدی مکه یه اوچ فرسخ قلهرق نزول
اتدی ویغمایه امر ایتدی عبد المطلب که حضرت سلطان انبیا صلی الله علیه وسلمك
دده سیدر ایکیوز دوه سنی غارت اتدیلر عبد المطلب ابرهه یه واروب دوهلرینی
استرداد ایچون رجا اتدکده ابرهه جواب اتدیکه نه عجب کندو دوهلریکی رجا ایدرسین
وکعبه که سنك دینك رکن اعظمیدر ترك ایدرسین دیدکده عبد المطلب ابرهه یه دیدیکه بن
دوهلرك صاحبی یم اما کعبه ربی سی واردر انی حفظ ایدر دیدکده عبد المطلبه دوهلرینی
ویردی وارته سی صباح اولدقده مراد ایلدیکه کعبهٔ خراب ایده جناب حقدن
قوللرینه مددو عنایت اریشوب وارسل علیهم طیرا ابابیل آیت کریمه سنك
مضمونی اوزره قهر الهی ظاهر اولدی تعزبو شهری ایوبیه دن تفتکین بنا اتمشدر
هواسی معتدل اقرصولری واردر طاغده واقعدر وتهامه یه ناظردر وقربنده صهله نام موضع
عالی بنالر باغلو باغچه لو سیرانکاهلری واردر صاحب یمن بوموسمده یه صواجرا اتمشدربو
شهرزبیدك جنوبنده وقریب وعروس نام قلعه دن شمال غربه واقعدر وشرقنده جنت
اوه سی واقعدر زبیده اوچ منزل یولی غایت معموردر اولکی منزل کرابجه نام موضع بحرا وغلو
بلادندندر وبوکا قریب جبل صبر وبو طاغ غایت معمور ومبارك طاغدر وبو کرابجه
بجمیع اطرافی معموردر ومبارك طاغدر اقرصولو وباغ وباغچه لو یرلر اکنی چوقدر وبوکا
قریب وادی الجنا معمور وادیدر اقرصولری چوقدر وتعزده بنی رسولدن عمر بن منصور ایکی
مدرسه بنا اتمشدر ودخی ملك منصور مجاهدیه اسمیله مسمی برمدرسه بنا اتمشدر ودخی
ملك افضل برجامع وافضلیه اسمیله مسمی مدرسه بنا اتمشدر عماقی برطاغده واقعدر جاری

صولری

صولری وار درو قراسی چوقدر بونك کلوب کیدن قافله دن باج النور تعزدن شرق
طرفنه دراذن یول اوزرنده برقلعه در بونده دخی باج النور دورنام دیکر دوران جبال
صنعاده برحصن منیع وجای رفیعدر عبد الله بن حمزه بو حصنه مستولیدر وصنعا قربنده
ایکی ناحیه واردر بری شهارا بری رودر بو ایکی ناحیه زیدیه لرك مقریدر طاغلر ایچنده
واقعدر لرشهارا قلعه سی غایت متیندر آلنمه سی محالدر بر یوکسك دپه ده درانجق
بر یولی واردر که بیك التیوز بصمق ایله چیقیلور بونك طاغی صنعا قربنده شمال طرفنده
اولور جبله صنعا ایله عدن مابیننده در طاغده ایکی نهر اوزره واقعدر بو شهر صلیحیون
یمن اوزره استیلا اتدکلری ایامده بنا ایتدیلر تعزدن برمنزلدر جند تعزدن شماله واقعدر
صوپی وخیمدر بو شهرده معاذ بن جبل بر جامع بنا اتمشدر بوکا قریب وادی سحول غایت
معمور وادیدر وکوپلری چوقدر دمار بو شهرده اهلی و ایتدن برقوم بوکا منسوبلردر
شمال یاننده طاغده حضرت معاذ بن جبلك مسجدی وار اوزرنده چوق علما حاصل
اولمش یردر صنعادن ایکی منزلدر بر محکم سوری واردر قصور و بساتین و مزارع و قراسی
چوقدر و غایت اوجوزلق شهردر میاه کثیره سی واردر بوکا قریب بر مرحله قدر بر عمارت
قدیمه آثاری واردر رخامدن التی ستونی واردر و بو التی ستوندن دوردینك فوقنده
دورت ستون دخی واردر والتنده میاه کثیره جریان ایدر خلقنك اتفاقلری که بو اعمده
عرش بلقیس اوله مجبا یعنی باج الاحق محلدر طاغ اتکنده بونده دخی باج النور صنعا قربنده در
صعده سروات طاغلرینك شرقنده یمنك اول شهری صنعادن شماله قرق دورت فرسخ
و کعبه دن یکرمی منزلدر بو شهرده ادیم و جلود بقر دباغه اولنور که آخر دیاره بوندن نقل
ایدرلر و بو شهر غایت خصبه در خیوان میاه و مزارع و قرایه مشتملدر بونده اصناف
قبائل اولور و بونده تبابعه دن آل یعفردن اولان بنی الضحاك منازللری واردر صنعادن
شمال یکرمی اوچ فرسخدر صولری یغموردندر ثله بو شهر طاغ باشنده بر محکم قلعه سی
واردر اکثریا شریف مطهرك قرارگاهیدر کوکبان صنعادن یکرمی منزل متین قلعه سی
واردر واکا قریب طویله نام شهرك شرقنده اتی میل بعید بو شهرك مکلف بازاری اولور حراف
بقیان صنعادن نصف مرحله باغلو و باغچه لو اقر صولری واردر صنعانك سیرانگاهیدر صنعا
حجاجنك اول منزللریدر مفحق صنعانك غربنده بر بوچق منزل بلاد ثلاثه دندر بلاد ثلاثه
بر قبح قلعه شریف مطهر قلعه لریدر شبام عامره جنوبنده اولور حالیا محمد الداعی
قائم کسنه لك ضبطنده در مفحقدن طویله دخی بر بوچق منزل و شبام عامره دن مسار
النعماردن نصف منزل و بو شبام بلاد ثلثه دندر مسار بر طاغده قلعه سی متین در محمد الداعی
تحنیدر شریف مطهرك عدو سیدر مسوار بر متین قلعه در ثله دن ضرپدر طاغ باشنده
واقعدر اقرصولری واکینلری چوقدر بریولدن غیری چقمغه درمان یوقدر وخواص
عجیبه سندنکه حنطه و شعیر و داری مدت مدیده قالسه متغیر اولماز حتی مذکوردر که

بوارضنده حنظه ادخار ایدرلر واو توز ییلدن صکره اچوب بقارلر بردانه سی متغیر اولمامش
ظفیر بحه شریف اجدادی کورخانه سی اولور خزاین واموالی بوشهرده اولور قلعه سی
متین در محوبت ومسمات شریفك قلاعندندر عامی قراسی وارد رخلقنه بنی الخیاط
دیرلر قطاع طریقدر دورت بیك قدر قواس وزراق وتفنك اندازی وصاپانجی واردر
وبوکا قریب بنی الاهیل بونلر دخی قطاع طریق عاصید ربرع وادیء لعسئدن بر وادی
وبرقاج قریه در وبوشهرك حاکمی کندولردن وشریف مطهرك عدو سیدر ریمه برقاچ قریه در
صنعا قربنده اولور ثقیل ثماره یولی اوزرنده بوصرب قیالو یردر آل عثمان طرفندن بوسمته
مرور ایدن پاشالر دوزاتمشلر اطرافنده اقرصولری واردر بلاد سرچین اورتا سنده در
وزیاب طاغلری شرقنده اولاشقدر بوناحیه ایکی قسمدر بری بلاد عبـــاس طاغده
اولور بری بلاد محمد سرجی طاغ اتکنده اولور و بنی الحارث بلدی طاغده ثقیل سمـــاره
جنوبنده اراده اون ایکی میل واردر وسماره ده رسول اکرم ظهورینه قریب اول ایکی مشهور
کاهنلر اولوردی برینك ادی ربیعه بن حمدان بن مازن بن غسان لقبی سطیح ایدی
بوسطیحی حق تعالی عجیب صورتده خلق اتدی ایکی الی وایکی ایاغی یوغیدی انجق باشی
وار ایدی بدننده سیکر وکموك یوغیدی یالکز باشی وار ایدی مکرکه باشنده ودلنده
سکر اولیدی غیری یری حرکت اتمزدی کوزی کورر وقولاغی اشیدردی ودیلی
سویلردی وطعام یردی خرما اغاجندن وییراغندن اکابر تخت اتمشلردی انك وجودینی
ایاغندن بوغازنه وارنجه صارمشلر ایدی واول تختك اوزرینه قومشلردی وهر یره کتمك
استسه اول تختی الوب ایلدرلردی وانی برکون مکه یه ایلتدیلر اکابر قریشدن دورت کشی
انی کورمکه کلدیلر ونسبلرینی اختفا ایتدیلر وکندولرین غیری قبیله یه نسبت اتدیلر
سطیح ایتدی سز اول دو یدوککز قبیله دن دکلسز بلکه قریش قبیله سندن سز والحاصل
چوق سؤال وجواب اولدی آخرنده رسول اکرمك کلمه سنه ونبوتنه واحوالندن خبر
دیردی وبری شق کاهن حق تعالی انی دخی عجیب خلق ایدوب یارم آدم ایدی یاروسی
یوغیدی مثلا باشنك یاروسی وبرکوز و بورنونك بردلوکی اغزینك یاروسی وبوینونك
کذلك وبرقولی وکوکسونك وارقه سنك یاروسی وایاغنك بریسی بویله ایدی
محصل نصفی یوغیدی والحاصل بوایکی کاهن خلایقك کوکلو ایچنده ضمیرلرین خبر
ویردی حب برمتین قلعه در بوقلعه یی تفتکین بنا اتمشدر وآل عثمان یمن ولایتی سنه
طقوز یوز قرقده فتح اتدکاری وقت بوقلعه فتح اولنمادی سنه طقوز یوز یتمش ایکی ده
یمن بکلربکیسی محمد پاشا برطریقیله فتح اتمشدر وافر تحف واموال بولمشدر یرلری مسیره در
زبیده کیدن صونك باشی بونده در مثلا لدآل عمار طانفه سنك شهریدر طاغ اتکنده در
آب طاغ اوزره برمتین قلعه در سحولك جنوبنده یول اوزرنده مخادردن تعزه کیدن
یونده قونار بعدان وبلاد الشوافی بعدان حبدن شرق سمتنه واقعدر یدی میل بعیددر
وشرقنده

وشرقنده طاغ انكنده بلاد الشوافى در شيم بو قصبه محمد مكرد طاغنك انكنده در طاغ
غربيسنده مزبور محمد مكردك جبال ارمى واردر اوچ بيك منزل راقلوسى اولور الحجدن بو
منزلدر سروات يمن ايچنده چاق حجازه وارنجه چكلن طاغلره سروات طاغلرى ديرلر وصعده
وصنعا غربنده ساحل دريايه چاق عدنه واندن چاق شحره تهامه ديرلر ولايت صنعا وعدنك اكثر
بو طاغلرده در وهوالرى خوبدر اقر صولرى چوق وطاغلرى شرق طرفنده اولان بلاددن
مغرب طرفنه اولان بلاده قوافل صنعا گچمك قادر دگلدر صنعادن زبيده خود محال پياده
يولى واردر بش كونده صنعادن زبيده كلنور وصنعادن بيت الفقيه نام قصبه كه تهامه نك
مركزيدر انجق اتلو گچه بيلور بيت الفقيه دن بنى الاهيل بلادنه بر كونلك يول امادن دن گچر
يولدر بنى الاهيل كوبلرى قولاى يردر بوندن بنى الخياط بلادنه دخى قولاى بو يول ايله بر كونده
اندن مطهرك بلادنده طويل نام شهره بر كونده يوقوشلو طاغلردن كيديلور بو قوشى
صعب يدر اما يولى واسعدر وطويله دن جبابه نام قصبه يه كيديلور وكوكبان صاغنده قالور
وجبابه دن منقب نام يردن طيبه اوزره صنعايه بر كونده كيدر بو يول ايله بيت الفقيه دن صنعايه
عساكر گتمك قابلدر يول اوزره اولان عصيانى اولمزسه قوافل دخى گچر و جازاندن صعده يه
آت وقاتر گچر يول واردر جازاندن نويديه واندن تريمه قلعه سنه واندن فلكى نام قلعه يه
واندن خطم نام موضعه واندن صعده يه بو يولدر تهامه دن نجده بو ايكى يولدن غيرى
يردن گچلمز فاما صنعادن زبيده گچر لكن قوافل تعز اوزره كيدرلر دولاشورلر اون
دورت قوناقدر صنعادن طاغلر انكى ايله ثقيله ذمار سحار آبه وعكفره جنوب غربه
كيديلور اندن عماقى يه تعزدن غربه كيديلور وتعزدن زبيده دونوب شماله غربه واريلور
اوچ كونده وصنعادن عدنه طاغلر انكى ايله جنوبه كيديلور وصعده يه شمالا واريلور وصنعا
حاجى صعده اوزره طايفه مكه يه كيديلور وعدن حاجى صنعايه ياخود زبيده ياخود
كمى ايله جده يه كيديلور وزبيد حاجى تهامه دن يالى ايله بيت الفقيه جازان يلملم اوزره مكه يه
كيدرلر وصعده صنعانك شرقنده اولان يرلره نجد اليمن ديرلر باقى اوصاف نفس
يمن بو يمنده غلس نابت اولور كه حنطه دن بر نوعدر وبونك ايكى حبه سى گلنده اولور وبو نوع
يمندن غيرى بولنمز اهل صنعانك طعاميدر دخى ورس نابت اولور بو نبات سمسم كبى
خريطه سى واردر بر سنه ذرع اولوب يكرمى سنه يه دك باقى اولور دخى موز اولور ودخى
بر نوع امرود اولور وهر كيم اول امروددن برينى اكل اتسه اون كره اسهال ايدر وبو امروددن
عسل اتخاذ اولنور صاحب قولنج انى لعوق ايدوب فى الحال زائل ايدر ويمنك قرودى
اخبث قروددر وقبول تعلمده اسرعدر وارض يمنده عذار اولور كه شيطانلرك بر نوعيدر
اكناف يمنده بولنور انسانه لاحق اولسه اوزرينه دوشر وجماع ايدر قچن انسان دوشن
اولسه اول سمتك خلقى ديرلر كه اكر بو حيوانك منكوحيدر ديرلرسه اندن مأيوس اولور
كيدر وامام شافعيدن منقولدر كه يمندن بر بلده يه داخل اولدم واندن بر انسان كوردم

وسطندن اسلفنه وار نجه عورت كبى بدنى وار ايدى و وسطندن فوقنه دك ايكى
متفرق بدنلرى كه دورت اللرى وايكى باشلرى وهر باشك باشقه يوزى وار ايدى ونصف
اعلا اولان متفرق بدنلر كاه طوقشورلر وكاه بربرده طوروب طوقشمازلردى وايكى سى
دخى اكل وشرب ايدرلردى صكره نيجه ييل اول بلده دن غائب اولوب كنه كيرو كلدم اهل
بلده يه سؤال اتدم ديديلر كه احد جسدنده فوت اولدى واسفلندن ايپ ايله مرده يى
زنده يه بغلديلر صكره قوقدقده قطع اتديلر واول بر جسد اسواقده كزر ديديلر اوصاف
حضرموت بو ناحيه نك معتبر شهرلرى شبام وبريم ايكيسى بلدهٔ قديمه در وقصر مشيد
بو حضرموتده در كلام مجيدده مذكور اولان بودر وبئر معطله كه قوم صالح وفاتندن صكره
متفرق اولديلر بر فرقه عدنه لاحق اولديلر بو فرقه باران نازل اولمه دقجه عطشان اولوب
مسافهٔ بعيده دن نقل ما ايدرلردى حق سبحانه وتعالى بو فرقه يه بر بئر احسان ايلدى
وبونلر بونى استعجاب ايدوب بو بئر اوزرنده قبائل مقدار نجه اركان بنا ايدوب هر قبيله
ايچون بر دلو وضع اتديلر وبونلرك بر عادل ملكى وار ايدى بو آبده بونلرى تسويه ايدردى
بو ملك فوت اولدقده بو طائفه شيطان اغواسيله عبادت اصنامه مائل اولديلر بويله اتمكله
الله تعالى بونلره حنظله بن صفوانى كوندردى انى تكذيب اتديلر نبى انلره ديديكه اكر
عبادت اصنامى ترك اتمزسكز ما بئر غائب اولور بويله ديمكله نبى يى قتل ايتديلر صكره
صباح قالقوب اول بئرده قطرهٔ آب بولمديلر صنمه وارديلر شيطان انلره تكلم اتمدى
ملائكهٔ عذاب بر صيحه ايله كلوب انلرى هلاك ايتدى وقصر مشيد بو قصرى صد بن عاد
نام كمسنه غايت قوتلو ايدى بنا ايتدى بر اليله بر درختى ياپشوب عروقى ايله ارضدن قطع
ايلردى يكرمى نفر كمسنه نك طعامى قدر يرايدى ومجامعت نسوانه اولقدر حريص
ايديكه يدى يوزدن زياده عذرا تزوج ايدوب هر برندن بر اركك و بر ديشى اولادى اولمغله
اولادى چوغالدقده طغيان وبغيان ايتدى ونزول ريح عقيم ايله قوم عادك هلاكنى
كوردكده بو قصر مشيدى بنا ايتديكه غايت اتقان اوزره تسلط ريحك تأثيرى
اولميه واهلى ايله بو قصره انتقال ايدوب واول قصردن كائنا من كان هر كيم مرور اتسه
قتل ايدردى الله تعالى سمادن بر صيحه ايله كندويى وقومنى هلاك ايتدى وقصر
خراب قالدى حالا بو قصر آثارى باقيدر و بو ناحيه ده حضرت هود عليه السلام قبرى
واردر والحاصل شبام وبريم حضرموتك قصبه لرى ايدى صرب طاغده اولهرلر
عقيق معدنى وجزع بو طاغده اولور و بو طاغده اقرصولر وقرا ومزارع واردر ونفس حضرموت
بر كويك اسميدر شحردن دورت منزلدر حالا بنى الغمر نام عربلرك مسكنلريدر مقدما
حضرموتك اسكله لرى شحر وشيرمه ايدى واولوقتكه حضرموت امورى متلاشى اولدقده
سنة ٦١٠ هجرتنده سلطان احمد ظفارك خارجنى ياپوب ظفار شهرنى تخت اتمشدر وبعده
سنة ٦٧٠ ده سلطان مظفر شحرده بر قلعه بنا ايدوب تخت اتمشدر وبريم بر معظم شهردر ذماردن

اون

اون بش میلدر حالا معموردر وحضرموت قربنده بئر برهوت دیرلر بر بئر معظم
وادیده واقعدر حضرت علیدن مرویدر دیورلرکه الله تعالی قتنده ابغض بقاع بئر برهوتدرکه
انده برچاه واردر آبی سیاهدر شبام برحصن متین طاغده واقعدر مارب بوناحیه ازد
قبیله سنك یریدر سبا اولادندندر بوناحیه ده میاه جاریه زروعی صقی ایدردیرلرکه هرسنه ده
اوچ کره زرع ایدرلر باش شهری سبادر سبا بن یشجب بن یعرب بنا ایلدی چوق خلقی سبی
ایتمکله بو اسمله مسمی اولدی بو شهر حضرت بالقیس شهریدر وحالا بو شهرده اهل عمارهدن
طوایف واردر ونقل ایدرلرکه سلفده بو سبا ولایتی غایت معمور ایدیکه ابتداسندن انتهاسنه
وارنجه انواع اغاچلر دکلمش دربرمرتبه که انسان برقصبه دن برقصبه یه اغاچلرك کولکه
سندن کیدردی واصلا کونش طوقنمزدی ونقل ایدرلرکه مقدما بوناحیه ده عظیم سیل
اولوردی وانده کی ایکی طاغك مابینلرنده مشی وجریان ایدوب صحرالرده ضایع اولوردی وبو ایکی
طاغك اراسی ایکی فرسخ قدردر بعده ملوك حمیردن برملك سیل کلدوکی یرده صخر
وقیر ایله برسد یاپوب ماء عظیمی خارج سده قودی وبو سده اعلی واسفل اوچ مشعب وضع
ایتدیکه خلق اکا محتاج اولدقده انلردن اخذ ایدوب وغرس وزرع ایله عمارت ایدوب احسن
بلاد الله اولدی بعده بشلدیلر کونشه عبادت ایتمکه بونلره الله تعالی اوچ نبی بعث ایتدی
وبونلر مجموعنی تکذیب ایتمکله الله تعالی بونلره قهر ایدوب بوسده اوزن جرادی تسلیط ایتدیکه
انیابی ایله حفر ایدوب مسدود اولان موضعی فتح ایتدیلر انده اولان ماء جریان ایدوب
بلادی غرق ایتدیکه جمله حدایق وبساتین ودور وقصور غرق اولدی آیت کریمه وارسلنا
علیهم سیل العرم مصداقی واقع اولمشدر واول وقتده اهل سبا بنی حمیر وبنی کهلاندر والحاصل
سبا صنعادن اوچ منزلدر کثیرة الاهل وطیبة الهوا کثیرة الاشجار ولذیذة الثمار وعذبة الماء
وانواع حیواناتی واردر هوامدن ذباب وبعوض وحیه وعقرب وبونلر امثالی حشرات موذیه
یوقدر والله تعالی کلام مجیدنده ذکر ایتمشدر لقد کان لسباء الآیه نقل ایدرلرکه اون ایکی
طیبه ایله مخصوصدر بری عقرب حیه نمله بعوض اولمزایکنجی مسافر اسبابنده بیره ویاخود
بت اولسه بو شهره داخل اولدقده اول ساعت زائل اولور اوچنجی اصلا برکمسه حسته اولمز
دوردنجی اکر خارجدن برکمسه خسته ومریض اولوب بو شهره کلسه مرضی زائل اولوب
صحت بولور بشنجی بو شهرده نه اعمی ونه مجنون ونه کوتروم اولمز التنجی اکرکه خارجدن
برمجنون کلسه وصوبندن اغتسال ایلسه جنونی زائل اولوریدنجی اوراق تمام
اولدقده برروزکار بامر الله اسمرصامانی چوپندن ایریلور سکزنجی شتاده وصیفده براسباب
کیرلر طقوزنجی هواسی معتدلدر اوننجی قچن برآدم برقیزه تزوج ایلسه هرجماع ایتدکده
باکره بولنور اون برنجی عورتلر وضع حمل ایتدکلرنده اصلا الم کورمزلر اون ایکنجی اسباب
اسقیمز وبو سبا ده ملح معدنی واردرکه حضرت رسول اکرم صلی الله علیه وسلم ابن جمال
المازنی یه کوستردی والی بیاض قلدی وفقرایه اولشدردی وبو شهرده عرش بلقیس

کار اوزرینه مبنی درکه اسطوانلك ارتفاعی یکرمی سکز ذراع و بو شهرده بر مکلف بازار و مسجد
وارد راوبنجی قسم اوصاف مملکت نجد الیمن و بلاد جوف و غیری ورقیم بو نجد الیمن صنعا
وصعده طاغلری شرقندن ممتد اولوب حجاز شرقندن جنوب نجد العارضه وارنجه بو آرالقده
کویلر و منازل و نواحی مختلفه چوقدر و بلاد جوف بر نیجه پاره کویی و منازل عرب مختلفه سی
واردر و بو جوفك جنوبنده بلاد نهم و بلاد حولان و بلاد دردع و بلاد رقیم و بو بلاد دوزیرده واقعدر
بر قاچ بیك اتلوسی چیقاردع بو قصبه ذمارك قربنده ال رقیم نام عربك قصبه سیدر
ایکی بیك اتلو چقر شریف مطهرك عدولریدر و بلاد حولان صنعانك شرقنده ایکی منزلدر
طاغلری واردر کویلری چوقدر ایکی بیك تفنك انداز چیقر شریف مطهرك عدولریدر
بلاد نهم جراف بنیان شرقنده بر منزل بعید بو بلاد طاغ دپه سی اوزره نیچه پاره قریه لر بش
بیك قواس اولور شریف مطهرك عدولریدر نجران صعده نك شرقنده حضرت رسول
اکرم صلی الله علیه وسلم ایچون خبر و یرن نجران نام راهبك بریدر کویلری چوقدر حالا
ساکنلری آل محمد نام عربلردر اعلا ایوا و اوزومی اولور قوروسی یمنه و حجازه کیدر و
خرماسی چوقدر بونده دریلر کوزل دباغت اولنور طاغلری اغاچلودر چپلاق دکلدر بو شهری
همد ان نام ناحیه دن عد ایدرلر صولو یردر میوه سی چوقدر صنعادن اون مرحله بعیددر
و مکه دن یکرمی مرحله قرآن عظیم الشانده قتل اصحاب الاخدود بو ناحیه ده واقع اولمشدر
اخدودده بر موضع ایچنده آتش یناروب ذونواس ایجاد ایلدیکه نصاری یهود دیننه دونمیه اول
آتشه آتاردی نقل ایدرلرکه زمان فترتده بعثتدن اول بو سمته بر جبار پادشاه یهودی وار ایدی
لقبی ذونواس و اسمی یوسف ایدی و انك بر وزیری وار ایدی اسمی بلنیاس که سحر و کهانتده
فرید ایدی پادشاهه ایتدی بنم پادشاهم بنم زمان ارتحالم قریب اولمشدر بکا بر عاقل و زکی
غلام شاکرد لکه ویرکه علم کهانتی آکا تعلیم ایده یم پادشاه بر غلام تعیین ایلدی که هر صباح
وزیرك خدمتنه واروب علم اوکرنوردی بر مدتدنصکره بر کیجه اوغلان قلقوب سرای
پادشاهه کیدرکن زیر زمیندن بر آواز حزین و ناله اشتدی بو سوزا و غلانه تأثیر ایدوب اول
کیجه زیر زمینك قپوسنی بولوب ایچرو کیردی بر راهب کوردی راهب ایتدی بن بونده خلقدن
قاچوب وکاوب قناعت ایله کچنورم تاکه نفس و شیطان مکرندن امین اولم والحاصل دین
اسلامه تمام رغبت ایتدی و ایمان تلقین ایادی راهب یمین ویروب پیوند و عهد ایتدیکه بو
سری کمسه یه سویلمیه زمان قلیلده اول پسر خدمت پیر ایله مشرف اولدی و مستجاب
الدعوه اولدی اتفاق حاجبلردن برینك کوزی اعمی اولدی پسر اکا دیدیکه اکر ایمانده
بکا متابعت قیلورسك سکا دعا ایده یم اولدخی راضی اولدقده دعا ایدوب بفضل الله تعالی
کوزلری اچلدی برکون پادشاه اول حاجبی کوروب کوزلرك نه ایله اچلدی دیدکده والحاح
ایتدکده حاجب جان خوفندن بالضروری تفصیل مآلی ذکر ایلدی ذو نواس
پسری احضار ایدوب سؤال ایتدکده بنم دعام برکاتنده اچلدی دیدی

والحاصل پسره عظیم حقارت ایدوب راهبك خبر بنی الدیار پس راهب و پسر و حاجب
جمله سی حضور پادشاهه احضار اولندقده پادشاه راهبه دیدیکه ایماندن رجعت
ایدرسك عفوایده یم دیدی راهب قبول ایتمدوکندن بر عظیم آتش یاقدیلر وایمان اوزره
اولنلری اول اتشه القا ایتدیلر حتی بر عورتی معصوملریله کتوردیلر عورت
خوفندن مراد ایلدیکه رجوع ایلیه معصوم بامر الله نطق ایلدیکه اللهك اتشی بوندن اشد در
کفره رضا ویرمدی بلی توقف پسر و مادر حسن اختیارلریله کندولرین آتشه آتدیلر
حق تعالی اول غلامی اناسیله اول آتشدن حفظ وسالم اول بر طرفه چقوب کتدیلر صکره
بقدرت الله اول آتش یایلدی جمیعا انده اولان کفاری یاقدی وادی الدواسیر صعده نك
شرقنده بیابانده بر وادیدر اقر صولو وخرمالو یردر سنه ده بر کره یمن ونجد وعمان خلقی
جمعیت ایدرلر وعظیم بازاری طورر چاق هند ویمن وحجازدن خلق کلوب متاع وجواهر صاتاورر
اوصاف احقاف احقاف قوملو اووه لر دپه لردر شحر ولایتنك شرقنده واقعدر
سیال قوملودر اوچیوز اللی فرسخدر تکسر ایله مساحه سی و اردروزکار متصل
بریردن بریره نقل ایدر قران کریمده وذکر اخاعاد آیت کریمه سی بوندن عبارتدر سلفده
بو ولایت غایت معمور ایدی اشجار واثمار ومیاه جاریه جنت مثالدر عاد اولی
دیاری ایدیکه حضرت هود علیه السلام اونلره ارسال اولنمشیدی حضرت هود
علیه السلامی تکذیب اتدکلرنده ریح صرصر ایله غضب اولدقدنصکره بیابان کبی
خالی قالدی وحضرت هود عادك قبیله سندندر بو عاد بن عوص بن ارم بن سام بونلر
عربدر احقافده ذات الاعمد چادرلرله ساکنلردر وبو عاد اولی اون اوچ قبیله در حضرت
نوحدنصکره ملك وسلطنت بوقومده ایدی قرآن کریمده واذکروا اذ جعلکم من بعد نوح
بونلر حقنده درودخی وزادهم الله بسطة یعنی طولا فی الاجسام مکه هر بریسی
خرما درختلری کبی اوزون بویلو ایدی وقوت وقدرت صاحبلری اولوب طویل العمر
وکثیر الاولاددر حالا شحرده آثارلری واردر وبو عادك اوغلو شداد ارم ذات العمادی بنا
ایتدر وعاد ثانی بودر دیمشلر وقرآنده الم تر کیف فعل ربك بعاد ارم ذات العماد عاد ثانی
حقنده در والحاصل بلاد عاد شحر وحضرموت واحقافدر اخصب بلاد ایدی مظهر
غضب الهی اولدقدنصکره بیابان کبی خالی قالدی اوصاف شحر بو شحر ساحل
یمندر وارض شحر ارض حضرموته پیوسته در وقبایل مهره مساکنی در وعاد اولی
دیاری ایدی وحالا شحر بر مدینهٔ کبیره درکه انده ضرع وزرع اولماز لکن عنبر بونده بولنور
وشجر کندرکه جمله افقه بوندن کیدر وحصلبان اغاجی وهندستان قوزی ولاك بونده
فراواندر وبغایت نجیب وسرعتله سکردر ابل اولور وبونده اولان ابلك قبول تعلیم
وتأدیبده سرعت فهم ودرکی اعزب غرایبدندر وهر برینه اسم قورلر اسمی ایله دعوت
اولندقده فی الحال کلوروبو شهرك باشقه خطی واردر بناسی کوزلدر وعلما وصلحاسی

چوقدر عدن دن يدى مرحله دروضنعادن سكز مرحله در بروم عدندن شحره كلور
كمينك برمنزليدر ووبروم شحر ولايتنك غرب طرفنده سرحديدر اوصاف مهره بوناحيه
حيره دن جاذب نام موضعه وارنجه بومسافه جمله سى شحر ولايتنه داخلدر بومهره
قومنك لسانلرى فهم اولنمز حمير لسانى اوزره تكلم ايدرلر وبو ديارخلقنك دوه لرى
بسيار در واكثر كسبلرى ابل ومعزو سمكدر بوبالق بحر شحرده واقع انده صيد ايدرلر
وبرجنس بالق دخى صيد ايدوب كونشده قورودوب دوابه علف ايدرلر طعاملرى
سمك وشرابلرى لبندر حتى بعض اهل مهره اكل خبز وحبوب ايله زحمت چكوب خسته
اولور ولاك اشجارى توت كبيدر عينيله لكن توت اغاجنك بپراغى اولور بونك ايسه
ديپراغى اولمز اغصانى اوزره بتن يمشنه كندر ديرلر دخى حصلبان اغاجى وهندستان قوزى
اولور ولايت حيرى مهره ولايتنك اوليدر بحر كنارنده قش صحو نه مشرق شمال سمتنه
ايكى يلكن در ظفار بر قصبه در شحر ولايتنه تابع قديمده تخت ايدى بحر اخضرده شمال سمتنه
كيرمش ديلك باشنده در بريه يوليله صنعايه اون بش قوناقدر وبوردده سفن ومراكب
ظفاردن ريح برايله چقار وهنده واصل اولور وظفارك اراضى سنده نارجيل وسنبل امثالى
نبات هند بولنور ظفار ملوك حمير مسكنى ايدى كه بونده ملوك حميردن اوتوز يدى ملك ساكن
اولدى مدتلرى اوچ بيك يوزطقسان سنه واك اخرلرى معدى كربدر ظفارده لبان حاصل
اولور كه دنياده بولنمز الا ظفار جبالنده بولنور وبو شجر نابت اولدوغى بر ظفاردن اوچ مرحله در
اهل ظفار سكين ايله اول شجرلرى چيزرلر ايچندن لبانى چقر مرباط ظفار كورفزينك ساحلى
اوزره در بونده دخى شجر لبان نابت اولور اوصاف ولايت عمان حضرت پيغمبر صلى الله عليه
وسلم زمان شريفلرنده فتوحات اسلاميه يه داخل اولمشدر عمان بن نقشان بن ابراهيم
عليه السلام اسميله مسمى اولدى بوولايت ارض مهره يه متصلدر مهره بونك جنوبى سمتنه
دوشر وجهت غرب وشمال يمامه ارضنه متصلدر بوولايت غايت معموردر وكثيرة النخل
والفواكه موز ورمان وتين وعنب وغيرى واردر برروايتكه الله تعالى نك يأتين من كل فج
عميق قولنده مراد عماندر ونبى دن عليه السلام مرويدر قال عليه السلام من تعذر
عليه الرزق فعليه بعمان اما كن هواسى ايله مثل ضرب اولنمشدر سنه اربع وسبعين
وستمايه تاريخنده خوارج اباضيه مذهبى عمانده ظاهر اولمشدركه خوارجدن عبد الله
بن اباضنك اتباعيدركه بوعبد الله اخر بنى اميه اولان مروان بن محمدك ايامنده ظهور
اتدى وقتل اولنوب شرى مندفع اولدى وابن اثير تاريخنده حكايت ايدركه سنه
خمس وسبعين وثلثمائه ده عمانده فيلدن اكبر بر طاير بحردن چقوب اول مقامده بر تل
وزره دوردى وصوت صريح ولسان فصيح ايله قد قرب قد قرب ديو صيحه ايدوب صكره
بحره طالدى اوچ كون بواسلوبى اجرا ايدوب بعده غايب اولدى وبوسمتده برجنس ييلان
اولور دائما سرخوش شكليدر بو ييلان انجق نفع ايدر غيرى ضررى يوقدر روايت اولنوركه

بوزمان

برزمان بو بيلانك بريسنى بر طرف ايچنه قيوب ولايت عماندن اخراج ايتمشلر در خارج
حدود ولايتده تفقد اولندقده اول ظرف محفوظ ايچنده نابود اولمش كوردیلر و بو ولايت
جبالنده فراوان ميمونلر اولور وكمال كثرتنده ضرر كثير اولورکاهی اهل ولايت ضررلرين دفع
ايچون اعمال سلاح جمعيته محتاج اولورلر و بو ولايت بحر طرفلری سهل در ورمالدر
وبحردن بعيد اولان سمتلری جبال وتلالدر ونفس عمان ساحل بحرده بر بلدۀ حصينه دركه
اكا قريب بر جبل واردر اندن نيجه مياه نبع ايدر و عمانك صويی اول جبلدن كلور وبو شهرك
نخلستانی و بساتينی فراواندر انواع فواكهی رايكاندر واكثر ذخيره لری حنطه وشعير
وآرز وجاورس در وبو شهرك صوينی ابو الفرج نام بر متمول مجوسی كتورمشدر و عمانده تجار
ايچون عظيم خانلر بنا ايتمشدر و نقل ايدرلركه عمانك مقاطعه سی هر سنه سكسان بيك
التون اولور و بو عمان اسكله سنه چوق كميلر كلور چين وهند وزنج وغيری و عمانك اهاليلری
زنكيندر و بونده اولان مغاص لؤلؤ مشهوردركه غايت بيوك اولور صحاری لا اسمی صير
عماندر سابقا عمانك تختی ايدی صاغ جانبنده در هند وچين وزنج بندر يبدر علما وصلحاسی
چوقدر و عمان ناحيه سنه ازد دياری ديرلر مسكت دريا كنارنده برمتين قلعه در بندر هند
وچيندر خرماسی وهندستان قوزی چوقدر دخی فلفل اغاجی و تمر هندی اولور مقدما
پورتقال بر طريقله مستولی اولمش ايدی صكره سنه بيك تتمشه قريب اهل اسلامدن
بر فقيه توابعيله غالب اولوب پورتقالدن المشدر و جمله كفره يی اسير ايتمشدر وانده كی كميلری
ضبط ايتمشدر و حالا فقيه كميلری مشهور اولمشدركه پورتقاله راست كلدكده المايجه صالی
ويرمز قريات كيلرك قوناغيدر قلهاته بر كونده واردر قلهات بر كوچك قصبه در مسكت
شهرندن غرب جنوبنده واقعدر بوكا قريب رأس الحد ورأس الجمجمه ديرلر اوصاف هجر نام
ديكر بلاد بحرين وجه تسميه بودركه بو ناحيه نك لحسا قربنده اولان بحيره ايله بحر فارس
متصل اولمغله بحرين ديمشدر لحدود شرقده بحر فارس وشمالده ايالت بصره وغربده
نجد عارض وجنوبده عمان بو ولايت بحر فارس كنارنده واقعدر حالا برلوادر آل عثمان
ضبطنده در اهاليسی عبد قيس در و بونك بلادی الاحسا وقطيف وخط كه رماح خطيه بوكا
نسبت اولنور و بونده انهار و عيون چوقدر واكثر مواضعده بر ايكی آدم بويی قازلسه صو
چيقار و قطن وحنا ولنهاری كنارنده سوسن كبی زين اولنمشدر و خرما و پرنج دخی اكرلر
و فواكهك نيجه سی دخی بولنور و بر نوع ميوه اولوركه نبيذندن شرب ايدن كمسه نك اسوابنی
صاب صاری ايدر و بو بلادك باغچه لری بر ميل قدر شهرينك اطرافنه دوشمشدر اهاليسی
كمال حرارتده اولدوغی وقتده انجق صباحلرده واخشاملرده وارلر و بحرين ناحيه سنده
رمال سياله واردركه برزمان قومسالدن طاغ پيدا اولور و برزمانده كوررسك اول طاغ
محو اولور و بعضی معمور يرلری باصدر وسابقا بحريندن عمانه وارنجه شاهراه يول وار ايدی
حالا قوم بصمغله ممكن السلوك دكلدر وشمديلرده بحريندن عمانه كميله كيديلور و بحرينده

طريق بصره اوزره ايكى اوچ منزل يرلرده جزاير واردركه انلرده بعض ابنيه وآثار واردر
وبو جزيره ده صيد وشكار واردر وجزيرهٔ خاركده برنوع هاوج اولوركه بالتمه ايله كسرلر
وبو ولايتك سكانى طحال مرضنه مبتلادر وبونده مغاص لؤلؤ واردركه انواعنك احسنيدر
زيرا بونك انجوسى كامل ومستوى اولور نقل ايدرلركه ساحل بحرينده تخمينا سكز قولاج
دخى زياده انده كى بحريلر اللرنده بر رطل واوم ايله دريايه طالوب دبندن طتلو صو چيقاررلر وبو
لطيف وصوق اولمين اول ديارها كلمى اندن ايچرلر وبو ولايته قرامطه دن ابو سعيد وابو طاهر
منسوبلردركه ملت اسلامه مخالفت ايدوب حاجى قتل ايتديلر وجامهٔ كعبه‌ى نهب ايتديلر
وبونلرك خروجى ٢٧٥ تاريخنده معتمد بن متوكل زماننده ايدى وحجر اسودى قلع ايدوب
اخذ ايتديلر وبو خليفه بونلر اوزرينه عسكر ايله عباس بن عمرو الغنوى‌يى ارسال ايتدى
وبو عسكرى عموما قتل ايدوب عباسى اسير ايتديلر صكره عباسى تنها اطلاق ايتديلركه
ماجرايى خلقه اخبار ايده وحجر اسود نيجه زمان بونلرك يانده صكره مطيع بالله خليفه يكرمى
دورت بيك التونه بونلردن اشترا ايدوب كيرو مكاننه وضع ايتديلر بو قرامطه ملاحده دن
بر فرقه در ديرلركه جنابتدن غسل لازم دكل وشراب حلالدر وسنه ده انجق ايكى كون
صوم كفايت ايدر بيرى نوروز كونى وبرى مهرجان كونيدر وحضرت پيغمبردن صكره امام
حق محمد بن الحنفيه وحج وقبله بيت المقدسدر وبو طائفه دن ابتدا ظهور ايدن سواد كوفه ده
حمدان القرمطى وبحرينده ابو سعيد الجنابى در بو آدم بصره ده بر كيال آدم ايدى وغايت
فقير ايدى زنج طائفه سندن بر آدمه ضم اولوب واول اطرافده چوق فساد ايتمشلردر احسا
حالا لحسا تخت ولايت هجردر قديمده قرامطه نك تختى ايدى قطيفدن جنوبه قليل ميل ايله
غرب سمتنده ايكى منزلدر چوق خرماسى واردر شام غوطه سنه بكزر اقر صولرى واردر
اما زياده حاردر پرنج اكرلر لحسانك اسكله سى عقير نام يردر بر كونلك در حالا بكار بكينك
تختيدر قطيف بحر فارس كنارنده در لحسادن ايكى مرحله بر خرمالو شهردر سور وخندقى
واردر ودورت قپوسى واردر اول ناحيه نك اسكله سيدر وقطيفده انجو مغاصى واردر وبندن
بصره يه التى منزلدر دريا مدى چاق سورنه واصل اولور وجزر اولدقده بعض يرى منكشف
اولور وبحردن قطيفه واصل بر دبل واردركه مراكب كبار حال مد بحرده بو ديله داخل
اولور ويبرين شور يرده اولور ايكى طرفنده ايكى بيكار واردركه هر برى سنك ماييننده يارم قوناق
واردر خرما اغاجلرى چوق قدر صحراسى بيوكدر هواسى بد درحتى مشهوردركه يبرين خرمنى ييوب
وصوينى ايچوب كولكه سنه ياتن البته سيتمه اننى طوتر ديرلر اما خرمى لطيف در
مدينهٔ شريفه نك خرماسنه بكزر يبرين لحسادن اوچ مرحله در كاظمه بصره
ايله قطيفك ما بيننده بحر فارس كنارنده بر ليماندر عرب طائفه سنك منزليدر
چايرلو وصولو يردر اما اكثر صولرى قيولرده در وكاظمه ده قره دن بر بورون
دكزه داخل اولمشدر خارجدن ايچروسنه كيرمكه بر يول واردر ايچروسى چايرلودر

مرت

عرب ایچنه گیرورلر برقپوسی وار در گیرك یری بگلند کد نصکره امیش یاتورلر نفس
بحرین بحر فارسده قطیف قرشوسنده شرق طرفنده براطه در اورته سنده شهری واردر
وایچنده طاغلر واردر عرضی طولندن سهل از در وضلع شوقیسی وسطنده برکوچك
مدور جزیره ده قلعه سی واردر وباغ باغچه لری واردر وبر قاج کویی واردر جزیرۀ قیس
ساحلدن دورت فرسخ بعید در مغاص لؤلؤسی واردر فصل در بیان مملکت حجاز
بوقسم جزیرة العربدن برقسم در وبوقسم نجد ایله تهامه بیننده حاجز اولدوغیچون حجاز
تسمیه اتمشلر وحدودی شرقدن نجد وغربدن تهامه وجنوبدن یمن وشمالدن ارض
شام وبلادمکه مدینه دن حجر طایف عرج بطن مر فرع خیبر علا تبوك وغیری اوصاف
بلاد ابتدا ومکۀ معظمه نك موقعی واحوالنی بیان ایدهلم وبومکه مربع اولدوغیچون کعبه
تسمیه اتمشلر وبونك شهری بروادیده طولانی واقع اولمشدر میدانی معلاة دیمکله معروف
مقابر شریفه در ومنتهاسی جده جانبنده شبیکه دیدکلری موضع ویمن جانبنده حضرت
حمزه نك مولد شریفی اولان مکانه قریبدر وعرضی جبل جزلی نام دیکر قیقعان دیدکلری
طاغك یوزنده جبل ابی قبیسك نصفندن زیاده چقنجه واقع اولمشدر وبوجبله اخشبان
دینلور وموضع نفس کعبۀ معظمه وسط مسجد حرامده واقع اولمشدر وبیت حرام ایله
موصوف اولدوغی الله تعظیم واحترام اتدوکیچوندر وبومسجد حرام ایکی جبلك ماببیننده
مکه شهرینك وسطنده واقعدر وبوبیت الحرام مربع الشکل در ارضدن قامت انسان
مقداری مرتفع اولدقده باب کعبه درکه مصرعلری التون ایله یالدزلو کومش
صفایح قپلودر وبابك طولی التی ذراع واون برمق در عرضی اوچ ذراع واون سکز برمقدر
وکعبه نك طولی یکرمی دورت ذراعدر وعرضی یکرمی اوچ وبرشبردر وکعبه نك ارتفاع
جداری یکرمی یدی ذراع وحجرك دوری اون بش ذراعدر وحجر شام جهتنده واقعدرکه
میزابدن اقان صو اکا دوکیلور وحجر مرمردن فرشی ودیوار ارتفاعی مقدار نجه سرابا
ازاربوشیده در وحجر اسود باب کعبه قتنده رکن شرقیده اولان زاویه ده دوررأس
انسان مقداریدر وارضدن ارتفاعی اوچ ذراعه قریبدر وحجر الاسود ایله باب کعبه نك
ماببینی ملتزمدر وملتزم تسمیه اولدوغی انك ایچوندرکه عرب زمان جاهلیتده اول موضعده
تحالف ایدرلردی کیمکه اول موضعده برظالمك بلیه سی ایچون دعا اتسه ویاخود کذب یمین
اتسه فی الحال عقوبته مبتلا اولوردی وبیت حرامك حایط غربیسی جانبنده داخل
بیتك ساحه سنده النبجی ذراعده برجزعه واردرکه سواد وبیاض ایله مخطط در طولی وعرضی
اون ایکی ذراعدر وکردنده اوچ برمق عرضی قدر التون برطوق واردر ذکر اولنورکه رسول
اکرم صلی الله علیه وسلم مبارك صاغ قاشنه انی سورمشدر ومیزاب جدار کعبه نك
وسطنده درکه دورت ذراع مقداری جدار کعبه دن طشره بارزدر ومیزابك وسعتی
دیوارلرینك ارتفاعی هربری سکزر برمقدر ومیزابك ایچی التون ایله قپلودر

وبيت الحرامك ظاهرى وباطنى ديباج ايله خصوصا فى زماننا زردوخته ديبا ايله پوشيده در كه
موسم حجده هرسنه تجديد اولنوب كسوهٔ حرمى بنى شيبه اخذ ايدرلر والحاصل
شهر مكه اقليم ثانيده طولى يتمش درجه وعرضى يكرمى بردرجه قرق دقيقه دروبو شهرك
بناء بيوتى حجارهٔ سود وحجارهٔ بيض دخى واردر وطبقات مبيضه ونظيفه در واهل مكه نك
اوايلده شربى ماء امطار در صكره زبيده خاتون كه بنى العباسدن هارون الرشيدك
منكوحه سيدر مسلاش ديمكله معروف مكانده اولان اوادهلردن صولرى جمع ايدوب
مكهٔ مكرمه يه بر بحيره يه اجرا ايلدى صكره مقتدر خليفه عهدنده خراب اولدى ومقتدر
بحيره يى تعمير وآبنى اجرا ايتدى صكره كير وخراب اولوب ناصر خليفه تجديد ايتدى
تكرار بالكليه خراب اولوب امير چوپان تعمير ايتدى والحاصل سلاطين عثمانيه دن
مرحوم ومغفور له غازى سلطان سليمان خان حضرتلرينك حرم محترم وزوجهٔ مكرمه لرى
اولان مرحومه خاصكى سلطان مسافهٔ بعيده دن قطع احجار وصخور عظيمه ايله بوبلده
امينه يه بر آب كزين ايصال واجرا ايتديكه بلده دن غيرى هرسنه حجه واران مصر وشام
وبغداد وبصره ولحسا ونجد ويمن يولى قافله لرينه مستوفى كفايت ايدر وبو آبدن انتفاع
ايتدكلرنجه صاحب خيرك روحنه دعا ايدرلر نقل ايدرلركه مقدما بو مكهٔ مكرمه نك
خلقى قليل ايديكه كاهى حرم شريف شويله تنها اولوردى كه جبل ابى قبيسدن
آهولر صفا وزرينه اينرلردى وصفا قپوسندن مسجد حرامه كيروب كزرلردى اول زمانده
شويله اولور مش كه سوق سعى وقت ضحى ده تمام خالى اولوب بيع وشرا ايتمكه كمسنه
بولنمزدى كاهى بجيله جانبندن قافله كلوب شهره ذخيره كتوروب الور كمسنه بولنمد وغندن
كتوردكلرى تركهٔ وعده ايله واوجوز بها ايله بيع ايدرلردى اما شمدى الحمد لله
ظلال سلطنت سنيهٔ عثمانيه ده هم خلق بى نهايه وهم نعمت بى حد وغايه وبو مكهٔ مكرمه نك
اطرافنى بعض جبال احاطه ايلمشدركه انجق بيان كمسنه لر يوريمك ممكندر اوزرنده آت
ودوه يوريمكه قابل دكلدر اما آت ودوه ايله وسايريوككلو طوارلر ايله چيقمك لازم
كلسه اوچ موضعدن غيرى سلوكه قابل بر موضع يوقدر ومواضع مذبوره نك برى
معلا جانبى در وبرى شبيكه طرفيدر وبرى مسفله در وقديم الزمانده شهر مكه نك
اطرافنده سور عظيم چكلمش ايدى جعلان جانبنده جبل عبد الله بن عمردن جبل
مقابلنه وارنجه ديوار وار ايدى دمور قپو ايتمشلر ايدى جابجا سيل چكه چك منفذلر
قومشلر ايدى حالا ييقيلوب كتمشدر واثرى قالمامشدر ولكن مكه دن
بقيه ديوارى بعض مواضعده مشاهده قلنمش كمسنه الان موجود در حنيندن اخراج
اولنان جدول اقدوغى موضعه قريب يرده كه مرحوم ومغفور له غازى سلطان
سليمان عليه الرحمة والغفران جانبندن بنا اولنان سبيل واردر سبيلك اوستى عالى منظره ده
جهات اربعه سنه شبيكه لر ايتمشدر اول ديار خلقنك تفرج كاهيدر مذبور سبيل

قرننده

قربنده بر دیوار یقین زماننده طورر ایدی وشبیکه جانبنده دخی ایکی طاغ اراسنده عظیم
دیوار یاپلمش ایدی ایکی یرده قپوسی وار ایدی اولدخی منهدم اولوب ومسفله جانبندن
دخی یمن یولنده سور وار ایدی حالا یقلمشدر ودخی نقل اولنور که مذکور سوردن
اشاغی برسوردخی وار ایدی مسجد رایت دیمکله معروف مسجده قریب ایدی لعلع
دیدکلری طاغ مقابلنده طاغ بیننه چکلمش ایدی حالا اول طاغلرده بعض آثاری واردر
ومکه نك جانب اعلاسنده رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلرینك آثارندن بیر
جبیر قربنده بر مسجد شریف واردر زیارتگاه ناسدر مقدما ذکر اولنان بیر جبیردن اوته
مساکن وبیوت ناس یوغیدی حالا معلا جانبنه چوق تجاوز اتمشدر اول سمتلر هب
عمارت اولمشدر ومذکور مسجد رایه درکه فخر کائنات علیه افضل الصلواة مکهٔ مکرمه یی
فتح اتدکده اول محلده رایت شریفلری وضع اتمشلردر ونقل ایدرلر که مکهٔ معظمه نك
طولی باب معلادن باب ماجنه وارنجه دورت بیك ایکیوز یتمش ذراع یردر وینه باب
معلادن باب شبیکه یه وارنجه طریق مدعایه دن سویقه یه وسویقه دن شبیکه یه دك
دورت بیك ایکیوز یتمش ایکی ذراع یردر وکعبه دن یوکسك بنا یوقدر حتی نقل
ایدرلر که شیبه بن عثمان بر یوکسك یره چقوب شهره نظر ایدردی کعبة الله دن
یوکسك بر بنا کورسه اول ساعت امر ایدوب یقدرردی ومکه ده اولان اولرك بیعی
جائزدر اما اجارهلری امام اعظم قتنده اهل موسمه اجارهسی مکروهدر اما مقیم اولانه
مکروه دکلدر ومکه نك دخی بر قاچ اسمی واردر بکه البلد الامین وام القرا وعروض اندن اوتوری
خلیل بن احمد مکهٔ مشرفه ده اختراع ایلدوکی علمه علم عروض تسمیه اتمشلر ودخی غیر
اسملری واردر ومعلوم اولسونکه مکهٔ مکرمه امام اعظم وامام شافعی وامام احمد بن حنبل
مدینه دن افضلدر وامام مالك قتنده مدینه مکه دن افضلدر اما مکهٔ مکرمه نك افضل
اولماسنك سببی انواع فضائل برله اکرام اولنمشدر بری بودرکه کندو بیت شریفنی انده
قلمسدر عباد الله انده حج اتسه لر کناهلری محو اولور ودرجه لری رفع اولنور وجمیع اهل
اسلامه احیا واموات قبله قلنمشدر وقادر اولنلره عمرنده بر کره حجی فرض اولمشدر و یرلری
وکوکلری خلق اتدوکی کون انی حرام اتمشدر حرمتی واجبدر واحرامسز دخول جائز دکلدر
وابراهیم واسمعیل علیهما السلام مقاملریدر وفخر عالم صلی الله علیه وسلم حضرتلرینك
مسقط رأسیدر وقبل النبوه محل اقامتلری ایدی بعد النبوه دخی اون اوچ ییل اقامت
ایتمشلردر واکثر قرآن عظیم انده نازل اولمشدر ایمان واسلام اندن ظهور اتمشدر حجر الاسود
وزمزم انده در وابن عباسدن مرویدر که بلم بر مدینه که بر حسنه یوز اوله مکه دن غیری
وبر رکعت نماز قلسه یوز رکعت اوله مکه دن غیری وبنا سنك بعضی سنه نظر ایدن
دهرك عبادتی کبی اوله مکه دن غیری وبر درهم تصدق ایده نه بیك درهم اوله مکه دن غیری
ومکهٔ مشرفه ده مجاور اولمق حکمی نیجه در امام اعظم وبعض اصحابی مکروه دیمشلر زیرا

خوف اولنورکه اندہ چوق طورمغله انس حاصل اوله سائر اماکنه قیاس اوزره نظر نده
بیت شریفك حرمتی ساقط اوله تدریجیله قلبنده حرمت هیبتدن نسنه قالمیه انوکیچون
حضرت عمر رضی الله عنه حجاج حاجلرین تمام اتدکده درسن الته الوب ارالرنده یااهل
الیمن یمنکم یااهل الشام شامکم یااهل العراق عراقکم فانه ابقی لحرمت بیت ربکم فی قلوبکم
دیوکزردی اماامام یوسف ومحمد وشافعی وحنبلی مجاورت مکه مستحب اولمغه زاهب
اولدیلر ومعلوم اولەکه حرم مکه دن مراد بودیار مسجدلر ینك حرمی کبی اولان دکلدر
بلکه مدینهٔ منوره یولنه اوچ کونلك یر وین وعراق طرفلری یدی میل وجده جانبنه اون
میل یره وارنجه حرمدر حدودمذکوره مابیننده واقع اولان طاغ وطاش وصحرا هب
حرمدندر سبب بناء البیت تقی الدین فارسی رحمه الله ایدر بیت شریفی اول بنا ایدن
حضرت خلیلدر علیه السلام کتاب سنتله ثابتدر قبل الخلیل یاپلمش اولدوغی ثابت
دکلدر وبیدوغی وقت یوکسکلوکنی طقوز ذراع ایلدی واوزونلوغی حجرالاسوددن
رکن شامه وارنجه اوتوزایکی ذراع ورکن شامیدن رکن عراقه وارنجه یکرمی ایکی ذراع ایلدی
ومیزاب طرفنده بیت شریفك ظهری جانبنه رکن عراقیدن رکن یمانی یه وارنجه
اوتوزبر ذراع ایلدی و رکن یمانیدن حجرالاسوده وارنجه یکرمی دورت ذراع ایلدی و باب
کعبه یی یره متصل ایلدی یوکسك اتمدی وقپو یکورمدی شویله طوردی صکره تبع
حمیری کلوب قپو طاقدی وکلیدلیه جك نسنه وضع ایتدی حضرت خلیل علیه السلام
بیت شریفك ایچنه داخل اولان کمسنه نك صاغ جانبنده برچقور ایتدی بیت شریفه
کلن مالی انده قومق ایچون خزینه ایلدی وحضرت ابراهیم بنا ایدرکن حضرت اسمعیل
علیهما السلام اوموزیله طاش کتورردی وابراهیم یپاردی حضرت ابراهیمك ایاغی
التنده اولان طاش که اکا مقام ابراهیم دیرلر انك اوزرینه طوروب یپاردی حجرالاسود
قوناجق یره کلدکده اسمعیل طاش ارامغه کتدوکی زمان جبرائیل علیه السلام کلدی
حجرالاسودی ابراهیم علیه السلامه کتوردی که اول طاش جبل ابی قبیسده الله انی ودیعه
قومشدر جبرائیل کتوروب یرینه وضع ایتدیکه خلق طوافی ابتدا بورادن اتمکه نشان
اولسون سبب مجیٔ حضرت ابراهیم علیه السلام کتب معتبره دن منقولدرکه
نمروددن خلاص اولوب کندویه اقتدا ایدنلر ایمان کتوردیلر وعموسی قزی ساره
خاتونی تزوج ایدوب مصر طرفنه توجه ایلدی اولزمانده فراعنهٔ اولیدن انده برفرعون وار
ایدی مصرده پادشاه ایدی اکا خبرو یردیلرکه شهره برکمسنه کلدی یاننده برکوزل خاتون
واردرکه هیچ کورلمش دکل اول ظالم دخی آدم کوندروب خاتونی طلب ایلدی حضرت
ابراهیم ساره یه بوقصه دن خبر ویروب ساره اول ظالمه واردقده ال اوزاتدوغی برله الی قوردی
وکوکسی اوستنه دوشدی جبار بوحاله اوغرادقده ساره نك شان شریفنی بلدی واندن
سؤال ایلدیکه الومی ینه بکا احسان ایله سنی الله حقیچون آزاد ایدهیم دیجك ساره

دعا ایلدیکه اکر قولنده کرچك ایسه ایانی احسان ایله ودعاسی مستجاب اولدی
اندنصکره ساره یه برجمیله جاریهٔ قبطیه هبه ایلدیکه اول هاجردر بعده ابراهیمه کلدی
واحوالی حکایه ایلدی ودیدیکه بولایکه بوجاریه دن حق تعالی سکا بر ولد احسان ایلیه
حضرت ابراهیم علیه السلام هاجر ایله جمع اولوب اندن حضرت اسمعیل دنیایه کلمشدر
وابراهیم فلسطین دیارنده رمله ایله ایله اراسنده اقامت ایلدی کلوب کیدن طائفه یه
ضیافت ایدردی حق تعالی کندویه مال ونعمت احسان ایلدی بعده حق تعالی اسحق
علیه السلامی بشارت ایلدی واسحاقله حامله اولدی واسحاقی طوغوردی اوغلانجقلر
بیودیلر بوکون ابراهیم اسمعیلی قوجاغنه الوب دیزنده اوتوردی اسحاقی ایسه یاننه
اوتورتدی ساره بونی کوریجك انجندی جاریه اوغلونی دیزیکه الوب بنم اولادمی یانکده
اوتورتدك دیو الحاصل یمین ایتدیکه البته هاجرك اتندن بر پاره کسرمکه انك شکلنی
تغییر ایدرم صکره غضبی ساکن اولدقده یميننه متحیر اولدی آخر ابراهیم ایتدی یاساره
احفظیها واثقبی اذنیها اویله ایلدی اولوقتدن بر وسنت اولمشدر قزلره خفاظه یعنی
سنت شکه اوغلانجقلره سنته ختان دیرلر برزماندن صکره اسمعیل واسحق بربریله
چکشوب ساره بیحضور اولمغله یمین ایتدیکه هاجر ایله برمملکتده طورمیه اویله اولمغله
حضرت ابراهیم بونلری مکه یه ایلتدی اول وقت بیت شریف برقزل دپه ایدی هاجر ایله
اسمعیلی بحره ایلتدی واو واده ایندردی وامر اتدیکه هاجر برکولکه لك ایده اندن
ابراهیم علیه السلام برجانبه توجه ایدوب کتدی هاجرك یاننده برقربه صو وار ایدی صو
دخی دوکندی پس هاجر واسمعیل صوصادیلر هاجر طاغ جانبنه نظر ایدوب بنی آدمدن
کمسه کورمدی اندن صفانك اوستنه چقدی ینه کمسه کورمدی اندن اسمعیله نظر
ایدرك صفادن اشاغی ایندی وادیه ایندوکی زمان اسمعیلی کورمز اولدی اندن برجانبدن
دخی یکسکه چقدی اسمعیلی کوردی اندن طورمیوب مروه نك اوزرینه چقدی والحاصل
بواسلوب اوزره برطاغدن بر طاغه اینوب چقدی آخر اسمعیلك یاننه کلدی شو ل
حالده که حضرت جبرائیل علیه السلام کلوب زمزم یرینه قنادیله اوروب یردن صو
قینامغه بشلدی هاجر بوحالی کوریجك صو یابانه اقوب کتمسون دیو اطرافنی طوتوب
برحوض ایلدی حضرت اسمعیل وهاجر زمزم یاننده توکل اوزره اوتورركن اهل یمندن
جرهم قبیله سندن برجماعت شامه کیدرلردی یوللری اول سمته اوغرادی جبل
قبیس اوزنده برقوش پرواز ایتمکله استدلال ایتدیلرکه اول سمتده البته صو واردر
والحاصل کلوب بولدیلر وقصه دن خبردار اولدیلر وهاجردن اذن الدیلرکه انده کلوب
قونمغه مکهٔ مشرفه ده اول ساکن اولان طائفهٔ عرب جرهم طائفه سیدر صکره هاجر وفات
ایلدی اسمعیل انلرك اراسنده قالوب بکت اولدی وانلرك لسانینی اوکرندی وانلردن
قز الدی حضرت اسمعیلدن اولان اولاده عرب متعربه دیرلر حضرت ابراهیم علیه السلامك

لسانی عبرانی ایدی اسمعیلك واولادلرینك لسانی عربی اولدی صکره برکون ابراهیم
علیه السلام ساره دن اذن الوب مکه یه کلدی وخبر الدیکه هاجر وفات اتمشدر اسمعیلك
اوینه واردی واسمعیلی سؤال اتدی اسمعیل ایسه شکاره کتمکله ابراهیمه ضیافت اولنمدی
حضرت ابراهیم دیدیکه زوجك کلدوکی زمان بندن سلام ایله او ینك اشیکنی دکشدرسن
دیو اصمارلادی ودونوب کتدی اندن اسمعیل اوه کلدی وخاتون ابراهیمك کلامنی
یتشدردی اول ساعت اسمعیل باباسنك مرادینی فهم ایدوب واول خاتونی تطلیق ایدوب
وبرغیریسنی تزوج ایلدی ابراهیم علیه السلام برمدتدن صکره تکرار مکه یه کلدی
ینه اسمعیلی بولمدی خاتوننه سؤال اتدی شکاره کتدی دیدی وابراهیم علیه السلامه
توقیر واکرام ایدوب واوکنه سوت وات کتوردی ابراهیم یدی وایچدی اندن خاتون
ایتدی یولدن کلمش سن باشکی یویایم وصاچکی طرایایم دیدی اندن طاش کتوروب
اوزرینه اوتوردی صکره ابراهیم اوزرینه چقوب کعبهٔ یاپدوغی طاش اولسه کرکدر
بعده ابراهیم کلدوکی جانبه توجه اتدی بعده اسمعیل کلدکده ماجرایی خبر ویردی
وطاشده ابراهیمك قدمی تأثیر اتدوکی طاشی اوپدی وتبرك ایچون حفظ اتدیکه حالا
اول طاش مقام ابراهیم دیو کیلور صکره حق تعالی ابراهیمه امر ایلدیکه کعبهٔ بنا ایله پس
ابراهیم علیه السلام حق تعالی نك فرمایله بیت شریفی بنا ایدوب تمام اولدقده
حق تعالی امر ایلدیکه بیت اللهی حج اتمك ایچون خلقی دعوت ایله ابراهیم دیدیکه یاربی
بنم صوتمی جمله ناسه کیم یتشدرر الله بیوردیکه منك الاذان وعلی البلاغ حضرت ابراهیم
ثبیر دیدکلری طاغه یاخود جبل ابی قبیس دیدکلری طاغه چقوب وخلقه ندا ایلدیکه
یا ایها الناس اجیبوا ربکم لبیك اللهم لبیك بعده حضرت ابراهیم رب اجعل هذا البلد امنا
دیو دعاسی ایله تکریم ایتدی ومنشأ رسول الله علیه السلام کلام واجب لااکرام
معانیسنه مصدر اولدی بعده جبرائیل وابراهیم اسمعیله کلدی وطوافی کوستردی
بعده انلر ایله منه یه کتدی ودیدیکه نماز قیلك وانلر ایله ایکی کون اقامت اتدی بعده
عرفاته کوتوردی وحالا حجاج نزول اتدکلری یرده نزول ایتدرمشدر ومناسکی
انلره تعلیم ایلمشدر فقال ابراهیم عرفت عرفت اندن اوتوری عرفات تسمیه سی ایله
مسمی قالدی وقتا کیم ابراهیم رؤیاسنده اوغلنی ذبح اتمکه کوسترلدی
اول ساعت اوغلونه ایتدی یابنی الوکه بر پاره ایپ آل و بچاق آل سنکله شول طاغ
یولنه کیده لم اولدخی النه ایپ و بچاق الوب باباسنك اردنه دوشوب کتدی شیطان
ایتدی یا اسمعیل باباك ایله نره یه کیدرسن بابانك مرادی سنی بوغازلمق در دیدی
اولدخی بنی نیچون بوغازلر دیدکده الله امر ایتدی دیو شیطان جواب ویردی اسمعیل دخی سمعا
وطاعة الله امری ایسه همان ایلسون دیدی بعده شیطان ابراهیمه ایتدی بو جانبه نیچون
کیدرسین اولدخی برایشم واردر دیدکده شیطان ایتدی قورقرم شیطان سنك دوشوکه

کیروب

كيروب سنى الدادى انك سوزينه اويوب اوغلنى بوغازلمغه كيدرسين ديدكده ابراهيم بونك
شيطان ايدوكنى بيلوب بندن ايراغ اول ياملعون ديدى والحاصل ابراهيم اول مراد ايدندوكى
موضعه كلوب كم اول موضعه ثبير طاغى ديرلر ماجرايى اوغلونه بيلدردى اسمعيل دخى
اول نسنه كه الله امر اتمشدر انشاء الله بنى صابرلردن بولورسين ديدى والحاصل اسمعيلى
محكم بغلاديكم بوغازليه اول ساعت جبرائيل جنتدن برقوچ املح اقرن كتوروب
اسمعيلك يرينه فدا ايتدى ومعلوم اولسونكه اسمعيلك جرهم قبيله سندن مغاص
بن عمرك قزندن اون ايكى اولادى اولدى وحضرت اسمعيل يوز اوتوز ييل عمر سوردى
حق تعالى عرب طائفه سين ثابت ايله قيدار نسلندن چوغالتمشدر صكره ثابت وفات
ايتدى جدى اولان مغاص بن عمرو بيت شريفه والى اولدى وثابتك اوغلكى يانته الدى
جرهم طائفه سنه مالك اولدى مكۀ مشرفه نك اوستى يانندە قيقعان ديدكلرى موضعه
نزول ايتديلر عمالقه دخى كلوب مكه نك التى يانندە قونمشلر ايدى انلر دخى سميدع آدلو
بركمسه يى اختيار ايدوب ملك ايتديلر امير مغاص وسميدع مابينلرندە جنك واقع اولوب
ملك مكه بلا منازع مغاصه قالدى وعمالقه يى اول دياردن سوروب چيقرديلر بو عمالقه
طائفه سنك دولتلرينك دونمه سنه سبب بو اولدى بعده جرهم طائفه سى بيت شريفه
اولمازشيلر ايدوب قباحتلر وبدعتلر احداث ايتمكه بشلديلر مغاص بونلره نصيحت اتدى
اما متنصح اولمديلر مغاص كوردىكه قابل اصلاح دكل بيت اللهك ايچندە ايكى التون
غزاله وار ايدى دخى كعبه يه اهدا اولنان اموالدن نه وار ايسه الوب چقاردى وكيجه
ايله زمزم قيوسنه دوكدى زمزمك صوينى چكلوب قالمش ايدى برمقدار دخى قازوب بومالى
ايچنه قويوب اوزرينى اورتدى اندە اولان اولاد اسمعيلى دخى الوب جرهمدن مفارقت اتدى
بونلر برجانبه متوجه اولوب چيقوب كيتدى بعده خزاعه قبيله سى كلوب غالب اولديلر
وجرهم طائفه سنى سوروب چيقرديلر كندولر والئ مكه اولديلر بعده اولاد اسمعيل كلديلر
وبونلرك ارالرندە ساكن اولديلر بوحال اوزينه چاق قصى بن كلاب بن مره مفتاح كعبه يى
النجيه دك زيرا مقدما كعبه نك مفتاحى خزاعه قومندن ابو غبشان ديرلر بر كمسنه
شرابى غايت سوردى بركون ايچه جك شرابى قالمدى محتاج اولدى كوتوردى مفتاح
كعبه يى بر طولوم شرابه صاتدى قصى بن كلاب شرابى ويروب مفتاحى الدى اندن
بو عرب ايچندە مثل قالدى بركمسه بر زيانلو معامله ايلسه اخسر صفقه من ابى غبشان ديرلر
بعدە دولتى وشوكتى غالب اولدى همان بركون تصرف امور مكه قصى بن كلاب قبضنه
داخل اولدى طائفۀ قريشك احوالنى اول جمع ايتدوكيچون اكا مجمع تسميه ايتديلر قريش
قومنه قريش ديدكلرى انك ايچون دركه قصى اوزرينه جمع اولمشلردر و نقل ايدرلركه ابتدا
قصى بن كلاب كعبه اطرافنه اولر ياپمغه اذن ويردى وابتدا دار الندوه ياپلدى لغتدە ندوه
اجتماع ديمكدر بر مهم مصلحت اولسه اورايه جمع ايدوب مشورت ايدرلردى والحاصل

قریشك دیوانخانه‌لری ایدی ونقل ایدرلركه اولزمان قرق یاشنه بالغ اولمیان كمسنه‌یی
دارالندوه‌یه قومزلردی اماقصی اولادی قاج یاشنده اولورسه اولسون انلوه مانع اولمزلردی
وبودارالندوه برقاج بنادنصكره ال عثماندن سلطان مرادبن سلیم خان علیه الرحمة والرضوان
سیاه دركلر وبیاض مرمر دركلر وسقف عالی اوزره بنا اولنمش بلند قبه‌لر اولدی ومسجد
شریف مسمی اولدی صكره قصی اطراف كعبه ده اولربنا ایدوب همان طواف ایده‌جك
قدر یر الیقودیلر واولرینك قپولرین كعبه جانبنه اچدیلر وهر ایكی اوك اراسنه یول ایتدیلركه
خلق اول یوللردن مطافه كلوب كیدرلردی صكره حضرت عمر رضی الله عنه اول اولری
الوب ویقوب مسجد حرامه قاتمشدر صكره دن حضرت عثمان وغیری دخی توسیع
ایتدیلر ونقل ایدرلركم مكه ده قصی بن كلابده مجتمع اولان مناصب كمسه‌ده مجتمع اولمدی دیرلر
حجابت وسقایت ورقاده وندوه ولواو قیـــاده جمله سی بونك النده ایدی حجابت بیت
شریفك خادملغیدركه مفتاح كعبة الله النده در سقایه اولدركه جمیع حجاجه طتلو صو
ایچورن اولزمانده بغایت تطلو صوعزیزایدی رقاده اولدركه حج زمانده مناده جمیع حجاجه
سماطلر ایله طعاملر چكیلوردی ولوا سنجاقدر قریش جمع اولوب بریره محاربه‌یه كتسه‌لر
انك سنجاغی التنه جمع اولورلردی قیاده دیدوكی بكلكدر نه جـــانبه دیلرسه عسكر یاننه
دوشوب كیدرلردی والحاصل برقاج طائفه‌دنصكره عبد المطلب ابن هاشمه سقــــایه
ورقاده رجوع ایتدی ونقل ایدرلركه عبد المطلبك براوغلو وار ایدی اكاحارث دیرلر ایدی
بركون عبد المطلبه عمی زاده سی اولان عدی بن نوفل ایتدی شویله‌می اومارسنكه بزم
اوزریمزه اوزون اوزاق دولت سورهسین یالكز براوغلك واردربزم بوقدر اولادیمز واردر دیو طعن
اتدی عبد المطلب ایتدی بنی قلت اولاد ایله‌می طعن ایدرسین الله تعالی بكا اون نفر اولاد
ویرسون بریسنی كعبة الله یاننده قربان ایده‌یم دیدی حق تعـــالی دعاسنی قبول ایدوب
اكا اون اولاد ویردی بعده جمله اولادینی دعوت ایدوب ایلدوكی نذری بونلره خبر
ویردی بونلر دخی نذریكی یرینه كتور دیو بابالرینه اطـــاعت كوستردیلر اولدخی
بونلره امر ایتدیكه هربری النه برقدح الا قدح اول اغاج پاره سنه دیرلركه انكله قرعه
وتفــــال اوینارلر حاصلی بیوردوغی اوزره هربریسنك اسمنی كندو قدحنك اوزرینه یازدی
اندن برنلری یاننه الدی كعبه‌نك ایچنده طوران هبل دیدكلری صنمك یاننه واردیلر
كندو قاعده‌لری اوزره قرعه اتدیلر قرعه كوچك اوغلو عبد اللهه دوشدی چونكه
تقدیر بویله ایمش ایلینه لم دیوالنه یاپشوب چكدی وبچـــاق كتوروب اساف
دیدكلری صنم كه صفا اوزرنده طورر ایدی انك یاننه الوب بوغـــازلمغه كیتدی
یاتوروب بچاق چلاچق زمانده طائفه قریش ایاغ اوزره قالقدیلر بزبووضعه قائل دكل ایز
همان بریسی بویله اتدوكی كبی عادت قالور بویله اولمسون نذر اولورسه باری مالندن
فدا ایلسون دیدیلر اولوقتده حجازده بركاهن وار ایدی انك یاننه واردیلر عبد المطلب اتدوكی

نذر

مذكور خصوصنى كاهنه تقرير ايلدى اول دخى ايتدى سزك يانكزده بر آدمك ديتى نقددر دو
اون دوه درديديلر وارك ايمدى اون دوه كتورك واوغلانى دخى كتوروب ينه قرعه ايلك
ينه اوغلانه دوشرسه اون دوه دخى زياده قيلك چاق قرعه دوه لره دوشنجه تكرار ايلك
او لزمانكه قرعه دوه لره دوشه انلرى قربان ايدك ربكز راضى اولور والحاصل بو اسلوب
اوزره قرعه اتديلر چاق يوز دوه تمام اولدوغى كبى دوه لره دوشدى بو منوال اوزره
اون كره قرعه اتديلر دوه لره دوشدى بعده دوه لرى بوغازلديلر اول زماندن برو نفس
آدمينك ديتى يوز دوه قالدى ودخى حضرت ابراهيم عليه السلامدن نصكره كعبهٔ معظمه
قريش بنا اتمشدر بر كون بر خاتون مجمر ايله كعبهٔ شريفه نك ايچنه كيروب بخور ويرركن
بخوردان ايچندن بر شرار چقوب بيت شريفك سقفنى طوتدى اورادن اغاجلرى يانوب
ديوارلر ضعيف قالدقدن نصكره بر عظيم سيل كلوب كعبه نك ايچنه كيردى دخى ضعف
بولمش ديوارلرى يارلدى پس قريش قومى عزيمت اتديلر كه استحكام اوزره بنا ايدوب
قپوسنى يردن يوكسك ايده لر واستمدكلرى كمسه يى كعبه نك ايچنه قوميالر تاريخ مذكورده
اشتديلر كه بر سفينه يه قيصر روم جانبندن مرمر ودمور واغاج تحميل اولنوب حبش ولايتنده
بر كليسا بناسنه ارسال اولنمشدر اول دياره قديمدن بر كليسا وار ايدى اول كمى قرايه دوشوب
پاره لنمش وليد بن مغيره بر مقدار كمسه ايله جده يه كلديلر نفس الامر كورديلر كه بر قوى
روزكار كمى يى قرايه اتوب هلاك ايلمش ايچنده نه وار ايسه اذا اراد الله شيأ هيأ اسبابه
حكمنجه عمارت كعبه ايچون جده ساحلنده مهيا قيلدى وسفينه ده بر قبطى وار ايدى
وبر كمسه دخى كه انك اسمنه باقوم ديرلردى استاد نجارلر ايدى والحاصل كعبه ده اولان طوايف
بر قاچ فرقه اولديلر هر فرقه بيت شريفك بر جانبنى ياپمغه عزيمت ومباشرت اتديلر باب
كعبه جانبى زهره ايله بنى عبد منافه دوشدى ركن حجر اسود ايله ركن يمانى مابينى بنى
مخدوم ايله قريشدن بر مقدار كمسه يه دوشدى وحجر طرفى بنى عبد الواد وبنى اسد وبنى
عدنه بن كعب جماعتلرينه دوشدى طاش جمع اتديلر رسول الله صلى الله عليه وسلم
حضرتلرى ارالرنده بيله چالشوب والحاصل حجر الاسود محلنه كلدكده قبائل اراسنده نزاع
واقع اولديكه هر طائفه مراد ايدنديكه حجر مكرمى يرينه كندولر قويه نزاع شول
مرتبه يه وارديكه حرب وقتال واقع اوله اول اثناده ابو اميه بن مغيره شريف ومطاع ايدى
اول ايتدى كلوك صفاقپوسنه نظر ايدك ايچرو اول كيرن كمسهٔ حاكم نصب ايدك اول هر نه
امر ايدرسه راضى اولك ديدى خوش ديديلر اندن نظر اتديلر همان قپودن رسول الله
صلى الله عليه وسلم حضرتلرى دخول اتدى اول زمانده دخى نبوت كلمه مش ايدى ارالرنده محمد
امين ديرلردى اشته محمد امين كلور اول نه ديرسه راضى اولورز ديديلر فخر كائنات صلى الله
عليه وسلم كليجك خبر ويرديلر بر قفتان كتورك ديو بيوردى كتورديلر اندن حجر اسودى
الوب اول قفتانك اورتاسنه قودى اندن هر قبيله نك اشرافندن بر كمسنه كلوب قفتانك

وركوشه سنه یاپشوب جمله سی كوتروب حجر مباركی یرینه ایلتسونلر دیدی رأی شریفیله
عمل ایدوب حجری محلنه ایلتدیلر ارادن كند ومبارك الیله یرینه یاقشدردی جمله سنك
خاطری خوش اولدی وقتا كیم قریش كعبهٔ معظمهٔ بنا اتدیلر طشره سندن ارتفاع
بنا اون سكز ذراع اولدی حضرت خلیل صلوات الله علی نبینا وعلیه بنا سندن
طقوز ذراع یوكسك اولدی اما حجر طرفنده عرضدن برقاج ذراع اكسك اتدیلر زیرا
مال حلال كه خرج كعبه ایچون جمع اتمشلر ایدی انجق اول مرتبه كفایت اتدی واستدكلرین
ادخال واستمدكلرین منع اتمك ایچون بیت شریفك قپوسنی یوكسك اتدیلر برادم بویی
قدر یردن مرتفعدر ایكی قنادی واردر مشرق طرفنده واقعدر ایچرو سنه التی دیرك
دكدیلر هرجانبنده اوچر دیرك چاق حجردن ركن یمانی یه وارنجه وضع اتدیلر وایچروده
ركن شامی طرفنده سطح كعبه یه چقاجق نردبان اتدیلر بو سقف شریفی اول ایكی نجار
مصنع یاپمشلر ونقل ایدرلركه رسول اكرم صلی الله علیه و سلم حضرتلرینك سن
شریفلری اوتوزبش ایدی حطیم شام طرفنده كه انده میزاب صب ایدر دیوارینه دخی حطیم
دیرلر مرمر طاشدن یاپمدر مشددر وحطیم بیت شریف ایله مابینی التی ذراعدر طواف
یونك اردنده در وبو حطیمك دوری یكرمی بش ذراعدر وجمله طواف یری یوزیدی ذراعدر
وقریش بیت شریفی یاپدقلری زمان حضرت خلیل بنا سندن اكسك یاپدیلر اول
موضع طشره قالمش ایدی عبد الله بن الزبیر حضرتی بناء قریشی بوزوب اول موضعی
ایچرو الدی وبیت شریفه ایكی قپو اتدی زیرا بر حدیث شریف اشتمش ایدیكه رسول الله
صلی الله علیه وسلم حضرت عایشه رضی الله عنها یه بیورمشلركه یا عایشه اكر سنك
قومك یعنی قریش قریب العهد اولمیه لردی كعبهٔ بوزوب یره برابر اتدرردم وایكی قپولو
بنا ایدردم بر قپوسنی شرقه بر قپوسنی غربه اچردم و حجردن التی ذراع بیت شریفه
قاتوب توسیع ایدردم زیرا قریش بنا اتدكلری زمانده ماللری یتشمیوب اولمقدار یری
طشره قومشلردر اكر بندنصكره سنك قومك یاپمق ملاحظه سن ایدرلرسه كل سكا
كوستره یم نمقدار یر طشره قومشلردر دیدی وعایشه حضرتلرینی الوب كندی واول
یری كوستردی بعده حجاج بن یوسف دیدكلری ظالم عبد الملك بن مروانه مكتوب یازوب
عبد الله بن زبیر بیت اولمین یری بیت شریفه قاتوب وبر قپو دخی احداث اتدی دیو
بلدردی عبد الملك جواب یازوب عهد رسول الله صلی الله علیه وسلم ده نیجه ایسه اول
اسلوب اوزره ایله دیدی اندن ظالم مذكور شام جانبندن بیت شریفك بر دیوارین التی
ذراع بر قرش مقداری یری طشره چقاروب اساس قریش اوزره دیوار بنا اتدیكه اشته
حجر دیدكلری یر اول طشره چقاریلن یردر صكره تكرار عبد الله بن زبیر بنا اتمشدر بعده
حجاج بن یوسف التون اولوق جانبنده اولان دیواردر بیت شریفك ایچنی طولدروب
یوكسك اتمشدر وكعبة اللهك باب عالیسنك اوصافی دولت اسلامیه ده ابتدا تذهیب
وتحلیه

وتحليه قيلان ابن الزبيردركه كعبه نك اوزرينه و ديركلرين التون ايله قپلادى بعده وليد
بن عبد الملك مكهٔ مشرفه يه كندو جانبندن والى اولان خالد بن عبد اللهه اوتوز التى
بيك دينار كوندرديكه كعبه نك قپولرينه وايچروده اولان ديركلرينه وميزابه التون صفحه لو
قپليه وخلفاء عباسيه دولتلرنده متوكل خليفه بيت شريفك داخلنده ايكى زاويه سنه
التون وايكى زاويه سنه كومش قپلامشدر تكرار متوكل دخى التون ارسال وجمله زواياى
بيتى التون اتدردیلر وایچرودن معلق پرده يه بركومشدن قوشاق ايلدى عرضى اوچ
ذراع ايدى وبر التون طوق ايله اول قوشاغه متصل وضع ايلدى وكعبه نك اسطوانى
يكرمى اوچ ساج اغاجندن ايدى طول زمانيله تبديله محتاج اولمشدى انى دخى تجديد
ايدوب كومش قپلادى مقتدر بالله والده سى لؤلؤ آدلو برقولنه بيوروب كعبة اللهك نقدر
اسطوانه سى وار ايسه هپ التون قپلامشدر بو خصوص هجرتك اوچيوزاونده واقعدر
سنه ٥٤٩ تاريخنده مصر حاكمنك وزيرى اولان جمال الدين بيت شريفك داخلنده
اركان كعبه يه التون قپلامشدر والحاصل سنه ٧٧٠ تاريخنده ملك ناصر اوغلونك
اوغلو اشرف باب شريفى زينت اتمشدر وباب شريف كومش قپلانمش ايدى بعده
پشلادى بعض اشقيا فرصت بولدقده كومشى قوپارمغه آخر الامر خصوص مزبور
مرحوم ومغفور پادشاه فردوس مكان سلطان سليمان خان دركاهنه عرض اولندى
امر شريف وارد اولديكه باب شريفه كومش قپلايه لر و بوندن اقدم ٩٥٨ تاريخنده
بيت شريفك سطحنده برقاج اغاج اسكيوب وياغمور يغدقچه بيت شريف ايچنه صو
اقمغه بشلامشيدى مرحوم ومغفور له كعبه قاضى سى خواجه قاينى محمد چلبى واقع حالى
آستانهٔ سعادته عرض اتدكده مرحوم سلطان سليمان حضرتلرى شيخ السلام مولانا
ابو السعود خواجه چلبى افنديه ارسال ايدوب بيت شريفك عمارت وتعرضنه جواز
وارمى ديو استفسار اتديلر فاضل مذكور دخى ضرورت اقتضا ايديجك جائزدر ديو
فتوا ويرديلر فتواى شريف وموجبجه امر شريف مكه ارسال اولندى معقول بودركه
علماء مكه ايله مشورت اولنه سنه ٩٥٩ ربيع الاولينك اون دوردنجى كونى صلوة الجمعه دن
صكره قاضى حرم شريفده جلوس ايدوب اعيان علماء حنفيه وشافعيه يى احضار ايتديلر
مشاوره اولنوب معمار استنطاق اولندقده معمار ايتدى سقف شريفك ايكى اغاجى
صينوب ساير اغاجلر برابرندن اون ايكى قيراط اشاغى اينمشدر وانلرك يانده قپوجانبنده
براغاج دخى طقوز قيراط اشاغى اينمشدر والحاصل اويله شهادت ايلديكه اكر تداركى
كورلمزسه احتمالدركه سطح شريف بالكليه اشاغى چوب حاصلى چوق قيل وقال اولوب
اخر بونك اوزرينه قرار اولديكه سنهٔ مذكوره ربيع الاولى نصفنده سبت كوننده مباشرت
اولنوب سقف شريفى غايت احكام واتقان اوزره اصلاح اتديلر وقتاكه سطح شريف
عملندن فراغ ميسر اولديسه مطاف شريفك فرشنى روشمكه مباشرت اتديلر زيرا كه اولكى

فرشلرك طاشلری بری برندن ایریلوب صكره فرش مسجد حرامی دخی حصبا ایله
دوشیوب وباب كعبهٔ شریفی كومش میخلرله قپلادیلر ودورت كومش حلقه وضع
اتدیلر ومیزاب شریفی دخی اصلاح ایدوب التون یالدز تكرار كومش صفحه لرقپلادیلر
صكره استانهٔ سعادتدن صافی التون قپلو میزاب تدارك ایدوب كعبهٔ مكرمه یه
كوندردیلر واروب واصل اولدقده كومش قپلو میزابی قوپاروب التون میزابی یرینه
وضع اتدیلر صكره سلاطین عثمانیاندن سلطان احمد خان صافی التوندن اول میزابی
یرینه قومشدر وكومشدن یالدزلو قوشاق كوندرمشدركه كعبة الله ایچون دخی
كومشدن التون یالدزلو پنجره لر وحجرهٔ پیغمبر ایچون برالماس طاش مخبرلر تخمینی
سكسان بیك التون قیمتلو حضرت پیغمبرك روضهٔ مطهره سنه كوندرمشدر وسنه
١٠٣٩ ده كعبه یه عظیم سیل كلوب بعض یرلری زده لنوب یوبله اولمغله غازی سلطان
مراد خان رابع زماننده تجدید كعبهٔ شریفه فرمان ایلدی وسویسدن ایكی كمی
مرمر طاشلر وجمله مهماتنی كوروب ارسال ایلدكده كمیلر كیدركن تقدیر الهی ایله غرق
اولوب كعبهٔ شریفه یو خبر واردقده انده اولان شرفا ومدینه قاضیسی مرحوم قوجه
نقیب مشاوره ایتدیلركه تكرار غرق احوالنی استانه یه عرض ایدوب خبر كلنجه زمان مرور
ایدر اولی اولان بودركه سابقا سلطان احمد خان كوندردوكی كومش قوشاغی بوزوب
سكه لو غروش كسه لم زیرا كعبه یاپلدقده ارتوق اول قوشاغه احتیاج یوق فی الواقع بویله
اولمغله مرسوم قوشاق اوتوز التی بیك سه یایه غروشه بالغ اولوب اول اقچه ایله كعبهٔ
شریفه مجددا بنا اولندی وحین بناده اوچیوز مقداری طاش كسر ادم ولمغله جبل
عمردن قطع وبنایه الحاق اولندی ودخی كعبه سقفنك اوچ دركی زده لنوب یرینه غیری
لازم اولمغله تقدیر الهی ایله یكرمی سنه مقدم جده ده بر قطعه هند كمیسی پاره لنوب
ابانوسدن اوچ دانه دیرك جده ده قوم ایچنده قالوب كمسه رغبت اتمه مكله اول اثناده
بر كمسه نك فكرینه دوش اولوب خبر ویرمكله واروب اول دیركلری قوم ایچندن اخراج
وكعبهٔ شریفه یه نقل اتدكلرنده تمام مناسب اولمغله وضع اولنوب زده لنان دیركلری كه
یرینه حنان یرینه منان ویرینه دیان تسمیه اولنوردی پاره لیوب تسبیح چویروب كلن
حجاجه فروخت اتمكه بشلدیلر الی یومنا هذا دخی اشلنان تسبیحلر اول اسم ایله مسمی
اغاجلرك تسبیحی دیو السنه ده مذكوردر انجق سلطان مراد رابعك روضهٔ مطهره یه
یردی قیمت الماس طاشی وضع اولنمشدر كعبهٔ معظمه نك معالیق وكسوسی كه
قدیم الایامدن ملوك عجم كعبهٔ معظمه یه اموال وجواهر ارسال ایدرلردی ساسان
بن بابك التون مرصع غزاله وبرقاج اعلا قلج و وافر التون ارسال اتمشدر وعمر بن الخطاب
رضی الله عنه مداین كسرایی فتح اتدوكی زماننده ایكی هلال كوندروب كعبهٔ معظمه یه
اصلمشدر ومأمون خلیفه براعلا یاقوت كوندرمشدر حج زمانلرنده التون زنجیر ایله كعبه نك

او كونه

اوکنه اصارلردی ومتوکل خلیفه یاقوت ایله وانجو ایله وزبرجد ایله مرصع بر شمسه
کوندروب انی دخی حج زماننده التون زنجیر ایله وجه کعبهٔ مکرمه یه اصارلردی ومعتصم
خلیفه بیك مثقال التوندن بر کلید دوزدروب کوندردکده کعبه حاجبلری امر خلیفه یه
عمل اتمدیلر واقع حال خلیفه یه عرض اولندی خلیفه اول قفل قدیمی ینه ابقا ایدوب
کوندردوکی التون قفلی حاجبلره باغشلدی الحاصل خلیفه لر و پادشاهلر ذی قیمت شیلر
چوق ارسال ایلدیلر حتی ٩٨٤ ده سلاطین عثمانیه دن سلطان مراد خان حضرتلری دخی
اوچ مرصع التون قندیل ایکیسی کعبهٔ مکرمه یه و بری روضهٔ منورهٔ حضرت رسول
اکرمه اصلمق ایچون ارسال اتمشلردر کعبهٔ معظمه نك کسوه سی زمان جاهلیتده
یمن پادشاهلرندن اسعد نام بر پادشاه بر کیجه واقعه سنده کورر که کعبهٔ معظمه یه کسوه
کیدورر اندن قالقار بیت شریفك جمیع جوانبنی انطاع ایله اورتر بر کیجه ینه کورر که کعبه یه
کسوه کیدررر قالقار انطاعی رفع ایدوب یمن پرده لرین اورتر اول زماندن برو بشلادی کلن
پادشاهلر وملوك وامرا کعبه یی اورتمکه صکره کیدرك ییلده ایکی کره کسوه کیدرر مکه
بشلدیلر اولا ترویه کوننده که عرفه دن اول کلن کوندر و یوم عاشوراده صکره مأمون
خلیفه زمانی کلنجه ییلده اوچ کسوه کیدورلمك بیوردی ترویه کوننده قرمزی دیبا
کیدوررلردی ماه رجب اولنده قباطی جنسندن بر کسوه کیدررلردی رمضان بیرامنده
آق دیبا کیدررلردی نیجه زمان بونك اوزرینه صکره خلفای عباسیه نك احوالنه اختلال
کلوب دولتلری ضعف بولیجق کسوهٔ کعبه یی کاه سلاطین مصر جانبندن وکاه ملوك
یمن طرفندن کوندررلردی صکره سلاطین مصردن ملك بن ملك ناصر قلاوون ارض
مصردن ایکی قریه اشترا ایدوب کسوهٔ کعبه یه وقف ایلدی بوندن صکره سلاطین
مصر هر ییل کسوهٔ کعبه کوندررلردی وقتاکه آل عثماندن سلطان سلیم خان حضرتلری
ملك مصری چراکسه دن استخلاص ایدوب کسوهٔ کعبه ومدینهٔ منوره یی الوان و
اشکالده منوال سابق اوزره ارسال ایلدی صکره سلطان سلیمان خان حضرتلرینك امری
ینه کسوهٔ شریفه ده بویله جاری اولدی بعده اول ایکی قریه خرابه یوز طوتوب خرج کسوه یه
وفا اتمز اولیجق مرحوم سلطان سلیمان خان غازی ذکر اولنان قریه لره کسوهٔ شریفه ایچون
نیجه معمور کویلر دخی وقف والحاق ایلدی حالا الحمد لله تعالی وفا ایدر اولدی بیت
شریفك کسوهٔ کهنه سنی چقاروب بین الناس تقسیم اتمك جوازی نیجه درروایت
اولنورکه امیر المؤمنین عمر بن الخطاب رضی الله عنه هر سنه کسوهٔ کعبه یی اخراج وحجاج
بیننده جمله قسمت ایدرلر ایمش لاحقه احوال سیل معلوم اولسون که بیت شریفه یه کاه
عظیم سیل کلوب حرم شریفه کیروب حتی حضرت عمر رضی الله عنه زماننده بر عظیم
سیل کلدی عرب ایچنده سیل نهشل دیمکله معروفدر مکهٔ شریفه نك اوزرندن
کلوب مسجد حرامه کیروب مقام ابراهیمی یرندن قوپاروب اشاغی وادی یه الوب کتدی

اورادن كتنوردیلر وام نهشل نام برخاتون وارایدی اول خاتونی سیل كوتوروب هلاك ایتدی
صكره حضرت عمر رضی الله عنه مكه نك یوقارویاننده برسد واردر عربلر آكا روم بنی جمع
دیرلر اول زمانده بوزلمش ایدی انی محكم بنا ایتدی شمدی حالا آكا مدعی دیرلر اول محلدن
كعبة الله كورینوردی حج شریفه كلنلر اوراده طوروب كوردكلری كبی دعا ایدرلردی زیرا
رؤیت بیت محلنده دعا مستجابدر اما شمدی بنالر حائل اولمغله اورادن كورنمز ودخی
بوسیل كلور آكا سیل جیاد دیرلر ودخی برسیل مكه شهرنده وادئ ابراهیم دیرلر جنوب مكه ده
اولان جبالدن محلهٔ جیاده اوغرار اندن حجر ركن یمانی یه طوقنور اورادن دونوب اسفل
شهره اقوب كیدر بوسیل تقریبا اون ییلده بركره واقع اولور تنبیه سنه ١٠٩٣
ذی الحجه نك یكرمی ایكنجی كونی وقت ظهرده مكهٔ مكرمه یه برعظیم سیل كلوب سدلری
هدم ایدوب حرم شریفه حتی منبر شریفك چاق خطیب طوروب خطبه قراءت ایتدوكی
محله دك چقدی وحرم شریفده نیجه آدملر غرق وهلاك ودواب وابل قسمندن دخی چوق
حیوان تلف اولوب بو احوال دردولت علیه یه منعكس اولمغله پادشاه عالمپناه
غازی ابوالفتح سلطان محمد خان بن ابراهیم خان حضرتلرینك امرشریفلریله بیوك میراخور
شهریاری اولان سلیمان اغا مأمور وتعیین وارسال اولنملریله واروب بوزیلن سدلری متانت
واستحكام اوزره سنهٔ مزبوره ده تعمیروبنا وجانب عرفاتدن كلن صویوللرینی تطهیر
واحیا وآب مزبوری اجرا ایتمكله برعظیم اثر اولمشدر مآثر مكهٔ مكرمه ده مسجد حرام
تربیع دنصكره ایكی دفعه دخی زیاده اولنمشدر اولكی زیاده مهدی خلیفه نك زیاده سیدركه
مسجد حرامك جانب اعلاسنده قلمشدر كذلك جانب اسفلنده دخی باب عمره یه
وباب ابراهیمه وارنجه زیاده قلمشدر وجانب شامیده دخی شمدیكی منتهاسنه وارنجه زیاده
قلمشدر وجانب یمانیده دخی قبة العباسه وحاصل الزیت موضعه وارنجه زیاده لری واردر
كعبهٔ معظمه دیواری ایله مسجد شریفك دیوارینك ماببنی قرق طقوز بچق ذراع اولورلك
ماوراسی میل وادی اولمشدر بوجملهٔ مذكورات مهدینك زیادهٔ اولی سیدر ایكنجی زیاده
مقتدر باللهك زیادهٔ ثانیه سیدركه جانب غربیده واقع اولمشدر زیادهٔ باب ابراهیم دیمكله
معروفدر ابراهیمدن مراد برخیاط كمسنه دركه باب مذكور قربنده دكانی وارایدی چوق
زمان عمر سورمشدر انده قرار ایتدوكی ایچون اول قپویه باب ابراهیم دینلدی مستنصر بالله
قوللرندن امیر شرف الدین مكهٔ مشرفه ده برمدرسه بنا ایتمشدر باب السلامدن مسجد
حرامه دخول ایده جك محلده صاغ جانبنه كلور وكتب نفیسه وقف اتمشدر ٦٤١ تاریخنده
جمله مدرسه ده اولان كتب تلف اولمش حالا مدرسهٔ مزبوره رباط اولمشدر ودخی
ناصر فرج زماننده ٨٠٢ شوالینك اواخرنده سبت كیجه سی مسجد حرامه آتش
دوشدی سببی بو اولدیكه ابواب مسجددن باب غرورنده یه وارنجه اولاشق بررباط واردركه
داهشت دیرلر اول شبانده ساكن اولان درویش چراغینی یاقوب حجره دن طشری قوروكندو

طشره

طشره چقارهمان بحكمة الله برفان كلوب چراغك فتيله سنى چكوب حجره ايچنه براغوب
اوراده نه وارايسه يانوب سقف حجره طوتشوب اندن حرم شريفه اولاشور واخاصل
اصحاب فطنت اتفاق اتديلركه بواحراقك وقوعى خلق اراسنده برحادثهٔ عظيمه حدوثنه
اشارت اوله باذن الله اويله واقع اولوب اول اثناده تيمورلنك شامه ورومه كلوب انواع
فساد ايلدى واول سنه احرافدن مقدم برعظيم سيل واقع اولمشيدى ومسجد حرامه شويله
دخول اتمشيدىكه قناديله چقنجه مسجد طولدى وشق بابدن بيت الله ايچنه صو كيردى
دخى منازل كثيره يى خراب ايلدى وجماعت كثيرهٔ مسلمين سيله غرق اولدى صكره امير
بيق طاهرى يدنده عمارتى مقدر اولدى بنايه بشلادى سكز يوز اوچده وسكز يوز دورتده
شعبانك اواخرنده بنا تمام اولدى واول تاريخده شريف مكه حسن بك عجلان حريق
مذكورده فقرا ايچون تكرار رباط بنا ايتدروب كما كان عمارت ايلديلر كندو مالى ايله
اول محكم وعالى بنا اتدروب فقرايه مسكن قلدى الآن اول رباطه رباط ناظر الخاص ديرلر
سبب تسميه مصردن بركمسه استجار ايدوب بعض تاريخده عمارت ومرمات اتمش ايدى
انك اسميله مذكور اولمغه باشلدى ٨٠٧ تاريخنده امير بيق بناء سقفه شروع ايلدى زيرا مقدم
سقف بنا اولنمامش ايدى زيرا خشب وسائر مهمات ديار رومدن كلمكه محتاج اولمغله توقف
اولنمش ايدى سقف تمام بنا اولندقدن صكره صحن مسجد شريفده مذاهب اربعه اصحابى
ايچون معين اولان مواضعى دخى تعمير وبنا ايلدى وسكز يوز اونده هندستاندن بنكاله
پادشاهى اولان سلطان غياث الدين معظم شاه حرمين شريفينه ياقوت نام برخادم ايله
مال فراوان ارسال ايتدى تا كم برمقدارى فقرايه تصدق اولنه وسائريله مكه ده مدرسه
ورباط بنا اولنوب بووجه اوزره ياقوت كلوب مكتوبى شريف مكه اولان حسن بن عجلانه
ايصال ايدوب ارسال اولنان هدايايى تسليم ايدىجك قبول ايدوب مال صدقه نك
ثلثنى عمارت وخيرات بناسيچون اخذ ايدوب باقى سنى فقراء حرمينه توزيع اتدى
اندن صكره ياقوت عمارت ومدرسه ورباط ياپوب ومذاهب اربعه اصحابندن دورت
مدرس والتمش نفر طلبهٔ علم تعيين ايتدى واوقافنى تدارك ايلدى وشريف حسن دخى
ذكر اولنان بنالر ايچون ياقوتدن اون ايكى بيك مثقال التون الدى وياللز عين عرفات
عمارتنه تعيين ايتديكى مالدن اوتوز بيك مثقال التون الدى اماشريف كندو آدملريدن
شهاب نام كمسنه يى تعيين ايليوب بارانك احوالنى تفقد ايتدردى ومعلاده اولان ايكى خرابه
بركه يى مرمات وعمارت ايتدروب عين بازانك يوللرين اصلاح ايتدكدن صكره اول بركه لرى
اقتدى وسنه سكز يوز اون بش تاريخنده برعظيم غلا مكه ده حادث اولوب حتى برغرارة
بغداى كه برمعتدل دوه يوكندن عبارتدر يكرمى فلوريه وبرقربه زبر فلوريه صاتلمشدر
صكره مندفع اولدى ورخايه مبدل اولدى وبرغريب قصه واقع اولديكه بردوه جيكه
اسمنه فاروقى ديرلردى منزيورك بردوه سى وارايدى دائما طاقتندن زياده اغر يوكلر

تحمیل ایدردی سنهٔ مزبوره جماذی الاخره سنده برکون دوه بوشانوب قاچوب مسجد
حرامه کیردی و بیت شریفی طوافه باشلدی اخذی ایچون یاننه هرکیم کلدیسه اوزرینه
هجوم ایدوب قطعا طوتلمدی آخر کندو حالنه قودیلر اوچ کره طواف ایدوب صکره
حجر اسوده کلوب تقبیل ایدوب بعده مقام حنفیه یه کلوب التون اولوق مقابلنده
چوکوب اغلمغه بشلدی واو زانوب یاتدی و اوراده فوت اولدی بعده کوتروب صفا ایله
مروه بیننده دفن اتدیلر و برسبای پادشاه اماکن متعدده عمارت ایلمشدر و بیت الله ایچنده
اولان مرمر دوشمه لری و دیوار کعبه نک ایچ یوزنده اولان صفحه لری جمیعا قلع وتبدیل
ایلدی و مسجد حرام قپولرندن باب الجنایزی عمارت ایلدی ذکر اولنان باب حضرت
عباس اولرینه قریب اولمغله باب العباس دیو تسمیه اولنمشدر وطریق کعبة الله ده عظیم
خیراتلر ایلمشدر جمله دن بری فقراء حجاج ایچون مکه یوللرینه سایبانلر کتوردر
دوه لره یوکلدوب الورلر کیدرلردی وقونا قلرده فقرا کولکه لنمک ایچون قورارلردی ودخی
صواتمک و پکسمات تعیین اتمش ایدیکه منازل ومراحلده پشوروب فقرایه اولشدررلردی
وچاق مصردن حجاج چیقوب ینه مصره کلنجه یوللرده اغنام ذبح اولنوب فقرایه
اولشدررلردی ودخی عبد الباسط ناظر الجیش عمره یولنده برقیو حفر اتدردی عمره یه
کیدن کمسه نک صول جانبنه کلور حالا موجوددر وملک چقمق انکدخی چوق خیراتی
واردر جمله دن بری سنه سکز یوز التی ده معلاده برسبیل وحوض بنا اتمشدر صکره خراب
اولوب مرحومه خانم سلطان بنت سلطان سلیمان خان احیا ایدوب سکز یوز اللی اوچده
ناظر الحرام بیرام خواجه عرفاتده برقاچ برکه لر بنا ایلدی قیتبای پادشاه جلیل القدرک
دخی خیراتی چوقدر مکه ده ومدینهٔ منوره وبیت المقدسده وشام وغزه و مصرده
جوامع شریفه ومساجد عظیمه حتی آثار جمیله سی حالا باقیدر ودیار مکه ده فخر عالم
صلی الله علیه وسلم نماز قلدقلری مساجد ومحاریبی احسن وضع اوزره بنا اتدرمشدر و سکز
یوز سکسن ایکی تاریخنده مکه ده مدارس بنا ایتدیلر مذاهب اربعه اهلی ایچون دورت
مدرسه و برر باطدر و بونک زماننده مسجد نبوی احراق اولمشدر سکز یوز سکسن التی
رمضاننک اون ایکنجی کیجه سی که ثلث آخر لیلده مؤذنلر تمجید اوقورکن رعد وبرق
پیدا اولوب صاعقه نزول ایتدی منارنک هلالین چالوب شق ایتدی اندن مناره
طوتشوب مسجد شریفه سرایت ایتدی جمیع اسباب مسجد ومصاحف هر نه وار
ایسه یاندی انجق حجرهٔ نبویه صلی الله علیه وسلم قالدی ومسجد شریف اطرافنده اولان
بیوت خلاص اولدی حاصلی سلطان قیتبای درکاهنه عرض ایتدیلر اورادن معتمد آدملر
تعیین ومهمات وکراسته تدارک ایدوب یانان یرلری کماینبغی عمارت اولدقدنصکره
مسجد شریف اطرافنده عالی مدرسه و رباط بنا ایتدیلر وملک غوری حج شریف
یوللرنده عقبهٔ ایلیاده ونفس مکه ده مجری ترخیم اتمشدر وجده نک حصارینی دخی اول

یاپمشدر

یاپمشدر لکن آخر عمرنده کندویه ولشکرینه غفلت وغرور مستولی اولوب فقرایه ظلم
وعلمایه اهانت اتمکه بشلدیلر حکایت ایدرلرکه اولیاءالله دن برعزیز مستجاب الدعوه
برکون کوردیکه بازار مصرده سلطان غوری قوللرندن برچرکس بردلالدن
متاع الوب تمام قیمتی ادا ایتمدوکندن دلال اردنه دوشوب حقنی طلب وشرع الله
دیو چرکسی قاضیه دعوت اتمکله چرکس دخی سنمسن بکا امر شرعك دین دیوب
بوزدغانی چقاروب فقیر دلالك باشنه اویله اورکه بلا توقف دلال دوشوب همان
هلاك اولور وبو وقعه یه ناظر اولان مسلمانلردن بری دییه مزکه نیچون بویله اتدك زیرا
ظلم برمرتبه یه وارمش ایدیکه سویلیه نی بیله اول بلایه کرفتار ایدرلردی عزیزدن
منقولدرکه اوراده بددعا ایدوب یارب العزت بوظالملری مسلمانلر اوزرندن سن کوتور
نه پادشاهلری ونه لشکری بودیارده اولماسون دیدکده ساعتنده مصادف اولوب وسهام
دعوت هدف اجابته اصابت ایدوب قیلدوغی دعا مستجاب اولمش اول کیجه یاتدم رؤیاده
کوکدن ملکلر نزول اتمشلر وهر برینك النده برسوپرکه طورمایوب ارض مصردن چرکسلری
سوپروب نیل صوینه دوکرلر اویقودن بیدار اولدوغمده برآواز قولاغمه ایرشدی نه اوله
دیو استماع اتدم مکر برکمسه قرآن عظیمدن فانتقمنا آیتنی قرائت ایدردی ودخی ایام سعادت
وزمان سلطنت عثمانیانده بریسی اول مشید ارکان سلطنت جهان سلطان سلیمخان
اهل حرمینه سلطان بایزیدخان هرسنه اون دورت بیك التون ارسال ایدر ایکن مرحوم
سلطان سلیم بایزیدخان تعیین اتدکلری صدقه ضعفن ارسال ایدراولمشیدی سنه
طقوزیوزیکرمی اوچ تاریخنده که صدقات رومیه حرم شریفه وصول بولدی دفتر
صدقاتك اولنده مولانا شریف ابونمی حضرتلرینك نام شریفنه بشیوز دینار مسطور
بولندی الی الان اول منوال اوزره قبض اولنور بعده فقرا وصلحا اربابنه تفریق اولندی
وجانب مصردن ملوك چراکسه تعیین اتدکلری صدقاتی دخی سلطان سلیم مقرر
قیلدی توزیع صدقاتدن صکره علما واعیان مکه حطیم کریمه کلوب تلاوت قرآن عظیمه
بشلدیلر ختم قرائت اتدکلرنده دعالر اولنوب اجر وحسنات صحایف سلطان سلیم خانه
اهدا اقلنور وتوزیع صدقاته موکل امیر مصلح الدین جانب سلطنتدن فرمان عالی
حسبنجه هرکون تلاوت ختم شریف ایچون اوتوز نفر کمسنه تعیین ایلدیکه ختم شریف
ایدوب ثوابنی سلطان سلیم خانه اهدا ایدهلر ومهمات اجزادن فارغ اولیجق فقرادن بعض
کمسنه جمع ایدوب اللرینه اوچر التون ویردی واسملرینی دفتره قید ایلدی اندن مکهٔ
معظمه ده اولان بیوت فقهایی یازوب اوچر التون تعیین ایدوب اهل بیوت دیو تسمیه
قلدی وبو عنوان ایله صدقات رومیه دفترینه الحاق ایلدی الی الان اول مرسومات
ویرلمك اوزره در بوندن فقراء مکه بی حد وبی حساب اولوب امیر مصلح الدینك باشنه
اوشدیلر آخر بونلری دخی برموضع واسعه جمع ایدوب اللرینه بردانه التون ویروب

بونلره عامه دیو تسمیه قیلوب وعنوان مذکور ایله دفتر صدقاته کتابت ایلدی حالا
اجرا اولنور بعده سفاین مصر ایله بندر جده یه حبوبات کلوب حکم همایون وارد اولدیغکه امیر
مصلح الدین ذخایر مذکوره یی حرمین شریفین اهلنه توزیع ایلیه تاریخ مرقومده شریف
برکات رأییله توزیع ایلدیلر مجموع حبوبات یدی بیك اردب ایدی ایکی بیك اردبی مدینهٔ
منوره یه و بش بیك اردبی مکهٔ مشرفه یه تعیین اولنمشیدی پس نفس مکه ده نقدر
بیوت و بیوت مسکونه ده نه قدر نفوس وار ایسه یازدیلر رجال ونسا واطفال جمله
اون ایکی بیك نفر موجود بولندی بعده هر شخصه حقنی تسلیم ایدوب یانجه بر فلوری
دخی احسان اتدیلر انلردن قضات اربعه نك هر برینه اوچ اردب بغدای ویردیلر بعده امیر
مصلح الدین مقام حنفیه ده که سکز یوز تاریخنده بنا اولمش ایدی دورت دیرك اوزره
اورتاسنده محراب اوستی سقف ایدی اول بنایی تبدیل ایدوب بر عالی مقام واوزرینه
بحردن بر عالی قبه وضع ایلدی صکره امیر جده اولان خوش کلدی نام بك اول موضعی
تغییر ایدوب قبه سنی یقدی وشکل تربیع اوزره ایکی طبقه بر مقام بنا ایدوب طبقهٔ
علیاسین مؤذنلره تعیین اتدی ثمه در زمان والیٔ مصر وزیر ابراهیم پاشا سنه بیك
سکسان ایکیده بر موجب دفتر مصردن حرمین شریفینه کیدن صره وحبوبات ۲۷۳ کیسه
۲۴۹۲۴ پاره یه بالغ اولور بو منوال اوزره تعیینات اشراف مکه عن جانب میری وعن زیادهٔ اوقاف
حرمین ۳۸ کیسه و ۵۳۰۰ پاره در شریف مکه ۳۰۰۰ التون شریف حموده ۱۰۰
التون سید احمده ۱۰۰ التون سید بن سلیمانه ۱۰۰ التون حبوبات شریف مکه یه
بیك اردب حنطه و بشیوز اردب آرز ودخی حبوب اردب بشیوز مذکور اولن شرفانك
هر برینه اوچ بیك اردب حنطه و یوز اردب آرز وایکیوز اردب حبوب وقاضیٔ مکه یه جرایه
۱۰۱۸۸ پاره وقاضیٔ مدینه یه جرایه ۱۱۹۰۰ پاره وحرمین شریفینه طرف مصردن صکره
یوز طقسان کیسه واون طقوز بیك اوچیوز اون سکز پاره درو دخی سلطان اعظم دولتنده
عمارت ارتوب بر مرتبه که اولکی مقادیر اوزره تضاعف بولدی وتدریجله اول مرتبه یه
واردیکه هر سنه اهل مکه یه اوچ بیك اردب واهل مدینه یه ایکی بیك اردب مقرر قلندی
وعین عرفاتی زبیده خاتون مال فراوان خرج ایدوب اجرا اتمشیدی ولکن مرور ایام
ایله منقطع اولوب حتی سنه طقوز یوز اوتوز طقوزده عرفاته بر مرتبه قلت ماء اولدیکه
بر قربه صو بر التونه النوردی که حجاج تلف مرتبه سنه وارنجه عرفاتده طوردقلری
یرده حق سبحانه وتعالی بر یغمور احسان اتدی که ایاقلری التندن اقان صودن ایچوب
وقربالرین طولدردیلر وعین عرفات بو مرتبه یه واریجق سلطان سلیمان خان عین بدر حنین
وعین عرفاتك اصلاحلرینه فرمان عالی بیوردی اورادن ناظر وکاتب ومعمار تعیین
ایتدیلر وفرمان موجبنجه تعمیر اتدیلر واول صو اوزرنده بر قبه بنا اولنوب ومرمردن
بر اولوق که قرق بش لوله سی وار در صو کلدکده اول اولوغه اوغرار واول قرق بش لوله دن

اقار

آقاراكر برلوله اكسك اولسه معلوم اولوركه صو اكسكدر صكره عين عرفاتى
صاحبة الخيرات مهرماه سلطان بنت سلطان سليمان خان عليهما الرحمة والغفران مال
فراوان صرف ايدوب مكهٔ مشرفه يه كتوردى بيت شريف قربنده آب حيات كبى اجرا ايلدى
دخى سلطان سليمان حضرتلرينك نفس مكه ده مدارس اربعه سى واردركه اصحاب مذاهب
اربعه ايچون بنا اتمشلردر وهر برسنده اون بش طلبهٔ علم و برمعيد تعيين ايلمشلردر
مدرسه لره اللليشر ومعيدلره دوردر ودانشمندلره ايكيشر عثمانى تعيين اتمشلردر ووزراء
عظامدن حضرت محمد پاشانك اكثر بلاد اسلاميه ده مآثر جميله لرى چوقدر خصوصا
حرمين شريفين اهلنه اولان احسانى كه جمله دن برى مدينهٔ منوره ده عين زرقا ديدكلرى
ايرماغى اجرا اتمشلردر عين مزبوره تمام ضعف كلدكدنصكره برقاچ مشهور قيولرك صوين الوب
كدا قاتديلر دخى قوت بولوب تمام وسعتله جريان ايدر اولدى مزبور قيولرك جمله دن
برى بئر اريسدركه قبا ناحيه سنده غايت طتلو قيودر و رسول الله صلى الله عليه وسلم
حضرتلرينك مبارك اغزى ياريله بركات بولمشدر وحضرت عثمان رضى الله عنه مزبور قيونك
ايچنه برماغندن فخر عالم صلى الله عليه وسلمك مبارك خاتمنى دوشورمشدر اندنصكره
حضرت عثمان ازورينه فتن ظهور ايلدى برى دخى بئر ذى الحليفه كه اكا شمدى على
قيوسى ديرلر اهل مدينه واهل شام او واديه كلنجه احرام بغلانورلر انى محكم قازدروب
وتوسيع ايدوب صويك يوزينى عشرافى عشر ايلديلر وبر جانبنده نردبان ياپديلر چاق
صويه اينجه نردبان ايله اينلور برى دخى بودركه مكهٔ مشرفه ده مسجد حرام قربنده
بر موضع بنا اتدرمشدر كه بياتجق وطوراجق يرى اولميان فقرا وغربا انده ساكن
اولورلر اكر اول اولمسه ايدى مسجد حرامك ايچنه دوكيلورلردى وموضع مزكورده
خسته لر ايچون دار الشفا ومكان مزبورك اطرافنده خانه لر ودكانلر بنا ايدوب موضع
مزبوره وقف اتمشلردر محصولى انك مصالحنه صرف اولنور دخى وسط شهر مباركده
بر عالى حمام بنا اتمشلردر بونلردن غيرى رباط و بقاع خيراتدن نيچه اثارى واردر
سلطان سليم خان دولتنده مرسوم اولان غله دن يدى بيك اردب زياده ايدوب ارسال
اتمشلردر مسجد شريفك رواق شرقيسى كعبة الله جانبنه شويله ميل اتمش ايديكه
بعض ستونك رؤس اخشابى يرندن مفارقت اتمش ايدى ٩٧٩ تاريخنده اعلام اولندقده
فرمان وارد اولديكه على وجه الاستحكام بنا اولنوب جمله سى مرمر ديركلر اوزره النوبه
النون علملر ايله عالى قبه لره تبديل اولنه مصر بكلربكيسى سنان پاشايه فرمان وصول
بولنجق بلا دنا خير مهم اولان اسباب ولوازمنى تدارك ايدب امراء مصردن احمد بك
نام اميرى تعيين ايدوب ومكه يه توجه ايدوب وصول بولدقده بنايه مباشرت ايدوب
وبحر شمس ديدكلرى صارى مرمر طاشدن اوچ مرمر ديرك اشورى بر بابه
بنا ايدوب باشدن باشه حرم شريفك اطرافنى بويله ديركلر وپايه لر ايدوب قبه لرى

بونلرك اوزرینه تحمیل ایلدیلر اما مسجد حرامدن ایکی جانب که برجانبی شرقی وبرجانبی
شمالیدر ذکراولنان منوال اوزره کماله ایروب ومهم عمارت باب عمره نهایت بولیجق عمرلری
دخی نهایته ایروب مرحوم جوار رحمته انتقال اتدکلری خبری کلدی بعده سلطان مراد
خان یرینه جلوس اتدکده فرمان عالیلری صادراولدیکه سابق الذکر احمد بك اتمام بناء
مسجده سعی واقدام ایده طقوز یوز سکسان دورت سنه سنك اواخرنده اتمامی میسر
اولدی بعده حرم شریفك جانب جنوبی سنده خارجن حفر اتمشلردر تاکه میل سیله
واسع اوله زیرا مرور اعوام ایله سیل ایله ممتلی اولوب جانب مزکورده اولان ابوابدن مسجده
اوچ پایه ایله دخول اولنورکن بومرتبه یه وارمش ایدی وقدیم الایامده معقاد بو ایدیکه
اون ییلده برکره میله حفر ایدوب ترابنی اسافل مکه یه نقل ایدرلردی بودفعه اوتوز
ییل مرورنده نصکره حفر اولندی وقبل الحفر طقوز یوز سکسان اوچ جماذی الاولی بك
اونبجی کیجه سی لیلة الاربعه ده ناکاه برسیل عظیم کلدکده مسجد حرامك ابوابندن ایچرو
قیولدی ومطاف شریف طولوب صواطراف کعبه یه ایودی دخی یوکسلك اولوب
حجرالاسود کورنمز اولدی اندن کچوب عتبهٔ علیه یه چقدی اندن باب شریفك قفلنه
قریب اولدیکه حرم شریفده صو برکون وبرکیجه طوروب بروقت نماز قلمغه قابلیت اولمدی
بویله اولمغله قانون قدیم اوزره فرمان وضع اولنوب ایکی ییلده برکره حفر وتوسیع مقرر قلنه
ودخی صاحبة الخیرات خاصکی سلطان حضرتلری دخی سنه ١٠٩٤ ده کعبهٔ مکرمه ده
برعمارت عامره وبردارالشفا بنا وخیرات حسنه اتمشلردر که حضرت سلطان انبیانك
توکوردکلری بیؤ مبارك ایچنده در وبیت حرامك بعد التجدید وضع اولنان اسطوانات
رخام مرمردیرکلر اوچیوز اون برعدددر التمش ایکی جانب شرقیده وسکسان برعددی جهت
شامیه ده در واتمش دورت عددی جانب غربیده درکه بو دیرکلرك التی عددی حجر صواندر
ماعداسی مرمردندر وجهت جنوبنده رکن یمانیه قارشو اوتوز اوچ اسطوانه واردر
اون بری حجر صواندر باب ابراهیمده التی دارالندوه ده اون بش اسطوانه بری حجری صواندر
اما شمسی دیدکلری صاری طاشدن جمله ایکیوز قرق دورتدر بونلر پاره پاره یونمه
طاشلردن کیمی مسدس وکیمی مثمندر بو طرز اوزره بنا اولنمش دیرکلردر واشاغیدن ثلثی
مقداری یونمه صوان طاشدندر یوقارودیرك بیونجه یونمه صاری طاشدندر که اکا حجر
شمسی دیرلر پس بو اسلوب اوزره یونمه طاش دیرکلردن مسجد حرامك شرقیسنده اوتوز
عدد اسطوانه واردر وجانب غربی سنده اوتوز عدد اسطوانه واردر وجانب شامیده قرق
دورت اسطوانه واردر وجانب جنوبیسنده یتمش التی اسطوانه وارکان مسجد شریفده
دورت اسطوانه زیادهٔ دارالندوه نك اسطوانه لری اوتوز التی عدددر وزیادهٔ باب ابراهیمك
اون سکزدر اما مسجد حرام قبه لرینك عددی جانب شرقنده یکرمی دورت قبه وجانب
جنوبنده اوتوز التی قبه برقبه دخی منارهٔ حزوره جانبنده رکن مسجد حرامده واردر اون

التی

التی قبه دخی زیادهٔ دار الندوه ده اون بش دخی زیادهٔ باب ابراهیمده وایکی یوز سکسان
ایکی طاجن یعنی تواده یکدر ومصلیات اللی التی اوجی مسجد حرامك شرقیسنده در
وجهت شامیده یکرمی ایکیدر وطرف غربیده اون التی وسمت جنوبنده اون بش وشرفات
مسجدکه جمله سی بیك یوز اللی یدیدر ابواب مسجد حرام اون طقوزبابدر جانب شرقیده
دورت قپو اولمشدر اولکی باب السلام وباب بنی شیبه دیرلر بونك طاقی واردر ایکنجی
قپو باب النبی وباب جنایز دیرلر ایکی طاقی واردر اوچنجی قپو باب العباس اول بابك اوچ
طاقی واردر دخی باب الجنایز دیرلر دوردنجی قپو باب علی وباب بنی هاشم دخی دیرلر ایکی
طاقی واردر جانب جنوبنده یدی قپو واردر اولکی باب بازان ایکی طاقی واردر ایکنجی قپو
باب بغله اوچنجی باب صفا دخی باب بنی مخزوم دیرلر بش طاقی واردر دوردنجی قپو باب
جیاد ایکی طاقی واردر بشنجی قپو باب المجاهدیه دخی باب الرحمه دیرلر ایکی طاقی واردر
التنجی قپو باب مدرسه دخی باب شریف عجلان دیرلر یدنجی قپو باب ام هانی ایکی
طاقی واردر جانب غربیده اوچ قپو واردر اولکی باب حزوره نام دیگر باب الوداع ایکی
طاقی واردر ایکنجی باب ابراهیم دیرلر اوچنجی قپو باب عمره دیرلر تنعیمدن عمره قلان کسه لر
اندن کیدوب کلورلر اول بابه بنی سهم دیرلر ایمش بر طاقی واردر شمالنده بش قپو اولکی
قپو باب سده مقدما باب عمرو بن العاص دیرلردی بر طاقی واردر ایکنجی قپو باب الباسطیه
اوچنجی قپو باب زیادهٔ دار الندوه اوچ طاقی واردر دوردنجی قپو زیادهٔ مزکورنك شمالیسنده
باب النز بیه اوچ طاقی واردر سنه بیك طقسان ایکی ده طرف دولت علیه دن بالاده
مزکور اولان میراخور اول سلیمان اغا مرسوم قپولری حرم شریفه سیل واقع اولدقده
دخول اتمه مك مصلحتی ایچون بعضیسنی ایکیشر قدمه وبعضنی اوچر دورد قدمه مرتفع
ایدروب تعمیر اتمشلردر ودخی طواف مقابلنده بیر زمزم واقعدر ایکی یوز یکرمی
دورت تاریخنده بیر زمزمك مائی قلیل اولدی خلفای عباسیه نك ثانی سی اولان
منصور عصرنده محمد بن آل ضحاك طقوز زراع دخی حفر اندی آبی زیاده ترقی بولدی
ومقدما بیر زمزم قربنده بر حوض انده شکر شربتی بجاجه سقی ایدرلردی حتی اکا
قبة الشراب دیرلر ومسجد حرامك التی مناره لری وار در اولکی مناره باب عمره ده خلفای
بنی عباسیه دن ایکنجی خلیفه ابوجعفر منصور دوانقی بنا ایدوب مقدما رأس المؤذنین
بو مناره ده اذانه بشلیوب سائر مناره لرده اولان مؤذنلر اکا اتباع ایدرلردی اما حالا اذان محمدی
قبهٔ زمزمدن بشلنوب سائر مؤذنلر اکا اتباع ایدرلر لکن رمضان کیجه لرنده تمجید اوقندقده
ابتدا باب السلامدن بشلنور منارهٔ مزبوره بی سلطان سلیمان مجددا بنا اتمشلردر
زیرا مرور زمان ایله کهنه لیوب خرابه یوز طوتمشیدی ایکنجی منارهٔ باب السلام در بنی
عباسدن مهدی بنا اتمشدر خرابه مشرف اولیجاق صکره دن دولت چراکسه دن
ناصر فرج برقوق تجدید اتمشدر اوچنجی مناره منارهٔ علی در بونی دخی عباسیه دن مهدی

مذكور بنا اتمشدر ضعف بولدقده سلطان سليمان مجددا بنا اتمشدر دوردنجى منارهٔ منارهٔ
حزوره در مقدم مهدئ عباسيه بنا ايدوب صكره موصل حاكمى اشرف بن شعبان
تعمير بنا اتمشدر ٧٧١ تاريخنده يقيلوب تكرار ياپلمشدر بشنجى منارهٔ منارهٔ باب زياده
معتضد خليفه بنا اتمشيدى صكره تكرار ملك اشرف بوسباى بنا اتمشدر التنجى منارهٔ
منارهٔ مدرسهٔ قيتبايدر ايكى شرفه سى واردر يدنجى منارهٔ منارهٔ سلطان سليماندر كه غايت
علو وارتفاع اوزره بحر شمسه دن ايكى شرفه ايله بنا اولنمشدر ومكهٔ مشرفه نك يوقارو جانبنده
مسجد رايه كه رسول الله صلى الله عليه وسلم فتح مكه كوننده اول مسجده رايتن دكمشدر
انده دخى بر منارهٔ قديمه واردر رمضان كيجه لرنده قنديل يقارلر وا خشام اذانى اوقورلر
ودخى جبل حرا جبل النور جبل ثور جبل ثبير جبل حندمه جبل ابى قبيس مكهٔ
مكرمه ده واقع اولان جبال متبركه دندر وبطن نخل بر مبارك يردر بطن مره قريبدر
مكه دن بر مرحله در طايف كه وادى العباس دخى ديرلر مكه دن ايكى مرحله جبل غزوانك
ظهرنده در وحجازده بو جبلدن ابرد بر مكان يوقدر ذروهٔ جبلده احيانا ماء منجمد اولور وطايفك
هواسى غايت كوزلدر كثير الاثمار والفواكه در ليمون وتورنجى خصوصا زبيبى غايت چوق
اولور بلدة العباس لقيم رهط نباله عيلان طايفك قرالريدر وبنى صقر وبنى اسعد وقبايل
هذيله بونده ساكن اولور وادئ نعمان الاراك طايف ايله مكه ما بيننده در بيرٔ معونه مكه
وعسفان اراسنده هذيله منازليدر ونوكا قريب بر ياى نام ديكر جميع العرج طايفدن
بر ناحيه در بطن مر بر بقعه وار ضدركه نيچه قرى ومياه جاريه وبساتين وثمار وتورنج وليمون ونخيل
وموزى اولور بو وادى تا وادئ نخله متصلدر مكه دن التى ميل بعيددر حجاج مصر وشام
طريقيدر جده بر مشهور بندردر غربئ مكه دن ايكى منزلدر مكلف اسواقى واردر وبونده تجاردن
عشر الورلر بونك بندرينه هنددن وحبشدن وعدندن ويمندن وزيلعدن وغيرى دن
بيوك كميلر كلور وبو جده يه هنددن هر سنه سكز كمى كلور التى سى بازركان كميلريدر اما ايكى سى
هند پادشاهنكدر ومذكور ايكى كمينك بريسى هند پادشاهنك طرفندن بر قپودانى اوتورر
اول كميلره حكومت ايدر ومصردن اوتوز سكز قليون كلور بعضيسى ينبوعه چقر وبعضيسى
جده يه چقر بونده تجاردن عشر النور بونك مبناسنى حضرت عثمان تعيين اتمشدر مقدما سورى
يوق ايدى عامى عرب غارت اتمكله چراكسه دن اشرف غورى بو كاسور بنا اتمشدر
بونده بركه لر واردر اما صولرى وفا اتمز غايتله صويه مضايقه اولوردى صكره ١٠٩٣
تاريخنده غازى ابو الفتح سلطان محمد خان بن ابراهيم خان حضرتلرينك وزير اعظمى اولان قره
مصطفى پاشا حضرتلرى بعيد يرلردن طاغلر كسدروب حالا جده يه وافر صولر
كتورمشدر حقا كه عظيم خيراتدر وبوندن ماعدا جده ده بر مكلف خان وبر فاخر حمام
وبر جامع شريف بنا اتدرمشدر ونقل ايدرلر كه حضرت حوا جده يه هبوط ايدوب
وحضرت آدمله عرفاتده بولشديلر وحالا بو جده ده ايكى حاكم اوتورر برى طرف سلطنت

عثمانيه دن

عثمانیه دن بر بك اوتورر وبری دخی شریف مکه جانبندن بر امین اوتورر وکمرکدن
حاصل اولانك نصفنی بك الور ونصفنی شریف مکه ایچون امین الور وادی فاطمه مکه دن
بر منزل حجاج کلدکده محفل شریف انده نزول ایدر اما حجاج ایلرو کعبه یه کیدرلر مسکن
طوتمق ایچون وبو وادیده صو چوقدر وبر قاچ قریه سی ومسیره بستانلری واردر بونده کادی
متركه اول سمته مخصوص صدر حده جده ومکه ما بیننده واقع در بر معمور قصبه در اقار صوی
واردر وکوزل باغچه لری واردر قرن طایف اردنده صنعا یولی اوزره واقع در ذات قرن
بصره حجاجنك یولنده در بونده احرام ایدرلر اوطاس بونده پیغمبر غازیلری اولوردی
بو اوطاس بر وادیدر حنین وطایف ما بیننده در وما بینلرنده بر نهر صغیر اقار شمالدن کلور
وجنوبه کیدر ذات عرق بر قریه ده بر قاچ قیولر واردر صولری قریبدر شعرادن دورت
منزل ومکه دن ایکی منزل یرلری قوم مسالدر سهل حفر اولنسه صو چقار تباله ربطدن
غرب وجنوب ایکی مرحله بعید در اقر صویی واردر شمالدن کلور جنوبه کیدر کامد تباله دن
غرب جنوبه اوچ مرحله بعید در بو ناحیه نك بر قاچ قریه سی واردر بو ناحیه نك یری
طاغلودر وصویی چوقدر شمالدن کلوب جنوبه کیدر حدیبیه مکه دن بر مرحله در بونده بر اغاج
اکلمش که انده بیعة الرضوان واقع اولدی اول اغاج انك اسمیله مسمی اولدی زهران کامدن
غرب جنوب بر طاغده اولور صویی چوقدر قبا بر قریه در مدینه دن ایکی میلدر طتلو
صویی واردر بونده تقوی مسجدی حقنده لمسجد اسس علی التقوی آیت کریمه نازل اولمشدر
دخی مسجد ضرار بونده در الفرع بر نیجه قریه در مدینه دن جنوب طرفنه دورت منزلدر بونده
قطاع الطریق واردر وفرع ومدینه بیننده وادی العقیق اولور قبور شهدا صویی یغموردن
بر کولدر ایکی طاغك اراسنده واقعدر ابار علی حضرت علی یه منسوب قیولردر اوچ قولاج
عمیقی واردر مدینه دن التی مرحله در حجاج شام بونده احرام ایدر جدید بر کویدر اقار صولو
باغلو وباغچه لو خرماسی چوقدر قرپوزی اولور وبستانلری واردر ایکی طاغك اراسنده
بردیه چلك اوزره در جبل احد مدینه قربنده بر فرسخ بعید بونده اسلام وقعه سی اولدی
وبونده لیس لك من الامر شیء آیتی نازل اولدی دخی سائر آیات کریمه نازل اولمشدر حمر الاسد
بر موضع در مدینه دن سکز میلدر بطن عرنه مدینه قربنده در الفضه اسم موضع در مدینه دن
یکرمی دورت میلدر الطرف بر صویك اسمیدر مدینه دن اوتوز التی میلدر مدینة الرسول
صلی الله علیه وسلم دخی یثرب دیرلر ودمشقی سیره سنده طقسان بش اسم مدینه یه
ذکر ایتمشدر ودخی خصایصنه متعلق یوزدن زیاده خاصه ذکر ایلدی ولسان اسپانیاده
مدینه السماد یرلرینه مدینه ایکنجی حرمدر اشرف بقاع ارضدر بر مکان مستویده در جبل
احد شمالیسنده ایکی فرسخ یرده در وجبل ثبیر جنوبیسنده وطرف شرقیسی بر بچق فرسخ
یرده بر عقیقدر درکه راه مکه اول جانبدن کلور اکثر زمینی شوره در دورت وادیسی واردر بری
وادی قناة وبری وادی بطحان وبری وادی عقیق اکبر وبری وادی عتیق اصغر وسیول

مطار وقتنده بو واديلرك مياهی حره بنی سليمدن كلور صكره وادی الغابه يه كچر بعده وادی
اضمه كلوب بونده متفرق اولور وايكی بيره داخل اولور كه برينه بئر رومه و برينه بئر عروه ديرلر
وحرب الاحزاب وقعه سنده سلمان فارسی تدبيری ايله رسول اكرم مدينه يه حفر خندق
بيوردیلر و خندق حفر اولنمشيدی و بونك سببی اول مشهور غزوه در كه كفار قريش اون
ايكی بيك آدم مكه دن چيقوب مدينه طرفنه توجه ايتديلر رسول عليه السلام اول وقت
بو خندقك حفرينه امر ايلدی بو عضد الدوله فنا خسرو ديلمی مدينه يه بر سور بنا ايتدی
بو مدينه شهری نصف مكه قدر كلور هواسی صاغدر و آب روان و زروع و نخيلی واردر و اول
مشهور خرماسی كه تمر بردی و تمر صيحانی كه غيری بلادده اولمزدخی سلطانی بر نوع تمر
مدينه يه مخصوصدر و دخی حب البان اولور كه سائر بلادده نقل ايدرلر ابيار حمزه مدينه ايله
وادی القری اراسنده بر منزلدر قيولری واردر حضرت حمزه نك بر مسجدی واردر مدينه دن
ايكی ميل بعيددر وادی القری دخی ناحيه فرح ديرلر بونك بر حصن متينی و بر خندقی و اوچ
قپوسی و جامعلری واردر و محراب جامعنده اولان عظم لا تأكلنی فانی مسموم ديو حضرت
رسالته تكلم ايدن عظمدر و حمامی خارج بلده ده واقعدر و قربنده بر قلعه اطرافی معمور
كويلردر بو وادی مكه يولی اوزره صولی و خرمالی و باغچه لی يرلردر و بونده حمی اسمی ماء
ذات القری اردنده در حجر نام ديگر قرای صالح ديرلر و طاغلرينه اثالب ديرلر الحق طاغلردر ارضی
قوم سال و يابسدر رسول اكرم غزوه تبوكه كيدركن بو محله اوغرايوب قيولردن صو
الغی نهی بيوردیلر و سرعتله مرور و عبورا تمكه امر ايلديلر و بو حجر ديار ثموددر اول مذكور
طاغلرده طاشدن يونلمش يكبان اولردر مسجد صالح حضرتلری بر مرتفع يرده صفه كبی
طاشدن قازلمشدر و اول اطرافده غرايب و عجايب قوم ثموددن قالمشدر علا دن نصف
مرحله در ونفس حجرك طاغنده جبل اتان ديرلر نقل ايدرلركه حضرت صالح بن عبيد بن
اسف بن ماشيح بن عبيد بن ثمود و ثمود بن عابر بن ارم بن سامك اوغلودر و ثمودك عم زاده لری
جديس و عاددر و قبيله لرين ثموده نسبت ايدرلر و بونلر عربدر و حجرده ساكن اولوب
اصنامه عبادت ايتمكله حق تعالی حضرت صالح عليه السلامی بونلره كوندردی و بونلری
توحيده دعوت ايتدی حضرت صالحدن بونلر صخره دن بر ناقه طلب ايلديلر و طلبلری اوزره
صخره دن چيقوب بر ياوری طوغوردی اول قومدن بعضيلری ايمانه كلوب و بعضيلری
كفر اوزره قالمشلردر و اول ناقه يه قيولردن بر كون تعيين ايتديلر كه اول قيونك صونی اول كون
ايچردی صكره اول كفره نك رئيسلری قدار نام كمسنه ناقه عقر ايلدكده ياوروسی صخره يه
كيردی او يله اولدقده حضرت صالح قومنه ديديكه حق تعالی سزه اوچ كوندن صكره طاشلر
كوندررو عذاب نازل ايدر و هلاك اولورسكز بويله واقع اولدقده كندويه اهل اسلامدن
تابع اولنلرله حضرت صالح چيقوب فلسطين قصبه سنه كه رمله ديرلر اورايه كلمشلردر
و حضرت صالح انده وفات ايلدی مغارش الزير نام ديگر اقرع ديرلر يارم منزل قدر قبله

جانبنه متوجه اولور كه حضرت صالح ناقه سى قتل اولدوغى يردركه جبل الطاق ديرلر
موضعك آدى مزحم دراوغرايوب شرق جانبنه دونوب حجره قونارلر بوقوناقده عظيم سرعتله
وهاى وهوى ايله چكرلر كه صخره ايچنده كى ناقه نك صداسى اشدلميه زيرا كه دوه لر صداسنى
اشده جك اولورلرسه اول ساعت چوكوب من بعد قالقمزلر علا ديار ثموددن جنوب طرفنه
نصف منزلدر مدينه دن التى مرحله درين الجبال واقع بر قصبه در مدينه يه تابعدر اقرصولرى
وباغچه لرى و قلعه سى واردر غايت اوجوزلق يردر سلطان سليمان حضرتلرى قلعه سنى
تجديد ايلدى مقدما عربان دن بر طائفه غارت ايتمكله شام بكلر بكيسى عيشى پاشايه
شكوا ايلديلر انده بر حصار بنا ايتدروب نوبتچى قودى وقصبه محصولندن هر خرما
اغاجنه بر درهم غله النوب عسكره صرف اولنوردى كيتدكچه ارتوب قرق درهمه چقدى
شكوا ايتديلر مقيد اولمادى حالا اول ظلم باقيدر خيبر غايت معموريردر غايتله خرماسى
چوقدر بونده بلدبنى عنزه اولور يهود لسانده خيبر قلعه ديمكدر شرق شمال مدينه ده
واقعدر دواندن التى مرحله بعيدر بو ناحيه برقاچ حصنه مشتملدر انك مشهورلرى يدى
حصندركه بونلردر كتيب ناعم شق قموص نطاه سطح سلالم
حضرت صلى الله عليه وسلم هجرتك يدنجى سنه سنده بوقلاعى فتح ايتمشلردر وعظيم
غنائم المشلردر الله تعالى نك عنايتى ايله صدر اسلامده بنى قريظه ونضير ساكنلردر بو
ايكى طائفه يهود خيبردن حضرت رسول اكرم صلى الله عليه وسلم ايله معاهده ايلديلركه
مقاتله ايتميه لر بعده نقض عهد ايتمكله حضرت بونلره تكرار غزا ايلدى واموالليرين و نسالرنى
نهب ايتدروب رجاللرينى قتل ايتدردى وثمود بن عاديا وادئ نطات ووادى الشقده اولوردى
وانلره قريب بر موضع اسمى ارض سنجه ديرلر ووادى شقده بر عين حضرت رسول
اكرم اكا عين الجمه تسميه بيوردیلر حضرت عثمان بونى معمور ايدوب تحصين
وتجديد ايلدى واول عينه رسول اكرم قسمت الملائكه تسميه بيورمشلردر بو آبك ايكى
ثلثى بر فلجه كيدوب وبرثلثى كندو يولنه كيدر حتى اول فلج بر شى ايله سد اولنسه
اول صو طشار واخر يره كيدر واول مجرايه اصلا بر قطره كتمز ووادى نطاة ده بر بيوك عين
واردر اسمنه لجيه ديرلر هجرتدن يدنجى و سنه ١٩ ده بو ارض ده بر اتش ظهور ايلدى
وبرقاچ مسافه يورودى حضرت عمر رضى الله عنه خلقه امر ايلدى كه تصدق ايليه لر
بويله ايتمكله بامر الله اتش سونيدى وخيبرك شديد حماسى اولور مسافرلره
اولا شور ساريدر اهل خيبرك زعملرى بودركه خيبره واران آدم اللرينى يره طيايوب چارپا كبى
طوروب نهق حماركبى صوت انكر ايله صدا ايلسه حماء خيبر اكا ضرر ويرميه مجربدر بو
وضعه بعشيره تسميه ايدرلر معناسى حمى ناسه حزيصدرونى حمار ديمكدر اخيضر
سلطان سليمانك ابتدا جلوسنده قلعه بنا اتمشدر صويى قلعه ايچنده در خلقى چكرلر
بوركه لره دوكرلر تا طولنجه بو اخيضر شامدن مكه يه نصف طريقدر ملاقات اكثر

بونده اولور طاغلر اراسنده بر واسع منزلدر عسکر شامدن یکرمی نفر حفظ ایدرو قپودن
اوچ برکه طولدورورلر قلعه یه ملاصق بو قلعه یی طقوز یوز اوتوز سکزده عربان حارثه
بکی طرباى بن قراجا شام والیسی مصطفی پاشا امریله بنا ایلدی زیرا بنی لام وبنی عقبه
عصیان اتدکده قیویی دفن ایدوب بورکه لری بوشالدررلر واخیضره قریب ثقب اخیضر
دیرلر برکدك واردر عربان بنی لام انی کاهی طاشلر ایله سد ایدرلر برکة المعظم بریه ده بر برکه در
طاشلر ایله یاپلمشدر امطاردن سیل ایله طولار که یغمور یغمایوب صو بولنمز بنی ایوب
پادشاهلرندن ملك المعظم عیسی بناسیدر تبوك شام حجاجنك منزلیدر خورماسی چوقدر
رسول اکرم علیه السلام بنفسه غزا اینتیله تبوکه کلوب یاننده که نهرده صوا از اولمغله مبارك
الیله صو بندن الوب اوز رینه صبا چوب برچاغلر اقر صو قینایوب یورومشدر سلطان
سلیمان تبوك قلعه سنی بنا اتدکده تبوکك ویرانه سنك طاشلرندن بنا اتمشدر بر عظیم
برکه سی واردر اصحاب الایکه که میشه دیمکدر حضرت شعیب مدینه دن بونلره دعوت
ایچون کلوردی ایکه طائفه سی که برقوم کفاردر یوللری کسرلردی ومکیلی بخس
ایدرلردی حضرت شعیب بونلری حق یولنه دعوت ایلدی بعضی سی ایمانه کلدی
وبعضیسی کفره مصر اولدیلر حق تعالی بونلره رجفه وصیحه وظلمه کوندردی هلاك
اولدیلر بو ایکه مدینه قربنده واقعدر فصل دربیان تهامه حجاز حدودی جنوبده یمندن
بیشون چاق ایله یه وارنجه شرقده حجاز غربده بحر سویس شمالده بادیهٔ شام اوصاف مواضعی
وبلادی تماوه زبید حجاجنك منزلیدر بیشدن برمرحله در عتود بحر سویس ساحلنده
عربانك مجمع یریدر بونده بر عظیم بازار طورر دهبان بر وادینك اسمیدر بونده مقل اغاجلری
واردر ساحلدن اوچ ساعت بعیددر حلی برشهردر حلی ابن یعقوب دیمکله معروفدر
ساحلدن ایکی منزلدر حالاحلی شریف مکه یه مضافدر مکه دن سکز منزلدر وحله نك
اسکله سی قنفده برمعمور جزیره در دریا کنارینه قریب اولمغله انك اسکله سنه قنفده دیرلر
مرسی ابراهیم بر اسکله در جده وقنفده ما بینلرنده واقعدر سرین حله دن شمال اون
طقوز فرسخدر یلملم مکه دن ایکی مرحله طاغلر اراسنده واقعدر اهل یمنك میقاتیدر
صویی ابار دن وعیونندر اکا قریب سعدیه در دخی میقاتدر ایدام سعدیه یه قریبدر
اول دخی میقاتدر مسجد وجامعی وسوق وحماماتی واردر سوقی بحرده وقعدر اکثر ابنیه سی
خشب وحماماتی دخی خشبدن مبنی در بونلرده آتش ایله تسخینه مجال اولمیوب طشره دن
صو کتوروب استعمال ایدرلر وبونلرك صولری ماء مطردندر مواشیلری واکینلری واردر
وافر عسل اولور وباب بلد اوزره واقع بر مصنع جامعی واردر جحفه رابغ قربنده مصر حجاجنك
میقاتیدر دریادن التی میل رابغ ایله خلیص ما بیننده در بنی عامر انده اولورجحه دن
بش منزلدر اخوة عاددن بنو عبید ساکن اولوردی عمالقه بونلری یثربدن اخراج اتدکده
بو محلده ساکن اولدیلر سیل کلوب بونلری جحاف احتجاف اتدی میل طریق یسارنه دوشر

اماغد برحم

اما غدیر خم تسمیه ایدرلر اول غدیر خم تسمیه اولنسان اورمانك ایچنده در اول غدیر برعینه
منصوب اولور ترکیب اولنوب غدیر خم دینلدی ودیرلرکه بونده تولد ایدن مولود چاق بلوغه دك
بونده آرام میسر اولمیوب لابد تنقل وتحول ایدر وغدیر ایله عین اراسنده مسجد نبی
علیه السلام واردر الابوا جحفه نك شمالنده اولور سکز فرسخ بعدی واردر امینه والدهٔ رسول
اکرم بونده مدفوندر سفوان بوناحیه بدره تابعدر بدر برقریه در حدایق ونخیلی مشتمل
بریردر اوکنده چشمه واردر خرابه اکا حنین دیرلر طایف قربنده غزوه واقع اولان حنین
بودکلدر بونده برعین قینار و بونده برموضع که اکا غلیب دیرلر انده اسلام وقعه سی اولدی
حالا اول موضع خرم القدر وشهدا مزارلری اردنده اولور وبو بدرده ایکی کول اقارکارلرنده
موز وعنب ونخل دیکلمشدر وبدرده غایت بیاض قومدن برطاغ واردر بو موضع
وابغدن دورت مرحله بعیددر اما شام حاجی ایکی منزل ایله قطع ایدرلر مدینه دن دورت
مرحله بعیددر وبدرده زبید قبیله سندن برطائفه ساکن اولور انلره مزدارد یرلر بونلرك
حق حراستی واردر قافله دن الورلر بدردن مستوریه وارنجه منازلده اختلاف مواضع واردر
بری شجرات الامیر وحاصر البثنه وحدر وعیتا که بریه در انده دکز کورینور صاغ طرفنده
جبال صبح واردر انلر عاصی عربلردر ومستوره بری دخی بیضا وبریمه وبثنه قطب مکیدر
بدرده ایکی کثیبهٔ عالی واردر که بعض اوقاتده انده صوت طبل مسموع اولور اول صوته طبل
نصرة حضرت سید الکونین دیرلر وبو صدونك مسموع اولمه سی امر مشهور ومتواتردر
وبنی النخیل مسجد الغمام دیرلر برمسجد واردر که منبری اولوب انده صلوة الجمعه ادا اولنوردی
حضرت رسالت علیه السلام غمام ایله بو محلده کولکه لنوردی کتب سیرده مسجد عرش دیرلر
وبو مسجد قربنده مسجد اقصی نامنه برمسجد دخی واردر که خرابدر حضرت محمد علیه السلام
کفار بدره انتصاری وقتنده بونده طورمشدر ومحطه ده بربرکهٔ عظیمه واردر که نردبان ایله اینلور سنه
طقوزیوز اون طقوزده سلطان غوری بنا اتدرمشدر وانده برقبهٔ بیضا واردر وینه محطه ده
برمسجد واردر که شریف ابونمی بنا اتدرمشدر ونخیل ناحیه سنده اهل بدرك بیوتی واردر
وحصاردر وقیبال بدرده عین خیبر دیرلر برضعیف عین واردر که برجبلك صفحه سندن جریان
ایدوب اوزرنده بعض مزارع ونخیل واردر وانده ساکن برطائفه واردر وماء حنین ماء بدردن
لذیذدر وشعب حنین ده بعض مواضع واردر که انده ماء مطردن مجتمع اولمش اول شعبه
شعب منادی دیرلر واشرافدن اهل بدرده دورت طائفه بونلردر محاسنه قرابده شکره عتق
مستوره نصف طریقدر قیولری واردر آچیلو رویولك صولنده برمرحله خربه دیرلر قیولری
ومزارعی واردر وعربدن برطائفه ساکن اولور انلره روی محمد وروی عمرو دیرلر ایك خربه قدر
اولورلر مستوره قیولرینك قربنده صولده تطلو قیولر واردر انلره مستورة العلیا دیرلر وبهارده
یغمور صویی بولنور قوناقدن برمیل بعیددر جار مدینهٔ شریفه نك اسکله سیدر مدینه دن
جنوب غرب اوچ منزلدر حصاری واسواقی واردر بدردن یکرمی میل بعیددر ینبع

برقلعه در كه نخيل ومياه وزروعى واردر يوز تمش قدر بيكارى واردر مستقل حاكمى
شريف طرفندن ضبط ايدر منازل بنى الحسين رضى الله عنهم بونده در حضرت على بن ابى
طـــالب حضرتلرينك ينبعده وقفلرى واردر اولادى اوزرينه دروجبل رضوى ينبعه
قريبدر جانب شرقيسنده اوزرينه مشرفدر وجبل رضوادن حجر مسن سائر اقطاره نقل
اولنور وطــــاغ چوق دره لو شعبه لودر چپلاق دكلدر يشلدر چوق اقرصولرى واردر
كيسانيه طائفه سى اعتقاد ايدرلر كه حضرت محمد بن حنفيه حالا حياتده در مزبور طاغده
مقيم منتظردر بوعصرده مدينه اسكله سيدر بواط بوناحيه رضوى يه تابعدر واكا قريب
العشره بطن ينبعده برموضعدر العديبه برقريه در انده اول دهنا نام بلد يحيلودر سيدى احمد
البدوى بلدى در عرب هر دوز بيابان اولان يرلره دهناد يرلر جبل الزنه ينبعه قريبدر ينبع
حاكمى اورايه معتاد اوزره چيقوب مكلف آلاى ايله امير حاج ايله ملاقات ايدر محمل وعسكر
طونادرلر ومحفل شريفى طوردير رلر ودوه سى اوكنه برسجاده دوشر لر ينبع حاكمى ايكى
ركعت نماز قيلار بعده محمل دوه سى كلوب اوزرينه برمنديل اتارو باشنى اكرشكنده اولور
رسم قديمدر واسط برمنزلدر بونده قندبللر يانوب طوپلر آتيلور وهركس موم يقار
معتاددر وزعم ايدرلر كه موم يقميان كمسه نك دوه سى يشـــامز وپيغمبر عليه السلام
حضرتلرينك بووادده نصرتى ايچون بشارت شعارى بيلورلر نكه طبل نصرت اشيديلور
ازلد برمنزلدر اوتسز چوراق يردز صولرى دخى طوزلى بونده كى طاغلرك اراسنده
برچول صحرادر بونده سنامكى بولنور برخرابه خانى واردر ملك ناصر محمد بن قلاون بنا
اتمشيدى سنه طقوز يوز اون التيده غورى يعقوب قلعه ياپدى انده نوبتجى عسكر اولور
مخزنلر واردر مدين سويس كنارنده برمدينه خرابه درتبوكه محاذيدر كه بينهما التى مرحله در
موسى عليه السلام بنات شعيبه ايچون استسقا اتدوكى بئر مدينده در ومدين
برقبيله نك اسميدر كه شعيب عليه السلام اول قبيله دن ايدى صكره بوقبيله اسميله تسميه
اولندى ونظم كريمده والى مدين آيت كريمه سيله مذكوردر و بومدينه يى مدين بن
ابراهيم الخليل عليه السلام بنا اتدى زيرا حضرت ابراهيم اسمعيل واسحاقدن صكره ايكى
اوغل اولدى برى مدين برى مداين و بئرك قربنده برصخره وار ايديكه موسى عليه السلام
انى قلع اتمشدر و بوموضعه مغاير شعيب ديرلر چقورلرنده تطلو صو وخرما واثل
اغاجى ومقل اغاجى چوقدر و بونده يازلمش الواح واردر كه انده اسامئ ملوك نقش اولنمش
وحالا سور اثرى باقيدر حسنا طوردن بريلكن قدر برعربده حسنا نام موضعده قوناقدر
تازان رأس ابو محمد قرشوسنده دكزده برقيادر كيلر ايكى سنك اراسندن يحر خيلى مضايقه
چكرلر رأس ابو محمد برعربدن دكزه كيرمش بورونلر و قرشوسنده دكزده تازاندر جنوبنده
برمشالك يردر ايله بحر سويس كنارنده برقديم شهردر برية الشام وحجاز ومصر حديدر حجازك
ابتداسى حجاج مصرك طريقى اوستنه اوغرار واسئل القريه آيتندن مراد ايله در بوايله ده

بروج واردر والیٔ مصر طرفندن برحاکم اوتورر فرعون غرق اولدوغی یر بوکا قریبدر
ومصر وغزه وخلیل الرحمن دن کلان حجاج بونده مجتمع اولور حضرت داود علیه السلام
زماننده مدینهٔ جلیله ایدی قدسدن التی منزلدر شامدن اون ایکی منزل وسویسدن
بش منزل بعض اکین یرلری واردر ودخی ایله الله تعالی کلام مجیدنده حاضرة البحر دیو
ذکر ایتدوکیدر ایله نک اهلی یهود ایدی والله تعالی بونلره یوم سبتده صید سمکی نهی
وتحریم ایتدی ویوم سبتده اول قدر سمک کثرت اوزره کلور دیکه آب سمکدن کم ونایاب
اولوردی بعده شیطان بونلره وسوسه ایله اضلال ایدوب سزلره یوم سبتده نهی صید
اولدیکز اما اطراف بحرده حیاض پیدا ایدوب یوم سبتده بحره کلن حیاضه سوق والقا
ایلک حیاضده محصور قالوب یوم احدده صید ایلک بوحیله ایله سمکی اولقدر صید ایتدیلرکه
مأکوللرندن غیری طوزلیوب صاتدیلر بوایله نک اهلی حسابه کلمز یهود ایدی وبونلر اوچ
فرقه اولدیلر ثلثی نهی الهی ایله منتهی اولوب وثلثی لم تعظون دیدیلر وثلثی خطیه یه
مباشر اولوب امر شیطانی طوتدیلر ثلث اولین که منتهیلر وناهیلردر خطیه یه مباشر اولنلره
دیدیلر که بز لر سزکله بریرده ساکن اولمز صکره بومدینهٔ ایله یی ایکی باب اوزرینه قسمت
ایدوب بر باب منتهیلر وناهیلرک اولدی برصباح فرقتین منتهی وناهی قالقوب بوخطیه یی
مرتکب اولنلردن کمسنه کورمدیلر وشاید بونلره کیفیت خمر غلبه ایدوب نائم قالمشلردر
دیو خانه لرینک دیوارلرینه چقوب نظر ایتدیلر کوردیلر هب قرده اولوب بعده اوچ
کوندن صکره موت طاری اولوب جمله سی هلاک اولدی طورکه حضرت موسی رب العزت
ایله تکلم ایتمشدر بوایله یه برکیجه لک یولدر غزوهٔ تبوکده بوایله نک صاحبی کلوب حضرت
رسالت پناه صلی الله علیه وسلم ایله صلح ایدوب جزیه قبول ایلدی وبر بغلهٔ بیضا اهدا
ایلدی حتی قدیم الزمانده بونده ساکن اولان طائفهٔ یهود بزده حضرت رسولک رداسی
واردر امان ایچون ارسال ایتمشلر ایدی دیو بر بوغچه ایچنده صاریلو بر شبر قدر بوغچه دن
طشره قویوب خلقه کوستروب زیارت ایتدررلردی ایله قربنده اولان عقبه صعب المسالکدر که
سوار صعودنده عسرت چکوب اطول نهارده برکونده انجق صعود اولنور بعده ثنیه مشهوره
واریلور طریقنی خمارویه بن احمد بن طولون قوللرندن فایق نام برکمسنه اصلاح ایتمشیدی
بعده دخی ملوک چراکسه قانصوه الغوری آخر عمرنده اصلاح وتعمیر ایتمشدر بعده سنه طقوز
یوز قرق بش ده آل عثمان طرفندن مصر پاشاسی داود پاشا توسیع واصلاح ایتمکه
بشلدیلر ایدی ساعت ایچنده اول عقبهٔ قطع ایتمکه وعقبه التنده نزول ایدرلر وقدس وخلیل
وکرک قوافلی ایله جمع اولورلر وبونلره ایله انواع فواکه ومأکولات واغنام کتورورلر بوناحیه نک
سکانی حویطات عربیدر وعقبه دن نزوله بشلیوب اینش یوقش کیدرلر اثناء جبلده
برموضعه واررلر که ترابی احمردر اکا دار حمرا دیرلر اندن برطاشلو یوقوشه مسافهٔ بعیده
چقرلر وایندرلر کیرو برمضیقه اوغرایوب حلزون تسمیه اولنور ویوقوشه دخی چقلور دخی

طويل المسافه چاق قزل طاشلق يره دك بعده خلق انده بر مقدار مستريح اولورلر بعده كبير و
عقبه وبيوك واديلر وانيشلر چيقيلوركه اندن بحر كورينور بعده برقره طاغه چقيلور ب
فضايه اينلوركه كنار بحردر بوعقبه نك آخر طار مسالكي واردر عربان انلره سلوك ايدر
بعده قافله دريايي صاغه الوب كيدرلر تا قلعه دبنده نازل اولنجه واندن اوچ كون استراحت
ايدرلر فصل در بيان نجد حجاز بواقليم بلاد حجاز شرقيسنده واقعدر وبوولايت برقاچ
ناحيه دركه بونلردر جنائج خنوقه شعرا ضريه ثربا قلبان جبله رس رسيس
وضاح نفي حمران رشا وادي السر شفار خنوقه دخي بلد ابليس ديرلر وبو معني حضرت
رسول اكرم صلى الله عليه وسلم شيخ نجدي تسميه اتمشلر در نقل ايدرلركه كيجه لرده
موحش صدالر وايللر بر برينه چالمق برخرله يردر شعرا مكه دن بش منزل عيوني ومزارعي
چوقدر عرب بني لام حكمنده در حصن ضريه شعرا شمالنده بر بيوك غديري بنع ايدر وهيلاع
جنوب شرق شعرادن سكز منزلدر اطرافنده چوق قريه لر واردر وغرب شمال يمامه
واقعدر ايكي منزل نخيل وزروعي چوقدر رس برقيودر حصن ضريه دن بر مرحله در
بونك خلقنك مواشي واغنامي چوقدر اصنامه عبادت اتمرلر يله حق تعالى بونلره شعيب
پيغمبري كوندردي نصيحت اتدي قبول اتمديلر اندن اوتوري حق تعالى انده كفاري
دياري وقراسيله خسف اتدي ثيرابن مرند مكه شرق شمالنده كرموسه اقرصويي وار
قربدن كلوب شرقه كيدر نجد عارضدن حوطه دن جنوب سمتنده در تمن بركويدر
كرموسه دن جنوب خرماسي چوقدر بشهر بركويدر اقرصويي وار شمالدن كلوب
جنوبه كيدر ربطه بشهرك جنوب غربنده وتباله نك شمال شرقنده قديم قلعه سي واردر
فصل در بيان نجد عارض واسع يرلردر بونده برطاغ بحر اكا جبل العارض ديرلر حالا عماريه
طاغي ديرلر انجق ايكي مدخلي واردر بري عينيه ده بري درعيه ده ديرلركه بونده اوچ بيك
قريه در قومي شريفه اطاعت اتمزلر وبوطاغ ابتداسي حجازدن اوچ مرحله دن بري ممتد
اولور شمال سمتنه نجد العارضه كلوب پخجيه دك وبوطاغك غربي يوزي آق طاشدن
ديوار كبي طورر وشرقي يوزي قوم طيراغيدر ويمامه وبحر شرقي يوزنده اورتالوغنده
اولور يمامه دن طاشلو يوزنه ايكي مسافه در سرين دخي عارض اورتاسنده در وبوطاغده
بروادي واردر اكا وادي بني حنيفه ديرلر وبو واديده مياه واشجار ونخيل غايتله كوزل
مسيره در واطرافنده كويلري ديزلمشدر اعلاسنده درعيه قصبه سي واسفلنده ضبيع
واقعدر وقومنه بني تميم ديرلر وشيخلرينه آل مريد تسميه ايدرلر درعيه لحسا حاجك يولي
اوزره در وبونك واديسي غايتله دولاشقدر وعارض بلادي بونك اوزرنده واقعدر واكا
قريب جبل ابوعرف عينيه بركوزل قصبه در غرب شمال درعيه ده واقعدر فاخر اوزوم
شفتالو وخرما وبونك شفتالوسي كندو كندونه بتر ملهم لحسادن التي مرحله بوقصبه
غايت مسيره در شكر قمشي وخرما واوزوم وشفتالو اولور مقرن بوقصبه نك ترابدن يدي

عدد

عندسوری وار در درعیه قربنده درضبیع بوقصبه یمامه نك جنوبنده زرعی ونخیلی
وضرعی چوقدر حوضیه درعیه ومقرن مابیننده درنخیلی وزرعی واردر جزعه عارضك
اسفلنده واقعدر بلاد الوشم بوناحیه وشم وادیسنده طاغك اسمیله مسمی در بوطاع اوقدر
یوکسکدکلدر اشجاردن خالیدر مراه درعیه دن ایکی مرحله صویی ونخیلی واردر وقف
مراتك شمال غربنه التی میل اندن بعیددر نبع صولر وار در درعیه دن ایکی مرحله در
عرمه بوذیل جبل او زرنده واقعدر درعیه بلادندن ایکی مرحله بعیددر شقرا فیددن
بش مرحله در باشقه وادیسی واردر واکا قریب وشقیر بیان اثمـاری واردر الریاض
بوناحیه لحسـا سمتنه قریبدر قصباة وقرایه مشتملدر اول قصبه لردن منفوحه
لحسادن التی مرحله در قصر درعیه قربنده معکال درعیه شرقنده یمـامه یه
بر منزلدر بلاد النخلین وادی اسمیله مسمی در اعلاسنه جلاجل واسفلنه نخیل وطاغنه
سد یدیرلردخی اکا طویق دیرلر نخلین دخی عوده سد یدیرلر بوناحیه مستقله در
قصبه سنه عوده سدیر دیرلر نخلی وضرعی وزروعی واردر قارتان نخلیندن نصف
مرحله بووادیده اولور نخلی وزرعی واردر وانده بر قلعه اسمی روضه در نخلی وزرعی وضرعی
واردر تویم وادیدن خارجدر قلعه سی واردر دخی نخلی وزرعی وضرعی واردر جلاجل وادینك
اعلاسنده اولور بلاد القصیم بوبلاد نجد شمـالنده وادی السر اسفلنده قومدن بر صحرا
واقعدر اصلا اشجاری یوقدر اما خرماسی چوقدر عنیزه بصره بحاجنك طریقی اوزره
واقعدر درعیه دن بش مرحله در ایکی قلعه سی واردر کوزل غله سی اولور منذنب وشیقر
وعنزه بیننده واقعدر وانده بلاد الحمدیه اولور عیون وقلعه سی واردر ونخیلی چوقدر وثال
عیون قربنده انده بر موضع ضـارج دیرلر عنیزه دن بر مرحله بونده اقر صو واردر کوزل زرعی
اولور طپراقدن قلعه سی واردر حمدیه بیوك مملحه سی واردر اما معطله در تنومه عنیزه
شمالنده طپراقدن قلعه سی واردر ناحیه مزج بوناحیه یمامه نك بلادینه مشتملدر اون بش
مرحله قدر مسافه سی واردر ارضی سهیلدر وکوزلدر طپراغی قومسال رنکدر واکینلری
دولابلرله سقی ایدرلر یمامه قدیمده اسمی جودر بووادیسی واردر نامی خرج وبووادیده چوق
قصبه لر وقریه لر حنطه وشعیری مشهوردر حتی دیرلر لیس اطیب طعاما من حنطة الیمامه
ولا اشد حلاوة من تمرها ضرب مثل ایدرلر وبویمامه ده انواع خرما اولور اك مشهوری بردی ورقاء
خرماسی وبویمامه نك صویی غایتله لطیفدر حتی شعرده ارق من ماء الیمامه دیرلر وبو یمامه
وادیسنده عیون کثیره مشهوردر عین خضرا عین هیت عین رام ودخی اوچ ایرمق اقر بریسنه
جوده هجر وبریسنه نهر شیخ النم وبریسنه نهر شیخ النعام دیرلر وبوایرمقلر جبل رامدن نبع
ایدرلر وبویمامه بلاد عوالیدن بادیه ده بر مدینه در بر عورتك اسمیله مسمی اولدی وبلاد عوالی
دبلا بنی حنیفه در ومسیلمه کذاب بونده تنبی ایتمشدر وبویمامه ده بر وادی واردر خرج تسمیه
اولنور مقدما طسم وجدیسك منازلی ایدی بونلر لاوذ بن سام اوغللریدر یمامه ده اقامت

وتوطن ایدوب کیتدیکده چوغالدیلر طسمدن عملیق بن لاشه دیرلردی بر رجل بونلره حاکم
اولدی وجبار وظالم ایدی کندو رأیی ایله حکومت ایدردی حکایت اولنور که بر رجلك
عورتیله ولدی ایچون نزاع واقع اولوب عملیقه رفع خصومت ایتدیلر زوجنك اسمنه قابس
دیرلر ایدی دیدیکه یا ملك بو زوجه مك کامل مهرنی اعطا ایتدم وبو ولد حاملدن غیری اندن
بر طایله نائل اولدم نیجه حکم ایدرسین وزوجه سنك اسمنه هزیله دیرلردی اولدخی دیدیکه
یا ملك بن بو ولدی طقوز آی حامل اولدم ویرانده وضع ایتدم وشفع ایله ارضاع ایتدم والدن
بر نفع کورمدم ایچن فصال تمام اولدی وصالی دخی مشتد اولدقده زوجم انی کرها اخذ
ایدوب بنی حیرنده ترك ایدر والحاصل عملیق متحیر اولدی وبو ولدی کندی غلمانی اراسنده
الیقومغه امر ایتدی هزیله بو یله اولمغله بر مغضب سوز عملیق حقنده سویلدی عملیق
بو سوزی استماع ایتدکده غضبی جوش ایدوب امر ایتدیکه جدیس طائفه سنك بکر
قزلری ایچنکه تزوج مراد اولندقده عملیقه کلوب بکرنی ازاله ایدوب بعده قوجاسنه کیده
بو یله اولمغله جدیس قزلرینه ذل وانکسار عارض اولدی آخر کار جدیس اولان اسود بن عفارك
بر بکر قز قرنداشی که اسمی عفره ایدی برکمسه یه تزوج ایتدی ولیلهٔ زفاف اولدقده عفره یی
عملیقه ایلتدیلر وکرها بکارتنی ازاله ایلدی عفره طشره چیقوب قرنداشی اسود جمع کثیر
ایچنده ایکن جواب ایلدی که حیف جدیسك قزلرینه که بو عروسه یه بو یله فعل شنیع اوله
قبایل بونی استماع ایتدکده غیرته کلوب عملیقه هجوم واول ساعت قتل ایتدیلر وقبیلهٔ
جدیسك هر بری اشراف قبیلهٔ طسمدن بر شریفی قتل ایدوب بعده بقای قبیله
طسمك قتللرینه شروع ایتدیلر اول اثناده قبیلهٔ طسمدن رباح بن مره نام بر شخص قچوب
حسان بن تبع الحمیری یه لاحق اولدی وحسانه دیدیکه بزسنك عبید ورعیتکز ایز قبیلهٔ
جدیس بزه دشمن اولوب واول ماجرایی نقل ایتدی حسان بو سوزی اشتدکده عظیم
جیوش وجنودی ایله قبیلهٔ جدیسك اوزرلرینه استیلا ایتدی وسید جدیس اسود
مذکور بر قاچ نفر ایله کریزان اولوب بر جانبده پنهان اولدی وحسان بقیه سنی قتل وسبی
ایتدی واول زمانده یمامه یه منسوب بر عورت بر کونلك یولده آدمی کوروب تشخیص ایدردی
ودشمان کلدکده خبر ویردی اسمنه زرقاد یرلردی حسان جدیس جانبنه عازم اولدقده رباح
بن مره دیدیکه یا ملك بر قز قرنداشم واردر قبیلهٔ جدیسدن برکمسنه نك زوجه سید راسمی
زرقادر بر کونلك یولدن عسکری تشخیص ایدر قورقارم که بزی کوروب قبیلهٔ جدیسی
اخبار ایده رأی بودرکه عسکره امر ایله اللرینه اغاچلرك دالللرینی الوب اوکلرنده طوتسونلر
زرقا کوردکده اکا اشتباه حاصل اولور فی الواقع بو یله ایتدیلر یمامه یه قریب اولدقده
زرقا نظر ایدوب یا آل جدیس شجر سزه عزم ایتدی وخیل حمیرك اوایلی کلدی آل جدیس
زرقایی تکذیب ایتدیلر ودیدیلر که هیچ شجر یوررمی والحاصل دشمن کلدیلر وجدیسی یغما
وغارت ایتدیلر وزرقایی طوتوب کوزلرینی همان چیقاروب بعده صلب ایتدیلر وبو شهرده

رسول

رسول اکرم عصرنده مسیلمهٔ کذاب ظهور ایدوب نقل ایدرلرکه قومی اندن معجزه
طلب ایتدیلر انلره بر قاروره ایچنه بر یومرطه ادخال ایلدی بنو حنیفه قلیل العقل اولمغله
مسیلمه یه مطیع اولدیلر و بو بنو حنیفه قبل الاسلام زمان جاهلیتده عسل وسمندن بر صنم
اتخاذ ایتدیلر صکره انلردن بعضیسنه جوع غلبه ایتمکله اول صنمی اکل ایتدیلر و خلق
بونلرک عقلنی استهزا ایدوب کولردی و بو بابده بر شعر سویلنمشدرکه اکلت
حنیفة ربها من التقم والمجاعة لقد یحذروا من ربهم سوء العواقب واتباعه وقاروره
ایچنده بر یومرطه یی ادخال ایدوب و بیضه بونجه زمان خل ایچنده یاتسه ملایم اولور
یعنی قاروره یه ادخال اولنور و صکره اوزرینه آب دوکلسه اولکی حالنه عودت ایدر
مسیلمهٔ کذابی زمان ابوبکر صدیق رضی الله عنه ده خالد بن ولید قتل ایتدی
و بو شهر لحسادن التی مرحله دروبیریندن اوچ مرحله در یمامه ده بر قصر واردرکه
اسمنه ذات النوع دیرلر بر مشهور قصر در و بر حصن دخی واردرکه اسمنه بر مکیه دیرلر
حضرمه یمامه شرق شمالنده بونده بر نباتک نهش حیه وعقربه فائده سی واردر بیرین لحسادن
قرب جنوب ارضی سنجه در ایکی کوبی واردر غایتله هواسی وخیمدر اما تمری غایت
کوزلدرکه مدینه نک بردی حرماسنه بکزر بونک اسمنه اکسک اولمز ضیعه یمامه قریننده در
و حوطه یمامه جنوبنده نخیلی و ضرعی چوقدر سلمی دن اوچ مرحله در بونده میاه واشجار
و فواکه چوقدر حجر یمامه دن بر مرحله در و یمامه و حجر بنی حنیفه نک و بعض مضرک
منازلیدر ابوبکر الصدیق رضی الله عنه ایام خلافتنده مسیلمهٔ کذاب حربنده اولان
مشهدلرک قبورلری حجرده در و بار جبال بیرین ایله یمن بیننده بر ارضدر قوم عادک منازللریدر
الله تعالی عادی هلاک ایتدکده اجنه یه ایراث اتدی و ناسدن برکمسه بو ارضه قریب
اولمزحالا بو ارضده نسناس حیوانی اولور مقدما غایت معمور ایدی میاه واشجاری
چوقدر بلاد شمر بو ناحیه یمامه دن غرب شمالدر قصبات وقراسی چوقدر و بو سمته
اجا و سلمی ایکی طاغ کدطی قومنده مشهوردر بو ایکی طاغ فید و حائل بینلرنده اولور و دخی
بر جبل آخر اسم عوجان دیرلر والحاصل اجا برکمسنه نک اسمیدر سلمی نام بر عورته
عاشق ایدی و ایکی سنک واسطه لری عوجا نام بر عورت ایدی بونلرک قوجالری خبر الدقده
اردلرینه دوشوب اوچنی دخی قتل اتمشلردر و هر بریسنی بر طاغده صلب اتمشلردر بعده
اول طاغلری انلرک اسمیله مسمی ایتدیلر اوصاف بلاد الجوف بو ناحیه شام و حجاز و عراق
و نجد مابینلرنده اولور و ناحیهٔ شمرک شمالنده در مابینلرنده رمل ضاح دیدکلری جبالدر
بو طاغلر قومدر و سلوکلری صعبدر قلعه سی بیاض طاشدن دروقومی قرواله طائفه
سندندر اول سمته قولا غوزلر ایله کیدیلور سبکه بریرامز صو او زره منزل ضاحی
دبنده دومادن غربه جنوبه دردخی بونده بر حصن کدا سمنه دومة الجندل دیرلر بو حصن ده
دومان بن اسمعیل علیه السلام نازل اولمغله بو اسم ایله تسمیه اولدی و جندل اصحابه

كرامدن بركسنه نك استميدر باباسندن فرار ايدوب حضرت رسول اكرم صلى الله عليه
وسلم خدمتنه كلوب مسلمان اولدى وبونده برعين كه اسمنه عين التمر ديرلر ودخى برآخر
عين مرمردن برمربع طاشدن جقر اوزرنده برقبه كه ذو القرنين حميرى بنا ايتميدر سنه ٩١٩ ده
بوناحيه ده عربلر بر دفينه بولديلر صافيجه كومش قطره لرى در قراقر برمنهل ماء در
دوماو تيماء بيننده ودخى عمرى ارزق شرقنده برمنهل مادر شفار مياهى چوقدر قراقر غربنده
وادى السر اوليدر قارة دومه شرقنده طپراقدن برقلعه برتل اوزرنده اولور سكا له
قارة دن برمرحله قلعه سى طپراقدندر شقيقه رمل ضـاح قربنده در جبه بلاد شمر
ابتداسندن برمرحله در شام دن بخده كيدن يول اوزرنده مياهى چوقدر قلعته تيمادن اوچ
منزل ماييلرنده وادى الصوان واقعدر صولرى چوقدر رام برقع صويى امطاردن جمع اولور ازرق
شمالنده لجانواحى سنندندر رويشدات مغرق مقابلنده يغمور دن مجتمع صولرى واردر
صربات قريتين قربنده بطم اغاجلرى چوقدر ويرلرى طاشلقدر عذيب كوفه بحاجنك
يولى اوزرنده بر صو يك اسميدر بانات صويى واردر قطنه دن برمرحله در سبع
وخربق بو ايكى صواجيدرحايلدن برمرحله در قين صولو منزلدر قراقر دن يكرمى درت
ميلدر دخى نبك صولو منزلدر يكرمى ايكى ميلدر بخده كتمك استين بوكا اوغرار قنا موقفدن
برمرحله در بونك واديسنده سمر واديسى اولور اكينى دولابلرله سقى ايدرلر حائل موفق
شمـالنده بغداد حاجنك يولنده واقعدر موفق علادن بش مرحله در تيما تبوكدن
معموردر بو حصنك خرماسى چوق بونده طى قبيله سى اولوردى و بو قلعه طى دن
سمول بن عادياتكدر وبوكا حصن ابلق تسميه اولنمشدر زيرا ابنيه سى بياض وقرموزى طاشدندر
وضرب امثالده اوفى من السموأل سببى بودركه امرؤ القيس بن حجر الكندى نك باباسنى رومده
قتل اتدكلرى ايامده امرؤ القيس باباسنك قاتلنى تجسس اتمكه قيصر رومه كيدركن
بوقلعه يه اوغراركندوايله اولان زرهلرى سموأل يانده امانت وضع ايدوب كندكدنصكره
حرث بن ظالم الغسانى بو زرهلرى خبر الوب وحصن ابلق اوزرينه كلوب سموألدن زرهلرى
استدى اولدخى ويرمكده امتناع اتمكله بركون سموألك اوغلو خارج حصنده شكاره
كيدركن حرث بن ظالم انى اخذ ايدوب وحصنك مقابلنه كلوب سموأله يا زرهلرى وير
ويا خود اوغلوكى قتل ايدرم ديدى سموأل جواب ويرديكه بن نقض عهد اتمم نيچه
ديلرسك ايله ديدكده اول ظالم اوغلنى قرشوسنده ذبح ايدوب كيرو دوندى اندن
اوتورى وفاءده ضرب مثل اولدى ناحيه ساعده اك مشهور قصبه لرى فيد ثليث در
وبوفيد كوفه دن مكه يه كيدن حجاج عراقك نصف طريقيدر بونده طى قبيله سنك
سلمى طاغى اولور بونده حجاج بعض امتعه لرى امانت قورلر بو قصبه نك صويى وخرماسى
چوقدر بوفيد ده ابتدا ساكن اولان فيد بن حام اسميله مسمى در كوفه دن اون ايكى مرحله در
ثعلبيه بو قصبه صولرى چوق وسورى واردر حجاج عراقك ثلث طريقلرنده واقعدر

عمر مرزوق

خمر مرزوق فيددن ايكى مرحله بوصوبنى اسددندر اوصاف جزاير بوجزايركه جزيرهٔ
عرب اطرافنده واقعلردر انلردن كه بحر سويسده واقع در جزيرهٔ نعمان ازلم قلعه سنك
ساحلنه قريبدر جزيرهٔ شيخ مزيق حورامنزلنك ساحلنه قريبدر جزيرهٔ قويعه
بجاورابغ ساحللرينك مابيننده در جزيرهٔ قنفده حلى اسكله سنه قريبدر بر معمور
جزيره در جزيرهٔ شرجه لحيه شمالنده ساحلنه قريبدر جزيرهٔ حرده شرجه نك جنوبنده
قيمانى كوزلدر كميلر انده راحت بولور انجو مغاصى وار در جزيرهٔ محامله بيت الفقيه الصغير
مقابليدر جزيرهٔ فرسان لحيه غربنده در لؤلؤ مغاصى واردر جزيره حديده رفع ساحلى
قربنده جزيرهٔ صلغه حديده جنوبنده جزيرهٔ كمران مخا ساحلنه قريبدر بر مشهور
ومعمور جزيره در جزيرهٔ خرتان وجزيرهٔ مرتان بو ايكى جزيره جون حشيش مقابلنده
شحر ساحلنه قريبدر برجنس عربلر حالا انده ساكنلردر عاد قومى لسانتى تكلم ايدرلر بوسمته
چوق عنبر جيددريا ايله كلور بحر فارس جزايرى انلردن جزيره مسندم فارس دكزينك
بوغازى ايچنده اولور عدندن هرمزه كلن كميلر بو اطيه اوغرار بوجزيره يه بواطن ناحيه سندن
بركونده كلورلر و بوندن هرمزه بركونده كيدرلر جزيرهٔ بحرين قطيف قرشوسنده شرق
طرفنده مرابطه در اورتاسنده شهرى واردر ايچنده بعضى جبال وعرضى طولندن قليلدر
وضلع شرقيسى وسطنده بركوچك مدور جزيره جك واردر وانده قلعه سى واردر جزيرهٔ اوال
قطيف قربنده ساحلده بوجزيره دن بر يلكنلكدر ساحل سرقيسنده بونده كوزل قلعه واردر
مغاص لؤلؤ اولور و بوجزيره قطرى ايكى مرحله قدر بونده اوچيوز قريه واردر باغلرى
وخرماسى وتورنجى اولور و بر صحراسى واردر زرعى ومرعاسى غنيمتلودر و بوجزيره ده
هيون ومياه چوقدر جزيرهٔ خارك عبادان قربنده برشهرى واردر بونده مغاص لؤلؤ واردر
وشرقنده جزيرهٔ كيش قيس دخى ديرلر بوجزيرهٔ كيشده مغاص لؤلؤ اولور
و بونده نخيل وطاغ واشجارى چوقدر خلق اباردن سقى ايدرلر اوصاف جزيرة العرب
اجمال طريقيله بو اقليم شديد الحردر لكن سروات هواسى معتدلدر حتى بركمسه صنعاده
بر مقدار لحم طبخ ايدوب اكل نصيب اولمادين بجه كيدر دونوب كلدكده لحمى غير متغير
بولور بوسرواتده انواع ثمار اولور خصوصا عنبا يمشى كه رايحه سى مسك كبيدر بر ايكى دانه سى
بر يرده اولسه اولمكانى معطل ايدر وغلا فقه دن غيرى سواحلى يابسدر و بو اقليم اهلنك
صيف وشتاده لباسلرى بردر ومكهٔ مكرمه ده هنكام صيفده كيجه لرده هواسى طيبدر
وتهامه ده كرب وثقيل اولور و عمانده كيجه لرده بكمز كبى برشى نازل اولور و حرمين ارا سنده
باد سموم اسرور حلة الصيف والشتا تفسيرنده قريش مكه ده قشلايوب طايفده يازلرلردى
و بو اقليمك اكثر خلقى لاغردر پنبه دن سياب كيرلر مذاهب مكه ومدينه وتهامه وصنعا
وقرج اهل سنتدر وصنعا سوادى وعمان و بعض سروات وسواحل حرمين معتزله در
واكثر صنعا وحضرموت حنفيه در دخى بعض يرلرده شافعيه واردر ومعاقرده مذهبنى

منتزرشایعدر ونجدیمن نواحیسنده مذهب سفیان مشهوردر ودخی حنبلی مذهبی واردر
وهجرده مذهب قرامطه شایعدر وعمانده داودیه مذهبی آشکاره در ویمن حاکمی زیدیه
مذهبی تو توب کندویه امام دیرلر بو طائفه کندولر زید بن علی حضرتلرینه منتسبلردر
حاشا زید بو طائفه دن بریدر ومنقولدرکه بوجزیرة العرب قومی اسلامدن اول شریعة
محمدیه ایله بعض احکامده اتفاقلری واردر نکاح امهات وبنات وجمع اختین حرامدر ومنکوحهٔ
آبالری تزوج ایلمك عیبدر وبیت شریفی اهل اسلام حج اتدکلری کبی حج ایدرلردی
وجنابتدن غسل ودخی مضمضه واستنشاق واستنجا ومسواك وقلم اظفار وختان وعلق
عامه ونتف ابطه وسارق صاغ النی کسمك وحساب سنین وایام وضبط اوقات ایدرلردی
ودخی هر اوچ سالده برشهری کبیسه اعتبار ایدرلردی وبو طائفه ده سبب عبادت اصنام
اوچدر حضرت اسمعیل اولادی چوغالدیکه مکهٔ مکرمه عرصنه ضغمادی انلردن بعض
جماعت بر غیری وطنه توطن اتمکه دیار عربك اطرافنه طاغیلوب حرمدن چقدیلر هر
طائفه برطاش کوتوردیلر وتوطن اتدکلری محلده اول طاشی برپاك یره قویوب بیت شریفی
زیارت اتدکلری کبی اول طاشی زیارت ایدرلردی برمدت کچدکده صحف ابراهیمی ترك
ایدوب شیطان اغواسیله اول طاشلره طاپوب عبادت اتمك وابتدا تاپمغه فرمان ایدن
عمرو بن لحی خزاعیدر وبو عمرو بلقادن کچرکن کوردی انده اولان عمالیقه قومی اصنامه عبادت
ایدرلردی وبونلردن غیری اصنامك ظهوری حضرت نوح عصرنده ظهور ایلدی
نتکه قرآن عظیمده واردر وبو ضلالته مستمر اولدیلر تاحضرت ابراهیمه بعده حضرت
اسمعیلك اولادنه ذکر اولنان کیفیت واصل اولدی وبونلردن هبل صنمی الوب کعبه
ایچنه وضع ایلمشلردر اول زمانده بو قوم اصنامه عبادته بشلدیلر وبو طائفه ده برقاچ صنم
شهرت بولمشدرکه هر بریسی برادنامناسبت ایله براسمله مسمی اولمشدر بری اصاف صفا
طاغنك باشنده اولوردی بری نائله که مروه طاغنك باشنده اولوردی بری ودکه دومة الجندلده
اولوردی بو صنم بنی کلیب صنمی بری سواع بنی هذیل صنمی بری یغوث بنی مدلجك صنمی
بری نسر بنی ذی الکلاع صنمی بری یعوق همدانیلرك صنمی بری لات بنی ثقیف صنمی
بری عزی بنی کنانه صنمی بری هبل اوس وخزرج صنمی دخی امت عربده بونچه فرقه نك
غیری دورلو عبادتلری واردر بعضی صابئی که اجرام نیره یه عبادت ایدرلر وبر فرقه ملائکه یه
عبادت ایدرلر لغات بو اقلیم خلقنك لغاتلری عربیدر وعدن وجده وصحار فارسی وهندی
دخی بیلورلر وطرف وشحر ومهره لسانلری حمیریدر کلاملری فهم اولنمز واهل عدن جیمی
کاف تلفظ ایدرلر مثلا رجب رکب ورجل رکل دیرلر حتی حضرت فخر عالمدن روایت اولنورکه
عند الاستجمار بر پاره روثه کتوردکلرنده القا ایدوب هی رکس دیمش یعنی رجس دیمکدر
واحقاف لسانی وحشیدر وهذیل کوزلدرکه حالا انجد لسانیدر ومکه ده انواع السنه واردر
احوال سکه بو اقلیمده یمن وکوکبان ده دار الضرب واردر دخی اقچه لری مصر پاره سی قدردر

اما

اما كومشى اپچقدر دخى باقر كسرلرو بو معامله يمنده و شحرده و نجدده بحرو عمان معامله لرى
باشقه در و سائر التون و سيم بيليه هر يرده بحر و آل عثمان سكه لرى حجازده و لحساده بحر
تجارات بو مملكتك دورت اسكله سى واردر برى مسكت برى عدن برى مخا برى جده و قره ده
اك معظم بازارلرى مناده دركه سائر ديارده اولقدر بازار اولمز جميع دنيانك متاعى بورايه
كلوب صاتلور و بو اقليمده اولان تجارت غايتله فائده ايدر و حبشدن و غيريدن چوق
دقيق كلور و اك مقبوالى حبشدن كلندر دخى انواع عطر و بهار كلور خصوصا عماندن
دخى مسك و زعفران و بقم و ساج و ساسن و عاج و لؤلؤ و ديباج و جزع و ياقوت و آبنوس
و نارنجيل و قند و سندروس و صبر و حديد و رصاص و خيزران و غضار و صندل و بلور
و فلفل و دارچين و قرنفل و نيل و عود و انواع اقمشه و تفاريق و بونك امثالى و عدندن
عنبر و شروب و جلود و نمور بو عنبر مخايه عدندن كلنجه اولان سواحله دوشوب و كذلك
زيلع ساحلنده لكن بو عنبر پارچه لرينى بولان كمسنه حاكمنه كتوروب برالتون و برشقه
كندويه ويريلور و بو عنبرك دوشورمسى ريح جنوب هبوب اتدوكى اثناده اولور و حبش
دقيقى و خادملرى چقر و جنده دن قهوه عقيق جزع كلور بو جزع برقاچ نوعدر معدن عقيقدن
چقر اك مقبولى بقران جزعى دخى عروان و فارسى و حبشى و معسل و معرق واردر دخى
ورس انچلر اوزرينه اينر عينيله ترنجيل كبى دخى كندرشب حصايص يمن قهوه سى
بو قهوه اوصافى هزارفن حسين افندى نقل ايلدوكى وجه اوزره بو قهوه ايكى ناحيه ده
اولور برى زبيد اوزرنده اولان طاغلر بيت الفقيه مقابله سنده كلنجه كه اكا اوصاب
ناحيه سى ديرلر و برى نهارى ناحيه سنده جزان بندريشه قريب اولان ناحيه لردر و بوذكر اتدوكمز
يرلر انكيه باجه شكل واقعدر قهوه اغاجلرى اول موضعلرده صف صف غرس اولنمشدر
و بو قهوه اغاجى كراس اغاجنه مشابه در لكن قويو يشللى و كراس يپراغندن يپراغى
قالنجه در و اغاجلرك قدى سكز اونشر قدر اولور بكرمى اوتوز يللق اغاجلر واردر چچكى
بياض اولور و صاپلرى ايكيسى اوچى بر يرده اوزونجه كراس صاپلرى كبى اولور و يمشى
عينيله كراس كبى در يشل ايكن ككرمسيدر بعده قرمزى اولور و از اجق حموضتى اولور
بعده كمالنى بولدقده قويو قرمزى و شنه رنكى كبى ايرى و طتلو اولور اكر صاپلريله جمع
ايدوب حصار كراسنك اراسنه قونلسه من بعد فرق اولنمز ايدى مكر حين تناولده
رايحه سنده و چكردكى چفت اولدوغندن بيله لر بلكه كراسدن لذيذدر خام ايكن جمع ايدرلر
و اولرينك اوستى خراسان ايله صيوالودر و دوزدر جمع ايلدكلرى قهوه يى اول طاملرك
اوزرينه سررلر تا رسيده اولمغله تيز قوريوب سياه اولور اول قهوه يه قوروق و خام
قهوه ديرلر بعده دكرمنه قورلر قشرى قيريلوب چكردكى قالور اندن صكره صاوروب قشرى
ايريلوب صاف قلب قالور بو قهوه كه روم ديارنه و غيرى يرلره كتوروب صاتدقلريدر اما
رسيده اولان دكرمنه كرمزال ايله چكردكين چقاررلر و تشربى باغرياصدى اوزومى كبى

قوریدوب اهل یمن یازکونلرنده ترتیب وتبرید وجود ایچون بوقشری قینادوب ایچرلر
غایت لذیذ اولور که ایچنلر شکر شربتی ظن ایدرلر اول قشر روم دیارنه کلمز زیرا یمنده
قلب قهوه دن زیاده ثمن ایله صاتلور وقهوه نك اعلاسی بیوك ویشل رك اوله وبوقهوه نك
قشری طبیعتی درجهٔ اولده حار رطب یازکونلرنده ایچلسه طبیعتی تبرید ایدر وقلبه فرح ویرر
وصبحدن واقع وحاصل اولان کسلی زائل ایدر وقلب قهوه نك هندبا کبی طبیعتی اول
درجه ده رطبدر بونك دخی فرح ونشاطی واردر ویورغونلغه غایت موافقدر وقهوه نك
زیاده قاورولمه سی فنادر خاصیتی کیدر وقهوه طعامدن صکره برساعت مرور
اتدکده اشراب اولنسه فائده سی واردر معده ده اولان رطوباتی وفضلاتی کیدررو صداعه
وزکامه دخی فائده سی واردر ودخی اویخو زمانلرنده شویله اوتورمق استینلره موافقدر
وبوقهوه دن هرسنه سکسان بیك فرده چقر قرق بیك فرده سی جده یه کلور ماعداسی
بصره یه وسائر یرلره توزیع اولنور وهر فرده اوچ قنطاردرکه دورت قنطار اون بطمان
برقنطار شامی قنطاری کلور وبوقهوه نك ابتدا ظهوری سنه طقوز یوز اللمش ایکی ده
ولایت رومده واستانبولده قهوه خانه لر پیدا اولدی تحت القلعه قربنده شامدن
برشامی کلوب برقهوه خانه اچوب اکثر دانشمندان وقضاة واهل کیف اولان ظرفاو بعض
مدرسین واهل دل درویشان جمعیت ایدوب واول زمان خلقك کوکلو کوزی غنی اولمغله
قالقوب کتدکلری وقت کیف ما اتفق هرکس قدرتی یتدوکی قدر اقچه ویروب کیدرلر
وکیدرك منتشر اولدی وبرمرتبه اولدیکه اهل طبع اولان ظرفا مجمعنه مکتب عرفان دیو
آدقودیلر واول مرتبه یه واردیکه اشراف دیار وذو المناصب واکابر عالی مراتب بوقهوه خانه یه
تشریف ایدر اولدیلر وبوقهوه نك سبب ظهوری مغربدن شیخ ابوالحسن شاذلی
حضرتلری التیوز اللی التیده سواکن سمتنه بجه کیدرکن زمرد طاغندن اوته التی قوناق
جبل ابرك واندن اوته دخی التی قوناق جبل عجیبن بو ایکی طاغك اراسنده مریدی اولان شیخ
عمره دیدیکه بن بونده وفات ایدرم ایمدی سکا وصیتم بودرکه اول اثناده بریوزی اورتولی
برکمسه کلور هرنه ایدرسه وهرنه سویلرسه انکله عمل ایله دیدی والحاصل شیخ شاذلی
وفات اتدکده او یوزی اورتولی شخص ظاهر اولدی واول موضعده سهلجه یری حفر اتدی
بامر الله صو ظاهر اولدی اول صو ایله شیخ شاذلی حضرتلرینی غسل اتدی ودفن ایلدی
واول شخص چکیلوب کتمك مراد اتدکده شیخ عمر دامنندن طوتوب سز کمسکز البته بکا
خبر ویرکز دیو ابرام اتدکده اول شخص یوزندن برقعی رفع اتدکده کوردیکه کندو شیخی
اولان حضرت شیخ شاذلی کندوسیدر بعده شیخ شاذلی حضرتلری شیخ عمره اغاجدن
برطوب ویروب تنبیه ایلدی که بوطوب هرقنده طوررسه سن انده ساکن اول
بعده شیخ عمر سواکنه کتدی وانده نزول اتدکده طوب حرکت اتمکله انده طورمیوب کمی
ایله مخایه واردقده طوب انده حرکت اتمیوب قرار داده اولمغله همان اول اراده سازدن

برقولیبه

برقولیبه چاتوب ساکن اولدی وانده برقیو حفر اتمکله برلطیف نظلو صو چقدی مقدما
مخانك صوینی اولمایوب بعید یردن کتوررلردی بعده اهل مخایه برخسته لق مستولی
اولوب خلق شیخ عمره خسته لرین کتوروب اولدخی دعا ایدوب بامرالله شفا بولورلردی
اول اثناده اول یرك پادشاهنك قزی که غـــایت حسنالردن ایدی اولدخی خسته لغه
مبتلا اولمغله مزبور شیخ عمره کتوردیلر وبرقاج کـون شیخ عمرك یاننده قالوب
اکادخی اوقیوب دعا ایتمکله اولدخی افات بولوب صحت بولدی بویله اولیجاق خلق مزبورك
حقنده ناسنزا کلماته بشلایوب پادشاهك بویله محبوبه ومرغوبه کریمه سی بونك یاننده
بوقدر کون مقیمه اولوب نه آنکه اطالهٔ دست ایتمیه وتعرض اولنمیه دیو کفت وکو پادشاهك
سمعنه واصل اولدقده پادشاهه عار لاحق اولوب شیخ عمری اوصاب طاغنه نفی فرمان
ایتمکله برقاج مریدی ایله کوه مزبوره نفی اتدیلر شیخ مریدلریله اول محله واصل اولدقلرنده
انده قهوه دن غیری برشیٔ بولمدیلرکه تناول ایلیه لر آخرکار قهوه یی برچولمکه قیوب
قینادوب صوینی ایچورلردی اول اثناده مخایه کیجیك علتی مستولی اولوب مخاده
شیخك محبلرندن برقاج کمسنه لر شیخك زیارتیچون اوصاب طاغنه کلدیلر واول قهوه نك
صویندن ایچدکلری کبی کیجیك مرضندن تخلیص اولدیلر بعده مخایه کلدکلرنده اهل
مخا بونلره سوأل اتدیلرکه نیجه خلاص بولدیکز انلر دخی شیخه واردق وانده برصو ایچدك
مرضمز زائل اولدی دیدکلرنده بوخبر میان خلقده شیوع بولوب پادشاهه منعکس
اولدقده تکرار پادشاه شیخ عمری مخایه دعوت وعظیم رعایت ایدوب شیخ ایچون
عظیم آستانه بنا ایلدی وحالا اول استانه واول طوب انده باقیدر بعده شیخ تأهل
ایدوب براولادی دنیایه کلدیکه اسمنه ابوالفتوح دیرلر تمام بیویوب یکت اولدقده اکا
تنبیه ایلدیکه سواکـنه واروا اول یرکه شیخ عمر انده برقاج کون ارام اتمش ایدی اول
محلده مکث ایله حالا برعظیم آستـــانه دروالی الآن شیخلری بونسلدندر خصایص ادیم
زبید ونیلی یعنی چوید که لاژورد کبی ومشد هجر وبرود سحول وجریب وصعده نك نطوعی
وقریه لری ویمنك ادیمی وبی نظیر سختیانی اولور وصنعا نك عقیقی وحلینك اقداحی
وینبعك حناسی ومروه نك کوزطاشی ومهره نك کندری وناقه لری وعدنك ورسی
وسقطره نك صبری وعمانك مقسی وجزیرهٔ خارك انجوسی بوجزیره اطرافنده اجرتله
غواصلر صدف چقاروب ایچندن صغیر وکبیر انجو چقر بو سمتك انجوسی مشهوردر
کاهیجه دریتیم چقر لکن بو اطرافده برجنس بالق غواصلره هجوم ایدوب کوزلرینه
قصد ایدر وغایت اندن احترازایدرلر وعقیق معدنی صنعاده در هرکیم مراد ایدرسه صنعاده
برارض اشترا ایدوب حفر ایدر ونصیبی اولانی بولور کاهی صخره کبی عقیق پارچه لری
چقوب کاهی برنسنه چقماز ودیرلرکه ینبعده ومروه اوه سنده معادن ذهب واردر ودخی
دیرلرکه کعبهٔ شریفده اصلا بیره اولمز مواسم عرب جاهلیتده مواضع مخصوصه ده

معظم بازارلری اولوردی جمله دن بریسی دومة الجندل بازاری که ربیع الاول ابتداسندن
طورر چاق نصفنه دك وبونلرك الیش وریشلری بکند کلری اثوابه بر اوفق طاش
اول متاع اوزرینه القا وبویله ایتمکله بیع واجب اولور بری دخی مشقر بازاری بو بازار
جمادی الاخرك اولنده طورر وبو بازارده اول متاعی مس ایلکدر بیعن وکذب
اولماسون ایچون بویله ایدرلر دخی صحار ده رجبك اوننجی کونی طورر وبو بازارده بیعلر
مسامته ایلمکدر بری شحر بازاری بو بازار ماه شعبانك نصفنده طوررو بونده دخی طاش
القا تمکله در بری علان بازاری بو بازار رمضانك ابتداسندن چاق اوننه ارنجه وبری صنعا
بازاری بو بازار دخی رمضانك نصفنده طورر بری دخی رابیه بازاری و بورابیه حضرموتك دروبری
عکاظده طورر بو عکاظ عرفات قربنده نجد طرفنده اولور وبوایکی بازارلر ذی القعده نك
نصفنده یوم واحدده طوررلر اما جمله دن عظیم عکاظ بازاریدر چاق آیك آخرینه دك
طورر بری نطاط بحیره وحجر بازارلریکه یمامه ده اولور وبو بازار محرمك اولندن چاق اوننه دك
طورر عادات یمنده وعدن وحجازده رمضانده ختمیله نماز قیلارلر وقندیللری دهن
ممکله یقارلر بویاغ مهره دن کلور ورمضانك یکرمی برنده کعبه ده امام حنبلی قرآنی
تراویح ایله ختم ایدر وشافعی یکرمی بشنده وحنفی یکرمی یدیسنده ومالکی یکرمی طقوزنده
وهر ختمده عظیم چراغان وجمعیت اولور ورمضانك عشر اخرینه قریب العهد وفات
اتمش شرفانك هر بریسنه باشقه کیجه ده جمعیت وعظیم چراغان وحلوالر ایدرلر
ودخی کعبه ده وفات ایدن مشهور مشایخك هر بریسیچون هر سنه وفات اتدوکی
کوننده دخی عظیم جمعیت اولور وسجاده نشین اولان شیخ طعاملر ایدرلر وحرم کعبه ده
وعدنده رمضاندن ایکی کون مقدم سطوحلری تزیین ایدرلر لکن کعبه نك مقابلی اولان
طاغلری خلق تزیین وچراغان ایدرلر وعظیم شنلك وساز وسوز ورمضان اولدقده
باشلرلر فوج فوج جمع اولوب چاق سحوره دك کزرلر وقصیده لر اوقورلر ودخی کعبه ده
رجب اینده چاق محرمه کلنجه یوالتی آیده قندیللر یقارلر وخلق قهوه لرده وصحبتلرده چاق
صباحه دك خصوصا افطار کیجه سنده صفا ومروه ماییننده اولان بازاری تزیین ایدوب
عظیم شنلکلر ومهترخانه لر چالدیررلر ورجبك اولندن چاق محرمه کلنجه عمره یولی اشلمکه
یشلر کعبه خلقی وغیری عمره کتوررلر وبو عمره مسافه سی کعبه دن ایکی ساعتدر
ودخی رجب آینده کعبه خلقی وغیری مدینه یه کیدرلرکه اول قافله یه رجبیین قافله سی
دیرلر وکعبه ده برغریب عادت واردر خطباسی که یکرمی دورت خطیبدر وانلرك ممتازلری
سکز خطیبدر دوردی حنفی ودوردی شافعیلردر بو سکز خطیبدن هر سکز سنه ده
بریسنه نوبت دوشرکه عید الفطر خطبه سنی اوقیه محصل نوبتی کلن خطیب عید الفطر
قریب اولدقده تدارك کورمکه بشلار شکر ایشندن بادام ولبلبی وفندق وسائر شیلر
شکرله یاپدررو طبقلره وضع ایدر عید فطر کیجه سی کلدکده مکه نك شرفاسی وعلماسی

واکابر

واكابر واعيانی فوج فوج اول خطيبك اوينه واردقلرنده خطيب بونلرك اوكنه طبقلرله
شكرلمه انواعندن احضار ايدرحتى عنبردن اوفق حبه لر اوزرلرينه شكرلمه ايدوب اوكلرينه
قور هر كلن يدكلرندن ماعدا هر كس بر طبق مقرمه لرينه بوشالدوب الوب كوتوررلر رسم
قديمدر دخی انلرله معا كلنلر بيله مقرمه لرينه طولدروب كيدر بعده صباح نمـــازى ادا
اولدقدنصكره اول كلن كسنه لر خطيبك اوينه كلوب اوكنه دوشرلر ايكيشر ايكيشر آلای
ايله ايكی علم ايله كوتوررلر زيرا مكه خطباسی منبره ايكی علمله كيدر بعده عيد خطبه سنی
اوقودقدنصكره تكرار ايكيشر ايكيشر اوكنه دوشوب اوينه كتوررلر خطيب انلره عظيم
ضيافت ايدر بعد الطعام هر كس طاغلور بعده خطيب مزبور قالقـــار بير اماشمق ايچون
شريفه واردر شريف دخی قرق اللی التون دخی زياده عطيه لر ويرر اندن كعبه قاضيسنه وسرداره
واشراف وعلمايه واكابره واررهر كس حالنه ومقدارنه كوره عطيه ويررلر المياه بو اقليمك
مياهی مختلفدر ماء عدن وقناء مكه وماء زبيد ويثرب خفيفدر خصوصا عين زرقا جمله دن
اخفدر وغلافقه نك مائی قاتلدر وماء فرح وينبع رديدر الحيوانات بو اقليمده انواع حيوانات اولور
واكثری ميمون قسمی يمنده در وارض وبارده نسناس اولور وبو جزيرة العرب عشريه در سلفده
يمنده اوچ حاكم اولوردی برجند ومخالفنده بری صنعا ومخالفنده بری حضرموت ومخالفنده كه
هر برسنده بر والی اوتورردی محصول سلفده حرمينه يوزبيك التون يمندن التی كره
يوزبيك التون يمامه دن وبحرينندن بشيوزبيك التون وعماندن اوچ يوزبيك التون اولوردی
منازل ومسالك جزيرة العرب بو جزيره اورتاسنده بيت الله واقعدر وجميع انسان اكا وارمغه
مأموردركه آيت كريمه والله على الناس حج البيت وارد اولمشدر وهر طرفده اماكن ومنازلده
انبيا وصلحا اولور برطرفی ارض مقدسه كه شامدر واول مواضعده رسل وانبياء عظـــام
منشأ ومواطنلريدر وبرطرفی بصره وبغدادكه برج اوليا محطيدر وبرطرفی يمنكه حضرت
رسول اكرم صلى الله عليه وسلم دن انك حقنده برقاچ حديث وارد اولمشدر ايمدی بو جزيره نك
اطرافندن چاق مكه مكرمه يه وارنجه منازلی ذكر ايدهلم وحجاج شام شام شريفدن توجه
اتمكله اندن بدأ ايندك بو حجاج شام شريفده جمع اولدقده امير حاج ماه شوالك اون بشنده
عظيم آلای ايله قبة الحاجه كيدر واندن كسوه يه كيدر بعده حجاج عقبندن فوج فوج كيدرلر
ومزيريبده جمع اولورلر والحاصل كسوه دن خان ذوالنونه بونده حجاجه ترخانه طبخ اولنوب
توزيع ايدرلر ابن الحصنی نك وقفيدر وبونده حجاج مسلميندن باج الورلر بعده صنمينه كيدرلر
وكيدركن خان الزيته صتاشورلر بعده صنمينه كه تركماندن قواس اوغلونك كوييدر صولی
يردر بونده طيور ك انواعی بولنور بونك ســـازندن سلوك ديدكلری جانوری دوشيروب
جمع ايدرلر وشامه كتوررلر مشهوردر بعده تل فرعون بعده غياغب انده سلطان سليم بر برج
بنا اتمشدركه بونده قواس اوغلو نسلندن حجاجی بكلرلر بونلرك دركلری ذوالنوندن چاق
صنمينه يه وارنجه بعده حجاج صنميندن قالقارلر مزيريبه كيدرلر وكيدركن ديله صوينه اوغرارلر

ونبع صودركه اندن امير حاج حجاجي بكلديرلر مزيريب حوران ولايتنده بر بيكاردر واندن سلطان
سليم بر قلعه یاپمشدر حجاج كيتدكده بازاری طورر بش اون كون دخی زياده اوتوراق
ايدرلر و بونك غرب جنوب سمتنده كتيبه نام موضعده بكارلری و صولری چوقدر اما مخالف
سمتدر اندن ازرعات حوران طرفنده بر كويدر يارم منزل صوبي قيولردندر اندن مفرق
بر صوسز دوز يردر صلخدك غرب جنوبنده در كاه سيل خوفندن قونمزلر ازرعاته قونارلر
اندن زرقا آقار صولو يردر وازرق نام خرابه قلعه خرمالو و صولو يردر شرق شمالنده بر كونلك در
وعمری نام صولو يردركه دوما يولی اوزرنده شرق سمتنده ايكی دكرمن يوريدر صوبي وار
عماندن كلور غور سمتنه كيدر اندن بلقا نام ديكر مشتا دخی بلاط ديرلر صوسز يردر بيدی
عقبه چكرلر اندن قطرانی كه سلطان سليمان بر قلعه یاپوب طپراق ايله طولمش اولان
بركه سنی ايرتلق ايچون اون بش بيك فلوری ويروب غربنده لجون نام كوپری واردر كاهی
حجاج انده صولانورلر اندن حسا صولو منزلدر شوبكدن شمال شرقه كرك شوبكدن حجاجه
ذخيره كلور بو شوبكك آقار صوبي واردر چايرلو يردر طاغلر اراسنده غربنده طاغی اوزرنده
خانی واردر و بيكاری واردر و قربنده قنطره سی واردر ظهر عنيزه يولی اكری بوكريدر
عنزه دن شوبك قلعه سی باغلری كورينور اندن معان قلعه سی مقدما بنی اميه ساكنلر ايدی
شراه ناحيه سندن صايلور سلطان سليمان بر قلعه یاپمشدر صوبنی چيقاردوب آقتمشدر
اما صوبي ايو دكلدر اندن ظهر العقبه نام ديكر عبادان صوسز يردر اندن طبيلات خرماسی
واردر ليس وراء عبادان قرية مثلی بوندن اولمق كركدر ذات حج نام ديكر حجر سلطان سليمان
قلعه یاپمشدر يابانی خرماسی چوقدر صوبي اشمه لردر حالا صوبي اقيدوب آقار صودن
طولار و قلعه خلقی صوا اوزرينه بستان ايدرلر اندن قاع البسيط نام ديكر عرايد قومسال يردر
اورتاسنده يوكسك تپه سی واردر عرب آكا شرور اديرلر اندن تبوك بونك اوصافی يوقاروده
مرور ايلدی اندن مغاير القلندريه ديه جكدر صوسز يردر اندن اخيضر دخی اوصافی
چكمشدر اندن بركۀ معظمه بونك دخی اوصافی چكمش اندن مغارش الزير نام ديكر اقرح يارم منزل
جبل الطاف نام موضعكه حضرت صالح دوه سی قتل اولدوغی يردر و بو موضعك نامی نزحمدر
اوغرايوب شرق جانبنه دونوب مبرك الناقهٔ چكرلر بعده حجرده قونارلر اندن قری صالح
طاغنده بيوت منحوته قوم عقبه لری چكيلوب واريلور قيولری چوقدر اما صولری ايچلمكدن
منهی در و حجردن علايه يارم منزل طاغنه انان ديرلر اندن علا اوصافی چكمشدر اندن
قطران ياخود طوا مير صربدر صوبي يوقدر قره طاشلر ايچنده واقعدر اندن
شعب النعام يغمور دن صولری اولور و قربنده يولك ايكی طرفنده
صولر واردر و اروب كتورلر اندن هديه صولری اشمه لردر اسهال ايدر
شول سببدن كه يرلرنده سناء مكی بتر اندن فحلتين ايكی ديه جكلردر صوسز يردر
وقربنده يوكسك طاغ واردر وقف حصار واردر اندن وادی القرا آقر صوبي يوقدر اما يرنده

بتمش

بتمش اغاجلر چوقدر اندن ابیار حمره حضرتك انده بر مسجدی واردر اندن مدینهٔ منوره یه
واریلور ایکی کون اوتوراق بعده ابیار علی یه چقیلور بونلر حضرت علی یه منسوب قیولردر
اوچ قولاج درینلوکی واردر حجاج احرام ایدرلر اندن قبور الشهدا صویی یغموردن بوکولده کاهی
صو بولنمز ایکی طاغ اراسنده بر یردر اندن جدیده بر کویدر اقر صولو باغلو و باغچه لو خرماسی چوقدر
قرپوزی و بستانی واردر ایکی طاغ اراسنده بر دره جك اوزره در اندن بدر اقر صولو باغلو
و باغچه لو جدیده دن بدره کلنجه وادئ حفر دیرلر معمور بر قاچ کویلری واردر اندن قاع البزوه
قوملو اوه در صویی یوقدر اندن رابغ دکز قربنده قیولری واردر قوملو اوه در صویی قوم التنده
بر زراع قازلسه صو بولنور خرماسی و بستانلری واردر بونده سمك علف غنم بولنور و بونده
ایکی طائفه واردر انلره موالی روی و رومه و اولکسنه روی روا یادیرلر قافله دن بونلره ویرکو
واردر اول بر طائفه یه روی جماع دیرلر طارف صول طرفنده بلاد الطارف جبل و قرا
و مزارع معموردر بادم اغاجلری واردر خلقی بحاجه یاغ و یغوردو حبوبات کتوررلر اندن
خلیص یولی عقبة السویق نام صرب یره وارنجه دوزدر و عقبة السویقده صرب یردر
بستانلری وار صویی اقر بر کولدر بونده عربان زبید اولورکه اکثر عربلردر و بونلر امیر حاجدن
صره لری که یدی بیوز التون هر سنه الورلر بونده تاتلو قیوسی واردر اندن عسفان بر قیوسی
واردر که انده تفل ایلدی بونده آثار کثیره واردر حالا مدرج عثمان دیرلر بطن مر شرقیسنده
اولور اندن ابو عروه بر کویدر اقر صولو باغ و باغچه لو طاغ اتکنده یولك غربنده اندن
مکهٔ مکرمه یه واریلور یاخود عسفاندن طرف البرقاندن مر الظهران نام دیگر وادی المر
اندن کعبهٔ مکرمه مقدما شامدن چاق علایه وارنجه بر اخر یول واردر که حالا اولان طریقك
مشرقنده در شامدن ارمیاتی بصره یه واریلور لندن ارمیاتی ازرق نام قلعه یه واریلور صولو
یرلردر اندن قراقر نام صولو یرلر اوچ منزلدر خرماسی واردر اندن قلته ایکی منزلدر
اندن صبیحه نام صویه ایکی منزلدر اندن تیمایه اوچ منزلدر بوندن وادی الصوانه چیلور و اندن
علایه دورت مرحله در بو یول طوغری درا ما صویی ازدر اون التی قوناقدر و هر قوناق
یکرمی یدی میلدر دخی مکه دن مدینه یه وارنجه بر آخر طریق واردر که اهل مدینه
اول یوله کیدرلر ابار علی دن سمحان ایکی طاغ اورتاسنده بر موضعدر مفرح بر کوچك
طاغدر دوه جیلرك عادتلری واردر اورایه کلدکده عادت اوزره الورلر اندن قریش بوندن
کچیجك قبور شهدایه واریلور اندن روحا بر عمیق قیوسی واردر اندن شعب ایکی طاغ اورتاسنده
طاغ طرفنده صویی وار اندن نازیه مدینه دن نازیه وارنجه یوللر قورقولودر اندن خنیف
بنی عمرو ایکی طاغ اورتاسنده بر اوزون دره نك ایچنده قریه لر و بیوت و خرما القدر
اقر صولری و قیولری واردر بونده بنی عمرو بنی سالم ساکن اولور اصل خنیف بنی
عمرودر بیك قدر کمسه دراوق اتارلر عربان اراسنده غنا ایله مشهورلردر اندن وادی الصغر
طاغ اتکنده خرمالو اقر صویی و قیولری واردر و بونك صویی عین خنیف ویدردن لذیذدر

وبونده اشراف زيديه دن بر طائفه ساكن اولور قافله بكلرلر وعادتلری واردر الور لر ايكنجی
طريق مصردن كعبهٔ مكرمه يه محفل شريف اميرحاج ايله عظيم الای ايله مصردن
بركة الحاجه چيقار اندن هدفت البويب ايكی طاغ اورته سنده طاريردر بو شرفه سنی
وصاغ جانبنده اوزون تپه سی واردر اندن حمرا بونده مصانع و اردو بحاج ايچون برفسقيه
بنا اولنمشدر اندن نخيل غانم اندن عجرود بركه سی بوند نصكره اول منهلدر تطلو صويی واردر
كاه واديه اقار قانصو غوری نك انده برخانی واردر واوچ فسقيه سی واردر بندر سويس
بوكا مقابل دوشر واول سمته عيون موسی اولور اندن منصرف برقوناقدر چوقورلر واردر
بعض ملوك بحر سويس ايله بحر رومی وصل ايچون بو محللری حفر اتدرمشلردی انلرك
آثاری ر ديرلر القبيبات بونده قبه لر كبی قوم تپه لری واردر اندن اول التيه بر تيه بنی اسرائيل
جبل طور يميننده وعريش يسارنده برفضاء واسعدر قرق فرسخ طول و عرضده آكا
سلوك صعبدر شتاده بردن وصيفده شدت حردن صويی يوقدر بونده بنی اسرائيل ايكی
مرحله قدر يرده متحير اولوب قرق سنه قالديلر اندن وسط التيه روض الجمل دخی ديرلر
اندن بطن نخل وادی تجردخی ديرلر بر بيكاری واردر و بونده اشرف قانصو بر حصار بنا
اتمشدر وبرفسقيه واردر كه قيودن دولار حصارك نوبتچيلری صويی عربلردن حفظ
ايدرلر مصر بكلربكيسی علی پاشا ايكی سنی توسيع ايلدی اندن وادی الغيما اندن وادی القريض
اندن ابيار العلا يابرانيشدن انيلوب واريلور برواسع فضادر انده ايكی بير واردر بری
بيوه نك بری علائی نك وانده برحوض مياه مطردن دولار اندن ملاحه عراقيب بغله
ديدكلری موضع بونك قربنده در اندن رأس الركب جنارات نام موضعه قريبدر اندن
سطح العقبه يعنی عقبهٔ ايله سلفده بربلدهٔ عظيمه حالا خرابه در آكا قريب برميل يرده بر كار كير
قيو واردر صويی تطلو خرما سی واردر اهل حو يطات عربلردن بر طائفه بونده اولورلر اندن
منزل بونده طريقك ربع اوليدر بو ربعك صولری تطلودر وچوقدر جمله و دريا كنار يله كيديلور
صول جانبده ايسه طور طاغی بر قاچ ميل مسافه طويل و مستمردر آخرنده ايكی اينش وطار
بوغاز وتطلو قيولی چقورلر واردر اندن ظهر حمار صعود اولنور طاشلر بوقوشدر اندن
جرفين اندن شرفهٔ بنی عطيه اودونی چوقدر اندن مطلات ايكی طاغ اراسنده در
بونده بنی لام محارسی واردر اندن مغارهٔ شعيب چقورلرنده تطلو صولری وخرما لق
اثل اغاجی ومقل اغاجی چوقدر نيل صويی قربنده اولان برايا كبی بونده يازلمش الواح
واردر كه انده اسامیٔ ملوك نقش اولنمشدر اندن قبر الطواشی اندن عيون قصب
صولو وسازلو يردر بر شديد الحر واديدر ايام صيفده انده چوق كمسه فجأةً هلاك اولور
بونده ابراهيم ابنا سندن قبری بحره قريب زيارتدر اندن شرم دريا قربنده يسارنده بر طاغ
آكا اشسان ديرلر اندن مويلحه بحر كنارنده صويی وار اجتزاقدر اندن دار قيتبای حج اتدكده
اول محله نازل اولدوغيچون دار قايتبای ديرلر بوندن اول بطن كبريته قونارلردی بوقوناق
طاشلودر

طاشلو در وطا ردر اندن قبر شیخ الکفافی مزروق انده مدفون اولوب زیارتلیدرلر اندن
ازلم ربع ثانی اوتسز چوراق یردر صولری دخی طوزلودر و بوطاغلر ان سنده بر چول
صحرادر بونده سنامکی بولنور اندن سماق رخا نین دخی دیرلر دیکنی چوق بر وادیدر انی یکدکده
عنتر اخوری دیرلر طاغلر ان سنده برفضا وار در انده اراك بولنور اطرافی تطلو صولر در
اندن شرنبه بر طاغ بورنی اندن وجه بر وادیدر تطلو قیولری وار در ابراهیم پاشا سنه طقوز
یوز اوتوز برده تجدید ایلدی صولری امطار و سیولدندر اندن بیرٔ القروی اندن حوریه
اندن حور اصوبی وار در اما الجیدر اندن عقیق اندن صحن بیاض قومسال و بیاض
لفاعیسی چوقدر بر دکرمی یردر اندن نبعا فقاع بحار دخی دیرلر تطلو صویی وار در اندن
طراطیر راعی اندن وادی النار طاغلر ار اسنده طاشلو قومسال وادیدر بو مرحله یدی
وعر دیمکله معروفدر زیرا انده یدی بیوك طاشلو چیلور اندن حصیرا ینبع اعمالنده
بر قریه در اندن جبل احمر اندن وادی تما اندن جبل الزینه ینبعه مشرف موضعدر
ینبع حاکمی اورایه کلور و محفل شریفی دورغودرلر و دوه سی اوکنه بر سجاده دوشرلر
ینبع حاکمی ایکی رکعت نماز قیلار اندن ینبع بر قاج بیکارلری وار در او صافی یوقار و ده مرور
ایلمشدر و اندن عدیبیه بر قریه در اندن اول دهنا نام بلده چیلور اندن واسط بو منزلده
قندیللر یانوب طوپلر آتیلور اندن بدر او صافی یمشدر اندن خبب البزه بر واسع صحرادر
اندن غیقه ساحل بحردن بر موضع اندن عقبهٔ ودان اندن رابغ موضع احرام در
جحفه نام محل بونك قربنده در مهیعه دخی دیرلر اوچنجی طریق عدندن چاق مکهٔ مکرمیه
عدندن لحج اندن بکرد اندن تعز اندن کرابجه اندن وادی الحسنا اندن حیس
مقدما بونده آل عثمان ضبطنده ایکن محفل شریف چقاردی اندن زبید غرب جنوبنده
مخا و اقعدر ما بینلری ایکی منزلدر بری موشج و اندن زبید بعده زبیددن رفع ابتدا
زبید حاجنك منزلیدر اندن بیت الفقیه الصغیر اندن قطیع اندن منصوریه اندن
قلعهٔ مراوعه اندن غانمیه اندن بیت فقیه کبیر بونده کاهیجه صنعا حاجی کاوربش
منزلدر ابتدا صنعادن حبابه اندن طویله اندن بلاد بنی الخیاط اندن بلاد بنی الاهیل
اندن بیت الفقیه بعده اندن مور اندن معولیه اندن دومه اندن حیران اندن عالیه اندن
ابو عریش اندن سلامه اندن بیش اندن نماوه اندن عتود اندن شقیق اندن ابیار اندن
دهبان بو وادیده مقل اغاجی بتر اندن برك بنی رسولدن عمر بن منصور بنا ایتمشدر
اندن شفقه اندن قنونا دخی وادیین دیرلر صولو منزلدر اندن لیث اندن هصم صولو
یردر اندن سعدیه صولو یردر میقات اهل تهامهٔ یمن بونك قربنده یلملم میقاتدن اون سکز
میلدر اندن ایدام بیضادن بر منزل میقاتدن ایچرو ده در صولو منزلدر اندن بیضا اندن ام
قرین صولو منزلدر اندن کعبهٔ مکرمه دخی بر آخر یول عدن و صنعا حاجنك نجد الیمن
اوزره کیدیلور عدندن صنعایه طاغلر اتکی ایله شماله کیدیلور بعده صنعا حاجی ایله صعده

اوزن طايفه ومكه يه كيدرلر عدن بلادمكردن اندن قعطبه اندن حقب اندن دمت
اندن شلاله واندن يريمه اندن زمار اندن زراجه اندن خزفه اندن سيان اندن
صنعا وبو صنعادن قره دن كلن شهر حاجى حضرموت اوزن كلور شهردن حضرموته
بش منزل واندن صنعايه دورت منزلدر دخى قره دن كلن ظفار حاجى صنعايه
اون بش مرحله در اول اطراف حاجى صنعاده جمع اولدقده بعده صنعادن زيده اندن
ايافث اندن خيوان اندن اعمشيه لدن صعده اندن عرفه اندن هجره اندن سروراج
اندن نجه اندن كثبه اندن ابيات اندن جرم اندن حسنه اندن نيشه اندن نياله
اندن ويبه اندن كدمى اندن صغر اندن بويه اندن عتق اندن جدر اندن عمر اندن
كعبهٔ مكرمه دوردنجى طريق عماندن كعبه يه وارنجه حصاردن نزويه اندن عجله
اندن عضوه اندن بيرالسلاح وبوندن چاق كعبه يه وارنجه يكرمى بر مرحله بو نلردن انجق
صودورت مرحله بولنور وسكز مرحله صافى قومسالدراندن اوتورى عمان حاجى دريادن
كلورلر بشنجى طريق لحسادن مكه يه لحسادن جوده اندن ضان اندن دهنا اندن دحل مى اندن
جبل ابو عرنه اندن ملهم اندن جغر اندن ربض اندن درعيه اندن حيسيه اندن
مراه اندن شعرا اندن جنابخ اندن مرقب لدن منخنا اندن عبله اندن زكيه اندن ذات عرق
اندن كعبهٔ مكرمه التنجى طريق بصره دن كعبهٔ مكرمه يه بصره دن درهميه اكا بصرهٔ
قديمه ديرلر اندن صغوان اندن جهره ايكى منزل برصونك ساحل قربنده اندن اصافا
ياخود حفر قيولرى اوتوزقولاجدن دخى زياده بوسمتده حصن بنى موسى اندن ماويه
صولرى واردر اندن عالج صغير بونده طريق ايكيدر برى يازيولى برى قيش يولى يازيولى
عالج صغيردن دجانى ايكى منزل صويى قريبدر اندن صد يرصويى واردر اندن وشم اندن سر
اندن جماينه اوچ منزل صويى واردر اندن مران دورت منزلدر قيش يولى عالج صغيردن
عالج كبير اندن تنومه اندن قعم غيرى ايكى منزل صويى وار در اندن رس صويى
واردر اندن ضريه صويى واردر اندن قبا دورت منزل اندن مران صويى واردر اندن
وجره اندن ذات عرق كه نجد حاجى ميقاتيدر اندن بستان بنى عامر اندن مكهٔ مكرمه
يدنجى طريق بغداددن كعبه يه وارنجه مقدما بغدادك امير حاجى ايله محفل شريف
چقاردى بغداددن دپهٔ صرصر اندن دپهٔ فراشر اندن شط فرات اندن كوفه اندن
مشهد على كه سد بيابان نجفده در اندن معتبه وادى السباعده دربونده مصانع واردر
اندن قرعه قيولرى واردر اندن مسجد سعد فزارى عوام سعد وقاص ديرلر اندن
واقصه قيولرى وار در ملكشاه قازدر مشد راون بش زراع قطرى ودورتيوز عمقى
كسمه طاشدر اندن عقبهٔ شيطان قيولرى واردر اندن قاع رماله قيولرى
واردر اندن بيوق بركه سى واردر اندن بارطان كه قبة العباديدر بركه لرى واردر اندن ثعلبه
وبونده حاج واسط ايله جمع اولور بوواسط حاجى واسطدن شعشعه اندن عيص

اندن

اندن ذات معین اندن شاهیه اندن احادیه لندن عوجه اندن سویه اندن لد اندن
ثعلبیه بعده ثعلبیه دن خریمه برکه لری واردر اندن حقوقیهٔ فید بونده اقار صوواردر
اندن شور برکه لری واردر اندن شمیر قیولری وبرکه لری واردر مدینه یولی بوندن ایریلور اندن
معدن بنی سلیم برکه لری وقیولر واردر اندن سلسله اندن عمق برکه لر وقیولر واردر اندن
قعبه برکه وقیولر واردر اندن مسلح برکه وچاه واردر بعضیلر میقاتی مساجدن طوتارلر
اندن بستان بن عامر بونده صوچوقدر اندن مکهٔ مکرمه بو مراحلده عباسیه خاتون
زبیده وسلطان ملکشاه سلجوقینک نیچه آثار وابنیه لری واردر احوال ملوک جزیرة العرب
اسلامدن اول لکن ملوک وحکامک احوالی اجمال اوزره ابتدا اسندن بو آنه کلنجیه دک
روایت اولنور که طوفاندن صکره حضرت نوحک اوچ اولادندن بری سام غایتله عاقل
وصاحب فراست وکیاست سائر قرنداشلرندن ممتاز اولمغین حضرت نوح انی ولی عهد
ایدنمشیدی کندونک یرینه سامی خلافته تعیین ایدوب اسرار نبوتی ودقایق حکمتی تفویض
ایلدی وحق تعالی حضرتندن دعا ایلدی تا که اکثر انبیا ومرسلین واولیا وصدیقین
وحکما وسلاطین وامرا وصلحا سام نسلندن متولد اوله لر سامک طقوز اولادی
اولدی انلردن بری ارفخشد ایدی اکثر انبیا انک نسلندن کلدی بری کیومرث
ایدی پادشاهلر انک ذریتندن متولد اولدی بری ارم که اندن عاد متولد اولدی بری
لاوذ که عملیق متولد اولدیکه بونک قومیله صنعاده اولورلردی بعده حرم اطرافنه نزول
ایلدیلر بعده فلسطین وشام اطرافنه نزول ایلدیلر ومذکور اولان عاد قومیله حضرموت
واحقافده ساکن اولدیلر بو عاد قمره عبادت ایدردی بیک عورته تزوج ایلدی وصلبندن
درت بیک ولد کلدی بونک قومنه عاد اول دیرلر وقتا که طغیان وتجبر اتمشلر هود
علیه السلام انلری ایمانه دعوت ایلدی عاد قومی تکذیب ایلدیلر طرف حقدن طوفان
ریحیله احقافده هلاک اولدیلر اول وقت حضرت آدمدن علیه السلام اوچ بیک قرق
درت سنه کچمش ایدی بو عاد اول هلاک اولدقده ارفخشد بن سام اوغللریله هند مملکتنده
اولورلردی کچنکه عاد اول هلاک اولدقلرینی استماع ایلدی کندو اوغللریله یمنه
کلدیلر ویمنی ضبط اتدیلر قحطانک اک مشهور اولادی بری یعرب بری جرهم یعرب یمنه
ملک اولدی وجرهم مکهٔ مکرمه یه واردیلر وبونلره عرب عاربه دیر بعده اسمعیل انلردن
تزوج ایلدی اولادیله بین العربان عربهٔ متعربه دینلدی زیرا که بونلر لسان عربی انلردن
اوکرندیلر وحضرت اسمعیل لسانی لسان عبرانیدر بعده جرهم عمالیقه ایله عظیم جنک ایدوب
جرهم انلره غالب اولوب وافتضاح اتمکله اول موضعه فاضح تسمیه اولنمشدر صکره
جرهم عظیم طغیان ایدوب انلره سیل کلمشدر وانلری غرق اتمشدر وعرب عاربه دن
قحطان وعدنان قوملرندن باقی قلان قالمشدر وبو عرب طائفه سی فصاحت وبلاغت
ایله مشهورلردی وبر قاچ علملر واردر که انلره مخصوصدر وسائر امه کوره انلرک فضیلتلری

واردربری علم انسابدر دخی علم انواع کواکب دخی علم تواریخ دخی علم تعبیر منامات در خصوصا
حضرت صدیق اکبر رضی الله عنه ذکر اولنان علمده فایقدر دخی علم قیافه در که بعض
آثار ومشابهتله اوغولدن وباباذن ولده انتقال ایدر وبو علمده قبیلهٔ مدلجك مهارتلری
زیاده در دخی علم اثر که برشیئه قنده کتمشدر ادراك قیلورلر والحاصل علم انسانده کلی دقت ایدرلر
وانسابده طبقات سته اعتبار ایدرلر اولکیسنه شعب دیرلر نسب ابعد مراد ایدرلر نوبه
فخر عالم صلی الله علیه وسلم نسبنی که عدنانه قیاس ایدرلر ایکنجی یه قبیله دیرلر شعب بوندن
منقسم اولوردی وربیعه ومضره تشبیه قیلورلر اوچنجی یه عماره دیرلر انساب بوندن قسمت
اولنور قریش وکنانه یه قیاس قیلنوردی تحقیق ایدرلر دوردنجی یه بطن تعبیرین ایدرلر
انساب عماره بونده منقسم اولوب عبد مناف وبنی مخزوم قیاس ایدرلر بشنجی یه فخذ اطلاق
ایدرلر انساب بطن فخذدن قسمت اولنوب بنی هاشم وبنی امیه اعتبار اولنور دیرلر التنجی یه
صاد مهمله ایله فصیله دیرلر یعنی که فخذ فصیله دن بولنور بنی عباس بنی عبد المطلب کبی عد
اولنور دخی ایکی قسم اعتبار اولنمش بری عشیره وعشیرة الرجل رهطه الاقربون بری دخی
حی اعتبار اولنمش که حی من العرب دیرلر دخی بنی فلان دیرلر ولسان عربی اول تکلم ایلین
یعرب بن قحطاندر بو یعرب حضرموتده ایکی سنه ملك اولدی اوغلی یشجب بعده اوغلی
عبد شمس وابتدا بو ملك سبی ایتمکله اسمی سبا اوپ مشلر ارض ماربده عظیم سد بنا ایتمشدر
ومدینهٔ مارب سبا نامیله معروف قالمشدر نقل ایدرلر که اکثر اصناف عربك جدی سبا
تام شخصك اولادندندر ابتدا اسبی ایدن کشی اولدر وعبد شمس تسمیه سی غایتله پاکیزه
صورت اولمغین اکا عبد شمس دیدیلر یمنده پادشاه اولدی بنی قحطانی جمع ایلدی بنی
هود علیه السلام انلری غزایه ترغیب ایلدی انلر ایله معا کلوب بابلی فتح وساکنلرینی قتل
ایلدی بو اولدکده بر قاچ ولدالی قودی بریسی حمیر وبریسی عمرو وبریسی کهلادر حمیر دائما
قرمزی اسباب کیمکله بو اسمله تسمیه اولدی بو ملك ثمود قبیله سنی یمندن چیقارمشدر
وحجرده اسکان ایتدرمشدر بعده کهلان ملك اولدی بعده اوغلی وایله بعده اوغلی ساسکه
بعده اوغلو یعفر بعده زورباش بعده نعمان بعده اسمح بعده سبا اولادندن شداد بن عاد ثانی
بوشداد چوق اقالیمده جنك ایتمشدر حتی مغرب اقصی یه وارمشدر تجبر وتعند ایتدکده
ایمانه دعوت اولندی شداد ایتدی اکر ایمان کتورر سم الله تعالی بکا نه ویرر دیدیلر جنت
اعلاده قصور وغلمان وحوری شداد ایتدی اشبو وصف ایلدیککز دن زیاده اسلدن بن کندم
ایچون بر جنت بنا ایلرم والحاصل انواع ناسدن محبوب غلاملر وقزلر کتوردی والتون
وانواع جواهر ومسك وعنبر وعود ولؤلؤ و مرجان جمع ایدوب وصف ایتدکلری اوزره بر
جنت بنا ایلدی تمام اولدقده مسرور اولوب بعده کندو جماعتیله جنت تماشاسنه عزیمت
ایدوب بر فرسخ قریب قالدقده بر صیحه کلوب شدادی قومیله هلاك ایتدی واطرافنده
بعض بقیه باقی قالدی که بونلره عاد ثانیه دیرلر و بونلر شحر ومهره سمتنده ساکن اولدیلر حتی
انلردن

انلردن بعض بقايا باقيد رشد ادهلاك اولد قده اوغلو مرشد ملك اولمشدر بو مرشد مقدما
حضرت هوده ايمان كتورمشدر بعده اوغلو عمرو دخى مؤمندر بعده باباسنك عموجه سى
ملك اولدى كه اسمنه لقمان ديرلردى بو ملك عاد ثانى ديو شهرت بولمشدر بعده قرنداشى
ذوشدى بعده اوغلو حرث دخى حارس رايس ديرلر وبو كا تبع اكبر ديرلر وبو تبابعه اوچدر
بريسى بودر بعده اوغلو ذو القرنين كه سد يأجوج و مأجوج بنا ايتمشدر بعده اوغلو ذو المنار
ابرهه مفازاته منارلر بنا ايتدرمشدر كه يوللرى رجوع ايتد كده بلمك ايچون بعده اوغلو
افريقيش بو ملك بربر قومنه غزا ايلدى چاق طنجه يه وارمشدر و بربر قومنى فلسطيندن
و مصردن نقل و مغربده اسكان ايتدردى وشهر افريقيه يى بنا ايتمشدر كه اول عصرده
حضرت داود او ايلى ايدى بعده قرنداشى ذو الازهار نسناس ولايتنه غزا ايتدى وانلرده بر
قومى سبى ايتدى يوزلرى صدرلرنده ايدى بعده شرجيل بعده اوغلى هرهاد بلقيسك باباسيدر
بعده بلقيس و بونك قومى مجوسدر كونشه عبادت ايدرلر بعده بلقيسك عموجه سى
ناشر النعم ملك اولدى بعده شمر يرعش بن افريقش ملك اولدى چينه كيدركن سمرقندى
هدم ايتمشدر بعده اوغلو ابو مالك بن عمران نسل كهلاندر بعده قرنداشى عمرو بو ملك
هر كون كيدوكى ثوبى تمزيق ايدردى كه كسه كيمسون بعده قرنداشى اقرن بعده
اوغلو ذو جسان بو ملك طسم وجديس مابينلرنده قتال ايقاع ايلدى بعده تبع بن اقرن بعده
كلى كرب بعده اوغلى ابو كرب بو تبع اوسط دركه قرآنده مذكوردر ابتدا بيت اللهه لباس
بوكيدرمشدر دخى برقچ اختراع ايتدرمشدر و بو ملك يهود دينيله متدين در و بو ملك اوس
و خزرج ايله جنك ايتمشدر بعده اوغلى حسان بعده قرنداشى عمر بو ملك بيوك باباسنده
افريقش كابنده حضرت رسول اكرم صلى الله عليه وسلم بعثتنى بولمشدر بعده اوغلو
عبد كلال بعده تبع بن حسان بن ملك يكرب و بو كا تبع بن اصغر ديرلر بعده قرنداشى اوغلو حارث
بعده مؤثر بن كلال بوندن صكره ملوك حمير متفرق اولدبلر بعده اوغلو ربيعه بعده ابرهه بن
صباح بعده ابن دقيقان بونك يانده سيف عمرو بن معدى كه صمصام ايله معروفدر بعده
لختيعه ذو الشناتر بو ملك ابناء ملوكه لواطه ايدردى ابناء ملوكدن يوسف ذو نواسى طلب
ايلدى كلدكده كيزلو بر بچاق المشيدى تنها اولدقده اوروب قتل ايتمشدر
والحاصل حكايه سى مشهوردر بعده ذو نواسى ملك ايتمشلردر و بو كمسنه يهوديدر
و جباردر اخدود صاحبى دركه بو قاروده ذكرى كچمشدر بعده حبشدن ارباط بن
اضحم مستولى اولمشدر سبب استيلا بودر ذو نواس نصارى قومنى اتشله احراق
ايدردى چونكه نجاشى بونى استماع ايتديسه عظيم عسكر ايله نجاشى
ارباط نام كمسنه يى كوندروب ذو نواس دريادن فرار ايدركن دريايه غرق اولمشدر
بعده ابرهه اشرم فيل صاحبى بعده اوغلى يكسوم بعده قرنداشى مسروق بويله اولدقده
يمن اوزره حبش طائفه سى بلالرى مشتد اولمشدر اول وقت سيف ذى يزن كه كنيه سى

ابی مره قیصره کتمشدرکه اندن امداد استمشدر اما امداد ویرمدی بونی کوردکده کسری
نوشیروانه واروب اکا دوشمشدر اکا امداد وعد ایلدی حبشده اولان مجرملردن سکز
یوز مجرمی بیله کوندردی سکز کیله عدنه کیدوب عدن ساحلنه واصل اولدقده کمیلردن
بر قاج کمی یی احراق بالنار ایلدی والحاصل حبشیله جنك اتدکده غالب اولدی یمنی ضبط
ایلدی مسروق قتل اتمشدر تکرار یمن حمیر قومنه دونوب بعده زسیف ذی یزن حمیری
ایله کسری طرفندن کلن هرز حضرت سلیمان بناسندن بر مصنع قصرده شراب ایچرکن
سیف ذی یزن مقربلرندن حبش طائفه سندن قتل اتمشلر بویله اولدقده اولاد
سبا دن ملك یمن منقطع اولدی ویرینه هرز نوشروان طرفندن حاکم اولدی بعده مرزبان
بعده سیحان بعده اوغلو جرجیس بعده بازان بن ساسان چاق حضرت رسول اکرم بعث اولنجه
حاکم ایدی صکره توابعیله اسلامه کلمشلر سببی بودرکه قچن رسول اکرم ملك کسری یه
مکتوب کوندردکده مکتوبی تمزیق ایلمش وبازانه امر اتمش که واروب حضرتك
باشنی کتوره بازان کندو طرفندن بر آدم مدینه یه ارسال اتدکده تجسس اتمکه رسول
اکرمه کلن قاصد اضمار ایلدیکی حق طرفندن دخی نازل اولوب خبر ویرمشدر که کسری
فلان کونده فلان ساعتده قتل اولنمش در دیو بو سوز شایع اولدقده قاصد بو کلامی
اشیدوب خائب ادونمشدر و بازانه بو قصه یی خبر ویردکده فی الواقع بویله اولمغله اسلامه
کلمشدر و هجرتك سنهٔ عاشرنده وفات اتدکده حضرت فخر کائنات بابا سنك یرینی
بازان اوغلونه توجیه بیورمشلر در وابتدا اسلامده یمنده امیر بو ایمشدر والحاصل قبل
اصحاب وتابعین دن یمنه والیلر کتمکه بشلدی صکره سنه ایکیوز ایکی ده مأمون
خلیفه یه یمندن مکتوب کلوب اشاعره طائفه سی خروج اتمشلر اول ساعت مأمون
خلیفه خدمتنده اولان محمد بن عبد الله بن زیادی یمنه امیر نصب ایدوب وسپارش
ایتدیکه اشاعره ولایتنه واردقده وادئ زبیده برقلعه بنا ایده یمنه واردقده تهامه یی فتح
اتمشدر و زبید شهرنی بنا اتمشدر که اولوقت هجرتك ایکیوز دورت تاریخی ایدی وکیده رك
قوتی ارتوب حتی صنعا و صعده و بحران شهرلرنده کندو اسمنه خطبه اوقونمشدر و بونلرك
دولتلری هجرتك چاق دورتیوز یدی تاریخنه دك ممتد اولمشدر آخرلری عبد الله وزیری
حسین ابن سلامه وادئ صهامه ده مدینة الکدری بنا اتمشدر دخی وادئ دوال ده
مدینة المعقری بنا اتمشدر حضرموتدن چاق مکه یه وارنجه امیال وفراسخ وبرید یوللرنده
تعیین اتمشدر صکره دولت نجاحیه ظهور ایلدی وبو نجاح عبد حبشیدر ابراهیم زیادی
خدمتنده ایدی قچن یعیش ابراهیمی قتل اتدکده نجاح عظیم الم چکمشدر و عظیم عسکر جمع
ایدوب اولوقت یعیش زبیدده اولوردی اوزرینه نجاح واردقده زبیدی فتح و یعیشی قتل
اتدی و زبیدده اوتوردی و اسمنه اقچه کسدردی و اول وقت رأس جبل سماره ده بر مدینه که
اسمی حرازده بر فقیه مذهب امامیه دوتاردی اسمی علی بن محمد بن علی صبحی دیرلردی

بوآدم

بو آدم کیدرك قوت بولدی نجاحه برجاریه اهدا ایلدی وانك الیله زهرویروب قتل اتمشدر
وکیدرك حصنلر فتح ایتمشدر وبشلادی صبیح آل نجاح ایله جنك اتمکه والحاصل دولت
ضبیح سنه ٤٨٤ ده منقرض اولدی ودولت نجــاح کرچه انلردن مقدمدر لکن
انلردن زیاده ممتد اولمشدر سنه ٥٥٣ ده منقرض اولمشدر صکره دولت مهدیه ظهور
ایلدی ابتدالری علی بن مهدی .بو علی اوایلی صالحدر صکره بشلادی طاغلره کیدوب
وقوافلی ویوللری قطع ایلمکه وفاتك بن محمد که بنی نجاح آخریدر قتل ایتمشدر وزبیده مالك
اولمشدر بو اولدکده اوغلو مهدی اولمشدر بعده اوغلو عبد النبی صکره ایوبیه دن مصردن
تورانشاه یمنه وارمشدر وعبد النبی یی اسیر اتمشدر و زبیدی الوب ایوبیه طرفندن ضبط
اولنغه بشلادی بعده دولت بنی رسول غسا ظهور ایلدی وسبب تسمیه بنی رسول بغدادده
بعض خلفای عباسیه خدمتلرنده اولوردی واطراف واقطــان کوندررردی اندن اوتوری
محمد رسول تسمیه اولنمشدر صکره مصره وارد قده تورانشاه خدمتنده اولمشدر صکره
یمنه ملك مسعود اقسیس کوندرمشدر مریض اولدقده اوغلو یرینه استخلاف اتمشدر
مسعود اولدکده کندویه ایوبیه طرفندن مقرر اولمشدر او دولتلری اولاد اولاده
سورمشدر چاق اخرلری مسعود صلاح الدین صکره طاهریه دولتی ظهور ایلدی بو طاهر
بن معوض بن تاج الدین القریشی الاموی العمری در اولوقتکه مسعود تعزده اولوردی
بنی طاهر اوزرینه قالقمشلر وتعزدن چقمشلر مغلوب اولدقده کندو ارادتیله معزول اولمشدر
وبنو طاهر تعزده دولتلری یورودی چاق عامر بن عبد الوهاب لقبی صلاح الدین الملك
ظافر زبیدده بر بورکه بنــا ایدوب وشکر شربتیله مملو ایدوب ومسك وکل صویی ایله جمله
خلقی سقی اتمشدر وزبید فقراسنه التی بیك التون تصدق اتمشدر ویمنده چوق یرلر المشدر
سنه ٩١٨ ده وادی زبیده بر خرق بنا اتمشدر طولی التمش التی ذراع وارتفاعی اللی ذراعدر
وعرضی اون بش ذراع بر سد عظیم اتمشدر بعده سنه ٩٢٢ ده عداوه واقع اولوب ظافرله
مصر امراسندن حسین کردی وامیر سلیمان ایله مابینلرنده عظیم جنك واقع اولدی مصریین
غالب اولدی وزبید شهرینه مستولی اولدیلر بونك سببی اول کاندکه سفر هندده ذکر اولنمشدر
بعده دولت امامیه وزیدیه ظهور ایلمشدر اولوقت طقوز یوز اللی اوچده ابتدالری الامام شریف
احمد بن یحیی چاق ابن الحسن السبط الکبیره نسبی متصلدر بعده اوغلو شرف الدین یحیی
بونك بر کتابی واردر مذهب زیدیه ده تصنیف اتمشدر اسمی البحر الزخار دخی اصول زیدیه ده
کتاب الاحکام واجتهادی دعوا ایلدی بونك عصرنده آل عثماندن اویس پاشا سنه طقوز
یوز اللی اوچده یمنه تعیین اولمشدر وزبید وذمار وتعز وکیدرك چوق قلاعلر فتح اتمشدر
سببی بودرکه سلطان سلیم مصری الدقده شریف مکه سید برکات اوغلی شریف یمن
سلطان سلیم خان حضرتلرینه تبریك اتمك ایچون کوندرمشدر اولوقت سنی یعنی عمری
اون اوچ سنه در سلطان سلیم عظیم اکرام ایلمشدر بعده مراد اوزره امرلر یازمشدر رودخی

جده ده اولان امیرحسین کردی قتلنه بر امر ویرمشدر انك دخی سببی بودر که مقدما
سید شریف برکاته چوق اذیت ایدوب غایت ظالم اولمغله احوالی سلطان سلیمه عرض
اولندقده حقنده امر ویرمشدر والحاصل شریف مکه مکرمه یه واردقده مکه مکرمه یی
تزیین ایتدیلر و شریف برکات سلطان سلیمدن کلن خلعتی کیوب انکله بیت شریفی طواف
ایدوب اهل مکه تهنیه ایتمشلر بعده مقام حنفیده جلوس ایلدی و حسین کردی طلب
ایلدی که پادشاه طرفندن کلن امری استماع ایلسون والحاصل شریف مکه اوزرینه عبید
تعیین ایلدی وجده ده بر کمیله کلوب بین العمین بر محله واردقده انده غرق ایتدیلر و چراکسه
بقیه لری زبید سمتنه امیر برسبای یاننه کتمشلردر و آخر کار برسبای قتل اولندقده بعده امیر
اسکندر زبیدده حاکم قالمشدر و عثمانلی زیی ایله متزیی اولمشدر بو یله اولدقده سلطان سلیم
طرفندن حکم وارد اولمشدر که یمن ولایتنه والی اولسون و مصر طرفندن بر نائب کوندرلمشدر
و خطبه سلطان سلیم نامنه اوقونمغه بشلاندی بو منوال اوزره اوچ سنه مستمر اولدی چاق
عثمانلی امیرحسین ثانی جده نائبی اولنجه بو امیرحسین بر فاضل آدم ایدی مصر پاشاسی امیر
خیره بکك مقبولی ایمش جده سنجاغنی آکا ویرمشدر چونکه جده یه واصل اولدقده انده بر قاچ
کمی آلات جنك ایله سلطان غوری حسین کورد ایله ارسال ایلمش ایدی و یمن خالی اولدوغی
مسموعی اولمغله امیرخیره بکك استیذان ایدوب اولدخی اذن ویرمکله جانب یمنه عزیمت
ایدوب وصولنده هجرتك طقوز یوز یکرمی التنجی سنه سی ایدی و سلطان سلیمك خبر وفاتنی
و یرینه سلطان سلیمان جلوس ایتدوکنی خبر الوب بو یله اولدقده جده یه دعوت اتمشدر
بعده والیلر ماییننده عظیم جنك و جداللر واقع اولوب و بورتقـــال کفره سی هند ساحلنه
مستولی اولدقلرین سلطان سلیمان خان استماع ایدوب و هندك مقـــاومته
عجزنی معلوم دولت ایتمکله غیرت اسلامیه یه بناء سلیمان پاشایه مصر ایالتی توجیه
و یمنه عزیمتی فرمان بیوردقده اولدخی جانب یمنه توجه و هنده کیدرکن عدنی عذر
ایله الدوغنك تفصیلی بالاده مرور ایلمشدر اولوقت هجرتك طقوز یوز قرق بش
سنه سی ایدی بعده سنه ٩٧٧ ده اوزدمیر پاشایه یمن ایالتی توجیه اولنوب بو اوزدمیر
اویس پاشا طرفندن مملکت یمنده بر بك ایدی چونکه اویس پاشا قوت بولدقده
بر توغ دخی پیدا ایدوب و عسکر بیننده دلاللرندا ایتدروب بو وجهله عسکر
کندو یه مطیع و منقاد اولدیلر بعده پهلوان حسنی قتل ایدوب و صنعایی ضبط
ایدوب اوزدمیر یمنه اجلاس اتدوکنی استانبوله در دولته ماجرایی عرض و مصردن امداد
طلب اتمکله سلطان سلیمان در عقب داود پاشا ایله مصردن اوچ بیك تفنك انداز و بیك
دانه جرد اتلو تعیین و فرمان بیوروب داود پاشا مذکور عسکر ایله یمنه واروب اوزدمیر
پاشا مصطفی پاشـــا ایله ملاقی اولدقده قلاقلعه سنده نزول ایتدکده ماینلرنده بعض
منافسه واقع اولمغله مطهر فرصت بولوب و مصطفی پاشادن امان طلب ایدوب

مصالحه

مصالحه ایتمکله بعده اول پاشالر مصره رجوع ایلدیلر واوزدمیر پاشا یمنده قرار داده
اولمشدر وکیدرک کهلان وحبش وسواقی وعتره ومخلاق وخنفر نام قلعه لری تسخیر
وفتح ایدوب یدی سنه مقداری یمنده والی اولمشدر بعده معزول اولوب استانهٔ سعادته
کلدکده سلطـــان سلیمان مزبوری احوال یمنه وقوف تامه تحصیل بیورمغله تکرار
سرعسکر ایدوب مصردن اوچ بیك آدم دخی تعیین وارسال ایدوب اولدخی مصره
واصل اولدقده سعیددن سواکن طرفنه عزیمت ایدوب اول سمتده برقاچ قلعه بناسنه
مباشرت ایلمشدر مقدما سواکنده مصر جانبنده برامین اوتوردی صکره بکلر بکلك
اولمشدر بعده اوزدمیر حبشده برقاچ ولایت الوب سنه طقوزیوز التمش یدیده دواروه
شهرنده وفات ایتمکله مصوعه ده دفن اولنوب واوغلو عثمان پاشا قبرنك اوزرینه برعالی
قبه بنا ایلمشدر فچنکه اوزدمیر اوغلو یمنده معزول اولوب یرینه مصطفی پاشا والی اولدقده
چاق اولنجه ضبط ایتمشدر ابتدا محمل شریف وامیر حاج تعیین ایتمه سی مرحوم مصطفی
پاشادندر مقدما قافله شکلنده کیدرلردی واوزرلرینه باش وبوع برشیخ بنی مرزوق
اولادندن کیدردی بومصطفی پاشا فوت اولدقده کتخداسی یوسف پاشـــا اولدی
بوندن صکره کلن والیلر ظلم ایدوب عسکره علوفه ویرممکله وایکی بکلر بکیلك ایتدکلرندن
نزاع وفتنه دن خالی اولمیوب محصل یمن احوالی متلاشی اولدوغی دولت علیه
پادشاه اسلام خبردار اولمغله سنان پاشایی تعیین وارسال بیوروب اولدخی مصردن
توجه وجازانه کلدکده کوردیکه جازان خالیدر وخیر الدینکه زیدیه جبل اغبرده تحصن
ایتمشلر بعده تعزه واردقده عثمان پاشـــایی جبل اغبره تعیین ایدوب اولدخی واروب
جبل اغبری فتح ایدوب وزیدیه لی فرار ایتملریله قلعهٔ قاهره بلا محاربه تسلیم ایلدیلر
والحاصل سنان پاشا فتح وتسخیر ایتدوکی قلاع وبلاد بونلردر قلعهٔ حصن تعکر جبله
خیران قلعهٔ حدد جبل حبیش قلعهٔ اب جبل بعدان حصن حب هران قتد اومدررا
زمـــان وادی سهیل زبل ثفیله سمار وادی یرم قلعهٔ دوران صنعا حصن حولان
حصن ثلا حصن دمرمر وادئ السر بلاد مطهره ده قلعهٔ سام قلعه المقنب مزکور
سام غایتله متین در اوچ جانبندن اوچ طاغ احاطه ایتمشدر ومتین دیوار ایله تحصن
اولنمشدر حدیددن بیك لنبله منسبکدر طولی بش بیك زراع عرضی اون بش قاریش
ایکی طرفنده ایکی قلعه وار دربرینه قصر العرصه برینه للباحه دخی کوکبان غایت
یوکسکدر وادئ بون کـــهول قلاع اعرج که زیدیه حاکملری ایدی اوچ قلعه عروس
حب العروس حصن الظفر دخی قلعهٔ بین العزوادی خیان انده قلعهٔ روام قریهٔ اللولو
بلاد داعیده قصبهٔ الحضوب ناحیهٔ خیمه انده چوق قلعه واردر قلعه نسیاع الك مشهوری در
همدان الحراز جبل اسن وسکز قبیله که زیدیه یه تابعدر بنو الازرق بنو الشدید بنو احمد
بنو اولید بنو العدار الدهارجه دخی جعافره و مجادیل وبرحصن متین که اکا قراب المسجد

ديرلر جبل التيس مرباني وادي الحيمه انده دورت قلعه كه لهنعه ظفار سوداء عشر دخي
بلاد سهل باقيربونده چوق قبايل واردر انلردن اطاعت ايدن اوچ حصندر حصن خالد البكي
خالد الصغير حصن الكاهل قلعهٔ هبنى وادي صنعان جبل سنان قلعهٔ حجرا لركاحين
حصن شمـــاط قلعهٔ براس سنام اليعافر بلاد حران انده قلعهٔ بهار حصن دعله
قلعهٔ بني العمران حصن بعدعه قلعة العقبه دخي اوى قلعه حصن نتبيه حصن
طغران حصن قبصان حصن ريحان حصن قبله حصن القفل حصن شحب حصن
قرانه ديث حصن سافه حصن راجه حصن جعر مدمها جبل اللوز بلاد سمات طويله
ثقيل احمره والحاصل سنان پاشا يمنى فتح اتدكده بهرام پاشايه تسليم ايدوب كندوسى
استانبوله توجه اتمشدر بعده يمن واليلرى برقاچ مدت نصكره ظلم وتعدى اتمكله احوال
يمن مختل ومشوش اولوب سنه ١٠٣٨ ده قانصو بي يمنه تعيين اتديلر وآخر كار يمنه زيديه
مستولى اولوب حالا زيديه لرك اللرنده قالمشدر خلفاى حجاز اصحاب كرينده نصكره
حضرت ابن زبير بعده عبـــاسيه دن عبدالله سفاح طرفندن عموجه سى داود كه
مكه ومدينه ويمامه يه والى اولدى بعده دولت بني اخيضر ظهور ايلدى وبونلر خلفاء
حجاز شرفاسى دورت طبقه اوزره لردر جمله سى حسنى در اول بنو اخيضر ايكنجى اولاد
موسى اوچنجى بنى هاشم دركه انجق بونلر حسينى يه منتهى ديرلر دوردنجى بنو قتاده
ايدى بنو اخيضرى ذكر ايده لم بونلر بنو يوسف بن ابراهيم بن موسى عبد الله المحصن بن
محسن مثنى بن حسن بن على بن ابى طالب رضى الله عنه بونلره حسنيه ديرلر وبونلر ظهورلرى
سنه ٢٥١ ده وبونلره مستمره اولدى چاق قرامطه غلبه ايدنجه دك سنه ٣١٧ ده اخيضر
اخرلرى صـــالح بن اسمعيل دربونلرك حالا دولتلرى بلاد سودانده غانه شهرنده دربعده
بنو هاشم غلبه اتمشلردر بعده صالحدن نصكره اولادى موسى بنو سليمان بن حسن المثنى
مكه يه مستقل اولمشدر زمان مزبورده ظهور ايدن ملعون ابوطاهر سليمان بن عبد الله
ابى سعيد الحسينى ديرلردى بونك شرندن نيچه زمان كمسه حجه وارمغه قادر اولميوب
يوللرى قطع ايلدى وبونك قومى زياده اولدقده حجاجك افناسنه قصد ايدوب اوچيوز
اون سنه سى اواخرنده جمله حاجيلر حرم شريفده ايكن ترويه كوننده وافر عسكر ايله
كعبة اللهى باصوب كعبه ده واطراف مكه ده اوتوز بيك نفر حجاجى قتل ايدوب سنه
٣١٩ ده نقل ايركه ابوطاهر بر موجر فاجر غلام رمضان اولنده ظهور ايلدى والوهيت دعواسنى
ايدوب چوق كمسنه كندويه تابع اولدى وبو غلام انلره فرمان ايلدى كه موتالرك قرينلرينى
شق ايدوب بعده غسل ايدوب وخمر ايله طولدورهلر وهر كم اغزيله نارى سوندوررسه
لسانى كسيله واوغلنلره لواطه ايليه لر وافراط ايله ابلاج اتمه ملك اما افراط ايله ابلاج
اتسه يوزى اوستنه قرق زراع قدر چكمكه وهر اوغلانكه لواطه دن امتناع ايلرسه قصاب
يانده اتمكدر واتشلره تعظيم امر ايلدى والحاصل بونو ابوطاهر منقرض اولدى وذكرى

اولنان

اولنان هاشمیه مدینه ده ظهور ایدوب بونلر اولاد مهنا بن الحسن بن مهنا بن داود بن قاسم
چاق حسین بن علی بن ابی طالب رضی الله عنه ابندالری ابو فلیته الشریف قاسم اخرلری
سالمادر بعده بنو قتاده بن ادریس دخی بن الحسن بن علی بن ابی طالبه منتهی در بو قتاده
ینبع قلعه سنده اولورلردی قچنکه بنو هاشم ضعیف اولدیلر بو قتاده انلره غالب
اولوب اللرندن مکه یی المشلردر و مکه ده مستقل اولمشلردر و بونك سلسله سی حالا
اولان شرفاء مکه ده سنه بیك طقسان دورنده ابو البرکات اوغلو شریف سعید در والحاصل
بو جزیرة العربده حکوماتی امرا و شرفا و مشایخ متعدده در یمنده بعض تهامه و بعض
جبال یمنه زیدیه حکم ایدر و حاکملرینه امام و ماعداسنه متعدد حکومات که هر برینك
حاکمی کندولرندن مستقل حکومتدر و کذلك شحر ولایتنك حاکمی کندولرندن مستقلدر
دخی عمان کذلك اما الحسا اگرچه حاکملری کندولرندندر اما آل عثمان طرفندن ضبط ایدر
و مکه و مدینه ده شرفا حکم ایدر و آل عثمانه تابعلردر والحاصل بو جزیره احوالی و ملوکنك
تفصیلی جولان الافکار نام کتابزده مسطوردر فصل ٥ در بیان اقلیم شام قرق بشنجی
فصل اقالیم عرفیه دن شام اقلیمی بیاننده در که ارض مقدسه تسمیه ایدرلر دخی ارض کنعان
و لسان یونانیده سریا دیرلر و قتا که اقلیم جزیرهٔ عرب تمام اولدقده اقلیم شام اوصافنه
شروع ایدهلم بو اقلیم جلیل الشاندر دیار النبیین و مرکز الصالحین و معدن البدلا قبلهٔ اول
بونده در دخی حشر و نشر یریدر و بونده ارض مقدسه و رباطات فاضله و ثغور جلیله و جبال
شریفه و مهاجر ابراهیم و قبری در و دیار ایوب و بیرٔی در و محراب داود و بابی در و عجایب
سلیمان و شهرلریدر و تربهٔ اسحق و اناسیدر و مولد مسیح و مهدیدر و قریهٔ طالوت
و نهریدر و مقتل جالوت و حصنی در و جب ارمیا و حبسی در و صخرة موسی و محراب ذکریا
و معرکهٔ یحیی و مشاهد انبیا و قبرٔ موسی و مدینهٔ عسقلان و عین سلوان و مواضع لقمان
و وادی نعمان و مداین لوط و موضع جنان و وقف عثمان و مجلس که انده ایکی خصم حاضر
اولمشلر و قبر مریم و راحیل والحاصل ارض شام ارض مقدسه در که الله تعالی بو ارضی
مهبط وحی و منزل انبیا و مقام اولیا قلدی آبی شیرین و هواسی خوب و خلقنك خلقی
و رأیی مرغوبدر و خواص شامدندر که اولیا ابدالدن خالی اولمز که بو اولیانك دعالریله الله تعالی
عبادنه رحمت ایدوب عفو ذنوب ایدر و بو اولیا ابدال یتمش نفردن زاید و ناقص اولمز و هر بار که
بو یتمشك بری وفات ایده ناسدن بری آکا بدل که قائم مقام اولور و بو اولیا ابدال جبل لکامدن
غیری شامده ساکن اولمزلر و دخی عبدالله عمرو بن العاصدن منقولدر که خیر اون قسم
اوزره قسمت اولندی طقوز قسمی ارض شامده و بر قسمی سائر ارضده در و شامك طعامی
مشهوردر که اجناد و عساکر شام شجعان قوی الاهتمام و خلقنك سلطانه اطاعتی ضروب
امثالدندر والحاصل بو اقلیمك خلقی قوت ضرب و حسن تدبیر اصحابیدر و ذو فنوندر
خصوصا حکما و علماسی قیاسه کلمز حتی مشهور اولان حکماء یونانك اکثری صور

شهرندن وغیریدن ظهور ایتمشلردر و بو ارض شامك سبب تسمیه سی بنی کنعاندن
بر قوم بو جانبه تشامو یعنی ارض کعبه دن تیاسر ایتدکلرندن بو اسمله مسمی اولدی و بعضیلر
دیرلر که بو ارض سام بن نوح علیه السلام اسمیله تسمیه اولندی که انك اسمی لغت سریانیده
شین معجمه ایله شام در الحدود غربدن بلاد ارمنده اولان طرسوسدن بحر رومدرکه مصر
وشام بیننده اول جفارده اولان رفحده منتهی اولور وجنوبدن رفحدن ممتد اولوب
بریه تیه بنی اسرائیل حدودنه وشوبك وایله ماییننه واروب بلقاده منتهی اولور وشرقده
بلقادن ممتد اولوب مشاریق صرخده واررکه اطراف غوطهٔ شامی طوتوب مشاریق سماویه
ومشاریق حلبه واروب بالسده منتهی اولور وشمالده بالسدن فرات ایله ممتد اولوب قلعهٔ
نجمه و بیره یه وشمیساط وحصن منصوره و بهسنایه ومرعشه وبلاد سیسه وطرسوسه
واروب وبحر رومده منتهی اولور التقسیم مقدما بو شامی بش جنده تقسیم ایتمشلر هر جندی
بر مملکته اضافه ایتمشلردر اولکی جند فلسطین ثانیسی جند اردندر ثالثی جند دمشق
رابعی جند حمص در خامسی جند قنسرین در وهر جند بر کوره در که مدن وقصبات
وقرایه مشتمل در اولکی فلسطین در باش شهری قدس شریف ومدینه لری رمله و بیت
حبرون وغزه و یافا وعسقلان وارسوف وقیساریه واریحادر ایکنجی اردندر باش شهری
طبریه در اما حالا نابلس در ومدینه لری قدس صور عکا جنینین لجون کابل بیسان
صفد صلت عجلون اوچنجی که دمشق باش شهری دخی دمشقدر ومدینه لری بانیاس
صید ابیروت طرابلس شقیف ارنون دوردنجی که حمص باش شهری ایله مسمی در ومدینه لری
سلمیه تدمر حیاصر کفرطاب لاذقیه جبله انطرطوس حصن الخوانی بشنجی که قنسریندر
باش شهری حلب در مدینه لری انطاکیه سویدیه شمیساط منبج بیاس قنسرین مرعش
اسکندرون حماه شیزر معرة النعمان معرة المصر بین معرة قنسرین صهیون دربساك
حصن بوزره شغر فامیه راوندان باب وزاعاعین تاب قلعة الروم بیره بالس رصافه
حصن منصور ودمشق اطرافنه دورت صقعه اعتبار ایتمشلر غرب شرق قبله شمال
وهر بریسنك عمللری واردر اولکی صقعه که غربیدر ایکی قسمدر بری ساحلی بری جبلی
ساحلیسی بحر روم ساحلیدر عمللری غزه رمله لد قاقون جبلیسی عمللری قدس شریف
بلد خلیل نابلس ایکنجی صقعه که قبلیه دیرلر عمللری بلاد حوران وغور و بانیاس واذرعات
وعجلون وبلقا وصرخد وبصری و زرع اوچنجی صقعه که شمالیه دردخی ساحلیسی
وجبلیسی واردر ساحلیسی عمل صیدا بیروت جبلیسی عمل بعلبك نام دیگر قاع البزوه دخی
بقاع عزیزی دیرلر عزیز بن سلطان صلاح الدین یوسفه منسوبدر دوردنجی صقعه که
شرقیه در عمللری عمل حمص مصیات قاره تدمر رحبه سلمیه وسابقا بو شامك خلفا
زماننده خلقی وعسکری دورت صنفدر اول ارباب سیوفدن اهل وظایفدر بونلرك اعیانی
عسکردر نائب شام امیر کبیر حاجب الحجاب نائب القلعه استادار سلطان که مقدم القدر حاجب

دوادارکه

دواداركه سلطان طرفندن نائب شام خدمتنده اولور بونلر امرادر صنف ثانی ارباب شریعه
قاضی كبی بونلر بر قاچ صنفدر صنف ثالث ارباب وظایف دیوانیه بونلرك اعیانی اوچدر
كاتم السر ناظر الجیش وزیركه صكره وزارت لقبی كیدوب ناظر نظام قونمشدر دخی دورت
صنف واردر بری نوابدر بونلر یدی نائبدر نائب قدس نائب حمص نائب بعلبك نائب
رحبه نائب عجلون نائب صرخد نائب مصیات نائب قلعهٔ صبیبه دخی بری كشافدر
كاشف قبیله كاشف رمله كاشف نابلس بری ولاتدر والئ صیدا والئ بیروت والئ تدمر
دوردنجی صنف عربان بلاد شامیه بونلر طقوز قبیله در بونلرك اعظمی طی در بونلرك
بكلكلری اوچ بطننده در بری آل فضل كه بنو ربیعه بونلردندر جمله نك باشیدر دیارلری
حمصدن چاق جعبر قلعه سنه وارندن رحبه یه وارنجه كه فرات كنارنده در اطراف عراقه
اینر بصره یه وارنجه بونلرك وافر صولری واردر وسائر بكلرك اعظمیدر و بكلرینه امیر الملا
دیرلر اما حالا بنی طرپوش دخی بنی ریشه اول سمتده اولان بكلردر وعربنه عرب الموالی دیرلر
ایكنجی بطن آل مرادر انلر بنو مری ابن ربیعه بن فضلدر منزللری حوران وبریه در
بونلرده نیچه صنادید كلمشدر حالا مشهور اولان عرب كه حجاجی قالدران مفالجه عربی كه
اول سمتده مشهوردر بطن ثالث آل علی در بنی علی بن حدیث بن عینیه بن فضل بونلر دخی
عظیم الشاندر دیارلری مرج دمشق وغوطه در آل فضل ایله آل امرا اراسنده دوشمن
ایكنجی قبیله بنو مهدی بونلر قحطانیه دندر منزللری بلقاده در حالا حسان وصلت سمتنده
ممتد اولدیلر حالا بونلره عرب طربیه دیرلر و بوطرابی اوغلو حكم اتدوكی جنین واكا تابع
ولایت كه اكا ولایت بنی حارث دیرلر صكره بكلك اتمشلردر اول اوجاقلقدر اوچنجی قبیله
جرم قبیله سی طی دن بنو جرم بن ثعلبه در منزللری غزه ودارمدر وحالا اول سمتده معروف
اولان عرب سوالم وعرب عاید و بونلردن عرب آل محمد دخی خلیل الرحمن ده عقبهٔ الحج كه
انده حجاج مصری ملاقی اولورلر انده عرب الحویطات وشرفه دن عرب بنی عطیه ومغایر
شعیبده بنی لام طائفه سی اولور حالا غزه سمتنده مشهور اولان اعراب عرب الوحیدادر
و بونلرك طوایفی چوقدر دوردنجی قبیله ثعلبه قبیله سیدر بونلر طی دن بنو خالد بن
سلامه اندر بو ثعلبه ایكی بطندر دردمسا ورزیق اولاد عوف بن ثعلبه در حمد انیدر و بونلره
ثعلبهٔ الشام دیرلر و بونلر شامدن عمانه وارنجه بونلرك بكلری یوقدر بشنجی زبید قبیله سی
سعد العشیره دن بنی مزحج اولان كهلاندندر و بونلر بریج بر قاده اولورلر واولدوغی سمته نسبت
اولورلر مثلا مرج زبیدی وحوران زبیدی زبید اخلاف بونلردندر و بونلر رحبه یه
قریب آل فضل جوارنده در بو طائفه قطاع طریقدر التنجی قبیله بنو خالد قبیله سی عرب
حمصدر خالد بن ولید نسبندن اولمق دعوا ایدرلر حال بوكه بونك عقبی بالاتفاق منقرضدر
بكلری یوقدر یدنجی قبیله حارثه سكزنجی قبیله بنو عقبه كرك وشوبكده اولورلر بكلری
واردر طقوزنجی غزیه حمدانی ایدر بونلر بطون وافخذدر اوصاف غابات وبحیرات وانهار

جبال بو اقلیم شامك غاباتی یعنی اورمانلری چوقدر انك مشهوری غاب عسقلان
بر بیوك اورماندر چاق رمله یه ممتددر دخی غاب ارسوف نهر عوجا قربنده چاق عكایه ممتددر
حالا غاب فلنسوه دیرلر بو اورمان قاقوندن چاق عیون التجاره ممتددر بو اورمانك ایچنده
عیون اساور اولور دخی غاب قنیطره دخی طرابلوس و حلب اطرافی برقاچ یرده اورمان
واردر خصوصا بیوك غابی كه آكا روزد یرلر و اكثر اغاجی توتدر بحیراتك مشهوری بحیرۀ زغر
دخی بحیرۀ منتنه دیرلر و حالا بحیرۀ لوط دیرلر بو بحیره اعمال طبریه دن خسیسه و بیسان
بیننده در طولی اون میلدر عرضی التی میلدر دوری ایكی كونلك وسطنده بر صخره و منقور
واردر بو بحیره یه نهراردن كه نهر شریعه دخی دیرلر منصب اولور بو بحیره ده طیور و سمك
اصلا اولمز انجق بعض سنه ده هیجان و خروش ایدوب ایچنده برشئ چقار آكا حمیر دیرلر بالله
بكزر راحیه چبوغنه سوررلركه برجنس بوجك ضرر ایتمسون دخی غیری شئ ایچون استعمال
ایدرلر و بوندن وافر مال تحصیل ایدرلر و بو بحیره نك اطرافی ایكی حكومتدر بو حمیر بحیره
اورتاسنده بركله نوربعلر و زكار برطرفه آتار اول طرف كیمك حكومتنده ایسه اول حمیر انكدر
مقدما بو بحیره نك یرنده بش مدینه وار ایدی انك بیوكی سدوم ایكنجی صبعه اوچنجی عمره
دوردنجی رومادر بشنجی صعله و بونلر قوم لوط مدینه لری ایدی و حضرت لوط حضرت
ابراهیمی غایت سوردی حضرت لوط حضرت ابراهیم ایله هجرت ایدوب معا كلمشلردر
وسدوم شهرینه نازل اولمشدر خلق فاحشه یه ابتداع اتدكده نهی ایلدی سوزنی اصغا
ایلمدیلر الله تعالی اول مدینه لری باش اشاغی ایلدی اندن اوتوری اول مدینه لره
مؤتفكات یعنی منقلبات دیرلر صكره حضرت لوط كفرطاب قصبه سنده وفات
اتدی بو قصبه خلیل الرحمن دن برفرسخدر بحیرۀ طبریه دخی بحیرة المنیه دیرلر بو بحیره
غورك اولنده در كه بحیرۀ بانیاسدن بحیرۀ طبریه یه منصب اولان نهر شریعه اول غوره
داخل اولور و غور بحیرۀ طبریه نك كناریدر و بو بحیره دن شكل بطیخه بر حجر چقار
حجر یهود دیرلر اطبا بو حجری حصاة مثانه ایچون استعمال ایدرلر بحیرۀ بانیاس نواحئ
دمشقده بانیاس قربنده در و اول موضعده اولان جبل ثلجدن نبع ایدن عیوندن
جمع اولور و اندن منصب اولور و نهر شریعه بونلردن چقوب بحیرۀ طبریه یه منصب اولور
بو بحیره ده غاب قصب واردر بو بحیره اطرافی اصلا قیش اولمز بحیرۀ بقاع بونك صویی اوندن
بوندن ایركلش صودر بعلبك غربنده بركونلك یولده در و بو بحیره یه بر قاچ ایرمق كیرر
بری نهر غور بیل بری نهر الجلزون بونك صویی جمله دن اعلادر بو ایرمقلرك باشلری بقاع
اوه سندن چقار والحاصل جمله بو صولر بانیاس صوینه قاریشور بحیرۀ دمشق بو بحیره شماله
شرق ایله غوطۀ دمشقده اولور و بو بحیره یه نهر برداوغیرك فضله سی منصب اولور
بونده غاب قصب اولور و بونده چوق بالق چقر باشقه امینی واردر و انواع طیور جمع اولور
بحیرۀ قدس بو بحیره حمص بحیره سیدر شمالدن جنوبه طولی اوچ منزل و بو بحیره نهر

ارنط

ارنط اوزرنده مصنوعه دروبو بحيره نك طرف شماليسنده بحر ايله برسد سد يد مبنى دركه عادت
قديمه در اسكندردن نسبت اولنور وسد مذكوروسطى اوزره بحر اسود ايله ايكى برج مبنى در
وسدك جهت شرقندن جهت غربيه طولى بيك ايكيوز سكسن بدى ذراعدر وعرضى اون
سكز بچوق ذراعدر وبوسد برماء عظيمى برحيثيتله حبس وضبط اتمشدركه اكر سد
منهدم اولسه اب سيلان ايدوب وبو بحيره منعدم اولوب نهر اولور بو بحيره غربئ حمصدن
بر منزلدر بونده سمك غربيه صيد ايدرلر بحيرهٔ افاميه بو بحيره بر نيچه بطايحدر غاب قصب
اراسنده دروبونلرك اعظمى ايكى بحيره دربرى جنوبيه برى شماليه در وايكيسنك دخى ابى
نهر ارنطدندر جهت جنوبيدن بحيره بربطايحه منصب اولور صكره بو بطـــايحك نهايت
شماليسنده نهر عاصى بو بطايحدن چيقر وبو ايكى بحيره دن بحيرهٔ جنوبيه بحيره افاميه در
واتساعى تخمينا نصف فرسخدر وقعرى قريبدر انجق قامت انسانه واررو وارضى وحلدر
وبحيرهٔ جنوبيه يى قصب صفصافه هرجانبدن احاطه اتمشدروبرده بيشه زارلرى
واردروبو بطايح مذكورده اوردك وقاز وبونلرك امثالى طيور بحددر وايام ربيعده بو بحيرهٔ
افاميه نيلوفر اراسنده قالوروبحيرهٔ ثانيه ده شماليه ايله بحيره افاميه بيننده غاب قصب
واردر ايچنده برمعبر واردركه مراكب وزوارق بحيره جنوبيه افاميه دن بحيرهٔ شماليه يه چيقر
وبو بحيرهٔ شماليه حصن برزيه ناحيه سندندر وبحيرهٔ نصارى ديمكله معروفدرزيرا بو بحيرهٔ
شماليه ده سمك صيادلرى نصارادر بحيره شمالنده بيوتلرى واردر وبو بحيرهٔ شماليه هرسنه
دورت كره بحيرهٔ افاميهٔ جنوبيه مقدارنده اولور ووسطى مكشوفدر وطرف جنوبده
وشماليسنده نيلوفر بتر وانواع طيورك كثيره سى واردر انكليس ايله معروف برسمك
دخى صيد اولنور بو سمك ييلان بالغى ديدكلريدر بحيرهٔ انطاكيه بغراس وحارم بيننده
ارض مستويه ده دركه اكا ارض عمق ديرلر حلب ناحيه سندندر حلبه بعدى ايكى مرحله در
وبو بحيره يه اوچ نهر منصب اولوركه شمالدن كلوروبو اوچ نهرك شرقيسى اولانه نهر عفرين
ديرلر وغربيسى اولانه كه در بســاك التندن جاريدر نهر اسود ديرلر وبريسى دخى بو ايكى
نهرك اراسندن جاريدركه اكا نهر بغرا ديرلر كه بغرا بونك اوزرنده برقريه نك اسميدر
حلقى نصـــارادر وبو اوچ نهر مجتمع اولوب نهر واحد اولدقد نصكره بو بحيره نك
طرف شمـــاليسندن ايچنه داخل اولوب طرف جنوبيدن چيقرونهر واحد اولور جسر
حديد التندن كچر وبرميله قريب انطاكيه اوستنده نهر عاصيه متصل اولور وبو بحيره نك
دورى بر كونلكدر انهار نهر عرجه بو نهر رمله نك اون ايكى ميل شماليسنده در وبو نهرك
منبعى مجدالبـــا ديدكلرى قلعهٔ خراب قرشوسنده جبل التنده در بعده شرقدن
غربه جارى اولوب غابهٔ ارسوف جنوبيسنده بحر رومه منصب اولور ديرلر بو نهرك اوزرنده
ايكى عسكر التقا وقتال ايتسه لر عسكر غربى عسكر شرقيه غالب اولوب البته شرقى منهزم
اولور نهر اردن كه بوكا غور ديرلر دخى يوردان ديرلر وحالا نهر شريعه ديرلر بو نهر جبل ثلجدن

6

بحيرهٔ بانياسه منصب اولور بعده اندن چقروب بحيرهٔ طبريه يه منصب اولوب دخی اندن چقروب
بحيرهٔ لوطكه اكا بحيرهٔ منتنه ديرلر اكا منصب اولور نهر اليرموك بو نهر قصرين دن كلور
وبحيرهٔ طبريه قربنده نهر شريعه يه منصب اولوب نهر نعمان جبال صفد دن چقروب عكه يه
بحر بعده بحره قاريشور نهر ليطانی منبعی كرك نوح ارضندن بعلبك طاغندن چيقر
بو نهره بعض عيون وانهار منصب اولور جبل لبناندن بقاعه ممتد اولور دخی مرج
عيون وشقيفه اوغرار دخی اقليم التفاح بعده صيدا وصور بيننده بحره قاريشور نهر
بيروت جبال شوفدن چيقروب اكا قريب دخی بر نهر كلوب چقرو نهر ابراهيم بونلر جبال لبنان
وكروان طاغلرندن نبع ايدرلر و بحره قاريشورلر نهر غضبان صامسيه دن چيقروب طرابلسه
بحر و بحره قاريشور نهر البارد اكا قريب نبع ايدر نهر الاعوج جبل شيخدن نبع ايدر بعده
وادی التيم اندن سعسعه مرور ايدر بعده كسوه يه بحر و اندن حور جوليه وعادليه دن بحر بعده
قزلانيه يه وارر واندن بحيره يه كيدر نهر بردا بر قاج عيندن جمع اولور انلردن عيون
توتدن نبع ايدر بونلر اوج عيندر زبدانيه تكيه سی اوستی يانندن نبع ايدرلر كه بونلره مأ براده
ديرلر عين فيجيه ايله جمع اولور بو فيجه صويی بر ارشون قدر يوقاری آتيلور بعده هامه ديرلر
بر قريه يه منحدر اولور و بورادن نهر يزيد منفصل اولوب قاسيونه ممتد اولور و قابون وحرسته
چاق دومايه منتهی اولور و زمان قديمده ماطرونه وز نبته ممتد اولوردی و حالا دومه
وعذرا منتهی در و بو يزيدده وميه منسوبدر ودخی يزيد بن معاويه بو نهری توسيع
وتعميق ايتمكله اكا منسوب اولدی و نهر ثورا دمر قربندن بورا اوستندن طوتوب چاق
قيصره دك ممتد اولور و دخی اشرافيه قربنده نهر مزه و اندن نهر دارانی دخی آيريلور
دخی نهر بورادن نهر قنواه بعده نهر بانياس بو نهر بانياس ربوه ده ايريلور و كوك
ميدانی غربيسنده ذيل جبل عربندن بحر بعده مولوی خانه يه و اندن قلعه ايچنه بحر بعده
جامع امويه يه واول اطرافه متفرق اولور ودخی قنواة انك بری طرفندن بحوب شامك
اولرينه متفرق اولور و نهر عقربا بحصه قربنده بردادن آيريلور بونلر ذيل جبل غربيدن
بحر و بومذكور ايرمقلر ايرلدقدن صكره نهر بردا كوك ميدانندن بحر بعده بحصه
قربنده كه اول سمته قهوة القصف ديرلر نهر عقربا ايريلور بعده بردا و عقربا شام
اورتاسندن ايكيسی بحرلر وشيخ رسلان قربندن بحر دخی نهر بردا واديه قربنده ايكی فرقه
اولور برينك اسمی داعلی ايرماغی برينك اسمی جرمانی ايرماغی ايدی نهر داعلی برقه
داعه وكفر بطنه و وثقنه يه بحر و اول بر فرقه ايله جمع اولور راسمی نهر جرمانی اولور بو فرقه
دخی جرمانه بيننه سواد معظمه يه بحر و بونلر جمع اولدقلری يرده غيضه كوپروسی قربنده
بعده تكرار اسمنه بر دادير لر و غيضه قربنده منيحه قريه سی واقعدر بعده بو ايرمق حد ينده
حرزميه و بيته نايم ومحمديه بحر و اندن بحيره يه منصب اولور نهر عاصی بو كا دخی نهر ارنط و نهر
مقلوب تسميه ايدرلر بو نهر دن آب نواعير ايله النور و بو نهرك اولی بعلبك قربنده رأس

كويك

کوبك قربنده نبع ایدر بعلبکدن برمرحله قدر بعید در بعده جوسیه ایله رس
بیننده قاسم الهرمل دیدکلری مکانه واصل اولور واول مقامده بر وادی یه اوغرار وبونهرك
اکثر منبعی بو وادیده مغارة الذهب دیدکلری موضعدندر وجوسیه یی چکنجه شماله
جاری اولور وصکره غربی جهتنده بحیرۀ قدسه منصب اولور بعده اندن چقار وحمصی
چکوب رستنه بعده حمایه چکر واندن افامیه یه منصب اولور بعده اندن چقار درکوشه دنصکره
جسر حدیده اوغرار وبورایه گلنجه جبل لکام شرقیسنده در بعده جسر حدیده وصولندن
صکره جبل لکام منقطع اولوب نهر مزبور دونر جنوب غربه کیدر وسور انطاکیه یه
اوغرار بعده سویدیه یاننده بحر رومه منصب اولور وبونهره برقاچ انهار قاریشور بریسی
نهر کبیر شمال افامیه دن کلور وافامیه بحیره سنه قاریشور بری نهر اسوددر شماله جاری
اولوب دربساك التنه اوغرار بری نهر یغرادر یغرا قربنده نبع ایدر ونهر اسوده قاریشور
بعده بحیرۀ انطاکیه یه قاریشور بری نهر عفریندر بلاد رومدن کلوب راوندان اوزرندن
جومه یه اوغرار وبو جومه یی چکوب عمقه اوغرار بعده نهر اسود ایله جمع اولور نهر قویق
مخرجی سیناب نام بر قریه ده حلبدن یدی میل بعیددر نهر مرعشله وغیریله جمع اولور
بعد حلب وقنسریندن چکر مرج احمرده منتهی اولور نهر جیحان عامه بونهره جهان صویی
دیرلر بونك مخرجی البستان قربنده بلاد سیسه ومصیصه بعده نهر سیحان ایله جمع اولور
نهر سیحان قیصریه قربنده جبل قورمزدن نبع ایدر بعده بلاد سیسه اوغرار وشرقی
سور ادنه اوزره اوغرار وادنه قلعه سی دبنده عظیم کوپری التندن مرور ایدر بعده چاقد
صویی تسمیه اولنور برمقدار چکر مصیصه قربنده که انده ایاس مع بندی نهر جیحان
ایله قاریشور بعده ایاس ایله طرسوس بیننده بحر رومه قاریشور نهر سمساط شهر
سمساط قربنده اقوب حصن زیاده وارر یعنی خرت پرت قصبه سنه اوغرار بعده ملاطیه
اوزرنده نهر فراته قاریشور الجبال جبل طور سینا بو جبل شام ایله مدین بیننده در
طور لغت عبرانیه ده هر جبلك اسمیدر صکره برنیچه جبالك علمی اولدی بری طور
هارون بو جبل بیت المقدسه مشرفدر حضرت هارون قبری انده در دیرلر که حضرت
موسی هارون ایله مناجاته کیدرکن هارون کوردی که برقازلمش قبر واکا قریب برکوزل
سریر وار اوزرنده یطایم دیوب یاطورکن موت اخذ ایلدی والحاصل حضرت هارون
اول قبره دفن اولندی حتی حضرت موسی یه بویله اولماغی تهمت اتمشلر جبل کلبودی
نابلس غربنده نهر شریعه قربنده ممتددر بونده طالوت جالوت ایله عظیم جنك ایدوب
طالوت غالب اولمشدر جبل عوف غور اوزرینه مشرفدر انده شهر عجلون اولور بونده انواع
اثمار واشجار وانهار واردر شرقنده جبل الصلت کرکدن ایکی مرحله در جبل الشراه بلقالك
جنوبنده حالا فلاحلر ساکنلردر وبری طور زیتا قدسده بر جبلدر اثرده واردر طور زیتاده
یتمش بیك بنی جوعدن هلاك اولمشلردر وبری جبل طوردرکه طبریه اوزره مطلدر

وبری طور سینا بو جبل قربنده موسی علیه السلام الله تعالی ایله مکالمه اتدوکی جبلدر
ایچون موسی علیه السلام بو جبله کلسه اوزرینه غمام نازل اولوب موسی بو جبلده غمامه
داخل اولوردی وجناب تعالی ایله مکالمه ایدردیکه عند التجلی بو جبل پاره پاره اولوردی
آیت کریمه ده اولدوغی اوزره وبو جبلك حجاره سی ایچون کسر اولنسه وسطنده شجرهٔ عوسج
صورتی چقاروبهود شجرهٔ عوسجی تعظیم اتدکاری بو معنی ایچوندر جبل عیسی صفد
قربنده اوچ میل بعدی واردر بو طاغده اکثریا حضرت عیسی عبادت ایدردی بو طاغده
حواریونه نماز قلمغه تعلیم اتمشدر وبو طاغده حضرت عیسی برقاچ معجزه لرین
کوسترمشدر جبل تابور طبریه قربنده بر یوکسك طاغدر یوقاروسنده بر فرسخ قدر
بر میدان واردر هواسی غایت کوزلدر باغلری وزیتونی چوقدر انواع چچکلری واردر
خصوصا قیش ویاز فصللرنده وبو سمتده انواع قوشلر کلور حضرت ابراهیم بو طاغده چوق
زمان اکلنمشدر جبل صدیقا صور وقدس وبانیاس وصیدا بینلرنده واقعدر جبل
عامله ساحلك سمت جنوبنه ممتد صوره واردر بو طاغده شقیف قلعه سی غربنده اولور
واول سمتده جبل الشوف وجبل کسروان وجبل النصریه وجبل الکلبیین واردر ودخی جبل
قاسیون دمشق اوزره مشرفدر بونده انبیانك علیهم السلام آثارلری واردر وبو جبل جبال
ایچنده معظمدر وبو جبلده مغارات وکهوف واردر ومعابد صالحین واردر وبونده مغاره دم
قربنده بر مغاره واردر دیرلرکه هابیل بو مغاره ده قتل اولندی وبر مغاره واردر مغارهٔ جوع
دیرلر بو مغاره ده جوعدن قرق نبی هلاك اولدیلر جبل الثلج دمشق غربنده ارض بانیاسده در
جبل شامخدر اوچ کونلك یولدن کورینور دائما ثلج زائل اولمز اوایلده مسکون ایدیکه
اوزرنده آثار عمارت واردر وحالا ذیلنه قریب بر معمور قریه واردر ادینه عرنه دیرلر بو قریه
قیش فصلنده قاردن قپانور وخلق انده کی مغاره لرده کندولری ومواشیلری انده اولان
مغاره لره کیررلر ودورت بش آی چاق قیش کیدنجه اوتوررلر بعده چقوب اکین اکرلر
جبل الربوه دمشق دن بر فرسخ یرده در وبو جبل عالی در قلبه سی اوزره بر مسجد رعنا واردرکه
اطرافی ریاض وبساتین واشجار ورياحين ایله مزیندر ونهر ثورانك اجراسی مراد اولندقده
بو جبل مجری وطریقنده معترض اولمغله تحت جبلی نقب ایدوب نهر ثورایی اجرا اتمشلر
ونهر یزید بو جبلك اعلاسنده درکه اسفلنه نازل اولمشدر وبو جبلده بر کهف صغیر واردر
دیرلرکه حضرت عیسی علیه السلام انده اولمشدر جبل الجولان دمشق مقابلنده اولور
جبل لبنان ارض شامده اعظم جبالدر واصلی حجازدندر که جبل عرجدن کلور وطوروا ایله
اوزره اولان جباله متصلدر ودخی جبال بیت المقدسه متصل اولور صکره بقاع وحمص
وحلب وثغور اوزره اوغرار بلاد روم وجبل لکامه ممتد اولور بو جبل لبنان عیون میاه بارده
واشجار مثمره وتریاقه داخل اولور حشایش نافعه سی بی نهایه دروددیرلرکه بو جبلده حشیشه
کیمیا واردر وبو جبلده صالحاو ابدالا واردر انده عبادت ایدرلر چالیدن اولری واردر وانده کی اثماردن

یرلر غیری شی بتمزلر وبو جبلك اوزرنده دیر نسمیه اولنور برجبل كه ساحل بیروت اوزره
مطلدر ودیرلر كه بو جبل دیر اول جبلدر كه كنعان بن نوح ساوی الی جبل یعصمنی من الماء
دیدوكی بو جبلدر وبو جبل ذیلنده كرك تسمیه اولنور برقریه واردر كه انده برقبر واردر دیرلر كه
حضرت نوح علیه السلامك قبریدر وشیبان راعی نك قبری دخی انده در جبل عكار
طرابلوس شرقندن كلور عكار نام حصن بو طاغده اولمغله اسمیله مسمی اولمشدر بعده شماله
تجاوز ایدر چاق حصن الاكراد وحمص غربنده مسامت اولور بعده ممتد اولور حماة وشیزردن
چاق افامیه یه كیدر و جبل لكامه متصل اولور وانده برطاغ اسمی شحشبو انده كی قریه
اسمیله مسمی در بو جبل جنوبیدن شماله ممتد اولور معره وسرمین وحلب غربلرندن كچر
بعده جبال رومه متصل اولور جبل اللكام بو جبل جبل لبنانه متصلدر مرعشه وارنجه
شام ایله ملاطیه اراسنی فصل ایدر بو جبل مرعش وعین زربه وهارونیه یه اوغرار
ولاذقیه یه كلنجه جبل لكام تسمیه اولنور و لاذقیه دن حمصه وارنجه جبل النهر تسمیه
اولنور ولبنانه متصل اولور بو جبال غایتله معمور واثماری چوقدر وبو جبل بین الشغرین
یعنی شام ایله جزیره یی فاصلدر جبل خوشن حلبك جانب غربیسنده در حسین بن علی
رضی الله عنهما زوجه سی حامل ایدی اول مقامده سقط واقع اولدی طرح حمل ایتدی
وانده دفن اولنوب مشهد مبارك مشهد الطرح دیو معروفدر جبل سماق اعمال حلبدندر
بو جبلده مدن كثیره وقلاع وحصون عسیره یی مشتملدر وبو جبلده چوق سماق نبات
اتمكله انك ایله مسمی اولدی جبل البستان بونك میاننده برشكاف واردر یول آكا اوغرر
كچنلر بینرا تمك همینجه عفونتندن مریض اولورلر اول ولایتده مشهوردر توصیف مدح اقلیم
شام هواسی خوب اولمغله اكثر خلقی زنده وتندرست اولور وبو اقلیم كثرت عمارت واب
وهواسنده اعتدال ومحصولنده وفرت ومأكولنده لذت ومسكنلرنده زینت وخلقنده
حسن وصنعت باخصوص برامكه بنالری حالا اثارلری باقیدر ومساجد وجوامع ومرابط
وخیرات چوقدر ومدارسك حسابی یوقدر باخصوص جامع بنی امیه كه افاقده مشهوردر
وبو اقلیم قدیمده برمرتبه معمور ایدی كه اوتوز ایكی سلطنته تقسیم اولنمش وهر بریسنك
برمستقل صاحبی وار ایمش بنی اسرائیل زماننده وبو اقلیمك طپراغی غایت منبتدر
ومحصولداردر خصوصا حوران ناحیه سندن بعض یرلری برینه یوز ویرر مراعالری واسع
واعشاب وعقاقیر انواعی وافر باخصوص انواع ازهار سنبل وزرین لاله وغیری كه
صحرالرده وطاغلرده كندوكندویه بتر وبو اقلیمده انواع اثمار وفواكه اولور رقیسی والما
وامرود واریك وكراس ووشنه وفستق وصنوبر وفندق وموز وشكر قمیشی وانجیر وجمیز
وایوا وشفتالو وانار ومرسین وزعبوب ونبق وجوز وبادام وعقابیه وبوطم وحب العزیز
وزیتون وتوت وغیری میوه لر كه حسابه كلمز وانواع اغجلر اولور حتی بلسان وزقوم
اغاجلری اولور وانواع سبزوات وكوكلر وقلقاس دخی قنبیط وغیری ویازوقیش فاكهه سی

منقطع اولمزودخی قدرت حلواسی یغارو بواقلیمده اولان انواع حمص غیری یرده اولمز تورنج ورکنا
وکباد نفاش اغاج قاونی فرمکین ولیمون ونارنج وغیری بواقلیمده انواع حیوانات اولور
خصوصا غنم بنی اسرائیل که بواقلیمده غایت چوقدر دخی قپلان وآیو وسرتلان ویابان
اشکی وپارس وخنزیر وتلکی وقورد وچقال وانواع کیکلر وطوشانلر وبونده اولان
حیوانات غیری یرده اولمز خصوصا جیران صیدی وکذلك انواع طیور اولور وبواقلیمده
اولان حریر وپنبوق وسوسام وزیتون وزیتون یاغی وقلیه وطوز وغیری غایت چوقدرکه
تاالکنز طرابلوسدن مقطوع سنوی طقوز یوز کیسه در حالا التیوز در وحلبده سکز یوز
کیسه در وصفت وصیدادن التیوز کیسه در حالا بشیوزدر وبنی اسرائیلدن منقولدرکه
حضرت موسی علیه السلام عصرنده عنقادلو ارقاسی ملون ومنقوش برطائر خلق
اولنمشدرکه دورت طرفندن بر قنادی اولوب یوزی انسان صورتنه بکزیوب اعضاسنده
هر خوب نسنه دن حصه ونمونه اولوب واکا بکزر برقوش ارض قدسك اطرافنده اولوردی
صکره حجاز ونجد سمتنه کیدوب انده حیوانات ومواشی قیماغه معتاد اولوب خالد بن
سنان العبسی برصالح کمسنه ایدی بعضلر دیمش که پیغمبر در خلق اکا شکایت اتملریله
اکا بد دعا ایلدی نسلی منقطع اولدی اللغات بو شام اقلیمنده انواع السنه موجوددر
عربی ترکی کوردی فارسی هندی افغانی وسلیمانی دمشقده وار در حتی بو هندیلرك مخصوص
تکیه لری وار در دخی مغربی سریانی عبرانی وسکندرونده وطرابلوسده ودخی صیده ده وقدسده
یونان ولاتین وطالیانی وفرسنه واسپانیا وانکلیس ونمچه وله ومسقو وروس وقبط
وحبش وارمن که انواع طوایف نصارا موجوددر ادیان بواقلیمك خلقی اهل اسلامدر
وانلردن غیری یهود ونصارا وغیری واردر اما یهود نصارادن چوقدر وفرق ضاله دن
برقاچ فرقه واردر دروس یمانی بونلر شوف طاغلرنده اولورلر دخی نصیری بونلر طرابلوس
سمتنده در کلبیه واسمعیلیه حماسمتنده در وحلب ناحیه سنده جبل سمعانده دردخی
شیعیه واردر هرشهرده بونلردن بولنور دخی یزیدیلر بونلر حلب اطرافنده وحما اطرافنده
برقاچ یرده در کوردجنسندندر احوال قبله حضرت موسی کلدکده بنی اسرائیل برطرفه
مخصوص توجه اتمکه امر اولندی وبویله قالمشلردر چاق حضرت داود کلدکده انلره امر
ایلدی بیت المقدسه توجه اتمکه ونصارا قبیله سی مشرق الاعتدال طرفنه توجه
ایلمکه مأمور اولدیلر جنت طرفی طلوع شمس ایله استدلال اتمشلر وسامره قبیله سی
جبل البریك ومجوس قبله سی شمسدر وشمسه نماز قیلورلر طلوعنده وغروبنده
ونصف النهارده دخی نار وماءئه نماز قیلورلر دی وحرنانیه یعنی اهل حران قطب جنوبیه
توجه ایدرلر وصابیه قطب شمالیه یه توجه ایدرلر فصل در بیان اقسام شام خفی اولمیه که
ارض شام اجمال طریقیله بیان اولندقده اقسامنی ذکر ایده لم مقدما شام ممالکری
تقسیمی وحکومتلرینه کوره ذکر ایده لم بوشام اقلیمی برقاچ ایالته تقسیم اتمشلر بری شامکه

دمشقدن

دمشقدن عبارتدر بری قدس بری طرابلوس بری صیدا بری حلبدر وابتدا تقسیم
ایتدکلری وقت شام اون سنجاغه تقسیم اولنمشدر که بومنوال اوزره در دمشق پاشا
سنجاغیدر قدس شریف غزه نابلس عجلون لجون صفد صیدا وبیروت کرک
وشوبكدر لكن قدس شریف غزه نابلوس عجلون صفد ایرالمشدر ایمدی شامك
اشرف اقسامی اولان فلسطیندر اندن بدأ ایدهلم زیرا قدس شریف ناحیه‌سنده متصلدر
اوصاف فلسطین بوفلسطین ایکی سنجاغه مشتملدر بری غزه بری قدس وانلرك
حدودلری غرب جنوب بحر روم وعریشدن چاق تیهه بنی اسرائیله وارنجه دخی جنوب
شرقی بحیرهٔ لوط ونهر شریعه که اکا یوردان دیرلر وشمال نهر شریعه‌دن اردن حدودنه
چاق قیصریه‌یه وارنجه مقدما بوقسمده اسباط بنی اسرائیلدن درت سبط اولوردی سبط
شمعون بیت جبرونده سبط دان عسقلان ولد مابیننده سبط یهود اقدس شریف
اطرافنده سبط بنیامین اریحاده کذا اول سمتده حضرت موسی مزاری اولور البلاد غزه ساحل
بحرده بربلدهٔ متوسطه‌در مقدما اوچاقلق طریقیله بر پاشاسی واردر اما حالا اوچاقلقدن
چقوب قدسه الحاق اتمشلردر بوشهرده بساتین وکروم ونخل وزیتون وترنج ولیمون وموز
وغیری واردر وبر مقبول قیسی‌سی واردر اکا مشمش اعلی تعبیر ایدرلر غایت لذیذدر وجوز
اغاجلری واردر بونك یمشی انجیره بکزر اما چکردکی یوقدر وبادمی مقبولدر زیرا طعمی
لذیذ وقشری غایتله یوفقه‌در ودریا کنارنده بر کوزل مسیره باغچه‌سی واردر ایچنده
انواع اثمار اولور وغزه وبحر مابیننده اکوام رمل واردر انده‌کی میوه اغاجلری قامت انسان
قدر قومدن مرتفعدر وغزه قاضی‌سی قدس ملاسی طرفندن ضبط ایدرلر وبرقاج
ناحیه‌سی واردر مجدل رمله لد در وبوغزه‌ده قبر هاشم بن عبد مناف وزمان جاهلیتده
یوزنده حضرت عمر اسیر اولدی وحضرت عمر زماننده معاویه بن ابی سفیان فتح ایتدی
وسنه یوز اللیده حضرت امام شافعی طوغدی ویدی سالنده قرآنی حفظ ایتدی
واون سالنده موطایی حفظ ایلدی وبوغزه‌ده مولد شریف کلدکده اماکن متبرکه‌ده
هر جمعه کوننده مولد شریف اوقورلر علمی جمعیت اولور انلرده بر مشهور موسمدر
وبوغزه‌ده برعادت جمعه ایرته‌سی دریا ساحلنه تنزه اتمکه‌در واول کونه سبتیه تعبیر اولنور
عسقلان بربلدهٔ قدیمه ساحل بحرده بر یوکسك یرده واقعدر غزه‌دن اوچ فرسخ در
ورمله‌دن دورت بحره ٣ فرسخدر اهلنك شربی ابار حلودندر دخی معاویه بن ابی سفیان
فتح اتمشدر نقل ایدرلر سنه ٨٦ ده فرنك عسقلان سوری مقدارنده مراکبهٔ عالیه‌نك
ایچلرنده رجال واسلحه ایله مشحون ایدوب بومراکب عسقلانه ملاحق اولنجه اجرا ایتدیلر
وسفندن عسقلان اوزرینه اتیلوب عسقلانه قهرا مالك اولدیلر واوتوزبش سنه
فرنك النده قالدی بعده صلاح الدین یوسف بن ایوب فرنکدن استخلاص ایتدی فرنجی
فرنك عکه‌یی الدقده مراد ایلدیلرکه عسقلانی اله صلاح الدین اشتدکده عسقلانی

خراب ایلدی بونده امام حسینڭ مشهد رأسی در اعمده رخام ایله مبنی مشهد عظیمدر
اطرافدن نزول کثیره کلور حالیا بوعسقلانڭ غریب آثارلری باقیدر ورمله دن غزه
یولنه کیدرکن حضرت اباهریره مزاری واردر خان سدود رمله مابیننده واقعدر
رمله بر مشهور شهردر قدسدن اون سکز میلدر سلیمان بن عبد الملك اختطاط ایتدی
برقاج سنه فرنك استیلا ایدوب صکره ملك ناصر صلاح الدین رمله یی استخلاص
ایتدی وبو عبد الملك برادری بو شهرده برقنا اجرا ایتدی حالا شربی آبار عذبه ومیاه
امطاردن جمع اولان صهاریجدندر وبر بیوك برکه سی واردر اندن دواب ومواشی سقی
ایدرلر وبونده شام بازرکانلری قدسدن رجوع ایتدکده بونده برقاج کون بازار طورر
واطرافدن چوق ادم کلور آلش ویریش ایدرلر وبو رمله نڭ هر هفته ده بر بازاری طورر
خصوصا قزل یمورطه کونی عظیم بازار اولور وبو شهرك قیسی وقارپوزی مشهوردر
واکثر محصولی پنبه در کوزل باغلری واردر وزیتونی چوقدر ووافر صابون کرخانه لری
واردر وقربنده بر قدیم معبد واردر اکا جامع الابیض دیرلر ایچنده چوق پیغمبرلر مدفوندر
لد بو شهری سلیمان بن عبد الملك تخریب ایدوب ورمله یی بنا ایلدی بونڭ قربنده
بر موضع واردر بیرٔ زیبق دیرلر منقولدرکه انده حضرت عیسی دجالی اولدرسه کرکدر
بو شهر رمله دن بر ساعت بعیددر هر هفته بر بازاری طورر بونده بر مشهور کلیسا واردر وبونده
حاصکیه متولیسی اوتورر یافا بر مدینهٔ صغیره در کثیرة الرخادر مدن ساحلیه دن فرضهٔ
مشهوره در قدیمده حصن کبیر ایدی بونده اسواق عامره ووکلای تجار وار ایدی کلی مراکبلرڭ
لیمانی واردر رمله دن اللی میل بعددر ورمله نڭ اسکله سیدر ارسوف قلعه یه مشتمل
بلده در ساحل بحرده واقعدر حالا خرابدر اسواق وسورینڭ بعض آثارلری کورینور
رمله دن اون ایکی میلدر وبو سمتده ساحل دریایه قریب حضرت علی بن علیم زیارتکاهدر
قیساریه ساحل بحرده بر مدینهٔ مشهوره در قیصر روم بنا ایتدیدر رمله دن اون سکز
میل بعیددر بو شهرك هواسی غایت کوزلدر وخیراتی چوقدر وفواکهی لذیذدر
فرنك استیلا ایتمکله خراب ایتمشلر واویله قالمشدر بیت جبریل بو مدینه سهلیه
جبلیه در انك رستاقنه داروم دیرلر اندن مقاطع رخامدر وبر قلعه سی واردر بیت جبرون
حضرت خلیل الرحمن شهریدر بونده قبر ابراهیم الخلیل واسحق ویعقوب وساره وآدم
وحوا وسلیمان وذکریا وعیسی صلوات الله علیهم اجمعین دخی مقام ابراهیم ادهم
وعبد الله بن صامت اولور وبو مدینه جبال کثیفة الاشجار بیننده بر مکان مطمئنده در
وبو سمتك جبالك وسهلك اشجاری وزیتون وتین وخرنوب وسایر فواکه اولور خصوصا
باغلریکه حدی حسابی یوقدر وانده صرچه معدنلری واردر اشلنور وسائر اطرافه
کوتوروب صتارلر حتی سودان وحبش ولایتلرینه بله زنکلر بوندن کیدروب ایله تبدیل
ایدرلر وبو شهرك بکمزی وقوری اوزومی مشهوردر وبو شهرك حصارنده مستحفظلر

اولور

اولور و برحصن منيعى واردركه خلق زعم ايدرلركه اجنه بناسيدر زيرا احجارى غايت
بيوكدر و هر برى مربع طولى التى يدى ارشوندر عرضى دورت بش ارشون كلور بر كوزل
چشمه سى واردر و بو مدينه هر طرفندن نصف مرحله قدر باغلر و باغچه لردر واثمار والماسى
واوزومى وايواسى مشهوردر و بو مدينه ده حالا حضرت ابراهيم ضيافتى چقار طباخلرى
واتمكچيلرى وخداملرى واردر زيت ياغيله مرجمك پشوررلر حاضر اولان اغنيا وفقرا اندن
يرلر و بو طعامك بر غريب خاصه سى واردر انسان بو طعامى كوردكده غيرى طعامه
ترجيح ايدر وغيريدن لذيذدر و بو مرجمك هر سنه مصردن كلور اننده وقفى واردر
وسنه ده بر عظيم موسملرى واردر خصوصا شام زوارى ايله بازركانلر كلور عظيم
بازارى اولور و بو سمتك خلقى ايكى فرقه در بر برينه عداوت اوزره در برى آقلو يعنى يمنى
ديدكلرى قومدر برينه قزللو ديرلركه بونلر قيسدر و جنك محلنده قزللو يالهو بر
چاغررلر واقلو كه بونلر يمنيدر جنك محلنده يالمعروف چاغررلر بو شنلر ايام جاهليتدن قالمشدر
انجق بر حميه جاهليه مابينلرنده در و بو شهرده بر بركه واردر سيل كلدكده اكا اقار وشهره
قريب بر كوچك طاغ بحيرۀ لوطه مشرفدر اكا صغر ديرلر انده بر مسجد واردر ابو بكر صباحى
بنا اتمشدر و دخى انده قرقلرك بر مبارك مكانى واردر زيارت ايدرلر بو خليل الرحمن شهرى
قدس شريفه تابعدر و قومى غايتله شديد قومدر قدسدن بعدى التى فرسخدر
بو مسافه ده عظيم اورمان واردر اريحا غورك غربنده نهر اردن قربنده در بوار يحا
قريۀ الجبارين در قدسدن بر كونلك در بونده نخل موز وشكر حاصل اولور و بونك قربنده
مقالع كبريت واردر دخى وسمه زرع اولنور كه اندن نيل اولور كوزل بويه سى اولور زروعى
اندهكى عيوندن سقى ايدرلر بيت مقدس دخى ايلياد يرلر بو شهرده حالا آل عثمان طرفندن
بر پاشا اوتورر شام حاجيسى كتورر و كوتورر دخى مقدما امير حاجى نابلس پاشاسى كوتوردى صكره
قدس پاشاسنى تعيين اتديلر و نابلس كه غزه يى اكا الحاق اتمشلردر طولى التمش سكز درجه
واون بر دقيقه عرضى اوتوز ايكى درجه در واصل بيت مقدسى حضرت داود امر حقيله صخره
اوزرنده بنا ايدوب اوغلى حضرت سليمان تكميل اتمشدر بعده بخت النصر تخريب اتدكده ينه
بعض ملوك فرس بنا اتدى بعده قسطنطين ومادرى هيلانا تنصر اتدكده صخره ده اولان
بنايى تخريب اتدى و قمامه يى تعمير اتدى بعده حضرت عمر رضى الله عنه فتح اتدكده موضع
صخره يى زبلدن تنظيف ايدوب صخره اوزرنده مسجد بنا اتدى بعده وليد بن عبد الملك سنه
احدى وعشرين وسبعمأ ده صخره اوزرنده بر قبه بنا اتدى والحاصل بو بيت مقدس
جبال اوزرنده مرتفعدر هر مكاندن اكا صعود اولنور و بو قدس شهرى سهل مستطيلدر
شرقدن غربه ممتددر و بر حصنله محاطدر بعضيسى جبله واقع بعضيسى خندق بقيه سنه
سكز قپوسى واردر باب صهيون سهل كيدلسه كنيسۀ صهيونه راست كلنور بونده حضرت
داود مدفوندر بونده حضرت عيسى تلاميذيله يمك يدى واندن وادئ جهنمه كيدلور

انده یهود ونصارا مقبره سیدر واکا قریب عین سلوان باب بنه باب بلاط باب جب
ارمیاه باب اریحا باب العمود باب محراب داود واوچ برکه سی وار در بری برکهٔ
بنی اسرائیل بری برکهٔ سلیمان بری برکهٔ عیاض ومسجدده یکری جب وهر محله ده
برجبی وار در وهر اوده بر صهریج وار در وشهره قریب بر وادیده ایکی بیوك برکه بنا اتمشلردر
انلره سیل کلور وانلردن حرم اقصی یه کلور اقار وصخره بر حجر مرتفع در اوزرنده بر قبهٔ عالیه
واردر وصخره نك ارضدن ارتفاعی قامت انسانه قریبدر وتحت صخره ایله بر بیتمه نزول
اولنور طول بیت صخره مثالنده بسیطدر وبیت مقدسده بر قاچ عیون واردر مساء
جاری یوقدر مع هذا خصبدر وداود علیه السلام محرابی انده در قچن ولید بن عبد الملك
صخره اوزرینه قبه بنا اتدکده اول مقامده بر نیچه قباب دخی بنا ایدوب هر برینی
بر اسم ایله تسمیه اتدی اول قبابدن بری قبة المعراجدر بری قبة المیزاندر بری قبة السلسله در
بری قبة المحشر در ومسجد اقصی کلام قدیمده مسطوردر وبو مسجد بیت مقدسك
طرف شرقیسنده در واساسی داود علیه السلام عملیدر وهر حجرینك طولی اون
ذراعدر وبو مسجدك صحنی طویل وعریضدر وبو مسجد غایت حسن واحکام اوزره در
واعمده رخام ملونه اوزره مبنی در واوتلن مسجدك یکرمی التی قپوسی واردر بر قپو محراب
مقابلنده در اکا باب النحاس دیرلر یمیننده یدی بیوك قپو وسطرنده بر قپو نحاس التون
یالدز ایله مصفحدر ویسارده انلر کبی وشرق طرفنده اون بر باب واون بش قبه اوزره
بر رواق مرمر دیرکلر اوزره وصحن مسجدده طاشله مبلطدر اورتاسنده بر مصطبهٔ
کبیره واردر ارتفاعی بش ذراعدر دورت طرفنده درج ایله بو مصطبه یه صعود اولنور
ووسطنده اعمدهٔ رخام اوزره بر قبهٔ عظیمه بر بیت مثمن اوزره رصاص ایله مسقفه در
دورت قپوسی واردر هر باب بر قاة مقابلنده واقعدر بری باب قبلی باب اسرافیل
باب الصور باب التسابیح دخی صفه لر اوزره قپولر واردر وبیتك داخلنده اوچ رواق دیرکلر
اوزره محاطدر واول رواقات رواق آخره داخلدر واول صخره اوزرینه دیرکلر اوزرینه قناطر مدور
ایله مستند یوردر واوزرلرنده بر منطقه هواده متعالیدر انده بیوك طبقات ومنطقه فوقنده
بر بیوك قبه قاعه دن ارتفاعی یوز ذراع وخارج وداخلنده فسیفسا ایله منقشه
ورخام ایله مطبقه در وزیارت اولنان صخره بو قبه نك وسطنده در واثر قدم رسول
علیه السلام کذلك اعمده مصفحه اوزره درکه اعلاء قبه رصاص ایله در و مسجده اون
اوچ قپودن دخول اولنورکه بونلردر باب النبی علیه السلام باب محراب مریم باب الرحمه
باب برکه بنی اسرائیل باب الاسباط قچن بو بابدن سهل کیدلسه بر کنیسه یه راست کلنورکه
اسمی کلیسهٔ مریمدر واول مکانك اسمی موضع الجسمانیه در وحضرت مریم قبری انده در
واول موضع جبل الزیتونه متصلدر وطاغه صعود ایدرکن بر کنیسه انده رجال ونسا راهبلردر
وجبلدن سهل شرقده قبرا حاذرکه حضرت عیسی انی احیا ایلدی اریحایه کیدن یولده

حضرت

حضرت موسی نك كثيب احمر قربنده مزار شريفی اولور اوزرنده بر قبه ملك ظاهر بيبرس
بنا اتمشدر هر سنه ده بر موسمی واردر كلورلر زيارت ايدرلر واول سمته قريب مدينهٔ اريحا
اولور باب الهاشمی باب الوليد باب ابراهيم باب ام خالد باب داود كه حضرت داود
قبر شريفی انده در اول سمته باشقه استانه در بو مسجد اقصی نك طولی يدی يوز
سكسان دورت ذراعدر وعرضی دورت يوز اللی بش ذراعدر وبونده اولان عمد التی يوز
سكسان دورتدر وداخل صخره ده اولان اوتوز عمود در وقبهٔ صخره صفايح رصاص
ايله قپلودر وصفايح رصاصك فوقنده ذهب ايله مطلی صفايح نحاس واردر و مسجد
اقصی نك سقفنده دورت بيك خشبه وحجر صخره اوتوز اوچ ذراع ايله يكرمی يدی بيننده در و
وتحت صخره ده اولان مغاره يه التمش انسان صغر ومسجد اقصی ده بيك بشيوز قنديل
وصخره ده دورتيوز التمش دورت قنديل ايقاد اولنوردی وهر شهرده بو قناديلك
ايقادی ايچون يوز قسط زيت معين ايدی ومسجد اقصی ايچون هر سنه ده يوز بيك ذراع
حصير مصردن معين ايدی ومقدما خدمت مسجد اقصی يه ايكيوز خدام مملوك معين
ايديكه بونلری عبد الملك بن مروان خمس اسارادن تعيين اتدی وبوندن اوتوری بو خدام
خماسی تسميه اولندی ورزقلری بيت المالدن ايدی وحالا مسجد اقصی ده شعبانك نصف
كيجه سنده بر قاچ بيك قنديل يقارلر اول كيجه مشهوردر جميع اطرافدن آدملر كلور
وحرم اورتاسنده چوق زيتون اغاجلری واردر وهر طرفده صفه لر واردر قدسده اولان
علما ومشايخ وصلحا انده اوتورورلر وبو حرمده دورت مذهبدن نماز قلنور وهر برينك
باشقه اماملری واردر وابتدا امام مالكی نماز قيلار سببی قدسك صون فتحی وقتنده ايلك
يورويش ايدن مغاربه طائفه سيدر انك مقابلنه ايلك نمازی قلمغی رجا اتمشلر يعنی اماملری
جمله دن اول قلمغه وحالا اويله در وبيت المقدسده قمامه واردر وقمامه نصارانك بر كنيسهٔ
عظيمه سيدركه وسط بلده ده اولور وصنعت عمارت وحسن نمايشی اولان كثرت اموالك حدی
وحسابی يوقدر غرب طرفنده بر قپودن ايچرو سنه كيردكده بر قبه داخلنه وارلور كه اول قبه
جمله كنيسه يه مشتملدر وكنيسه اول بابك اسفلنده در بر طرفدن كنيسه يه اينمك
ممكن دكل اما جهت شمال طرفندن بر بابدن اوتوز درجله كنيسه يه اينلور وبو بابك اسمی
باب سنت مريه در اشاغه واردقده مقبر مقدس كورينور وجنوب طرفنده بابه باب
صلوبيه ديرلر ومقابلنده شرقی طرفنده بر بيوك كنيسه واردر فرنك طائفه سی انده تقديس
ايدرلر وبونك شرقنده جنوب سهل منحرف سيد مسيح حبس اولدوغی يردر دخی صلب
مكانيدر واول بيوك قبه كه يوقاروسی آچقدر انده پيغمبرلر وحضرت عيسی ومريم ويوحنا
مصورلردر ومقبرهٔ مقدسه ده التوندن اوچ قنديل اصلمشدر بر كمسنه بيوك كنيسه دن
چقسه وشرق طرفنه كتسه بيت مقدسه وارر بو كنيسه نك بر موضعنده بر قنديل
واردر زعم ايدرلركه يوم معلوم معينده يعنی ديرامارى اولدوغی وقتنده سمادن نور نازل اولوب

بوقندیلی اشعال ایدر نصارا اقتنده بو بر امر مشهوردر روم وارمنی بویله اعتقاد ایدرلر اما فرنك
اعتقاد اتمزلر نصارادن قدسه کیردکده ایکی التون الورلر وکلیسایه کیردکده طقوز التون
الورلر دخی لوط کولنه نصارایی قدس پاشاسی کوتررکه شریعه صوینده غسل ایدرلر
وانلردن عوایدی واردر الور وقمامه دن جمع اولان مال قدسده اولان علما ومشایخ وائمه
ارالرنده تقسیم اولنور اکا مال ربعه دیرلر هر کس حصه سنه کورن الور وبوقدسك خطیبلری
دکنك ایله کزرلر وهر سنه مصردن صره کلورکه برکیسه واون بربیك اوچیوز یکرمی پاره در
وبوقدسده متعدد مدرسه لر واردر حتی قدس منلاسی بر مدرسه ده اولور وپاشانك
بر مخصوص سرایی واردر انده اولور وبیت مقدسده عین سلوان دیرلر بر عین واردر ناس انکله
تبرك ایدرلر وبو عیندن جنان کثیره سقی اولنور واول سمتده اولان محله یی عثمان بن عفان
رضی الله عنه ضعفاء بیت المقدسه وقف اتدی واکا قریب وادی جهنم اولور بیت لحم
قدسدن التی میلدر برقریه در مولد عیسی علیه السلام بو قریه ده در نصارا کنیسه بیت
لحمی تعظیم ایدرلر قدسدن بیت لحمك ما بیننده قبر راحیل واردر که حضرت یوسف وبنیامین
انالریدر بو قبر اوزرنده اون ایکی حجره واوزرنده بر قبه در وبیت لحمك شرقنده کنیسة الملکیه
بونده محراب عمر وقبر سلیمان ونخلة مریم ومهد عیسی دخی رعاتی که حضرت عیسی مولودنه
تبشیر اتمشلر دخی بیت لحمده در والحاصل بو مدینه قدس خیراتی کثیره درو تورنج بادام رطب
جوز انجیر موز وانواع فواکه اطرافندن کلور وسنه ده ایکی موسملری اولور جبل زیتا شرق طرفنه
مسجد شریفه ناظردر وانده کی وادی باشنده حضرت عمر مسجدی واردر قچن قدسی فتح
اتدکده انده نزول ایلدی وانده بر کنیسه که حضرت عیسی صعود ایلدی وبو موضع که اسمنه
ساهره دیرلر که اکا ارض القیامه دیرلر وبوقدسده صابون کارخانه لری واردر صابون طبخ
ایدرلر بونده طبخ اولان غایت مقبول ومشهوردر ودخی کوزل مسکی صابون پیارلر غایت
مقبولدر غیری یرده اویله صابون اولمز دخی کول صولری مشهوردر رایحه سی مسافه
بعیده یه کیدر وبوقدسده انواع ازهار اولور خصوصا کول قوقسی غایت کسکیندر
احوال موسم شامدن هر سنه بهار فصلنده نوروزدن صکره دمشق شام مشایخلرندن
اصحاب طریقدن بریسی قدس زوارنی شامدن کتورربو شیخ اوچ آی مقدم صوفیلرندن
بریسی اوموزنده بر علم ایله اولو جامعده جمعه نمازندن صکره ومرو بازار یرلرنده کذر
وندا ایدرکه قدس شریف زیارتنی استین حاضر اولسونکه فلان وقتده کیدیلورو ترغیبه
ایچون مزاراتی عد ایدر بعده اول وقت کلدکده بر هفته مقدم شام اطرافنه شیخ
کندو فقراسیله قدوم ودفلر وعلملر ایله توحید ایده رك طولا شور بعده اول هفته یحد کده
داریا نام قریه یه چقوب قونر بعده ایرته سی کون جمیع زوار قالقوب سعسعه نام محله قونارلر
وجمله زوار وبازرکانلر انده جمع اولور بو قوناق بر مسیره یردر انده نهر الاعوج چکلور کنارنده بر مکلف
خان واردر که سنان پاشا بنا اتمشدر انده نزول ایدرلر اهالی قری کلوب فوج فوج بولده

دیزلمشدر

دیزلمشلر که قدس زوارنی تماشا ایدرلر وهر برینك اللرینه بر زنبیل یاخود سبت ایله زنده
یاخود پشمش اعلا سموز طاوقلر وبوغاچه لر وبیاض وبومشاق اکمکلر وسوزلمش یوغورد
وتره یاغی وکومج بالی وروغن شاده وبمرطه وانواع پینیر وقیماق وغیری شیء صتارلر
اوجوز دخی ویررلر بوقوناق سهل طاشلقدر بعده جسر یعقوبه واریلور که انده شریعه
صوینی کچیلور نصارا بوصویه یوردان صویی دیرلر بوصوینك اطرافنده برمرتبه چکلکدر که
انسانك ایریله جاغی کلمز بعده مینه کولنه که آکا بحیرهٔ طبریه دیرلر کیدیلور ویولده کیدرکن
جب حضرت یوسف کچیلور بعده عیون التجار واریلور بونده دخی برمکلف خان سنان پاشا
بنا اتمشدر بونده یول ایکی چتال اولور بری لجونه ورمله یه کیدر وبری قدسه کیدر
قدسه کیدن عیون التجاردن قالقوب جینینه کیدیلور وبرکون اوتوراق اولور بو جینینك
لجونه تابعدر بوقوناقده انواع نعم جمع اولور حتی خرما وپرنج وحنا وشکر قمشی وغیری برمرتبه
اوجوزلقدر که اتوزقرق یمورطه برپاره یه وبرکیله اریه برپاره یه وپشمش طاوق برپاره یه در
بعده نابلوسه واریلور برکوزل شهردر ایکی طاغ ماییننده واقعدر میاه وعیون جاریه سی
چوقدر وجمله اورمانی زیتوندر بونده اوچ کون اقامت اولنور بعده بیره یه کیدیلور واندن قدس
شریفه کیدرلر که جمله اون قوناقدر اما قوناقلری قریبدر وامن وامانده در که اصلا برشیء
ضایع اولمز زیرا یولده غفرجیلر واردر بازرکانلردن وذمیلردن باج الورلر حتی کاهی یولده
بعض یوك قالور عربدن غفرجیلر بوکاری منزله کتوررلر وزوارلر قدسه کیردکده
پاشالر زیارت اتمکه وبازرکانلر الش وریش اتمکه بازرکانلر اوتوز کوندن زیاده اوتوررلر
اما شیخ وزوار ایکی هفته اوتوروب بعده خلیل الرحمنه کیدرلر وانده اوچ کون
اوتوررلر واندن ینه قدسه دونرلر وحضرت موسایه کیدرلر وبرکون اوتوراق
ایدرلر حضرت موسی مزاری غایت مکلف در واطرافنده اصلا اغاج یوقدر
اما اودون یرینه انده کی طاشلری یقارلر که اوددن زیاده ینار بعده ینه قدسه
کیدرلر بعده شیخ وزوار شامه دونرلر فصل در بیان مملکت اردن که شامك ایکنجی قسمی که
بونك حدی غربده بعض فلسطین وبحر شام چاق صونوارنجه جنوب دخی فلسطین وبریهٔ
تیه شرق بلقا ناحیه سی شمال دمشق حدودیدر مقدما باش شهری طبریه در حالا نابلسدر
ومقدما اسباط بنی اسرائیلدن نابلس سمتی سبط اساخار وجنین سمتی سبط ماناسا وصفد
سمتی سبط زابلون ونهر شریعه نك بعض نهر یوردان غور طرفنه صلط سمتنه سبط روبین
وعجلون سمتنه دخی سبط غاد ونهر یرموك دخی سبط ماناسانك برفرقه سی
اولوردی اوصاف نابلس بونابلس برلوادر مقدما امیرحاج ضبط ایدردی حالیا قدسه ملحق
اولدی وقاضیسی قدس منلاسی طرفندن ضبط ایدر وبرناحیه سی واردر جبل شام
دیرلر نابلس نائبی طرفندن ضبط اولنور وبونابلس برکوزل شهردر ایکی طاغك
اراسنده واقعدر غایتله زیتونی چوقدر اوزون چارشوسی واردر اورتاسنده برمشهور جامع

واردر و نبع صولری چوقدر و بر نهر جاری ایچنه آقار اوصاف جینین بو جینین مقدما تورانی
اوغلنه اوجاقلق شکلیدر اما شمدی اوجاقلقدن چقارمشلردر بو شهر بنی اسرائیلده یهودا
شهریدر بو مدینه افرایم طاغنك ذیلنده واقعدر مقدما معمور شهردر بونك ناحیه سی
غایت مرخیه‌در و آکا قریب بیسان قصبه سی بو قصبه‌نك سوری یوقدر انهار و عیون
و بساتینی مشتملدر کثیر الخصبدر و بر نهر صغیری واردر بر عیندن نبع ایدر و مدینه‌یی
شق ایدر اچوندن نصف مرحله بعیددر بو شهرك خرما و برنج قلقاس شکر قامشی
چوقدر طبریه‌دن جنوب طرفنده واقعدر اوصاف سنجاق اچون وسطنده بر صخره
مدوره واردر صخره اوزره بر قبه التنده مزار واردر خلق انکله تبرك ایدرلر نقل ایدرلرکه
ابراهیم علیه السلام اچونه داخل اولوب خلقی قلت مادن ابراهیمه شکایت ایدرلر خلیل
علیه السلام عصاسی ایله بو صخره‌یه ضرب ایدوب آب کثیر نبع اتدی حتی مدینهٔ اچرینه
کفایت اتدکدن صکره قری و رساتیق بوا بدن سقی اولنور و حالا انك صویی آقار
و بو اچونه قریب قاقون و آکا قریب جاجولیه و بو سمتك الداروسی رمله طرفنده واقعدر
اوصاف سنجاق صفد حالا صیدایه تابعدر بر قاچ ناحیه سی واردر که بونلردر طبریه عکه
صور جیره عیون التجار بشان شقیف مرج عیون شعیب البنی کفرکنا صفد باش شهری
تخت ولایت قلعه سی متیندر بحیرهٔ طبریه اوزرینه مشرفدر بو قلعه‌نك شرب ایچون
قناتی واردرکه باب قلعه‌یه متصلدر و صفدك بساتینی بحیرهٔ طبریه جانبنه وادی
اسفلده‌در و ربض صفد عمارتی اوچ جبل اوزره منتشردر ملك طاهر فرنکدن استخلاص
اتدکدن صکره صفد مرکز جیش بلاد ساحلیهٔ حفظ اتمکیچون تعیین اتمشدر و بو شهرده
یهود طائفه سندن بر طائفه ساکنلردر فاخر کیچه‌لر اشلرلرکه بونلرك کیچه‌لری سائره فائقدر
مشهوردر و آکا قریب حضرت یوسف قیوسی قربنده بر برکه و برخان قدس یولنده واقعدر
شقیف تبروت بر متین قلعه‌در دریا ساحلنه قریبدر صفددن بر مرحله‌در و بلاد شقیف
قربنده بلاد بشان اولور عکه ساحل بحرده بر مدینه‌در داخل عکاده بر عین واردر بقره
دیمکله معروفدر و عکاده بر مسجد واردر صالح علیه السلامه منسوبدر طبریه‌دن یکرمی
دورت میل و صوردن اون ایکی میلدر و بر صو واتاروادی النعمان دیرلر و بر کوزل لیمانی
واردر و آکا قریب نواقر بونلر اوچ یوکسك طاغدر دریا اوزرینه ناظرلردر بونلرك دیبلرنده
مغارلر واردر دریا هیجان اتدکده اول مغارلر عظیم صدا ویررکه مسافهٔ بعیده‌دن صدالری
ایشدیلور و عکه‌یه قریب حیفا و صفوریه و ناصره واقعدر و عکه جنوبنده شرقنده الصرفن
اولور صور ساحل بحرده غایت متیندر عمر بن الخطاب ایامنده فتح اولندی بو مدینه غایت
قدیمه‌در اکثر حکمای یونان صورلردر بر حصن عظیم خندقی واردر بحر صوییله ادارە
اتمشدر عکه‌دن اون ایکی میلدر و بو صورك ابنیه سی استدارهٔ عجیبه ایله مستدیردر
و صورده عجایب دنیادن بر قنطره واردر بر طرفندن طرف آخره وارنجه قوس واحد یعنی

برکوز

برکوزکمردر وجمیع بلادده بوندن اعظم قنطره یوقدر و بونك مثلی اندلسده قنطرۀ طلیطله در
وقنطره صوردن اعظم قنطره فتوحات حادثه دن ارض بوسنه ده بلد موستارده نهر نرتوه
اوزره وسعتی یوز اللی ذراع نجار یدرکه موقعنده ذکری سبق اتمشدر مقدما بو صورك لیمانده
بر قنطره التندن دخول اولنوردی بولیمانك اوستنده بر سلسلۀ ممدوده ومشدوده واردرکه
مراکبك دخولنه مانع اوله اوصاف سنجاق عجلون بو ولایتی آل عثمان طرفندن بر پاشا
ضبط ایدر برقاچ ناحیه سی واردرکه بونلردر غور بنی علوان عراج و بوعجلون بر حصندر
جبل غور اوزرنده بیسان مقابلنده واقعدر شریعه ایرماغی شرقنده درکه اشجار ومیاه جاریه سی
واردر و بو حصن محدثدر سلطان صلاح الدین اکبر امراسندن اولان عز الدین بنا
اتمشدر و بو قلعه نك ربضی باعوثه دیرلر غور طاغنده واقعدر بو ناحیه نك کوزل باغچه لری
واردر صلت غور طاغنك شرقنده بر قلعه سی واردر عجلونك جنوبنده بر مرحله قدر بعیددر
اریحا مقابلنده وقلعۀ صلت التنده بر عین کبیر چقار وابی بلده داخل اولور وصلتك بساتین
کثیره سی واردر وصلتده اولان حب رمان غایت مشهوردر و بو سنجاغه تابع بلقا ناحیه سی
واردر عمان بر مدینۀ قدیمه وقدمای ملکندر و برقاچ قصبه سی واردر حجاج شام
راهی اوزره اولان نهر زرقا عمانك التنده اوغرارکه عمان نهر زوقانك غربیسنده وبرکۀ زیزانك
شمالیسنده در و برکۀ زیزا ایله عمان بینی بر مرحله در عین الزرقا قربنده کی طاغده شیب قصری
اولور طالا باقیدر و عمانده آثار عظیمه واردر وحوالیٔ عمان مزارع وارضی زکیه وطیبه در
لوط النبی علیه السلام عمارت عمانده تولی اتدی یعنی مباشر اولدی بو شهرك اکثر اشجاری
بوطمدر وغایت چوقدر و بونده قصر جالوت بر طاغه ناظردر دخی قبر اوریا وملعب سلیمان
علیهما السلام و بو سمته عرب السردیه اولور بونلر بلقادن چاق علایه وارنجه غارت ایدرلر
حسبان بلقانك بر مشهور مدینه سیدر بو شهر اودیه وارحیه واشجار و بساتینی واردر
اریحادن بر مرحله بعیددر سنجاغ کرك وشوبك کرك بر حصن عالی مکانی واردر و تحت
کرك بر وادیدرکه بونده حمام و بساتین کثیره واردر و بو وادی حجاز جهتنده در و کرکده مشمس
وکمسری ورمان و بونلرك غیری فواکه مفضله واردر مقدما کرك عرب طرفندن ضبط
اولنوردی صکره شام پاشاسی عثمان پاشا سنه بیك طقسانده بر طریقله اللرندن
آلوب وشام قوللندن مخصوص مستحفظلر قومشدر کرك شوبکدن اوچ مرحله بعیددر
موته کرکدن بر مرحله جعفر طیار دخی الحارث بن هشام بر موکه وقعه سنده شهید اولدیلر
دخی بعضی صحابه نك قبرلری بونده در مآب مدینۀ قدیمه حالا قریه اولدی اسمنه ربه تسمیه
اولنمشدر کرکدن نصف مرحله در واکا قریب رابیه بوندن عمانه طریق موجب اوزره
کیدیلور ناحیۀ شراه دخی عجلونه تابعدر بحیرۀ طبریه وبحیرۀ لوط و بلقا ماببنلرنده
واقعدر شوبك ناحیه نك باشیدر قلعه سی واردر شرقی غوردر بر تل مرتفع ابیض اوستنده در
وقلعه نك ذیلنده ایکی عین نبع ایدر بریسی یمین قلعه ده بریسی یسارنه در و بو ایکی عین

شوبكی سقی ایدوب روان اولور جمله بستانلری بونلردن سقی ایدرلر وجبل شراة بلقانك
جانب جنوبیسیدر که ربه شراتك اردنده در شوبك شرقنده یولی غایت دولاشقدر
بو قصبه ده باغلر باغچه‌لر چوقدر وارضی حجر صواندندر شوبك و بلقا ماییننلرندن وادی
موسی واقعدر بونده بنی اسرائیله اول مشهور طاشدن اون ایکی عین نبع اتمشدر وخمیمه
جبل شراه جهتنده‌در که بونده بنی العباس خلافتنه خمیمه‌دن خروج اتدیلر و بو خمیمه‌ده
برماء عطار کبریتی واردر دائما غلیان ایدر جربه وبعض معتل آدملره نافعدر الرقیم برکوچك قصبه
بلقا قربنده جمله اولری انده‌کی صخره‌دن منحوتدر نقل ایدرلرکه بو رقیم اصحابی اوچ نفر
کمسنه‌لر یغموردن بر مغاره ایچنه کیردیلر بعده بر بیوك طاش مغاره قپوسنه دوشوب
قپویی سد اتمشدر اول آدملر مأیوس اولدقلرنده ماییننلرنده بونی مشاوره ایدرلرکه
هرکس ایلدوکی خیری اکسون ودعا اتسون فی الواقع اویله اتمشلر اول طاش مغاره
قپوسندن امر حق ایله دوریلوب بونلر دخی چقمشلر معان برکوچك مدینه‌در سکانی
بنی امیه وموالیء بنی امیه ایدی حجاج شام یولی اوزرینه سلطان سلیمان بونده برقلعه بنا
اتمشدر و بر صو کتورمشدر شوبکدن بر مرحله بعیددر فصل در بیان دمشق شام
دمشق پای تخت ولایت و بشیوزاغچه مولویت جنتك یرینه تشبیه اولنمش جنت کبی
بر شهر بهجت افزادر و عموم بلاد شامدن اولمغله اسمنه شام اطلاق ایدرلر پس معلوم اولا که
شامك بلکه بو شهرك حقنده فضائل و محاسننده نیچه کتب تألیف اولمشدر نفس الامرده
بو اقلیم شریفك نیچه مواضع و بقاعی قرآن عظیم الشاننده مذکوردر و نیچه احادیث شریفه
ایله شرف و فضیلتی اثبات اولنمشدر و شهر دمشقك حوالیسنده و سفح قاسیونده
بوقدر انبیاء عظام مراقد شریفه‌سی اولوب همان ارزه ایله برزه اراسنده یتمش بیك نبی قبور
شریفه‌لری اولمق روایتی وکذلك جامع امویه نك محرابی دیوارنده بوقدر اصحاب کزین
وسلف صالحین مزاراتی و آل بیت رسول اکرم صلی علیه وسلم دن نیچه مشاهد و مقادی
واردر و اعظم جوامع که جامع شریف بنی امیه‌در نیچه فضائل جامع جای شریف و مبارکدر و حالا
بو دمشق دار الامارة وکرسی مملکتدر آل عثمان طرفندن بر وزیر اوتورر طولی تمش درجه و عرضی
اوتوز اوچ بوچق درجه‌در یدی ناحیه‌سی واردر مرج جبت عال زندانی بقاع العزیز قنیطره
وادی العجم حوران وطقوز صو باشلقدر که بونلردر قره‌لر بعلبك بقاع وادی التم قنیطره بنی
کنعان حورانه صالحیه شهر صو باشلغی و بو دمشقك سبب تسمیه‌سنده اختلاف اتمشلر
اصحی که اولاد سامدن دمشاق نام کمسنه بو مدینه سورنی بنا اتمشدر و یدی قپوسو
اطرافنه اچمشدر و هر قپو اوزرنده کواکب سبعه‌دن بر صورتی تصویر اتمشدر اولکی باب
شرقی که انده منارة البیضا شمس صورتی تصویر اتمشدر ایکنجی که باب توما در زهره صورتی
تصویر اتمشدر اوچنجی باب جنبیق قمر صورتی تصویر اتمشدر بر قپویی سد اتمشلر
و باب سلامه اچلمشدر دوردنجی باب فرادیس عطارد صورتی تصویر اولنمشدر بشنجی

باب

باب جابیه مشتری صورتی تصویر اولنمشدر التنجی باب صیغر مریخ صورتی تصویر
اتمشلریدیجی باب کیسان زحل صورتی تصویر اولنمشدر حتی حالا باقیدر صکره
نور الدین الشهید باب سلامه وباب فرجی اچمشدر ودخی بر قپو واردر آکا باب النصر دیرلر
وداخل سورده قلعه سی واردر بو قلعه یی اقسر بن اوق بنا ایتمشدر ودیرلرکه سنه التیوز طقسانده
ماه شوالك ابتداسنده ملك اشرف خلیل فرمانیله بناسنه شروع ایلدیلر وقلعه داخلنده
حمام وبردکرمن قلعه ایچندن چکر نهر بانیاس وبر ضربخانه وحضرت ابو الدرداء قبری انده در
وقلعه اطرافنده بر عمیق خندق واردر یوز ذراعدن زیاده صواندن بوندن ایرکیلر ودخی
خندق ایچنده قواق اغاچلری ومیوه اغاچلری وکستانه وموشموله بیله واردر وقلعه دن
طشره یه چیقارکن اغاچدن بر کوپرو ایله چیقیلور وقلعه ده محفل شریف وسنجاق
شریفی کعبه دن کلدکده انده قورلر رجب وشعبان ورمضان آیلرنده هر هفته جمعه کونی
سنجاق شریفی چیقاررلر واولو جامعه کتوررلر ومقصوره نك قارشوسنده بیوك پنجره نك
بریسنده نمازدن اول انده قورلر نماز قلندقدنصکره مؤذنلر توحید ایدرك باب البرید قپوسنه
کوتررلر اندن قلعه یه کوتررلر اندن محفل شریف یانینه کوتررلر وبو ادیه چاق شواله کلنجه بعده
شوالك اولکی هفته سنده سنجاق شریف ومحفل شریفی چیقاررلر وپاشاسراینه کوتوررلر
وعظیم آلای ایله ومیرحاج ایله وشام عسکری ایله شهری طولاشدررلر بعده آیك ایکنجی
هفته سی پاشاسرایندن دخی عظیم الای ایله قبة الحاج دیدکلری یره کتوررلر وانده شام
پاشاسی محفل شریفی وسنجاق شریفی میرحاجه تسلیم ایدر وشام منلاسی بر حجت یازار
بعده میرحاج سهل کیدر وانده قونرلر اندن دخی قالقوب کسوه یه بعده صنمینه بعده مزیربه
ومزیربده اوتوراق ایدرلر چاق جمله حجاج جمع اولنجه صکره ذی القعده اولنده کعبه
طرفنه توجه اولنور وذکر اولنان قبة الحاجی کوچك احمد پاشا شام والیسی ایکن بنا ایتمشلردر
وبعض خیرات تعیین ایتمشدر بغدادده قزلباش ایله جنك ایتدکده شهید اولوب باشنی
بغداددن کتوروب وانده دفن ایتمشلردر وسور خارجنده قلعه قربنده باب السوق اروام
قارشوسنده دار السعاده دیدکلری سرای شام والیلری انده ساکن اولورلر بو سرایی نور الدین
شهید بنا ایتمشدر واسمنه دار العدل تسمیه ایلدی وحالا دار السعاده دیرلر وسورك اورتاسنده
اولان جامع بوندن احسن ومصارف ووظایف جهتندن اکثر سائر بلاد اسلامده بر جامع
یوقدر وجامع قبه سی محرابك اوستنده بناصا ییلنکدر وانده چوق زمان عبادت ایتمشلر چاق
یونانیین کلنجه معبد اولدی بعده عبده اوثانه معبد اولدی بعده یهود معبدی اولدی واول
زمانده که یحیی بن زکریا علیهما السلام واممی نصب اولندی جیرونه دیدکلری قپوسنه
صکره نصاری تغلب ایدوب بو جامعی معبد اتخاذ ایدوب تعظیم ایتدیلر بعده دین کزین
محمدی ظهور ایدوب اسلام شیوع بولدقدنصکره مسجد مسلمین اولدی ونقل اولنورکه
قچن شامی اهل اسلام فتح ایتمشلر جامعك نصفی نصاری النده قالمشدر سببی بودرکه حضرت

صديق خلافتنده ابو عبيده حضرتلريني شام فتحنه كوندردكلرنده ابو عبيده عسكر اسلام
ايله شامه وارد قده باب الجابيه طرفني محاصره ايتدى واندن يوريش ايدوب و خالد بن وليد
باب شرقى طرفني محاصره واندن يوريش ايدوب ونصفني سيفله الوب عنوة فتح ايلدى
اما ابو عبيده حضرتلرى اول اثناده كندو طرفنه اولان نصفني صلح ايله فتح اتدى بويله اولمغله
جامعك نصفني جماعت مسلمين مسجد اتخاذ ايدوب نصف آخرى نصارى النده قالمش
ايدى وبو منوال اوزره يتمش ييل چكدكده اولوقت تاريخ هجرتك سكسن التى سنه سيدر وليد بن
عبد الملك خليفه اولدقده مسلمانلر كلوب شكايت ايدوب اهل اسلام ايله عبده اصنام بر يرده
اولمق مناسب دكلدر قوم نصارى يه لطفله انهاء ايتدكده اصلا مقيد اولميوب بو قصه نك
قصه سى وليدك جانبه كار ايليوب وحلنه بر چاره آرامغه بشلادى وخارج باب توماده شهر
كنارنده كنيسه توما يى عهدنامه دن خارج بولديلر بويله اولدقده حضرت وليد اول قومه
وعيدلر ايلدى كه اول كليسايى خراب ايده زيرا بو كنيسه انلرده غايت معتبردر اويله ديمكله
انلرده باقى قلان نصف جامعى بدل ايتديلر واول بر نصفه ضم ايتمشدر وجمله سنى بر مسجد
اتمشدر وتعميرينه شروع ايلدى بو طرزكه سقفنى محدب وايجروسى مسطح ذهبله مقرنص
قلدى وارضنى رخام مفروش دورت ديوارينى رخام مجزع قيلدى واساطيننى رخام موشى
ومعاقد رؤس اساطيننى ذهبله مطلى قلدى وجامعك ايچروسنده جانب شرقيسندن جانب
غربيسنه وارنجه بر عمودى سبز وبر عمودى سرخ ايكى صف اعمده كبار حجريه وضع اولنوب
وبو اعمده كبار اوزره اولان خرده كمرلرك فوقنده اخشاب طوال وغلاظ وضع اولنوب سقف
جامع بو اخشاب اوزره مبنى اول سقف ايكى صف ستون اوزره ديكنه چاتمش طولانى طامدر وبو
ايكى صف قرق عدد ستون بزركدر وبو ايكى صف ستونك اورتا ستون اراسنده ظاهرلرى كمر
برينه وارنجه الواح رخام ايله مبنى چاركوشه ضخيم وعظيم پايه ديوارلر اوستنده جامعك وسطنده
كاركير ايله بر قبه عليا مبنى دركا قبة النسر ديرلر وقبه نك ظاهرى نصفنه قريب وارنجه كاشى
قپلودر وسقف جامعى سراپا الواح رصاص ايله پوشيده در وبونك اورتاسنده اولان اعمده
رخام ايكى صفه دركه صفه وتحتانيه سى اعمده كباردر وصفه فوقانيه اعمده صغاردر
وخلال اعمده فسفسا ذهب ايله طلا والوان ايله حورمدن وقرا واندن كى اولان عجايب
وغرايب وانواع ازهار واشجار واغصانله مزيندر كه امصار اثمار ايله اجتنا اولنوب
هر لحظه وهر بار تلذذندن كوزلر طويدقدن صكره اوراق اثمارندن برينه
نقص طارى اولميوب وحجراتك فوقنده كعبه نك وضعى و صفاتنى نقش ايلدى
وقبة النسر آلتنده كى ايكى عمودى خالد بن يزيد دن بيك بشيوز التونه صاتون
المشدر وايكى لوح فستقى مرمردن اسكندريه دن يوز التون ايله المشدر وحقار
محلنده كه حضرت يحيى رأس شريفى انده وضع اولنمشدر وباب جامع اوزره اولان ايكى
عمود حجرى عجايب دنيادندركه طولى وعرضى افراط اوزره در بونلر باب البريد خارجنده در

وبونلره

وبونلره مشابه قسطنطنیه ده مرحوم سلطان سلیمان خان جامع شریفی ایچنده
اولان عنابی رنك درت عمود طویل وضخیم مرمر ستونلردر وجامعك جانب غربیسنده
طبقهٔ علیاده اعمدهٔ صغاردن ایکی عمود وار در دیرلرکه حجر دهنجدندر وجامعك صحن
قبلیه سی جدارنده مانند سپر بر حجر مدور واردرکه سرخ وسفید ایله منقطدر دیرلرکه
فرنك بو حجره اموال کثیره ارسال ایتدی واهل اسلام رد ایتدی وقبهٔ نسر التنده وسائر
مواضع معلومه یه سیم وزر قندیللر آصوب باشقه التیوز زنجیرلو قندیل حالا انلرك اثری
قالدی یرلرینه صرچه قندیللر قومشلر وقندیللر زنجیرلری نحاسدن ذهبیله طلا اولنمشدر
حالا باقیدر وصحننده ایکی بخوردان عامودلر اوزره ایلدی وجامعك غربی وقبلی وشرقی
دیوارلرنده فرشدن ایکی ذراع نجارینه منتهی اولدوغی یرده الواح اوزره خط ثلث محقق
ایله مرقوم سورهٔ فرقان جامعك مقصوره سنك غربیسنده منتهی در ومقصوره نك
جهت شرقیه سی منتهی اولنجه دیوارك ایکی طرفنده سورهٔ ملك وبو کتابت مانند طومار
مکتوبدرکه زمانی ورق قلعی زرد ایله وزمینی لاجورد ایله ملوندر ومذکور اولان مقصوره
حایط قبلی وسطنده اخشابدن شبیکه الواح ایله بر مقصوره بنا اولنوب محفل مؤذنین
مقصوره اورته سنده در که بو مقصوره جوانب ثلاثه دن اوچ باب ایله محفوظدر ومحراب
حنفیه ومنبر بو مقصوره ایچنده در ودخی کلام عزتلو محرابك کنارلرنده دیزلمشدر
ایکی طولابده حضرت عثمان وحضرت علی یازدقاری مصحفلریدر انلرده محفوظدر
وخلق انلری زیارت ایدرلر ومقصوره یه ملاصق غرب طرفنده قبلی دیوارنده داخلده
بیت خطاب دیرلر خطیب جمعه نمازندن اول انده اکلنور بو اوه نهر بانیاس اوغرار
وجیرونه کیدر ومحراب حنفیه دن غیری دخی اوچ محراب واردر مقصوره غربنده قبلیده
ایکی محراب بری که مقصوره طرفنه قریب شافعی محرابی بری که بری طرفنده باب
عنبرانیه قریب حنبلی محرابی ومقصورهٔ شرق طرفنه حایط قبلی ده بر محراب اکا مالکی
محرابی دیرلر دخی صحابه محرابی دیرلر وبو جامعك دورت قپوسی واردر بری قبله طرفنه
باب عنبرانیه دیرلر وبریسی شمالی باب الشمیساطی دیرلر دخی باب السلسله دیرلر مدرسهٔ
شمیساطیه یه مفتوحدر وبریسی غربی باب البرید دیرلر اول سمته سوق مراد پاشا باشنده
بش التی قدمه طاش نردبان ایله چقیلور وبریسی شرقی باب جیرون دیرلر واوچ قپو
دخی محدثدر بری باب کلاسه که مدرسهٔ کلاسه یه مفتوحدر واکا قریب بر باب صغیر
وبری باب صغیر شمیساطی بابی قربنده که مدرسه کاملیه یه مفتوحدر ومشهور اولان
رأس یحیی بن ذکریا علیهما السلام مقصورهٔ مذکوره جامع ایله حایط شرقی جامع بیننده
مقصوره یه قریب صفین اعمده صف اولده ایکی سبز رنك ستون کبیر بیننده الواح
اخشاب ایله مبنی بر مقصورهٔ صغیره زیارت وروح پرفتوحنه دعا اولنور باشقه مخصوص
بر حاجبی واردر مفتاحی انده در واکا قریب شمال شرق بر بیرماء واردر صویی غایت لذیذدر

وبیوك چاهده یكپاره بیاض رخامدن منحوت بر دهان وضع اولنوب وبرچرخ نصب
اولنمشدر كه ایام صیفده صلواة مغرب و عشاحرم جامعده ادا ایدن جماعت مسلمین
بونك صویندن سقی اولنور ومقصوره حذاسنده اون برنجی بابك داخلنده بر منحوت
طاشدن مبنی برقبهٔ صغیره التنده برمجمع ماء جاری وار در كه بو مجموع مائك دیوارلری
ظاهرنده دورت عدد لولهدن آب لطیف علی الدوام جاریدر و جامعك دیوار شرقیسی
ودیوار غربیسی خلفنده دیوار آخر وسقف آخر ایله محاط ومسقف مشهد نام ایكی
مقام لطیف واردر وبوایكی مقامده ایكی حوض آبلری لاینقطع و بو جامع كبیره نك
ساحهٔ حرمی دخی شرق شمال غرب اطرافی جهتلاثه سی نصف ذراع ارتفاعده
مرتفع فرش اولنمش طولانی صفه لردر وشمالده اولان صفه لرده هنود وسنود طائفه سی
انده مدام قرآن تلاوت وتعلیم ایدرلردی لكن انلری حالا اورادن قالدرمشلردر وصفهٔ
شرقیده وصف غربیه ده دخی ایكی مشهد واردر وبوایكی مشهد ده ایكی حوض آبلری
لاینقطع وحرمك جانب شرقیسنده كبار صفه سی اوزره منصوب اولان اعمده كبار
رخامیه دن دردوردی دخی سیـــاه وعنابی لون ایله منقطدر وبوصفه نك جانب قبلیده
اولان نهایتی ایله دیوار شمالی جامع بیننده باب جیرون جهت داخلیه سنده دورت اعمدهٔ
كبار رخامیه ایكی سی سیاه وسرخ منقطدر وایكیسی سبز سیاه منقطدر وبواعمدهٔ
كبار فوقنده اولان اعمده صغار طقوز عدددر ایكیسی نفطی وبیاض منقطدر وبشی
ایری سفید رنك وبری سرخ وبیاض منقطدر وبومجموعك وسطنده اولان ستون خرده
شكر رنك وبور مالیدر وبونده كی اوچ قپو ایكی طرفلرنده بر حجره واردر وبو باب جیرون
خارجنده سهل كیدیلور برنو دبانه اینلور یكرمی یدی عدد قدمه طاش وبرغریب حوض كه
برمزراق قدر برقالن صو یوقارو یه آتیلور وباب جیرونك خارجنده طاشدن برمصنع
كوشك دیرلركه جیرونك كوشكیدر وحرمك جانب غربیسنده كبار صفه سی
اوزره منصوب اولان اعمده كبار رخامیه دورتدر كه دوردی دخی سیاه وعنابی لون ایله
منقطدر وبوصفه نك جانب قبلیده اولان نهایتی ایله دیوار شمالی جامع بیننده ایكی مرمر
عمود كبیر دخی وار در كه سرخ سیاه منقطدر وبو دورت عدد اعمده كبار بحریه نك
سلكنده منقطدر وبوسرخ وسیاه منقط ایكی مرمر عمود ایله باب البرید بیننده جهت
داخلیه باب البرید دورت عدد اعمده كبار واردر سبز وسیاه منقطدر وبوصفهٔ غربیه نك
اعمدهٔ كباری فوقنده اولان اعمدهٔ صغار طقوز عدددر ایكیسی نفطی وبیـــاض منقطدر
وبومجموعك وسطنده اولان ستون خرده شكر رنك وبور مالیدر وحرم جامعك صفهٔ
شرقیه سی قربنده سكز عدد ستون رخامی اوزره برقبه واردر كه اوستی رصاص ایله پوشیده در
وبو ستونك دوردی الاجه سماقی مرمر ودوردی نفطی مرمر حالا بوكا قبهٔ باعونیه دیرلر
زیرا مقدما براهل علم خاتون بونده درس ویردی وبوقبه نك مقابله سنده صفهٔ غربیه
قربنده .

قربنده کبیر و سکز عدد ستون حجری اوزرنده بر فوقانی حجره مبنیدر اوستی کارگیر قبه درکه
رصاص ایله پوشیده در و بو حجره نک قپوسی مقفل در ایچنده جامع شریفک اوقافنه متعلق
دفترلر واردر و حرم جامعک وسطنده وسط حرمده ایری بیاض رخامدن قد انسان طویل
طولنده چار ستون اوزرنده مرمردن بر قبهٔ صغیره مبنیدرکه بو قبه اون برخانه اوزره طرح
اولنمشدر و بو قبهٔ صغیره نک التنده ایری و بیاض رنک یکپاره مرمردن بر بیوک قورنه
مقداری بر شادروان صغیر واردرکه التنده آب روان کلوب علی الدوام جریان ایدر
و بو شادروانک طرفیننده اون ذراع نجاری مقداری مفارق ایکی ستون حجری نصب
اولنمشدر اوزرلرنده حدیددن مدور شبکه لر وضع اولنوب شبکه لر اوستنده میانه تبسی
مقداری مجمرلر واردر خلفاء بنی امیه ایامنده و بعض سلاطین اسلام عهدنده هر جمعه کونی
بو مجمرلرده بر نیچه رطل عود یاقوب اوزرنده بر سراپرده اورتلوردی بعد صلوة الجمعه سراپرده یی
مجمر اوستندن رفع ایدوب نسیم رایحهٔ طیبهٔ عودی انتهاء مدینهٔ دمشقه ایلدوب
رایحهٔ عودی شم ایدرلردی و جامعک قربنده شمال غرب کوشه سنده تخته دن یاپلمش بر حجره
اندهیانیه طائفه سی اولور و شیخلری واردر و بو جامعک اوچ عدد مناره سی واردر بری
جامعه متصل مشهد شرقی اوکنده مبنیدر حدیث نبویده مذکوردرکه حضرت عیسی
علیه السلام منارهٔ بیضاء شرقی دمشقه نزول ایدر بو مناره چارکوشه در و طولی و عرضی
غلظتده برابردر و هر بری دورت ذراع نجاری که ایکیسی سکز ذراع واردر و طولی فرق علمنه
وارنجه یوز ذراع نجاری یه قریبدر و دخی سلمی ایکی یوز پایه عدددر حالا بوکا منارهٔ
عیسی دیرلر و بر مناره سی دخی جامعک دیوار غربیسنه متصل ایکی شرفه سی واردر حالا
آکا منارهٔ غربیه دیرلر و بر مناره دخی حرم جامعک دیوار شمالیسنده باب السلسله یه
متصلدر بو دخی چارکوشه در و بو منارهٔ بیضاء شرقیه دن دونقدر بوکا مادنة العروس
دیرلر بو مناره یی دخی ولید بن عبد الله بنا اتمشدر و یتمش بش موذن تعیین اتمشدرکه
هر نوبتده یکرمی بش موذن اذان ویره و بو موذنلر عشاء نمازندن صکره مقصوره دن
توحید ایله والعی اوقومغله باشلرلر و یحیی ضریحی مقابلنه طورورلر دعا ایدرلر و رمضان
آیینده تمجید اذانی ویردکدن صکره غربیه مناره سنک قپوسندن موذنلر جمع اولوب یا امة
خیر الانام دیو حضرته متعلق خوب آواز ایله موذنلردن بریسی اوقور بعده جمله موذنلر
الهیله و غیری مدحلر له کلوب قبه التنده اوتورلر و جمله انبیاء عظامی مدح ایله ذکر ایدرلر
بعده چقارلر بتون رمضان شریف بو منوال اوزره ایدرلر و اون التی امامی واردر هر دورت
امام مذاهب اربعه نک برینه معیندر یعنی دورت امام حنفیه ایچون و دورت امام شافعیه
و دورت امام دخی مالکیه و دورت امام حنبلیه ایچون و ایکی خطیبی واردر حالا بو منوال اوزره در
و بو جامع شریفده قبه لر و مهر سلیمانلر و انواع قندیللر دیزلمشدرکه رمضان کیجه لرنده
اون ایکی بیک قندیل یقارلر و بو جامعده جمعه نمازندن صکره صاحب طریقت شیخلر

کلو دار و هر کس طریقنه کوره توحید ایدرلر چاق اکندی وقتنه دک که اک مشهورلری بونلردر
رفاعی شیخی عاروکی شیخی قطنانی شیخی براقی شیخی صمادی شیخی حدادی شیخی سینانی
شیخی قادری شیخی و دخی نقشبندی و جلوتی و خلوتی شیخلری که هر بر شیخک باشقه
مکان معینه لری واردر و بو جامعده درس عام بقعه لری واردر حنفی و شافعی و حنبلی و مالکی
برقاچ یرده در و قرا شیخلری که سبعه و عشره قرائتلری حضرت یحیی مقابلنده قرائت اولنور
و ختم شریف اولدوغی وقتده شافعی محرابنده ختم ایتدورررلر و رجب و شعبان و رمضان آیلرنده
قبه التنده محدثیندن بر شیخ اکندیدن چاق غروبه دک حدیث بخاری نقل ایدر مقدما مسلم
و شفا حدیثلری شیخلری وار ایدی شفا حدیثلری صباحدن اویلیه دک و مسلم حدیثلری
اویله دن اکندیه دک نقل اولنوردی حالا اول قاعده قالقمشدر و بو جامعک طولی
شرقدن غربه بشیوز قرق سکز ایاقدر و عرضی یوز اللی بر ایاقدر و نقل ایدرلر که بو جامع
شریفه بش بیک کره بیک التون و التمش بیک التون صرف اولنمشدر و بو جامعک اوقاف
کثیره سی واردر یومیه مصرفی اوچیوز التوندر باقیسی خزانه یه نقل اولنوردی و بو بیوک
جامعدن غیری داخل سورده جمعه نمازی ادا اولنور بر جامعکه اکا جامع القطانین دیرلر
انلردن غیری سور ایچنده مساجد چوقدر انلرده جمعه نمازی قلنماز و سورک خارجنده
بیوک و کوچک جامعلر چوقدر یوز اللی عدده قریبدر و بو جوامعدن دولت عثمانیه ده بنا
اولنان برقاچ جامعدر بونلرک بنالری دیار رومک جوامعی طرزنده در شرفین اعلی و ادنی ایله
ما بیننده اولان کوک میدانی دیدکلری عرصهٔ واسعه نک نهایت شرقیه سنده مبنی مرحوم
سلطان سلیمان خان طاب ثراه جامعی درکه دیوار شرقیسی و دیوار غربیسنه متصل ایکی
مناره بیننده رصاص ایله پوشیده کارکیر قبهٔ صغیرهٔ واحده ایله بر جامع فرح افزادر و بو جامعک
بابی محرابی مقابله سنده و باب جامعک طرفینی قباب صغیره التنده ایکی صفه در و بو صفه لرک
اوکی بر حرم که فرشی رخامه مشابه سنده سیاه و سفید طاشدندر و حرمک جانب شرقی
و غربیسی سبزه زار لطیفدر و ماورالری ضیافتخانهٔ مسافرینددرکه حجرات متعدده
و بو حجرات رصاص ایله قپلو قباب التنده در و بر بربنه متصل و جانب قبله دن جانب شماله
ممتددر و طرفینده اولان ضیافتخانه حجراتی اون حجره در و حرم جامعه ناظر اون ایکی
ستون رخام اوزره اون ایکی قبهٔ صغیره درکه طرفینده اولان قباب صغیره یکرمی دورتدر
و حرمک وسطنده بر حوض مربع عشرا فی عشر و وسطنده یکپاره مرمردن بر شادروان
وضع اولنمشدر آبی لا ینقطع رواندر و حوضک اطرافنده پرنجدن دورت لوله واردرکه
آبی لا ینقطعدر و بو حوضک فرشی منتعی اولدوغی شمالیه سی طرابوزان و بونک مقابله سنده
بر آخر طرابزان که بو ایکی طرابزان اراسی شارح آبدر و بو ایکی طرابوزان ماوراسی بر جنینه
واردر و بو جنینه ماوراسی بر عمارت عامره درکه کیلار و مطبخ و فرون و سائر توابع
و لواحقی مشتملدر و ضیافتخانهٔ مسافرین خلفنده قورشون اورتولی کارکیر قبه لر ایله

اون

اون سكز حجراتى مشتمل بر مدرسهٔ عاليه مبنى در مدرسنك دمشقده فتواى حنفيه سى ايله يومى التمش اقچه وطلبهٔ علومه يوميه ايكيوز اقچه ومطبخ عمارتدن هركون ايكى وقت طعاميه واردر وحرم جامعده اولان ضيافتخانه يه نزول ايدن مسافرين ايچون دخى عمارتده معين مائده طعام واردر وجوامعك ايكنجيسى دولت عثمانيه ده سابقا ميرميران ولايت شام اولان درويش پاشا جامعى دركه دار السعاده يه قريبدر روم طرزنده برجامع زيبادر وحرمنك وسطنده بر مصنع حوض وشادروان واردر اوچنجى جامع سنان پاشا جامعيدركه باب الجابيه خارجنده در بر قبه ايله كمرلرينك اوستى رصاص ايله پوشيده در وبوكمرلرك التى فرش جامعدن مرمر ستونلر له رفع اولمش فوقانيه لردر وبوفوقانيه لرك مردبانلرى جامعك ايچنده كاركير طاش نردبان ايله در قپولرى جامعك ديوار شماليسى وسطنده وباب جامعك طرفينده اولان صفه لرك نهايتلرينه قريب ساحهٔ حرمده وسطنده بر حوض الوان رخامدن منقط ومنقش شادروان واردر وبوحرمك ايكى قپوسى واردر وبوجامعك مناره سى حرمك باب ديوار غربيسنه متصلدر منارهنك ظاهرى يشل كاشى ايله مبنى در دوردنجى جامع كه سابقا ميرميران ولايت شام اولان قره مراد پاشا جامعيدركه خارج سورده حجاج يولى اوستنده در باب المصلى سمتنده در وبوجامعك دخى قبه سى وبناسى ديار روم طرزى اوزره در ودمشقده اولان مدارس وزاويه لر وحمامات لطيفه لك مشهورى بيوك جامع قربنده حمام درويش پاشا وسراجخانه ايچنده حمام مصطفى پاشا اورته سنده بر بيوك حوض دورى يكرمى ذراعدر مستدير عمقى قامت انسان قدر وباب حمام مقابله سنده بر حوض اوستنده رخامدن منحوت ارسلان اغزى ديدكلرى چشمه دن بر حوضه جارى آبى لا ينقطع روانيهٔ خيرات وخانات چوقدر دخى اسواق عامره سى كذلك سوردن طشره دخى وافر بيوت ومحلات واردر ونور الدين شهيد بوشهرده بر بيمارستان اتمشدركه اعظم خيرات ندر اوقاف كثيره سى واردر لكن عشر عاشرى قالميوب مع ذلك الحاله منتفع به اثردر مخصوص رئيس الاطبا وكحالين واردر وصالحيه ده اولان بيمارستانه نسبت بومعموردر وبوشهر جبل قاسيوندن ايكى ساعتلك شمالنده بر هموار صحرايه دوشمش كه قبله سى بى پايان صحرادر شهر اول صحرايه دوشوب باغچه لرينك براوجى تا ذيل قاسيونه پيوسته وصالحيه ايله بلدة واحدة حكمنده اولمشدر زوهٔ قاسيونده قبة النصردن دمشق وصحراسنه نظر اولنسه شهرك بيوت وابنيه سى باغچه لق اراسنده كيجه شكلنده كورينور والحاصل بو مدينهٔ دمشق نهايت عمارت اوزره واسواق وبضايع وارباب تعامل ايله كمال زينت اوزره خصوصا جامع اموى ابوابندن باب البريد محاذيسنده اولان سوق جديد مراد پاشا وبربرينه مقابل بيت القهوه وزستان بى همتا اسواق دمشقده بر نمايش وزينت ويرمشدر وقلعهٔ دمشق خندقى اوزره شمسى احمد پاشا احداث اتدوكى سوق سپاهى وجامع امويه نك ديوار قبليسنده

اولان سوق الذراع طولانی دمشقده نسج اولنان اقمشه وحریرك معدن كأیدرو بونلردن
غیری سوق بزوریه وسوق چقمق وسائرد كاكین واسواقی حیز احصادن دوردر دخی
قبیباب محله سی كه شهرك برجانبنده بر یا بس محله دوشمش محدث بر محلهٔ عظیمه اولری اوبه لر
طرزنده شكل مخروطی كبی قباب التنده بیوت سكانی تركماندر طولانی واقع اولو روغربی
شهرده زمرد كبی كوك میدانی دوشر جمله جوانبی الوان ازهار وانواع اثماری مشتملدر وحدایق
نزهت افزادر خصوصا تحت القلعه دیدكلری موضع مجمع متنزهه كبدن صالحیه یه وكوك
میدانه ونیربیه وغیری وانده كی اولان آشجیلرك پاكلوغی وانواع نفـــایس پشوردكلری
برایكی ساعت ایچنده بر عالی ومكلف ضیافت حاضر ایدرلر واصمارلد قلری یره كتوررلر ونهر
برداسبیكهٔ سیم كبی كوك میدان ساحه سی وسطندن جریان ایدر وبوكوك میدان
اطرافی عالی قصر لركه آفاقده مشهوردر انلری وصف اتمكه كماهو حقه ایفا اولنمز باخصوص
برامكه ابنیه لری وآثاری كه حالا باقیدر وبونده بر مشهور مسیره واردر اكا جبهه دیرلر بوموضع
مربعدر ایكی دونم یردر ایچنده سوكوت جوزقواق وغیری واطرافلری دورت جهتی ماءك
جداولی احاطه ایلمشدر وبركه لر وحوضلر وبومسیره نهر برداكنارنده واقعدر وانك
یوقاروسنده نهر قنوات مقصفه ونهر بانیاس مولوی خانه یه چكر بر كوزل آستانه در وایكی مصنع
دولاب دونر واندن دینكز جامعنه چكر بوجامع شرف اد نه نام موضعده واقعدر یكرمی
بیوك پنجره لری واردر اول سمته اقان ایرمقلره ناظرلردر واكا قریب یلبغا جامعی حرمنده
دورت كوچه لی بر بركه در اورته سنده بر فسقیه مستدیره در ایچنده صو بر قامت انسان
قدر آتیلور وبو جامعك پنجره لری اوچ جهته ناظردر بر جهت كه شرق طرفی تحت القلعه یه
ناظردر بوموضع غریب ایچون منهلدر وقریب ایچون مرتعدر اطرافی بیوت وقصور محاطدر
ایكنجی جهت غرب طرفی نهر بینه ناظردر اوچنجی جهت قبله طرفی نهر بردایه ناظردركه
بوسمتده اشجار وازهار وبین النهرین دیدكلری موضعده بر كوپرو واردر اندن بر لطیف
جزیره یه كیدیلور واندن نهر بردا ایكی بلوك اولور بر بینه نهر شیخ ارسلان حضرتلری
واول بلوكی اولكی اسمنه قالور وبوجزیره دیدكلری مقصف بطالین اولان كمسه لر یننده در
دخی اول سمتده بر مسیره واردر بهنسیه دیرلر بوموضع در اشجار واثمار وازهار وعیون مـــاء
مجتمعدر واوسنی یاننده ارض نیربین دیدكلری یردركه ثماری كوزلدر وازهاری كثیره دور
واندن ارض ربوه یه دخول اولنور كه انده جبل شرقی سفحهٔ مهد عیسی وانك قپوسنده بر عین
ماء اكا ماتم دیرلر كه اول سمته ایرمقلر بردا ایرماغندن قسمت اولنور واول سمت سفح قاسیونده
اول مشهوردر حواكیر یعنی جنینیه لردر وانده جبل قاسیوندر وجبل ربوه در مابیننده دمر
قریه سی فاصله در ومقابلنده قبهٔ سیار واقعدر وشهرك قبله وجنوبیه سنده اولان صحرای
بی پایانده یریر قرای معظمه سوادلر ومزارع ومراتع كوزایرمی قدر متصل واحد
عمران محتبكدر وابادان كبی نمایاندر وبوشهرك اكثر بیوت وابنیه سی طاشدندر سیاه

وبیاض

وبياض وسرخ طاشلردن عالى كمرلردرخت بيوت وستونلرى ايله اوسه‌تنى اوربرلروطاملرى
جمله طپراقدر بوكا ايوان ديرلر اوكننده بحيره يعنى حوض عظيم وايكى طرفى باغچه وايوانك
مقابله سمتنده دورت طرفى ديواروبرر حجره ايله غايت عالى واسع ومكلف قاعه‌لر ديمكله
معروف بيوك اوطه‌لرطرح ايدوب حوض ايله قاعه اراسنده تحت السمابرصفه وايوان وقاعه
يانلرنده طول وعرضى بش التى ذراع ارتفاعى اون ايكى ذراع قدر مربع دركلرى بيوت
صغيره طرح ايدوب وايوانلرى شماله مكشوف صيف وحر ملاحظه سيله بنا وطرح
اولنمشدر آغربنالردرو شمدى بعضيلر بشلاديلر روم طرزى اوجاقلراوطه‌لربنا اتمكه وفوقانى
خانه‌لردخى طرح اتمكه وبوشهرك برمنزل ومسكنى يوقدركه ايچندن صوچقميه وبوشهرك
بغايت پاك ومكلف چارشولرى اكثر مثمن سقوف ايله مسقفدر وعظيم كاركاهلروواردر
انواع اقمشه اشلنور شامك انواع ازهار واثمار وغيرى ازهارك اك مقبولى كه شمال طرفنده
واقعدر اول معيرازهاردن كلدر وبو كل التى نوعدر اك مقبول واعلاسى وردجورى ديدكلرى
كلدر وكلدن غيرى نسرين دخى رزين بونك انواعى چوقدر قرنفل كذلك برقاچ نوع وياسمن
وشبوى وسوسن كذلك وزنبق وبهارچچكى واردر واقحوانه برقاچ نوعدر بواقحوانه شمس
ايله دونر وكيجه ده چچكى قپانور دخى مرسين وفسلكن انواعى چوقدر ولاله وشقايق نعمان
وشب كلاه برقاچ نوع وتمرحناوبان وسذاب ونمام وقسط وزعتر ومردكوش وريحان
انواعى چوقدر ومخالف وادويه وپيغمبر دوكمه سى وحزام ودخى نيلوفر برقاچ نوعدر اك
مقبولى مائيسى وخيلان شجر صفصافه مشابه در اول ربيعده جمله اغصانى قرمزى رنكله
صبغ اولنور واثمارك اك كوزل يرى ارض مزه وللواندر بونلر قبله طرفنده واقعدر فاكهه‌لردن
قايسى يكرمى برنوعدراك مقبولى حموى واك مقبول قوروسى بلدى ديدكلرى قايسيدر
دخى كراس ووشنه يدى نوعدر اما تربيه سزدر استانبول كبى دكلدر اما حالا تربيه ايدمكله
كوزل اولمشدر دخى امرودك انواعى چوقدر الما كذلك اك مقبولى مسكى سكرى ماوردى
ديدكلرى الملردر دخى شفتالو واريك انواعدراك مقبولى ماورديسى دخى انار اصنافدر
اك مقبولى ماورديسى وقبله دن شرقه كه اول سمته قريهٔ يلد اچاق قريه عربيله وارنجه اوزوم
مقبولدر نقل ايدرلركه قرق طقوز نوع عنب اولوراك مقبولى زينى اوزومى وقوروسنك اك
مقبولى دوربولى اوزومى در دخى ايوا انواعدر وانجير وبادام دخى عناب وفستق وفندق
وصنوبر وبرعروراك مقبولى تمريسدر وخرنوب وجوز برقاچ نوعدر دخى لمبر بارس وحمضك
انواعى چوقدر ترنج كباد نفاش اغاج قاونى ليمون التى نوعدر نارنج ايكى نوع وزيتون
انواعدرر بياس وموزوسكر قمشى برقاچ نوعدر ودخى ملح يعنى خرما تازه سى وسبزه قسمى
چوقدر هليون طرخون قنبيط كرنب اوج نوع لحنه بادنجان برقاچ نوع كراث برايكى نوعدر
وتوت دخى برقاچ نوع وهاوج وتورب وتره وسمو زاوت واسفناخ وكرفيس وبازى وهندبا
ايكى نوع وثوم وكزره وكراويا وكمون وقباق انواعدر وكماة وشلغم وبوكروجه وبقله وبرنج

ومرجمك وطاری انواعدر وقرطم وسوسم وبزر قطونا ونخود وحلبه وماوول انواعدر وسماق
وقلقاس وملوخيه وباميه وخيار ایکی نوعدر صیفی وخریفی وقاون وقارپوز برقاج نوعدر
دخی پنبوق وحریر چوق اولوراك مقبولی حریربلدی تعبیر ایدرلركه سائردن معتبر وثمنی
بهالیدر دخی طوز وقلیه حاصل اولور وقثا غایت چوقدر دخی قریهٔ عربیلده براوت بتر ریحانه
بكزر اول قریه نك خلقی بو اوتی اكر اسمنه قرنفل دیرلر نفس الامرده رایحه سی قرنفله
بكزر وچچكی ریحان چچكنه بكزر بو چچكك صوینی چیقاررلر بونك صویی چوق امراضه
نافعدر خصوصا ضیق نفسه وبلغمه غایت نافعدر انجق بو كویه مخصوصدر غیری یرده اولمز
دمشق اطرافی صالحیهٔ دمشق شامدن بر ساعتلك شمالنده جبل قاسیون سفحنده براز
مرتفعجه واقع اولمش اتكلرنده عمران وكوشكلر وباغچه لری دمشق باغچه لرینه پیوسته
اولمش دمشقدن بر محله مثابه سنده قدیم وحادث جوامع ومدارس وحماماتی مشتمل
دمشقه نسبت آب وهواسی لطیف وخوب قصبه در سابقده دمشق ماندی بر شهر
اولدوغنه حالا جابجا جوامع ومدارس قدیمه ومعطله سی آثاری ویر ومزین ومكلف وملون
احجار ایله اولمش عالی دیوارلری شهادت ایدر نقل ایدرلركه انده بر موضع بنی المدارس دیرلر
مقدماً انده چوق مدارس واردر ومدارس شام ایچون مخصوص بر كتاب مؤلفدر اسمی
الدارس فی المدارس وسلطان سلیم خان شیخ اكبر حضرتلری مزار شریفلری اوزره بنا
ایتدردكلری تربه قربنده عربستان طرزنده جامع شریف وخلفنده شارع عامده كیلار
وفرون ومطبخ وسائر لواحقی مشتمل بر عمارت علیه بنا ایتدیكه فقراء اهل صالحیه
بر احسانك پرورده سی واندن غیری دخی جوامع كه حالا باقی اون ایكی جامعدر اشهرلری
حنبلیه جامعیدر وسلطان صلاح الدین خیراتی بر بیمارستان واردر وحالا اسواق معموره سی
واردر وبو صالحیه ده ایكی نهر جریان ایدر بری نهر یزید وبری نهر توراز نهر یزید جبل قاسیون طرفلرندن
توران اندن اشاغیجه دوزه قریب جریان ودمشق طرفنه توجه ایدر وبو صالحیه ده مكلف
باغچه لر واردر وشهرك صحراسنه مشرف عالی ومفرح قصرلر واول نهر اوزره خوش آینده
صفه لر وچمنلری واردر انصاف بودركه صالحیه بر جای نورانی ومنزل غم وصفای قلب ویرر
بر مقام روحانیدر بونده ولاة شام طرفندن مخصوص صوباشی وشام افندیلرینك
مستقل نائبی واردر وبو صالحیه ده توت وحمص اغاجلری ومرسین وشفتالو
چوقدر وجبل قاسیونده بر نوع اوت خزام دیرلر رایحه سی كوزلدر وبر جنس اوت
شیح دیرلر انده بتر دخی سماق دخی زعرور ابیض واحمر دخی خرنوب وصالحیه یه متصل بر
موضع اكا سهلم دیرلر حالا سهم دینورا كثر اغاجلری توت اندن چوق حریر پیدا اولور وبو صالحیه ده
بردقلر اشلنور شهره كتورب صاتارلر واكا قریب بر موضع اسمی بیت لهیا والعنایه
وحضرت آدم بیت ابیاته اولوردی دیرلركه حوا حضرتلری بونده چوق اولدی بونده
عناب اغاجلری چوقدر واكا قریب ارض سطرا ومقری ودیرلركه بو سطراده هابیل اولوردی

وقینیه ده

وقينيه ده قابيل اولوردى مابينلرنده برمسيره آكابابللى ديرلر بوسمتده برغريب چكك بتر
رنكى بياض قرمزى يه مائل يره دوشه لى بتراسمنه قرنفله ديرلر بونك برغريب حالتى واردر
قوقوسى اكنديدن چاق صباحه دك چقر وكوندز چقماز ودخى بوسمتده ابوا انچلرى
چوقدر چچك ويردوكى وقت طرفاى شام انده جمع اولورلر واشجار التنده صولر آقيدرلر
وآيك قراكولق اولدوغى وقتنده يورطه قبو قلرينده زيت ياغى قويوب يقارلر وروى آبه
صالى ويررلر واغاجلرده تورنج قابوقلرين اصـــارلر وبويله جه يقارلر بوموضع بهنسيه
قريبدر وبهنسيه قريب ارض مزه ولوان بونك انجيرى وقيسى سى وكراسى ووشنه سى
مشهوردر وجبل قاسيون خلفنده قريه ٔ مينين برمشهور كويدر بونده ايكى جليل وليلر
واردر برى شيخ جندل برى شيخ ابوالرجال ودبراكه شيخ جندل حضرتلرى يانده تماغه
كمسه يى قبول اتمزبوقريه نك جوزى مشهوردر زيرا قشرى غايت رقيق وبيا ضدر
وبوسمتده قار اكسك اولمز ايچنده ربياس وامبربارس بتروشامك قربنده تل حورنه
دخى عقبه ٔ قابون الرمان سمتنده وشامك غرب شمال طرفنده ناحيه ٔ جبه عسال شام
منلاسى طرفندن نائبى واردر شمالنده قريه ٔ صيدانايه وقريه ٔ تلفينا وقريه ٔ عمره
ومشهورلرى قطيفه رحبه جرود معظميه عسال زبدانى دخى باشقه نيابتدر شام
منلاسى طرفندن برمفرح ومسيره يرده وادى بردا ساحلنده اولور بعده حاميه واندن
ربوه يه كيدر بوناحيه نك باغچه سى چوقدر واثمارى مشهوردر خصوصا الماسى كه
غيرى يرده اويله الما اولمز وچو لكلرى مشهوردر بونك باغچه لرى چاق دمشقه متصلدر
بوناحيه نك شامدن بعدى اون سكز ميلدر وبو زبدانى نك سلفده سورى واردر بونك
يولنده نورالدين شهيد برخان بنا اتمشدر واول خانه باشقه بروقف اتمشدر صكره اول
اوقافه كيده رك استيلا اتمكله اول خان خراب اولدى وزبدانى نك مشهور كولرى دمرهامه
صبوراكفر قوق الفستق ربياس وادى ٔ برده بونده خان ميسه لون دخى حسينيه بونده
خان العرار بوقين بونده جامع الدلا بوجامعده هركيم باطل ايدرسه چتلار مجربدر وعيون التوت
سمتنده برعميق قيو واردر اسمى هـــاويه در اصلا ديبى معلوم دكلدر حتى كاهيجه اول
سمتده اولان آدملر محصاسيرا اتمك ايچون اودوندن وچاليدن بيوك دمتلر بغلايوب
اتشله طوتشدوررلر واول قيويه اتوب نظر ايدرلر كوررلركه ايرايكن آتش كتدكجه كوچيلور
چاق يلدز بوجه كى كبى اولور بعده كورنمكدن قالور وحال بوكه آتش غايت بعيد يرده
كورينور نتكم علم مناظره ده ثابتدر وبو زبدانى جنوبنده بقاع ناحيه سى بونده برصو باشى
وشام افنديسى طرفندن برنائب اوتورر بوناحيه واسعدر يكرمى بش معمور قريه سى
واردر محصولى غايت چوقدر وچايرى مشهوردر واووه سى بيوكدر ايچندن نهر ليطانى
بحر بعلبك طرفندن كلوروبوبدن پچوب مرج عيون وشقيفه واقليم تفاحه كه صيدا
اعمالندن بعده صيدا قربنده شـــامه اقار بوكا تابع ريشيه وحاصبيه وقلعه قبرالياس

وشوف البیاض وقرعون ومجدل بلهیص بونلر بنی حمیو رطائفه سی ودخی طائفه بنی
نومیر وعنبه دخی غیتا وعباس وحلوا ووادی قرنا تاکه قربنده ابشیو پاشا بوزلدی
وادی التمیم وبو سمتده شقیف ارنون برحصن متیندر بو وادی التمیم ده شام طرفندن برصو
باشی حکومت ایدر شهاب اوغللری بونده اولور غایت شدید قومدر بونده تیمانی و درزی
اولور وبونلر ایکی فرقه در اقلی وقزللی اقلی دیدکلری امیر علم الدین قبیله سی قزللی
معن اوغلو قبیله سی در وبو معن اوغلنه سلطان سلیم شامه کلدکده طبل وعلم
ویرمشدر وشرف یکنه مقرر اتمشدر وبو درزی قومی حاکم بامر اللهه استنا د ایدرلر بر ظالم
وباطل حلولی طائفه در نقل ایدرلر که برکسنه حاکم بامر الله ایچون برکتاب تألیف ایلدی
واول کتابده ذکر ایلدیکه روح آدم حضرت علی یه حلول ایلدی واندن انتقال ایلدی
وحاکم بامر اللهه حلول ایلدی دیو بو کتابی جامع ازهرده قچنکه اظهار ایلدی مراد ایلدیلر که
انی قتل ایدهلر مصردن فرار ایدوب وادی التیمده کلوب قرار واندده اولان درزی قومی
استماله ایلدی ومحرماتی انلره اباحه ایلدی وحالا اولقوم شوف طاغلرنده درومابینلرنده
التیوز حکمت حاکم بامر اللهه نسبت ایدرلر حتی یمین اتدکده التیوز حکمت حق ایچون
یمین ایدرلر وبو طائفه ولایتلرنده واردقده کوندز دعورتلری غیری کمسه یه کورنمز چاق
اخشام یقین اولدقده چقارلر واولوقت یاتلرنده صباحه دک حتی اول وقتده امیرلری دیوانه
چقرلر وتوابعی کلورلر وامیرلرینه دست بوس ایدرلر وصباح الخیر دیرلر حتی اول سمتده
بر مسافر بولنسه بویله دیمکه محتاجدر وجبل معن طاغنده برمتین قلعه که اسمنه دیر القمر
دیرلر اکثریا معن اوغللری انده اولورلر بو طاغدن نهر الاوله کلور وصیدا قربنده بحره اقار
دخی نهر الناعمه جبل ابن معن دن کلور ونهر الاوله قربنده بحره قاریشور معن اوغلو ضبط
اتدکلری قلعه لر بونلردر بلاد کفرکنه بلاد عکه والساحل وسفد بلاد بشاره بلاد الشقیف
جلال جبره بلاد صفد بلاد بیروت وصیدا بلاد جبل کروان بلاد جبة المنیطره
وجبیل وانطلیاس والبترون والجرد والغرب والمتن والشوف والمقیطع والشحار
والبقاع وبعلبك وبلاد صور والمعشوقه قنیطره شامدن صوباشی ونائب اولور شامدن
ایکی منزلدر بو سمتده سلفده ملك بازان اولوردی برقاج ناحیه سی واردر باش
ناحیه سی حوله در بو قنیطره نك برکوچك قلعه سی واردر وبرخان وبرکوزل حمامی
واردر اما هواسی غایتله بارددر ومشهور کوپلری که خزیبی بوندن شامه کتورکلور
دخی جبادخی خیام عبس واك معتبر حوله ناحیه سی دخی قبلیاس دیرلر باش قصبه سنه
بانیاس بویرغایتله حاردر بونده پنبه چوق اولور وازهاری وحمضی چوقدر وقلعه سنه
صبیدا دیرلر قلعه سی متیندر جبل ثلج ذیلنده در حالا بو ناحیه باشقه مقاطعه اولدی
اون یدی کیسه یه میریدن الورلر وبو ناحیه نك صوصغری مشهوردر جثه سی سایر جاموسدن
بیوك اولور بونده نهر شریعه نبع ایدر وشام خلقی ابتدا آتلرینی بونده چایره بغلارلر

زیرا

زیرا بونك چایری جمله دن اولا پرنشوروقیش فصلنده ترکمان وعرب وغیری قشلا رلر وبو ناحیه
بنی اسرائیل زماننده غایتله معمورایدی واسباطك سبط نفتالیم وسبط ایسسار اولورلردی اما
سبط ایسسار صور سمتنده اولوردی وبو سمته قریب ناحیهٔ بنی کنعان بر بیوك ناحیه در موقعی جسر
یعقوب صولنه منیه اکسه سنده اولور بونده شریعه ومنظور و بنی کنانه وناحیهٔ بنی اربد وناحیهٔ
جولان سلفده بو ناحیه ده حاصیم بن عمليق اولوردی وادی العجم بر معمور ناحیه شامدن جنوب
شرقه ممتد در باشقه ناحیه واردر مشهور کوبلری کسوه سعسع براق کاکر بونده رسول اکرم
صلی الله علیه وسلمك نعلبندی اولان برقاله مدفوندر نقل ایدرلر که برآتك صراچه سی اولسه
برقاله جصرنلرینك مزارینی طولاشدرسه لر امر حق ایله اول مرض زائل اولور مجربدر دخی بیت
سابر دوربلی اوزومی مشهوردر کفر جوراننده قبر نمرود بیت تیمادخی دربلی اوزومی مشهوردر وبونده
بو غریب شی اصلا چه نازل اولمز حال بو که اکا قریب بر تل اسمی تل ابو الندا چه انلن اکسك اولمز
قطنه بونده شیخ حسن راعی برقیوسی واردر ایچنده مجنون اولان کمسه یی اوچ کون الیقورلر
امر حقله جنونی زائل اولور مزه مشهور قریه اناری وانجیری مشهوردر حوران بو ناحیه
غایتله مشهوردر ونواحی سی چوقدر شامدن صوباشی ونائب مخصوص حکومت ایدر
سلفده قصبات وقراسی چوقدر وبونده اولان محصول غیری یرده اولمز که بعض یرلری
واردر بر کیله سی یوز کیله ویرر وبو حورانك نسالری غایتله حسنالردن اولورکه ضرب
مثل ایدرلر وخلقی غایت اوزون اولورلر مقدما بو سمت حضرت ایوب ولایتیدر واولوقت
بونده بر بیوك شهر اسمنه اوشیس دیرلردی بو شهردن تمش اوقومش آدم ظهور ایدوب
توراتی وانجیلی یزمشلردی ومنقولدر که حضرت ایوب عیص اولادندندر یعقوبك قزی
اولان ربیا تزوج ایلدی وحوران سمتنه بلاد نوی وجیدورده توطن ایلدی حضرت
ایوب وفات اتدکده یرینه حومل اولدی بعده اوغلو بشر اولدی که اکا ذو الکفل دیرلر
قومنك امورلرینه ومابینلرینه عدل ایلمکه تکفل قلدوغیچون ذو الکفل تسمیه اولنمشدر
وحوران شهرلرندن بصری بومدینه حورانك قاعده سی بو شهر غایت قدیمدر سیاه
طاشله بر قلعه سی واردر وبر جامعی وسوقی واردر مقدما بنی فزاره وبنی مره عرب طائفه لرندن
بونده اولورلردی کوزل باغچه لری واردر اما حالا مفاجه عربی اولوردخی ترکمان الخزقیه اولور
بو شهر قچن صحابه شامك فتحنه توجه اتدکلرنده ابتدا بو شهری فتح اتمشلر وشرق
طرفنده صرخد شهری اولور بو شهر بر کوچك قصبه در قلعه سی و باغ وباغچه لری واردر
صویی امطاردن جمع اولور مقدما بونك طاغنده بنی هلال ساکنلردی بوندن بغداده
طریقدر صیف کونلرنده اون بنجی کونده واریلوردخی حوران ناحیه سندن ناحیهٔ جیدور
باش شهری نوی حضرت ایوب شهریدر صفیندن اون سکز میلدر نوی حضرت نواوی
شهریدر حبوباتك معدنیدر ازرعات باش شهری بثینه حالا بر معمور کویدر صویی
قیولردن درمز یریب بر بکارلو وادیدر سلطان سلیمان خان اوزرینه بر قلعه بنا اتمشلردر

ومزيريب قربنده شيخ سعد الاسمر نكروري مزاري واردر مخصوص واقفی واردر كثيبه
مزيريبدن شرق شماله واقعدر بكارلری چوقدر دخی مشهور كويلری صنمين ونجلی
بوندن دكرمن طاشی چقار نامر بغدايی مشهوردر ديرلركه حضرت آدم عليه السلام
ابتدا اكدوكی بغدای بونده در دخی ذرع وحوران شمال شرق ارض لجا وقنوات بويرلر
طاشلقدر قديمدن معموردر حالا اولری طاشدن طور رصولری وميوه لری وچيچكلری
حالا واردر اما سكانی يوقدر انجق اطرافنده لجا عربلويكه بونلره عرب الجبل ديرلر بونلر
ساكنلر دربر عاصی قطاع طريق يرامز طائفه در لر شام اطرافنه مسلطدر حتی كويلردن
هربركوی غفرجی نامنه بر مقطوعی واردر زورايله الورلر اكر ويرمزلرسه غافلا اول كويی
باصوب غارت ايدر ولجادن شرق صفا ناحيه سی بر طاشلق يردر دخی سماوه قراقر
ناحيه سی شام ايله كوفه دن بوايكيسی بيننده در بوقريه ده برغريب مدور طاشلو كره كبی
مدور طاشلری قيردقده برجنس تراب چقار رنكی رمادی اما قرمزی يه مائلدر اول
تراب نه مصلحت ايچون دركمسه بلمز وبويله مدور طاشلری كيم ياپمشدر وبوحوالنده
مرج الاصغر بوكا مرج شقحت ديرلر دمشقدن اون بش ميل بونده خالد بن صعيد
بن العاص شهيد اولدی ناحيهٔ مرج بو مرج ايكی ناحيه يه مشتملدر بريته مرج راهطكه
حالا مرج ديرلر برينه مرج غوطه ديرلر وحالا غوطه ديرلر وبو مرج مستقل نائبی واردر
وابتداسی وادئ تحتانی انتهاسندن در وآخری بحيره يه منتهی در وبو مرج راهطده
هجرتك التمش دوردنده اول مشهور وقعه كه يمانيه وقيسيه مابينلرنده واقع اولمشدر سببی
بودركه مروان بن حكم شامه كلدكده حكمت خدا انك معاويه بن يزيده امارتن استيفا
ايدوب عبد الله بن زبيردن بيعت اتمك صددنده ايكن وفات ايلدی اورتالق خالی قالوب
اهالئ شام بالاتفاق ضحاك مروان بن قيسدن بيعت شكلن ايدوب فلا جرم مروان بن حكم
بوفرصتده كندو طرفنه برقاچ كمسنه ساداتدن كتورمشدر والحاصل اهل شام مابينلرنده
قيل قال اولدی صكره عبيد بن زياد تحريكی ايله ضحاك مرج راهطه چقدی كندويه
بيعت ايدنلری يانته جمع ايلدی ومروانه متابعت ايدن اون اوچ بيك عسكرله آتلانوب ضحاك
اوزرينه واروب يكرمی كون قتالدن صكره ضحاك بن قيسی اولدرديلر وامارت مروانده قرار
ايتدی بو ناحيه نك حبوباتی وغيری چوقدر مرج قبلينده مشهور كويلری واردر غزلانيه
هيجانه مجدليا حوران العواميد قاسميه ومرج شمالنده معيصره عباده قصير ضميركه بطيح
بوكا نسبت اولنور برزه قابون هواسی وصويی كوزلدر بوقابون ايكيدر قابون اعلا وقابون
اسفلدر عدرا ديرانی عصرون ومرج راهط قربنده قضم دخی ماءغسان اولورناحيهٔ غوطه
طولی اوتوز ميلدر عرضی اون بش ميلدر قراسی اشجار ايله مشتبكه در برمرتبه كه كونش
ضياسی يره دوقنماز وبو غوطه نك انواع اشجاری واردر كه كوررسين بعض اغاجلرك اوچ
دورت يمشی واردر قيسی المااريك وامرود حتی نقل ايدرلر كه بوغوطهٔ دمشقده يوز اوتوز
بيك

بيك قدر بستان واردر وثنية العقاب عقبه سى غوطه يه مشرفدر انك مشهور كويلرى
مزه حرسته كوكبان كفرسوسيه زيتى مشهوردر داريه بو ايكى كوى وادى العجم
وغوطه حدنده در بو داريه بر كوزل قريه در قدس ومصر يولنده واقعدر دمشقدن
ايكى ساعتدر بر غنيمتلو كويدر نور الدين شهيد فقرايه وقف ايلدى وحالا اويله در
نقد اربغداى جمع اولنور سه فقرا وطول عورتلره شام منلاسى معرفتيله محرم آينده تقسيم
اولنور اما اكثرى اكل وبلع اولنوب عشر عاشرينى فقرايه ويرمزلر بو كوى محصولدار
اولمغله ضرب مثل ايدرلر پنبوق واوزوم وزيتون وسائر حبوبات وفواكه وغيرى چوقدر
مياه كثيره سى واردر انده ابو سليمان الدارانى وابو مسلم خولانى بنى خرقيل وبونده كوزل
قربوز اولور وعقربا جنوبنده حضرت ستى زينب مزار شريف حضرت على كريمه سيدر
دمشقدن ايكى ساعت واكا قريب سيدى مدرك حضرتلرى قبر شريفى وعقربا شمال
مشرق منيحا قريه سى بونده سعد بن عباده حضرتلرى بو قريه قربنده بر مسيره اورمانى
واردركه اكا غيضة السلطان ديرلر بونده منتها اغاجلر واردر اجازتسز كمسه كسمكه قادر دكلدر
جامعلره ومهم شيئلره كسيلور طرف ميريدن باشقه قوروجيسى واردر اورتاسندن نهر
بردا اكر بونده انواع حيوانلر اولور خصوصا خنزيرى چوقدر وبو كا قريب بر مسيره اسمنه
ست الشام ديرلر بونده بر فاخر عين نبع ايدر واكا قريب بر مفرح وادى انواع اشجار ايله مشتملدر
نهر بردا انده اكر بعده غيضه مرور ايدر بعده بحره كيدر بو واديده ايو اغاجلرى چوق وبو بحيره ده
انواع طيور وسماك يازوقيش صيد اولنور وبو وادى شمالنده عين الاوليا شيخ ارسلان بن
يعقوب قدس سره كه مرقد شريفى ابواب سور دمشقدن باب توما خارجنده رميه سهم
مقدارى بعيددر بو شيخ ارسلان اولياء اللهدن اباعامره مقارن اولدى بو اباعامر طريقى
چاق سرى السقطيه منتهيدر وشامك مشهور عيونى عين الورقا باب السلام قربنده دخى
عين على وعين السخنه وعين الذهب وعين لولو وعين الجالود وانك معتبرى عين الزبيبه
وديرلركه جبل صالحيه ده دمرسمتنده اوچيوز التمش عين نبع ايدر عذرا بر مشهور كويدر
ضمير ورحبه قربنده وشمالنده قطيفه وجرود اولور وبو عذراده حجر بن عدى مزاريدر
بوغد راسلفده بر مشهور ناحيه در قلعه سى واردر وبونده وضميرده قليه اوتى بتريقارلر اول
معهود قليه حاصل اولور بونده وافر مال حاصل اولور باشقه مقاطعه در وجرودن دخى بر
قلعه واردر وبونده كل چيقار شامده بوندن غيريده چقمز وبو قطيفه شامدن بر مرحله در
بونده فاتح يمن سنان پاشا بر مكلف خان وجامع وحمام بنا اتمشدر وخانده نزول ايدن
مسافرلره ضيافت ايدرلر حتى مومليرينى بيله تعيين اتمشدر بو قدر مكلف خان غيرى يرده
يوقدر وبر مشهور قريه اكا حلبون اجرو ناحيه سنده وقطيفه شمالنده نبك ديدكلرى منزلدر
ونبك شمالنده قارا اولور وانك شمالنده حسيه اولور نام ديكر ايكى قبولو ديرلر ناحيه حسبه
برخان وبر قلعه سى واردر مستحفظلرى واردركان يولجيلرى چاق قره لره ايلترلر قارا الرحسيه دن

بر منزلدر وشامك بر ناحیه سیدر شام پاشاسی طرفندن بر صوباشی واردر ناحیه بعلبك
اعمال شامدن بر بلده قدیمه در مستقل قاضیلقدر حالا اربه لقدر شام پاشاسی طرفندن بر
صوباشی ضبط ایدر مقدما حرفوش اوغلو ضبطنده ایدی مشهور قلعه سی واردر غایت
متین در وبناسی عظیم وغریبدر قلعه نك هر دیواری بر طاشدن مبنی در حتی دیرلركه دیولرك
بناسیدر بو شهر اشجار وانهاری وعیونی مشتمل وكثیر المنافع بر بلده در بونده بر مذبح
واردر طائفهٔ صابیه بیوتندن بر بیتدر وصابیه قتنده غایت معتبردر واننده حضرت شیث
مزاری اولور عین الجر بعلبكدن جهت جنوبیه ده در كه بینهما مرحلهٔ قویه در وبونده
اولان قریه مجدل دیمكله معروفدر وبعلبكدن وادی التیم اوزنه كیدن یول اوزرنده در
وعین الجردن نهر كبیر منفجر اولوب بقاعه جاری اولور وبو بعلبكده حضرت ابراهیمك مقامی
واردر وابنیه وآثار عجیبه واردر واساطین رخام اوزره قصور واردركه نظیری یوقدر والیاس النبی
علیه السلامك بعلبكده دیری واردر مقدما بعلبكه بك تسمیه اولنوردی بنی اسرائیل بونده بر
صنمه عبادت ایدرلردی كه اول صنمك اسمی بعل ایدی وصنمك اسمنی اول موضعك اسمنه
اضافت ایدوب بعلبك اسم اولدی واهلی بو صنمه عبادت ایتدكلری ایامده الله تعالی انلره
الیاس النبی علیه السلامی بعث ایتدی بونلر الیاسی تكذیب ایتدیلر واوچ سنه بعلبكده
مطر منقطع اولدی لواء صیدا مقدما بر سنجاقدر حالا التزام ایله بر پاشا ضبط ایدر وبوكا
صفد وعكا وغیری الحاق اتمشلردر بو صیدانك بر قاچ ناحیه سی واردر بیروت كسروان
شوف سولا قلعه سی بر مكلف اسكله سی واردر ودخی اقلیم تفاح وشومار وخروب بونك
قلعه سی ساحل بحر شامده واقعدر شامدن ایكی منزلدر بونده فرنك طائفه لرندن
بر قاچ قونسول واردر ابرشیم وقلیه وغیری الش وریش اتمك ایچون اوتورورلر جبال شوف
معن اوغلی طاغلری اكسه سنده واقعلردر وبو شوفك اعمالنده بلاد بشان وقلعهٔ نیحه
وقلعه ریشه وغیریدر وبو صیدا اقربنده ساحل كنارنده زیادهٔ ابو الروح اولور وبو طاغلرك
جمله اغاچلری توتدر انده حریر محصولی اولور باشقه مقاطعه در كه سنه ده التیوز كیسه دن
زیاده اولور ودخی بو سمتده كسروان طاغلری اولور بو طاغلر بیروت اكسه سنده
واقعلردر بونلردن نهر انطلیاس ونهر الكلب ونهر ابراهیم بو نهر جبل قربنده دریایه قاریشور
ودخی بونده عین دار انبع ایدر وبو طاغلرك بالی وقریشه سی وبكمزی غایتله مشهور
وانواع محصولی اولور حریر قطن زیتون اوزوم بال قریشه صوصام شكر قامشی انواع حمض
قلقاس موز حب العزیز وغیریدر وبو سمتده بر ناحیهٔ مشغرلك بر مفرح وادیسی واردر
انهار اشجار ایله مشتبكدر باش شهریته دخی مشغر دیرلر واكا قریب كامد شهری التی میل
قدر بعیددر واندن عین الجر دیمكله معروف عینك محلی اون سكز میلدر وبو صیداده ایام
ربیعده بر جنس سمكی بر مق اوزونلغی قدر چیقر بونلرك ذكور واناثنك علامتلری واردر
قچن بو بالق چفتلنمكه كلدكلرنده اولوقت صید ایدرلر وقورودوب بعده سحق ایدرلر حاجت

وقتنده

وقتنده صفوف كبى استعمال ايدرلر ديرلركه غايت قوامى وارد روشهوتى افزون ايدر
وصيدادن جه يه سكز ميلدر وبوسمتده حصن ابوقلمون دريا كنارنده طرابلوس عتيق قرنده
بونك دخى قرنده برج البحصاص بونده بركوزل عين نبع ايدر بوسمتك چاق بيروته وارنجه
قلمون قرنده انك غابى واردر وبوسمتده ساحل بحرده بر كنيسا رهباندن اعمى اولان
بونده ساكن اولور واكا قريب وجه الحجر واندن برج الهوا واندن بئر العبد واندن
جسد المدفونكه بترون قرنده واندن جبيل قلعه سى وبوسمتلرده عمل جبة الكورا وعمل
المنيطر بيروت بركوزل اسكله سى واردر بساتين وجنيناته مشتمل بربلده دركه انواع اثمار
واشجار خصوصا عنب وحب العزيز وغيرى بساتين جانبنده بر نهر صغيرى واردر وايكى يرده
اقامت جمعه اولنور اسواق وحماماتى واردر وليب دريا ده ايكى برجى واردر فقيه اوزاعى قبرى
بيروته قريب ايكى ميل يرده بعيد درعقبهٔ مغيثه اوزرنده اولان مدينهٔ بعلبك ايله بيروتك بينى
اوتوزالتى ميلدر ومغيشه ومدينهٔ عرجموش بيروت ايله بعلبك بيننده دركه مدينهٔ بيروتدن
يكرمى دورت ميلدر وبيروتك حصن المراديسه التى ميل واندن نهر الكلبه التى ميل واندن
حويسه يه دورت ميلدر واندن عطفه يه سلام واندن ماحور جبيل بر حصن متين دراندن
موقع نهر ابراهيم اوچ ميلدر واندن مدينهٔ جبيل بش ميل واندن حصن بترونه اون
ميل برمتين حصاردر واندن انف الحجره دريا كنارنده بش ميلدر واندن طرابلوسه سكز
ميلدر جند حمص وقنسرين شامك دوردنجى وبشنجى جنديدر وبو ايكى جنده كتب
قديمه ده مملكت سرياديرلر ودمشقدن چاق غزه يه وارنجه ارض مقدسه ديرلركه اعمالندن
كنعانيون قومى اولوردى صكره متأخرين ارض شامه بو ايكى جندى الحاق اتمشلردر
نتكم حمص اقليمى طرابلوسه الحاق اتمشلر ومخصوص بر پاشاسى التزام طريقيله ضبط
ايدر اوصاف طرابلوس مقدما يكرمى بر عمله مشتملدركه بونلردر حصن الاكراد عكار
بلاطنس صهيون لادقيه كهف منيفه عليقه انطرطوس مرقب رصافه خوابى
قدموس جبة المنيطر شريه نام جبلده بر ناحيه در بيرون صافيتا عرفا سفنج نام ديگر
بشرين جبله انك دخى كورا جبيل عابانى بنى كلاب صكره آل عثمان ماللك اولدقده
بو ولايتى بش سنجاغه مشتمل بر ايالت اتمشلركه بونلردر طرابلوس شام حمص حما سلميه
جبله وبو ولايتده اولان مقاطعه لر بونلردر حبله لادقيه مرقب صافيتا حصن الاكراد
عكار وظينيا زاويا الكوارجبه بشرى جبل طرطوس منادخى جبله بترون كه شيخ سرحان
حكمنده در خلقى قزلباشدر بر عاصى قومدر حربه اوجيله مقطوعلرين ويررلر مقطوعلرى
سنه ده قرق بيك غروش ويركيلرى واردر البلاد طرابلوس كار بحرده مدينهٔ روميه در
معاويه عصرنده سفين بن نجيب فتح اتمشدر وايچنده يهود طائفه سى اسكان اتمشدر
بعده فرنك مستولى اولديلر بعده سنه ثمان وثمانين وتسعمائه ده ملك قلاون فتح ايدوب
بعده تخريب ايتديلر وطرابلوسده بو شهر حالا پاى تخت ولايتدر وبشيوز اقچه مولويتدر

وپاشاسی التزام طریقیله ضبط ایدر برقاج ناحیه سی واردر صافیتا عکار بترون عرفه
عریض وبوشهرك بساتین واشجار کثیره سی واردر حتی شکر قامشی وحب العزیز وموز
وقلقاس ونهر غضبان جبال مسقیه دن چیقر واکا نهر الزاویه دیرلر بعده نهر ابو علی که
شیخ سرخان طاغندن کلور وبونکله جمع اولورلر اول وقت غضبان دیرلر بعده طرابلوس
اورتاسندن کچر وبحره لاحق اولور وبو سمتده وادی رشقین بر مشهور وادیدر توت وزیتون
ورمان وغیری بونده چوق محصول اولور وبوشهرك صابونی آناقده مشهوردر حریردن
حاصل اولان مال سنه ده یدی یوز یکرمی کیسه دردخی بالی وبکمزی وقریشه سی مشهوردر
وبوشهرك قلعه سی وسوری واردرکه قپولری بونلردر باب بیروت باب الاحمر مولوی خانه
قربنده در باب الحمراوی باب النصر باب الاساکفه شیخ عمر زیارتنه قریب دردخی اکا
قریب برکه البداوی باب الثبانه باب المسلخ جسر الحدید قربنده باب الدباغه باب حان الماء
بوکا قریب جامع التفاحی وشیخ مسعود دخی باب الزبیریه باب الحجارین باب القل باب الرمل
وبوشهرك الك مشهور جامعی جامع الطیلان وبرقاج حماملری واردر بوشهر شامدن دورت
مرحله در وبو شهرك قربنده عرفه قلعه سی واردر وبساتینی واردر طرابلوسدن اون ایکی
میلدر وبحردن برفرسخدر وبر کوچك نهری واردر اسمنه نهر البارد دیرلر جبال
عکاردن کلور که اول سمتده جبل تربل اولور واندن عین الغزال واکا قریب
بلاد الطینه که جبل لبنانه متصلدر واکا قریب حبه شریه قرب جبال المسقیه
وجبل تربل قربنده قریه المینه مصریون وقفیدر ونهر البارد قربنده نهر عرفه جبل
عکاردن کلور شهید البحر قربنده بحره کیدر وبلاد عکار قربنده الخزبیه
وبونده برایرمق نبع ایدر ونهر عکار قربنده دریایه کیدر دخی جبل عکاردن نهر القنیطره
کلور بوندن نهر الکبیر ایریلور واکا قریب بحره کیدر وجبل عکار قربنده برغاب واردر
اسمنه شعراد یرلر واندە زیارت شیخ عیاش وبوعرفه قربنده برجون واردر اکا جون
طرابلوس دیرلر دخی جن اووه سی دیرلر ایچنده اوچ حصار واردر برینه قریعات
برینه حصن الحمام برینه ثانیه دیرلر طرطوس دریا کنارنده اهل اسلام فتح ایتدکده
حصارنی خراب اتمشلر جنوبنده حصن الخوانی برطاغ باشنده طرطوسدن سکز
میل بوسمتك قومی نصیریدر واول قلعه اسمنه حیمور دخی قلعه حیصمه واندن حصن
المرتب سکز میل وبو مرتبه قلعه نك اسمیدر وبلیناس شهرك اسمیدر بوقلعه بحر
اوزره واقعدر غایت متیندر مابینلرنده بر فرسخدر بوشهرده اشجار وفواکه وحمض انواعی
وبونده قصب شکر اولور وبونده اعین کثیره واردر بوحصنی اهل اسلام سنه دورت یوز
اللی دورتده احداث ایلدیلر بوندن جن اووه سنه چوق صولر آقار حتی دیرلرکه بوسمتده یوز
بیکدن زیاده صو صغری بسلنور واندن جبله اون میل وطرطوسدن دریا مقابلنده
کنار بحره قریب بر جزیره واردر اکا عورت جزیره سی دیرلر مقدما خالیدر ایچنده

برکوزل

بر كوزل صويى واردر فرنك كميلرى صويى الورلردى صكره كوپرولى وزير اعظم
محمد پاشا بو جزيره ده برقلعه ومستحفظلر وضع اتمشدركه من بعد فرنك اول سمتدن
صو المغه قادر اوله مازودخى طرطوس قربنده ماء العمقا بحره اقار واكا قريب براورمان
دخى واردر اكا هيشة الابرش ديرلر بو اورمانده عرب وتوركان جمع اولور وبوندن نهر الابرش
اقار بو ايرماق جبل فيتادن كلور ونهر الاكبر قربنده بحره اقار وطرطوس شمالنده نهر الحصين
اقار بو ايرمق مرقب طاغندن كلور دخى اكا قريب نهر مرقب واكا قريب بانياس ايرماغى
دخى مرقب طاغندن كلور وبو مرقبده سيفيه اوغلو ظهور ايلدى وطرابلوسى اوجاقلق
طريقيله ضبط ايلدى دخى نهر بانياس قربنده نهر الملك دريايه اقار وبو سمتده قدموس
قلعه سى وكاف قلعه سى اولور اوصاف لواء جبله بو شهر كوچكدر بونده قبر ابراهيم ادهم
حضرتلرى بر عظيم استانه در اعمـــال واسعه سى چوقدر لاذقيه دن اون ايكى ميلدر
قدموس دخى اندن وصهيون ولاذقيه وبلاطنس بوكا تابعدر وقدموس قربنده الهاوليه
بونده شغر بولى دخى وادى القريشيه يه كيد يلور وجبله قربنده بر مخوف اورمان واردر اكثر
اغاجلرى صنوبردر وجبل قربنده بر نهر اقار وشمالنده لاذقيه قربنده بر بيوك نهر اقار وجبله
ساحلنده بر كوچك طاغ بونده زرين بتر وبونده برجنس طاشلر اولور قيردقده ايچندن
صورت فرجى كبى بر طاش چقر لاذقيه بر كوزل ليمانى واردر سائر ليمانلردن مرجحدر بونده
بر ديرو واردر اسمنه فاروس بناسه ديرلر غايت كوزلدر ومسكوندر ولاذقيه دن حصن هرباده
اون سكز ميلدر واكا قريب جبل الاقرع اولور وبو سمتده وادى القنديل اولور بونده بر نهر
اقار وبو سمتك طاغلرنده كلبيه وبصريه قومى وقصيد سمتنه بر نهر كلور ضيعة الشيخ شمالنه
بكرو نهر العــــاصى قربنده بحره اقار صهيون قلعه سى بر صخره اوزره برقلعۀ متينه در مياه
كثيره سى واردر وقربنده اوديه بونلرده اولان حمص غيرى يرده اولمز لاذقيه دن بر مرحله در
بونك قومى اسمعيل مذهبنه سالكلردر بر باطل مذهبدر تنبيه بو قلعه ده باش
حاكم اول مشهور خلق اراسنده وفداويه ديدكلرى طائفه ملك طاهر بيبرس عصرنده
شهرت بولمشلر بونلر غايتله شجيع طائفه در وهر بريسنك برقلعه سى واردر وبو قلعه لر
طرابلوس وصيدادن چاق حلبه وارنجه ساحل سمتنده اولورلر دخى حوران سمتنه كتمش
قلعه در والك باش قلعه لرى صهيون قلعه سى كه بو قلعه ده جمله باشلرى اولان معروف
بن حمزه اولوردى وبو طائفه ارالرنده حيله بازلغله مشهور اولن شيخه در وبونلرك حيله بازلكله كه
قصه خوانلرى يزدفلرى مثاللرك اصلى يوقدر انجق شجيع قوم اولمغله امرتك طائفه سيله
چوق غزا اتمشلركه بويله حكايه لرى وكذبلرى حمزه نامه كبى پيدا اتمشلر اوصاف حمص
بو ولايت قواعد شامدن برمعتبر ولايتدر سلفده غايت معمور ايدى وشهرنى تمانقه دن
حمص بن مهر بنا اتمشدر حالا حاكملرك ظلم اتمه سندن وعرب استيلاسندن اكثرى
خرابدر برقاج ناحيه سى واردر الك معتبرى حصن الاكراد دخى حسيه وبو حمص قلعه سى

ایچنده مصحف عثمان که خالد بن الولید اسمیله مشهوردر آنده موضوعدر بو مصحفی
قلعه‌دن چقارمزلر وچقاردقلری وقتده عظیم طوفان ویغمور اولور مجربدر وبو شهرك
باغلری باغچه‌لری چوقدر زیتوننك حسابی یوقدر وشربلری عاصی صوبندن وبو شهرك
موقعی مکان مستویده طپراغی غایت منبتدر عقارب وحیاتی یوقدر عقرب ایچون
رصد واردر بو رصد جنب بیعه ده مسجدك بابی اوزره اولان صورت نصف اعلاسی صورت
انساندر ونصف اسفلی صورت عقربدر واهل حمص جمـــال مفرط وبلاهت ایله
موصوفلردر مقدما مقطوعی اوچیوز بیك التون بر مشهور بحیره سی واردر واکا قریب
جبل حرمله‌در حصن الاکراد برقلعه حصینه طرابلوس فتح اولنمزدن اول حصن الاکراد
مقر سلطنت ایدی نقل ایدرلر که بو سمتده وادی را بلده برجنس قرنجه سرچه مقداری
اولور اول سمتده اولان ترکمان قومی بو قرنجه نك باشی نظر وحوا له ایچون اوشقلرك
باشلرنده اصـــارلر وبو وادیدن بر ایرمق بحر اوزرینه اغاجلر محاطدر واول اغاجلرده
بلبل یواسی دیزلمشدر بو سمتك بلبللری مشهوردر حتی شامه بونلردن کوتوررلر بوکا
قریب طرابلوس طرفنده برقریه اسمنه دیر حمیرا مقابلی برمغاره واردر داخلنده برصفه
ایچنده بر پنجره هر اربعه کیجه سنده برصو چقار وکیده‌رك ارتر وغروب شمسدن چاق ضحوهٔ
کبرایه دك ایرمق مثال اقر بعده اکسلمکه بشلر چاق شمسك غروبنه دك وبویله قالور چاق
کلیجك اربعه نك کیجه سنه لواء تدمر مقدما اعمال حمصدندر حالا باشقه والیسی واردر
غالب ارضی سبخه ردنحبل وزیتونی واردر بونده صخور واعمده دن اثار عظیمهٔ قدیمه
واردر قلعه سی وسوری واردر وانده کی اولان قصر دیرلرکه حضرت سلیمان بناسیدر
بو ناحیه ده طوز چقر باشقه برمقاطعه در لواء سلمیه حالا عرب امراسنه طرف آل
عثماندن ویریلور میاهی قناتدندر بساتینی واردر بو مدینه‌یی عبد الله بن صالح بن علی بن عبد الله
بن عباس بنا ایلدی وولدینی بونده اسکان ایلدی وبو شهرك غالب سکانی بنی هاشمدر
بو شهر غایت مرخیه در عاصی صوینك شرقنده حمادن برمرحله در وحالا بو سنجاق
موالی نك امیرلری ضبط ایدر بونلرك امیرلری عرب ال حبار طائفه سنده در وبونلر ایکی
قبیله‌دن اولور بری ال حمد بری آل محمد وبونلر چاق حلبه ورقه یه حکومت ایدرلر ومنقولدر که
حمد ابو نعیر مصر پادشاهلرینه برعظیم هنر برغزاسنده اتمکله باشنه برتل صو قعله ابوریشه
مسمی اولدی واکابرقاج بیك التون ویرمشدر که کندویه مخصوص کوله‌لر المغله که قومنه
غالب اولمق ایچون بیك عبد اول التون ایله صاتون الدی وحالا اول عبیدك انسابنه موالی
دیرلر بونلردن امیر اولمز لواء حمـــا مستقل حکومت حالیا طرابلوسه ملحقدر
قاضیسی باشقه در اوچ عملی واردر بری عمل طاهری بری بارین بری معره مقد مـــا
بو حماه توابعی چوقدر حالا آز قالدی قدموس کهف شیزر کلیستی بوزی خان شیخون
مصیـــاف مرقب حصن الخوابی علات ترکمان سلمور کفرتاب رحبه وغیری وبوکا

قریب

قريب استنفكو پروصى مشهوردر حماه مدينه قديمه در كتب اسرائيليه مذكوردر
بو مسيره ولايتدر شهرك اغلبى نهر عاصى كنارنده در وقلعه نك بناسى كوزلدر
بو مرتفع يرده در وبو شهرده ماء اوزن ارماوددر وحماده نهر عاصى اوزره دوران ايدن نواعيرك
اك مشهورى محمديه ناعوره سيدر غايت بيوكدر اكثر بساتينى سقى ايدر مديق بو شهر
حرمين شريفين وقفى اولمغله دار السعاده اغاسى طرفندن ضبط ايدرلر شيزر قلعه سى
متيندر نهر عاصى شمالندن بكر بونك اشجارو بساتين وفواكه چوقدر اكثر فواكهى زماندر
حمادن طقوز ميل طپراقدن برسورى واردر واوچ قپوسى اچلمشدر بو قلعه يى ابتدا الان
بنى منقذدن ابو الحسن على بن مقلد سديد الملك مسمى كمسنه رومدن المشدر نامية عمل
شيزردن برمشهور بحيره سى واردر نهر عاصى انى شق ايدر بونده برجنس سياه بالق كه
صمك سلورى ديرلر چوق چقر كفرطاب بو قصبه نك خلقى يمندن كلمشلردر آبى قليلدر
قدور وخزف اشلنور وغيرى مواضعه نقل ايدرلر كه معره وشيزر بيننده واقعدر قيولرى
غايت دريكدر كه بعضى اوچيوز ذراع دريكدر اكثر مياهى امطاردن جمع اولور بارين قلعه سى
خرابه راعين وبستانى واردر حمادن برمرحله در جنوب غرب اولور بو شهرك آثار عمارت
قديمه سى واردر بو قلعه فرنك ميلادك بيك دوز تيوز سنه سنده احداث اتمكله اهل اسلام
بو قلعه يى تخريب اتمشلر مصيات بربلده جليله در بارينك شمالنده برفرسخ بعيددر بيننده
اعيندن انهار صغار واردر بساتينى چوقدر دعوت اسماعيله نك مركزيدر جبل لكام شرقى
ذيلنده در وحالا بو اسماعيليه عكارده وحصن الاكراده وصافيتا ومصياته والعليقه وحصن
القرنين وغيرى يرده دخى بولنور ونقل اولنور كه بو صاحب دعوة اسماعيله اسمى راشد الدين
سنان اصلى بصره دن بشيوز سكسان سكزده وفات ايلدى وطرف شامدن ضبط
اتدوكى قلاعه الاكوب ديرلر لواء معرة النعمان حالا مستقل برسنجاقدر مشهور اباعلا معرى
شهريدر بونده چوق اهل فضل ظهور ايلدى هواسى وصويى غايت كوزلدر كه ضرب
مثل ايدرلر مقدما معمور ومشهوردر حالا اكثرى خرابدر معره دن سراقبه التى ساعت
واندن خان تومانه دورت ساعت بو خان حلبه قريبدر فصل در بيان جند قنسرين ديرلر كه
اسلام بو سمته كلدكده ابتدا قنسرينه نزول ايدردى صكره حلب معمور اولمغله قنسرين
ضعيف اولوب برقريه قدر اولدى نهر قويق التنده غربنه منصب اولور حلبدن برمرحله در
بو يوديار بنى ربيعه دندر مقدما چوق اعمالى واردر كه بونلردر ضواحى بهسنى عينتاب مرعش
الراوندان قلعه سى كختا قلعه سى كركر قلعة الر بساك قلعه سى دنراس قلعه سى ابو قبيس قلعه سى حارم
كفرطاب فاميه سرمين جبول جبل سمعان عزاز قلعه سى تل باشر منبج تزين عمل الباب
وبزاغا دركوش انطاكيه شيزر شغرا اياس طرسوس ادنه سرفندكار سيس مصيصه
ملاطيه دارنده ديوريكى تل حمدون هارونيه نجمه لؤلؤ بيره جعبر رها حوت بيت
كوكى قصر شغر وبكاس بارين حوض وغيرى واولوقتده عمومى بونلردر انطاكيه

كون٭ قودس الجوم كون٭ منبج كون٭ تيزين كون٭ بوقار كون٭ بالس كون٭ رصافه واولوقت تركمان حلب
سكز طائفه در ذلقادریه البستانده اولورلردی او زریه داودبن اوزر جماعتندن مصیصه ده
ذكریه سالم ذكری جماعتی چاقتده در رمضان اوغلو ادنه ده اوشریه بلاد جعبرده و رسق
طرسوسده بیاضیه وكیكیه ظاهر حلبده اولورلردی اما حالا اول اسامی متبدل اولدیكه
بونلردر طائفه٭ پهلوان اوغلو طائفه٭ بیات طائفه٭ قجر طائفه٭ اوشار بونلر رجب اوغللریدر
طائفه٭ ای میر طائفه٭ كوچكلو طائفه٭ جرید سیل سوبر طائفه٭ عبالو طائفه٭ اوردكلو
طائفه٭ قره قیونلو طائفه٭ آق قیونلو اكراد حلب ایكی فرقه در بری سنی بری یزیدی
دنی اكراد جدم قصیر اكرادی بیره جیك اكرادی بیزك برازی دنای برازی باكلع
عربان حلب ایكی قبیله در بنوكلاب بكلر ینه مطیع دكللر عاصی قومدر عمق قربنده اولورلر
ایكنجی قبیله آل یسار بونلرك دیاری زورده و كهلا حصنی قربنده در بونلر بكلر ینه كاه اطاعت
وكاه عصیان او زره لردر اوصاف حلب آل عثمان فتح اتدكده برایالت اتمشلر ویدی سنجاق
الحاق اتمشلر كه بونلردر ادنه بالیس بیره جك حلب عزیز كلیس معره صكره اول
سنجاقلرك بعضیسی ایالت اولمش ادنه كبی كه باشقه پاشاسی واردر وبعضیسی سنجاق اولمش
معره و بیره جك كبی و بعضیسی خاص اولمش عزیز كلیس كبی والحاصل حالا حلب پای
تخت ولایتدر بشیوز اقچه مولویت برشهر قدیمدر قلعه سی مرتفعه ومتیندر بر كوچك
طاغ اوزره واقعدر بو قلعه بناسی التیوز طقسانده تمام اولدی حلبك بسه اتنی آزدر ونهر
قویق حلبه اوغرار و بوشهرك او لری كوزلدر و سوری بحردندر و خندقی بیوكدر و وسطنده
مصانع ماء یتمش دورت محله سی واردر واون دورت بیك او تحریر اتمشلر در جوامع و حمامات
چوقدر و بر میدان ایچنده بر قباق نصب اولنمش بو موضع ملعب الخیلدر و خلیلك صلوات الله
علیه حلبده ایكی مقامی واردر بری قلعه ده بری قلعه خارجنده زیارت اولنور و بر مغاره حضرت
ابراهیم غنمی انده جمع اولورردی نقل ایدرلركه حضرت ابراهیم غنمندن صاغی صاغوب ثلثنی
هر جمعه ده فقرایه تصدق ایدردی بو سببدن حلب تسمیه اولندی بو سوز غایت بعیددر زیرا
حلب حضرت ابراهیمدن صكره بنا اولنمشدر وهم لسانی عبرانیدر وحضرت خضرك
ایكی مقامی واردر بری قلعه ده بری باب النصرده در و بو حلبده ذرع وغرس اولنور و ماء
مطر ایله سقی اولنور قطن سوسم قرپوز خیار دار و كرم فستق قیسی الما انجیر اولور و حلبده
مدارس ومشاهد و بیع كثیردر كه كوچك هند تعبیر ایدرلر و بیع وشرا ایچون افرنكدن
قونسلولر واردر اسكندروندن اسكله سنده مراكبلری انده طورور و ظاهر باب الفرج
نام دیكر باب الیهودده یول طریق اوزره بر حجر واردر بو حجر ایچون نذر ایدرلر مسلمین و یهود
ونصارا بو حجره اعتبار ایدرلر و دیرلر كه انبیادن برینك قبریدر و مدرسهٔ حلاویه كار بركه
اوزره مانند سریر بر حجر واردر و میانی بر مقدار منقوردر فرنك بو حجره عظیم معتقددر
حتی اهل اسلامدن اشترا اتمكه چالشدیلر اما اهل اسلام ویرمدیلر و حلبده سوق الزجاج

خارج

خارج باب الحديد باب قوسارن بوسوقه اوغرايان طرايف عجيبه كثرتندن عجبه قالور
وبو حلبده اوزنكى وقنقانلرى مشهوردر فوعه وسرمين ومعره مصرين بقعهء واحده
حلبك جنوبنده واقعلردر حلبدن برمرحله در واول بقعه نك زيتون وتين وغيريدن
اشجار كثيره سى واردر وحصن تل باشوك مياه وبساتينى واردر وخناصره جنوبى
حياض شرقى طرفنه بربريه ده در حلبدن برمرحله در خلفاء بنى اميه دن عمر بن عبد العزيز
بونده ساكن اولمشدر كورهء حيار نام ديگر حياض بريه ده اولوب مقدما معموردركه آكا كورهء
حيار وحيار بنى القعقاع ديمكله معروفدر واهلى عبس وفزاره وغيريدر حالا عرينه وآل
فضل واهل مرى وعرب جبار ديرلر باب وبزاعه باب اسواق وحمام ومسجد وجامعى
مشتمل بلدهء صغيره در بساتينى كثيردر وبزاعا اعمال بابدن برموضعده در وظاهر بزاعاده
برمشهور مشهد واردر عقيل بن ابى طالبك قبريدر حلبك شمال شرقيه برمرحله در رصافه
هشام بن عبد الملك بن مروان احداث ايلدى شامده طاعون واقع اولدقده بوناده
اكلنوردى بحر محوتدن سورى واردر صويى يوقدر بيوك عميقه دركه يوزيگرمى ذراع
قدر اولدخى شوردر وشرب اهلى داخل مدينه ده صهاريجدندر واهلنك صنعتى عمل
اكسيه وجوالق ومخالى در راوندان برجبل مرتفع ابيض اوزره مرتفع ومتين قلعه سى
واردر اعين وبساتين وفواكهى واردر وبرخوب واديسى واردر ونهر عفرين قلعه النندن
مرور ايدر بوكا قريب نهر الذهب دخى وادى بطنان ديرلر بو وادى حلب ومنبج ما بيننده در
وفضله سى ملاحيه كلور طوز اولور جبول بزاغا شرقنده وجبول بابكه غربنده حلبه
ملاصقدر واتارب غرب حلب بعدى اوچ ساعتدر اوزومى مشهوردر حلبك شمال غربى
ايكى مرحله وحارمك ونهر عفرين شمالدن جنوبه جبال بيننده واقعدر بو واديده منبعى
عمق جاريه جارى اولور وبو واديده زيتون چوقدر وبونده برناحيه بوكا جومه تسميه اولنور
سرمين اشجار زيتون چوقدر اما آبى يوقدر صهاريجدندر بونك ناحيه لرى بيوكدر
اسواق ومسجد وجامع واردر حلبدن جنوبه برمرحله در درباك قلعهء مرتفعه سى واعين
وبساتينى واردر وخضيبه در مسجد وجامع ومنبرى واردر برچمنزار واسع ولطيف
وچايرى چوقدر نهر اسود بندن بحر بغرادن اون ميل وبغرادر بساكله برقريه در اهلى
نصارادر سمك صيد ايدرلر حصن برزيه قلعه سى صغره مستطيله در وشرقنده خيط
ديمكله معروفدر جبالك ذيلنده بونك قلعه سى بحيره افاميه يه متصلدر ومياه وبحيرات
حصن برزيه تحتنه متصلدر وشاميه وحصن برزيه بيننده بحيرات كير وچكن كبى
برمرحله يه قريبدر شغر وبكاس حالا بوكا شغور ديرلر بونده وزير اعظم كوپرولى محمد پاشا
برمكلف خان وجامع وحمام وضيافتخانه تعيين ايدوب مسافرلردن كلن وكيدنه ويررلر وبو
شغر وبكاس ايكى قلعهء حصينه در بينهما رميهء سهم در وبرجبل مستطيله اوزره ديرلركه
ايكى سنك تحتندن برنهر جريان ايدر وبونلرك بساتين وفواكه كثيره وكرومى واردر

ومسجد وجامع ومنبر ورستاتى واردر وبو ايكى قلعه انطاكيه وفاميه بيننده نصف طريقه
قريبدر وجسر كسفهان بونلرك جانب شرقيسنده در كه بونلر تحتندن جريان ايدن نهر
اوزن برجسردر وجسرك سوق اسبوعيسى واردر هرهفته خلق مجتمع اولوب تعامل
ايدرلر وشغر وبكاس صهيونك جهت شماليه وشرقيسنده در غربيه سنه سكز يوز
التيده شغر وبكاس وغيرى برعظيم زلزله اولدى جمله سى خراب اولدى واول ايكى قلعه
اهلى ايله خسف اولدى انجق اللى آدم قورتلدى ويربريد دورت فرسخ قدر بلد قصره
وچاق شلفو همه يه منشق اولدى وبوشلفو همه قصبه سى رأس جبلده اولوردى اول
قصبه خلقى ايله واغاجلر ايله ومواشيسيله ايرلدى وكسمه بلدى چاق اول موضعه
واردقده اصلا كسمه يه ضرر اولمدى انطاكيه نقل اولنور كه اسكندر يونانى اولدكده ممالك
اتباعنه قالوب انلردن ملك انطقيوس نام ديكر اورغامس سريا مملكتنى المش يعنى شام
ولايتنى دخى جزيره يى المشدر وبوشهرلرى بنا اتمشدر سور انطاكيه و قلعهٔ حلب ولادقيه و
سلفكه ومصيصه واورفا وحما بونلرك بنالرى سلفقوس سرعسكر بطاله مباشرتيله در
واول وقت اسكندرتارنجنده يكرمى برسنه چكمشدر وشهر انطاكيه يى تخت اتمشدر وبوشهر
بنا اولندن اول اول ملك حكماسنى ومنهدسينى جمع اتمشدر وانلره ديمشدر كه بنم ايچون
برمخصوص شهر استرم كه هواسى وصويى كوزل اوله وبازلى وقيشلى اوله ودخى دريايه قريب
اوله والحاصل اول اطرافى كزديلر ومرج الديباج ديد كلرى يرده ذكر اولان اوصافى
موجود بولوب بربقعهٔ لطيفه ومتنزهه وجبليه وسهليه درونلو مياهى چوقدر
وبرطرفنده نهر عاصى اقار ودرياسى قريبدر وشتوى وصيفى در اول ساعت اول سورك
بناسنه شروع اتمشدر وبرسور بنا اتمشلر كه دورى اون ايكى ميلدر نصفى سهلى ونصفى
جبلى در وقطب دايرهٔ سهلى وجبلى بيننده فاصله وقلعه سى يوكسك بنا اولنمشدر مسافه
بعيده دن كورينور بوشهرك اطرافى يوكسك اولمغله شمس نفس مدينه اوزن ساعت
ثانيه ده طلوع ايدر و بوشهرده اوچيوز التمش برج بنا اولنمشدر وزحل ايچون برهيكل
بنا اولنمشدر قنطرة السمك شرقنده واقعدر وسنه ده انك ايچون اوچ كون بيرام
تعيين اتمشدر واكا قريب برحمام عيد مهرجان ايامنده خلق اجرتسز كيرسونلر وبومدينه
خلقى اول هيكله حج ايدردى وبوشهره يدى قپو اچمشدر بشى بيوك ايكيسى كوچكدر نهر
عاصى اوچ قپودن بحر شرق شمال غربه اقار وشهرك اورتاسنده هيكل مريخ حالا اكا كنيسة
السيده ديرلر وكنيسا قربنده برمامعار واردر واول كليسانك قرق قپوسى نحاس اصفر مصفحدر
وديوارلرى التون ايله كومش نقش اولنمشدر وارضى انواع رخام ايله دوشنمشدر
وايچنده التوندن وكومشدن يوز صنم ياپلمشدر وبشيوز دلبر خدمت ايچون
تعيين اولنمشدر وبشيوز كشيش وخارجنده برقبهٔ عاليه اوزره التوندن مريخ
صورتى واياغى التنده برييلان وبرعقرب نحاسدن مصوردر وبرقناة اقتمشلردر كه اولى

وحماملر

وحماملر ایچون حالا اول قناتك اسمنه قناة بولص دیرلر وقناة باشنده ایکی صورت یاپلمشدر
بری ملك صورتی بری دخی ملکك عورتی صورتی ونهر عاصی اوزرینه اون عدد دکرمن
وهر دکرمنده یدی طاش دونر وبر قابچ کوپری بیاض طاشدن نهر عاصی اوزرینه وانطاکیه دن
نهره چاق جسر الحدید وارنجه بر قالدرم یاپدردی وسویدیه اسکله سنه بر کوزل لیمان
یاپدرمشکه کیلر امنله انده اولمق ایچوندر وانطاکیه ایچنده یدی سوق یاپدرمشدر اوچ
سوق طوانیله اورتولی ودورت سوق آچقدر طوانی یوقدر وشهرك اورتاسنده بر موضع
که آکا بلاط الملك دیرلر واول موضعده انواع رخام دوشنمشدر وبیوك مخزنلر بنا ایتدرمشدر
حبوبات ایچون خزن ایتدرمکه وبو شهرده یدی عین نبع ایدرلر هر بریسنك بر خاصه سی
واردر اولکیسی که باب بولص قربنده هرکم نیسانك سکز نجی کوننده مریخ ساعتنده کون
طوغمزدن اول غسل ایلسه قولنج مرضندن بری اولور واول عین که باب الجنانی قربنده در
حکه وجربه نافعدر هرکم سبت کونی زحل ساعتنده انده غسل ایلسه دفع اولور واول
عین که باب الدباغه قربنده در بواصیر وخلط صفراوی اولنلره نافعدر کانونك سکز نجی کونی
عطارد ساعتنده غسل ایلسه شفا بولور واول عین که کنیسهٔ قیسان که حالا جامع کبیردیرلر
بونك صویی هرکم که جوفنده وجعی اولسه شمس ساعتنده ایچسه اول علت زائل اولور واول
عین که غسالات قربنده عین الحیات دیرلر دخی کبریت عینی نافعدر دیرلر بل اغریسنه وطمرلره
شهر نیسانك دوردنجی کونی مشتری ساعتنده بو عینك ایچنه کیرسه شفا بولور واول عین که
طاغك کنارنده اسمنه جرنه دخی مرئیشا دیرلر تموزك اون سکزنجی کوننده زهره ساعتنده طلوع
شمسدن اول انك صویندن ایچسه مرض امعانك وجوفك اوجاعندن بری اولور واول
عین که نقل ایدرلر قبله طرفنده باب الجبل قربنده هرکم تموزك اون دوردنجی کونی انده یاتسه
کندویه اولاجق شیئلر خیر اولسون شر اولسون کشف اولنوب کوریلور واول ذکر اتدکمز
کنیسهٔ قیسان اول ملك که رأس الحواریین انك ولدنی احیا ایلدی واول کلیسانك بابی
اوزره ساعت لیل ونهار ایچون ایکی منبه وضع اولنمش ایدی هر بری اون ایکی ساعت
اعلام ایدردی والحاصل انطاکیه خراب اولدقدنصکره حالیا بو طرز اوزره درکه میاه
انطاکیه خلقنك دورنده واسواقلرنده ومسجد وجامعلرنده جریان ایدر وانطاکیه بش
طبقه در حمامات وبساتین ومناظر حسنه سی طبقهٔ خامسه ده در وبونك سببی بودرکه
انطاکیه نك ابی انطاکیه اوزرینه مشرف جبلدن نازل اولور وحمامات وبساتینی ثمرات
اوزره ابقا ایتمشلردر وانطاکیه ده فص مذهب وزجاج ملون وبلاط مجزع ایله مصنوع ومبنی
کنایس لا یعد ولا یحصی ایدی حالا بعضیسنك آثاری واردر انطاکیه نك حماماتی اطیب
حماماتدر زیرا آبی جاری وعذبدر وکلخانلك وقودی شجر اسدر وانطاکیه ضیاع وقری
واواراضیسی غایت حصبه در ناحیه لری بونلردر سویدیه التون اووه سی قصره قصهٔ
حبیب النجار بونده واقع اولمشدر وحالا مزاری انده در وانطاکیه قربنده مصیصه طرفنه

مرج القبایل دیرلر و بحیرهٔ انطاکیه اواسنده برکولدر نهر عفرا بر قریه اسمیله انده چمکله
مسمی اولدی بو کوله اقار بغراس قلعهٔ مرتفعه سی واعین ووادیسی وبساتینی واردر بغراسده
زبیده نك دار ضیافتی واردر انطاکیه دن اون ایکی میلدر وکذلك اسکندرونه وبغراس عمق حارم
اوزره مشرف بر جبلده و حارم بغراسك جهت شرقیه سنده در اندن ایکی مرحله بعیددر
و بغراس دربساکدن جهت جنوبیه ده در اندن بر مرحله دن ناقصدر و بغراس جبل موسی
الهیئی ده بر قلعه در انطاکیه و بحیرهٔ عفرین شمالیلرنده در انطاکیه و عمق وجوم اوزرلرینه
مشرفدر و طریق عام شرقیسنده طاغ ایچنده بر مکاندر که اکا بغراس بیلی دیرلر غایت
کیچی یری ایدی سلطان سلیمان خان سنه طقوز یوز اللی طقوزده انده برکوی قوندوروب
و بر جامع و بر خان بنا اتدرمشدر و خلقنی تکالیف عرفیه دن معاف ایدوب بر قصبهٔ عظیمه
اولمشدر و انده ابناء سبیل ایچون عمارت بنا اتمشدر طعام و علیقی اول دار ضیافتدن
ویریلور و اقر صولری و بستانلری واردر و سفلان و دربساك وقلاع عواصم بقراصك
جبل ایچنده و شرقیسنده در انطاکیه یه کیدرکن مایلری بر مرحله در یولدن ایچیلورکن
کورینور یرده در صاغ طرفده طاغلر ایچنده در بر مفرح یرده خان و جامعی و حمامی بر قصبادر
سلطان سلیمان خان سنه طقوز یوز اللی طقوزده بنا اتمشدر و و سمتده مشهور
سنبل اولور که بقراص سنبلی دیرلر واول سمتده صاری سنبل بولنور دیو نقل ایدرلر
قصیره ناحیه سی انطاکیه دن شامه کیدرکن جسر الحدیدك صول طرفنده در کوش
صاغ طرفنه قصیر ناحیه سی اولور بو ناحیه چاق شیخ کوینه ممتددر یعنی شیخ احمد لحله تی
حالا اندن مزاری اولور قندیل دره سنده بر طرفده واقعدر که اندن اوته اوردی کوبی
طرابلوسه تابعدر بو قندیل دره سی صافیجه اورمانلدر و بو قندیل دره سی شغور
اکسه سنده اولور حارم بر بلدهٔ صغیره در قلعه سی واردر و اشجار و عیون و بر نهر صغیری
واردر کوزل رمانی واردر که بی عجام و آبدار در حلبدن ایکی مرحله و انطاکیه دن
بر مرحله در و حارم قربنده حلقه و درکوش و زاویهٔ درکوش رمانی مشهوردر سلقین
حارمه تابع بر مفرح و معمور قصبه در حالا حارم قائمیسی انده اوتورر شقیفه دخی اشجار
وعیون واثماری چوقدر کفر بین انطاکیه قربنده حلبده بر مشهور حصندر
باب اسکندرونه ساحل بحر روم اوزره انطاکیه قربنده بر مدینه در بونی خلافت
واثق ایامنده ابن ابی داود الایادی بنا اتدی حالا حلبك اسکله سیدر فرنك
بازرکانلرینك کمیلری دائما اکسك اولمز اریحا ناحیهٔ روج نام دیکر روجین بونك قربوزی
غایت مشهوردر که بر یرده بویله قربوز اولمز ادلب صغری ناحیه سی ادلب کبری نیرین
نامع ناحیهٔ جبل باریشه جبل الاعلی درکوش زاویهٔ شغور شیخ الحدید مع عمق نالیس
م دیکر بلیس دیرلر غایتله بر معمور سنجاقدر بر کوچك قصبه فراتك ساحل غربنده اولور
بو سمتده عرب بنی سملك اولور که بش التی بیك تفنك چقار عرب الموالی یه تابعدر لواء بیره

دخی

دخی بیره جك دیرلر مقدما حلبه تابعدر حالا مستقل باشقه حاكمی واردر بوشهر چاق
قرانده بر شرقی شمالیده یوكسك متین قلعه سی واردر و بر وادیسی واردر وادی الزیتون
دیمكله معروفدر بو وادیده اشجار اعین واردر بر بندر قصبه در قلعة الرومدن بینهما بر مرحله در
وقلعهٔ نجمك وقلعة الكواكب غربنده وسروجك جنوبی وغربیسنده در بو سروج غایت
معموردر روم قلعه اكا قلعة الروم دیرلر بونك بساتین وفواكهی چوقدر ومرزبان دیمكله
معروف نهری واردر ناحیهٔ جبلدن كلوب قلعة التنه فراته وارر بو قلعه فراتك التنده
سلطان ملك اشرف قلاون بو قلعه یی ارمنی الندن استخلاص اتدی بیره دن غرب طرفنده
بر مرحله در و بر ناحیه سی واردر اسمنه مرزبان دیرلر لواء كلیس وعزاز ومنبج ایمدی
كلیس وعزاز غرب شمالنده واقعدر بر حصنی واردر ارضی طیبه وخصبه در عقرب وهوامدن
امیندر كه بو ناحیه ده بولنمز منبج شام اوزرینه غلبه ایدن اكاسره نك بریسی بنا اتدی ومنبه
اسمیله مسمی اتدی وتعریب اولنوب منبج اولدی وبونده بیت نار بنا ایدوب اردشیر بن
بابك ولدندن ابن دینار بر كمسنه یی بو آتشه موكل قودی بو منبجك غالب اشجاری توتدر كه
ابریشم ایچون حفظ ایدرلر وارضی خصبه در حالا بو ایكی سنجاق نواحیسیله والده سلطان
دامت عصمتها خاصیدر كندو طرف شریفه لرندن ویوده سی واردر لواء عزیز ونام دیگر
مطخ غربی وقبلیٔ حلب بر مرحله در بر مستقل سنجاقدر حلبه تابعدر جمله سی قراء
معموره در وصویی واردر والحاصل جومه وجبل سمعان وجبل سماق قومی اسمعیلیه در
وجبل الاعلی وغنجره وجبل باریشه وروج داخل وروج خارج وساجور جمله سی
اطرف حلبده واقعلردر نتكه صورنده مسطوردر ایالت مرعش وادنه ایكی ایالتدر كه
بعضیسی ولایت ارمنیهٔ صغرا وبعضیسی اقالیم شامدن معدوددر وبو ایكی ولایت ثغور
شامدن اولمغله شامه الحاق اتدك وبو ولایت مرعشده ذو القدریه قومی اولوردی
وادنه ولایتنده آل رمضان طائفه سی ضبط ایدردی صكره آل عثمان فتح اتدكدنصكره
ایكی ایالت اتمشلردر الحدود شمال طرفنده قرمان ولایتی شرق ولایتنده نهر فرات و ولایت
اورفا جنوب حلب ولایتی غرب ادنه وجهان صویی تحببت ایدر سنجاقلری بونلردر مرعش
پاشا سنجاغیدر قارص ذو القدریه ملاطیه عین تاب سمیساط لواء مرعش پای تخت
ایالت وبش بوزاقچه مولویت بر شهر عظیمدر كه نیچه مساجد وجوامع وخانقاه ومدارس
وحمامات واسواق عامره وبیوت فاخره سی وقلعه سی بر مرتفع پشته اوزره اشاغیه در
یرده واقع اولمشدر اسكی جامع نام كبیریه قریب محكمه وپاشالره مخصوص سرایی
واردر بو شهر میاه وزروع واشجار كثیره واردر بونك ایله نهر جهان اوزن مخاصة العلوی
یعنی اون ایكی میلدر بر قایچ نواحیسی واردر كه بونلردر البستان بهسنی بازارجق هارونیه بركان
قره حسنلی اندرون ظماتنی كوكرجنلك جاموستلی پشلی یكیجه قلو كمرقرتا
اسلامیكلو هارونیه استانبولدن مرعشه كیدلسه اول ناحیه دن چیلوب واریلور

بعض قراو مضارع وكوچر اولور عايا بو رطلريدر هارون رشيدك بنا سيدر وكان طاغينك
طرفنده بر كوچك شهرايدى كنيسه دن اون ايكى ميلدر پازارجق مرعش قربنده اقرصولرى
ومسيره لرى فراواندر وانده بر كول واردر ايچنده صواوزنده كزيلور بر قريه واردر ساز وقمش
كوكلرى بربرينه يا پشوب مرور ايام ايله كرد وغبار كلوب هموار بر سال كبى بر جزيره اولمشدر
بعض جولاح ارمنيلر اول سازدن وصاماندن بيتلر ياپديلر وانده توطن ايتديلر بعده كيدرك
چوغالوب برقريه اولمشدر اهاليسى جمله جولاحدر وارمنى كفره سيدر اول قريه روزكار ايله
اوطرفه وكاه بوطرفه كزوب يورومكده در اهاليسى خرده صيغيرلر ايله طشره اولد قچه ايچرو
تردد ايدرلر البستان مرعشدن قيصريه يولى اوزره برقصبۀ معموره دركه نيچه قراو مضارع
بر مستقل قضادر صحراسى غايت واسعدر نواحى سى صاردس صدر نا آحسندر اوارته
نيابت زبطر نام ديكر زمانى مرعشدن طقوز فرسخ ثغور ارمنيه دن بر مدينه ذات
سوردر وسورى حجاردن مبنيدر ابوعبيده حضرتلرى منبجدن حضرت خالدى كوندروب
فتح اتدكده خراب اتمشدر صكره حضرت معاويه بنا ايتدى ودخى عباس ابن الزبيد ترميم
ايدوب انده برمسجد وجامع بنا اتمشيدى ودخى روم تخريب اتدى صالح بن خلافت
منصوروده ينه بنا اتدى بهسنى مرعش نواحى سندن برقضادر وقصبه سى مرعشدن قيصريه
يولى اوزره در نهر صغيره وبساتين واسواق ومسجد وجامع خيرات كثيره سى واردر عينتابدن
جانب شمال غرب ايكى مرحله بعيددر ناحيه لرى دوباز كوزه باشى صومال قضاسى ضماتنى
نواحيسى چورسك بيكارباشى لواء قارص ذوالقدريه برقصبه وقضادر مصيص انك
شرقيسنده دورت ساعت بعدى واردر بر كوچك قلعه در قيش ايامنده بعض كوچر اولو
تركان اول طرفلرده قشلامغله انده ايام شتاده اول سمتلر شنلك اولور صيفده ييلاقلره
كيدوب انده كمسه قلمزقو ردقولاغى قرشوسنده جادۀ راهدن صاپه ده دوشر اكا تابع شون
واندرون قضالرى ناحيه لرى قانى سكودلو سپناس منانلى مغاره كو كسون دوشك كوك
طاشلى لواء عينتاب بونك شهرى كوزلدر صخره ده نقب اولنمش قلعه سى واردر ميـــاه
وبستانلرى فراواندر وناحيه سنك قاعده سى در اسواق جليله سى واردر حلبك شمالندن
اوچ مرحله بعيددر وقربنده دلوك قلعه سى خرابدر مشهور بياض بكمزى كه بچاق ايله
كسيلور يا يى واكرى ودخى قلتاغى مشهوردر ودخى قيسى والماسى كه دانه سى بر وقيه
كلور وعينتاب وبهسنا انك شرقى وجنوبى اوچ مرحله در ناحيه لرى تل يشار عربان
برجسر وجلواء سميساط فرات كنارنده زروعى سقى ايله غيرى اولور قلعة الرومك
غربيه سنده اولور وحصن منصورك جهت شماليه سنده در ماينلرى مســافۀ قريبه در
وقلعة النجم واقع اولدوغى محلده فرات ايله جسر منبج يكرمى بشر ميلدر مقدما قلعة النجم
حصن منبج دينلوردى صكره قلعه ديمكله معروف اولدى سلطان محمود بن زنكينك بنالرندن
بو جسراوزرندن حرانه كيديلور بو جسرك فوقنده بر مرحله حصن هدايادركه بونك

اوزرنده

او زرنده سروجه کیدیلور ناحیه‌لری قورس رشوان لواء ملاطیه نهر فرات غربیسنده
بر واسع صحراده بلدهٔ قدیمه‌در سوق و حمام و خاناتی و جوامع و قبله جانبی سمتنده طاغلر
اتکنده بی پایان باغچه‌لری و افرصولری واردر ایام صیفده خلق عموما اول باغچه‌لره یایلاقنه
کوچرلر و برخرابه مشرف سوری واردر و غازی سلطان مراد رابع سلحداری مصطفی
پاشا انده بر خان بنا ایلدی استانبولدن شرقه کزرکاهك بری اولمغله عظیم ممردر بوندن نصف
فرسنح شرقه یول ایله نهر فراته وارلور و کمیلری حاضر و چرلر و بو شهر اوه سنی طاغلر احاطه
ایدرانلرده جوز و سایر فواکه حذایی چوقدر و ملاطیه بو طاغلرك شمالنه دوشر اردی
سیس ولایتی در بر نهر صغیر بونلری سقی ایدر و سون اوغرار بستانلری بو نهر اوزرنده در
و ملاطیه نك بردی شدید اولور بوندن سیواس اوچ مرحله در غرب و شمالده و مرعش
و حلبه عسکر منزلیله سکز کونده وارلور و ملاطیه نك دیر مسیح اسمیله مسمی بر نهری واردر
منبعی اولان جبلدن شهره کلنجه کاری حدایق و باغستان اوزرنده اون بش قریه واردر
اوچ دورت آی میوه زمانی انده کوچرلر و کوندز عصره دك شهرده طوروب وقت غروبده
کیدرلر شهری کیجه بش اون پاسبان بکلر بو نهرك کنارنده اسبوزی قصبه کبی درو بو
نهردن غیری بکار باشی دیرلر ملاطیه نك بر نهری دخی واردر ملاطیه ایچنده دیر مسیح
ایله اجتماع ایدر و ملاطیه اسفلنده بش میل مسافه ده نهر فراته دوکلور بو نهرك مصبی
و نهر فرات ملاطیه نك باغلری اوزرنده نمایاندر و بر نهری دخی واردر تخمه دیرلر شهره
کیدن اولو یولك اوزرنده ملاطیه یه قریب موضعده بو نهر اوزره قرق کوزدیرلر بر قنطرهٔ
عظیمه واردر بو شهرده بطال غازینك مسقط رأسی دیردیرلر بر یر واردر اولزما ندن
برو باقی زیارتکاه ایدی بیك اللی التی تاریخنده ملك احمد پاشا اول مقامده بر کارکیر بنا ایله
قبهٔ لطیفه ایلدی ملاطیه نواحیسی حصن منصوره دیورکی شوره مغ بوجاق طاش
آباد طیق ایلی کاخته کرکر جو یاش و ملاطیه نك لطیف طبع یازیلو المالری اولور طریقی
بو کونه درکه بر کاغده حروف والفاظ ایدوب الما تمام رسیده اولدقده کونشدن جانبنه
یاپشدررلر بر قاچ کوندن صکره تمام رنك الوب اول حروف یری آل سرخ و کاغد
النده اولان یری زرد قالور کویا که بر صاری ورق اوزرینه آل مداد ایله کتابت اولنمشدر
اکثر مناسب ابیات و اشعار له رسم ایدرلر حسن بطریق ملاطیه شمالنده و برابرنده و حاکم
خانی ایله ملاطیه اراسنده فراتدن بر مرحله غربی بر کوه عظیم ذیلنده بر قصبهٔ معموره در
خان راهی اوزره دوشر و شار معبرندن کچیلوب مراد ایدن حسن بطریقه و مراد ایدن
حاکم خانه کیدر بو جبل شرقدن غربه ممتد درکه ملاطیه غربیسنده حسن بطریق
سمتلرینه دك ممتد اولور آب قرق کوز بو جبلدن نشأت ایدوب بر طاش کوپرو التندن کچوب
وشار معبرندن یوقاروجادهٔ فراته دوکیلور جریانی ملاطیه ایله حسن بطریق وسطنده در
کاخته بر جبل کوشه سنده کنار فراتده واقع ملاطیه دن شرق جنوب ایکی مرحله در بر کوچك

ايرماغی واردر باغلری و باغچه لری واردر كرك دخی بو جبل كوشه سنده بر قلعه در كاخته
بر مرحله جنوب غربيدر حصن منصور نهر فرات غربنده سميساط قربنده در منصور
بن جعونه بن الحارث العامريه منسوبدر ايام مروان بن محمد الجعديده منصور بو حصنك
عمارتنه مباشرت ايتدی ونهر ازرقك شمالسيدر و حصن منصور ايله ملاطيه بيننده غربی حصن
منصوردده جبل واقع اولمشدر كه ملاطيه يه كيدن طريقده دربند واردر ارقلو ديا ملاطيه
قربنده بر حصن حصيندر اكراد مرعش رشوان رشی بونلر يزيديدر اوفاجقلی بقر اصلی
بهسنی ملاطيه اكثری اكراددر و بونلرده بر طائفه غايت يرامز وعاصيدر و قطاع
طريقدرلر ايالت ادنه بر كوچك ايالتدر برايكی سنجاغی واردر سيس وطرسوس قبرسه
ملحقدر و سيس خرابدر قضالری بونلردر اياس مع بندی زيا قرصاری چام سيس عزيمع
قنق قره عيسالو قره قشلا يوره كير ناحيه لردر اندارلی جانب شهر جيور افلواسن بوس قورده
قولاغی براقلو قر قشلو حاجيلو الحدود جنوبی بحر روم غرب سلفكی ولايتی شمال
قرمان شرق مرعش ولايتی حدايدر ادنه پای تخت ايالت و بر قاضيلقدر بو شهری
امير المؤمنين رشيد بنا ايدوب محمد بن رشيد اتمام ايتدی بو شهر نهر سيحان اوزرنده
طرسوسدن اون ايكی ميلدر وادنه غربه قريب اولدوغی يردن اخرمدن آلنزا بدر واعمال
بنی الاغلبك آخريدر ونهر سيحان غربنده بو نهر نهر جيحاندن اصغردر و نهر سيحان
اوزرنده حجاردن مبنی قنطرۀ عجيبة البنا واردر و دخی نقل ايدركه ادنه چاقد صوبی اوزرنده بر جامع
و بر مدرسه سی واردر آل رمضاندن پری پاشا بنا اتمشدر و بو شهرك هواسی ثقيل اولمغله
خلقی التی آی قدر يبلاقه چقوب شهرده انجق ابنای سبيل ايچون بعض دكاكين مفتوحه
ومحله بكچيلری قالور يبلاقلری ايكی منزل خلفنده جبل ايچنده در رمضان اوغلی يبلاقی جاده
راه اوزرنده اصل يبلاقلری تكر يبلاقيدركه انده دخی ادنه خلقنك بر قاعده اولری واردر يازز
موسمنده بر قصبۀ معموره كبی اولور كوللك بلی بونده اولان خان وزير اعظم ديوی پاشانكدر
اصلنده محمد پاشا ابن الجمالی و زير اعظم لاله عثمانی سنه طقوز يوز يكرمی سكزده ياپلمشلردر
وانك قربنده اوچ خان و بر جامع بنا ايلمشدر رمضان اوغلو يبلاقی اشيلوب و اريلود
كوللك قلعه بونك قربنده طاغ اوزرنده در صعب المسالك قرمان نهايت شرقيسنده برايكی قوناق
قدر طاغلر وچاملو بللر وسنكستانكه يولی وسطنده ايكی طرفی كسمه قيه ايكی طاغ اوسنه
جادۀ راه اوغرايوب صاغ طرفنده تازروه جبلده كوللك قلعه سی ديرلر بر قلعه واردر غايت صرپدر
رمضان اوغلو يبلاقنی اشوب اوته طرفنه كيديلوركه كوللك قلعه سی صاغ طرفنده قالور اولو
قشلادن بر منزلده چفته خانه كلنور وخان قربنده بر عظيم اينشدرخانلرك اوزرينه اينلور
وچفته خان قربنده بر لطيف ايچمه و بر ايليجه جادۀ راهدن منحرفدر و چفته خان قربنده بر نهر
جاريدركه اول كوهستان درهلرنده جمع اولور اكا قرق يكد ديرلر بر نيچه دفعه اول نهره
اوغرايوب يكيلور و بو چفته خان تا چاقدك كارنده خانه وار نيجه كوه بر كوه ميشه زار واورمانلردر

وچفته

وچفته خاندن نصف منزل ده بوقرق پچید صویی چوغالوب آق کوپری نام کوپری
التندن پچر وهمان کوپری قربنده قره صو نام نهر طاغلر دبندن چقوب قرق پچیده قاریشور
وانده جسر واردر وطاغ دبندن شکر بکاری دیرلر بر چشمهٔ عظیمه نبع ایدوب برطاش
آتمی قدر مسافه ده جادهٔ راهی قطع واول نهره دوکیلور وبو جسر عبورندنصکره رمضان
اوغلو ییلاقی طاغلرینه صعود اولنور ینه نزول اولنوب چاقد خاننه واریلور وانده کی مشرف جبالده
نیجه مغاره لر وآثار والتون وکومش ونحاس معدنی واردر انده عالی الآثار لری واردر وبو جسردن
پچن صو اودیهٔ جبالدن پچوب ورای جبالده چاقد جانبنه یوقاروده چاقده دوکیلور
وچفته خاندن چاقد دن بیرام پاشا خاننه وارنجه ایام شتاده اوچ دورت کونده کلنور
ارالق یرده نیجه خانلر بنا اولنمشدر لواء سیس مقدما معمور ومشهور ایدی حالا خرابدر
بو سیس بر جبل مستطیل اوزره بر قلعه سی واوچ سوری واردر وبساتین ونهر صغیری
واردر سنه یدی یوز یکرمی برده سیس ملك ارمینك بلده سی ودار الملکی ایدی سابقا
ملك ارمن اولان لاوی احداث ایدوب وبو سیس ثغور اسلامیه دن بریسیدر هر موضع که
عدویه قریبدر اکا ثغر دیرلر وبو سیس ایله عین زربه یکرمی دورت میلدر وکذلك
مصیصه وحالا معروف اولان سیس رشیدك بعضی خدامی سنه یدی یوز یکرمی برده
احداث ایدوب نواحی سی قاورقالی در مصیصه مرج الدیباجدن اون ایکی میلدر
مرج الدیباج تسمیه سنه حسن نضارتی جهتندندر ومصیصه ایکی مدینه در بریننه
مصیصه وبرینه کفر بنا دیرلر که نهر جیحانك ایکی جانبلری اوزره در وایکی سی بیننده
حجاره دن مبنی قنطره واردر ومصیصه غایت خصبه در بر مسجد وبر جامعی واردر بحر
رومه ناظردر ادنه دن نصف مرحله وبر کوپروسی واردر باشنده انجق بر خانی واردر
بو خانی سنه طقوز یوز قرق طقوزده بعض تجار بنا ایلدی بو کوپرو اوزرنده باج النور
ومصیص قربنده جبل النور دیدکلری طاغك کوزل سنبللری وانواع عقاقیر اولور حتی
یبروح الصنم دخی واردر بو طاغ مصیصه دن چاق دریایه قریب ممتددر ییلان قلعه سی
دخی شاه ماران قلعه سی دیرلر برجبل اوزرنده برخالی حصاردر مصیصه دن پچیلوب
قوردقولاغنه کیدرکن اوه یه چقلدقده صول طرفده ایراقدن کورینور دیرلر که شاه
ماران انده در عین زربه یاخود عین ناوزر برجبلده بر بلده در وبر قلعه سی واردر ونهری
واردر سیس ایله تل حمدون بیننده در وعین زربه سیسدن غربه میله جانب جنوبده در که
بینهما بر مرحله در تل حمدون قلعه وسوری واردر بر تل اوزره در وربض وبساتینی
واردر وبو قلعه یه جاری نهری وار در غایت خصبه در نهر جیحان قربنده بینهما بر مرحله در
ونهر جیحانك جهت جنوبیه سنده در وتل حمدون سیس ایله بینهما ایکی مرحله
وحصن حموص تل حمدونك شرقیسنده در وتل حمدونه قریبدر که اندن حصن حموص
کورینور بس برت برجبل عالی اوزره حصن در بلاد ارمنك اعظم معاقلیدر سیسك

جانب شمالنده که بلاد سیسه مشرفدر برمرحله قدر بعیدر ایاس ساحل بحر رومك
کنارنده بغراسدن ایکی مرحله دروتل حمدوندن بر مرحله بحیره ایچنده بر برج محدثدر
محافظلری واردر میناسی مشهور ومجمع تجاردر سنه یدی یوز یکرمی ایکیده اهل اسلام فتح
ایدوب نهب وغارت ایتدکدنصکره خراب ایتدیلر طوزله سی واردر حالیا سواحلنه کیدن
طوزاندندر سلطان سلیمان برقلعه وبرخان بنا اتمشدر وایاسدن قبرس اطه سی جنوب
سمتنده واقعدر پایاس برمنزلدر عمارهٔ عظیمه وخانات وسوق وحمام وجامع وقلعهٔ متینه‌در
وبونده اولان آثار وخیرات محمد پاشای عتیق که غـازی سلطان سلیمان وزیریدر بد هواسی
واردر لکن بندر شهردر فراوان لیمون تورنج اولور وبرلطیف طاغ اکا متصل که نصف منزل
جادهٔ راه کناریله ممتد اولوب ویول اول طاغه اوغرایوب اول مرتبه ده مرکز قلعه سی
اوکندن بحر وبو جبال پیوسته ایله بغراس بیلنه کیدر اول جبالده پایاسك بی نظیر
ییلاقلری واردر پایاسدن بغراص برقرنا قدر کلنه وکیدنه عمارتندن اطعام ایدرلر عظیم
اثردر مرکز پایاس واسکندرونه مشرف زروهٔ جبالده برمخصوص ومحدث قلعه در
مخصوص مستحفظلری واردر شـاهراه اوکندن بحر سرفندکار بروادیده برصخره اوزره
قلعه در جنوبندن نهر جیحان اکا قریب بحر وسرفندکار عین زربه نك شرق وجنوبنه
بینهما برمرحله دربند ممری سرفندکار جانب شرقیسنده درکه بینهما برمرحله شجر صنوبر
بیترکه بیوکلکده عدیلی یوقدر اوصـاف لواء طرسوس بو لواء قبرس ایالتنه
ملحقدر برقاچ قاضیلقدرکه بونلردر الوانلو اولاش قصون کوچه لو قوشتمور باش
طرسوس ساحل بحر شام اوزره بلاددر ومدندر صکره ارمنی المغله بلاد ارمندن عد اتمشلر
احجاردن مبنی ایکی سوری واردر وطرسوس بیننده جبال واردر رشید خلیفه طرسوسه
واصل اولدقده عمارتنی تجدید ونهرنی شق ایتدی طرسوسك صلحاسی وزهادی
چوقدر چاق ملك الروم قیصر که سنه خمسین وثلثمائه ده سیف الدوله قبلندن حاکمی اولان
کمسنه نك صلحا اخذ ایتدوکی وقتنه دکین طرسوس ثغور مسلمیندن درکه اول زماندن
برو اهلی اسلام النده ایدی وطرسوسده برموضع مشهور زعم ایدرلر که جن حمایتنده اولان
امیر المؤمنین مأمون خلیفه غزا ایتدکده بوموضعه نزول ایدوب واول مقامده نحایتده
صفه اوزره برآب واردر مأمون بو آبك کنارنده اوتوروب آبده مقدار ذراع برماهی کوردی
امر ایتدی واول سمکی آبدن اخراج ایتدیلر مانند سیم غایتده خوب صیچرایوب کیرو آب
ایچنه دوشدی ورشاشات ما قالقوب مأمونك ثیابنه طوقندی مأمون غضب ایدوب
تکرار سمکی مادن اخراجه امر ایتدی چقاردیلر مأمون نظر ایدوب بنی شمدی کباب
ایده یم دیوب طباخه ویردی ومأمون لرزه ایله مکانه کلدی وطباخ سمکه‌یی کباب ایدوب
کتوردی مأمون برلقمه تناوله قادر اولمدی وضعف ولرزه سی مشتد اولوب فوت
بولدی واصحاب کهف قصه سی بو طرسوسده واقع اولمش دیرلر منازل ومسافات شام

دمشقدن

دمشقدن مصره داريه ايكى ساعت صعصع يدى ساعت قنيطره يدى ساعت جسر
يعقوب يدى ساعت مينه بش ساعت عيون التجار التى ساعت بونده يول ايكى
چتالدر برى مصره برى قدسه قدسه كيدن جنين التى ساعت نابلس سكز ساعت
بيره سكز ساعت قدس شريف بش ساعت بونده دخى يول ايكى در برى غزه يه برى
رمله يه كيدر خليل الرحمانه كيدن يولكه خليل الرحمانه قدسدن سكز ساعتدر واندن
بيت جبريل سكز ساعتدر واندن دخى غزه ورمله يه كيدن يول اون ساعت
وعيون التجار دن ايكنجى يول لجون اندن قاقون اندن جلجوليه اندن رمله اندن خان
سدود اندن غزه اندن خان يونس اندن زعقه اندن عريش اندن ام الحسن اندن
بئر العبد اندن قطيه اندن بئر الدويدار اندن صالحيه اندن بولبيس اندن خانقاه اندن
مصر شامدن قونيه يه قطيفه طقوز ساعت نبكه سكز ساعت ايكى قپولو اون ايكى
ساعت حمص اون ساعت حما اون ساعت مديق اون ايكى ساعت شغور كوپروسى اون
ايكى ساعت زنباقيه يدى ساعت انطاكيه اون ساعت بيلان اون ساعت قورد قولاغى
اون ساعت مسيس التى ساعت ادنه التى ساعت چفته خان يدى ساعت اولوقشلا التى
ساعت اركلى طقوز ساعت قره بكار اون ايكى ساعت اسميل طقوز ساعت قونيه
اون بر ساعت ياخود حمادن خان شيخون اندن معره اندن خان تومان اندن حلب حلبدن
انطاكيه خان تومان حارم جسر حديد انطاكيه ياخود حلبدن كوك ميدانى اندن
غنجره نام ديكر غنجان اندن افرون اندن جسر مراد پاشا انطاكيه احوال ملوك وحكام اقاليم
شام بو مملكتده حضرت آدمدن اول كلن ملوك وحكام اجمال اوزره چاق بو عصره كلنجه يه دك
روايت اولنور كه طوفاندن صكره ولايت شامى ابتدا معمور ايلين كنعان اوغللريدر
تبدل السنه دن صكره شام ولايتنده ساكن اولديلر دخى عماليقه دن بر جماعت جرهم قوميله
كعبه ده جنك ايدوب جرهم غالب اولمغله شامه كلديلر واطرافنه نازل اولديلر وبو ايكى
قومدن صكره اقاليم شام بنى اسرائيل اللرنده قالدى وانلردن چوق انبيا وملوك وحكام
ظهور ايتدى واقليم شام انلره مخصوص اولمشدر وبو بنى اسرائيل حضرت ابراهيم نسلندندر
وحضرت ابراهيم ولادتى نمرود بن كنعان عصرنده بابلده طوفاندن بيك اون سكز سنه كچدكده
واقع اولمشدر لكن بو جمله نك تعداد تطويله بادى اولمغله ظهور اسلامدن برو واقع حكامى
ايراد ايله اكتفا اولنور والحاصل حضرت عيسى عليه السلامدن چاق حضرت محمد
مصطفى صلى الله تعالى عليه وسلمه كلنجه التيوز سنه دركه اول مدته مدت فترة ديرلر
وبو مدتده قدس وشام قياصرهٔ روم طرفندن ضبط اولنوردى چاق اسلام ظهور
بولنجه بعده اهل اسلام مالك اولديلر لكن حضرت عيسى عليه السلام رفعندن ايكيوز
ييلدن صكره شامك اكثر مواضعنى عرب قبائلندن بنى غسان طائفه سى ضبط
ايتمشلردر بو طائفه سبا اولادندن بنى الازد قبيله سندندر سيل العرم كلمكله يمن ولايتندن

ایرلمشدر شامده غسان نهر مرج قرشنده نازل اولمغله بو قبیله یرلرینه غسان دیرلر مقدما اول
سمتده عرب قجاعه اولورلردی انلری چقردوب ملکلرینی قتل ایتمشلردر و بو طائفه نك
ابتدا پادشاهلری جفنه بن عمرو لقبنه مزیقیا دیرلر هر کون کیدیکی اثوابی تمزیق ایتمکله که
اندن غیری کمسه کیمسون اول اسم ایله مسمی اولدی بعده اوغلی عمرو بعده اوغلی ثعلبه که
هو راده صرح الغدیر بنا ایتمشدر بعده اوغلی الحارث بعده اوغلی جبله بعده قرنداشی نعمان
بعده قرنداشی عمرو بعده جفنة الاصغر بعده قرنداشی نعمان الاصغر بعده النعمان بن عمرو
قصر سویدا بنا ایلدی بعده اوغلی جبله بو پادشاه منذر بن ماء السما ایله جنك ایلدی بعده نعمان
بن ایهم بعده قرنداشی حارث بعده اوغلی النعمان بعده اوغلی المنذر بعده عمرو بعده حجر بعده
الحارث بعده جبله بعده اوغلی الحارث که کنیه سی ابو کرب و لقبی قطامدر بعده ایهم بن جبله که
تدمر صاحبیدر و صحراده بر عظیم بنا ایتمشدر بعده قرنداشی المنذر بعده شراحیل بعده عمرو بعده
جبله بعده جبله بن ایهم بو پادشاه بنی غسانك اخر ملوکیدر که اول وقت حضرت عمر رضی الله
عنه خلیفه ایدی بو جبله تنصر ایلدی صکره نادم اولدی اول وقتده حضرت عمر رضی الله
عنه دمشقی فتح ایتمشدر او صاف دول الاسلامده اقلیم شامه مالك اولمشلردر حضرت ابو بکر
رضی الله عنه خلیفه ایکن اقالیم شام فتحنه عسکر اسلام ایله برقاج امیر ارسال بیورمشلردر
یزید بلقا سمتنه کتمشدر و شرحبیل اردنه کتمشدر و ابو عبیده دمشقه کتمشدر و اول وقت
خالد عراق سمتنه تعیین اولنمشدر صکره ابو عبیده حضرت ابابکر رضی الله عنه دن امداد
طلب ایتمکله خالد بن الولیدی عراقدن رفع ایدوب ابو عبیده امدادنه تعیین ایتمشلردر
اهل اسلام شامی محاصره ایدرکن حضرت ابو بکر رضی الله عنهك وفاتنك خبری
کلدی که اول وقت هجرتدن اون اوچ سنه کچمش ایدی بعده حضرت عمر رضی الله عنه
یرینه خلیفه اولدی و اول ساعت ابو عبیده یه شامده اولان جیشك سردارلغنی تعیین ایلدی
تکرار شامی محاصره ایلدی کندی باب الجابیه طرفنه و خالد باب توما سمتنه یتمش کون
محاصره ایتمشلردر بعده خالد بن ولید سیف ایله باب تومادن کیرمشدر او بله اولدقده
بری طرف ابو عبیده ایله صلح ایتمشلردر اندن صلح ایله کیرمشلردر ایکی عسکر شهرك
اورته سنده ملاقی اولدیلر و اول وقت هجرتك اون دوردنجی سنه سی ماه رجبده ایدی.
بعده حضرت ابو عبیده فتح شامدن صکره حمصه واروب صلح ایله فتح ایتمشدر بعده حمایه
واروب انی دخی فتح ایتمشلردر بعده شیزره واروب انی دخی صلح ایله فتح ایتمشلردر
وکذلك معره یی صلح ایله فتح ایتمشلردر بعده لاذقیه یی قلج ایله فتح ایتمشلردر
دخی جبله و انطرسوس و قنسرین که اول وقت تخت ولایتدر بونده عظیم جنك اولمشدر
و قلعه سنی خراب ایتمشلردر دخی انطاکیه و منبج و سرمین و اول سمتده اولان ولایتلرك
جمله سنه استیلا اولنمشدر دخی مرعشه واروب فتح ایتمشلر و قلعه سنی خراب ایتمشدر
دخی حصن حدث و قیساریه یی فتح ایتمشدر بو یله اولمغله قیصر شامدن مأیوس
اولمشدر.

اولمشدر بعده قدس طرفنه واردیلر ومحاصره ایدوب محاصره چوق زمان ممتد
اولمغله صلح طلب ایتدیلر لکن شرط حضرت عمر رضی الله عنه کندولری کلمکه حواله اولنوب
حضرت عمره رضی الله عنه اعلام اولندقده اول ساعت کلوب عقد صلح ایتمشلردر بعده
ظهور دولة الامویه ابتدا معاویه ابن ابی سفیان مقدما حضرت عمر رضی الله عنه شامک
امارتنی ویرمشدر اول ماجرادنصکره تغلبا انده خلیفه اولمشدر هجرتک التمش سنه
سنده وفات ایتمشدر باب الصغیر ایله باب الجابیه بیننده دفن اولندی بعده اوغلی یزید ذات الجنب
مرضندن حوارنده دفن اولندی بعده اوغلی معاویه بوکا معاویهٔ اصغر دیرلر باب الجابیه خارجنده
مدفوندر بعده مروان بن عبد الحکم بونک عصرنده شام خلقی ایکی فرقه اولمشلردر بر فرقه
یمانیه مروان طرفنده و بر فرقه قیسیه ضحاک طرفنده مرج راهطده ماینلرنده عظیم جنک
واقع اولمش درآخرکار ضحاک مقتول اولمشدر ومروان مستقل اولدقده بر کون
عورتنه شتم ایتمکله کیجه یاتورکن یوزینه بر یصدق قویوب کندو جاریه‌لریله اوزرینه
چقمشلر تا اولنجیه دک بو یاجه هلاک ایتدیلر بعده اوغلی عبد الملک اوائل حالنده بر عابد
متقی ایدی صکره خلیفه اولدقده تغییر اخلاق ایتدی چوق آدمی ناحق یره قتل ایلمشدر
ابتدا خلفا مجلسنده کلام تکلم ایلمکی منع ایتمشدر باب الصغیرده مدفوندر بعده اوغلو
الولید بو ولید غایت اهل خیر ایدی صلحایه دائما تصدق ایدردی واهل جذامه صدقه تعیین
ایلمشدر وسؤال ایتمکدن منع ایتمشدر ومقعدلر واعمالر ایچون خادملر تعیین ایتمشدر وابتدا
دار السلامده بیمارستان ودار الضیافه بنا ایتمشدر وحملهٔ قرآنه اکرام واحسان ایدردی
ومدیونلرک دینی قضا ایدردی آفاقده مشهوردر ونظیری یوقدر وجامع اموی معهود
کلیسایی یوحنا هدم ایتمشدر یرینه جامعی بنا ایتدردی دیرلر دورت یوز صندوقکه
هر صندوقده بکرمی بیک التون والتیوز زنجیرلر التوندن قندیل ایچون چاق عمر بن
عبد العزیزه کلنجه طوردی صکره عمر ابن عبد العزیز قالدرمشدر وبیت الماله وضع ایتمشدر
دخی صخره قبه سنی بنا ایلدی دخی مسجد النبوی یی توسیع و بنا ایلدی وعصرنده اندلس
اقلیمی فتح اولندی دخی بلاد ترک و بلاد هندک اکثری فتح اولندی سنه طقسان التیده
وفات ایتدی و باب الصغیرده مدفوندر مدت سلطنتی طقوز ییل سکز آیدر بعده سلیمان
بن عبد الملک کوزل شاب برغازی کمسنه‌در اما غایت اکول ایدی نقل ایدرلرکه حجه
واردقده طایفده نزول ایدوب یتمش انار یدی و بر قوزی والتی طاوق بعده قوری اوزم کتوردیلر
اندن دخی وافر یدی بونک ایچون کافه یی که حالا آکا قطایف دیرلر ایجاد ایتمشلر شامده
اوی سقایهٔ جیرونده اولوردی وقرنداشی مسلمه یی روم غزاسنه استانبوله کوندردی
غلطه یه نزول ایدوب انده برجامع بنا ایلدیکه حالا عرب جامعی دیرلر سلیمان وفات ایتدکده
عمر ابن عبد العزیز خلیفه اولدی اول ساعت خطبه‌ده حضرت علی یه سب ایتمکدن
یساق ایلدی و یرینه ان الله یأمر آیتنی اوقومغه تعیین ایلدی وجامع امویه شمالنده‌کی

خانقاه شميساطيه ديرلر صالح خامسه كنارنده در ويساق ايلدى كه كندو خصملرينه بيت المالدن منصرف اولميه حتى نقل ايدرلر كه بر كون مريض اولدقده امرا واميان زيارتنه كيدرديلر كورديلر كه اوزرنده بر كيرلى كوملك دورت درهم دكمز خاتونه ديديلر كه نيچون كوملكى دكشديروب غسل اتمزسن اولدنى بيش ايلدى كه بوندن غيرى يوقدر اعمال حمصدن دير سمعانده مدفوندر بعده يزيد بن عبد الملك لذاته منهمك اولمش چاق اولنجه اردن سمتنده اولدى بعده هشام بن عبد الملك غايت عادل ايدى عدلى سببى ايله چوق مال جمع ايلمشدر قنسرين ده اولان رصافه يى بنا اتمشدر وانده دفن اولنمشدر بعده الوليد بن يزيد غايت فاسق وفاجردر كه حتى قرينى تصرف ايدوب جنابت نماز قيلدى آخر كار قتل اولنوب باب الفراديس خارجنده مدفوندر بعده يزيد بن الوليد ابتدا بيرام نمازينه سلاح ايله چقماغى بو ايجاد ايلدى بعده ابراهيم بن الوليد بعده مروان الحمار شجيع اولدوغندن بو لقب وضع اولنمشدر ضرب مثلدر كه اصبر من حمار فى الحرب ديرلر بونك عصرنده ابو مسلم خراسانده ظهور ايلدى وكوفه دن سفاح ظهور ايلدى مروان سفاح اوزرينه واردقده سفاح عموجه سى عبد اللهى عظيم عسكر ايله قرشوسنه كوندروب موصل قربنده ملاقى اولمشلردر مروان مغلوب اولدقده فرار ايلمشدر عبد الله اردينه دوشوب چاق مصرده يتشمشدر انده كى بوصير كنيسه سنده قتل اتمشدر وبونده دولت امويه شامدن منقطع اولمشدر مدت خلافتلرى طقسان ايكى سنه كه بيك آيدر واول وقت سنه هجرت يوز اوتوز ايكيده ايدى دولت عباسيه عراقده ظهور ايلدى وطرفلرندن شامى ضبط اتمشلر مروان دن صكره عبد الله سفاح طرفندن عموجه سى عبد اللهه شامى ويرمشدر وبونك عصرنده سنه ايكيوز اون بش ده ابن الشاطر دمشقده كواكبى رصد اتمشدر وابتدا اسلامده كواكبى رصد ايدن بودر بعده شامده بتانى رصد اتمشدر سنه ايكيوز اللى دورنده بنى طولون مصرده ظهور ايلديلر وكندو طرفلرندن شامى ضبط ايتديلر مدتلرى اوتوز سكز سنه در وبعده آل عباس طرفندن شامى ضبط اتمشلردر وسنه ايكيوز طقسانده قرامطه شامى نهب وغارت اتديلر وسنه ايكيوز طقسان ايكيده هارون بن حمارويه قتل اولنغله دولتلرى منقطع اولدى ظهور دولت اخشيديه اخشيدك معناسى ملك الملوك ديمكدر وقچن كه عباسيوندن راضى بالله خليفه اولدقده اخشيد نام كمسه يى مصر وشامه راضى طرفندن والى اتمشدر واول وقت هجرتك اوچيوز يكرمى اوچ سنه سى ايدى بعده آل عباسده امر خلافت ضعيف اولمغله مصر وشام اللرنده قالمشدر بعده سنه اوچيوز اوتوزده دولت فاطميون طرفندن مملكت شام ضبط اولمشدر وسنه دورتيوز اون دورتده مرداسيه دولتى ظهور ايلدى وحلب شهرينى ضبط ايتديلر بعده سنه دورتيوز التمش يديده سلجوقيه دن ملكشاه حلبى ضبط اتمشدر وشمس حمل برجنه نزول ايتدكده نوروز اولماسنى تعيين اتمشدر كواكب رصد ايتدرمشدر سنه دورتيوز

التمش

التمش برده حریق عظیم ظهوریله دمشق شامده زوال محاسن جامع بنی امیه واقع اولمشدر
وسنه دورتیوز التمش سکزده قرنداشی تتشه شام ولایتنی کندو طرفندن ویرمشدر
بعده سنه دورتیوز طقسان طقوزده طغتکین ظهور ایلدی وشام ولایتنی الدی بعده
سنه بشیوز اونبرده سلجوقیه فروعندن دولت ارتقیه دن ایلغازی حلب شهرینی ضبط
اتمشدر بعده سنه بشیوز یکرمی اوچده دخی فروع سلجوقیه دن اق سنقر اوغلی عماد الدین
زنکی حلبی المشدر وسنه بشیوز قرق طقوزده اوغلی نور الدین محمود شهید مملکت شامه
مالك اولدی نور الدینك چوق غزالری واردرکه فرنك الندن اللی حصار المشدر وشامده
بر دار الشفا بنا اتمشدر وحمامهٔ هوادی دیدکلرینی اتخاذ اتمشدرکه سرعتله خبر کتورمك
وکوتورمك بوندن چاق همدانه وارنجه وموصلده برجامعی واردرکه اکا جامع نوری دیرلر
وحماده برجامع نهر عاصی کنارنده دخی رهاده ومنبجده وشامده دار الحدیث بنا اتمشدر وکعبه
یولنده عربانه مقطوع مال اتمشدرکه حجاجه تعرض اتممك ایچون واول غریب واقعه نیکه
حضرت صلی الله تعالی علیه وسلم رؤیاسنده اوچ دفعه خطاب بیوردیکه بو ایکی اشقردن
بنی قورتاردیو اول ساعت مدینه یه واروب اول ایکی شخصی بولمشدر بونلر کفره طرفندن
کلمشلرکه رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلمك قبر شریفندن اوغورلمق ایچون
مدینه یه واردقده روضهٔ شریفه یه قریب براوده اولدیلر واندن چاق روضهٔ شریفه یه
لغم اتمشلر حتی ازقالدیکه ضریح شریفه واصل اولمغه والحاصل قزدقلری سردابی واول روضهٔ
شریفه اطرافنی قورشون اقتمشدر وسنه بشیوز التمش طقوزده وفات ایلدی وسنه بشیوز
یتمش ده اکراد ایوبیه دن صلاح الدین یوسف ممالك شامه استیلا ایلدی بو صلاح الدینك
غزالری مشهوردر فرنکدن چوق قلعه لر المشدر حتی سوداندن نوبا مملکتلرینی فتح اتمشدر
ونقل ایدرلرکه قچن که قدسی فتح ایلدی التمش بیك اسیر الدقدن صکره صلح اتمشدرکه
ارککدن اون التون وعورتدن بش التون ویرمك مراد ایلدی که قمامهٔ دخی هدم اتمکه صلح
اتمشلر استانبولده غلطه ده عرب جامعنی تجدید اتدیروب ومصردن بر منبر اورایه کتورتمشدر
سنه بشیوز سکسن طقوزده وفات ایلدی دمشقده کاملیه ده که کندو مدرسه سیدر انده
دفن اولندی وقلیجی ایله بله دفن اولندی روز قیامتده انك اوزرینه انکا اتمك ایچون اویله
وصیت اتمشدر بعده اوغلی الافضل علی دمشقی ضبط ایلدی بعده دخی ایوبیه دن مصر
طرفندن ضبط اولندی بعده سنه التیوز قرق سکزده ترکیه دولتی ظهور ایلدی وابتدالری
الملك المعز ایبك اما سنه التیوز قرق اوچده خوارزمیان طرفندن شامی بش آی قدر
محاصره اتمشلردر والتیوز اللی سکزده هلاکو حماو حمصی وحلبی غارت ایلدی بعده مصر
پادشاهلرندن ملك مظفر ایله غورده دیرجالوت قربنده عظیم جنك واقع اولدی وسر عسکر
هلاکو مغلوب اولدقده فرار ایلدی بعده دولت ایوبیه اول ممالکده منشعب اولدی
زیرا بو دولت ایوبیه برقاچ شعبه در برشعبه مصرده وبرشعبه شامده وحمصده وبرشعبه

حماده و برشعبه حلبده و برشعبه یمنده و برشعبه جزیره ده در بعده دولت ترکیه ظهور ایلدی
سنه التیوز اللی یدیده ملك مظفر هلاکو یی جنکده بوزدقدن صکره ممالك شامی ضبط
اتمشدر حلب نیابتنی سنجره و یروب وشامی ملك سعیده و برمشدر ویدییوز قرقده برآتش
سمادن سواحل شامه نازل اولوب چوق اماکنی احراق ایلدی وسنه یدییوز سکسن ده
مرعشده والبستانده ذوالقدریه دولتی ظهور ایلدی بوطائفه ترکماندن قرجا ابن ذوالقدر
اولادندندر ابتدا ظهور ایدن قرجادر واول عصرده دخی ادنه ده دولت رمضانیه ظهور ایلدی
بونلر دخی ترکماندن بلاد روم اوزرینه کلوب ضبط اتمشلردر بعده سنه یدییوز سکسن
دورتده دولت چراکسه ظهور ایلدی ومصر وشامی ضبط اتمشلردر ابتدا الری طاهر برقوق
ضبط اتمشدر نقل ایدرلر که بونلرك اصلی قبچق اسباطندن یدی سبط که ایریلوب بش
سبطی خزر سمتنه کتمشلردر وایکی سبطی چرکس ولایتنده توطن اتمشلردر حتی حالا
چراکسه ده بعض یهود عادتلری وعبادتلرینی اجرا ایدرلر اما کندولری بنی اسرائیلدن
ایزدیمزلر والحاصل بوطائفه صاحب عقل وحسن وشجاعت اولمغله مصرك خلقنك
بوزمره یه رغبتلری زیاده در غلمان وجواریلری اکثریا بونلردندر کیدرك چوغالوب
بربرلرینه کمال اتفاق ایله مصر سلطنتنه مالك اولمشلردر بونلر سلاح و رکوب وآت
سکردرکن اوستنده قیام اتمك وسرعتله سکردرکن اوزرندن اکرینی المق وتکرار اکرلمك
وسکردرکن آتك قرنی التندن چکمك بونلره قالمشدر وبوچراکسه نك الك آخرلری ابو النصر
قانصوه غوری ابتداسی عدل وتدبیر وحزم ورأی عاقل کمسه ایدی لکن اواخرده طمعی
غالب اولمغله ظلم وتعدی یه بشلدی وبنالر یاپمغه مائل اولدی دیار مصرده بین القصرین
دینلن موضعده جامع وتربه بنا ایلدی نیتی بوایدیکه انده مدفون اوله اما تدبیری تقدیره
موافق اولمیوب آخر عمرنده کندویه ولشکرینه غفلت وغرور مستولی اولوب فقرایه
ظلم ایتدیکی جهتدن بد دعایه مظهر اولدی نقل ایدرلر که اول اثناده برکون غوری ادنا بهانه ایله
برشخص مظلومی قتل اتمك مراد ایدندی مفتی زمان استماع ایدوب اول خصوصده قتل لازم کلمز
فراغت ایتسون دیو خبر کوندردی غوری ایشیدیجك غضبه کلوب امر ایتدی شخص مزبوری
مفتی نك قپوسنه صلب ایتدیلر برآی کچمدین سلطان سلیم خان هجومی خبری مصره یتشوب
غوری یه اضطراب دوشدی واول ساعت حلب طرفنه توجه ایلدی حلبه واردقده سلطان
سلیم غوری یه برنامه کوندردیکه فلان یره نزول ایلدك مقصودیمز قزلباش قتال ایدروسنکله
صلح اولمقدر غوری کلن آدمك صقالنی تراش ایتدردی ودیدی که وار افندیکه سویله
قزلباش دین خارجیدر وسزلر دخی انلر کبی سز وقتکزه حاضر اولك سزلر ایله مرج دابقده
کورشورز دیو بیچه ترهات سویلدکدنصکره حلبدن اوتوزبیك آدم ایله چقوب مرج دابقده
قوندی واوچ کون انده مقیم اولدقدن صکره عسکر عثمانی اویله وقتنده واصل
اولوب آلای طوپلری آتلمغله انلری فزع ایتمکین غوری آتندن دوشدی قالدرد یلغ

باش

باش اچق آتنه بندردیلر تکرار آکی دوشدی سلطان سلیم عسکری هجوم ایتمکله
تخت سنلك خیل ظفر کندوسی واکثر جنودی نابودونا پیدا اولدیلر بقیة السیف اولان
چراکسه مصره توجه ایدوب کلدیلر دوادار اولان طومانبای نام چرکسی پادشاه
نصب ایتدیلر سلطان سلیم خان دخی مزبورلرك عقبنجه طی مسالك وضبط ممالك ایدرك
خارج مصرده ریدانیه دینلن موضعه یتشدی ولشکر مصر ایله طومانبای دخی چقدیکه
سلطان سلیم ایله جنك ایلیه اما برساعت مقداری مقاومته مجالی اولمیوب چراکس
ناکس منصرف اولوب صعید سمتنه فرار ایتدیلر امیر صعید شیخ العرب مزبوری امساك
ایدوب آستانهٔ دولت پناه سلطان سلیمه کتوردی طقوزیوز یکرمی اوچ ربیع الاولنك
اون یدنجی کوننده طومانبای صلبنه فرمان بیوریلوب برموجب امر همایون باب زویله ده
صلب ایتدیلر فقطع دابر القوم ایت کریمه نك مفهومی ظاهر اولدی اولزمانده ممالك
عرب وعجم ومسالك بطحا وحرم داخل حوزهٔ حمایت آل عثمان اولدی عساکر شام شام قولی
ایکی بیك نفر مستحفظان حصار وجبه جیان دورتیوز نفردر وانلردن غیری طقوزیوز طقسان
قلجدر یوز یکرمی سکزی زعامت وسکز یوز التمش سکزی تذکره لی وتذکره سز
تیماردر قانون اوزره جبه لولر ایله ایکی بیك التیوز عسکر اولور دخی ایالت طرابلس شام
التیوز اون دورت قلجدر التمش اوچی زعامت بشیوز یتمش بری تذکره لو وتذکره سز
تیماردر ودخی جبه لولر ایله بیك دوتیوز عسکر اولور ایالت حلب طقوزیوز اوچ قلجدر یوز
دوردی زعامت یدییوز طقسان طقوزی تیماردر وقانون اوزره جبه لولر ایله ایکی بیك
بشیوز عسکر اولور ایالت مرعش ایکی بیك یوز التمش طقوز قلجدر طقسان سکزی
زعامت ماعداسی تذکره لو وتذکره سز تیماردر قانون اوزره جبه لولر ایله جمله بش بیك
بشیوز عسکر اولور والحاصل شام وطرابلس وحلب ومرعش قانون اوزره جمله عسکری
اون ایکی بیك آدم اولور اما حالا عشر عاشری قالمدی باب در بیان ایچ ایل الحدود غربا
انطالیه شمالا قرمان وادنه ولایتی شرقا حلب ایالتندن عینتاب ولایتی حد ایدر جنوبا
اق دکز بوولایت قبریس قرشوسنه دوشمکله قبریسه الحاق ایتمشلردر وسکز سنجاغه
تقسیم ایتمشلردر لفقوشه پاسنا سنجاغیدر کرینه باف ماغوسه وقرشوسنده بیوك
قیبده ایچ ایل علائیه طرسوس سیس والحاصل بو ایالت قپودان قائمه در خزینه
دفترداری وتیمار دفترداری ودفتر کتخداسی واردر وبو سنجاقلرك دوردی که قره یه اشر خاصلردر
دریا سنجاقلری که لفقوشه وباف وکرینه سالیانه ایله دربرر کمی ایله چقارلر پاشانك
بو کمیسی وبر یدیکی اولورنکه ومنتشه بکلری کبی کاه قره یه وکاه برایکی کمی ایله دریایه
اشرلر دکز منلاك وسلانیك واسکندریه مصر ودمیاط بکلری بررکمی ایله سفر ایدرلر
مجموعی یکرمی قدر کمی اولور زیاده ونقصان قبول ایدر ذکر اولنان سنجاقلرده یازیلن یوز
اوتوز سکز زعامت وبیك دورتیوز اتوز دورت تیماردر ایکیسی بیك بشیوز یتمش ایکی

قاج اولور والحاصل قانون اوزره جبه لولر ايله عسكرك مجموعى دورت بيك بشيوز نفر اولور
بيك سكز يوز طقسان اوچ نفر عزبستان ايله التى بيك اوچيوز نفر عسكر اولور نهايت اكثر
زعامت و تيمار اربابى بدل ويررلر **فصل** دربيان نفس ايج ايل سلفكه بلادلشكرى ديرلر
الحدود شرقا طرسوس شمالا قرمان غربا علائيه جنوبا اق دكز بو امارت خداى صوركبى
واقع اولمشدر بغايت صعب وسنكستان وبلند طاغلر ايچنده واقع اولمشدر كه انجق
قپو كبى بر تنك بوغزدن دخولى ميسر در اننده دخى بعض قلعه لر و مستحفظلر له تحصين
اولنمشدر اون بر قلعه سى واردر كه بونلردر سلفكه معموريه ارمناك مود بادنه مان
اوغادى ايكى دام ماهيان تمره كولك دخى قصبه لرى واردر انامور بوزطغان زينه
صارى قواق سلندى سنانلو قره طاش مع ارغادى كلنار كل يوزى كون يوزى نواحى
ارمناك انامور معموريه شهرى در حالا خرابدر انجق برناحيه در كلنار برناحيه وبرقضادر
سلفكه وانامور اورتاسنه دوشر برجانبى ياليدر ارمناك لارنده جنوبنده اراسى ايكى
منزل برقصبه وقضادر باغ وباغچه سى اقر صويى وافر يردر بريوكسك يرده برمغاره دن
چقار اول مغاره نك ايچى واسع فضا واورتاسى بركه مادر اول محله مشعللر ايله اينرلر اياغى
طشره اطرافه تقسيم اولنمشدر بربولكى شهره وار رو ارمنا كك بريوكسك قيا اورتاسنده
اين كبى برقلعه سى واردر دزدار وحصارارلرى ساكن اولورلر سلفتى علائيه ايله انامور اورتاسنده
برجانبى ياليه برناحيه در سنانلو مود وارمناك اورتاسنده برناحيه در مود سلفكه قربنده
برقصبه در قلعه سى واردر سلفكه ايله سنانلو اراسنه دوشر صارى قواق مود
شرقيسنده لارنده سمتنه دوشر برناحيه در سلفكه پاشا سنجاغيدر ياليه قريب برمعمور
قصبه در ايج ايل بكى اننده اوتورر وآرسق طاغى سلفكه نك شمالنده وغربنده در **فصل**
دربيان لواء علائيه الحدود غربا انطاليه جنوبا اق دكز شرقا لواء ايج ايل شمالا حميد
قبرس ملحقاتندندر قرمانه متصل برامارتدر خلقى منا ودر واتراكدر كمال غلظت
وخشونت ايله موصوفلردر قضالرى علائيه ونواحى علائيه منا وغات ابرادى سكر
مع دوشنبه **اوصاف بلاد علائيه** بو شهرى ملوك سلجوقيه دن علاء الدين كيقباد
بنا ايتدى دريا كنارنده بر بايرك اوزرنده بغدادقدر قلعه سى واردر وغايت متين اوچ قاتدر
قپولرى دكزه آچلور جانب غربى ساحلنه عظيم طاغدر قلعه اول طاغك ذيل شرقيسنده
واقع اولمشدر ايچنده صهريجى واردر اقر صويى يوقدر طشره قلعه سى اوكنده طاشدن
برصو چقار اياغى دكزه اقر جمله بيوت ومحلاتى قلعه ايچنده اولوب طشره ده بنايوقدر
اورته قلعه نك برازيرى سنكستان وخالى وميشه زاردر انطاليه بوندن غربه ايكى منزل
بونك طشره ده برمقدار باغ وباغچه سى واردر شماليسنده طاغدر اننده قلج ارسلان
باغچه سى وسرايى بنا سنك اثرلرى باقيدر علائيه اطرافى اكثر طاغلر وسنكستان
اولمغله محصولى نادردر اكثر محصولى پنبه وايپك وصوصامدر بو شهرك برقاج ناحيه سى

واردر

وار در انلردن بری اوا بازاری علائیه دن اون میل قدر بعیددر بکی دخی انده اوتورر
جامعی دخی اوچ حمامی واردر حالا خرابدر علائیه دن سیدی شهری اوچ منزل
شماله و سلفکه یه بش منزل شرقه و انطالیه اوچ منزل غربه قلعه نك هر برقاتنده
بر جامع واردر وطشره قلعه ده قپو اوکنده بر حمام اورخان بناسیدر پردانیه
سیدی شهرندن علائیه یه کیدن کولك غربیسندن چوب بردانیه نام قصبه یه واریلور
بازاری طورر علائیه دن بر مرحله شماله دوشر لا انهار نهر قرغی علائیه ایله دوشنبه اراسندن
بحر دریایه دوکیلور اق طاغدن کلور نهر منوغات دوشنبه و منوغات اراسندن بحر دریایه
قاریشور نهر کوپری منوغات ایله قره حصار تکه اراسندن چوب دریایه قاریشور نهر آلارا
بر نهر کبیردر علائیه قربنده دریایه قاریشور هر زمان چکید ویرمز سلطان علاء الدین
بونك اوزرنده بر کوپرو بنا اتمشدر سیدی شهرندن علائیه یه کیدن بو صویی بحر الجبال
صو صامبیلی بر عظیم طاغدر قیودر عظیم صوغوق اولور قیشده شدت شتادن چکیلمز زیرا
بو طاغده عظیم روزکار اولور که طاشلری بر میل مسافه قدر اتار فصل در بیان جزیره قبریس
یهود لساننده چتم یاخود کتم و روم لساننده چبرس و یاخود کپرو بو جزیره اق دکزده ایاس بوغازنده
واقعدر رابع ایل ساحلندن التمش میل بعیددر طرابلوس ساحلندن یوز میلدر و اسکندریه دن
بشیوز اللی میلدر و کریداطه سندن دورت یوز میلدر طول نهاری اون دورت ساعتدر
دوری یدی یوز میلدر و طولی ایکیوز یکرمی و عرض یری التمش میلدر حدود شرقا پایاس
و اسکندرونه مقابل اولان برون که شمالا طرسوس مقابلی دوشر اول برونه ممتد اولور
چاق سلنتی مقابلی اولان کوشه سنه وارنجه ممتد در و بونك ضلع شمالیسی ضلع جنوبیسندن
اطولدر ضلع جنوبی مصر انکینی جانبنه واقعدر بو جزیره اون بر قسمدرکه بونلردر باف اودینو
لیموسه ماسو تومالحه اولیموس بونلر جنوبده ساحل کنارنده در قلانی طاغلر ایچنده شمالنده
و شمال ساحل کنارنده خرسوی پندالیا کرنیه قرپاسو و پچه قو میتابو نده طوز بیارلر قبرس
قضالری بونلردر خرسوی باف پوسقپو کلان اورم لیموس لافقره لافقوشه ماغوسه مساریه
قارپاس کرینه اومورفه پندایه لفکه و بو جزیره نك باش شهری لفقوشه در مقدما
غایت معمور ایدی که قرق بیك اوی مشتمل ایدی بو شهرلوسی بنانلرك تجدیدر اون برتبه سی
واردر و حالا فتحدن برو میرمیران و والی اولنلرك دخی مقریدر و بشیوز اقچه مولویتدر
ماغوسه غایت متین قلعه سی واردر و لیمانی غایت کوزلدر ایکی قپوسی واردر بری دریا
طرفنه و بری قره طرفنه اچیلور و دریا طرفنده کی قپوسی داخلنده دوه قدر بر ارسلان
صورتی چوکمشدر لکن بر بودی غیری طاشدن یاپمشلر و اول ارسلان اردنده بر آخر کوچك
ارسلان اول بر قپوده مصوردر اکا نظر ایدرو بو یله یاپلمه نك حکمتی ندر یانمدی و بو ماغوسه ده
بر کلیسا ایا صوفیه قدر مصنعدر چتر یا معناسی زهره شهریدر یونانیلر یرلرکه مقدما
زهره بونده اولوردی و بو شهر ساحلنده واقعدر و حالا برکویدر قون دلیا دیرلر بافدن سهل

دیید درچیرایوسشهر یازرکانلرك شهریدر بونده چوق آتش ورپش اولور کرینه مستقل ناحیه در
بو ناحیه طاغلر ایله محاطدر کیتی بوشهرك قربنده برکول واردر اوچ میل قدر بیوکدر
صویی طوزلیدر یاز فصلنده قورر واول صو طوز اولور دخی اولیموس بونده حضرت میکائیل
کلیساسی واردر وانده کی طاغ اول اسمله مسمی در مماعه برمشهور یردر قربنده بر کوچك صو
آقار وصویك اول بر طرفنده ایکی برکه بری برینه قریبدر ما بینلری کوپروکبی چیلو رو بر مکلف
تکیه زیارتگاه واردر انده صحابیه دن بر خاتون اولور بوتکیه نك بر شیخی واردر آینده ورونده مسافرینه
انواع نعمت ایله ضیافت ایدر مساریه ناحیه سنه بر موسمده بیحساب سلوی قوش گلور
اهالیسی آولرلر ودوز یرلره اوکسه لر چبوقلر دوکرلر وانلردن صید ایدرلر بر کوچك صارچه
قوشدر غایت سمزدر جوفی خود اقل قلیل جوز بوا قدر الات جوفیه سی واردر شکمنی
شق ایدوب انی چیقاررلر وکندوسنی ترشی ایدوب ذخیره ایدرلر باف سمتنده احتمانام
قریهٔ کبیره اوزرنده برشوره زمینی کوه واردر که قربی انك دامننه دوشمشدر اول جبلده کان
سیلان سرخ وقبریس الماسی دیدکلری طاش واردر الاوصاف بو جزیره نك سهلی ارض
مصره شبیهدر وجبالی جبال شامه شبیهدر وبو جزیره ده بر طاغ واردر انده بر دیر عظیم
منحوتدر وبو یرده خشبدن بر صلیب واردر صلبوت تسمیه ایدرلر حجر مقناطیس قطعه لری
اراسنده هواده معلق طورر اطرافی ذهب ایله مطلی حدید ایله قپلودر وهر جانبندن
حدیدی مقناطیس جذب ایدوب یره دوشمز حمقا جنسلری مفتون اولمق ایچون احداث
ایتمشلر وبو جزیره ده بر حجر واردر بو حجری دق ایدرلر وانلردن جسم قطنه شبیه غزل ونسجه
صالح بر جسم اولور ومنسوجی آتشه قوسه لر چرکی زائل اولوب پاك اولور ومحترق اولمز بو جزیره
هواسی یازده ایسجاقدر وقیشده وکوزده اکثر یغمور یغار شمال روزکاری خلقنه حیات ویرر
وبو جزیره ده زلزله چوق اولور اما طپراغی منبتدر نیسان آینده بغدایی یتشور میوه سی غایت ایله
چوقدر حمض انواعی خصوصا لیمون واغاج قاونی والماواریك وقایسی وزیتون وشکر وخرما
وبال وطوز عملی ومعدنی وقبار چوق اولور دخی پنبه وایپك وزعفران وزمرد وبللور وشب
ایله مشهوردر دخی زاج وقلیه ونحاس وکبریت النون وکمش والماسه بکزر بر طاش وراوند دخی
اولور وطاغلرده انواع عقاقیر بتر وخلقی جنکجی طائفه در حیوانات بو جزیره ده بر جنس
حیوان اولور که حمار ایله صغر ما بینده تولد ایتدیررلر بو حیوانك قطعه سی کوچك اما غایت
قویدر که دوه یوکی قدر یوك گتوررلر وچیلری کند وکندونه گزرلر وبو جزیره ده صو صغری
اصلا یشامز حتی بر قاج کره گتورمشلر اما یشامدی الانهار اولنبو طاغنده ایکی معتبر ایرمق
چقار برینه لیکوس خور تینا برینه لا به توس دیرلر لیکوس جنوب طرفنه ولا به توس شمال
طرفنه دوکیلور انلردن غیری ایرمقلر سیل کبی یاز کونلرنده قورییوب قالمز الجبال بواطه نك
جبالی وافردر جمله سنك مرتفعی اولیمپو نام جبلدر انواع اشجار ایله مزین طاغلك چوره سی
قرق دورت میلدر احوال ملوك سلفده جزیرهٔ قبریس وایچ ایل یونانیلر ضبطلرنده ایدی

صكره

صکره رومیلر غالب اولدقلرنده ضبط ایتمشلر بعده استانبول قرالی اسبانیادن بر بکزاده ایله
حقوق سابقه سی اولمغین بوجزیره یی اکا هبه ایلدی واول اثناده وندیکلر بکزاده یه ددیلرکه
بوجزیره یی ضبط ایتمك غایت کوچدر کل بزه صات دیدیلر اول دخی چوق مالیله انلره
صاتمشدر بعد زمان دولت اسلام ظهور ایلدکده اقالیم شامی وکوچك ارمنیه دن بعض
بلادی فتح ایتدکدنصکره معاویه هجرتك سنه یکرمی التیسنده بوجزیره یی فتح اتمشدر
صکره اهل اسلامك فترتنده وندیکلر فرصت بولوب تکرار استیلا اتمشلردر بعده سنه
طقوز یوز یتمش سکزده آل عثماندن سلطان سلیم خان ثانی فتح اتمشدر سابقا مذکور
اولان ایچ ایل که اهل اسلام کاه غارت وکاه بعض یرلری الوب چاق ال سلجوقیه دن بنو قماش
روم ولایتنی استیلا ایتدکده قونیه یی تخت ایتمشلردر انلردن علاء الدین کیقباد عصرنده
بر صوفی اسمی نوره صاحب سلوك اولمغله سلطان علاء الدین اکا اعتقاد اتمشدر نقل
ایدرلرکه اتراکدن بر طائفه مغولدن قچوب ارمناك جوارنده متمکن اولوب اکوب بچوب
عشرنی کفره یه ویررلرایدی وبونلرك رئیسلرینه نوره صوفی دیرلرایدی وبونورهنك اولادی
چوق اولوب بیوك اوغلنه قرمان دیرلرایدی برکون کفره نك بنایری اولوب سلفکه
قلعه سنك خلقی اول بنایره چقدیلر اول اثناده قرمانیلر مجتمع اولوب مشاوره ایتدیلرکه
نیجه یه دك بو کافرلره اطاعت ایدوب خراج ویرهلم بوکون فرصتدر کافرلری قیروب دخی
لباسلرین کیوب قلعه قربنه کلوب اتفاقی یغمور یاغجه کون اولمغله اورتوب بورنمشلر ایدی
قلعه ده اولنلر بونلری بلمیوب قلعه یه قویلوب فتح ایتدیلر بعده سلطان علاء الدینه اعلام
ایلدی ورجا ایلدی که کندی اوغلنه اول قلعه نك بکلکنی ویره که اول سمتده اولان کفار ایله غزا
ایلیه سلطان علاء الدینه بوخبر کلدکده غایت مسرور اولوب واول سمتك بکلکنی ویرمشدر
قرمان سلفکه یه وارد قده اول سمتده غزا اتمکه بشلدی وبعض یرلری فتح ایتدی سلطان
علاء الدین بونی کوردکده غایت قرمانه محبت ایلدی واکا لارنده یی الحاق ایلدی وامیر الامرا
پایه سنی ویردی واول عصرده ال عثمان ظهور ایلدی صکره سلجوقیه دولتلری منقطع
اولدقده آل قرمان اول سمتلری ضبط اتمشلردر چاق فاتح سلطان محمد خانه کلنجه یه دك اك آخرلری
پیراحمد بعض امورده سلطان محمد اکا مغبر اولمشدر واول مملکتلری انلردن نزع اتمشدرکه
اولوقت سنه سکز یوز یتمش بردہ ایدی المسافات سلفکه دن طرسوس بر منزلدر ارمناك ایکی
منزلدر وسلفکه دن لارنده دورت منزلدر اندن قونیه بر منزلدر سلفکه دن ارکلی یه اوچ
منزلدر وسلفکه دن انامور اوچ منزلدر اندن علائیه یه ایکی منزلدر واندن انطالیه یه ایکی
منزلدر وعلائیه دن سیدی شهرینه ایکی منزلدر وعلائیه دن ارمناکه اوچ منزلدر ودخی
سلفکه ساحلندن قبرس جزیره سنه التمش میلدر باب در بیان ایالت قرمان عثمانیلردن
مقدم پیر یاره ال قرمان استیلا ایتمکله بودیاره قرمان تسمیه اولنمشدر مقدما بو مملکت چاق
دریایه منتهیدر صکره ال عثمان مالك اولدقده ایکی قسم اتمشلر سواحل سمتنه ایچ ایل تعبیر

ایتدکلری برقسم درو خارج اعتبارایتدکلری برقسمدر بوخارج اولان قسمی اول برقسمدن
اعظم ومعتبردر که پای تخت مملکت قونیه پاشا سنجاغیدر وبوقسمی یدی سنجاق اعتبار
ایتمشلر اقسرای اق شهر بك شهری قونیه قیر شهری قیصریه نیکده خزینه دفترداری
ودفتر کتخداسی وتیمار دفترداری واردر خاص میرلوای اقصرای اوچیوز بش بیك اقشهر
یوزطقسان بیك بشیوز بکشهری ایکیوز طقسان بیك قیر شهری ایکیوز التمش یدی
بیك بشیوز قرق قیصریه ایکیوز اللی بیك نیکده اوچیوز اللی بیك اقچه دروبوایالت التیوز یکرمی
قلجدر یوز اون التی زعامت ماعداسی تذکره لو وتذکره سز تیماردر امرا وزعما وارباب تیماری
قانون اوزره جبه لولر ایله دورت بیك التیوز مقداری عسکر اولور القلاع قلعهٔ نفس
قونیه لارنده هندوس قلعهٔ نفس نیکده حصار دده لو قلعهٔ لوله قلعهٔ نفس قیصریه
نفس قیرشهریکه جمعا سکز قلعه در الحدود شرقده ادنه ومرعش شمال سیواس
وبعض اناطولی غربده دخی اناطولی جنوب ایچ ایل فصل در بیان قونیه بوشهر پای
تخت مملکت وبشیوز اقچه مولویتدر قضالری بونلردر ارکلی اسکی ایل مع اقچه شهر
الاطاغ اینسیو بای برد بورکری براوغندبیل ویران خاتون سرای طورغود غفرباد
قریش مع برندی لارنده محمودلر لاذقیه قرمان اوصاف قونیه بوشهرك انتهاء غربیسنده
ایکی چتال طاغلرك ذیل شرقیسنه قریب دوزیره اقرصولو باغلو وباغچه لو سور معموری
واردر جانب جنوبنده اول طاغلرانکنده مرام نام باغچه لری ومسیره سی اولوب طاغدن
شهره ومرامه نهرلری جاری اولور مزارع وبساتین شهری سقی اتدکدنصکره شهرك صحرا
جانبنه بوصولرك اباغی اینوب بر کول اولور واول کول طاغلری احاطه ایدر بوبلك قلعه سنی
سلطان قلج ارسلان سلجوقی طاشدن یاپدی دارملکی وتختی ایدی کندو سراینده
برایوان عظیم بنا ایتدی بعده سوری خرابه مشرف اولدقده سلطان علاء الدین کیقباد
سلجوقی وامراسی تجدید ایدوب طاش ایله قعر خندکدن یاپدیلر خندقی یکرمی
ذراع ارتفاعی دیواری اتوز ذراعدر وبوسورك اون ایکی قپوسی اولوب هر برینك بربیوك
قصر شکلنده قلهلری واردر بونده عمارت عالیه بنا ایتدیلر صویی طاغدن کلوراننك
ایچون باب سورده برقبهٔ عظیمه واردر خارجده اوچیوز قدر لوله آب جاری اولور شهره منقسمدر
ترابنك محصولی پنبه وسائر حبوبات وفواکه کثیره وار در وقمرالدین دیمکله معروف
بوشهرده برقیسی اولور غایت لطیفدر هواسی معتدلدر اکثر باغستان جانب جبلده در
بونده برنوع اسمانی شکوفه اولور که اهلی آکا داباغ چچکی دیرلر تخمنی هرسنه سائر مزروعات
کبی اکوب بچرلر وبونکله دباغلر اسمانکونی ادیم وسختیان صبغ ایدرلر بلاد رومه
وفرنکه کیدر زیارتگاه قونیه ده مرقد مولانا جلال الدین محمد بن سلطان العلما فوتی التیوز
یتمش ایکیده عمری التمش سکز سنه در وسلطان ولد وبهاء الدین سلطان العلما وشیخ
کریم الدین وچلبی حسام وشمس تبریزی وشیخ صدرالدین وقاضی سراج الدین وسید

برهان

برهان الدين محقق ترمذی ومرقد علاء الدين وافلاطون الهی قونيه نك قلعه سنده در
لارنده قونيه نك شرق جنوبنده اراسی بر منزل دوز يرده قصبه وقلعه در اقار صويی وباغ
وباغچه لری وجامعی وحمامی واردر لاذقيهٔ قرمان يوركان لاديق ديرلر شاهراه اوزره بر كوچك
قصبه وقضادر كه جامع وحمام ومتعدد خانلری واردر قونيه جانبنه غربه بر مرحله در وايكيسی
اراسنده زنكی چای نام قصبه وقضادر اسميل قونيه دن جهت شرق اون ايكی ساعتلك
قصبه كبی شهراه اوزره در بعض خانلری واردر قونيه دن اركلی حدودينه وارنجه صحرادر
اسميل اول صحراده واقع اولمشدر وجنوب طرفی كشاده صحرالری صونك طغيانی زماننده
صو باصوب اول فضا دريا كبی اولور واسميلك شماليسی اولان فضانك نهايتی شرقدن غربه
ممتد عظيم جبالدر اسميل قارشوسنده اولان طاغلره فودل بابا طاغلری ديرلر ايمش اهالیٔ
اسميل انلره كوسفند وسی صيد ايتمك اولمز فودل باباسوريسی ديرلروانك حمايه سنده در
ديرلر دستور ايله قربان طلب ايدوب ايكی اوچ كوسفند صيدينه جرأت ايدوب اوچدن
زياده سن صيده جرأت اتمزلر وانلرده مشهوردر اكر زياده اولورسه البته اول آدمه
عقوبتلر وسياستلر كلور حتی بعضيسی هلاك اولمشدر حتی بر عصرده قونيه پاشاسی اول
قيونلره تعرض اتمشدر وعظيم عقوبتلره اوغرادی وبو قيونلرك سوريسی ايكی بيك قدردخی
زياده در وحالا بو كا اول طاغده نه اغاج ونه صو واردر انجق بر كوچك حوض واردر صويی نه ارتر
ونه اكسيلور واول سمتده اولان حيوانات بو صودن ايچرلر وقونيه بحيره سی طاشوب تا اسميل
قرينه كلنجكله اول فضا هموار دريا كبی اولمغين اهالیٔ ولايت قونيه صحراسی بر زمانده دريا ايمش
افلاطون تدبير ايدوب بر طريق ايله محو ايلمش ديرلر آلاطاغ قونيه دن غرب جنوبيه دوشر
آلاطاغ ايچنده بر ناحيه وقضادر غايت لطيف انكوری اولور قزل طپراقلی دره ودپه باغلری
چوقدر قره بيكار بو قصبه مختصردر جامع وحمام وسوق مختصری ومكلف خانلری واروجامعی
سلطان سليمان بناسيدر قورشون اورتيلو وقره بيكار شاهراه اوزره اسميلدن بر مرحله
جهت شمال شرقده واركليدن جانب شمال غربه دوشمشدر لارنده بونك برابرنده جنوبنده واقعدر
اركلی اسم قديمی هرقلهٔ قرمان بر قصبهٔ عظيمه در كه يكرمی ايكی محله سی واردر وهر برنده
مخصوص مساجد ودورت جامعی واردر كه بريسی قرمان اوغلو ابراهيم بك بناسيدر وبريسی
شهاب الدين مقتوله منسوبدر وانده تربه سی واردر وايكی حمامی واردر قديمدن شهری
المسون ديوا طرافنه طپراق دوكوب كويا بر ديوار ايچنده اولمشدر شمدی اكا دوكه يارو
تعبير ايدرلر شهرانك ايچنده در مزبور يارو جبل بلندو عريضدر فرضا قصبه بعض تلال ايله
محاط اولمش كبيدر صكره دن محدث سوری واردر كه بر طرفی يارونك وسطنده چكلمشدر
بو قصبه نك چايری وصولری بر هموار صحراده واقع اولوب اردوست نام كوه دامننده واقع
اولمشدر وقديم الايامده عشر محصولی حرمين شريفين فقراسنه وقفدر وبو قصبه دن
اوچ ساعت بعد جبل اردوسنده بر صخره دن منفجر اولدوغندن قطع نظر منبعنده ابی

قنی ازایکن قصبه قرینه کلنجه بچید و بو نهر مزبور جوانبلرنده اوچیوز التمش خرقلر کسوب
مزارع و باغلرینی سقی ایدرلر و اوزرنده نیچه آسیابلر احداث ایتمشلردر و نهر مزبور منبعنده
بر صخرهٔ عظیمه ده بر آدم صورتی نقش اولنمشدر که حالا اول منبعده واقع آبریز نام قریه نک امیری
وکبیری ابرنیوس نام بر کافر بکینک شکلی اولمق اوزره اول هیکل بر النده بر دسته سنبله
و بر النده ایکی خوشه انکور صورتی نقش و تصویر اولنمش معناسی باغ و اکنه تقیید ایتسونلر
و نهر مزبور اول صحرالرده چوق کتمیوب اوه یه اینر و سازلقلره منتشر اولوب بعده فایضی
قصبهٔ مزبوره غربیسنده قره بیکار نام قصبه محاذاتندن بوز اوغلان و بلغار طاغلری
دامننده دودنه نام بر سنک سوراخنه قویلوب نابود اولور دیرلر که بو صو معجزات محمدیه ایله
چقدی اول اجلدن بتون قصبه حالا وقفیدر و بو قصبه ده قلج ارسلان بر جامع عتیق
ورستم پاشانک بر خانی واردر و اتمکجی اوغلو احمد پاشا دخی بر خان جدید شروع ایدوب
ناتمام قالمشدر بیک قرق یدیده بیرام پاشا سردار اولوب کیتدکده تکمیل ایلدی و بوار کلی
اطرافنده اقان ایرمق صویی متحجر اولور حتی اندەکی خان اول صودن متحجر طاشدن
مبنیدر و بوار کلینک حبوباتی چوق قدر انواع اثماری اولور حتی دیرلر که یالکز امرودن
طقسان درلو امرود اولور دیرلر و بو ران قونیه ایله الاطاغ اراسنده دوشر بر قضادر بر لوغند آ
سلفکه ایله الاطاغ اراسنده برقاچ پاره قریه و قضادر طاغستان و میوه دار یرلردر الماسی
مشهوردر فصل دربیان لواء نیکده بو سنجاغک قضالری بونلردر اندوغی اورکوب بورچام
اردی دده لو شجاع الدین قای قره حصار دوه لو منند اوصاف نیکده بو شهرده اوچ قت
حصار واردر و جمله شهری احاطه ایدر سوری متین طاش دیواردر و شهرک بر طبقه سنده
سلطان علاء الدینک و سنقور بکک مکلف جامعلری قلعه ایچنده اولوب علاء الدینک
بیضا نامنده حجراتی فوقانی و تحتانی ایکی قات بی نظیر مدرسهٔ عالیه سی واردر و حسن
چلبی جامعی نازک بنادر و دخی نیچه جامعلر و مدرسه لر واردر که قلعه و حصارده اون بر جامع
واردر و مکلف حماملری واردر اوچ مناره سی واردر اسکی سرای قدر بر کافری قلعه
برلو قیبا اوزره وضع اولنوب شهر طرفندن نیچه مناره قدر مرتفع کورینور
و شهردن غربه چیقر یوللر یاپلمشدر و قلعه دیواری اوزره مشرف بیوت عالیه واردر
و بو قلعه وسطنده اوچ خرمن جرمنده بر قلعه دخی واردر که دزداری دخی
مستحفظلری و انلرک بیوتی و مسجدی واردر ایکنجی قلعه دن مرتفعدر و بو شهردن منفصلجه
صکره دن حادث اولمش بر محلهٔ عظیمه واردر و بو نیکده باغلو و باغچه لو و صولری فراوان
و شهرک اوکنده بر واسع فضاسی واردر که بر یرافر صولری و چنار سایه لری واردر خلق
صحبت ایدرلر و کوزل اکینی اولور و انواع میوه سی فراواندر و بو شهر قونیه دن شرق و شماله دورت
منزل و ارکلی دن ایکی منزل شماله دوشمشدر اقسرای بونکله قونیه اراسنده در و اولو قشلا
منزلی اوچ ساعت قدر شماله واقع اولمشدر بور نیکده دن قونیه یولی اوزره دورت ساعت

بردن

بردن ایچنده طپراقدن سور مختصری وار بر قصبه در زمینی یا بش وشون یرلردر انده
میری باروت اشلنور عظیم باروتخانه سی واردرکه یوزعدد دبکی واردر اقرصویی بینه نیکده
اوکندن چکن صودر باروت ایچون کهرچله یی کلیسا حصار نام کافری کهنه قلعه
منهدمه دن باران اولدقچه جمع ایدرلر بو کلیسا حصار بور یاننده بر خرابه قلعه درکه انده مرمر
ستونلر وعظیم احجاردن بنا اولنمش کمرلر سلطان علاء الدین قونیه قلعه سنی بنا ایلدکلرنده
احجاری بوندن الوب نقل ایلمشلر حالا ینه بر قریه معموره در وکومری باغ چبوغندندر
نیکده دن طاغلر کبی باغ چبوقلری کتوررلر اوچ قپولو نیکده دن اوچ ساعت چفته خانک
یسارنده اولان جبال وراسنده بر مرتفع سنبل ولاله وشکوفه لو بیلاقدر اکثر ترکان
کلوب انده بیلارلر وانده بر نوع طولم پینری یاپوب طولوملر له بیلاق مزبورده بعض
مغاره لرده حفظ ایدرلر غایت اعلا پینر درو بیلاق مزبور اوچ طاغک نهایت بولدوغی
کوشه لرینک اراسنه دوشمش بر صحرادر اول اجلدن اوچ قپولو دیرلر قضاء شجاع الدین
بر قاج پاره قریه دن عبارت اسمی اولو قشلادر شاهراه قونیه وشام اوزره اولو قشلا
دیدکلری محلده اوکوز محمد پاشا بر دوز صحرایه مشرف بر دپه یماجنده بر مکلف خان وجامع
وسوق بنا ایتدیروب قره بکار ایله چفته خان اراسنده منزل دلرلواء بکشهری بو سنجاغک قضالری
بونلردر بوزقیری سیدی شهری قره ایل کوجی کبیر کوجی صغیر قشاقلی اوصاف
بکشهری برکولک شرقیسنده بر قضا وقصبه در دوز یرده بر طاش قلعه سی واردر
ایکی جانبنه قپوسی آچلور سلطان علاء الدین بناسیدر ایکی جامعی وحمامی واردر حمامک
بری قلعه ده در قصبه چارشوسی وبازاری طشرده منفصل یرده الارغه ده در بر طرفنده
باغ وباغچه سی واردر صحرا جانبی اوتلاقدر یاغان دیرلر بو قضانک بر ناحیه سی واردر
قبله جانبنده بر قاج پاره قریه در قشاقلی بکشهری شمالنه غربیسنده ماببنی بر مرحله در
کول کنارنه متصل بش اون پاره قریه وقضادر هفته بازاری طوررایدی سکز پاره قریه سنه
یکی شهر دیرلر کول کنارنده اولوب اناماس طاغی بونکله اکر اراسنه دوشر وبو یکی شهرده
علاء الدین اثرلری وار شهر کولی تعبیر ایدرلر اوچ کوبدر وبونده عظیم چام کراسته لری
کسیلور اناماس طاغندن بر عظیم صو اینوب کوله دوکیلور قیرالی کولک طرف شمالنده
بر قضادر برامکوی نام بر کوچک قصبه ده اوتوررلر بر قهوه سی وحمامی وجامعی واردر
هفته بازاری طوررا طرافی باغ وباغچه لر صویی قویلردندر وبو قضا بر مرحله دوز صحراده یکرمی
قریه در شرقیسی قونیه طاغلری وطغان حصاری قضاسیدر شمال اقشهر طاغلری
غربیسی قره اغاج طاغلری مابینی رمضان بلی دیرلر اسمسز یرلردر بو قضا جمله اقرصولو میوه سی
واکینی ایو اولور کولدن بالق دخی صید ایدرلر وبونده اوچ ایاجه واردر ایکسی چاوش
قریه سنده دربری دخی کوشک نام قریه قربنده در سیدی شهری جنوبنده بوزقرار اسنده
قصبه وقضادر بر صحراده واقع طرف جنوبنده قصبه دن بش میل بعید بکشهری کولنک بر

كوچك كولى واردر ايو بالغى چقار بو زقردن ارايا تيدر قونيه يه بر بوچق منزلدر وبو قصبه نك آردى ميشه زار وطاغدر بكشهرى كولنك اياغى سيدى شهرى التندن چكوب كوله آقار طاغدن بر صوايتر قصبه خلقى انى استعمال ايدرلر باغ وباغچه سى طاغ جانبنه دوشر وبكشهرى باغچه لرندن بونك باغچه لرى چوقدر بو كولك اياغى سغله يه واروب مزارعى سقى ايدرو قونيه اراسنده غائب اولور بوزقير الاطاغ وعلائيه وسلفكه وبولاوغاند اراسنده اوتوز ايكى قريه بر قضادر بوندن قونيه بر بوچق منزل وسيدى شهرى غرب شماله ارايا تيدر اووه وطاغدر نهر عيغره ديرلر صورقون يىلاقندن چقار سوغله يه اقار مور وسون نام قريه ده وفارت وسرستان نام قريه لرده بر قايچ كوپروسى واردر بو قضا سيدى شهرى ناحيه سى ايدى بازارى انده طورر سابقا هفته بازارى طورردى حالا كين يريدر ميوه دن امرودى واربكى چوقدر باغلرى يوقدر البحيرات بحيرۀ بكشهرى بكشهرى غربيسنده بر لذيذ غديردر وسيدى شهرينه اوغرايوب غدير ثانى يه دوكيلور اياغى قصبه يه اوغرايوب شهرك كون طوغيسى طرفندن چكروجنوبه كيدر شهر خلقى اندن ايچرلر سيدى شهرى كولى قصبه نك جنوبنده بر منزل بعيد اولوب اياغى شرقه كيدر صغله مزارعنى سقى ايدر قونيه صحرالرنده غائب اولور بحيرۀ قرا ايلى بك شهرى كولنك شمالنده اول قدر بر غديردر بر طرفى قره اغج قريه سنه واصل اولور وبونك كنارنده ابنيۀ قديمه دن بر بنا واردر كه بر عظيم صويك خروجنى منع ايدر و بناسى حكمايه اسناد اولنورلواء اق شهر بو سنجاغك قضالرى بونلردر اسحاقلو ايلغون طغان حصار اوصاف اقشهر بر بو اسع صحرانك انتهاء جنوبيسنده شرقدن غربه ممتد طاغلرك اتكنه قريب اقر صولو وباغچه لو بر قصبه در قونيه يولى اوزره مابينى اوچ منزل اقشهرك باش تكيه سى بر لطيف مسيره در يول اوزره بر قاچ زيارتگاه واردر اولا بخارى دده مرقدى ونعمة الله ولى مرقدى واخى اورن وكرداميرو باش تكيه نام محله واريلور كه بى نظير مسيره بر نيچه سدلر اوستى چمن وهر سدك كنارنه بر نيچه ميزاب وضع اولنوب هر برندن قول كبى آب جارى ومرقد خواجه نصر الدين مشهور زيارتگاهدر ايلغون اقشهردن ايكى منزل شرقه بر قصبه در بر لطيف جامعى ورستم پاشا خانى وچفته حمامى سلطان غياث الدين كيخسرو بن قلج ارسلان بنا ايتمشدر سنه التيوز التمشده وبر اسكى حمامى دخى واردر قصبه غربيسنده اراسى بر ميل قدر يرده در بر كرمابه حمامى واردر علاء الدين سلجوقى بونك اوزرينه كاركير قبه ايله بر بيت الغسل بنا ايتمشدر ايچنده بر حوض واردر ايكى موضعده ارسلان اغزى لوله لردن صو اقر وبونده اغتسال فلج وبرصه نافعدر وبو قصبه نك شرقيسنده فناء شهره قريب بر بحيره واردر دورى سكز ميل صويى لذيذ انواع بالغى چقار قونيه يولى بونك كنارندن چكوب اسحاقلى اقشهردن بر مرحله جهت شرقده شاهراه اوزره بر قصبه در يول اوزرنده بر مرحله غربه دوشمشدر يولجى ايچون خان واردر بر قضادر بحيرۀ اقشهر ايلغونه بر منزل قصبه كنارنده بر بحيره در بو بحيره كاهى قوريوب

ويونده

و بونده دخی ضمك صيد اولنوب صوچوق اولدقده اياغی بول وادی بحيره سنه اقر اولدخی
بوكا قريب طرف غربيسنده بر بحيرهٔ صغيره در انك صويی وافردر لواء اقسرای بو سنجاق
قضالری بونلردر ايوب ايلی قوچحصار اوصاف اقسرای حسن طاغی دبنده اقر صولو
و باغچه لو بر قصبه در وسطنده بر نهر كبير قصبه نك اورتاسندن كچر قلعه سی واردر
بوندن قونيه اوچ منزل غربه دوشر جنوبه ميله قيصريه دخی شرقه اولمقدادر بونك
قلعه سنی بشيوز طقسان طقوز تاريخنده عز الدين قلج ارسلان بن مسعود سلجوقی
بنا ايلدی ميوه سی وغله سی وافردر لواء قيصريه بو سنجاغك قضالری بونلردر دوه لی
قره حصار دوه لی يحيالی سليمانلی كبير اوه ناحيه كوستره اسلاملی اوصاف قيصريه سابقا
قيصر رومك تختيدر ارجيش طاغنك ذيل شماليسنده بر شهر وقلعه در اقرصولری
و باغچه لری و باغلری وجامع وحمامی واسواقی واردر بونك اشهر متاعی ليمونی رنك
صختياندر غايت لطيف اولور و بونك سوادی خارج سورده اولوب قلعه بر جانبنده سياه
سنكدن بنا اولنمشدر بر قلعهٔ صغيره آب وهواسی لطيف اكثر قريه لری اول طاغك
اتكنده واقع اولمشدر بو طاغده دائما قار اكسك اولمز نصفنه قريب بياض كلاه كبی بر قاچ
مرحله دن كورينور بوندن دوه لی قره حصار بر مرحله غربه وحاجی بكتاش ايكی منزل
شمالده دخی سيواس شرقه دورت منزل دوه لی جنوبده دخی يحيالی دوه ليدن جنوب
شرقه مائل وكوستره يحياليدن شمال شرقه وكوستره دن اسلاملی شرقه وقيصريه دن
شرق وجنوبه اووه ناحيه بونده آثار قديمه دن زيارتكاهلر واردر ابو محمد بطاله منسوب
بر جامع وبليناس حكيم قيصريه يی بنا ايتدكده حمام كه جزوی اودن ايله قيزار و بونك
طاغنده حيات چوقدر لكن طلسم اولمغله جبلدن چقمزلر و بونك سورينی علاء الدين
كيقباد تجديد ايتدی وقيصريه ده محمد بن الحنفيه يه منسوب بر مقام واردر و بونك
سور قديمی آثاری قالمشدر قصبه بر ميل بعيددر انهارينك اك مشهوری ايرمغی نهر قوزن ماز
جبل قوزن مازدن نبع ايدر قيصريه يه كلور جبل ارجيش بوكا جبل ارجاسب ديرلر قيصريه ده
دوه لو بو جبلك اتكنده در لكن دوه لو سهل بعيددر بو طاغده قورت وآيی ووحوش اولور
بو ناحيه ده انواع اثمار اولور و بو ناحيه ده ارمنی طائفه سی چوقدر لواء قيرشهری بو سنجاغك
قضالری بونلردر ديكلك كسكنی سليمانلو كبير حاجی بكتاش مع نورده قونور نوز وجيان
اوصاف قيرشهری هواسی خوب صحراده بر قصبه در اوزنده بر قلعه سی واسواقی وخانلری
واردر مملحه آقسرای وقوچحصار بيننده وهايمان وقره بيكار درسنه دوشر دوری اوچ
دورت منزل بر مملحهٔ عظيمه در كه هايمانه يولی اول مملحه نك كنارندن كچر وبر ايكی ساعتلك
يول اول مملحه ايچندن كچر نشانلر اتمشلر در و بو مملحه نك بر جانبندن بر كوچك نهر بوكا
منصب اولور و بو كولك زمينی صاف ملحدر مقاطعه در ملوك وحكام قرمان
ابتدا دولت اسلاميه دن قرمانده ظهور ايلين سلاجقه شعبه لرندن قتلمش اولاديدر

و بونلرك سببِ ظهورلری بطّال غازیدن صكره دیار روم فاتحی دانشمند تكسار فتحنده شهید
اولدقده اوغلی محمد غازی باباسی یرینه پادشاه اولدی بویله اولمغله تكرار كفار استیلا اتمكله
محمد غازی عباسیه خلفاسندن مقتدیدن امداد طلب ایلدكده خلیفه دخی سلجوقیه دن
ملكشاهدن امداد كوندرمكه طلب ایلدی اولدخی سلجوقیه دن سلیمان بن قتلمشی
برقاچ بیك عسكر ایله كوندروب بغداده واردقده خلیفه انلره نصرت ایله تبشیر ایدوب
سلیمان شاهك قز قرنداشنی محمد غازی یه نكاح ایتدیكه مابینلرینی بو وجهله الشد یروب
ربط اتدكدن صكره كفار سمتنه توجه ایتدی محمد غازی باباسی فتح ایتدیكی بلادی
تكرار فتح اتدی بعده قیساریه یی فتح ایتدیلر وسلیمان شاه قیساریه ده قرار اتدی وملك
محمد غازی سرعسكر اولوب حسن مدارا ایله كچنمك اوزره سپارش ایلدی ونیچه یللر محبت
اوزره اولدیلر بعده سلیمان شاه قونیه یی فتح ایتدی وانی پای تخت اتمشدركه اولوقت
تاریخ دورتیوز یتمش یدی سنه سنده ایدی اندن صكره سلیمان شاه انطاكیه یی نصاری
الندن فتح ایتدی بعده صاحب حلب مسلم بن قوش ایله جنك ایدوب سلیمان مظفر
اولوب مسلم اول معركه ده مقتول اولوب سلیمان واروب حلبه مالك اولدی اندن
صاحب دمشق عیسی اوغلی تتش كه ملك شاهك قرنداشیدركلوب حلب قربنده جنك
ایدوب دورتیوز یتمش طقوزده سلیمان معركه ده مقتول اولمغله اوغلو قلج ارسلان بن
سلیمان یرینه كچوب وطقوزسنه پادشاه اولوب متوفی اولدقده یرینه اوغلو مسعود
بوملك شجاع وكثیر الجهاد ایدی اللی برسنه دن صكره وفات ایدوب ویرینه اوغلو قلج
ارسلان اولدی سنه بشیوز سكسن سكزده بونك عصرنده چوق فتوحات اولدی اون بر
اولادی قالدی هربری برمملكته مالك ایدی غیاث الدین كیخسرو باباسی عزالدین انی
ولی عهد ایتدی بعده قرنداشی سلیمان شاه بعده اوغلی قلج ارسلان ثالث بعده كیكاوس
بن كیخسرو بعده علاء الدین كیقباد بن كیخسرو بوملك شجاع وكریم ایدی بلاد
ارمنیه وعلائیه یه وغیری یه چاق اسكندر ونه وارنجه مستولی اولدی بونك عصرنده
مسلمانلر سینوبدن قپچاق طرفنه كچوب مدینهٔ سغرانی فتح ایدوب نواحی سنه
مالك اولدیلر وهجرتك التیوز اوتوز سكز نده علاء الدین سور قونیه وسیواسی یاپوب
سنه اربع وثلاثین وستمائه ده فوت اولدی بونك عصرنده جد آل عثمان ارطغرل رومه
داخل اولدقده اولادندن بریسی كه اسمی صاری بالی ایدی سلطان علاء الدینه ارسال
ایلدیكه ولایتنه داخل اولمغه استئذان اتمك ایچون وبریر تعیین اتمك ایچون استدی
وانلره طوما نیچدن تا ارمناكه وارنجه تعیین ایلدی واردیلر اول سمتلرده قره جه طاغده
دورتیوز كوچر اوایله انده توطن ایتدیلرتته كم احوللری اناطولیده كلسه كركدر بونك
اثار وخیراتی چوقدر اون طقوز شهر بنا ایتدی ونیچه جامعلر ومدرسه لر وخانقاهلر
وكاربانسرایلر بنا اتمشدر بونك ایام دولتنده علما وصاحب هنر ومده چوغالدی حتی مولانا
جلال

جلال الدین رومی قدس سره بونك زماننده ایدی بعده اوغلی غیاث الدین بونك ایامنده
تاتار رومی غارت وتخریب ایتدیلر هجرتك التیوز قرق درودنده فوت اولدی دولت
سلجوقیه بونده منقطع اولدی لکن ایکی اوغلی قالدی بری رکن الدین قلج ارسلان وبری
عزالدین کیکاوس بونلر نزاع ایتدیلر رکن الدین غالب اولمغله عزالدین کیکاوس قاچوب
قسطنطینیه واروب یاننده طوردی بعده طرف تاتاردن معین الدین رکن الدینی
اولدوروب تختنه اوغلو غیاث الدینی گچدی بونی دخی ارغون تاتارها کمی قتل ایتمشدر
وغیاث الدین بن کیکاوسی نصب ایتمشدر بونك ایامنده بالکلیه اختلال واقع اولمشدر
وغایت فقیر اولمغله کندوینی زهرلمشدر بعده تاتار معرفتی ایله ایکنجی عزالدین کیقباد بن
فرامرز بن کیکاوس قازان خان طرفندن نصب اولندی واولوقت ارطغرل غایت پیر
اولمشیدی وارطغرللك بوسلطان علاء الدین کیقباد ایله دخی مناسبت تامه سی اولمغله
احیانا اولادندن بوعلاء الدینه واروب پیشکش ایله بولیشورلردی ارطغرل پیرفانی اولوب
اوغلو عثمان غازی نامدار وبهادرلغی افاقه منتشر اولمغله سلطان علاء الدینه بوخبر
کلدکده طبل وعلم وقلج وآت ویروب وخلعت فاخره کوندروب وباباسی یرینه گچمشدر
بعده علاء الدین وفات ایتدکده ال قرمان مستولی اولدی بعده دولت آل عثمان مستولی
اولدیلر هجرتك یدییوز تاریخنده ایالت سیواس دخی ایالت رومدیرلر الحدود شرقده
بعض ارض روم ودیار بکر جنوب بعض مرعش وقرمان غرب قرمان واناطولی شمال قره
دکز بوایالت یدی سنجاقدر سیواس پاشا سنجاغیدر اماسیه بوزاوق جانیك چورم
دیوریکی عربکیر بوایالتده اون یدی قلعه واردر که بعضیسی خراب وبعضیسی معموردر
وبوایالت اوچ بیك یوزاوتوز قلجدر یوزطقوزی زعامت ماعدسی تذکره لو تذکره سز
تیماردر قانون اوزره جبه لولر ایله طقوز بیك مقداری عسکر اولور فصل در بیان سیواس
قضالری بونلردر ارتق اباد ایراق ایلبکلی ایناللی بهرامشاه باللو تورحال توقات چبنی
مع چونغار حسین اباد خان جدید دربکوش اباد دونکسه زیله صو نسا سیواس ایلی شرقی
اباد طاش اباد قازاباد قره حصار قره قوس قره یقا مجد اوزی نیکسار یکی ایل شرق یانه
حاجی مراد قلعه سی طپراق قلعه دقان اباد توزانلوا وصاف سیواس قلعهٔ صغیره سی وار
اشجاری قلیلدر بردی شدیددر علاء الدین کیقباد سلجوقی بونك سورینی طاشدن
بنا ایلدی تیمور خراب ایتمکله لفظ خراب تاریخ واقع اولمشدر بر دپه اوزرنده در قزل ایرمق
نام نهر بونك اوکنده وادیده اقر ابی شور در اندن ایچلمز وبو شهرك جامعلری و حماملری
واسواقی واردر محصولی حبوباتی پنبه در میوه سی ازاولور توقات اره یاتی شماله دوشر
ارتق اباد سیواس ایله توقات اراسنده بر صحراده واقعدر ارتق بکلك تخت حکومتنده اولمغله
بو اسم ایله مسمی اولمشدر وصحرا اسنده پاولوس نام قریهٔ کبیره اهالیسی مسلم ونصارا دربول
اوزرینه بعضی یوجیلر شتاده اکا وزل ایدرلر بو صحرانك سیواسدن کلن یول اوزرنده عظیم

بل واردر توقات قلعه‌اطرافنده بیوت ومحلاتی ضیقدر تراب احمردن برجبلك شكافنده
دن ایچنده واقع اولمشدر طاغ اوجنده یوكسك قیاا وزرنده برقلعه سی واردر بساتین واشجار
وفواكهی وافردر هواسی معتدل اصل قصبه دره وطاغ ارالری چقور یرلره دوشمشدر
بینظیر جوامع وحماملری وخانلری ومدارسی وارشهرك ایكی جانبی بربرینه اولاشمش
وشهر توقات ازركان یتاغی برشهردر واوكی برلطیف صحرادر ترحال نام دیكر كشان
قلعه سی توقاتدن غربه بش ساعتلك وزیله دن شماله اوچ ساعتلك شاهراه اوزره
توقاتدن بوكا كلنجه هموار صحرالردر وصحرانك وسطنده قوجحصار نهری جریان ایدر زیله
توقاتدن غرب جنوبه دوشر قصبه سی غایت كوزلدر قبله جانبی كشاده صحرادر
نیكسار قلعه سی طاغلر اتكنده واقع اولوب دوزیرده برازباغچه دخی قرشوسی بایری
برلوكی باغچه آكا یوقاری باغچه واشاغه غربیسی نیكسار اوه سیدر شرقیسی بعض
طاغلردر توقاتدن برمنزل غربه دوشر میوه سی وافر ونیكسار ارض روم طریقی اوزره
واقعدر صونیسا نیكساردن برمرحله غربی دوشر طریق عام اوزره نیكسار طاغلری
دیلنه دوشمشدر نیكسار جبالی وراسی جانیك ولایتیدر مجید اباد نام دیكر مجید اوزی
چورومك قربنده وغربیسنده در باغلو وباغچه لو برلطیف قصبه وقضادر ایكی
كوه اراسنده بردره ده واقع اولمشدر حسین اباد چوروم سمتلرنده وجنوب شرقنده برمرحله
انده دلی ایرماق نام برنهر برحوض خدایی ایچنه قویلوب كیدر فصل در بیان لواء جانیك
الحدود شرق طرابزون غرب قسطمونی شمال قره دكز جنوب سیواس وقضالری بونلردر
اریم افرازاق چای الاچام اونیه اوكسه ایرجك بافرا ترمه جورگی جوزدن سی حصارجق
صركز صاتلمش صامصون فنارس قواق كشدره سی میدان وونه فاتسه الاوصاف
معلوم اولسونكه بوسمتلر ده بعض قرالر برنیچه محله یی مشتملدر كه اول محله لرك هر برسی
اوچ دورت خانه لردر بلوك بلوك بربرندن خیلی بعیددر بویله دوشمش محلات تعبیر اولنور
جانیك قومی بغایت مذموم وشرت ایله معروف اتراك بی ادراك اشخاصدر مع ذلك جانیك
ولایتی برخوب ولطیف یردر بی نظیر وافر صولری وچایر وچاملو طاغلری وكوهستان
ایچنده صعب السلوك اورمانلری واردر خلقی وحشی وعاصیدر ونفس جانیك جبال عظیمه
ایچنده برقاج پاره قریه یی مشتمل برقضادر كه هر قریه سی نیچه محلات یردن عبارتدر
وبو محلاتك دخی مخصوص اسملری واردر لكن جمله سنه جانیك دیرلر وبوقضاده ساحل بحر
اسوده برمحله یه قریبدر شرق وشمالیسی صامصوندر وقره یلاقی غربنده درواپدال
قریه سی شرقنده واقع اولمشدر بافرا قره دكز كنارنده در دخی صامصوندن برمنزل شرقه
دوشر وعثمانجقدن بوی آبادن كلن قزل ایرماق بافرادن برفرسخ قدر غربندن چكوب
بنه بافرا قربنده جانب غربنده بحره دوكیلور بونهر اوزره اخشابدن بركوپری واردر بافرانك
ایكی جامعی وایكی مختصر حمامی واردر وبو جانیكك اكثر بنالری اخشابدندر صامصون

قره

قره دکز کنارنده کفه قارشوسی مشهور قصبه در اماسیه صویی بونك جانب شرقیسنده بحره
دوکیلور واکا چهارشنبه صویی دیرلر صامصون براحق یرده اولوب جنوبنده اولان طاغ غرب
وشرق طرفندن بحره واصل اولمشدر وصامصون اورتاده قالمشدر انك برخرابه قلعه سی
واردر ابنیهٔ قدیمه دندر وبونك جامعی وحمامی وسوق مختصری واردر وهواسی بددر وبونده
کمی یتاجق لیمان واردر ودخی بوقصبه نك شرقیسی سینوب وغربی طرابزوندر قسطمونی
مشاهراتی اوزنده در وبرجانبنده بربحیره سی واردر که شهرك بعض بیوتی اول بحیره اوستنده
دوشمشدر وبوکول ایاغی بحیره یه دوکیلور آلاجام بافرادن جانب شرقده وقربنده ساحل
بحر اسود اوزره برقضادر که اکثر کمی درکلری انك کوهستانندن قطع اولنور وعظیم صاللر
یغلنوب قره دکزدن یلکن ایله استانبوله کلور   فصل دربیان لواء عربکیر قضالری بونلردر
اکین مع شادی اوصاف عربکیر نهایات شرقیهٔ شمالیهٔ ایالت سیواسدن دیاربکر ایالتی
سنجاقلرینه پیوسته سنجاقدر که فراتدن برایکی اوچ میل غربیسنده دخی دیورکینك برایکی
مرحله شرقیسنده واکیندن برمرحله جنوبنده نفس عربکیرك قلعه وقصبه سی واقع
اولمشدر قصبهٔ معموره در واکین بونك ملحقاتندندر وزیله نام قریهٔ کبیره که فراتك کنار
شرقیسنده عربکیر قریه لرندندر معبردر برقاچ کمیسی واردر بوندن عبور اولنوب اوچ
ساعتلك مسافه کیدلسه مراد کنارنده برقریه درانده دخی کمیلر واردر امارت طبراغی جانب
غربنده محك طاغی جانب شرقیسیدر اکین عربکیرك شمالنده برمرحله سیواسدن شرقله
اوچ مرحله فراتك کنار غربیسنده برطاشدن طاغ دیبنده برقصبه آبی شوردر که اول
طاغك دیبندن فرات کنارینه دك باغلری وباغچه لری واردر فراوان میوه سی اولور واکین
طاغلر اراسنده در وبواکین ذیلنده واقع اولدوغی طاغدن قصبه ایچنده برطاش التنده
برآبی بغایت لطیف بربیکار چیقار ایاغی فراته دوکیلور وبواکین قصبه سی اول صویك ایکی
جانبنه دوشمش طاغ یماجنده بری بری اوستنده بیوت ومحلاتدر وجوامع وحماملری واردر
وبوقصبه نك قرشو سنده فراتك اوته جانبندن دخی سنکستان طاغلر ایله غربنده
بغایت یوکسك قیالر ایله مسوردر فراتك اوته یقاسی چمشکزك سمتلریدر فصل درلواء
دیوریکی قضالری بونلردر درنده   اوصاف دیوریکی سیواسدن ایکی
مرحله شرقده برمعتبر قضا وحکومتدر حد شرقیسی یچك طاغنه منتهی اولوب جنوبیسی
حسن طاغنه وملاطیه طبراغنه پیوسته در شرقدن غربه ممتد ایکی سنك کوه بلند
بی شجردر سنك نهایتنده وجبل غربیسنك برکوشه سنده واقع برعظیم قصبه درکه
قلعه سی کمرکوهده بربلند یره دوشوب بیوت وچارشولری اکثر دوزه دوشمشدر وبووادی
ایکی ساعتلك مسافه درکه جمله سی باغچه لردر انواع میوه لری اولور وبوادینك
برجانبندن برنهر اوغرایوب قبله سمته طوغر واول باغچه لر اراسندن چقوب وادیدن چقار
وجزوی مسافه ده حسن طاغی سمتندن چقوب اول وادی منتهی اولدوغی صحرایه واندن

كين شمالنده وقربنده فراته منصب اولان نهره قاريشور بو ايكى صو بربره كلوب وقارشد قلرى
يردن برجزئى مسافه ده قنطره التندن كچوب فراته وارر لر بو حسن طاغندن كلن نهره بند لو
ايدوب باغچه لرينه صويى اندن كتورمشلر دروشهره اوغراين نهر كه سيواس طپراغندن
كلور الجاقدر باغچه لره فائده اولمزو بو نهر طرفنده اولان طاغ مقابلنده اولان طاغ كمرنده
براسكى خراب قلعه واردركه شهر قلعه سى حذاسنده يقيندر واول طاغك اردنده جانب
شرقيسنده كسمه نام بركافر قريه سى واردر وطاغك اول جانبى صافى دمور جوهريدر
بريو حفر ايدوب فراوان تيمور حاصل اولور دكلر محصوليدر وانده غرب وشمالده ينه اكا
مقابل وقريب برجبلده مقناطيس حجرى معدنى واردر اعلا مقناطيسى اولور دخى
ديوريكده احمد پاشا جامعى كه بروسه نك اولو جامعى طرزنده دردنده برقصبهٔ معروفه دركه
ديوريكى جنوبنده ايكى مرحله درملاطيه طپراغنده حد ايدر مخصوص قاضيسى وديوريكى
ديكى طرفندن صو پاشيسى وار در وبو در نده شهرينه مشرف ايكى شق اولمش بربلند
كسمه قيا واردركه كويا اول شق عمليدر اول ايكى سربلند قيالرك اراسندن اق صونام
برنهر كچوب ودرنده شهرى وسطندن كذار ايدر واول طاشلرك باشنده برقلعهٔ حصينه
واردر فصل در لواء چوروم زيله دن اوچ مرحله غرب وجنوبده كانغرى سنجاغندن
قلعه جك شرقيسنده وشماليسنده برلوادركه جنوبيسى بوز اوق سنجاغى در
وقضالرى بونلردر اسكليب تحت الطريق حاجى حمزه سازسا قز عثمانجق قره حصار تيمورلى
فوق الطريق قطارسراى قنار مهما وسلام اوصاف چوروم قصبه سى برمعمور
شهردركه هر هفته ده بازارى طورر مكلف خانلرى واردر مساجد وجوامع واسواق
عامره سى ومخصوص پاشا سرايى واردر ايكى جبل اراسنده بروا سع صحراده واقعدر
شاهراه اوزره دكلدر وچورومدن برمرحله شرقده شيخ علوان تكيه سى واردر عظيم
ضيافتخانه در مسافره رعايت ايدرلر اسكليب چورومك غربيسنده برمنزلدر برقلعه
وبرقصبه دركه مفتى ابوالسعود بو قصبه دن نشأت ايتمشدر انده برجامع ومعلم خانه احداث
ايتدى قزل ايرمق بونكله چوروم اراسندن كچر عثمانجق اماسيه دن ايكى مرحله غربيه
قزل ايرمق بونك قربندن كچر شاهراه اوزره برقلعه وقصبه ونهر برساعت قدر قيون
باباديرلر برعزيز مدفوندركه اوزرينه قرشون اورتيلو قبه لو تربه وتكيه ايچنده اشقلو ساكن
اولور وبيرام كتخدا انده برجامع بنا ايتدرمشدركه قزل ايرمق قربندن كچر حاجى حمزه جامع
وحمام وخان ودكاكينى مشتمل برقريه در فصل در بيان لواء اماسيه قضالرى بونلردر
بعض كلدكلان حفصه نام ديكر حوصه ذو النون اباد زيتون كله غره كلكراس
كمش لاديك مرزيفون اباد مرزيفون اوصاف اماسيه توقات صويى اوزره بر دره ده
نيجه محلات واسواق وحمامات وجوامع ومدارس وخانات محلهٔ مرتفعه ده برسورى
واردر علاء الدين كيقباد سلجوقى بونك قلعه سنى تجديد ايلدى سلفده بونده معدن

فضه

قضبه وار ایدی و بو شهر ایکی طاغك اراسنده اولوب فرهاد شیرین ایچون کسدیکی صو یوللری
بو اماسیه ده اولمق اوزره در نفس الامرده یرلو قیالری نحت ایدوب عظیم صو یوللری
کسدرمشدر سلطان بایزیدك ایکی منارهلو بر عظیم جامعی واردر وآنده اسفندیارك سرایی
واردر و بو شهره بغداد الروم دیرلر بر زمان دار الملك ایدی مرزیفون اماسیه دن شماله بر
مرحله طاشان طاغنك غربیسنده عتیق جامعی و بر عتیق کافری حمامی واردر
وکورشجی سلطان محمد انده جامع ومدرسه بنا ایتدرمشدر کومش عثمانجقدن شرق
وجنوب اوچ مرحله حاجی کوینك راست جنوبنه دوشر قربنده حمام اوزی وحماملو دیرلر
بر قریه کبیره وناحیه واردر که قبه الننده بر لطیف ایلیجه در بولاق کومش قربنده
بر قضادر که قره نام دیگر کوپرو مزبور طاغك یعنی طاشان طاغنك شرقیسی بر واسع
صحراده طاشان اوغلو نام بر نامدارك قلعه سی سنه سکز یوز اون ایکیده فتح ایلدی
بو طریق ایله که قلعه بکی صیده چقمشیدی باصوب قتل اتدکدن صکره جمله اتباعی انلرك
زینه قویوب اخشامدن صکره حصاره کیروب المشدر بر صعب حصار در سابقا انك
دیبنده ایدکدن صکره اووه یه کوچمشدر اووه ده حاجی یوسف نام بر مالدار ایکچری که
صکره زعیم اولمشدر انده بر قلعه و بر حمام بنا ایدوب کوپرولی محمد پاشا وابازه حسن
اغانك سرایلری وار در باغلو و باغچه لو یرلر در انده سلطان مصطفی سرایی دیرلر بر مقام
واردر بونکله اماسیه اراسنده بر ایلیجه واردر یمرطه بیشورر شادی بك اوزرینه قبه بنا
ایلمشدر عورتلرك بر حوض وارلرك ایکی حوضی واردر بعض امراضه علاجدر تکیه لر نام
دیگر اقیه لر اسکی وینه مقابله سنده یولدن صبا طاغك اوته یوزنده معمورجه بر قصبه در
انده بر عزیزك تکیه سی واردر که حاجی بابا تکیه سی دیرلر انده مدفوندر که اکا نیچه کرامات
اثبات ایدرلر حتی بردیه ارا اوزرینه بنوب یورتدی دیرلر تورحالدن بو کالتی ساعتدر دربندنام
محل چیلور کلکراس اماسیه دن بش ساعت مرزیفون مقابله سنده مساجد وجوامع
وحمام واهالیسی صلحا وقف حرمین شریفیندر حاجی کوینی کومش قصبه سی قبله سنه
دوشر بر جامع وایکی خانی واردر فصل در لواء بوزاوق چوروملك شرقی جنوبیسنده
واقعدر وقضالری بونلردر اقطاع املاك بوداق اوزی بوغازلیان سلیمانلو صغیر صورقون
کوك چبق قزل قوجه لر حسینی اوه خان جدید اوصاف بو ناحیه قراء کثیره یی مشتمل در
قاعده سی قیرشهر در واهالیسنه رفضه تهمت اولنور مسافره غایت ایله رعایت ایدرلر
ابناء سبیل بوزاوق طریقنده مأکول ومشروبه زحمت چکمزلر هر قریه سی بر ضیافتخانه در
الانهار نهر سرخ قزل ایرمقدر که چبوق اووه سی وقوج حصار اطرافندن چقوب شرقدن
غربه چقار اقر سیواسه اوغرار قیرشهر جنوبندن چکوب چاشنکیر کوپروسندن
عثمانجغه وارر حاجی حمزه قضاسنه وقرغی قصبه سی قربنه وزیتون قضاسنه اوغرار
بو ایکی قضا ماببیننده واقع حای محل نام قریه قربنده اخشایدن کوپری الندن بحر بعده

طورغان قضاسندن كلن قره نام وكورنك نام قريه لرينك اراسنده ايكى قيا بوغازندن چكوب
يافراقر بنده قره دكزه قاريشور واول بوغا زشرقنده برقيا اوزرنده برقلعه جك واردر بوغاز
قلعه ديرلر نهر اماسيه قره حصار شرقى اطرافندن مجتمع اولوب قويلو حصار ونيكسار
درهسندن چكر توقات شمالندن كوپروسى التندن چكر اماسيه يه وارر شهر ايچندن مرور
ايدوب جانيكه وارر اريم ناحيه سنده جهار شنبه بازارينه اوغرار ودكزه دوكيلور
جانيكده اكا جهار شنبه صويى ديرلر نهر چوكرك اماسيه يانده قره حصار شرقى سمتندن
كلن نهره قاريشور بو نهر يوزده پاره قضاسى قراسى اراسندن كلوب اماسيه صويى ايله
جمع اولور الجبال يلدز طاغى بو طاغ سيواس ايالتى حدودندن قيصريه يه اولشور بغايت
بلند وطبقه طبقه شكلنده مشرف جبال عظيمه در بى نظير وبى مانند ييلاقلرى
مشتمل در يلدز صويى بو طاغلرده مجتمع اولان نهر در سيواس ايالتنك شرقى جنوبيسى
ديوريكى سمتلرى عظيم طاشلقدر وقراج ييلاقلر اولوب اما شرق شماليسى مفرح
ييلاقلرى وچاملو بللرى مشتمل در طرف شماليسى خودا كثر جبال مسلسلدر وبلند
برودر همتا كوهلر در كه سواحل بحر سياه سمتلريدر جنوبيسى اكثر صحرالر در بعضى
جبال واردر جبل جانيك جبال طرابزونه متصل واماسيه ارضنه ممتد در جبل شاهق
وصعب المسالك بو طاغلرده زردواديد كلرى حيوان وافر اولور خلقى اكثرى صيد ايدرلر
وپوستى ايله تجارات ايدرلر بو طاغك قله سنده برايكى يرده صخرهٔ عظيمه دلنوب بيوك
دمور خلقه چكمشدر وبرنيچه يرنده قامت انسان قدر صخره لر يونلوب عمود قلنمشدر
نه مصلحت ايچون اولدوغى معلوم دكلدر خلقنك زعمى بودركه اسكندر قره دكز بوغازيني
كسمزدن اول بو نلر كار بحرده اولوب كمى بغلنه وبو جبال اكرجانيك يوزنده واكر اماسيه
ونيكسار طرفلرنده هر كوشه بينظير وبنام خوش آب وهوا جمله دن چمن ييلاسى بو جبال
شعبه لرندن برپسنده در ياز لرده تركمان كلوب هر كوشه سى كويا برشهر اولوب عظيم شنلك
اولور بو ايالت اهل اسلامدن اكثر تركمان وترك وروملر رومزهبلرى حنفى در وبعض يرلرنده كزلو
رافضى طائيفه سى واردر كفره دخى واردر اما اكثرى ارمنيلردر مسالك ومنازل ايالت سيواس
سيواسدن ارض رومه عسكر قوناغى اجى صوباشى بش ساعت قوچ حصار بش ساعت
التى قريه دورت ساعت ارغنوت اوزى يدى بوچق ساعت برعظيم بل چكيلور اياش ييلاسى التى
ساعت يولو چاملو طاغلردر شحنه چمن دورت ساعت اقشار دورت بوچق ساعت بارودى قا
يدى بوچق ساعت يارغازى بيكارى يدى بوچق ساعت چمن ييلاسى دورت ساعت بو ييلا قده
قار ايچنده سياه لاله لر بولنور ياسى چمن دورت بوچق ساعت قره بولور بش ساعت سكر
صحراسى اوچ ساعت جانيك بش ساعت تولوسلر بش بوچق ساعت اق دكرمن
دورت بوچق ساعت بو منزلده نهر فرات چكيلور ماما خاتون بش بوچق ساعت پنك
دورت بوچق ساعت خنس بش ساعت ايلجه دورت ساعت ارض رومدورت ساعت

سيواسدن

سیواسدن طوسیه یه یلدز صو یی دورت ساعت محمد پاشا خانی دورت ساعت تخت
آبادیدی ساعت یاخود بولس کهارتق آباد صحراسنده برعظیم قریه در بر بل چکیلور بعده
توقات یدی ساعت اینه بازاری التی ساعت تورحال دورت اسکی ایکنه یدی ساعت
یاخود اقیه‌لر نام دیکر تکیه لر بعده اماسیه یدی ساعت کاکراس بش ساعت
مرزیفون قربنده بولاق یدی ساعت بعده مرزیفون صحراسی نهایتی کوسه شعبان
دورت بوچق ساعت عثمانجق سکز ساعت یاخود حاجی کویی کومش قصبه‌سی قبله
جانبی ایکی خان وجامع واردر عثمانجق سکز ساعت حاجی حمزه التی ساعت طوسیه یدی ساعت
کپیربلی دیرلر بونده بر بل واردر عظیم صعب یردر سیواسدن قونیه یه اسکه لیج سکز
ساعت اباردی نام دیکر شارقشلا نام دیکر کدك چایرا التی ساعت چبوق چایری التی ساعت
صاری اوغلان بش ساعت بارسین التی ساعت قیصریه التی ساعت اینجه صو بش ساعت
دوه‌لو قره حصار دورت بوچق ساعت کول باشی دورت ساعت نیکده دورت ساعت
تقاره‌زن دورت ساعت بو یولده عظیم بطاقلر واردر ارکلی دورت ساعت کول باشی یدی
بوچق ساعت اقچه شار یدی بوچق ساعت بیکار باشی التی ساعت بکار اوغلو التی ساعت
قونیه التی ساعت سیواسدن ملاطیه یه اولاش کویی ذلا کتلك بلی اشیلو رقنغال
طقوز ساعت یاخود سیواسدن سلجوق خان التی ساعت دکرمن کویی دورت بوچق
ساعت نام دیکر محر بورنی قنغال دورت ساعت یاخود الاجه خان اندن حسن چلبی کویی
اندن کسیك کوپری اندن حسن بطریق یاخود قوچ حصاردن قازلو کول اندن کول
باشی اندن کوزل حصار اندن او یوك اندن تخته‌لو اندن طپراق قلعه اقشار اندن قره
یعقوب ارپه دخی دیرلر اندن چاتی اندن چامورلو اندن ترجان اندن ماما خاتون اندن
ارمودلو اندن الاجه خان یاخود خاتون چایری بش ساعت قریهٔ مزبوره اهالیسی
ترکمان اولوب والده سلطان اوقافی رعایاسندن اقچه قلعه بش ساعت حسن چلبی کویی
طریق بومنزل اورته‌سنده جمع اولور کتخدا کویی قره طاغ اراسنده بر کوچك قریه در
یولی دوزدر بر نهر واردر قرق چکید دیرلر بش ساعت اهالیسی ترکمان اولوب ایام بهارده
ییلاقه واررلر بش ساعت حکیم خانی سلطان علاء الدین بناسی در صکره دن حکیم نامنده
بر کمسه ترمیم اتمکله حکیم نامی ایله شهرت بولوب حسن بطریق بر اعلا جامعی وخانی واردر
ملاطیه بش ساعت سیواسدن انکوری یه ایلجه خان محمد پاشا طولوس نام قریه خضرلق نام
صحرادر یاخود دارتق آباد سیس زیله اوج طاش قزان قیا سنجار بوداق اوزی ایلمکلی دلیجه
ایرماق کسکین قزل ایرماق الماطاغی انکوری توقاتدن انکوری یه اینه بازاری شیخ نصرت
زیله قربنده در مشهد آباد آق ادز قزان قبا حسین آباد اقچه قیونلو ناز نده قره قوغه
چاشنکیر کوپروسی قزل ایرمق اوزرنده در چقورجق لالا چایری انکوری عثمانجقدن
ارض رومه درکلی دربند مرزیفون لادیك سپتلو بلی صونسه نیکسار تلمسه حاجی مراد

اشقراوه سی کرجامس کاخ ارض روم احوال ملوك وحکام فرس ویونان و رومدن صکره
اهل اسلام ظهورندن صکره بو سمتلری خلفاء عباسیه گاه استیلا وگاه غارت ایدوب
واول عصرده جعفر بطال غازی سیواسی کافرالندن الدی ودار الاسلام ایلدی مرحوم
اولدقده توقات تکوری بر بازرکان قافله سی پیدا ایدوب سیواسه کوندردی وصندوقلر
ایچنه جنکجی آدملر قویوب شهره کیردکلرنده اللرینه قلجلرین الوب اهل اسلامی قتل
ایتدیلر واول شهری خراب ایتدیلر بعده ملك دانشمند دولتی ظهور ایلدی وبونلرك سبب
ظهوری بطال غازی قزقرنداشنك قزینك قزی خوارزم ترکان اعیانندن علی بن مضراب
تزوج ایتدی واندن براوغلی حاصل اولدی احمد اسمیله مسمی اولدی بو احمد بیوك اولدقده
علم تحصیل اتمکله دانشمند لقبیله ملقب اولدی یعنی صاحب علم دیمکدر بعده فارسلك
احوالنی دخی تعلم ایتدکده سید بطال اوغلنك اوغلی طورسان ایله براولدیلر وکفار ایله
جهاد اتمکه خلفای عباسیه دن اذن الدیلر خلیفه انلره اذن ویرمشدر وهر بریسنه علم
ومنشور ویرمشدرکه فتح ایتدکلری یرلر کندولرك اولسون واول وقت هجرتك اوچیوز
التمش سنه سی ایدی طورسان قسطنطنیه طرفنه نصف عسکر ایله کتمشدر کیدرکن
یولده چوق فتوحات اتمشدر واسکداره قریب اولدقده علم طاغنده برقلعه بنا اتمشدر واندن
ساکن اولمشدر ودانشمند سیواس طرفنه کتمشدر وسیواسی تعمیر ایلیوب تخت اتمشدر
بعده سیسه شهری یعنی قومناته توجه ایلدی قومنات اسکی شهر ایدی انی ایرج بن فریدون
بنا ایلدی واندن اوچیوز التمش کنیسه وار ایدی انی فتح ایدوب بعده کشانی یعنی تورحالی
الدی وخراب ایتدی بعده قازکولی قرنده قزقریه نام شهری فتح ایتدی وخراب ایتدی بعده
کانغری واماسیه وچوروم بعده آدملرندن عثمان نام کمسنه یی بش بیك آدم ایله قسطمونی یه
کوندردی فتحه کیدرکن افلنوسی فتح اتمشدرکه حالا فاتح اسمیله عثمانجق مسمی در واول
سمتده کومش معدننه استیلا اولنمشدر بعده قسطمونی حصاری واول سمتده اولان قلاعی
فتح اتمشدر بعده نیکساری فتح اتمشدر دیرلرکه مقدما بو شهر غایت بیوك شهردرکه استانبول
قدر وار ایدی بعده جانیکی فتح اتمشدر بعده هلکنه قلعه سنی محاصره ایدرکن کوکسنه براوق
دوقنوب شهید اولدی اوغلی محمد الغازی یرینه کچدی وباباسنی نیکسارده دفن اتمشدر
واوزرینه برعالی قبه بنا اتمشدر حالا بو مشهد زیارتکاهدر دیرلرکه بطال غازیدن صکره دیار
رومك فاتحی اولدر بعده دانشمندلو دولتی ضعیف اولوب تکرار کفار استیلا اتمشلردر
بعده خلیفه مقتدی دن امداد طلب ایلدی اول دخی سلجوقیه دن ملك شاهه
خبر کوندروب ملك شاه دخی سلجوقیه دن سلیمان بن قتلمشی برقج بیك آدم
ایله امداده کوندردکده جمله عسکر اسلام بریره کلدکده جمله الدقلری ولایتلری تکرار
فتح اتمشلردر بعده خلیفه دخی سلیمان شاهك قزقرنداشنی ملك محمد غازی یه نکاح
ایتدی مابینلرینی بو وجهله ربط ایدوب سلیمان شاه روم ولایتنده قیصریه ده قرار ایلدی

ونیجه

ونیجه یللر محبت اوزره اولدیلر وکیدرک سلجوقیلر دولتی ازدیاد بولوب قونیه یی تخت اتمشلردر
والحاصل محمد غازیدن صکره اوغلی باغی بصان بعده قرنداشی اوغلو ابراهیم بعده
اوغلو اسمعیل بعده ذوالنون بونك زماننده دولتلری ضعیف اولمغله سلجوقیه دن سنه
بشیوز التمش سکزده قلج ارسلان استیلا اتمشدر و بونده دانشمندلو دولتلری منقطع
اولدی دخی سلجوقیلرك دولتلری منقطع اولدقده جنکیزیه شعبه لرندن تولی خان اولادندن
اولان ارغون اولادندن الجایتو خان بعض روم ولایتلرینی استیلا ایلدی بعده ابوسعید یرینه
جلوس ایلدی لکن ابوسعید کوچك اولمغله امرادن امیر چوبان اکا اتابك اولمشدر چاق
ابوسعید قوت بولنجه یه دك ابوسعید چوباندن وهم اتمکله قتل اتمشدر و اول وقتده امیر
چوبان اوغلو تیمورطاش ابوسعید طرفندن سیواس وارض رومی ضبط اتمشدر قچن
باباسنك قتل اولنمه سنی خبر الدقده مصره فرار اتمشدر دخی مصرده ملك ناصر ایله مابین
اولمغله قتل ایتمشلردر بعده سنه یدی یوز اوتوز سکزده ابوسعید وفات ایتمکله تیمورطاش
دورتنك قرنداشی ارتنا سیواسده حاکم اولدی بعده اوغلو محمد بعده اوغلو لکن صغیر اولمغله مدت
سیواس قاضیسی عبد الله تعیین اولندی بعده قاضی عبد اللهك اوغلو برهان الدین احمد
اهل علم وصاحب تدبیر اولمغین اول یرلره حکم ایدوب سیواسی دار الملك ایدندی وذوالقدریه
اوغلو ایله قرابت کسب ایدوب اوغلونه قزینی ویردی وکندوسی اولدکده کوچك اوغلو
قالمغین اهل ولایت حسن تدبیر ایدوب ولایتی آل عثماندن یلدرم بایزید خانه ویردیلر
تذییل الطابع فصل ۴٦ دربیان اناطولی قرق التنجی فصل اناطولی مملکتلری بیاننده در
خفی اولمیه فن جغرافیا اربابی کوچك آسیا تعبیر ایلدکلری اقلیم عرفینك حد شمالیسی
اسکداردن ابتدا ایله قره دکز سواحلیله شرقه طوغری طرابزونه وارنجه قره دکزدر حد
غربیسی اسکداردن ابتدا ایدوب اق دکز سواحلیله بوغاز حصارلردن وازمیراوکندن مرور
اولنوب استانکوی جزیره سی قارشوسنده اولان تکر بورننه وارنجه آق دکزدر حد جنوبیسی
تکر بورنندن شرقه انحرافیله مارمارس مکری فنکه انطالیه علائیه سلفکه سواحلیله پایاس
و اسکندرونه وارنجه یه آق دکزدر واسکندروندن نهر فرات اوزره اولان بیره یه وارنجه
قره دن مفروض بر خط درحد شرقیسی بیره دن ارزنجانه وارنجه نهر فراتدر واندن قره
دکزه طرابزونه وارنجه فرض اولنان خط درپس حدود مرقومه داخلنده واقع ممالکه کوچك
آسیاد یرلر وبونلرك بعضیلری سنین سالفه ده شام حاکملرینك تصرفلرینه داخل اولمغله
اقلیم شام فصلنده تحریر اولندی وبعضیلری آخر مناسبتله انلرك عقیبنده ایراد اولندی
الحالة هذه قاعدۀ دولت علیۀ عثمانیه اوزره فتح وتسخیری مقدر اولان ممالك فسیحة المسالك
ایالتلره تقسیم اولندوغنه کوره ایالت اناطولی اشبو فصلده ذکر وبیان اولنوب
بو محلده دخی ابوبکر بن بهرام الدمشقینك عبارتی بعینها نقل وتحریر اولنور
باب دربیان مملکت اناطولی آسیانهایت غربیه سنده بر اقلیم معتبردر باخصوص آل عثمان

بو اقلیمه ظهور ایلدی واسم اناطولی لسان یونانده کنش طوغدوغی سمته دیرلر الحدود
شرقده قرمان وسیواس جنوبده آق دکز غربده خلیج قسطنطنیه و بعض آق دکز شمال قره
دکز دار الملکی کوتاهیه شهریدر و بو ایالت اون دورت سنجاقدر که بونلردر انقره آیدین بولی
تکه حمید خداوندکار سلطان اوکی صاروخان قسطمونی قره حصار صاحب قره سی
کانقری کوتاهیه منتشا بو ایالتک دفتر کتخداسی و تیمار دفترداری واردر و زعامت ایله
دورت مسلم بکی واون بر یایابکی واردر خاصلری بو منوال اوزره در صاروخان قرق بیک ایدین
التی یوز اون اوچ بیک دورتیوز التمش بش قره حصار صاحب ایکیوز قرق بیک ایکیوز طقسان
طقوز انقره ایکیوز التمش دورت بیک اوچیوز سکسن خداوندکار التیوز اون سکز بیک
یتمش طقوز بولی اوچیوز بیک یوز یکرمی ایکی قسطمونی بشیوز بیک منتشا دورتیوز
بیک سکزیوز تکه اوچیوز یکرمی سکز بیک حمید ایکیوز دورت بیک کانقری ایکیوز اللی
سکز بیک سکسن بر قره سی اوچیوز بیک سلطان اوکی ایکیوز اللی بیک زعامت کتخدای
اناطولی یوز بیک طقوز یوز اون ایکی زعامت دفتردار اناطولی طقسان بیک بشیوز
طقسان التی زعامت مسلمان آیدین وصاروخان ومنتشه وقره سی و بروسه و بیغا وقوجه ایلی
وسلطان اوکی اللی بیک ایکیوز زعامت والحاصل بو ایالت یدی بیک اوچیوز اون برقلجدر و یوز
طقسان بش زعامت ماعداسی تذکره لی تذکره سز تیماردر طقوز بیک یدیوز نفر جبه لولری
اولور امرا و زعما وارباب تیمار قانون اوزره جبه لولری اون یدی بیک مقداری عسکر اولور
ودخی اناطولیده پیاده ومسلم طائفه سی وار ایدیکه جمله سفرلره ذکر اولنان پیاده ومسلم
طائفه سنک بکلری نوبتلوسین سفره اخراج ایدوب طوب چکمک و یول آچمق و ذخیره
کتورمکده خدمت ایدرلردی دخی مسلم اوجاغنک چفتلکی اولوب چفتلکلرنده حاصل
اولان ترکه نک عشر ورسمن اول اوجاقده نوبتلو اولان پیاده ومسلم سفر خدمتن ادا ایدرلردی
شمدیکی حالده پیاده ومسلم طائفه سی رفع اولنوب جمله سی رعایا قید اولنمشدر و چفتلکلری
زعامت و تیمار یغلنوب حالا زعما وارباب تیمار قپودان پاشا ایله دریا سفرینه مأمورلردر
و بونلردن ماعدا جانبازان وغریبان طائفه دخی واردر سفره اشرلردی حالا انلر دخی منسوخ
اولوب چفتلکلری تیماره ویرلمشدر قلاع اناطولی لواء کوتاهیه قلعهٔ کوتاهیه قلعهٔ اکری کوز
لواء منتشا قلعهٔ بچنه قلعهٔ بودروم لواء صاروخان قلعهٔ مغنیسا قلعهٔ قره قوجه لواء حمید
قلعهٔ اکردر لواء قره حصار صاحب قلعهٔ قره حصار صاحب لواء سلطان اوکی قلعهٔ این
اوکی لواء قره سی قلعهٔ یکیجه حصار لواء خداوندکار قلعهٔ سوری حصار قلعهٔ برغمه لواء
بولی قلعهٔ اماصره لواء قسطمونی قلعهٔ قسطمونی قلعهٔ مانه قلعهٔ سینوب لواء انقره قلعهٔ
انقره لواء کانقری قلعهٔ کانقری قلعهٔ قلجه جق لواء تکه قلعهٔ انطالیه که جمعا یکرمی قلعه در

فصل در بیان لواء کرمیان سنه یدیوز سکسن اوچ حدودنده سلطان کرمیان اوغلی غازی
خداوندکار ایله عقد مصاهره ایلدکده قلعهٔ کوتاهیه یی نیچه ملحقاتی ایله خداوندکاره

ویرمش

ویرمش ایدی بو جهتدن کوتاهیه سنجاغی صاحب قدیمی نامی ایله مشهور اولمشدر بو سنجاغك
قضالری بونلردر آذینه اشمه اکری کوز انای بقلامی نیاز بوزغوس مع غلجان چاقرجه
چال چهارشنبه حوما حوتاز سرکه سلندی سیما وشیخلو نام دیکر اشقلی طاز قری طاغ
اردی طوشانلو طوبله مع عثمان ایلی عشاق قازقلی قوله کدوس کوتاهیه صحانا و سلمنی
کورن کوك اویوك کیکلر لاذقیه دکزلی الحدود غربنده خداوندکار جنوبنده آیدین وصاروخان
شرقنده حمید و بعض قرهمان شمالنده ینه خداوندکار اوصاف کوتاهیه پای تخت
وبشیوزالتجه مولیتدر شهری بر طاغ دیبنده واقع اولوب بر مرتفع قیا اوزره قلعه سی
واردر بو شهرك وحصارك بناسی سلطان کرمیانك اولمق روایت اولنور بونده یدی
مدرسه وسلطان کرمیانك اولو جامع دیمکله معروف بر جامع شریفی وآنده جامع امین زاده
وجامع یورغانجی زاده وجامع منلا واجد وجامع قاضیعسکر خلیل چلبی وجامع قرجه پاشا
وقاضی عسکر حمامی وبالقلی حمام که بونك ایچنده آب سرد ایله مملو بر حوض واردر
وبونلردن غیری التی یدی حمام وبزستان واسواق عامره وخانلری ومساجد وباغ وبستان
وآب روانلری فراوان ومسیرهلری رایکان بر بلدهٔ عظیمه درکه شرق وشماله سبز وخرم
هموار صحرادر وسطندن پورسق نهری بحر واسکی شهر قربنده نهر سقاریه یه قاریشور
وخلفی بر خیلی بلندجه کوهدرکه اوزرنده بر برندن مرتفع ایکی قات قلعه ومتوسط ایچ
قلعه سی دوشمشدر اسمی کوهر نکین قلعه درونده ماء جاری واردر و دخی عثمانیلردن
جامعی واردر واصل شهر اول کوه دبنه دوشوب بعض محلاتی بر جانبنده اول قلعه لره
پیوسته اولمشدر اون بش محله در ومحکمه سی شهرده و پاشا سرایی بر طرفنده واقع
اولمشدر واولرینك سطوحی طپراقدر وخضرلق دیرلر قلعه قربنده بر مسیره در وینه جبل
طرفلرنده اق صو نامنه بر مسیره سی واردر غایت صوغق صودر ومصنوع مختصر نهرده
بر حوضه دوکیلور بونده بر صو واردر وکوتاهیه ده سلطان باغی دیمکله معروف بر مسیره در
حدایق وباغستان واردر وکبکبود یرلر دخی بر تفرجکاهی که شهرك جنوب غربیسنه
دوشمشدر بونده بر عین جاری واردر وسلطان بایزید باغچه سی دیرلر بر مسیره دخی واردر
کوتاهیه ده الما وامرود وسائر میوه قسمی چوقدر انکوری چندان اعتنایه صالح دکلدر
بر کرمابهٔ خدائی سی واردر که آبی معتدل السخونت شهرك غربیسنه دوشر کرمابه شهردن
اوچ ساعت یرده یوبجه لی دیمکله معروف بر دوز صحراده واقع اولمشدر چفته حمامدر یاننده
جامعی واردر بو صحراده کرم سرد مخلوط وغیر مخلوط جداول وانهار وجمله دن بریسنده بر موم
سفرسی قدر یردن دائما بر یك کرم جوش وفوران ایتمده درکه ظاهر ابدن موضع مذکور عیاندر
واقوب کیدن نهردن که ایلجهٔ کرمابه کبی نمایاندر محل مزبوره اوجاع مفاصل مرضنه مبتلا اولنلر
ایچنه کیررلر نفعنی مشاهده ایدرلر اول یرك عمقی قنی چوقدر وحوض کرمابه یاننده بر مغاره کبی بر
چامورلو سوراخ واردر خسته لر اکا کیررلر وبونده اختری جامعی وشیخ کرمیانی وفراقی کوتاهیه وی

قبوری واردر ودخی بر کرمابه واردر بودخی جفته دریاننده بر مسجد کوتاهیه دن دخی
بعید در نواحیسنه دوشر و بوشهر بروسه یکی شهری شرقی جنوبیسنده اوچ مرحله
بروسه دن کوتاهیه یه سفر ایدنلر طومانج طاغنی کچوب کوتاهیه یه واررلر وعشاق
بر مرحله شرقنه وقره حصار صاحب ایکی مرحله دخی شرقنه واسکی شهر شماله ایکی
مرحله ونفس کوتاهیه یه تابع نواحی بونلردر طوشانلو کومش التون طاش کره کی
اورنجك نواحی شهر امرود ایلی بونده ایکی ایلجه لر واردر قزل ایلجه دیمکله معروف خاصیتلری
مشهوردر ناحیهٔ طوشانلو کوتاهیه دن شمال غربه سکز ساعتدر جامع وسوقی
واردر برقصبه در هفته ده برکون عظیم بازاری طورر وبونك غایت اعلا اغداسی اولور
طوشانلو اغداسی خیلی مرغوبدر وبوناحیه مدانیه دن ایکی منزل وشا هراه اوزن
ممردر کلیبولی وبوغازه کلوب کیدنلر اکثر بوناحیه یه اوغرار التون طاش کوتاهیه دن
شمال شرقه بر ناحیه در کومش کوتاهیه قربنده طریق اوزره برنیچه پاره قریه بر ناحیه در
عشاق کوتاهیه دن شرقه بر مرحله مراد طاغی قربنده بردره ایچنده قلعه لو برقصبه
بوز اللی پاره قریه لو معمور برقضادر قصبه سی واسع بر صحرانك شرقیسنه دوشوب
قراسی اول صحرایه دوشمشدر متاعی سجاده وقالیچه مشهوردر سلندی قوله شرقیسنده
کوره غربیسنده ماببنی اویله للك یول برقصبه در کوره ایله بونك اراسنده سر که نام
و
طاغ ایچنده برقضا خراب اولدی وقصبهٔ سلندی بردره یماجنده واقع اولمشدر انده
برقریهٔ کبیره دخی واردر قره سلندی تسمیه اولنور کلیم وسجاده ایشلنور کدوس
کوتاهیه دن غربه بر منزل جوانب اربعه سی جبال بردره ایچنده بر قصبه وقضادر نهر
کدوس بونك قبله جانبنده مراد طاغندن اینوب صحراسندن کچر قوله برقره طاشلق
ایچنده برقصبه در بر خرابه قلعه سی واردر جانب غربیسی برمقدار آچق صحرادر بینطیو
باغ باغچه لری اولوب اول طاغلق اراسنده باغلرنده بکلرجه اوزومی وامرودی وسائر
میوه سی اولور اما امرودی وانکوری فروان اولور بوقصبه غربنده نهایت اووه سی صاروخان
حدی وقبله جانبی انار قضاسی اکثر صویی قیولردن ایچرلر کوره سلندی شرقیسنده
دره ایچنده برقصبه در باناز بونکله کوتاهیه اراسنه دوشر متاعی قالیچه در عشاق
وکوره بومتاع ایله مشهورلردر باناز مراد طاغی غربیسنده برده ایچنده برقصبه در قبله
جانبی صچانلو قضاسی باناز وصچانلو مابینلرنده بر طاغ واردر اسمی اخر طاغ بر عظیم
یيلاقدر یورك وترکمان انده جمع اولورلر هواسی کوزلدر وشرقیسی التون اووه سی دراشقلو
نام دیکر شیخلو قره حصاردن ایکی مرحله غربه برکونلك بر صحرای وسیعة الارجانك
شرقیسنده اق طاغ اتکنده برقصبه در سکسن دورت پاره قریه یی مشتمل برقضادر باغ
وباغچه سی آزولکن اکین یيدر بافلاك دکزلی شرقیسنده شیخلویه متصل اون قدر قرایی
مشتمل برقضادر چال عشاق وبافلاك واینار قضالری وسطنده اوتوز قدر قرایه مشتمل

برقضادر

برقضادر مندرز صویی بونك ایچندن بحروصو اوزر نك بردن ایچنده هفته بازاری طورر آكا
خالی بازاری دیرلر وحوما اشقلواووه سنده اق طاغ اتكنده اشقلودن قبله جانبنده اووه سنك
نصفی مزارع ونصفی سازلقدر تازی قری بافلاكدن قبله طرفنده برقضادر ایكیسنك
ماببنی برطاغ فصل ایدر بونك برجانبی كیكلر وبرجانبی سكوت طاغیدر دوزاووه وقیر یرلردر
بش اون پاره قریه سنده باغ وباغچه اولور صویی قیولردن ایچرلر كیكلر تازقیری شرقیسنده
برقریهٔ كبیره وقضادر هفته بازاری طورر وبرنهر صغیری واردر كوك اویوك آیدینه متصل
برقاج پاره قریه برقضادر اهالیسی بوزیوقش لفظندن النورلر دكزلو نام دیكر لاذقیه
كثیرة الانهار اولمغله دكزلو دیرلر جوانب اربعه سی جبال صحرانك برجانبنده آب روانلری واقر
باغلو وباغچلو برقصبهٔ معموره دریكرمی دورت محله یدی جامع وبش حمام ومتعدد خانلری
وبركافری قلعهٔ صغیره سی واردر حورصولو نام برحوضدن چقان آب روان كلوب قصبه
اطرافنه یایلوب نهر اولوب بركوزل مسیره دربو قصبه نك غربیسی كوچك بابا نام برطاغدر
صحراسنك شرقیسی چوكلر طاغیدر وچوكلز نام بركمسنه نك مزاری انده زیارتكاهدر وقبله
جانبی قازقلو بلی طاغلریدر حمیده عاصی قره اغاجه اشیلور اذینه دكزلواووه سنده واندن
غرب جانبنده برقاج پاره قریه یی مشتمل برقضادر هرهفته بازاری طورر دكزلودن اوچ ساعتدر
جهارشنبه ینه دكزلو صحراسنده آدینه دن غرب وشمال طرفنه ایكی ساعتلك بولادان
نام قریه ده هفته بازاری طورر حونازد كزلواووه سنده برعظیم قارلی طاغك ذیل شمالیسنده
برقصبه در صعب قیادن برقلعه سی وباغ وباغچه سی واقر صولری واردر اكثر خلقی روم
ذمیلری اولوب سلطان سلیمان وقفیدر ایناي مع اشمه كوك اویوك شرقیسنده برقضادر
هفته بازاری طورر الانهار نهر كدوس قصبهٔ كدوس قبله سنده مراد طاغندن چقوب
كدوس صحراسندن كچوب قصبه یه اوغرامزكون قربنده سلنتی التندن اطاله دن مغنیسا
قربندن كچوب ازمیرده سنجاق بورنی نام محالك مقابلنده بحره قاریشور اطه نك
اوست یاننده بوغازده برعظیم طاش كوپروسی وارایدی خراب اولمغله اول دیار اعیانندن
شیخ نورالله افندی كون قربنده برطاش كوپری بنا ایلدی نهر مندرز حوما قصبه سنه
برمنزل بیكارباشی دیمكله معروف برمنبعدن نبع ایدوب حومایه كلور واشقلو صحراسنده
بافلاك وچال قضالری وسطندن چهارشنبه قضاسنه وارر بانازدن كان مراد طاغی صویی كه
اشقلو اراسندن كچرونهر كبیر اولور چهارشنبه قضاسنده بونهر ایله جمع اولور وجمله سی
آیدیندن بلاط قضاسنده بحره دوكیلور ایدین ایله كرمیان ولایتلرینك سنوری اولان
دمرطاش كوپروسی بوصو اوزرنده ایدی اساسنده برایلجه ظهور ایدوب تدریج ایله
وهن ویره رك خراب ایلدی حالا ویراندر فصل دربیان لواء صاروخان حدودی
شرقا كوتاهیه شمالا دخی خداوندكار غربا صغله جنوبا آیدین قضالری بونلردر اطله
اقحصار ایلجه پراكنده پراكندهٔ سالها بورلو بنكی ترحانیات طور غودلو قوجه لر قیاجق

کوردك کوردوس کوزلحصار متن مرمرجك نام دیکر دمرجی دیکر مقاطعات
مغنیسا منو خوریه اوصاف مغنیسا دیار صاروخانك قاعده‌سی اولمغله شهزاده کان آل
عثمانه دار الامان اولمشدر بر واسع اووه نهایتنده بر طاغك دیبنده بر شهر معظمدر وجبل مزبور
باللك قیا شهر اوزرینه حواله قارلی طاغدر بر کافری قلعه‌سی واردر که کدوس صویی اوکنده
ایکی ساعتلك یرده اووه‌ده آقار اوزرنده اغاج کوپروسی واردر بو شهرك بزازستانی واوندن
زیاده حمامی وبش مکلف جامعی واردر مرادیه جامعی وخاتونیه وسلطان جامعی وچاشنکیر
جامعی واندن شهزاده سرایی وقصر سلطانی اولوجامعی صاروخان اوغلی اسحق چلبی
بنا سیدر وبر مولویخانه بنا ایتمشدر سلطان مراد جامعی ایکی مناره ومدرسه وعمارت
ودار الضیافه بیك حدودنده تمام اولدی وبوندن غیری ایکی منارلو بر جامع خاصکی سلطان
جامعی غربی طرفنده مدرسه‌سی وشمالنده عمارتی وحمامی واردر سلطان جامعی دیمکله
معروفدر وبری دخی چارشو حمامی واون قدر مسجد وقورشون اورتلو اسکی خان ودخی نیچه
خانلری واردر شهرك قبله جانبنده بر تل اوزره بر قلعه‌سی واردر حصارلری حفظ ایدر وجانب
غرب وجنوبنده سوسن درازدیرلر بر یوکسك دپه اوزرنده قدیمه آثاری مشاهده اولنور
سلطان محمد خان سنه طقوز یوز طقسان دورتده بوز طاغ ییلاقنه چقمیوب اول طاغده
مقام ایلدی آبی فراوان وهواسی لطیف وساحه‌سی چمنزاردر ومغنیسا بساتینی وباغلری
متکاثر اکثر باغچه‌لری جانب شمالیسنده در صحرالرنده لاله بر قاچ رنکله حسن ویرمشدر
غایت معتبردر بعض طالبلری واردر که دانه سنه وافر اقچه ویروب اشترا ایدرلر ایام بهارده
اللرنده بر کوچك قازمه ایله کزوب پسند ایتدکلرین چیقاررلر وباغچه‌لرده تربیه ایدرلر ولکن
صحراده اولدوغی اشکاله والوانه چوغی تخلف ایدر کفه لاله سی قطعه سنده حجمی طولانی
دکلدر بلکه ورد احمر کبی یکتابرك رنکین ایله مدور الشکل بر شکوفه دردرونده قطیفه مثال
نافه‌سی واردر وسرای شهزادکان شرق وشمال جانبنده حائط شمال سرای که قپولری
او جانبه دراوکی واسع بر میداندر لکن بو شهرك صیفده هواسی بد اولمغله خلقی ییلاقه چقرلر
مغنیسادن ازمیر الثی ساعتلك مسافه‌ده جنوبیسنده واقع صابونجی بلی آشیلوب واریلور
منمنده خود قریبدر دورت ساعتده واریلور غرب وجنوب اراسنه دوشر ونیف غرب طرفی
دورت ساعت قدر در طورغود مغنیسانك باش ناحیه سیدر مغنیسادن جهت شرقده
طاغ دبنده واقع بلاموط واقحصار بونك شمالنده در اقحصار مغنیسانك شرق وشمالنده
اراسی ایکی مرحله بر مدینهٔ صغیره در بر ایکی جامع ومسجد وایکی حمام وبر خراب حصنی
واردر باغستانی فراوان در ایام صیفده هواسی وخیم در کردوسدن شرقه دوشر جزئی شماله
میل ایله وکردوس واقحصار وبلاموط مثلث واقع اولمشلردر بلاموطدن مغنیسا یولی
کردوس ایله اقحصار اراسندن چکر بلاموط باش کلمته دن جنوب غربده بر قاچ پاره قری یه
مشتمل بر قضادر ومغنیسا ناحیه سیدر اقحصار بونك شرقنده در کردوس جنوب غربنده در

وبلاموطدن

وبلاموطدن مغنیسایه کیدیلورکن اقحصار صول طرفنده کورینور صندرغیه ملا صقدر
مرمرا بوزطاغ یولی اوزره قربنده برقصبه جامعی واردر واقحصار ایله بوزطاغ اراسنه دوشر
اقحصارک جنوبیسی و بوزطاغک شمالیسی ومغنیسانک شرقیسی درا طاله شرقده سماو
و تیمورجی قبله ده اینه کول وآیدین غربا کردوس وشمالا وغربا اقحصار قضالری اراسنده
برقضادر قوچه کار بحر ده برقلعه وقصبه در باغ باغچه سی فراوان جامع وحمام وسوق
وسکانی اکثر نصارای رومدر اوزومنی خمر ایدرلر اراضنده قره جه قوچه شرابی مشهوردر کرملیه
صارت مغنیسا ایله بوزطاغ اراسنده یول اوزرنده صارت قصبه دن بر منزل شرق وجنوبه
دوشر تیمورجی نام دیکر دمرجی دخی مرمرجک دیرلر صندرغی قربنده برقضادر بو قضانک قره
طاش دیرلر بر ناحیه سی وار شرقیسنده سیما و وشمالیسنده مندحوریا واقعدر فصل در بیان
لواء آیدین الحدود شمالا مغنیسا غرب صغله جنوب منتشا شرقا کوتاهیه قضالری بونلردر
اوباز الاشهر اماصه اورتاقچی ایاثلوغ تابع صغله اینه کول آیدین بالیابنولی اینه
بایندر برکی بوزطغان تیره صرت سلطان حصاری قره جه قیونلی نام دیکر تیره پوله سی
کستل نام دیکر نازلی کاس کوزلحصار کوشک وقف یکی شهر کوینک کلر کستره بیراملو مع
قره قیونلو اوصاف تیره آیدینک پای تختیدر بونکله مغنیسا اراسنده قزلجه موسی
طاغی دیرلر برجبل واردر بو جبلک محاذیسنده برجبل آخر دخی واردر تیره انک ذیلنه دوشر
قورشونلو تیلو جامعی واسواق وحماملری وار در بندر شهردر خلقی متمول وتجار در
برمصلاسی وار طولی وعرضی ایکیوز خطوه مربع الشکل بو ساحه کارکیر دیوار ایله محصور
دورت قپو قونمشدر هر قپودن اون پایه نردبان ایله صعود اولنور وبو ساحه نک وسطنده
آب روانی دائم برشادروان واردر زمینی ترفیل نام سبز ایله مزیندر وبعضی اشجاری واردر
ودیوار قبلیسی داخلنده حائط شرقیدن حائط غربییه وارنجه یوز دانه درخت سرو وخلقنک
تشخیص خواطر وقتنده مجمعیدر بایندر تیره نک جانب شمالنده اسواق وحمامات وجامعی
واردر بلدهٔ عامره در پنبه سی چوقدر و بایندر قزل موسی طاغنک ذیل جنوبیسنده در
وتیره بونک قبله سنه دوشوب برکی شرقنه دوشمشدر غربنده ایاثلوغ ونیف مغنیسادن
قبله طرفنده در قزل موسی بلندن آشیلوب واریلور نازلی برمعمور ومیوه دار قصبه در
هفته بازاری طورر بیندن دکزلو برمنزل شرقه وسلطان حصاری غربه دوشر و نازلی
بربلدهٔ لطیفه در انجیری مشهور در باغچه اطرافنده برفرسخ ممتددر بونک قصبه سنه کستل
دیرلر جبل تیره قبلیسنده واقع جبل ایله جبل تیره وسطنده دوز یرده در یکیشهر بونک
قبله سنده در سلطان حصارینک کستل قبله سنه دوشمشدر سلطان حصاری اسکی
خرابه قلعه وقضادر کوشک بونک غربیسنه دوشر جبل کستانه ور اسنده ذیل
جنوبیسنده در کستل بونک قبله سنده و یکیشهر ایله بونک اراسنده در بالیابنولی برابرنده در
جبله آشلسه کوزلحصار اینیلور کوشک برقصبه در هفته بازاری طورر اندن کوزلحصار

دروت ساعتدر بستانلری وافر وانجیری کوزلدر کوزلحصار بر شهر معموری احاطه ایتمش
قلعه در ایکی محله سی طشره واقع اولوب بر جبل عظیمك شرقیسنه دوشمشدر اوواسی
قومسال اولمغله غله دارد کلدر لکن انجیری وافردر بوندن اذینه دورت ساعت سکز جامعی
واسواقی وحماملری واردر کوزل حصار وادی جبل تیره ده کوهك ذیل جنوبیسنده در کوشك
بونك شرقیسنده در واورتاقچی بو جبل مقابلنده واقع اولان جبل ذیلنده بونك قبله سنده
درکوه اوزنده بر مشرف یرده آندز یرلر بر مسیره سی واردر تیره طاغی آشیلوب وارلسه جزئی غم
پچه در بوزطغان اورتاقچی شرقنده ارباز غربنده بکشهر دربندی جبل ذیل شمالیسنده بر قصبه در
کوشك قبله سنه دورت ساعت اطرافی چمنزار کثیرة الانهاردر ارباز بکیشهر ایله بوزطغان
اراسنده برقاج پاره قرایه مشتمل بر قضادر طاغدن جزوی الارغجه در اورتاقچی بوزطغان غربنده
برقاچ پاره قرایه مشتمل قضادر که ذیل جبله دوشمشدر بکیشهر ایدین جامعی وحمامی وسوقی
واردر بونده نیجه قوابل ظهور ایلدی جبل تیره مقابلنده در وقبلیسنده شرقدن غربه ممتد
بر جبل واردر و بکیشهر اول جبلك ذیل شمالیسنده واقع بر شهردر قربنده بکیشهر بوغازی دیرلر
بوغازدن اول جبل وراسنده حمیده وارلیلور رعظیم مخالف دربند در وعوام ناس دربند
بالندری بودر دیرلر و بعض قدیم بنالر واردر برکی تیره نك شرق شمالنده کوهه ارقه وبرمشدر
اوکی وقبله سی اچقدر و بوبرکی طاغنك قارشوسنده وقبله سنده بر جبل دخی واردر تیره آکا
ارقه ویرمشدر و تیره برکیدن غرب جنوبه قالوب بالیانبولی آیدین وبرکی قبلیسنده ومقابلنده
اولان جبلك دامننه دوشمشدر ومرمره جك برکی نك شرقیسنده برکی کبی جبله ارقه
ویرمشدر بغایت قریبدر و برکی نك جامع وحمام وسوقی واردر اثمارندن اناری غایت وفرت
اوزره در اطرافه کیدر بو شهرده نیجه فضلا ظهور ایلمشدر خواجه عطایی افندی وبرکلی محمد
افندی وخواجه زاده و بوبلده ده دکرمن دوندررلر اقر صولری وافردر آب وهواسی خوب
بونك طاغی که بوزطاغدر مغنیسا و تیره واقحصار ومرمره خلقی نك بیلاقیدر مرمره جك
جبل برکی یه ارقه ویرمشدر برکی قربنده وشرقنده برقضادر بالیانبولی آیدین مرمره جك
قبلیسنده ومقابلنده اولان طاغه ارقه ویرمش برقاج پاره قریه در آلاشهر آیدین بر عظیم شهر
وقلعه در بیوتی جمله سور ایله محاطدر راینه کول ایدین بونك غربنده قوله شرقنده تیمورجی شمالنده
کوه آلا طاغ بونك جنوب وقبله ده قالور بعیدکلدر راینه کول آیدین صرت بونك قبله سمته دوشر
قریبدر غربنده مرمره جك شرقنده آلاشهر در شمالنده اطاله دوشمشدر بر معمور قصبه در
دوزیرده واقع اولوب طرف شمالنده برمخنصر کولی واردر کلس قصبه در باغچه لرینك اکثر اشجاری
انار وسیب وموزون سرو وقواقلری واردر واکثر یرنده بونجه بتر چمنزاردر بالیانبولدن شرقه
دوشر طاغه ارقه ویرمشدر شمالی کشاده در ومرمره جکدن قبله سمتنه درایاثلوغ که قدیم
آثارلو وعالی بنالر ایله مالامال بر معظم شهردر که حالا خرابدر و بو شهره بر محلده صوایچندن
کچیلوب نهایتنده قپو کبی بر محلدن دخول اولنور چارشو ودکاکینی طاشدن یاپلمش بعض

کمسه‌لر سیرینه واررلرایمش صورت بوزطاغ ییلاقنه کیدن یول اوزره مغنیسادن شرق
جنوبه دوشر بوزطاغك غرب وشمالیدر مغنیسادن بعدی برمرحله‌در بندن بوزطاغ ییلاقی
بریجق مرحله‌در اوائلده برعظیم شهردر حالا آثار سوری باقیدر واقار صویی وار بوزطاغ ییلاقنه
متصل اولان بعض جبالك ذیلنده‌در بوزطاغ آیدین بلندن آشیلوب برکی اوزرینه اینلور
اینه کول بوندن شمال غربه آلاشهر شماله دوشر جبل برکی مغنیسا ایله تیره اراسنه دوشر
برکی طاغی ذیل غربیسنده عظیم طاغدر بوکا بوزطاغ دیرلر شهزاده کان آل عثمان ایکی اوج
آی قدر سنه‌ده بو ییلاقه واررلرایدی و برجبلك طرف شرقیسنده بوایکی مواضعده مزارع
واردر خاودارلق دیمکله مشهوردر و بحیره سنده قایقله اکابرلر کاهی تفرج ایدرلر جانب شماله
منتهی اولان حدودنده برعظیم بستان واردر آب بحیره اول بستاندن اقار بو بحیره‌نك دوری اون
میلدر اول دیار خلقی اکا کلجك دیرلر بونده بعض سمك واردر لكن صید ایتمزلر بحیره جبل برکی
بو بحیره جبل برکی‌نك ذیلنده اون میلدن زیاده‌در وجبل مزبوره بوزطاغ ییلاقی دیرلر بوزطاغ
اطرافنده اولان خلق بوکا چقمغله برایکی موضعده جمعه نمازی قلنور و اسواق و بش حمام
بناء صلوة عید ایچون برمصلی یاپمشلر بو ییلاقك شرق وجنوبنده برجبل واقع اولمشدر اکا
مقام اربعین دیرلر فوق الجبل مقام منیعدر وراسنه صعود صعبدر اکدر وجبل برکی‌نك
قله سندن بو قله‌نك ییلاقه مشرف جانبنده برصخره عظیمه واردر نصف نهارده شدت حری
منعکس اولوب ییلاق خلقنه کدر ویررو بونك دپه سنه محاذی بردپه دخی واردر ایکیسی
اراسنده سادات اعجامدن بابا رشید نام برکمسنه تکه بنا ایدوب درویشلری ییلاق ایامنده
تفرجه چیقان درویشانه طعام چکرلر برلطیف صویی اقار جبل کستانه تیره‌نك قبله
جانبنده برطاغ و ییلاقدر مساجد وجوامع وحماماتی واردر تیره خلقی اکثر فصل صیفده
بوکا چقرلر وبونده اسواق واردر خلق محتاج اولدوغی شیلر جمله انده کاورلر صباح
نمازینی ادا ایتدکدنصکره شهره کیدن طلوع شمس ایله اول محله داخل اولور فصل
در بیان لواء منتشا الحدود شمال تیره غرب وجنوب اق دکز شرق انطالیه و بعض کوتاهیه
حدایدر قضالری بونلردر اوز ملواسکی حصار اشن اغرطوس اوله براکمنده منتشا برتازبوز
ایوك بچین چنه دوکر ساراولوس صو بیجه طاطیه طراحیه فسلکان کرمه قره اوه بودرم
کرانش کوك آباد نام دیکر کوکا وه طواس کوبجه زمازون کوك اویك مسول مکری
مندالیات مغله یره کسکی اوصاف مغله منتشانك پای تختی برمشهور شهردر قوش اطه
سندن دورت مرحله جنوبه دوشر منتشا بوندن دکزلو شرقه ایکی مرحله‌در کدلك برلمدن
آشیلور طاواس منتشادن برمرحله یرده برقلعه وقضادر هفته بازاری طورر
فصل در بیان لواء تکه الحدود شمال حمید غرب منتشا جنوب اق دکز شرق علائیه
قضالری بونلردر المالی انطالیه ایکدر فنکه قاش قلقانلو قره حصار تکه قره قیا کرمکی
اوصاف انطالیه تکه تك پای تختیدر بونك قلعه سی ضحاك ماری بناسیدر اوج قات

وهر برقانده براوغلنی اسکان ایلدی وحالا بوقلعه ده طرف سلطنتدن دورتیوز قلعه قوللی
واردر بوشهر دریا کنارنده بر محل مرتفعده متین حصار طولانی دریا طرفی سد شکلنده یوکسکدر
اسکله وشهر دراطرافی دوز صحرا کبی چالیلقدر شمال طرفنده بر نهراقوب شهره واردر
کمریه للر اتمشلردر سوقی خارج قلعه ده شمال طرفنده دراسکله قربنده قلعه نك دریایه ایکی
قپوسی آچلور برقپوسی قره یه آچلور بر جامعلری حماملری متعدد باغچه لری وافر لیمون وترنج
دخی انواع فواکه اولور رخرمادخی وفرت اوزره وقلعه شهرك اوزرینه حواله در وقلعه ده ایکی
جامع وایکی حمام وبر حمام دخی شهرك طشره سنده واردر شهرك باغ وباغچه سی شرقنه دوشر
شمالنده بر طاغ واردر اول طاغ دیبنده دودن دیرلر بر نهر که اکردرکولنك ایاغیدر چقوب کیروبا تار
تحت الارضه کیدوب انطالیه باغچه لری قربنده چقار جمله سنی سقی ایدر وشهره اوغرایوب
دکزه دوکیلور بوصو بر نهر عظیمدر کوپری بازارنك دریایه دوکیلور رکمی ایله چلوار کوپری بازار انطالیه
شرقیسنده مناوغات قضاسنك ناحیه سیدر وبو انطالیه نك دوه لری چوقدر پرنار چالیسنده
اوتلارلر بو ناحیه ده سوسام وچیلك چوق اولور بروسه دن اون برقوناقدر بوشهرك غربنده
مشردن یورنی نام بر دیل دریا ایچنه ایکی قوناق کیرمشدر بوشردن یورننده عمارتدن خالی مواضع
چوقدر حربی کفره نك قورسانی سفینه لرندن خالی دکلدر اول سمتده برقلعه لازمدر اول
سمتك لیمون ربی مشهوردر استنار انطالیه نك ناحیه سیدر دخی شمالنده بر مرحله در انطالیه نك
ییلاقیدر حمیدك تکنی قضاسی بونك بر مرحله شمالنه دوشر قصبه شکلدر انطالیه
خلقنك اولری ودکانکینی واردر ایام صیفده بونده کوچرلر انجق دزدار وبعض کفار قالور بر مرتفع
صحراده واقع اولور اکثر اشجاری فندقدر جامعلری وحماملری وارتکه بکینك صوباشیلغیدر
بونك بر نهر کبیری واردر قزل قیا انطالیه ایله اغلاسن اراسنده بر صحراده اون قدر قریه لو
بر قضادر بر دوزیرده بازاری طورور بر چارداق ایتمشلر قاضی انك التنده اوتورر ایکدر انطالیه
غربیسنده بر مرحله بش اون قریه لو بر قضادر عظیم طاغلر صعب دخی سنکستاندر دریایه
قریبدر ییلاقلری وقشلالری واردر ایام صیفده کفار قورقوسندن طاغلرده اولان قریه لره
کوچرلر بونك طاغلرنده چکی بویوزی چوق اولور دخی لطیف اوزومی وانجیری اولور اکنلری
نادرومتاعلری کراسته در اکثر خلقی جولهادر فنکه حمید حدنده برقلعه در انهار اق صو
انطالیه وقره حصار تکه اراسندن آقر دریایه قاریشور وبر شعبه سی قره حصار کرمیکی
اراسندن آقاردخی دریایه انده دوکیلور الجبال جبل تحت علی ایکدن متصلدر بر عظیم طاغدر

فصل در بیان لواء حمید آل سلجوق عصرنده والیسی اولان حمیدبك اسمیله تسمیه اولنمشدر

الحدود شرقنده بکشهری شمالنده اقشهر غربنده کرمیان جنوبنده انطالیه در قضالری
اسپارته اغلاسون نام دیکر عامی قره اغاج اغراش اوشار اولوبورلو اکردر ایرله انجیر بازاری
یارله باولی بوردر تغنی کولی حویران سرو زکچی بورلو حمید کمرکو لحصار قره اغاج کونان حمید
یلواج یلواج قره اغاج یاویجه اوصاف اسپارته حمید سنجاغنك تختی قلعه سز میوه دار

بیوك

بیوك شهر و بازاردر هواسی خوب شتاسی شدید میاه جاریه سی و اسواق و حماماتی و جوامعی
واردر بونده خواجه منصور عطار ظهور ایلدی بو شهره بر صو مسافهٔ بعیده‌دن کتورمشدر
طرف جنوبیسی اغلاسن سمتی بر عظیم طاغدر بر نهر آقوب اسپارته باغلرینی و باغچه‌لرینی
صقی ایدر بعده شهره کلور اوزومی و فندقی چوق اولور بوغاصینك اعلاسی بونده اشلنور
عظیم بویاخانه‌لر واردر اطول ایامی اون دورت بچق ساعتدر یلواج اکردر کولنك شرقنده
بو قصبه‌نك آب و هواسی خوبدر میوه‌سی وفرت اوزره‌در مشهور میوه‌سی امرود و الما و کراسدر
اقرصویی چوقدر باولوا کردر قربنده عظیم طاغدر اوزومی و آق توتی چوقدر اق توتدن بکمز
ایدرلر لطیف اولور اغروس نام دیکر اغراتش بر اووه‌ده واقعدر اهالیسی اهل صنعتدر و بازرکاندر
بارله ایکی طاغك اراسنده واقعدر اکردر کولنك کنار شرقیسنه قریبدر لطیف باغلری واردر
کوزل اوزومی اولور عامی قره اغاج اسپارته غربیسنده بر مرحله قدر قیریرده بر قصبه
و قصبه‌در خلقی تمرد ترکلر و عصیانه منسوبلردر بوندن شماله دکزلو بر مرحله‌در قازق بلندن
آشیلور و جنوبه تغنی بر مرحله‌در تغنی حمید ایله انطالیه اراسنده سنور بر قصبه‌در عامی قره
اغاج جنوبه دوشر ماببنی بر مرحله‌در اوشار نام دیکر افشار اسپارته‌دن بر مرحله شماله دوشر
اکردر کولنه بر بوچق ساعت یولده بر دوز یرده باغلو باغچه‌لو قصبه‌در قضادر اقرصویی
واردر جامع و حمامی و اسواقی واردر هفته بازاری طورر اون اوچ پاره قریه‌در قصبه کبی
کویلری واردر ایکی مکاف قریه‌دری کلندوس کویی خلقی جولهادر بوغامی طقورلر بوبه
خانه‌لری واردر هواسی ثقیلدر اکردر کولك کنار غربیسنده و کولك ایچنه کیرمش بر کوچك
حصن و سور متین طتلو صو ایله محاطدر اسواق عامره جوامع و حمامات متعدده‌سی واردر
و بونده کبار اولیاء نقشبندیه و بعض مشایخك مزار مبارکلری اولوب اوزلرنده جامع
شریف و عمارت بنا اولنمشدر و بو شهرده مدرسه واردر کوتاهیه‌دن اوچ مرحله‌در
و بو قصبه‌نك وار وشی واردر ایکی طرفنده قپوسی و قرشوسنده بر صغیر اطه واردر باغ
و باغچه‌در آدم ساکن اولمز والك شمالنده بر بیوك اطه واردر ایکیوز قدر او وار در نصفی مسلم
و نصفی کفره‌در ایچنده اولیای عظامدن شیخ مصلح الدین افندی و اشبو اطه اهالیسی کیجیدر
و نسوانی بز ایشلرلر وذکر اولنان وار وش اوزرینه سوری نازنام بر طاغ اوزرینه بر متین
قلعه کلیب نامنه بر کافر بنا اتمشدر بو قلعه‌یی سیدی بطال غازی فتح اتمشدر طاغك یوکسکلکی
التی ساعتدر و خارج قصبه‌ده نازله نامنده بر قریه واردر سنه التیوزده بردع ولایتنده
شیخ الاسلام نامنده ساداتدن بر ولی طرف حقدن تعیین اولنوب اول نازله قریه‌سنده
بر جامع و تکیه بنا ایدوب انده ساکن اولوب اولادندن نیچه ولی ظهور اتمشدر طرف سلطنتدن
یتمش عدد جزیه تعیین اولنوب بیك یتمش تاریخنه کلنجه آینده و رونده فقراسنه اطعام
اولنوردی بیك یتمش تاریخنده قطع اولنمشدر و بوا کردر قصبه‌سنك مزارعی یوقدر
اکا بناء طوایف ملوك عصرنده هر محله بر تکیه بنا ایدوب فقراسی اول تکیه‌دن اطعام اولنمشدر

واول تكيه يه كويلر وقف اولنمشدر شمدى كمى قطع وكمى خراب اولمشدر والحاصل بواكردر
قضاسى طاغستاندر عظيم طاغلر واولو اغاچلر ولطيف بيكارلرى واردر وابسمافروس نامنده
بر يوكسك طاغى واردر يكرمى دورت ساعت يوكسكدر اوزرنده شدت حارده اون واون
بش ارشون عميق قار بولنور حتى آب زلال بولنور ديرلر وياز فصلنده غريب شكوفه
بولنور وطاغك وسطنده بر دوز يرده بر طتلى كولى واردر طولى اون ميل عرضى بش ميل درياژك
اطرافى چمنزاردر لطيف هواسى وار اما اندن يوقارووده قاردن غيرى برشى يوقدر واكردردن
التى ساعت قدر يرده بر طتلو كول واردر بالغنه طتلو بالق تعبير ايدرلر اون اون بش وقيه
قدر اولورار بعينده صيد اولنور وكولك طولى التمش وعرضى قرق ميلدر نقل ايدرلركه
بواكردرك اوتوزالتى نوع اوزومى اولور اغلاسن اسپارته جنوبنده برقصبه وقضادر
طاغ اتكنده بر دپه نك اوزرنده واقعدر غربى طرفى باغ وباغچه در قرى حصار
كبى اولمغله برقپودن ايشلر غربه اچيلور يولى يوقشدر باغلرى ايچنده اقر صولرى
واردر شهرك دخى چشمه لرى واردر جامع وحمام وسوق وبويه خانه سى واردر
يكى بورلو اولو بورلو جنوبنده ماببينى نصف مرحله دوز يرده برقصبهٔ صغيره وقضادر
وباغ وباغچه لرى واردر خلقى بوغاصيجيدر سكوت طاغى بوكاقرشو دوشر اسپارته دن
شماله درحويران اكردر كولنك شمالنده اوتوزالتى پاره قريه برحصاردر شرقى يلاواج
شماليسى كوتاهيه جنوبيسى اوشار ونازله در وحويرانك هواسى ثقيلدر بونك خلقى
سابقا قونر كوچر اولو يورك طائفه سى ايدى صكره قريه لرده متمكن اولديلر برازى قره
اغاج يلواج اوشارده اوتوز خانه سى پراكنده در بحيرهٔ اكردر حميد ايلى اورتاسنده
برعذب غدير دردورت بوچق فرسخ جنوبدن شماله طولى اوچ فرسخ عرضى وعمقى اون
قولاج اولوب غربيسى كول ايچنده كناره متصل اكردر نام حصن واورتاسنده ايكى جزيره
واردر صغيرينه جان اطه سى ديرلر وكبيرنه نيس اطه سى ديرلر بش نوع بالغى اولور اول
بهارده كراس موسمنده وارنجه صيد ايدرلر برغريب كولدر كنارنده بياض چاقيل اولورار اسنده
قدرتدن اسم الله تحرير اولنمش چاقيل بولنور وبوكولك اياغى واردر ايكى قوناق جريان
ايدر نيچه يرده يرالتنه كيدر نهايتى انطاليه شهرينه برقوناق قريب دودن نام محلده كرداب
مثال اولوب يرالتنه كيدر بعده انطاليه كمرك قپوسنده چقار بحيرهٔ بوردور بودخى
حميد واكردر كولى كبى برغديردركه عاصى قره اغاج وكولحصار بونك كنارلريدر سابقا كولحصار
بعض اشقيايه مأوى اولمغله يقلمش ايدى فصل دربيان لواء قره حصار صاحب الحدود شرق
وشمالى اقشهر وغرب كوتاهيه جنوب حميد قضالرى بونلردر بارچنلو بولاوادين چاى چول آباد
سنجانلو شهود صندوقلى قره مق نواحىٔ بارچنلو اوينماش اوصاف قره حصار صاحب
دار الملك امارتدركه احمد پاشانك برحمامى وتكيه سى واردر و برقاپچ مدرسه بنا اولنمشدر
بوندن كوتاهيه ايكى مرحله غربيه دوشر فصل دربيان لواء سلطان اوكى حدودى شرق وجنوب

قره

قره حصار صاحب غرب وشمال خداوندکار قضالری بونلردر اسکی شهر
اینی اوکی نام دیکر بو زاویك بیلجك سیدی غازی قره جه شهر قلعه جك سلطان اوکی آق
بیق اوصاف سلطان اوکی باش تختی اسکی شهر بر واسع صحراده بر قصبه وقضادر ایکی یرده
جمعه قلنور سوق مختصر وخانلر وایلیجه لر وباغ وباغچه لر واردر سوق وخانلری اشاغی دوزده ایلیجه
قربنده واقع اولوب بیوت قبله طرفنه بر از منفصلدر بونده زیارتکاه مرقد شیخ اده بالی وشهاب
سهروردی دربو قصبه دن شرق سیدی غازی شمال کوینك غرب سکود دخی غرب وجنوب
اینی اوکی سیدی غازی شاهراه اوزره اسکی شهر ایله یار داقلو ویکی خان اراسنده بر قصبهٔ
معموره در اشاغی دوزده قصبه ایچنده لطیف وجدید بر معظم خانی واردر وشهره مشرف
بر تل عالی اوزرینه سیدی بطال غـــازی مزاری واردر بر عظیم تکیه درکه جامع وحجرات
ومدرسه سی واطعام مسافرینه دار الضیافه سی قورشون اورتیلو کارکیر عالی بنالردر
وحمام وجامع سلطان سلیمان آثارندندر و بو تکیه ده ابد الان بکتاشیه ساکن اولورلر
میخال اوغوللرندن بعض امرا بنـــا سیدرو تربهٔ علاء الدین سلجوقی والده سی
خاتونك آثارندندر نقل ایدرلرکه مسلمه بن عبد الملك استانبولی محاصره ایلدکده بطال غازی
عسکرده بیله ایدی مسلمه فتح ایده میوب دونر اولدقده استانبولی تفرج اتمدکجه کتمم دیو یمین
اتمش ایدی شهرك بر قپوسنی اچوب انجق مسلمه یی شهره الدیلر وچاق ایا صوفیه یه دك
کلوب آت ایله ایچنه کیروب بعده قالقوب شامه کتدی اول اثناده قپوده بطال غـــازی
مزراغنه طیانوب آت اوزرنده طوردی که مسلمه یی یالکز اولیوب کفار بر ضرر ایرشدرمیه لر
کرمابه قصبه ایچنده دوز یرده عیون حاره متعدده در واوزرنده قبه و جامکانلر رجال
ونسوانه مخصوص ایکی حمام قیلنمشدر واسکی شهرك باغستانی نهایتنده سواد قصبه دن ایکی
میل بعید یرده بر کرمابه دخی واردر اوزرنده اجزاء دهنیه مجتمع اولور جمع ایدرلر کاهی بر ایکی
طاس طولوسی اجزاء حاره ایله قینامش زیت یاغنه بکزر دهنی جمع اولنور سکود شاهراه
اوزره بر قصبه درکه لفکه دن بر مرحله جانب شرقه واسکی شهردن بر مرحله غربه دوشمشدر
بو شاهراه شمالنده واقع طریق آخردن طرقلی برابرنه دوشوب آق بیق بونك قربنده
جنوبده واقع اولمشدر قصبه سندن خارج ایکی میل یرده جادهٔ راه کاری قربنده جد ال
عثمان ارطغرل بك مزاری واردرکه اوزرینه بر مختصر قبه بنا اولنمشدر لفکه یه وارر کن
یولك صول جانبنده در و بو قصبه ده متعدد خانلر و جامع وحمام ولطیف اوزم ترشوسی
واردر سنه بیك یتمشده وزیر اعظم کوپرولی محمد پاشا لفکه ایله سکود اراسنده طاغلر ایچنده
چلتکلك اولان وادیلره قریب که بر امانسز واسسز یر ایدی بر مکلف خان و جامع وحمام
واسواق بنا ایتدرمشلر درلفکه سکوددن بر مرحله جانب غربده وازنیقدن بر مرحله
شرقده یولجی ایچون خان وجامعی واردر جامعی اسکندر پاشانکدر اینی اوکی بر صحرایه
مشرف بر کوه بلند کمرنده نیچه مغاره لر واردر وخارجنده بر قلعه سی واردر قلعه سی مقامنده در

طقوزاون نفر قدر مخصوص مستحفظلری واردر واول مغارلرك بریسی مسکوندر ایچنده
بعض رعایا مسکنلری واردر ومخالف یوللری واردر که پیاده هزار زحمت ایله چقار وبر مغاره
آق بیق باباشرقیسنده واسکی شهر جنوب غربیسنده یوزاو یوك بونك قربنده وغربنده
بر قضادر آکا کوچك یوره دخی دیرلر وقضاء این اوکی وقضاء بوزاویك ایکیسیده بو قضا
توابعندندر بیلجك بروسه یکی شهری ولفکه وایزنیق وبلاق آباد وکملیك قضالری
وسطنده بر قصبهٔ معموره وقضادر ایزنیق شمالنده وکملیك جنوبنده بعض کارگاهلر واردر که
انده بروسه یصدوغی ودوشك وعبایی وقطیفه مانندی اشیا ایشلنور لکن بروسه دن
اچقدر قره جه شهر بر قدیم قلعه سی واردر ابتدا عثمانیاندن سلطان علاء الدین فرمانیله
عثمان خان غازی فتح اتمشدر پورسوق نهری اوکندن آقر اوکی براوه ده دز هواسی
خوب بر کوزل قصبه در کوتاهیه نك شمالیسیدر این اوکی قربنده اندن بعدی دورت ساعتدر
فصل در بیان لواء انقره دخی عموریاد یرلر واصل عموریا اناموره دیدکلری شهردر که ایچ ایل
لواسنده اولور وحالا بو انقره یه انکوری دیرلر وتواریخده یازدقلری وجه اوزره عموریا
انکورینك غیریدرکه اول شهر قونیه شمالنده وانکوریه قربنده در هارون فتح ایتدکده خراب
ایلدی وحالا اول شهرك آثاری قالمدی جنوبنده قسرای شرق قیرشهر شمال چورم وطوسیه
غرب اسکی شهر مع خداوندکار وقضالری بونلردر انقره یوکان ایاش باجی چسبوق آباد
چقورجق شوری یا مرتضی آباد بیان آباد هایمانه برکوی کودل اوصاف انکوری
تخت ولایت بشیوز اقچه مولویتدر وکاهی ارپلق نامی ایله قاضیعسکر معزوللرینك
بری سنه ویررلر بو شهر خارج وداخل قلعه سی بزستانی واسواقی وجوامع وحماملری ونیچه
محلاتی اولوب خارجنده براز بوستان وباغ وباغچه ونهر صغیری واردر اکثر سکانی ترکماندر
انك مشهور متاعی تفتیك صوفدر که غیری یرده بو مرتبه اولمز ایچ حصاری متیندر
طشره سی کبی دکلدر ایچ قلعه محل مرتفعده طشره سی دوزده جمیع بیوت داخل سورده
هارون الرشید ومأمون وغیری بوکا نیچه غزا ایتدیلر وبونی قونستانس قیصر بنا ایتدی بوندن
قسطمونی بش مرحله در بونك قپوسندن ایکی مصراعی بغداده نقل ایدوب هارون بوکا
کلدکده قپوسی اوزره یونانی یازی یازلمش که بسم الله الرحمن الرحیم یا ابن آدم فرصت امکانی
وقتنده عزیز طوت فوت ایتمه وامورى اهلنه اصمارله وافراط ایله سرورسنی ماتمه
یراقسون ونفسك اوزره کلجك کونك غمنی تحمیل ایتمه وجمع مالده مغرورلره مقتدی
اولمه بو شهری سنه یدی یوز التمش ایکیده سلطان مراد غازی ابن اورخان اخیلر
دیمکله معروف متغلبه الندن الدی وانکورینك قربنده قیاش باغچه لری دیرلر
لطیف باغچه لردر اقرصولر سبز خرم یرلردر انکوری اوزره مشرف بریرده حسین غازی
تکیه سی واردر ابد الآن ساکن اولورلر اقرصویی واردر اسمنه قیاش صویی دیرلر وطریقه
بیرامیه نك پیری که اسمی حاجی بیرامدر بو شهرده مدفوندر وبو انکوری ممتنده بر غریب شی

نقل

نقل ایدرلر که انکورینك شرقنده قزل ایرماقك بری طرفنه قریب خراب بر کلیسا واردر
آنده بر قیو واردر صوبی یوقدر اسمنه دلیلر قیوسی دیرلر دلی اولان کمسه‌یی اول قیویه
کفنی ایله کتورورلر اورایه واردقده اول قیویه باقدیررلر اول دلی اول قیویه بقرکن یا اولور
یاخود اول مرضدن قورتیلور انکوری خلقنده مشهوردر حتی اول قیو اطرافنده بر عظیم
مزارستان واردر دلیلر مزاری دیرلر صاغ کمسه بقسه اصلا برشی کورمز و اصلا ضرر اولمز
انجق کبریت قوقوسنه بکزر رایحه شم ایدر مرتضی آباد انکورینك قصبه ناحیه‌سی نام ناحیه
قریه‌لرینه متصل طرف غربده قصبه‌سی برنیجه قرایه مشتمل بر قضادر اووه‌یه دوشمشدر اهلی
تفنیك ایلکی اشلرلر ایاش انکوریدن غربده شاهراه اوزره بر معمور قصبه در بکبازاری
بوندن غربه دوشر برکوپی جنوبه وکودل شمالنه دوشر و ایاش ویرکوی وکورل بربرلرینه
قریبدر و ایاش قضاسنه تابعدر و ایاشدن بکبازاری طرفنده بر ایلجه واردر صوبی
بغایت خسته‌لره نافعدر یرکوی ایاشه قریب صاغ طرفنه دوشمش بر قصبه در کورل
ایاشك طرف جنوبنده بر قصبه در آنده کرمی نام دیکر کرمید دیرلر بر نهر واردر پرنج حاصل
اولور و نهرك اباغی بکبازارینه قریب کاور وجنوب سمتنده چوبکیوه اوستنده نهر سقاریه‌یه
منصب اولور یابان آباد ایاشدن جنوبده شور بانك شمالنده بر قصبه وقضادر طاغلر
ایچنه دوشمشدر باجی ایاش طپراغیله سنوزداش بر قاج قریه بر قضادر شوریا کرده
سمتلرینه قریب ایاشك شمالنده چاملو طاغلر و خوش آب وهوا ییلاقلر ایچنده دوشمش
قصبه‌سز بر قضادر نیچه یرده ایلجه‌لری وار در چبوق آباد انکوریدن شرقی و شمالی
بر قصبه وقضادر غربنده چقورچق واقعدر چقورچق انکوریدن بر مرحله شرقده
قصبه‌سز بر قضادر الماطاغی بونك ییلاقیدر بر کوه بلند وخوش آب ییلاقلری و چام
واردج وسائر اصناف اشجاره مشتمل بر مشهور طاغدر یورکان انقره لواء انقره‌ده
ساکن یورکانه متعلق بر قضادر قاضیلری شهردن شهره کزوب مصلحتلرین کورر مخصوص
یری یوقدر هایمانه الماطاغی ذیلنده چقورچق بونك شمالنده انکورینك ناحیه‌سی وخواص
همایوندندر قراسی معمور وخلقی مضیاف ومسافر دوستلردر براوجی تاطورغود ایلنه
اولاشور و بو ناحیه‌ده بر کرمابه خدائی واردر که باچغنه مرضلو کیروب شفا بولور بو ناحیه
خلقی اکثر اتلرودوه‌لر بسلرلر که اعلاسی بونده اولور طورغود ایلی دخی هایمانه کبی خلقی
مضیاف مسافر پرندر اول سمتلره کیدن آدمدن خرج استمك اولمز مسافره بارخانه‌سن
اچدرمق ایچلرنده عیبدر دخی طورغوتده بی نظیر اتلر ودوه‌لر ایریشور انکدخی اهالیسی
آت ودوه ایله مقیدلردر و ترکانله مختلطلردر والحاصل بو انکوری ناحیه‌سنده انواع
میوه‌لر اولور که یا اکثر امروددن اوتوز التی نوع اولور دخی ایکی نوع امرودی اولور که برینه
عباسی وبرینه بك امرودی دیرلر که مدوردر بونلر قیشده ینور وکونا کون الماسی اولور و انواع
اوزومی اولور وبرکونه اریکی واردر که روز قاسمده اغاجندن دوشرلر اربعین وخمسین داخل

44

اولدقده قزرمغه بشلرلر بعض تمام اولدقده كالني بولورشويله كه ابدار ولطيف صويي ايله
پالوده طبخ اولنسه تحمل واردر دخي چوق اووز ميوه سي اولورلا انهار چبوق آباد صويي
انكورينك جانب غربيسندن كلور واكيني سقي ايدر انجه صويي يعقوب نام ابدال تكيه سي
قربنده الما طاغندن نبع ايدر فصل در لواء كانغري بولواكوس طاغي ايكي بولوب نصف
اعظمي قصبه باتي كوس طاغنك شماله دوشوب جبل مزبور ايله جبل القاس وجبل
بوده نارك اراسنه دوشر تحديد شرق چورم سنجاغي جنوب انكوري غرب بولي شمال
قسطموني قضالري بونلردر اوكز بوجوروا بوغاز نام ديكر چركش كو نبتي توخت چركش
شعبان اوزي طوسيه قارغي قاري بازاري قره جه ويران قلعه جك قلعه جك كسكين
كسكين قوج حصار قورشونلو قوري بازاري ميلان يكيجه كوي اوصاف كانقري ناحيه نك
باشيدر كوس طاغنك طرف جنوبيسنده وبر كوشه سي ذيلنده قبله طرفي كشاده
صحرا بردوز يرده برقلعه وقصبهء معموردر ايكي حمام وايكي جامعي واردر بريسنه سلطان
سليمان جامعي ديرلر بريسنه بك جامعي ديرلر واسواق عامره وخانلري واردر وقصبه نك
صحرا طرفنده قلعه سي مقابلنده بريستة جك اوزرنده قصبه دن منفصلجه سراي
سلطاني واردر امراسنك مقريدر اطرافي تخته دن حجرات وبيوتدر امرا توابعي مسكنلريدر
وبو قصبه نك اكثر بيوت ابنيه سي چادواردج اغاجلرندندر وطاملري كرميد ايله
پوشيده در قلعه سي قصبه دن كوه طرفنده تمام قصبه يه مشرف برمتين كافري قلعه در
نيجه منار قدر قدي يوله فيا اوزره واقع اولمشدر وقصبه دن قلعه يه يوكلو حيوان هزار تعب
ايله صعود ايدر وقلعه ده نيجه بيوت ومحلات وجامع واردر ودزدار ومستحفظلري واردر
واهل قلعه آبي قصبه دن الوب ايچنده بر دمور قپولو بيوك صهريجي واردر محاصره اولنسه
صويه مضايقه چكلمز وصهريج مزبورك زميني اولان محل يكپاره صخره بر ايكي ميل قدر
تا قصبه زميني يه ابرينه كلنجه نقب اولنوب منار نردباني كبي طاشدن نردبان ايتمشلر دركه
وسطنده ينه طاشدن اويلمش بر حوض وصهريجنك بر طرفندن بر طرفنه طولاني
مجرا پيدا ايتمشلردركه بو قاج آدم كوده سي قدر بونهر اولور طاشدن اولان مذكور يولدن
اوغريوب پچرا اهل قصبه ديرلركه اول نهر قصبه التندن كچن نهردن بر شعبه اولمق اوزره در
ايام حارده بعض اهالي واعيان اول قعر ديوه مشعل ايله نزول ايدر طعام وكباب طبخ
ايدرلر وقصبهء مزبوره نك اوكنده اولان صحرانك بر طرفنده قره صو نام آب شيرين بر نهر اقوب
وبر طرفندن آجي صو نام نهر كلوب قصبه دن بر ايكي ميل اشاغيده جمع اولدقدن صكره
بر قچ ساعت مسافه ده قزل ايرمق نام نهر كبيره دوكيلورلر قصبه بو ايكي نهرك اورتاسنده
قالور وآجي صو قصبه دن اوچ ساعت شرقنده مملحه يه اوغرامغله آبي تلخ اولور بعيدن انكوري
جنوبه اوچ مرحله چركش غربه ايكي مرحله اسكله سي سينوب الثي مرحله در طوسيه
كوس طاغي شمالنده ايكيسي اراسي بر مقدار مسافه كانقريدن بر منزل شماله بر واسع دره

ايچنده

ایچنده بر قصبهٔ عظیمه در اکثر بیوت و محلاتی ایکی طرفده یاجه دوشوب چارشو و خانات و بعض
حماماتی اول دره ایچنده دوز یرده واقع اولمشدر طقوز حمامی و بش التی خانی و متعدد مساجد
و جوامعی واردر مشهورلری اسکی جامع عبد الرحمن پاشا جامعی بیکار باشی جامعی الاجه مسجد
جامعی و تکیه جامعیدر و بیك یتمش سنه سنده رئیس الکتاب شامی زاده محمد افندی قصبه
نهایتلرنده اشاغی بیکار نام معین قربنده بر مکلف خان بنا ایتدرمشدر حمامی ملوو جامعی ملو کویا که
بر قلعه در و قصبه نك بر یوکسك محلنده طاغ سمتنده طپراقدن بر قلعهٔ ضعیفه سی واردر که
جلالی زمانلرنده بعض اهالی بنا ایتدرمشلر حالا خرابدر بو قصبه نك قبله جانبی مکشوف
صحرادر که قربنده دورك نهرینه وو راسنده کوس طاغی انکلرینه منتهی اولور باغلو و باغچه لو
میوه کاندر و بو طوسیه قصبه سی وسطنده طلس بیکاری دیرلر بر معین و آبی لطیف
بیکاری واردر که خیلی کوزل صویی اولوب ایاغی دباغ خانه لره اقار صو اوزرنده بر قبه بنا
اولنوب زنجیرلرله ایکی اوچ طاس تعلیق اولنوب طاسلر تاصو اوزرینه اینمشدر و
قبه ایچنده مرمر منحوت بنا اولنمشدر و مجرا ایچون بر طرفی ترك اولنوب اوچ طرفی
طوتلمش آدم قدی قدر بر مربع حوض اول منبع اوزرینه طرح اولنمشدر بوندن اشاغی
بیکاردن غیری دخی بو قصبه نك لطیف و خفیف صولری واردر که وراسنده اولان
کوه انقاس شعبه لرندن کتورلوب چشمه لره اقتمشدر قوج حصار کره ده طوسیه دن
دورت ساعت غربه لدن جاده راه اوزره کانغریدن التی ساعت شمال و غرب بر دوز یرده
بر قصبه که اسواق و حمامات و مساجد و جوامع و خانات و قصبه دن منفصل بر هموار
صحراده تخته دن بر جامع و قربنده بر محکمه یوم جمعه ده بو محلده عظیم بازاری طورر قاضیسی
دخی محل مزبورده واردر و قصبه دن منفصل طپراقدن بر قلعه واردر و قصبه ایله قلعه ماییننه
باغچه لر دوشمشدر میوه سی فراوان نهر دورك قصبه قربندن کذار ایدر و طوسیه یولی
شاهراه کاریله کوك طاغی انکلرندن کجر ممردر قلعه جك کوك طاغی جنوبیسنده
اکا مقابل بر کوچك صحرایه منتهی اولان بر کوشه سنده اوکوشه دن منصه لجه بر یوکسك
یولی قیانك دبنه دوشوب سواد قصبه اول قیانی ایکی طرفدن کوشهٔ کوهه
وارنجه قوشتمشدر و سواد مزبور شکل نعل دوشمشدر و قلعه سی اول سنك اوزره
محکم قلعه در طاغ طرفندن بر قپوسی اولوب صحرا جانبی قصبه یه مشرف ایچنده جامعی
و دزداری و حصارلری واردر و قصبه نك ایکی حمامی و اوچ جامعی بر بینه اسکی جامع و بر بینه قره
پاشا خواجه جامعی و بر بینه دباغ خانه جامعی دیرلر واسع باغچه لری و خلفنده اولان کوهدن
کلور لطیف آب روانلری وار معمور قصبه در ابنیه سی اکثر اردج اغاجندن اولوب صوقی
طپراق ایله اورتلودر میوه سی فراوان خصوصا قایسی سی بیحساب و باغلری کانغرینك
شرقندن جنوبیه جزوی انحراف ایله واقع اولور ما یینلرینه ترمه صحراسی دوشمشدر بو کونلك
و قصبهٔ مزبوره نك غربیسی علفزار که اکا مشرف شهسوار پاشا سرایی واردر مکلف سرایدر

چركش بر واسع صحراده واقع بر قصبه در سلطان مراد خان رابع انده بر جامع و خان و حمام بنا
ایتدرمشدر بر مختصر طاشدن الحق قلعه سی واردر وایچنده محلاتی و متعدد چشمه لری
واوكندن كلوب غربیسنه كیدر بر نهر صغیری واردر و چركش صحراسی وسطنده بر پست
پشته اولوب اوزرنده بی نظیر چام واردج اغاجلری نابت دردامننده بوزاوغلی دیرلر بر قریه
كبیره وار چركشدن بعدی ایكی میل قدر زدر بوغاز بوكا چركش كنبتی دیرلر بر پست پایه
قضا و بولی ایله چركش اراسنده اون یدی پاره قرادردن ودپه یولر دروبونده شاهراه بوتنك
بوغازدن اوغرایوب بحر ممردر قورشونلو اوتوزبش پاره قریه دره نهر دورس وسطندن
مرور ایدر بر قضادر قاضیلر كوپرلو نام قریه كبیره سنده آرام ایدرلر قضاء میلان بونك برابرنده
شمالنه دوشر بونده مز لواء دیرلر او رمانی بسیار وفراوان ییلاقی كه اكثر نهر دورس
جنوبنه دوشر توخت كانقریدن شرقه میاله جنوبی طوسیه وقوچحصار وسطی محاذاتنده
كوه كوس ایچنده ایكی دوز واطرافی كوهستان بر یوكسك محلده جوانبی باغ و باغچه اسلامیه
طبراقدن بر مختصر قلعه سی وجامعی واردر وقضاء قصبه اوزرنده بر مرتفعجه ییلاقده
بیرافلو بازاری نام محلده ییل بازاری طورر محل مزبورده بی نظیر صولر واكثریا استسقا
النوب صاتیلور میلان بر طاشلق دره ایچنده باغ و باغچه والماسی بی حساب قورشونلو
شمالنده بر قاچ قریه یه مشتمل بر قضادر محكمه سی طولاب نام قریه سنده در میلان صویی
دیدكلری نهر بونك اوكندن چقوب شرق طرفنه كیدر بوجور وافوچ حصار وقره جه
ویران وسطنده بر قاچ قریه یه مشتمل بر قضادر بعض قریه لری القاس طاغی اتكلرینه
دوشر و نهر دورس بونی دخی ایكی بولوب پست پایه منصبدر قارغو اطرافی سنكستان جبال
اراسنده بر دوز یرده واقع جمله جوانبی باغ بر قصبه جامع و حمام ایوایواسی وفراوان انهوری
اولور نهر دورس بونك قبله جانبنده حاجی حمزه نام قریه بنده وایكیسی اراسنده عثمانجقدن
بر وكلن قزل ایرمق نام نهر كبیره منصب اولور واكثر نهر دورسك ایكی طرفنه دوشمش
بر قچ قریه بر قضادر طوسیه شرقیسنده وقارغو غربیسنده قارغویه قریب بر ناحیه در
قاری بازاری كوس طاغی نهایاتی غربیه سنده بوغاز قبله سنده بر دوز یرده واقع جمعه كونی
بازاری طورر بر قاچ قریه بر قضادر بونك وسطنده جامع واردر نهر دورس منبعی بو قضاده در
شعبان اوزی شرقدن جنوبه انحراف ایله وقوری بازاری شرقندن شمـــاله انحرافله بونك
شرقیسنه دوشمشلردر شعبان اوزی قلعه جك قربنده بر قضادركه قوری بازاری جنوبنه
دوشمشدر قوری بازاری بر قاچ پاره قریه بر قضادر قوری بازاری اوكنده بو اوچ پاره قضـــا
ارالری قلعه جكه وار نجه بایر ودپه یرلردر قلعه جك قربنده در قره جه ویران قضاء بوجور وا
قربنده شاهراه اوزره بر قیو یرده واقع جامع و حمام وخانلری واردر اطرافی مزارع و اكین یرلردر
قلعه جك كسكین قلعه جك جنوبنده دن ودپه لو یرلردر واوتوز قریه لو بر قضادر اكثری
تركاندر قزل ایرمق بونكله قلعه جك اراسندن بحر اعلاقاره یوزی وقاوونی اولور لكن

كوهستان

کوهستان اولمغله قاونی قورتدن خلاص اولمق مشکلدر وبونك قراسندن برینه که قلرقر
دیرلر انکوریدن کلوب شرقه کیدن یوجیلرکاهی انده قونرلر بوطاغ اوزره خرابه قلعه سی
واردر عاصیدر ذکر بعض اشیا بولواده کانقری قصبه سندن دورت ساعتلك جانب
شرقیسنده طوزلو نام قریه قربنده بر پست پشته که اصلا اوزرنده نباتدن اثر یوقدر شوره
زمیندر که جمله نمك زاددر هرنه طرفندن حفر اولنسه ملح معدنی چقار بینظیر مملحه در
وبولوا خلقی اکثری اهل اسلام واتراکدندر وکسبلری باغ ایله چنورلر و تفتیك چسی ایله
تقیدلری واردر لواء مزبورك اعلا سختیانی اولور وبعض قصباتنده دباغ خانه لری اولوب
سرخ سختیانلری بولنور فاخر اتلر بسلیوب بیع وشرا ایله تجارت ایدرلر جبال کوس
طاغی بوسنجاغی ایکی بولوب شرقدن غربه ممتددر چام واردر وبسیار اقر صولری واردر
القاس طاغی بوکوه لواء مزبورك نهایات شمالیه سنده کوس طاغی ماننددی طاغلردر انهار
نهر دورس قاری بازاری قربنده کوس طاغی نهایتلرنده پیدا اولوب اکثر غربدن شرقه جریان
ایله چرکش دوزلری وقورشونلو وقوچحصار وطوسیه قربندن کذر وقارغی قربنده حاجی حمزه
نام خرابه قصبه یه قریب یرده وایکیسی اراسنده عثمانجق سمتلرنده شرق طرفندن کلن
قزل ایرماغه دوکیلور فصل دربیان لواء قسطمونی الحدود شرقده جانیك شمالده قره دکز
سواحلی غربده بولی جنوبده کانقری وقضالری بونلردر اراج ازطوای استیفان افلانی
دادای اق قیا اق یورك ایاندون بویالی بوی آباد برمامع بویتان چکلق نام دیکر چاکلو
حده چکلنه خوش آلای دورکانی زاری زرده وای ساحل سینوب شربان صرای صرت
صورقون طاش کوپری نام دیکر اراق یورك یورك طورغان قزل اغاج کرزه قسطمونی
کوره حدید کوره نحاس کین اول کوچه اغاج کول کوئی مرکوزه یورتاق یورکان
اراج اوصاف قسطمونی کرسی ولایتدر اسواق وجوامع ومحلات وخاناتی واردر کوره
نحاس بونك ناحیه سی اولمغله اکثر اوانی بوشهرده ایشلنور اطرافه کیدر سینوب شمالده
دورت مرحله وانکوری غرب وجنوبده بش مرحله وقسطمونی جانب غربیسنده حصار
اردی نام محله سی کنارنده دوشوب سید سنبی افندی مسجدی حالا شعبان افندی جامعی
دیمکله معروفدر عزیز مزبورك تربه سی انده زیارتکاهدر ودخی محله مزبوره دقربنده جمال اغا
مسجدی واردر وبری غازی اتابك جامعیدر ومدرسه سی دخی واردر وکوك دن محله سنده
خوان سالار جامعی واردر وبوشهر ترکانك قاعده سیدر نقل ایدرلر که قسطنطنیه کفار النده ایکن
ترکان قسطنطنیه یه غزا ایدردی وبوشهرك بر طرفنده غایت مرتفع بر قیا اوزره بر کوچك
قلعه سی واردر بولی صعبدر طاش کوپری سورسز بر قصبه صغیره وقضادراندن بوی آباد
شرق وشماله قسطمونیدن بر مرحله جوامعی واسواقی واردر غرب وشمال طرفندن بر نهر
صغیرآقار اوزرنده برکارکیر کوپروسی ابنیه قدیمه دن اولمغله انك اسمی ایله تسمیه اولندی
بوی آباد بو قصبه ناحیه ایمیرسینوب یولیدر جانبکدن قسطمونی یولی اوزرنده جامع وسوق

وهفته بازاری طورور بوی آباد ناحیه سی سراپا چلتکزاردر بوکچ اولور بوندن طاش کوپری
غرب وجنوبه بر مرحله در سینوب قره دکز سواحلنده بر کوچك مربع الشکل کوچك
اطه نك که برابنجه قومسال یول ایله بیوك قره یه پیوسته در اول یول اوزره بر قلعه و بر شهر درکه
طشره دن کلنسه سینوبك قره قپوسندن کیروب سینوب ایچندن چیلوب واطه جانبنده
اولان قپوسندن اول اطه یه دخول اولنور بو شهرك اطرافی قومسالدر شهر کویا قوم ایچنده
قالمشدر واول اطه یی بر طاغ احاطه ایتمشدر اکا بوزد په دیرلر عظیم مسیره و آقار صولری واردر
و تازروه سنده بر حواله سز محلنده بر لطیف پیکار قینا یوب چقار غرایبدندر و بو طاغده بر کول
دخی واردر قره دکزك سینوب طرفلری اکثر طاشدن کسمه یارلردر و سینوب صامصونك
جانب غربیسنده ما بینلری دورت مرحله در و بو شهر بشیوز اقچه مولویتدر بساتین
ومیوه سی چوقدر بر جامع عتیقی واردر منبرینك فرشی وسقفی قدمه لری وایکی جانب
قورقولقلری وقپوسی ایله جمیعا یکپاره بیاض مرمردر احادیث ایله زمین وزمان منقوشدر
بر غریب ومصنع منبردرکه فرشنك بر جانبنده بر ذراعدن زیاده شق اولنمش سببی بودرکه
مرحوم سلطان سلیمان خان بو منبری قسطنطنیه ده بنا ایتدوکی جامعنه نقل ایتمك مراد
ایدوب مکانندن قلعنه شروع اولندقده وهله اولاده شق اولنمغین ترك اولنمسی اولی
کورلدی و سینوب قره دکزه کیرمش دوز یردن اوز رنده واقع مربعه قریب اون ایکی محله سی
والتی حمامی واسواقی ودورت قپوسی واردر بری قره جانبنه اچیلوب عرضی بر میلدن ایکی
طرفی دریا قومسال یولدن واریلور باب شرقیسی لیمانه آچیلوب اسکله در اول لیمانده بیك
قدر کمی لنکر انداز اولور و باب شمالیسی قلعه ایله دریا بیننده واقع اوه یه آچیلور مزبور اطه
قلعه یه متصلدر و قلعه نك بر طرفندن بر طرفنه اول جزیره نك دوری طقوز میلدر اوزری
دوز یر اولمغله باغ وباغچه اولمشدر شهرك صولری دخی اول طرفدن کلور واسع میداندر و باب
غربیسی که دریا یه کشاد اولور لکن اول طرف لیمان دکلدر و ایچ قلعه سی عظیم صعب و مرتفعدر
اصمه کوپرو ایله چیلور و قره طرفنه دوشر بلده مزبوره ده علاء الدین جامعی مفرح جامعدر
کوره قسطمونیدن بر کونلك مسافه غربه کوره نحاس اولان جبلك دامننده درلو ودپه لو
بر کسلك یرده واقعدر دورت جامعی ومتعدد حماملری واردر اسکله اینه بولی قصبه سنه دورت
ساعتلك شرقه در اینه بولی سینوبدن یوز میل غربه بر قصبه در و کوره قضاسنه تابعدر بر
اسکله در ایکی جبل اراسنه بر دره یه دوشوب یانندن بر نهر اقر سابقا جبلك بریسی ورا سنده
کافری قلعه سی خراب اولمشدر بیك یکرمی حدودنده نصکره امراء عثمانیه دن بریسی قزاق
خوفندن قصبه ده بر قلعه وحصار بنا ایدوب یانندن نهر کذر ایتمکله دیه ارینی یقوب آنی خراب
ایتمشدر اراج قسطمونی غربنده ما بینی بر مرحله در طاغلقدر هفته بازاری طورور بر جامعی
وخانی واردر یاننده بر بیوك صو آقار اراج چایی دیرلر بو صو بحره منصب اولور بو صونك کنارنده
بر طوزلی صو چیقر غایتله حاردر بو یالو اراج صاغنده و متصلدر هفته بازاری طورور بر

جامع

جامع واردر وبر قاج كويدن عبارتدر بونك يانندن بربيوك صو اقر ميلان صويى ديرلر وبونده
مندك صويى بوصو ايله قاريشور بومندك صويى كولبى طاغندن چقر ودخى بوطاغده
بوى يوزنده برصو چقار اسمنه دونرك ديرلر بودخى ميلان صوينه قاريشور بازار اولدوغى
يرده در طورغان بوى اباد ناحيه سنده برقضادر بوقصبه بوى اباد غربيسنده وايما حصارى
شمالنده در حصار ايما طورغان شمالنده برقصبه درسراى سينوبدن قره طرفنده
طاغلر ايچنده برقضادر بى نظير ييلاقلرى واقر صولرى واردر الما وطاغ يمشلرى اولور
وچاملو طاغلرى واردر اكثر ميرى زفت بوقضادن كلور چاكلو سراى وراسنده كوهستان
ايچنده برقضادر چاملو طاغلرى واقرصولو يردر ايااندون سينوبدن غرب طرفنده
دريا كنارنده برقريهٔ كبيره در اكثر اهاليسى كفره در جبل معدن نحاس اوتوز ميل مسافه
اطرافى نيچه منار قدر ارتفاعى قزل طپراقلو زمينى سوزناك ومحترق شكل بعض مواضعنده
نبات اولوب حفر ايدوب جوهر اخراج ايدرلر وهركس توده توده جمع ايدوب اكا ديرك ديرلر
واول توده لره آتش ويروب كندى كندينه يكرمى كون ياندقدن صكره اندن كبريت مذاب
اولوب اقر اولدخى باشقه محصول مقاطعهٔ ميريدر مخصوص امينى واردر اما جوهر كلجه
اولوب محلنده قالور مغشوشى نحاسدر اكا قره باقر ديرلر انلرى دخى الوب زنبرك ديدكلرى
كانونلرده يكرمى دورت ساعت منافخ عظيمه ايله ذوب وقال ايدرلر وهر زنبركده جوهرك
غايت اعلاسى اولمق شرطيله اون بطمان نحاس بعد ذلك اوچر بيك بطمان اوچر بيك بطمان
برمخصوص فرن كبير اميرى واردر اكا دخى نقل ايدوب انده ذوب وقال دن صكره كه انى
ياش بيد كوندرلريله قاريشدير ارق فرون مزبورده اول درياى نحاس يناروق تمام صاف
اولور وبيك بطمانى حق نار حساب اولنور بيكى دخى ميرى ايچون بيكى باقى شركانكدر
وسنه ده بومعدن اون بيك بطمان نحاسه مقطوعدر كه هر بطمان طقوز وقيه در اوچ
بيك بطمانى خرج ومصرف وباقيسى خزينه يه تسليم اولنور حالا ميريسى دورت بيك
بطمانه تنزيل اولنوب وجبل مزبورك برمحلندن تدريج ايله قعر زمينه كيدرك حفر اولنوب
پايه پايه زير زمينه كيدرلر وجوهرك اعلاسى قعرنده در ديرلر وحفر اولندقچه مخصوص
نجارلرى واردر يقلمسون ديو ستون وتخته لر ايله بنا ايدرك زير زمينه كيدرلر دورتيوز قولاج
قدر زير زمينه واسع يول ايدوب بومنوال اوزره جوهر اخراج ايدرلر وجوهر بوجبلده طمر طمر
اولمغله كاه اوطرفده جوهر قالميوب بريرنده دخى جديد حفره محتاج اولور وبو زير زمينلرده
صو چقسه انى تاكانك طشره سنه چقرمق ايچون موظف عمله واردر هر قولاج يرده
ايكيشر آدم عظيم كغچه لوله صويى الوب برقولاج بالايه برحوضه دوكرلر اندن دخى بواسلوب
اوزره بالايه دوكرلر بر عظيم عملدر محمد پاشا نام بركيمسنه بومحلده بومعدنده امين اولوب
جبل مزبورك تاالتندن حفر ايتديروب معملك تادبنه دك حفر ونقب ايتدرمكله اول
آب كشلك زحمتندن خلاص اولندى ومعملك آبى اول سوراخدن اقوب كيتدى لكن

يلك يتمش حدودنك برزلزله دن بالكليه اول معمل چوكوب غيرى يردن نقب وحفره
شروع اولندى ومعلوم اولاكه بو رايحه مغنى وجودانسانه ذر وكارده اولنلر اكثرعبيددركه
صاحبلرى كوچكدن الوب انك قومشلردر مع ذلك ينه ميت شكلنه كيرمشلردر جمله دن
عرق جبينى مسح ايچون اللرنك آهن پاره لرى واردر اكر بر عضو واصبع ايله مسح جبين
ايتسه لر ديلرى قوپوب پاره پاره اولور وهر كون قصبه اوجنك انلره مخصوص بر حمام واردر كلوب
انك غسل ايدرلر رايحه كريهه يى ازاله ايدر وكاه معدننك بخار حادث اولوب
دعا ياسه لر دفع اولور ودمور دن هر برينك قنديللرى واردر ياغ ياقوب انك ضياسيله
كيروب چقارلر وبو معدننك وافر كوكرد حاصل اولور جبل سينوب بحر اسود ساحلنك
واقع مدينه سينوب قربنك جانب غربيسنك در اول ديار خلقنك افوا هنك بوزدپه نامى
ايله مذكور وايكى قله لو نباتاتدن عارى بر جبلدر وقسطنطنيه جانبندن دريا ايله
سينوبه كلوب ليماننه كرمك استيش بو جبل دامننك اولان ليمانه وارميوب الارغه دن
بحر فصل درلواء بولى اناطولى ايالتنك ميانه پايه در اهاليسى اتراكك اشبهى وانسانيته
اقربيدر حدودى شرق قسطمونى شمالا بحر سياه غرب قوجه ايلى جنوب خداوندكار
وقضالرى بو نلردر اسكوبى افتنى افلانى بولى اقلغان الجه شهر اق طاش اما صرى
اولاق دره سى اون ايكى ديوان اولوس اوه يوزى باولى بندركلى بوردر پنجشنبه نام ديكر
زرزنه بارتان نام ديكر اون ايكى ديوان نفس تودورغه جفا چهارشنبه حصار اوكى دورت
ديوان دركنه دورك زرزنه زعفران بورلى سراى شهاب الدين صما قوطرقلى بورلى
طرقلى يكيجه قبرسجك قزبيل قوكر بالجنوس كرده ده كى بجه صونا كلباز ارى
مودرنى منكن ويران شهر يدى ديوان يلانلوجه يكيجه بولى يوركان بولى يوركان طراقلى
اوساف بولى قاعده ولايت سورسزدركه اسواق عامره سى ومتعدد جوامع وحمامات مدارس
وخاناتى واردر استانبولدن التى مرحله در اوتوز ايكى پاره قريه سى واردر بونلرده بر جنس
فندق اولوراكا فسنى فندق ديرلر اغاجى كستانه اغاجى كبى بغايت لطيف طعمدركه
بادام طعمنه مشابهدر دانه سى فندق كبيدر بو شهر بردوز صحراده واقعدر اطرافى
كوهستاندر ومسدوددر انجق شرق وغربى اچقدر اوچ حمام ودورت جامع كه برى شمسى
پاشا جامعى وقره چاير محله سى جامعيدر دباغلر جامعى وكول بورى محله سى جامعيدر
وقبله طرفنك چفته كرمابه خدايسى واردر ورجاله مخصوص اولان كرمابه نك حوضى ايكيدر
نسوان كرمابه سنك حوضى بردر ومودرنى بيلاقلرندن كلور بر نهر صغيرى واردر كه كولباز ارى
ايله حصار اوكى قضالرى اراسندن دريايه قاريشور وكولبورى محله سى وراسنك بر كوچك
كولجكزى واردر كه انك اكثر حاصل اولور قامش كبى براوت كوكيدر وبولى قربنك ايكى
چشمه واردر بريسى نك صويى منجمد اولوب طاش اولور وبريسنك صويى
طاشى اريدر محو ايدر ولهذا اول چشمه يه اغاجدن تكنه لر قومشلردر بوليدنه انكور اولمز

كرده

كره ده بولیدن ایکی مرحله شرقده ویران شهر ایله بولی اراسنده ارق طاغی ذیل جنوبیسنده
اشجار ونباتدن خالی یابس برهموار صحراده واقع دورت محله وایکی جامع وبر حمام وسوق
ومتعدد دخانلوی و یتمش سکز قریه سی واردر الا طاغدن کلن نهر کره ده اوزریشه دوشمشدر
غربیسنده قره کول دخی شرقیسنده توزلی کول دیرلر ایکی کوچك کولی واردر ایو
کوسله سی اولور دخی استانبولده اولان طرالجیلر اکثر کره ده اهالیسندندرلر ویران شهر
بولی ناحیه سنده کوپچه صو وسازاق شرقیسندن بر صحراده هفته بازاری طورر ارق
طاغی نامنه بر یبلاقی واندن کلور بر نهری واردر محصولی زعفران وبی نظیر عسلی اولور
مودرنی نیچه دفعه مولویت اعتبار اولنمش برقضادر اون بر محله وایکی حمام واوچ جامعی واردر
استانبولدن بش مرحله وبولیدن بر منزل جنوبه جزوی انحراف ایله غربی چبلاق ایکی
یوجه طاغ درهسنه دوشمش عرضا اول درهنی احاطه ایدوب بر مقدار اول طاغلر
انکلر بنه یاپشمش طولا بر میل قدر اوزانوب وسطندن بر نهر آقوب ایاغی صپانجه
قربنده نهر سقاریه یه قاریشور وقصبه ایچنده کوپروسی واردر بیوتی اخشابدن سقفلری
تخته لر ایله اورتلمشدر حماملرینك بریسی چفته اولوب وبری یکتادر وجامعنك بریسی اصیل بك
بناسی و بریسی یلدرم خان بایزید بناسیدر که وسط قصبه ده یلدرم خانك بر مدرسه سی
دخی واردر وبریسی سلطان سلیمان بناسیدر که آکا ایکی جامع دیرلر واستانبول یولی اوزره
قصبه دن ایکی میل دیبك خانی دیرلر رستم پاشانك بر خانی اولوب داخل قصبه ده ایکی
خان ومزارع ومراعیلری استانبول جانبنده صحرا یره دوشوب باغ وباغچه لری شرق جانبنده
قصبه نك ورا سنده وادیلره دوشمشدر بو قصبه نك متعدد چشمه لری واردر که انلردن
ایچرلر نهری ملوث اولمغله وقصبه ونواحی اشجار کوهستان ایچنه دوشوب اهالیسی
اکثری شرت اوزره در واکثر اهلینك صنایعی سوزنکرلك ایدوب انکله چغنورلر استانبولده
اولان سوزنجیلر اکثر انلردر و بو قصبه یه مشرف ایکی جبلك بریسنه که شهردن شرق
شماله دوشمشدر اوزرنده شهره مشرف بر قلعه سی واردر که اوچ طرفی سور و بر طرفی
یه کسك یار اولمغله عدم احتیاجه بناء بلا سوردر وایچنده بیوت وجامع واردر وقصبه دن
قلعه یه دخی صعب المرور یول واردر و بو قضانك دوقرچین وقوزیقاسی نامنه ایکی ناحیه سی
واردر اماصره قره دکز ساحلنده بر تل عالی اوزرنده بر قلعه متینه در جامع ودزداری واردر
وقلعه نك جانب شرق وغربنده محفوظ لیمانی واردر دخی شرقی اولان لیمانی محاذیسنده
لب دریاده قصبه نك بوزغانه دیرلر بر مختصر وملوث حمامی واردر واون بش قریه سی واردر
سینوب شرقه قره دن بش مرحله ودریادن یوز میل قدر وارکلیدن دخی قره دن دورت
مرحله ودریادن اللی میلدن زیاده واقعدر قبر سجق الاطاغ اوزرنده یکرمی دورت پاره قریه در
شمالنده سلطان اوغلو یبلاقی و بولی یبلاقلری واقعدر مودرنیدن بر منزل شرقه بااولو
قضاسی چقیلوب واریلور بو قضایه تابع چلتك دره سی واردر برنجی اولور بااولو الاطاغ

انكنك غرب جنوبنده واقع اون پاره قريه لو بست پايه برقضادر يوری سنكستان اولمغله
مزارعی ازدر انجق فاخر عسلی اولور بونده برايليجه واردر كاشف توحيد صاحبی داود قرامانی
قربنده مدفوندر بر زيارتكاهدر دورت ديوان كره ده غربيسنده دورت ساعتلك واندن مفرز
الاطاغ دبنده اون پاره قريه برقضادر ايچ ايری اولور سلطان سليمان خان بعض اسفارنده بوندن
بكركن نقريسی حركت ايدوب دورت كون بونده ديوان اتمكله بو اسم ايله مسمی اولدی چاغا الاطاغ
شمالنده بر دره نك ايچنده جامع و بر حمامی وار كوچك قصبه در الاطاغ انكيله بونك اراسنده بر كول و
چايروار در كولی صبانجه كولندن كوچكدر واقر بالغی چقار خلقی بای ايشلولر روم ديارنده چاغا بابی
مشهوردر بوليدن صول طرفه كوچه طاغ اوزرينه چاغا توابعندن منكن بازاری بر بوندن ندوجه
ييلاقی اشيلوب كوللری نه واريلور منكن چاغا شمالنده بر قاچ قريه وقضادر بر صونك كنارنده بش
اون اولی برقريه سنده بازاری طورر واول صوارق طاغندن اينر فاخر الابالغی چقار بو قضاده
مودمه ديرلر بر نوع اريك اولور كه چكردكی كوچك غايت لذيذدر تودرغه طراقلی يه متصل
و بولی غربيسنده بكرمی قريه لو برقضادر بونكله بولی اراسنده مودرنی واقعدر شماليسی
جبال جنوبيسی صحرادر ونالا تارلاسی ديرلر بر مشهور اووه سی واردر متاع مشهوری
قاشق وطراقدر افنانلو كول كنارنده ايكی قريه سی وار برقضادر نهر ميلان بو كوله منصب
اولور وينه بر طرفنده اياغندن چقوب دريايه قاريشور زعفران بورلو اون ايكی محله سی
دورت جامعی و ايكی حمامی واردر بو قصبه نك اللی پاره قريه سی واردر خنجر خواجه بر مكلف
خان يا پمشدر قزل بلی تابع بولی اون ايكی قريه لو برقضادر ايو باغلری واردر بر طرفی
فلياس صويی اوزرنده دردن ماهياسی ديرلر بر ييلاقی واردر قوكر به اسكوبی جنوبنده
بوليدن بر منزل غربه يكرمی قريه لو برقضادر نيچه خانلری واردر هفته بازاری طورر
محصولی پرنج و فاخر قيماغی اولور جنوب طرفنده اوغری صويی ديرلر بر نهر اقوب افنانلو
كولنه منصب اولور دوزجه بازاری ديدكلری بونك شاهراه اوزرنده اولان خانلری وانك
اطرافنده طاغلر ايچنده برقاچ قريه سندن عبارتدر كه بازاری اول خانلر يانده طورر
وچلتكلری انهاری ميلاندن كلن صودن سقی اولنور اهاليسی جاموس بسلرلر پرنجی
سرخ و الحقدر و بولی طرفنده ومودرنی جانبنه دوشن جبالنده وشق و زردوا بولنور وطاغلرنده
ماكيان ييابانی بولنور شكلده بر اماجثه ده كبيردر بندركلی قره دكز ساحلنده بولی شمالنده
برقلعه در يكرمی قريه سی واردر قلعه سنك اوكنده ليمانی واردر اكثر اطرافی كوهستان
و صحرالری ازدر صويی چله طاغندن كلور بر نهردركه زورق ايله عبور اولنور جانب شمالنده
حاجی بابا مرقدی زيارتكاهدر متاعی ايو بزلردر محصولی كراسته ومبوه در صماقو بندركلی يه
تابع يكرمی قريه لو برقضادر غربنده واقعدر دورك اركلی شرقيسنده دريادن الارغه برقضادر
چله طاغنك شمالنه دوشر بولی بونك جنوبنده در هفته بازاری طورر خانلری ودكانلری
وار بر نيچه قريه در بولی صويی ايله نهر منكن بونك قربندن اقر واراج صوينه و ويران

شهر

شهر صوینه بو قضاده قاریشوب حصار اوکنك قره دکزه دوکیلور و ییل بازاری که
هر سنه ده بر کره طوروب اون بش کون قدر ممتد اولور و یدی دیوان بو قضاده در درکنه
دورك جنوبنده سکز قریه لو بر قضادر یابس طاغستان یرلردر سکز دیوان دید کلریدر ییلا ناحیه
دورکك شمالنده طقوز قریه لو بر قضادر قره دکزه قریب طاغستان ایچنه دوشمشدر
اعلا میوه سی اولور و بو قضانك التی یاننده قلباس نهری چوب دکزه کیدر و بوننده ابدال پاشا نام
بر زیارتگاه واردر پنجشنبه یکرمی قریه لو بر قضادر چهارشنبه قضاسی ایله بونك ماییننی قلباس
صویی فصل ایدر کول بازاری پنجشنبه دن شماله قره دکز کنارنده یکرمی سکز قریه لو بر قضادر
خلقی میری طاوقچیلردر حصار اوکی کول بازاری شرقنده دورت پاره قریه بر قضادر نهر قلباس
ایکسینك اراسن فصل ایدوب دریایه قاریشور یکیجه بولی شرقنده ماییننی ایکی مرحله اون ایکی
قریه بر قضادر کوهستان و یابس یردر منکن بولی ایله بونك اراسنه دوشر و قلباس نهری بونك
وسطندن چکر بارتان بولیدن اوچ مرحله شماله قره دکزه قریب یکرمی دورت قریه لو بر قضادر
هفته بازاری طورور دربند صویی واوه صویی واولوس صویی بر نهر اولوب بو قضادن چوب
دکزه قاریشور نهر مزبور غایت عمیق اولمغله بوغازندن ایکی میل قدر ایچرو کمیلر کیروب
کراسته یوکلنورلر قلیونلر اکثر بونده بنا اولنور و اون ایکی دیوان یودر اسکوبی بولیدن شماله
انحرافیله غربه اون ساعتلکدر و اقچه شاردن جنوبه در بر جامع و بر حمامی و اون پاره قریه سی
واردر بونك شمالندن چله طاغندن دباغلر صویی کلوب بوکا اوغرار و جانب غربیسی طاغلو دخی
اورمانلو صحرالردر و مزارع و چلتکلری میلان صویندن سقی اولنور راحق پرنجی و اعلا بزی اولور
چله نام قریه ده شمسی افندی مدفون اولوب زیارتگاهدر اقچه شار بولی و اسکوبی شمالنده
اسکوبیدن التی ساعتلك یکرمی قریه لو بر قضادر چله طاغی بولی ایله بونك اراسنه دوشمشدر
بو قضا کوهستان ایچنه دوشوب اول جبالده بلوط و کستانه و الما اغاچلری واردر شمالیسی
دریادر اسکله سی کرام الدین نام قریه در جمعه بازاری واردر میلان اغزی اسکله در جنوب
طرفی اسکوبی و دوزجه قضالریدر لطیف کراسی اولور و محصولی کراسته در کوبجه صو بولی
شرقیسنده کوه و صحراده یکرمی قریه در وچله ییلاقی بر فاخر ییلاقدر بولی صویی بو ناحیه دن
چکر سراق بولی شرقیسنده کوبجه صویه متصل بر ناحیه در نهر مزبور اراسنی فصل ایدر
بر کوه و صحرادر الا طاغ ییلاقی یکرمی قریه بر ناحیه در تکیه نام قریه سنده امیر سنان نام
بر عزیزك مرقدی زیارتگاهدر اق طاش ویران شهر شرقیسنده التی پاره قریه بر قضادر قراج
یرلر و کوه و صحرادر ویران شهرك صویی بوکا اوغرار اولاق اق طاش شرقیسنده اون قریه در
الا طاغدن انیف صویونی سقی ایدر زرزنه بارتان جنوبنده اکا تابع یدی پاره قریه بر قضادر
هفته بازاری طورور محصولی کراسته و میوه دریدی دیوان دید کلریدر اولوس اماصره
جنوبنده اون بش پاره قریه بر قضادر جمعه بازاری طورر شرقیسی قسطمونی سنجاغی صعب
سکستان یرلردر اووا بردن ایچنده اون قریه لو بر قضادر شرقیسی حدود قسطمونیدر

اولوسدن جنوبه بر يابس صو سز سنكستان يردر خلقى اكثر ال دكرمانى استعمال
ايدرلر افلاقى برقاج پاره قريه در قسطمونى حدودنده انك غربنده واقعدر افلاقى ايكيدر
بونك متاعى اكيندر هفته بازارى طورر خانلرى واردر تغن ويران شهره قريب اوچ پاره
قريه لو برقضادر كوجه نس زرزنه يه متصل وجنوبنده يدى پاره قريه برقضادر
محصولى كراسته وميوه واكيندر قربنده قرق طاغى ديرلر برجبل واردركه انده بر مغارهٔ
عظيمه واردر اول مغاره يه كون كورمزلر غارى ديرلر وعوام الناس قتنده انده برقوم ساكندركه
كنش كورسه لر اولورلر كيجه لرده چقوب بعض ذخاير ولوازم الورلر بوغارك داخلى برزمان
مسكون ايدى واثارى واردر مثلا بيوت واقرصو چشمه لر وانواع اهل صنايع دكانلرى كه
حالا طورر ودخى دكاكينده بولنان ارباب صنايع الات ولوازمندن كه نه مقوله صنعت
وحرفته مخصوص ايدوكنه استدلال اولينور وجمله بيوت ودكاكين طاشدن يونلمشدر
وطاشدن تابوتلر ايجنده اموات واردركه نردبانلر ايله صعود اولنور وبوغار ايجنده برمقدار
كيدلسه برنيجه يوللر يمين ويساره چيلوب كيدر نيجه دفعه بيل موملرى ايله برقاچنه
كديلوب ايكى كون وكيجه دن صكره طشره چقمشلر نهايت بولمامشلر وبوغار نهايتلوى
كورنهٔ نحاس قسطمونى طاغنه اولاشور تخمين اولنور ذكر بعض اشجار وانهار وجبال بو
ولايت چام واردج وبللوط وچنار وكوركن ايله مالامال پست وبلند نيجه كوهستان وبربر عظيم
اورمانلرى واردر بعض كوهستانلرنده ميوه وفواكه اولور خصوصا فندق وكستانه چوقدر
الا طوليده بولى طاغلرى علو ايله ضرب مثل جمله دن الا طاغ مشهوردر طاغدر الانهار نهر ميلان
هر مروزوچله طاغلرندن اينوب كانغرى سنجاغنده ميلان اولدوغى برطاشلق دره ايچندن
شرقه جريان ايله چيقوب بعده دوزجه قضاسيله اسكوبى فصل ايدر وبحيرهٔ افنانى يه منصب
اولور وينه كوللك اياغندن چقوب بروسه واز نكميد سنجاقلرين فصل ايدر كولدن صكره
غربيسى بروسه سنجاغنه اندن اقچه شاره واروب ودخى برنيجه اغزدن قره دكزه قاريشور
وبعض اغزلرندن برايكى ميل ايچرو كميلر كيروب كراسته يوكلنور نهر ويران شهر ارن طاغندن
اينوب غربه جريان ايله اق طـــاش ويران شهرى چخربورلى التندن قره بوك تكه سى
اوكنده قسطمونيدن كلن اراج صوينه قاريشور ايكسى عظيم نهر اولور وبرايكى منزل
اشاغى تغن قضاسنده بولى صويى دخى قاريشور مجموعى قره دكزه منصب اولور نهركره ده
الا طاغدن اينوب شهاب الدين واولاق قضاسندن چيقوب انكورى وكانغرى وقسطمونى
سنجاقلرينى فصل ايدر اراجه قاريشوب برى جانب بولى سنجاغى اول برطرفى ذكر اولنان
سنجاقلردر نهر فلياس قزل بل يكنجه وپنجشنبه قضاسنى توسط دخى كولبازار وحصار
اوكنى دخى فصل ايدوب قره دكزه قاريشور نهر دربند اووه صويى واولوس صويى دخى
ديرلر بارتان قضـــاسندن چيقوب قره دكزه قاريشور بوغازى حيلى عميقدر اوچ ميل
ايچروسنه كميلر كيروب كراسته وسائر متاعلر يوكلرلر نهر مودرنى صبانجه نك

اطه نام

اطه نام ناحیه سنه قریب سقاریه نهری اوزره اولان تخته کوپریدن اشاغیجه نهر سقاریه یه
دوکیلور بولیه کیدن ناحیهٔ مزبوره یه ومودرنی یه اوغرایوب اندن یوقاروده اغاج کوپریلردن
بحر بحیرهٔ چغا صبانجه کولی ماندی برکولدر وافر بالغی چقار بحیرهٔ افنابلو اسکوبی ایله
قوکریه اراسنده برکولدر نهر میلانه نو اوغری صولری بوکا قاریشور ایکیسی بر اوغردن چقوب
قره دکزه منصب اولورلر بو صولر اوزرنده کوپریلر واردر جبال الاطاغ برجبل عظیمدر
اوزرنده دائما قار اکسك دکلدر وقله لر ومرتفع یرلرندن کشش طاغی کورینور سائر
عقاقیردن غیری چوب چینی دخی بولنور وجبل مزبورده بی نظیر اقار صولر واردر بکبازاری
بونك جنوبنه وبولی شمالنه دوشمشدر فصل درلواء خداوندکار وجه تسمیه بودرکه
اوائل حالده سلطان اورخان ازنیقی فتح ایدوب دار السلطنه ایلدیلر وفرزند ارجمندلری
سلطان مرادکه غازی خداوندکار لقبی ایله شهرت شعاردر انلره بروسه سنجاغنی ویردیلر
لکن صکره اورخان غازی بروسه یه نقل ایدوب دار السلطنه بروسه اولدی اما
اولا خداوندکار سنجاغی اولمغله من بعد لواء خداوندکار دیمکله مشهور قالمشدر الحدود
شرقنده کوتاهیه جنوبی مغنیسا غربنده قره سی ومدانیه کورفزی وقوجه ایلی شمالنده
بولی وقوجه ایلی وقضالری بونلردر ابکی ارمنی اطره نوس اقیازی اقیازی یورك اولوباد اینجك
ایابجه اینه کول باقر برغمه بروسه بکبازاری یالووا بیرامج ترحاله نام دیکر صوما خرمنجك سوری
حصار سکوت سنجان صاری چایرطاغ اردی طراقلی یکیجه سی طومانیج قاری بازاری
قوری بازاری قره حصار نعللو قزلجه طوزله کبود کته کرماستی کومش آباد کملیك کوجه طاغ
کون بازاری کوینك کون یوزی لفکه مانیاس مرمره مع شاملی مدانیه میحالج میحالجق نواحی
برغمه یار حصار یکیشهر کولبازاری که قرب لفکه در اوصاف بروسه بشیوز اقچه بر مولویتدر اوائل
فتوحات عثمانیه ده پای تخت سلاطین سالفه ایدی برتل عالی اوزره برحصاری واردر
اغلب سوادی خارج سورنده در کشش طاغی ذیل شمالیسنه طولانی برفرسخ سوادی واردر
وعرضی نصف فرسخه قریبدرکه امیرسلطان محله سی دینلور مرادخان جامعی سمتلرندن
غربه طوغری مرادیه و یکی قپلوجه حدودینه دك متصل واحد عمرانلرو بوندن صکره غازی
خداوندکار وایکی قپلوجه سمتلری ایکی اوچ میل قدر منفصلجه پست محلده واقع اولمشدر
وشهر بروسه دامن کوهدن اخذ ایدوب کوه طرفنه طبقه طبقه مرتفع اولارق
تاقلعه سی اولان محل مرتفعه دك وبعض جانب شرقیسی و جانب شمالیسی قضای
واسع متسعدرکه خلف سورنده بکارباشی دیمکله معروف تفرجکاهدرکه قلعه اردنده دامن
کوهده برقیا التندن چقوب قلعه یه کلنجه برایکی میدان چمنزار وهموار بوصحرادن کچوب قلعه یه
اوغرار وقلعه دن اشاغی بعض بیوت ومحلاته یایلور بریسی دخی کوکدره صویدر جبلدن
نازل اولور بونهردر قلعه نك شرقیسنده واقع اولان محلات بوصودن ایچرلر بونك دخی
شهر ایچنده برمقسمی واردر برجای مفرحدر بری دخی اق چغلان صویدرکه شهرك

امیر سلطان جانبلری صوییدر اهل ولایت بو صولرك لطافت وخفت وثقلتلرینی بو وجهله
تعبیر ایدرلرکه بیکار باشی صوینی ایچن کمسنه نك ایاغی کلب طلامز وکوکدرن صوینه
معتاد اولنلرك خانه سنه اوغری کیرمز وعلیشیر صوینی ایچنلر مقردن خلاص اولمز یعنی
خسته اولوب اللرنده عصاسی اولور وکثرت بلغمدن سعاله مبتلا اولور واکول اولور
وبو صولر بروسه نك اشاغیسنده واقع باغچه لرینه یایلوب کثرت میاه زماننده نیلوفر
نهرینه قاریشور والحاصل بروسه شهرینه داخل اولان میاه توزیع وتقسیم اولنوب
دمشق شام کبی اکثر بیوت واسواقده آب جریان ایدر وبو شهرك اشجاری واثماری چوقدر
خصوصا درخت ارغوانی فراواندر وعبد المؤمن نام کمسنه نك کوشکی بر تفرجکاهدر همان
شهرك اوجنده درکوك دره اندن کلور برایکی دکرمن یوریدر مفرح نشیمنلری وار درچامایجه
وفستقلو کوهلری ایچلرنده اشجار صنوبر اولور وبروسه ده دود القز تربیه ایدوب وافر حریر
پیدا ایدرلر حریری بغایت ایو اولور وبروسه ده بر نوع یصدق ودوشك وعبائی کارکاهلری
واردر وقطیفه وکمخا کبی قماشلر دخی اشلنور وبروسه کستانه سی مشهوردر جبل راهب
دامنلرنده درودخی بر مسیره سی واردرکه ابدال مراد دیرلر قلعه دن یوقارو کمرکوهده بر خدای سده
وصفه کبی واسع میدانده قلعه وشهر اووه سنه مشرف بر کوشك درختستان سایه لری
واقرصویی وابدال مراد مزاری وتکیه سی بر لطیف مسیره در ودخی قرنفلی شهره مشرف
کمرکوهده بر مسیره در علیشیر صویی اندن چکر وجهت بروسه شهری بو محلدن نمایان
اولور دیرلر وبو شهرك خط مستقیم ایله قسطنطنیه ایله ما بینی التمش بر بوچق میل
اولوب اما دریادن اسکله مدانیه سکسن میل قدر اولور ومدانیه دن بروسه
دورت ساعت قدردر سنه یدی یوز یکرمی التیده سلطان اورخان بن عثمان خان محاصره
ایدوب صلح ایله المشدر وحصارمز بورك سکان ومستحفظانی واردر وبو شهرده فاتح اورخان
غازی وسط شهرده جامع عتیقی وعمارتی ونصارادن مناستری مدرسه ایلدیلر وکیکلو
بابا مشهدی اوزرنده اولان زاویه وجوامع جمله غازی خداوندکار عنوانیله اشتهار بولمشدر
وسلطان مراد ثانینك داخل سورده سرای قپوسی قربنده جامعی واسکی قپلوجه
قربنده بر جامع ومدرسه عالیه وعمارتی وار در یلدرم بایزیدك بر جامعی ومدرسه سی
وعمارتی ودار الشفاسی وزاویه سی واردر چلبی سلطان محمدك جامع وسقفی کاشی ایله تربه لری
اولوب یشل عمارت نام مطبخ ومدرسه سلطانیه انکدر وسلطان مراد ثانینك بر مدرسه
وعمارتی وشیخ شمس الدین سید محمد بخاری که امیر سلطان دیمکله مشهوردر انلرك مشهدی
قربنده بر جامع وعمارت دخی واردر کرمابه یعنی قپلوجه بری غازی خداوندکار جامعی
محله سنده بروسه نك غربنده بر کارده اولوب سلطان موسی الیه اوزرینه کاکیر قبه وحیاض
مغسللر بنا ایلمشلردر بوکا اسکی قپلوجه دیرلر آبی غایت سخونت اوزره در منبعنده بیضه
وضع اولنسه طبخ ایدر انسانه نافع جرب وحکه امثالی مرضی دفع ایدر بردخی اسکی

قپلوجه

قپلوجه ایله بروسه اراسنده یکی قپلوجه که رستم پاشا بونك اوزرینه مکلف حمام طرزنده
بنا ایدوب قورشون اورتمشدر ایکی قبه وشادروانی مشتمل جامکان وصوغقلقده آب
سرد آقار بر شادروان دخی وادر وایچروده تحت القبه اوتوز ذراع قدر بر حوض واسع که دوری
اوتوز ذراع وعمقی قامت انساندن متجاوز اولوب ارسلان اغزی رخامدن ماء حار جریان
ایدر بیندن حوضك اطرافنده جابجا صفه لرده قونار لرکه لا ینقطع ماء حار جریان ایدر
قپوسنك ایکی طرفنده بر حجره وحجره لر ماییننده دخی بر حوض صغیر ومتعدد کنفلر واردر
بو ترتیب اوزره بر بناء دلکشا اولدوغیچون مسافه بعیده دن بونك تماشاسنه خلق کلوب
بونك آبی شدت سخونتده درو بروسه مولویتنك ایکی ناحیه سی واردر بریسنه اق صو
ناحیه سی دیرلر جبل سمتلرینه دوشمش مفرح قصبات کبی قراسی واردر وبروسه دن
کوتاهیه طریقی اوزره بر مرحله بر قصبه سی واردر کندی دوزده بر کوزل قصبه در اق صو نام
آبی لذیذ بر نهری واردر و بریسنه دخی اوه ناحیه سی دیرلر کذلك بر قاج قریه سی واردر
نیلوفر صوبی بو قریه لر وسطندن بحر بروسه اوکنده صحراسنه دوشمشدر کته بروسه دن
بش ساعت جنوبده واقعدر بر قاج قراسی واردر مدانیه برابرنده اولوب ایکسی اراسنده بعض
جبال واردر وتاصیلریننك بر مخصوص قصبه سی اولدوغندن بروسه ده اوتورر مدانیه دن
بروسه یه کیدن شاهراه طریق سهل صپانچه در ادرنوس بروسه نك غرب جنوبنده
کشش طاغی ایچنده بر قاج قریه سی واردر بروسه دن بر مرحله در کوچه طاغ اورتاسنده
جانب غربده وقرینده بر قصبادر خر منجك ادرنوس سمتنده بر قصبه در سابقا خرمن قیا دیدکلری
میخال بك ولایتیدر سنجان ادرنوس غربیسنده ایکیسی اراسنده بر قصبادر مدانیه
استانبولدن یوز میل قدر شرقی وجنوبی کملیك کورفزی کنار جنوبیسنده بر قصبه در
وبروسه نك اسکله سیدر انده بر قاج جامع وحمام وبونده مخصوص مکاریلر واردر یولجی نقدر
مراد ایتسه بارکیر بولوب بروسه یه یوللر بروسه ده شریکلری واردر بارکیرلری الوب انده ن
مدانیه طرفنه کیدن یولجیلره ویررلر مدانیه بروسه دن التی ساعت یولده نیلوفر صوبی
کوپروسی نصف طریقده واقعدر بو قصبه نك یکرمی دورت قریه سی واردر وبر معتبر
ناحیه سی اسمنه ترلیا دیرلر اکثر محصولی زیتوندر دخی مدانیه نك چوق باغلری واردر
یابجاز یشونی واردر ودخی بعض یرلرنده کوزل نار اولور طپراغی غایت کوزلدر حتی بعض یرلرنده
لیمون اغاچلری واردر اما خلقی فنادر بری برینه دوشمشدر بو قصبه نك نصفی اهل اسلام
ونصفی نصارادر کملیك کندونه منسوب اولان کورفزك نهایتنده بر قصبه در که لطیف اناری
اولور وکملیك کورفزی حدودی بو وجهله در که بوزبوروندن که انده بر خان وبر مسجد واردر
مخصوص روزکار ایله کلنوز بو خلیج شرقه طوغری کیرمشدر سواحلی امرودلی وفستقلی
وقومله یه که مدانیه مقابلیدر اوغرایوب کملیکده نهایت بولور لندن ینه شرقه منعطف
اولوب قورشونلو والتون طاش ومدانیه وترلیا که بوزبورون مقابلنده منتهی اولورکه جنوب

سواحل غربدن جنوبه میل ایله ممتد اولمغله خلیج اغزی قنی واسعدر بازارکویی صمانلودن
برمرحله در صمانلو طاغلری آشیلوب واریلور کملیك وانکوربجك طرف شرقده ویکی
شهردن طرف شمالده براقار صولری فراوان مسیره لری چوق قصبه درکه جامعلری وحمامی
وبولجی ایچون منزللری واردر وهفته بازاری طورر بروسه ایله بازارکویی وسطنده قاطرلو نام
قصبه جامعی وخانی واردر انکوربجك خلیج کملیك کنارینه قریبدر کنجه لو قریه سیله کملیك
اراسنده در ولطیف انکوری اولور وکذلك کنجه لو قریه سی مدانیه یه قریبدر بابا نجق کنه
قریبسنده در نیلوفر صویی اوزرنده دریار حصار بروسه یکیشهری ایله اینه کول اراسنده جامع
وحمامی واردر برقصبه در یکیشهردن یارحصار کوتاهیه یولی اوزره برمرحله در یکیشهر بروسه
بروسه دن شماله میل ایله شرقده ازنیکدن جنوبه میل ایله شرقده لفکه جنسو بیننده درآق بیق
قریبسنده بیلجك اوکنده برقصبه در بروسه دن ایکی مرحله ویکیشهر اوه سی دخی دیرلر اوائل
ظهوردولت عثمانیه ده عثمان غازی ابن ارطغرل بوشهرده سرای وعسکر ایچون بیوت وجامع
وحمام احداث ایدوب پای تخت اتخاذ اتمشلر اندن اوتری بواسم ایله مسمی اولمشدر اق یازی
ازنکمید وصبانجه دن بولی یولی اوزره برمنزلدر خندق بوقضانك قصبه سیدر جامع وخانلری
وهفته بازاری طورر میخالج دکزه اقار بربیوك نهر کنارنده در اولوباد کولی اباغیدر میخالج دریایه
دکلدوکی یردن که اول محله میخالج بوغازی دیرلر قرق میل قدر ایچروده درو برپاره یوکسك یرده
اسکله سندن برمیل قدر بعید محلده بوشهر معموردر اولوباد قصبه سندن ایکی ساعت
شماله وغربه در بومیخالج بوغازندن سفاین وزورقلر داخل اولوب قرق میل قدر
طینلو صو اوزره میخالج اسکله سی اولدوغی محله واریلور اطرافی درخت بید وغیری ایله
مزیندر اولوباد دخی اباندون کولی دیرلر بروسه دن برمرحله جنوبه برقصبه وقضادر نهر
اولوبا د بوندن اقوب کوله دوکیلور وقصبه کول کنارنده واقع اولوب متعدد خانلری واردر
ومیخالیجدن ایکی ساعتلك ومیخالیجدن یوقاروبعض خرده زورقلر ایشلر وکرماستیدن
کلن نهر اولوباد نهرینه میخالج واولوباد اراسنده قاریشور وبوقصبه نك کافری
برقلعه سی واردر حالا خرابدر تار حاله بالی کسریدن ایکی مرحله جنوبه در صالی کونی
بازاری طورر باقرناحیه سی بونك جنوبنه دوشر صومه تارحاله قربنده ایکی جامع وحمام
واسواق عامره سی واردر تار حاله قاضیسی بونده اوتورمکلشلردر باقرتوحاله دن
جنوبه در بوندن برغمه ایکی مرحله جنوبه دوشر قاونی غایت کوزل اولور برغمه بوقصبه
لیازمند شمالنه برمرحله در برغمه ساحلندن بش ساعت بعید طاغ ذیلنده بربلند وصعب
السلوك پشته اوزره برمتین قلعه در اصل شهر قلعه سی التنده غربه دریایه طوغری
یمین ویساره کشاده برصحرای واسعك نهایتنده واقع متعدد جوامع وحماملری واسواقی
واردر بونك برمحله سی واردر اسمنه نه بیرده ونه کوکده محله سی دیرلر قدیمی عظیم کارکیر
صویوللری اوزره دوشوب التی بوش اولمغله بواسم ایله مسمی اولدی اسکله سی چاندرلودر

وایازمندر

وایازمند درامایچاندرلی یه قریبدر کرماستی صندرغی قضاسی قربنده در کبسود و ییلانجق
طاغی آشیلوب واریلور بحیره اولو باد بروسه ایله میخالج ما بیننده جانب قبلیسی بر جبل
صعب وطرف شمالده ایاغی بحر مرمره یه متصل جزر ومد یومیسی اولور بو نهر طلوع
افتابدن وقت ظهره دك اعلاسنه رجوع وبعده بینه بحره طوغرو جریانه بشلر کول جانبنه
اقمز انجق یوزنده اولان امواج اول طرفه حرکت ایدر سببی بودر که دریایه ده آقندی اولوب
نهرك جریاننی سد ایدر خصوصا قارشو روزگارلر جانب غربده اولو باد قلعه سنه پیوسته
شرقده کشش طاغی اتکنه اولاشمش بر واسع کولدر ایچنده حصیر سازی اولور و فراوان
بالغی چقر و بو کولك اطرافی صندرغی و کرماستی واطه کویی بونك شمال طرفلرینه دوشمشدر
الجبال جبل بوند طاغی بر عظیمه شهرینه مشرف که انده نیجه اثار قدیمه واردر جمله دن
بو طاغده بعض غارلرده بر ذراع قدر مربع قطع اولنمش و وسطلری تمغالنمش کیریچ کبی
اشیا واردر که غارك بر جانبنه یغلمش شویله طورر ارباب طمعدن کیمیایه هوس ایدنلر
بونی اکسیردن بر نوعدر ظن ایدرلر و باقره طرح اولنوب بعینه کمش کبی ایدرلر لکن مینا کبی
کورك اولور چکوچه طیانمز قرطاغی بودخی بر عظیم سمتلرده بر مشهور جبلدر جبل راهب
کشش طاغی دیمکله مشهوردر بروسه بو جبلك ذیلنده در قله سنده غدیرلر واردر که فصل
شتاده منجمد اولور و بروسه یه بوزاندن کلور و استانبوله کتورلر و بو جبل قله سنده بر
نهر جاریدر ایچنده الا بالغی چقر بو بالق اکثر یا صوق صولرده ییلاقلرده اولان نهرلرده
بولنور همان صید اولندوغی کبی تیمك کرکدر یوخسه فی الحال بیات اولور و بو جبل غربده
شرقه اوچ مرحله قدر ممتددر که بونده انواع عقاقیر بولنور و هر کوشه سی اقر صولری
وآب وهواسی خوش ولطیف واشجار وجابجا چمنزارلری واردر و بونده عجایب وبعض اهل
هرایم بونده دفینه لر واردر دیو سوراخ ایتمشلردر و جمله عجایبندن بو طاغك
یوقاریلرنده بر حوض دائره سی قدر بر صحرای عظیمه واردر اکا ارقاندی قیادیرلر بر کوشه سنده
جزئیجه باصلسه حرکت ایدوب اول بر جانبی قالقارینه بوش قونلسه اسکی حالنه وارر
و بو جبلك قله سی غایت یوکسك دامنی ساحل دریاده اولمق اوزره خیال اولنوب وهمیشه
بونك قله سندن قارا کسك دکلدر و بعض اسکیدن یاتمش قار ایچنده زلال دیدکلری
قورت چغزلر بولنورمش که باشنی قوپاروب درونی بر یودم لطیف بارد صو اولمغله ایچرلر
ایمش و استانبولك موضع عالیه سندن بو جبلك ذروه سنده اولان قله ده افق کنارنده
بیاض بولوت کبی عیانا کورینور وحین طلوع شمسده استعجاب اولنا جق حالت مشاهده
اولنور و بر جبل جبل راهب مقابلنده ایکی ذیلندن بونك دامننه وارنجه دورت ساعتلك
ایکی سنك اراسی بروسه وکته اراسیدر برا چقراق جبلدر لکن اهالی قتنده بو جبل
مسلسل ومتصلدر تا قرمان جبالنه واذنه وطرسوس وکلبیك جبالنه اولاشوردیرلر
اسکی قبلوجه قارشو سنده اشکل نام قریه بو جبل اوزره بر مرتفع موضعده در وقف در ذمی

قریه سیدر بروسه قرشولرنده برجبلده در سابقا بونده قلعه وار ایمش بروسه فتحندن نیجه
زمان صکره فتح اولنمش جبل طوماننج کوتاهیه وخداوندکار اراسنده برجبل عظیمدر
اوائل حالده عثمان غازی بن ارطغرل اولوسی ایله اول بیلاقلرده بیلاقه چقوب یار
حصار ایله بیلجك اراسنده قشلرلر ایمش نهر نیلوفر بونهر ادرنوس قضاسی ناحیه سنده
اولان یکی طاغ دیدکاری ناحیه وجبلده که ینه کشش طاغی شعبه لرنده حاصل اولوب
اکثر مواضعنده یخدو برمز بروسه صحراسی وسطندن وشهرك ایکی میل قدر شمالیسندن
چکوب کته صحراسنه اوغرادیعه بلابانجق قرندن چکوب منجا لیجدن اشاغیده اولوباد
کولی ایاغنه منصب اولور جریانی شرقدن غربه دوشمشدر سلطان اورخان خاتونی
نیلوفر خاتون اوزرنده برطاش کوپری یاپوب نهر جسر اسمیله مسمی اولمشدر وبونهر
بوقروسنده الا بالق بولنور وبروسه نك اکثریا اودونلری جبل جدیددن که اطرنوس
ناحیه سندن کسرلر وبونهره براغورلر اسکی قبلوجه قربنده نشانلری ایله اودونلری هرکسك
شریکی الوب شهره کتورر فصل در لواء قره سی الحدود جنوب مغنیسا غرب آق
دکز وبیغا سنجاغی شمال وشرق خداوندکار وقضالری بونلردر ادرمید ایازمند ایورندی
بالیکسری باش کلمبه بالیه بیغادیچ صندرغی فرط مع شاملی فسلکان مع قوزاق
قرجه لر کمر ادرمید اوصاف بالیکسری بو شهر تخت ولایتدر بروسه دن دورت مرحله
جنوبیه واقعدر صالی کون بازاری طورر باقر ناحیه سی بونك جنوبنه دوشر برغمه
قربنده در سلطان اورخان سنه یدی یوز اوتوز یدیده بنی عجلاندن صلح ایله المشدر میخالیجدن
ایکی مرحله برکوه ذیلنه دوشمشدر زغنوس پاشا اول کوهدن بو شهره برلطیف صو
کتورمشدر اول صویك باشی بو شهرك مسیره سیدر وشیخ لطف الله بیرامینك بو شهرده
زاویه وجامع وبعض خیراتی واردر وکندو بونده مدفوندر ایازمند ساحل بحرده برقصبه در
ادرمید ایازمنددن شماله برمرحله برکورفز نهایتنده در کمر ادرمید ادرمیددن برمرحله شماله
برقصبه در منده وریا دوز یرده بربیوك قریه در ایکی خانی وبربیوك نهری واردر اوزرنده
طاش کوپری میخالیجدن اوچ مرحله در بغادیچ برقصبه در خلقی آکابرا کثری الیاس پاشا
اتباعیدر کوردوس دمرجی قضالری جوانبی دوشر صندرغی بیغادیجدن مفرز برقضادر
اللی التمش پاره قریه سی واردر بو سنجاغك صو باشیسی قاضی بازاری کوینده اوتورر
بیغادیجدن شرقه دوشر مابینی اوچ ساعتدر ایورندی بالیکسری غربنده
برقصبه در کمر بونك جنوبنه دوشر باش کلمبه دره دیه یرده واقع بربیوك قریه در میخالیجدن
بش مرحله در اطرافی یکرمی پاره قرادر ایکی خان وسوق مختصری وایکی جامع
واوکنده اقر برنهر صغیری واردر اول دره نك اوته سنی صاروخان یریسی قره سی حدایدر
فصل در بیان لواء قوجه ایلی امراء عثمان غازیدن اقچه قوجه نام غازی فتح اتمشدر انك
ایچون قوجه ایلی تسمیه اولندی بولواوبیغا وصغله لوالری قپودان پاشا ایالتنه تابعدر لکن

بوآناطولی

بوآناطولی ایالتنه ملاصق اولمغله بو بابده ذکر ایتدک مقدما بولوانک بکی برکمی ایله
سفر ایدردی صکره ترسانهٔ عامره یه سنه ده بیك ورده نارده کسلدی یعنی ایری دیرکلره
حدود قوجه ایلی شرقده بولی شمالنده قره دکز غربنده خلیج قسطنطنیه جنوبنده خلیج
ازنکمید وخداوندکار سنجاغیدر وقضالری بونلردر اب صافی ازنکمید ایزنیق اسکدار
اق یازی اقحصار بازارکویی صاری چایر صبانجه کیوه یلاق آباد کورله یوروس
قره مرسل صمانلو قره صو قاندری شیله بازارصویی اوصاف ازنکمید بحر
قسطنطنیه نك یوز میل شرقه ممتد اولان کورفزی نهایتنده بر بلدهٔ عامره بلا سوردر اسکله سی
مشهوردر جامعلری وخانلری و بر حدیقه وقصر سلطانی واطرافنده باغچه لری واردر قوجه
ایلی سنجاغنك پای تختی اولمغله بکی بونده اوتورر وازنکمید کورفزی فنار باغچه سنه
قریبدر راست شرقه چکیلوب بو ترتیب ایله کیدر پندیك وقرتال بر قریه در کنار خلیجه
دوشر لرطوزله بو طوزله مقوس بر عظیم وواسع سواحله وار نجه دکز کنارنده بریماجه یاپشمش
بر عظیم کافر قریه سیدر زیتون بورنی ککبوزه التنه دوشر دیل بو محلده خلیج قارشودن
برقومسال دوز یردن خیلی کیروب کتمکله ما بین ساحلین ازقالمشدر وازنکمید نهایت خلیجده در
وخلیج انده بر مقدار قوسی انعطافدن صکره غربه طوغریلوب سواحلی بو ترتیب اوزره در طرلو
نام کافر قریه سی که بوز بورن نام برونك کوشه سنده واقع قریه در وفنار باغچه سی مقابلیدر که
ما بینلری قرق میل چکلمشدر سواحل غربه دوندکده قره مرسل دیل اسکله دن برایکی میل
جانب برده هرسك زاده احمد پاشانك خانی وجامعی وحمامی ونیچه خانلر واردر نامنه هرسك دیرلر
دیلدن چکیلوب بو قصبه ده نزول اولنور مذکور احمد پاشا قوندرمه سیدر دیلده
مخصوص ورقلر واردر ابناء سبیلی کچوررلر و بونده اکثریا فورتنه اولور وقرشو کلور قرشویه
بش میل قدر یردر اندن یلاق آباد وکورله قضالری اندن صمانلو اندن قاطرلو دوشمشدر
بر فرسخ قدردر اکثری طاغدر راستیوله بعض حمامجیلر بو سواحلدن حمام اودونی کسدیررلر
بو طاغلره قاطرلو وصمانلو طاغلری دیرلر خیلی عظیم طاغدر وصمانلودن بازارکوینه کیدن
یول بو طاغلره اوغرار کورله بازارکویی قربنده اندن اوچ ساعتلك کملیك قربنده بر قصبه
وقضادر ککبوزه ازنکمید ایله قسطنطنیه اراسنده بر قصبه در ازنکمید کورفزینه مشرف
محل مرتفعده دوز صرتده واقع اولمشدر کنار بحره ایکی فرسخ قدر بعیددر وزراء سلطان
سلیمان خاندن مصطفی پاشا انده بر عظیم جامع ومدرسه ومتعدد خانلر و بر حمام و بر عمارت
اتمشلردر ازنیق قیصرلر دولتنده بر سور مشهور وشهر معمور ایدی حالا سوری خرابه
مشرف درقیصر زماننده بو شهرده اوچیوز اون سکز راهب جمع اولوب معتقدات نصارایی
تدوین ایتدیلر بوندن غیری نیچه جمعیتلری دخی اولدی حالا سوقی وحمامی وجامعی
ومدارسی وعمارتلری واردر رومده استعمال اولنان کاشی اوانیلری بونده برقاج کارخانه ده
ایشلنور اورخان غازی ازنیقده بر کنیسه یی جامع قیلوب عمارت بنا ایتدی واشرف زاده

جامعی وتکیه ومرقدی واردر مشهور زیارتکاهدر صبانجه بر بحیره نك کنارنده بیسنده دوز
یرده سورسز برقصبه وقضادر ازنکمید بوندن برمرحله غربه دوشر وکذرکاهده منزل
مشهوردر جامع وحمامی وسوقی واردر رستم پاشا انده برخان وعمارت بنا اتمشدر نزول ایدن
مسافرینه هراوجاغه برسفره طعام وموم ویررلر وانده برجامع دخی رستم پاشانکدر بوقصبه
اطرافی اکینلکدر لکن اغاچ دکزی دیمکله مشهوردر اورمانلق کنارلری بوکا قریب کلمشدر
قره مرسل نواحی اسکداردن برقصبه معموره در که ازنکمید قربنده وکورفزی کنارنده
برقصبه در بنی نظیونار اولور ازنکمید کورفزینك برکوشه سی بونده نهایت بولور ازنکمیددن
طرف جنوبه دوشر یلاق آباد وسط سواحل جنوبده حاجی ازنکمیدده برقضادر انده
بر ایچمه واردر که مسهلدر اندن ایچرلر اغستوسده موسمی اولوب اطرافدن بعض اهل مرض
وارررلر نیجه کسه لر شفا بولمشلردر اول ایچمه اولان محله یالی اوه دخی دیرلر صمانلو یالی
اوه غربنده ینه ازنکمید کورفزی ساحلنده برقصبه در مکلف خانی وجامعی وحمامی واردر
کورفز اغزینه قریب محله دوشمشدر و بوصمانلو سمتلرندن استانبوله حمام اودونی کتورررلر
شیله فناردن اوتوزمیل ساحل بحراسودده برقصبه در اندن استانبوله اودون کلور کرپه
قره دکز کنارنده بوغازدن یوزمیل یرده برکوچك لیمانك خارجی ناحیه در بولیمانك قربنده کفکه
نام برکوچك لیمانی دخی واردر ناحیه قاندری اسکدار ناحیه سیدر که اق بابا و یورس قضاسی
شرقیسنده واقع اولمشدر اسکداردن ایکی مرحله در ازنکمید برابرنده وشمالنده قره دکز
سواحلی قربنه دوشر بونکله ازنکمید اراسنده و برابرنده در ازنکمید بونك جنوبنه وقاندری
شمالنه دوشر کنج ایلی بودخی اسکدار ناحیه سیدر قاندری وشیله ارالرینه دوشر سمندره
اسکداردن اوچ ساعتلك شرقیسنده وایدوس جبلنده برساعتلك غربده دخی اسکدار
نواحیسندن سابقا برقلعه سی وارایدی اوائل دولت عثمانیه ده فتح اولنوب بکلنور ایدی
شمدیلرده بکلنمکه حاجت یوقدر آیدوس طاغی اسکداردن دورت ساعت قدر شرقیسنده
برجبل مرتفعدر انده تا ذروه سنده مغاره دن برلطیف صو چقر که اکرچه ظاهرده
ازدر اما لازم کلسه برقریه خلقنك جمله مواشیلرینه وفا ایدر کافر زماننده بوجبل اوزره
قلعه عاصیه وار ایدی قاضی کویی مقدما اسمی قالچادونیادر دورت بیك سکز یوز
التمش برسنه سنده بنا اولنمشدر اسکدار خواص همایوندندر قوجه ایلی عمارتنه داخل دکلدر
خلیج قسطنطنیه نك معبر و ممری استانبول شرقیسنده برشهردر مرحوم غازی سلطان
سلیمان خانك دختری مهرماه سلطان ساحل بحرده برقبه ایکی منارلو برجامع وبرمدرسه
ومطبخ ودار الضیافه واسکله نك ایکی جانبنده ابنا سبیل ایچون ایکی رباط وکیرو
ساحل بحردن اکا قریب روم محمد پاشانك دخی برجامع وبرمدرسه وبرمطبخ واسکدارك
نهایت جنوبیسنده برجای مرتفع اوزره والده سلطان مراد خان ثالث سنه
طقوز یوز سکسن بش ده ایکی منار و برقبه ایله برجامع بنا ایدوب شرقیسنده

حجراتی مشتمل بر صومعهٔ زیبا و شمالیسنده بر مدرسهٔ علیا و غربیسنده بر مطبخ و دار الضیافه
وایکی رباط اکا ضمیمه قلمشدر و سلطان ابراهیم والده‌لری بیك اللی اوج حدودنده بر جامع
و بر حمام و دار التعلیم و دخی بونلردن غیری مساجد و جوامع علی الخصوص محمود افندی
خانقاهی زیارتگاه اولوب و اسکداره بشیوز اقچه مولویت و اسکدار نهایتی طغانجیلو میدانی که
اناطولی طرفنه سفر لازم کلدکده اول میدانه قونیلور و محلهٔ مساکین اسکدار مقابرندن
اوته طغانجیلو میدانته قریب بر محله در باشقهٔ مسجدی و حمامی واردر امراض مزمنه
اصحابی انده اولورلر قپوسی اوکنده چراق طورر ندر و یرلر و اسکدارك ساحل شرقیسنده
اولان مواضعك بری قاضی کوبی فنار باغچه سی ازنکمید کورفزی اولنده و اسکدار جنوبیسنده
بر میری سرای و باغچه در اوکنده دکز ایچنده بر قله بنا اولنمشدر انده کیجه لرده فنار یقارلر کذرگاه
سفن اولوب خارج ازنکمیدایچندن کیدیلور ممر اولمغله ودوکندی یرلر خطا اولنمسون ایچون
اول قله ده فنار یقارلر اسکدار باغچه سی سرای عالیشان سلطانی یه معادل و مماثل سرای
جدید مقابلنده بر سرای و باغچهٔ عظیمه در اسکدار باغچه سندن اسکدار اسکله سنه کلنجه
مکلف سلطان باغچه لری و سرایلری واردر قوزغونجق اسکدارك شمالندن ساحل بحرده
نیجه عالی سرایلر و مکلف خانه لو بر قصبه در بعض محلاتنده یهودیلر ساکن اولورلر استاوروز
بو دخی بر قصبه در نیجه مکلف سرایلر و کبار خانه لری واردر قوزغونجق شمالیسنده لب
دریاده واقعدر بر مکلف خنکار سرایی و باغچه سی واردر شمالیسنده نارلی باغچه و قله
باغچه سی واردر چاق یوقاروسنده قله ایچنده صوا آقارقند یللو باغچه اناطولی حصاری قربنده
بر مکلف سرای سلطانیه بونك اراسنده کوك صوا قار و بر میل مسافه قدر بر دکرمن و دکرمندن
یوقاروقی جزئی صودر طاغلردن و یایلردن حاصل اولور و بو صوکنارنه کلنجه دوز میدان و
سروستاندر که بر ایکی میل دوروار در و اکا قریب اناطولی حصاری که کوزل حصار دخی دیرلر
کوك صو خلیج قسطنطنیه یه دوکلدیکی محلده دوز یرده واقع اولوب ابو الفتح غازی محمد خان
فتح قسطنطنیه یی مراد ایتدکلرنده بنا اتمشلر بو حصار خارجنده دریا کنارنده وکوك صو
کنارنده عظیم اولر و کبار سرایلری تا قنلیجه نام قصبه یه اولاشمشدر قنلیجه بر بیوك قصبه در
اسکندر پاشا بر جامع و مدرسه و حمام و مکتب و سوق مختصری و نیجه محلات و کنار بحرده
کبار اولری و قنلیجه دن یوقرو چبوقلی باغچه و سلطانیه نام خنکار باغچه لری واردر سلطانیه
دریادن بر عظیم حوض ولیمان کبی برکه‌نك وسطنده بر قصردر که پنجره و دولاب قنادلری
و طوانی روغنی اوزره مجالس مختلفه ایله مصور و منقشدر بونی نصکره انجیرلو نام قریه که
انده دخی بنام خانه لر واردر بك قوز قربنه دوشمشدر یورس بونك قاضیسی بك قوز نام
قصبه ده اوتورر بو قصبه ده ساحل بحرده واقع اولمش محلات کثیره و جامع و حمام و سوق
و بونده نیجه کبار باغچه لری و اعیان خانه لری واردر دخی چارشوسی باشنده یالی و اسکله سنه
قریب محلده بر بینظیر صویی واردر چشمه دن چاغلیوب اقار جامع دخی انك قربنده در و بونك

وبيك قوز ده بينظير طولوم پينرى اولور قواق بو قصبه خليج قسطنطنيه نك نهايت
شماليسنده واقع اولمشدر يوروس قضاسنه تابعدر وبونك نهايتنده اناطولى بوغاز حصارى
واردركه سنه بيك اوتوز اوچده قزاق يكى كويى بصمغله بو محلده دخى قرشو قرشو ايكى قلعه جكلر
بنا اولنوب مستحفظين وطوپلر قونمشدر وبو بوغازكه روم ايلى حصارينه قريبدر وسطنده
بر عظيم دوكندى اولوب برآدم قدى قدر طاش سطح دريادن طشره چقمشدر فناريقارلو
ومن بعد قره دكز انكينيدر اناطولى جانبى و بو بوغازلرده كافر زماننده قارشو قارشو ايكى
حصار وار ايمش كه هر بريسى بر طاغى چويروب دريا كنارينه دك اولاشور ايمش حالا آثار
ديوارلرى باقيدر وبيك قوز ايله قصبهٔ قواق اراسنده سرو بورنى ديرلر بر محلده خنكار باغچه سى
واردر انك اوزرينه مشرف بلند صيق اورمانلق واردركه تا دروسنده مقام حضرت يوشع نبى
عليه السلام معتقد عوام الناس بر مقامدر انده بغايت لطيف صو واردر محل مزبورده خليج
قسطنطنيه نك ماركبى پيچاپيچ بر عجب تماشاسى واردر آق بابانك قوزدن ايكى ساعتلك بر لطيف
كوهستان ايچنده جامع وحمامى واق بابانام عزيزك مزار وتكيه سى وبينظير مياه ومحلاتى
بر قصبه وتفرجگاهدر كه سنه ده ايكى موسم ظرفاى استانبول واروب بر موسمى كراس
زمانيدركه كراس اواخرنده اق بابانك سياه وبياض بر نوع كراسى ايريشور وبر دخى كستانه
موسمى زيرا اق بابانك طاغلرنده خدايى كستانه سى واردر اروه قره دكز بوغازندن طشره
اناطولى يرنده اروه نام نهر كه علم طاغى اوجلرنده پيدا اولوب شماله جريانله بحر اسوده
قاريشور اول نهرك نهايتنده بر قريهٔ كبيره واردركه ناحيهٔ اروه نك قصبه سى كبيدر
اسكداردن دورت ساعتلكدر وبو نهر اروه نك مخصوص قايقلرى واردر استانبوله اودون
كتورورلر الجبال معلوم اولا كه سواحل شرقيه خليج استانبول غربيه سى تلال وجبال واوديه
واردر جمله سى معموردر طاغلرى اوستى باغ وسواحل واديلرى باغچه لر وقصور عاليه ومكاف
خانه لر وبوغاز سمتنده جبال عاليه وبوغاز حصارك خلفى اق بابا سمتلرى عظيم جبال واورمانلر
اكثرى كستانه در اسكدار شرقيسنده ايكى ساعت مقدارى چاملوجه ديرلر بر يرينه قريب
ايكى مدور شكلنده تل عظيم اوزرلرينه دوشمش ايكى مسيره دركه بريسنه اسكى چاملوجه
وبريسنه يكى چاملوجه ديرلر بونده سعادتلو پادشاهمز سلطان محمدخان رابع خلد الله خلافته
حضرتلرى وافر ابنيه احداث بيورديلر سابقا تكيه كبى ايدى شمدى مكاف سرايدر بولغورلو
قريه سى يوللك ذيلنده اسكدارى شيخ محمود افندى وقفيدر جبل مال دپه اسكداردن بر
عسكر منزلى شرقيده تل عنوانيله مشهور اولمشدر خليج ازنكميد سواحل شماليه سنده
طوزله نام محله دك ممتد اولوب بر جانبى ذيل ساحل خليج ازنكميده اينر بعض ارباب غرايم
اسمندن استدلالله طمعه دوشوب دفينه بولمق سوداسيله بعض يرلرين حفر ايتمشلردر
علم طاغى بر جبلدر بنه راست استانبول شرقيسنه دوشركه مال دپه نك شماليسنده
در ايكى ساعتلك اسكدارك اكثر اودونى عربه لر ايله اندن كلور وبعض كراسته

قطع

قطع اولنور اغاج دكزی قوجه ایلی نهایت شرقیه سنده صبانجه كولی اطرافنده جبال
عظیمه وفراوان اورمانلردر عیوقه پیوسته اولمش چام ومیشه وكوركن وبلوط استانبولدن
شرقه كیدن شاهراه بو جبالك ایچندن گچر برایكی قوناق سورر درختستاندر البحیرات
بحیرهٔ ازنیق دوری ایكی میله قریبدر صویی لذیذ انواع بالغی چقار خصوصا لینه دیرلر
برجنس بالق صید ایدرلر نصف شهر مقداری یدرقویدوب بروسه واستانبوله كتوررلر
بو كول اطرافنده نیچه صولر اقوب ایاغی كملیك سمتنده دریایه قاریشور نهر قرق گچید
اناطولیده بعض طاغلردن مجتمع اولوب شرقیٔ ازنیقه بركونلك یول مسافه ده قرق گچیده
اوغرایوب هرسكه قریب یرلرده بحر رومه منصب اولور بحیرهٔ صبانجه دوری اون بش
میل طولانیدر اطرافی اغج دكزی دیدكلری یدر بولی یولی نصف میل قدر صو ایچنده
كاه اوزنكی یه چقر كناردن گچر بو كول ایله ازنكمید دریاسی ماببنی نصف مرحله در شرقنده
نهر سقاریه دخی اوچ مرحله یه قریب اولور سابقا بو اوچ صویی حفر ایله بری برینه وصل
قصد اولنوب سنه طقوز یوز طقوزده سنان پاشا عرض ایلدی كه نهر سقاریه صبانجه
كولنه وصبانجه كولی ازنكمید دریاسنه اقتدرلمسی مراد همایون اولنوب قوجه ایلی
سنجاغی بكنه ولواء مزبور قاضیلرینه خطابا امر شریف وارد اولوب سر معماران خاصه
ومنجم وراصد منلا فتوح ومعمار چاوش ومعمار سلیمان وصویولجیلردن یوسف وعلی
وصو ناظری وغیریلر تعیین وارسال اولنوب ایصالی ممكنمیدر كوریلوب كنهی معلوم
اولدقدن صكره وقوعی اوزره عرض اولندیكه معمار ومهندس واهل وقوف كه نهر سقاریه
صویی یریوزینه چقنجه اون یدی بوچق ذراع اولوب ذكر اولنان محلك فوقنده دخی محل
یوارمیدر دیو تفحص اولندقده برمیل مقداری فوقنده بیوك قوم اغزی دیدكلری معروف
محلده سد اولنمق اولی واخری ایدیكی اصح اولمغله تراز وار اولدقده صودن یریوزینه چقنجه
اون یدی ذراع اولوب قوجه معمار تصمیم ایلدیكی محلدن بش بوچق ذراع ارتفاعی اولوب
وسقاریه صویی كوله وارنجه طولی طقوز بیك التیوز ذراع اولوب بیك یوز ذراع اولدوغی
یرده صاری دره نام نهره متصل اولوب نهر سقاریه نك صویی یریوزینه چقنجه اولان اون ایكی
ذراع صاری دره اولدوغی محلده اون التی ذراع دخی كیدوب سد اولناچق محل كوله
متصل اولناجق محلده برابر دوشوب وصاری دره كوله جاری حاضر بر نهر اولوب برمقدار
وسعت ایریلوب وبرقاج ذراع اشاغه قازلمغه قوجه معمار تصمیم ایلدیكی محلدن بو محلك
حفری نصف مقداره تفاوت ایدوب وبالجمله نهر سقاریه نك كوله جریانی تحقیق
ایتدكلرنده صبانجه كولنك ازنكمید دریاسی جانبنه وارلیوب اكا دخی تمام دقت اوزره ایكی یردن
تراز واولدقده كولك ازنكمید دریاسنه وارنجه یكرمی ایكی بیك ذراع یر اولوب یولنده طاغ
طاشدن بر نسنه اولمیوب ونصف مقدارنده اورمانلر دو ذكر اولنان مسافه نك كولدن ابتدا
اولدوغی محلدن بیك ذراع یره كلنجه عمقی یدی ذراع اندن بیك ذراع دخی طقوز بوچق

ذراع اندن بيك دخى اوزاندن بيك دخى التيشر اندن بيك دخى اون اوچر اندن بيك دخى
اون يدى اندن بيك دخى اون سكز بوچق اندن بيك دخى يكرمى التى ذراع اندن بيك دخى
اوتوز اندن بيك دخى يكرمى بش اندن بيك دخى يكرمى التى اندن بيك دخى اون يدى
اندن بيك دخى يكرمى اندن بيك دخى طقوز وباقى سكز بيك ذراع دريايه وارنجه التيشر
ذراع قازلمق استروكذلك ابتدا اسندن برمقدار بو قارو قالقوب بعده ينه ترقى ايدرك
اون دورت ذراع نهايت بولدوغى محلده كوللك ابتداسى ايله يريوزى ينه برابر اولوب
بعده بومنوال اوزره ازنكميد درياسنه وارنجه كول اوتوز ذراع حواله واقع اولوب
حوالهسى بو تفصيل اوزره در اون دورت بيك ذراعدن صكره بيك ذراع يرده كولى
دريايه سكز ذراع حواله بعده بيكده دخى اون بوچق بيكدن دخى اون بر بوچق بيكدن
دخى اون يدى بيكدن دخى يكرمى بيكده دخى يكرمى سكز بيكدن اوتوز ذراع حواله
اولمشدر كذلك ازنكميد درياسنه اوتوز ذراع حوالهسى اولمغله حفر اولندقده كوله اون
ذراع اشاغه اينر اول تقديرجه نهر سقاريه دخى كوله اون ذراعدن متجاوز حواله اولور
بناء على هذا سقاريه دخى دكرمن خرقنه صو جريان ايلديكى كبى تمام جريان اوزره كلور زيرا
سقاريه ايله كوللك مابينى مجرد ميل مقداريدر سقاريهنك كوله وكوللك دريايه اتصالى
ممكن وقابل اولدوغنه وكمسهنك چفتلك وسائر املاكنه اوغره ميوب كتورمكه بالاتفاق
تحقيقلرى اوزره در سعادته مختوم وممضى محضرلر ويرمشلر درهمان سعادتلو پادشاهك
همت ومباشرت اولنمغه امر شريفلرينه مفوضدر وبونك مراد اولنان ميشه زار طاغ
استر انجهكه يوز بيك بيلهدق اودونى وعموما كمى كراستهلرى دوكنهجك معدن اولميوب بنا
اولهجق قدرغهلر صباانجه كولنده ترسانه كميلرى معدن ايچندن بنا اولنمغين ترسانهٔ عامره يه
اللى يوك اقچه زيادهسى اولمق مقرردر و زواد وزخيرهلرى كلك وصالللر ايله كوله وكولدن
استانبوله كلمك كلى انتفاع ايدوب قصد اولنمشيدى لكن رشوت سببى ايله اتمام ميسر
اولمدى **فصل در بيان لواء بيغا** بو ايكنجى لواء كه قپودان پاشا ايالتنه تابعدر حالا پاشا
سنجاغى ديرلر حدودى غرب وجنوب بحر مرمره شمال وشرق قره سى وقضالرى
بونلردر انيه بازارى نام ديكر آذينه باليه بيغا چاك قاز طاغى قلعهٔ سلطانيه كوكرجنلك
لاپسكى قپو طاغى مرمره الاوصاف مقدما بو سمتك تختى تروا نام ديكر تروا ديرلر
بر شهر در وبوشهر استانبولدن بيوكدر بوشهر قره ده بوزجه اطه مقابله سنده واقعدر سنه
دور تيوز طقسان ايكى ده حضرت موسى وفاتندن صكره بنا اولنمشدر روايالك قراللرى
داردانوس در وبونلرك دولتلرى ايكيوز طقسان يدى سنه ممتد اولمشدر صكره بوشهرك قرالى
الكسندر بن برماموتك اوغلو الكسندر موره ده مزستره شهرينك قرالى مينلاى يه مسافر
اولوب وبومينلا يينك بر حسنا عورتى كه اسمنه هليناد يرلر غايت كوزل اولمغله بو الكسندر
اوغلو بو عورته عاشق اولمغين بو عورتك سببى ايله بوشهر خراب اولمشدر نقل ايدرلركه تروا قرالى

الكسلندر

الکسندرك عورتی کونلرده برکون حامله ایکن دوش کوردکه فرجندن بر اتش چقوب بوشهری
یاقدی بو واقعه‌یی عورت قراله سویلدکده قرال دیدیکه سنك حملك اولان ولددن بوشهره وبو
دولته ضرر اصابت ایدر دیدی فی الواقع اول عورت بر ولد طوغردی قرال دخی مراد ایلدی که
اول ولدی قتل ایلیه اما عورتی رضا ویرمیوب بر بزایله صاردی اول سمتده بر اورمان ایچنه
اتدی اول اطرافده برچوبان کزر ایکن بو کار استکاوب والوب عورتنه کتوردی اولادی
اولمامغله اولاد یرینه بسلدی بو اوغلان بیوك اولدقده اول سمتك اوشقلرینی انجتمکه بشلدی
خلق اندن قراله شکایت ایلدیلر قرال اوغلانی وچوبانی احضار ایدوب نیچون اوغلکی
ضبط اتیمزسن دیو عتاب ایتدکده چوبان دخی بونم اولادم دکلدر فلان یرده بر بزایله
صاریلو بولوب بو قدر زماندر بسلدم بلمدم بویله یرامز اولاجغنی دیدکده قرال بلدی که
کندو اولادیدر چوباندن الوب سراینه قودی برکون قرال بر یره آوه کیدوب بو اوغلانی
سراینده الیقودی وقراللك بر اوغلی دخی که بونك قرنداشیدر قراللك سراینده بو ایکی قرنداشلر
چکیشوب و بو ولد قرنداشنی اوروب قتل ایدوب وخوفندن برکوچك قایغه سوار و اورادن
فرار ایدوب موره سمتنه کذار و مسستره قرالنه مسافر اولور و مسستره قرالنك بر حسنا
عورتی وار ایدی که نظیری یوقدر اکا عاشق اولور قرال مسفور ایسه کریداطه سنه کتمسی
اقتضا ایلدی زیرا کریداطه سی انك حکمنده ایدی ومسافرینی خانه سنده الیقویوب
کندیسی برقایچ چکدری ایله کریداطه سنه روانه اولدی ولیماننده بر چکدیری الیقودی که
بلکه برشیء اقتضا ایدرسه کریده خبر کتوره بعده اول بك اول عورت ایله اتفاق ایدوب تروبا
شهرینه باباسی جانبنه کتمکه عورتك کوکلنی ایدوب اول عورت دخی جمله جواهرلرین ووافر
التون الوب ولیمانده اولان قدرغه‌یه بنوب ترویه‌یه روانه اولدیلر وصولنده اناسی
وباباسی مسرور اولدیلر زیرا قرنداشن اولدوروب فرار ایده‌لی چوق زمان کچوب
اونودلمش ایدی واولاد دخی قلمایوب بوکا منحصر ایدی اول جهتدن مسرور اولدیلر واما
اول طرفده مسستره قرالی کلدکده کوردیکه اول بك عورتنی الوب تروباشهرینه کتمشلر
همان یوله دوشوب تروبایه کلدی زیرا بو قرال تروبا قرالنه تابع ایدی رجا ایلدی که عورتنی
اوغلندن الیویره قرال رجاسنی قبول اتمدی وقصد ایلدی که مسستره قرالنی قتل ایده
بو احوالی تروباده اولان سردار مسستره قرالنه خبر ویردی که نه طورورسن قرال سنی قتل
اتمك مراد ایدر همان طورمه موره طرفنه چکل کیت سکا برکمی ویره یم دیدکده اول دخی
بیم سره دوشوب مسستره‌یه کیتدی مکاننه واردقده اطرافده اولان قراللره خبر ویردی
وانلره دوشندی والحاصل عظیم عسکر ایله قره‌دن ودریادن کلدیلر وتروباشهرینی محاصره
ایتدیلر لکن قلعه سی متین اولوب خلقی چوق اولمغله فتحی ممکن اولمیوب اون ایکی سنه ده
بر حکیم تدبیری ایله برغریب مصنع بیوك آت تصویر ایدوب وایچنه برقاچ شجیع آدملر
قویوب حصار قرشنه براقدیلر زیرا بویله مصنع صورتی بو زمزلر وقلعه نك ایچروسنه

الورلر في الواقع بويله اولدي آت صورتني ياپوب ايچنه بر قاچ بهادر آدملر قوديلر و اول صورتي
بر قاچ نكرلك اوزرينه بند ايدوب اوردو يرينه براقديلر وكندولري كيجه ايچنده قاچمق صورتني
كوستر ديلر و يوسيه آدم قوديلر كه اكر بو هيكلي قلعه ايچنه الورلرسه بزه خبر كتور
قلعه خلقي كورديلر كه دشمن فرار ايدوب و بو صورتي كوتوره مديكلرندن براقمشلردر
بعضيلر ديديلر كه نهي. دكلدر بوني پاره ليه لم اما اكثري جواب ويرديلر كه حيف دكلميدر
بر مصنع شئيدر كوتوره مشلر بوني ايچرو الهلم وقلعه قپوسي ايچروسنه وضع ايده لم ديديلر
لكن قلعه قپوسندن صغمز لازم كلديكه قلعه قپوسني هدم و بو صورتي ايچرو الدقلرنده نصكره
ينه قلعه قپوسني كما كان ياپالر و الحاصل اول يوسوده اولان جاسوس احوالي واروب انلره
خبر ويردكده دشمن اول ساعت عودت ايدوب قلعه نك اطرافني محاصره ايتدكده وقوية
هجوم ايتدكلرنده آت صورتي ايچنده اولنلر دخي چقوب قپو اوكنه طوروب بو طريق
ايله ظفر بولوب ايچرو دخول ايدوب سكاننى قتل عام وقلعه يي خراب ايدوب وحالا اول
شهر عظيم آثارلري باقيدر مصنع ستونلر وفاخر مرمرلر واردر استانبوله اولان ديركلر و رخاملر
اكثر بو شهردن كتورلمشدر قپو طاغي جزيره سي اوجنده ايدنجق قرشوسنده در محل مزبوردن
روم ايلي سواحلي وكليبولي سواحل شماليه سي نمايان اولور حتى سليمان پاشا اورخان غازي يه محل
مزبوردن روم ايلي جانبلريني تماشا ايدروب اول سمتلره چوب فتح ايتمكه رغبت ايلدي ولهذا
بوكا تماشالق ديرو بلقيس سرايي ناميله دخي مشهور اولمشدر فصل در بيان لواء صغله بو سنجاق
دخي قپودان پاشا ايالتنه تابعدركه حالا ترسانهء عامره كتخداسنه خاص اولدي بيك قضالري
بر قاچ سنجاقدن متفرقدر و الكباشي تختي ازمير شهريدركه قضالري بونلردر آذينه اياثلوغ ازمير
الجه شهر ايدين نام ديكر سوكه اينه نام ديكر مت باف بلاط بيراملو چشمه اورله
جنيه سفري حصار شاهمه صاور صوبيجه طمله قارپوزلو قره جه قيرنلو قره برون
قزلحصار قوش اطه سي مندجه نيف منمن اوصاف ازمير باش تختي ولايت آيدين
وصاروخاندر اسكله سي اق دكز كنارنده بر شهر عظيمدر شهر وقلعه در ايكي حصني واردر
بري جنوب طرفنده بر يوكسك دپه اوزرنده قلعه در بري غرب وشمال طرفنده لب درياده
ايكيسي دخي محفوظدر بلدهء قديمه در اسكي سوري اثاري واسكي حصاري اماكن كثيره احاطه
ليدركه اوچ جامعي وحماملري واسواقي و بساتيني وليموني وانجيري واوزم قوروسني اطرافه كتوررلر
وزيتوني چوقدر بو شهري سنه سكز يوز بشده تيمور تيره ده قشلادوغي اثناسنده فتح
ايتمشدر اول وقت فرنك النده ايدي بعده سنه سكز يوز يكرمي طقوزده سلطان
مراد ثاني حفيدبك الندن المشدر وقصبهء مزبوره بر الحق طاغك ذيل شماليسنده
دريا كنارنده واقع اولمشدر غربي وشمالي دريا شرقي صحرا ودن ودپه باغلردر جمله محلاتي
يكرمي قدر اون جامع طقوز حمامي اكثر سوقي دريا طرفنه دوشوب نصف محله قدر
دكاكين واسواق واردر و بونك صويي چشمه لر وقيولردندر بر نهر صغير دخي طاغ اتكندن

شهرك

شهرك طرف شرقيسنى دوراىدوب دريايه قريب اولدقده شهر ايچنه اوغرار چكردوكيلور
بناسى اخشابدن كرمت اورتيلو جمله بيوتى غرب وشماله توجه ايدوب طاغه ارقه
ويرمشدر اولوجامعى نيفلى زاده جامعيدر دريا طرفنده ليمانه قريب فوقانى كاركير
قورشون اورتيلو قبه برمناره لودر برى دخى يعقوب بك جامعيدر دريا كنارنه دوشر قورشون
اورتيلو قبه در برى دخى حاجى حسين جامعى كذلك يالى كنارنده دخى سائرى شهرده
خرده جامعلر واردر التمش قدر خانى واردر برى اشاغى ليمان اغزنده مثلث الشكل فاتح سلطان
محمد خان بنا ايتمشدر بر بيوك وبر كوچك قپوسى واردر بو طرفى اولردو غرب وشمال
طرفى دريا وقبله طرفى ميداندر برقلعه سى دخى مزبور طاغك تپه سنده كوچك برقلعه دو
شكل مستطيل كافرى بنادر ربعى معموردر برجامعى واردر واشاغى قلعه ده برمسجد واردر
بو قلعه لرك صورلى طشره دندر وبر خرابه قلعه ايچنده اثار قديمه ده قرق ديرك وبر عظيم
صهريج واردر بو التنده اوستى دوز ميداندر خلقى جمله ملل واديان مخلوطدر مسلمانى غالبدر
دورت باليوز اوتورر وعلماسى چوقدر وبو قاروقلعه نك قپوسى اوكنده تماشالق ديرلر
بر بنانوم واردركه طاغ يماجنه طوغروقدمه لر دربستانلرك ايچنده مغاره وبنا اثرلرى واردر
بونك ناحيه لرى برى برون اباد كه قرشو سنده شرق وشمال اراسنده ودريا كنارنده بر كوچك
قصبه در بش التى جامعى ايكى اوچ حمامى واردر برى دخى زرپانده ديرلر شرق وجنوبنده
برقاج پاره قريه در برى دخى جنوبنده محكمه قريه لرى ديرلر يكرمى دورت قريه در وازميرك
بكار باشى ديرلر برلطيف مسيره سى واردر برقبه ايچندن بروافر صو چقوب نصف خرمن
مقدارى بركول اولور واياغى اقوب دكزه دوكيلور اياغنده آسيابلر واردر وبو صو نبع
ايتد يكى مغاره نك ايچنه كيرملك امكانى واردر ونهايتنده قپو كبى برمحل واردر بسته در
داخلنده مال ودفينه اولمق مشهوردر اهالىٔ ولايت بيننده معروفدر لكن مطلسمدر ديرلر
وبعض قصد ايدنلر اول قپويه واردقده قپودن باد سموم اسوب هلاك اولمق روايتنى ايدرلر
اورله ازميرده غرب وجنوب بحردن اون ايكى ميل وقره دن نصف مرحله بر بلده در برايكى
جامعى وحمام واسواقى واردر اشجار زيتونى فراوان اولمغله صابون كانيدر بونده صابون
اشلنور بونك اسكله وليمانى اوچ ميل مسافه ايرودر قصبه لب درياده دكلدر اسكله دن چقان
احمال مسافرينى نقل ايچون مكاريلر حاضردر ليماننده قديمدن منزل مسافر بنا اولنوب
بعده طقوز يوز طقسان دورت حدودنده بر مختصر رباط ومسجد بنا ايتديلر عاشق ايدر
بوم كاريلر الننده بر ديشى قاتر كوردم اردنجه برقاتر ياوروسى وار ايدى صاحبنه سؤال
اولندقده بو ديشى قاتر اركك حمار ايله قاريلوب طوغوردى عادته مخالف كورديكمز يوق ايدى
ديدى منمن بحره قريب غرب وجنوب ازميرك شمالى كلمبه وطورغودلو قضالرى جوانبى
دوشر ازميردن نيفه كيدلسه ارالقده برطاغ آشيلوب كذلك شمال سمتلرنده مغنيسا
وطورغودلو طاغ اشمغه موقوفدر ودخى نيفك قربنده وجانب غربنده قزل حصار وقبله سنده

ایلغون اولور نیف مغنیسا قرینده غرب وجنوبه واقعدر

فصل در بیان مسالك ومنازل ومسافات اناطولی وقرمان

اسکداردن پندیك بش ساعت محل تنکدرکاه مال دپه یه قونرلر اندن ککبوزه بش ساعت مائی قلیلدرکاه سلطان چایرینه قونارلر ککبوزه دن ایکی یول ایریلور بری ازنکمیده کیدر بری دیادن بحروهر سکه قونار مسافه سی ثلث ساعت اندن دربنده التی ساعت اندن ازنیق التی ساعت اندن لفکه اون ایکی ساعتدر اندن سکوده اون برساعتدر سنه بیك یتمشده وزیر اعظم کوپرولی محمد پاشا لفکه ایله سکوت اراسنده طاغلر ایچنده چلته کلك نام وادیلو قرینده براما نسز واسسز یرده بر مکلف خان وبر جامع شریف وحمام بنا وخیرات ایتمشلردر اندن اسکی شهر اون ساعتدر ایکنجی یول لفکه ازنکمیده کیدر ککبوزه دن هرکه دورت بوچق ساعتدر نزولی یوقدر دکرمنلری طوزله قرینده ویرانه در اندن ازنکمید بش ساعت ایکسننك ما بیننده چنار چایری بونده دخی یول ایریلور بری صول قوله بری اورته قوله که اسکی شهره کیدر واسکی شهره کیدن یول ازنکمیددن قازقلو بلی دورت بوچق ساعت اندن دیکلو طاش اون ساعت که قرب ازنیقدر یاخود قازقلو بلندن قوشجیلر بومنزله کلنجه صعب وسنکستان ودولاماج محل اولوب یدی ساعت اندن ازنیق اندن پنبه جك تابع ازنیق اندن یکیشهر اوچ ساعت یاخود دیکلوطاشدن کول باشی ایکی بوچق ساعت اندن یکیشهر اوچ ساعت اندن اق بیق بابا سکوت قرینده دورت ساعت اندن بازارجق بش ساعت اندن بوزاویوك دورت ساعت طاغ ایچنده مغاره لر اولوب همان برقله سی واردر قلعه سی اولراتمشلر طقوز مستحفظی وار ایمش اندن اسکی شهر التی ساعت اق ویران اوچ ساعت سیدی غازی اوچ ساعت برطاقده اوچ ساعت خان خسرو پاشا بش ساعت بیان بش ساعت بولاوادین سکز ساعت اسحاقلی بش ساعت اق شهر اوچ ساعت ارقدخانی ویرانه در دورت ساعت ایلغین ایکی بوچق ساعت جسر عتیق نام دیکر بالقام صویی ایکی بچق ساعت بالس کوپروسی دیرلر اندن زنکی صویی اندن قونیه یاخود ایلغندن لادیك اون ساعت اندن قونیه طقوز ساعت قونیه دن اسمیل اون برساعتدر قره بکار طقوز ساعت ارکلی اون ایکی ساعت اولو قشلا طقوز ساعت چفته خان التی ساعت بوچفته خان یولی صعب وسنکستان برچای صویی واردر وبوچفته خان قرینده برلطیف ایچمه وبر ایلیجه وقربنده برنهر جاریدر اکا قرق کچید دیرلر برنیچه دفعه اول نهره اوغرایوب بحرو بوچفته خان تایاقینده وارنجه کوه برکوه میشه زار واورمانلردر چفته خاندن نصف منزلده بو قرق کچید صویی چوغالوب اق کوپری نام طاش کوپری التندن بحرو قرینده قره صو نام نهره قاریشور وطاغ دیبنده شکر بیکاری دیرلر برچشمهٔ عظیمه دن نبع ایدوب اول نهره دوکیلور وبوجسری عبوردن صکره رمضان اوغلو نام یایلا طاغلرینه صعود اولنور وینه نزول اولنوب چفته خاندن یایلاقه یدی ساعت واندن چاقده اون برساعت وچاقد کنارنده بیرام پاشا اپدردوغی خانك

خانه‌كه ايام شتاده اوچ دورت كونده كلنور ارالقده نيجه خانلر بنا اولنمشدر و چفته خاندن چاق
چاقده كلنجه دخى يولده سلطان خانى ديرلر بو خانى حاجى سلطان مرحوم بنا اتمشلردر اندن
صارى اشق اندن چاقده كلنور و چاقدن ادنه طقوز ساعتدر لكن چاقدن ادنه يه
كلنجه ايكى يول واردر بريسنه قرغه سكمز ديرلر بر طپراقدن يوكسك طاغ اشلوب ادنه صحراسنه
واريلور بو يولده چاقد نهرينى عبوره احتياج قلمز ايكنجى طريق چاقد كنارنده اولان خانه
قربنده چاقد اياقدن كچيلور بو طريقده چاقدن ايكى كره كچيلوب ادنه يه واريلور دخى بر يول
زنكى صوبندن ادنه يه واريلور زنكى صويى التى ساعت اندن ديكه خان دورت ساعت
نام ديكر كلمبج بيكارى ديرلر صحرا الردركار يز باشى نام ديكر حوض اوچ ساعت اندن قونيه دورت
اندن بيكار اوغلو قريه سى التى ساعتدر خرابه دربيكار باشى كه قربلرنده در التى ساعت
معدن شارى قربنده بوكا افلاطون صويى ديرلر فيروز اندن انجه شار سكز ساعت اقر
صويى واردر بو طرفى قلعه در مراد پاشا بنا سيدر اندن كول باشى يدى بوچق ساعت
عظيم صويى و كوپروسى واردر ياخود قوردبيكارى اندن اركلى دورت ساعتدر چاوش
كوپروسى اقر صويى واردر اولو قشلا اندن چفته خان اندن تكر بلى و رمضان اوغلو
يايلاسى اندن صارى اشق نهر چاقد خان بيرام پاشا اندن ادنه و صاغ قولده دخى ايكى
بردن يول ايريلور برى ديلدن برى ازنكميددن كه بروسه يه و اندن كوتاهيه يه كيديلور
ازنكميددن يكى شهر آيدين اندن بروسه يه و بروسه دن كوتاهيه برى بروسه دن
كوتاهيه برى بروسه دن آق صو لطيف ماء جاريسى واردر اندن اينه كول بر صحراى واسع
بر كول قربنده در ياخود قورشونلو خانه قونرلر اندن كشش بو منزلده طومانج طاغلرى
آشيلور اندن كوتاهيه دخى بر يول ازنيقدن كوتاهيه يه ازنيقدن يكى شهر آيدين اندن
آق بيق اندن آخرجك اندن بوزاويوك اندن صوكلى كوى اندن كنجه لو بوننده ايلجه واردر
اندن كوتاهيه و اول يول كه ديلدن كيديلور ايكى يولدر برى صاغ قولدر و برى كه بروسه يه
و مغنيسايه كيديلور ديلدن صمانلو غربا بر منزل و اندن بروسه يه ياخود صمانلودن بازارجق
نام محله كيدركن صمانلو قاطرلى طاغلرى آشيلور عظيم طاغلردر و صعب يوللردر
بلمانجغه واريلور اندن اولوباد بروسه دن بوغاز حصار عسكر منازلى بكلك چاير اوچ ساعتدر
كول باشيدر قربى قره اغج باغلرى التى ساعت اندن اولوباد كوپروسى ايكى بوچق ساعت كه
ميخاليج قربنده در اندن صارى بك تابع كرماستى دورت ساعت اندن صالدر در قرب
بالجك اغاج تابع مانياس دورت بوچق ساعت اندن كوريه اغاج كوپروسى واردر قرب
بوديان تابع كونان دورت بوچق ساعت اندن جسر كوكرجنلك التى بوچق ساعت اندن
قريهٔ ديمتوقه دريادن اوچ ساعت بو منزل التى بوچق ساعتدر اندن قورى دره دورت
بوچق ساعت اندن كوره جى در قرب دريا التى ساعت اندن چارطاق مقابل كليبولى
دورت ساعت اندن برغوس دورت ساعت اندن قلعهٔ سلطانيه بش ساعت

صیغا لیجه‌دن مغنیسایه ایلی بات اندن صوصغرلغی بونك بر نهر کچر دربند منند هوریا اندن
قوری کوبلك اندن باش کلبه اندن بلاموط ایکی خانی واردر اندن مغنیسا اندن ازمیر بروسه دن
برغمه‌یه بروسه دن قره اغاچ اولوباد کوللی چلتکلی قریه‌در عمر نام قریه بالیکسری بوردانجی
قریه‌در تارحاله جاوید بر برقریه‌در بلوجك نام قریه برغمه یازمند اندن ادرمید اندن اورندی
اندن بالیکسری کوتاهیه دن حمید دکزلی اندن زازقری اندن پچی بورلو اندن اسپارته
دخی دکزلودن انطالیه جنوبه عاصی قره اغاج اراده قازق بلی اشیلور تفنی‌یه واریلور
اندن استنارا اندن انطالیه دخی دکزلودن قوش اطه سنه غربه نازلی اندن سلطان حصاری
چکیلور کوشکه کیدیلور اندن کوزل حصار اندن اذینه دورت ساعت اندن بلاط اندن قوش
اطه سی ازنکمید دن صول قوله برقاچ یولی واردر ازنکمید دن صبانجه طقوز بوچق یاخود
اطه ناحیه سی نهر سقاریه ومودرنی صولری چکیلور اندن خندق اندن دوزجه بازاری
یولنه کوکرپه دربندی وطاغلری اشیلور بولی یه واریلور یاخود صبانجه قربنده سقاریه
صویی چکیلور سکز ساعت اندن کیوه طقوز بوچق ساعت اندن طراقلو طقوز ساعت
اندن کونیك بش بوچق ساعت اندن مدرنی طقوز بوچق ساعت اندن بولی اون بش ساعت
اندن چغاسکز ساعت اندن کره ده بش بوچق ساعت اندن کول باشی دورت ساعت اندن
بایندر بش ساعت وشرقه کیدن مقابل حماملویه قونار اندن چرکش سکز ساعت یولی
تنکدر اندن قره‌جه ویران سکز ساعت خلقی آت جانبازیدر یاخود قوروشونلو اندن
قوچحصار اون ساعت اندن طوسیه دخی اون ساعتدر دخی کول باشندن قسطمونیه
ایکی یول وار کول باشندن ویران شهر اندن بورلی اندن افلانی اندن ماچیللنا اندن
سورقون اندن قسطمونی یاخود کول باشندن بایندر اندن اق طاش اندن صرت
اندن یورك اندن اراج اندن مرکوزه اندن قسطمونی طوسیه دن چانغری بر منزل
وطوسیه دن سیواس حاجی حمزه سکز ساعت بونك کبیر بلی دیرلر یولنه بر بل واردر مرور
اولنجه زحمت چکیلور دورت خانی واردر عثمانجق التی ساعت اندن مرزیفون صحراسی
نهایتنده کوسه شعبان سکز ساعت یاخود حاجی کویی اندن مرزیفون قربندن چکیلوب
واریلور بولاق دورت بوچق ساعت اندن کلکرازیدی ساعت اندن اماسیه اندن اسکی
ایکنه نام دیگر اقیه‌لر سکز ساعت اندن تورحال یدی ساعت اندن اینه بازاری دورت ساعت
اندن توقات التی ساعت اندن تخت آباد یدی ساعت یاخود بولس ار توق آباد صحراسنده
بر بیوك قریه‌در اهلی مسلم وکافردر بر عظیم بل چکیلور اندن محمد پاشا خانی حالا ییکی شهر دیرلر
یدی ساعت اندن یلدز صویی دورت ساعت کوپریدن چکیلور اندن سیواس دورت
ساعت وانکوریدن توقات لالاجایری چقورجق چاشنکیر کوپروسی قره قوغه نارنده قاضیلقدر
اقچه قیونلی توقات اسکی شهردن توقاته قاش اندن اق کوپری اندن دخی اوغلانجی
صوری حصار برابرنده برکویدر اندن مهاره سقاریه صویی چکیلوب قونیلور اندن یوکلو

اندن

اندن ییلا بجی اندن الاجه اطه اندن انكوری اندن لالا چایری اندن حصارلق اندن
قزل ایرمق كوپوسی چیلور اندن یارالی ییلاقی اوكی اندن صوفیلر اندن سیغه اندن كورز اندن
قانق اندن چاوغار اندن یالكز طام اندن طسـارى بوغازی اندن قزل تربه اندن مشهد اباد
اندن قازاباد اندن توقات انكوریدن سیواسه الماطاغی اندن قزل ایرمق اندن كسكین
اندن دلیجه ایرمق اندن ال بكلی اندن بوداق اوزی اندن سنجار اندن قزان قیا اندن اوج
طاس اندن زیله اندن سیس اندن ارتق اباد اندن محمد پاشا خانی اندن ابابجه اندن سیواس
انكوریدن قیصریه یه الاطاغی اندن چقورجق اندن چاشنكیر اندن دكرمنلی نام دیكر بولدقلی
اندن صوفیلر اندن قزلق بلقانی اندن قبادوراق اندن كوركجی اندن دمرجیلر اندن انبار اندن
قیصریه ازنكمیددن انكوری صباینجه اندن كوپری قرب كیوه اندن طراقلی اندن طوربالی
كوینك اندن نصوح پاشا خانی اندن دیكر نصوح پاشا خانی اندن صاریلر اندن بكبازاری اندن
ایاش اندن استونوس اندن انكوری لغات اناطولی خلقنك لسانلری تركیدر وجابجا بعض
رعایاسی نصاری وروم لسانی وبعض ارمنی لسانی تكلم ایدرلر اما غایت ازدر دخی یهودی واردر
اما اسپانیول لسانی ایله تكلم ایدرلر دخی فرنك لسانلرینك ازمیرده انواعی موجوددر الادیان
بواناطولی خلقی جمله سی اهل اسلام ومذهبلری حنفیدر انجق بعض كویلرده نصاری
وروم وارمنی ویهود طائفه سی هر یرده بولنور اما غایت ازدر اوصاف خلق كرچه خلقی ترك
وتركماندر وروم در اما ارمنی ویهودی ازدر وفرنك دخی واردر ازمیرده اولورلر احوال ملوك
وحكام كه اناطولی ولایتنی ضبط ایتمشلردر بودیار طوفاندن بشیوز یتمش نصكره مسك بن
یافث اول طاغدن چاق اسكندره ضبط واول یرلری معمور ایدن بودر بعده لهراسب بعده دارا
بعده اسكندر یونانی بعده بطـالسه وبودولتده انطاكیه بنا اولندی بعده قیـاصرۀ روم
بونك عصرنده وفات افلاطون الهیدر قونیه ده تكرار فرسدن نوشروان بعده قیاصره
روم چاق دولت اسلامیه ظهور ایدنجه اهل اسلام خلفاسی طرفندن بعضی یرلری ضبط
وبعض یرلری غارت اتمكه وابتدا اناطولیده دولت اسلامیه دن ظهور وقرار ایدن ال عثمان
دولتلریدر سبب ظهور شویله نقل ایدرلركه جنكیز خان خروج ایدوب بلخه كلوب وایرانه
تسلط ایدوب واول وقت سلیمان شاه بلخ قربنده ماهان شهرنده حاكم ایدی واول وقتكه
سنه التیوز یكرمی برده سلیمان شاه اول سمتی ترك ایدوب دیار حلبه قصد ایدوب واروب
جعبر قلعه سی قربنه كلدكده فرات ایرمغی یوللرینه كلوب كچمك استدیلر سلیمان شاه
كچید طلب ایدوب آتی صویه دیدی اجلی انده مقرر ایمش جعبر قلعه سنك التنده دفن
ایتدیلر بعده اوچ اولادی قالدی بری سنقورتكین بری كون طوغدی بری ارطغرل بویله
اولدقده یاسین اوه سنه دوندیلر ارطغرل انده دورتیوز مقداری كوچر او ایله قالوب
اول برقرنداشلری ینه وطن اصلیه لرینه رجوع ایتدیلر ارطغرل برنیجه ایام انده طوردی
محل مزبوردن ینه رومه عزیمت ایتدیلر رومه داخل اولدقده اولادلرینك بریسنك ادی

صاری بالی ایدی سلطان علاء الدین ولایتنه داخل اولمغه استیذان اتمك ایچون
علاء الدینه ارسال ایدوب واردقده اذن ویروب وطوما نیجدن چاق ارمناکه وارنجه تعیین
مکان ایلدی ارطغرل اول سمته توجه ایتدکده قره جه طاغده توطن اتمشلردر بعده سلطان
علاء الدین بعض اعداسیله محـــاربه صددنده ایکن ارطغرل یاننده اولان یولداشلریله
ایریشورکه تاتار سلطان علاء الدینی بوزمغه آزقالمشیدی اول ساعت ارطغرل اتبـــاعیله
تاتاره هجوم ایدوب تاتار منهزم اولدیلر سلطان علاء الدین انی کوروب ارطغرله
استقبال کوستردی ارطغرل دخی سلطان علاء الدینك الن اوپوب سلطان علاء الدین
دخی ارطغرله خلعت کیدروب توابعنه اعطا واحســـانلر ایلدی اندن سکوت نام محلده
قشلایوب واول سمتده اولان قره جه حصار وبلجك سلطان علاء الدینه اطاعت ایدرلردی
بعد زمان قره جه حصارك کفاری ارطغرله حضوروبرمز اولوب عداوتی اظهاره بشلدیلر
ارطغرل دخی علاء الدینه اعلام ایدوب علاء الدین دخی اوزرلرینه وارمغه اذن ویردکده
محاصره ایدوب فتح ایلدی بعده سنه التیوزسکسن بشده سلطان علاء الدین کوتاهیه یی
محاصره ایدرکن خبر کلدی که تاتار نقض عهد ایدوب کلوب ارکلی یی غارت ایتدیلر
سلطـــان علاء الدین اول ساعت ارطغرله قلعه محاصره سنی تفویض وکندی دونوب
تاتار اوزرینه کیدوب تاتار عسکرین بوزوب چوق تاتار قیردی برمرتبه که سلطان
علاء الدین امر ایلدی تاتارلرك حیالری دریلرینی بربرینه دیکوب برسایبـــان یاپدردیلر
شمدیکی حالده اول صحرایه طشـــاق یازوسی دیرلر وبو طرفده ارطغرل اقدام بلیغ ایدوب
قلعه یی فتح ایتدی وتکفوری طوتوب قلعه یی یغما ایدوب خمس مالنی اخراج وباقی مال
غنایمی غزاته تقسیم ایدوب اندن خمس مالی بشارت خبریله سلطان علاء الدینه کوندردی
بعده اندن ارطغرل ایکی سنه اوچ ای دورت کون غزاده اولوب اندن سلطان علاء الدین
متوفی اولدی بعده اوغلو غیاث الدین قونیه تختنه جلوس ایتدی والحاصل ارطغرل
سکوتده سکون ایدوب کفاره مدارا ایدوب تا سلطان علاء الدین ثانی کیقباد بن فرامرزه
کلنجیه دك واولوقتده ارطغرلك اوچ اولادی اولوب بری عثمان بری کوندز بری صاری بالی
لکن جمله دن بهادر وشجیع عثمان ایدی اول سببدن عثمانه خلق عزت واکرام واولوقت
پادشاه اعظم قزان خان بن ارغون رومه مستولی اولوب واولوقت ارطغرل غایت پیر اولمش
ایدی اما سلطان علاء الدین ایله مناسبت تامه سی وار ایدی احیانا عثمان غـــازی
علاء الدینه پشکش ایله واروب بولشوردی ودخی اولوقتده علاء الدین ثانینك اسکی شهر
واین اوکنده نائبلری وار ایدی عثمان غازی بونلره واروب کلوب دوستلق ایدردی بو عثمان
غازی غایت مسلمان ودیندار کشی ایدی وعادتی اوچ کونده برطعام بشوروب فقرا وصلحایی
جمع ایدوب اطعام ایدردی وبرمرتبه معتقد ایدیکه برکیجه برکویلك امامنك خانه سنده
مسافر اولدی مکر پنجره ده برمصحف شریف وار ایمش صاحب خانه عثمـــان غازی یه

بلدردکده

یلدردکده کیجه اولوب ابدست الوب مصحف شریف جانبنه توجه ایدوب تا صباحه دك
ال قاووشوب طوردی تعظیما ونقل اولنورکه عثمان غازینك اسکی حصاربکی ایله برعورت ایچون
ماجراسی واقع اولدقده عثمان غازی ایله جنك ایدوب اسکی شهربکینك عسکری منهزم
اولدی ویك ایله معا یار دمه کلن خرمن قیا کافرلرینك تکوری کوسه میخال طوتلدی کوسه
میخال بهادر اولمغله عثمان غازی کوسه یی اولدرمکه قیامیوب جرمنی عفو ایدوب ازاد ایلدی
کوسه میخال دخی جان ودلدن مسلمان اولوب اتباعیله عثمان غازی یه تابع اولدی عثمان
غـــازینك واورخانك اولکه لرنده کافر طائفه سیله جنك ونیچه قلعه لر فتح ایتمشدر
حالا اولادی مالکانه لرینه متصرفلردر بعده ارطغرل هجرتك التیوز سکسن یدی سنده وفات
ایلدی وعمرلری طقســان اوچ سنه درسکوتده دفن ایتدیلر علاء الدین ارطغرلك
وفاتنی اشتدکده عظیم تأسف ایدوب یرینه عثمان غازی یی تعیین ایلدی وطبل وعلم
وقلج وآت وخلعت فاخره کوندردی کنه الاخبار صـــاحبی اویله نقل ایلمشدر لکن
غیری تواریخده ازنیق جنکنه ارسال اولنمشدر تتمهٔ کاسه کرکدر ونقل ایدرلرکه اینه کول
تکوری آدملری عثمـــان غازینك یيلاقه کلوب کندکده بعض شیلرینه تعرض ایدرلردی
بویله اولمغله عثمان غازی بیلاجك تکورینه دیدیکه بزم کوچمزی انجتمکه بشلدیلر
باری صلحمز بوزلمق ایچون یيلاقه کیده جك اثوابمزی سزده امانت قویلم بیلاجك تکوری
دخی قبول ایدوب اما شول شرطیله که اثوابلری خاتون کشیلر کتوروب قلعه یه قویالر
هر کز اتراك وار کلدن کمسه کرمسون خاتونلر اثوابی بیلاجك قلعه سنه کتوردیلر
بو بیلاجنه برقاج کره اولوردی عثمان غازی اینه کول تکورینك سمتنه یتمش کشیله ارمناکدن
دونوب کچرکن مکر اینه کول تکوری خبر الوب چوق کافر ایله بوسودن عثمان غازی یه
قیولدیلر عثمان غازی اللهك عنایتی ایله غالب اولوب اکثر کافرلری قیرمشدر اما قرنداشی
صاری بالی اوغلو بالی خواجه شهید اولوب ارمنی بلی دوکندیکی یرده حمزه بك کوینك
نواحیسنده دفن اولندی حالا مزاری یاننده بر کاربان سرای ویرانه سی واردر اندن عثمان
غازی یيلاقه کلوب چقدقدن صکره عثمانك خلقی اراسنده برعزیز شیخ وارایدی آدینه اده
بالی دیرلردی دنیاسی بینهایه ایدی امـــا درویش سیرتی طوتردی برزاویه یاپوب
آینده ورونده یه خدمت ایدردی کاهی عثمان غازی انك زاویه سنده مسافر اولوردی بر
کیجه رؤیاسنده کوریکه بو شیخك قوینندن آی چقوب کلوب کندونك قوینینه کیردی وهمان
کوبکندن دخی براغاج بتوب عالمی طوتوب وانك سایه سنده طاغلر وار وطاغلرك دیبندن
بیکارلر چقوب روان اولوب اقر کمی باغی سقی ایدر کمی چشمه لر اقیدر ایرته سی عثمان
غازی بو رؤیاسنی عزیزه نقل ایدوب شیخ دخی تعبیرنده ایتدی یا عثمان مژده اولسون
سکا وسنك اولادیکه که حق تعالی سکا واولاده سلطنت ویردی ایمدی بنم برقزم وار ال دیدی
عثمان غازی شیخك قزینی نکاح ایدوب تزوج ایتدی چونکه اده بالی عثمانك دوشنی

تعبیر ایتدی همان عثمان غازی قلجنی بلنه بغلیوب بر کیجه یارانلریله سوروب اینه کوله
کلوب قربنده واقع تولجه نام قلعه یی آتشه اوروب کافرلرینی قیردی صباح اولیجق اول سمتك
کافرلری جمع اولوب قره جه حصار تکفورینه آدم کوندوروب ایتدیلر ترکلر کلوب بونده
توطن ایده لی اطرافه ال اوزتمغه بشلدیلر اکر مقید اولمز سکز بونده نه سنی ونه بزی
قورلر ایدی بو اقلیمدن سوروب چقارالم پس قره جه حصارك تکفوری قرنداشنی
چوق عسکر له کوندروب اینه کوله امداد ایلدی عثمان غازی بو احوالك خبرینی الوب
عسکر جمع ایدوب طوماینج بلنده کافر عسکرینه بولشوب عظیم جنك اولدقده عثمان
غازینك قرنداشی صاری بالی انده شهید اولوب اول یرده برچام اغجی وار در قندیللو چام
دیرلر زیرا کاهی انده قندیل کوریشور و تکفورك قرنداشی انده دوشوب عثمان غازی بیوردی
قارنینی یاروب دخی ایت کبی یری اشوب کومدیلر اول سببدن اول یره ایت اشنی دیرلرایدن
صاری بالی کوتروب ارطغرل یاننه دفن ایتدیلر چونکه علاء الدین ثانی صاری بالینك
شهید اولدیغنی یاوب ایتدیکه معلوم اولدیکه قره جه حصار تکفوری بزه باغی اولمش اسکی
شهری عثمان غازی یه ویردی و دستور ویردیکه قره جه حصاره واروب یغما ایلیه پس
عثمان غازی عسکر جمع ایدوب قره جه حصاری فتح ایدوب و تکفوری اسیر ایدوب مالنی
غازیلره قسمت و خمسنی اخراج ایدوب قرنداشی اوغلو اق تیموری علاء الدین ثانی یه
کوندردی بو فتح هجرتك التیوز سکسن یدی سنه سنده واقع اولدی ونقل ایدرلر قچن بو فتحلر
اولدقده اهل اسلام چوغالوب جمعه نمازی و بیرام نمازی قلمغی طلب ایتدیلر و طورسون
فقیهه سویلدکده طورسون دیدیکه جمعه نمازی قیلمغه اذن پادشاه لازمدر عثمان
غازی بو سوزی ایشتدکده غضبه کلوب فقیه مزبوره دیدیکه بو ولایتلر نم قلجم ایله فتح اولدی
نه اصل پادشاهك علاقه سی وار درکه اکا دانشمغه محتاج اوله وزدیوب اویله اولدقده قره
حصارده طورسون فقیهی هم قاضی وهم خطیب ایتدیلر واول خطبه عثمان غازی بن
ارطغرل نامنه اوقندی عثمان غازی اسکی شهری تخت ایتدکده بر عظیم بازاری طورردی
اطراف کافرلری هفته بازارینه کلوب الش ویریش ایدرلردی اتفاق بر کون بیلجکدن
بازاره کافرلر کلوب بر بوکله برداقلر کتورمشلر ایدی وهم کرمیانلونك بریسی بونلرك بر برداغنی
الوب حقنی ویرمیوب اول کافر دخی کلوب عثمان غازی یه شکایت ایتدکده اول ساعت
عثمان غازی اول کرمیانلودن حقنی الیوردی غایت ایله عدل کوستردی و دخی نقل ایدرلر
قوجه میحال قزینی قنوزی ایلنك بکنه ویردکده اطرافده اولان تکفورلری دوکونه اوقیوب
جمله تکفورلر دوکنه کلوب صاچی کتوردیلر اما عثمان غازینك کتوردیکی جمله سنه
غالب ایدی کافرلر کوروب عجبه قالدیلر بربرلرینه ایتدیلرکه بو عثمانك رویشی بویله کوسترکه
از زمانده بونده بریمزی قومیه ایدی تدبیر بودرکه بونك تدارکنی همان کورهلر بو تدبیری بیلجك
تکفورینه تفویض ایلدیلر زیرا عثمان غازی بیلجك تکورینه صورت معامله انواع احترام
ایدردی

ایدردی بیلجك تکفوری ایتدی یقینده بزدخی دوکون ایدرز عثمان غازی یی دخی تکفورلرله
دعوت ایدرز والحاصل بیلجك تکفوری دخی یارحصار تکفورینك قزینی الوب عثمان
غازی دخی سوری ایله قیونلر کوندروب ایتدی تکفوره دوستم بوقیونلری دوکونه وخدمتنه
کلنلره یدرسون بزدخی انشاءالله واررز کوسه میخال دخی مخفیجه کافرلرك اتفاقلرین
اعلام ایدوب بویله اولدقده میخال ایله خبر کوندردی که سلام ایدوب سویله هر ییل زحمتمزی
چکه کلمشلردر کرمیان اوغلو ایله عداوتمز خود معلومدر بو ییل دخی زحمتمزی چکسونلر بزم
رختلریمزی ینه قلعه یه کوندره لر یقینده ییلاقه کتملویز اثوابمز ینه انلرك یانلرنده امانت اولسون
بوطرفدن امین اولوب دوکونه خدمت ایدرز کوسه میخال بوسوزلری تکفوره سویلجك
غایت سوندی تورك جمیع عورت واوغلان ومال ورزقیله قبضمه کیررساندی الحاصل دوکونی
چاقریلکاری دیولر برپرانده ایتدیلر موعد وقتنده عثمان غازی دخی برنیچه اوکوزلره کیچه لرله
مهارلر ایدوب وایچلرینه رخت دیو آدملر قویوب سوردیلر خاتونلر قلعه یه قوورلردی ینه
اولمنوال اوزره بو مهارلری اوکوز قطارلریله کیجه قرا کولغنده حصاره کتوروب بریره
قودیلر چونکه بو حیله ایله قلعه یه کیردیلر فی الحال اول کیجه یوکلرندن یالن قلج جمله مسلح
یره دوکیلوب قپویه سکردیشوب قپوجیلری اولدروب حصاری فتح ایتدیلر بوطرفدن
عثمان غازی دخی برنیچه دلاورلری عورت قیافتنه قویوب تکفوره کوندروب ایتدی لطف
ایله بوخاتونلری برایوجه یره قوندره سز اخشام وقتنده کلدی زیرا قلعه یه کیرنلرله شویله
قول اولنمشدرکه انلر قلعه یه واردقدنصکره عثمان غازی بردخی تکفور ایله بولوشه خبر
اولدی که عثمانك خاتونلری کلیورر اوده سنه وارمدین عثمان غازی آت ارقه سنه کلدی
قچرکبی اولوب کتدی تکفوره خبر وبردیلر که عثمان غازی قچدی تکفور دخی اول ساعت
اردینه دوشوب بیلجك قربنده عثمان غازی یه ایریشوب واول عورت اسلوبنه کرنلر دخی
اردن کسدیلر عثمان غازی تکفورك باشنی کسوب واول کیجه یارحصاره اینوب علی الصباح
تکفورینی طوتوب وکلینی ودوکونه کلنلری جمله اسیر ایدوب دخی اینه کوله کلوب فی الحال
یغما ایدوب تکفورینی قتل ایتدی بوفتوحات سنه التیوز طقسان طقوزده واقع اولدی
واول کلینك اسمنه نیلوفر دیرلردی عثمان غازی نیلوفری اوغلی اورخانه ویردی بوخاتونك
بروسه ده قپلوجه قپوسنه قریب حصار دیبنده برتکیه سی واردر ونیلوفر کوپروسنی دخی
اول بنا ایتدی و بونیلوفر سلطان مراد وسلیمان پاشانك والده لریدر چونکه عثمان غازی
بیلجکی ویارحصاری فتح ایتدی بعده ازنیق اوزرینه واروب اطرافنی غارت ایتدیروب
تکفوری استانبول قرالنه خبر کوندردی واندن امداد طلب ایتدی بوخبری عثمان
غازی الوب سلطان علاءالدینه فتح اولان حصارلری یادردی اولدخی عثمان غازی یه طبل
وعلم وقلج وآت وخلعت فاخره ویروب علاءالدینه کیدن آدم کلمدین استانبولدن کافر لشکری
کلوب دیلدن چکمکه بشلدیلر عثمان غازی ییلاق حصارندن دل الوب کافرك غفلتنی

یلوب دیلدن یگدیلر اوزرلرینه شبخون ایدوب ویعضوب بعضیسنی قتل وبعضیسنی اسیر ایدوب و بعضیسی استانبوله فرار اتمشلردر اول اثناده اکندی وقتنده سلطان علاء الدین ثانیدن طبل وعلم وبرات وقلج وخلعت یتشدی اندن ارباب دیوان وارکان واعیان آراسته اولوب دیوان سلطان مرتب اولوب عثمان غازی عزت ایله ایاغ اوزره طوروب نوبت عثمانی اورولنجه ایاغ اوزره طورردی بو قاعدهٔ شاهانه و قانون میرانه نوبت عثمانی بونك اوزرینه قورلدی اول زماندن تا سلطان محمد ابن سلطان مرادخان زماننه دکین رسم عثمانی بونك اوزرینه ایدی هر بارکه سفره خروج اتمکه نوبت اوریلورسه پادشاهلر ایاغ اوزره طورورلر دخی عیدلرده بو منوال اوزره ایدی مزبور سلطان محمد خاندن صکره ایاغ اوزره طورمق قطع اولندی بعده چوق چکمدی سلطان علاء الدین آخرته انتقال ایدوب اولادی قلمدوغندن یرینه وزیر صاحب تدبیری چکدی وامراسی حکم ایتدکلری ولایتلرده هر بری مستقل اولدیلر قاما ایدین وصاروخان وکرمیان وحمید ایلی ونکده وقره سی وطورغود ومنتشا بوذکر اولنان بکلر هر بری کندی ولایتنی قوزیدوب استقلال اوزره حاکملر اولدیلر بعده بو بیننك اوزرلرینه کلوب اهل اسلامه قلج چکدکلرندن اوتوری علمانه واویروب واوزرلرینه واریلوب مملکتلری اللرندن النمدی بعضیسی حسن اختیاریله تسلیم وحالنه مناسب رعایت وبعضیسنی زور ایله المشلردر وحالا اول مملکتلر اول بکلرك نامی ایله دروتقل اولنورکه علاء الدین وفات ایتدکده قسطمونی وسینوبده قزل احمدلو نام طائفه علاء الدین طرفلرندن حاکملر ایدی بعده کندیلر مستقل اولدیلر ابتدا انلردن حکم ایدن عادل بك بعده بایزیدزمن بن علی بن یعقوب بن شمس الدین بن نورالدین شهید وبونلرك نسبتلری خالد بن الولید حضرتلرینه چقار اما اصحی بایزیدزمن سنه یدی یوز طقسان بشده وفات ایلدی بعده اوغلو اسفندیار بعده اوغلو ابراهیم بك بعده ابو الفتح غازی سلطان محمد خان سکز یوز التمش بشده قسطمونی وسینوب قلعه‌لرینی قزل احمدلودن سیف ایله ضبط اتمشدر بو قزل احمد دخی بایزیدزمن اولادندندر دخی نقل ایدرلرکه اول وقتلرده کرمیان ولایتنده برکشی عثمان غازی یه کلوب رجا ایلدی که بو بازارك باجنی بکا صاتوك عثمان غازی ایتدی باج ندر اول آدم ایتدی بازاره هر کم یوك کتوررسه اندن براقچه الایم عثمان غازی ایتدی بو بازاره کلنلرده اوزمالکمی واردرکه بونلردن الاسون یاخود تکری تعالی یوردیمی و پیغمبرك قولیمیدر یاخود هر اقلیم پادشاهلرینك معتاد وقانونلریدر اول آدم ایتدی پادشاهلرك قانونلریدر عثمان غازی غضبه کلوب دیدی که من بعد بونده طورمه یوخسه سکا ضرر دوقنور اول اثناده عثمان غازینك مقربلرندن برقاچ کمسنه حاضر اولوب ایتدیلر ای خان اقچه سزه کرکمز ایسه بازاری بکلینلره عادتدر نسنه جك ویررلر تاکه بونلرك دخی امکلری ضایع اولمیه پس عثمان غازی ایتدی چونکه اویله در هر آدم که بریوك شیء فروخت ایده براقچه ویرسون اکر صاتمزسه هیچ برنسنه ویرمسون بیوردیلر صکره بکیجه واحصارلری فتح

وعثمان

وعثمان غازی بوئلردن صکره بروسه یی محاصره ایتدیلر محاصره متمادی اولمغله ایکی حواله بنا ایلدیلر
عثمان غازینك نقرس مرضی حرکت اتمکله اوغلی اورخانه قلعه نك احوالنی تفویض ایدوب
بکیشهره عودت وهجرتك یدیوز یکرمی التیسنده بروسه فتح اولندی اول اثناده عثمان
غازی سکوتنده وفات ایلدی اورخان غازی ایشیدوب کلوب عثمان غازی یی وصیتی اوزره بروسه ده
مناستر ده قبه نك التنه دفن ایتدیلر عمری التمش طقوز ومدت سلطنتی اون التی سنه در
متروکاتی بر بکیجه صریق تکلتی و بر یانجوغی و بر طوزلوغی و بر قاشقلغی و بر صوقان اودکی
قالدی وصریق تکلتی دخی دکزلی بزند ایدی و بر قاج طویله اتلری و بر قاج سوری قیونلری
وار ایدی شمدی بروسه نواحیسنده یورین بکلك قیونلرك طموزلغی اول قیونلر دربعده
اورخان غازی پادشاه اولدی وبروسه یی تخت ایلدی وقرنداشی علاء الدین کندو اختیاریله
برقوطن دیرلر برکوی واردر انی استدی واول بکا یتر دیدی وکوکورتلو نام محلده بر تکیه بنا
ایتدی وقپلوجه قپوسنه کرلدیکی محلده قلعه ایچنده بر مسجد وانده ساکن اولدی ودائما
اورخان غازی انکله مشاوره ایدردی بعده اورخان ازنکمیدی محاصره ایلدی وآیدوس
فتحنه عبد الرحمانی تعیین اتمشدر اتفاق اول قلعه تکفورینك محبوبهٔ زمان بر دختری
وار ایدی بر کیجه دوشنده کوردی که بر چقوره دوشوب چقامز قرشوسندن بر خوب
صورتلو بکت کلوب اول چقوردن بونی چقاررو اولکی لباسنی صویوب وبدننی یویوب
حریر لباسلر کیدیرر قز همان اویانوب عجیبه کلدی بو احوالی فکر ایدرکن خبر کلدی که تورك کلوب
قلعه یی محاصره ایتدیلر قز دخی برج کنارینه کلوب بقرکه تورکلر نیجه جنك ایدرلر اتفاق
اشاغی نظر ایدوب نظری عبد الرحمن غازی یه دوش اولدقده کوردیکه رؤیاده کوردیکی
بودر اول ساعت بر مکتوب یازوب بر طاشه بغلیوب اشاغی یه براقدی عبد الرحمن النه
الوب رومیجه بلور بر کمسه یه قرائت ایتدردیلر یازلمش که فلان کیجه فلان یرده اعتماد
ایتدیککز آدملردن کوندرون سزکه قلعه یی سزه الیویره یم دیمش والحاصل عبد الرحمن
غازی ایتدی بن باشمی بو یولده قومشمدر دیوب بر قاچ یرار غازیلر ایله نصف اللیلده اول
قزك وعد ایتدیکی موضعه واردیلر قز بونلری کوزردی عبد الرحمن علی الفور ربد نه
کمند برکیدوب حصاره چقوب قزه بولشوب حصارك قپوسنه کلوب فی الحال قپوجی یی
اولدیروب وقلعه نك قپوسنی اچوب غزات ایچرو یه کیروب تکفوری بغلدیلر چونکه
حصار آیدوس فتح اولدی تکفوری واول قزی جمله مالی ایله عبد الرحمن اورخان غازی یه
کتوردی اول دخی قزی وغنیمتدن وافر عطیه دخی عبد الرحمانه ویردی حالا انك نسلندن
واردر قره رحمان دیرلر بعده سلطان اورخان قیون حصاری وازنکمید وازنیق نام شهرلری
هجرتك یدیوز اوتوز برنده فتح ایدوب علاء الدین پاشا تعلیمی ایله قوانینه متعلق شیلر
سکه کبی ولباس جند ووظایف ومرتبه لری ترتیب ایلدی مقدما اولان سلجوقیه سکه لرینی
تبدیل ایلدی وکند واسمیله ضرب ایلدی ودخی جندی رعایادن تمییز ایتدیرملك امر ایلدی که

قرمزی صاری وسیاه بورکلر کیمکه بعده سیاهی بیاضه تبدیل و بویله قالدی چاق یلدرم
بایزید خان کلنجیه دك والحاصل بیاض بورکلری خاص قوللرینه تعیین ایلدی واعیان
واتباعلرینه قرمزی بورك تعیین ایلدی بودخی چاق ابو الفتح زماننه کلنجه باقی قالدی
ابو الفتح سلطان محمد لشکره بیاض صارق کیمکه ویایایه بیاض بورك کیمکه امر ایتدی وانی التون
ایله تزیین ایدوب حالا آکا اسکوف دیرلر وقرمزی بورك توابعه مخصوص قالدی احداث
یکیچری بکرامت علاء الدین پاشا برادر اورخان غازی شویله روایت اولنورکه برکون قرنداشی
علاء الدین پاشایه سلطان اورخان دانشدیکه مرادم عسکری زیاده ایتمکدر وشوکت وشانی
ارتورمقدر دیدی علاء الدین دخی انی قاضی یه دانشمق کرکدر دیدی اول زمان خیر الدین پاشا
بیلجك قاضیسی ایدی قاضیلغی عثمان غازی ویرمشیدی اما اورخان غازی انی بروسه ده قاضی
ایلدی غازی اورخاندن صکره غازی مراد انی قاضیعسکر ایلدی اندن وزیر اولدی والحاصل آکا
دانشدیلر مزبور ایتدی سلطانم ایلدن یایا یازوب چقاروز دیمکله رعایا بو خبری ایشیدوب
پادشاه خدمتنده اولالم دیو رغبت کوستردیلر چوق آدم یازلدی واق بورك کیوب یوررلردی
یایا تمام اولدقدن صکره کلنلر دخی باری بزی یماق یازك سفره بیله واروب خدمت ایدهلم دیدیلر
قره خلیل وعلاء الدین وخیر الدین تدبیریله کمی عجمی وکمی پانچه لره تعیین اولنوب تحریر
اولندیلر واول یازیلنلرك هر بر یسنه بر اقچه که ربع درهم کلور سفر واقع اولدقده الرسفردن
رجوع ایتدکلری زمان ینه زراعته مشغول اوله لر وانلردن اصلا رسوم دیوانی النمیه وهر اون
آدمه بر باش ویوز آدمه بر باش وبیك آدمه بر باش تعیین اولندی ونامللری پیاده نامیله مشهور
اولدی بعده بونلر سفرده وحضرده کیدرك فساد ایتمکه باشلدیلر بعده پادشاه کفار
اولادینی دوشردوب کتورتمك اختیار ایلدی وعسکره منضم اولدیلرکه شرف اسلامه نائل
اوله لر وهم اعدا دینه جهاد ایدهلر وقتاکه بیك اوغلان کتوردیلر هر بریسنه بر درهم زیاده ایدوب
هرکسك استعدادنه کوره اسملرینی یکیچری تسمیه ایلدیلر بعده پیاده یه مزرعه لر تعیین
وبونی وظیفه لری یرینه تعیین اتمشلردر اما سفرده اتلر ایله کلوب عسکر ایله معا
تفیه اولنوب بونلر مسلم اسمیله مسمی اولمشلردر ودخی نقل ایدرلرکه اورخان غازی عصرنده
اینه کول یوره سنده کشش طاغی یاننده برنیچه درویشلر کلوب قرار طوتمشدر اما ایچلرنده
بر درویش وار ایدی که طاغلرده کیکلر ایله الفت طوتوب پس طورغود الب محبت اتمشیدی
بو درویش بابا الیاس مریدی وسید ابو الوفا طریقنده ایدی اورخان غازی انی دعوت ایتدکده
کلمدی اورخان غازی خبر کوندردی که بز انشاء الله برکون آنده وارر ایز والحاصل برکون اول
درویش بر قواق اغاجنی اموزینه الوب بروسه حصارنده کی سرایك حولیسنك یاننده
دیکمشدر سلطان اورخانه خبر ویردیلرکه درویش کلدی وانده کوردیلر لکن اغاجك
دیکمه سندن سؤال اتمیوب انجق درویش بو بزم تبرکمز طوردقجه طوردیدی ودعا ایدوب
چکیلوب کندی واول قواقك حالا آثاری باقیدر واول درویش اولدکه وصیتی اوزره

اورخان

اورخان غازی اوزرینه تربه یاپوب یاننده برتکیه وجامع بنا ایلدی کیکلو بابا زاویه سی حالا
زیارتکاهدر بعده کوینك وطراقلو ومودرنی وکملیك وبالیکسری وقره سی وبرغمه وادرمید
وکرماستی واولوباد وایدنجق ومانیاس ومیخالج ویارحصار وایازمند وقزلجه وطوزله وآیدین
واناخور قلاعلرینی فتح ایتدکدن صکره سلطان اورخانك برکون خاطرینه خطور ایلدیکه اوته
یقایه کچه بوفکرده ایکن اتفاق بونك اوغلو سلیمان پاشا چقه کلدی بوفکری مشارالیهه تقریر
ایدوب سلیمان پاشا ایتدی اکر بن قولوکه بیورورسك کچه یم دیدکده اذن ویردی مزبور
غزات اسلام ایله قره سی ولایتنه واردی برکون سیر ایدرکن ایدنجك تماشالغنه واروب
اجه بك وغازی فاضل سلیمانه ایتدیلر سلطانم برفکریکز وارکبی سلیمان پاشادخی ایتدی
عجبا بودریایی کچمکه امکان وارمیدر دیدی اجه بك وغازی فاضل سوزه کلوب ایتدیلر اکر
بیورورسك بز ایکمز کچه لم سلیمان پاشادخی نه دن کچرسکز دیدکده اك یقین یردن که ویران نجه
حصاردیرلر ایدی کوکرجنلکدن اشاغی چینی حصارینك کیجه ایله نواحیسنه چقدیلر
باغلرینك اراسنده برکافری الهکتوروب صاله قویوب ینه بوطرفه کچدیلر سلیمان پاشایه
کتوردیلر سلیمان پاشا کافری خلعتلیوب وچوق نسنه لر اعطا ایدوب وسؤال
ایتدیکه سزك حصاریکزك کیره جك یری وارمیدر تاکه کفار طویمدین دخول ایده وز
اولدخی خبر ویردی اول ساعت برقاج صاللر بغلیوب سلیمان پاشا سکسن نفر شجیع
آدم ایله صالّلره بنوب اوته یقایه کچوب حصاره قویلدیلر وحصاری الدیلر وسنجاقلر
چوزوب طبل ونقاره چقردوب نوبت اوردیلر لکن حصارك کافرلرینی اصلا انجتمیوب هر
برینه احسانلر ایدوب اول سمتدن برقاج کمیلر الوب قرشوده اولان عسکره ایلتدیلر محصل
اول کون ایکیوزدن زیاده آدم کچوردیلر اجه بك حصارك اتلرینه بنوب بولایر یاننده اچه
لیماننده اولان کمیلری الوب اتلر ایله طورمیوب آدم کچوردیلر القصه ایکی بیکدن زیاده آدم
کچوردیلر وبرقاج حصار الدیلر بوفتوحات هجرتك یدیوز اللی سکزنده واقع اولمشدر
بعده سلیمان پاشا باباسی اورخان غازی یه خبر کوندردیکه سلطانم همتکله روم ایلی فتح
اولنمه سنه سبب اولدیکز بوطرفده عون حق ایله فتح اولنان حصارلره حفظ ایچون
قویاجق آدم لازمدر بوطرفه آدم کوندرمکه تقید بیورسز دیمکله سلطان اورخان بوخبر
مسرتدن مسرور اولوب قره سی ولایتنده کوچر اولولر اولوردی انلری اورخان غازی
سوروب روم ایلنه کچوردی برزمان کلیبولی ناحیه سنده ساکن اولدیلر سنه یدیوز
طقوزده سلیمان پاشا هجوم ایلدی کلیبولی وفره جك وحیره بولی وویزه ونکفور طاغی
وسیدی قواغی وملغره وایبصاله وچورلویی فتح ایتدی بعده برکون سلیمان پاشا صید
ایدرکن آتی یقلیوب قضا یتشوب فوت اولدی اثاری بروسه ده قلعه ایچنده قپلوجه
طرفنده برجامع وبولایرده برعمارتی واردر وازنکمیدده جامع ومدرسه سی واردر بعده ایکی
ایدن صکره سلطان اورخان غازی وفات ایتدی ومناستر مدرسه سنه دفن اولندی

آثاری بروسه ده بر عمارت وبری دخی ازنیقده وبروسه ده بر جامع وبر مدرسه وبر زاویه که اسمنه
کیکلو بابازاویه سی دیرلر وبر جامع واهل علمه علوفه تعیین ایندی دخی قضاته علوفه
تعیین ایندی بعده اوغلو سلطان مراد غازی سنه یدیبوز التمش برده جلوس ایدوب
اولوقتده بروسه ده قاضی خیر الدین پاشایی قاضیعسکر ایندی ابتدا اناطولیده اولان
مفسدلرك حقلرندن کلوب وانقره یی فتح ایدوب بعده روم ایلنه چکوب دخی اول سمتده
بوقاج حصار فتح ایتدی بعده ادرنه یی سنه یدیبوز التمش ایکیده فتح ایدوب چکوب
ادرنه ده اوتوردی لالاسی شاهینی زغره وفلبه طرفنه کوندردی وانلری فتح ایتدی واول
اثناده قرمان ولایتنه بر دانشمند کلدی اسمنه قره رستم دیرلر ایدی بو رستم خیر الدین
پاشایه که اولوقت قاضیعسکر ایدی قره رستم ایتدی افندی بونجه سلطانلق
مالی ضایع ایدرسز اشبو غازیلرکه غزالردن اسیر چقاردیلر تکری بیوروغیله بشده بری
پادشاهکدر دیدی قاضیعسکری بو احوالی سلطان مراده بلدیروب مراد خان ایتدی
اکر تکری بیورغیسه شمدنکرو اللك دیدی اندن صکره قره رستم کندوسی اوتوروب مرور
ایدن اسیردن یکرمی بش اقچه وبش اسیردن بر اسیر المغه مخصوص قاضیلر تعیین ایدوب
اقنجی قاضیلری دیو نام قیوب بو طریق ایله خیلی اوغلانلر جمع ایدوب مراد خانه کتوردیلر
خیر الدین ایتدی بونلری تورکدویره لم هم مسلمان اولسونلر وهم تورکجه اوکرنسونلر
صکره کتوریاوب یکچری اولسونلر دیدی پس یوما فیوما یکچری زیاده اولدی بعده
سلطان مراد ادرنه دن بروسه یه توجه ایدرکن کلیبولی یه کلنجك خیر الدین
قاضیعسکرلکدن عزل اولوب وزیر اعظم اولدی ونقل ایدرلرکه هجرتك یدیبوز یتمش
دوردنده لالا شاهین پاشا اینه جك وچتال بورغاز نام یرلری فتح ایتمشدر ودخی نقل ایدرلرکه
کرمیان اوغلو کوردیکه غایتده پیر اولدی اوغلو یعقوب بکی چاغروب دیدیکه بو ولایت
سنك الکده قاله مراد غازی اوغلو یلدریمه قزیمی ویره یم اول ساعت اسحق فقیهی ایلچیلکه
کوندردیلر وایواتلر وپیشکشلر کتوردی والحاصل کلدکده عقد اولندی وجهازینه
بیله کوتاهیه وسیماو واکری کوزی طوشانلویی ویردی وعظیم دوکون اولدی جمیع اطرافك
بکلری حتی مصر سلطانی بیله دعوت اولندی ایلچیلر کلوب صاچولر وتحفه لر کلمکه
بشلدی مصر ایلچیسی جمله سنك اوزرینه تصدر ایتدردیلر اورفر غازی پشکش کتوردی
سائر اثوابدن غیری یوز محبوب اوغلان ویوز قز اوغلان جاریه جمله مرصعلر ایله اراسته
وهر اوغلانك النده التوندن کمشدن نسیلر ونسینك ایچنده کمشدن استواه
اولنمش طولو وایچنده قزل فلوری طولو اطرافنده اولان بکلر متحیر قالدیلر اندن مراد
خان بونك کتوردیکی اطرافده بکلره وایلچیلره اولشدردی غریبه سلطان مرادنیش
قصدندن ایتکرز یولنه کلورکن بر حصار وار ایدی اسمنه تکری یقدوغی دیرلردی مقدما اسمی
یولونیه ایدی سبب تسمیه سلطان مرادك اوزرینه واروب برنیچه کون محاصره ایدوب

قرمزی

قرمزی قانلر سیل کبی اقوب انیوب اخر اوزرندن کوچوب ایتدی بو حصاری تکری
یقاوقبا اغاج دیدکلری یره قوندیلر مرادخان اول قبا اغاجه ارقه سنی ویروب اوتوردی بر لحظه دن
صکره آدم کلوب ایتدی حق تعالی نك قدرتیله اول حصار یقلدی دیدی مرادخان بونی
ایشیدیجك لالاسنی کوندردی واروب مبالغه مال کتوردی وقلعه ده اوزون قرمزی تاجلو
اوزرلرنده بر قاریشدن زیاده اشانمش التون پادشاه انلری خاص قوللرینه کیدردی اول زماندن
بو عادت قالمشدر که خاص اوده لیلر کیرلر وسپاهیلر اول قلعه ده التون طاسلر بولوب باشلرینه
کیدیلر اسکوف اول وقتدن برو حادث اولدی حالا اول اغاج اثاری واردر دبنده بر قیوسی
واردر حالا اسمنه دولتلو اغاج دیرلر غزاء اکبر سلطان مراد قچن نیکبولی تکفوری علی پاشایه
مراجعت ایتمش ایدیکه پادشاهدن رجا ایلسکز که بنم صوچمی عفو ایلسون وقلعهٔ
سلستره یی اکا تسلیم ایدهیم بو عقد اوزرینه صلح ایتدکده تکرار کافر سوزندن رجوع ایتمکله
سلطان مراد قلبه یه توجه ایلدی وانده قشلادی بویله اولدقده کافرلر بربرلرینه خبر ویردیلر
واول اطرافده اولان کفره متفق اولمشلر که بونلر فرنك وانکروس یعنی مجار وافلاق وبغدان
وخروات وروس که ایکیوز بیك کفره دن زیاده قوس اوه صحراسنده جمع اولمشلر وبشیوق
اولو تکفوری وار ایدی محصل آتلو و پیاده دن بورسمه لشکر کورلمش دکلدر والحاصل حق
تعالی طرفندن اهل اسلامه نصرت اولدقده سلطان مرادخان غازی بو کافرلری سیر
ایدرکن بر کافر قتال ارالرندن قالقوب پادشاهه توجه ایلدی چاوشلر منع ایتمك
ایستدکده پادشاه الچمك بر مقصودی وار اوله قوك کلسون دیدی اول ملعون مکریکی نك
ایچنده بر خنجر صقلمش ایدی کلوب پادشاهك رکابنی اوپمك قصدنده اولوب همان
خنکاره بو خنجر اوردی اذا جاء القضا عمی البصر شهید اولدقده اول کافری پاره پاره ایتدیلر
اول ساعت یلدرم بایزیدی تخته چکوردیلر بو ماجرا سنه یدی یوز طقسان ایکیده واقع
اولمشدر و پادشاه سلطان مرادی بروسه یه کتوروب قپلوجه قربنده دفن ایتدیلر اثاری
بروسه ده قپلوجه قربنده عمارت وجامع ومدرسه ودخی ادرنه ده بر عمارت وجامع وبیلجکده
بر جامع ویکیشهرده بر جامع وکوك اوه ده بر مسجد بروسه قربنده وادرنه ده دار السلطنته
بنا ایتمشدر وبر قاچ مستحسن شیلر ایتمشدر که اولا متوفی اولانك تیماری اولادلری
بیننده تقسیم اولنمق وباشقه بر آخر عسکر لوازم سفر ایچون حفظ ایلمك واصطبل
عامره خدمتنه والحاصل ابتدا فتح ایتدیکی الاشهر زیرا کفار النده قالمش ایدی بعده
سیواسی قاضی برهان الدین الندن المشدر دخی توقات اماسیه وقسطمونی یی فتح ایتدی
وکوترم بایزیدك اوغلو یعقوبه فرار ایتدی بعده سلطان بایزیده تضرع ایتمکله قسطمونی یی
اکا ابقا ایلدی اول اثناده منتشا اوغلو قاچوب تیمور یانه کتدی وسنه یدی یوز طقسان
بشده استانبولی محاصره ایدرکن خبر کلدیکه یوز اوتوز بیك کافر طونه دن کچوب
نیکبولی یی محاصره ایتدی اول ساعت استانبول محاصره سنی براغوب واروب کافر

عسکرینی بوزدی اکثرینی اسیر ایتدی دوندکده خبر الدیکه بوغاز کسنک اوسته‌نه کافر
بر حصار بنا ایتمشدر وبوکه کوزلجه حصار دیرلر اول ساعت استانبول تکورینه آدم کوندروب ایتدی
حصار بزه کرک اولدی البته بوسالدک یاخود وقتکزه حاضر اولک بو خبر واردقده فی الحال
ایلچی کوندروب خراجه اطاعت ایدوب هر سنه یکرمی بیک التون نقد وسائر اشیا ارسالنی
تعهد ایتدی لکن پادشاه بو وجهله راضی اولدیکه استانبولده بر مسلمان محله‌سی وبر مسجد
اوله بر قاضی اوتوره بو منوال اوزره یکرمی بیک التون دخی سنه ده خراجنی ویره‌لر بعده خنکار
بیوردی طراقلو یکیجه سنک کوپلوسنی وحصارلوسنی سوروب قسطنطنیه‌یه کتوردیلر
مسلمان محله‌سی بنا اولنوب ومسجد یاپلوب وبر قاضی نصب اولندی صکره بایزید خان
تیمور وقعه‌سنه توجه ایدیجك تکفور اول محله‌یی بوزوب مسجدی یقدی ونقل ایدرلرکه
ادرنه ده عمارت بنا ایدرکن ولق اوغلو مبالغه ارمغانلر ایله ایلچی کوندروب واناسی
اغزندن برمکتوب که برجمیله وحسنا ودر یکتا لازك کندو قزی ایدی سلطان بایزیده
ویرلمکه سلطان بایزید قبول ایدب وقزی دخی کوندردیلر مقصودی نه ایسه حاصل اولدی
سلطان بایزید شراب ایچوب صحبت ایتمکی اول لازك قزندن اوکرندی یوخسه اول وقته
کلنجه نسل عثمانیان اویله شیلری مرتکب اولممشلر ایدی وبونك عصرنده قاضیلر رشوت
الورلردی بو شکایت اولنمغله پادشاه غضبه کلوب قتل اتملرینی فرمان ایتدی صکره
وزیر اعظمی رجا ایتدکده رسم اقچه‌سی التمغه مساعده بیکده یکرمی اقچه ورسم حجت یکرمی بش
اقچه وسجل اجرتی یدی اقچه وعقد نکاح اون ایکی اقچه اولدی بعده سنه سکز یوزده موره
وترحاله واتنه ولایتلری فتح اولدی بعده سنه سکز یوز دورتده تیمور وقعه‌سی ظهور ایدوب
سلطان یلدرم بایزید اخذ اولندی واق شهرده وفات ایتدی اندن بروسه‌یه نقل
اولنوب تربه‌سنده دفن اولندی واندن اوغلو موسی چلبی بعده اوغلو سلطان محمد
قرندشلریله ماجرایی دفع ایتدکدن صکره مستقل پادشاه اولدی آثار سلطان یلدرم بایزید
بروسه ده برجامع ومدرسه ایکی عدد دار الشفا وبر عمارت وابو اسحق ایچون خانه یاپدردی
وادرنه ده برجامع وعمارت ومدرسه وبالیکسریده برجامع وبر مدرسه دخی قره فریه ده
ودیمتوقه وکوتاهیه ده بعض معابری واردر واون اوچ غزاسی واردر ونقل ایدرلرکه تیمور
قچن که سلطان محمدك باباسی یرینه استیلاسنی خبر الدقده تیمور آکا ایلچی کوندردیکه کله سن
وسنکا قزیمی نکاح ایده یم وتکرار سکا روم مملکتنی تفویض ایده یم سلطان محمد بر بهانه ایدوب
کتمدی وسنه سکز یوز اون طقوزده خبر کلدیکه افلاق کفره‌سی خراج ویرمکدن ابا ایتمشلردر
اول ساعت نهر طونه سمتنه توجه ایدوب قلعهٔ یرکوکی وقلعهٔ ایساقچی‌یی بنا ایتدرمشدر
بعده تکرار اطاعت ایتدیلر وسنه سکز یوز یکرمی اوچده بدر الدین بن قاضی سماویه روم ایلنده
ویورکلوجه آیدینده ظهور ایلدی والحاصل سلطان محمدك قرق ایکی وقعه‌سی واردر بعده سنه
سکز یوز یکرمی دورتده ادرنه ده وفات ایدوب یرینه بیوك اوغلو سلطان مراد ثانی جلوس
ایلدی

ایلدی آثارلری بروسه ده جامع ومدرسه وعمارت که اسمی یشل عمارت ومکتب وخان
ومرزیفونده ایکی جامعی واردر وایکی حمام وقلبه ده برجامع وعمارت و ادرنه ده بر جامع که
اسمنه اسکی جامع دیرلر وادرنه ده دارالشفا انشا ایلدی وابتدا حرمین شریفینه اوتاقدن
صره تعیین اتمشدر سلطان مراد ثانی جلوس ایتدکده چوق فتنه لر ظهور اتمشدر وسنه
سکز یوز یکرمی سکزده اسفندیاردن قسطمونی یی المشدر وسنه سکز یوز اوتوزده الاجه
حصار که لازك تحنیدر فتح ایلدی بعده سلانیکی فتح ایلدی بعده ارناودی بعده سمندره یی
فتح ایلدی وسنه سکز یوز قرق التیده یرینه اوغلو سلطان محمد خان اجلاس ایلدکده قرمان
اوغلی انکروس قرالنه ایلچی کوندروب ایتدی نه طورورسز فرصت سزكدر القصه
یانقو قراللك اوکنه دوشوب یوروديلر وولق اوغلی که انکروس قرالیدر وانکروس وچه وله
والامان وسازدن وبوسنه دن وافلاق وبغداندن عظیم عسکر جمع ایدوب دخی دورتیوز طوب
عربه لری یانجه بله بلغراددن کچوب نیشه ونیکبولی وو ارنه یه طوغری یوروديلر بری طرفده
سلطان مراده مملکت خلقی غلو ایدوب ایتدیلر کندی الکله مملکتی خرابه ویردك
نه طورورسن دیدکلرنده اول ساعت سلطان محمدی ادرنه ده الیقویوب کندوسی روم
ایلی یه کچدی وکفار اوزرینه هجوم ایدوب محصل وارنه طاغنده بولشوب عظیم جنك
ایتدکده عسکر اسلام طاغلدی همان خنکار قپوسی خلقیله یالکز قالیجق قصدا تدیکه
اولدخی فرار ایده طایی قره جه بك بو حالی کوردکده آتندن اینوب خنکاری اتکندن محکم
طوتوب نیلرسن اکرسن کیدجك اولورسك کافرار دیمزدن ادرنه یه کلور دیوب پادشاه
اول ساعت بر یوکسك یره چقوب قرار ایلیوب حقه تضرع ونیاز ایلدی وسنجاغی ینه برقرار
طوروب طبل خانه سی دوکیلور همان غازیلردن برقاچی هی غازیلر نره یه کیدرسز کافر
صندی دیونا ایتدیلر اول اثناده انکروس قرالی مغرور اولوب خنکار الاینه هجوم ایتدی
حق تعالینك عنایتیله اتی سکرلیوب یقدیلر قره خضر اینوب قراللك باشنی کسدی
وکوندره طاقدی بر اوغوردن تکبیر کتوردیلر غازیلر قراللك باشنی کونده کوردکلرنده
صویشوب دورت جانبدن کافرلری قیرمغه بشلدیلر بیحساب کافرلر قیرلدی بعده ادرنه یه
کلدیلر اندن صکره اطرافك بکلربنه ارمغانلر ایله اسیرلر کوندردیلر حتی مصر سلطانه یکرمی
بش خیل وجبه لو کافر کوندروب بو فتح سنه سکز یوز قرق سکزده اولدی وسنه سکز یوز
قرق طقوزده یکیچری طائفه سی وزرانك اولرینی غارت اتمکله انلره هر کون یارمشر اقچه
ترقی ویرلدی بو یله اولمغله تکرار سلطان مرادی اجلاس ایلدیلر تکرار سنه سکز یوز اللی
ایکی ده یکی قرال انکروس حرکت ایدوب واطرافده له وچه والامان ولاطین وسکولت
قرالی وللك قرالی جمله بو کفره بلغراددن کچدیلر وقوس اووه ده جمع اولدیلر سلطان مراد
خبر الدقده متوکلا علی الله اول طرفه توجه ایتدی کارقوس اوده یه کلوب اول کون جمعه
کونی ایدی کون طوغر ایکن کفار بولشدی همان سلطان مراد درحال آتندن اینوب

ایكی ركعت حاجت نمازی قیلوب یوزینی طپراغه سوروب بعده آتنه بندی وكافرلره هجوم
ایلدی اخشام اولنجه جنك عظیم اولوب كفارك نیچه سنجاغنی آلوب اول كیجه یو برندن
یولیوب جمعه ایرته سی ینه جنك اولندقده نیچه سی یان دوشدی وبعضیسی قاچدی وله
قرالی قتل اولنوب چه قرالی اسیر اولدی بعده سنه سكز یوز اللی بشده سلطان مراد ادرنه ده
واصل رحمت رحمان اولملریله بروسه ده دفن اولنمشدر آثارلری ادرنه ده بر جامع كه آكا اوج
شرفه لی دیرلر وبر یسنه دخی مرادیه دیرلر وبر جامع وعمارت وایكی مدرسه وبروسه ده
بر عمارت وبر مدرسه بناء وكوپری ارگنه مقدما بونك یری اورمانلق وباتقلق وحرامیلر انده
اكسك دكلدی سلطان مراد اول اغاچلری قیردیروب پاك ایدوب یوز طقسان دورت
قنطره بر كوپری یاپوب وكوپرینك بر طرفنده ارگنه نام بر قصبه بنا ایدوب وبر جامع وبر عمارت
وانكوری ناحیه سنده بالق حصارینی مكه فقراسنه وقف اتمشدر وهر سنه ساداته بیك
التون توزیع ایدردی وهر سنه مكه ومدینه وقدس وخلیل الرحمانه اوج بیك بشیوز
التون كوندرردی وقرق بر واقعه سی واردر بونك عصرنده مشایخ كرامدن حاجی بیرام ولی
وشیخ شمس الدین فناری وخضر پاشا واق شمس الدین وشیخ امیر سلطان بعده اوغلی
ابو الفتح غازی محمد خان مستقلا جلوس ایلدی بعده استانبولك اوستی یاننده اقچه حصارك
قرشوسنه بر حصار یاپدروب وطوپلر قویدروب هیچ بر وجهله كمی یكمكه مجال وبر مدیلر
بعده سنه سكز یوز اللی یدیده استانبولی محاصره ایدوب واللی یردن یوریش ایتدیلر
استانبولی قره دن اللی كون قوشادوب دوتیوز پاره كمی قلعه نك اوستی یاننده یلكن اچوب
عربه لر ایله كمیلری قره دن یوروتدیلر حصار دبنه دكین ایندردیلر ودكز اوزرینه كوپری دخی
یاپدیلر یوریشده غازیلر شهره كیروب ومعركه ده تكفور قتل اولنوب بعده سلطان محمد
استانبول عمارتنه مشغول اولدی واطرافدن ادملر كتوردوب اسكان ایلدی توطن اتدكده
مقاطعه ایتدیلر خلق نفرت اتمكله قوله شاهین دیرلر ایدی خنكارك آبا واجدادینه خدمت
ایدوب اتاسندن قالمش بر كشی ایدی پادشاهه بر كون ایتدی پادشاهم آبا واجدادك زمانلرنده
بر نیچه مملكت فتح ایتدیلر اما هیچ مقاطعه وضع اتمدیلر بونسنه پادشاهمه لایق دكلدر دیدی
پادشاهه سوزی تأثیر ایدوب مقاطعه یی رفع ایتدی بعده روم محمد پاشا وزیر اولوب اول
ینه پادشاهی اغوا ایله طمعه دوشوروب ینه مقاطعه وضع ایتدردی ونقل ایدركه بلاد
انیز وطاش اوزی ومملكت لاس وصرب وسمندره دن صكره سنه سكز یوز التمش ایكیده
موره سمتنه غزا ایلدی واول سفرده التمش قلعه فتح اتمشدر وسنه سكز یوز التمش
دورتده اناطولی سمتنده اماصره قلعه سنی كفاردن المشدر وسینوب وكره ٔ نحاس
وطرابزون وجزیره ٔ مدللو وبوزجه اطه وبوسنه اطرافنده لوفچه و یایچه وموره سمتنده
جزیره ٔ اغریبوز وقلج ارسلاندن علائیه یی المشدر وقرمان اوغلندن لفكه یی المشدر
واقسرایدن چوق اولر استانبوله نقل ایتدرمشدر وحالا اول محله یه اقسرای دیرلر وقره

حصار

حصار شرقی یی وقرنکدن کفه یی ومنکوبی فتح اتمشدر دخی ازاق ودخی بغدانی فتح
اتمشدر واکثر بلاد ارناودی والحاصل بونك زماننده چوق فتوحات اولوب آثاری ابتدا اسکی
سرایی بنا اتمشلر در بعده برآخر یره میل ایلدیکه اسمی زیتونلق ایله مشهوردر انده برقلعه
دخی یاپدردی وحرم ایدوب ایچنده عالی سرایلر یاپوب انی تختکاه ایلدی ودخی استانبولك
برشریف یرنده سکز مدرسه واورتاسنده برجامع ومقابله سنده برعمارت وبرطرفنده بردار الشفا
ومدرسه لرك آردنده سوخته لر ایچون بر تتمه اینتدیروب وسوخته لرك آشی واتمکنی اول عمارتدن
تعیین بیوردی وشیخ وفازاده ایچون برجامع یاپدردی واق شمس الدینه حضرت ابی ایوب انصاری
قبرینی تعیین اتمکله برعمارت ومدرسه وجامع وحضرت ابی ایوب اوزرینه برتربه وایاصوفیه یی
جامع اینتدیرمشلردر واکا چوق اوقاف تعیین بیورمشلردر وبو پادشاهك تواریخه واحوال سالفه یه
میلی زیاده وارایدی حتی احوال ماضیه یی بلمك ایچون اهل رومدن وفرنکستان رهبانلرندن
تواریخ بلنلردن سؤال وترجمه اینتدیررردی ابتدا مناصب علیه یی سلطان محمد تعیین بیوردیلرکه
طلبه دن چقان ابتدا ایکرمی اقچه وبو ایکی مدرسه ده ریاضیات وعلم کلام تدریس ایله بعده اوتوز
اقچه ایله مفتاح ومعانی وصدر الشریعه تدریس ایلیه وقرق اقچه ایله شرح مواقف وشرح
مقاصد تدریس ایلیه واللی اقچه ایله وزرا بنا اینتدکلری مدرسه لرکه اکا خارج دیرلر انده هدایه
تدریس ایلیه وبرمدرسه که پادشاه انده بنا اتمشدر اکا داخل دیرلر بعده ثمانیه نك بریسنه
اندن قضایه چقه حرمینه وحلبه وشام ومصر وبغداد وبلاد ثلثه کبی وعساکر اسلام چوق
فتوحات اتمکله رعایادن چفت اقچه سی یکرمی ایکی اقچه النوردی اول سفر بعید اولمغله پادشاه
سپاهی یه امر ایدوب اوتوز اقچه الك بیوردی شمدی اوتوز ایکیشر النددوغی اندن بردر
قالمشدر الخصال غایت محب علما واهل معرفت ایدی هرقنده براهل کمال اولسه انی کتوردوب
علوفه ایدردی حتی سمرقنددن فخر العلما مولانا شیخ علی قوشچی یی جمیع تعلقاتی ایله کتوردوب
بیقیاس مال اعطا ایدوب وبرکشی برصنعتده ماهر اولسه البته انی کتوردوب علوفه
تعیین اتمینجه اولمزدی ادرنه ده انجق برقصر عالی بنا اینتدردی سنه سکز یوز سکسن التیده
وفات اینتدیلر بعده اوغلی سلطان بایزید خان جلوس ایلدی اماسیه دن کلدی اول وقت جم چلبی
بروسه ده اولمغله انی ضبط اتمکه سلطان بایزید اوزرینه کلمکله مصره فرار ایلدی واندن
تکرار رومه اندن فرنکستانه کتمشدر بونك عصرنده کلی واق کرمان وادنه وطرسوس
فتح اولندی ودخی اینه بختی ومتون وقرون واناوارین وبلاد ارناودن برقاچ قلعه
فتح اولندی الاثار اماسیه ده برعمارت ومدرسه وعثمانجقده قزل ایرمق اوزرینه برکوپری و
دخی ادرنه ده برعمارت ومدرسه ودار الشفا وجامع وتونجه اوزرینه برکوپری ونهر سقاریه
اوزرینه برعظیم کوپری ودخی ادرنه ده حریق اولمغله اول مشهور چارسویی بنا اینتدیرمشدر
واستانبولده برعمارت ومدرسه وجامع ومکتب ودخی نهر کدوس اوزرینه صاروخان
ولایتنده برکوپری بعده سنه سکز یوز اون طقوزده وفات اینتدیلر بعده

اوغلی سلطان سلیم خان طرابزوندن کلوب جلوس ایدوب بو پادشاهك دائما عادت
حسنه‌لری اکثر لیالیده مطالعهٔ کتب نفیسه وکاهی نظام عالمه متعلق کلام ایدوب حتی
بر کیجه‌ده کندولری وایکی کمسه دخی اول مشهور واقعه‌یی که کوروب بر برینه موافقدر قپو
اغاسی حسن اغا بر متهجد کمسه ایدی سلطان سلیم رؤیایی کندولر کوردکده واکاه اولدیکه
فلان کمسه دخی بو واقعه‌یی کورمشدر وقپو اغاسنه بیوردیکه کوردیکك واقعه‌یی
سویله دیدی اولدخی تقریره آغاز ایدوب نقل ایلدیکه بو کیجه اویوردوم قپویی شتاب
ایله دق ایلدیلرنه خبر وار دردیو واردم کوردمکه قپو برجزئیجه اچلمش کوردمکه طشره‌ده
بر طیلسانلو عرب سیماسنده ونورانی برالای کمسنه اللرنده بر ریاض سنجاقلری وار بکا
دیدیلرکه بز بوندهنیه کلمشز دیدیلر بندخی بیورك دیدم جواب ایدوب دیدی که بوکوردیکك
اشخاص اصحاب رسول الله در بزی بونده حضرت رسول الله کوندردی سلطان سلیم خانه
سلام ایدوب بیوردیلرکه عسکر دریا خروش ایله قالقوب حرمین شریفین خدمتنی اکا
سپارش بیوردیلر وار سلیم خانه سویله دیدی والحاصل بو واقعه سلطان سلیمك دوشنده
قالوب وقرنداشی سلطان احمدك حقندن کلدکدن صکره اصحاب ضلالت اوزرینه
توجه وسنه طقوز یوز یکرمیده سیدی غازی‌یه واصل اولدقده سپاه طائفه‌سنه
انعام اولندی ارباب تیمارك هر بر یسنه هر بیك اقچه‌ده اللی اقچه احسان ایلدی بعده
سیواسه واردقده یوقلمه ایدوب چوقلق جنکه یرامین کمسنه‌لر اوردوده ذخیره‌یه مضایقه
ویرمك ایچون سیواس ایله قیصریه بیننده طورمق ایچون بیوروب قرق بیك قدر کزیده
عسکر ایله کیدوب شاه دخی جنکه کلوب فرار اتمك مصلحتی ایچون کاه عصا ایله عبا
وکاه چنبر وترکب وعرقیهٔ نسا کوندروب شاه دخی سلطان سلیمه حقه ایله معجون
کوندروب ویولده کیدرکن بعضی ارکان دولته نیجه دفعه یکیچریلر الای ایله طوروب کاه
لطف ایله وکاه عنف ایله سفردن فراغت رجا ایدوب حتی بر کیجه پادشاهی قورقتمق ایچون
تفنکلر آتوب اوتاغك یوقروسنی چاك ایتدیلر بو یله اولمغله سفردن عودت ایتدکده یکیچری
اغاسی احداث بیورمشلر درزیرا سابقا یکیچری طائفه‌سنك اغالری سکبان باشی ایدی
وقول کتخداسی زغرجی باشی ایدی استانبولده دورت کون عظیم دیوان اولوب وزیر اعظم پیری
پاشا ساعی بالفساد اولمغله قتل اولندی سابقا پادشاهك سلحداری اولوب میرعلم
اولان یعقوب اغا یکیچری اوجاغنه اغا نصب اولنوب استخدام ایچون التمش بر بلوك باشی
اوتوز نفر یکیچری تجدید اولمشدر مقدما قول کتخداسی زغرجی باشی ایدی بعده اغا
بلوکنده برنجی بلوکباشی کتخدا تعیین اولنوب وقانون قدیم بوایدیکه یکیچری کتخدالری
هر کون اغاقپوسنه کلوب اوجاغه متعلق دعوایی اول کورردی بعد زمان اعدای دین
اوزرینه سردارلر تعیین اولنوب اغا یرینه کتخداسی کیدوب پادشاهلر سفره کتمدکجه
اغالری کتمزایدی کتخدا یری آستانه‌ده قائم مقامی قالوب آخر الامر کتخدا آستانه‌ده بله

اولسه

اولسه بنه كتخدايرى استخدام اولنوب كتخدا بك انجق امور معظمه يه قاريشور غيره تنزل ايلمز
اولدى وكتخدا ايرينك يولى محضرلق ومحضرلقدن عجمى باباباشيسى بعده قپو باباباشيسى اولوب
بعده دوه جى اندن خاصكى اندن صكره طورناجى اندن صكره صامصونجى اندن زغرجى باشى
بعده كتخدا بك اولوردى وقانون قديم دوه جى دورت وخاصكى اوچ ايدى كتخدا بكلرك يوللرى
سنجاقدر استرلر ايسه سكبان باشى اولورلر سكبان باشيلرك يولى بابا بكلكيدر وسنجاقدر
وپادشاهلر سفر همايونه كيتدكده سكبان باشى اولنلر شهر استانبولده قالوب استانبولى
بكلمكه مأمورلردر واوجاقده اون دورت بابا بكلكى واردر القصه سنه طقوز يوز يكرميده
چالدرانده بر يوكسك يره قونيلوب اول اثناده ضحى وقتى شمس منكسف اولمشدر پادشاه
دخى عسكر ايله كلوب بر دوز يره قونوب ايرته سى اربعه كونى پادشاه آلايلرينى باغليوب
صحرايه يورييوب جنك اولنوب طرف حقدن نصرت اولدقده شاه اسمعيل فرار ايتدى
وشاهك كوزل بر عورتى طوتلدى والحاصل بو مرتبه اموال غنايم النديكه حسابه كلمز
ايرته سى كون ديوان اولوب تهنيت نصرت ايچون اركان دولت ال اوپوب بعده بهادرلغى
ويرارلغى ظهوره كلنلره رعايت وترقى وبخششلر ويريلوب بعده تبريزه قريب نزول اولندى
اهل تبريزدن امان نامه ايله منلا ادريس تلبيس كلوب بعده اهل تبريز خنكاره قرشو كلوب
اتنك اياغى التنه قوماشلر دوشه ديلر بعده رومه دونوب اول ايامده امر ايلديكه بر ترسانه
كميلر ايچون تعيين وبنا اولنمغه وكميلرى تجديد ايتمكه بعده سلطان سليم جميع ولايت
عجمى فتح اتمك نيتنه اوچ يللق سفر تدارك تهيه ايله جمله عسكرين جمع ايدوب اولطرفه
توجه ايتدكده البستانه واروب ملاطيه معبرندن چكمك ايچون چراكسه بكلرندن
اجازت استمكه خبر كوندروب انلر دخى قزلباش تحريكيله پادشاهك صاحب ظهور
اولدوغندن قورقوب مصر سلطانى اولان قانصو غورى اللى بيك جند ايله مصردن
حلبه كلوب سلطان سليم بو احوالى ايشتدكده اولا غورى يه نامه وهدايا ايله ايلچى كوندروب
عدوى دين قزلباشدن انتقام المق ايچون حلب يولندن جنك اتمك ايچون كچمكه اجازت
استيوب ايلچى كوندردكدن صكره سلطان سليم خان البستانه كلدى ايلچى سلطان مصر
غورى يه بولشدقده سلطان غورى ايلچى يه غضب ايدوب پادشاه دخى خبر الدقده
اول ساعت حلب طرفنه توجه ايدوب مرج دابقده مصادف اولدقده بين الصلاتين
محلنه دك جنك عظيم اولوب چراكسه بوزلدى وغورى نا بديد اولوب خيره باى بك جمله
توابع ولواحقى ايله كلوب ركاب همايونه يوز سوروب قول اولوب بعده سلطان سليم حلبه
قريب كلدكده جمله حلب اهاليسى قرشو كلوب تابع اولديلر وخزينه لرنده اولان اموال وجواهر
وتحفى تسليم اتديلر بعده سپاه طائفه سنه عموم اوزره بخششلر ويريلوب واول سمتده اولان
قلاع وبلاد تسخير وضبط اولنوب واكراد بكلرينه توزيع ايچون يكرمى بش يوك اقچه وبشيوز
خلعت واون يدى سنجاق دخى كوندردى بعده سلطان سليم دمشقه توجه ايدوب ودمشقه

قريب اولدقده اعيان شهر پادشاهى قرشوليوب اون ايكى كون اوتوراق و رمضانك
ششنجى كونى پادشاه عسكر ايله قشلامغه فرمان ايدوب سلطان سليم شهر شامه كيروب
ساكن اولدى غورينك هلاكى خبرى مصره واردقده انك يرينه طومانباى پادشاه اولدى
سلطان سليم مصره كيتمكه قرار ويردكده وزراسى ديديلركه پادشاهم مصرك يولى اسسز
وصوسز مخالف يرلردر عساكر اسلام تحمل ايده مزلر حتى بوسببدن مصره تيمور وهلاكو
وجنكيزخان وارميوب فارغ اولديلر ديدكلرنده پادشاه دخى بن عبد عاصى هدايت
رب العالمين ومعجزات سرور امين وغيرت اسلام دين نيتنه كيدرم ديو سپاهيلره
ايكيوز يوك اقچه بخشيشلر وروم ايلى عسكرينه خزينه دن نيچه يوك اقچه لر قرض ويروب
وطومانباى طرفنه دخى ايلچى كوندروب اطاعت ايليه ياخود وقتنه حاضر اوله ديوب
طومانباى دخى ايلچيلرى قتل ايدوب وبش بيك عسكر ايله جان بردى غزالى يى شامه
كوندروب خان يونس ديمكله معروف محله مقدما ايلر وكيدن وزرا وسنان پاشا مقابل
اولوب اللهك عنايتى ايله مصر عسكرينى بوزديلر بعده سليم خان غزه يه واردقده اتوراق اولوب
وكندى برقاچ بيك آدم ايله قدس وخليل الرحمان زيارتنه كلوب بعده غزه يه دونوب دخى
عسكره بخششلر ويروب مصره توجه ايليوب مصره قريب اولدقده طومانباى اوتوز بيك
عسكر ايله مقابل اولوب لطف حق ايله بوزيلوب وصعيد طرفنه فرار ايدوب اخر كار اخذ
اولنوب وكتوريلوب صلب اولندى بعده قديمدن اباعن جد حرمين محترمين حاكمى اوغلى سيد
بركات زاده ابونمى محمدى هدايا وتهنيت نامه ايله مصره كوندرمكين كلوب پادشاهدن ال
اوپوب كلى رعايتلر اولندى بعده پدرينه نقد وتحفه وبخششلر احسان ايدوب ومكه
ومدينه فقراسنه توزيع وتقسيم اولنمق ايچون ايكيوز بيك قدر فلورى وبحد بغداى
كوندروب تقسيم ايچون ايكى متدين قاضى كوندردى دخى عسكره بخششلر احسان ايلدى
سپاهيلره ايكشر اقچه ويكيچريلره برر اقچه ترقى ويرديلر بعده ديار مصرده اولان شيخ عربلر
وافر هدايالر ايله كلوب ركاب همايونه يوز سوروب مزبور شيخلره وافر رعايتلر ايدوب خلعتلر
كيديريلوب بعده مقياس نيلده بر قصر بنا ايدوب بعده محفل شريفى كعبه يه فرمان
ايلدى ومصرده دخى دورت قاضى نصب ايلدى برى حنفى برى شافعى برى مالكى برى
حنبلى ويونس پاشايى مصره والى وحاكم ايدوب اولدخى طمعه دوشوب پادشاه خبر
الملغله عزل ايدوب يرينه خيربای كه كندويه قديمدن خلوص ايله بندهٔ صاف واحوال
مربستانه واقف اولمغله انى مصره حاكم ايدوب بعده شام طرفنه رجوع ايلدى وشامده
شيخ اكبر محى الدين عربى مزار شريفنه تربه وبر جامع وبر عمارت ايلدى والحاصل استانبوله
كلدكده ردوس مهماتنك تداركنه فرمان ايدوب كورلدكده پادشاه كوروب اوچ
دورت آيلق باروت ايله نيچه كيده لم ديدى سكز آيده انجق فتح اولور بويله صعب يره بويله
ضعيف تدبير ايله سفر ايتم وبالجمله بزه سفر يوق مكر سفريمز آخرته اوله ديدى

في الواقع

فی الواقع سنه طقوز یوز یکرمی التیده شیر بیشه چقروب مرحوم اولمشلودر فتوحاتلری
قلعهٔ بایبورد کیفی کماخ آمد ماردین رها موصل سنجار بیره جلك انطاکیه و بهسنی
عینتاب درنده و بوریك شیراز حما حمص دمشق طرابلس بعلبك قدس رمله غزه
صیدا صفد قلعهٔ لجون قلعهٔ قاقون مصر اسکندریه دمیاط حرمین شریفین بعده اوغلی
سلطان سلیمان جلوس ایتدکده سفر بلغراد فرمان اولندی وبر دونما اق دکز
محافظه سنه فرمان اولندی دخی اللی زورق وبشیوز کمی نهر طونه ایله بلغراد سمتنه
کتمکه فرمان اولندی واردقده اطرافه اقنجی طائفه سنه اجازت ویروب عون حقیله سنه
طقوز یوز یکرمی یدیده بلغرادی فتح ایتدکده اطرافنده اولان قلاعك مفتاحلری کلدی
ایکنجی غزالری ردوس فتحیدر یدی یوز پاره کمی ایله ایکنجی وزیرینی کوندروب وکندولری
قره دن آیدین طرفنه توجه ایلدی ومصر حاکمی خیره بك قرنداشیله یکرمی دورت
غراب کوندرمشدر اوتوز کون محاصره اولدقده عون حق ایله فتح اولدی بعده
استانکوی وبودرم ولندوس وسونباك مفتاحلری کلمشدر اول اثناده شاه اسمعیلدن
برایلچی ایله عظیم تحفلر کلمشدر وسنه طقوز یوز اوتوز ایکیده سلیمان رئیس یکرمی پاره
قدرغه ایله مصردن یارندن یمن ولایتنه کوندرلدی وسنهٔ مزبوره ذی القعده سنده
صحرای مهاجده یدی قرال ایله حسابه کلمز کفار عسکریله سلطان سلیمان مقابل اولوب
عظیم جنك ایلدکدنصکره لطف حق ایله کافرلر صنوب قراللری اولان لاوش فرار
ایدرکن آتندن دوشوب بر بطاغه باتوب هلاك اولوب عسکر اسلامدن بری قرالك
باشن کسوب رکاب همایونه کتورمکله بیك التون احسان ومیرمیران قرامان اولمق فرمان
اولنوب بعده اعظم مداین انکروس اولان شهر بدون محاصره اولندقدن صکره
مفتاحلرینی قرالك عورتی کتوروب تسلیم ایدوب ونیجه ممالك دخی داخل قبضهٔ اسلام
اولدی تکرار نمچه چاساری فردناندوش انتهاز فرصت ایدوب بدون قلعه سنی تخلیص ایلدکده
سنه طقوز یوز اوتوز اوچده رمضان شریفك ابتداکونی سلطان سلیمان بدون سمتنه توجه
ایدوب مهاج اووه سنه واردقده ولایت اردل قرالی اولان یانوش کلوب رکاب همایونه
یوز سوروب فتح اولنان ولایت انکروس کافرلرینك مسلمانلر ایله عدم استیناسلری اولمغله
انکروس قرالی خراج ویرمك شرطیله مزبور یانوش قراله ویریلوب علم وتوغ وسنجاق
وطبل ونقاره ونکرار فتح بدون وقوماران ویانق وسنه طقوز یوز اوتوز یدیده شاه
عجمی تأدیب نیتنه اخلاط وعادلجواز وارجیش فتح وبغداد تسخیر اولندی والحاصل اون التی
غزالری واردر الك آخری فتح قلعهٔ سکتوار در سکتواری فتح ایتدکدن صکره مرض زحیره
مبتلا اولوب اندن مرحوم اولدی سنه طقوز یوز یتمش دورتده فتوحاتی روان وان بغداد
شهربان تبریز نخجوان کنجه شروان واکثر بلاد کورجیدن تورتوم واقچه قلعه وغیری کد
یکرمی قلعه دن زیاده درودخی اکراددن ظالم قلعه واطرافنده اولان قلاع وارمندن

اخلاط عادلجواز احمار ارجيش ودخى ولايت مشعشعه جزاير وبصره وواسط
وبروده بدون وبلغرادواكرى وبوسنه وخروات واوسك وصونبوروسكدين وراچه ومهاج
ومجاردن طمشواروا ستر غون ويانق وقوماران واستونى بلغرادوبچوى وسكتواروشقلووش
وبوژغه واسپانيادن قستليه والامانه دن وچه دن وونديكدن نيچه يرلرو تخت بغدان
مجاو وياش وبجدن واوته دن وبريدن چوق قلعه لر فتح اولندى ودخى جزاير طرابلس
غرب وردوس وساقز واستانكوى وبودرم وبوذكر ايتديكمزك هر بريتك برقچ قلعه لرى
واردر آثارى استانبولده دورت منارهلو برجامع شريف كه سنه طقوز يوز التمشده بنا واطرافنده
دورت مدرسه وعلم ابدان ايچون برمدسه ودار الحديث وبرعمارت ودارالشفا وشهزاده
روحى ايچون برجامع ومدرسه وعمارت وتمات وشهزاده جهانكير روحى ايچون استانبول
مقابلنده واقع برپشته اوزره مختصر برجامع ودخى سلطان محمد خانك والده سى
اولان خاصكى سلطان اسكدارده برجامع ومدرسه وعمارت وحمام وخاصكى ثانيلرى
اولان مرحومه سلطان برجامع وبرمدرسه وبرعمارت وبرمكتب ودخترى مهر ماه سلطان
برجامع وبرمدرسه بنا وبر معظم خيراتى قرق چشمه كمرلرى ودورتيوز چشمه دن زياده وبيوك
چكمجه كوپروسى ومكه مكرمه ده دورت مدرسه وشامده برجامع ومدرسه ومسافرخانه
وبرعمارت وحرمينده تعيينات جليله در سلطان سليمان سكتوارده وفات ايتدكده اوغلى
سلطان سليم ثانى دعوت اولندى عسكر اسلامه كلوب بلغرادده ملاقى اولدى بعده
استانبوله كلوب علماسنه ووزراسنه وعسكرينه احسانلر توزيع ايلمشدر وسنه طقوز يوز
يتمش التيده كفه جانبنه دريادن خيلى عسكر كوندريلوب وامر اولندىكه اتل ايرماغى
ايله تن ايرماغى ايكيسنك مابينى قريب اولمغله قازيلوب يربرينه اولشدريله تاكه
استانبولدن كميلرله عسكر واروب قره دكزدن تن ايرماغنه كيروب اندن اتل ايرماغنه كيره
كيرواندن جرجان درياسنه كيروب بووجهله ديار عجمدن شروان وكيلان وطبرستان
وخراسان وجرجان ولايتلرى فتح اولنه بحكمت خدا كفه خانيله عسكر اسلام اجدرخان
قلعه سنه دكين واريلوب اول مأمور اولان يردن ثلث مقدارينى قازديلر بعده شدت شتا
وقلت زاد سببى ايله اتمام اولنمدى وبوسنه ده يمن شريفى اولان ملك مطهر يمن بكلر بكيسى
اولان مراد پاشايى قتل ايدوب ويمنى كند وضبط ايدوب مصر پاشاسى سنان پاشايه
امر اولندىكه قپو عسكريله واروب ودياريمنى فتح ايليه اولدخى واروب اوزدمور اوغلو ايله
مردانه حركتلر ايدوب تكرار يمنى فتح ايلدى وسنه طقوز يوز يتمش سكزده قبرس فتح
اولندى وطقوز يوز يتمش طقوزده كفه تاتاريله دولت كراى خان عظيم عسكر ايله مسقو شهرينه
واروب ياقوب دخى اندن اوچ كونلك يول ايچرو كيروب وافر اسير ايله دونوب كلدى
والحاصل سنه طقوز يوز سكسان ايكيده وفات ايلدى بعده اوغلو سلطان مراد ثالث جلوس
ايلدى وزيرى مصطفى پاشايى سردار ايدوب عجمه كوندردى مرحوم سلطان سليم ثانى

آثارى

آثاری سرای عامره ده بر مکلف حمام یاپوب بروسه قپلوجه سنه بکزر و تمام اولدقده
کیروب ایاغی سورچوب دوشدی و بربانی سیم سیاه اولدی اول عصرده حکیم باشی جاهل
اولمغله فصد ایتمکده خطا ایدوب اجل دخی ایرشمکله فوت اولدی مرحومك
آثار جلیله‌لریدر حرم شریف قبه‌لرینی بنا ایتمشدر وادرنه ده بر معظم جامع ومدرسه
ودار الحدیث ومکتب ودار الشفا وعمارت وقبرسده مساجد ومدارسی واردر القصه
مصطفی پاشا دیاربکره وارروب قارص قلعه سنی یاپوب ایچنه جبه خانه قویوب
عسکر وضع ایتدکدن صکره چالدرانه واروب قلعه سنی تسخیر ایتدی بعده تفلیس حاکمی
منوچهر نام اوغلنی مفاتیح قلاع ایله وزیره ارسال ایتدی مجلس شریفلریله انس ایتمکله
منوچهر ایمانه کلوب اخسقه بکلربکلکی احسان اولندی واوزدمور اوغلنی ارض روم
بکلربکیسی ایدوب سنجاق بکلریله شروان محافظه سنه قویوب وزیر مصطفی پاشا جانب
دولته روان اولدی وسنه طقوز یوز سکسن یدیده رصد تقی الدینه طوپخانه ده مباشرت
اولندی سکز یوز سکسن سکزده تغییر دستار نصاری ویهود واقع اولوب یهود دپلوه
صاری دستار وسیاه شبقه کیمه‌لری ونصاری یه چوقه‌دن مائی صاربق وچوقه
قلپاق کیمکه امر اولندی وسنه طقوز یوز طقسانده برای ختان شهزاده محمد خان آت
میداننده قرق دورت کون سور همایون مرتب اولدی ایتامدن وفقرادن یدی بیك
غلام سنت اولدی وسنه طقوز یوز طقسان برده فرهاد پاشا قلعهٔ روانی تجدید
ایدوب وعثمان پاشا وزارت عظمی منصبی ایله عجمه سردار اولدی سنه طقوز یوز
طقسان اوچده تبریزه داخل اولدقده اول سمتده هشت بهشت قلعه سنی بنا
ایدوب سنه بیك برده قول طائفه سی دفترداری استمزدیوب باب همایونه جمع اولدی
بر ایکی مرتبه تنبیه اولنوب ممنوع اولمدیلر فرمان شهریاری بوله ایچ اوغلنلری وزلفلی
بالته جیلر مسلح اولوب قول طائفه سنه هجوم ایتدیلر یوز اون نفر آدم هلاك اولوب آخر کار
صاحب فساد اولنلر صلب اولندیلر سنه بیك اوچده سلطان مراد ثالث وفات ایدوب
یرینه اوغلو سلطان محمد جلوس ایلدی شیخ الاسلاملره مقدما متعین اولان وظیفه
التیوز آقچه اوزرینه یوز آقچه ترقی احسان اولندی سنه بیك دورتده سفر کفار انکروس
واقع اولدی اکری قلعه سنی فتح ایتدکدنصکره کفار انتقام قصدیله مقابله ایتدیلر حرب
عظیم واقع اولدی حتی اهل اسلام هزیمت وکفره اوتاغ همایون اوکنه کلمکه جرأت ایدوب
خزینه صاندوقلرینه علم نکبت عملرینی دکمشلردر یأس کلی حاصل ایکن نسیم نصرت هویدا
اولوب عسکر کفاره هزیمت واقع اولدی وبر مرتبه کفار قرلدیکه حالا کمکلری دپه دپه
باقیدر وسنه بیك طقوزده ابراهیم پاشا قنیژه یی فتح ایلدی وسنه بیك اون ایکیده ظهور
شرب دخان ووفات سلطان محمد ثالث واقع اولدی واوغلی سلطان احمد خان جلوس واستیلای
شاه عباس واقع اولدی واون بش یاشنده سنجاغه چقمدین پادشاه اولمق آل عثمانده

اولا یونلره میسر اولمشدر مملکت عثمانی بعض اسباب فلکی ایله رخنه نما اولوب اشقیاده
حیلی اختلال اولدقده بیك اون التیده قوجه مراد پاشایی وزیر اعظم ایدوب اول کروه
مکروه اشقیانك قلعنی فرمان بیورمغله جمله اشقیالرك حقلرندن کلنمشدر وسنه بیك
یکرمی التیده وفات ایلدی آثاری سنه بیك اون سکزده وضع اساس جامع جدید
یدی سنه ایچنده تمام اولدی وبر مدرسه وعمارت ودار الشفا ومکتب واندن اول
تجدید مدینهٔ رسول الله صلی الله علیه وسلم ووجه کریم نبوی نشانه سی اولمق اوزره
موضوع اولان کوکب دری نام الماس که بهاسنی سکسن بیك التون تخمین اتمشلردر
واندن ماعدا اطرافنی ایکیوز یکرمی یدی قطعه احجار ذی قیمت ایله تزیین ومکهٔ مکرمه یه
التوندن اولوق کوندروب دخی کمشدن التون ایله مجلا کعبهٔ شریفه ایچون منطقه لر
ایتدرمشلردر وحضرت سلطان انبیا صلی الله تعالی علیه وسلمه کمشدن التون ایله مجلا
قفس یاپدرمشلردر بعده قرنداشی سلطان مصطفی جلوس ایلدی مشربی عزلته مائل
اولمغله سلطنتی ترك ایلدی بعده سلطان عثمان جلوسی سنه بیك یکرمی یدیده واقع
اولوب وسنه بیك یکرمی طقوزده ربیع الاخرده بر کیجه طلوع فجردنصکره سماده
بعینه قلج هیئت تخمینا بش رمح طولنده وایکی ذراع عرضنده نورانی بر علامت آسمانی
ظهور وبر آی کامل حیرت اوزره خلق عالم کویا که وقعهٔ عثمانیه درکار اولاجقدر دیرلردی واول
اثنالرده اسپانیاده قلعهٔ بافردونیه یی قپودان پاشا فتح اتمشدر بعده بیك اوتوزده
قدرت حق ایله آخر شتاده دریا بوز اولوب برقاچ کون علی حاله طوردی واول سنه نك
بهارنده له جانبنه سفر همایونلری وقوع بولدی حوتون قلعه سنی فتح وتاتار خانی مملکت
روس غارتنه تعیین بیوردیلر ویوزبیکدن زیاده اسیر چقاردیلر وتابورلری حصار ایتدیلر
لکن قدوم شتا یقین اولمغله صلح طلب ایتدکلرندن قبول بیوریلوب استانبوله
عودت اولندی سنه بیك اوتوز بر رجبنك سکزنجی کونی بعد العصر شربت شهادتی
نوش ایدوب بکرار جلوس سلطان مصطفی واقع اولدی بعده تکرار ینکیچری طائفه سی
عزلنی مراد ایتدیلر بعده سلطان احمد اوغلو سلطان مراد رابع سریر سلطنته چقوب سنه
بیك اوتوز اوچده اهالیٔ بغداد قلعهٔ بغدادی شاه عباسه ویردیلر وسنه بیك اوتوز اوچده
هجوم قزاق واقع اولوب خلیج استانبوله قریب ینکی کویی غارت ایتدیلر وسنه قرق اوچده شهر
صفرده جب علی قپوسی خارجنده آتش عظیم واقع اولوب حریق کبیر واقع اولمشدر اول
سببدن قهوه خانه لر هدم ومنع اولندی وسنه بیك قرق دورتده پادشاه کندولری بالذات
روان قلعه سی جانبنه روان اولوب عون حق ایله سکز کونده فتح اتمشلر بعده سنه بیك قرقی
سکزده دار السلام بغداد جانبنه عزیمت همایونلری اولوب اوتوز طقوز کونده فتحی
اتمشلر بعده تختکاه استانبوله توجه ودخول ایدوب بیك قرق طقوز شوالنك اون
التیسنده وفات ایتدیلر آثاری تجدید بناء کعبهٔ مکرمه بعده قرنداشی سلطان ابراهیم خان

جلوس

جلوس ایدوب سنه بیك اللی بشده سفر كرید وفتح قلعهٔ حانیه بعده فرزند ارجمندی
سلطان محمدخانه تسلیم سلطنت اولنوب كندینك روح پرفتوحلری شهید اعالم بلایه عروج
ایلدی بعده سلطان محمد خان رابع جلوس ایلدكده سنه بیك اللی سكزده وسنه بیك
التمش التیده كوپرولی محمد پاشا وزیراعظم اولوب سنه بیك التمش سكزده وزیراعظم كوپرولی
محمد پاشا یانوه قلعه سنی فتح ایلدی وسنه بیك یتمشده قپودان سردار علی پاشا وارات
قلعه سنی فتح اتمشلردر سنه بیك یتمش برده كسوف كلی واقع اولوب ماه رجب اخرنده
عظیم قراكولق اولمشدرحتی مومله یقمشلردر وسنه بیك یتمش ایكیده كوپرولی مرحوم
اولمغله اوغلی فاضل احمد پاشا وزیراعظم اولمشدر سنه بیك یتمش دورتده فاضل احمد پاشا
اویوار قلعه سنی فتح اتمشدر وحضرت پادشاه سنهٔ مزبوره ده ادرنه جانبنه واروب وزیر
اعظم فاضل احمد پاشا یی كریده راهی ایدوب سنه بیك یتمش بدیده ترمش نام
اسكله ده دونمای همایون ایله جزیرهٔ مذكوره یه چقوب لیمان قلعهٔ حانیه ده وضع لنكر
ایندیلر اول قیش حانیه ده قشلایوب مهماتی تكرار كوردكدنصكره قندیه قلعه سنه
توجه ایلدیلر اورایه واردقده قلعه نك غربی طرفنده قزل تابیه سمتنده مترس یرلری تعیین
اولنوب وقلعهٔ قندیه یی دوكمكه مباشرت ایلدیلر یكرمی طقوز آی مقداری ایكی
طرفدن قیش ویاز لیل ونها رجنك وجدال مستمر اولوب حق تعالینك عنایتیله سنه
بیك سكسن ربیع الاخرینك اواخرنده قلعه یی تسلیم اتدیلر واول اثنالرده سلطان محمد
خان غازی صید وشكار ایدرك یكی شهر فناره واروب صاری قامش قزاغی طائفه سی
كلوب سدهٔ سعادته التجا وعبودیتلرین عرض ایدوب قبول اولندقده طائفهٔ مزبوره نك
حتمانی اولان دوره شانقو نام حتمانه توغ وعلم احسان اولنمغله تحت تصرفلرنده اولان ولایت
اوقراینا خطهٔ ممالك عثمانی ایله محدود وكندولرینه ومملكتلرینه ضرر اولمق شرطیله عهد
ایدوب بعده ولایتلرنده اكن قدیمدن برو سلطنت باهرهٔ عثمانیه ایله عهد ومیثاق اوزره اولان
له طائفه سی مزبورلره ایصال مضرت وولایتلرینی غارت قصد اتمكله برایكی دفعه چاوشلر
ایله نامه لر كوندریلوب نصیحت آمیز خطابلر كه بزه تابع اولان قزاقدن قصر ید ایدهسز والا
اكر انلره ضرر قصد ایدرسز نقض عهد اتمش اولورسز والحاصل نقض عهد ثابت
اولدقده له كفره سی اوزرینه سفر فرمان بیورلدی ادرنه دن بیك سكسن اوج سنه سنده
غازی سلطان محمدخان دیارله طرفنه توجه ایدوب ایساقچی نام محله وصول وفرمان جهان
مطاع ایله نهر طونه اوزرینه بنا اولنان جسردن عبور اولندی بعده خوتون نام موضعه
واردقده نهر طورله نك اوته یقاسنده ایزوانچه نام قلعه ده اولان كفره ضبط وقلعهٔ مرقومه
قلاع اسلامیه یه الحاق ومنزل مزبورده قریم خانی اولان سلیم كرای خان كلوب بر مرصع
تیركش وبر مرصع قلیج وبر سمور كورك وقلبق وبر مرصع اكرلو مكمل آت احسان اولنوب بعده
نهر مزبور اوزرینه جسر وضع اولنوب پادشاه وعسكر اسلام عبور ایلدی وماه ربیع الاخرك

یکرمی اوچنجی چهارشنبه کونی قانیچه نام قلعه سنه که غایت متیندر کسمه قیادر
وخندقلرینك عمقنه عقلا حیران اولوب ونهر بیقرار اطرافنی محاط واندن غیری ایچ حصاری
محکم وتابیه‌لری دشوار الوصول قلعه‌نك مقابلنده مناسب اولان محللره ضرب خیام اولندی
اول ساعت هر طرفدن محاصره ومترسلر قورلوب قلعهٔ مزبوره‌نك سکانی اولان کفاره
کمال دهشت مستولی اولوب بو اسلوب اوزره اون کون مقداری جنك اولوب کفار ایچ
حصارینه فرار ایلدکلرینده لطف حق ایله حصار مزبورك دخی بعض قله‌لرینی نقب ولغم ایله یقدیلر
بالآخره سردار کفار دخی قلعه‌نك مفتاحلرین تسلیم ایدوب اطاعت وانقیاد ایلدیلر جماذی
الاولینك اونجی کونی توابع ولواحقیله ضبط اولندی کنایسلری جوامع ومساجد قلنوب
ملحقات قلاع اسلامیه‌دن اولدی وقلعهٔ قانیچه ایالت اولدی ووزیر خلیل پاشایه منصب
ویرلدی بعده قپلان پاشا تاتارخان ایله البوشهرینه تعیین اولنوب محل مزبوره وارد قده
محاصره‌یه مباشرت وایچنده اولان نامدار کافرلردن تاتارخانه عذرنامه‌لر کلوب نیاز
ایلدیلرکه سعادتلو پادشاهك کرملرندن جرملری عفو اولنه قانیچه قلعه‌سی وایالتی سکز یارم
یلنقه سیله وسنه‌ده یکرمی بیك آلتون ویرمکله وصاری قامش قزاقلرینك النده اولان
ولایتلرینه من بعد تعرض اولنماق شرطیله صلحه مزه واسطه اولك دیو رجا ایلدکلرینده سلیم
کرای خان دخی توسط ایدوب وصلح منعقد اولوب بعده پادشاه اسلام غازی سلطان محمد
خان محل مزبوردن ادرنه طرفنه توجه ایلدی وسنه بیك سکسن بدیده شعبان آینده کوپرولی
زاده وزیر اعظم فاضل احمد پاشا وفات ایدوب یرینه قره مصطفی پاشا وزیر اعظم اولدی
بعده چهرین قلعه سنه مسقو کفره‌سی مستولی اولمغله مسقو اوزرینه سنه بیك
سکسن طقوزده سفر همایون فرمان اولندی اول تاریخده پادشاه روی زمین غازی سلطان
محمد خان ایساقچی‌یه وارلوب وزیر اعظم قره مصطفی پاشایی مسقو طرفنه راهی ایتدیلر
وزیر اعظم چهرین قلعه سنه واردقلرنده اوتوز ایکی کون محاصره‌دن نصکره سیف ایله فتح
ایتمشلردر بعده بیك طقسان اوچده نمچه قرالی که بین الکفره چاسار تسمیه اولان ملعونك
حدینی بلدرمك ایچون ادرنه‌دن غازی محمد خان سنه بیك طقسان دورتده بلغراده
واردقلرندنصکره وزیر اعظمی مرقوم مصطفی پاشا حضرتلرینی عساکر بیشمار ایله نمچه
قرالنك تختی اولان بچ قلعه سنك فتحی ایچون ارسال ایتدیلر تذییل الطابع حمدا اتم حمدا
لله العلی الاعلی که انك عون وعنایتیله اشبو کتاب مستطاب اتمامه رسیده اولدی وفضل
وکرمنه توکل برله دیباجهٔ کتابده عاجزانه تصمیم وتعهد اولندوغی اوزره توفیق باری یاری
اولوب بو عالم واسع الارجادن آسیا قطعه سنك حاوی اولدوغی ممالك وملوك جهان
احوالی تحریر وتسطیره وتشکیل وتصویره شروع ونهایت عمارت شرقیه‌دن ابتدا
وغربه توجه برله محمیهٔ استانبولك شرق وجذ اسنده واقع اسکداره و یمین و یسارنده قره دکز
وآق دکزك سواحل شرقیه‌سنه کلنجه وقوف واطلاع میسر وعلم وخبره ظفر ممکن

اولدوغی

اولدوغی مرتبه احوال ممالك وبلاد ثبت سلك سطور قلندی اكر همت علیهٔ
پادشاهانه وارادهٔ سنیهٔ خسروانه جلوه نما اولورسه بو كتاب مستطابه جلد ثانی
اولمق اوزره محمیهٔ استانبولدن شروع برله نهایات عمارات غربیه یه وارنجه باقی
اقسام ثلاثه نك یعنی آوروپا وآفریقا وآمریقا قطعه لرینك دخی حاوی اولدوغی ممالك
وملوك وملل احوالنی تحریر وبیانه وتفصیل وعیانه صرف همت ایله عموما احوال روی زمینی
مشاهده یه برمرآت عالم نما ابداع ومیان اسلامیانده عدیم السبق والمثل
خدمت مبروره ومآثر محموده ایداعیله یادكار قومغه بذل مكنت
اولنمق درگاه واهب الآمالدن
مستدعادر

تم الكتاب بعون الملك الوهاب على يد الضعيف المأذون بعمل الطبع بدار الطباعة العامرة
في البلدة الطيبة قسطنطنيه دامت زين عمارتها على يد صاحبها
بالأبهة البهية في اليوم العاشر من شهر
محرم الحرام لسنه خمس واربعين
ومائة والف من هجرة النبويه
عليه اكمل الصلواة
والتحيه